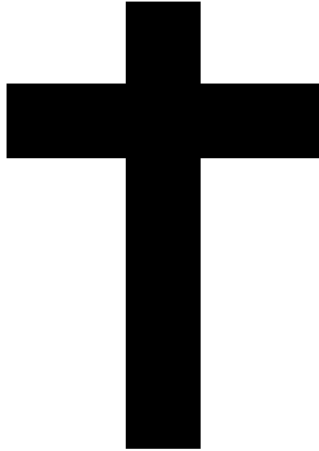

Godindi Hoafi

The New Testament in the Angor language of Papua New Guinea

Godindï Hoafi
The New Testament in the Angor language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Angor long Niugini

Copyright © 2001 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Angor

Contributor: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-01-07

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source files dated 31 Aug 2023
c500d379-d0cf-5c22-9613-91d7bcc63af3

Contents

Godindɨ Hoafi	1
Matyu	2
Mak	68
Ruk	103
Son	166
Ratupuri	212
Rom	266
1 Korin	294
2 Korin	319
Garesia	337
Efesus	347
Firipai	355
Korosi	361
1 Tesaronaika	367
2 Tesaronaika	372
1 Timoti	375
2 Timoti	383
Taitus	388
Firemon	391
Hibru	393
Sems	416
1 Pita	423
2 Pita	431
1 Son	436
2 Son	442
3 Son	443
Sud	444
Weindahifembo	447
Read the New Testament	477

Godindi Hoafi

The New Testament in the Angor language of Papua New Guinea

Nupela Testamen long tokples Angor long Niugini [agg]

There are approximately 1,000 Angors living in the Amanab district of the Sandaun Province of Papua New Guinea

Translation by Wycliffe Bible Translators

Print publication © 2001 by The Bible Society of Papua New Guinea
Print version ISBN 9980 63 852 4

Web version
2014, Wycliffe Bible Translators, Inc.
www.Wycliffe.org

<http://pngscriptures.org>

www.ScriptureEarth.org

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons license (Attribution-Noncommercial-No Derivative Works).

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0>

Your are free to share – to copy, distribute and transmit the text under the following conditions:

- **Attribution.** You must attribute the work to *Wycliffe Bible Translators* (but not in any way that suggests that they endorse you or your use of the work).
- **Noncommercial.** You may not use this work for commercial purposes.
- **No Derivative Works.** You may not alter, transform, or build upon this work.
- **In addition,** you have permission to port the text to different file formats, as long as you don't change any of the text or punctuation of the Bible.

Notice – For any reuse or distribution, you must make clear to others the license terms of this work.

Tok Orait

Dispela Buk Baibel i kam wantaim tok orait na lo bilong Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivative Works license. Em i tok olsem **yu ken givim kopi long narapela manmeri**. Yu ken wokim kopi na givim long husat i laikim. Tasol, yu mas tok klia dispela samting i kam long <http://tokplesbaibel.org>. Yu no ken kisim mani na salim dispela. **Yu mas givim nating**. Na tu, **yu no ken senisim Tok**.

Ol piksa i kam wantim ol Baibel na narapela buk i stap long dispela sait i gat tok orait long usim wantaim dispela samting tasol. Sapos yu laik narapela tok orait, yu mas askim husat i papa bilong copyright long dispela ol piksa.

Sapos yu laik stretim samting i no orait long dispela tok orait, stretim tok, salim Buk Baibel, o tainim Tok bilong God long nupela tok ples, yu ken **askim mipela**.

Olgeta tok orait na lo long tok ples English i stap long

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/legalcode>.

Sapos yu gat askim long dispela, **plis askim mipela**.

Godindi Hoafi

Buki+yafe Ndürì [tab] Bodifo Ndürì [tab] Pes

Matyu Aboedi Hoafi Matyu ai sürü papımarandi

*Sisas Kraisiñdi amoa mamı nüñgurumboemo tüküyafu manıñgomo hoafi
(Ruk 3:23-38)*

¹ Sisas Kraisiñdi amoa mamı nüñgurumboemo tüküyafu manıñgomo hoafane nda. Sapo Sisas ai Defitiñdi amoa ambeahiñdi tükümeñyu asu Defit ai Abrahamıñdi amoañbofi tükümeñyu ranı hoafane nda.

² Abraham ai Aisakiñdi afıñdiyuane. Asu Aisak ai Sekopiñdi afıñdiyuane. Asu Sekop ai Suda ahandı apodoho mamı ranı babıdımbo-memo ranahamundi afıñdiyuane.

³ Asu Suda ai Peres Sarayafandi afıñdiyuane. Ahafandi hondi ranai Tamarıyoane. Asu Peres ai Hesronıñdi afıñdiyuane. Asu Hesron ai Ramıñdi afıñdiyuane.

⁴ Asu Ram ai Aminadapiñdi afıñdiyuane. Asu Aminadap ai Nasonıñdi afıñdiyuane. Asu Nason ai Sarmoniñdi afıñdiyuane.

⁵ Asu Sarmon ai Boasiñdi afıñdiyuane. Ahandı hondi ranai Rahapıyoane. Asu Boas ai Obetiñdi afıñdiyuane. Ahandı hondi ranai Rutiyo. Asu Obet ai Sesindi afıñdiyuane.

⁶ Asu Sesi ai sapo Defit adükari bogori nindoumbofi manıñgu ranahandi afıñdiyuane. Asu Defit ai Soromonıñdi afıñdiyuane. Ahandı hondi ranaiyo horombo Uriandi nımorehi-mayo.

⁷ Asu Soromon ai Rehoboamıñdi afıñdiyuane. Asu Rehoboam ai Abaisandi afıñdiyuane. Asu Abaisa ai Asandi afıñdiyuane.

⁸ Asu Asa ai Sehosafatiñdi afıñdiyuane. Asu Sehosafat ai Sehoramıñdi afıñdiyuane. Asu Sehoram ai Usiandi afıñdiyuane.

⁹ Asu Usia ai Sotamıñdi afıñdiyuane. Asu Sotam ai Ahasıñdi afıñdiyuane. Asu Ahas ai Hesekiandi afıñdiyuane.

¹⁰ Asu Hesekia ai Manasendi afıñdiyuane. Asu Manase ai Emoniñdi afıñdiyuane. Asu Emon ai Sosaıñdi afıñdiyuane.

¹¹ Asu Sosaia ai Sekoniandi apodoho mamı ranahamundi afıñdiyuane. Sapo rani-simboanı Babiron ami Israer nendi ranaheimbo Babiron hiñna ahamundi moanı ratüpurımböhünda sowandümondürı mahomo.

¹² Ai Babiron hiñna sowandümondürı houmbo Sekonia ai Searıtierıñdi afıñdiyuane. Asu Searıtier ai Serubaberıñdi afıñdiyuane.

¹³ Asu Serubaber ai Abiutiñdi afıñdiyuane. Asu Abiut ai Eriakimıñdi afıñdiyuane. Asu Eriakim ai Asorıñdi afıñdiyuane.

¹⁴ Asu Asor ai Sadokıñdi afıñdiyuane. Asu Sadok ai Akimıñdi afıñdiyuane. Asu Akim ai Eriutiñdi afıñdiyuane.

¹⁵ Asu Eriut ai Ereasarıñdi afıñdiyuane. Asu Ereasar ai Matanıñdi afıñdiyuane. Asu Matan ai Sekopiñdi afıñdiyuane.

¹⁶ Asu Sekop ai Sosepiñdi afıñdiyuane. Asu Sosep ranai Mariandi nindowenihi-mayu. Maria ai Sisas ranahambo wakımarımıñdo, sapo ahambo Kraisi* sei arıhündı ra.

¹⁷ Raniımbokane muñguambo nindou Abraham nüñguambe peyo haya ho hombo Defit nüñguambe tükümeñyo ranai 14 amoa boagiñyomo nımorıyomo marundi ra tükümeñyo. Asu Defit nüñguambe peyo haya ho hombo Babiron hiñna sowandümondürı homondambe amboanı, mare yahurai 14 amoa kareandeimbambe ramıñdümbı boagiñyomo nımorıyomo marundi ra tükümeñyo. Asu Babiron hiñna sowandümondürı homondambe peyo haya ho hombo Kraisiımbı Maria wakıımıñdo amboanı mare yahurai 14 amoa kareandeimbambe ramıñdümbı boagiñyomo nımorıyomo marundi ra tükümeñyo.

*Sisas Kraisiımbı Maria wakımarımıñdo hoafi
(Ruk 2:1-7)*

¹⁸ Sisas Kraisi ai tükümeñyu hoafi ra ndahuraiane. Ahandı hondi Maria ranahambo Sosepiımbı segodımbı momo kürihi hiñıñgi marıhındı. Maria ranai Sosepidıbo nıñgokoateyoambeyo asu ahambo hoeiriñhindane ai furümbı manıñgo moanı Yifafi Aboediñdi ñgıñdınambo.

* **1:16:** Ndürı Kraisi ranana nindou God ai nindou aboedambıfemböhünda adükari bogoriımbıfemböhünda kamafoariri.

¹⁹ Ahandi nindowenihi Sosep ranai nindou mbumundi hamindiyu, nga ai Maria ranahambo nindou hímboahü amoani ngambofembo-mayo ranimbo yiboarükumbo asu ai moani dibo ahambo randihe hinijgindihya yahu haya hohoanimomayu.

²⁰ Sosep ai ranimbo dibo hohoanimoyu-ane asu Adükarindi sünambeahindi nendi ranai ahambosu yafogoadinambo tüküfi hoafiyundühi yahuya, “Sosep, Defitindi amoo, se Maria sifahfi nímorehimbofe semindimbo yhimbondamboyafi. Yifiafi Aboedindi hoafi sünguane Maria ai fi masemindo.

²¹ Nímorehi ranai nindowenihi nímori nderimindimboe. Asu se ndüri Sisasa ra kaboadiwori nímboe sapo ai animbo ahandi nindou ranaheimbo ahei moaruwai hohoanimo ranambeahindi aboedambondearümbui,” mehundo.

²² Munguambo ranimoatükuni rahurai tüküme feyo ra, sapo Adükarai ai ahandi hoafi hoafiyu randeimbindi yafambe süngure haya hoafimayu. Ai yare hoafiyuhü yahuya,

²³ “E, nímorehi mamai ai nindowenihi dibo hokoatendowohü ai fi ndemindi haya asu nindowenihi nímori nderimindimboe.

Rananimbo asu ahambo ndüri ra kaboadihorühi Emanuer mbisahündomboyei,”
Aisaia 7:14

mehu ra. Ranimo hoafi ranahandi nímindi hoafi ana God ai sähiri babidimbo anünguane.

²⁴ Raniyu asu Sosep ai yangrifihya Adükarindi sünambeahindi nendi hoafimayundo süngu rareandühi Mariambo ahandi nímorehimbofe masemüdu.

²⁵ Sosep ranai moai nímorehi ranidibo mamühi apafe rinandihya, nga moani nímorehi ranaipoanimo ni ngg hímboyo asu ai nindowenihi nímori maserimindo. Raniyu asu Sosep ai nímori ranahambo ndüri Sisasani mehu.

2

Hüfihamindi süfuanipoedi ndüfosi nendi Sisasa hoefimbo tüküme fundi

¹ Herot ai Sudia hifambe bogorimbofi nunguambe ranisimboani Maria ai Sisasa ranahambo Betrethemühi wakimarimindo. Hondi ai Sisasa ranahambo serimindi hayamboyo-ane ranambe nindou bogori fífirundeimbi ranai hüfihamindi süfuanipoedi Serusarem ngoafambe tüküme fundi.

² Ai düduyafundühi yahomoya, “Nímori simbori masahorimindei sapo Suda-yafe bogorimayu ra nungufiyua? Ro hoeirihundan ahandi mupui ranai hüfihamindi süfuan tüküfe mamaroamboanefi asu ro ahambo hohoanimoyondowohü ngusüfo pefimbohünda masühifi,” mehomondamboyu.

³ Raniyu asu Herot Adükarai Bogorimayu ranai ranimo hoafi ra hímboriyu haya ngusüfoambe afindi hohoanimomarira asu munguambo nindou Serusarem ngoafihü mamarei amboani ramareandüri.

⁴ Raniyu asu Herot ai Godimbo sesi sähou-rundeimbi bogori nindou-memo raniyomo asu ahinümbi hohoanimo fífirundeimbi nindou-memo raniyomo munguambo ahamumbo mamühi gugureapuri mbura düdufipurihi yahuya, “Krais ranahambo ngoafi nahü mandahorimindeia?” yahu düdumefipuramboemo.

⁵ Asu simbori ai ahambo yahomoya, “Betrethem ngoafihü Sudia hifambe. Sapu horombo God ai ahandi hoafi hoafiyu-randeimbi nindou ahandi süngu hoafi ra ndahurayiu yare sürü pare masihendi. Ai Bukambe yare hoafiyuhü yahuya,

⁶ “Betrethemihündi, se Sudia hifambe-anei aniboadei ra

awi se Sudiambo hifandundeimbi bogori ngoafi ranahamundi daboadanipoedi hamindiyepoani, nga wani.

Sihie ngoafi mbusümodidi animbo nindou adükarai mamai ai tükündüfi haya wandi Israer nindou ranaheimbo hibadarümbui,”
Maika 5:2

mehu.

⁷ Raniyu asu Herot ai sapo nindou hüfihamindi süfuanipoedi ndüfosi nendi masifomo ranahamumbo dibo mborai yahupuri hürühepuri haya yahuya, “Nini simboani hondü hamindiyu mupui ra tüküfe mamaro?” yahu haya düdu düdumefipuri.

⁸ Raniyu ai nindou memo ranahamumbo Betrethemnambo koamarihepuri ndani süngundafundi yahuhaya hoafiyupurihi yahuya, “Se ngifomo moani ndondu nímori ranahambo nahi ai ahambo masahorimindei ranahambo kokondurü. Nga asu hoeindurühi ana, asu se wambo ranühi mbisimo hoafindimondani animbo asu roamboani dügi ahambo hohoanimondahandowohü ngusüfo pandihinimboane,” yahu koamarihepuri.

⁹ Ndüfusi nendi-memo ranai ahandi hoafi ra hímboriyomo houmbo ndamefundi. Ai nafina hifomondane, sapo mupui hüfihamindi süfuan tüküfe mamaro ra asükaiyomo

hoeimarundi. Mupui ranai ahamundi hanjifoani hifo n̄mor̄i n̄marũmbi wori rani n̄moamo mamaro.

¹⁰ Raniyomo mupui ra hoeirundan̄i mayowa ai af̄ind̄i h̄h̄ifi-h̄h̄ifimemo.

¹¹ Raniyomo asu ai wor̄imayo ranambe kefou h̄fomo n̄mor̄i ranahambo hoeimarũwuri ahand̄i hond̄i Maria rad̄ibo. Raniyomo asu ai ahand̄i fik̄im̄i p̄t̄ap̄iyomo yir̄i yimbu pus̄iru n̄mar̄imombo ahamo hohoan̄imoyomond̄ih̄i nḡusũfo pamarũwuri. Raniyomo ai ahamundi arambeah̄ind̄i napo ra bokarũndũmo houmbo masabudo. Rani-moatũkun̄i ra gor̄iyo, f̄is̄iŋarũmbi mb̄imb̄irayo asu sanda aboed̄iyo, nḡin̄ind̄i napo ra masabudo.

¹² Nindou ranahamumbo God ai yafogoad̄i-namboya, “Se Herot n̄maru naf̄i nḡomboemo,” mehupuramboemo. Asu s̄ngunambo ai ran̄inaf̄i h̄n̄iŋḡiru hou nḡorũ naf̄i ahamundi h̄fina mahomo.

Isip h̄fina Sosep ai ahand̄i ambor̄i bab̄id̄imbo aboeda mafefoehind̄i

¹³ Nindou ranai ndaweyafundane ran̄i-s̄imboan̄i Adũkar̄ind̄i nend̄i ranai Sosep̄imbo yafogoad̄inambo tũkũmefiyu. Asu ai hoaf̄iyundũh̄i yahuya, “Bot̄indafo, n̄mor̄i ranani asu ahand̄i hondane ra ndowap̄ind̄if̄i hawa Isip h̄fina feboehi ngei ranũh̄i n̄mboeian̄i asu ro hombo hoaf̄indahan̄i an̄imbo nḡorũndũh̄i ngei. N̄mboe Herot ai n̄mor̄i ranahambo h̄fokoeffimbo kokondũr̄i wak̄ind̄irũmbui,” yahu hoaf̄imenduamboyo.

¹⁴ Raniyu Sosep ai bot̄ifi n̄mor̄i ra serũmũndũ haya ahand̄i hond̄i ran̄id̄ibo mare rani n̄imbokoaŋ̄ Isip h̄finaambo mah̄e.

¹⁵ H̄ifi ranũhan̄imbo ai n̄mboeian̄i Herot ai yif̄indũmbui. Adũkar̄i ai ahand̄i hoaf̄iyu-randeimb̄i ahand̄i yafambe s̄ngure haya hoaf̄iyuh̄iyo, “Ro wand̄i N̄mor̄i Isip h̄ifambeah̄ind̄i mborai masahando,” mehu. Hoaf̄i ra moan̄i an̄ihondũ hondũ tũkũnd̄ifemboe yaho hayamboyo ran̄i moatũkun̄i ranai yare yahurai tũkũmefeyo.

Herot̄ind̄i hoaf̄i s̄nḡu n̄mor̄i h̄ifokoakomar̄ih̄ind̄i

¹⁶ H̄uf̄iham̄ind̄i s̄fuan̄ipoed̄i ndũfosi nend̄i mas̄ifomo ranai ahambo nḡorũ-s̄ngumarũwuri ra Herot ai kir̄ihai f̄ifire hayamboyo asu ran̄imbo ahambo nḡin̄ind̄i nḡusũfoambe fond̄i-m̄ind̄i mahafo. Raniyu asu ai mun̄guambo nindowenih̄i n̄mor̄i yimbu h̄imban̄i-koateyeimb̄i Betrehem nḡoaf̄ih̄ind̄i asu nḡoaf̄i amur̄i ran̄i nḡoaf̄i-k̄im̄i adaburo ranambeah̄ind̄i h̄ifokoakoeffembo hoaf̄i masend̄i. Sapo nindou h̄uf̄iham̄ind̄i s̄fuan̄ipoed̄i ranai hoaf̄imemo ran̄i-s̄imboan̄i mupui tũkũmefeyo hoaf̄i ra f̄ifire hayamboyo asu ai yare hoaf̄imepur̄i n̄mor̄i ra h̄ifokoakoeffembo.

¹⁷ Ndan̄i-moatũkun̄i tũkũmefeyo ra sapo God̄ind̄i hoaf̄i hoaf̄iyu randeimb̄i nindou Sere-maiand̄i yafambe s̄ngure haya horombo hoaf̄imareand̄i ra s̄mogodũh̄i tũkũfemboyo yare tũkũmefeyo.

¹⁸ Sapo ai yare hoaf̄iyuh̄i yahuya,

“Ramahũnd̄i ai yas̄imond̄i mam̄i h̄imbor̄iyei.

Aran̄i hoaf̄i af̄ind̄i pukũna asu aran̄i hoaf̄i yambohai tũk̄ifeyowa h̄imbor̄iyei.

Reser ai ahand̄i amoa mam̄i Israer̄ih̄ind̄i n̄mor̄i ranaheimbo aran̄inamborandũra asu mun̄guambo nindou ranai nḡir̄i ahambo d̄id̄iboadond̄ih̄ind̄i ahand̄i nḡusũfoambe far̄ih̄efembo.

N̄mboe sapo ahand̄i n̄mor̄i ranai n̄iŋgokoaemayeiambo wambo,” mehu rani-s̄ngumbo.

Jeremaia 31:15

Sosep ai ahand̄i ambor̄i bab̄id̄i asũkaiyei masũh̄isi

¹⁹⁻²⁰ S̄ngunambo Herot ai yif̄iyuane asu Adũkar̄ind̄i nend̄i ranai yafogoadambe Sosep̄imbo Isip h̄if̄ihũ tũkũfi hoaf̄iyundũh̄i yahuya, “Se ambor̄i ndowap̄ind̄if̄i hawa h̄ih̄ir̄indafo Israer̄inambo nḡaf̄i. Nindou sapo n̄mor̄i ranahambo h̄ifokoeffimbo hohoan̄imomemo ranai ana yif̄imemo,” mehundoamboyo.

²¹ Raniyu asu Sosep ai bot̄ifi n̄mor̄i ra serũmũndũ haya hondambo kameih̄i asu ai h̄ih̄ir̄iyah̄i Israer̄i h̄ifinambo mah̄isi.

²² Asu Arkeraus ai ahand̄i af̄ind̄i Herot ranahand̄i fondũh̄i Sudia-yafe adũkar̄i bogor̄imbofi manũgu ran̄i hoaf̄i ra Sosep ai h̄imbor̄iyu haya ranũh̄i n̄ngombo hombo ra yih̄imbomayu. Nga asu God ai yafogoadambe Sosep̄imbo bid̄if̄ir̄i hoaf̄i masagadoamboyo asu ai Gariri h̄ifinambo mah̄u.

²³ Raniyu asu ai hu nḡoaf̄i mam̄i ahand̄i ndũr̄i Nasaret ranũh̄i manũgu. Sapo mam̄i rani-s̄ngumbo an̄imbo God ai ahand̄i hoaf̄iyomo rundeimb̄i s̄nḡu hoaf̄iyomondũh̄iyo, “Nindou ranahambo Nasaret̄ih̄ind̄i nindou mb̄iseimboyei,” mehomo yahurai an̄ihondũ tũkũfembohũdamboyo yahurai tũkũmefeyo.

3

Son hìmonì hundürürarandeimbì nindou ranai Godìndì hoafì bokarìhefembo tükümeftyu

(Mak 1:1-8; Ruk 3:1-9; Son 1:19-29)

¹ Ranì-simboanì Son hìmonì hundürüra-randeimbìmayu tükümeftyu. Nindou ranai nìmì wohì furìkoatereandühì Sudia hìfambe ranühì manüngu. Ai piyu haya nindou ranì hìfìhù amarei ranaheimbo Godìndì hoafì ra bokarìhai marandì.

² Ranìyu asu ai yare hoafìyuhù yahuya, “Awi, se sìhei moaruwai hohoanìmo ranahambo daboadanambondìhìndì, nga God ngìnìndì hìfandarandì ra ndeara moanì akìmane,” mehu.

³ Sapo Son ranahamboyu God ahandì hoafì hoafìyu randeimbì nindou Aisaia rana-handì yafambe süngure hoafìyuhùya, “Nindou mamì ai nìmì wohì furìkoatereandühì muñgyuhù yare hoafìyuhùya,

‘Adükarìndì nafì se dìdìboadondìhìndì.

Ai hombo-memo nafì ra ndondondìhi hìnìngìndìhìndì,’

Aisaia 40:4

mehu ra,” mehu.

⁴ Son ai hoearì ahandì güdemarandì ranana kamer nìnìhondì nìnendìnambo nafìyoweimbìhündìyo. Asu ai nìnìhondì hoearìhündì tìtapürìmbore güdehaya botìföhü asu wohì yìtìhì nìmambeahìndì, efu hoe ranìyu sesü marandì.

⁵ Ranìyei asu nindou ranai Serusarem ngoafìhündì, muñguambo Sudia hìfì ranìhündì asu muñguambo hìfì Sodan Hoe ranìkìmì adaburo ranühündambo ai Son sowana masühüsi.

⁶ Ranìyei nindou ranai ahei moaruwai hohoanìmo süngumarìhi hei ranahambo weindahìmarìhinda asu ai aheimbo Sodan hìmo hundürürarü marandì.

⁷ Nga Son ai hoeireapurane Farisi asu Sadyusi afìndì ranai ahamboya, “Yìhoefombo ai hìmonì hundürümbìramunì,” yahomo houmbo ahambo sowana mahomonda hoeimareapurì. Ranìyu asu ai ahamumbo hoafìyupurühì yahuya, “Awi seana amoasìrìndì nìmor-anemo! God ai sìhamumbo ngìnìndìnduhì moaruwaimbo ndeapürìmbui. Se nüngundafu mafebou?”

⁸ Se moaruwai hohoanìmo ranahambo daboadanambo-rundeimbìhündì ana asu sìhamundì nìne ratüpürì rawarundì ra se moaruwai hohoanìmo hìnìngìfembo nafuimbendüramboane.

⁹ Se ngìrì randu borìndìmondühìya, Roana Suda anefì, Roana Abrahamìndì amoa mamìwambo aboedambo-ndahumboyefì, mbìsìmo. Awi ro sìhamumbo hoafehapurì God aiana moanì nìmoei kurayo ranamboanì ndemündì haya Abrahamìndì amoa mamìmbonde hìnìngìndeambui!

¹⁰ Nìmì sirahambe pìrìfìrìhefemböhünda ndeara tìme ranai ndoramìndì engoro. Muñguambo nìmì ra nahaniyo ai aboedì hìsìkoateayo ana, ranahambo tìme ranambo hìtìhefe hefe haiambe pütifemboane.

¹¹ Roana se moaruwai hohoanìmo ra hìnìngìrìhìmboanei ranìmbo nafuimböhünda hìmonì hundürarìharü. Nga nindou ngorü ai wandì wagabe tüküfemboayu ranai ana sìheimbo Yiflafì Aboedìnambo asu hai ranambo hundüründarümbui. Aiana moanì adükarì hondüyuanì asu ro ranì hoarehanahì. Roana awi aboedì ndearìhamìndìyahìpoanì ahandì su ra semìndìndombo.

¹² Rananìmbo ai fok warambe ndemündì haya ranambo wit hìpìrì ra futìnde fìndamündì pìndendambui. Asu ai wit safì aboedì ranì-yanngìrì ndemündì ahandì wit sìhefembo worì-mayo ranambe dìgembui. Nga asu hìpìrì moaruwai moanì yanngorombo rananìmbo ai ndemündì sapo hai dìkìrìfekoate moanì yare koadürümbo koadürümbo horoweimbì ranambe pütìndìfimbui,” mehu.

Son ai Sisasìmbo hundürümärürì

(Mak 1:9-11; Ruk 3:21-22)

¹³ Mamì ranì-simboanì Sisas ai Gariri hìfì hìnìngìre haya Sodan hìmona mahanu. Son sowana ngahanì ai wambo ahandì warìna hìmonì hundürìmbìrandìrì, mehu.

¹⁴ Nga asu Son ai ahambo ngorü hohoanìmonambo yare hoafìyundowohù yahuya, “Seanìmbo wambo hundürüyondìrìmbo-mayafì asu sìmborì se wambo-sowana asìnìfì ro sìhambo hundürüyonìnìmbo,” mehundoamboyu.

¹⁵ Asu Sisas ai sìmborì ahambo hoafìyundühì yahuya, “I ambe, nga hapondanì ana moanì ro hoafayahì süngu randowandì. Se randowandanì moanì ranì süngu mbumundì hohoanìmo muñgu sìhìrì nafìndìhumìndefomboane, nga ra aboedane,” mehundoamboyu. Asu Son ai hìmborìyu haya refembo-ane mehu.

¹⁶ Son ai Sisasimbo himoni hundürüri hayamboyu ane, Sisas ai mamihari himonindi tüküme fiyu. Ranıyo asu sünambe sünü ahambo bureandühiyo asu Godındı Yifiafi ranai wupufo nahurai kosi ahandıwamı pühımayoa hoeimareandı.

¹⁷ Ranıyo asu yasımondı mamı ranai sünambeahındı kosowohü yare hoafıyowohü yahoya, “Nındou ranana wandı nımorani, nga moanı ro ngusüfo parıhineimbani. Ahamboane Ro wambo ngusüfoambe siaoweandı,” meho.

4

Sisasimbo refe hoeifembo moatükuni

(Mak 1:12-13; Ruk 4:1-13)

¹ Ranıyo asu ranı-simboanı Yifiafi Aboedı ranai Sisasimbo Satan ai sısıhı-mombohünda nımı wohı furıkoatereandühi serımındı maho.

² 40 sı ra Sisas ai sesıkoate nıngu mbura asu ai wembombomayu.

³ Asu Satan, nındou sısında-randeimbı ai ahambo-so tüküfi hoafıyundühi yahuya, “Se Godındı Nımorayafı ana, nımoei kurayo ndanahambo hoafındafanı sesımbofe tükümbıfeyowamboane,” mehundoamboyu.

⁴ Asu simborı Sisas ai hoafıyuhü yahuya, “Godındı Bukambe yahoya, ‘Sesı yangrı ana ai ngırı nındoundı yangrı nıngombo ndendı. Nındou ai yangrı nıngombo sahümundı arıhündı ra mungu hoafı Godındı yafambeahündı süngu mbıshahümundı,’ meho,” mehu.

⁵ Ranıyo asu Satan ai Sisasimbo Godındı adükarı ngoaftı Serusarem ranı-nambo serümündü hu haya hafumbo nımoamo hamındı Godındı Worı Adükarı bogımondı ranıwamı hınıngımarıri.

⁶ Ranıyo asu ai Sisasimbo hoafıyundühi yahuya, “Asu se Godındı Nımorayafı ana, nımoamo ndanı-wamındı hıfıntı horıpındafo pındaftı. Sapı Baıborambe yare hoafıyowohü yahoya,

‘God ai sıhambo ahandı sünambeahındı nendı ranahamumbo hoafınduanı

asu ai sıhambo ahamundı warınambo mbundındı nımoemo

asu ngırı nımoei hoarehı kurayo ranai sıhambo futındeanıntı,’ meho,”

Buk Song

91:11-12

mehundoamboyu.

⁷ Asu Sisas ai ahambo yahuya, “Nga awı Baıborambe hoafı ranamboanı ai yare hoafıyowohü yahoya, ‘Se Adükarı sapı sıhafı God ranahambo rando hoeındorımbıyafı, nga yowanı,’ meho,” mehundoamboyu.

⁸ Ranıyo asükaıyo Satan ranai Sisasimbo serümündü hıfı wafu nımoamo hamındı-mayo ranıwamı mahafu. Ranıyo ai ranıwamı nıngumbo Sisasimbo munguambo nındou-yafe hıfandarundı ranıyo asu ahamundı munguambo aboedı adükarı moatükunı engoro ranahambo nafuımefoendo.

⁹ Ranıyo asu Satan ai hoafıyundühi yahuya, “Asu se yıri yımbı pusırowandühi wambo hıhoanı-moyafındırühi ngusüfo pararowandı ana, asu ro sıhambo mungu moatükunı nafuımehanıntı ra ndahanımbıyafı,” mehundoamboyu.

¹⁰ Asu Sisas ai ahambo hoafıyundühi yahuya, “E! Satan, se andai ragu ngoaftı! Baıborambe hoafı ranai yare hoafıyowohü yahoya, ‘Adükarı sapı sıhafı Godımayu ranahambo yangrıranımbı se hıhoanımondafı ngusüfo pandoworühi asu ahandı ratüpurı yangrı ratüpurındafı,’ meho,” mehundo-amboyu.

¹¹ Asu Satan ai Sisasimbo yare hınıngımarıra ndamefiyua asu Godındı nendı ranai kosımo ahambo farıhouwurühi hıfandımarıri.

Sisas ai Gariri hıfambe piyu haya Godındı hoafı wataporımbomarandı

(Mak 1:14-15; Ruk 4:14-15)

¹² Sonımbı sowarüdümo karabusambe hınıngımarıwurı hoafı Sisas ai hımborıyu haya Gariri hıfına mahu.

¹³ Asu ai Nasaret ngoaftıhü hınıngıre haya Kaperneam ngoaftı sapı Gariri kurıhoe ranıkmı ngoaftı ranına mahu. Kaperneam Seburun hıfı, Naptarı hıfambe engoro ranühi manıngu.

¹⁴⁻¹⁵ Sapı God ai ahandı hoafı hoafıyurı-randeimbı nındou Aısaiandı yasımondı süngu yare hoafıyuhüya,

“Seburun hıfı, Naptarı hıfı, Gariri hoe nafı howanı gogu ra,

Sodan hoe gogoanıntı ra nındou Sudayafe ndıfoyei Gariri hıfane.

¹⁶ Nındou dıdıyei ai nımbı nımaroambe anımbıoei

ranai ana sı adükarı ra hoeırıhimboaneı.

Yıfıyorambo hıfı ranambe nımbı nımaroanı nındou anımbıoei

ranaheimbo ana sı ranai boakıfoareandüri-mboaneı,”

Aısai 9:1-2

mehu, nga rani+simoŋgorühümboyo rani-moatükunî ra yahurai tükümeŋeyo.

¹⁷ Raniyu asu rani+simoanî piyu haya Sisas ai ahandî hoafi ra bokarîhendühî yahuya, “Awi se sihei moaruwai hohoanîmo ranahambo daboadanambondîhindî, nîmboe sapo God ngîndî hîfandarandî engoro ranai ndeara akîmî tüküfembo yangîrane,” mehu.

Sisas ai ahandî sünguferambo nindou yimbuyimbu weanğurühî mborai mehupurî
(Mak 1:16-20; Ruk 5:1-11)

¹⁸ Sisas ai Gariri kurîhoekîmî huane kinî wowariyafanî rînandeimbî apodoho ranai manîmbafanda hoemareapurî. Ahafandî ndürî ra Saimon, Pitamboyu-randeimbî asu ahandî akîdî Andruyu. Apodoho ranai andürînambo kurîhoe ranambe kinî wowariyafandühî manîmbafanî.

¹⁹ Raniyu asu Sisas ai hoafiyupîrühî yahuya, “Se mborai wandî süngu sînfandanî anîmbo asu ro sihafanîmbo nindou semîndîmbo se kinî rawarîneandî nou nafuindahapîrîmboyahî,” mehupîramboyanî.

²⁰ Asu ai moanî hoafi nînggoambe ahafandî andürî ra rarîne sihene hena Sisasîndî süngu ndamefîneandî.

²¹ Asükaiyu ai sühîfi huhündamboyo ngorü apodoho ahafandî ndürî Sems, Son ai ahafandî afîndî Sebedi babîdî botambe nîmarîmombo ahamundî andürî ra dîboadorundühî mamarîmonda hoemareapurî. Asu ai ahafanîmbo mborai mehupîrî.

²² Asu moanî hoafi nînggoambe ahafandî bot asu afîndambo rarîne hînîngîrîne hena Sisasîndî süngu ndamefîneandî.

Sisas ai hoafi bokarîhendühî asu anğünîmboyeimbî nindou aboedîmarearü
(Ruk 6:17-19)

²³ Raniyu asu Sisas ai Gariri hîfi muŋgu ranambe nunggu wakîmareandî. Raniyu asu ai refîhî Suda-yafe rotu worî nindou ranambe aheimbo yamundîmareandürî. Asu ai refîhî God ngîndî hîfandarandî engoro Aboedî Hoafi ranahambo bokarîmarîhendürî. Mamî ranî sîmboanî nindou ranahei fi ranai moanî ranîpoanîmbo ranîpoanîmbo anğünî fi moaruwaimboareandürî ranahambo aboedîmarearü.

²⁴ Ai ranî-moatükunî rawareandî ranahambo Siria hîfi muŋgu ranambe nindou amarei ranai hîmborîmayei. Asu ranîyei muŋguambo nindou ranai nindou dîdîyei ai moanî mamîkarî anğünî moaruwai asu asûbusî afîndî mamîkararandürî ranaheimbo ahambo-so fufurühümündîhündürî mafandîhindî. Bîdîfîrî nindou moaruwai nendî ahei fiambe nîmarûmbî, wunûnûmboyeimbî asu yirî warî yîfîsafeimbî ranîyei ai mafandîhinda asu Sisas ai aheimbo aboedîmarearü.

²⁵ Raniyo asu nindou afîndî ranai Gariri hîfîhündî, Dekaporis ngoaŋîhündî, Serusarem ngoaŋîhündî, Sudia hîfîhündî asu Sodan hoe gogoanînîpoedî ranai mamî muŋgu ahambo süngumarîhorî hei.

5

Sisas hîfi wafuambe Godîndî hoafi bokamarîhendî

¹ Sisas ai hoereandürane nindou afîndî ranai ahandî süngu tûmareandamboyu asu ai hafu hîfi wafu mamî ranîwamî nîmaru ane asu ahambo süngururü-rundeimbî ai ahambo sowanambo masîfomo.

² Raniyu asu Sisas ai ahamumbo piyu haya yamundîmareapurî.

Anîthondü hondü hîhîfî hîhîfane
(Ruk 6:20-23)

³ Raniyu ai ahamumbo yare hoafiyupurühî yahuya, “Nindou dîdîyei ai rarîhî hoafiyehîya, Roana Godîndî aboedî sürîhoeimbî hohoanîmo ra mbonîmborî humîndefî-mboanefî, aseî ana, nindou ranai hîhîfî-hîhîfîmbeyei-amboane,

nga God ngîndî hîfandarandî ranî hoarehî anîboadei.

⁴ Nindou dîdîyei ai aranî aranîyei hei ranai ana hîhîfî hîhîfîmbeyei-amboane, nga nindou ranaheimbo ana God ai dîdîboado-ndearühî yirûmondarûmbui.

⁵ Nindou dîdîyei ai hîmboarî yangîrî hîfandühîndeimbî-mayei aiana hîhîfî-hîhîfîmbeyei-amboane,

nga nindou ranai ana nîni-moatükunî God ai aheimbo saimbo yahuhaya masîhendî ra ndahûmündîmboyei.

⁶ Nindou dîdîyei ai Godîndî mbumundî hohoanîmo ranahambo semîndîmbo wembohühî nouehindî

asu hoe sîmîndîmbo amîndanînjobo nouehindî ana, aiana hîhîfî-hîhîfîmbeyei-amboane,

ngã God ai aheimbo mbumundi hohoanimo ra dagadürumbui.

⁷ Nindou didiyei ai nindou ngorumbo moani hipoamboarhündi ranai ana hihifi-hihifimbeyei-amboane,

ngã God ai hipoambondearumbui.

⁸ Nindou didiyei ai ahei ngusüfoambe moani aboedi sürühoeyoweimb hohoanimo ra amarondüri ana, aiana hihifi-hihifimbeyei-amboane,

ngã aiana God amaru ranahambo hoeindihorimboyei.

⁹ Nindou didiyei ai moani nindouyei mbusümo raran moatükunimbo borifoeferambo yangiri nindouyei ana, aiana hihifi-hihifimbeyei-amboane,

ngã nindou ranai ana aheimboya aiana Godindi nimiranei, mbiseimboyei.

¹⁰ Nindou didiyei ai mbumundi hohoanimo yangiri süngurhindani, asu ranimbo nindou amuri ai aheimbo tñjirifo sahündürüh moaruwai moaruwaimbo-arihindüri ana,

asu nindou ranai ana hihifi-hihifimbeyei-amboane,

ngã God nginindi hifandarandi sünambe ra ahei-ane.

¹¹ Nindou bodmond ai sšhamumboya, Aiana Sisasimbo süngururü rundeimb-anemo, mbiseihumbo, sšhamumbo moaruwai moaruwaimbo ndhipürühumbo, moani moaruwai woshoafori moatükun watapori hoafindühüpurani ana, asu se ranimbo hihifi-hihifindimo.

¹² Asu se ngusüfoambe aboedi kündündühi afindi hihifi-hihifina nñngomo sapo adükari moatükuni takini ra ai sünambe mbengörüpuri. Sapo Godindi hoafi hoafiyomorundeimb se nñngomondi daboadan manñngomo ranahamumbo amboani nindou ai rarihi yahurai moaruwaimbo marihipuri.”

Anihondümbofimbi nindou ana sor nami asu si nahurai ane

(Mak 9:50; Ruk 14:34-35)

¹³ “Seana hifinindi nindou ranahei aparumbi nami nahurai-anemo. Ngã asu nami ranai ahandi apar ra hinñngireandühi wanayo ana, asu nami ra budesowan apari-koatendoani ngiri ahandi apar ra koadürü koadüründife hinñngindifeyo, ngã wani. Ranana rani moatükuni ranai ndeara moaruwaimayoya nindou ai ngiri ndahümündi ranambo ranimbondihindi, ngã pifeyoani nindou ai pütapüeyihanei.

¹⁴ Seana muñguambo hifinindi nindou ranahei si nahurai-anemo. Ngoafi adükari hifi wafuambe anango ranai ngiri dibo nango.

¹⁵ Nindou ngorü ai ngiri ram hai ra yimunde mbundambo wambüri hoarehi ragu nindeandi, ngã wani. Ngã ai moani nimoamo moanambühi animbo nindeandani asu si ranai nindou muñguambo rani worambe amarei ranaheimbo si boaki-boadeandürimboe.

¹⁶ Moani man rani-süngumbo animbo sšhamundi si ranamboani nindou ranahei hımboahü si boaki-boadeandürani, asu ai nne aboedi moatükuni rawarundi ra hoeindihündühi rananimbo asu ai sšhamundi Ape sünambe amaru ranahambo aboedani mbisei-amboane.”

Ahinümbi hohoanimombo yamundife hoafi

¹⁷ “Ro masinhi nda sapo Godindi hoafi hoafiyomo rundeimb yomondi hoafi mengoro asu Mosesindi ahinümbi hohoanimo ra raganambofembo sinimboyahipoani, ngã asu se randu hohoanimondimboemo, ngã wani. Ngã roana rani hoafimayo ranihihi simongoriyimindi mboyah masinhi.

¹⁸ Sšhamumbo ndanahambo anihondümbi anahi hoafiyahipuri, süngunambo süñü hifi ranai muñguyoambe ra ahinümbi hohoanimo ranahandi sürü pamefeyo ane, asu ranahandi sšsamane rani-moatükuni ra akidou amboani ngiri awarindihoyo, ngã wani. Ngã ahinümbi hohoanimo moatükuni ra rande moani yagodi ngõ ngombo muñguambo moatükuni ranai tükündifemboe.

¹⁹ Ranimboane nindou düdi ai moani akidou amboani ahinümbi hoafimayo ranahambo hımborikoateyuhü, asu ai nindou bodmondambo mare rani hohoanimo süngu yamundareandüri ana, nindou ranımayu ranahandi ndüri ra moani akidou hamindi God nginindi hifandarandi ranambe yagodomboe. Ngã asu nindou düdi ai ahinümbi hohoanimo ranahambo hımboriyu rani-süngureandühi, asu ai nindou bodmondambo mare rani hohoanimo süngu yamundareandüri ana, nindou ranımayu ahandi ndüri ra God nginindi hifandarandi ranambe adükari hamindi yagodomboe.

²⁰ Ro sšhamumbo nda hoafepapuri, sšhamundi mbumundi hohoanimo ranai ahinümbi hohoanimo yamundu-rundeimb nindou-anemo asu Farisi nindou-anemo ranahamundi mbumundi hohoanimo ranahambo ngasündifekoateayo ana, se ngiri God nginindi hifandarandi rani-hoarehi nımandimo, ngã wani.”

Nindou nginindí hohoanimo ranahandí yamundífe hoafi
(Ruk 12:57-59)

²¹ “Se hímboriyomombo-anemo horombo síhamundí amoa ai hoafi ra masowandümo. Yare hoafiyohü yahoya, Se yowaní nindou hífokoefepoaní. Nindou düdi ai ngorümo hífokoararí ana, ahambo nindou yíbobore-randeimbi-mayu ranahandí hímboahü semündü homboani, mehomó ra.

²² Nga asu hapo ro síhamumbo hoafehapurí nda, nindou düdi ai ahandí wandafí ranahambo nginindí hímboahoeyu ana, sapo yíbobore randeimbi-mayu ranahandí hímboahü semündü homboani. Asu nindou düdi ai ahandí wandafí ranahambo yare hoafiyundühíya, Seana fífirífe koate-anafí, ehundo ana, nindou ranahambo kansír bogorí ranahamundí hímboahü semündü homboani. Asu nindou düdi ai ahandí wandafí ranahambo yare hoafiyundühíya, Seana hohoanímokoate-anafí, ehundo ana, nindou ranai híbadambo, hai ngofambe homboani asu ranühí hai ahambo tíkíndírímboe.

²³⁻²⁴ Ranímboane asu se nín+moatükuní Godímbo shambo fondí-mayo raníwamí síhefembo safí hawamboyafíhünda asu síhafí wandafíndandí-mayo hoafi síhambo engoro ra hohoanímondafühí ana, asu se nín+moatükuní Godímbo saimbomayafí fondíkímí rando dígoefí hawa ngafí. Sapó síhafí wandafí-mayu ranídíbo aboedí aboedíndafíne mbundínambo anímbo sünguna ngafí síhafí síhefembo moatükuní-mayo ra Godímbo dabado.

²⁵ Asu nindou ngorü ai síhambo papí-hoafiyonínímbo mbüsü haya yíbobore randeimbi nindou ahambo sowanímbo hombo síhambo ndemündünínaní ana, se nímái ngafí nafíní aboedí aboedíndafíneandí. Nga asu híbadambo síhambo ai papí-hoafi ranambe síndeanínímbo. Asu se ranambe efoandí ana, asu ai síhambo yíbobore-randeimbi ranahandí warambendeanínaní asu ai ndemündüníní prismaníndí waríhündeanínaní asu ai síhambo karabusambe hín+ngíndeanínímbo.

²⁶ Ro síhambo aníhondümbo-anahí hoafehaníní. Asu se síhafí papí hoafi ranahambo kaki síhefekoateayafí ana, asu se ngírí karabus ra hín+ngíndo hawa aboedambondafóandí, nga waní. Nga se moaní rando karabus ranambe nímboamboayafí.”

Nímorehí ngorü semíndí yamundífe hoafi

²⁷ “Se hímboriyomombo-anemo horombo yaru hoafiyomondühí yahomoya, ‘Se yowaní nímorehí sísíhímbo asu nindowenihí bírabírípoaní,’ mehomó.

²⁸ Nga asu hapo ro síhamumbo hoafehapurí nda, nindou düdi ai nímorehí hoeire haya ahambo hohoanireandí ana, nindou ranai ahandí ngusúfoambe nímorehí sísíhímoyumboani.

²⁹ Ranímboane asu síhafí hímboarí mamí ranai randeanínaní se moaruwai hohoanímondafaní ana, hímboarí ra hündandífi ragu pindowandí. Hímboarí mamí ranahambo yangírí ragu moenda pífe ranane aboedayo, nga asu munjuambo fi ra haiambe ho ana, aboedí hamíndíyopoaní.

³⁰ Asu síhafí warí mamí ranai randeanínaní se moaruwai hohoanímondafaní ana, warí ra kandandífi pindowandí. Warí mamí ranahambo yangírí ragu moenda pífe ranane aboedayo, nga asu munjuambo fi ra haiambe ho ana, aboedí hamíndíyopoaní.”

Nímorehí semíndíhünda hín+ngífe yamundífe hoafi
(Matyu 19:9; Mak 10:11-12; Ruk 16:18)

³¹ “Asükaiyo horombo hoafi ra yare hoafiyowohü yahoya, Nindou düdi ai ahandí nímorehí ranahambo moei yahuhí hín+ngífembo mbüsuhí ana, ai nímorehí ranahambo hín+ngífe hoafi pepafihí sürü papíndandühí anímboya, Ro nímorehí ndanahambo hín+ngífembo anahí, mbüsü, mehomó.

³² Nga asu ro hapo síhamumbo hoafehapurí nda, nímorehí ranai nindou ngorü-díbo hokoateyowaní, asu ahandí nindowenihí ai moei yahuhü hín+ngíreanda asu ai nindowenihí ngorü aserímíndo ana, nindou ranai nímorehí semíndí ahíní ra gogonímboforeandühani.”

Se hoafiyowohüya, Nímooamo nda, yahopoaní

³³ “Asükaiyomo se hímboriyomombo-anemo, horombo síhamundí amoa ranahamumbo yare hoafiyowohü yahoya, Se tíkando hawa hoafíndafühí nímooamo nda mbísamboayafí. Nga asu se nín+moatükunímbo dabarfíhí nímooamo nda yahombo mbísafombo ana, se moaní aníhondümbo mamanímbo randowadhí amboaní Adükaríndí hímboahü yahurai dabaríndafóandí, meho.

³⁴ Nga asu ro hapo síhamumbo hoafehapurí nda. Se nín+ímbo dabarfíhí nímooamo nda yahopoaní, nga waní. Se sünambe ranahambo dükefíhí nín+moatükunímbo

nginemiñdũhi dabarifepoani. Nga sapo sũnũ ranana Godĩndĩ munũ moatũkunĩ ra hifandĩyo nĩmarĩmbo fondane.

³⁵ Asu se nĩnĩmbo dabarĩfihĩ hĩfĩ ndanahambo dũkefehũmbo dabarifepoani. Nga hĩfĩ ranana sapo God ai nĩmoamo ahandĩ fondĩwamĩ nĩmarũmbo hĩfĩ ranĩfihani tĩjari tũre amaru. Asu se Serusarem ŋgoafi ra ndũrĩ dũkefihĩ ranĩfihĩ dabarifepoani. Nga Serusarem ranana Adũkarĩ Bogorĩndĩ ŋgoafane.

³⁶ Asu nĩne-hoafi ranahambo ŋginemiñdĩmbohũnda mbĩrofihi kife dabarifepoani. Ngĩrĩ sifahĩhoarĩ mbĩrĩnanĩ mamamboani ra randowadani kĩfohĩndo asu nĩmbandĩndo ndandi, ŋga wani.

³⁷ Se yĩnĩ ehomo ana, yĩnĩ yangĩrĩ yĩnĩ mbĩsĩmo. Se wani ehomo ana, wani yangĩrĩ wani mbĩsĩmo. Rani-hoafi ra moani ndearane. Nga nĩne-hoafi ranĩfihĩ tũre haya aho ranahambo se hoafemo ranana Satanĩndĩ-mayo hohoani-moane.”

*Se nĩdũmbo sĩmborĩ moaruwaimbofepoani
(Ruk 6:29-30)*

³⁸ “Se hĩmborĩyomombo-anemo hoafi ra yare hoafiyowohũ yahoya, Nĩdou ŋgorũ ai sifahĩ hĩmboarĩ nĩkondeandani sĩmborĩ amboani ahandĩ nĩkondowandĩ. Asu ai sifahĩ yahafi kaboadandanĩ sĩmborĩ amboani ahandĩ kaboadowandĩ, meho.

³⁹ Nga asu hapo ro sĩhamumbo hoafehapuri nda, nĩdou ai sĩhambo moaruwaimbo-ndeanĩnani asu se sĩmborĩ moaruwaimbo-ndĩworĩmboayafi, ŋga wani. Nĩdou ŋgorũ ai sifahĩ koeho ra pakarĩndĩhenĩnani asu ŋgorũgoanĩnĩ amboani ahambo hĩhĩrĩndowandĩ.

⁴⁰ Nĩdou dũdi ai sifahĩ warĩ ambeimbĩ hoearĩ ra ai ndahamĩndĩ yahu haya sĩhambo papĩ hoafĩfembo randĩfiyuwanĩ ana, asu sifahĩ ŋgĩsĩharĩ hoearĩ ŋgorũ ranambo kameihĩ dabado.

⁴¹ Nĩdou ai ahandĩ napo semĩndĩmbo, Se wandĩ napo ra ndowandĩfĩ hawa mami kiromita nafĩ gebuai ra ŋgafi, mbũsuanĩ ana, asu se ŋgorũ kiromita nafĩ gebuai ra tapandandĩfĩ hawa napo ra ndowandĩfĩ ŋgafi.

⁴² Nĩdou ŋgorũ ai sĩhambo nĩnĩ moatũkunĩmboyu dũdũndũfĩnĩnani moani ahambo dabado. Asu nĩdou dũdi ai sifahĩ-mayo nĩnĩ-moatũkunĩmboyu semĩndĩ mburumbo saimbo mbũsũwanĩ ŋgĩrĩ ahambo daboandĩ hĩhĩndĩworĩ.”

*Hũrũtũmbĩ nĩdũmbo ŋgunĩndĩmbofembo yamundĩfe hoafi
(Ruk 6:27-28, 32-36)*

⁴³ “Se hĩmborĩyomombo-anemo hoafi ra yare hoafiyowohũ yahoya, ‘Se sifahĩ ŋgunĩndambũrĩ ranaheimbo hohoani-mo pandowandũrĩ asu sifahĩ hũrũtũmbĩ nendĩ-mayei ranaheimbo moaruwai moaruwaimbo ndoandũrĩ,’ meho.

⁴⁴ Nga asu hapo sĩhamumbo ro hoafehapuri nda, Nĩdou sĩhamundĩ hũrũtũmbayei ranaheimbo se hohoani-mo pandũndũrĩ asu nĩdou sĩhamumbo moaruwaimbo-arĩhindĩ ranaheimbohũnda Godĩmbo dĩdĩbafĩndafundĩ.

⁴⁵ Rananĩmbo se sapo sĩhamundĩ Ape God sũnambe amaru ranahandĩ nĩmorĩ nĩngomboemo. Sapo ahandĩ hũfĩhamĩndĩ ra ai nĩdou moaruwai-anei asu aboedanei ranaheiwamĩ ai rareandani boakĩfoareandũhane. Asu ai hoe ra rareandani nĩdou moaruwaiyeyei ranaheiwamĩ peyo asu nĩdou mbumundayeyei ranaheiwamĩ amboani peyo randũhane.

⁴⁶ Asu se nĩdou sĩhamumbo aboedĩ hohoani-moyeyei rĩhũndeimbĩmbo sĩmborĩ aheimbo aboedĩ hohoani-moemondũrĩ ana, ranĩmbo asu God ai sĩhamumbo nĩnĩ-takĩnĩ madagapurĩyo? Nĩdouyeyei-mayo takis kaki sowandũmo-rundeimbĩ aiamboani yahurai yaru arundĩ.

⁴⁷ Asu se sĩhamundĩ wandafĩ ranaheimbo yangĩrĩ hĩhĩfarũndũrĩ ana, asu sĩhamundĩ hohoani-mo ra nĩdou amurĩ ranaheimbo nũngũndo ŋgasũndĩmandowora? Nĩdou sapo Godĩmbo fĩfĩrĩfekoate-mayeyei ranai rani hohoani-mo se sũnguarundĩ ra aiamboani sũngurĩhindũhane.

⁴⁸ Ranĩmboane asu se moani mbumundĩ hamĩndĩ hondũ nĩngomo sapo sĩhamundĩ Ape sũnambe moani mbumundĩ hamĩndĩ hondũ anũngũ nou.”

6

Nĩdou ŋgorũmbo fehefembo hohoani-moane

¹ Sisas yahuya, “Se hĩbadũmbo! Se sĩhamundĩ aboedĩ ratũpurĩ ra nĩdou hĩmboahũ randũndani asu nĩdou ai hoeĩndĩhĩmboeyeyei, ŋga yowanĩ. Se ra sũngũ yaru randũndani ana, asu se ŋgĩrĩ aboedĩ takĩnĩ moatũkunĩ sĩhamundĩ Ape sũnambe amarundĩ-mayo ra ndowandũmo, ŋga wani.

² Ranimboane asu se nini-moatükuniyo nindou napokoateyeimbî ranaheimbo saimbo mbisafimbo ana, asu se nindou ngorumbo yinafoaimbohündambo, Se wambo horombondafo ngafani animbo nindou muᅅguambo hoeimbîrîhindîramboane, mbisamboayafi. Se nindou yafuiyambo horombo aho nou refe weindahî weindahîyo hopoanî sapo yimbu yafambeimbî nindou ai rawarundî nou. Nindou ranai Suda-yafe rotu worambe asu nafî bogorî süᅅgu yinafoai tütüru houmbo homo-arundî, ᅅga se ai rarundî nou refepoanî, ᅅga yowanî. Nindou ranai rawarundî ranana sapo nindou amurî ranai yîhoefîmboya, Aiana moanî nindou aboedî hamndanemo, mbiseiya yahomombo-anemo rawarundî. Ro sihamumbo anihondumbo-anahî hoafayahî nda, nindou ranai ana takîni ahamundî ra ai ndeara sowandümmo-anemo.

³ ᅅga asu se nindou napokoateyeimbî ranahambo farîhefimbo hohoanîmondafühî ana, dîbo animbo ahambo fandîhaworî asu sihafî fikîmîniñdî-amboanî nîne-moatükunî se rawarowandî ranimbo ai fifîrîfekoatembeyeiamboane.

⁴ Ranimboane asu sihafî saimbo hohoanîmo ra dîbo yanggoromboane. Rananimbo asu sihafî Ape sapo nini-moatükunî dîbo enᅅoro ra hoeireandeimbîmayu ranai simborî sihambo takîni masihendi-mayo ra daganînimbui.”

Godimbo didibafife yamundife hoafi

(Ruk 11:2-4)

⁵ “Se Godimbo didibafindafundühî sapo yimbu yafambe hoafümbî nindou rawefundî nou randafumboemo. Ranî nindou ana muᅅguambo nindou ai yîhoefîmbo hoeimbîrîhimuna yahomo houmbo-anemo. Suda-yafe rotu worî muᅅguambo asu nafî tüküfîhî aho ra botiyafu weindahî nîᅅgomombo Godimbo didibafimbo hohoanîmoyomondühanemo. Ro sihamumbo anihondumbo-anahî hoafayahî, nindou ranai ana takîni ahamundî ra ai ndeara hîfî ndanühünda sowandümmo-anemo.

⁶ ᅅga asu se didibafifembo mbisafombo ana, se worî safambe keboao ᅅgüfî yipurî pandu hawambo animbo sihafî Ape moanî dîbo amaru ranahambo didibafindafoundî. Rananimbo asu sihafî Ape sapo nîne-moatükunî dîbo enᅅoro ra hoeireandeimbîmayu ranai simborî sihambo takîni daganînimbui.

⁷ Se didibafindafundanî Godimbo fifîrîfe-koateyeimbî nindou rawarîhindî nou randafundümmoemo, ᅅga yowanî. Nindou ranai Godimboya, Ai yîhoefî hoafî hîmborîndümbui, sei heli moanî afîndî hoandarî hoafi hoafiyeihî didibafehindî. ᅅga se yahurai Godimbo moanî fifîrîfe-koate hoafi afîndî didibafindafu-mboemo, ᅅga yowanî.

⁸ Asu se ranî-nindou yahuraindîmondühî ahamundî-mayo hohoanîmo ranî-süᅅgundümmoemo, ᅅga yowanî. Sihamundî Ape ai nîne-moatükunî semîndimbo hohoanîmoayomo ranahambo se ahambo düdufekoateyomondambe fifireamboane.

⁹ Se didibafifembo mbisîmombo ana, ndandu houmbo animbo didibafindafundî, Yîhoefî Ape sünambe amarîfî,

sihafî ndürî ranahambo moanî ahîñümbî hamîndîmbeyowamboane.

¹⁰ Sihafî ᅅᅅîniñdî hîfandarandî ra ndühî mbokoso-amboane.

Se hohoanîmoayafi süᅅgu yangîrî hîfî ndanühî süᅅgufemboane
sapo sünambe-amboanî süᅅguarundî nou.

¹¹ Yîhoefîmbo sesî ndanî simboanî sesimbo simogodühî ndawamunî.

¹² Se yîhoefîmbo nîne-moatükunî moaruwai ramarîhundî ranimbo amboawiyei mbisafîmunî

sapo ro nindou ai moaruwai yîhoefîmbo rarîhimuna aheimbo amboawiyei sefî arîhundî nou.

¹³ Se yîhoefîmbo refe hoefîmunî moatükunî ranambe ndowandîfîmunî ᅅgamboayafi, ᅅga se yîhoefîmbo moaruwai nendî ahandî warambeahîndî aboedühî ndowandîfî hîniᅅᅅîndowamunî, mbisîmo.

¹⁴ Nindou ai sihamumbo moaruwaimbo-rîhipuranî asu se ranaheimbo amboawi ehomondürî ana, asu sihamundî Ape sünambe amaru ranai-amboanî sihamundî moaruwai hohoanîmo ranahambo amboawi mbüsumbui.

¹⁵ ᅅga asu se nindou ngorumbo ranahambo amboawi yahokoateyomo ana, asu sihamundî Ape sünambe amaru ranai amboanî ᅅᅅîrî se nîne-moatükunî moaruwai rarumboemo ranahambo amboawi mbüsu, ᅅga wanî.”

Sesî wehisao yamundife hoafane

¹⁶ “Asu se nînimbo sesî wehîndîmondühî ana, se ᅅᅅusumboarî sihamundî ra amomonggo-amomongondîmondühî wembombofi ndimboemo yimbu yafambeimbî nindou rawefundî nou, ᅅga yowanî. Nindou ranai wembombofiayomo houmbo ai nindou hîmboahü hoahoanᅅgomondühanemo nindou ai ahamumboya ai ana sesî wehîyomondühanemo, mbiseiya yahomo houmbo. Ro sihamumbo anihondumbo-anahî

hoafehapuri, nindou ahamumbo aboedanemo ase i ana, ai ranihunda ahamundi takini sowandumombo-anemo.

¹⁷ Nga asu se sesi ra wehindafuhi ana, sifahi ngusumboari ra popoinda asu mbiro sibada mbundambo animbo ngafi.

¹⁸ Rananimbo nindou amuri ai ngiri sifhambo firiindihini se sesi wehayafi rana-hambo. Nga sifahi Ape sapo dibo anungu ai yangiri animbo firideaninmbui. Rananimbo asu sifahi Ape sapo nime-moatukuni dibo engoro ra hoeireandeimbi-mayu ranai sifhambo takini masihendi-mayo ra daganinmbui.”

Napo afindi sunambe mbenjori

(Ruk 12:33-34)

¹⁹ “Se hifi ndanuhi ninjomombo moani nginindi napo ra sifhamumbo pupindu gafomboemo. Hifi ndanuhi ana nime-moatukuni engoro ra kidaboari ai taparui, sami ai sesi, asu humbuhuni nendi ai wori birthehi sahumundi raraorihunduhane.

²⁰ Nga asu se sifhamundi nginindi napo ra se sunambe animbo pupindu gafomo. Ranuhi ana ngiri kidaboari ai tapandui, sami ai dedi asu humbuhuni nendi ai wori birthehi ndahumundi raro nduhundi, nga wani.

²¹ Nga sifahi aboedi napo ra pupira hafa yangorowohu ranuhi animbo sifahi ngusumbo amboani kundarinboe.”

Fi ranahandi si

(Ruk 11:34-36)

²² “Himboari ranana sifahi fi munquambo ranahandi ram hai nouane. Sifahi himboari ranai surarahoayo ana, asu hohoanimo sifahi fiambe munquambo ranai si nahurainimboe.

²³ Nga sifahi himboari ranai moaruwaiayo ana, asu hohoanimo sifahi fiambe munquambo ranai nimbini mandimboe. Asu si sifahi fiambe amaro ranai nimbini nouayo ana, nimbini ra moaruwai hamindinimboe!”

Nindou ngoru ai ngiri yimbu bogori nindouyafandi ratupurindu

(Ruk 16:13)

²⁴ “Nindou ngoru ai ngiri yimbu bogori nindouyafandi ratupuriyu randeimbini nungu. Nga nindou ranai ana bogori ngoru ranahambo moaruwaimbondiruihisi asu ngoru bogori ranahambo diboadondirumbui. Ai ngorundi hoafi yangiri sungundeanduihisi asu ngorundi hoafi daboadanambo-ndeambui. Se ngiri God asu kaki mamini ngusumboame hohoanimo pandowapiri.”

Ngusumbo pukiyowohu afindi hohoanimo hoango hoafi

(Ruk 12:22-31)

²⁵ “Ranimoanahisi ro sifhamumbo hoafehapuri nda, se sifhamundi yangiri ninjomombo ranahambo afindi hohoanimo-ndimboemo. Se yaru hoafiyomonduihisi, Sihiri ninimmoatukuni madagudifi? asu Sihiri ninimmoatukuni mandimnidefi? mbisimboemo. Asu sifhamundi fi ranahambo ngiri afindi hohoanimo-ndimonduihisi, Sihiri ninimmoatukuni maguduhu? mbisimboemo, nga wani. Yangiri ninjomombo ra ai sesi moatukuni yangiriyoponi. Asu fi ra ai yihuru moatukuni yangiriyoponi.

²⁶ Asu awi se ndu nimoamo ahahabodei ranaheimbo hoeirundi. Ndu ranai ana moai ninimmoatukuni hoari hifi karihi, sesi yimungurihumundi hei sesi wori ranambe guguruihisi shehi raraorihundi. Nga sifhamundi Ape sunambe amaru ranai-ani aheimbo sesi sagaduruihisi hifandanduri arandi. Se ndu ranaheimbo ngasundunduri houmbo ndeari hamindanemo.

²⁷ Nga asu nindou sehundi ranai-amboani ngiri moani ahandi hohoanimo ranambo yangiri ahandi yangiri ninjo ra sühinde ngu!

²⁸ Asu nimbini se hoeari napo ranimbo afindi hohoanimoemo? Awi se amindafuri ahuri tukufe ninouayo ranahambo hoeiru. Ai ana moai tirifoyeihi momo yibuduihisi rihundi, nga wani.

²⁹ Nga asu awi ro sifhamumbo hoafehapuri horombo nindou adukari bogori Soromon amboani ai yihuru napo moani simbafi hamindimayusi, nga asu ai moai hoeari ra ahuri moani aboedi himboyo haya tutukiyoni ninouayo yahurai yihururamundu.

³⁰ Wohi amindafurambe amaro haponda ra asu sumbo siambe hifitiriyimindi haiambe pitifemboane. Moaruwai yahurai wohi ranamboani God ai ahambo aboedi yihurure hinijgareandi ana, asu ai sifhamumbo amboani yihurundeapurumbui. Se yihuru ranahambo afindi hohoanimoyomo, nga sifhamundi anihondumbofe hohoanimo ana akidou ane!

³¹ Nga asu se refe afindi hohoanimo-yomondühiya, Nahanihünda sesi yihoeft ranai tükümandife? Yihoeft simindimbo moatükuni amboani? Asu yihoeft heari napo amboani? Rani-moatükuni ranahambo yahurai afindi hohoanimooyo hoangopoa.

³² Yahurai rani hohoanimo ranana nindou Godimbo fifirifekoate-yeimbi-maye rananei ai yahurai rarihi hohoanimoeyi hei arihündi. Sihamundi Ape sünambe amaru ranai rani-moatükuni se semindimbo hohoanimoayomo ra ai fifire türüfoare-amboani.

³³ Asu se sapo God ahandi hifandarandane asu ahandi mbumundi hohoanimomoyo ranane rani-boatei-animbo se hohoanimondimo hoangomo. Rananimbo asu raniwami amuri bidingiri moatükuni ranamboani ai rani-moatükuni kapeih ndaiyapurumbui.

³⁴ Ranimboane asu se nini-moatükuni sümbö tüküfemboayo ranahambo afindi hohoanimondimboemo. Nini-moatükuni sümbö tüküfemboayo sümbö se ranahambo hohoanimondimo. Mamami si ranai moani ahandi tinjirifo rani-simboani ndearane," mehu.

7

Nindou ngorumbo ahandi ninjo ranimbo yibobofepoani

(Ruk 6:37-38, 41-42)

¹ Sisas yahuya, "Se nindou ngorumbo yibobo-ndundurimboemo. Hibadumbo, nga sishamumbo asukai hihindife yibobo-ndeapurimboe.

² Sapo se nindou ngorundi hohoanimo yiboboarundi rani simogodühi animbo God ai-amboani sishamundi hohoanimo yibobo-ndeapurumbui. Sapo se nindou ngorumbo yimbumarundi mam rani simogodihü God ai sishamumbo yimbundapurumbui.

³ Nimboe asu se sifahf wandafi ranahandi himboarambe düdübudü akidou apaiaero ra hoeiarowori, nga asu nimoko afindi sifahf himboarambe amaro ranahambo awi se moai fiffrowandiyoy?

⁴ Asu se nünjuro hawamboayafi sifahf wandafi ranahambo raro hoafiyafühiya, Wandafi, sifahf himboarambe düdübudü ra hündihehea samboanahi, asafi, nga asu sifahf himboarambe nimoko ra nünjumando-a?

⁵ Awi seana yimbu yafambeimbi nindou-anafi! Se boatei sifahf himboarambe nimoko ra hündandifi raguanambondo hawambo animbo asu sifahf wandafi-mayu ranahandi himboarambeahndi düdübudü akidou ra hündihoeftindo.

⁶ Se Godindi moatükuni ra yafori moaruwaimbo digoemboemo, nga asu ai hihirindahindühi sishamumbo kündarimboeyi. Asu sishamundi nime-moatükuni aboedi-mayo ra moateiyei wagabe pindumboemo, nga asu ai tinjarinambo anümi boagindühi digeimboeyi."

Nindou ai Godimbo didibafehindi ana, dagadurimbi

(Ruk 11:9-13)

⁷ "Se düduyafu arundi ana, dagapurumbui. Se kokoru arundi ana, hoeindumboemo. Se pirako pirako arundi ana, yipuri sishamumbo sübüdühepurimboe. Asu düdi ai pirako pirako arundi ana, ahambo yipuri sübüdühoemboe.

⁸ Nga nindou düdi ai düdufi arandi ana, ndemündumbui. Asu düdi ai kokora arandi ana, hoeindeambui. Asu düdi ai pirako pirakora arandi ana, ahambo yipuri sübüdühoendomböe.

⁹ Nindou sishamumbo mbüsümo ahandi nimori ai mbanimbo sao yahumbo düduwefindo ra ahambo moani nimoei menjoro ra madagadoyo?

¹⁰ Asu ahandi nimori ranai kinimbo düdufindoani ra ahambo amoasiri madagadoyo?

¹¹ Se nindou moaruwai-anemos, nga se sishamundi nimori ranaheimbo aboedi moatükuni yanggiri sabuduri arundi. Yahurai animbo sishamundi Ape sünambe amaru ranai nindou düdi ahambo düdufeyu ana, ranahambo aboedi moatükuni dagadombui.

¹² Muñguambo moatükuni hohoanimo ra nindou amuri ai sishamumbo yahurai rambirihimuni ayahomo yahurai hamindi animbo se moani aheimbo randunduri. Rani-moatükuni hohoanimo ranana Mosesindi ahinümbi hohoanimo asu Godindi hoafi hoafiyomo-rundeimbi-yomondi yamundife hoafimayo ranahandi nimirandane."

Nafitambe akidou naf ho

(Ruk 13:24)

¹³ "Nafitambe akidou rani nafanimbo se kebuo ngomo. Sapo nafitambe adukari ahandi nafi fuiriyandeimbi ranana moaruwaimbo ngoafinamboane aho. Nga nindou afindi ai naf rani-sünngu hei rihündühanei.

¹⁴ Nga yipuri nafitambe hihforeandeimbi ranai akidouyo haya asu ahandi naf tinjümbane. Nga naf ra yanggiri koadürumbo ninjombo nafane aho, nga ranane asu nindou yimbu mam yanggirane ai naf ranahambo hoeirihündühi rani-sünngu ahei."

*Nim̄i nim̄indi asu ahandi h̄isi ranane
(Ruk 6:43-44; 13:25-27)*

¹⁵ “God̄ind̄i hoafī t̄ikai hoafiyomo-rundeimbī nindou ranahamumbo awi se h̄ibadũmbo. Moanambũh̄i sipsip h̄imboar̄i hoafend̄i h̄imboemo nahurai s̄hamumbo sowana as̄ifomo, n̄ga asu wagabe ragu ana n̄mambeah̄ind̄i yaforanemo.

¹⁶ Se ahamund̄i ratũpur̄i ranambo ahamund̄i hohoan̄mo f̄if̄ir̄indumboemo. N̄ga anḡinan̄j̄i t̄ihoar̄i t̄ihoarũmb̄i wof̄i n̄m̄ind̄i ran̄f̄ih̄i h̄is̄imand̄iyo? Asu hoandasũfo sosoweimbī wer̄ifoai n̄m̄ind̄i ran̄f̄ih̄i h̄is̄imand̄iyo? Ra wan̄i.

¹⁷ N̄ga sapo n̄ine-n̄m̄i aboedayo ranai aboed̄i n̄m̄i h̄is̄i yanḡr̄i h̄is̄ind̄imboe. Asu moaruwai n̄m̄imayo ranai moaruwai n̄m̄i h̄is̄i ran̄i yanḡr̄i h̄is̄indombœ.

¹⁸ N̄ga asu moaruwai n̄m̄i ran̄f̄ih̄i nḡr̄i aboed̄i n̄m̄i h̄is̄i ra h̄is̄indo. Asu aboed̄i n̄m̄i ran̄f̄ih̄i nḡr̄i moaruwai n̄m̄i h̄is̄i ranai h̄is̄indo, n̄ga wan̄i.

¹⁹ Muŋguambo n̄m̄i ranai n̄m̄ind̄i ran̄f̄ih̄i moaruwai h̄is̄iyowan̄i ana, ahambo h̄if̄it̄iyim̄ind̄i haiambe mand̄ifeyowhane.

²⁰ Ran̄imboane asu se God̄ind̄i hoafī t̄ikai hoafiyomo-rundeimbī ranahamumbo ahamund̄i ratũpur̄i hohoan̄mo ranambo f̄if̄ir̄indũpur̄i.

²¹ Se yaru hohoan̄mo-nd̄imondũh̄iya, Muŋguambo nindou ai wambo hoafiyeh̄i, Adũkar̄i Adũkar̄ayi ranai God̄ s̄nambe h̄ifandarand̄i ranambe gagũsimboyei, mb̄is̄imboemo, n̄ga wan̄i. N̄ga nindou d̄id̄yei ai moan̄i wand̄i Ape s̄nambe amaru ranahand̄i hohoan̄mo s̄ngur̄ih̄i ar̄h̄und̄i ranai yanḡr̄i an̄mbo God̄ nḡin̄nd̄i h̄ifandarand̄i ranambe keboehimboyei.

²² N̄ga asu ȳibobofemo si ranai tũkũfeyoambe an̄mbo nindou af̄ind̄i ai dũkand̄ih̄ind̄r̄i hoaf̄nd̄eih̄i an̄mboya, ‘Adũkar̄i, Adũkar̄i, s̄haf̄i ndũr̄inamboyef̄i God̄ind̄i hoafī ra hef̄i watapor̄imbo-r̄ihund̄ih̄i bokar̄ih̄ehu mar̄ihund̄i. S̄haf̄i ndũr̄inamboyef̄i moaruwai nend̄i nindouyei fiambeah̄ind̄i raguanambo-r̄ihund̄ih̄i hepũn̄ifeimbī moatũkun̄i rar̄ihu mar̄ihund̄i,’ mb̄iseimboyei.

²³ Ran̄an̄mbo asu ro hoaf̄nd̄ahũh̄i an̄mboya, ‘Ro moai s̄heimbo f̄if̄ir̄ihearũ. Moaruwai hohoan̄mo ratũpur̄iyei r̄ihũndeimbī nindou-anei. Wambo sowana ndũh̄i s̄n̄ipoan̄i, n̄ga andai ragu n̄gei!’ mb̄is̄amboyah̄i.”

*Wor̄imbor̄in̄i r̄inandeimbī nindou yimbu
(Ruk 6:47-49)*

²⁴ “Asu, nindou dũdi ai wand̄imayo hoaf̄iyaheimbī hoafī ranahambo h̄imbor̄iyu mburambo asu ai ran̄i-sũngwareand̄i ana, nindou ranai sapo f̄if̄ireandeimbī nindou ai ahand̄i wor̄i kambohoan̄i nḡin̄nd̄i ran̄iwam̄i wor̄imboarand̄i nahurai-ani.

²⁵ Asu hoe af̄ind̄i ranai hoeyowohũ, hohoambu af̄ind̄i ranai tũkũfeyowohũ wer̄i ranai wor̄i ranahambo fand̄ihend̄ih̄anes̄i, n̄ga asu wor̄i ra kambohoan̄i fondar̄imbo-wambo moai b̄irefoai h̄if̄in̄i peyo.

²⁶ Asu nindou dũdi ai wand̄i-mayo hoaf̄iyaheimbī hoafī ranahambo h̄imbor̄iyu haya asu ai ran̄i-sũngufekoateayu ana, nindou hohoan̄mokoate-ani. Sapo nindou wor̄i moan̄i kambohoan̄i kaihur̄i yanḡr̄i ran̄iwam̄i wor̄imboarand̄i nahurai-ani.

²⁷ Hoe af̄ind̄i ranai hoeyo, hohoambu af̄ind̄i ranai hohoambuyo, asu wer̄i af̄ind̄i ranai wor̄i ranahambo fand̄ihenda asu wor̄i ranai b̄irefoai peyowohane ran̄i-moatũkun̄i ranambo. Wor̄i ra b̄irefoend̄i ranana moan̄i moaruwai ham̄ind̄i hondane!” mehu.

²⁸ Sis̄as ai hoafī ranahambo hoaf̄iyu k̄ik̄imaramũndua, nindou af̄ind̄i ranai ahand̄i yamund̄ife hoafī h̄imbor̄iyei-ani mayowa mahepũnehind̄i.

²⁹ N̄ga Sis̄as ai moai ah̄inũmb̄i hohoan̄mo yamundu-rundeimbī nindou yahurai tũkũfi yamundeand̄r̄i, n̄ga ai moan̄i ran̄i-poan̄mbo nḡin̄nd̄inamboyu aheimbo yamundi-mareand̄r̄i.

8

*Sis̄as ai nindou m̄iman̄ho anḡinũmb̄i aboed̄imar̄ir̄i
(Mak 1:40-44; Ruk 5:12-14)*

¹ Sis̄as ai yamund̄ife hoafī ra hoaf̄iyu haya h̄if̄i wafu-mayo ran̄i-wam̄in̄ind̄i h̄ifina mahanua, awai nindou ranai ahand̄i s̄nḡu tũmareand̄i.

² Ran̄iyu asu nindou m̄iman̄hoeimbī-mayu ranai Sis̄asimboso tũkũfi Adũkar̄ani yahu hohoan̄moyuhũ yir̄i yimbu pus̄reap̄r̄i ahand̄i fik̄im̄i piyu n̄marũh̄i hoaf̄iyundowohũ yahuya, “Adũkar̄i, se refembo hohoan̄mondafũh̄i ana, wambo aboed̄indowand̄r̄i,” mehundo-amboyu.

³ Asu Sis̄as ai war̄fi hu nindou-mayu ahambo sũndirũh̄i hoaf̄iyuhũ yahuya, “Yin̄i, ro rand̄iheamboyah̄is̄i. N̄ga se haponda aboed̄i tũkũyaf̄o,” mehuamboyu. Asu moan̄i mam̄har̄i ran̄i-simboan̄i nindou ranai m̄iman̄hoeimbī-mayuhũnd̄i aboed̄imef̄iyu.

⁴ Ranı̄yu asu Sisas ai ahambo hoafiyundühi yahuya, “E, Se ndühi hı̄mborı̄yafi! Ndanı̄moatükunı̄ ndanahambo se nındou amurambo hoafındamboyafi. Nga se moanı̄ ngafi Godı̄mbo sı̄hai-randeimbı̄ nındou-mayu ranahambo anı̄mbo sı̄hafi fi ra nafuındafi. Asu Godı̄mbo sı̄hefembo moatükunı̄ Moses refemboane mehu ra randowandı̄ ai hoafi-mayu süngu. Ranı̄mboane sı̄hafi fi hoearı̄ angünı̄ ra muᅇᅇumayo mbı̄sei-amboane,” mehundo.

Sisas ai Romı̄hündı̄ amı̄yomondi bogorı̄ndı̄ ratüpurı̄yurandeimbı̄ aboedı̄marı̄rı̄ (Ruk 7:1-10)

⁵ Ranı̄yu asu Sisas ai Kaperneam ngoafambe tüküfiyuwane Romı̄hündı̄ amı̄-yomondi bogorı̄ ai ahambo ranühi hoerı̄rı̄ hayambo Sisas ai mbı̄farı̄hendı̄rı̄ yahu haya düdu düdumarı̄rı̄.

⁶ Ai yare hoafiyundühi yahuya, “Nındou Adükari, wandı̄ ratüpurı̄yu-randeimbı̄ nındou ranai angünı̄mbo worambe mbenᅇuri. Ai ahandı̄ tı̄ᅇarı̄ yı̄fiyo haya asubusı̄ afındı̄ semündü haya mbenᅇuri,” mehundo-amboyu.

⁷ Asu Sisas ai hoafiyundühi yahuya, “Awi ro nga ahambo aboedı̄ndı̄hinı̄mboyahı̄,” mehundo-amboyu.

⁸ Asu sı̄mborı̄ ai hoafiyundühi yahuya, “Nındou adükari, ᅇrı̄rı̄ se randafoandı̄. Ro ndearı̄ hamı̄ndı̄yahı̄ anı̄mbo se wandı̄ worambe keboao manᅇüfi. Nga se moanı̄ hoafi yangrı̄rı̄ anı̄mbo hoafındafanı̄ amboanı̄ asu wandı̄ ratüpurı̄yu-randeimbı̄ ranai aboedı̄mbı̄yu-wamboane.

⁹ Ro-amboanı̄ wambo hı̄fandı̄yındı̄rı̄mbo nındou ami bogorı̄ adükari nüᅇᅇuwanı̄ anahı̄ asu ami bı̄dı̄fı̄rı̄ ai wandı̄ hoarehanemo anı̄ᅇᅇomo. Rananahı̄ asu ro nındou ndanahambo, Se hafı̄, asahando ra ai huhanı̄, asu nındou ᅇᅇorü ranahambo, Se sühüfi, asahı̄ ra ai süfuhanı̄. Asu nındou wandı̄ ratüpurı̄yu-randeimbı̄ ranahambo, Se ranı̄moatükunı̄ raro, asahı̄ ra ai moanı̄ rareandühani,” mehundo-amboyu.

¹⁰ Asu Sisas ai ranı̄ hoafi ranahambo hı̄mborı̄yu haya, hepünüfı̄hı̄ nındou afındı̄ ahandı̄ süᅇᅇu tımareandı̄ ranaheimbo hoafiyundürühi yahuya, “Ro sı̄heimbo hoafehandürı̄, horombo ro moai nındou mamı̄ Israer ᅇᅇoafi-hündı̄ ndahurai anı̄hondümbı̄-reandeimbı̄ nüᅇᅇua hoerı̄hinı̄.

¹¹ Awi ro nda sı̄heimbo hoafehandürı̄, nındou afındı̄ bı̄dı̄fı̄rı̄ ai hüfihamı̄ndı̄ süfuanı̄poedı̄ asu hüfihamı̄ndı̄ hanüwanı̄poedı̄ ranai fandı̄hi sesesı̄ fondı̄ manı̄ᅇᅇo ranı̄kımı̄ Abraham, Aisak asu Sekop babı̄dı̄ God ᅇᅇı̄nı̄ndı̄ hı̄fandarandı̄ ranambe nı̄mandeimboyei.

¹² Nga asu sapo hı̄fandarandı̄ ranambeahı̄ndı̄ nendı̄-mayeı̄ ranaheimbo anı̄mbo nı̄mbı̄ nı̄marı̄wanı̄ ndemündündürı̄ pindeiranı̄ ranühi ai hası̄heindeihı̄ ahei yahafi hı̄tı̄hümbı̄yei,” mehundürı̄.

¹³ Ranı̄yu asu Sisas ai amı̄-yomondi bogorı̄ ranahambo hoafiyundühi yahuya, “Se ᅇᅇoafı̄nambo ᅇᅇoafi, ᅇᅇa asu se nı̄ne-hohoanı̄mo raro anı̄hondümbı̄-arowandı̄ ranı̄-süᅇᅇu anı̄mbo sı̄hambo randeanı̄nı̄mboe,” mehundoamboyu. Asu moanı̄ hoafi nı̄ᅇᅇoambe amı̄-yomondi bogorı̄ndı̄ ratüpurı̄yu-randeimbı̄ nındou ranai aboedı̄mefı̄yu.

Sisas ai Pitandı̄ yamongoamı̄ndı̄ aboedı̄mareandı̄ (Mak 1:29-31; Ruk 4:38-39)

¹⁴ Refi mbura Sisas ai Pitandı̄ worambe kefuai hüfuhünda Pitandı̄ yamongoamı̄ndı̄ ranai fi hüfiyohü angünı̄mbo fondühi meᅇᅇorowa hoeimareandı̄.

¹⁵ Ranı̄yu asu Sisas ai ahambo watı̄ᅇarı̄hi masündeanda angünı̄ ranai nı̄morehı̄mbo hı̄nı̄ᅇᅇı̄re haya makosı̄foendı̄. Ranı̄yo asu ai botı̄fe Sisası̄mbo sesı̄ kanı̄marerı̄.

Pitandı̄ yamongoamı̄ndı̄ aboedı̄mareandı̄ (Mak 1:32-34; Ruk 4:40-41)

¹⁶ Ranı̄yo asu ranı̄ nı̄mbambe nındou bı̄dı̄fı̄rı̄ moaruwai nendı̄ ahei fiambe nı̄marı̄ndüreimbı̄ ranaheimbo Sisas sowana fufurühümündı̄-hündürı̄ mahüsi. Ranı̄yu Sisas ai nındou ranahei fiambeahı̄ndı̄ moaruwai nendı̄ ranaheimbo hoafı̄nambo yangrı̄rı̄ raguanambo-mareandı̄ra asu nındou ranı̄ angünümbı̄-mayeı̄ ranai muᅇᅇuambo aboedı̄mehındı̄.

¹⁷ Sisas ai ranı̄moatükunı̄ ramareandı̄ ra, sapo Godı̄ndı̄ hoafi hoafı̄yu randeimbı̄ Aisaia ai yare hoafı̄yuhü yahuya, “Ai ahandı̄hoarı̄ angünı̄ moaruwai sı̄hefi ra ndemündühi asu sı̄hefi ranı̄moatükunı̄ ra raguanambo-mareandı̄,”
Aisaia 53:4

Nındou yı̄mbu ai Sisası̄ndı̄ süᅇᅇu hombo masafanı̄ (Ruk 9:57-60)

¹⁸ Sisas ai hoeireandane nindou afindî ranai ahandî fikimî rerembo menjgoroamboyu, asu ai ahambo sünggururü-rundeimbi-memo ranahamumbo kurîhoe Gariri ra ngorü hîmborani barîhoemo niŋgomo yahumbo hoafîmayupuri.

¹⁹ Ranîyu asu ahînümbî hohoanimo yamunde-randeimbi-mayu ranai Sisasimbo-so tüküfi hoafîyundühi yahuya, “Yamundo-randeimbi, se nahanîniyo ahafî ra roana sihafî süngu hombo yangîranahi,” mehundo-amboyu.

²⁰ Asu ai simborî hoafîyundühi yahuya, “Koko ai ahei ni-marî rambo ambe mbanîngondürî, asu ndu ai-amboanî ahei apo rambo ngerî mbanîngondürî. Nga Nindou Hondü ro ni-marî apo rambo fondi-koate anahi,” mehuamboyu.

²¹ Ranîyu asu Sisasimbo sünggurü-randeimbi ngorü ahambo hoafîyundühi yahuya, “Adükari, awi ro hîhîrîndahe, nga wandî apembo boatei hîfi kandîhinî heheambo anîmbo,” mehundo-amboyu.

²² Asu Sisas ai simborî hoafîyundühi yahuya, “Wambo mborai se sünggundandîrî didîfi, nga nindou yîfiyeimbi aheihoarî yîfi ni-moko hîfi kambîreand-amboane,” mehundo.

*Sisas hoewerîmbo hoafîmayua afurîmareandî
(Mak 4:36-41; Ruk 8:22-25)*

²³ Ranîyu asu Sisas ai botambe farîfi haya mahua ahambo sünggururü rundeimbi ai ahandî süngu mamî mahomo.

²⁴ Asu ranîyomo ai botambe nafî hîfomondane ni-mai hoewerî ngîniñdî ranai tüküfîhî kurîhoe ranahambo yabadîmarandî. Ranîyo asu bot ai ni-marîmondeimbi ranai ndeara hîmoni hanîmbo yangîrîmayo. Nga asu Sisas ai dîbo botî-mayo ranambe yapombofi haya apu.

²⁵ Ranîyomo ahambo sünggururü-rundeimbi ranai ahambo hîfomo yangîrîwuri hoafîyomondühi yahomoya, “Adükari, yîhoefimbo farîhawamunî. Sihîrî ana ndeara yîfombo yangîranefî,” mehomondamboyu.

²⁶ Asu simborî ai hoafîyupurühi yahuya, “Se ra ni-mboe moanî yahurai yîhîmboemo rana? Awi se akîdou hamîndî anîhondümboru-rundeimbanemo,” yahupuri haya, botîfi hoewerîyo asu hoe ranai fîfîniyowohü hanî hafo marandî ranahambo rühi safî kikîndandîfi mehua asu hoafî niŋgoambe muŋguambo moatükunî ranai afure pîmayo.

²⁷ Muŋguambo botambe mamarîmo ranai hepûnafundühi yaru hoafîyomondühi yahomoya, “Nindou ndahurai nda ni-nî nindouyu yahuraia? Asu hoewerî hoe hanî hafo marandî ranai moanî ahandî hoafî hîmborîyondo haya afurîmareandî,” mehomomo.

*Sisas ai nindou yimbuyafandî fiambeahîndî moaruwai nendî hemafoareandî
(Mak 5:1-20; Ruk 8:26-37)*

²⁸ Ranîyu Sisas ai kurîhoe ra gogoasürünî Gadara hîfambe tükümeŋyu. Ranîyafanî asu nindou yimbu moaruwai nendî ahafandî fiambe ni-marîpîreimbi ranai honjguambeahîndî tüküyafine sinîfanî Sisasimbo-so tükümeŋneandî. Nindou yimbu ranai moaruwai hamîndî hîmbomefanda asu nindou amurî ai ahafanîmbo moai hei ngasündîhipîrî rîhündî.

²⁹ Ranîyafanî asu ai pukûna heiyafandühi hoafîyafandühi safanîya, “Godîndî Ni-morî, se yîhoehîmbo nîngufemunîmboyafî? Yîhoehîmbo niŋrîfo semunîmbo safomboyafî sapo refembo si ranai awi moai tüküfeyo, nga asu se yîhoehîmbo nîngufemunîmboyafî?” safanî dîdumefîneando.

³⁰ Ranî-fikîmî moatei afîndî ranai sesî sahüsi wakîrîhindühi burîyei.

³¹ Ranîyei asu moaruwai nendî nindou yimbuyafandî fiambe mamareî ranai Sisasimbo düduyahîhündühi hoafîyohündowohü seiya, “Se yîhoefimbo nindou yimbu ranahafandî fiambeahîndî hefoefemunîmbo mbîsafombo ana, moatei afîndî burayeî ranaheimbo sowana ahei fiambefembo koandîhawamunî,” masahündoamboyu.

³² Asu Sisas ai moaruwai nendî ranaheimbo yare hoafîyundürühi yahuya, “Se andai hei,” mehündüramboyei. Asu ai nindou yimbumbo hîniŋgîrîhipîrî hehî moatei burîmayeî ranahei fiambemehîndî. Ranîyei asu moatei afîndî burîmayeî ranai hîrîpîniñî pîpîyeihaneî hîmoni pütapîyei hoe karühüsîhî yîfîsafîmayeî.

³³ Ranîyomo asu nindou sapo moatei moanŋui mafandundî ranai adükari ngorüfi manango ranînambo fefou mahomo. Nîne-moatükunî nindou moaruwai nendümbîmefanî ranahafanîmbo tükümeŋepîrî ranî hoafî ra wataporîmbomarundî.

³⁴ Ranîyei asu muŋguambo nindou adükari ngorüfi ranîhîndambo-mayeî ranai Sisasimbo hoeifimbo hei-marîhündî. Asu ai hei hoerîhorühî ahei hîfi ra hîniŋgîfe hefe ngorügoanîñî hombo Sisasimbo andai, sei hehî hoafîmehündo habodei.

9

Sisas ai nindou tɨɨarɨ moaruwaimbũ aboedɨmarirɨ

(Mak 2:1-12; Ruk 5:17-26)

¹ Sisas ai asũkaiyu botambe farɨfi haya Gariri kurɨhoe ra barɨhoei haya ahandɨ ngoafɨ Kaperneamɨna mahu.

² Nindou bɨdɨfɨrɨ ai Sisas sowana nindou tɨɨarɨ moaruwaimbũ fondɨwamɨ mananguwa sahorɨmɨndeɨ mahei. Sisas ai nindou ranahei anɨhondũmbofe ra hoeire haya asu nindou tɨɨarɨ moaruwaimbũ-mayu ranahambo hoafɨyundũhɨ yahuya, “Wandɨ nɨmorɨ, ɨgusũfoambe afurɨndo kũndowandɨ. Sɨhafɨ moaruwai hohoanɨmo ranahambo amboawi sambo-anahɨ,” mehu.

³ Ranɨyomo asu ahɨnũmbɨ hohoanɨmo yamundu-rundeimbɨ ranai moanɨ ahamundɨhoarɨ simbɨrɨ hoafɨyomondũhɨ yahomoya, “Nindou ndanai ana Godɨmbo moaruwaimbofe hoafɨ hoafɨmayu,” yahomo dɨbo hoafɨmemo.

⁴ Sisas ai fɨfɨreandɨ nɨne-moatũkunɨ nindou ranai ahamundɨ hohoanɨmoambe wat-aporɨmboarundɨ ranɨmbo. Ranɨyu asu ai ahamumbo hoafɨyuhũ yahuya, “Nɨmboe se hohoanɨmo moaruwai ra yahurai yaru ɨgusũfoambe hohoanɨmoemo rana?”

⁵ Ro hoafɨyahũhɨ saɨya ‘Sɨhafɨ moaruwai hohoanɨmo ranahambo amboawi,’ asahɨyo asu ‘Botɨyafo hawa hafɨ,’ asahɨyo, yimbu ra hoafɨmbo ro ɨgɨnɨndeɨmbanahɨ. Asu yimbu hoafɨ ra hoafɨmbo nahanɨyo hɨnɨɨgɨrouayo asu nahanɨyo tɨɨũmbayo? Yɨbobo ro hoafɨndahanɨ anɨhondũmbo tũkũndɨfemboe.

⁶ ɨga Nindou Hondũ hɨfɨ ndanũhɨ moaruwai hohoanɨmo ranahambo amboawi yaho hoafɨ ra ɨgɨnɨndɨ hɨfandamboayu ranahambo ra anɨhondũmbo nafuɨndamboyahɨ,” mehupurɨ. Ranɨyu asu ai nindou tɨɨarɨ moaruwaimbũ-mayu ranahambo hoafɨyundũhɨ yahuya, “Se botɨyafo sɨhafɨ fondɨ ra sowandɨfɨ hawa worɨnambo ɨgafɨ,” mehundo-amboyu.

⁷ Asu nindou ranai aboedɨ botɨfi haya ahandɨ worɨna mahu.

⁸ Nindou afɨndɨ ranũhɨ burɨmayei ranai Sisas ramareandɨ moatũkunɨ ranahambo hoeirɨhi hehi yɨhɨmbo sɨsɨmehindɨ. Ranɨyei asu ai Godɨmbo adũkarani sei hoafɨmehũndo moanɨ yahurai hamɨndɨ ɨgɨnɨndɨ ra nindoumbo masendɨ sei hehi.

Sisas ai Matyumbo Se wambo sũnggurandɨrɨ mehundo

(Mak 2:13-17; Ruk 5:27-32)

⁹ Sisas ai ranɨhũnda botɨfi haya nafɨnɨ huhũndamboyu, nindou mamɨ ahandɨ ndũrɨ Matyu takis kakɨ semũndũ-randeimbɨ ranai ahandɨ ratũpurɨ worambe mamaruwa hoeimarirɨ. Ranɨyu Sisas ai yahuya, “Se wambo sũnggurandɨrɨ,” mehundo-amboyu. Asu ai botɨfi haya ahandɨ sũngu ndamefiyu.

¹⁰ Mamɨ Sisas ai worambe nɨmarũmbo sesɨ sesũhɨ nɨmaru-ane, takis kakɨ sowandũmo-rundeimbɨ nindou afɨndɨ ranɨyomo asu nindou moaruwai hohoanɨmoyomo-rundeimbɨ ranɨyomo ranai tũkũmefundɨ. Sisas ai ahambo sũnggurũrũ-rundeimbɨ-memo ranɨbabɨdɨmbo mamɨ sesɨ fondɨ-mayo ranɨkɨmɨ gugurɨyafu mamarɨmo.

¹¹ Ranɨyomo Farisi nindou ai ranɨmoatũkunɨ ranahambo hoeirunda mayoa, asu Sisasɨmbo sũnggurũrũ-rundeimbɨ-memo ranahamumbo dũduyafupurũhɨ yahomoya, “Nɨmboe sɨhamundɨ yamunde-randeimbɨ ranai yahurai nindou babɨdɨmbo mamɨ nɨmarɨmombo asesu rana?” mehomondamboyu.

¹² Asu Sisas ai hoafɨ ra hɨmborɨyu haya, sɨmbɨrɨ hoafɨyupurũhɨ yahuya, “Nindou aɨgũni-koate ana, dokta sowana moai hei rɨhũndɨ, ɨga nindou aɨgũneimbanei dokta sowanambo hei arɨhũnda.

¹³ Awi se ɨgomo Bukambe hoafɨ ndare hoafɨmayo ranahambo tũrũboadundɨ. Hoafɨ ranai ndare hoafɨyowohũ yahoya, ‘Hɨpoambofe hohoanɨmo ranɨmbo-anahɨ ro yɨfrayahɨ, ɨga sesɨ moanɨ sɨhefe hohoanɨmo ranɨmboayahɨpoanɨ,’ God ra-mehu. Ro tũkũmeheandɨ nda nindou aheihorɨmbo mbumundɨ hohoanɨmoyefeimbaneftɨ aseɨ ranaheimbo mborai yahomboyahɨpoanɨ, ɨga moaruwai hohoanɨmoyeimbɨ nindou ranaheimbo mborai yahomboyahɨ tũkũmeheandɨ,” mehu.

Sisas ai sesɨ wehɨsaombo hoafɨ ra yamundɨmareandɨ

(Mak 2:18-22; Ruk 5:33-39)

¹⁴ Asu Son hundũrɨrarũ-randeimbɨmbo sũnggurũrũ-rundeimbɨ nindou ai Sisasɨmbo-so tũkũyafu dũdururũhɨ yahomoya, “Nɨmboe Farisi nindou babɨdɨmbo ro sesɨ ra wehɨsaoayefɨ, ɨga asu sɨhambo sũnggurunɨnɨ-rundeimbɨ nindou aiana moai wehɨsaoyomo rundɨ?” mehomo.

¹⁵ Sisas ai ahamumbo yare hoafɨyupurũhɨ yahuya, “Nindou mamɨ ai nɨmorehɨ sɨmbɨrɨ ndemũndũ haya asu ahandɨ ɨgunindɨ sesesɨyeihɨ ranɨbabɨdɨmbo nɨboadei-ambe ranai

nindou ranahambo afindí hohoanimo-mandahünduyo? Awi ra ai nggiri randahindí, nga waní. Nga ngorú nindou ranai sesi ranambeahindí ndowarindúmo ngorúambonduraní rani-simboani animbo ahandí ngunindí-mayei ranai sesi wehisaondeimboyei.

¹⁶ Nindou mamí ai-amboani moai wamíndafí hoeari ranai ambe nngowaní asu simborí hoeari bidifíri kikamündí ambe ranahambo pare kakíyu randí. Nindou ai simborí kikamündí wamíndafífihi parareandi ana, asu wamíndafí hoeari ranai ambe afindí hamíndí nngomboe.

¹⁷ Asu nindou ai simborí wain hoe ra wamíndafí wain hoe nínihondí hoeari hipírí ranambe karareandi ana, asu hipírí ranai típondífeyowohú asu wain hoe ranai keboendúhí hipírí ranai moaruwaimbo-ndífemboe. Nga simborí wain hoe ranana simborí hipírambe animbo kefeyoani amboani asu yiboboambo moani aboedí nímboamboyafe,” mehu.

Sisas ai bogori nindoundí nímorehí nímori aboedímareandi asu nímorehí ai Sisasíndí hoeari súndímareandi

(Mak 5:22-43; Ruk 8:41-56)

¹⁸ Sisas ai raní hoafi ra hoafíyuhú nnggu ane, Suda-yomondí bogori nindou mamí ahambo-so súni yiri yimbu pusire nímarúmbo ahandí hangífoani hoafíyundúhí yahuya, “Wandí nímorí ai ndeara yífiyo haya mbenggorí. Nga asu se sínífi síhafí warí ahandí wamí nandowandaní animbo asu ai aboedí yanggírí botífe mbínínggo-wamboane,” mehundu-amboyu.

¹⁹ Raníyu asu Sisas ai botífi haya nindou ranahambo süngumarürí huamboemo asu ahambo süngururú-rundeimbí ai botíyafu houmbo Sisas babídí mahomo.

²⁰ Nímorehí mamí ai nínggo hayamboyo 12 hímbarí amoamo watíkoafíra marandí ranai síní Sisasíndí daboadaní nngombo ahandí hoeari bidifíri-mayo ranífihi masíndeandi.

²¹ Ai ahandí hohoanímonambo yanggírí yare hoafíyowohú yahoya, “Ro moani ahandí hoeari raní-yanggírí asúndíheandi amboani aboedíndaheamboyahí,” meho.

²² Sisas ai híhírífihi hoeireandúhí hoafíyuhú yahuya, “Wandí nímorí, se moani ngusúfo afuríndo kúndowandí. Síhafí aníhondúmbofe ranambo aboedíreaníní-mboane,” mehundo-amboyu. Asu moani mamí rani simboani hamíndí nímorehí ranai aboedímayo.

²³ Raníyu Sisas ai bogori nindou-mayu ranahandí worína mahu. Ranúhí ai hoeire-andane nindou yínafoai tútüre haya megoro nímorehí nímorí ai yífímayoambo asu nímorehí nindowenihí afíndí ranai hoafi afíndí afíndíyeyi wakímaríhindí.

²⁴ Raníyu asu ai aheimbo hoafíyundürühí yahuya, “Munguambo nindou se ragu andai! Nímorí akídou ndanana moai yífeyo, nga ai moani apomboane ana,” mehu-amboyei. Asu munguambo nindou ranai ahambo tíkífínambo-maríhorí.

²⁵ Nindou afíndí ranaheimbo bukírímafoareandúra nímorí akídou-mayo ranahandí fondani kefuai hífu warühí kúmfíndoa aboedí botímefeyo.

²⁶ Sisas ai ahambo ramareandi hoafi ranai mungu rani hífíhú nindou amarei ranai hímboríyeyi pamaríhindí.

Sisas ai hímbogatíharí nindou yimbu aboedímareapírí

²⁷ Sisas ai raníhúnda botífi haya nafíní hu ane, nindou yimbu hímbogatíharí ranai ahambo süngumaríní hafaní. Ai hafaní Sisas ranahambo pukúna hoafíyafíndowohú safaníya, “Defítíndí nímorí,” yíhoehímbo se hípoambondowamuní,” masafímando.

²⁸ Sisas ai worambe kefuai hífu ane hímbogatíharí nindou yimbumefaní ai ahambo-so túkúmfíneanda, asu ai ahafanímbó dúdureapírühí yahuya, “Se wamboday, Ai yíhoehímbo aboedíndeamunúbui safaní hena aníhondúmbo-ríneandai?” mehupíríramboyafaní. Asu ai hoafíyafandúhí safaníya, “Yíní, Adúkarí,” masafíndamboyu.

²⁹ Asu Sisas ai ahafandí hímborí ra súndeapírühí hoafíyuhú yahuya, “Se síhafandí aníhondúmbofe ranímbohúnda ranímoatúkuní ranai síhafanímbó aboedímbeypírámboane,” mehupírí.

³⁰ Raníyo asu ahafandí hímborí ranai bírímaríhoepírí. Raníyu asu Sisas ai ahafanímbó ahíní hoafíyupírühí yahuya, “Se ndanímoatúkuní ndanahambo nindou amurambo weindahí hoafíndamboyafaní,” mehupíríyosí.

³¹ Nga asu ai raníhúnda botíyafíne hena hafaní rani hoafi ranahambo, munguambo rani hífíhú nindou ranaheimbo hoafühímaríneanda hímboríyeyi pamaríhindí.

* 9:27: Suda ai sünambeahindí adúkarí bogorí ai kosombo hohoanímoyeyihí mamarei. Ahandí ndürí ngorú Defítíndí nímorani aseí. Nímboe horombo hondú Defítí ai Israerí-yafe adúkarí bogorani.

Sisas hoafi koate nindou aboedimariri

³² Ai ranihunda botiyafine henambo nafi hafandane, nindou bidifiri ai nindou ahandi fiambe moaruwai nendi nimar hayambo ranimbobunda hoafi-koateayu-randeimbi ranahambo Sisas sowana sahorimndei tukumehindi.

³³ Sisas ai nindou ranahandi fiambeahindi moaruwai nendi ra raguanambo-mareanda asu moani mamani rani-simboan nindou ranai hoafi wataporimayua munguambo nindou ranai mahepnehindi. Ai rarihi hoafiyehi seiya, "Ro moai Israer hifambe yahurai moatukuni horombo tukufeyoani hoeirihundi," masei.

³⁴ Nga asu Farisi nindou ai yaru hoafiyomonduhi yahomoya, "Moaruwai nendi-yafe bogorani ai ahandi nginndi ranambo moaruwai nendi ranaheimbo hemafoarearu," mehomo.

Sisas ai nindoumbo hipoambomareanduri

³⁵ Sisas ai adukari ngoafi asu akidou ngoafi ranambe ndufosi ndufosiyuhu hoangu wakimareandi. Ai refih munguambo Suda-yafe rotu worambe nindoumbo yamundi-reandurihi Aboedi Hoafi sapo God nginndi hifandarandi ranahambo bokarhenduri marandi. Asu nindou moani rani-poanimo rani-poanimo angunumbi ranaheimbo aboed-reanduri marandi.

³⁶ Asu ai nindou afindi ranaheimbo hoeireandurihi ahandi ngusufo ranai aheimbo hipoambo afindi hipoamboranduri marandi. Nimboe sapo ai afindi hohoanmoyehi moani fehefe nindou-koateyei sapo sipsip aheimbo hifandi-koate buriyehi wakarihindi nou ramehindi.

³⁷ Ranayu ai ahambo sungururu-rundeimbi-memo ranahamumbo hoafiyuhu yahuya, "Sesi ra yimunguri yimindimbo ranana afindane aninggo, nga asu yimunguri yimindi nindou ranana moani yikoarifo-ane.

³⁸ Yimunguri Aharamburi ahambo didibafifeyoani animbo asu ai yimunguri yimindimbo nindou bidifiri koandihenda ahandi yimunguri ra yimungurihumundi mbusuhisi-amboane," mehupuri.

10

Sisasindi hoafi sowandumo homorundeimbi 12

(Mak 3:13-19; Ruk 6:12-16)

¹ Sisas ai ahandi sungururu-rundeimbi 12 ranahamumbo mborai yahupuri huhureapuri haya mamuhi asu ai ahamumbo moaruwai nendi nindou fiambeahindi raguanambofe asu munguambo rani-poanimo rani-poanimo anguni ra aboediferambo nginndi masagapuri.

² Kraisindi hoafi sowandumo homo-rundeimbi-yomondi nduranepuri nda: Saimonimboyu Pitamboyu-randeimbi, ahandi akidi Andru, Sems asu ahandi akidi Son ai Sebedindi nimiranafani.

³ Firip, Bartoromyu, Tomas anemo, Matyu nindou ra ai takis kaki semundurandeimbani. Sems Arfiusindi nimirani, asu Tadiusani.

⁴ Saimon Serot* asu Sudas Iskariot nindou sapo Sisasimbo hurutumbi-yomondi waruhi hini ngindirumbui. Ahamundi nduranepuri ra.

Sisas ai ahandi hoafi sowandumo homorundeimbi 12 ranahamumbo ratupuri masagapuri

(Mak 6:7-13; Ruk 9:1-5)

⁵ Sisas ai nindou 12 ranahamumbo randafu-randafu ndundi yahuhaya hoafi sagapuri mbura koarhepuruhi yahuya, "Se nindou ngoru sirihundiyei hifambe-ane asu bidifiri Samariayehi ngoafi ranambe-ane ra ngomboemo, nga yowanani.

⁶ Nga ranihi himbo-memohundi asu se moani hihindafu sapo farihehindeimbi sipsip ninihondi nou Israer nindou buriyehiani animbo ngomo.

⁷ Ranihi animbo se ngomo wataporimbondundihi animboya, God nginndi hifandarandi ranai ana ndeara akimane, mbisimo.

⁸ Asu se nindouyei anguni aboedindunduri, yifeyeimbo yanggari aboedambo botindu hini ngindunduri, manihoeimbi aheimbo aboedindunduri asu moaruwai nendi ranaheimbo raguanambondunduri. Se moani masowandumo-ane, nga rananimbo se moani ndoundi.

* **10:4:** Serot ai Sudahunanemo, nga mamani hohoanimo sunguru-rundeimbanemo. Rom gafman ai Suda-yafe hifi hifandimarundi, nga Serot ai Rom babidi yifariimbo mehomo. † **10:5:** Samaria hundi ana Suda honduyepoani, nga amingirihoandi nahurai anei. Suda ai Samariahundi yiboaruko-marihundi.

⁹ Se ngomondühi sïhamundi hoearambe gor, sirfa, kaki ra ndowandümoemo.

¹⁰ Se arü, hoeari yimbu, su, nïmi-nïmi, munjuambo ranï-napo ra fihï ndowandümo ngomboemo, nga wanï. Nindou ratüpurï-yu-randeimbï ranai anïmbo nindou ngorü ahambo sesi napo ra mbï-sagado-amboane.

¹¹ Se adükarï ngoafïhüyo asu akïdou ngoafïhüyo nahanühiyo se tükefundï ra nindou mbumundï-yuweimbï ranahambo anïmbo kokondurï. Asu se yahurai nindou hoeindurühündoani se ai-babïdïmbo nïngomo mbundu ngorünïni ngomondühi anïmbo ahambo randu hïni-ngïndüwurï.

¹² Se nindouyei worambe fandafundühi ana, nindou ranï worambeahïndï-mayeï ranaheimbo hoafïndïmondühi anïmboya, 'God ai sïheimbo aboedï aboedï-mbïreandüramboane,' mbïsimondüri.

¹³ Nindou ranï worambeahïndï ai sïhamumbo worïni-ndïhipuranï ana, sïhamundi hïhïfï hoafï ra randu ranaheimbo-so digau houmbo ngomo. Nga asu nindou ai sïhamumbo refe worïni-fepurï-koatendeianï ana, sïhamundi hïhïfï hoafï ra hïhïndu ndowandümo ngomo.

¹⁴ Asu nindou bïdïfirï ai worambeyo adükarï ngoafïhüyo nahi ra ai sïhamumbo worïni-fepurï-koatendei, sïhamundi hoafï ranahambo hïmborï-koatendeianï ane, ranana se sïhamundi tïjarï fihïndï hïfï hasüfï ra kïkïboadu houmbo ngomo ranaheimbo God ai moaruwaimbo-mbïreandüri yaho refe nafuiyondüri-mbohünda.

¹⁵ Ro sïhamumbo anïhondümbö-anahi nda hoafehapurï, Yïbobofe si ra tüküfeyoambe ana, Sodom Gomora ngoafïhündï nindou ranaheimbo tïjarïfo afïndï tükündïfemboesi, nga nindou sïhamumbo worïni-fepurï-koatendeianï, nindou ranï ngoafambe amarei ranaheimbo tïjarïfo afïndï safï tükündïfemboe."

Sisas ai ahandï hoafï sowandümo homorundeimbïmboya, Afïndï tïjarïfo tükündïfemboe mehupurï

(Mak 13:9-13; Ruk 21:12-17)

¹⁶ "Se hïmborïyomo. Sïhamumbo ro sipsip nou nïmambeahïndï yaforï afïndï burïyei-ambe koararïheheapurï. Nga se moanï sapo amoasïri rawefeyo nou hohoanï-mondïmondühi hïbadundï. Asu ndu wupufo rawefeyo nou yahurai hïmboarï hoafendühi nïmandïmo.

¹⁷ Awi se hïbadümbö, nga sïhamumbo nindou bïdïfirï ai mbundüpundümo mbundu kotambe papï-hoafïndüpurïmboemo asu ahamundi rotu worï ranambe ndüfurïboadïpurïmboemo.

¹⁸ Wambohündambo sïhamumbo nindou ranai gafmanï-yomondï bogorï nindou asu bïdïfirï adükarï bogoranemo ranahamumbo sowana papï-hoafïyopurïmbo kündafu hündüpundümo ngomboemo. Asu se nindou ranaheimbo-ane asu ngorü nindou ngorü sïrambendïndane ra Aboedï Hoafï wataporïmbondündüri.

¹⁹ Ai sïhamumbo papï-hoafïyopurühï refe hoeifepurïmbo ndowapundümo ngomondanï wanï asu nüngu-nahurai hoafï hoafïndefühï asu nüngundïhu hoafïmandefï mbïsimo houmbo afïndï hohoanïmo-ndïmboemo, nga wanï. Se hoafombo-yomondï sïmboanï anïmbo God ai sïhamumbo nïne-hoafï hoafombo-memo ra nafuindüpurühï ranï-sünguru hoafïyomo mbüsüpurïmbui.

²⁰ Ranï hoafï se wataporïmboarundï ra sïhamundi-mayo hoafïyopoaï, nga wanï. Hoafï ranana sïhamundi Ape God ranahandï Yïfiafï ranai-anïmbo sïhamundi yafambe süngunde haya moanï aïmbo wataporïmbondamboe.

²¹ Nindou bïdïfirï ai ahamundi apodoho ranahamumbo hïfokoeffembohünda ngorü nindou-yomondï warühïndüpurïmboemo. Asu afïndï mamï ai ahamundi nïmorï ranahaimbo amboanï moanï mamï ranï-süngundundüri-mboemo. Asu nïmorï ai-amboanï ahei boagïri ranahaimbo daboadï hïhïrïndïhindühï aheimbo hïfokoaïndïhindüri-mboeyi.

²² Wambohündambo nindou ai sïhamumbo yïboarukondïhipurïmboeyi. Nga asu düdi ai ranï-moatükunï tïjarïfo ranahambo moanane yahu ngïni-ndï kïkïhamündï hu humbo bïdïfirïanï tükefiyu aiana aboedambo-ndïfïmbui.

²³ Sïhamumbo ngorü ngoafïhü moaruwai moaruwaimbo-ndïhipuranï ana, ranï ngoafï ra hïni-ngïndu houmbo ngorü ngoafïni febou ngomo. Ro sïhamumbo anïhondümbö-anahi hoafehapurï, Se Israeri-yafe ngoafï munjuambo hokoateyomondambe anïmbo Nindou Hondü ai kudümbui.

²⁴ Yamundïhindeimbï nindou ranai moai ahandï yamunde-randeimbï nindou ranahambo ngasündirï. Asu ratüpurï-yu-randeimbï nindou ranai moai ahandï bogorï nindou ranahambo ngasündirï, nga wanï.

²⁵ Nga yamundïhindeimbï nindou ranai anïmbo ahandï yamunde-randeimbï nindou ranï simogodühï tükefiyu ana, hïhïfï-hïhïfiyu-wamboane. Asu yahurai anïmbo nindou

ngoründi ratüpuriyu-randeimbi ai-amboani ahandi bogori nindou rani simogodühi tükefiyu ana, ranai hihifi hihifiyu-wamboane. Worü aharambüri-mayu ranahambo ndürü moaruwai dükarühorühi Bersebur asahündo ana, nindou mamü rani worambe amarei ranahambo amboani moani moaruwai hamündi ndürü hondü animbo dükandihindürimboyei.”

*Sihiri Godimbo animbo yihimbondihurumboane
(Ruk 12:2-7)*

²⁶ “Ranimboane asu se nindoumbo yihimbo sisirifepoani. Nine-moatükunü hapondanambe gabudambe engoro ranana asu süngunambo weindahi gabuduwami nimoamo yagodomboe. Nine-moatükunü munguambo dibo menjoro ranai weindahi fifinde-fifindendamboe.

²⁷ Nine-moatükunü ro sihamumbo nimbü nimarö-ambe hoafepapuri ra asu se sirühi si peyoani ro hoafimayahi süngu kaindimö hoafindomo. Nine-moatükunü se dibo himboreyomo ra asu se weindahi worü bogimondi wami puküna bokarihoemo.

²⁸ Nindou ai fi hoeari ranahambo hifokoarundühanemosi, nga asu ngiri yifiafi hifokoandundi se ranahamumbo yihimbondipurimboemo. Nga Godimbo animbo yihimbonduri, nga aianimbo fi hoeari asu yifiafi rani kameihü munguambo Haiambe rani-nambo ndemündü moaruwaimbo-ndeambuimbohünda.

²⁹ Ndu akidou yimbu ra mamü toeanambo yangirane pemüyei sahümündi arihündi. Nga asu sihamundi Ape ranai refembo moei ehu ana, asu ngiri ndu akidou yahurai amboani hifini pindo, nga wani.

³⁰ Sihamumbo ana, sihamundi mbirinanü amboani munguambo mamü mamü ra tapuyiweimbanepuri.

³¹ Se Godindi himboahü adükaranei, nga ndu afindi akidou ane. Ranimbohündambo animbo se ninü-moatükunimbo yihimbondimboemo.”

*Sisasindi ndürü weindahife hohoanimö
(Ruk 12:8-9)*

³² “Nindou düdi ai wandi ndürü ranahambo nindou himboahü weindahareandürü ana, asu simborü nindou ranahandi ndürü wandi Ape sinambe amaru ranahandi himboahü weindahandihreamboyahi.

³³ Nga asu nindou düdi ai wandi ndürü ranahambo nindou himboahü weindahife wataporimbo moei ehu ana, asu simborü amboani ranahandi ndürü ranahambo wandi Ape sinambe amaru ranahandi himboahü weindahifembo moei mbsamboyahi.”

*Munguambo nindou ai Sisasimbo hohoanimö pandihori
(Ruk 12:51-53; 14:26-27)*

³⁴ “Se wambo randihi hohoanimondeihüya, Ai yifari-yifari hifi ndanühi engoro ra kiki fembo makusu-ane mboseimboyei, nga wani. Ro moai yifari-yifari ranahambo kiki femboyahüpoani makosahi, nga roana pisao yihimündi nahurai sahamündi heheamboyahi makosahi.

³⁵ Ranimbo ro randiheiarani, Nindowenihü nimirü ai afindambo hürütündürümbui. Asu nimorehü nimirü ai ahandi hondambo hürütündamboe. Asu nimorehü ahandi ahiboarambo hürütündamboe.

³⁶ Nindowenihümayu ahandi fikimnindi animbo ai ahambo hürütündihorimboyei.

Maika 7:6

³⁷ Nindou düdi ai ahandi afindamboyu asu ahandi hondamboyo ahafembo afindi hohoanimoyupirühi asu wambo akidou yangiri hohoanimöayu ana, nindou ranai ngiri wandi süngureandeimbi nindoundu. Asu nindou düdi ai ahandi nindowenihü nimirimboyu asu ahandi nimorehü nimirimboyo ahafembo afindi hohoanimoyupirühi asu wambo akidou yangiri hohoanimöayu ana, nindou ranai ngiri wandi süngureandeimbi nindoundu.

³⁸ Nindou düdi ai ahandi nimi keimbi karihendeimbi ra semündü haya ro ahahi anümü süngu ho-koateayu ana, nindou ranai ngiri wandi süngureandeimbi nindoundu.

³⁹ Nindou düdi ai ahandi yangiri ningo ranahambo kiki harimündü ana, rani-moatükunü ra ai awarindihomboe, nga asu nindou düdi ai wambohündambo ahandi yangiri ningo ranahambo hinigareandi ana, nindou ranai ahandi yangiri ningo hondü ra ndemündümbui.”

*Nindou Kraisandi nendambo farihinduranü abodi takini ndahümündimboyei
(Mak 9:41)*

⁴⁰ “Nindou düdi sïhamumbo aboedi ndïndoareapuri ranai ana, wambo kameihï ndïndoreandïrühani. Asu ai wambo ndïndoareandïrï ana, Nindou sapo wambo koamarïhendïra makosahï ranahambo amboani ndïndorirühani.

⁴¹ Nindou düdi ai Godïndï hoafi hoafïyu-randeimbï ranahambo ndïndoarirï ana, sapo Godïndï hoafi hoafïyu-randeimbï-mayuambo wambo, nindou ranai Godïndï hoafi hoafïyu-randeimbï nindou ranahandï takïnï ra sïmogodï ai-amboani ndemündümbui. Nindou düdi ai nindou mbumundï ranahambo ndïndoarirï ana, sapo nindou mbumundï-mayuambo wambo, nindou ranai mbumundï nindou ranahandï takïnï ra sïmogodï ai-amboani ndemündümbui.

⁴² Ro nda sïhamumbo anïhondumbo-anahï hoafehapurï, nindou mamï ai-amboani ahambo horirühï awi ai Sisasïmbo sünggurirï-randeimbï nindou-ani nda, ñga ro ahambo hoe ñgïsharï fuihando ehu ana, nindou ranahandï takïnï ra ñgïrï awandïhoayo,” mehu.

11

Son ai Sisas sowana ahambo sünggururïrundeimbï koamarïhepurï (Ruk 7:18-35)

¹ Sisas ai ahambo sünggururï-rundeimbï 12 ranahamumbo ra-sünggundundï hoafi ra yahu sagapurï haya, ranïhünda botïfi haya nindou ranï ñgoafïkïmï amarei ranaheimbo Aboedi Hoafi bokarïhefendürïmbo asu yamundïfïndürïmbo ahei ñgoafïna mahu.

² Son hundürïrarü-randeimbï ai karabusambe nüngumbo nïne-moatükunï ratüpuri Kraisi ai rattïpurayu ranahambo hïmborïyu haya, asu ai ahambo sünggururï-rundeimbïmbo koarïhepura ahambo sowana mahomo.

³ Ai homo Sisasïmbo düduyafundowöhü yahomoya, “Se yïhoefïmbo hoafïyafïmunï. Son ai hoafïyuhüya, ‘Awi nindou wandï süngu düdümbui,’ mehu ranïyafï se ndane asu ro nindou ñgorümbo tükündüfïmbui mbïsefï hoahu hïmbomandefïyo?” mehomondamboyu.

⁴ Asu Sisas ai sïmborï hoafïyupurühï yahuya, “Se nïni-moatükunïyo hïmborayomone asu hoeiarundï ranane ranï-moatükunï ranahambo hïhïrïndafu ñgomo Sonïmbo hoafïndïmondo.

⁵ Nindou hïmboatïharï ai aboedi hïmboarayeï, tïjarï moaruwaimbï ai asükaiyeï aboedi ahababodeï, nindou nïmanïho fi hoeari-mayeï ai fi aboedayeï asu nindou hïmboatühüfu güreareimbï-mayeï ai asükaiyeï hoafi hïmboarayeï. Nindou yïfïyeimbïhündï ai yangïrï botehindï asu nindou napo-koateyeimbï ranai Godïndï Aboedi Hoafi ra aheimbo bokarïhefendürä ai hïmboarayeï.

⁶ Nindou ai wambo yimbu hohoanïmo-koatendühï ana, nindou ranai hïhïfi-hïhïfiyiwamboane,” mehu.

⁷ Sonïndï sünggururï-rundeimbï ranai ndamefundamboyu mamï ranï-sïmboani Sisas ai nindou afïndï burïmayeï ranaheimbo Sonïmbohünda hoafïyundürühï yahuya, “Sapo se nïmï wohï furï-koateyoweimbï hïfïhü Son sowana mahei ra nïni-moatükunïmboyeï tüküfeyoani hoeifemboane maseia? Awi se werïnambo boabodarï momoangörïmarandamboyo hoeifembo maheia?

⁸ Asu se nïni-moatükunï hoeifemboyeï ranïni mahei rana? Nindou ai moanï ranïpoanïmbo hoeari yihururamündü haya manüngu ranï hoeifemboyeï mahei? Nindou yahurai hoeari yihururündümöndeimbï ana bogorï adükari nindou-yomondï worï ranambe-ane nïngomo arundï.

⁹ Se nïni-moatükunï ranahambo hoeifemboyeï ranïni mahei rana? Godïndï hoafi hoafïyu-randeimbï ranahambo hoeifemboyeï? Yïni, ro sïheimbo hoafehandürï nindou se hoeimarïhorï ranana Godïndï hoafi hoafïyu-randeimbï nindou ranahambo ñgasündireimbï adükari hamïndïyu se ahambo hoeimarïhorï.

¹⁰ Ñga Son ranahamboyo Baiborambe God ai hoafïyuhü yahuya, ‘Ro wandï hoafi semïndï hombo nindou ranahambo boateï horombo sïhafï nafï dïboadïfembo koandïhehinïmboyahï,’ mehu. *Matikai 3:1*

¹¹ Ro sïheimbo anïhondumbo-anahï hoafehandürï nda, Son hundürïrarü-randeimbï aiana sapo nindou muñgu ndanï hïfïhü manïmboadeï ranaheimbo ñgasündendürï haya moanï adükari hamïndani. Ñga asu nindou moanï akïdou ai God ñgïnïndï hïfandarandï ranambe anïmboeï ana, ranai Sonïmbo ñgasündïhorïmboaneï.

¹² Son hundürïrarü-randeimbï ai ranï-sïmboani ranambe piyu haya ho ho hombo hapondanambe-amboani, nindou ai seiya, Sïhïrï yïfïarïndefanï anïmbo God ñgïnïndï sünambe hïfandarandï ra tükündïfemboe, maseï.

¹³ Ho ho hombo Son ai nünguambeyo Godïndï hoafi hoafïyomo-rundeimbïyomo asu Mosesïndï-mayo ahïnübï hohoanïmo ranïyo muñguambo ranï-moatükunï tükündïfemboe yahomo ranahambo wataporïmbo-marundï.

14 Nga asu se wandi hoafi ranahambo himboraamboayei ana, himboraidei. Son aiana Eraisa-ani nindou awi tukumbifiyuwambo-ane masei horombo.

15 Se hambaamboaimbideih ana, awi se hoafi nda himboraidei.

16 Nindou hapo ndanambe burayei ndanaheimbo ra nini-moatukuni fih aheimbo pandithe simongorindithe hoeimanditheara? Nindou ndanai ana nimori bidifiri nahurai-anei. Nimori akidibou maket fikim nimateimbo, ahei bodimondambo hoafiyehuya.

17 Ro siheimbo fufufi fufufiyefi,
nga asu se herumbo moei ase.

Ro aran hoafi heru herayefi,
nga asu se aranambo moei ase.

18 Son ai tukufih sesi wehuyuh wain hoe ranamboani simindi-koatemayu-amboyei, asu ahambo muqumbo nindou ranai hoafiyhundowohu seiya, Ahandi fiambe ana moaruwai nendi nimateindo-mboane! masahundo.

19 Asu Nindou Hondu ai tukufi sesi ra sesi asu wain hoe ra sumundi raraomaramamboyei, asu muqumbo nindou ranai hoafiyehi seiya, 'Awi se nindou ndanahambo hoeirhor! Nindou ndanai ana sesi afindeimbiyu, asu wain hoe simindi afindeimbani. Aiana takis kaki sowandumo-rundeimbi nindou-anemo asu moaruwai hohoanimo-yomomundeimbi nindou-anemo ranahamundi ngunindani,' masei. Nga asu God ai diboadore fifire haya rareandani abodi moatukuni tukefeyo ranuhundambo nindou ai rani-moatukuni anihondane mbi-sei fifirindhimboyei," mehu.

*Nindou bidifiri ngoafihundi Godindi hoafi anihondumbofe koateyeyi ai hipoanimbembouanei
(Ruk 10:13-15)*

20 Sisas ai hepunifeimbi moatukuni afindi safi bidifiri adukari ngoafihu ramareandi, nga rani ngoafihundi nindou ranai ana moai ahei moaruwai hohoanimo ra daboadanambo-rhind. Raniyu asu Sisas ai rani ngoafi ranahambo wakoafimarandi.

21 Ai yare aheimbo hoafiyuh yahuya, "Korasin se hipoanimbembou-anei! Betsaida se hipoanimbembou-anei! Siheimbo tihirifo adukari safi tukundifendurimboe! Nindou ngoru ai Tair Saidon ngoafambe hepunifeimbi moatukuni rambarea-mbonana sapo ro sihei ngoafambe ramarheandi nou, ranana asu Tair, Saidon ranai horombo hasufi parihi siso sisoweimb hoeari guduhi hehi nimatei ahei moaruwai hohoanimo daboadanambo-fembo nafuimbohunda.

22 Nga ro siheimbo hoafehanduri nda, Godindi yibobofe si tukufeyo-ambe ana, Tair, Saidon ngoafihundi nindou ranaheimbo tihirifo afindi tukundifemboesi, nga siheimbo ana moani adukari hamindi tihirifo animbo tukundifemboe.

23 Asu Kaperneam se ra. Asu sunambe botife hafombo hohoanimo-yeyi? Nga seana Haiambe hifin gadeimboyei. Nindou ngoru ai Sodom ngoafambe hepunifeimbi moatukuni rambarea-mbonana sapo ro sihei ngoafambe ramarheandi nou, Sodom ai abodi yangiri yare ho.

24 Nga ro siheimbo hoafehanduri nda, Godindi yibobofe si tukufeyo-ambe ana Sodom ngoafihundi nindou ranaheimbo tihirifo tukundifemboesi, nga siheimbo ana moani adukari hamindi tihirifo animbo tukundifemboe," mehu.

*Se wamboso tukuyahi nimatei yikunimi harahi
(Ruk 10:21-22)*

25 Mami rani-samboani Sisas ai yare hoafiyuh yahuya, "Ape, sunu hifi ranahandi Adukari bogori, ro shambo hihifarihanini. Sapo se shafi hohoanimo ra nindou hohoanimo fifirihindeimb-mayei ranahei hambaohu dibonapiro mbura asu nimori akidibou ranaheimbo nafuyafinduri-mboanafi.

26 Yini Ape, seana rani-moatukuni ra yahurai yare tukumbifeyo safi hawamboyafi hohoanimomoyafi.

27 Muqumbo moatukuni ra wambo wandi Ape ranai wandi wariwami manandandi. Nindou dudi ngoru ai moai Nimorimbo fifiriri, nga moani Afindi ai yangirani fifiririmboayu. Asu nindou dudi ngoru ai moai Afindambo fifiriri, nga moani Nimori ai yangirani fifiririmboayu. Asu nindou bidifirambo Nimori ai ahandihoari Afindambo nafumbo yahumbo ranambo ai-amboani Afindambo fifiririmboayu.

28 Nindou se didiyei afindi tihirifoayehi fiambe yiboarukoaranduri habodei ranana se mborai wambo sowana nduh dugusiani animbo ro siheimbo afurindithe hini-ngindihandurimboyah. Asu wandi nimbori nimuh kundiho se rodibo yibobondahoaminde.

²⁹ Ranan+imbo asu wambo fifir+indi-hindir+imboyei, n+imboe sapo roana nindoumbo h+imboari hoafendühi h+n+ng+rou safi rar+hearühanahi asu wand+hoari fi h+finambo-r+heandühanahi. Ranan+imbo asu se s+hei ngusüfo ranahambo afurife kifembo hoeind+himboyei.

³⁰ Nga n+imi ro siheimbo segodür+imboyahi ranana t+ñümb+iyopoani, nga ro siheimbo sem+ind+imbo asahandür+ ranana ai n+imboreim+iyopoani,” mehu.

12

Moani n+imar+imbo sihi ratüpur+ikoatempo hoafi

(Mak 2:23-28; Ruk 6:1-5)

¹ Rani-s+imboani moani n+imar+imbo si tüküfeyo-ane, Sisas ai wit nümbürambe mahu. Asu ahambo süngururü-rundeimbi ai ranühi wembomboyondühiyo ai nümbür+ ranam-beah+nd+ witi-mayo ra hüründümo masowasümo.

² Asu Farisi ai ra hoeiru houmbo Sisas+imbo hoafiyomondühi yahomoya, “Awi se rando hoeindowandi, s+hafi süngurun+ni-rundeimbi ai rani-moatükun+ rarawarundi ra y+hoefi moani n+imar+imbo si ah+nümb+ hohoan+mo ranahambo gogon+imbo-foarundühanemo!” mehomondamboyu.

³ Asu Sisas ai s+imbor+ hoafiyupurühi yahuya “Asu se Bukambe moai hoeirundiyo, sapo n+ne-moatükun+ Defit ai ahand+ nend+ b+d+f+r+ ra bab+d+imbo wembomboyomondühi ramareand+ rana?

⁴ Sapu ai God+nd+ wor+ ranambe kefuai hüfu ahand+ nend+ b+d+f+r+memo rani-bab+d+imbo bret God+imbo hoafiy+o sihefeimbi+hünd+ masowasümo ra. Rani-moatükun+ ra ai ses+imbo ah+nümb+iy+o, sapo nindou God+imbo s+hou-rundeimbi rani+ yang+r+ bret ra ses+imbo-mayo.

⁵ Asu awi se moai Moses+nd+ ah+nümb+ hohoan+mo ra hoeirundiyo? Sapu munguambo moani n+imar+imbo si ranambe nindou s+hou-rundeimbi sapo God+nd+ wor+ ranambeahi ah+nümb+ hohoan+mo ra gogon+imbofoaru marundi, nga hüt+iyomopoani.

⁶ Awi ro nda s+hamumbo hoafehapur+. God+nd+ wor+ ranahambo ngasündeandeimbi nindou ndanühi anü+ngü.

⁷ Baiborambe yare hoafiyowohü yahoya ‘H+ipoambo hohoan+mo ranahambo roana yifirayahi, nga asu n+n+hond+ h+fokoeefe sihefe hohoan+mo ranahambo ana moai yifiriyahi,’ meho. Asu se rani hoafi ra n+ni n+im+nd+hünd+imboyo yare hoafimayo ranahambo fifir+hi-mbonana, asu nindou ai n+ne-moatükun+ hüt+i refe-koatemayomo se ng+r+ ranahamumbo papi-hoafindüpur+.

⁸ Nindou Hondü ranai ana moani n+imar+imbo si ranahandi aharambürani,” mehu.

Sisas nindou wat+jar+ moaruwaimbü aboed+marir+

(Mak 3:1-6; Ruk 6:6-11)

⁹ Sisas ai ran+hünda bot+fi haya, Suda-yafe rotu wor+na mahu.

¹⁰ Ranühi nindou mam+ wat+jar+ moaruwaimbü ranai mamaru. Asu nindou b+d+f+r+ ai Sisas+imbo papi-hoafiyumbo yahomo houmbo mamar+mo, ai ahambo düduyafundowohü yahomoya, “Moani n+imar+imbo sihi nindou ai aboed+fembo ratüpur+ ratüpurayu ana, asu ai y+hoefi ah+nümb+ hohoan+mo gogon+imbi+foareandühiyo waniyo?” mehomondamboyu.

¹¹ Asu Sisas ai ahamumbo s+imbor+ hoafiyuhü yahuya, “Asu sehünd+ nindou mam+ ai sipsip ra moan+uirandani n+ngjo haya asu moani n+imar+imbo sihi h+fambe ambe p+rayo ra ai nüngumandea? Nindou ranai si rani+fih+ ahand+ sipsip ranahambo h+fambe ambeah+nd+ n+moamo hündamünd+ tükümandüfiyo waniyo?”

¹² Nindouyei n+ngjo ranana sipsip+yei n+ngjo ranahambo ngasünde haya adükari moatükun+ ane! Rani+mayomboane nindou moani n+imar+imbo sihi nindoumbo far+hefembo hohoan+mo ra wan+geiyo,” mehu.

¹³ Raniyu asu Sisas ai nindou wat+jar+ moaruwaimbü-mayu ranahambo hoafiyunduwohü yahuya, “Se s+hafi wat+jar+ ra ngur+hoefi,” mehundu-amboyu. Raniyu asu nindou-mayu ranai wat+jar+ ahand+ ra ngur+mar+ihenda asu ngorü rahurai aboed+mayo.

¹⁴ Raniyomo asu Farisi nindou-memo ranai homo Sisas+imbo h+fokoeffimbo hoafi fifir+imarundi.

Sisas ana God ai wand+ ratüpur+imboani yahu haya d+bon+imayundoani

¹⁵ Sisas ai ahambo h+fokoeffimbo hoafi ra h+imbor+iyu haya, ranühi+nda bot+fi haya ndamefiyu. Raniyei nindou af+nd+ ranai ahambo süngumar+hor+ hei. Raniyu asu Sisas ai aheimbo mun+u an+ün+ ra aboed+imareandüri.

¹⁶ Ai hoafi yundürühi yahuya, “Se nindou amurambo wandi ndürü hoafindei-ani fífiríndíhindírimboyei,” mehu.

¹⁷ Rani-moatükuní ai ramareandi ra sapo God ai ahandí hoafi hoafiyu-randeimbi Aisaia ahandí yafambihí ai hoafímayu yahurai aníhondü tükümbífeyo yahu hayamboyo ramareandi.

¹⁸ Sapo Aisaia ai yare hoafiyuhü yahuya,
“Wandi ratüpuríyu-randeimbi nda kafoaríhiní híníngímaríhiní.

Asu ro ahambo ngusüfo paríhinühí siaowehiní.

Ro wandi Yifiafi ahandí fiambe híníngíndíheandombayahí

asu ai wandi mbumundi hohoanimo ranahambo muṅguambo nindou ṅgorü srambeahíndí ranaheimbo bokandíhendürümbui.

¹⁹ Nindou ranai ana ṅgírí watíkoafi hoafínduhí hoafi puki kandíhendí.

ṅgírí nindou ai hímboríndei ai nafí bogorí ra pukúna hoafíndu wakínde ndandí, ṅga waní.

²⁰ Ai ṅgírí wohí emündü bürühoai yanṅoroweimbi ranahambo muṅguna búbüríboade dígendí.

Asu ai ṅgírí ram hai akídou nímbíranjí reandeimbi ahoro ranahambo muṅguna díkínde kosíboadeandi.

ṅga aiana moaní ratüpuríndühí ṅgu ṅgumbo moaní aboedí mbumundi hohoanimo tükündí femboe.

²¹ Rananímbo asu nindou ṅgorü srambeahíndí muṅgu ranai ahambo yanṅgírí aníhondümbó-ndíhorí ṅgeihí ahambo hímbondeimboyei,” *Aisaia 42:1-4* mehu.

Sisas ai Bersebur kameihí ratüpurayu masei
(*Mak 3:20-30; Ruk 11:14-23; 12:10*)

²² Raniyei asu nindou bídífirí ai Sisasímbo sowana nindou mamí moaruwai nendí ahandí fiambe nímaríndo haya hoafi-koate hímbóatíharí nímarümbímayu ranahambo sahorímíndei mahei. Sisas ai nindou ranahambo aboedímarira hoafiyu hímbóaríyu arandí.

²³ Raniyei asu nindou afíndí ranai níní-moatükuníyo Sisas ramareandi ranímbo hoeiríhi hehi mahepünehíndí. Raniyei asu ai raríhi hoafíyeihí seiya, “Awi nindou nda Defitíndí nímorímbeýu?” masei.

²⁴ Farisi nendí ai raní hoafi hímboríyomo houmbo símborí hoafíyomondühí yahomoya, “Sisas ai moaruwai nendí raguanambore arandí ra sapo Bersebur moaruwai nendí-yafe bogorí ranai ṅgíníndí sagadowan-ani ai ranahandí ṅgíníndínambo rani-moatükuní ra yare arandí,” mehomo.

²⁵ Sisas ai fífíreandí Farisi ai nínímbóyo hohoanímóemo ranímbo. Raniyei asu ai ahamumbo hoafiyuhü yahuya, “ṅgorü bídífirí hífí ranai ahafehoarí ṅgorügoaníní, yíbobore ṅgorügoaníní yíbobore haya símborí yifíarí, símborí yifíarayo ana, hífí ra ṅgírí amítata yikürübínde píndowohü awaríndíhoeyo. Asu bídífirí ṅgoafíyo mamí raní worambeahíndíyo ranai ahafehoarí yíbobore ṅgorügoaníní, yíbobore ṅgorügoaníní yíbobore haya símborí yifíarayo ana, ṅgírí gedambo níṅgo.

²⁶ Satan ai ahandí nendí bídífirámbo híhaiboadípuraní ana, ahandí nendí ranai ndeara yikürübíreandüh-ani. Raniímboane ahandí hífandarandí ra ṅgíníndí níṅgombó níṅgunde maníṅgo?

²⁷ Se yaru hoafíyomondühíya Bersebur ai ṅgíníndí sendanane ai ranahandí ṅgíníndínambo moaruwai nendí ranaheimbo raguanamboareandürí mehomondírí. Refeana, asu nindou düdi sapo nindou se mamambeyafundeimbi-memo ranahamumbo moaruwai nendí raguanambofe rambo ṅgíníndí masagapura? Raniímbohündambo anímbo asu sapo nindou se mamímemo ranai se hütí-anemo mbísímo houmbo síhamumbo papíndüpurímboemo!

²⁸ Bersebur ranaiyopoaní, ṅga Godíndí Yifiafi wambo ṅgíníndí sendíraní ranínambo moaruwai nendí ranaheimbo raguanamboaríheandürí. Ranane asu God ṅgíníndí hífandírandí ranai síhamumbo sowahí ndeara tüküfembo-ane ranahambo se fífíndundí.

²⁹ Asu níṅgunde nindou ṅgorü ai sapo ṅgíníndí hamíndí harümbí ahandí worambe bírínídhái fandífi ahandí napo ra fufumandámúnda? Nindou ranai harümbímayu ranahambo mbündürümündí yírí warí hüputüpündürümündí hayambo anímbo aí ahandí worambe bírínídhái fandífi napo ra fufundámúndümbui. ṅga moaní ana ṅgíríndu.

³⁰ Nindou düdi ai wambo ṅguníndímbófendírí-koateayu ana, ai wandi hürütümbani. Nindou düdi ai rodíbo níne-moatükuní mamühí gugurífe-koateayu ana, nindou ranai mamíkare pütíyu wakíreandühani.

³¹ Ran+amboane asu ro ndani-moatükun+ambo-anah+ hoafehapuri. Nindou ai moaruwai hohoan+moayei ane asu n+ne-moatükun+ moaruwai hoafayei-ane ranahambo God ai amboawiyei mbüsümbui. Nga asu nindou düdi ai Yifiaf+ Aboed+mayo ranahambo moaruwai hoafayu ana, asu God ai ng+r+ ahambo amboawi mbüsü, nga wani.

³² Nindou düdi ai Nindou Hondümayu ranahambo n+ne-moaruwai hoafendu ana, God ai nindou ranahambo amboawi mbüsündombui. Nga asu nindou düdi ai Yifiaf+ Aboed+ ranahambo n+ne-moaruwai hoafayu ana, God ai nindou ranahambo ng+r+ amboawi mbüsü hapondanane asu süngunambo aho ranamboan+.

*Nim+ moaruwai ranai his+ moaruwai his+yowohane
(Ruk 6:43-45)*

³³ Nim+ nim+nd+ ranai abodayo ana, his+ ranai-amboan+ aboed+nd+imboe. Asu nim+ nim+nd+ ranai moaruwaiayo ana, his+ ranai-amboan+ moaruwaind+imboe. Nindou ai his+ ra hoeind+hindüh+ an+ambo nim+ nim+nd+ aboed+yo, moaruwaiyo ra ffr+r+nd+himboyei.

³⁴ Awi seana nindou amoas+r+ moaruwai nahurai-anemo. Asu se nindou moaruwai-anemo asu nüngundu aboed+ moatükun+ ranahambo watapor+imbo-mandund+? N+ne-moatükun+ ngusüfoambe tüküra pire haya an+nggo ranane asu yafambe ai ranahambo watapor+mbora arand+.

³⁵ Nindou aboed+ ai ahand+ ngusüfoambe aboed+ hohoan+mo af+nd+ amarondo. Ranane asu ran+hündambo aboed+ ratüpur+ hohoan+mo ra tüküfe arand+. Nindou moaruwai ai ahand+ ngusüfoambe moaruwai hohoan+mo af+nd+ amarondo. Ranane asu ran+hündambo moaruwai ratüpur+ hohoan+mo ra tüküfe arand+.

³⁶ Ro sihamumbo nda rar+the hoafehapuri, God+nd+ y+bobofe si tüküfeyo-ambe ana, muḅgumbo nindou ai n+ne-mam+kar+ watapor+mayei ranahambo asükaindo hi+h+nde God+nd+ hi+amboahü y+bobondeandür+imboe.

³⁷ Sihamund+ hoaf+ ran+süngumbo an+ambo God ai türüboade y+bobondeapurüh+ nindou moaruwai hohoan+momayaf+ mbüsü asu nindou mbumund+ hohoan+momayaf+ mbüsündambui,” mehupuri.

Nindou bid+fir+ ai hepün+feimbi moatükuni Sisas randeanda hoeind+hu sei hehi hoaf+mayei

(Mak 8:11-12; Ruk 11:29-32)

³⁸ Ran+yomo rani-s+amboan+ ah+nümbi hohoan+mo yamundu-rundeimbi+yomo asu Farisi nindouyomo ai hoaf+yomondüh+ yahomoya, “Yamundo-randeimbi nindou, se hepün+feimbi moatükun+ rarowanda hoeind+hu sefombo-anefi,” mehomondamboyei.

³⁹ Asu ai ahamumbo s+mbor+ hoaf+yupurüh+ yahuya, “God+imbo hohoan+mo-koateyeimbi nindou moaruwai ham+nd+ hapondanambe an+imboei se wamboya, Ai hepün+feimbi moatükun+ nafuimbiyu, yahomo houmbo-anemo. Nga asu ro ng+r+ ran+moatükun+ nafuindah+. Sapo Sona God+nd+ hoaf+ hoaf+yu-randeimbi nindou-mayu ranahand+ hepün+feimbi moatükun+ yangg+r+ an+ambo nafuindah+ se hoeind+himboyei.

⁴⁰ Sona ai kin+ adükar+nd+ bodoambe ng+m+ si ng+m+ n+mb+yu haya tükümeffy nou yahurai-an+ambo asu Nindou Hondü ranai-amboan+ hi+fambe ragu ng+m+ si ng+m+ n+mb+nd+mbui.

⁴¹ Y+bobofe si tüküfeyo-ambe ana, nindou Ninifehünd+ ai bot+ndahi n+imboeimbo nindou se hapondanambe an+imboei siheimbo papi+hoaf+nd+hündür+imboyei. N+imboe sapo nindou ran+ ngoaf+hünd+ aiana horombo Sona bokar+mar+hend+ watapor+ ra hi+mbor+iyei hehi ahei moaruwai hohoan+mo ranahambo daboadanambor+hi hehimbohünd+ wambo. Nga awi ro sihamumbo hoafehapuri, nindou mam+ Sonambo ngasündireimbi adükar+ awi ndanüngu!

⁴² Y+bobofe si tüküfeyo-ambe ana, Siba-yafe bogor+ n+moreh+ ngorügoan+n+poed+ ranai nindou hapondanambe an+imboei siheimbo bot+nd+ife n+ngombo papi+hoaf+ndandür+imboe. N+imboe sapo ai adükar+ bogor+ Soromon+nd+ fi+fr+feimbi hoaf+ ran+ hi+mbor+imbo angun+poed+ si+fo hayambo-hünd+wambo. Nga awi ro sihamumbo hoafehapuri, nindou mam+ bogor+ Soromon+imbo ngasündireimbi ndanüngu!”

Moaruwai nend+ koadürana hi+h+ife maho

(Ruk 11:24-26)

⁴³ “Moaruwai nend+ nindou ranahambo hi+n+ngareand+ ana, asu ai hoe-koatereand+ hi+fi+hü war+ hefe n+mar+imbo kokora howohane, nga ai fond+ ra moai horeand+.

⁴⁴ Asu ai rande hoaf+indowohü an+imboya, Awi ro asükainda koadürü n+imboah+ ana, hi+h+ndahe nga, mbis+imboe. Asu ai ho hoeireandane wor+ sapo horombo ranambe man+nggo-mayo ra nindou ai y+hoar+yo di+boadore hi+n+ng+mareand+.

⁴⁵ Rananimbo asu ai njo moaruwai nendi 7 bidifiri ranaheimbo fihindamündürü haya njei wori ranambe nmandeimboyei. Weangurühididi-mayo ranahambo ngasündhi hehi 7 bidifiri ranai ana moani munguna moaruwai hamndanimbondeimboyei. Moaruwai nendi ranai nindou ranahandi fiambe nafndühümündi nmandei-ani animbo asu nindou ranai munguna moaruwai himbundu haya nmandümbui horombo rasafi mamaru yahurai nmarikoate. Moaruwai hohoanimoeyimb nindou hapondanambe animboi aheimbo amboani yahurai-animbo tüküfendürümböe,” mehu.

Sisasindi hondü asu akohoandi mamü
(Mak 3:31-35; Ruk 8:19-21)

⁴⁶ Sisas ai nindou afindi ranaheimbo wataporimbo-randühi nüngu-ane asu ahandi hondü akohoandi rani babidi ahambo-so tükümehindi. Ai hifini tüküyahi nimboeimbo ahambo hoafimbo masei.

⁴⁷ Raniyei asu nindou mamü ranambeahindi ai Sisasimbo hoafiyundowohü yahuya, “Se ndühi himboyafi, shafi me ai amondi mamü babidimbo hifini animboei ra ai sedibo wataporimbo seimboanei,” mehundo.

⁴⁸ Nga Sisas ai simbori hoafiyuhü yahuya, “Dide wandi me rana? Dideo wandi akohoandi rana?” mehu.

⁴⁹ Raniyu asu ai ahambo süngururü-rundeimbi-memo ranahamumbo warü nümürapurühi hoafiyuhü yahuya, “Ndühi himboyei, ndananemo wandi me, wandi akohoandiyomo!

⁵⁰ Nindou düdi ai wandi Ape sünambe amaru ranai refembo hohoanimoayu rani-süngu rawareandi ana, ai wandi rehane, wandi akidani, wandi meane,” mehu.

13

Nindou sesi ahuri nümürambe bubuarandi hoafi
(Mak 4:1-9; Ruk 8:4-8)

¹ Moani mamü rani-simboani Sisas ai wori ra hini ngire haya kurihoe-mayo rani himborikimi hu mamaru.

² Nindou afindi ahambo wakimarihori rani afindwambo fondi tire koamarandamboyu Sisas ai botambe kefuai nmaru ane asu nindou afindi rani gudih hoekimi burimaye.

³ Raniyu asu ai afindi kafeefe hoafi ranambo aheimbo hoafimayu. Raniyu ai aheimbo yare hoafiyuhü yahuya, “Nindou mamü ai mamimbo sesi ahuri bubumbo ahandi nümürina mahu.

⁴ Ai hu sesi ahuri ra buburandane bidifiri ai nafini pütapimayoa ndu ai tüküyahi fufumarihüsi.

⁵ Bidifiri hifi akidu yangiri ningo-ambe nimoei yahafi safambe pütapiyu. Hifi rani ragu hani-koate ningo-ambe. Hifi rani ragu han-koate-wambo sesi ahuri rani nmai tütükimayo.

⁶ Asu hüfhamindi ai peyowohüyo ranambo ahuri hapoadumbo maforo ranahambo sore-soremari. Sapu ahasihari ai ragu hifambe hani hani ra-koateyo hayambowambo raniyo asu ai mungu yapatiparimayo.

⁷ Asu bidifiri ahuri rani thoiari-thoiarümbi wofambe pütapiyu haya, asu thoiari ranambo gabudandühi moaruwaimbo-mareanda hisi-koatemayo.

⁸ Asu ahuri bidifiri ai hifi aboedambe safi pütapiyowohü ai aboedi hisi-mayo. Nimiindi mamü ranahandambo bidifiri ai 100 hisiyo, bidifiri ai 60 hisiyo, asu bidifiri ai 30 hisiyo marandi,” mehu.

⁹ Sisas ai hoafi moendifembo yahumbo hoafiyuhü yahuya, “Himboambeimbi ndeihä ana, himborimbeyei-amboane” mehundüri.

Sisas ai nüngure hohoanimoayuhüyo kafeefe hoafinambo wataporimbora marandi
(Mak 4:10-12; Ruk 8:9-10)

¹⁰ Raniyomo asu Sisasimbo süngururü-rundeimbi ai Sisas sowana sifomo ahambo düdururühi yahomoya, “Nimboyafi se nindou ranaheimbo wataporimborarühi kafeefe hoafimefändüra?” mehomondo-amboyu.

¹¹ Asu simbori Sisas ai ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “God nginindi hifandarandi ranahandi hoafi dibo engoro ahandi nimiindi ranahambo shamumboyo masayo, nga asu nindou ranaheimbo moai sayo.

¹² Nindou düdi ai bidifiri moatükunü asihendi ana, asu God ai ahambo bidifiri moatükunü rani-wami dagadombui. Rananimbo asu ai rani-moatükunü ndearindümbui.

Nga asu nindou düdi ai ranî-koateayu ana God ai nîne-moatükunî sapo akîdou masîhendî ra munju hîhînde ndemündûmbui.

¹³ Ranîmboane asu ro aheimbo kafoefe hoafînambo wataporîmbo-marîhandürî.

Sapo nindou ranai hoeirîhindûhaneisî,
nga asu ai ngîrî ndondîhi hoeindîhindî.

Ai hîmborîyeihaneisî,

nga asu ai ngîrî nînî-moatükunîmboyo hoafayo ranahambo ndondîhi hîmborîndeî fîfirîndîhindî.

¹⁴ Nindou ranaheimboyo Godîndî hoafî hoafîyu-randeimbî nindou Aisaia hoafîmayu hoafî ra hapoana anîhondû tüküme Feyo. Hoafî ranai yare hoafîyowohû yahoya, 'Se hoafî ranahambo afîndîmbo hîmborîndeîmboyei,

nga asu se ngîrî fîfirîndîhindî.

Se afîndîmbo hîmboapondeîmboyei,

nga ngîrî hoeindîhindî.

¹⁵ Sapo nindou ranai ahei hohoanîmo ra tapîhamîyondürî,

asu ai ahei hîmboambe ra güre papîreandürî

asu ahei hîmboarî ra tütümöndendürî hayambo wambo.

Nga asu refe-koatembeyei-mbonana ahei hîmboarînambo hoeirîhi,

ahei hîmboambenambo hîmborîyeihî hohoanîmo ra fîfirîhi mburihümbö

asu wambo sowana sîneihî ro didîboado-rîheandürani aboedîyei,' *Aisaia 6:9-10*

mehu.

¹⁶ Nga asu moanî seana hîhîfî-hîhîfîndîmo. Sîhamundî hîmboarî ranai ana hoeire-andühî türüfoareandühane. Asu sîhamundî hîmboambe ranai-amboanî nînî hoafîyo ranahambo hîmborîyowohû fîfirîreandühane.

¹⁷ Ro sîhamumbo anîhondümbö-anahî nda hoafehapuri. Horombo Godîndî hoafî hoafîyomo-rundeimbî nindou afîndî asu mbumundî nindou afîndî ai nîne-moatükunî se hoeiarundî ranahambo hoeifembo masei, nga asu ai moai hoeirîhindî. Asu se nîne-moatükunî hoafî hîmborayeî ranî hoafî ra hîmborîmbo masei, nga asu ai moai hîmborîyei."

Sisas ai sesî ahurî ranahandî kafoefe hoafî nîmîndî türüfoare hoafîmayu

(Mak 4:13-20; Ruk 8:11-15)

¹⁸ "Se ndühî hîmborîndeî. Nindou sesî ahurî bubumarandî kafoefe hoafî ranahandî nîmîndî ra türüboadîhindî.

¹⁹ Nindou sapo God ngînîndî hîfandarandî ranahambo hîmborîyei hehi asu ndofe türüfoefe-koateayeî nindou ranana sapo sesî ahurî nafînî pütapîmayo nahurai-ane. Nîne-moatükunî ahei ngusüfoambe sesî ahurî nou bubumayo ra moaruwai nendî-mayu Satan ranai tüküfi kosamündühani.

²⁰ Sapo sesî ahurî nîmoeiwamî pütapîmayo ranana nindou sapo hoafî hîmborîyu simboanî ai nîmai hîhîfî-hîhîfîyuhû masemündu nahurai-ane.

²¹ Nga ai ahurî ahasîhari-koate nahurai hoafî ranai moai ahandî ngusüfoambe ngînîndî nîmarondowohû ai moai gedambo ngînîndî nûnggu. Ranîmboane nindou ranai afîndî hohoanîmoyo asu papî hoafîyo ranai Aboedî Hoafî ra süngufembo tükündîfendoanî asu ai ahandî anîhondümböfe hohoanîmo ra nîmai hînîngîmareandî.

²² Sesî ahurî tîhoarî tîhoarîyoweimbî wofambe pütapîmayo ranana, sapo nindou ai hoafî ra hîmborîyu haya mîtanaramündu nahurai-ani. Hîfînîndî moatükunî ranahambo afîndî hohoanîmoyuhû asu napo afîndî sîhefembo ranahambo ngusüfo pareandühî ranî-moatükunî ranai Godîndî hoafî ranahambo gabudîmareandî, asu ahurî ranai ngîrî hisîndo.

²³ Nga asu sesî ahurî hîfî aboedambe bubumayoa aboedî tüküme Feyo ranana, sapo nindou düdi ai hoafî ra hîmborîyu haya asu ai hoafî ranahambo fîfirîreandühî tûmafoareandî nahurai-ane. Ranîyo ai hisî aboedî hisîmayo. Bîdîfirî ai 100 hisîmayo, bîdîfirî ai 60 hisîmayo asu bîdîfirî ai 30 hisîmayo," mehu.

²⁴ Sisas ai aheimbo ngorû kafoefe hoafî hoafîyuhû yahuya, "God ngînîndî hîfandarandî ranana nindou ai aboedî sesî ahurî ahandî nûmbûrambe bubuarandî nahurai-ane.

²⁵ Mamîmbo nîmbokoanî munjuambo nindou ai apusîyei-ane, hürütümbî nindou moaruwai ranai tüküfi wohî ahurî ra nindou sapo wit ahurî bubumarandî ranambe bubura hînîngîre haya ndamefîyu.

²⁶ Wit mangîrî ranai tütükîyowohüyo asu hisî ranai ndeara tüküfe-tüküfe marandî. Ranîyo asu ranî mbusümo wohî ahurî amboanî tüküme Feyo.

²⁷ Nûmbürî aharambüri-mayu ranahandî ratüpuriyomo-rundeimbî-memo ranai nindou ahambo-so tüküyafu hoafîyomondühîya, 'Nindou adükarî, se sapo sesî ahurî ra

moaruwaiyopoanî, nga aboedîyo sîhafî nûmbûrambe bubumarandîsi. Asu dagûda wohî ra tûkûfemboyo furayo rana?’ mehomondamboyu.

²⁸ Asu nindoumayu ranai sîmborî ahamumbo hoafîyuhûya, ‘Nindou hûrûtûmbî ai dîbo tûkûfî wohî ahurî ra bubumarandane furayo,’ mehu-amboemo. Asu ai sîmborî ahambo dîdurîwurûhî yahomoya, ‘Ro wohî ra ho wohîrîhefembo se hohoanîmoyafai?’ mehomondamboyu.

²⁹ Asu sîmborî ai ahamumbo hoafîyuhûya, ‘Yowanî refepoanî! Se wohî dîgoundûhî wit mangîrî ra wohî bîtapîndu fîrîbadîgoumboemo, nga ambe.

³⁰ Wohî ranai moanî rande wit bîtapînde mamî tûtûkîndo ngombo asu sesî ra yimungurîyîmîndî-ambe fîrîbadîhefemboane. Ra-sîmboanî ro nindou yimungurîndûmo-rundeimbî ranahamumbo wohî ra boatei wohî dîgau mbundu hûputûpundu haiambe fufusîndundûhî, asu moanî wit safî ranî yangîrî gururîndu wandî sesî sîhefe worambe kurîndundî mbîsamboyahî!’ mehupurî,” mehu.

Sisas ai hoarî akîdouhîndî adûkarî tûkûfembo kafoefe hoafî hoafîmayu

(Mak 4:30-32; Ruk 13:18-19)

³¹ Sisas ai ngorû kafoefe hoafî hoafîmayundûrî. Ai yahuya, “God ngînîndî hîfandarandî ranana ndahurai-ane. Nindou ai mastet hoarî hambomo nahurai ra semûndû haya ahandî nûmbûrambe hîfî karîrûhani.

³² Hoarî ra ai moanî moaruwai akîdou tîkaimboanisî, nga asu ai hîfambeahîndî tûkûfe nîmoamo ahafo ranana moanî ngasûndeandeimbî moatûkunî ane, asu munnguambo ndu ranai tûkûndahî nîmî dîdîdî ranîwamî ngerî ahei ngerambo-ndûhûmboyei,” mehu.

Sisas ai mamî moatûkunî ahandî ndûrî yis ranahambo sîngunambore haya kafoere hoafîmayu

(Ruk 13:20-21)

³³ Sisas ai kafoefe hoafî ngorû hoafîmayu. Ai hoafîyuhû yahuya, “God ngînîndî hîfandarandî ranana ndahurai-ane. Nîmorehî ai bret mandîfembo yahombo ana, ai sapo fufudîgoyo-randeimbî moatûkunî, ahandî ndûrî yis, ra akîdou yangîrî praua adûkarî ranambe bubufoare haya fande yamunderandanî munnguambo praua ranai nîmoamo fufudîgoyo hafohane.”

Sisas ai kafoefe hoafînambo hoafîmayu ranahandî nîmîndî

(Mak 4:33-34)

³⁴ Sisas ai kafoefe hoafînambo munnguambo moatûkunî ranahambo nindou afîndî ranaheimbo hoafîmayundûrî. Nga asu ai ngîrî nîne-hoafî aheimbo hoafombo mbûsûmbo ra kafoefe hoafînambo hoafî-koate hoafîndundûrî, nga wani.

³⁵ Horombo, Godîndî hoafî hoafîyû-randeimbî nindou ai hoafîmayu ranî sîmogodûhî yahurai tûkûfemboyo Sisas ai yare kafoare hoafîmayu ra. Sapo nindou ranai yare hoafîyuhû yahuya,

‘Ro aheimbo wataporîmboarîhandûrî ana, kafoefe hoafînambo wataporîndamboyahî.

Ro munngu moatûkunî dîbo engoro hîfî asu

munngu moatûkunî nafi-koateyo-ambe ho hombo hapondanambe fîfîrîfe-koatemayo

ra aheimbo hoafîndaharûmboyahî,’

Buk Song 7:2

mehu.

Sisas ai wohîmbo kafoefe hoafîmayu ranahambo tûrûfoare hoafîmayu

³⁶ Ranîyu Sisas ai nindou afîndî ranaheimbo ranûhî yare hînîngîrearû haya worambe kefuai mahûfu. Ranîyomo asu ahambo sîngururû-rundeimbî ai ahambo-so kefoau hîfomo hoafîyomondowohî yahomoya, “Se yîhoefîmbo nûmbûrambe wohî tûkûmefeyo ranahandî kafoefe hoafî nîmîndî ranahambo tûrûfoaro hoafîyafîmunî,” mehomondamboyu.

³⁷ Asu Sisas ai ahamumbo sîmborî hoafîyuhû yahuya, “Nindou dîdî ai sapo sesî ahurî aboedî nûmbûrambe bubumarandî ranana Nindou Hondû ranani.

³⁸ Nga asu nûmbûrî ana hîfî ndanane. Ahurî aboedî ranana nindou sapo God ngînîndî hîfandarandî ranambe anîboadei ranane. Nga asu wohî moaruwai ranana nindou sapo Satanîndaye ranane.

³⁹ Nga asu hûrûtûmbî nindou wohî ahurî bubumarandî ranana Satan-ani. Asu yimungurî yîmîndîmbo si ranana hîfî ndanai munngumbo si-ane. Nga asu yimungurîndûmo-rundeimbî nindou ranana Godîndî sînambeahîndî nendî rananemo.

⁴⁰ Sapo ai wohî ra fîru hûputûpuru haiambe fufusarundî yahurai-anîmbo hîfî nda munnguyo-ambe nindoumbo tûkûndîfemboe.

⁴¹ Rananîmbo Nindou Hondû ranai ahandî sînambeahîndî nendî koandîhepurûmbui. Asu ai munngu moatûkunî nindouyei anîhondûmbofe hohoanîmo ranahambo

moaruwaimbo-reandürí arandí asu nindou bídífrí moaruwai hohoanímoyei aríhündí rananei aheimbo God ngíníndí hífandarandí-ambeahíndí fufundündímo raguambo-ndundürímboemo.

⁴² Rananímbo aheimbo hai hüfí afíndí ranambe pinduwaraní ranühí ai ahei yahafí híhíhündühí hasíheindeimboyei.

⁴³ Rananímbo asu Godíndí nindou mbumundí-mayei ranai ahei Ape ngíníndí hífandarandí ranambe hüfíhamíndí nou si boakíboadíhimboyei. Se hímboríndeí.

⁴⁴ God ngíníndí hífandarandí ranana ndahurai-ane. Nindou ai ngíníndí napo díbo hífambe samboeroa hoeireandühí ana, asu ai díbo yare gabude síhendüh-ani. Ranani asu ai ranímbo híhífí-híhífífí haya asu hu muŋgu moatükuní ai masíhendí ra nindou ngorúmbo fufusendühí raníhündí kákí semündü haya asu ai híhírífí hu ngíníndí napo yanŋoroweimbi hífí ra pemímayu.”

Sisas ai boagíryafe kákí fínambore hoafímayu

⁴⁵ “Asu God ngíníndí hífandarandí ra ndahurai ane. Nindou ai moaní ngíníndí moatükuní boagírí kákí nahurai ranahambo kokora randühani.

⁴⁶ Asu ai raní-moatükuní ra moaní aboedí hamíndí hoeireandühí anímbo asu ai hu muŋgu moatükuní ai masíhendí ra nindou ngorúmbo fufusendühí raníhündí kákí semündü haya asu kákí ra pemímayu.”

Sisas ai andürímbo süngure haya káfoare hoafímayu

⁴⁷ “Asu God ngíníndí hífandarandí ra ndahurai-ane. Nindou bídífrí kíní wowaríyomo-rundeimbi ai ahamundí andürí ranambo hímoní safoarundühí mamíkarambo kíní gümarüwuri.

⁴⁸ Asu andürí ranai kíní ranambo tüküfeyo-ani ane ai gudianí hüründümo síhoemo houbmo kíní ra yíboboarundí. Rananemo asu ai nímamímombo kíní aboedí aboedí ra wambürambe wambüríhí-rundühí asu moaruwai moaruwai moaní yanŋorombo ra ragu moenda pütíyefu arundí.

⁴⁹ Hífí nda bídífríraní si raní-símboaní moaní yahurai hamíndí anímbo tükündífemboe. Rananímbo asu súnambeahíndí nendí ai nindou moaruwai hohoanímoyeimbi ranaheimbo gugundüwürü mamíníndüwürümboemo aboedí-mayei ranambeahíndí.

⁵⁰ Rananímbo aheimbo hai hüfí afíndí ranambe pinduwaraní ai ahei yahafí híhíhündühí hasíheindeimboyei.”

Símboríyamundífe hoafí asu wamíndafíyamundífe hoafí

⁵¹ Sisas ai ahamumbo düdüfipurühí yahuya, “Se ndaní-moatükuní ranahambo fífrü türüfoarundai?” mehuamboemo. Asu ai hoafíyomondühí yahomoya, “Yíní, ro fífríhumbonefí,” mehomondamboyyu.

⁵² Asu asúkaiyu ahamumbo yahuya, “Ranímboane asu muŋguambo nindou ahínümbí hohoanímoye yamundu-rundeimbi-memo ai God ngíníndí hífandarandí ranahambo ndoru fífrírarundí ranai worí aharambürí nahurai anemo. Ai kefuai hüfu ahandí napo worí-mayo ranambeahíndí símborí napo asu wamíndafí napo fufuaramündu nahurai anemo.”

Nasaretíhündí ai Sisasímbo yíboarukomaríhorí

(Mak 6:1-6; Ruk 4:16-30)

⁵³ Sisas ai raní káfoefe hoafí ra hoafíyu moendíre haya, ranühínda botífí haya ahandí ngóafína híhírífí mahafu.

⁵⁴ Ai hafu ahei rotu worí ranambe hoafí yamundí-mareandüra nindou ahandí hoafí hímborímoyei ranai ranímbo mahepühíndí. Ai düdüyahíndühí seiya, “Ai dagüdamböe fífrífe ra yahurai masemündu-a? Asu ahandí hepünífeimbí moatükuní ranambo-ana?

⁵⁵ Nindou nda dadí nímoriyua? Ai awi nindou worímbora randeimbíndí nímorímbeyu? Asu awi Maria ana ahandí hondímbai? Awi Sems, Sosep, Saimon, Sudas ra ahandí akohoandímbemo?

⁵⁶ Awi ahandí muŋguambo rehíhoandí ranai ndanühí nímboeiaí? Asu ai dagüdamböe muŋguambo raní-moatükuní ra masemündu rana?” raríhi hoafímoyei.

⁵⁷ Raníyeyi asu ai Sisas ahambo yíboaruko-maríhorí. Raníyu asu Sisas ai hoafíyundürühí yahuya, “Godíndí hoafí hoafíyu-randeimbí nindou ranahambo muŋguambo nindou ai ahambo híhífí-híhífíyeyihí nindou adükar-ani sahündo aríhündí, ngó asu ahandí ngóafíhündí ai ana waní,” mehu.

⁵⁸ Nindou raní ngóafíhündí ai aníhondümbofe hohoanímoye-koatemayei-amboyyu asu ai moai ranühí hepünífeimbí moatükuní afíndí ahei hímböahü rareandí.

14

*Son nindou hundürürarandeimbimayu ranai yifimayu hoafi
(Mak 6:14-29; Ruk 9:7-9)*

¹ Ranî-simboanî Gariri hîfî hîfandîra-randeimbî nindou ahandî ndürî Herot ranai Sisas nîne-moatükunî ratûpurîmayu ranî hoafi hîmborîmayu.

² Ranîyu asu ai ahandî hoarehî nindou bîdîfirî ratûpurîyomo-rundeimbî ranahamumbo hoafîyupurühî yahuya, “Ai ana sapo Son nindou hundürürarandeimbîmayu ranai ana yîfîhündî botîfimboani. Ranîmbo ani anasî ai ranî ngînîndî ra semündü haya ranambo hepünîfeimbî moatükunî rawareandî,” mehupurî.

³ Nîmboe sapo Horombo Herot ai Sonîmbo karabusîfimbo hoafîmayu. Ranîyomo Son ahambo mburundümo hîputûpurîhauwurî mburu karabusambe hînîngîmarîwurî. Sapo Herot ai ahandî akîdî, ahandî ndürî Firip, ahandî nîmorehî, ahandî ndürî Herodias, ra ndahamîndî mehu.

⁴ Horombo Son ai Herotîmbo hoafîyundühî yahuya, “Herot, se nîmorehî ra asowandîfî ana, aboedîyopoanî,” mehundo.

⁵ Ranîyu asu ai Sonîmbo hîfokeandîhinî yahu haya ramefîyu. Ngâ asu ai Sudambo yîhîmbomarandürî sapo ai Son ahamboyo Aiana Godîndî hoafî hoafîyu-randeimbani sei hoafîmayei.

⁶ Mamîmbo Herotîmbo hondî ai wakîmarîmîndo si ranahambo ho-hoanîmoyomondühî nindou bîdîfirî ai fandîhi nîmareimbo sesesîmayei. Ranîyo asu Herodiasîndî nîmorehî nîmorî ranai ahei hangîfoanî moporîyo wakîmareandî. Ranîyu asu Herot ai nîmorehî moporîmayo ranîmbo siaomefîyu.

⁷ Ranîyu asu ai hoafîyuhü yahuya, “Ro sîhambo nda dabareheandî se nînî-moatükunîmboayafî wambo düduwefoandî ra ndahanînîmboyahî!” mehundo.

⁸ Nîmorehî nîmorî ranai ahandî hondî hoafîmayo süngu nîngombo Herotîmbo hoafîyohü yahoya, “Moanî haponda hamîndî ndühî Son hundürürarandeimbîmayu ranahandî mbîro pretîwamî nando ndawandî,” mehoamboyo.

⁹ Asu Herot ai ranî hoafi ra hîmborîyu haya afîndî hohoanîmomayu. Ngâ asu sapo ai nîmoamo ranîfîhî dükare dabarîmefîyuwambo asu nindou afîndî ai-babîdîmbo nîmarei masahüsî ranîmbo ai hoafîyuhü yahuya, “Ahandî hohoanîmo süngu-ndundî,” mehu.

¹⁰ Ranîyu asu ai nindou ahandî hoarehî ratûpurîyomo-rundeimbî ranahamumbo Sonîndî mbîro kîkîrîhefimbo hoafîmepura ai homo karabus-ambe-ahîndî mbîro kîkîmarîhauwurî.

¹¹ Ranîyomo ai ahandî mbîro ra pretî-mayo ranîwamî nandu sowandümo hîfomo nîmorehî nîmorî-mayo ranahambo masabudoa ahandî hondî sowana semîndî maho.

¹² Ranîyomo asu Sonîmbo süngururî-rundeimbî ranai homo ahandî fî nîmoko sowaründümo homo hîfîkarîwurî houmbo asu ai homo Sisasîmbo hoafîmemondo.

*Sisas ai 5,000 nindou sesî masagadürî
(Mak 6:31-44; Ruk 9:10-17; Son 6:1-13)*

¹³ Sisas ai Son ramefîyu hoafi ra hîmborîyu haya, ranîhündâ botambe farîfi haya moanî aimbo nindou kîkîfoefe-koatereandî hîfînî mahu. Nindou bîdîfirî ai Sisas ranînî mahu hoafi ra hîmborîyei hehi asu ai ahei ngoaftî hînîngîrîhi hehi moanî hîfî nafî süngumarîhorî heî.

¹⁴ Sisas ai botambeahîndî kusîfoendane asu nindou afîndî ranai gudihî menjorowa hoireandürühî aheimbo ngusîfo afîndî hîpoamborandürühî ahei angünî ra aboedîmarearü.

¹⁵ Mamî ranî nîmbî hoafombo ahambo süngururî-rundeimbî-memo ranai ahambo-ho homo tüküyafu hoafîyomondowohü yahomoya, “Ndanana nindou koate-reandühane, ngâ ndeara hüfîhamîndî hürîmîndühane. Ngâ se nindou ranahaimbo koarîhawandüranî anîmbo ai ngoaftîna nîmai ahei sesî kokofeefembo ndambeyahîndî,” mehomondamboyo.

¹⁶ Asu Sisas ai ahamumbo hoafîyupurühî yahuya, “Ai ngîrî botîndahi hehi sesî kokombo ragu ngêi. Ngâ seanîmbo sîhamundîhoarî sesî ra ai sesîmbo dabudürî!” mehuamboemo.

¹⁷ Asu ai sîmborî hoafîyomondowohü yahomoya, “Roana hondahüfeimbî (5) bret anemo asu kinî akîdou yimbu-anafanî ranî yangîrane sahumîndîfîmboayefî,” mehomondamboyo.

¹⁸ Asu ai ahamumbo hoafîyupurühî yahuya, “Refe ana ndühî wambo sowana sesî ra sowandümo sîfomo,” mehu.

¹⁹ Ranîyu asu ai nindou afîndî ranahaimbo wohîwamî nîmandei mehua mamarei. Ranîyu asu ai mamî hondahüfîmbî bretî-memo ranîyomo asu kinî akîdou yimbumefanî ranîyafanî ra semündü haya sünambe hîmboyo hafuhî Godîmbo hîhîfîmarürî. Refî

mbura ai breti-mayo ra hifitire ahambo sünggururü-rundeimbimbo masagapura asu ai nindou afindi ranaheimbo yimbumarundüri.

²⁰ Munguambo nindou ai sesi ra sahüsimbo ndeara nafimarihümündi. Raniyomo asu ahambo sünggururü-rundeimbi ai sesi moani bode megoro ra 12 wamburi tüküfimi masowandümo.

²¹ Nimorehi, nitori akidibou tapuife-koate nindowenih yangiri sesi ra masowasümo ranana ai 5,000 nahurai nindouyomo masowasümo.

*Sisas ai Gariri kurihoe hangifo süngu nimoamo pütapimayu hüfu
(Mak 6:45-52; Son 6:16-21)*

²² Raniyu Sisas ai ahambo sünggururü-rundeimbimbo botambe fandafu houmbo seboatei Gariri kurihoe rani goesürüni ngomo mehuamboyu asu ai nimorehi nindowenihimbo ahei worinambo koarifehendürimbo mehu.

²³ Ai aheimbo koarihendüri haya hifi wafuwami ahand-amboani mahafu Godimbo didibaffendombo. Ndeara nimbai ai akimiyowohüyo asu Sisas ai moani ahand-amboani hamindi ranühi manüngu.

²⁴ Asu rani-simboani bot ai ndeara anguni hoe mbusümondühi weri ra hangifoani sifohiyoy asu hoe ranai fandihoyohü bot ranahambo semindi pire semindi pire randühi maho.

²⁵ Raniyu asu Sisas ai si hoafombo ahambo sünggururü-rundeimbi ranhamumbo-so hoe hangifo süngu pütapimayu hüfu tükümefiyu.

²⁶ Asu ai ahambo hoeiruwura hoe hangifo süngu pütapimayu hüfuwa hihamindariyomondühi yihimboyondühi yahomoya, "Rani-moatükuni ranana yifafane," mehomo. Raniyomo ai yihimbombo hisheimemo.

²⁷ Asu Sisas ai mamihari hoafi niangoambe hoafi karihoeih yahuya, "Se nginindi ni ngomo, roanahi nda, nga se yihimbondimboemo!" mehupuramboemo.

²⁸ Raniyu asu Pita ai ahambo hoafiyundühi yahundoya, "Adükari, anihondü sendafühi ana, wambo hoafiyafindira ro sishambo sowana hoe hangifo süngu pütapinda dügi," mehundo-amboyu.

²⁹ Asu Sisas ai Pitambo hoafiyundowohü yahuya, "Se mborai sühüfi," mehundo-amboyu. Raniyu asu ai botambeahindi tüküfi haya Sisas sowana hoe hangifo süngu mahüfu.

³⁰ Nga asu ai weri ra hoeireandani mayowamboyu nginindi hamindimayoa yihimboyuhü ndeara himonitiporikomefiyu hana. Raniyu asu ai heiyuhü hoafiyuhü yahuya, "Adükari, se wambo aboeda farihawandiri!" mehundo-amboyu.

³¹ Raniyu asu Sisas ai nimai mamihari warifi hu kikihirümündühi hoafiyundühi yahuya, "Sihafi anihondümbofe ra akidou ane. Se nimboe hohoanimo yimbombomarowanda?" mehundo.

³² Asu ai yibobo botambe kefoeandühimboyo asu weri ai afurimareandi.

³³ Raniyomo asu nindou botambe mamarimo ranai Sisasimbo Adükari hondani yahomo hohoanimoyomondühi yahomoya, "Awi seana moani Godindi Nitori hondanafi!" mehomondo.

*Sisas nindou afindi Genesaret hifihündi anguni aboedimareandiri
(Mak 6:53-56)*

³⁴ Ai botambe kurihoe ra barihomo hou homo Genesaret hifambe tüküfundü.

³⁵ Raniyei asu nindou rani hifihündi ai Sisasimbo firimarihorü. Raniyei asu nindou ranihündambo-mayei ranai ngoafi daburi wakimareandi ranaheimbo Sisas tüküfimoani hoafi ra hoafühimarihündi. Raniyei asu nindou ranai angunümboyeimbi ranaheimbo fufurühümündi-hündüri mafandihindi Sisas sowana.

³⁶ Raniyei asu nindou angunümboyeimbi ai moani Sisasindi hoeari ranahambo sündifimbo hoafimehündo habodei. Raniyoy asu ai rani hoeari ahandi ra sündihindühi ahei anguni ra munguambo aboedimehindi.

15

*God ai amoa mamiyei ahinümbi hohoanimo hifinambomareandi
(Mak 7:1-13)*

¹ Raniyoy asu Farisi nindouyomo asu ahinümbi hohoanimo yamundu rundeimbiyomo ranai Serusarem ngoafihündi botiyafu houmbo sinimo Sisasimbo-so tüküyafu hoafiyomondühi yahomoya,

² "Asu nimboe sihafü sünggurunini-rundeimbi ranai horombo yihoei amoa mamai ahamundi hohoanimo yamunde sihai mamaro ra süngufe-koateayomoa? Aiana moai

ndoru koadürü refe-arandî süngu ahamundî warî ra popoairîhoemo mburu sesi ra sowasümo rundî,” mehomondamboyu.

³ Asu Sisas ai simborî ahamumbo hoafiyuhü yahuya, “Asu se nîmboe God ai hoafiyumbî hoafî ra ndofe süngufe-koate moanî sîhamundî yamundîfe hohoanîmo rani-süngu yanggîrî sünguaru homoa?”

⁴ Sapo God ai yare hoafiyuhü yahuya, ‘Se sîhafî meapembo ahîndafühî fandîhawapîrî ndandî.’ Asu ‘Nindou düdi ai ahandî hondafîndambo hoafî moaruwai hoafînduanî ana, nindou ranahambo hîfokoeffimboane,’ mehu.

⁵⁻⁶ Nga asu se hoafiyomo rundühi yahomoya, ‘Nindou mamî ai kaki napo moatükunî hondafîndî ahafembo farîhefepîrimbo asîhendî ana, ai ahafembo hoafînduhî anîmboya, Rani-moatükunî ranana ro Godîmbo masîheheandane ehu ana, asu ai ahandî hondafîndambo ranînambo ngîrî fandîhepîrî,’ yahomo arund. Ranî hohoanîmo süngu ana, asu se Godîndî hoafî ra mbahîrîhaundühî moanî sîhamundî yamundîfe hohoanîmo rani-süngu yanggîrî sünguru homondühanemo.

⁷ Awi seana nindou yimbu yafambeimbanemo! Aisaia ai anîhondümbouyî sîhamumbo horombo hoafiyuhü yahuya,

⁸ ‘God ai yahuya, “Nindou ranai wambo yafambe ranambo Adûkarani aseindirî, nga asu ngusüfoambe ana moai wamboso akîmîyo, nga angunanendürî.

⁹ Ai nindou-yomondî ahînûmbî hohoanîmo ranahambo bokarîhehindühî yanggîrî hoafîyehüya, ‘Ndanana Godîndî hoafane,’ masei.

Ranînambo ai wambo ndürî adûkarûmbani, mbîsahündîrîmboyei,” ’ mehu. *Aisaia 29:13*

Nîne-moatükunî nindoumbo rareanda nindou ai moaruwai hohoanîmoyei arîhündî (Mak 7:14-23)

¹⁰ Ranîyu asu Sisas ai nindou afîndî ranaheimbo mborai yahundürî haya hoafiyundürühî yahuya, “Se hoafî ndanahambo hîmborîndei hehi fîfîrîndîhindî.

¹¹ Nîne-moatükunî nindou ranahandî yahamo ahano ranaiyopoanî nindou ranahambo rareranî ai moaruwai hohoanîmombî nindouayu Godîndî hîmboahü. Nga nîne-moatükunî ahandî yahamo nafîpoedî tükefeyo ranane ranahambo bokarîhehindühî yanggîrî hoafîyehüya, ‘Ndanana Godîndî hoafane,’ masei.

¹² Ranîyomo asu ahambo süngururü-rundeimbî ai ahambo-so homo hoafiyomondowohü yahomoya, “Awi se moai fîfîrowandîyo, Farisi ai se ranî hoafî hoafîmayafî ranîmbo hîmborîyomo houmbo ahamumbo ngusüfoambe moaruwaiarapurî rana?” mehomondamboyu.

¹³ Asu Sisas ai simborî hoafiyuhü yahuya, “Munnguambo manggîrî wandî Ape sünambe amaru ai hîfîfe-koatemayu ranana firîbadî hefemboane. Farisi ai nindou yahurai anemo.

¹⁴ Se ahamumbo hohoanîmoyopurîpoanî. Nindou ranai ana hîmboatîharî nindou anemosî, nga hîmboatîharî bodîmondambo nafî nafuimbo yahomombo-anemo. Nga asu hîmboatîharî ngorü ai hîmboatîharî ngorumbo nafî nafuiarürî ana, yîbobo hoepoarambe pîndamboyfani.”

¹⁵ Nga asu Pita ai hoafiyundühî yahuya, “Awi se yîhoefîmbo ranî kafeefe hoafî ra fîfîro hoafîyafîmunî,” mehuamboyu.

¹⁶ Ranîyu asu Sisas ai ahamumbo hoafiyupurühî yahuya, “Awi se-amboanî rani-moatükunî ranahambo awi fîfîrîfe-koateyomoa?”

¹⁷ Munngu moatükunî yahamo nafî ahano ana, asu ranî moatükunî ranai hanî bodoambe tüküfeyoanî ahandî fi ranambe hasîfi tüküfhane. Se ra moai fîfîrîndîyo?

¹⁸ Nga asu nîne-moatükunî ngusüfoambeahîndî hohoanîmoyi haya yahamo nafî tükefeyo ranane ai nindou ranahambo rareranî asu ai moaruwai hohoanîmombî nindouayu Godîndî hîmboahü.

¹⁹ Nindou ranahandî ngusüfoambeahîndî nîne-moatükunî hohoanîmo tükefeyo ranana, sapo nindou ngorumbo hîfokoeffe hohoanîmo, nîmorehî sisîhîmo, nindowenihî bîrabîreimbî hohoanîmo, hümbühünî hohoanîmo, tîkai hoafî, asu bodîmondambo moaruwaimbofe hoafî ranane.

²⁰ Ranî-moatükunî ranane nindoumbo rareranî asu ai Godîndî hîmboahü moaruwaimboarerî. Nga asu nindou ai warî popoai hefe-koate asesu ana, ranî-moatükunî ranai ngîrî nindou ahambo randeandanî nindou ai moaruwai hohoanîmombî nüngu, nga wanî,” mehu.

Nîmorehî mamî ai Sisasîmbo anîhondümbomarerî (Mak 7:24-30)

²¹ Sisas ai ranühînda botîfi haya Tair Saidon ngoaî anambafe hîfî ranîkîmî mahüfu.

²² Nĩmorehĩ mamĩ Kenanĩhũndĩ ai ranĩ hĩfĩhũ nĩmarĩ hayamboyo Sisas sowana sinĩ pukũna hoafiyondowohũ yahoya, “Adũkarĩ, Defitĩndĩ Ahuirĩ, se wambo hĩpoamboarwandĩrĩ. Wandĩ nĩmorehĩ nĩmorĩndĩ fiambe moaruwai nendĩ ranai nĩmarĩndo hayamboane asu ahambo fi ra moaruwai mamĩkararandĩ,” mehondo.

²³ Nĩga asu Sisas ai nĩmorehĩ ranahambo moai hoafi akĩdou-amboanĩ kareandĩ. Asu ahambo sũngururũ-rundeimbĩ ai hoafiyomondo hoangomondũhĩ yahomoya, “Se nĩmorehĩ ranahambo koarĩhawanda mbĩho! Ai sĩhefĩmbo sũngu sũnguramunĩ hoangohane ranĩ-moatũkunĩ ranahambo hĩmboso papara hoango,” mehomondamboyo.

²⁴ Asu Sisas ai ahamumbo sĩmborĩ hoafiyupurũhĩ yahuya, “God ai wambo Israer nindou sipsip nahurai ranaheimbo sowanamboyo yangĩrĩyũ farĩhefendũrĩmbo koamarĩhendĩrĩ.”

²⁵ Nĩga asu nĩmorehĩ-mayo ranai sinĩ Sisasĩndĩ yirĩkĩmĩ peyo nĩmarĩ hoafiyowohũ yahoya, “Adũkarĩ, awi se wambo farĩhawandĩrĩ,” meho.

²⁶ Asu Sisas ai ahambo hoafiyuhũ yahuya, “Awi nĩmorĩ akidĩbou-yafe-mayo sesĩ ra semĩndĩ hefe yaforĩmbo pife ana, aboedĩ hamĩndiyopoanĩ,” mehu.

²⁷ Asu nĩmorehĩ ranai hoafiyondowohũ yahoya, “Adũkarĩ, ranana anĩhondanesĩ. Nĩga asu yaforĩ ranai-amboanĩ sesĩ fu ra fondĩ wamĩnĩndĩ ahandĩ afĩndandĩ-mayo ra peyoanĩ sesowohane,” mehoamboyo.

²⁸ Ranĩyũ asu Sisas ai ahambo sĩmborĩ hoafiyundũhĩ yahuya, “Nĩmorehĩ, sĩhafĩ anĩhondũmbofe hohooanĩmo ra adũkarĩ hamĩndane. Nĩne-moatũkunĩ ro sĩhambo refembo se hohooanĩmoayafĩ ranana sĩhambo randĩheanĩnĩmboyahĩ,” mehundo. Ranĩyũ hoafi nĩngooambe ahandĩ nĩmorehĩ nĩmorĩ-mayo ranai aboedĩmayo.

Sisas ai nindou afĩndĩ aboedĩmarearũ

²⁹ Ranĩyũ asu Sisas ai ranĩhũnda botĩfi haya Gariri kurĩhoe-mayo ranĩkĩmĩ mahu. Ai hu haya hĩfĩ wafu-mayo ranĩwamĩ farĩfi hafu mamaru.

³⁰ Ranĩyeyĩ nindou afĩndĩ hamĩndĩ ranai nindou tĩŋarĩ moaruwaimbĩ, hĩmboatĩharĩ, nĩmarĩ tĩtĩrĩnambo yangĩrĩ hahabudimbĩ, hoafi-koate, asu bĩdĩfĩrĩ amurĩ mamĩkarambo angũnũmbĩ ra munũga aheimbo sahũmũndĩhũndũrĩ Sisas sowana mahei. Ai hei Sisasĩndĩ yirĩkĩmĩ hĩnĩngĩmarĩhĩndũramboyo asu ai aheimbo aboedĩmarearũ.

³¹ Asu nindou afĩndĩ hamĩndĩ ranai mahepũnĩmehĩndĩ hoafi-koatemayeyĩ ranai wataporĩyeyĩ, nĩmarĩ yangĩrĩ nĩmareimbĩ ai aboedĩyeyĩ, tĩŋarĩ moaruwaimbĩ ai hahabodei, hĩmboatĩharĩ ai hĩmboarĩyeyĩ raramarĩhũnda horĩhi hehi. Ranĩyeyĩ asu ai Israerĩyeyĩ God ranahambo Adũkarani sei hoafĩmehũndo.

Sisas ai 4,000 nindoumbo sesĩ masagadũrĩ

(Mak 8:1-10)

³² Sisas ai ahambo sũngururũ-rundeimbĩmbo mborai yahupurĩ hũrũhepurĩ haya hoafiyupurũhĩ yahuya, “Ro nindou ndanaheimbo hĩpoamboarĩharũ sapo ai ndanũhĩ ro babĩdĩ ngĩmĩ si nĩmareimbo asu sesĩ-koatemayeyĩ-ambo ai sesĩmbomayo ra. Ro aheimbo sesĩ segodũrĩ-koate koarĩhefendũrĩmbo ana moeisahĩ. Asu ai nĩgoafĩna nĩgeihũnda nafĩnĩ hĩmboawurĩndeimboyeyĩ samboanahĩ,” mehuamboemo.

³³ Asu ahambo sũngururũ-rundeimbĩ-memo ai dũdururũhĩ yahomoya, “Asu sĩhĩrĩ dagũda sesĩ afĩndĩ yahurai ndare nĩnĩ kĩkefoefe-koateyowohũ nda ndahumĩndefĩ hohu nindou afĩndĩ ranheimbo sesĩ ra mandahundũra?” mehomondamboyo.

³⁴ Sisas ai dũdureapurũhĩ yahuya, “Se bret ra nũngunĩmbĩyo sowandũmboemoa?” mehupuramboemo. Asu ai sĩmborĩ hoafiyomondowohũ yahomoya, “Bret 7 anemo asu kinĩ akidĩmondou-anemo,” mehomondamboyo.

³⁵ Ranĩyũ asu Sisas ai nindou afĩndĩ ranaheimbo hĩfĩnĩ nĩnouyeyĩ mehundũra asu ai mamareĩ.

³⁶ Sisas ai bret 7-yomo asu kinĩ akidĩbou-memo ranĩyomo ra semũndũ haya, Godĩmbo hĩhĩfĩrũrĩ mbura, hĩfĩtĩre ahambo sũngururũ-rundeimbĩmbo masagapura asu ai nindou afĩndĩ-mayeyĩ ranaheimbo yimbumarundũrĩ.

³⁷ Nindou ai sesĩ ra sahũsĩ nafĩrĩhũmũndĩhĩyeyĩ asu sesĩ wambũrĩ 7 ranai bode menjorowa ahambo sũngururũ-rundeimbĩ ai fufumarũndĩmbo.

³⁸ Nindou ai sesĩ masahũsĩ ra nĩmorehĩ nĩmorĩ akidĩbou kameihĩ tapui-koate nindowenihĩ yangĩrĩ ana 4,000 nindouyomo.

³⁹ Ranĩyũ refĩ mbura Sisas ai nindou ranaheimbo koakorĩhendũrĩ haya asu ai botambe farĩfi haya Magadan hĩfĩna mahũfu.

16

*Hepünifeimbi moatükuni sünambeahindi hoeifembo hoafimemo
(Mak 8:11-13; Ruk 12:54-56)*

¹ Farisi asu Sadyusi nindou ai Sisasimbo refi hoeifimbo yahomo houmbo ahambo-so tüküme fundi. Ai hepünifeimbi moatükuni sünambeahindi nginindi rarowanda hoeindihu yahomo houmbo hoafimemondo.

² Nga asu Sisas ai simbori ahamumbo hoafiyuhü yahuya, "Hüfihamindi ai hürimindihü sünü hamburi aboedi kakirandan se yaru hoafiyomondühiya, 'Hapoana ngiri hoendo, nga yahimo aboedi nimgomoe,' yahomondühanemo.

³ Asu siambeahi se yaru hoafiyomondühiya, 'Hapoana hoewerindimboe, nga hoenimbanjyowohü asu sünü anjusahayo,' yahomondühanemo. Yini, se ana sünambe nüne-moatükuni tükefeyo ranahambo ndoru hoerundühi mboya, 'Rani-moatükuni ra randifemboe,' yahomondühanemosi. Nga asu se ana nüne-moatükuniyo hapondanambe tüküfemboayo ranahambo moai ndoru fifirundi.

⁴ Moaruwai hamindi hondü nindou anei hapondanambe aniboadei! Godimbo hohoanimo-koateyimbi nindou ra ro hepünifeimbi moatükuni nafuimbo düduyahindirühiyei, nga ro ngiri siheimbo rani-moatükuni ra nafuindahandüri. Rani-moatükuni ana ndearamboyo siheimbo horombo Sona ai nafuiyundüri masagadüri rani yangiri hoeindihimboyei," mehupuri. Raniyu asu ai ahamumbo yare hinngirepurü haya ndamefiyu.

Farisi asu Sadyusi nindouyomondi fufudigoyorandeimbi moatükuni yis ranahandi kafeje hoafi

(Mak 8:14-21)

⁵ Sisasimbo sünggurü-rundeimbi ai Gariri kurihoe ra barihoemo gogoanini mahomo, asu ai moai bret sowandümo, nga mitanmarundümo.

⁶ Raniyu asu Sisas ai ahamumbo hoafiyuhü yahuya, "Farisi asu Sadyusi nindouyomondi fufudigoyorandeimbi moatükuni yis ranahambo awi se hibadumbo," mehu.

⁷ Raniyomo asu ai ahamundhoari simbori hoafiyomondühi yahomoya, "Ai ra-mehu awi sapo sihiri bret semindi sifokoate-mayefi rani-mboyumuni yare hoafimemuni," mehomo.

⁸ Sisas ai nüne-moatükuni hoafi ai wataporimboarundi ranahambo fifireapuri. Raniyu asu ai ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, "Se sihamundi anihondümbofe hohoanimo ra akidou safane! Se ra nimboe sihamundhoari wataporimboarundi bret semindi-koateyefi yahomo houmbo rana?

⁹ Awi se fifirundai? Saporo hondahüfeimbi bret hifitirihhe heheya 5,000 nindoumbo yimbumartheandi ra se hohoanimo yomondai? Asu nünggünümbi wambürüyo se wambürühiru manindunda?

¹⁰ Asu bret 7 raniyo 4,000 nindoumbo hifitirihhe maseheandambo asu se wambürü 7 wambürühiru manindundi ra fifirundai?

¹¹ Awi se ra nünüguyafumboyomo fifirife-koateyomo rana? Ro ana moai sihamumbo bretimbo wataporimborihapuri, nga wani. Ro ana Farisi asu Sadyusi nindouyomondi fufudigoyoweimbi moatükuni yis ranahamboyahü awi hibadumbo masahi," mehu.

¹² Raniyomo asu ahambo sünggurü-rundeimbi-memo ranai ngusüfo masowandümo Sisas ai fufudigoyorandeimbi moatükuni yis bretambe pefe arandi ranahambo se hibadumbo yahumboyupoani, nga Farisi Sadyusi nindouyomondi yamundife hoafi hohoanimo ranahamboyo hoafi mayu.

Pita ai Sisasimbo Kraisani mehu

(Mak 8:27-30; Ruk 9:18-21)

¹³ Sisas ai ahambo sünggurü-rundeimbi babidi Sisaria Firipai hifina homondühiyomo asu rani-simboani ai ranahamumbo düdufi hoafiyupurühi yahuya, "Nindou ai Nindou Hondü ranahambo düdi sei hoafiyeyihyeia?" mehupuramboemo.

¹⁴ Asu ai simbori hoafiyomondühi yahomoya, "Bidifiri ai seiya 'Son sapo nindou hundürarü-randeimbimbeyu,' asu bidifiri ai 'Seremaiambeyu' asu 'Godindi hoafi hoafiyu-randeimbi mamimbeyu' ase," mehomo.

¹⁵ Raniyu asu Sisas ai düdureapurühi yahuya, "Asu sihamundhoari ro nindou didiyahi se nüngguro hohoanimo yomondühiyomoa?" mehupuramboemo.

¹⁶ Asu Saimon Pita ai sɨmborɨ ahambo hoafiyunduhɨ yahuya, “Seanafɨ Kraisyafɨ.* Seana God sapo yangɨrɨ koadürümbo nüngumbü-mayu ranahandɨ Nɨmor-anafɨ,” mehundo-amboyu.

¹⁷ Asu sɨmborɨ Sisas ai hoafiyuhü yahuya, “Saimon, Sonɨndɨ nɨmorɨ, se hɨhɨfi-hɨhɨfɨndafɨ! Ranɨ hoafɨ ra moai nindou hɨfɨ ndanühündä ranahandɨ-mayo tüküfenɨnɨ, nɨga moanɨ wandɨ Ape sünambe amaru ahandɨhoarɨ sɨhambo masaganɨnɨ.

¹⁸ Nɨga sɨhambo ro hoafehanɨnɨ nda, se Pita-anafɨ. (Ndürɨ Pita ana Grik hoafɨnambo nɨmoei yɨtifo ane). Asu nɨmoei yɨtifo ranɨwamɨ anɨmbo ro wandɨ nendɨ gugurɨndɨhearümboyahɨ. Rananɨmbo asu nɨgɨrɨ yɨfɨmbo nɨgɨnɨndɨ amboanɨ wandɨ nendɨ ranaheimbo hɨfɨnambondeandɨ.

¹⁹ Rananɨmbo asu ro sɨhambo God nɨgɨnɨndɨ sünambe hɨfandarandɨ ranahandɨ yipurɨ ki ndahanɨnɨmboyahɨ. Nɨne-moatükunɨ hɨfɨ ndanühɨ se pararowandɨ ranana asu God ai-amboanɨ sünambe pandeambui. Asu nɨne-moatükunɨ hɨfɨ ndanühɨ se tirɨhoefɨ asɨhoefɨ ana, asu God ai-amboanɨ sünambe tindɨhai dɨgembui,” mehundo.

²⁰ Sisas ai ahambo sünggururü-rundeimbɨmbo nindou amurambo yowanɨ Kraisi ani yahopoanɨ yahu haya hoafɨmepurɨ. Sisas ai ro yɨfɨnda mbundɨha botɨndaheamboyahɨ yahu haya hoafɨmayu ranɨmbo.

*Sisas ai yɨfɨndümbui mehu
(Mak 8:31-9:1; Ruk 9:22-27)*

²¹ Mamɨ ranɨ-sɨmboanɨ Sisas ai piyu haya ahambo sünggururü-rundeimbɨmbo nafuimefoepurɨ ai Serusarem nɨgoafɨnambo mbühuwamboane. Ndanühündambo bogorɨ nindou, bogorɨ Godɨmbo sesi sɨhou-rundeimbɨ nindou asu ahɨnübɨ hohoanɨmo fɨfɨrundeimbɨ-yomondɨ-mayo afɨndɨ tɨnɨrɨfɨ tüküfendombomayo ranahambo hoafɨmayu. Ai yare nafuiyupurɨ hoafɨyuhü yahuya, “Nindou ranai wambo hɨfokoandu ndɨrɨmboemosɨ, nɨga asu nɨgɨmɨ si süngunambo asükainda ro yangɨrɨ botɨndaheamboyahɨ,” mehupurɨ.

²² Ranɨyu asu Pita ai ahambo nɨgorükɨmɨ serümündü hu hɨnɨnɨgɨrɨrɨ haya nɨgɨnɨndɨ hoafiyunduhɨ yahuya, “Adükari, ranɨ-moatükunɨ ra se yowanɨ sɨhambo yahurai tükündɨfenɨnɨmboe, nɨga yowanɨ,” mehunduamboyu.

²³ Asu Sisas ai hɨhɨrɨfi nüngumbo Pitambo hoafiyunduhɨ yahuya, “Satan, se wambosowahɨndɨ andai ragu biyafɨ! Awi se wambo nafɨ gürarowandɨrɨ. Awi se sɨhafɨ hohoanɨmoayafɨ ranana Godɨndɨ-mayo sowandɨfɨmbo-yafɨpoanɨ, nɨga ranana hɨfɨnɨndɨ nindou-yafe-mayo masowandɨfɨ,” mehundo. Ai munɨguambo ahamumbo hoafɨyupurühɨ yahuya, “Nindou dɨdɨyei ai wandɨ süngu hombo hohoanɨmondeihɨ ana, asu ai ahei hohoanɨmo ra hɨfɨnambondɨhi hehi nɨmɨ keimbɨ karɨhendɨfeimbɨ fihɨ yɨfɨmbo noundahi hehi munɨguambo si aho ra wambo süngumbɨrɨhindɨramboane.”

²⁴ Ranɨyu asu Sisas ai ahambo sünggururü-rundeimbɨ-memo ranahamumbo hoafiyuhü yahuya, “Nindou düdi ai wandɨ süngu hombo hohoanɨmoayu ana, ai moanɨ ahandɨ fimbo hɨfɨnambonde haya nɨmɨ keimbɨ karɨhendeimbɨ fihɨ yɨfɨmbo nounde wambo süngundandɨrɨ.

²⁵ Nindou düdi ai ahandɨ fi ranahambo aboedambofemböhönda ahandɨhoarɨ kɨkɨharamündu ana, asu ahandɨ fi yangɨrɨ nɨngombo awandhoemboe. Nɨga asu nindou düdi ai wambohönda ahandɨ fi ra moanɨ yare hohoanɨmo-koate hɨnɨnɨgɨrɨreandɨ ana, asu ai süngunambo ahandɨ fi yangɨrɨ nɨngombo ra gedühɨ nɨngomboe.

²⁶ Asu nindou düdi ai hɨfɨnɨndɨ moatükunɨ munɨguambo ra semündü hɨfanda huhü asu ahandɨ fi nɨngo awandɨhoehɨ ranana ahandɨ munɨgu moatükunɨ nüngunde nindou ranahambo mafandɨhera? I ra wanɨ! Nindou mamɨ ai nɨnɨ-moatükunɨnambo sɨsemarendɨ ahandɨ yangɨrɨ nɨngo hohoanɨmo ra hɨhɨrɨfe semɨndɨmbohönda?

²⁷ Nindou Hondü ai ahandɨ Afɨndandɨ hɨmboamupuimborandeimbɨ moatükunɨ ranɨ mbusümo ahandɨ sünambeahɨndɨ nendɨ-memo ranɨ-babɨdɨmbo ndeara akɨmɨ kosɨmbo yangɨrani. Ra-sɨmboanɨ asu ai kusühɨ nindou dɨdɨyei nɨne ratüpurɨ ramarɨhindɨ ranɨ sɨmogodühɨ takɨnɨ dagadürümbui.

²⁸ Ro sɨhamumbo anɨhondümböanahɨ hoafehapurɨ nda, nindou ndanühɨ anɨboadei nda bidɨfɨrɨ ai nɨgɨrɨ yɨfɨndeɨ, nɨga nɨboadeimbo Nindou Hondü ranai bogorɨ nindoumbondüfi akusu ra hoeindɨhorɨmboyeɨ,” mehupurɨ.

17

*Sisasɨndɨ fi ra ranɨpoanɨmbo hɨmbomayo
(Mak 9:2-13; Ruk 9:28-36)*

* 16:16: Ndürɨ Kraisi ranana nindou God ai nindoumbo aboedambo-fendürambo adükari bogorɨmbofemböhönda kamafoarɨrɨ ani.

¹ Refe haya 6 si ranai howane, asu ranambe Sisas ai Pita, asu Sems Son apodoho ranahamumbo sepurumündi haya hifi wafu nimoamo hamindimayo raniwami moani ahamund-amboani mahafomo.

² Asu ai himboyomondane ahamundi himboahü Sisas ai moani rani-poanimbo fi tükümefero. Raniyo asu ahandi ngusumboari ranai hüfhamindi nahurai sisijarambo randühiyo asu hoeari magüdeandi ranai si nahurai kifohi hamindi tükümefero.

³ Raniyomo asu ahambo sünggururü-rundeimbi ngimi-memo ranai Moses Eraisa ai Sisas babidimbo waporimemonda hoeimarüpurü.

⁴ Raniyu asu Pita ai ranimbo Sisasimbo hoafiyundühi yahuya, “Adükari, awi aboedi safanefi sihiri ndanühi sühifi animboefi! Se refembo hohoanimoayafi ana, awi ro dago ngimi hüründihapurimboyahi, sishambo mamü, Mosesimbo mamü, asu Eraisambo mamü,” mehundo.

⁵ Raniyo asu Pita ai hoafiyuhü nüngu ane kifohi sisijarambo-randeimbi mburüngai ranai ahamumbo gabudimafoareapurü asu hoafi mamü ranai mburüngai-ambeahindi tüküfihü hoafiyowohü yahoya, “Nindou ndanana wandi nimirü hondü ro ahambo ngusüfo parihineimbani. Ro ahambo siaoyamboanahi, nga ahambo himborindimondo,” meho.

⁶ Sisasimbo sünggururü-rundeimbi-memo ranai rani hoafi ra himboriyomo houmbo yihimboyomondühi hifini hifambe mbiro pütapimemo.

⁷ Raniyu asu Sisas ai ahamumbo-so süni sündiapurühi hoafiyuhü yahuya, “Boteyafu. Se yihimbondimboemo,” mehupuramboemo.

⁸ Raniyomo asu ai mbiro faründimo himboyomondane moai didi ai ranühi nüngu, nga Sisas ai yarjiri manüngu.

⁹ Raniyomo asu hifi wafu-mayo rani-waminindi hifina hanimondühi nafini Sisas ai ahamumbo yowanü hoafi hoafiyupurühi yahuya, “Yowanü se nindou amurambo hoafindimboemo sapanime-moatükunü tükümefero hoeimarundi ranahambo. Nga rani-moatükunü ra moani rande yagodi ngombo Nindou Hondü ranai yifihündi botifiyu-ambe tükümbifeyo-wamboane,” mehupuri.

¹⁰ Raniyomo asu ai simbori ahambo düduyafundowohü yahomoya, “Asu nimboe ahinümbi hohoanimo yamundu-rundeimbi ai hoafiyomondühiya Godindi hoafi hoafiyu-randeimbi Eraisa boatei tükümbifiyu-wamboane mehomoa?” mehomondamboyu.

¹¹ Asu Sisas ai ahamumbo simbori hoafiyuhü yahuya, “Yini, anihondane Eraisa ai boatei tüküfi munguambo moatükunü ra ai nafiyimindi sifefemboani.

¹² Nga asu ro sishambo hoafehapurü, Eraisa ai ndeara tüküfimboani, nga asu nindou ai moai ahambo ndorihori fifirihori. Nga asu ai moani ahambo ai hohoanimoayei rani-sünggurühori mamikari moatükunü raraoarihori hei. Mamü rani-sünggumbo animbo Nindou Hondü ranahambo amboani randihori moaruwaimbo-ndihorimboyei,” mehu.

¹³ Raniyomo asu ahambo sünggururü-rundeimbi ai rani hoafi ra himboriyomo houmbo ai Son sapa hundürüra-randeimbi-mayu ranahamboani waporimboaramuni mehomo.

*Sisas ai moaruwai nendi nimirü akidoundi fiambeahindi hemafoareandi
(Mak 9:14-29; Ruk 9:37-42)*

¹⁴ Asu ai nindou afindi megoro ranaheimbo sowana homo tüküyafundane, nindou mamü ai Sisasimbo-so tüküfi hu yiri yimbu pusreandühi hoafiyundühi yahuya,

¹⁵ “Adükari, awi se wandi nimirü ranahambo hipoamborüworü! Ai ana wunünümboyu randühi ranani asu ahandi fi moaruwai tüküfihü himboawuwure piyu arandi asu ai afindimbo haiambe piyu asu himoni piyu arandi.

¹⁶ Ro sifahü sünggurunin-rundeimbi-memo ranahamumbo-so sahümindü mahahi, nga asu ai ngiri ahambo aboedindüwuri,” mehundo-amboyu.

¹⁷ Raniyu asu Sisas ai nüngumbo hoafiyuhü yahuya, “Awi nindou se ana anihondümbefe hohoanimo-koateyeyi hehi hohoanimo ndofe kife-koate nindou-anei. Nüngunimimbo ro se babidimbo manimboahi rana? Nüngunimimbo ro ra awi hipoambomandiheandüra? Ndühi se nimirü ra wambo sowana sahorimindei sühüsi,” mehündüri.

¹⁸ Raniyu asu Sisas ai moaruwai nendi nimirümayu ranahandi fiambe mamaro ranahambo andai ragu hafi mehundoa asu ai nimirüdi fiambeahindi kosifoai haya ragu mahoa, asu mamü rani-simboani hamindi nimirü ranai aboedimayu.

¹⁹ Raniyomo asu Sisasimbo sünggururü-rundeimbi ai ahambo-so ai yarjiri tüküyafu düduyafu hoafiyomondowohü yahomoya, “Nimboe asu ro moaruwai nendi ranahambo raguanambofe-koatemayefa?” mehomondamboyu.

²⁰⁻²¹ Ai simbori hoafiyuhü yahuya, “Nimboe sapa se rani-moatükuni refe ranahambo anihondümbofe akidou yangiri-memo ranimbohünda se ngirindimo. Ro sihamumbo anihondümboanahi hoafehapuri nda, sihamundi anihondümbofe hohoanimo ranai akidou hambomo hoari yahurai-ayopuri ana, asu se ni-ngomombo hifi wafu ndanahambo ndühünda firihoe fi hawa gogu ranühi hafi ni-marifi ehomo ana, ra ai ngomboe. Asu se nime-moatükuni refembo ra ngiri sihamumbo tihindapuri, nga se moani rani-moatükuni ra randumboemo!” mehu.

*Sisas ai asükaiyu sapa ai yifimboayu ranahambo wataporimbomarani
(Mak 9:30-32; Ruk 9:43-45)*

²²⁻²³ Sisasimbo süngururü-rundeimbi ai-babidi Gariri hifambe guguriyafu mburümbo ai hoafiyuhü yahuya, “Nindou Hondü ra ndeara nindou ranahamundi warühifembo yangirani, nga ahambo hifokoanduwurimboemo. Nga asu ai randifi haya süngunambo ngimi si yagudi mbunda yangiri botindüfimbui,” mehuramboemo. Raniyomo asu ahambo süngururü-rundeimbi ai afindi hohoanmomemo.

Sisas ai Godindi wori ranahambohünda kak masihendi

²⁴ Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidimbo Kaperneam ngoafihü tüküyafundane, Godindi worimbohünda nindou takis kak sowandümo-rundeimbi ai Pitambo-so tüküyafu düduwurühi yahomoya, “Sihafi yamunde-randeimbi nindou ranai Godindi worimbo takis kak ra shendai?” mehomondamboyo.

²⁵ Asu Pita ai simbori hoafiyupurühi yahuya, “Yini, ai shendisi,” mehu. Asu Pita ai worambe tüküme fiyua, Sisas ai rani hoafi boatei düdufihi yahuya, “Saimon, se sihafi hohoanimo ra nüngu-nahuraiyo-a? Hifi ndanühündambo bogori nindou ra dadimayoyo mamikarambo takis ra sowandümo arunda? Ai ra nindou mam rani sirimayei ranaheimayoyo asu nindou amuriyei-mayoyo sowandümo arundi?” mehuamboyo.

²⁶ Asu Pita ai simbori hoafiyundühi yahuya, “Nindou amuriyei-mayo,” mehuamboyo. Raniyu asu Sisas ai asükaiyu hoafiyuhü yahuya, “Refe anasi, nindou mam rani sir rani kak ra shefepoanisi, nga moanimboane.

²⁷ Nga asu sihiri takisimbo kak sihefe-koateayefi ana, sihefimbo yiboarukondi himunimboyei. Nga se ngafi Gariri hoe ranambe batüründandan kin wanjurühi hürarihoe fi ranahandi yahamo himbondafani kak ngüsarimboe. Rana wangei Godindi wori ranahambo kak sihefembohünda ndearane. Ranimbo ndowandifi hawa ahamumbo dabapuri sihehi takisimbo sihefembohünda,” mehu.

18

*Nindou düdi God nginindi hifandarandi ranambe adükari hamindi hondayu
(Mak 9:33-37; Ruk 9:46-48)*

¹ Mam rani simboani ahambo süngururü-rundeimbi-memo ranai Sisasimbo-so tüküyafu düduyafu hoafiyomondowohü yahomoya, “Nindou düdi God nginindi hifandarandi ranambe adükari hamindi hondayua?” mehomondamboyo.

²⁻³ Raniyu asu Sisas ai nimori akidou serümündü ahamundi mbusümo hinngiriri haya hoafiyuhü yahuya, “Ro sihamumbo anihondümboanahi hoafehapuri nda. Se hihirife nimori akidou ndahurai tüküfekoateayomo ana, asu se ngiri God nginindi hifandarandi ranambe keboundi.

⁴ Nindou düdi ai moani ahandi fi hifinamboreandühi nimori akidou ndahurairay ana, nindou ranai God nginindi hifandarandi ranambe adükari hamindi hondü tükündüfimbui.

⁵ Nindou düdi ai wambohünda nimori ndahuraimbo amboani hohoanimoayundüri ana, asu ai wambo amboani hohoanimoayundürühani,” mehu.

Moaruwai hohoanimo ana nindouyafe ni-ngo hohoanimo ranahambo moaruwaimboe-andühane

(Mak 9:42-48; Ruk 17:1-2)

⁶ Nga asu nindou düdi ai nimori akidibou mam ndahurai wambo anihondümboareandiri ranahambo randeandani nimori ranai moaruwai hohoanimo sünguarandiri ana, awi nindou ranahambo nimoei hondü ra kife mburumbo ahandi amindasümoambe foefendo hefe siriwara hohoeambe safefimbo ra aboedane.

⁷ Hifi ndanühi moaruwai moatükuni afindi rareandan nindou moaruwai hohoanimo yei arihündi. Anihondane hohoanimo ra tükündife gedühi yagodombosi, nga hipoanimoembou-anei nindou ranai rarihindani moaruwai hohoanimo ra tüküfe arandi.

⁸ Sɪhafi warɪ, yiri ranai randeandanɪ se moaruwai hohoanɪmoayafi ana, kandandɪfi ragu pɪtindafoandɪ! Aboedane se warɪ mamɪmbɪyo asu yiri mamɪmbɪyo hefe yangiri koadɪrɪmbo nɪngoweimbɪ semɪndɪ ra. Nga asu yiri yɪboboyopɪri, warɪ yɪboboyopɪri hefe sapo hai koadɪrɪmbo koadɪrɪmbo horoweimbɪ-mayo ranambe sɪhambo pifenɪnɪ ana, moaruwai-ane.

⁹ Asu sɪhafi hɪmboari ranai randeandanɪ se moaruwai hohoanɪmoayafi ana, hɪndandɪfi ragu pɪtindafoandɪ! Se hɪmboari mamɪmbɪyo hefe yangiri koadɪrɪmbo nɪngombo ra aboedane. Nga asu hɪmboari yɪboboyopɪri hefe sapo haiambe sɪhambo pifenɪnɪ ana, moaruwai-ane.

*Sipsip mamɪ mafarɪhoayo kafefefɪ hoafi
(Ruk 15:3-7)*

¹⁰ Se hɪbadɪmbo sapo akɪdɪbou ndahurai ranheimbo ngiri moanane yahomondɪhɪ hɪnɪngɪndundɪri. Ro sɪhamumbo anɪhondɪmboanahɪ hoafɪhapuri, ahei sɪnambeahɪndɪ nendɪ ranai ana muɲgumbo si ra wandɪ Ape sɪnambe amaru ranahandɪ ngusɪmboari hoeirɪwurɪ rundɪhanemo. [

¹¹ Nga Nindou Hondɪ ana sapo dɪdɪyei ai awarɪhehindeimbɪ-mayei aheimbo aboedambɪfendɪrɪmboyu tɪkɪmefiyu.]

¹² “Asu nɪnguru hohoanɪmoayomɪ-ndɪhɪyomoa? Nindou mamɪ ai ahandɪ 100 sipsip moangui fandandeimbɪhɪndɪ asu mamɪ ai afarɪhoayo ra nɪngumandɪfia? Ai amurɪ 99 ranaheimbo rande hɪnɪngɪndeiaranɪ wafuwamɪ wohɪ dagɪdɪ wakɪndɪhindanɪ anɪmbo asu ai ngorɪ mafarɪhoayo ranahambo kokonda wakɪndeambui.

¹³ Ro sɪhamumbo hoafɪhapuri, nindou ranai sipsip mafarɪhoayo-mayo ra kokora hoeiareandɪ ana, ai ahandɪ sipsip ranahambo moanɪ afɪndɪ hamɪndɪ hɪhɪfɪ-hɪhɪfɪndɪmbui nga, asu ngiri amurɪ farɪhefe-koate burɪmayei ranaheimbo yahurai hɪhɪfɪ-hɪhɪfɪndu.

¹⁴ Mare yahurai ane sɪhamundɪ Ape sɪnambe amaru ai-amboanɪ akɪdɪmondou ndahurai ranahaimbo hohoanɪmoayu refɪ farɪhefepoanɪ yahu haya.”

Sɪhafi wandafɪ ai sɪhambo moaruwai hohoanɪmonduanɪ nɪngumandowora

¹⁵ “Asu sɪhafi wandafɪ ranai sɪhambo moaruwai hohoanɪmonduanɪ ana, asu se ngafɪ ahambo-so tɪkɪndafo sapo nɪne-moatɪkunɪ ai hɪti sɪhambo ramareandɪ ra nafuɪndafɪndo. Asu ranɪ-moatɪkunɪ ra moanɪ dɪbo sɪhafandamboanɪ yangiri anɪmbo randɪneandɪ sɪhafandɪ mbusɪmo. Ai sɪhafi hoafɪ ra hɪmborayunɪnɪ ana, asu se sɪhafi wandafɪ ranahambo aboedambo ngunɪndɪmboro sowarɪndɪfɪmbo-anafɪ.

¹⁶ Nga asu nindou ranai sɪhafi hoafɪ ra hɪmborɪ-koatenduanɪ ana, asu se nindou mamɪnduanɪ, yimbundafandanɪ yahurai ndowapɪndɪfɪ hawa ngafɪ. Rananɪmbo asu ai sapo nɪne-moatɪkunɪ tɪkɪmefeyo ranahambo anɪhondane mbɪseimboyei.

¹⁷ Asu nindou ranai ahei hoafɪ hɪmborɪ-koatenduanɪ Kraɪsɪndɪ nendɪ-mayei muɲgumbo fandɪhindanɪ ranahaimbo ranɪ-moatɪkunɪ ranahambo hoafɪndafɪndɪri. Bɪdɪfɪranɪ nindou ranai ahei hoafɪ ra hɪmborɪ-koate hɪmbosɪhɪmo-ndɪhoayuanɪ ana, ranahambo randɪhi hohoanɪmondeihɪya nindou ranai Godɪmbo anɪhondɪmbofe-koate nindou asu nindou takɪ kakɪ semɪndɪ-randeimbɪ nahurai-ani, mbɪsei-amboane,” mehu.

¹⁸ “Ro sɪhamumbo anɪhondɪmbo-anahɪ hoafayahɪ nda. Nɪne-moatɪkunɪ hɪfɪ ndanɪhɪ se kɪkɪharɪndɪmo ranana asu God ai-amboanɪ sɪnambe kɪkɪhɪndamɪndɪmbui. Asu nɪne-moatɪkunɪ se hɪfɪ ndanɪhɪ moanɪ raru hɪnɪngarundɪ ranana asu God ai-amboanɪ sɪnambe moanɪ hɪnɪngɪndeambui.

¹⁹ Awɪ asɪkai sɪhamumbo hoafɪhapuri nda. Nɪnɪ-sɪmboanɪyo nindou yimbu se hɪfɪ ndanɪhɪ nɪmbafanɪmbo nɪnɪ-moatɪkunɪmboyo se refemboane safanɪ hena ranahambo Godɪmbo dɪdɪbafɪneandɪ ana, ranɪ-moatɪkunɪ ra wandɪ Ape sɪnambe amaru ranahandɪ warɪ sɪngɪ sɪhafanɪmbo tɪkɪndɪfɪpɪrɪmboe.

²⁰ Nga nindou yimbu-yafe, ngɪmɪyei ranai wandɪ ndɪrɪnambo mamɪhɪyahindanɪ ana, ro ranɪhɪ ahei mbusɪmo nɪmboambo-anahɪ,” mehu.

Amboawi yaho hohoanɪmo

²¹ Ranɪyu asu Pita ai Sɪsasɪmbo-so tɪkɪfɪ dɪdufɪ hoafɪyundɪhɪ yahuya, “Adɪkari, asu wandɪ wandafɪ ai moaruwai hohoanɪmondupɪndunda nguwani wambo ra, asu ro nɪngunɪmbɪmbo ahambo amboawi mbɪsa hɪnɪngɪmandɪhɪna? 7 ambefimbɪ ramandɪhinɪyo?” mehuamboyo.

²² Asu Sɪsas ai hoafɪyuhɪ yahuya, “Yowanɪ, 7ambe ramɪndeimbɪ asɪkai 7ambe ramɪndeimbɪ asɪkai 7ambe ramɪndeimbɪ aho ra.

²³ Nga God ngin'ndi hifandarandi ranai ndahurai-ane. Adükari bogori nindou mamí ai ahandi ratüpuriyomo-rundeimbí nindou ranhamundi niní-moatükuníyó ahandí-mayo sowandümo marundi ra simogodühi tümara hu.

²⁴ Ai hapoadumbo kakí nindou ahandí-mayo masowandümo ra didiboadoreandühi nímaru-ane, nindou mamí ahandí-mayo ten mirian (10,000,000) kakí semündümbímayu ranahambo sowaründümo tükümefundí.

²⁵ Nga asu nindou ranai moai kakí yahurai síhendí asükaiyo símborí ahambo segodímbo. Ranímboyu asu bogorí nindoumayu ranai nindou ranahambo hoafíyühüya, 'Nindou ranahambo, ahandí aborüdi asu ahandí munju moatükuní ra sahündürühi raní fihíndí kakí símborí segodímbo mbí sahüdüdi-amboane,' mehu.

²⁶ Raníyu asu nindou ranai bogorí nindoumayu ranahandí fikímí yimündího kare pusíre nímarumbo hoafíyühüya, 'Se awi wambo hípoamborowandírühi híamboarínambo yangírí hífandandírí. Nga awi ro síhafí-mayo munjuambo moatükuní masahamíndíhi ra síhambo asükainda ndahanínímboyahí!' yahu hütí-hoafímayundo.

²⁷ Raníyu asu bogorí nindoumayu ranai nindou ranahambo hípoamborühi ahandí símborí segodímbo-mayo ra híníngíre haya asu moaní aboedí koamaríheira mahu.

²⁸ Raníyu asu ai nafíní huhündamboyu ahandí ngorü afíndí mamí ratüpuríyafaní-ríndeimbí ai kakí akídou símborí ahambo segodímbo engoro ranahambo hoeimarirí. Raníyu asu ai ahambo mburüdüdü haya amíndasümühu fufure waramberamündühi hoafíyühü yahuya, 'Se wandí-mayo ngímí kina símborí süngu ra ndawandírí!' mehu.

²⁹ Raníyu asu ahandí ngorü afíndímayu ranai ahandí fikímí yimíndoho kare pusíre nímarímbo hoafíyündühi yahuya, 'Se awi wambo hípoamborowandírühi híamboarínambo yangírí hífandandírí, nga awi ro síhafí-mayo masahamíndíhi ra símborí híhíríndíhe ndahanínímboyahí,' mehundo.

³⁰ Nga asu ngorü afíndí ai ahandí hoafí hímborí-koate refembo moei mehu. Raníyu asu ngorü afíndambo serüdüdü hu karabusímarirí mamí ahandí kakí akídou ra dagadowaní anímbo híníngíndírümbü.

³¹ Asu ratüpuríyomo-rundeimbí bídífrí ai raní-moatükuní ramefeyo ranahambo hoeiru houmbo ai ngin'ndí hoafímemo. Raníyomo asu ai bogorí nindoumayu ranahambo-so tüküyafu níne-moatükuní tüküme feyo ranahambo wataporímbo marundi.

³² Raníyu asu bogorí nindou ai ratüpuríyó-randeimbímayu ranahambo mborai yahundo hühürirí hoafíyündühi yahuya, 'Se ana nindou ratüpuríyafí-randeimbí moaruwai hamíndanafí. Se wambo düdumefoandí asu ro afíndí kakí se wandí-mayo masowandífrí ranahambo í amboawi saheheya moaní híníngímaríheaníní.

³³ Se síhafí mamí ratüpuríyafaní-ríndeimbí-mayu ranahambo hípoamboroworühi amboawi safíndosí sapo ro síhambo ramaríheaníní süngumbo,' mehundo.

³⁴ Raníyu asu bogorí nindoumayu ranai ahambo ngin'ndírühi karabusambe asübusí semíndímbo koamaríheirí. Ai karabusambe nüngumbo-anímbo asu símborí saimbo ra dagadombü," Sisas ra-mehu.

³⁵ Raníyu Sisas ai hoafí moendíreandühi hoafíyühü yahuya, "Moaní mamí yahurai safí wandí Ape sünambe amaru ranai nindou munjuambo síhamumbo randeapürümbü se síhamundí ngusüfoambe síhamundí wandafí ranahambo amboawi yaho-koateayomo ana," mehu.

19

Sisas ai nindowenihí nímorehí semíndíhündambo híníngífe ranímbo yamundímareandí

(Mak 10:1-12; Ruk 16:18)

¹ Sisas ai raní hoafí wataporímbo marandí ra moendíre haya asu ai Garirí hífrí ra híníngíre haya Sudia hífína Sodan hoe ngorü goesüríní baríhoei mahu.

² Raní-símboaní nindou afíndí safí ranai ahandí süngu maheia asu aheimbo ranühi aboedímarearü.

³ Raníyomo asu Farisi nindou bídífrí ai Sisasímbo-so tüküyafu ahambo refí hoeifímbo yahomo houmbo düdurürühi yahomoya, "Nindou mamí ahandí hohoanímbo yangírí ahandí nímorehí híníngífembo ehu ana, asu síhefí ahínümbí hohoanímbo ranahambo wangeimandíyó?" mehomondamboyu.

⁴ Asu Sisas ai símborí hoafíyühü yahuya, "Awi se moai Baiborambe hoeiründíyó sapo hoafí ranai yare hoafíyowohüya "Weangurühi hondü Nafíra-randeimbí ai nímorehí nindowenihí nafímarapírí,' meho ra?"

⁵ Sapo God ai yare hoafiyuhü, ‘Ran+imbohündambo an+imbo nindou ahand+ hond+ af+indambo h+n+ng+ndeap+r+ haya ahand+ n+moreh+ ran+ d+bo mam+ tapeimb+ n+mbafeih+ asu yimbu ai moan+ mam+ tükündaf+ne n+imboambo-yafe,’ mehu.

⁶ Asu ng+r+ ai yimbundafe, nga ai fi mamananafe. Sapo God ai mamambere h+n+ng+mareand+ ra asu nindou ai yükürüb+fepoan+,” mehupuri.

⁷ Ran+yomo asu Farisi nindou ai Sisas+imbo düdururüh+ yahomoya, “N+imboe asu nindowenih+ ranai ahand+ n+moreh+ ranahambo moei-yaho h+n+ng+ife ranahambo Moses+nd+ ah+nümb+ hohoan+mo ranambe yare hoafiyohüya ‘Se s+haf+ n+moreh+ h+n+ngarowand+ ana, ahambo moei yahombo sürü pando dabado,’ ” mehomondamboyu.

⁸ Asu Sisas ai asükaiyu s+mbor+ ahamumbo hoafiyuhü yahuya, “Se af+indaf+ndeimbanemo ran+imboane asu Moses ai s+hamund+ n+moreh+ h+n+ng+ifembo hohoan+mo ranahambo moan+ yare h+imboana wamarapur+. Nga asu horombo hondü mungu-moatükun+ God ai naf+randambe ana hohoan+mo yahurai moai yangoro.

⁹ Asu ro s+hamumbo hoafehapur+ nda, nindou mam+ ai ahand+ n+moreh+ ra nindowenih+ ngorü-d+bo hoanepoan+, nga ai moan+ hoang+re haya n+moreh+ ranahambo moei yahu h+n+ng+re haya, asu ai n+moreh+ ngorü asemündu ana, nindou ranai n+moreh+ sem+nd+ hohoan+momayo ra moaruwaimbo-reandühani.”

¹⁰ Sisas+imbo sünggururü-rundeimb+ ai ahambo hoafiyomondowohü yahomoya, “Asu nindowenih+ n+morehüh+ifembo hohoan+mo yahurai rawefeyo ana, asu nindowenih+ n+morehüh+ife-koate ra aboedane,” mehomondamboyu.

¹¹ Asu Sisas ai s+mbor+ hoafiyuhü yahuya, “Ndan+ hoaf+ nda munguambo nindou ranahambo hoafiyowohüyoan+, nga nindou sapo ahamumbo God ai ran+ ng+n+nd+ masagapur+ ranahamumboane hoaf+ ra.

¹² Nga ran+poan+imbo hohoan+imboane nindou ai sapo n+moreh+ sem+nd+koate an+ngo ra. Nindou b+d+fir+ ra n+imboe sapo ai moan+ yahurai n+ngombo boag+r+ ai masahapur+m+ndeai, asu nindou b+d+fir+ ra n+imboe nindou ai ahamumbo moan+poan+imbo mb+nünguwa seihehi t+moef+ kamar+hor+. Asu nindou b+d+fir+ ai moan+ God h+fandarand+ ranahambo hohoan+imbo yang+r+wambo ran+imboane n+moreh+ sem+nd+koateyomo arund+. Nindou düdi ndan+ yamund+fe hoaf+ ra sem+nd+imboayu ana, ai moan+ mb+semündu-wamboane,” mehupuri.

Sisas ai n+moak+d+iboumbo-hündambo d+d+ibaf+imayu

(Mak 10:13-16; Ruk 18:15-17)

¹³ Ran+yei nindou ai Sisas sowana n+moak+d+ibou ra fufurühmündi-hündür+ tükümehind+, ai aheimbo ahand+ war+ nandearüh+ d+d+ibaf+mb+findüra sei hehi. Nga asu ahambo sünggururü-rundeimb+memo ranai nindou ranaheimbo ng+n+nd+marundür+.

¹⁴ Nga asu Sisas ai hoafiyuhü yahuya, “N+moak+d+ibou ra ndüh+ aheimbo h+n+ng+r+hindüra wambo sowana mb+sühüsi, nga ng+r+ güdüwuri. Nga God ng+n+nd+ h+fandarand+ ra nindou n+moak+d+ibou ndahurayei-ane,” mehu.

¹⁵ Ran+yu ai aheiwam+ war+ nandearüh+ mbura asu ndamefiyu.

Nindou hoar+if+ napo af+indeimb+

(Mak 10:17-31; Ruk 18:18-30)

¹⁶ Nindou mam+ ai mam+imbo Sisas+imbo-so tükümefiyu. Ai ahambo düdufi hoafiyundüh+ yahuya, “Yamundo-randeimb+, ro yang+r+ koadürümbo n+ngombo ra sem+nd+imbo mb+sambo asu n+n+ aboed+ moatükun+ ramand+hea?” mehundo-amboyu.

¹⁷ Asu Sisas ai ahambo hoafiyundüh+ yahuya, “Se ra n+imboe wambo n+n+ moatükun+ ai aboedayo ranahambo hoaf+yafüh+ düduwefoand+r-a? Aboed+ mam+ yang+r+ani moan+ aboedayu. Se gedüh+ aboed+ yang+r+ n+ngombo hohoan+mondafüh+ ana, se moan+ sapo ah+nümb+ hohoan+momayo mungu ran+imbo k+k+h+saf+ndand+fi,” mehundo-amboyu.

¹⁸ Asu nindou-mayu ranai düdufinduh+ yahuya, “N+ne ah+nümb+ hoaf+ rana?” mehundo-amboyu. Asu Sisas ai s+mbor+ hoafiyundüh+ yahuya, “Se nindou h+fokoefepoan+, se n+moreh+ sis+h+mopoan+, se h+mbüh+n+poan+, se nindou ngorümbo t+kefehefe pap+ hoaf+poan+,”

¹⁹ se s+haf+ meapembo ndondond+wap+rüh+ ahafe hoaf+ h+mbor+ndaf+, se s+haf+ wandaf+ mam+imbo ngusüfo pandoworü s+haf+ fimbo ngusüfo pararowand+ nou,” mehuamboyu.

²⁰ Asu nindou hoar+if+mayu ranai s+mbor+ ahambo hoafiyundüh+ yahuya, “Ro munguambo ran+ ah+nümb+ hoaf+ ranahambo h+mbor+ya sünggur+heambo-anah+. Asu ngorü n+n+moatükun+ ramand+he-a?” mehundo-amboyu.

²¹ Asu Sisas ai ahambo hoafiyundüh+ yahuya, “Asu se moan+ aboed+ nindou hondü n+ngombo mb+safombo ana, se ngaf+ s+haf+ mungu-moatükun+ mas+hoeft+ ra nindou ngorümbo fufundawandüh+ ran+fi+h+nd+ kak+ ndowand+fi+ mbunda, nindou moaruwai

napokoate-mayei ranaheimbo kaki ra dabaduri. Rananimbo asu se sunambe napo afindeimbi-ndamboyafi. Nga asu se mborai wandi sungu,” mehando.

²² Raniyu asu nindou hoarifi-mayu ranai rani hoafi ra himboriyu haya afindi hohoanimo kapeih ndamefiyu sapo ahandi napo afindi ranimbo wambo.

²³ Raniyu asu Sisas ai ahambo sungururu-rundeimbiimbo hoafiyupurui yahuya, “Ro nda sihamumbo anihondumboanahi hoafehapuri, nindou napo afindeimbi ranai God nginindi hifandarandi ranambe kefoefembo ana, awi tñumbi safane.

²⁴ Asukai ro sihamumbo hoafehapuri nda, kemor, adukari ninihondi hos nahurai, ranai ana hoeari kakimbo nur ambe akidou rani nafi kefoefembo ana, ahambo tñumb-ane, nga nindou napo afindeimbi ai God nginindi hifandarandi ranambe kefoefe hifombo tñumbi safane,” mehapuri.

²⁵ Asu ahambo sungururu-rundeimbi ai rani hoafi ra himboriyomo houmbo asu ranimbo mahapunafundi. Raniyomo asu ai ahambo dudururui yahomoya, “Asu nindou didi ai refe ana, aboedambomandifi?” mehomondamboyu.

²⁶ Sisas ai ahamumbo himboari pareapurui simbori hoafiyuhü yahuya, “Ndan moatukuni ranana nindou ai refembo tñumbi safane, nga God ai refembo ana, mungu-moatukuni ra tñumbiyopoi,” mehamboyu.

²⁷ Raniyu asu Pita ai hoafiyuhü yahuya, “Awi se ndui himboyafi, ro munguambo moatukuni rarihu kokosifoarihu hohu sihaf sungufemboanefi, nga nin takini mandahumindexa?” mehamboyu.

²⁸ Sisas ai ahamumbo hoafiyupurui yahuya, “Ro sihamumbo anihondumboanahi hoafehapuri nda, hifi simbori tukufemboayo rani sihi Nindou Hondü ranai sürühoeyoweimbi nimarí fondi raniwami nmanduaní, asu wambo sungurundi-rundeimbi se-amboani mami nimarí fondi 12 raniwami nmandimboemo 12 mamisiri Israerihundi ranaheimbo hifandiyondurimbohunda.

²⁹ Rananimbo asu nindou munguambo didiyei ai ahei wori, akohoandi, rehi mami, hondafindi, nímori, asu núbürü ra wambohunda rarihi hinngarihindi ana, asu ai 100 yimbubondihí ndahümündihí asu aheimbo yangiri koadürümbo ninngombo-mayo ra God ai dagadürimbu.

³⁰ Nga nindou afindi didiyei ai haponda adukarimbofemboayei ana, sungunambo ai akidoumbo-ndahimboyei, nga asu nindou afindi didiyei ai haponda akidou-mboehindi ana, asu ai sungunambo adukarimbo-ndahimboyei,” mehu.

20

Wofi hisi núbürambe ratüpuriyomorundeimbi nindou kafefe hoafi

¹ Sisas ai hoafiyuhü yahuya, “God nginindi hifandarandi ranana sapo nindou mami núbürí aharamburi nahurai-ane. Rananí asu ai siambe hamindi hu nindou ahandi wofi hisi núbürí ranambe ratüpurimbo masepurimundu.

² Nindou ranai ratüpuriyomorundeimbi rani-babidimbo mamami si mamami kaki ra ai segopurimbo hoafi mamuhiru houmbo asu ahamumbo ahandi núbürí ranambe ratüpurimbo koamaríhepuri.

³ Asukaiyu ai hüfíhamindi nginindiyambe safi huane nindou bidifiri ai maketambe moani ratüpurí-koate burímemonda hoeimareapuri.

⁴ Raniyu asu ai ahamumbo hoafiyupurühüya, ‘Seamboani ngomo wandi wofi hisi núbürí ranambe ratüpuríndimo. Nga ro sihamumbo kaki ndeara segopurimbo-mayo rani-simogodühi ndahapurimboyahí,’ mehapuri.

⁵ Raniyomo asu ai ratüpurimbo mahomo. Hüfínimbo asukaiyu nimbambe safi ai hu mami rani-sungumareandi.

⁶ Ndeara nimbambe hondü hu hoeiarepurani nindou bidifiri ai moani ratüpurí-koate ranühi yaru maningomondamboyu. Raniyu asu ai ahamumbo düdureapurühü yahuya, ‘Se ra nimboe moani ndanühi ratüpurí-koate hüfíhamindi gebuai afindi ra maningomona?’ mehamboemo.

⁷ Asu ai ahambo hoafiyomondühi yahomoya, ‘Yíhoefimbo nindou ai ratüpurí saikoate-memo-ndamboanefi animboefi,’ mehomondamboyu. Asu ai hoafiyupurühü yahuya, ‘I refe anasi, se-amboani ngomo wandi núbürambe ratüpuríndimo,’ mehapuri.

⁸ Ndeara bidifirana kinni hoafambe núbürí aharamburi bogori-mayu ranai ahandi ratüpuriyomorundeimbiimbo bogorimbofi hifandarandi ranimbi-mayu ranahambo hoafiyuhü yahuya, ‘Ratüpuriyomorundeimbi nindou ranahamumbo mborai mbisafipuri hawa ahamundi kaki ra dabapuri. Nindou bidifirani sungunambo hondü ratüpurí masahapuri ranhamundi fihí pindafí hawa ngafi weangurühí ratüpurí-memo ranhamundi fihí tündowandi,’ mehando.

⁹ Raniyo asu nindou ndeara nimbambe hondü peyomo houmbo ratüpurimemo ranai kakî mamamîru masowandümo.

¹⁰ Raniyomo asu nindou weangurühi peyomo houmbo ratüpurimemo ranai-amboanî kakî semîndimbo tüküfemündî. Ndanana ro afîndî safî ndahumîndemboyefî yahomo houmbo. Nga asu ai-amboanî moanî mamî yahurai kakî mamamîru masowandümo.

¹¹ Raniyomo ai kakî ra sowandümo houmbo asu ratüpurî masagapurî nindoumayu ranahambo 'Kakî ranîmbo nîmboe ndahurai masawamunî,' yahomo houmbo ñîjepomemo.

¹² Ai yahomoya, 'Nindou süngunî se ratüpurî masagapura moanî bodîfombo yanggîrî ratüpurîmomo-anemo asu se ahamumbo kakî ra yîhoefîmbo masawamunî nahurai masabapurî. Roana siambe peyefî hohu hüfünî gebuai ra ratüpurî tîñîrîfomayefî hüfîhamîndî kîkîrîhundühî,' mehomondamboyu.

¹³ Nümbürî aharambürî ai nindou ngorümayu ranahambo sîmborî hoafîyundühî yahuya, 'Wandafî, se hîmborîyafî, ro sîhamumbo moai moaruwai dîbo nîñüngurîheapurî, nga wanî. Asu sâpî sîhîrî moai mamî si ratüpurîmbo weangurühi mamî si ratüpurîyowohü, kakî mamamîfe semîndimbo hoafî mamî süngurîhundîyo?'

¹⁴ Haponda hamîndî se sîhafî kakî ra ndowandîfî hawambo ngoafînambo ngafî. Sâpî ro kakî sîhamumbo masahapurî yahurai nindou süngunî ratüpurîmemo ranahamumbo amboanî segopurîmbo saheheamboyahî masahapurî.

¹⁵ Awi wandî kakî ra ro hohoanîmomayahî süngu refembo ra wanîmandîyo? Rani-moatükunî ranana ai moanî wandî moatükunî yanggîrane. Ro sâpî aboedî moatükunî ramariheanda asu se ranîmbo wambo garîbîrowandîrühüyafî? mehu."

¹⁶ Sisas ai ndeara hoafî moendîfembo yahumbo hoafîyupurühî yahuya, "Nga nindou dîdîyei ai haponda adükarîmbo-femboayei ana, süngunambo ai akîdombom-ndahimboyei, nga asu nindou dîdîyei ai haponda akîdombomohindî ana, asu ai süngunambo adükarîmbo-ndahimboyei," mehu.

Ngîmîmbo Sisas ai yîfîmbo ranîmbo wataporîmbomariandî

(Mak 10:32-34; Ruk 18:31-33)

¹⁷⁻¹⁸ Sisas ai Serusaremînambo hafuhüyu ai ahandî süngururü-rundeimbî 12 memo ranahamumbo ahamundîhoarî bogo hoafîyupurühî yahuya, "Awi se hîmborîyomo. Haponda sîhîrî nda Serusarem ngoafînambo hahîfîhaneî, nga ranühî anîmbo Nindou Hondü ranai Godîmbo sîhou-rundeimbî bogorî nindou asu ahîñümbî hohoanîmo yamundu-rundeimbî nindou ranahamundî warühîndîfîmbui. Rananîmbo asu ai ahambo yîfîmbo papîhoafî-ndürîmboemo.

¹⁹ Rananîmbo asu ai ahambo nindou amurî ranahei warambe hîñîngîndürîmboemo. Rananîmbo asu nindou amurî ranai ahambo nindou hîmboahü tîkîfînambondîhorî habudîhü ahambo ndüfurî ndüfurîboadüwurîmboemo. Asu ahambo nîmî keimbî karîhendeimbîfîhî pandüwurîmboemo. Nga asu randîfe hayambondoanî süngunambo ngîmî sindu mbunda asükaindu yanggîrî botîndîfîmbui," mehupurî.

Sems Son ai adükarîmbofembo masafanî

(Mak 10:35-45)

²⁰ Raniyo asu Sebedîndî nîmorehî ahandî nîmorî yimbu babîdî Sisasîmbo-so tüküfe ahandî hangîfoanî peyo yirî kakîre nîmarîmbo ai mamî-moatükunî rambîreandî yaho haya düdumarerî.

²¹ Raniyu asu Sisas ai ahambo düdureandühî yahuya, "Nîmorehî ra se nîñî-moatükunîmboayafî rana?" mehundo-amboyo. Asu ai ahambo sîmborî hoafîyondowohü yahoya, "Se wambo randîheamboyahî mbîsafîndîrî se bogorîmbofeyoanî asu wandî nîmorî yimbu nda sîhafî warî-hondünî nîmarî, sîhafî kadüdanî nîmarî rambomhunda," mehoamboyo.

²² Raniyu asu Sisas ai tîñîrîfo ahambo tüküfemboayo ranîmbo nîmorî yimbumbo hoafîyupîrühî yahuya, "Se-ana moai fîfîrîneandî se nîñî-mboayafanî düdufîneandî ranîmbo. Se ra ro tîñîrîfo semîndîmboyahî ra mandowandîfanîyo?" mehupîramboayafanî. Asu ai sîmborî ahambo hoafîyafîndowohü safanîya, "Yîñî, ro randîhoamboyeheîsî," masafanî.

²³ Sisas ai ahafanîmbo hoafîyupîrühü yahuya, "Yîñî, wandî tîñîrîfo ndowandîmboayafanîsî. Nga asu ro sîhafanîmbo hoafîndahapîrî, düdi wandî warî-hondünî nîmarî asu kadüdanî nîmarî rambo ra ngîrîndahî, nga wanî. Fondî ranana wandî Ape ai nindombom dîdîboadoramündî hîñîngîmareandane," mehu.

²⁴ Raniyomo asu Sisasîmbo süngururü-rundeimbî 10 memo ranai ranî hoafî ra hîmborîyomo houmbo asu ai apodoho yimbumefanî ahafanîmbo ngîñîndîmarupîrî.

²⁵ Raníyü asu Sisas ai ahamumbo mamí gugureapurí mbura hoafíyupurúhí yahuya, “Se awi ranahambo fífrumbo-anemo, ngorú sírambeahíndí-mayeí ranahei bogorí nindou ranai ana nindou ranaheimbo ngíníndí hífandírundúruhanemo. Rananemo asu ahei adúkarí nindou ranai-amboaní ngíníndí aheimbo hífandarundúri.

²⁶ Nga awi ndahurai hohoanímo ndanana síhamundí mbusúmo yangorípoaní, nga waní. Síhamundí mbusúmo nindou mamí ai adúkarímbofe tükúfembo hohoanímoayu ana, asu ranai nindou síhamundí ratúpuriyu-randeimbí nindoumbofi mbününgu-wamboane.

²⁷ Asu nindou mamí ai síhamundí mbusúmo ro horombonípoedí nindou-anahí yahu anüngu ana, nindou ranai síhamundí moaní ratúpuriyu-randeimbí nindoumbofi mbününgu-wamboane.

²⁸ Sapo rahurai ane Nindou Hondú aiana hífnambo makusu ra ahambo nindou ai faríhefímboyupoaní. Nga ai nindou afíndí ranaheimbo aboedambo-fendúrímbóhündamboyu yíftímbo makusu,” mehu.

*Sisas ai nindou yimbu hímbóatíharí aboedímareapíri
(Mak 10:46-52; Ruk 18:35-43)*

²⁹ Raníyomo ai Seriko ngoafí hínníngírú hou mahomonda, asu nindou afíndí safí ranai Sisasímbo süngumaríhorí hei.

³⁰ Hímboatíharí nindou yimbu ranai nafíkímí nímarífaní hímboríyafandane, Sisas ai mahuwamboyafaní, asu ai hoafí pukúna karíhoefíneandúhí hoafíyafandúhí safaníya, “Defítíndí ahuirí! Adúkarí, se yíhoehímbo hípoambo-rowamuní,” masafaní.

³¹ Nindou afíndí ranai ahafanímbo se moaní yafambe kíkkíhandífaní sei hehi ngíníndí hoafímehúpírí. Nga asu ai moaní pukúna hamíndí hoafí karíhoefíneandúhí hoafíyafandúhí safaníya, “Defítíndí ahuirí! Adúkarí, se yíhoehímbo hípoamborowamuní,” masafaní.

³² Raníyü asu Sisas ai ranúhí ngínínnímareandí. Asu ai ahafanímbo dúdureapírúhí yahuya, “Ro síhafanímbo nínní nününgufepírímboyahí asu se ranímbo hohoanímoyafana?” mehupíramboyafaní.

³³ Asu ai símborí ahambo hoafíyafí-nandowohú safaníya, “Adúkarí, se yíhoehí hímbóarí aboedí bíríhawamuní semboanehé hohoanímoyahé,” masafaní.

³⁴ Raníyü asu Sisas ai ahafanímbo hípoamboreapírí haya warí ahafandí hímbóarambe pamareapíra moaní mamí raní-símboaní hímbóarí aboedí bírímaríhoayopíra hímbóaríyafandúhí, asu ai Sisasíndí süngu mahafaní.

21

*Sisas ai bogorí nindou nahurai Serusarem ngoafambe tükümeñiyü
(Mak 11:1-11; Ruk 19:28-40; Son 12:12-19)*

¹ Sisas ai ahambo süngururú-rundeimbí babídí Serusarem ngoafíkímí akímí tífründúhíyomo asu ai ndeara Betfage ngoafambe Orif Nímí Wafúkímí tüküfundí. Ai ranúhí tüküyafandúhíyomo Sisas ai ahandí süngunerí-rínnandeimbí ranahafanímbo hoafí raní bítapíre horombo koaríhepírúhí yahuya,

² “Ngoafí akímí ananngo raníhúnda ngafaní nímeñnou hoeíndíneandaní dongi mamí ahandí nímorí ranídíbo woffíhí kife hínníngífmíbí-mayo ra fufuríndí-heneapírí mbundína wambo sowana ndowandífaní dúgúfaní.

³ Asu nindou ngorú ai ranahambo nínní hoafí hoafínduaní ana, asu se hoafíndafandúhíya, ‘Adúkarí ai ranahambo hoafímayu-amboanehé,’ mbísafandaní anímbo asu ai moaní rande hínníngíndeandaní amboaní ndowandífaní dúgúfaní,” mehu.

⁴ Raní-moatúkúní ranana sapo horombo Godíndí hoafí hoafíyü randeimbí ai hoafímayu símogodúhí tükúfemboyo ramefeyo. Sapo ai yare horombo hoafíyuhúya,

⁵ “Saion nindou ranaheimbo hoafíndafíndúruhí anímboya,

‘Awi se ndúhí hímbondeí síhei adúkarí bogorí nindou ranai síheimbo sowana asúfu! Aiana moaní hímbóarí hoafendúhí dongi raníwamí nímarú haya asúfu.

Asu aiana dongi nímorí mamí raníwamání nímarú haya asúfu,” meho. *Sekaraia 9:9*

⁶ Raníyafaní asu ahambo süngurínerí rínnandeimbí ai hafaní Sisas ai hoafímayupírí raní-süngu ramaríneandí.

⁷ Raníyafaní asu ai dongi hondí nímorí kameihí ra sowapíndífaní húfaní ahafandí hoearí ra ahafewamí nandíne hínníngímaríneapíra asu Sisas ai raníwamí farífi mamaru.

⁸ Raníyeí nindou afíndí safí ranai ahei warí hoandarí hoearí fufurúhümúndí nafíní korímaríhínda asu bídífírí ai nínní warí emúndí kameihí hutúhümúndí nafíní korímaríhí hei.

⁹ Nindou afindí bídifíri ranai Sisasindí hangifoaní kefoehi hehi hei asu bídifíri süngunimayeí ranai hoafi pukúna karíhehindúhí hoafíyeihú seiya, “Defítindí ahuirí, ranahambo híhífi-híhífindahúndo!

God ai ahambo aboedí aboedí-mbíriramboane ai Adúkaríndí ndürínambo asífu ranahambo.

Godíndí ndürí adúkarane mbísefomboane,” masei.

Buk Song 118:26

¹⁰ Sisas ai Serusarem ngoafambe tükümeíyua asu ngoafi adúkarí ranai hepüní kíkírandúhí nindou ranai düduyahindúhí seiya, “Nindou düdi rana?” masei.

¹¹ Nindou afindí-mayeí ranai hoafíyeihí seiya, “Nindou ndanana Nasaretíhündí Gariri híhíhündí Godíndí hoafi hoafíyu-randeimbí nindou Sisas ani,” masei.

Sisas ai Godíndí worambe kefuai mahúfu

(Mak 11:15-19; Ruk 19:45-48; Son 2:13-22)

¹² Sisas ai Godíndí Woríkími húfu nindou ranúhí sesí napo kakífhí símborí síseyei wakíríhindúhí nínoumayei ranaheimbo bukürümafoarearü. Raníyu ai kakí sísefe rambo fondíyo asu nindou bídifíri ai wupufo nímarímombo síseru-rundeimbí nímarí fondí ra híhírímafoareapurí.

¹³ Raníyu ai hoafíyundürühü yahuya, “Sapo Baiborambe sürü mapaiaro ra yare hoafíyohü yahoya, ‘Wandí worí ranana dídíbafífe worane mbíseimboyei,’ mehu. Nga asu se worí nda nímböe húbuhüní nindouyei díbonapífe worímbo-aríhinda?” mehupurí.

¹⁴ Nindou hímbóatíharí asu nindou tíjarí moaruwaimbí ranai Godíndí worí ranambe tükümeíhinda Sisas ai aboedímareandürí.

¹⁵ Godímbo sesí síhou-rundeimbí bogoríyomo asu ahínümbí hohoanímö yamundurundeimbiyomo ranai hoeirundane, Sisas ai hepünífeimbí moatükuní ramareanda asu nímoakídíbou ai pukúna hoafi karíhehindúhí Godíndí worí ranambe seiya, “Defítindí ahuirí ranahambo híhífi-híhífímboani,” maseiamboemo asu ai raní-moatükuní rana-hambo ngíníndímemo.

¹⁶ Raníyomo asu ai Sisasímbo düdururühí yahomoya, “Se níne-hoafi ai hoafayeí ra hímboríyafai?” mehomondamboyu. Asu Sisas ai símborí ahamumbo hoafíyuhü yahuya, “Aníhondane, ro ra hímboríyamboanahí. Asu se moai hoafi Baiborambe menjoro nda hoeirundíyo? Sapo ai yare hoafíyowohü yahoya,

‘God, Se nímorí akídíbou asu

akídíbou hondü tíhíhündí ranahei yafambe boaroworaní anímbo

asu ai Síhambo adúkaraní sei ndoríhi hoafímbeiyai-amboane,’ meho ra,” *Buk Song 8:2*

¹⁷ Raníyomo Sisas ai ahamumbo yare híningíreapurí haya Betani ngoafína ranúhí apombo mahu.

Sisas ai hoafímayua ními fik süfuri nahurai nímbímoyo

(Mak 11:12-14, 20-24)

¹⁸ Hapoadúmbo siambe hondü Sisas ai adúkarí ngoafína híhírífi nafí huhüyu asu ai wembombomayu.

¹⁹ Raníyu ai huhúnda nafíkími fik nímíndí ranai maníngowa hoeire haya raní sowana mahu. Asu moai nímíndí ranífhí fik hísí ranai kiaro, nga moaní emündí yanggírí maníngowa hoeimareandí. Raníyu asu ai ními ranahambo hoafíyuhü yahuya, “Ními ndanímabafí ndaní se ngírí asúkaíndafí hísíndafí,” mehua, asu ními ranai moaní mamíharí hoafi níngoambe nímbímoyo.

²⁰ Raníyomo asu ahambo süngururü-rundeimbí ranai ai ramareandí ranahambo hoeiru houmbo hepünafundúhí düduyafundúhí yahomoya, “Nüngumareandamboyu fik nímíndí ranai moaní yahurai nímai hamíndí nímbímoyo rana?” mehomo.

²¹ Raníyu Sisas ai símborí ahamumbo hoafíyupurühí yahuya, “Ro síhamumbo aníhondúmboanahí hoafepapurí, asu se aníhondúmboondúhí moaní yimbu ho-hoanímö-koateayomo ana, seamboaní ro ními ndanahambo ramaríheandí nou rándumboemosí. Nga se hífi wafu ndanahambo hoafíndímondúhíya, ‘Se frírhoefí hawa síhafíhoarí hanífi síríwara hímo peyafí,’ ehomo ana, ra ai randífeimboe.

²² Asu se aníhondúmboru houmbo ními-moatükunímboyo síhamundí dídíbafífe ra hoafemo ana, asu se raní-moatükuní ra ndowandúmboemo,” mehupurí.

Sisasímbo düdi ngíníndí masagado yahomo houmbo düdumefundí

(Mak 11:27-33; Ruk 20:1-8)

²³ Sisas ai God'ndi worimayo ranambe kefuai hu tüküfi nindou b'idiframbo hoafi yamundeandürühi man'ngu. Ran'yo asu God'imbo sesi s'hou-rundeimbi bogori nindouyomo asu nindouyei bogori nindouyomo ranai ahambo-so tüküyafu düdururühi yahomoya, "Nüngu-nahurai ng'in'ndiyo se yahurai nda sowand'fi hawa ndani-moatükuni refembo rana? Nindou düdi s'hambo ng'in'ndi yahurai ra masagan'n-a?" mehomondamboyu.

²⁴ Asu s'imbori Sisas ai ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, "Ro-amboani s'hamumbo awi mamü düdufe düdundaheapur'imboyahi. Asu se wandi düdufe ranahambo hoafi weindaharundi ana, s'hamumbo n'ne-ng'in'ndi ro saham'ndi hehea rani-moatükuni rarihe ar'handi ranahambo hoafindahapur'imboyahi.

²⁵ Asu dagüdamboe Son h'imoni nindou hundüriyo rambo hohoanimo masemündu rana? Ran-moatükuni ra God'ndi-mayo tüküfemboyo asu nindouyei-mayo tüküfemboyo?" mehupuramboemo. Ran'yomo asu ai ahamund'hoari bogo s'imbori hoafiyomondühi yahomoya, "Nin' hoafi s'hi' ra hoafimandefa? Asu s'hi' ahambo hoafiyahundowohüya, God'ndi-mayo tüküfemfeyo ane asefi ana, asu ai s'imbori s'hef'imbo rande hoaf'ndümünühüya, N'imboe refe ana, asu se Son'imbo an'hondümbofe-koatememoa? mbüsü düdündüfimun'imbuti.

²⁶ Asu s'hi' rarihu hoafiyefühi, Ran-moatükuni ra nindou-yafe-mayo tüküfemfeyo ane, asefi ana, asu nindou ranaheimbo y'hi'mbo-nd'hur'imboeyefi, n'imboe sapo nindou ranai Son'imboya, Aiana God'ndi hoafi hoafiyu randeimbi nindoumayu ani aseimbohünda," mehomo.

²⁷ Ran'yomo asu ai Sisas'imbo hoafiyomondühi yahomoya, "Rani-moatükuni ra ro moai f'f'ri'hundi," mehomondamboyu. Asu ai ahamumbo s'imbori hoafiyuhü yahuya, "Roamboani ro ng'ri s'hamumbo hoaf'ndahapur' dagüdamboe ro hohoanimo ra saham'ndi hehea rani-moatükuni rarihe ar'handi ra," mehu.

Sisas ai af'ndi mamü ranahandambo n'imori yimbu ranahandi kafeje hoafi hoafimayu

²⁸ Sisas ai yahuya, "Asu haponda se ra nünguru hohoanimoyomondühiyomoo? Mam'imbo nindou mamü ai nindowenihü n'imori yimburap'ri henüngumboyu. Ai hu ahandi amongo n'imori mayu ranahambo hoafiyundühi yahuya, 'Wandi n'imori nda, se ngafi wofi h'si nübürü ranambe ratüpur'ndafi,' mehu.

²⁹ Asu n'imori ai yahuya, 'Ro ratüpur'imbo meoi samboanahi,' mehu, nga asu süngunambo hohoanimoyu hoeireanda mayoa ai ratüpur'imbo mahu.

³⁰ Ran'yu asu af'ndi ai ak'idambo sowana hu mamü hoafi yahurai yare hoafimayundo. Asu n'imori ai yahuya, 'Yin' Ape, ro ngamboyahi rani ratüpur'imbo,' mehu, nga asu süngunambo ai moai hu.

³¹ N'imori yimbu ranai nahan'yu sapo af'ndi ai hoafimayu süngu h'imboriyu haya ramareanda?" mehuamboemo. Asu nindou ai hoafiyomondühi yahomoya, "Amongo n'imori ai," mehomondamboyu. Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, "Ro s'hamumbo haponda hoafehapur' nda, Nindou takis kaki sowandümo-rundeimbi asu n'imorehi nindowenihü b'rab'ri'yei r'ihündeimbi ranai s'hamumbo ngasünd'hipur' hehi ai boatei God ng'in'ndi h'fandarandi ranambe karefoehindi.

³² Nga n'imboe Son s'hamumbo sowahi tüküfemfeyu ra ai s'hamumbo sapo nafi aboedi süngumbeyafunda yahumboyu nafuimayupuri. Nga asu se moai ahambo an'hondümborüwuri. Nga asu nindou takis kaki sowandümo-rundeimbi-memoyomo, asu n'imorehi nindowenihü b'rab'ri'yei r'ihündeimbi ai yang'ri'yei ahambo an'hondümbor-mar'horü. Rani-moatükuni ra se hoerund'isi, nga asu se moai süngunambo yaru n'ngomo hohoanimoyomondühi wan' asu ahambo an'hondümborüwuri," mehu.

*Nindou moaruwai wofi h'si nübürü h'fand'amarundi kafeje hoafi
(Mak 12:1-12; Ruk 20:9-19)*

³³ Sisas ai hoafiyuhü yahuya, "Awi se ngorü kafeje hoafi ranahambo h'imbor'ndimo. Mam'imbo nindou mamü h'fi aharambüri ai wofi h'si h'foare mbura gin'rimayu. Asu nübürü ranambe wofi h'si ra boboeyo-rambohünda h'p'ri nafimarandi. Asu nübürü ranambe n'imooamo hafo g'güd'yo ramböhünda yibadi nger'ra hafu h'in'ngimareandi. Ran'yu asu ai müngu-moatükuni ra raraore mbura nindou kaki sem'ndimbo ratüpuriyomo-rundeimbi ranahamundi warambe h'in'ngire haya, ngorü h'fi'na an'guni mahu.

³⁴ Ndeara wofi h'si ranai süfyoan' nindou ranai ratüpuriyomo rundeimbi ranahamumbo nindou nübürambe ratüpur'imemo ranahamumbo sowana koamar'hepura mahomo wofi h'si ra sem'ndimbo.

³⁵ Ran+yomo asu nindou wofɪ hɪsɪ nɔmbɔrambe ratɔpurɪyomondɔhɪ manɪŋgomo ranai nindou ahandɪ koamarɪhepura mahomo ranahamumbo mbumarɪpundɔmo. Ngorɔmbo bubururɪ, ngorɔmbo hɪfokoarɔwuri asu ngorɔmbo nɪmoeinambo-marurɪ.

³⁶ Ranɪyu asɔkaiyu nindou ranai ahandɪ ratɔpurɪyomo-rundeimbɪ bɪdɪfɪrɪ afɪndɪ safɪ koarɪhepurane, nindou nɔmbɔrambe manɪŋgomo-memo ranai ahamumbo mamɪ horombo bɪdɪfɪrambo ramarɔpurɪ nou yahurai ramarɔpurɪ.

³⁷ Ranɪyu nindou ranai bɪdɪfɪranambo hondɔ ahandɪ nɪmorɪ ranahambo ahamumbo sowana koamarɪheirɔ. Ranɪyu ai yare hoafɪyuhɔ yahuya, 'Nindou ranai awi wandɪ nɪmorɪ ranahambo ndondɔwurɔhɪ ahandɪ hoafɪ hɪmborɪndɪmboemosɪ,' mehu.

³⁸ Nga asu ai ahandɪ nɪmorɪ ranahambo hoeirɔwurɔhɪ ahamundɪhoarɪ yahomoya, 'Nɪmorɪ ndanana sapo nɔmbɔrɪ aharambɔrɪndɪ nɪmor-ani. Awi sɪhɪrɪ ahambo haponda hɪfokoandɪhurɔhɪ anɪmbo asu sɪhɪrɪ ahandɪ-mayo napo ra fufundɪhumɔndefomboane,' mehomo.

³⁹ Ranɪyomo asu ai ahambo mburɔndɔmo nɔmbɔrambeahɪndɪ hɪmboranɪ pirɔwuri houmbo houmbo hɪfokoamarɔwuri."

⁴⁰ Sisas ai yare dɔdɔfɪhɪ yahuya, "Asu wofɪ hɪsɪ nɔmbɔrɪ aharambɔrɪ ai asɔkaindu tɔkɔndɔfɪhɪ ra, nindou ahandɪ nɔmbɔrɪ hɪfandɪmarundɪ ranahamumbo nɔngumandɔapura?" mehuamboemo.

⁴¹ Asu ai hoafɪyomondɔhɪ yahomoya, "Nindou moaruwai ranahamumbo nindou ranai hɪfokoa-ndɔpurɔmbui. Rananɪmbo asu ai nindou bodɪmondambo ahandɪ nɔmbɔrɪ ra dagapurani asu ai hɪfandundɔhɪ wofɪ hɪsɪ sɔfɪ-ambe nindou ranai nɔmbɔrɪ aharambɔrɪmbo bɪdɪfɪrɪ dabudomboemo," mehomo.

⁴² Ranɪyu asu Sisas ai ahamumbo hoafɪyuhɔya, "Awi, se moai hoafɪ Baiborambe apenɪŋgo ra hoeirundɪyo? Hoafɪ ra yare hoafɪyowohɔya,

'Worɪmboru-rundeimbɪ nindou ai worɪmbombo kambohoanɪ moaruwai ra moanɪ yaru moei yahomo masɪhoemo,

asu kambohoanɪ ranai moanɪ ndorɪhoeimbɪ hamɪndɪ kambohoanɪmbofe tɔkɔmefeyo.

Ranɪ-moatɔkunɪ ra Adɔkarɪ ai ramareandane,

ngɔ ranɪ-moatɔkunɪ ra ro hoeirɪhunda aboedɪ hamɪndane, asefɪ,'

Buk Song

118:22-23

meho.

⁴³ Ranɪmboane asu sɪhamumbo hoafɪhapurɪ, 'God nɔŋɪndɪ hɪfandarandɪ ranamboanɪ sɪhamumbo saihɔndɪ-mayo ra ndemɔndɔ haya asu nindou dɪdɪyei ai hɪsɪ aboedɪ hɪfandarandambe tɔkɔfembohɔnda ranaheimbo dagadɔrɪmbui.

⁴⁴ Nindou dɔdɪ ai kambohoanɪ ranɪwamɪ pɪrayu ana, ai mɔnguna hɔrɔhɔmbo yagudɔmbui. Asu kambohoanɪ ranai nindou ranahandɪ wamɪ pɪrayo ana, ranambo ndɔnɪnderɪmboe," mehu.

⁴⁵ Ranɪyomo asu Godɪmbo sesɪ sɪhou-rundeimbɪ nindou bogorɪyomo asu Farisi nindouyomo ranai Sisasɪndɪ kɔfoefe hoafɪ ranahamboya 'Yɪhoefomboani yare kɔfoare hoafayɪ,' yahomo fɪfɪrɪmarundɪ.

⁴⁶ Ranɪyomo asu ai ahambo mbuimɔndɔmbo yahomo houmbo hohoanɪmomemo. Nga asu ai nindou afɪndɪ ahambo wakɪrerɪ mɔngoro ranaheimbo yɪhɪmbomarundɔrɪ, nɪmboe sapo ai Sisasɪmboya, Ai Godɪndɪ hoafɪ hoafɪyu-randeimbɪ nindoumbofɪmboani masei ranɪmbo wambo.

22

*Sisas ai nɪmorehɪ semɪndɪ sɪmboanɪ sesesɪmbo kɔfoefe hoafɪ hoafɪmayu
(Ruk 14:16-24)*

¹⁻² Asu asɔkai Sisas ai kɔfoefe hoafɪnambo hoafɪyundɔrɔhɪyahuya, "God nɔŋɪndɪ hɪfandarandɪ ranana ndahurai-ane. Mamɪmbo adɔkarɪ bogorɪ nindou ai nɪmorehɪ semɪndɪ sesesɪmbo sesɪ raraore fikɪmɪ-fikɪmɪre masɪhendɪ ahandɪ nindowenihɪ nɪmorɪ ai nɪmorehɪ semɪndɪmbomayua.

³ Ranɪyu ai nɪmarɔmbo ahandɪ ratɔpurɪyomo-rundeimbɪ nindoumbo koamarɪhepurɪ nindou bɪdɪfɪrambo sesesɪ si ranɪfɪhɪ tɔkɔndafundɪ yaho hoafɪyopurɪmbo. Nga asu ranɪ-sɪmboanɪ nindou ranai moai tɔkɔfembo hohoanɪmoyomo.

⁴ Ranɪyu asɔkaiyu ai ahandɪ ratɔpurɪyomo-rundeimbɪ nindou bɪdɪfɪrambo koamarɪhepurɪ. Ai yare hoafɪyuhɔ yahuya, 'Wandɪ sesesɪmbo si ranai ndeara nafɪramɪndɪmboane. Burmakau anamɪndɪ asu nɪnɪhondɪ bɪdɪfɪrɪ wowondɔmbɪ wandɪ hɪfokoaru mandu dɪdɪboadɪru nafɪramɪndɪmboane. Nga se dɪfomo nɪmorehɪ semɪndɪmbo sesesɪ ra sesɪmbo,' yahu hoafɪyu koamarɪhendɪ.

⁵ Nga asu nindou ranai moai ahamundi hoafi himboryomo hou homo, nga wan. Nga ai ahamundi hohoan+momemo süngu ahamundi ratüpur+imbo bukür+imefoundi. Nindou mam ai ahandi nübür+nambo-ndefi, mam ai ahandi stoa wor+nambofi raraomarundi.

⁶ Asu bídífrí ai nindou ranahandi ratüpur+yomo-rundeimbi ranahamumbo mburüpundümo houmbo bubuhaiyomopurühi hífokoakomarüpurí.

⁷ Raníyu asu bogori nindou-mayu ranai ranimbo ngusúfoambe moaruwair+rühiyu ahandi ami ranahamumbo koamaríhepura ai homo nindou hífokoaru rundeimbi-memo ranahamumbo hífokoako-foarupurühi ahamundi ngoafi ra hai kamandu kamandu marundi.

⁸ Raníyu asu ai ahandi ratüpur+yomo-rundeimbi ranahamumbo hoafiyuhü yahuya, 'Wandi nímoréhi sem+indimbo sesesi si ranai ndeara nafíram+indimboanesi, nga asu nindou fandí fembo hoafímayahi ranai moei mehomo, nga ngírí wandi worambe dífomo.

⁹ Nga haponda se ngomo muñguambo bogori nafí raníhúnda muñguambo nindou hoindundühi ana, hoafíndimondani nindou afíndi safí wandi sesesimbo si ranühi ai mbífundund-amboane!' mehuamboemo.

¹⁰ Raníyomo asu ahandi ratüpur+yomo-rundeimbi ranai muñguambo nafí bogori ra homondühi muñguambo nindou hoerüpurühi gugurímarundi. Nindou bídífrí aboedi, bídífrí moaruwai kapeihí, ranai muñgu fandafandambo nímoréhi sem+indí sesesimbo fondí ra nindou yangírí güremareandi.

¹¹ Raníyu bogori nindou ai nindou mafandandi ranaheimbo hímboasafimbo huwane nindou mamí ranai sesesimbo hombo hoeari yihuruyim+indi-koate mamaruwa hoemarihi.

¹² Raníyu asu bogori nindou ai ahambo düdurirühi yahuya, 'Wandafi, se ra nünüguyafóamboyafi sesesimbo sihi hombo hoeari yihuruyim+indi-koate tükümefoandi ndana?' mehúnda asu nindou ranai moaní hoafi-koate sirí yare mamaru.

¹³ Raníyu bogori nindou ai ahandi ratüpur+yomo-rundeimbi ranahamumbo hoafiyuhü yahuya, 'Nindou ranahambo yirí warí hüputüpundümo houmbo weindani ním+ ním+roambe pinduwurí. Rananimbo ai heindühi yahafi hím+imbrándamboane,' mehu.'

¹⁴ Ndeara Sisas ai hoafiyuhüya, "Nindou afíndimboyo fandí fembo hoafímayondüri, nga asu moaní yimbu mamí yangírí ranaheimbo díbonímayondüri," mehu.

*Takis kaki sai hohoanimo ranahambo Sisasimbo düdumaríhorí
(Mak 12:13-17; Ruk 20:20-26)*

¹⁵ Farisi nindou ai homo Sisas hoafayu ranahambo niní düdufe hoafi sihirí hoafíndefühi ranambo yirümondíhurimbo yahomo fífrímarundi.

¹⁶ Raníyomo ai nindou ahamumbo süngurípurí-rundeimbi asu Herotíndi süngurürü-rundeimbi bídífrí ranahamumbo Sisas-sowana koamaríhoupurí. Ai homo Sisasimbo-so tüküyafu hoafiyomondohü yahomoya, "Nindou yamundo-randeimbi, ro síhambo fífríhuníimboanefí se aníhondumbo hondü hoafiyafi arandi ra. Nindou ai nímehohoanimo hohoanimoayehí ranahambo se afíndi hohoanimo-koate seana Godíndi aníhondü hohoanimo ranahambo yamundo randühanafi. Asu seana síhafí hímboahü muñgua nindou símogodühanéi.

¹⁷ Ranana asu se yíhoefimbo hoafiyafimuni. Se ra ranimbo nünguro hohoanímoyafühíyafa? Romí-yomondí nindou bogori Sisar ranahambo takis kaki saimbo ra aboedíyo waníyo?" mehomondamboyo.

¹⁸ Nga asu Sisas ai ahamundi nímehoafi moaruwai fífrírarundi ranimbo fífríreandi. Raníyu asu ai ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, "Awi seana nindou yimbu yafambembanemo! Se ra nímboe wambo ngörü-süngufendíimbo yahomo houmboemo rana?"

¹⁹ Naha ndühi wambo kaki hoari takis-ambe síhefembo-mayo ra nafuí-yomondíri," mehuamboemo. Asu ai ahambo kaki hoari ra sowandümo homo nafuímemondo.

²⁰ Raníyu asu ai ahamumbo hoafiyuhü yahuya, "Se ra dade ngusümboariyo asu ndüríyo kaki ndanífilí apaíaro rana?" mehuamboemo.

²¹ Asu ai ahambo símborí yahomoya, "Adükari bogori nindou Sisar ranahandane," mehomondamboyo. Asu Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, "I awi reféanasí nímemoatükuní Sisaríndayo ahambo síhefemboane, asu nímemoatükuní Godíndayo ahambo síhefemboanesí," mehuamboemo.

²² Raníyomo asu ai raní hoafi ra hímboríyomo houmbo hepünafundühi ahambo ranühi yaru híníngírüwurí houmbo ndamefundí.

*Nindou yífríhündí botífe hoafi ranimbo Sisasimbo düdumemondo
(Mak 12:18-27; Ruk 20:27-40)*

²³ Mamí raní síhi Sadyusi nindou bídífrí ai Sisas sowana tükümefundí. Raní nindou ai-ana ngírí nindou yífríhündí botíndífe-ndandí yahomo rundeimbi nindouyomo.

²⁴ Ran+yomo asu ai Sisas+mbó dūdūrūwūh+ yahomoya, “Nindou yamundo-randeimb+ Moses ai yare hoaf+yuhū yahuya, ‘Nindou mam+ ai n+mor+koate yif+nduan+ ana, asu ahand+ ak+d+ ai ahand+mayo n+moreh+ kai ra ndemūnd+ haya yif+mayu ranahand+ fondūh+ far+hefembo-hūnda ahand+ n+mor+ ra amonjoand+ n+mor+mbiyuwamboane,’ mehu.

²⁵ Horombo y+hoef+ mbusūmo apodoho mam+ 7 ranai man+ngomo. Amongo hondū ai n+moreh+ ra semūndū haya n+mor+ mbuim+nd+koate yif+yuhūyu asu ai n+moreh+ ahand+ ra ran+kim+ ak+d+mayu ranahambo h+n+ng+mareand+.

²⁶ Ran+kim+ ak+d+mayu amboan+ yahurai amongo hondū ai ramefiyu nou ramefiyu. Ran+yu asu ai ran+kim+ ak+d+ ngorū mbusūmond+ amboan+ ngorū yahurai ramefiyu. Moan+ mam+ yahurai yang+r+ homo-homombo b+d+f+ran+ ak+d+ hondū 7-mayu rana-hand+fih+ tūmareand+.

²⁷ Ndeara b+d+f+ranambo hondū n+moreh+ ranai yif+mayo.

²⁸ Nga asu sūngunambo nindou yif+hūnd+ yang+r+ bot+fembo si tūkūfeambe ra n+moreh+ ranai nindou dad+ n+moreh+manda? Apodoho-mam+ ranai sapo ahambo muṅguambo masowandūmo anes+,” mehomondamboyu.

²⁹ Asu Sisas ai ahamumbo s+mbor+ hoaf+yuhū yahuya, “Awi seana h+h+nd+ ho-hoan+mbū nindou-anemo! Awi seana n+mboe sapo Baiborambeah+nd+ hoaf+yo asu God+nd+ ng+n+nd+yo ra f+f+r+fekoate-wambo ran+amboanemo.

³⁰ Nindou yif+hūnd+ botehind+ ana, ai sapo sūnambeah+nd+ nend+ sūnambe amar+mo yahurai tūkūndahindūh+ an+mbó asu ai ng+r+ n+moreh+ nindowenihūh+ ndahind+, nga wan+.

³¹ Asu sapo nindou ai yif+hūnd+ bot+fe ran+mbó ra, awi se moai God ai Bukambe siheimbo hoaf+mayundūri+ ra hoer+hind+yo?

³² Sapó ai yare hoaf+yuhū yahuya, ‘Ro-ana Abraham+nd+ God-anah+, Aisak+nd+ God-anah+, asu Sekop+nd+ God-anah+!’ mehu. Aiana yang+r+ nūngumb+ nindou-yafe God-ani asu ai yif+hūnd+ yafe God+yupoan+,” Sisas ra mehu.

³³ Nindou af+nd+ ranai ran+ hoaf+ ra h+mbor+yei hehi Sisas+nd+ yamund+fe hoaf+ ran+mbó mahepūnahind+.

*Nine ah+nūmb+ hohoan+mo bogorayo ranahambo hoaf+mayu
(Mak 12:28-31; Ruk 10:25-28)*

³⁴ Ran+ hoaf+n+ambo Sisas ai Sadyusi nindou ahamund+ hoaf+ k+k+mareapuri. Ran+yomo asu Farisi nindou ai ran+ hoaf+ ranahambo h+mbor+yomo houmbo ai mamūh+ gugur+mefund+.

³⁵ Ran+yu asu nindou mam+ ahamund+ mbusūmo ah+nūmb+ hohoan+mo f+f+reandeimb+ ranai mam+ dūdufe Sisas+mbó rand+hin+ hoeind+hin+ yahu-haya dūdumarir+.

³⁶ Ai ahambo dūdūrūh+ yahuya, “Yamundo-randeimb+ nindou, naha ah+nūmb+ hoaf+ ranaiyo moan+ adūkar+ ham+ndayo?” mehuamboyu.

³⁷ Asu Sisas ai s+mbor+ ahambo hoaf+yundūh+ yahuya, “ ‘Adūkar+ sapo s+haf+ God rana-hambo, s+haf+ ngusūfo muṅguambo, s+haf+ hohoan+mo muṅguambo, yifiaf+ muṅguambo ranambo ngusūfo pandowor+.’

³⁸ Ran+ ah+nūmb+ hohoan+mo ranane ai weangurūh+d+d+ asu moan+ adūkar+ ham+ndayo.

³⁹ Asu ngorū ah+nūmb+ hoaf+ adūkar+ ran+k+m+n+nd+ ra ndahurai-ane, ‘Se ngunindambūri+ ranaheimbo ngusūfo pandowandūri+ sapo se s+haf+ fimbo rawarowand+ nou.’

⁴⁰ Moses+nd+ muṅguambo ah+nūmb+ hohoan+mo aho ranane asu God+nd+ hoaf+ hoaf+yomo-rundeimb+ nindou-yomond+ yamund+fe hohoan+mo ranane muṅguambo ranana yimbu adūkar+ ah+nūmb+ hoaf+ ra n+m+ndūhane,” mehu.

*Sisas ai dūdi Kraisayu yahu haya dūdumefiyu
(Mak 12:35-37; Ruk 20:41-44)*

⁴¹ Farisi nindou ai gugur+yafu mamar+monda Sisas ai ahamumbo dūdūfipurūh+ yahuya,

⁴² “Se ra Krais+mbó nūnguru hohoan+moyomondūh+yomoa? Ai ra dad+ amoaó mam+yomondambe-ah+nd+yua?” mehuamboemo. Asu ai s+mbor+ hoaf+yomondūh+ yahomoya, “Ai-ana Defit+nd+ amoaó-ambeah+ndani,” mehomondamboyu.

⁴³ Asu ai ahamumbo dūdureapurūh+ yahuya, “Asu nūnūngufemboyo Yifiaf+ Aboed+ ranai Defit+mbó hohoan+mo ngusūfoambe hor+marera asu ai Krais ranahambo Adūkar-ani mehundoa? Defit ai yare hoaf+yuhū yahuya,

⁴⁴ ‘Adūkar+ Ai wand+ Adūkar+mbó yare hoaf+yuhū yahuya,

“Wand+ war+ hondūn+ ndanūh+ ndando n+m+mand+f+ ngaf+mbó

asu sünguna sɪhambo hürütümbi nindou sɪhafi yirümbo hoarehi
 hɪnɪŋgɪndɪheamboyahɪ,”
 Defit ra-mehu. *Buk Song 110:1*

⁴⁵ Defit ai Kraisi ahambo Adükari yahundo marandane. Asu nüngufimboyu Kraisi Ai Defitɪndɪ ahuirayu rana?” mehupuri.

⁴⁶ Asu nindou mamɪ ai-amboani moai Sisasiɪndɪ düdufe hoafi raniɪmbo sɪmbori hoafiyundo, ŋga wanɪ. Raniyombo asu ai rɪhünda peyomo houmbo ahambo düdufembo ahɪnɪrurühi asu ai moai ahambo mamɪ düdufe amboani düduyafundo rundɪ, ŋga wanɪ.

23

Sisasi ai ahɪnübɪ hohoanɪmo yamundurundeimbɪ asu Farisi nindou ranahamundɪ hoafɪ raniɪmbo ahɪnɪ hoafɪmayu
 (Mak 12:38-39; Ruk 11:43, 46; 20:45-46)

¹ Raniyu asu Sisasi ai nindou afɪndɪ ahambo wakireri mengoro ranaiyei asu ahambo süngururü-rundeimbɪ-memo ranaiyomo aheimbo wataporɪmbomarandürɪ.

² Ai yare hoafɪyundürühü yahuya, “Ahɪnübɪ hohoanɪmo yamundu-rundeimbɪ asu Farisi nindou-anemo ai sɪheimbo yamundɪfembo Mosesɪndɪ fondɪ kosɪründümo houmbo anɪŋgomo.

³ Raniɪmbohündambo anɪmbo asu se hɪmborɪndei süngundhindɪ nɪnɪ-moatükunimboyu ai se rarihi yahomo houmbo hoafemondürɪ raniɪmbo. Ŋga asu se nɪne-moatükunɪ ai rawarundɪ rasüngu randɪhimboyei, ŋga wanɪ. Aiana hoafɪ yangɪrane ai rarihi rarihi-emo, ŋga asu ai ahamundɪhoarɪ refembo ana, ŋgiri randundɪ.

⁴ Ahamundɪ ahɪnübɪ yamundɪfe hoafɪ ra tɪŋümbɪ moatükunane. Ai-ana nindou amuriyei daboahamɪndɪwamɪ nɪmboreimbɪ moatükunɪ ai mbɪsahümündia yahomo houmbo hɪputɪpuründümo nandundühanemo. Asu aiana ahamundɪhoarɪ ŋgiri akɪdou amboani nɪmboreimbɪ moatükunɪ ai manandundɪ ranahambo semɪndɪmbo moai farɪhouwurɪ, ŋga wanɪ.

⁵ Nindou ai yɪhoefɪmbo hoeimbɪrɪhimunɪ yahomondühanemo ai nindou hɪmboahü muŋgu-moatükunɪ ra yaru arundɪ. Ai dɪdɪbafɪfe wadagɪ adükari güdu mburu yihururündümo arundɪ. Asu ai ahamundɪ hoearɪ rani hɪmborɪfihɪ moani rani-poanɪmbo yihuru yihurumarundɪ.

⁶ Aiana nɪmarɪfondɪ aboedühi nɪmarɪmboane hohoanɪmoyomo arundɪ afɪndɪ sesesɪmbo si sɪmboanane asu Suda-yafe rotu worɪ ranambe dɪrɪdühɪ nɪmarɪmbo-anemo hohoanɪmoemo.

⁷ Aiana nindou ai ahamumbo nindou afɪndɪ fandɪfeambe yɪhoefɪmbo hɪhɪfɪmbɪrɪhümunɪ, yahomo asu yɪhoefɪmbo yamundu-rundeimbɪ nindou-anemo mbɪsahümunɪ mbɪrɪhündɪ, yahomombo hohoanɪmoyomo arundɪ.

⁸ Nindou ai sɪheimbo yowanɪ yamunde-randeimbɪ nindou mbɪsahɪndürɪmboyei, ŋga wanɪ. Seana moanɪ mamɪ apodoho apodoho mamɪ yangɪranei, ŋga sɪhei Yamunde-randeimbɪ Nindou aiana moanɪ mamɪ ai yangɪrani anüngu.

⁹ Asu se nindou mamɪ hɪfɪ ndanühɪnda ranahambo ahɪnɪndɪhorühɪ hoafɪndeihiya ‘Ape’ mbɪseimboyei, nɪmboe sapa sɪhei Ape mamɪ yangɪrani sünambe amaru.

¹⁰ Asu nindou ŋgorü sɪheimbo hoafɪndeihiya ‘Yamundo-randeimbɪ’ mbɪseimboyei, nɪmboe sapa sɪhei yamunde-randeimbɪ Kraisi yangɪrani.

¹¹ Nindou düdi ai sɪhei mbusümü nindou adükari hamɪndɪ anüngu ana, asu ai sɪhei ratüpurɪyu-randeimbɪ nindoumbofi mbünüŋguwamboane.

¹² Nindou düdi ai ahandɪhoarɪ nindou adükaranahɪ ehu ana, ahandɪ ndürɪ hɪfɪnambo gadɪmboe. Ŋga asu nindou düdi ai ahandɪhoarɪ hɪfɪnamboareandɪ ranai ana ahandɪ ndürɪ adükariɪndɪmboe.”

Sisasi ai ahamundɪ yimbu yafambe moaruwai hohoanɪmo yaru arundɪ raniɪmbo hoafɪmayu

(Mak 12:40; Ruk 11:39-52; 20:47)

¹³ “Ahɪnübɪ hohoanɪmo yamundu-rundeimbɪ nindou-anemo asu Farisi nindou-anemo, hɪpoanɪmboembou-anemo. Awi seana yafambe yimbumbɪyomo houmbo-anemo! Seana nindouyei ŋgusümboarühɪ God ŋgɪnɪndɪ hɪfandarandɪ ranahambo yipuri papɪru hɪnɪŋgɪru arundɪ. Asu se sɪhamundɪhoarɪ amboani moai ranambe kefoau homorundɪ. Asu asükai se moai nindou dɪdɪyei ai ranambe kefoefembo yifɪrayei ranaheimbo hɪnɪŋgɪwura kefoehi hüsi, ŋga nafɪ gürarundɪ.

¹⁴ [Ahinümbi hohoanimo yamundu-rundeimbî nindou-anemo asu Farisi nindou-anemo, se hipoanimoembou anemo. Awi seana yafambe yimbumbiyomo houmbo-anemo! Seana sapo nimorehi kai animboei ranaheimbo woshoafori hoafiyomondündürühanemo asu se ahei wori kosaründimo. Rananemo asu se nindou ai hoembrihimuna yahomo houmbo Godimbo moani gedühi didibafiyomondühi homo arundi. Raniimböhündambo animbo süngunambo sïhamundi tigrifo ra moaruwai hamindi tükündifepurimboe!]

¹⁵ Ahinümbi hohoanimo yamundu-rundeimbî nindou-anemo asu Farisi nindou-anemo se boboharindümo! Awi seana yafambe yimbumbiyomo houmbo-anemo! Seana botiwami hoe hangifo-süngu homo arundane asu hift-süngu homo arundane ra nindou mamî sïhamundi süngurapuri randeimbî tükife nïngombo kokombohündambo-anemo. Nindou ranai sïhamundi süngurapuri-randeimbî nindou tüküfiyuwanane asu randüwuranî ai haiambe nafi gadümbui sapo se-amboanî rawefundi nou. Ranani nindou ranai se rarundanî ahandî moaruwai hohoanimo sïhamundi moaruwai hohoanimo ranahambo ngasündearandi.

¹⁶ Nindou himboatihari nindou amurambo nafi nafuimbo-memo, se hipoanimoembou-anemo! Seana nindou yamundundühiya, Nindou düdi ai ninimboya dabarifihi Godindi wori ranahambo dükare ranifihi dabarefiyu ana, ra moanane. Nga asu nindou düdi ai gor Godindi wori ranambe engoro ranifihi dükare dabarefiyu ana, asu ai rani-moatükunî refembomayu ra anihondümbö rambireandamboane yahomo arundi.

¹⁷ Seana himboatihari hohoanimo-koate nindou-anemo! Ninimboya moatükunîyo ai moanî ahinümbi moatükun-ayo, gor ranaiyo asu Godindi wori ranîyo? Gor ai Godindi worambe yanggoromboane asu Godindi moatükunî hondü nahurai tükefeyo.

¹⁸ Asu asukai seana yamundundühiya, Nindou düdi ai sesî sïhefe hasihonî ranahambo dükare ranifihi dabarefiyu ana, ra moanane. Nga asu nindou düdi ai sapo sesî sïhefe hasihonî raniwami sesî asïhefeyo ranahambo dükare ranifihi dabarefiyu ana, asu ai rani-moatükunî refembomayu ra anihondümbö rambireandamboane yahomo arundi.

¹⁹ Awi seana nindou himboatiharanemo! Ninimboya moatükunîyo ai moanî ahinümbi moatükunayo, sesî asïhefeyo ranaiyo asu sesî sïhefe hasihonî ranîyo? Sesî, sesî sïhefe hasihonî raniwami yanggoromboane asu sesî ra Godindi yangrî tükefeyo.

²⁰ Ranimboane asu nindou düdi ai sesî sïhefe hasihonî ranahambo dükare dabarefiyu ana, mungu moatükunî raniwami engoro ranahambo kameihî ranifihi dabarifihani.

²¹ Asu nindou düdi ai Godindi wori ranahambo dükare ranifihi dabarefiyu ana, asu God ai wori ranambe anüngu ranifihi kameihî dabarifihani.

²² Asu nindou düdi ai sünü ranahambo dükare ranifihi dabarefiyu ana, asu ai sapo Godindi nîmarî hifandi-mbo fondi asu ai mare fondi raniwami amaru ranahandi-ihî kameihü dabarifihani.

²³ Ahinümbi hohoanimo yamundu-rundeimbî nindou-anemo asu Farisi nindou-anemo, se hipoanimoembou-anemo! Awi seana yafambe yimbumbanemo! Seana munguambo akidibou sesambefembo moatükunî wambifi nahurai ranane se yimungguründümo mburu asu 10 ranahandi ngorü bîdifirî ra Godimbo yiboboru asïhoemo. Nga asu seana adükari ahinümbi hoafi bîdifirî ranahambo ana se hinîngirumbo-anemo. Sapo rani-moatükunî hoafi ranana ini ra, nindou munguambo ranaheimbo mamî simogodî hohoanimombo hohoanimo, nindou ngorümbö hipoambo hohoanimo, asu anihondümböfe hohoanimo ranane. Godimbo ninimboya moatükunîyo 10 ranahanda mamî bîdifirî yibobofe sïhefe ahinümbi hoafi ra se hinîngindumboemo, nga adükari moatükunî hohoanimo hoafimayahî ranamboanî se süngundu ndundi.

²⁴ Seana himboatihariyo hefe nindou ngorümbö nafi nafuimbo nindou-anemo! Seana himboaffî ranahamumbo simindi hoe ranambe foerimonda hürühoupurühanemo, nga asu kamer ninihondi adükari ra kameihuru sîrifoarundühanemo!

²⁵ Ahinümbi hohoanimo yamundu-rundeimbî nindou-anemo asu Farisi nindou-anemo, se hipoanimoembou-anemo! Awi seana yafambe yimbumbanemo! Se-ana sesî hîpîri napo ra himboranî moanambühi ranane popoiarïhoemo, nga asu wagabe ragu ana hûmbuhünî hohoanimo asu moanî sïhamundi fi ranahambo hohoanimo ranimboane foafusafu hinîngirundanî tüküra piareandi.

²⁶ Farisi nindou seana himboatihari nindouanemo! Awi se hîpîri ranambe ra, wagabe ragu ranî boatei popoaindïhoemondanî animbo asu himboranî moanambühi ranamboanî kameihî aboedî himbondimboe!

²⁷ Ahinümbi hohoanimo yamundu-rundeimbî nindou-anemo asu Farisi nindou-anemo, se hipoanimoembou-anemo! Awi seana yafambe yimbumbanemo! Se-ana yafambe ranahambo yihuruyo hinîngifeyoanî anîngo yahurai-anemo! Ranane sapo

yifambe ranai moanambühi hîmboranî ranai aboedî hîmboyo haya anînggo, ngâ asu ragu wagabe ranana yifî hambohamîndî fîsîngarûmbî moaruwai ranai mamîkarîyombo foerîmboane. Se sîhamundî fiambe ragu ra moanî yahurai hamîndanemo!

²⁸ Yahurai-anemo se-amboanî fi moanambühi nindouyei hîmboahü mbumundî nindou hîmboemo, ngâ asu sîhamundî fiambe ragu ranana yafambe yimbumbî hohoanîmo asu moaruwai hohoanîmo ranambo güre pireapurîmboane.

²⁹ Ahînümbî hohoanîmo yamundu-rundeimbî nindou-anemo asu Farisi nindou-anemo, se hîpoanîmboembou-anemo! Awi se-ana yafambe yimbumbanemo! Se-ana Godîndî hoafî hoafîyomo-rundeimbî ranahamundî yifambe nafîru arundî. Asu nindou aboedî mbumundî manîmboei-mayeî ahei yifambe-wamî se yihururu hînîngîru arundî.

³⁰ Asu rananemo se yaru hoafîyomondühiya, 'Ro horombo sîhefî amoaî mamî manîngomo ranambe mbanîmboefî-mbonana ngîrî ro Godîndî hoafî hoafîyomo-rundeimbî nindou ranahamumbo hîfokoefembo farîthehupurî.'

³¹ Asu se ranî hoafî yaru hoafemo ranana asu se maru sapo nindou dîdemo Godîndî hoafî hoafîyomo-rundeimbîmbo hîfokoamarûpurî ranahamumbo nahurai-anemo weindahî nafuiayomo.

³² Refe ana, awi koe se nîne-moatükunî sîhamundî amoaî mamî ai ramarundî ranîfîh randu ngomo nafîndundümo!

³³ Awi seana amoaîranemo! Seana moaruwai amoaîrîndî nîmorî hondanemo! God ai sîhamumbo papîfe hoafînduanî se haiambe gadîmboemo. Nüngundu se ranahambo mafebou-a?

³⁴ Ranîmboane asu se hîmborîndîmo nda. Ro sîhamumbo sowana Godîndî hoafî hoafîyomo-rundeimbî nindou, fîfîrundeimbî nindou asu yamundu-rundeimbî nindou ranahamumbo koandîheheapurîmboyahî. Rananîmbo asu se bîdîfîrî hîfokoandupurîmboemo, bîdîfîrambo nîmîfîhî hîfokoefembohünda pandupurîmboemo, bîdîfîrambo Godîndî worambe bubundûpurîmboemo. Asu bîdîfîrambo ngorü ngoaîfhündî heboadûpurî houmbo wandûpurî ngomo ngorü ngoaîfhü tükündafundî.

³⁵ Ranîmboane asu nindou mbumundî hîfî ndanühi manîmboei ranaheimbo hîfokoamarundüra yifîmayei, ranî nuŋgu moatükunî ranahambo se hütîyomo. Sîhamundî hütî sünguyo sapo nindou ai mbumundî hohoanîmo süngurîhindeimbî Eberîndî sîrambeahîndî peyo haya ho hombo Sekaraiâ sapo Berekiandî nîmorîmayu ranahandîfîhî tûmareandî ranahambo hîfokoamarûwurî. Se Godîndî worî asu sesî sîhefembo fondî mbusümo ranambeyo hîfokoamarûwurî. Ranîmbohündambo anîmbo sîhamundî-wamî tîngîrîfo ranai nanngopurîmboe.

³⁶ Ro sîhamumbo anîhondümbaanahî hoafehapurî nda. Nindou hîfokoaru marundî ranahambohünda tîngîrîfo afîndanîmbo God ai nindou haponda anîmboei aheiwamî nandandürümbui."

*Sisas ai Serusarem ngoaî ranahambo hohoanîmomayu
(Ruk 13:34-35; 19:41-44)*

³⁷ "Serusaremîhündî, Serusaremîhündî, se Godîndî hoafî hoafîyomo rundeimbî nindou ranahamumbo hîfokoarîhipurühi asu se Godîndî hoafî semîndî hombo nindou sîheimbo sowana koamarîhepurî ranahamumbo hîfokoefepurîmbo safombo nîmoeinambo-rîhüpurî marîhündî! Ro sîhafî mbusümo nindou anîmboei ranaheimbo wagîdemîndîndürühi warî gabudîfoefendürîmbo afîndî hohoanîmomayahî kakaroko hondî ai ahandî weihoandî mbanendî hoareharamîndîndürî nou. Ngâ asu se wambo moai refembo raro-safîndîrî, ngâ moei masafî.

³⁸ Asu se hîmborîndei. God ai Ahandî worî sîhei mbusümo hînîngîmareandî asu moanî fondarîmboe.

³⁹ Ro nda sîheimbo hoafehandürî, hapondanambe ana se ngîrî asükai wambo hoeîndîhîndîrî, ngâ ngô ngombo süngunambo anîmbo se randîhi hoafîndeihiya, 'God, Se nindou ai Adükarîndî ndürîna tükefiyu ranahambo aboedî aboedîndîworî,' mbîseimboyei," mehu.

24

*Sisas ai Godîndî worî ra bîrîboemboe yahu haya wataporîmbomarandî
(Mak 13:1-2; Ruk 21:5-6)*

¹ Sisas ai Godîndî worî ranambeahîndî tüküfi haya huwane asu ahambo süngururü-rundeimbî ai ahambo sowana mahomo Godîndî worî worîmbomarundî ra nafuiyondowohü hoafîyondombohünda.

² Raniyu asu Sisas ai ahamumbo hoafiyuhü yahuya, “Yini, ro anihondumbo-anahi nda hoafehapuri. Se haponda munguambo moatükuni ra hoerundai? Ngiri nimeoi nda süngunambo ana rande atüboaki-atüboakindo gafuwani hoeindundi, nga munguambo nimeoi ra hifini pindihimboyei,” mehupuri.

Sisas ai ahambo süngururundeimbimboya tihirifo tükündifemboe yahu hoafimayu (Mak 13:3-13; Ruk 21:7-19)

³ Sisas ai Orif Nimi Hifi Wafuambe namaru ane asu ahambo süngururü-rundeimbi ai yangiri hafomo ahambo-so tükümeundi. Raniyomo asu ai düduyafu hoafiyomondühi yahomoya, “Se yihoeimbo hoafiyafimuni nüngu-simboani rani-moatükuni ra tükümandife? Asu nini-moatükuni boatei tükündifeyoani hoeimandihu sapo se kosimboayafi ranane asu ndeara bidifiranambo si tüküfemboayo ranane ranahambo fifirindihumboyefi?” mehomondamboyu.

⁴ Raniyu asu Sisas ai simbori hoafiyuhü yahuya, “Awi se hibadumbo nindou ai sihamumbo woshihoafori hoafindeimboyei.

⁵ Nga nindou afindi ai tükündafo wandi nduri dukandu hoafindimondühi animboya, ‘Ro nda Krai-anahi!’ mbi-simondühi animbo ai nindou afindi ranaheimbo woshihoafori hoafindimondani ai anihondumbondihimboyei.

⁶ Se yifiari hoafi asu yifiari yafui hoafi himborindimboemo. Nga asu se rani-moatükuni ranahambo hibadumbo, nga hepünundafumboemo ranimbo. Rani-moatükuni ra tükündifemboesi, nga asu rani-moatükuni tükefeyo ranahambo ndeara bidifiranambo si ane yahopoani, nga awi wani.

⁷ Hifi hifi ranai simbori yifiarindimboe. Asu adukari bogori nindou mamihandihendi nendi ranai ngorü adukari bogori nindoundi nendi rani-babidi simbori-simborindimboemo. Hifi bidifiri ranifih sesi ai wanindohü asu hifihe ranai tükündifendamboe.

⁸ Munguambo moatükuni ra tükefeyo ranana moani nimorehi ai niori wakemindimbo asubusi boatei asemindo yahurai boatei-ane tükefeyo.

⁹ Rananimbo siheimbo mbundüründümo tihirifombi moatükunambe sindundürühi hifokoandundürimboemo. Rananimbo munguambo hifindi nindou ai wandi sünguna sihamumbo yiboarukondühupurimboyei.

¹⁰ Rani-simboani nindou afindi ranai ahei anihondumbofe hohanimo ra hiniingindihindühi, asu ai ahei ngunindi ranaheimbo nindou amuri hürütümbi nindouyei warühindihindürühi asu aheihari amboani simbori yiboarukofirindeimboyei.

¹¹ Rananimbo asu Godindi tkai hoafi hoafiyomo-rundeimbi nindou afindi ranai tükündafundühi animbo asu ai nindou afindi ranaheimbo woshihoafori hoafindimondani anihondumbondihimboyei.

¹² Ranihifi animbo asu sapo moaruwai hohanimo ranai afindi tükündifeyohü nindou ngorumbo hipoambofeih ngusüfo pefe hohanimo ranai akidoundimboe.

¹³ Nga asu nindou düdi ai nini-moatükuni ahambo tükefeyo ranahambo moanane yahu kikhiramundi anüngu ai ngu ngumbo bidifirani si tüküfyuambe ranana ai aboedambondifimbui.

¹⁴ God nginindi hifandarandi Aboedi Hoafi ranahambo munguambo hifi ranühi nindou mungu ranaheimbo weindah bokarihendürani animbo asu ndeara bidifirani si ra tükündifemboe.”

Moaruwai hamindi moatükuni tükündifemboe

(Mak 13:14-23; Ruk 21:20-24)

¹⁵ “Asu moaruwai moatükuni ningombo-mayo sürühoeimbi fondi ranahambo moaruwaimbondeambui ranahambo Godindi hoafi hoafiyu-randeimbi nindou ahandi nduri Danier ai wataporimbomarandi ra se hoeindumboemo. (Nindou düdi ai ndani hoafi ra hoeifemboayu ranai hoafi ranahambo ndore fifirimbireandamboane.)

¹⁶ Rani-simboani animbo nindou didiyei ai Sudia hifambe animboei ranai hifi wafunambo nimai mbi-fefohindamboane.

¹⁷ Rani-simboani ana sapo nindou ahandi worikimi amaru ranai ahandi napo worambe kurayo ranahambo hani semindimbo hihiniingindeambui.

¹⁸ Asu nindou düdi ai ahandi nübürambe anüngu ranai ngiri ahandi hoeari masihendi ra semindimbo hihirindifi ngu, nga wani.

¹⁹ Rani-simboani nimorehi didiyei ai niori furümbaye-ane asu nimorehi niori titi simindeimbaye ranane ranaheimbo moaruwai hamindi tükündifemboe.

²⁰ Se Godimbo didibafindimo rananimbo asu se ngiri afindi ngisihari tüküfeyoambe ane asu moani nimarimbo si ranambe ane ra se ngiri feboundi!

²¹ Rani-simboani tɨŋrifo afɨndi tükündifemboe. Horombo God ai hɨfi sünü nafɨmarandambe peyo haya ho hombo hapondani tükufeyombe ana, moai afɨndi tɨŋrifo ndahurai tükufeyo. Nga süngunambo rani simboani ana moani muŋgunambo tɨŋrifo afɨndi hamɨndi moatükunɨ anɨmbo tükündifemboe. Asu randife hayambo ra süngunambo ana ŋgɨri asükaindo tɨŋrifo yahurai tükündifeyo.

²² Nga asu God ai rani-simboani ranahambo bodifombofofe kikihiyɨmɨndi-koatembonana muŋguambo nindou ranai ŋgɨri aboedamboyahɨndi. Nga asu God ai muŋguambo nindou sapo ranaheimbo wandanei yahu dɨbonɨmayunduri rani-mbohündambo wambo anɨmbo asu hapondani ana God ai rani si ra awi bodifombonde kikihɨndamündumbui.

²³ Rasimboani nindou bidifiri ai sihamumbo hoafiyehüya, ‘Se ndühi himboemo, nga Kraisi ana ini nda!’ mbisei-anane, asu ‘Ai ana ini gogu ra!’ mbisei-anane ra se nindou ranahei hoafi anihondumbo-ndunduri-mboemo.

²⁴ Nɨmboe sapo nindou bidifiri ai tüküyafundühi wosihofori hoafɨndimondühiya, ‘Ro Kraisi-anahi,’ asu ‘Ro Godɨndi hoafi hoafiyarɨhandeimbɨ nindou-anahi,’ mbisimbo-memo. Asu ai hepünifeimbɨ moatükunɨ nafuɨndimondühi rani-poanɨmbo ŋgɨnɨndi nafuimbo ratüpurɨ ratüpurɨndimboemo. Ai nindou sapo God wandanei mehu ranaheimbo amboani ndahurimɨndefimbo mbisimboemo, nga ŋgɨrɨndimo.

²⁵ Rani-moatükunɨ ranahambo ro horombonamborɨhe hoafimehapurane, nga se ranahambo himborɨndimo.

²⁶ Asu nindou ai randihi hoafɨndehiya, ‘Hoeirɨhi, Kraisi-mayu ranai ana nɨmɨ wohi furikoate-reandi hɨfuhani anüŋgu,’ mbiseiani asu se rani nɨ ŋgomboemo, nga wani. Asu nindou ai randihi hoafɨndehiya, ‘Aiana dɨbo ndanambe ndanüŋgu nda,’ mbiseiani wani asu se ranahambo anihondumbondumboemo, nga wani.

²⁷ Nga Nindou Hondü ranai ana, sapo wabürüsü sünü muŋgu rani-fihɨ hüfɨhamɨndi süfuanipoedɨ ŋgu hafuanɨ si boakɨboadeamboe yahurai-anɨmbo nindou himboahü tükündüfimbui.

²⁸ Sapo nahanühiyo nindou ai yifɨyo haya yifɨ nɨmoko ranai moanambühi engoro ana, ranühi koahoeimbɨ ranai hei gugurɨhindühanei.”

Nindou Hondündi kosimbo si

(Mak 13:24-27; Ruk 21:25-28)

²⁹ “Rani tɨŋrifombü moatükunɨ si ranai ndeara muŋgundoani anɨmbo nɨmehünou, hüfɨhamɨndi ai nɨmbɨranɨnderühɨ asu amoamo ai ŋgɨrɨ sindu.

Mupui ai sünambeahɨndi firɨbadiyɨboai pütapɨndowohü

asu muŋguambo ŋgɨnɨndi moatükunɨ sünambe anɨŋgo ranai fifɨmɨndimboe. *Aisaia 13:10; 34:4*

³⁰ Rani-simboani anɨmbo Nindou Hondü ai tüküfembo nafuimbo moatükunɨ ranai sünambe weindahɨ tükündifemboe. Asu hɨfi ndanühündambo muŋguambo sirɨhündɨ nindou ranai arasi-ranɨndeimboeyi. Asu Nindou Hondü ai sünambeahɨndi mburüŋgawamɨ nüŋgumbo ahandɨ ŋgɨnɨndi asu adükari himboamupuimbo-randeimbɨ moatükunɨ ndemündü haya ra dɨbonde kuduanɨ ranahambo hoeindihimboeyi.

³¹ Rananɨmbo fufuŋɨ afɨndi ranai hoafɨndimboe. Rananɨmbo asu ai ahandɨ sünambeahɨndi nendɨ ranhamumbo yimbuyimbu hɨfi ra himboranipoedɨ nindou muŋgu God ai wandanei mehu gugurɨfenduri-mbohünda koandɨhepura ŋgomboemo.”

Hoandasüfo nɨmɨndi ranahambo yamundife hoafi

(Mak 13:28-31; Ruk 21:29-33)

³² “Asu se hoandasüfo nɨmɨndi türüfoarundühi hohoanɨmondimo. Rani nɨmɨ ranai ahandɨ düdüdü rani-fihɨ hoehoi tütükiyohü emündü aforo ana, se fifirundɨ sapo ranana ndeara hoemboane.

³³ Mamɨ rani-süŋgumbo anɨmbo asu se hoeindundanɨ muŋguambo rani moatükunɨ ranai tükündifeyoani hoeindundühi rananɨmbo se Nindou Hondü ai ŋgɨri amɨtata kudu, nga yipuri kɨmani anüŋgu, ra fifirɨndumboemo.

³⁴ Rö sihamumbo anihondumboanahɨ hoafehapurɨ nda. Bidifiri nindou hɨfi ndanühi anɨmboeyi yifɨhai-koateyeyi-ambe anɨmbo rani-moatükunɨ ranai tükündifemboe.

³⁵ Sünü hɨfi ranai ana awarɨndi-hoemboe, nga asu wandɨ hoafi ranana ŋgɨri awandihoyo, nga wani.”

Nindou mamɨ aiamboani moai Adükari ai tüküfembo si ra fifireandi

(Mak 13:32-37; Ruk 17:26-30, 34-36)

³⁶ “Nga asu Nindou Hondü ai tüküfembo si ran+nambo nindou mamai-amboan+ moai fifireand+. Asu ran+ si tüküfemboayo ra sünambeah+ndi nendanemo asu N+imori aiani ra moai fifirundi. Nga moani Af+ndi ai yang+rani ran+moatükun+ ranahambo fifireamboayu.

³⁷ Nindou Hondü ranai tüküfembo si ranana Noa nünguambe ra s+imboan+ nahu-rain+imboe.

³⁸ Sapu horombo hohoambu ai tüküfe-koateyoambe ran+s+imboan+ ra nindou ai moan+ sesi sahüsi hoe s+im+indei asu n+imoreh+ nindowenih+ anam+ndüh+yahi heimbo b+id+if+ran+ hondü ranambe Noa ai botambe aboeda kamefuendi.

³⁹ Ran+s+imboan+ ra nindou ranai ran+moatükun+ tüküfemboayo ranahambo moai fifir+hind+, nga ai moan+ s+ir+ mbirowoh+ ratüpur+iyei hei-ane asu hohoambu ranai tüküfehü aheimbo pare gogomaram+nd+ndür+. Moani yahurai-an+ambo sünguna Nindou Hondü ai tüküfyuambe tükünd+femboe.

⁴⁰ Ran+s+imboan+ ana nindou yimbu ai nümbürambe ratüpur+ndafandüh+ n+mbafandan+ an+imbo, nindou ngorümbo nderümündüh+ asu ngorü ai moan+ rande bod+boadiran+ nüngumbui.

⁴¹ N+imoreh+ yimbu ai mban+ h+ir+ndafih+ n+mbafean+ an+imbo asu ngorümbo ndemünduan+ asu ngorü ai moan+ rande bod+boadeandan+ n+ngomboe.

⁴² Awi se h+badümbo n+ngomo, nga n+n+s+imboan+yo s+hamundi Adükari ai tüküfemboayu ra se moai fifirundi.

⁴³ Awi se randu hohoan+mond+mo. Wor+ aharambüryu haya hümbühün+ nindou ai n+n+s+imboan+yu ahand+ worambe hümbühün+mo tüküfemboayu ra fifirareand+ ana, nindou ranai ng+r+ apu. Nga ai hümbühün+ nindou worambe tükündüfimbui mbüsü haya yang+r+ günde n+mandü ngumbui.

⁴⁴ Ran+imbohündambo an+imbo se-amboan+ munguambo si aho ra h+badundüh+ naf+ndündümo n+mand+mo. Nga Nindou Hondü ranai tüküfembo ranahambo se m+itan+ründümo houmbo h+id+bo-h+id+boyomondambean+imbo moan+ ai sümbundamündü tükündüfimbui.”

*Nindou ratüpur+iyafan+ir+inandeimb+ aboedi asu moaruwai ranahafand+ kafoefe hoafi
(Ruk 12:42-46)*

⁴⁵ “Asu düdi ratüpur+iyu-randeimb+ kaowor+ hohoan+mo-koate d+id+boad+re-randeimb+ fifireandeimb+ nindouayua? Nindou ranai ana sapo ahand+ bogor+ nindou-mayu ranai ahamboya, ‘Se nindou ratüpur+iyomo-rundeimb+ b+id+fir+memo ranahamumbo h+badapuri,’ yahu haya kafoarir+ h+n+ng+marir+ ranani sapo ai ahamumbo sesi segopur+imbo s+imboan+ y+ibobofe segopur+imbohünda.

⁴⁶ Nindou ranahand+ bogor+ nindou ai worambe tüküfi hoeiriran+ asu nindou-mayu ranai sapo ahand+ bogor+ nindou ai refembo hoaf+imayu süngu rawareand+ ranana nindou ranai moan+ h+h+if+h+h+if+h+mbiyuwamboane!

⁴⁷ Ro nda s+hamumbo an+hondümboanah+ hoafehapur+, bogor+ nindou ranai nindou ranahambo ahand+ munguambo moatükun+ ranahambo h+fand+imbo bogor+mbondir+ h+n+ng+indirümbui.

⁴⁸ Nga asu nindou ranai, moaruwai ratüpur+iyu-randeimb+ nindouayu ana, asu ai ahand+ fimbo rande hoaf+ndühü an+imboya, Wand+ bogor+ nindou ai ng+r+ awi n+mai tükündüfyu mbüsümbui.

⁴⁹ Ranan+imbo asu ai ahand+ mam+ ratüpur+iyomo-rundeimb+memo ranahamumbo piyu haya bubuhaindüpurüh+ asu sesi dedü wak+indeandüh+ bia ra ndümünd+, nindou bia s+im+nd+mo-rundeimb+ ran+bab+d+ hoanguhü rarandu wak+indeambui.

⁵⁰ Ranan+imbo asu mam+ s+imboan+ sapo ratüpur+iyu-randeimb+mayu ranai ahand+ bogor+ nindou ranai tüküfemboayo ra m+itan+ramündü haya h+id+bo-h+id+boyuambe an+imbo tükündüfimbui.

⁵¹ Ranan+imbo asu ahand+ bogor+ nindou ai ahambo k+ibod+ir+ndir+ mbunda asu nindou wos+hoafor+ hoaf+iyem+ ranambendir+imbui. Ranan+imbo asu ai ranambend+filh+ heindüh+ yahaf+ sis+inder+imboe.”

25

Yihoar+ifambor+ 10 ranahei kafoefe hoafi

¹ “Ran+s+imboan+ ana God ng+n+nd+ sünambe h+fandarand+ ra ndahurai an+imbo tükünd+femboe. Mam+imbo yihoar+ifambor+ 10 ranai nindou mam+ n+imoreh+ semündü haya masüfuwa asu ai ahei ram hai ra fufurühümündi hehi ahambo naf+n+ nafaor+filho fihambo mahei.

² Hondahüyahindeimbi-mayei (5) ranai moani hohoani-mo-koateyei, nga asu ngorü hondahüyahindeimbi-mayei (5) ranai aboedi fifiri-hindeimbiyei.

³ Sapo nimorehi hohoani-mo-koate-mayei ranai ahei ram ra sahümündi, nga asu moai ram hoe bidifiri fuihümündi.

⁴ Nga asu nimorehi diboadi-re fifiri-hindeimbi-mayei ranai ahei hoe hipiri-mayo ranambe hoe fuihümündihi ahei ram diboadorihhi masahümündi.

⁵ Raniyei asu sapo nindou nimorehi semüdümbi-mayu ranai nimai tüküfe-koatemayuwamboyei asu aheimbo yapombo himbo-marandüramboyei moani rarihi yapombo boarihehi hehi kurimayei.

⁶ Raniyo hombo nimbimbusümondühi nindou mam ranai mngiyowuhü yahuya, 'Sapo nindou nimorehi semüdümbi-mayu ana nda! Nga asu se ahambo sühüsi nafaarihorifihirihorimindei!' mehu.

⁷ Raniyei nimorehi-mayei ranai munju botiyahindühi ahei ram hai ra yimundifembo didiboadomafandihündi.

⁸ Raniyei asu nimorehi hohoani-mo-koateyeimbi-mayei ranai nimorehi aboedi fifiri-hindeimbi-mayei ranai hoafiyehü seiya, 'Awi se yihoeffimbo ndühi sihei-mayo hoe bidifiri fuissehi, nga yihoeffi ana humaraso,' maseiamboyei.

⁹ Asu nimorehi aboedi fifirihirihündeimbi ranai hoafiyehü seiya, 'Yowan, ngiri ndehundi. Hoe ndanana siheimboane asu yihoeffimboane ra ngiri simongoründamndimuni. Nga awi hihirindahi ngei stoa worambeahndi se-amboani siheipoanimo pemindei,' masahündüramboyei.

¹⁰ Asu raniyei hohoani-mo-koate nimorehi-mayei ranai stoanambo hoe pemimbo hihiriyahi mbahei nou ranambo amonjonimbo nindou nimorehi semüdümbi-mayu ranai tüküme fiyu. Raniyei asu hondahüyahindeimbi nimorehi nafirihümündimbü-mayei ranai nimorehi semindimbo sesesi fondi-mayo ranambe nindou-mayu rani-babidi kefoehi mahüsi. Raniyo asu ranambe kefoefe hombo yipuri ra pamaiaro.

¹¹ Raniyei asu süngunambo hondahüyahindeimbi nimorehi bidifiri-mayei ranai tüküme hindi. Raniyei asu ai rarihi puküna hoafiyehü seiya, 'Adükari, Adükari, se yihoeffimbo yipuri sübüdühawamuni digifo,' sei hoafimayei.

¹² Raniyo asu nindou ranai simbori aheimbo hoafiyundürühi yahuya, 'Ro siheimbo anihondümboanah hoafiyahi, se ngiri keboehindi, nga roana moai siheimbo fifirihearü,' mehündüri.'

¹³ Sisas ai ndeara hoafi moendireandühi yahuya, "Awi se hibadumbo, nga moai se Nindou Hondü ai tüküfembo si ane asu rani simboanane ra fifirundi," mehu.

*Nindou ngimi ratüpuriyomorundeimbi ranahamundi kafeefe hoafi
(Ruk 19:11-27)*

¹⁴ Sisas ai asukai hoafiyuhü yahuya, "Rani si tüküfe simboani ranana ndahurai-ane. Mam simboani nindou mam ahandi wori ra hinngife hefe ngorü hifina hombo mehu. Raniyo asu ai ahandi ratüpuriyomorundeimbi ahamundi mborai yahupuri mbura ahandi munguambo moatükuni ahamundi warambe hinngimareandi.

¹⁵ Nindou-mayu ranai ahandi ratüpuriyomorundeimbi ranahamundi ngusüfo nginndi kuru hohoani-moemo rani simogodühi kaki hoari ra ahamumbo yibobore yimbumareapur. Nindou ngorumbo 5,000 kaki hoari sagado. Ngorumbo 2,000 kaki hoari sagado. Asu ngorü-mayu ranahambo 1,000 kaki hoari ra sagado marandi. Raniyo asu ai ahamumbo yare hinngiareapur haya ngorünamefiyu.

¹⁶ Ratüpuriyu-randeimbi nindou sapo 5,000 kaki hoari masemündu-mayu ranai nimehününi kaki ranambo kaki semindi ratüpurambe sihai haya ratüpuriyuhü rani-fihndi 5,000 asükaiyu raniwami masemündu.

¹⁷ Asu mam yahurai safi nindou sapo 2,000 kaki hoari masemündu-mayu ranai kaki rani-fihndi 2,000 asükaiyu raniwami masemündu.

¹⁸ Nga asu nindou sapo 1,000 masemündu-mayu ranai ahandi bogorindi kaki ra semündü hu hifambe kakirihai mbura hifambe dibo samboare hinngimareandi.

¹⁹ Nindou ranahamundi bogori-mayu ranai anguni hu gedühi nungu nungumbo asu ai ngöafina hihirifi hu tüküme fiyu. Raniyo asu ai ahandi kaki nindoumbo yibobomareapur-mayo ranahambo nindou rani babidimbo hoafi diboadondihapurü yahu haya.

²⁰ Nindou 5,000 kaki masemündu-mayu ranai tüküfi ahandi bogori nindou-mayu ranahambo 5,000 ngorü-mayo ra masagado. Asu ai ranahambo hoafiyundühi yahuya, 'Adükari, se wambo 5,000 kaki masowandiri, nga awi se nda hoeiro. 5,000 kaki-mayo se masawandiri rani-fihndi ro ngorü 5,000 kaki masahamindih nda,' mehuamboyu.

²¹ Asu ahandi bogori nindou-mayu ai hoafiyuhü yahuya, 'Se aboedi hamindi ramarowandi. Seana aboedi asu anihondumbo hondü ratüpuriyafi-randeimbanafi. Seana moani akidou moatükunî diboadi-ro-randeimbanafi. Nga asu ranimbohündambo animbo hapondani ana shambo ro adükari moatükunî hifandimbo amboani bogorimbondihe hini ngindiheaninimboyahi. Asu se mborai sühüfi ranahambo rodi bo hihifi-hihifinde,' mehundo.

²² Raniyu asu nindou 2,000 kaki masemündu-mayu ranai-amboani tüküfi ahandi bogori nindou-mayu ranahambo hoafiyundühi yahuya, 'Adükari, se wambo 2,000 kaki masawandiri, nga awi se nda hoeiro. 2,000 kaki-mayo se masawandiri rani-fihindi ro ngörü 2,000 kaki masahamindihî nda,' mehuamboyu.

²³ Asu ahandi bogori nindou-mayu ai hoafiyuhü yahuya, 'Se aboedi hamindi ramarowandi. Seana aboedi asu anihondumbo hondü ratüpuriyafi-randeimbanafi. Seana moani akidou moatükunî diboadi-ro-randeimbanafi. Nga asu ranimbohündambo animbo hapondani ana shambo ro adükari moatükunî hifandimbo amboani bogorimbondihe hini ngindiheaninimboyahi. Asu se mborai sühüfi ranahambo rodi bo hihifi-hihifinde,' mehundo.

²⁴ Raniyu asu nindou 1,000 kaki masemündu-mayu ranai-amboani tüküfi bogori nindou-mayu ranahambo hoafiyundühi yahuya, 'Adükari, ro shambo fifirihianinimboanahi. Seana nindou awi himboari handini-yafeimbi ngininidi hamindanafi. Seana nîne-moatükunî se hifrowandeimbi-hündiyopoani nümburambeahindi sesi ra yimungurandifi arandi. Asu nindou amuri ai nini-moatükunî mangriyo bubufoarhindeimbi-hündane seana sesi ra guguro arandi.

²⁵ Ranimboyahi asu ro shambo yihimbombo shafi kaki ra sahamindi ha hifambe kakirihî dibo masamboarheandi. Shafi munguambo kaki ini nda, nga se rando hoeindowandi,' mehundo-amboyu.

²⁶ Asu ahandi bogori nindou-mayu ai hoafiyuhü yahuya, 'Awi se ana ratüpuriyafi-randeimbi nindou moaruwai, ratüpurikoate yiboaruko yiboaruko-yafeimbi nindouanafi. Nindou ngörü ai ratüpuriyumbü ranahandi ro sesi yimungurahamindi asu nindou ai nîne ahuri buburandeimbi ranahandambohündi ro sesi ra yimunguriamindi gugurihie arihandi ranahambo awi se wambo ndoro fifiriwandirimo-wamboayafi?

²⁷ Asu awi refe anasi, se kaki wandi ra sapo kaki shife arandi worambe shioefani animbo, asu ro tükündaheandühi amboani kaki bidifiri raniwami nandihie ndahamindimbohündisi.

²⁸ Haponda ahandi warambeahindi kaki ra ndowandümo mbundu nindou sapo 5,000 kakümbi-mayu ranahambo dabudo.

²⁹ Nga ai sapo nîne-moatükunî simongori-maramündu ranifihî bidifiri pandeamboe. Nga asu nindou düdi ai nini-moatükunîyo ranahambo wanayu ana, asu ai nini-moatükunîyo ai akidou asihendi ra ahandi-mayo mungu fufuimindimboane.

³⁰ Nga yiboaruko-yiboarukoyumbü nindou ranahambo weindani hondü nimbi nimarombe pinduwürü. Rananimbo ai ranambe nimandumbo heinduhü yahafi sisinderimboe," mehu.

Nindou Hondü ai munguambo nindou ranaheimbo yibobondearümbui

³¹ "Süngunambo Nindou Hondü ranai bogorimbondüfi tükündüfihü ahandi sünambeahindi nendi rani-babidimbo ana, asu ai ahandi munguambo moatükunî hifandimbo nimarî fondi raniwami nimandümbui.

³² Rananimbo asu munguambo hifi rani-hündambo nindou ranai ahandi hangifohü gugurindearümbui. Rananimbo asu nindou ranaheimbo sapo sipsip hifandirandeimbi nindou sipsip ngorüninî yibobore asu meme ngorüninî yibobore arandi nou rande yimbumbonde yibobondearümbui.

³³ Randeandühi animbo ai sipsip ahandi wari hondünî hini ngindearühi asu meme ahandi wari kadüdanî hini ngindearümbui.

³⁴ Rananimbo asu Bogori nindou ai nindou ahandi wari hondünî amarei ranaheimbo hoafindundürühi animboya, 'Se ana sheimbo wandi Ape ai aboedi-aboedi-mareandürane, nga se mborai sühüsi. Rananimbo asu se sühüsi God ngininidi hifandirandi ranahambo sapo wandi Ape ai sheimbo semindimbo horombo hifi sünü hapoadumbo simboriyambe raraore nafiramündü masihendi ra sahümundi.

³⁵ Sapo ro wembomboyahani asu se wambo sesi masehindiri. Ro amindani ngomboyahani asu se wambo hoe simindimbo masehindiri. Ro nindou amuri tüküyaehandanî asu se wambo sahümundihündiri shei worinimarihindiri.

³⁶ Ro hoeari-koate nimboahani asu se wambo hoearinambo yihurumarhindiri. Ro anjünümboyahani asu se wambo hifandimarihündiri. Ro karabusambe nimboahani asu

se wambo hei wakimafoar+hind+ri. Ro hoeari napo-koateyahan+ se wambo hoear+nambo wandi fi yihurumar+hind+ri,' mehu.

³⁷ Nindou mbumundi-mayei ranai ahambo s+mbori hoaf+ndah+indowohu an+imboya, 'Adükari, nüngu-sümboaniyo s+hambo hoer+hun+na wembombomefa sesi masahun+ni, asu s+hambo hoer+hun+na am+ndan+ñombomefa hoe sim+ndimbo mafuihun+ni ra?

³⁸ Nüngu-sümboaniyo ro s+hambo hoer+hun+na nindou amur+imboyafo tüküyafoanda sahum+ndef+n+ni y+hoefi wor+n+ri+hun+ni, asu hoeari-koateyafani hoeari yihurumar+hun+na?

³⁹ Asu nüngu-sümboaniyo ro s+hambo hoer+hun+na angünümboyafo asu karabusambe n+mbaf+ randani ro hefi wakimafoar+hun+na?' mb+seimboyei.

⁴⁰ Asu Bogori nindou ai aheimbo s+mbori hoaf+nduhü an+imboya, 'Ro s+heimbo an+hondumbo-anah+ hoafayahandüri, n+ne-moatükun+ se moan+ ndüri-koateyeimb+ nindou wandi ranahambo se ramar+hindi ranana wambo r+hünd+ri rar+hi mar+hünd+ri!' mbüsümbui.

⁴¹ Ranani+mba asu ai nindou ahand+ war+ kadüdan+ an+imboei ranaheimbo hoaf+ndundürühi an+imboya, 'Se awari+hehindeimb+ nindou-anei. Andai se wambo h+n+ng+r+hind+ri ragu ñgei! Seana hai moan+ yare koadürümbo horoweimb+ God ai did+boadore nafamündü Satan asu ahand+ nendi ranahamumbo h+n+ng+m+reand+ ranambe ñgei!

⁴² Sapo ro wembomboyahan+ ra se moai wambo sesi sehind+ri. Ro am+ndan+ñomboyahan+ se moai wambo hoe sim+ndimbo sehind+ri.

⁴³ Ro nindou amur+imboyahe heheya tüküyahindani se moai wambo sahümündi-hünd+ri s+hei wor+n+ri+hind+ri. Ro hoeari-koate n+imboahan+ se moai wambo hoear+nambo yihurur+hind+ri. Ro angün+imboya, karabusambe n+imboaha raraor+hand+ se moai wambo far+hehind+ri r+hünd+ri,' mbüsümbui.

⁴⁴ Asu ai-amboani s+mbori ahambo hoaf+ndah+indowohü an+imboya, 'Adükari, nüngu-sümboaniyo ro s+hambo hoer+hun+nani se wembomboyaf+ hoimbo am+ndan+ñomboyaf+, nindou amur+imboyafo tüküyafo, hoeari-koate n+mbaf+, angünümboyafo asu karabusambe n+mbafani ro s+hambo far+hefen+n+koatemayefa?' mb+seimboyei.

⁴⁵ Asu Bogori nindou ai aheimbo s+mbori hoaf+ndühi an+imboya, 'Ro s+heimbo an+hondumbo-anah+ hoafehandüri, se sapo moan+ ndüri-koateyeimb+ nindou wandi ranaheimbo far+hefendür+imbo moei asei ranana asu se wambo amboani far+hefendür+imbo moei seihane!' mbüsümbui.

⁴⁶ Ranani+mba asu nindou ndanai koadürümbo koadürümbo t+ñ+r+ifo adükari n+ngoweimb+ ranambe mb+hei-amboane, ñga asu nindou aboed+ mbumundi-mayei ranai-an+imbo yang+ri koadürümbo koadürümbo n+ngoweimb+ ranambe mb+hei-amboane," mehu.

26

Suda-yafe bogori nindou ai Sisasi+mba hifokoeffimbo hoafi f+fi+marundi

(Mak 14:1-2; Ruk 22:1-2; Son 11:45-53)

¹ Sisasi ai ran+ yamund+fe hoafi ra moend+reandühi asu ahand+ süngururü-rundeimb+imbo hoaf+yupurühi yahuya,

² "Se f+fi+rumbaanemo, ñga awi asoungu God Israer aboedambomareand+ ho-hoan+mombo Si (Pasofa) tükünd+fe+mboe. Asu sesi ses+imbo si ranambe an+imbo Nindou Hondü ranahambo hürütümb+ nindou-yomond+ war+hünd+fi+mbui ahambo hifokoeffimbo-hündambo n+im+fi+hi t+kondür+nd+imo pandüwur+imboemo," mehupuri.

³ Ran+yomo asu God+imbo s+hou-rundeimb+ bogori nindouyomo, asu Suda-yafe bogori nindouyomo ranai bogori hondü nindou God+imbo sesi s+hai-randeimb+ ahand+ ndüri Kaiafas ranahand+ adükari worambe mam+ gugur+mefundi.

⁴ Ran+yomo asu ai Sisasi+mba d+bo k+k+hi+yimünd+ hefi hifokoeffimbo yahomo houmbo hoafi ra f+fi+marundi.

⁵ Asu ai yaru hoaf+yomondühi yahomoya, "Rani-moatükun+ ra nindou af+nd+ fand+fe sesesambe ana refepoan+, ñga asu nindou af+nd+ ranai hoafi af+ndaf+nd+ndei+hi ñgoafi moaruwaimbo-nd+himboyei," mehomo.

Betani ñgoaf+hi n+morehi mam+ ranai Sisasi+nd+iwami f+si+ñarümb+ moatükun+ kamare-ando

(Mak 14:3-9; Son 12:1-8)

⁶ Mam+, Betani ñgoaf+hi Sisasi ai Saimon+nd+ worambe mamaru. Nindou ranai horombo m+man+ho mas+meiyu haya mamaru.

⁷ Sisas ai nindou ranahandi worambe sesühi nîmaru-ane nîmorehi mamî ranai ahambo sowana tüküme feyo. Ai nîmoei hîpîrambe sanda aboedi fisînarümbi kaki afîndîfîhî semîndî-weimbi hündî ra semîndî haya tüküme feyo. Ranîyo asu Sisas ai sesi fondi-mayo ranîkîmî nîmaruambe ai sanda ra ahandî mbîro wafuambe kamareando.

⁸ Ranîyomo asu Sisasîmbo süngururü-rundeimbi ai ranî-moatükunî ramareandi ranîmbo hoeriu houmbo ngînîndî hoafîyomondühi düduyafondühi yahomoya “Nîmboe nîmorehi ndanai sanda nda yatîkîrî-yatîkîrî-ra wakareandi?”

⁹ Awi sanda ndanana kaki adûkarîfîhî anîmbo koarîhefîhî kaki semîndî mburumbo nindou napo-koate-mayeî ranahaimbo kaki ra saimboyosi,” mehomu.

¹⁰ Sisas ai fîfîreandi ahambo süngururü-rundeimbi ai nînîmboe hoafîmemo ranîmbo ra. Ranîyo asu ai ahamumbo hoafîyupurühi yahuya, “Se ra nîmboe nîmorehi ndanahambo moaruwaimboarundî rana? Ai ana moanî sîmbamîndî hamîndî moatükunîyo wambo ramareandi rananasi.

¹¹ Nindou napo-koateyeimbi ranai ana se babîdî munguambo si ra nîboadeimboyei, nga asu roana ngîrî se-babîdîmbo munguambo si ra nîmboahi.

¹² Aiana sanda ranîyo wandîwamî kamareandi sapo wambo samboefendîrîmbo dîdîboadoreandühi.

¹³ Haponda ro sîhamumbo anîhondümbö-anahî nda hoafehapurî, munguambo hîfî ndanühi nînî ngoafîhüyo Godîndî hoafî ra wataporîmboayo ana, nîne-moatükunî ai wambo ramareandi ra ahandî hoafomböhünda wataporîmbondühi-ndühi-mboyei,” mehu.

*Sudas ai Sisasîmbo bogorî nindouyomondi warühindîhinîmboyahî mehu
(Mak 14:10-11; Ruk 22:3-6)*

¹⁴⁻¹⁵ Ranîyo asu Sisasîmbo süngururü-rundeimbi nindou mamî ahandî ndürî Sudas Iskariot ai Godîmbo sîhourundeimbi nindou bogorî-memo ranahamumbo sowana hüfu düdufîpurühi yahuya, “Se wambo nînî-moatükunî mandaundîrî ro Sisasîmbo sîhamundî warühi yirümondîhinanî rana?” mehupuramboemo. Ranîyomo asu ai ahambo kaki hoarî 30 ra tapuiyafu masabudo.

¹⁶ Ranîyo ranî-sîmboanî piyu haya Sudas ai Sisasîmbo ahamundî warühi yirümofo hohoanîmo tûmarandî.

*Sisas ai ahambo süngururürundeimbi babîdî sesesî sesî ra masowasümo
(Mak 14:12-21; Ruk 22:7-14; Son 13:21-30)*

¹⁷ Adûkarî si bret yis pefe-koate weanngurühi tüküfeyoambe ranî sîmboanî Sisasîmbo süngururü-rundeimbi ai tüküyafu ahambo düdururühi yahomoya, “Nahanînîyo sesesî sesî ra ro sîhambo dîdîboadofembo se hohoanîmoayafa?” mehomondamboyu.

¹⁸ Ranîyo asu Sisas ai ahamumbo yare hoafîyupurühi yahuya, “Ngoafî adûkarî ranühi anîmbo ngomo, nindou mamî ranahambo hoafîndîmondühi anîmboya, ‘Nindou yamunde-randeimbi ai yare hoafîyuhü-randeimbi ai yare hoafîyuhü yahuya, ‘Wandî si ndeara tüküfemboane, nga ro wambo süngurundîrî-rundeimbi babîdî sîhafî worambe Pasofa sesesîndefo sefîmboanefî,’ ’ mbîsîmo,” mehupurî.

¹⁹ Ahandî süngururü-rundeimbi-memo ranai moanî mamî Sisas ai hoafîmayupurî süngu sapo sesî ra dîdîboadomarundî.

²⁰ Ndeara nîmbambe Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi 12-memo ranî-babîdî sowasümondühi mamarîmo.

²¹ Sesambe Sisas hoafîyuhü yahuya, “Ro sîhamumbo anîhondümbö-anahî hoafehapurî nda. Sehündî mamî ai wambo hürütümbî-yomondî warühi yirümondandîrîmbui,” mehamboemo.

²² Ahandî süngururü-rundeimbi ranai ranî hoafî ra hîmborîyomo houmbo ngusüfoambe afîndî hohoanîmorapurühi asu ahambo ngorü ai düdufe, ngorü ai düdufeyomondühi yahomoya, “Adûkarî, royahî? royahî?” memo.

²³ Ranîyo asu Sisas ai sîmborî hoafîyupurühi yahuya, “Nindou mamî wakîrîhu nîmarefîmbo bret hîpîrî mamî ranambe foare haya asesu ranai-anîmbo wambo nindou hürütümbî-yomondî warühi yirümondandîrîmbui.

²⁴ Baibor ai Nindou Hondü ranahambo hoafîmayo süngu ai yîfîndümbui. Hîpoanîmboembou ani nindou düdi ai Nindou Hondü ahambo nindou hürütümbî-yomondî warühi yirümoarîrî. Nindou ranai ana nîmboe hondî ai wakîmarîmîndo, nga ambemboyul” mehupurî.

²⁵ Sudas sapo ai ahambo nindou hürütümbî-yomondî warühi yirümoreimbi-mayu ranai hoafî karîhoeihü ahambo düdurirühi yahuya, “Nindou yamundo-randeimbi, awi se yaro hohoanîmoyafühi rombayahî safîmboayafî?” mehundo-amboyu. Asu Sisas ai ahambo hoafîyundühi yahundoya, “I sapo se hoafîmayafî mbîsesî,” mehu.

*Adükarindî sesî Sisas ahandîhoarî süngururündeimbîmbo masagapurî
(Mak 14:22-26; Ruk 22:15-20; 1 Korin 11:23-25)*

²⁶ Ai mamî sowasümondühî nîmarîmombo Sisas ai bret bîdîfirî ra semündü Godîmbo hîhîfirîrî dîdîbafîfi mbura hîfîtîre haya ahambo süngururü-rundeimbî ranahamumbo sagapurühî yahuya, “Ndanana wandî fi safane, nga sowandümo mburu sowasümo,” mehupurî.

²⁷ Ranîyu ai asükaiyu hîpîrî ra semündü haya Godîmbo hîhîfirîrî mbura sagapurühî yahuya, “Muñguambo se hîpîrî ndanambe ndîmîndîmo.

²⁸ Ndanana wandî horane, sapo Godîndî hoafi femîndî sîhefe ngînemîndîmbo moatükunane. Wandî horî ra nindou afîndî ahei moaruwai hohoanîmo-ambeahîndî aboedambo-fembohînda kamefoendane.

²⁹ Ro nda sîhamumbo hoafehapurî, ro wain hoe nda ngîrî asükainda ndîmîndîhî, nga awî nga ngambo wandî Ape ngîndî hîfandîrandî ranambeyahî anîmbo ro sîmborî wain hoe ra se-babîdîmbo ndîmîndîmboyahî,” mehu.

³⁰ Ranîyomo asu ai herü mamî herüyomo mburu Orif nîmî wafunambo mahafomo.

*Sisas ai Pitamboya, Ro moai ahambo fîfirîhinî mbüsümbui, mehu
(Mak 14:27-31; Ruk 22:31-34)*

³¹ Ranîyu asu Sisas ai ahamumbo hoafîyupurühî yahuya, “Ndanî nîmbokoanî ana muñguambo se wambohündambo sîhamundî anîhondümbofe hohoanîmo hîngîndumboemo. Sapo Baibor ai yare hoafîyowohü yahoya,

‘Ro sipsip hîfandîra-randeimbî nindou ranahambo hîfokoandîhinanî anîmbo

asu sipsip ranai buküründeî wakîndîhimboyei,’

Sekaraia 13:7

meho süngu.

³² Nga asu süngunambo ro yangîrî botîndahe heheambo ana, Gariri hîfînambo sîhamundî wagabe ro boateî ngümboyahî,” mehupurî.

³³ Ranîyu Pita ai hoafi karîhoeihü Sisasîmbo hoafîyundühî yahuya, “Muñguambo nindou sîhambohînda ahamundî anîhondümbofe hohoanîmo hîngîgarundî amboanî asu roana ngîrî wandî anîhondümbofe hohoanîmo hîngîndîheandî,” mehundo.

³⁴ Asu Sisas ai Pitambo hoafîyundühî yahuya, “Pita, ro nda sîhambo anîhondümboanahî hoafehanîni, nîmbokoanî kakaro ai hoafi-koateayuanbe anîmbo se rando hoafîndafühî anîmbo ngîmîmbo ‘Ro moai Sisasîmbo fîfirîhinî,’ mbîsamboayafî,” mehundo.

³⁵ Ranîyu Pita ai sîmborî hoafîyundühî yahuya, “Ro sedîbo yîfayahî amboanî i ambe, nga asu ro ngîrî randîhe yahurai hoafîndahî,” mehu. Ranîyomo asu ahambo süngururü-rundeimbî-memo muñgu amboanî maru Pita hoafîmayu süngu yaru hoafîmemo.

*Sisas ai Getsemanîhî Godîmbo dîdîbafîmayu
(Mak 14:32-42; Ruk 22:39-46)*

³⁶ Ranîyu Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbî babîdî nîmî nûmbürî mamî Getsemanîhî hîfomo tüküyafundühî hoafîyupurühî yahuya, “Awi se ndanühî nîmandîmondanî anîmbo asu ro gogu ranühî nga Godîmbo dîdîbafînda,” mehupurî.

³⁷ Ai Pita Sebedîndî nîmorî yîmbuyafanî ahamumbo sepurümündî haya mahu. Ranîyu Sisas ai ranî-sîmboanî ngusüfo afîndî hohoanîmoyuhü asu ahambo afîndî ngusüfoambe moaruwaimarîrî.

³⁸ Ranîyu asu ai hoafîyupurühî yahuya, “Afîndî hohoanîmo wandî ngusüfoambe amaro ranai afîndî hamîndî tüküfendîrühane asu ai wambo borîfe pefendîrîmbo yangîrayo. Nga awî se ndanühî nîmandîmombo ro-babîdîmbo moanî hîmboarî yangîrî hîbadundî,” mehupurî.

³⁹ Ranîyu asu ai akîdou sühüfi hu ahandî mbîro ra hîfînî hîfambe amofîhü Godîmbo dîdîbafîyuhü yahuya, “Wandî Ape, nûngurîhî refemboayo ana, moanî yahurai tîngîfîfombü hîpîrî wandî wamîndî ra sowandîfî raguanamboro! Nga asu ranî-moatükunî refembo ra ro randîhea sambo hohoanîmoyahühî-yahîpoanî, nga moanî se hohoanîmoayafî süngu,” yahu dîdîbafîmayu.

⁴⁰ Ranîyu asu ai hîhîrîfi ahambo süngururü-rundeimbî ranahamumbo hoeireapurane ai yapomboyafu houmbo mapomo. Ranîyu asu ai Pitambo hoafîyundühî yahuya, “Nindou ngîmî ra awî se nîmboe moanî bodîfombo amboanî ro-babîdîmbo hîmboarî yangîrî hîfandühî nîmarî-koatēmemoa?

⁴¹ Se moanî hîbadümbo dîdîbafîndîmondühî nîmandîmo. Rananîmbo asu nîne-moatükunî sîhamumbo moaruwai hohoanîmo ranahambo süngu hühîndeapurîmboe. Sîhamundî ngusüfo aiana refembo yaho, nga asu sîhamundî fi ranane ai awî mbosîhoasîrayo,” mehupurî.

⁴² Asükaiyu mamimbo Sisas hu didibafifih yahuya, “Wandi Ape, tihirifombu hupiri ndanai wambo gibüsüfoefendiri-koateyowan, asu ro rani-moatükun ra asimindih ana, sapa se ninimboyo refembo hohoanimoayafi rani-sungu refemboane,” mehu.

⁴³ Asükaiyu hihirifi hu ahambo sungururü-rundeimbimbo hoeireapurane ai moani mapomo. Ai moai ahamundi himboari ra yangiri birihoi ningopuri.

⁴⁴ Raniyu asu Sisas ai asükaiyu ahamumbo yare hiningreapur hayu ngimimbo noure mam weingurühi hoafimayu hoafi yahurai hoafiyuhü didibafimayu.

⁴⁵ Asükaiyu ai ahambo sungururü-rundeimb ranahamumbo-so tüküfi hoafiyupurühi yahuya, “Awi se moani fiharu apomondühyomoa? Awi Nindou Hondü ranahambo moaruwai hohoanimo-yomondeimbi nindou ranahamundi warihufembo akimi tifireamboane.

⁴⁶ Botiyafu houmbo mborai ngefo. Awi se hoeiru nindou mam ndanai wambo hürütümbi-yomondi warühi yirümoyondirimbo ndanügu,” mehupuri.

Sisasimbo mbumaründümo

(Mak 14:43-50; Ruk 22:47-53; Son 18:3-12)

⁴⁷ Sisas ai wataporimborandühi nüngu ane asu Sudas, sungururü rundeimbi 12-ambeahindi nindou mam, ai tüküme fiyu. Godimbo shou-rundeimbi bogori nindouyomo asu Suda-yafe bogoriyomo ranai nindou afindi safi ranahamumbo koamarihoupura pisao yihimindi asu nimihari adükar ra fufuründümo houmbo Sudas babidimbo tüküme fundi.

⁴⁸ Nindou sapa Sisasimbo nindou hürütümbi-yomondi warühi yirümo fimbo-mayu ranai nindou afindi ranahamumbo dibo hoafi hoafiyupurühi yahuya, “Nindou ro ahambo wakikihindühunan animbo aiani, nga se ahambo mbundüründümo,” mehupuri.

⁴⁹ Raniyu asu nimai Sudas ai Sisasimbo-so hüfu hoafiyundühi yahuya, “Yamundorandeimbi, karhasi,” yahuhü wakikihimarüri.

⁵⁰ Raniyu asu Sisas ai simbori ahambo hoafiyundühi yahuya, “Wandafi, rani-moatükun ra se refembo asafi, nimai raro,” mehundo. Raniyomo asu nindou afindi ranai tüküyafu Sisasimbo mburündümo mburu kikihisafi-marüründümo.

⁵¹ Raniyu asu nindou mam Sisas dibo manüngu ranai sisirifihiyu ahandi pisao hoearambeahindi hüramündi nüngumboyo bogori nindou, Kaiafas, ranahandi ratüpuriyurandeimbi-mayu ranahandi himbohoeari mafoafoareandi.

⁵² Raniyu Sisas ai nüngumbo ahambo hoafiyundühi yahuya, “Pisao ra se sowandifi koadürambe sando. Nindou munguambo düdi ai pisao asowandümo ana, asu ai pisao ranambo yifindimboemo.

⁵³ Asu ro wandi Apembo wambo farihendirimbohünda mingindahan ai asu ai sünambeahindi nendi bidifiri ami 12 ngasündeapureimbi ai koarhefemboayu ra awi se moai fifirowandiyoy?

⁵⁴ Nga asu rani-sungumbo ana, nüngunde sapa Baiborambe yare hoafiyowohüya, ‘Rani-moatükun ra moani yahurai rambifeyo-wamboane,’ meho ra yahurai tükümandifea?’ mehundo.

⁵⁵ Raniyu asu Sisas ai nindou afindi ahambo mbuimündümo tüküme fundi ranahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Awi ro hümbuhünümbi nindou meha ranimbo wambo mbuimindirimbo se pisao asu nimihari ra fufuründümo houmbo sifomomboemo? Ro afindimbo Godindi worambe nimarimbo hoafi yamundihandüri habodi marihandi, nga rani-simboani moai se wambo mburündümondiri.

⁵⁶ Nga asu rani-moatükun ramefeyo ra Godindi hoafi hoafiyurandeimbi nindou ai Baiborambe randifemboe yahu haya sürü pamareandi rani simogodühyo ramefeyo,” mehu. Asu mungu sungururü-rundeimbi ranai Sisasimbo hiningrürwuri houmbo mafoarhoemo.

Sisas ai kansiri-yomondi himboahü tüküfi hoafi didiboadomareandi

(Mak 14:53-65; Ruk 22:54-55; Son 18:13-14, 19-24)

⁵⁷ Godimbo shou-rundeimbi bogori hondü, Kaiafasiyu ahinümbi hohoanimo yamundu-rundeimbiyomo asu bogori nindouyomo ranai guguru mamühiyafu mamarimo. Raniyomo asu nindou ranai Sisasimbo mburündümo houmbo nindou guguriyafu nimarimondühi worina sowaründümo mahomo.

⁵⁸ Pita ai ahambo süngumarüri hüfu, nga asu ai moai ahandi fikimi akimi papühifiyu, nga ai Kaiafasindi wori ginirihimayor ranambe kefuoi hüfu hifandirundeimbi-memo rani-babidimbo mamaru. Ai nini-moatükun Sisasimbo tükümandifendo yahu haya rani himboasafomboyu.

⁵⁹ Godimbo shou-rundeimbi bogori asu munguambo Suda-yafe kansir ai Sisasimbo hifokoeffimbo-hündambo nindou ahambo tikefehefembo papihoaifimbo kokomaruru.

⁶⁰⁻⁶¹ Nindou afindî ai tüküyafundühî Sisasimbo tikefehefe papi-hoafifimbosi, nga asu ai moai nîne moaruwai hohoanimo ramareandî ra mamî amboanî ahambo hîfokoeffemböhündâ fifirîrîrîrîrîrî. Ndeara bidîfirîranambo hondü nindou yimbu ai botiyafîne hafanî hoafiyafîndandowohü safaniya, “Nindou ndanai yare hoafiyuhî yahuya, ‘Ro Godîndî worî nda birîboadîhe mbundîha asu moanî ngîmî sihi yanggîrî asükainda fondîhe hîningîndîheamboyahî,’ mehu,” masafanî.

⁶² Raniyu asu Godîmbo sîhou-rundeimbî-yomondî bogorî hondü ranai botîfi nüngumbo Sisasimbo hoafiyunduhü yahundoya, “Se moai nîni hoafi sîmborî nindou sîhambo papi-hoafimarînanîni ranahafanîmbo hoafiyopîrîmbo sîhawandîyo?” mehundo.

⁶³ Nga asu Sisas ai moai nîni hoafi ahambo sîmborî hoafiyundo, nga moanî ai sisikoate manüngu. Asükaiyu bogorî nindou-mayu ranai ahambo hoafiyunduhî yahuya, “God yanggîrî nüngumbû-mayu ranahandî ndürînambo ro nda sîhambo hoafiyahanîni, nga hapo se nîmoamo nda dabarîfimbî hoafi sîmborî hoafîndafi. Se Kraisi, Godîndî Nîmorîndafühî ana, haponda hamîndî yîhoefîmbo hoafîndafîmunî,” mehundo-amboyu.

⁶⁴ Asu Sisas ai ahambo sîmborî hoafiyunduhî yahuya, “Ndeara se ranî hoafi ra hoafiyafomboanafi. Nga ro sîhamumbo muŋguambo hoafehapurî nda. Ngîrî amîtata Nindou Hondü ranai bogorîmbondüfi God muŋguambo ngîndeiimbî ranahandî warîhondanî nîmandü asu ai mburînggaiwamî sünambeahîndî kuduani hoeindüwurîmboemo,” mehupurî.

⁶⁵ Raniyu asu bogorî nindou-mayu ranai ngusüfoambe hüfirîrîrîrîrîrîrî ahandî hoearî ra hîreandühî hoafiyuhü yahuya, “Ai Godîmbo tîrîfoefe hoafi hoafayu. Hapondanî ana nindou ngorü ai Sisas ranahambo nîne hoafi hoafombo tüküfepoanî, nga wanî. Se ndeara ai Godîmbo tîrîfoefe hoafi hoafîmayu ra hîmborîyomombo-anemo!

⁶⁶ Asu se ra ahambo nünguru hohoanîmoyomondühîyomo-a?” mehupuramboemo. Asu ai sîmborî hoafiyomondühî yahomoya, “Ai ana sapo ai hüti ramefîyumbowambo yîfîyumbiyuwamboane,” mehomo.

⁶⁷⁻⁶⁸ Raniyomo asu ai ahandî ngusûmboarambe ngurî tîfîyafundowohü bubumarürî. Asu nindou bidîfirîrî ai pakarîhourühî hoafiyomondühî yahomoya, “Krais, se nindou düdi ai sîhambo harayunîni ranahambo Godîndî hoafi hoafiyu-randeimbî nahurai hoafîndafi,” mehomo.

*Pita ai Sisasimbo Ro moai ahambo fifirîhîni, mehu
(Mak 14:66-72; Ruk 22:56-62; Son 18:15-18, 25-27)*

⁶⁹ Pita ai weindanî ranî hîfîni ginîrambe nîmaru-ane Godîmbo sîhou-rundeimbî bogorî hondündî ratûpurîyo-randeimbî mamî ranai ahambo-so tüküfe hîfo hoafiyohü yahoya, “Se-amboanî Sisas Garirîhündî ranî dîbomefoandane,” mehondoamboyo.

⁷⁰ Asu muŋguambo ahei hîmboahü ai wanî yahuhüya, “Roana se wataporîmbo arandî ranahambo moai fifirîheandî,” mehu.

⁷¹ Raniyu asu ai ginîrî-mayo ranî nafîtambekimî mapenüngu. Raniyo asu nîmorehî ngorü ai hoeirerühî nindou burîmemo ranahamumbo hoafiyohü yahoya, “Nindou aiyu Nasaretîhündî Sisas ranîdîbo manüngu,” meho.

⁷² Asükaiyu Pita ai wanî yahumbo hoafiyuhü yahuya, “Roana haponda dabareheandî, ro nindou ranahambo ana moai fifirîhîni,” mehu.

⁷³ Akîdou hîhîningîre safoareambo nindou ranühî burîmemo ranai Pitambo-so tüküfemfundî. Ai yaru hoafiyomondühî yahomoya, “Se ana ai-babîdîhîndî nindou-anafi. Nga sîhafî hoafi hoafayafî ranai Garirîhündanafi yaho weindahîmareanîni,” mehomo.

⁷⁴ Raniyu Pita ai dabarîfihî hoafiyuhü yahuya, “Ro tîkai hoafîndahanî God ai wambo moaruwaimbo-mbîreandîra-mboane! Nga roana nindou ranahambo moai fifirîhîni,” mehu. Raniyo asu kakaro ranai hoafîmayu.

⁷⁵ Asu Pita ai ngusüfo pumaramündu sapo nîne hoafi Sisas ai ahambo hoafîmeindo ranahambo. Sapo ai yare hoafiyuhü yahuya, “Kakaro ai hoafi-koateayambe anîmbo se ngîmîmbo rando wambo hoafîndafühîya, ‘Ro moai ahambo fifirîhîni,’ mbîsamboyafi,” mehundo ranîmbo. Raniyu asu Pita ai ginîrambeahîndî tüküfi haya afîndî hamîndî aranîmayu.

27

*Pairatîmbo sowana Sisasimbo sowarîndümo mahîfomo
(Mak 14:1; Ruk 23:1-2; Son 18:28-32)*

¹ Ndeara sîambe hondü Godîmbo sîhou-rundeimbî bogorîyomo asu Suda-yafe bogorî nindouyomo ranai Sisasimbo hîfokoeffimbo hoafi ra fifirîmarundî.

² Raniyomo asu Sisas ahambo hüpütüpurithou sowaründümo hifomo Romi-yomondi Israer hififi hifanda-randeimbi bogori nindou ahandi nduri Pairatndi waruhimaruwuri.

*Sudas ai yifimayu
(Ratüpurü 1:18-19)*

³ Asu Sudas sapo Sisasimbo hürütürümbi nindou-yomondi waruhimariri ahambo papi hoafiyu hifokoeffimbo hoafi ra hmborimayu. Ranimboane ngusüfoambe afndi hohoanimoyuhü ai kaki hoari 30 ra hihire semündü hu Godimbo sihou-rundeimbi bogoriyomo asu bogori nindouyomo ranahamumbo masagapurü.

⁴ Raniyu asu Sudas ai ahamumbo yare hoafiyuhü yahuya, "Awi ro hütiyahi moaruwai hohoanimomayahü. Ro nindou ai nini-moatükunüyo moaruwai refekoate ranahambo nindou hürütümbi-yomondi waruhi yirümomarihini," mehuamboemo. Asu ai simbori ahambo hoafiyomondühi yahomoya, "Kaki ro ranahambo ra nimboe mambi-sefiyo? Rani-moatükuni ra yihoefti moatükunüyo, nga sihafü moatükuni yanggirane ranana," mehomondo.

⁵ Raniyu asu Sudas ai kaki hoari-mayo ra Godindü wori ranambe pire haya ndamefiyu. Raniyu asu ai hu woffihü kiarü ahandi fi ra ahandihoari hifokoamareandi.

⁶ Raniyomo asu Godimbo sihou-rundeimbi ranai kaki pimareandi ra fufuründümo houmbo hoafiyomondühi yahomoya, "Kaki ndanana nindou hifokoamefiyu ranahandi hori takini kakane. Sapo sihefti ahinümbi hohoanimo süngumo Godindü worambeahindi kaki gugurüfe sihefe arandi ranambe pefeoani," mehomo.

⁷ Kaki ranahambo wataporimboru homo mamü nini-mündüheru sihoemo houmbo asu ai kaki ranambo hifü mamü ahandi nduri Hifü Sospen Nafimbo Hifü pemayomo. Hifü ra angunpoedi nindou yifüyeianü hifükefendürimbo hifane.

⁸ Ranimbohündamboane haponda hifü ranahambo rarihi dükarühindühiya Nindou Hori Hifane, sei arihündi.

⁹ Godindü hoafi hoafiyu-randeimbi mamü, Seremaia, ai hoafimayu simogodühi rahurai tüküme Feyo. Ai yare horombo hoafireandühi yahuya, "Ai kaki hoari 30 ra masowandümo sapo Israer nindou bidifiri ai horombo hoafimayu süngu ai nindou ranahambo pemimbohünda.

¹⁰ Raniyo asu kaki ranambo Hifü Sospen Nafimbo Hifü ra pemimemo. Rani hoafi ra Adükari ai wambo randowandi mehu nou ane," mehu. Asu moani anihondü rani yahurai safi tüküme Feyo.

*Pairat ai Sisasimbo düdu düdumariri
(Mak 15:2-5; Ruk 23:3-5; Son 18:33-38)*

¹¹ Sisas ai Romi-yomondi bogori nindou, Pairat, ranahandi hmborühü manüngu. Raniyu asu Pairat ai ahambo düdurirühü yahuya, "Se ra Suda-yomondi adükari bogori nindouyafi?" mehundo-amboyu. Asu Sisas ai simbori ahambo hoafiyundühi yahuya, "Se ndeara raro hoafiyafomboanafisi," mehundo.

¹² Godimbo sihou-rundeimbi bogori nindouyomo asu bogori nindouyomo ranai awi ahambo papi-hoafirüri hoangomosi, nga asu Sisas ai moai nini hoafi akidou ahandi yahamo tüküfendo.

¹³ Raniyu asu Pairat ai ahambo hoafiyundühi yahundoya, "Awi se moai hoafi ra hmborüyafiyo sihambo ai papi-hoafarunini ranahambo rana?" mehundo.

¹⁴ Nga asu Sisas ai simbori mamü hoafi akidou-amboani hoafombo moai hoafiyu. Raniyu asu Romi-yomondi bogori nindou-mayu ranai moani adükari hamindü hepünife mahepünifiyu.

*Pairat ai Sisasimboya Ai yifiyumbiyuwamboane mehu
(Mak 15:6-15; Ruk 23:13-25; Son 18:38; 19:16)*

¹⁵ Muñgu hmbani Pasofa adükari si tüküfeyoambe, muñguambo nindou ranai nindou karabusambeahindi hiniñgüfiyuwanü aboedühi tüküfembo hohoanimoyei marihündi. Ranahambo ana Romi-yomondi bogori nindou ranahamboyo hoafiyeani ai nindou ranahambo aboedühi koariheiri marandi.

¹⁶ Rani-simboani ana, muñguambo nindou ai fifiri-horeimbi nindou ahandi nduri Barabas ai karabusambe manüngu.

¹⁷ Asu rani-simboani nindou afndi ranai guguriyahi mamareiamboyu Pairat ai aheimbo düdureandürühi yahuya, "Se ra nindou daboe ro ahambo karabusambeahindi aboedühi koarihefimbo hohoanimoayeia? Barabasiyu asu Sisas ranahambo Kraisani sei arihündi raniyu?" mehu.

¹⁸ Nga Pairat Suda nindou Sisasimbo ngusüfoambe moaruwairürühiyomo wandi waruhimarurü yahu haya ai ranimbo ndore fifiri-mareandi.

¹⁹ Pairat ai nindou hoafi yiboboferambo wori safambe nîmaru-ane, ahandi nîmorehi ai hoafi koarihendühi yahoya, “Nindou ra nîni-moatükunîyo ai refe-koatemayu ranahambo hoafi ana moai yanjoro, nga se ahambo nîni-nüngundorîmboyafi. Hamani nîmbokoaî ro ahambo yafogoadînambo hoeirîhini hehea hidîdîmo apoyahühi afîndî hoanoîmomayahi,” meho.

²⁰ Nga Godîmbo sîhou-rundeimbî bogoriyomo asu bogori nindou-memo ranai-yomo ai nindou afîndî ranühi menjoro ranaheimboya “Se hoafîndeani anîmbo Pairat ai Barabasîmbo aboedühi koariheirühi asu Sisasîmbo hîfokoambîriramboane,” yahomo houmbo aheimbo hoanoîmombo ngusüfoambe botîmarundüri.

²¹ Asu Pairat ai nindou afîndî ranaheimbo düdüfindürühi yahuya, “Se nindou yimbu ra nindou daboyei ro ahambo karabusambeahîndî aboeda koarihefimbo hoanoîmoayeia?” mehündüramboyei. Asu ai sîmborî ahambo hoafîyahündowohü seiya, “Barabasîmbo,” masei.

²² Asu Pairat ai hoafîyündürühi yahuya, “Asu refe ana, Sisasîmbo Kraisi sei arîhündî ranahambo ra nüngumandîhina?” mehuamboyei. Sîmborî munju ai ahambo hoafîyeihü seiya, “Nîmfîhi tokoemündî pefimboani,” masei.

²³ Asu Pairat ai aheimbo düdüfindürühi yahuya, “Nindou ndanai nîne-moatükunî moaruwai ramareanda?” mehuamboyei. Asu ai moani pukûna hoafi nîmoamo karihendühi hoafîyeihü seiya, “Nindou ranahambo nîmfîhi tokoemündî pefimboani,” masei.

²⁴ Pairat ai ndare hoeireandane hoafi ranahambo wataporîmboyo hombo ra wanîyowohü ai ro ngîrîndahi, nga yifiari tükündüfihü hoafi afîndî yagodomboe mehu. Ranîyu asu hoe fuyamündî haya nindou ranahei hîmboahü warî ahandî ra popoifoareandühi hoafîyühü yahuya, “Nindou ndanî ahandî yifi ra i ro hütîrühünîpoani, nga ranî moatükunî ra sîheihoaranei,” mehu.

²⁵ Ranîyei asu nindou afîndî munjuambo ranai sîmborî ahambo hoafîyeihü seiya, “Ai hütî yifîmboayu ranî-moatükunî ra yîhoefane asu yîhoeîfî nîmorî ranahei ane!” masei.

²⁶ Ranîyu Pairat ai Barabasîmbo aboeda koamarîheira aheimbo sowana mahu. Ranîyu asu ai Sisasîmbo daboadani ndüfurî-ndüfurîfoarüwuri mehua ahambo nîmfîhi tokoemündî pefimbohünda amî-yomondi warîhûmarîri.

Ami ai Sisasîmbo tikîfînamborüwuri tîrîfoefe hoafîmarürî
(Mak 15:16-20; Son 19:2-3)

²⁷ Ranîyomo asu Pairatîndî ami ai Sisasîmbo sowaründümo gafmanî yomondi worî ranambe mahîfomondamboemo, asu munjuambo ami nindou ranai Sisasîmbo wakîmarüwuri.

²⁸ Ranîyomo asu ai ahandî hoearî ra yimîndîbadî houndowohüyomo asu hamburî hoearî hoandarî ra magüdüdo.

²⁹ Ranîyomo asu ai wofî tîhoari-tîhoarümbînambo mbîroambe kîkîmafoarundi. Asu nîmfîharî sowandümo ahandî warîhondü waranî waramberundühi yimîndîho pusîru nîmarîmondühî ahambo tikîfînamborüwuri hoafîyomondowohü yahomoya, “Sudayafe adükari bogori, karihasou-anafi,” mehomondo.

³⁰ Ranîyomo asu ai ahambo ngurî tîfîyomondowohü ahandî warambeahîndî nîmfîhari-mayo ra kosîründümo ahambo mbîhapîri kakîmarüwuri.

³¹ Ai ahambo tikîfînamborüwuri tîrîfoefe hoafîyomondo mburumboemo asu ahandî fiîndî hamburî hoearî hoandarî-mayo ra yimündündümo-ndühîyomo asu hoearî ahandî hondü ra sowandümo güdü hinîngîmarundo. Ranîyomo asu ai ahambo nîmfîhi pefi hîfokoefimbohünda sowaründümo mahomo.

Sisasîmbo nîmfî keimbî karihendeimbîfîhi tîkoründîmo pamarüwuri
(Mak 15:21-32; Ruk 23:26-43; Son 19:17-27)

³² Ahambo sowaründümo hou homondühîyomo asu ai nindou mamî Sairinîhündî, ahandî ndürî Saimon, ranahambo hoeimarîhorî. Ranîyomo asu ai nindou ranahambo Sisasîndî nîmfî keimbî karihendeimbî-mayo ra sowandîfîndo yahomo houmbo hütîhütîmarurü.

³³ Ranîyomo ai homo Gorgotahü tükümfundî. Gorgota ranahamboane ai mbîhapîri nahurai hîfî sei arîhündî.

³⁴ Ranî hîfîhüyomo ami ai Sisasîmbo wain hoe hühütîmbü moatükunî fandü yamundu mburu masabudo. Asu Sisas ai ranî-moatükunî ra sümündü hoeireanda mayoa asu ai moai sümündü.

³⁵ Ranîyomo ai ahambo nîmfî keimbî karihendeimbîfîhi parüwuri hou asu ai ahandî-mayo hoearî ra ahamundî mbusîmo sowandümo yîboborundümo hou ranambo ngorü ai mbîsemündü yahomo houmbo piraimemo.

³⁶ Raniyomo asu ai raraoyafu mburu ranühi nîmarîmo Sisas ahambo yîfîmbiyu yahomo hombu homo hîmboana wamarurü.

³⁷ Ahandî mbîro wafusifohü ahambo papî-hoafi sürü papîru mburu tikoründîmo pamarundî ranai yare hoafiyohü yahoya, NDANANA SISAS SUDAYAFE BOGORI ADÜKARI NINDOUANI, yahomo paru hîningîmarundî.

³⁸ Raniyomo asu ai nindou yimbu hûmbuhünîyafani-rî-nandeimbî ranahafanîmbo Sisas babîdî ahandî fikîmî pamarupîrî. Ngorü Sisasîndî warîhondü waranî parîwuri asu ngorü kadüdü waranî parîwuri marupîrî.

³⁹⁻⁴⁰ Raniyei nindou afîndî ranai hei ngasündîhorî hei rühündühi mbîro hîrîhîrîhündühi ahambo tîrîfoarîhorühi hoafiyahündowohü sahündoya, “Sapo se Godîndî worî ra bîrîfoefe mburumbo moanî ngîmî sihî yangîrî fondîfe hîningîfembo mayafiyosi! Se Godîndî nîmorîyafühanasi, se sîhafîhoari yaro aboedamboyafosi. Se ndahonî nîmî keimbî karîhendeimbî-fihîndî hîfîna foarefoao peyafîsî!” sei hoafimehündo.

⁴¹ Nindou ai ramehindî ranî-süngu yahurai Godîmbo sîhou-rundeimbî bogorî nindou, ahî-nümbî hohoanîmo yamundu-rundeimbî asu ranîhündambo bogorî nindou ranai-amboanî yaru tikîfînambo-rüwurühi tîrîfoarüwurühi yahomoya,

⁴² “Sisas ai nindou bîdîfîramboyu ai aboedamboeandî marandî, nga asu ai ngîrî ahandî fimbo ana aboedamboeandî! Awi aiana Israerî-yafe adükari bogorîmbeipoanî! Asu ai haponda nîmî keimbî karîhendeimbî ranî-fihîndî hîfînî akusîfoendî ana, asu ro ahambo anîhondümbö-ndîhurîmboyefî!

⁴³ Ai Godîmbo anîhondümborîrîhi Ahandî nîmoranahî mehu. Refeanasi, awi sîhîrî hoeindîhu God ai ahambo farîhefîmboayu ranahambo,” mehomondo.

⁴⁴ Asu nindou hûmbuhünîyafani-rî-nandeimbî Sisasîndî fikîmî mapaiarîfanî amboanî ai mare moanî nindou bîdîfîrî ai ramarîhorî nou yahurai rarînerî tîrîmafoarînerî.

Sisas ai ndeara munjuna yîfîmayu

(Mak 15:33-41; Ruk 23:44-49; Son 19:28-30)

⁴⁵ Refe hayamboyo-ane hüfînimbo peyo haya hîfî munju ranai nîmbî nîmarî ho ho hombo nîmbambe hondü hüfîwuyambe tüküme feyo.

⁴⁶ Hüfîwuyambe safî smogodühi Sisas ai puküna heiyuhü yahuya, “Eri, Eri, rema, sabaktani?” mehu. Ranî hoafi ra yare yahurai hoafiyowohü yahoya, “Wandî God, wandî God, se nîmboe wambo hîningîro-wandîrîmboayafî?” meho.

⁴⁷ Nindou bîdîfîrî ranühi manîmboei ranai ranî hoafi ra hîmborîyei hehi hoafîyeihü seiya, “Nindou ranai ana Erasî-amboanî dükarîrî mînggayundo,” masei.

⁴⁸ Nîmai nindou mamî ahei mbusümo ranai pîpîyu hu worapo-worapoyoweimbî moatükunî nou semündî mbura nîmîharîfîhi pare hîmondamündü mbura hühütîmbü wain hoe ranambe foare hüramündî haya Sisas ai ranî moatükunî ra mbîsümündü yahu haya segodîmbo mehu.

⁴⁹ Nga asu bodîmondî ai hoafiyahündowohü seiya, “Awi, hoeindîhu mbundîhumbo Erasî ai ahambo farîhefîmbo tükümandîfiyu wanîmandîyo,” masei.

⁵⁰ Ranîyu asu Sisas ai asükaiyu puküna heiyuhü ahandî yîfiarfî hîningîrîrîhî nîmokomayu.

⁵¹ Ranîyo asu Godîndî worî safambe hoearî yipurî nafîtambehü mahetaro ranai nîmoamo ngahî peyo haya hanî hîfînî gebü türeandühi yimbu kîkîmareandî. Hîfî ai fîfîmîyowohüyo munjuambo nîmoei ranai gübüdumarîhoayo.

⁵² Yîfambe ranai nafîtambe tîhoai-tîhoairandühi asu Godîndî nindou afîndî horombo yîfîsafîmayei ranai yangîrî botîyahi-botîyahi marîhündî.

⁵³ Ai yîfambe ra hîningîrîhi hehi Sisas yangîrî asükaiyu botîmefiyu ranî-süngunambo ai Süruhoeimbî Ngoafi adükari (Serusarem) ranîna mahei. Ranîyo nindou afîndî ranai aheimbo ranühi hoeimarîhindîrî.

⁵⁴ Amî-yomondî bogorîyu asu bîdîfîrî amiyomo ranai ai-babîdîmbo nîngomombo Sisasîmbo hîmboanawarürühi manîngomo ranai sapo hîfîheyowohü asu munjuambo moatükunî tüküme feyoa hoeimarundî ranîmbo yîhîmboymondühi hoafiyomondühi yahomoya, “Awi aiana Godîndî Nîmorî hondüyu,” mehomo.

⁵⁵ Nîmorehî afîndî bîdîfîrî Garirî hîfî hîningîrîhi hehi Sisasîmbo farîhefîmbo süngumarîhorî masühîsi-maye ranai burîyei. Ai moai akîmî papühüyahindî, nga moanî angunî goagu safî nîmboeimbo hîmboarî papîmayei.

⁵⁶ Nîmorehî burîmayei ranahei mbusümo ra ngorü Maria Makdarahündîyo, ngorü ra Maria Sems Sosepîyafandî hondîyo asu sapo Sebedîndî nîmorehîyo rarîhi ai manîmboei.

Sisasîmbo Sosep Arimateahündî ai hongu ambe masîherü

(Mak 15:42-47; Ruk 23:50-55; Son 19:38-42)

⁵⁷ Ndeara nɪmbambe nindou napo afɪndeimbi ahandi nduri Sosep Arimateahundi-mayu ranai tükümeɟiyu. Nindou ranai-amboani Sisasiɱbo süngururi-randeimbi nindouyu.

⁵⁸ Ai hüfu Pairatɪndi hɪmboahü tüküfi nüngumbo Sisasiɱdi yifɪnɪmoko ranahambo ndahamɪndi yahu haya düdumefindo. Ranıyu asu Pairat ai Sisasiɱdi yifɪnɪmoko ra Sosepɱbo dabudo mehu.

⁵⁹ Sosep ai yifɪnɪmoko serümündü mbura simbori kifohi hoearɪfihı pariri hımondımariri.

⁶⁰ Ranıyu ai ahandi hongu nımoei ngınɪndambe simbori nafırıhai hınıngımareandi ranambe masıherü. Ai nımoei yıtıfo afındi ra gügürıhai nafıtambembo güre pare mbura ndameɟiyu.

⁶¹ Ranı-yafe Maria Makdarıhündi-mayo ranaiyo asu ngörü Maria-mayo ranaiyo ai hongu ra hanıgıfohü mamarıfe.

⁶²⁻⁶³ Ngörü sina moani nımarıɱbo si tüküfeyoambe Godıɱbo sıhou-rundeimbi bogoriyomo asu Farisi nındouyomo ranai Pairat babıdı mamühıyafu fandu nımarıɱmo hoafıyomondühi yahomoya, “Nindou adükari, ro hohoanımoeyıfıɱboanefı hoafı mamı sapo nindou wosıhoafori hoafımbı-mayu ranai yare hoafıyuhüya, ‘Ro ngımı sinda mbundıha asu asükainda yanıgırı botındaheamboyahı,’ mehu ra!

⁶⁴ Ranıɱbohöndambo anıɱbo asu se hoafındafanı hongu ra ndore ngınɪndi hıfandiyo ho ngımı si ranühi tüküfemboane. Rananıɱbo asu ahambo süngururü-rundeimbi ranai ngırı ahandi fıniɱmoko ra dıbo hümbuhünıɱbo ndowandümo houmbo asu ai nındou ranaheimbo hoafındımondühiya, ‘Ai yıfıhündi yanıgırı botımeɟiyu,’ mbısiɱmo. Süngunambo wosıhoafori hoafı ranai asu horombo wosıhoafori hoafımayu ranahambo ngasündeamboe,” mehomo.

⁶⁵ Ranıyo asu Pairat ai ahamumbo hoafıyupurühi yahuya, “Se hıfandıru-rundeimbi nindou bıdıfırı sowapundümo houmbo ngomo moanı hongu ambe ra ngınɪndi hamındı papı papındu hınıngındındı,” mehupırı.

⁶⁶ Ranıyo asu ai ranıhünda botıyafu homo hongu ambe ranahambo yowanı yahomombo paru hınıngırı houmbo asu nindou bıdıfırıambo hıfandiyo nımarıɱbo hınıngımarupırı.

28

*Sisas ai yıfıhündi yanıgırı botımeɟiyu
(Mak 16:1-10; Ruk 24:1-10; Son 20:1-18)*

¹ Moanı nımarıɱbo si ranai muıgıyo ane, asu weıngurühi sıhi hapoadümo sıambe hondü hüfıhamındı sıfo-koateyuambe, Maria Makdarıhündıyo asu ngörü Maria ranaiyo ai hongu Sisas yanıgürımbü-mayo ra hıɱboambo mahafe.

² Ranıyo moanı nımai hamındı hıfıhe afındı ranai tüküfıhiyo, Adükariɱdi nendi ranai sünambeahındı kusü nımoei afındı nafıtambıhi mapaiaro ra gügürıhai sıhai hayambo ranıwamı mamaru.

³ Ai wabürüsü nahurayıwohüyo asu ahandi hoearı ranai moanı mburıngıai kifohı hamındı nahurayı tükümeɟeyo.

⁴ Ranıyomo asu nındou hongu ambe ranahambo hıfandı manıngomo-memo ranai ahambo yıhımbombo hıhamındarıyomondühi yıfı nahurayı korımemo.

⁵ Asu sünambeahındı nendi-mayu ranai nımorehi yımbumefe ahafembo hoafıyupırühi yahuya, “Se awı yıhıɱbo-ndamboyafe. Ro sıhafembo fıfırıheapırıɱbo-anahı, sapo seana Sisas nımi keımbı karıhendeımbıfıhı hıfokoameɟiyu ranahambo kokombo-anafenda.

⁶ Aiana moanı ndühi yanıguru. Aiana sapo horombo hoafımayu süngu yanıgırı aboeda asükai botımeɟiyu. Awi naha fındı ai meıguru nda hoerıne.

⁷ Ngı se nımai ngafe ahambo süngururü-rundeimbi nındou-memo ranahamumbo hoafındafınapurühiya, ‘Ai yanıgırı aboeda botımeɟiyu. Asu haponda ai Garıınambo horombofı sıhamındı wagabe ahu, ngı se ranühi anıɱbo ahambo hoeındurümbemo!’ mbısafe. Hapoana ro sıhafembo hoafıyahıpırıɱbo-anahı,” mehupırı.

⁸ Ranıyafe ai hongu ra hınıngırıne hena yıhımboyafesi, ngı asu ai hıhıfı-hıhıfı kameihü pıpına Sisasiɱbo süngururü-rundeımbıɱbo hoafombo mahafe.

⁹ Moanı nımai Sisas ai ahafembo-so tüküfi hoafıyupırühi yahuya, “Karıhapısi,” mehupırı. Ai ahambo-so tüküyafıne yıtınarıhi kıkıhırınandıfe henambo ahambo Adükaranı safe hena hohoanıɱmomefııando.

¹⁰ Sisas ai ahafembo hoafiyupirühi yahuya, “Se yihimbondamboyafe. Se ngafe wandi wandafi mamambo hoafindafeani animbo asu ai Garirinambo ngifomo tükündafu ranühi animbo ai wambo hoeindundirimoemo,” mehu.

Nindou hifandu maningomo ranai hoafi sowandümo homo wataporimbomarundi

¹¹ Nimorehi yimbume fe ranai nafi mbahafe nou ranambo, bidifiri hifandu-rundeimbi nindou ranai ngoafi adükarimayo ranina homo bogori Godimbo shou-rundeimbi nindou ranahamumbo munguambo wataporinane-moatükuni ahamundi himboahü tüküme feyo ranahambo wataporimbomarundi.

¹²⁻¹³ Raniyomo Godimbo shou-rundeimbi nindou bogoriyomo asu bogori nindou-memo ranaiyomo ai mamühiyafu houmbo hoafi ffirmarundi. Ai kaki afindi ra amimemo ranahamumbo sabupurühi yahomoya, “Se randu hoafindimondühi animboya, ‘Nimbokoani ro yapomboyahu mboapoefi nou ranambo ahambo süngururü-rundeimbi ai tüküyafu hümbuhünimbo ahandi finimoko ra masowaründümo,’ mbi simo.

¹⁴ Rani hifi bogorimbofi hifanda-randeimbi ai rani hoafi ra himbornduan asu ro ahambo bidifiri hoafindahundoani rananimbo asu se ngiri ranimbo tiririfo tükümfemboe mbi simo hou afindi hohoanimondimo,” mehomopuri.

¹⁵ Ranimboane ami-memo ranai kaki masabupurimayo ra sowandümo hou asu ai ahamumbo hoafimemopuri süngu yaru homo hoafimemo. Ranane asu rani hoafi ra Suda-yafe mbusümo hapondanambe amboani yanggorü wakareandi.

Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbimboso tüküme fiyu

(Mak 16:14-18; Ruk 24:36-49; Son 20:19-23)

¹⁶ Sisasimbo süngururü-rundeimbi 11memo ranai Gariri wafunambo mahafomo sapo horombo Sisas ai ranühi ngomo mehupuri süngu.

¹⁷ Ai homo ahambo hoeirüwurihüyomo asu ahambo ngüsüfo parüwuri hohoanimomemondo. Nga asu bidifiri ai ahambo hohoanimbo yimbomborurü.

¹⁸ Sisas ai akimi ahamumbo-so sühüfi hüfu hoafiyupurühi yahuya, “God ai wambo munguambo nginindi sünambeahindiyoy asu hifinindiyoy ra sendirimboani.

¹⁹ Ranimböhündambo animbo asu se ngomo munguambo nindou ranaheimbo ai wambo sünguyondiri-rambo nindou tüküfemböhündambo randu ndundi. Asu se aheimbo Apendi ndürinambo, Nimorindi ndürinambo, asu Yifiafi Aboedindi ndürinambo himon hundüründündüri.

²⁰ Asu ro sihamumbo hoafimehapuri ra munguambo moatükuni süngufe hombohünda yamundündüri. Asu ro se babidi nimboa ngambo bidifiran si tükümfemboe,” mehupuri.

Mak Aboedî Hoafî Mak ai sürü papîmarandî

Son hundürüra randeimbî ai hoafî bokamarîhendî

(Matyu 3:1-12; Ruk 3:1-2; 3:15-17; Son 1:19-28)

¹ Sisas Kraîs Godîndî nîmorîmbo aboedî hoafane nda.

² Hoafî nda boatei tüküme Feyo Godîndî hoafî hoafîyu randeimbî Aisaia ai sürü papîmarandî nahurai. God ai yahuya,

“Ro nindou mamî wandî hoafî bokarîhefembohünda koandîhehinanî ai sîhambohünda horombondîfi ngumbui.

Asu ai anîmbo sîhambohünda nafi dîdîboadondeambui.

³ Nîmî wohî furîkoatereandühi, nindou mamîndî yasîmondî mîngîyo hoafîyowohü yahoya,

‘Adûkarîmbohünda nafi nafîndîhehindî.

Ahandî nafi dîboadondîhindî, meho,” mehu.

Aisaia 40:3

⁴ Son nindou hundürüra randeimbî-mayu ranai nîmî wohî furîkoatereandühi tüküfi nîmorehî nindowenihîmbo Godîndî hoafî bokarîhendühi yahuya, “Se moaruwai hohoanîmo hîni ngîfe aboedî hohoanîmo süngufembo nafuimbohünda hundüründeianî anîmbo, God ai sîhe moaruwai hohoanîmo raguanamondeambui,” mehu.

⁵ Ranîyei nindou afîndî Sudahündîyei asu Serusaremîhündîyei ai Sonîndî hoafî hîmborîmbo mahei. Ai ahei moaruwai hohoanîmo ra weindahî hoafîmayeia Son ai Sodan hîmo hundürümarandüri.

⁶ Asu Son aiana hoearî kamer nînendînambo nafümbî güde mbura tîtapürînambo kikîhîrîhaimarandî. Ahandî sesî ana yîtîhî asu efu hoe ranîyo sesü-marandî.

⁷ Son ai nindou ranheimbo hoafî bokarîhendühi ndare hoafîyuhî yahuya, “Nindou ngorü süngu düdümbui ahandî ngîni ndî ra wandî ngîni ndîmbo ngasündeamboane. Roana amofe ahandî sufîhîndî wofî ra fufurîfembo nindou aboedî hamîndîyahîpoanî.

⁸ Ro sîheimbo hoenambo hundürühandüri arîhandî, nga ai anîmbo Yîfi afî Aboedînambo hundürü-ndandürümbui,” mehu.

Son ai Sisasîmbo hundürümarîri

(Matyu 3:13-17; Ruk 3:21-22)

⁹ Ranî-sîmboanî Sisas ai Nasaret ngooafî Gariri hîfîhî hîni ngîre haya masünuwamboyu Son ai Sodan hîmo hundürümarîri.

¹⁰ Asu nîmehünou hoe hîni ngîre haya tüküfi süfu hoeireandane sünü ai bureandühiyo Yîfi afî Aboedî ranai ahambo sowana wupufo nahurai makoso.

¹¹ Hoafî mamî sünambeahîndî tüküfehü yahoya, “Se ana wandî ngusüfo parîheanîneimbî nîmor-anafî. Asu ro sîhamboane ngusüfoambe siaoeheandî,” meho.

Satan ai Sisasîmbo moaruwai hohoanîmombiyuwa yahuhaya rari hoeimarîri

(Matyu 4:1-11; Ruk 4:1-13)

¹² Nîmehünou Yîfi afî Aboedî ai Sisasîmbo nîmî wohî furîkoatereandühi koamarîhera mahu.

¹³ Ranühi 40 si manüngua Satan ahambo moaruwai hohoanîmombiyuwa yahuhaya rari hoeimarîri. Sisas ai afoendî nîni hondi babîdîmbo nünnguwanî asu sünambeahîndî nendî ai ahambo mafarîhawurî.

Sisas ai Gariri hîfambe piyu haya Godîndî hoafî wataporîmbomarandî

(Matyu 4:12-17; Ruk 4:14-15)

¹⁴ Son ai karabusî-mefiyua asu Sisas ai Garirîhü tüküfi, Godîndîmayo aboedî hoafî ra bokamarîhendî.

¹⁵ Ai aboedî hoafî ra wataporîmborandühi yahuya, “God ai hoafîmayu si ra ndeara tüküfehü asu ahandî ngîni ndî hîfandarandî ra ndeara akîmî tüküfemboane. Nga se moaruwai hohoanîmo ra hîni ngîndîhi hehi aboedî hohoanîmo süngundîhindî,” mehu.

Sisas ai nindou yimbuyimbu hoafîmayua ahandî süngu mahomo

(Matyu 4:18-22; Ruk 5:1-11)

¹⁶ Sisas ai kurîhoe Gariri hîmborîkîmî huhü Saimon Andru apodohombo hoeimareapîri. Ai andürî kurîhoeambe mafoarîneandî, ai kinî wowarîyafanî rinandeimbî nindou wambo.

¹⁷ Sisas ai ahafan+imbo hoafiyup+ruh+ yahuya, “Se mborai wambo süngund+nand+ri nd+nand+, ranan+imbo ro si+hafan+imbo nindou sem+nd+imbo yamund+heap+ri+imboyah,” mehu.

¹⁸ Asu ai n+mehünou andür+ si+hene hena ahand+ süngu mahafan+.

¹⁹ Ai akidou sühüfi hu Sebedind+ n+mor+ yimbu, Sems Son apodohombo botambe n+mar+fan+imbo andür+ di+boadomar+neanda hoeimareap+ri.

²⁰ Sisas ai ahafan+imbo hoaf+mayup+ramboyafan+, ahafand+ af+nd+ Sebedi asu mam+ ratüpuri+yomo rundeimb+ nindou botambe h+n+ng+ri+neapur+ hena, Sisas+nd+ süngu mahafan+.

Sisas ai nindou mam+nd+ flambeah+nd+ moaruwai nend+ h+haimafoareand+ (Ruk 4:31-37)

²¹ Sisas ai ahambo süngururü-rundeimb+ bab+d+imbo moan+ ngoaf+imbo n+mar+ sih+ Kaperneam ngoaf+nambo mah+fomo. Rani-s+imboan+ ai Suda-yei rotu worambe kefuai hafu n+moreh+ nindowenih+imbo God+nd+ hoaf+ yamund+mareandür+.

²² Ran+yei asu ai ahand+ yamundife hoaf+ ranahambo hepün+mehind+. Sapo ai moai ah+nümb+ hohan+imo yamundu rundeimb+ nahurai yamundeand+, nga nindou adükar+ ng+n+ndeimb+ nahurai yamund+mareandür+.

²³⁻²⁴ Rani-s+imboan+ nindou mam+ moaruwai nend+ n+marümb+mayu ranai Suda-yei rotu worambe n+marü puküna hoaf+ kar+hoehü yahuya, “Sisas, Nasaret+hünd+, se yohoe+imbo n+n+ nün+ngufemun+imboya+ mas+n+fi? Y+hoefombo moaruwaimbo-fimun+imbo saf+imboya+? Ro fi+ri+héan+n+. Se ana God+nd+ mbumund+ nindou-anaf+,” meho.

²⁵ Asu Sisas ai moaruwai nendambo ng+n+nd+ hoaf+yuh+ yahuya, “Se hoaf+ k+k+rand+fi hawa kos+foao,” mehundoamboyo.

²⁶ Asu moaruwai nend+ ranai nindou ranahambo yabad+ri h+n+ng+rér+ mbura hoaf+ moan+ puküna kar+hoai haya nindou ranahand+ flambeah+nd+ makos+foend+.

²⁷ Ran+yo asu munquambo n+moreh+ nindowenih+ ranai hepün+hindüh+ aheihoar+ simbor+ hoaf+yeih+ seiya, “N+n+moatükun+yo nda yahurai tüküme+feyoa? Nindou ndanai simbor+ moatükun+ bogor+ nindou nahurai yamund+mareand+. Asu ai moaruwai nendambo hoaf+mayua ahand+ hoaf+ h+imbor+mayeri,” masei.

²⁸ Ran+yo asu Sisas+nd+ hoaf+ ranai n+mehünou munquambo h+fi Garirihü ra hoangu wak+mareand+.

Sisas ai Pitand+ yamongoam+nd+ aboed+mareand+ (Matyu 8:14-15; Ruk 4:38-39)

²⁹ Sisas ai ahambo süngururü-rundeimb+ bab+d+imbo Suda-yei rotu worambeah+nd+ tüküyafu houmbo Sems weimbo Son bab+d+imbo Saimon weimbo Andru-yafand+ wor+nambo mahomo.

³⁰ Saimon+nd+ yamongoam+nd+ ai angünumbo fond+hü mapowa asu ahand+ angün+ ranahambo n+mehünou Sisas+imbo hoaf+mehündo.

³¹ Ran+yo Sisas ai hüfu ahand+ wat+njarüh+ k+k+h+ramündü bot+mareanda asu angün+ ahand+ ranai n+mehünou makos+foenda asu ses+ sind+marand+.

Sisas ai nindou af+nd+ aboed+mareandür+ (Matyu 8:16-17; Ruk 4:40-41)

³² Mam+ ran+ n+mbambe hüf+h+am+nd+ hür+m+ndowa nindou ranai n+moreh+ nindowenih+ angünümb+ asu moaruwai nendeimb+ fufurühümünd+hündür+ Sisas sowana mafand+hind+.

³³⁻³⁴ Munquambo nindou ngoaf+hünd+ ranai hei wor+ Sisas n+marümb+ ran+ yipuri+k+m+ bur+mayeria Sisas ai af+nd+ n+moreh+ nindowenih+ munquambo mam+krambo angünümb+ aboed+reandür+ asu moaruwai nend+ af+nd+ raganamboreandür+ marand+. Asu moaruwai nend+ ranai ahambo fi+ri+hor+ ran+imboyu ai aheimbo yowan+ ak+idou amboan+ hoaf+yopoan+ mehündür+.

Sisas ai Garirihü hoahoangu wak+mareand+ (Ruk 4:42-44)

³⁵ Sisas ai siambe hondü n+mb+ hoang+ri+ kiaroambe bot+fi haya hu gorügoan+n+ nindou n+mar+koateyohü God+imbo di+d+ba+fiyuhü mamaru.

³⁶ Asu Saimon ai ahand+ ngunind+ bab+d+ Sisas+imbo kokomarur+ homo.

³⁷ Ai homo hoeirüwuruh+ hoaf+yomo-ndowohü yahomoya, “Munquambo nindou ai sihambo kokor+hün+nühanei,” mehomo.

³⁸ Sisas ai ahamumbo hoafiyupurühî yahuya, “Ngorü ngoafi akimî adaburo ranambo ngefo. Rananimbo ro aheimbo amboanî Godindî hoafi hoafindahandürî. Ranimboyahî ro nda masinhi,” mehu.

³⁹ Asu Sisas ai mungu Gariri hîfîhü hoahoangu wakireandühî, Suda-yei rotu worambe hu, Godindî hoafi bokarîhendühî asu moaruwai nendambo hîhaifoareandürî marandî.

Sisas ai nindou mamî mîmanîho masimeimbi aboedîmarirî

(Matyu 8:1-4; Ruk 5:12-16)

⁴⁰ Nindou mamî mîmanîho masimeimbi ai hu Sisasindî yirikimî piyu nîmarumbo hûti hoafirürühî yahundoya, “Se refembo yifirayafi ana, wandî mîmanîho masimeî ra aboedîndowandîrî,” mehundo-amboyu.

⁴¹ Asu Sisas ai ahambo hîpoamborirühîyu, ahandî warinambo sündirühî yahundoya, “Refembo samboanahî, nga se aboedîyafa,” mehu.

⁴² Ranîyo masimeî ranai nîmehünou dîdikîrîfoendühîyo asûkai nindou ranai aboedîmayu.

⁴³⁻⁴⁴ Sisas ai nindoumayu ranahambo ngoafinambo koarîherühî asûkaiyu hoafiyundowohü yahundoya, “Se yowanî nindou mamîmbo amboanî sîhafî fi ranahambo hoafiyopoanî. Nga se ngoafi Godimbo sîhai-randeimbiambo sîhafî fi ra nafuindafîndo. Rananimbo Mosesindî ahînûmbî hoafîmayo süngu sîhafî fi aboedî tüküme feyo ra aheimbo nafuimbohünda Godimbo sesî mbîsîhenda-mboane,” mehu.

⁴⁵ Nga asu nindou ranai hu Sisas ai ahambo aboedîmarirî ranahambo wataporîmbo-maranda asu Sisas ramareandî hoafi ra munguambo ngoafi hîhîmborîmayeî. Ranîmboyu Sisas ai nindou hoeindî-hindîrî-mboyeî yahuhaya moai mamî ngoafi amboanî hu. Ai nindou nîngo-koateyeîhî manûnguyosî, nga asu nindou ranai munguambo hîfîhündî ahambo sowana hei marîhündî.

2

Sisas ai nindou yirîwarî moaruwaimbü aboedîmarirî

(Matyu 9:1-8; Ruk 5:12-16)

¹ Yahunûmbî si ho hayamboyoane Sisas ai asûkai Kaperneam ngoafinambo hîhîrîfi mahu. Ranîyo ai hu worambe amaru hoafi ra mahoango.

² Nindou afîndî ranai fandambo worî ranai tühüforeandühî moai yipurîkimî amboanî fondî akîdou nîngo. Ranîyo Sisas ai aheimbo Godindî hoafi yamundeandürühî mamaru.

³ Yimbu-yimbu nindou ai nindou yirîwarî moaruwaimbü ra fondîwamî foarüwuri mburu sowaründümo mahîfomo.

⁴ Nindou ranahambo Sisas sowanambo semündü hîfombo nindou afîndîwambo nafî gümareandamboyo hafomo worîwamî Sisas nûngu sîmogodühî hîfînambo tîtirundeimbi worî ranambe wangetayîrîhou mburumbo fondî kameihü masafoarüwuri.

⁵ Ranîyu Sisas ai nindou ranahamundî anîhondümböfe ra hoeireanda mayoa, nindou yirîwarî moaruwaimbü ranahambo hoafiyundowohü yahuya, “Nindou hoarîfi, sîhafî moaruwai hohoanîmo ranana amboawi sambo-anahî,” mehu.

⁶ Asu ahînûmbî hohoanîmo yamundu rundeimbi bîdîfirî ranühî mamarîmo ranai ahamundîhoarî ngusüfoambe raru hohoanîmoyomondohü yahomoya,

⁷ “Nîmboe nindou ndanai hoafi yahurai hoafayua? Ai Godîyupoanî yahurai hoafayua. God mamî yangîrî anîmbo moaruwai hohoanîmo ra amboawi mbüsümbî,” mehomon-damboyu.

⁸ Sisas ai nîmehünou ahînûmbî hohoanîmo yamundu rundeimbi-yomondî hohoanîmo ra fîfîreandî. Ranîyu ai hoafiyupurühî yahuya, “Nîmboe se ndanî moatükunî nda raru hohoanîmoemoa?”

⁹ Nîne hoafîyo nindou yirîwarî moaruwai ndanahambo hoafîmbo hînîngîrouayoa? Ro hoafîyahühî sahîya, ‘Sîhafî moaruwai hohoanîmo ranahambo amboawi,’ asahîyo asu ‘Botîyafa sîhafî fondî sowandîfî hawa hafî,’ asahîyo. Nga yimbu ra hoafîmbo ro ngîndeimbi-anahî. Asu yimbu hoafi ra hoafîmbo nahanîyo hînîngîrouayoa asu nahanîyo tîjûmbayo? Yîbobo ro hoafîndahanî anîhondümbö tükündîfemboe.

¹⁰ Nga ro sîhamumbo ranîmoatükunî ra fîfîrîndundî asahî, Nindou Hondü ai hîfî ndanühî moaruwai hohoanîmo amboawi yahombo ngîndeimbani,” mehu. Ranîyo asu Sisas ai nindou yirîwarî moaruwaimbü mayu ranahambo hoafiyundowohü yahuya,

¹¹ “Ro sîhambo hoafayahanîni, botîyafa sîhafî fondî sowandîfî hawa worînambo hafî,” mehundo-wamboyu.

¹² Nindou afîndî menjoro ranahei hîmboahü yirîwarî moaruwaimbü mayu ranai nîmehünou botîfi ahandî fondî semündü haya mahu. Ranîyo nindou afîndî menjoro

ranai hepūnahindūhi Godimbo aboedani sei hoafiyeihi, “Moai horombo ro ndahurai moatūkuni hoerihundi,” masei.

Sisas ai Rifaimbo mborai wandi süngu mehu

(Matyu 9:9-13; Ruk 5:27-32)

¹³ Sisas ai asūka hihirifi haya Gariri kurihoe hīmborī kīmī hūfuane nindou afīndī menjoro ranai ahandī süngu tūmare hoamboyu asu Godīndī hoafī yamundīmareandūri.

¹⁴ Ai huhūndamboyu Rifai Arfiusīndī nīmorī ai ahandī takis kaki semīndī worambe mamaruwa hoeimarirī. Ranīyu Sisas ai hoafīyundowohū yahuya, “Mborai wandī süngu,” mehundo-wamboyu Rifai ai botīfi haya Sisasīndī süngu mahu.

¹⁵ Sisas ai ahambo sünggururū-rundeimbī babīdīmbo Rifandī worambe takis kaki sowandūmo rundeimbī nindou-yomo asu moaruwai hohoanīmoyomo rundeimbīyomo ai-babīdīmbo nīmarīmo masowasūmo. Nindou yahurai ranai mūnguambo si Sisasīmbo sünggururū marundī.

¹⁶ Farisihūndī ahīnūmbī hohoanīmo yamundurundeimbī ranai hoeirundane Sisas ai takis kaki sowandūmo rundeimbī asu moaruwai hohoanīmoyomo rundeimbī nindou babīdīmbo sesī masesu. Ranīyomo ahambo sünggururū-rundeimbīmbo dūdūrūpurūhī yahomoya, “Nīmboe Sisas ai takis kaki sowandūmo rundeimbī asu moaruwai hohoanīmoyomo rundeimbī nindou babīdīmbo nīmarūmo sesī sesū maranda?” mehomo.

¹⁷ Sisas ai ranī hoafī ra hīmborīyu haya ahīnūmbī hohoanīmo fīfirundeimbī rana-hamumbo hoafīyupurūhī yahuya, “Nindou aḡgūnī-koate ana moai dokta sowanambo hei rīhūndī, ḡḡa aḡḡuneimbī anei hei arīhūndī. Mamī yahuraiane ro makosahī nda mbumundī nindou anefī seimbī nindou ranaheimbo mborai yahombo-yahīpoanī, ḡḡa nindou moaruwai hohoanīmoyei rīhūndeimbī seirīhūndeimbī ranaheimbo mborai yahomboyahī,” mehu.

Sisas ai sesī wehīsaombo hoafī yamundīmareandī

(Matyu 9:14-17; Ruk 5:33-39)

¹⁸ Sonīmbo sünggururū-rundeimbī asu Farisi-yomondī sünggurundeimbī ai mamīmbo sesī wehīmemo. Ranīyo asu nindou bīdīfirī ai homo Sisasīmbo dūdūrūwurūhī yahomoya, “Nīmboe Sonīmbo sünggururū-rundeimbī asu Farisi-yomondī sünggurundeimbī ai sesī wehīsaoyomo arundī, ḡḡa asu sīhafi sünggurunīnī rundeimbī ana moai sesī wehīyomo rundī?” mehomo-ndamboyu.

¹⁹ Asu Sisas ai yare hoafīyupurūhī yahuya, “Nindou mamī nīmorehī semīndīmbo sīhī ai babīdīmbo nūnguambe ra sesī wehīmandeiyō? Nindou nīmorehī semīndīmbomayū ranai ai-babīdīmbo nūnguambe ana ḡḡirī sesī wehīndei.

²⁰ ḡḡa sünggunambo nindou ranahambo ndowarūndūmo ḡḡomondanī ai-babīdīmbo nīḡḡokoate-ayūambe anīmbo sesī wehīndeimboyei.

²¹ Nindou mamī aiamboanī moai hoearī goesūrī sīmborī semūdū haya wamīndafī ḡḡīsīharī hoearī fīhī pare kakīyu randī. Rawareandī ana, boboe-ndandanī asu hoearī goesūrī sīmborī ranai akīdou yanḡḡirī yagodī mbunda ḡḡīsīharī hoearī ra hīrīndeamboe. Hoearī goesūrī sīmborī rananai wamīndafī ra hīrīndeandanī asu ambe afīndī nīḡḡomboe.

²² Asu nindou ḡḡorū ai sīmborī wain hoe ra wamīndafī wain hoe nīnīhondī hoearī hīpīrī ranambe ḡḡirī kandeandī. Rawareandī ana, hīpīrī ranai borīndīfeihū wain hoe ranai keboemboe. ḡḡa sīmborī wain hoe ana hīpīrī sīmborī ambe femboane,” mehu.

Moanī nīmarīmbo sīhī ratūpurīkoatembo hoafī

(Matyu 12:1-8; Ruk 6:1-5)

²³ Mamī ḡḡoafīmbo nīmarīmbo sīhī Sisas ai ahambo sünggururū-rundeimbī babīdīmbo wit nūmbūrī mbusūmo mahomo. Ranīyo ahambo sünggururū-rundeimbī ai wit ahurī bīdīfirī hūrīmarūndūmo.

²⁴ Asu Farisihūndī ai Sisasīmbo dūdūrūwurūhī yahomoya, “Nīmboe sīhambo sünggurunīnī rundeimbī ai moanī nīmarīmbo sīhī ahīnūmbī ra rawarunda?” mehomon-damboyu.

²⁵ Asu Sisas ai sīmborī hoafīyupurūhī yahuya, “Awi se Defit ai ahandī wandafī mamī babīdīmbo sesīkoate wembomboyomondūhī ramareandī ra hoeirundai wanīyo?

²⁶ Sapō Abaiatar ai Godīmbo sesī sīhairandei-mbīmbofi nīmaruambe Defit ai Godīndī ser worambe kefuai hūfu bret Godīmbo masīhoundī ra masesu. Bret ranana Godīmbo sesī sīhou-rundeimbī yanḡḡirane sowasūmo arundī. ḡḡa Defit ai sesūhī ahandī wandafī mamīmbo bīdīfirī masagapurī ra moai fīfirūndiyō?”

²⁷⁻²⁸ Sisas ai asūkai Farisimbo hoafiyupurühī yahuya, “Moanī nīmarīmbo si ranahambo fehefemboypoanī God ai nindou nafīmarandī. Nga moanī nīmarīmbo si ranai nindoumbo mbīfarīheirambo yahuhayamboyu nafīmarandī,” mehu.

3

*Sisas ai nindou watījarī moaruwaimbü aboedīmarirī
(Matyu 12:9-14; Ruk 6:6-11)*

¹ Asūkai ŋgorū-sīmboanī Sisas ai Suda-yafe rotu worambe kefuai hūfuane nindou watījarī moaruwaimbü ai ranūhī mamaru.

² Ranīyo nindou bīdīfirī ai Sisasīmbo hīmboarī safūhīmarīwurī moanī nīmarīmbo sihī nindou watījarī moaruwaimbü ra aboedīndira papīhoafīndīhurī yahomo houmbo.

³ Sisas ai nindou watījarī moaruwaimbümayu ranahambo hoafiyundowohū yahuya, “Botīyafō ndūhī sūhūfanī munḡuambo hoeimbīrīhinīnī,” mehu.

⁴ Ranīyu Sisas ai dūdureandūrūhīya, “Nīnī-moatūkunīyo moanī nīmarīmbo sihī refembo ahīnūmbī ra aboedayo, aboedī moatūkunī refemboyo moaruwai moatūkunī refemboyo? Nindou hīfokoeffemboyo asu nindou aboedambōfemboyo?” mehu. Nga ai moai sīmborī ahambo akīdōu amboanī hoafīyomo.

⁵ Sisas ai nindou ranahamumbo hūbudurapurī wakīreapurane asu ahamundī ḡusūfoambe ranai tapīhamīmayo-wamboyu hīhīfī-hīhīfī-koatemayu. Ranīyu asu nindou watījarī moaruwaimbü ranahambo hoafiyundowohū yahuya, “Sīhafī watījarī ḡgurīhao,” mehua ḡgurīmarīhenda aboedī tūkūmefeyo.

⁶ Ranīyo Farisi nindoumemo ranai worī ra hīnīḡḡīru houmbo homo Herotīndī nindou babīdī Sisasīmbo hīfokoeffimbo hoafī fīmarūdūmo.

*Nindou afīndī ranai Sisasīmbo sūḡgumarīhorī
(Ruk 6:17-19)*

⁷ Sisas ai ahambo sūḡgururū-rundeimbī babīdīmbo Gariri kurīhoenambo mahomonda asu nindou afīndī ranai ahamumbo sūḡgu-marīhūpurī hei.

⁸ Sisas ai nindou yamunde asu aboedīre arandī hoafī ra hīmborīyei hehi, nindou afīndī Gariri, Sudia, Serusarem, Idomia, hīfī Sōdan hoekīmī adaburo, Tair asu Saidon ḡgoafī ranīhūdī ranai Sisas sowana mafandīhindī.

⁹ Sisas ai nindou afīndī ra hoeireanda mayowamboyu ahambo sūḡgurururū-rundeimbīmbo hoafiyupurühī yahuya, “Nindou afīndane ḡgoro, ḡga se bot ḡgorū sowandūmo sīfomo, ḡga afīndī afīndīndeihī wambo hoe hohoeanī nīnendī-hūdūrīmboyei,” mehupurī.

¹⁰ Sisas ai horombo nindou afīndī aboedīmareandūrī ranīmboyei ḡḡnūmbī nindou afīndī ranai Sisasīmbo sūdīfīmbo sīmborī nīnendūrīmayeī hei.

¹¹ Asu moaruwai nendī ranai Sisasīmbo hoeirīhoranī mayoa ahandī wagabe pīyeī nīmareimbo pukūna hoafī karīhehindūhī seiya, “Seana Godīndī nīmor-anafī,” masei.

¹² Nga Sisas ai aheimbo nūḡgunahurai nindouyu yaho fīfirīfe hoafīmbo yowanī mehūdūrī.

*Sisas ai ahandī hoafī semīndī horambo nindou 12 kafaore hīnīḡḡmareapurī
(Matyu 10:1-4; Ruk 6:12-16)*

¹³ Ai hafu hīfī wafuwamī nīmarūmbo nindou dīdeyomo ai hohoanīmo-yupureimbī ahamumbo hoafīmayua ahambo sowana mahafomo.

¹⁴⁻¹⁵ Sisas ai nindou 12 sepurīmūdī hīnīḡḡreapurī haya hoafī sowandūmo homorundeimbī anemo yahu kamafoareapurī. Nindou ranai Sisas babīdīmbo nīḡḡombo ai koarīhefepura ho Godīndī hoafī bokarīhefehū asu moaruwai nendī hīhaifōfembo ḡḡnīndī masagapurī.

¹⁶ Sisas ai nindou 12 ndanahamumbo masepurīmūdu: Saimon, asu Sisas ai ḡgorū ndūrī Pita kamafoarirī.

¹⁷ Sems, Son Sebedindī nīmorī. Sisas ai ahafanīmbo Boanerges anafanī yahu dūkamareapurī. Ahandī nīmīndī ra nīmoamondī hoafī nahurai nindouane.

¹⁸⁻¹⁹ Andru, Firip, Bartoromyu, Matyu, Tomas, Sems, Arfiusīndī nīmorī, Tadius, Saimon Serot* sīrambeahīndīyu asu Sudas Iskariot Sisasīmbo ahandī hūrūtūmbī-yomondī warīhūmarirī.

*Sisas ai Bersebur kapeihū ratīpurayū masei
(Matyu 12:24-32; Ruk 11:14-23; 12:10)*

* 3:18-19: Serot ai Rom hoarehī nīmarīmbo mōei yahomo-ndeimbanemo.

²⁰ Sisas ai worinambo huanı asıkaı nındou afındı ranai hei worı gımarıhorı. Ranımbouy ai ahambo süngururı-rundeimbı babıdımbı sesı sesı-koatememo.

²¹ Sisasındı fikimınındı ai ranı hoafı ra hımborıyei hehi ahambo fihimündımbı mahei. Sapo ai hohoanımoıyeihıya, ai wunünımbı-yuhümbeı sei hehi.

²² Nga Serusaremıhündı ahınümbı hohoanımo yamundu-rundeimbı ai hanımo hoafıyomondühiya, “Ahandı fiambe Bersebur mbamarü. Aiana moaruwai nendıyei bogorı Bersebur ahandı ngınındı-namboane moaruwai nendı nındouyei fiambeahındı hefoare arandı,” mehomı.

²³ Sisas ai nındou ranaheimbo hoafıyundıra akımı maheia kafoefe hoafı hoafıyundürühi yahuya, “Ahandı fiambe Satanımbı hemoabodıra?”

²⁴ Asu mamı hıfıhündı ai yıbobore haya yıfiarayo ana, ranı hıfıhündı ranai ngırı aboedı nımandei.

²⁵ Asu mamı worambeahındı ai yıboborıhi hehi yıfiarayei ana, ai ngırı aboedı nımandei.

²⁶ Asu Satan ai yıfiarımbo yahuhaya ahandı nendı ranai yıboboreandı ana, ngırı ngınındı nıngo, nga ai ranıwamı randıhi moendı-ndeimboıyei.

²⁷ Ngırı nındou ngorü ai ngınındı nındoundı worambe ngu napo hımbuhünındı. Sapo nındou ranai hımbuhünımbı hohoanımoıyei ana, ngınındı nındou ranahambo wofınambo hüputüpondıherü mbundambo anımbı asu ahandı napo munıgu ra fufundamündümbı.

²⁸ Ro sıheimbo anıhondümbı-anahı hoafehandürı, nındou ai Godımbı moaruwai hoafıyei ane asu moaruwai hohoanımoıyei ane ra amboawi mbüsümbı.

²⁹ Nga nındou ngorü ai Yıfiadı Aboedımbı moaruwai hoafıyayı ana, God ai ngırı amboawi mbüsü, hapondanı-ane asu süngunamboane. Nga moaruwai hohoanımoıyei ranai ahambo-so koadürümbı koadürümbı yagodımbıoe.”

³⁰ Sisas ai ranı hoafı hoafımayı ra sapo ahınümbı hohoanımoıyei yamundu-rundeimbı ai ahamboıyei, ‘Moaruwai nendı ahandı fiambe nımarımbıane,’ mehomı-ndamboıyei ramehu.

Sisasındı fikimınındı

(Matyu 12:46-50; Ruk 8:19-21)

³¹ Ranı-sımbıoanı Sisasındı hondı asu akohoandı ai ahambo fıhambo tükümehındı. Ai moanambühi nımbıoembo aheimbo sowana hombo hoafımbı nındou mamı koamarıhehorı.

³² Nındou afındı ranai Sisasımbı wakırıhorı nımareimbo hoafıyahündowöhü seiya, “Sıhafı amondı aborüdü ai sıhambo weındanı nıboadeı hıfıandarıhünıni,” maseı-amboıyei.

³³ Asu Sisas ai sımborı hoafıyundürühi yahuya, “Dıdıyeı wandı me asu akohoanda?”

³⁴ Nındou wakırıhi mamareı ranaheimbo hübudurandürı wakırerühi yahuya, “Ndananeı wandı me asu akohoandıyeı.

³⁵ Wandı me, akohoandı asu rehıoandı ana nındou dıdıyeı Godındı hohoanımoıyei süngurıhindeimbı rananeı,” mehu.

4

Sesi ahurı nümbürambe bubıfoefembo kafoefe hoafı

(Matyu 13:1-9; Ruk 8:4-8)

¹ Sisas ai asıkaı Garırı kurıhoe kımı nındou yamundıfe ratüpurı ra botımareandı. Nındou afındı ranai ahandı hoafı hımborımbı mafandıanda botambe farıfi hoe hangıfo-wamı mamarı. Asu nındou ranai gudıanı hoe kımı mamareı.

²⁻³ Sisas ai aheimbo kafoefe hoafınambo yamundeandürühi yahuya, “Nındou mamı ai nümbürambe hu sesı ahurı bubımarandı.

⁴ Ai hu sesı ahurı ra bubırandane bıdıfırı ai nafını pütapımayoa ndu ai tüküyahi masahüsü.

⁵ Bıdıfırı nımoıyeı yahafı safambe hıfı akıdou yanıgırı nıngowambe pütapımayo. Hıfı ra ragu hanıkoate-wambo ahurı ranai nımai tütükımayo.

⁶ Nga asu hüfıhamındı ai pıyowöhüyo ahurı hapoadümbı maforo ra sore soremarandı. Sapo ahasıharı ranai hıfıambe ragu hanıkoate-wambo asu munıgu yapataparımayo.

⁷ Asu bıdıfırı ahurı ranai fıhoarı fıhoarümbı wofı ranambe pütapımayoa gabıdandühi hıfıkoatemayo.

⁸ Asu ahurı bıdıfırı ai hıfı aboedambe safı pütapıyowöhü hıfımayo. Nımındı mamı ranahandambo bıdıfırı ai 100 hıfıyo, asu bıdıfırı ai 60 hıfıyo, asu bıdıfırı ai 30 hıfıyo,” mehu

⁹ Hoafî moendîfembo yahumbo Sisas ai hoafîyundürühi yahuya, “Nindou ai hîmboambeimbîndühi ana, hoafî nda hîmborîmbiyu-wamboane,” mehu.

Sisas ai nîmboe kafeefe hoafînambo wataporîmbomarandî
(Matyu 13:10-17; Ruk 8:9-10)

¹⁰ Süngunambo nindou afîndî ranai bukürefoendane Sisas yanggîrî mamaruwa ahandî süngururü-rundeimbî 12-yomo asu nindou ahambo süngurîhorî-rîhündeimbi ai kafeefe hoafî ranahambo düdumehindî.

¹¹ Asu Sisas ai simborî hoafîyundürühi yahuya, “God ngînîndî hîfandarandî ranahandî dîbo hoafî nîmîndî ra se fîfîrîfembo-hûnda God ai masagadürî, nga nindou weindandî manîboadei ranaheimbo ana kafeefe hoafî yanggîrîyo hoafîmayu.

¹² Ranîmboane,
Ai afîndîmbo hîmboarî papîndeimboyei,
nga ai ngîrî türüboadîhi fîfîrîndîhindî.
Ai afîndî hoafî hîmborîndeimboyei,
nga ahandî nîmîndî ngîrî fîfîrîndîhindî.
Ranîmbo-anîmbo ai wambo sowana asûkai hîhrîndahi dîdeiyani
God ai ahei moaruwai hohoanîmo ra amboawi mbüsümbui,”

Aisaia 6:9-10

mehu.

Sisas ai sesî ahurî ranahandî nîmîndî fîfîre hoafîmayu
(Matyu 13:18-23; Ruk 8:11-15)

¹³ Sisas ai ahamumbo hoafîyupurühi yahuya, “Awi se kafeefe hoafî ranahandî nîmîndî ra moai fîfîrundîyo? Asu refeana bîdîfîrî amurî kafeefe hoafî ra nüngundu fîfîri-mandunda?

¹⁴ Nindouyei mbusümo Godîndî hoafî wataporîmboayo ana, sapa nindou sesî ahurî nûmbürambe bubofoareandî nahuraiane.

¹⁵ Hoafî nafîni pîrayo ana, sapa nindou Godîndî hoafî hîmborîyeihaneî, nga Satan ai nîmehünou hoafî ra nindouyei mbusümonîndî semündü raguanambo-reandühani.

¹⁶ Bîdîfîrî sesî ahurî nîmoei yahafîsafambe pütapîmayo nahuraiane. Ai Godîndî hoafî ra hîmborîyei hehi nîmehünou semîndîmbo hîhîfî-hîhîfîyeihî-aneî.

¹⁷ Nga ai moai hoafî ra ndorîhi sahümündia ahei ngusüfoambe ragu ngînîndî nîmaro, nga ai moanî akîdou yanggîrî ngînîndî nîmboeihî aneî. Ai Godîndî hoafî hîmborîyei masahümündi ranahambo refe hoeifembo nindou ngorü ai tîngîrîfo sehindani nîmehünou hîngîrîhindühi-aneî.

¹⁸⁻¹⁹ Bîdîfîrî ai sesî ahurî tîhoarî-tîhoarümbî wohambe pütapîmayo nahuraiane. Nindou ranai hoafî hîmborîyeihaneisî, nga ai hîfîndî moatükunîmbo afîndî ho-
hoanîmoyeihî napo afîndî semîndîmbo ngusüfo parîhindühi Godîndî hoafî ranahambo gabudîfoareanda asu ahurî ranai ngîrî hîsîndo.

²⁰ Asu sesî ahurî hîfî aboedambe bubumayoa aboedî tükefeyo ranana sapa nindou düdi ai hoafî hîmborîyü haya fîfîreandühi tûmafoareandî nahuraiane. Ranîyo bîdîfîrî ai hîsî aboedî hîsîyowohü bîdîfîrî ai 100 hîsîyo, bîdîfîrî ai 60 hîsîyo, asu bîdîfîrî ai 30 hîsîyo marandî,” mehu.

Sisas ai moaruwai nendî hemafoareandî
(Ruk 8:16-18)

²¹ Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbîmbo hoafîyupurühi yahuya, “Awi nindou ai ram hai wambürî asu fondî hoarehî dîbonapîmandîhiyo? Wanî, nga ram ra fondîwamî nîmoamo ane nîndîhi arîhündî.

²² Muŋguambo moatükunî haponda dîbombo eŋgoro ra süngunambo ana weindahî tükündîfemboe. Asu nîne-moatükunî gabudîhi masîhehindî ra süngunambo ana weindahî yagodomboe.

²³ Nindou ai hîmboambeimbîndühi ana, hoafî nda hîmborîmbiyu-wamboane,” mehu.

²⁴ Asûkai hoafîyupurühi yahuya, “Hoafî hîmborayomo ra se wudîpoapöndu ho-
hoanîmondîmo. Se nindoumbo yimbuarîhindürî ranî sîmogodühî anîmbo God ai sîheimbo yimbundearühî asu ngorü bîdîfîrî pandeambui.

²⁵ Nindou düdi ai bîdîfîrî moatükuneimbayü ana, God ai asûkai bîdîfîrî dagadombui. Nga nindou düdi ranî-koateayü ana, nîne akîdou ahandî warambeahîndî ra ndemündü raguanambo-ndeambui,” mehu.

Sisas ai sesî ahurî tükefeyo kafeefe hoafî hoafîmayu

²⁶ Sisas ai asûkai hoafîyuhî yahuya, “God ngînîndî hîfandarandî ranana nindou sesî ahurî nûmbürambe bubofoareandî nahuraiane.

²⁷ Nindou ranani apuwaníyo asu yanggírí ahandí ratüpurí ratüpuríyuaníyo nímbokeaní sírúhí sesí ahurí adúkarí tükéfeyo ra ai moai fífíreandí.

²⁸ Hífí yanggírane sesí ahurí ra rareanda adúkarí tüküfehü hísíyo arandí. Ai moai fífíreandí nüngureambombai weanggürühí emündí boatei tükündífe mbunda mbíro ahurí tükündífhü anímbo ranambe hísí tükündífemboe.

²⁹ Hísí ranai ho ngíníndíyowa nümbürí aharambürí ranai yimungure-míndímboyo símboaní yimunguramündí arandí,” mehu.

Sisas ai hoarí akídouhündí adúkarí tüküfembo kafoefe hoafí hoafímayu (Matyu 13:31-32; Ruk 13:18-19)

³⁰ Sisas ai asúkai hoafíyuhí yahuya, “Sihírí God ngíníndí hífandarandí ranahambo nüngunahuraiane mambísefa? Ranahambo hoafímbo níni-kafoefe hoafínambo hoafímandefa?”

³¹ God ngíníndí hífandarandí ranana hambomo hoarí nahurai akídou ahandí ndürí mastet hoarí hífí kararowandí nahuraiane.

³² Nga hífefeyo ana, tíkoaní nahurai tüküfe haya adúkarí hamíndí amurí nümbürambeahíndí sesí ranahambo ngasündeandühane. Ranane afíndí düdüdü papíre haya níngowaní, ndu ai hei raníwamí ngísíharühí ngeramborühí aríhündí,” mehu.

Sisas ai kafoefe hoafínambo hoafímayu ranahandí nímíndí (Matyu 13:34-35)

³³ Sisas ai nímorehí nindowenihí afíndí ranaheimbo kafoefe hoafí afíndí watorímboarandí ahei hohoanímbo ra símogodühí.

³⁴ Ai ranahambo kafoefe hoafínambo yanggírí watorímborandürí marandí. Nga ahambo sünggururü-rundeimbí aiyanggírí nímarímondaní ana, hoafí ranahandí nímíndí ra yamundeapürí-marandí.

Sisas ai hoewerí hoafímayua afurímareandí (Matyu 8:23-27; Ruk 8:22-25)

³⁵ Mamí raní nímbambe ahambo sünggururü-rundeimbímbo yahuya, “Sihírí Garirí kuríhoe ra ngorü-goaníní ngefomboane,” mehupürí.

³⁶ Raníyo nímorehí nindowenihí afíndí ra raru hínínggírüwuri houmbo bot Sisas mamaru ranambe fareafu houmbo sowaründümo mahomo. Asu bot bídífirí amurí ranai amboaní ai-babídímbo maho.

³⁷ Ai hífomondane, Garirí kuríhoe ranambe ngíníndí hamíndí werí ranai tüküfefeyo. Raníyo hoe ranai hafo kaifoairandühí tükühefembo yanggírímbo.

³⁸ Asu Sisas ai daboadaní pirowamí mbíro nande haya apuane, ahambo sünggururü-rundeimbí ai yanggírí ruwurühí yahomoya, “Nindou Yamundo-randeimbí, síhírí yífímbo yanggíríyefí ranahambo awi se moai hohoanímoyafíyo?” mehomondamboyu.

³⁹ Sisas ai botfí hoe asu werí ranahafembo ngíníndí hoafíyupürühí yahuya, “Rühüsafí kíkíndandífe,” mehua hoafí níngowambe kíkámíndühíyo hoe asu werí ai afure pímareandí.

⁴⁰ Sisas ai ahambo sünggururü-rundeimbímbo hoafíyupürühí yahuya, “Nímboe se yíhímboayomoa? Awi se aníhondümbofe-koate-wamboyomo?” mehu.

⁴¹ Ahambo sünggururü-rundeimbí ai ahamundíhoarí símborí ndüwuríyomondühí yahomoya, “Nindou nda nüngunahurai nindouyua? Moaní hoe afíndí-afíndímbo asu werí ranai ahandí hoafí hímboríyafehü afurímaríneandí,” mehomo.

5

Nindou mamíndí fiambeahíndí Sisas ai moaruwai nendí hemafoareandí (Matyu 8:28-34; Ruk 8:26-39)

¹ Sisas ai ahambo sünggururü-rundeimbí babídímbo Garirí kuríhoe ra botambe baríhoemo houmbo Gerasa-yafe hífambe mahomo.

² Sisas ai bot hínínggíríre haya kusífuendaníyo, nindou mamí ahandí fiambe moaruwai nendí nímareimbí ai yífí síhehí ríhündeimbí honguambeahíndí hu ahambosó tüküfefíyo.

³ Nindou ranai ana yífí síhehí ríhündeimbí honguambe-ani apu arandí. Ranane nggírí ahambo senínambo amboaní yíríwarí hüputüpu-ndüríndümo.

⁴ Nindou ranahambo afíndímbo senínambo yíríwarí hüputüpurí-horímíndeí maríhündí, nga sen ra guríhaimarandí. Ai ngíníndí hamíndí-wambo nindou ngorü ai-amboaní moai ahambo kíkíhírümündü.

⁵ Nímbokeaní asu sírúhí nindou ranai yífí síhehí ríhündeimbí nímoie-ambe asu hífí wafu ranambe hoahoangura-marandí.

⁶ Sisas ai hapoadũmbo angunĩ huambe nindou-mayu ranai hoeiriri haya piþiyu hu ahandĩ wagabe yiri yimbu pusire mamaru.

⁷ Nindou ranai pukũna hoafi karĩhoehũ yahuya, "Sisas, se-ana God Nĩmoamo Hondũ ahandĩ nĩmorĩ anafi, se wambo nĩnĩ nũnũngu-fendĩrĩmboayafa? Ro sihambo dũduarĩheanĩnĩ, Se Godĩmbo dabarĩndafoandũhĩ ngĩrĩ sihambo nĩnĩ-moatũkunĩ randĩheandĩ mbĩsafi," mehu.

⁸ Ramehu ra sapo Sisas ai hoafiyuhĩya, "Moaruwai nendĩ se nindou ranahandĩ fiambeahĩndĩ kosĩfoao," mehu ranĩmboyo.

⁹ Asu Sisas ai dũdũreandũhĩ yahuya, "Siþafi ndũrĩ nĩne?" mehuamboyo. Asu moaruwai nendĩ ranai yahoya, "Wandĩ ndũrĩ ana amiane. Sapo ro ana afĩndĩ sirĩhũnd-anefĩ," meho.

¹⁰ Moaruwai nendĩ ranai ranĩ hĩfĩhũndĩ yowanĩ yĩhoefĩmbo hefoefemunĩ-poanĩ yaho haya Sisasĩmbo hũti hoafĩmarĩrĩ.

¹¹ Ranĩ fikĩmĩ hĩfĩ wafuame moatei afĩndĩ ranai sesi sahũsihĩ burĩyei wakĩmarĩhindĩ.

¹² Ranĩyo moaruwai nendĩ ranai Sisasĩmbo hũti hoafiyehĩ seiya, "Se yĩhoefĩmbo koandĩ-hawamuna moatei akĩmĩ nda burayei ahei fiambendahumboane," masei.

¹³ Ranĩyo Sisas ai hĩnĩngĩ-mareandũra rasũngumehĩndĩ. Moaruwai nendĩ ranai nindoundĩ fiambeahĩndĩ kosĩfoehi hehi moatei akĩmĩ burĩmayei ahei fiambemehĩndĩ. Ranĩyo 2,000 moatei ranai hĩrĩþĩnĩ piyei hehi gũgũriyei hanimbo kurĩhoeambe hoe karĩhũsi hehi yĩfĩsafi-mayei.

¹⁴ Nindou moatei hĩfandĩmarundĩ ranai fefou houbu homo adũkarĩ ngoafiyu asu akĩdũ ngoafi adaburo ranĩyo ra wataporĩmbomarundĩ. Ranĩyo ranũhũndambo nĩmorehĩ nindowenihĩ ranai nĩne-moatũkunĩyo moateimbo tũkũmefeyo ra hoeifembo mahei.

¹⁵ Ai hei Sisasĩmboso tũkũyahĩ hoeirĩhindane nindou horombo ahandĩ flambe moaruwai nendĩ afĩndĩ nĩmareimbĩ-mayu ranahambo hoeimarĩhorĩ. Ai asũkai aboedi hohoanĩmo fĩfĩre hohoanĩmoyuhũmbo hoearĩ gũde haya mamaruwa hoeirĩhorĩ hehi yĩhĩmbomarĩhorĩ.

¹⁶ Nĩne-moatũkunĩ Sisas ramareandĩ hoeifembo mahei ranai asũkai hĩhĩriyahĩ hei nindou horombo moaruwai nendĩ nĩmareimbĩ-mayu asu moatei ranahambo amboanĩ wataporĩmbo-marĩhũndĩ.

¹⁷ Ranĩyo nĩmorehĩ nindowenihĩ ranai ranĩ hoafi ra hĩmborĩyei hehi Sisasĩmbo ranĩ hĩfĩhũndĩ ngorũ-goanĩnĩ hombu hũti hoafĩmarĩhorĩ.

¹⁸ Asu Sisas ai botambe mafarĩfiyuwamboyo nindou horombo moaruwai nendĩ nĩmareia hefoareandeimbĩ-mayu ranai aidĩbo hombu hũti hoafĩmayu.

¹⁹ Nga asu Sisas ai ahambo moai yĩnĩ yahundo. Ai hoafiyundowohũ yahuya, "Se siþafi worĩnambo ngafi fikĩmĩnĩndĩmbo Adũkarĩ ai siþafi fimbo hĩpoambo-reanĩnũhĩ ramareanĩnĩ ranahambo wataporĩmbondandĩ," mehu.

²⁰ Ranĩyo nindou ranai hu Dekaporis hĩfĩhũ ahandĩ fimbo wataporĩmbo-maranda nĩmorehĩ nindowenihĩ afĩndĩ ranai maheþũnahĩndĩ.

Sisas ai nĩmorehĩ nĩmorĩ yĩfĩhũndĩ botĩre asu nĩmorehĩ angũnũmbĩ aboedĩmareandĩ (Matyu 9:18-26; Ruk 8:40-56)

²¹ Sisas ai Gariri kurĩhoe ra botambe farĩfi haya ngorũ goanĩnĩ huane nindou afĩndĩ ranai ahandĩ hoafi hĩmborĩmbo mafandeandĩ.

²² Ranĩyo Suda-yei rotu worĩ hĩfandĩra randeimbĩ, ahandĩ ndũrĩ Sairus, ai mahu. Ai hu Sisasĩmbo hoeirirũhĩ ahandĩ yirĩkĩmĩ yiri yimbu pusire mamaru.

²³ Ai Sisasĩmbo hũti hoafiyundo hoangũhũ yahuya, "Wandĩ nĩmorehĩ nĩmorĩ ai yĩfĩmbo yangĩrane, nga se dĩdĩfi warĩ nandowandanĩ anĩmbo aboedĩmbeyo-wamboane," mehundo-amboyo.

²⁴ Asu Sisas ai aidĩbo mahua nĩmorehĩ nindowenihĩ afĩndĩ ranai ahandĩ sũngu mahei. Ranĩyo ahandĩ fikĩmĩ gugureandũhĩ nĩnendĩ-marĩhorĩ.

²⁵ Asu nindou gugurĩmareandĩ ranambe nĩmorehĩ mamĩ 12 hĩmbanũhĩ-feimbĩmbo amoamo watĩkoafĩra-marandĩ.

²⁶ Ranĩyo nĩmorehĩ ranai dokta hoeifepurĩmbo ahambo fehefembo-hũnda ahandĩ kakĩ afĩndĩ saimarandĩ. Asu dokta ranai moai ahambo farĩhoemondanĩ aboedĩ tũkũfeyo, nga wani.

²⁷ Nĩmorehĩ ranai Sisasĩndĩ hoafi ra hĩmborĩyo haya ho nindou afĩndĩ ranahei mbusũmo manĩngo. Ranĩyo ai Sisasĩndĩ daboadanĩ ho ahandĩ hoandarĩ hoearĩ ra sũndĩmareandĩ.

²⁸ Ai ahandĩhoari yare hohoanĩmo-yowohũ yahoya, "Ro ahandĩ hoearĩ yangĩrĩ amboanĩ sũndarĩheandĩ ra aboedĩndamboyahĩ," meho.

²⁹ Ramare-andamboyo nimehünou amoamo watikoafimarandi-mayo ra kikiramindühi asu ahandi fiambe angüni ranai aboedimayoa fifirimareandi.

³⁰ Asu Sisas ai ahandi fiambeahindi nginindi makosifoenda ffire haya hihirifi düdurearühi yahuya, "Düdi wandi hoearühi sündimareanda?" mehu.

³¹ Ahambo sünggururü-rundeimbi ai hoafiyomondühi yahomoya, "Nindou afindi engoro ra hoearowandane asu düdi sündimareandi safi hawambo düduwefoanda?" mehomo.

³² Nga awi Sisas ai düdi ahandi hoeari fihü sündimareandi ra fifirindihya yahu haya kokomara hu.

³³ Nimorehi ranai ahambo rani-moatükunü tükümeffeyo ra ffire haya yihimboyohü hihamindari-mayo. Raniyo ho Sisasindi yirikimi yimindhona nimarimbo munjambo moatükunü ahambo tükümeffeyo ra wataporimbomarandi.

³⁴ Sisas ai nimorehi ranahambo hoafiyundowohü yahuya, "Nimori akidou, se anihondumbo-arowandi ranimbohünda seana asukai aboedanafti. Sihafi angüni aboedimeffeyo ranimbohünda se ngusüfo afurindo kundo hawa ngafi," mehu.

³⁵ Sisas ai wataporimborandühi nungumbe nindou bidifiri ai Suda-yafe rotu hifandi randeimbindi worambeahindi sinimo hoafiyomondühi yahomoya, "Sihafi nimorehi nimori yifimayo. Nga nindou yamunde randeimbimbo tihirifo segodopoani," mehomo.

³⁶ Asu Sisas ai moai ahamundi hoafi ranahambo hihimboriyu. Ai Suda-yafe rotu hifandirandeimbi ranahambo yahundoya, "Yowanü, yihimbo-yopoani, nga se moani Godimbo anihondumbo-ndowandi," mehu.

³⁷ Sisas ai nindou ranahambo ai-babidimbo hombo yowanü yahu hinigirerü haya, Pita, Sems, Son, asu ahandi akidi Sems ahamumbo yangiri süngureapuri haya mahu.

³⁸ Ai homo Suda-yafe rotu bogorindi worikimi tüküyafundühi Sisas ai hoieireandane arani hoafi afindi afindi-mayei.

³⁹ Ai worambe farifi hafu hoafiyundürühi yahuya, "Nimboe se arani hoafi afindi-afindayeia? Nimori ndanana yifiyopoani, nga moani apomboane," mehuamboyei.

⁴⁰ Asu nindou ranai ahambo tikifinambo-marihori. Ai aheimbo rani worambeahindi hihaifoarearü mbura, nimori ranahandi hondafindiyafe asu ahandi sünggururü-rundeimbimemo aheimbo yangiri semündündüri haya, nimori yifi menjoro rani wori safani kamefoehindi.

⁴¹ Ai hüfu nimori ranahandi watiharühi kikiramündi haya hoafiyundowohü yahuya, "Tarita kumi," mehu. Hoafi ranahandi nimindi ana ndahuraiane, "Nimorehi nimori yihoarifi ro hoafehanini, se botiyafo," yaho ranane.

⁴² Asu nimehünou nimorehi nimori ranai botife haya mahowa nindou ranai mahepühendi. Nimori ranana 12 himbani yoweimbiyo.

⁴³ Sisas ai hoafiyundürühi yahuya, "Se yowanü nindou mamimbo amboani ndani moatükunü nda hoafiyopoani. Nimori ranahambo sesi sahüdo animbo mbiseso," mehu.

6

*Nasaretihündi ai Sisasimbo yiboarukomarihori
(Matyu 13:53-58; Ruk 4:16-30)*

¹ Sisas ai ranühi hinigire haya ahandi ngoafi hondünambo mahua asu ahambo sünggururü-rundeimbi ai ai-babidimbo mahomo.

² Raniyo moani nimarimbo sihü Suda-yafe rotu worambe kefuai hüfu nimorehi nindowenimbo yamundimareandüri. Nindou afindi ranai himboriyei hehi hepühindühi seiya, "Ndanü ndofe ffirenda nda nahünda semündümboyua? Asu hepünifeimbi moatükunü refembo nginindi ra nahündambo semündümboyua?"

³ Aiana worimbora randeimbi nindou yangiri-ani. Asu ai Mariandi nimori Sems, Sosep, Sudas asu Saimon ahamundi amongo-ani. Asu ahandi rehimami ai nda sihirü babidi animboel," sei hehi Sisasimbo ngusüfoambe yiboaruko-marihori.

⁴ Asu Sisas ai hoafiyundürühi yahuya, "Godindi hoafi hoafiyu-randeimbi ai munjambo ngoafihü ndürimb-ani. Nga ahandi ngoafi hondühi ahandi fikiminindi-so worambe ana ndürikoate-ani," mehu.

⁵ Asu Sisas ai ranühi moai hepünifeimbi moatükunü rareandi, nga yimbumamü angünümbe nindou yangiriyu warü manandeanda aboedimehindi.

⁶ Raniyo nindou ahambo anihondümbofe-koatemayei hepünimefiyu.

Sisas ai ahambo sünggururü-rundeimbi nindou 12 ranahamumbo koamarihapura mahomo

(Matyu 10:5-15; Ruk 9:1-6)

Raniyo Sisas ai ranühi ngoafi adaburo ra hoahoanguhü Godindi hoafi yamundi-mareandüri.

⁷ Ai ahambo sünggururü-rundeimbi 12 ahamumbo nindouyei fiambeahindî moaruwai nendî hefoefembo nginindî sagapuri mbura yimbu-yimbure koamarîhepuri.

⁸ Sisas ai yare hoafiyupurühi yahuya, "Se ngomondühi ra nini-moatükuni ndowandümoemo, nga nini-nini yanggiri animbo ndowandümo. Se yowanî bret, arü asu kakî ranî-moatükuni sandife semindî-poanî.

⁹ Se su güdündî, nga hoearî ana güdarundî ranî yanggiri animbo güdu ndowandümo ngomo.

¹⁰ Asu se homo ngorü ngoafihü tüküyafu houmbo ngorü worambe ahafomo ra ranî worambe yanggiri nîmandîmo mbundumbo ngorü-goaninî asükai ngomo.

¹¹ Ngomondanî ranî ngoafihündî ranai sîhamumbo worinîfepuri-koatendehî sîhamundî hoafî hîmborî-koatendeianî, se ngoafî ra hîningindündî. Se hombo mbîsî-mombo ana, sîhamundî tînarîhündî hasüfi ra pûpurüfi-boadu houmbo ngomo ranahaimbo God ai moaruwaimbo-mbîreandürî yaho nafuyondürîmbo-hündâ," mehu.

¹² Ranîyo Sisasimbo sünggururü-rundeimbi ranai homo nîmorehî nindowenihîmbo hoafî bokarîhoemondühi yahomoya, "Sîhei ngusüfoambe moaruwai hohoanîmo hîningindîhindühi sîmborî hohoanîmo süngundîhindî," mehomo

¹³ Asu ai homo nindouyei fiambeahindî moaruwai nendî hefoaru, angünümbî nindouyewamî werî hoe karunda angünümbî nindou ai aboedî tüküyahi marîhündî.

*Herot ai Sisasimboya Son hundürüra randeimbimbei mehu
(Matyu 14:1-12; Ruk 3:19-20; 9:7-9)*

¹⁴ Sisas ai mungu-moatükuni ramareandî hoafî ra adükari bogorî Herot ai hîmborîmayu, sapo ahambo munguambo nindou fifirîhorî hehimbo wambo. Ranîyo bîdîfirî nindou ai seiya, "Son hundürâ randeimb-ani yîfîhündî botîfi haya. Sapo ranîmboane hepünîfeimbi moatükuni yare arandî," masei.

¹⁵ Asu bîdîfirî nindou seiya, "Aiana Eraisa-ani," masei. Asu bîdîfirî nindou seiya, "Aiana Godîndî hoafî hoafîyomo rundeimbi horombo yîfîmemo nahurai-ani," masei.

¹⁶ Herot ai ranî hoafî ra hîmborîyo hayambo yahuya, "Ro Son hundürâ randeimbimbo ana horombo mbîro kîkîmarîhehini. Nga asu haponda asükaiyu yîfîhündî botîfimboyu?" mehu.

¹⁷⁻¹⁸ Horombo Herot ai ahândî akidî Firipîndî nîmorehî Herodias masemündu. Ranîmbo Son ai Herotîmboya, "Aboedî hohoanîmoyopoanî sîhafî akîdandî nîmorehî masowandîfî," yahundo-marandî. Ranîmboya Herot ai nindou bîdîfirî koamarîhepura Sonîmbo kîkîhirundümo mburumbo karabus-ambe hîningîmarîwuri.

¹⁹ Herodias ai Sonîmbo nginîndîrîrîhü hîfokoeffimbo hohoanîmomayo, nga ai ngîrîndo.

²⁰ Sapo Herot ai Sonîmbo yîhîmborürühi-wambo. Ai fifîreandî Son ai Godîndî hîmboahü mbumundî nindou-mayua ranîmbo Herot ai ahambo hîfandürî-marandî. Ai Sonîndî hoafî hîmborîyuhü ana, ngusüfoambe moaruwairîrîhü afîndî hohoanîmoyuhani. Nga asu ahândî hoafî hîmborîmbo hohoanîmoyuhani.

²¹ Herodias ai Sonîmbo mbîro kîkîfimbo, nafî kokorambo hoeimareandî. Herot ai ahambo hondî ai wakîmarîmîndo ranî sihî gafmanî-yomondî bogorî, ami-yomondî bogorî asu Garirî hîfandu-rundeimbi ahamumbo sesî sindîmareandî.

²² Ai sowasümondühi nîmarîmondane, Herodiasîndî nîmorehî nîmorî ai hafo hîhîfî-hîhîfîyo wakîmareandî. Ranîyo Herot asu bîdîfirî bobogorî sesî sowasümondühi mamarîmo ai ranahambo afîndî hîhîfî-hîhîfîmemo. Ranîyo adükari bogorî Herot ai nîmorehî nîmorî ranahambo düdureandühi yahuya, "Se nîne-moatükunîmboyo hohoanîmo-ayafî ra ndahanînimboyahi, nga se wambo hoafîyafî," mehu.

²³ Herot ai dabarîfi hoafîyundowohü yahuya, "Se nîne-moatükunîmboyo hoafayafî ana, ndahanînimboyahi. Se hîfî hîfandarîhandî ranahambo kîkîrowandîrî asafî ana, ranamboanî ro kîkîndîheanîni-mboyahi," mehu.

²⁴ Nîmorehî nîmorî ranai hondî sowana hîhîrîfe ho düdureandühi yahoya, "Nîni-moatükunîmbo düdumandahea?" mehoamboyo. Hondî ai yahoya, "Son hundürâ randeimbîndî mbîrombo anîmbo düdundafoandî," mehondoamboyo.

²⁵ Nîmorehî nîmorî ranai hîhîrîfe ho adükari bogorîmbo anahoya, "Hapondanî hamîndî Son hundürâ randeimbîndî mbîro pretambe foando hawa ndawandîrî," meho.

²⁶ Ai ranî hoafî ra hîmborîyu haya ahambo ngusüfoambe moaruwai-marîrîsî, nga sapo nindou fandu masowasümo ahamundî hîmboahü nîne-moatükunî se hoafayafî ro randîheamboyahî mehu. Ranîmboya ai nîmorehî nîmorî ranahandî hoafî süngufembo ambe yahokoatemayu.

²⁷⁻²⁸ Raniyo adukari bogori ranai ami mam+koamar+heira Son+ndi mbiro sem+ndimbo mahüfu. Ai hüfu Sonimbo karabus worambe mbiro kiki+ri+ri mbura ahandi mbiro ra pretambe foare semündü hu n+morehi n+mor+ ranahambo masagado. Raniyo n+mor+ ai sem+ndi ho hondambo masagado.

²⁹ Sonimbo sünggurü-rundeimbi ai ran+ hoafi h+mbori+yomo houmbo homo karabus worambeah+ndi fi-n+moko sowandümo homo honguambe mas+hawuri.

Sisas ai 5,000 nindoumbo sesi masagadiuri

(Matyu 14:13-21; Ruk 9:1-17; Son 6:1-13)

³⁰ Sisas+ndi hoafi sowandümo homo-rundeimbi ai homo ai-bab+dimbo mamühi+yafundühi wapor+memo. Ai ratüpur+ rarundühi n+morehi nindowenihi+mba God+ndi hoafi yamund+marundüri ranahambo.

³¹ Nindou af+ndi ranai fande bukürefoe-marandamboyo Sisas ai ahandi hoafi sowandümo homorundeimbi bab+dimbo sesi sesi-koatememo. Rani+mboyu hoafiyupurühi yahuya, "Andai sihi+ri+poan+mba nindou n+mar+koateandühi ngefühi an+mba ak+dou fi-handühu," mehupuri.

³² Raniyomo ai yanji+ri botambe fareafu houmbo nindou n+mar+koateandühi ma-homo.

³³ Nga n+morehi nindowenihi af+ndi ranai hoeirihi fi+ri+hipuri, ran+mboyu nindou af+ndi ranai Sisas ahandi sünggurü-rundeimbi bab+dimbo homboyomondani ahei ngoafi h+ni+ngi+rihi hehi Sisas+mba sowana pi+na hei ai-boatei tükümehehndi.

³⁴ Raniyo Sisas ai ahambo sünggurü-rundeimbi ba+dimbo botambe homo tüküyafundane, nindou af+ndi ranai h+fanda menjoro. Raniyo hoeireanda mayoa sipsip hifandüyo-rundeimbi nindou hifandüyo-koate nahurai fimayeia hi+poambo-reandürihi af+ndi yamund+mareandüri.

³⁵ Asu süngunambo n+mbambe hüfiham+ndi ai hanuambe hoafiyomondühi yahomoya, "Ndanühi ana nindou n+mar+koatereandühane ndeara hüfiham+ndi ahanu.

³⁶ Ran+mba-hündambo an+mba n+morehi nindowenihi ranaheimbo koar+hawandüra hei ngoafi ak+im+ adaburo ranühi aheihoari sesi pem+yei mbi+sahüsi," mehomo.

³⁷ Nga asu Ai simbor+ ahambo hoafiyomondühi yahomoya, "Se sesi dabudüri," mehuamboemo. Ai simbor+ ahambo hoafiyomondühi yahomoya, "Awi se hohoan+moyafani ro af+ndi handret kinanambo aheimbo bret pem+yo saimboyo?" mehomo.

³⁸ Sisas ai düdureapurühi yahuya, "Nüngunümbi bret+yo se sihoemomboemo? Homo hoeiru," mehuamboemo. Homo hoeirunda mayoambo yahomoya, "Hondahüfeimbi bret asu yimbu kin+ ranane enjoro," mehomondamboyo.

³⁹ Sisas ai ahamumbo hoafi+mayua nindou ranaheimbo hoafi+mayomonda yi+boboyi+boboyahi hehi mamarei.

⁴⁰ Mamarei ra bi+di+fi+ri 50, asu bi+di+fi+ri 50, raniyei yi+bobo-yi+boboyahi mamarei.

⁴¹ Sisas ai bret hondahüfeimbi asu kin+ yimbu ra semündü haya sünambe h+mboyu hafuhü God+mba hi+hi+fi+ri+ri mbura, hi+fi+re haya ahandi sünggurü-rundeimbi+mba masagapuri nindou ranaheimbo yimbufembo. Asükiayu kin+ ak+dou yimbu ranamboan+ hi+fi+re haya yimbumareandü.

⁴² Muñguambo nindou ranai sesi ra sahusimbo si+monjori-mar+hümundi.

⁴³ Raniyo Sisas+mba sünggurü-rundeimbi ai bret asu kin+ bi+di+fi+ri bi+di+fi+ri kur+mayo ra 12 wambürambe wambüri+ru hafombo tükümegefyo.

⁴⁴ Nindou sesi masahüsi ranana 5,000-yei.

Sisas ai kurihoe hanjifowami pütap+mayu

(Matyu 14:22-33; Son 6:16-21)

⁴⁵ Sisas ai n+mehinou ahambo sünggurü-rundeimbi+mba botambe farife hefe Gariri kurihoe behefe hefe ai-boatei Betsaida ngoafi+nambo hombo hoafi+mayupuri. Nga aiana awi n+mar+ mburimbo nindou ra koar+hedefendüri+mboyu.

⁴⁶ N+morehi nindowenihi ra koar+heir+ mbura asu ai God+mba di+di+ba+fi+fembo hi+fi wafuanambo mahafu.

⁴⁷ Rani n+mbambe ahambo sünggurü-rundeimbi ai botambe Gariri kurihoe hanjifowam+yomo, nga asu aiana ng+ndan+yu.

⁴⁸ Sisas ai ahambo sünggurü-rundeimbi hoeireapurane werambe bot ra ahamumbo kameihü n+nen+mareapura asu bot ra sem+ndi hombo pur+na wat+har+marundü. Raniyo Sisas ai si hoafi+mba safi ahamumbo sowana bot ra ngasünde haya hoe hanjifowam+ pütap+mayu hu.

⁴⁹ Nga asu ai hoeirüwuran+ hoe hanjifowam+ pütap+mayua yifiaf-ani yahomo houmbo hasiheimemo.

⁵⁰ Ai munquambo hoeruwura mayoa yihimbo-mayomondamboyu, ai ahamumbo nimehūnou hoafiyupurūhī yahuya, “Se yihimbo-ndimboemo, n̄ga n̄ḡin̄ndī n̄mandūmo. Ndanana ro-anahī,” mehu.

⁵¹ Asu ai botambe farifi hafu ai-babidimbo mamaruwa hoewerī ranai afurimareanda mahepūnafundī.

⁵² N̄ga Sisas ai hondahūfeimbī bret hepūnifeimbī moatūkunī ramareandī ra moai wud̄ipoporu fifirundī sapo ahamundī hohoanimo ranai tapihimiyohū wambo.

*Genesaretihū Sisas ai angūnūmbī nindou af̄indī aboedimareandī
(Matyu 14:34-36)*

⁵³ Ran̄iyomo ai botambe kurihoe ra barihoe mo gudianī Genesaret n̄goafikimī bot ra himond̄indūmo h̄in̄nḡimarundī.

⁵⁴ Ai botambeah̄indī makusifoendambo nindou ranai nimehūnou fifirimar̄horī.

⁵⁵ N̄goafi ranī n̄goafikimī adaburo ranūhī hahabodeihū hoafimayeiya, angūnūmbī nindou af̄indī safisendambe-r̄ihindūrī Sisas nūnguhī sahūmūndindūrī hei mar̄ihundī.

⁵⁶ Ran̄iyo munquambo n̄goafi adaburo ranūhī, nahi Sisas ai huanī angūnūmbī nindou ra fufur̄ihū-mūndindūrī hei fand̄ihī-rūhūdūhī s̄ihēhindūrī mar̄ihundī. Ran̄iyei ahandī warī hoandarī n̄gis̄iharī hoearī ra angūnūmbī nendī ai sūnd̄imb̄ir̄ihindī sei hehi hūti hoafimaye. Asu ahandī hoearī sūnd̄imar̄ihindī ranai asūkai aboedī tūkūmehindī.

7

*God ai amoa mam̄iyei ah̄inūmbī hohoanimo hif̄inambomareandī
(Matyu 15:1-9)*

¹ Farisihundī b̄id̄ifirī ai ah̄inūmbī hohoanimo yamundu-rundeimbī nindou babidimbo Serusarem n̄goafihundī s̄ifomo Sisasimbo hoeimarūwurī.

² Ran̄iyo hoerundani Sisasimbo sūngururū-rundeimbimemo ranai warī popoikoate sesī sowasūmondūhī mamarimo. Warī popoikoate sesī sesimbo ranana moaruwaiana.

³ Sapō Farisi asu Suda-hundī aiana ai boaḡirī sūngumarundī ranimboane n̄ḡirī warī popoikoate sesī dagūdi.

⁴ Asu sesī maket ambeah̄indī pememo amboani sesī popoihefekoate ana, n̄ḡirī dowadūmo. Sapō ai boaḡirī refemaranḡirī sūngumbo h̄ip̄irī napo ra popoaind̄ihou mbundūmbo animbo mandu dowadūmboemo.

⁵ Ran̄iyo Farisi asu ah̄inūmbī hohoanimo fifirundeimbī ai Sisasimbo hoafiyomondūhī yahomoya, “Nimboe s̄ihambo sūngurunin̄ rundeimbī ai boaḡirī ah̄in̄ ra sūngufekoateyomoa? Asu n̄imboe warī af̄isaho kapeihī sesī asowasūmoa?” mehomo.

⁶ Ran̄iyu Sisas ai s̄imborī hoafiyupurūhī yahuya, “God̄indī hoafi hoafiyurandeimbī Aisaia ana an̄hondūmbo yimbu yafambeimbī s̄ihamumboyo hoafimayu. Ai ndare sūrū pap̄irandūhī yahuya,

‘Nindou ndanai ana yafambe yan̄ḡirane wambo aboedani aseī,
n̄ga ahei hohoanimoana an̄gunane en̄goro.

⁷ Aiana nindouyei ah̄inūmbī hohoanimo ranane yamund̄hindūhī God̄indī hoafane nda aseī,

ranimboane ai wambo hohoanimoayeī ra moanipoane,’ *Aisaia 29:13*
mehu.

⁸ Seana God̄indī ah̄inūmbī hohoanimo ra h̄in̄ḡir̄iru houmboanemo nindouyei hohoanimo yan̄ḡirane sūnguarundī.”

⁹ Ran̄iyo ai hoafiyupurūhī yahuya, “Seana God̄indī ah̄inūmbī hohoanimo rana-hambo ambeyaho h̄in̄nḡifehūmbo s̄ihamundī hohoanimo sūngufembo yan̄ḡirane hohoanimoemo.

¹⁰ Sapō Moses yahuya, ‘Se s̄ihafī meapeyafe hoareh̄indafī,’ asu ‘Dūdi ahandī hondamboyo af̄indamboyo moaruwai hoafayu ana, yif̄imbiyuwamboane,’ mehu.

¹¹⁻¹² N̄ga se ndaru hoafiyomondūhīya, ‘Nindou ranai ahandī hondaf̄indambo fehefe kaki napoimbanisī, n̄ga hondaf̄indambo hoaf̄indup̄irūhīya, “Ndanī kakī ana ro God̄imbo saimbo mas̄iheheadane,” mbūsū ana, asu n̄ḡirī nindou ranai kakī ranambo ahandī hondaf̄indambo fehefep̄ir̄imbo ȳn̄i mb̄is̄imo,’ yahomo arundī.

¹³ Ranimboane God̄indī hoafi ra h̄in̄nḡirundūhī asu se boaḡir̄iyafe hoafi ra sūnguarundī asu se af̄indī moatūkunī rahurai raru arundī,” mehu.

*N̄ine-moatūkunī nindoumbo rareanda nindou ai moaruwai hohoanimoyeī ar̄ihundī
(Matyu 15:1-9)*

¹⁴ Sisas ai nindou afindî ranaheimbo asukai mîngîyû hürühendürî haya hoafîyundürîhî yahuya, "Muñguambo nindou se wandî hoafî nda hîmborîndei hehi fîfirîndîhindî.

¹⁵⁻¹⁶ Nîne-moatükunî moanambühündî nindou fiambe ahano ai-ana ngîrî nindoumbo randeranî moaruwai hohoanîmondu. Nga nîne-moatükunîyo nindouyei fiambeahîndî nîmarî haya moanambühî tükefeyo ranane rareandanî nindou ai moaruwai hohoanîmoayeî," mehu.

¹⁷ Sisas ai nindou ranaheimbo hîngîreandürî haya worîna hafuane ahambo sünggururü-rundeimbî ai ranî kafeefe hoafî ranahambo düdumefundî.

¹⁸ Ranîyo Sisas ai hoafîyupurühî yahuya, "Awi seana ngusüfokoate-wamboemo. Awi se moai fîfirîndîyo, sapa nîne-moatükunî moanambühündî nindou fiambe ahano ranîyopoanî nindoumbo moaruwaimbore arandî.

¹⁹ Ranana ngusüfoambe hohoanîmo ranambe howohüyopoanî, nga ranana bodoambe hanî mburambo awaimboreandühane." Sapa Sisas ai ramehu ra muñguambo mamîkarambo sesî ra Godîndî hîmboahü ana aboedane yahumboyo.

²⁰ Asu asükaiyu Sisas ai hoafîyuhî yahuya, "Nîne-hohoanîmo nindou ahandî fiambeahîndî nîmarîhaya tükefeyo ranane nindou ranahambo Godîndî hîmboahü moaruwaimboarerî.

²¹⁻²² Ro hoafîmayahî ranana ndanî-moatükunî nindou hohoanîmoambe tükufe arandî ndanîmboyahî hoafîmayahî. Muñguambo mamîkarambo moaruwai hohoanîmo, hümbühünî, nîmorehî sisîhomo asu anamîndîhoandî bîrabîrî, nindou hîfokoeffe, nîmorehî anamîndeimbî dîbomboyo, hohoanî, wosîhoaforî hoafî, bodîmondambo ngînîndî, moaruwai hoafî, hoafî hîmborîkoate, afîndî-afîndî, asu mamîkarî hohoanîmo ranîmboyahî hoafîmayahî.

²³ Muñguambo ndanî moatükunî ndanane nindou hohoanîmo-ambeahîndî tüküfeyoahü nindoumbo rareiranî Godîndî hîmboahü moaruwaimborerî arandî," mehu.

*Fonisia hîfîhündî nîmorehî ai Sisasîmbo anîhondümbomarerî
(Matyu 15:21-28)*

²⁴ Sisas ai ranühündambo botîfi haya Tair ngoafîkîmî mahu. Nindou ai ahambo fîfirîndîhorîmboyei yahuhaya worambe mamaru. Nga ai ngîrî dîbo amaru ra dîbondîfyu.

²⁵ Nîmorehî mamî ahandî nîmorehî nîmorîndî fi-ambe moaruwai nendî nîmarîweimbî ai Sisas ranühî amaru hoafî ra hîmborîmayo. Ranîyo ai nîmehünou ho Sisasîmbo-so tükufe ahandî yirikîmî peyo mamaru.

²⁶ Nîmorehî ranai ana ai-poanîmbo Fonisia srîhündî Grik hoafeimbîyo. Ranîyo ai Sisasîmbo ahandî nîmorehî nîmorîndî fi-ambeahîndî moaruwai nendî hefoefembohünda hütîhütîmarîrî.

²⁷ Sisas ai nîmorehî ranahambo kafeefe hoafî hoafîyundowohü yahuya, "Sîhîrî nîmorî ranaheimbo sesîboateî ndahundürî mbundühumbo anîmbo. Nga awi sîhîrî nîmorîyeîmayo sesî ra yaforîmbo ndahundürümboyeî," mehuamboyo.

²⁸ Asu nîmorehî ranai hoafîyowohü yahoya, "Adükarî, yînsî, nga yaforî amboanî sesîfondî koambe nîmboeimbo nîmorîyeîmayo sesî bîdîfîrî-bîdîfîrî ra sahüsîhaneî," mehowamboyo.

²⁹ Asu Sisas ai hoafîyundowohü yahuya, "Se hoafîmayafî ranîmbohünda ngafî, nga moaruwai nendî ai sîhafî nîmorî ra hîngîmareandî," mehu.

³⁰ Nîmorehî ranai hîhîrîfe ho worambe hîmboyowane, ahandî nîmorîndî fiambeahîndî moaruwai nendî ai kosîfoendühî asu fondîwamî mapo.

Sisas ai nindou mamî yafambe asu hîmboambe moaruwaimbü aboedîmarîrî

³¹ Ranîyo Sisas ai Tair hîngîre haya hu Saidonîhü tüküfi mbura hu Dekaporisîhü tüküfi haya hu Garîri kurîhoekîmî tükümeffyü.

³² Sisas ai ranühî nîmaruambe nindou bîdîfîrî ai nindou mamî hîmbotühîfo asu hîhîndî hoafîyu randeimbî sahorîmîndei mahei. Ranîyei ai Sisasîmbo nindou ranahandîwamî warî mbînandeandî sei hehi hütî hoafîmayeî.

³³ Ranîyo nindou ranahambo nindou afîndî ahei mbusümo ahambo yanngîrî serümündü mahu. Ranîyo Sisas ai warîbatendî hîmboambe yimbufîhî pamareanda aboedîmayafea asu warî boatendîfîhî ngurî pare mbura nindou ranahandî teifühî pamareandî.

³⁴ Sisas ai sünambe hîmboyo hafu hanafu afîndî hüfoareandühî nindou ranahambo yahundoya, "Efat." Hoafî ranahandî nîmîndî ra ndahuraiane, 'sübüdühoeffî' yahoane.

³⁵ Ranîyo nîmehünou ahandî hîmboambe ai aboedîyowohü asu hoafî hîhîndî hoafîyumarandî ra asukai aboedî hoafîmayu.

³⁶ Asu Sisas ai nindou ranaheimbo rani-moatükunî hoeimarîhindî ranahambo nindou ngorumbo yowanî hoafiyopoanî mehu. Ai aheimbo yowanî mehundurîyosî, n̄ga asu ai ranahambo wataporîmbomarühü hei.

³⁷ Ai hepûnehindühî seiya, "Sisas ai mun̄gu-moatükunî aboedî ramareandî. Ai rare-andanî hîmbo tühîfo güreyandüreimbî amboanî ai hîmborîyei asu hoafîkoateyeimbî ai-amboanî wataporîyei marîhündî," masei.

8

Sisas ai 4,000 nindoumbo sesî masagadürî (Matyu 15:32-39)

¹ Asu ngorûsimboanî nindou afîndî ranai Sisasimbo sowahî mafandîhindî ranîyei sesîkoatemaye. Ranîyo asu Sisas ai ahandî sünggururü-rundeimbîmbo mborai yahupurî haya hoafîyupurühî yahuya,

² "Ro nindou ndanaheimbo hîpoamboarîhearü. Ai ro-babîdî ngîmî si nîmareimbo wambo asu ai sesîkoateanei.

³ Ro ngîrî wembopo ngoafînambo koandîhehearü, n̄ga ai nafîni hîmboa wuwurîndei hehi pîndeimboyei. N̄ga asu bîdîfîrî ana nafî angunîpoedanei," mehu.

⁴ Asu Sisasimbo sünggururü-rundeimbî ai sîmborî hoafîyomondühî yahomoya, "Sihîrî ana n̄goafî angunanefî. N̄ga asu dagüdambo bret ra ndahumîndîfî hohumbo nindou ndanaheimbo mandahundûra?" mehomo.

⁵ Ranîyu asu Sisas ai düdureapurühî yahuya, "Se nüngunümbî bretîyo sowandîmomoemoa?" mehuamboemo. Asu ai hoafîyomondühî yahomoya, "Ro 7 bret sîhehumboanefî," mehomondamboyu.

⁶ Ranîyo asu Sisas ai bret 7 ra semündü haya Godîmbo hîfîfîmarürî. Ranîyo asu hîfîfîre mburambo ahambo sünggururü-rundeimbîmbo bîdîfîrî bîdîfîrî ra yimbumareapurî. Asu ahamumbo hoafîyupurühî yahuya, "Se bret ra nindou ranaheimbo yimbundundürî," mehupurî. Ranîyo asu ahambo sünggururü-rundeimbî ai rasüngu-marundî.

⁷ Asu sünggururü-rundeimbî ai kinî yahunümbî amboanî sowapundümo. Sisas ai kinî ranahambo Godîmbo hîhîfîrürî mburambo asu ahandî sünggururü-rundeimbîmbo hoafîmayupurambo kinî ra nindou ranaheimbo yimbumarundürî.

⁸ Asu mun̄guambo nindou ai sesî ra sahüsü bodomaye. Ranîyo asu bîdîfîrî-bîdîfîrî sesîmayo ra 7 wambürî wambürîhîmarundî.

⁹ Asu 4,000 nindouyei sesî ra masahüsü ranîyo asu Sisas ai hoafîmayundürambo bukürîmayahindî.

¹⁰ Asu Sisas ai ahambo sünggururü-rundeimbî babîdî botambe farîyafu houmbo Darmanuta hîfînambo mahomo.

Farisi ai Sisasimbo sisîhîmorurî hoeimarüwuri

¹¹ Farisi ai Sisasimbo sisîhîmofi hoeifimbohünda tüküyafu düdumarüwuri. Ranîyo asu Sisasimbo düdurüwurühî yahomoya, "Se Godîndî nîmorayafî ana, se Godîndîmayo hepünîfeimbî moatükunî randîwandî," mehomo.

¹² Asu Sisas ai ngusüfoambe moaruwairîrîhü raguambe yare hoafîyuhî yahuya, "Nindou nda nîmbo hepünîfeimbî moatükunî hoeifembo düduehindî? Ro anîhondümbaanahî hoafehandürî, ngîrî nafuimbo moatükunî yahurai hoeindîhindî," mehu.

¹³ Ranîyu asu Sisas ai Farisimbo yare hînîngîreapurî hayambo ndamefiyu. Asu botambe farîfi haya kurîhoe barîhoei gogoanîni mahu.

Farisi asu Herot ahamundî yis ranahambo kafeefe hoafî

¹⁴ Sisasimbo sünggururü-rundeimbî ai bret adûkarî semîndî hîfombo mîtanîmarundümo. N̄ga asu mamî yangîrîrurî botambe foarüwuri houmbo sowarîndümo mahifomo.

¹⁵ Asu Sisas ai ahîni hoafîyupurühî yahuya, "Se Farisi-yomondî asu Herotîndî yis ranahambo hîbadümbol!" mehu.

¹⁶ N̄ga asu Sisasimbo sünggururü-rundeimbî ai hoafî ranahandî nîmîndî ranahambo wataporîmbomarundî. Ai yaru hoafîyomondühî yahomoya, "Sapo ai hoafîmayu ra bretkoateyefî ranahamboyu hoafîmayu," mehomo.

¹⁷ Ranîyu asu Sisas ai fîfîreandî nîni-moatükunîmboemo wataporîmbomarundî ranahambo. Asu Sisas ai düdureapurühî yahuya, "Se ra nîmboe bretkoateyefî ranahambo wataporîmboaru hoangomoa? Awi seana moai hoeirundî asu fîfîrundî?"

¹⁸ Awi se h̄imboarũmbũ-anemosi, nga moai hoeirundi asu se h̄imboambembũ anemosi, nga moai h̄imboriyomo. Sih̄iri horombo bretkoateyefũh̄i horombo ro ramarhend̄i ra se f̄firundai?

¹⁹ Horombo ro hondahũfeimbi bret 5,000 nindumbo maseheandi rani-simboani se nũngunimbi b̄id̄if̄iri b̄id̄if̄iri bret wambũriyo wambũrih̄imarundi?" Raniyomo asu ai hoafiyomondũhi yahomoya, "12 wambũri," mehomondo.

²⁰ "Asu se f̄firu ro bret 7 4,000 nindumbo maseheandi ra. Asu nũngunimbi b̄id̄if̄iri b̄id̄if̄iri bret wambũriyo wambũrih̄imarundi?" mehuamboyo. Asu ai hoafiyomondũhi yahomoya, "7 wambũri," mehomondo.

²¹ Asu ai yare hoafiyupurũhi yahuya, "Awi se moai ra f̄firundiyo?" mehu

Betsaidahũndi h̄imboat̄har̄i mam̄i Sis̄as ai d̄iboadomarir̄i

²² Betsaida ngoafihũ Sis̄as ai ahambo sũnggururũ-rundeimbi bab̄id̄imbo h̄ifomo tũkũyafundane asu ahambo sowana nindou h̄imboat̄har̄i mam̄i sowarĩndũmo mah̄ifomo. Raniyei ai Sis̄asimbo fam̄b̄iheira seihehi hoafimayahũdo.

²³ Raniyu Sis̄as ai h̄imboat̄har̄imbo war̄ihũ kifi hũrũmũndi haya ngoafi h̄in̄nḡir̄ine hena hafani ahandi h̄imboarambe ngur̄i pamariri. Ai k̄ik̄ih̄irũmũndũhi dũduf̄indũhi yahuya, "Se ngorũ-moatũkun̄i amboani hoeir̄iwandai waniyo?" mehundo.

²⁴ Asu nindou ranai h̄imboapoyu wak̄rendũhi yare hoafiyuh̄i yahuya, "Ro nindou b̄id̄if̄iri hoeir̄iheambo-anahi. Nga asu ro hoeir̄iheandan̄i n̄im̄i fir̄ibad̄ihoai aho nahuraine," mehu.

²⁵ Nga Sis̄as ai asũkaiyu ahandi h̄imboarũhi war̄i pamareandi. Asu ahandi h̄imboari ra bir̄imar̄ihoayo. Raniyu asu h̄imboari ahandi ra aboed̄iyowohũyo asu muŋguambo moatũkun̄i ra aboed̄i hoeimareandi.

²⁶ Asu Sis̄as ai wor̄inambo koar̄herũhi yahuya, "Se yowan̄i ngoafina ngamboyafi," mehu.

Pita ai Sis̄asimboya Kraisi-ani mehu

(Matyu 16:13-20; Ruk 9:18-21)

²⁷ Nga asu Sis̄as ai ahambo sũnggururũ-rundeimbi bab̄id̄i ngoafi Sis̄aria Firipai ngoafik̄im̄i adaburo ranũhi mahomo. Raniyomo asu naf̄inambo homondũhi ahambo sũnggururũ-rundeimbi dũdureapurũhi yahuya, "Wambo d̄id̄ai-ani mbaseia?"

²⁸ Asu ai hoafiyomondowohũ yahomondoya, "B̄id̄if̄iri ai hoafiyeh̄iya, 'Aiana Son hundũrandũri-randeimb-ani.' Asu b̄id̄if̄iri ai hoafiyeh̄i 'Aiana Eras̄isa-ani.' Nga asu b̄id̄if̄iri ai hoafiyeh̄i, 'Aiana God̄ind̄i hoafi hoafiyurandeimb-ani,' masei," mehomo.

²⁹ Asu Sis̄as ai dũduf̄ipurũhi yahuya, "Asu se wambo nũnguru hohoan̄imoyomo ro d̄id̄iyaha?" Nga asu Pita ai simbor̄i hoafiyundũhi yahundoya, "Seana Kraisi-anafi, nindou God̄ ai d̄ibon̄iyun̄i h̄in̄nḡimarean̄i nindou aboedambo-fend̄ir̄imbobũnda," mehu.

³⁰ Asu Sis̄as ai hoafiyupurũhi yahuya, "Se yowan̄i nindou ngorũmbo hoafind̄imboemo ro nindou nũngunahur̄iyah̄i ranahambo," mehu.

Sis̄as ai ahandi asũbusi af̄ind̄i sem̄indũhi yif̄imbo hoafimayu

(Matyu 16:21-28; Ruk 9:22-27)

³¹ Asu Sis̄as ai ahambo sũnggururũ-rundeimbi yamundeapurũhi yahuya, "Nindou Hondũ aiana asũbusi af̄ind̄i ndemũndũmbui. Asu ahambo ana bogori nindoumemo, God̄imbo sihou-rundeimbi bogorimemo, ah̄inũmbi f̄firundeimbimemo ai ahambo ȳiboarukondũwurũhi h̄ifokoandũwur̄imboemosi, nga nḡim̄i sindu haya asũkai bot̄ind̄if̄imbi."

³² Asu Sis̄as ai hoafi ra f̄fir̄ifoare hoafimayupuri. Raniyu asu Pita ai Sis̄asimbo serũmũndũ h̄imborani hu nḡin̄ndũhire hoafimarũri.

³³ Asu raniyu Sis̄as ai h̄ih̄ir̄ifi ahambo sũnggururũ-rundeimbi hoeireapurũhi asu Pitambo nḡin̄ndũhire hoafiyundowohũ yahuya, "Satan, andai se biyafa. Nga seana God̄ind̄i hohoan̄imo-yopoi sũnguarowandi, nga nindouyafe hohoan̄imo anandi sũnguarowandi," mehu.

³⁴ Asu Sis̄as ai n̄imoreh̄i nindowenih̄i aheimbo ahandi sũnggururũ-rundeimbi bab̄id̄imbo mborai yahundũri haya hũmar̄ihendũri. Ai hoafiyundũri yahuya, "Nindou dũdi ai wambo sũngufend̄ir̄imbo hohoan̄imoayu ana, ai nindou mam̄i ahandi n̄im̄i keimb̄i kar̄ihendeimb̄i sem̄ind̄i ho yahurai ahandi yif̄iri ra h̄in̄nḡinde haya asu wambo sũngumb̄irand̄iramboane.

³⁵ Nindou dũdi ai ahandihoari ahandi yanḡiri ra k̄ik̄iharamũdu ana, ahandi yanḡiri ra awar̄ind̄ihoemboe. Asu nindou dũdi ai aboed̄i hoafi asu wambohũnda ahandi yanḡiri ra h̄in̄nḡareandi ana, ai yanḡiri gedũhi nũngumbui.

³⁶ Asu nindou düdi ai munɣua hifi ndan+hünda moatükuni ra asemünda ana, asu ahandi yang+ri nɣngombo ra awar+nd+hoembui asu munɣuambo moatükuni ranai nɣ+ri fand+heri.

³⁷ Nga asu nindou ranai n+n tak+n madagado yang+ri ra s+mbor+ s+sefembo-hündambo?

³⁸ Asu n+morehi nindowenihi hapondanambe burayei ai God+ambo hin+ng+horühi wos+hoafori hohoan+moyei ar+hündi. Nga nindou düdiyei ai wambo asu wand+ hoafi ranahambo amoan+ng-ar+hünd+ri ana, asu ro wand+ Apend+mayo h+amboamupui-randeimbi asu sürühoeimbi sünambeah+ndi nendi bab+di kosefi s+amboan+ ro aheimbo amboan+ amoan+ng+nd+handür+mboyah+i,” mehu.

9

¹ Asu Sisas ai hoaf+yundürühi yahuya, “Ro s+heimbo an+hondümbö-anahi hoaf-handür+i, nindou haponda burayei ndanai y+fi+koateyei-ambe an+imbo God nɣ+n+ndi hifandarandi ra nɣ+n+indeimbi kodowan+ hoeind+himboyei,” mehu.

*Sisas+ndi fi ran+poan+imbo tüküme feyo
(Matyu 17:1-3; Ruk 9:28-36)*

² Asu 6 si hoane Sisas ai Pita, Sems asu Son sepur+mündü haya hifi wafu n+moamo ran+wam+ mahafomo. Ranühi ai-yang+ri n+ngomombo Sisas+imbo hoeirüwurane ahandi fi ranai ran+poan+imbo tüküme feyo.

³ Ran+yo asu Sisas+ndi hoeari ranai k+fohi ham+nd+mayo. Nga hifi ndan+hündambo nindou ai nɣ+ri randeandan+ k+fohi yahurai tükündefeyo.

⁴ Ran+yo Eraisa asu Moses ai ranühi ahamumbo-so tüküyaf+ne Sisas bab+di wata-poriyomondühi man+ngomo.

⁵ Pita ai ran+ moatükuni ra hoeire haya hoaf+yuh+i yahuya, “Yamundo-randeimbi, ndanühi an+imboefi ranamboan+ aboedanesi. Nga dago nɣ+m+ hüründ+humboane, s+hambo mam+i, Moses+imbo mam+i asu Erasimbo mam+i,” mehu.

⁶ Asu Pita ai moai n+n+hoafi hoafi+imbo hohoan+moyu, sapo nɣgorü yimbu bab+di+imbo ai y+imboyomondühi-wambo.

⁷ Ran+yo asu mbur+ngai ai kos+ munɣuambo gabud+mafoareapur+i. Asu mbur+ngai-ambeah+ndi hoafi mam+i ranai hoaf+yohü yahoya, “N+mor+i nda wand+ n+mor-ani ro nɣsüfo parar+hin+i, nɣa se ahandi hoafi h+imbor+ndomo,” meho.

⁸ Nga Pita, Sems, Son ai h+amboapomemoyosi, nɣa asu Sisas yang+ri ai-bab+di+imbo ranühi man+nggu.

⁹ Asukai hifi wafuwani+poedi h+hir+yafu han+mondühi Sisas ai ahambo sünggururü-rundeimbi+imbo hoaf+yupurühi yahuya, “Se yowan+ n+n+hoafi hoaf+nd+imboemo n+ne-moatükuni hoeimarundi ranahambo. Nga h+badu nɣgomombo Nindou Hondü ai y+fi+hündi bot+nd+fiyuan+ an+imbo n+morehi nindowenihi ranaheimbo hoaf+nd+mo,” mehupuri.

¹⁰ Asu Sisas hoafi+mayu ra hohoan+moyomo kik+h+rundühi+yomo ahamundi+hoari s+mbor+i ndüwuri+yafundühi yahomoya, “Sisas hoafi+mayu y+fi+hündi bot+fe ra n+nea?” mehomo.

¹¹ Asu Sisas+imbo düdur+wurühi yahomoya, “N+imboe ah+nümb+i hohoan+mo f+fi+rundeimbi ai hoaf+yomondühi+ya, ‘Eraisa boatei an+imbo tükünd+imbi,’ mehomo?” mehomondamboyu.

¹² Sisas ai s+mbor+i hoaf+yupurühi yahuya, “Aiana an+hondümbö anahomo raru hoafey-omo, Eraisa boatei an+imbo tükündüfi munɣuambo moatükuni ra d+boadondeambui. Ra an+hondanesi, nɣa God+nd+i bukambe hoafi apen+ngö ranai yare hoaf+yowohü yahoya, ‘Nindou Hondü ai asübus+ af+nd+i ndemüduan+ nindou af+nd+i ai ahambo moan+po-ani mb+seimboyei?’ meho.

¹³ Ro s+heimbo hoafehandür+i, Eraisa ana tüküfimboani. God+nd+i bukambe hoafi yare meɣgoro süngu nindou aiana moaruwai hohoan+mo rand+himboyei n+ne-moatükuni ai refembo hohoan+momayei süngu,” mehu.

*Sisas ai n+mor+i moaruwai nendi n+mareimbi aboedambomariri
(Matyu 17:14-21; Ruk 9:37-43)*

¹⁴ Sisas ai, Pita, Sems asu Son bab+di+imbo sünggururü-rundeimbi b+di+fi+ri sowanambo mahomo. Ai homo hoeirundane ah+nümb+i hohoan+mo f+fi+rundeimbi ranai Sisas+imbo sünggururü-rundeimbi b+di+fi+ri bab+di+imbo hoafi+nambo s+mbor+i s+mbor+i-memondamboyo nindou af+nd+i ranai ahamumbo wak+re meɣgoro.

¹⁵ Ran+yei asu nindou af+nd+i ranai Sisas hoeir+hor+i hehimbo hepünehindühi ahambo h+hi+imbo p+p+maye+i hei.

¹⁶ Sisas ai düdufipurühi yahuya, “Se n+nimboemo ah+nümbi hohoanimo fifirundeimbi babidi mbo hoafinambo simbori hoafimemoa?” mehupuri.

¹⁷ Ahei mbusümo nindou mamai ai hoafiyuhü yahuya, “Yamundo-randeimbi, ro wandi nindowenihü n+morü moaruwai nendi ai ahandi fiambe n+mar+mbo hoafikoateyumarandambo sihambo sowanambo sahü+ndi asihühi.

¹⁸ Asu moaruwai nendi ranai farifendowohü wakifoareranü hifini piyu yangurimbo yahamonafi ngasihö wut+piuar+yuhü yahafi h+heporiyu arandi. Asu ro sihafü sünguru rundeimbi mbo moaruwai nendi ranahambo raguanambo fembo düdumeheapuri, nga ai ngir+ndimo,” mehu.

¹⁹ Asu Sisas ai nindou ranaheimbo hoafiyundürühi yahuya, “Se ana moai an+hondümbor+hindi. Ro nüngun+mbimboyo seba+di manimboaha? Asu ro nüngun+mbimbo shei t+j+r+fo ra mandaham+ndiha? N+morü ra ndühü sahor+m+ndei sühüsi,” mehündürü.

²⁰ Asu ahambo süngururü-rundeimbi ai n+morü ra sowaründümo Sisas sowana mah+fomondamboyu moaruwai nendi ranai Sisas hoeirirühi n+morü ranahambo wakimafoarera hifini piyu h+h+re amoah+rerandühi yangurimbo yahomonafi ngasihö wut+piuar+mayu.

²¹ Sisas ai afindambo düdurirühi yahundoya, “N+morü nda nüngun+mbimboyo ndahurai ramefiyuwa?” Asu afindü ai yahuya, “Ak+douyuambe piyu hayamboani raraoyu arandi.

²² Muñguambo si moaruwai nendi ranai n+morü ranahambo haiambe asu h+monü wakifoarerü arandi. Se n+nim+moatükunü refemboayafi ana, se h+poambond+wamunühi fand+hawamunü,” mehu.

²³ Asu Sisas ai afindambo hoafiyundühi yahuya, “Se nimboe hoafiyafühüya, refemboayafi ana, fand+hawamunü masafa? An+hondümboreandeimbi nindoumbo ana muñguambo moatükunü ra t+jümbüyopoani,” mehu.

²⁴ Asu nimehünou afindü ai h+hif+h+hifiyuhü hoafiyuhü yahuya, “Ro an+hondümbor+heambo-anah+si, nga se koe wambo fand+hawandüra an+hondümbor+heamboane,” mehu.

²⁵ Asu Sisas ai hoeireandane nindou afindü ranai pi+piyei hei wakimarihoramboyo asu moaruwai nendi ranahambo hoafiyundowohü yahuya, “Moaruwai nendi, se nindou ndanahambo rariworanü h+mbotühifoyu asu hoafikoateyu arandi. Se nindou ndanahandü fiambeah+ndi kod+boawandü, nga asu se asüakai yowanü farifembopoani,” mehundo.

²⁶ Asu moaruwai nendi ranai heiyohüyo n+morü ranahambo yabadüranü hifini pi+mayuwa yare siherü hayambo makosifoendi. Asu n+morü ranai yifi nahurai menjuruwamboyei nindou afindü ranai yifiyumboani masei.

²⁷ Nga asu Sisas ai n+morü ranahambo warihü kifi botiriri h+n+ng+marira manüngu.

²⁸ Asu Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidi hafomo worambe n+marimombo düduyafundühi yahomoya, “Nimboe ro moaruwai nendi ra raguanambo femboatemayefa?” mehomondamboyu.

²⁹ Asu Sisas ai simbori hoafiyupurühi yahuya, “Godimbo didibafifenambo animbo moaruwai nendi ndahurai ana raguanambo fembo-ndürimboane,” mehu.

*Sisas ai ahandi yifiyo hefembo botife ranahambo watapor+imbomarandi
(Matyu 17:22-23; Ruk 9:43-45)*

³⁰ Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidi mbo ranü ngoafi ra h+n+ng+ru houmbo Gariri hifi mbusümo mahomo. Ai ramefundü ra nindou fifir+ndi+himunimboyei yahomo houmbo didimoamboemo ranühi mahomo.

³¹ Sisas ai hoafiyupurühi yahupuriya, “Nindou Hondümbö ana hifokoeffimbo-hünda nindouyei warihündühorimboyei. Nga aiana ngimü n+mb+ndu hayambo asüakai yifi+hündü boti+ndüfimbui,” mehupuri.

³² Asu ahambo süngururü-rundeimbi ai hoafi ranahandü n+m+ndi ra moai fifirundü, nga ahambo düdufimbo yih+imbomaruri.

*Düdi adükarü hamindayua
(Matyu 18:1-5; Ruk 9:46-48)*

³³ Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidi homo Kaperneam ngoafihü tüküyafu houmbo worinambo homo mafariyafundü. Ranüyu asu ranühi n+marimbo hoafiyupurühi yahuya, “Nimboe se nafimbo simbori hoafimemo sin+moa?” mehupuri.

³⁴ Nga asu moai ahambo süngururü-rundeimbi ai simbori hoafiyomondo sapo nafini simbori hoafimemo ra nindou düdi adükarayu yahomondühi wambo.

³⁵ Sisas ai n+marumbo ahandi hoafi sowandumo homorundeimbo hoafi mayupurambo mahomo. Ai hoafiyupurühi yahuya, "Nindou düdi adükar+ bogori nindou tüküfemboayu ana, ai ndür+koatendu haya munguambo nindouyei moani ratüpurüyu randeimb+mb+iyuwamboane," mehu.

³⁶⁻³⁷ Sisas ai n+mor+ ak+dou serümündü ahamundi mbusumo h+n+ng+riri war+hü kikh+rümündi n+ngumbo yahuya, "Nindou düdi n+mor+ ak+dou ndahuraimbo wandi sünguna afar+hendir+ ana, ra wamboane afar+hendir+. Ai wambo yang+r+yopoani, nga nindou düdi wambo koamar+hendir+ra makosah+ ahambo kapeihani," mehu.

Nindou sihefombo moaruwai femun+koateyei ana, sihefi ngunindanei
(Ruk 9:49-50)

³⁸ Son ai hoafiyundohü yahuya, "Yamundo-randeimbi, ro hoeiri+hundan+ nindou mam+ sihaf+ ndür+nambo moaruwai nendi hefoaremarandi. Raniyo asu ahambo yowan+ masahundo, n+mb+oe ai sihefi s+rambeah+nd+yupoani sefahumbo," mehu

³⁹ Sisas ai hoafiyuh+ yahuya, "Se yowan+yahondopoani. Nindou düdi ai hepün+feimbi moatükun+ wandi ndür+nambo rawareand+ ana, ng+r+ wambo moaruwai hoafund+r+.

⁴⁰ Nindou düdi sihefi+mb+o moaruwaimbo-femun+koateyu ana, ai sihefi ngunindani.

⁴¹ Ro an+hondumbo-anah+ hoafehapur+. Nindou düdi ai hoeirean+nani se Krais+nd+yafan+ sihambo hoe fuyamündi asagan+n+ nindou ranai ahandi tak+n+ hondü ra süngunambo ndemündümbui," mehu.

Moaruwai hohoan+mo ai an+hondümb+ofi h+fi+nambore arandi
(Matyu 18:6-9; Ruk 17:1-2)

⁴² Sisas ai hoafiyuh+ yahuya, "Nindou n+mor+ ak+dou ai wambo an+hondümb+oreand+rani asu nindou ngorü ai rariran+ moaruwai hohoan+mo süngureand+ ana, nindou ranahambo n+moei pefi hüputüpuimündi mburumbo hoe hohoe af+ndambe safoefiyuwan+ yif+mbiyuwamboane.

⁴³⁻⁴⁴ Sihaf+ wat+nari ai randean+nani moaruwai hohoan+mondafühi ana, asu kand+hawandi. Nga war+ ngorü kar+hoayowan+ fi b+d+fir+ yang+r+ koadürumbo n+ngombo ra aboedane. Nga fi munguambo hai dik+r+fekoateyorandeimbi ranambe pifen+nani hani ranana moaruwaiane.

⁴⁵⁻⁴⁶ Se sihaf+ t+nari ai randean+nani moaruwai hohoan+mondafühi ana, kand+hawandi. Nga t+nari ngorü kar+hoayowan+ fi b+d+fir+ yang+r+ koadürumbo n+ngombo ra aboedane. Nga fi munguambo hai dik+r+fekoateyo randeimbi ranambe pifen+nani hani ranana moaruwaiane.

⁴⁷ Sihaf+ h+mb+oari ai randean+nani moaruwai hohoan+mondafühi ana, hünd+hawandi. Nga h+mb+oari mameimbi yang+r+yo hefe God ng+n+ndi h+fandarand+ ranambe kefoefe ra aboedane. Nga h+mb+oari yimbuimbüyo hefe hai did+r+fekoate koadürumbo horoweimbi ranambe pifen+nani hani ranana moaruwaiane.

⁴⁸ Asu hai ranambe k+mong+mo nindoumbo asahüs+hünd+r+ ranamboani ng+r+ yif+saf+ndei. Asu hai ahei fi t+k+r+randür+ ranamboani ng+r+ d+k+r+nd+feyo.

⁴⁹ Munguambo nindou ranai ahei fi aboed+fembohünda God+mb+o sesi sihefembo nam+ papar+hind+ yahurai an+mb+o hainambo t+n+r+fo ndahümündimboyei.

⁵⁰ Nam+ ana aboedi moatükun-onesi, nga asu nam+ ranai ahandi apar+ ra h+n+ng+r+reandühi wanayo ana, budesowan+ apar+koateayo ra ahandi apar+ asukai ng+r+ koadürü koadüründ+fe h+n+ng+nd+feyo. Nga se nam+ aparayo nahurai aboedi hohoan+mo süngund+hindi sihei wandaf+ mam+yei mbusumo," mehu.

10

N+moreh+ sem+nd+hünd+ h+n+ng+ife hoafi
(Matyu 19:1-12; Ruk 16:18)

¹ Sisas ai ran+ h+fi ra h+n+ng+re haya Sudia h+fi+na Sodan hoe ngorü-goesürün+ bar+hoei mahu. Ranüh+ nindou af+nd+ ahandi süngu tümareandamboyu asu yamund+mareandür+ ai yaremarandi süngu.

² Farisi nindou b+d+fir+ ai Sisas+mb+o-so tüküyafu houmbo asu rand+huran+ Sisas ai boar+badamündi ngorü hoafi hoafi+mb+iyuwambo yahomo houmbo raru hoeimarüwuri. Ai Sisas+mb+o düdurüwurüh+ yahomoya, "Nindou mam+ ahandi n+moreh+ h+n+ng+fembo ehu ana, asu sihefi ah+nümbi hohoan+mo ranahambo wan+geimand+yo?" mehomo.

³ Asu Sisas ai s+mb+ori hoafiyupurüh+ yahuya, "Moses ai n+ne-ah+nümb+ hohoan+mo masagapura?" mehu.

⁴ Farisi ai hoafiyomondühi yahomoya, "Moses ai hoafiyuh+ yahuya, 'Nindou ai pepa fih+ sürü pande dagadowohü koand+hendan+ ndem+ndi haya ngomboe,' mehu," mehomo.

⁵ Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Moses ai hoafi sïhamumbo masihendi ra Godndi hoafi hïmbosihïmo-rïhoemondeimbi memondamboyu hoafi ra masihendi.

⁶ Horombo hondü God ai munnguamo moatükunï nafïrandühïyu nïmorehi nindowenihï nafïmarapïri.

⁷ Ranïmayo-wamboane asu nindowenihï ai ahandi hondafïndi hïnjgïndeapïri haya nïmorehühïndïfimbui.

⁸ Rananïmbo asu yimbu ai mamï fi tükündafïneamboayafe. Asu nindou ra yimbuyafe-poani, nga mamananafe.

⁹ God ai nindou yimbu ra mamambemareapïrane, nga nindou dïdai ngïri yikürübündeapïri,” mehu

¹⁰ Süngunambo Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babïdi worambe nïmarïmomboemo nïmorehi semïndïhünda hïnjgïfembo hoafi ranahambo düdumarüwuri.

¹¹ Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Nindou düdi ai ahandi nïmorehi ra moei yahu haya hïnjgïreandühï asu nïmorehi ngorü asemündu ana, ai ahandi weyangïruhüdïdi ranahambo moaruwaimboreandühï nïmorehi sïsihïmoyuhani.

¹² Asu nïmorehi ai nindowenihï hïnjgïrerï haya ngorü nindowenihï aserïmïndo ana, ai-amboani nindowenihï bïrabïriyohane,” mehu.

*Sisas ai nïmoakïdoumbo God ai aboedi aboedïmbïreandüramboane mehu
(Matyu 19:13-15; Ruk 18:15-17)*

¹³ Nindou ai Sisas sowana nïmoakïdïbou ra fufurïhümündi tükümehendi ai aheimbo warï nandïfendürïmbohünda. Nga asu süngururü-rundeimbi ranai nindou ranaheimbo ngïndïmarundürï.

¹⁴ Asu Sisas ai ra hoieireanda mayoa, ahamumbo ngusüfoambe nïmbïmayupuri. Asu ai hoafiyuhï yahuya, “Nïmoakïdïbou ra ndühï aheimbo hïnjgïrundüra wambo sowana mbïsihüsü. Nga ngïri bobohïndundürï. Nga God ngïndï hïfandarandï ra nïmoakïdïbou ndahuraiyeiane.

¹⁵ Ro anïhondümbö-anahï hoafehandürï. Nindou düdi God ngïndï hïfandarandï ra nïmorï nahurai tüküfekoateayu ana, ai ngïri ranambe kebuai ngu,” mehu.

¹⁶ Asu Sisas ai nïmoakïdoumbo warïhü kïkïhïramündündürï mbura aheimbo warï nandearühï God ai aboedi aboedïmbïreandüramboane mehu.

*Nindou napo afïndeimbi
(Matyu 19:16-30; Ruk 18:18-30)*

¹⁷ Sisas ai botïfi hayambo hüfuane asu nindou mamï ranai pïpïyu hu ahandi hanngïfoani yimïndohonambo mamaru. Ranïyu asu ai düdufihï yahuya, “Yamundo-randeimbi Aboedi, ro nïnjgundïheandühï yangïri koadürü koadürümbö manïmboahï?” mehu.

¹⁸ Asu Sisas ai sïmborï hoafiyundühï yahundoya, “Nïmboe se wambo aboedi asafïndïra? Moai nindou dïdi ai aboedïyu, nga God mamï ai yangïri ani aboedayu.

¹⁹ Se ahïnümbi hohoanïmo nda fïfïrowandï: Se nindou hïfokoeffepoani, se nïmorehi sïsihïmopoani, se hümbuhünïpoani, se nindou ngorümbö tïkefe hefe papïhoafïpoani, se nindouyei kaki napo semïndïmbo tïkai hoafïpoani. Asu se sïhafï meapembo ndondondowapïri,” mehu.

²⁰ Asu nindoumayu ranai hoafiyuhï yahuya, “Ro akïdouyahambe sïni haponda munnguambo ranï ahïnümbi hohoanïmo ra hïmborïya süngurïheambo-anahï,” mehundo.

²¹ Sisas ai nindou ranahambo hübudurirühï hïpoamborirühï hoafiyuhï yahuya, “Awi se mamï-moatükunï mbonïmborandïfïmbo-anafi. Se ngafi munngu-moatükunï asïhoefï ra kakïfihïmbo koandïhoefühï ranïfihïndï kaki ndowandïfi. Asu kaki ra napokoatemayeï aheimbo dabadürï. Rananïmbo sïhambo takïni sünambe yagodonïmboe. Asu rananïmbo se wambo süngundowandïri,” mehu.

²² Nindou ranai hoafi ra hïmborïyu hayambo afïndï hohoanïmo kapeihï ndamefïyu ai napo afïndeimbi-wambo.

²³ Ranïyu asu Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi-mbo hübudureapuri haya hoafiyupurühï yahuya, “Nindou napo afïndeimbi-mbo ana tïnjïyomboane God ngïndï hïfandarandï ranambe kefoefembo ana,” mehu.

²⁴ Asu ahambo süngururü-rundeimbi ai hoafi ranahambo mahepünafundi. Ranïyo asukai hoafiyupurühï yahuya, “Wandï nïmoakïdïbou, God ngïndï hïfandarandï ranambe kefoefembo ana tïnjümbï safane.

²⁵ Tïnjümbï safane napo afïndeimbi ai God ngïndï hïfandarandï ranambe kefoefembo! Nga Kemor ai hoearï kakïmbo nïr ambe ranambe karefoendi ana, tïnjümbïyopoani,” mehu.

²⁶ Asu ran+yomo ahambo sünggururü-rundeimbi ai afindî hamîndî hepünafundühi ahamundîhoarî sîmborî ndüwurîmefundî. 'Rawefeyo ana, asu dîdai yangîrî aboedambomandîfia?'

²⁷ Ai ahamumbo hübudureapurühi yahupuriya, "Ndanî moatükunî ana ngîrî nindou aheihorî randîhindî. Nga God anîmbo randeambui. God ai-anîmbo munnguambo moatükunî randeambui," mehu.

²⁸ Asu Pita ai Sisasîmbo hoafiyundühi yahuya, "Ro munnguambo moatükunî hîngîrîhu hohu sîhambo sünguarîhunîni," mehuamboyu.

²⁹⁻³⁰ Ai hoafiyupurühi yahuya, "Ro sîhamumbo anîhondümbö-anahî hoafehapuri. Munnguambo nindou dîdîyei ai aheî ngoafî, apodohomamî, rehîmamî, hondafîndî, nîmorî asu nûmbürî wambo sünggufembo hündambo hîngîrîhindî ana, ai 100 ranîwamî nandîhi ndahümündeimboyei. Asu ai hîfî ndanühi nîboadeiambe ndahümündeimboyei. God ai munngu moatükunî dagadürümbui horombo ai masîhehindî ra ngasündîhi hehimbo ndahümündeimboyei. Ai worî, apodohomamî, rehîmamî, nîmorehî, boagîrî nîmorakîdîbou asu nûmbürî ndahümündeimboyei. Asu aheimbo moaruwaimbondîhindürîmboyei, nga ai yangîrî koadürümbo ndahümündeimboyei.

³¹ Nindou afîndî dîdîyei ai haponda horomboehindî aiana sünggunîndeimboyei, nga haponda sünggunayeî ai-anîmbo horombondahimboyei," mehu.

*Sisas ai ahandî yifîmbo ngîmîmbo hoafîmayu
(Matyu 20:17-19; Ruk 18:31-34)*

³² Sisas ai Serusaremînambo ahandî sünggururü-rundeimbi babîdî mahafomo. Nga asu Sisas ai horombofi mahafua ranîyomo asu ahambo sünggururü-rundeimbi ai afîndî hohoanîmo-memondamboyo asu nîmorehî nindowenihî ahamundî sünggu mahahüsi ranai afîndî hohoanîmomayeî. Asûkaiyu Sisas ai ahambo sünggururü-rundeimbi sepurîmündü haya huhî nîni-moatükunî ahambo tüküfemboayo ranahambo wataporîmbomarapurî.

³³ Sisas ai hoafiyuhî yahuya, "Hîmborîyomo, sîhîrî ana Serusaremînamboanefî ahahîfî, nga ranüh-anîmbo Nindou Hondü ranahambo ahînûmbî hohoanîmo fîfrîrundeimbi asu Godîmbo sîhou-rundeimbiyomondî warîhündüfîmbui. Rananîmbo asu ranî nindou ranai Nindou Hondü ranahambo yifîmbiyuwamboane mbîsîmboemo. Asu ranahambo Suda-yafe ndîfoyeî warîhündîhorîmboyei.

³⁴ Nindou ranai ahambo tîkîfîndahîndo asu gurî tîfîndahîndo ndühümboyei. Asu ahambo harîndîmondomböemo ndîfurîmbî moatükunînambo hîfokoandüwurümböemo. Nga asu ngîmî sindu hayambo-anîmbo asu yifîhündî asûkai botîndîfîmbui," mehu.

*Sems asu Son ai adûkarî tüküfembo hoafîmefanî
(Matyu 20:20-28)*

³⁵ Sems asu Son Sebedîndî nîmorî yimbu ai Sisasîmbo-so tükümeîneandî. Ranîyafanî hoafiyafandühi safanîya, "Yamundo-randeimbi, ro sîhambo yîhoehîmbo mamî-moatükunî randowandî sehoahoa düduarîhoanîni," masafanî.

³⁶ Sisas ai düdureapurühi yahuya, "Se wambo nîni-moatükunîmbo yafanî refepîrîmbo yifrayafana?"

³⁷ Ai hoafiyafandühi safanîya, "Se sîhafî hîmboamupuimbo-randeimbi fondî ranîwamî nîmarîfî hîfandarandî ana, ro yifrayehî se ndowandîfîmunî se amarîfî fondî ranambe nîmandefomboane. Nga asu rananîmbo ngorü ai warîhondünîndu asu ngorü ai kadüdanîyu mbîrandamboane," masafanî.

³⁸ Sisas ai hoafiyupîrîhi yahuya, "Se ana moai fîfrîneandî nîne-moatükunî se düdueîneandî ranahambo. Se asûbusî ro semîndîmboayahî ra mandowandîfanîyo? Asu se ro hundürayahî yahurai ra hundürümandafanîyo?" mehu

³⁹ "Ranana randîhoamboyeî," safanî hoafîmefanî. Asu Sisas ai hoafiyupîrîhi yahuya, "Se tîngîrîfo ra ndowandümböemo ro asahamîndîhî nou. Asu ro hundürayahî yahurai semboanî hundüründîmboemo.

⁴⁰ Awî, ro sîhafanîmbo ngîrî yîni mbîsahapîrî wandî warîhondanî asu kadüdanî nîmarîmbo ra. Nga bîdîfîrî nindou anîmbo ranî fondî ranîwamî ana nîmandeimboyei. Ranî fondî ranana aheimboyo ndîndofe hîngîngîmefeyo," mehu.

⁴¹ Asu süngguru-ndeimbi 10 ranai ra hîmborîyomo mburumbo asu Son, Sems ahafanîmbo ngînîndîmarupîrî.

⁴² Sisas ai ahambo sünggururü-rundeimbi munnguambo mborai yahupurî hürîhepurî hayambo hoafiyupurühi yahupuriya, "Suda-yafe ndîfo nindou mamî ranahambo dükarîhorühîya hîfandîrandeimbi aseî. Se fîfrîhindî hîfandîrundeimbi ai ahamundî ngînîndî ra munnguambo nindoumbo nafuimbohünda. Asu aheî adûkarî hamîndî horomboyafu homondeimbi, ai ahamundî ngînîndînambo munnguambo nindoumbo hîfandarundîrî.

⁴³ Nga se rani süngundumboemo. Nga nindou didai adükarî tüküfembo ehu ana, ai moanî farîhairandeimbi nahurai mbî-nünguwamboane.

⁴⁴ Nindou düdi ai adükarî hamîndî tüküfembo hohoanîmoayu ana, ai muŋguambo nindouyei moanî ratüpurîyu randeimbi tükümbîfiyuwamboane.

⁴⁵ Mamî yahuraiane, Nindou Hondü ai hîfînambo makusu ra nindou ai ahambo farîhefîmboyopoani. Nga ai ahândî yangîrî nînggo hohoanîmo ra nindou ranaheimbohünda hî-nîngîfehü aboedambofendürîmboyu makusu," mehu.

Sisas ai nindou hîmboatîharî aboedîmarirî

⁴⁶ Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babîdîmbo Seriko ngoafîhü tükümfundî. Ai tüküyafu mburu nindou afîndî safî ranîbabîdîmbo heiane, Bartimeusîndî nîmorî hîmboatîharî kakî napombo moako moakoyu randeimbi ranai nafîkîmî mamaru.

⁴⁷ Ai Sisas Nasaretîhündî akîmî asünu hoafî ra hîmborîyu haya puküna hoafî karîhoehü yahuya, "Sisas, Defitîndî ahurî, se wambo hîpoamborowandîrî," mehuamboyo.

⁴⁸ Asu Nindou afîndî mahei ranai nindou hîmboatîharî ranahambo afoai hoafî kîkîrandîfî masahündo. Nga nindou ranai asükai puküna hoafî karîhoehü yahuya, "Sisas, Defitîndî ahurî, se wambo hîpoamborowandîrî," mehundo.

⁴⁹ Sisas ai nüngumbo hoafîyuhî yahuya, "Nindou ranahambo hoafîyahündoanî ndühî mbüsünü," mehuamboyo. Asu nindou afîndî ranai hîmboatîharî ranahambo mborai masahündo. Ai hoafîyahündowohü seiya, "Hîhîfî-hîhîfî kapeihü botiyafo! Nga Sisas ai sihambo mborai mehu," masahündo.

⁵⁰ Ranîyo nindou hîmboatîharî ranai horîpîrohoei piyu haya ahândî ngîsîharî hoearî yare sîhai haya Sisasîmbo sowana mahu.

⁵¹ Sisas ai düdurîrühî yahuya, "Ro sîhambo nî-nî-nüngufenî-nîmboyo se hohoanîmoayafa?" mehundoamboyo. Asu hîmboatîharî ranai sîmborî hoafîyuhî yahuya, "Nindou Yamundo-randeimbi, ro asükai hîmboarînda samboanahî," mehundo.

⁵² Sisas ai hoafîyundowohü yahuya, "Se anîhondümborowandî ranî süngumbo aboedîyafîmboanafî, nga hafî," mehundoamboyo. Asu mamîharî asükaiyu hoireandühî Sisasîmbo nafîsüngu süngumarürî hu.

11

Sisas ai Serusarem ngoafambe adükarî bogorî nindou nahurai tükümeffiyo
(Matyu 21:1-9; Ruk 19:29-38; Son 12:12-15)

¹ Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babîdîmbo Serusarem ngoafîkîmî akîmî tîfründühîyomo Orif hîfî wafuhî Betefage asu Betani ngoafîhü tükümfundî. Ai ahambo süngururü-rundeimbi yimbu koarîhepîrühî yahuya,

² "Ngoafî gogu anaŋgo ranînambo ngafanî. Se ngoafambe tükündafîneandühî dongi hoarîfî nindou ai horombo semîndî hokoate nîmîfilî wofînambo hîmondîndümo hî-nîngîndundanî nîngowa nîmehünou hoeindîneamboyafanî. Se wofî fufurîndîhene hena ndowandîfanî dügüfanî.

³ Asu nindou mamî ai sîhafanîmbo düdündüfîpîrühîya, 'Nîmboe dongi ra sowandîfanî ahüfana?' ehu ana, asu se hoafîndafînandowohü anîmboya, 'Adükarî ai ranambo ratüpurîndu mbunda ngîrî amîtata koandîhendî,' mbîsafanî," mehu.

⁴ Ai hafanî hoeirîneandane dongi ranai nafîni worî nafîtambe kîmî hîmondîrundümo hî-nîngîrundanî manînggo.

⁵ Ai wofî fufurîheneandane, nindou akîmî manînggomo ranai düdurüpîrühî yahomoya, "Se nî-nî-nüngufemboyo dongi ra wofî fufurarîheneanda?" mehomondambo-yafanî.

⁶ Asu Sisas ai hoafîmayupîrî süngu sîmborî hoafîmefînapurî. Ranîyo nindou-memo ranai dongi ra semîndî hombo ahafanîmbo yî-nî mehompîrî.

⁷ Ai dongi ra sowandîfanî hüfanî Sisasîmbo-so tüküyafîne ahafandî hoandarî hoearî ra dongiwamî manandîneanda ranîwamî Sisas ai mamaru.

⁸ Ranîyei nindou afîndî ranai ahei ngîsîharî hoearî yimündîbadîhümündî nafîni korîhi hei asu bîdîdîfîrî ai mbeyemü nahurai hutühümündî korîmarîhi hei.

⁹ Nindou afîndî ranai puküna hoafî karîhehindühî seiya, "Godîmbo hîhîfî-hîhîfîmboane!

God ai nindou Adükarîndî ndürînambo asünu ranahambo aboedî aboedîmbîrîramboane.

¹⁰ Sîhefî amoa Defitîndî sîrambeahîndî adükarî bogorî hapondanî sîhefîmbo hîfîndîyomunîmboayu ranahambo God ai aboedî aboedîmbîrîramboane. God nîmoamo hondü amaru ranahambo hîhîfî-hîhîfîmboane!" Buk Song 118:25-26 masei.

¹¹ Sisas ai Serusaremihü tüküfi haya hu Godindí worambe mungu-moatükuni hübudura wakimareandi. Nga asu ndeara nimbifembo yangirímayowamboyo ai ahambo sünggururü-rundeimbí 12 raníbabídimbo Betani ngoafínambo híhíríyafu mahomo.

Sisas ai fik hoandasüfo nímíndí nahurai ranahambo yowaní hísíyopoaní mehu (Matyu 21:18-19)

¹² Ngorü sinambo Betani ngoafihündí sífomondühíyo, Sisas ai wembombomayu.

¹³ Raníyo fik nímíndí ranai akídou anguní safí emündü afíndí momoríyo haya maníngowa hoeimareandi. Ai fik hísí kiaríhípo yahu haya akímí hímbambo mahu, nga ai moai hísí mamí amboaní kiarowa hoeirírí. Ai emündü yangíríyo afíndí momorímayo, sápo ranana fik hísambeyoaní, nga ranímbo wamboyo.

¹⁴ Sisas ai fik nímíndí ranahambo hoafíyundowohü yahuya, “Se yowaní asúkai hísíyowaní nindou ai fik sesípoaní,” mehuamboyo. Asu ahambo sünggururü-rundeimbí ai hoafí hoafímayu ra hímborímemo.

Sisas ai Godíndí worambeahíndí nindou kakí semíndímbo ratüpurí ratüpurímemonda hemoafoareapurí

(Matyu 21:12-17; Ruk 19:45-48; Son 2:13-22)

¹⁵ Sisas ai ahambo sünggururü-rundeimbí babídimbo homo Serusarem ngoafihü tüküyafu houmbo Godíndí worína mahu. Ai hu hímboyuwane nindou ai ranambe napo kakífhí síhou sowandümo raramarúnda bukürímafoareapurí. Ai nindou kakí nandu houmbo síseru asu nindou nímárimo ndu kakífhí síhou-marundí ahamundí nímárimondí ra híhíre amoahímareandi.

¹⁶ Asu ai nindou ranahamumbo Godíndí worí raní papambe fufuemíndí horambo yowaní mehupurí.

¹⁷ Raníyo nindou ranahamumbo yamundeapurühí yahuya, “Godíndí bukambe yare hoafíyowohü yahoya,

‘Wandí worí ana munguambo hífhíndí nindou ai ho wambo dídíbafífe worane,’ Aisaia 56:7, Jeremaia 7:11

meho. Nga se hümbuhüní nindouyei díbonapífe fondí nahurai rawaríhindí,” mehu.

¹⁸ Godímbo sesí síhou-rundeimbí bogoríyomo asu ahínümbí hohoanímó yamundu rundeimbíyomo ai ranühí hoafí ra hímboríyomo houmbo Sisasímbo hífokoeffímbo nafí kokomarundí. Ai ramefundí ra sápo nindou ranai Sisasíndí yamundífe hoafí ranímbo hepúnahí maríhúnda ranímbo yíhímborurühí.

¹⁹ Asu nímbambeahí Sisas ai ahambo sünggururü-rundeimbí babídimbo Serusarem híníngírú houmbo mahomo.

Nindou düdi ai aníhondümböfe hondü aníhondümboreandühí dídíbafefíyo ana, ai ndemündümbui

(Matyu 21:20-22)

²⁰ Ngorü-símboaní siambeahí Sisas ai ahambo sünggururü-rundeimbí babídimbo homondühíyo hoeirundaní fik nímíndí ranai nímímáyo. Ai nímímíyowohü emündü asu ahasíharí munguambo yapataparímáyo.

²¹ Sisas ai fik nímíndí ranahambo hoafímayundo ra Pita ai fífire haya hoafíyundowohü yahuya, “Nindou Yamundo-randeimbí hoeiro, fik nímíndí se hoafímayafíndo ranana nímímíyo haya aníngo,” mehu.

²² Asu Sisas ai símborí hoafíyupurühí yahuya, “Se Godímbo yangírí aníhondümbondundí.

²³ Ro síhamumbo aníhondümbö-anahí hoafehapurí. Nindou mamí ai yimbu hohoanímokoateyuhü nímoei wafu ndanahambo síríwara-ambe karíhoefí hanífi ehu ana, ai hoafímayu süngu randífemboe.

²⁴ Ranímboane ro síhamumbo hoafehapurí, se níní-moatükuní semíndímbo aníhondümborundühí ndahumíndemboyefí yahomo houmbo dídíbafefundí ana, raní-sünggunambo anímbo ndowandümböemo.

²⁵⁻²⁶ Asu se botíndafu níngomombo dídíbafíndafundühí nindou ngorü ai síhambo moaruwai ramareandi ra hohoanímóayafí ana, amboawí mbísafíndo. Rananímbo asu God ai símborí síhafí hohoanímó moaruwai ra amboawí mbüsümbui,” mehu.

Sisasímboya düdi síhambo ngíníndí masaganíní yahomo houmbo düdumefundí (Matyu 21:33-46; Ruk 20:1-8)

²⁷ Sisas ai ahambo sünggururü-rundeimbí babídimbo asúkai Serusarem ngoafihü tükümefundí. Sisas ai Godíndí worambe huane Godímbo sesí síhou-rundeimbí, ahínümbí hohoanímó fífírundeimbí asu bogorí nindou ai ahambosowana mahomo.

²⁸ Ai Sisasimbo dudururühi yahomoya, “Se ndani nginindî ra nahanihündambo sowandifimboyafa? Didandî nginindî nda shambo masaganinamboyafî ndani ratüpuri rawarowanda?” mehomondamboyu.

²⁹ Asu Sisas ai simborî hoafiyupurühi yahuya, “Roamboanî shambo simborî mamî düdufe düdunðheapurimboyahî. Se wambo simborî hoafemondîndîri ana, asu ro ndani ratüpuri ratüpuriimbo nginindî düdi masendîri ra hoafindahapurimboyahî.

³⁰ Se wambo hoafiyomondîndîri, Son ai nindou hundürura-marandî nginindî ra Godindî-mayoyo, asu hifî ndanühîndambo nindou-yomondî-mayoyo?” mehu.

³¹ Ai ahamundîhoari simborî hoafiyomondühi yahomoya, “Sihîri Godindî-mayoane asefi ana, ai sihefimboya asu nimboe anihondümbofe-koateayomoa? mbüsümbui.

³² Nga sihîri hoafiyefühiya hifinindî nindou-yafemayoane asefi ana, asu muñguambo nindou ai fifirihindî Son ai Godindî hoafi hoafiyu-randeimbani,” mehomo.

³³ Ranimboyo ai hoafiyomondühiya, “Moai fifirihundi,” mehomondamboyu. Asu Sisas ai simborî hoafiyupurühi yahuya, “Roamboanî düdi nginindî masendîri ra ngîri hoafindahapurî,” mehu.

12

Nindou moaruwai wain nümbürî hifandîmarundî kafeofe hoafi
(Matyu 21:23-27; Ruk 20:1-8)

¹ Sisas ai Suda-yei boboagorî ranahambo kafeofe hoafi hoafiyuhî yahuya, “Nindou mamî ai wain nümbürî nümbürîra mbura ginîrimayu. Wainî hîsî ra bubütükimbohünda hifî ambe kîkîra mbura nümbürî ra hifandimbo dago hura hinîngimareandî. Nümbürî ra ngorü nindou-yomondî warühî kakî semîndî ratüpuriimbo hinîngîre haya ahandîhoari angunî hifîna mahu.

² Wainî ranai hîsimayowamboyo nümbürî aharambürî ranai ahandî ratüpuriyu randeimbî koamarîheirü. Ai nguwani nümbürî ranambeahîndî sesî bidîfirî mbîsabudowa yahu haya.

³ Nga nümbürî hifandîmarundî ranai ratüpuriyu-randeimbî ranahambo mburündümo houmbo bubururü mburu ninî akîdou warambefendokoate koamarîhawurî.

⁴ Asu nümbürî aharambürîmayu ranai asükai ratüpuriyu-randeimbî ngorü koamarîheirü. Ranîyo ranahambo amboanî mbîro burüwuri mburümbo moaruwai moaruwaimbomarüwurî.

⁵ Asükai ngorü ratüpuriyu-randeimbî koamarîheirü. Nga ranahambo hifokoamarüwurî. Asu asükai süngunambo ahandî ratüpuriyomo rundimbî afîndî koamarîhepurî. Nümbürî hifandîrundeimbî ranai bidîfirî buburupurî koamarîhoupurî asu bidîfirî hifokoamarupurî.

⁶ Nindou nümbürî hifandîmarundî sowana koehefembo ra nümbürî aharambürü ahandî ngusüfo parireimbî nimorî yangîriyu manüngu. Nga bidîfirîranambo ahamumbo sowana koamarîheirü. Afîndî ai hoafiyuhîya wandî nimorîndî hoafi anîmbo hîmborîndîmboemo yahu haya koarmarîheirü.

⁷ Nga nümbürî hifandîmarundî ranai ahamundîhoari simborî hoafiyomondühi yahomoya, ‘Ndanana nümbürî aharambürîndî nimor-ani. Sihîri ahambo hifokoandîhurühî anîmbo nümbürî ra sihefimbeyo-wamboane,’ mehomo.

⁸ Ranîyo nimorî ranahambo kîkîhîründümo mburu hifokoarüwurî houmbo ahandî finîmoko ra wain nümbürî ginîri hundünî pimarüwurî,” mehu

⁹ Asu Sisas ai düdufihî yahuya, “Nümbürî aharambürî ranai ninî-nüggumandea? Ai düdü wain nümbürî hifandîmarundî ra hifokoandepurühî wain nümbürî ra ngorü nendambo asükai dagapurümbui.

¹⁰ Awi seana Baiborambe hoafi mapenîngo ra hoeimbarundîyopoanî. Ai yare hoafiyowohü yahoya,

Kambohoanî worîmboran-rundeimbî ai moaruwaiane yahomo houmbo masîhoemo
ranane asu hapondanî worî ngînemîndîmbo bogîmondî kambohoanîmbofemboayo.

¹¹ Adükari ai ahandîhoari ramareanda tüküme feyoane,
ranane ro hoerîhundani aboedîhamîndayo,”

Buk Song 118:22-23

mehu.

¹² Suda-yei boboagorî nindou ranai fifirundî ahamumboyo ranî kafeofe hoafi ra Sisas ai wataporîmbomandî. Ranîmboyo Sisasîmbo ranühî kîkîhimîndîmbo hohoanîmomemo. Nga nindou afîndî ranaheimbo yîhimboymondühiyo, raru hinîngîrîwurî houmbo mahomo.

Takis kakî sai hohoanîmo ranahambo Sisasîmbo düdumarîhorî
(Matyu 21:18-19)

¹³ Suda-yei bobaagorì nindou ranai Farisi nindou bídìfírìyomo asu Herotìndì nendì bídìfírìyomo ahamumbo Sisasìmbo sowana koamarìhoupurì. Ai tìkefe hefemboya Sisas ai moaruwai hoafì hoafìmayu yahombo yahomo houmbo mahafomo.

¹⁴ Nindou ranai homo Sisasìmbo hoafìyomondühì yahomoya, “Nindou Yamundo-randeimbì, ro fìfìrìhumboanefì, seana nindoumbo yìhìmbokoate anìhondümbò-anafì hoafìyafì arandì. Seana nindou ndüreimbìyei asu ndürìkoateyei ranaheimbo moai hohoanìmoyafì, nga God yifìrayu hohoanìmoane nindou yamundo arandì. Asu se nünguro hohoanìmoyafa? Romìyafe adükarì bogorì Sisarìmbo takis kakì saimbo ra ahìnùmbìyo, wanìyo? Asu sìhìrì takis kakì saimbo ra ahìnùmbìyo, wanìyo?” mehomo.

¹⁵ Asu Sisas ai ahamundì wosìhoafì hoafì ra fìfìre haya hoafìyuhì yahuya, “Nìmbøe se wambo refe hoeifendìrìmbo ehomoa? Kakì hoarì mamì sowaründümo sìnìmo anìmbo ro hoeindìheal” mehu.

¹⁶ Nindou ranai kakì hoarì sowaründümo homo masabudowamboyu düdureapurühì yahuya, “Ndürì asu sìsamì nda dadea?” mehuamboemo. Asu ai hoafìyomondühì yahomoya, “Sisarìndane,” mehomo.

¹⁷ Asu Sisas ai hoafìyupurühì yahuya, “Sisarìndì moatükunayo ra Sisarìmbo ndabudo. Asu Godìndì moatükunayo ra Godìmbo ndabudo,” mehuamboemo Sisasìndì hoafì ranahambo mahepüfundì.

Nindou yìfìhündì botìfe hoafì ranìmbo Sisasìmbo düdumefundo

(Matyu 22:23-33; Ruk 20:27-38)

¹⁸⁻¹⁹ Sadyusi ai hohoanìmo-yomondühìya, nindou yìfìyeimbì ai ngìrì asükai yanggìrì botìndahindì yahomo-rundeimbì ai homo Sisasìmbo düduyafundühì yahomoya, “Nindou yamundo-randeimbì, Moses ai sìhefìmbo ndanì ahìnùmbì hohoanìmo nda sürü papìmarandì. Nindou mamì ai nìmorehì semündü haya nìmorì-koate nindowenihì ai yìfìyau ana, amonggoandì kai ra akìdì ai mbìsemündu-wamboane. Rananìmbo akìdì amonggoandì fondambe nindou wanìndìmboemo-hündà nìmorì kambìrìneandamboane.

²⁰ Mamìmbo apodoho mamì 7 manìnggomo. Amonggo hondü ranai nìmorehì ra semündü haya nìmorì mbuimìndìkoate yìfìyuhìyu asu nìmorehì ahandì ra ranìkìmìnìndì akìdìmayu ranahambo hìnìnggìmareandì.

²¹ Ranìyo nìmorehì ra asükai akìdì ngorü ai semündü haya nìmorì kefekoate yìfìmayu. Ranìyo asükai akìdì ngorü ranìkìmìnìndì ai-amboanì mamì yahurai ramefìyu.

²² Mamì yahurai apodoho mamì 7 ranai ramefundì. Ranìyo süngunambo nìmorehì ranai amboanì yìfìmayo.

²³ Apodoho mamì ranai nìmorehì ra munguambo masowandümo. Nga süngunambo nindou ranai yìfìhündì botìfeambe apodoho mamì ranai botìndafundühì asu nìmorehì ra dadì nìmorehì manda? mehomo.

²⁴ Sisas ai hoafìyupurühì yahuya, “Se moai Baiborambe hoafì apenìnggo ra fìfìrìndì asu Godìndì ngìnìndì fìfìrìndì. Ranìmboane se mamìkarì hoafayomo.

²⁵ Nindou yìfìyeimbì ai asükai yanggìrì botèhindì ana, ngìrì anamìndühì-ndahi asu nìmorehühì-ndafu ndühündì. Aiana sùnambeahìndì nendì nahurai nìboadeimboyei.

²⁶ Nga nindou yìfìyeimbì yìfìhündì botìfe ra awi se Mosesìndì buk nìmì akìdou hai inami tüküme Feyo ra se hoeimbaruyo? Hoafì sürü mapenìnggo ranambe God ai Mosesìmbo hoafìyuhì yahuya, ‘Roana Abrahamìndì God-anahì, Aisakìndì God-anahì, asu Sekopìndì God-anahì,’ mehu.

²⁷ God ana yìfìyeimbìyei Godì yupoanì. Nga yanggìrì nìboadeimbìyei God-anahì. Sìhei hohoanìmo ana hìhìndì hohoanìmoane,” mehu.

Godìndì weangurühìndì ahìnùmbì hohoanìmo

(Matyu 22:34-40; Ruk 10:25-28)

²⁸ Ahìnùmbì hohoanìmo fìfìreandeimbì ai süfuane Sadyusi ai Sisas babìdìmbo sìmborì hoafìmemo. Ranìyu ai hìmborìyuane Sisas ai ahamundì düdufe hoafì ra sìmborì aboedì hoafìmayupurì. Ranìyu Sisasìmbo düdurìrühì yahuya, “Ahìnùmbì hohoanìmo nahaniyo amurì ranahambo ngasünde haya adükarì hamìndayoa?” mehuamboyu.

²⁹ Sisas ai sìmborì hoafìyundohü yahuya, “Ngasündeandeimbì ahìnùmbì hohoanìmo ana ndanane: ‘Israer se wudìpoapondìhi hìmborìndei. Adükarì mamì yanggìrani sìhefì Godayu.

³⁰ Se sìhefì God Adükarì ranahambo ngusüfoambe munguambo, yifafì munguambo, hohoanìmo munguambo, ngìnìndì munguambo ranambo ngusüfo pandìhorì.’

³¹ Ranìkìmìnìndì ahìnùmbì hohoanìmoane nda: Se sìhafì wandafì mamìmbo ngusüfo pandowandürì sìhafì fimbo rawarowandì nou. Moai ngorü ahìnùmbì yimbu ndana-hafembo ngasündeandeimbì yanggoro,” mehu.

³² Ah+nümbi hohoanimo fifireandeimbimayu ranai Sisasimbo hoafiyundohü yahuya, "Nindou Yamundo-randeimbi, se hoafayafi ra aboedane. Anihondane moai ngorüpoanimbo God nungu, nga Adükari God mamı yangirani anungu.

³³ Ranimboane Godimbo ngusüfoambe munguambo, fifirife munguambo, nginindi munguambo ranambo ngusüfo pefembo asu wandafi mamimbo ngusüfo pefembo sihefi fimbo rawehundi nou randihumboane. Sihiri yimbu hohoanimo ra rawarihundi ana, Godimbo sesi mungu mandife asu ninihondi hifikoeife mandife sihefe ra ngasündeamboane," mehu.

³⁴ Sisas ai hoeireandane ndore fifireandeimbi hoafi simbori hoafimayumboyu ai hoafiyuhı yahuya, "Se God nginindi hifandarandi ra akimisafi animbafi." Sisas ai yare hoafimayua amuri ranai ahambo düdufe hoafi hoafimbo yihimbomemo.

*Sisas ai düdi Kraisyahu düdumefiyu
(Matyu 22:41-46; Ruk 20:41-44)*

³⁵ Sisas ai Godindi worambe nindou yamundearühi düdufihı yahuya, "Nimboe ah+nümbi hohoanimo fifirundeimbi ai Kraisyahu, nindou ra God ai ahandi nendambo aboedambomemo kamafoariri, ranahambo Defitindi nimori-ane ehomoa?"

³⁶ Yifiafi Aboedi ai Defitimbo hohoanimo masagadowa hoafiyuhı yahuya, "Se wandi warihondü wananı nımandifi ngafimbo shafi hürütümbi ra shafi hoarehi hinınginideapurı-mboyahı," *Buk Song 110:1*

mehu

³⁷ Defit ai Kraisyahu Adükari yahundo-marandi, asu nungunde ahandi nimori mandüa?" mehu.

*Sisas ai ah+nümbi hohoanimo fifirundeimbimbo ahini hoafimayupuri
(Matyu 23:1-36; Ruk 20:45-47)*

Nindou afindi ranai yangorimbo Sisasindi hoafi himborimbo hihifi-hihifimayi.

³⁸ Ai yamundeandürühi yahuya, "Ah+nümbi hohoanimo fifirundeimbimbo hibadihumbo. Aiana warı hoandarümbi hoearı yihuruyo hefe maketambe howani nindou ai ah+nıyeihı hihifi-mbiri-hümuni yahomomboanemo hohoanimoemo.

³⁹ Aiana rotumbo-hünda rotu worambe asu sesesambe ra weangurühindi fondıwamı wagabe nımarımbomanemo hohoanimoemo.

⁴⁰ Aiana nımorehi kaisahoabedi ranaheimbo wosıhoafori hoafiyomondürühi ahei worı kosıründümo asu tıkaruhombo hoandarı hamındı dıdıbafıyafu arundi. Ranımbomhündambo anımbom papı hoafi yıbobofeambe ahamumbo ana tıjırıfo ra moaruwai hamınd-anımbom ndımbom," mehu.

*Nımorehi napokoate Godimbo kakı masihendi
(Ruk 21:1-4)*

⁴¹ Sisas ai Godindi worımbom kakı hıprı fikimı nımaruane nımorehi nıdownenihı ai hıprı ranambe hei kakı mafoarihindi. Nindou kakı afındeimbı ranai afındısafı hıprı ranambe hei mafoarihindi.

⁴² Asu nımorehi napokoate kai ranai hamburı kakı yımbom toea seprımındı ho hıprı ranambe mafoareaprı.

⁴³ Sisas ai ahambo süngurü-rundeimbimbo mborai yahupuri gugureapurı haya hoafiyuhı yahuya, "Ro sıhamumbo anıhondümbom-anahı hoafepapurı. Nımorehi kai napokoate kakı Godındı worı hıprıambe masihendi ranana napo afındeimbı masihendi ranhambom ngasündeamboane.

⁴⁴ Nindou napo afındeimbı ranai ana ahei adükari mbegorındürı, nga akıdou mafoarihindi. Nga nımorehi kai napokoate ranai ana ahandı sesi pemımboyoweimbımayo ranıyo mungu masihendi," mehu.

13

Sisas ai Godındı worı bıreboemboe mehu

¹ Sisas ai Godındı worı hinıngıre tüküfiyuane ahandı süngurü-rundeimbı mamı ai hoafiyuhı yahuya, "Nindou Yamundo-randeimbi, worı aboedi safı asu nımoie adükari ra hoeiro," mehundo.

² Sisas ai simborı hoafiyuhı yahuya, "Se worı afındı ndanahambo hoeiarowandi. Ngırı nımoie mamı amboanı ngoründıwamı nanıgo, nga hıfıtıreboai pındımbom," mehu.

*Sisas ai tıjırıfo afındı tükündıfemboe mehu
(Matyu 24:3-14; Ruk 21:7-19)*

³⁻⁴ Sisas ai Orif hifi wafuambe nimarü himboyuane, Godindi wori ai anguni goagu mafondaro. Asu Pita, Sems, Son, Andru ai yangiri masifomo. Ai sifomo Sisasimbo düdurüwurihi yahomoya, "Hoafiyafimuni rani-moatükuni ra nüngusümboani tükümandifea? Asu nini-moatükuni boatei tükündifemboe mbisefi fifirmandihua?" mehomondamboyu.

⁵ Asu Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, "Se hibadumbo, nga nindou mamí sishamumbo wosihoafori hoafindapurumbui.

⁶ Nindou afindi ranai ngomo wandi nduri dukandundühiya, 'Ro nindou rananahi nda,' mbisimo houmbo nindou afindi wosihoafori hoafindundurimboemo.

⁷ Asu se yifiarindimondani himborindimondühane, asu yifiari hoafi yangiri argunipoedi himborindimondühane ra se yowaní afindi hohoanimondimboemo. Rani-moatükuni ra tükündifemboesi, nga asu rani-moatükuni tükefeyo ranahambo awi bidifiranambo siane yahopoani.

⁸ Hifi-hifi ranai simbori yifiarindomboe. Asu adükari bogori nindouyafe nendi ranai simbori simborindimboemo. Hifi bidifiri ranifihí sesí ai wanindimboe asu hifihé ranai tükündifemboe. Muñguambo moatükuni ranana nimorehi ai nitori wakemindimbo yaho haya asubusi boatei asemindo nahuraiane tükefeyo.

⁹ Ranisimboani animbo se hibadumbo. Ai sishamumbo mbundüpdümo houmbo kansiriyafe himboarühi papí hoafindüpurimboemo. Asu Suda-yei rotu worambe bubundüpurimboemo. Wambo sünguna ahamundi adükari bogori asu hifandirundeimbi ahamundi himboahü nñgomboemo. Nga refeambe animbo Aboedi Hoafi ahamumbo wataporimbondüpurí.

¹⁰ Nga bidifiranambo si ranai tüküfekoateyoambe nindou muñguambo ranai aboedi hoafi ra himborindei hehimbo animbo.

¹¹ Sishamumbo mbundüpdümo houmbo kotambe ndowapundümo ngomondani se yowaní nini hoafi hoafimandefi yahoefembo yihimboyopoani. Moani ran-simboani hamindi animbo se hoafimbo ra God ai horindeapurumbui. Asu ngiri se sishamundihoari wataporimbondundi, nga Yifiafi Aboedi ai-animbo wataporimbondamboe.

¹² Nindou ai ahamundi amonjo mamí asu akohoandambo papí hoafindüpurí mbundumbo hifokoefepurimbo hoafindimboemo Asu afindi ai mamí yahurai randeambui. Asu nitori aihandi hondí afindambo moaruwaimbondeapurühi nindoumbo hoafindüpurí hifkoandüpurimboemo.

¹³ Wambohünda muñguambo nindou ai sishamumbo moaruwaimbo-ndhipurimboyei. Nga asu didiyei moanane sei nginindi animboei hei ana, God ai aboedambondearumbui," mehu.

*Moaruwai hamindi moatükuni tükündifemboe
(Matyu 24:3-14; Ruk 21:7-19)*

¹⁴ Sisas ai hoafiyuhí yahuya, "Se hoeindundaní moaruwai hamindi moatükuni sürühoeimbi fondiwamí nñngomboe. Nindou düdi ndani hoafi nda ritimarandi ana, ai fifirimbireandamboane. Ranisimboani nindou Sudia hifihü animboei ai nimai fefoehi hehi hifi wafuanambo mbihahüsiamboane.

¹⁵ Asu nindou ai woriwaminindi akusifoendi ra ai yowaní ahandí napo fufoemindimbo worinambo keboembui.

¹⁶ Asu nindou düdi nümbürambe anñgu ranai yowaní ahandí warihoardari hoeari semindimbo ngumbui.

¹⁷ Ranisimboani nimorehi warandühumbaneí asu nitori kehureimbaneí aiana hipoanimboembouaneí.

¹⁸ Se Godimbo didibafindafundaní animbo rani-moatükuni ranai ngisihari afindi tüküfeyoambe tüküfekoatembeyo-wamboane.

¹⁹ Nimboe sapo rani-simboani animbo moaruwai hamindi tñirifo tükündifemboe. God ai weangurühi muñgu-moatükuni nafirandambe moai yahurai tñirifo tüküfeyo, asu süngunambo amboani ngiri yahurai moatükuni tükündifeyo.

²⁰ Asu Adükari ai tñirifo ranahambo bodfoahüfe kikemindikoate mbeimbonana muñguambo nindou ranai ngiri aboedamboyahindi. Nga nindou ai wandanei yahu dibonyu hiniñgimareandüri aheimbo hohoanimondandürühi bodfoahünde kikindeambui.

²¹ Ranisimboani nindou mamí ai sheimbo hoafindundürühiya, 'Hoeiríhi, Krais ini nda,' mbiseianyo asu 'Hoeiríhi, ini goagu ra,' mbiseianí se yowaní anihondümbofopoani.

²² Nindou bidifiri ai ngomo tikandu houmbo animboya, 'Ro nda Kraish-anahi,' asu 'Ro Godindi hoafi hoafiya rihandeimb-anahi,' mbitimo hou hepunifeimbi moatukuni randoembo. Ai rarumbo-mbembonana God ai nindou diboniyundureimbi ranaheimbo tikai hoafiyomonduri.

²³ Ranimboane mungu-moatukuni tikefeyo ra se hibadihumbo, nga munguambo moatukuni tukufekoateyoambe ranahambo hoafayahapur," mehu.

Sungunambo Nindou Hondü ai kudumbui
(Matyu 24:29-31; Ruk 21:25-28)

²⁴ Sisas ai hoafiyuhi yahuya, "Rani-moatukuni ranai tukundife hayambondoni animbo, hufhamindi ai nimbirani ndamindimboe asu amoamo ai ngiri sindu.

²⁵ Mupui ai sunambeahindi firibadeboai putapindowohü asu munguambo sunambeahindi nginindi moatukuni ranai fifimindimboe. *Aisaia 13:10, 34:4*

²⁶ Ranisimboani animbo nindou ai hoeindihoran Nindou Hondü ai mburungaiwami nangu haya ahandi himoamupuimbo-randeimbi nginindi kapeih kudumbui.

²⁷ Ransimboani animbo ai sunambeahindi nendi koandihipurani ngomo nindou God ai diboniyundureimbi ra hifi ranahandi yimbuyimbu himboranpoedi gugurinduwurumboemo. Ai hifi ranuhi fufundimo ngomombo sunu hifi fondeandambe ngomo tukundafumboemo," mehu.

Se süfuri nimindi ranahambo fifirindihindi
(Matyu 24:32-35; Ruk 21:29-33)

²⁸ Sisas ai asukai hoafiyuhi yahuya, "Se süfuri nimindi fifirindundi. Nimi ranai emündü fofoyo ana, se fifirundi ra ndeara hoembo akim tukufembo yahomboane.

²⁹ Mami yahuraiane, se hoeindundi munguambo moatukuni tikefeyo ra se fifirindundi, Nindou Hondü ai ngiri amitata kudu, nga ndeara yipuri kmani anngu.

³⁰ Ro sihamumbo anihondumbo-anahi hoafehapuri. Bidifiri nindou hifi ndanuhi aniboadei ranai yifikoateyiambe animbo rani-moatukuni ra tukundifemboe.

³¹ Hifi asu sunu ana awarindihomboe, nga wandi hoafi ana ngiri awarindihoyo, nga want," mehu.

Nindou mam ai-amboani moai Adukari ai tukufembo si ra fireandi
(Matyu 24:36-44)

³² Sisas ai asukai hoafiyuhi yahuya, "Nindou mam ai-amboani moai rani-moatukuni tukufemboayo si ra fireandi. Sunambeahindi nendi amboani moai fifirundi asu Nimori ai-amboani moai fireandi, nga Afindi ai-yangirani fireamboayo.

³³ Se hibadumbo ninguomo, nimboe sapo rani-moatukuni tukufembo ra se moai fifirundi.

³⁴ Ranana nindou mam ai ngorüoanini hombo yahu haya, ahandi ratupuriyomo rundeimbimbo hibadundi yahu haya ratupuri yimbureapur mbura nindou yipuri hifandira-randeimbimbo yipuri wudipoapondo hibadandi ehu nahuraiane.

³⁵ Ranimbo-animbo se hibadumbo nimumo, nini simboani wori aharamburi ranai tukumandifi, ra se moai fifirundi. Ai nimbambe tukumandifio nimbimbusumombomandüyo, siambeahimandüyo ra se moai fifirundi.

³⁶ Asu ai nimehüno tukundüfi hoeindeapurani asu se apomboemo.

³⁷ Ndan hoafi ro sihamumbo hoafehapuri ra, munguambo houndombo kapeih-anahi, nga se hibadihumbo nimandei," mehu.

14

Sudayafe bogori nindou ai nungundihu Sisasimbo mbundihurimindifi hifokoamandihurimehomo

(Matyu 26:1-5; Ruk 22:1-2; Son 11:45-53)

¹ God ai Israerimbo Aboedambo-mareandura abodi manimboei si (Pasofa) asu bret yiskoate sesimbo si ra tukufembo yimbu si maningu. Raniyo Godimbo sihou-rundeimbyomo asu ahinumbi hohoanimo yamundurundeimbi ai Sisasimbo kikihimundi hifokoefimbo hohoanimomemo. Raniyo ai hoafiyomondühi yahomoya, "Sihiri nini-sungundihu Sisasimbo wosihofori hoafi ndihuri mbunduhu kikihindihurimindifi hoahu hifokoamandihuri," mehomo.

² Ai hoafiyomondühi yahomoya, "Sihiri adukari sihi ana refepoani, nga nindou ai nginindindeih sihefi mbusumo yifiri botindihimboyei," mehomo.

*Nĩmorehĩ mamĩ ranai Sisasĩndĩ mbĩrowamĩ fĩsĩŋarũmbũ moatũkunĩ kamareandĩ
(Matyu 26:6-13; Son 12:1-8)*

³ Sisas ai Betani ŋgoafĩhũ Saimon horombo mĩmanĩho masĩmeimboyoweimbĩ ahandĩ worambe mamaru. Sisas ai nindou ranahandĩ worambe sesũhĩ nĩmaruane, nĩmorehĩ mamĩ ai nĩmoeĩ hĩpĩrambe sanda aboedĩ fĩsĩŋarũmbũ kakĩ afĩndĩ fĩhĩ semĩndeimbĩ semĩndĩ haya tũkũmefeyo. Ranĩyo Sisas ai sesũhĩ nĩmaruane ai hĩpĩrĩ ra boborehaya sanda ra ahandĩ mbĩrowamĩ kamareando.

⁴ Ŋga asu nindou bĩdĩfĩrĩ mamarũmo ranai ŋgĩnĩndĩyomondũhĩ sĩmborĩ hoafiyomondũhĩ yahomoya, “Nĩmboe sanda ra yatĩkĩrĩ-yatĩkĩrĩ aranda?”

⁵ Nindou ai sanda ra kakĩnambo mbasahũmũndĩ-mbonana 300 kakĩ hoarĩnambo anĩmbo sahumũndĩhĩ kakĩ ra nindou napokoate-yeimbĩmbo sahundũrĩ,” mehomu. Ranĩmboemo ai nĩmorehĩ ranahambo ŋgĩnĩndĩmarundĩ.

⁶ Ŋga Sisas ai hoafiyupurũhĩ yahuya, “Nĩmorehĩ ra ambe, ŋga nĩmboe se ahambo ŋgĩnĩndarunda? Ai aboedĩ moatũkunĩyo wambo ramareandĩ.

⁷ Nindou napokoateyeimbĩ ana muŋguambo si seba bĩdĩmbo nĩmandeimboyei. Se nĩnĩ-sĩmboanĩyo aheimbũ fehendũrĩmbo hohoanĩmoayeĩ ra fandĩhehindũrĩ. Ŋga ro ana ŋgĩrĩ muŋguambo si se-babĩdĩmbo nĩmboahĩ.

⁸ Nĩmorehĩ ndanai nĩnĩ-moatũkunĩyo ai refembomayo ranĩyo ramareandĩ. Ai wandĩ fi sandanambo hundũrumarandĩ ra yĩfĩndahanĩ hĩfĩkefendĩrĩmbomayo ranĩmboyo rani boateĩ ramareandĩ.

⁹ Ro sĩhamumbo anĩhondũmbo-anahĩ hoafehapuri, muŋguambo hĩfĩ aboedĩ hoafĩ ra wataporĩmbondũndũhĩ nĩmorehĩ ai ramareandĩ ranahambo hoafĩndĩmonda ahambo hohoanĩmondeimboyei,” mehu.

*Sudas ai Sisasĩmbo boboagori nindouyomondi warĩhũndĩhinĩmboeahĩ mehu
(Matyu 26:14-16; Ruk 22:3-6)*

¹⁰ Ranĩsĩmboanĩ Sisasĩmbo sũnggururũ-rundeimbĩ mamĩ Sudas Iskarriot ai Godĩmbo sĩhou-rundeimbĩ sowana Sisasĩmbo ahamundĩ warĩhũfĩmbo mahu.

¹¹ Godĩmbo sĩhou-rundeimbĩ ai ranĩ hoafĩ ra hĩmborĩyomo houmbo hĩhĩfĩ-hĩhĩfĩyomondũhĩ Sudasĩmbo bĩdĩfĩrĩ kakĩ segodombo hoafĩmomo. Ranĩyo Sudas ai Sisasĩmbo ahamundĩ warĩhũfĩmbo nĩnũngumandĩhe yahuhayambo hohoanĩmoyau.

*Sisas ai ahambo sũnggururũ-rundeimbĩ babĩdĩmbo sesesĩmemo
(Matyu 26:14-16; Ruk 22:7-14, 21-23; Son 13:21-30)*

¹² Bret yisĩkoate sesĩmbo si ranai weaŋgurũhĩ tũkũmefeyo. Ranĩsĩmboanĩ ra Pasofa sipsip nĩmorĩ sesĩmbohũnda hĩfokoarĩhi arĩhũndĩ. Asu Sisasĩmbo sũnggururũ-rundeimbĩ ai dũduyafundowohũ yahomoya, “Se hohoanĩmoyafanĩ ro sesesĩmbo ra sĩhambo nahũ ŋgefĩ dĩdĩboado-mandĩhunda?” mehomondamboyo.

¹³ Asu Sisas ai ahambo sũnggururũ-rundeimbĩ yĩmbu koarĩhepĩrũhĩ yahuya, “Se adũkarĩ ŋgoafĩnambo ŋgafani. Ranũhĩ nindou mamĩ hoe hĩpĩrambe ndemũndũ haya nafĩnĩ dũdĩ tũkũndũfĩmbui. Ahambo anĩmbo se sũngundĩnĩrĩ.

¹⁴ Se hoeindĩneranĩ nĩnĩ-worĩnamboyo afarĩfiyu ra se worĩ aharambũrĩ ranahambo dũdũndafĩneandũhĩ anĩmboya, ‘Nindou yamunde-randeimbĩ ai dũdufĩhiya, ‘Worĩ nahanambe Pasofa si sesĩ ra sesesĩmandefĩ?’ mehuamboanehĩ,’ mbĩsafani.

¹⁵ Rananĩmbo adũkarĩ nĩmoamondĩ worĩ nafĩrĩndũmo hĩnĩŋgĩmarundĩ ra nafũndũmbui. Ranũhĩ anĩmbo se sesĩ ra sĩndĩndĩneandĩ,” mehu.

¹⁶ Sũngurĩnerĩ-rĩnandeimbĩ ranai hafani ŋgoafĩ ranũhĩ hoeirĩneandane, muŋgu-moatũkunĩ ai hoafĩmayu sũngure meŋgoro. Ranĩyo ranũhĩ sesesĩmbo sesĩ ra sĩndĩmarĩneandĩ.

¹⁷ Ndeara nĩmbĩhoafĩ-mayoamboyo Sisas ai ahandĩ sũnggururũ-rundeimbĩ 12 ranĩbabĩdĩmbo mahomo.

¹⁸ Ai sesĩ sowasũmondũhĩ nĩmarĩmombo Sisas ai hoafiyupurũhĩ yahuya, “Ro sĩhamumbo anĩhondũmbo-anahĩ hoafehapuri. Nindou mamĩ seambeahĩndĩ anĩmbo wambo hũrũtũmbĩ nindou-yomondĩ warĩhũndeandĩrĩmbui. Nindou ranai hapondanĩ rodĩbombo sesĩ asesu,” mehu.

¹⁹ Sũnggururũ-rundeimbĩ ranai ranĩ hoafĩ ra hĩmborĩyomo houmbo ŋgusũfoambe moaruwaimarapuri. Ranĩyo mamai mamaiyomondũhĩ dũdururũhĩ yahomoya, “Awi rombayahĩpoanĩ?” ranĩranĩmemo.

²⁰ Sisas ai hoafiyupurũhĩ yahuya, “Nindou ranana seambeahĩndani. Ai bret semũndũ haya rodĩbo hĩpĩrambe afoarĩhoandĩ.

²¹ Anihondane Nindou Hondü ai yifimbiyuamboane. Baiborambe hoafiyohüya, yifindumbui, meho süngu. Nga nindou düdi Nindou Hondü hürütümbi nindou-yomondi warihariri ranai hipoanimoembouani. Mamhari hondü ai ahambo ana wakemündikoate mbeyowamboyo.” mehu.

Sisas ai ahambo sünggururü rundeimbimbo wain hoe asu bret masagapuri
(Matyu 26:26-30; Ruk 22:15-20; 1 Korin 11:23-25)

²² Sowasümondühi nimarümombo Sisas ai bret semündü hifitire Godimbo hihifirürü mbura ahambo sünggururü-rundeimbimbo yimbumareapuri. Asu ai hoafiyupurühi yahuya, “Se sowandümo, nga nda wandi fi safane,” mehu.

²³ Asüikai wain hoe kapambe semündü Godimbo hihifirürü mbura masagapura ai munguambo masimindimo.

²⁴ Asu Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Nda wandi horane God hoafi framündü masihendi ra nginemindimbo. Wandi hori karefoendi ra munguambo nindoumbo fehéfembo-hündamboane.

²⁵ Ro sishamumbo anihondümbö-anahi hoafepapuri, Ro ngiri asükainda wain hoe ndimindihü, nga moani nga ngambo God nginindi hifandarandi ranambe simbori wain hoe ndimindimboyahi,” mehu.

²⁶ Ranüyo herü mam herüyomondühi adükarü ngoafi ra hinngiru houmbo Orif hifi wafuanambo mahafomo.

Sisas ai Pitamboya ai wambo daboadi hihirindeandirimbui mehu
(Matyu 26:31-35; Ruk 22:31-34; Son 13:36-38)

²⁷ Sisas ai ahambo sünggururü-rundeimbimbo hoafiyupurühi yahuya, “Se munguambo sishamundi anihondümböfe hinngindumboemo. Nimboe sapo Baiborambe yare hoafiyowohü yahoya,

‘Ro sipsip hifandirandeimbü nindou hifokoandihina
asu sipsip ai buküründahimboyei,’

Sekaraia 13:7

mehu.

²⁸ Nga yifihündi botindahe hehea roboakorü Gariri hifnambo ngümboyahi,” mehu

²⁹ Pita ai hoafiyundühi yahuya, “Munguambo nindou ai sishambo anihondümböfe hohoanimo ra hinngindumboemo. Nga roana ngiri hinngindihianini,” mehu.

³⁰ Sisas ai hoafiyundühi yahuya, “Ro sishambo anihondümböanahi hoafehanini, ndani nimbokoani kakaro ai yimbumbo hoafikoateayambe animbo se ngimimbo hoafindafühüya, ro moai ahambo fifirihini mbisamboyafi,” mehundo.

³¹ Nga Pita ai hoafiyuhü yahuya, “Ro ngiri moai fifirihini mbisahi, nga sedibo yifindamboyahi,” mehuamboemo. Asu bidifiri sünggururü-rundeimbü ai-amboani mamü yahurai hoafimemo.

Sisas ai Getsemanihü Godimbo didibafimayu
(Matyu 26:36-46; Ruk 22:39-46)

³² Ai homo Getsemani seiarhündi ranühi tüküyafu ahambo sünggururü-rundeimbimbo hoafiyupurühi yahuya, “Se ndühi nimandümo, nga ro Godimbo didibafinda samboanahi,” mehupuri.

³³ Asu ai Pita, Sems, Son ahamumbo yanggiri sepurimündü haya mahu. Ranüyo asu Sisas ai ngüsüfo pukiririhü ngüsüfoambe moaruwai hohoanimomariri.

³⁴ Ranüyo hoafiyupurühi yahuya, “Wandi ngüsüfoambe pukirandirühi yifimbo yanggrrayahi. Nga se ndühi ndondu nimandimo habadündi,” mehu

³⁵ Ai akidou sühüfi hu hifini amoembü amoearümbo nafü yagodohü ana, tñirifo ra gübüsmbfoareandira yahu haya didibafimefiyu.

³⁶ Ai ndare didibafihü yahuya, “Ape, wandi Ape, se yifirayafi ana wambo tñirifoembü moatükuni ra raganambo-ndowandi. Nga se yowanü wandi yifiri süngufepoani, nga shafi yifiri süngundowandi,” mehu

³⁷ Ai hihirifi hu himböyuwane ahambo sünggururü-rundeimbü ranai mapomondamboyo. Ai Pitambo hoafiyundowohü yahuya, “Saimon, se apafühüyafi? Asu se awi mamü awa amboani yanggiri nimarimbo ra wanüyo?” mehu.

³⁸ Asu ai hoafiyupurühi yahuya, “Se hbadu nngomombo didibafindafundi, nga sishamumbo refe hoiefepurimbo tükündifeyoani pndimboemo. Anihondane, ngüsüfo ana refembo hohoanimoayosi, nga fiane nimbörayo,” mehu.

³⁹ Asüikai Sisas ai hihirifi hüfo weangurühi didibafimefiyu nahurai didibafimefiyu.

⁴⁰ Ai asüikai hihirifi hu himböyuwani ahambo sünggururü-rundeimbü ai yapombo himbömarapura mapomo. Ranüyo yanggiri mareapura, asu moai nini-hoafi ahambo hoafimbo fifirundi.

⁴¹ Sisas ai asukai ngim̄ noufimb̄i h̄h̄r̄ifi s̄in̄i h̄imboyuwane ahambo sünggurur̄i-rundeimb̄i ai apus̄memo. Ran̄iyo hoaf̄iyupur̄uh̄i yahuya, “Awi se fiharu apomomboemo? Ndearambo ran̄i-moat̄ukun̄i ran̄i t̄ük̄ufeh̄ü Nindou Hondũmbo moaruwai hohoan̄imoyomondeimb̄i-yomond̄i war̄ih̄ü-r̄üwur̄imboanemo.

⁴² Hoiru, nindou-yomond̄i war̄ih̄üfend̄i-r̄imbo nindou-mayu ran̄i t̄ük̄ufimboani. Nga bot̄iyafu houmbo n̄gefo,” mehu.

Sisasimbo mbumaründümo

(Matyu 26:47-56; Ruk 22:47-53; Son 18:3-12)

⁴³ Sisas ai watapor̄imborand̄uh̄i n̄ngwane Sudas sünggurur̄i-rundeimb̄i 12 ambeah̄ind̄i mam̄i ai t̄ük̄umefiyu. God̄imbo ses̄i s̄ihou-rundeimb̄i bogor̄i nindouyomo asu Suda-yafe bogor̄i nindouyomo ran̄i nindou af̄ind̄i saf̄i ranahamumbo koamar̄ihoupura pisao yih̄im̄ind̄i asu n̄m̄ih̄ar̄i fufuründümo houmbo ah̄in̄umb̄i hohoan̄imo f̄if̄irundeimb̄i bab̄id̄imbo mahomo.

⁴⁴ Nindou sapo Sisasimbo nindouyomond̄i war̄ih̄üfimbomayu ran̄i nindou af̄ind̄i ranahamumbo d̄ibo hoaf̄iyupur̄uh̄i yahuya, “Nindou ro wak̄ik̄ih̄ind̄ih̄unan̄i an̄imbo aiani, n̄ga se ahambo mbund̄ur̄ind̄imo houmbo ndondu h̄bad̄ur̄i n̄gomo,” mehupur̄i.

⁴⁵ Ran̄iyo Sudas ai n̄meh̄unou hu Sisasimbo hoaf̄iyundowoh̄i yahuya, “Yamundo-randeimb̄i,” yahuh̄ü wak̄ik̄ih̄imar̄ur̄i.

⁴⁶ Ran̄iyo nindou ran̄i Sisasimbo war̄iyomo homo mbumaründümo.

⁴⁷ Nindou ak̄im̄i bur̄imemo ranambeah̄ind̄i mam̄i ran̄i ahand̄i pisao h̄uram̄ind̄i haya God̄imbo s̄ihai-randeimb̄i ad̄ukar̄i bogor̄ind̄i rat̄upuriyu randeimb̄imbo har̄imeindo. Ran̄iyo ahand̄i n̄gor̄ü h̄imbo hoear̄i mafoafoareando.

⁴⁸ Asu Sisas ai hoaf̄iyupur̄uh̄i yahuya, “Se pisao asu n̄m̄ih̄ar̄i fufuründümo houmbo wambo k̄ik̄ih̄em̄ind̄i-r̄imbo mas̄ifomo ra h̄umbuh̄ün̄umb̄i nindoumbo k̄ik̄ih̄im̄ind̄imbo nahuraianemo.

⁴⁹ Ro si mamam̄i-r̄ihand̄uh̄i sebauid̄imbo n̄mar̄imbo God̄ind̄i worambe nindou yamund̄ihear̄ü mar̄ihand̄i ra asu se moai wambo k̄ik̄ih̄ir̄ündumond̄i. Nga Baiborambe hoaf̄imayo ra an̄ihond̄ü t̄ük̄umb̄ifeyoamboane,” mehu.

⁵⁰ Ran̄iyo ahambo sünggurur̄i-rundeimb̄i ran̄i h̄in̄nḡir̄üwur̄i houmbo pomefound̄i.

⁵¹⁻⁵² Nindou hoar̄ifi mam̄i ai kifoh̄i hoear̄i yanḡir̄i güde haya Sisasimbo süngumar̄ur̄i h̄üfu. Asu ahambo k̄ik̄ih̄ir̄ündumondane hoear̄i yanḡir̄i k̄ik̄ih̄imar̄ündumonda saf̄i yanḡir̄i maffoend̄i.

Sisasimbo kans̄ir̄iyomond̄i h̄imboah̄ü pap̄i hoaf̄imar̄ihor̄i

(Matyu 26:57-68; Ruk 22:54-55; Son 18:13-14, 19-24)

⁵³ Sisasimbo mburündümo mburumbo God̄imbo s̄ihai-randeimb̄i ad̄ukar̄i bogor̄i hond̄und̄i worambe, God̄imbo s̄ihou-rundeimb̄i, bogor̄i nindou asu ah̄in̄umb̄i hohoan̄imo f̄if̄irundeimb̄i gugureafu n̄mar̄imondan̄i sowaründümo mahomo.

⁵⁴ Sowaründümo mahomondamboyo Pita ai ak̄idou anḡun̄isaf̄i süngumarapuri hu. Ai hu God̄imbo s̄ihou-rundeimb̄i-yomond̄i bogor̄i hond̄und̄i worambe kefuai prisman bab̄id̄imbo haih̄ü mamar̄imbo.

⁵⁵ God̄imbo ses̄i s̄ihou-rundeimb̄i bogor̄i asu m̄ngwambo kans̄ir̄i ai n̄n̄i-moaruwai moat̄ükun̄irand̄i Sisas ai ramareand̄i ra f̄if̄ir̄ifembo-h̄ünda kokomarund̄i. Ahambo h̄ifokofimbo-h̄ünda ahand̄i moaruwai hohoan̄imo f̄if̄ir̄ifembo-h̄ünda kokomarund̄i, n̄ga ai moai n̄n̄i-ak̄idou amboan̄i moaruwai rareanda f̄if̄irund̄i.

⁵⁶ Nindou af̄ind̄i ahambo t̄ikar̄ihor̄i hehi pap̄i hoaf̄imar̄ihor̄i, n̄ga ahei hoaf̄i ra yimbus̄ümoane.

⁵⁷⁻⁵⁸ Nindou b̄id̄if̄ir̄i ai Sisasimbo pap̄i hoaf̄imbo yahomo houmbo n̄ngomombo hoaf̄iyomond̄uh̄i yahomoya, “Ro h̄imbor̄iyefan̄i ai hoaf̄iyuh̄i yahuya, ‘God̄ind̄i wor̄i nindou ahamund̄i war̄in̄ambo wor̄imbomarund̄i ra bir̄iboad̄ih̄eamboyah̄i. Asu ro nḡim̄i si yanḡir̄i asukai nindou war̄ina wor̄imbokateyem̄i wor̄i ra wor̄imbond̄ih̄amboyah̄i,’ mehu,” mehomo.

⁵⁹ N̄ga asu ahamund̄i hoaf̄i watapor̄imbomarund̄i ran̄i s̄imogod̄uh̄i hoaf̄ikoate mam̄ikar̄i watapor̄imboru wak̄imarund̄i.

⁶⁰ God̄imbo s̄ihai-randeimb̄i ad̄ukar̄i bogor̄i ai kans̄ir̄iyomond̄i h̄imboah̄ü bot̄ifi n̄ngumbo Sisasimbo d̄üdurir̄uh̄i yahuya, “N̄imboe pap̄i hoaf̄arun̄in̄i ranahambo s̄imbor̄i hoaf̄ikoateayafa?” mehundo.

⁶¹ N̄ga Sisas ai ahamumbo moai n̄n̄i ak̄idou amboan̄i hoaf̄iyupur̄i. Asukai ses̄i s̄ihai-randeimb̄i ai d̄üdurir̄uh̄i yahuya, “Se God̄i aboedani sei r̄ih̄ündeimb̄i ahand̄i n̄mor̄i Kraisi-yafi, wan̄iyo?” mehu.

⁶² Asu Sisas ai hoafiyuh⁺ya, “Rananah⁺. Ranan⁺ambo se mun⁺guambo hoeind⁺horan⁺ Nindou Hondü ai God Ng⁺indeimb⁺nd⁺ war⁺ihondü waran⁺ n⁺mandümbui asu sünambeah⁺nd⁺ mbur⁺nggai d⁺bonde kudümbui,” mehu.

⁶³ Godimbo s⁺hai-randeimb⁺ adükari bogori ranai ahand⁺ fih⁺nd⁺ hoear⁺ h⁺reandü⁺ hoafiyupurü⁺hi yahuya, “Ng⁺r⁺i nindou ng⁺orü ai moaruwai ramareand⁺ ranahambo hoaf⁺ndu.

⁶⁴ Se h⁺mbori-yomondan⁺ ai God⁺imbo tir⁺foefe hoaf⁺mayu. Se hohoan⁺moyomondan⁺ sih⁺r⁺i ahambo n⁺ni-nün⁺nggu-mand⁺hura?” mehuamboemo. Asu mun⁺guambo ai hoafiyomondü⁺hi yahomoya, “Ai moaruwai ramareand⁺ ran⁺imbohünda yif⁺mbiyu-wamboane,” mehomo.

⁶⁵ Bid⁺f⁺r⁺i ai ng⁺uri tif⁺yafundo asu hoear⁺nambo h⁺amboari gabud⁺foaru mburumbo har⁺imemondo. Ai hoafiyomondü⁺hi yahomoya, “Hoafiyaf⁺ düdi s⁺hambo har⁺mayu ra,” mehomo. Ran⁺yo asu prisman ai sowaründümo houmbo har⁺imemondo.

Pita ai Sisas⁺ambo ro moai fif⁺r⁺i⁺hin⁺i mehu

(Matyu 26:69-75; Ruk 22:56-62; Son 18:15-18, 25-27)

⁶⁶ Pita ai hoaf⁺i y⁺bobofe wor⁺ gin⁺r⁺i mbusümondü⁺hi n⁺maruwane God⁺imbo s⁺hai-randeimb⁺ adükari bogor⁺nd⁺ ratüpur⁺yo randeimb⁺ yihoar⁺fi ai tüküme⁺feyo.

⁶⁷ Ai hoeirerane Pita ai haihü mamaruwa h⁺amboari parer⁺ n⁺ngombo hoafiyohü yahoya, “Seamboan⁺ Sisas Nasaret⁺hünd⁺ d⁺bombo man⁺mbafane,” mehoamboyo.

⁶⁸ Asu Pita ai wan⁺ yahu hoafiyuh⁺ yahuya, “Se hoafayaf⁺ ranana ro moai fif⁺r⁺i⁺heand⁺,” yahu haya wor⁺ yipur⁺k⁺m⁺i mahu.

⁶⁹ Asu ratüpur⁺yo randeimb⁺ ranai asüka⁺i hoeirer⁺ haya nindou ak⁺m⁺i man⁺ngomo ranahamumbo hoafiyopurü⁺hi yahoya, “Nindou ndanai amboan⁺ ai d⁺bor⁺h⁺ndani,” meho.

⁷⁰ Nga asükaiyu Pita ai d⁺d⁺moyuhü wan⁺ mehu. Ak⁺dou h⁺h⁺n⁺ng⁺re mbura nindou man⁺ngomo ranai Pitambo hoafiyomondü⁺hi yahomoya, “An⁺ihondü, seamboan⁺ Garirihünd⁺-anaf⁺i, nga se ai d⁺bor⁺h⁺nd⁺-anaf⁺i,” mehomo.

⁷¹ Asu asükai ai dabar⁺fil⁺hi yahuya, “Se nindou watapor⁺imboar⁺hor⁺i ranana ro moai fif⁺r⁺i⁺hin⁺i,” mehu.

⁷² Ai ran⁺ hoaf⁺i ra hoafiyu hayamboyuane, n⁺mehünou kakaro ai asükai hoaf⁺mayu. Ran⁺yo Sisas ai Pitambo hoafiyundowohüya, “Kakaro ai yimbumbo hoaf⁺koate-ayuambe an⁺imbo ng⁺m⁺imbo wamboya moai fif⁺r⁺i⁺hin⁺i mb⁺samboayaf⁺,” mehu ra hohoan⁺moyuh⁺hi asu Pita ai af⁺nd⁺ aran⁺mayu.

15

Pairat⁺imbo sowana Sisas⁺ambo sowaründümo mahifomo

(Matyu 27:1-2, 11-14; Ruk 23:1-5; Son 18:28-38)

¹ Siambe hondü God⁺imbo s⁺hou-rundeimb⁺ bogori, h⁺fand⁺rundeimb⁺ nindou, ah⁺nümbi hohoan⁺mo fif⁺rundeimb⁺ mun⁺guambo kans⁺r ai hoaf⁺i mamamberu mas⁺hound⁺i. Ran⁺yo asu süngunambo Sisas⁺ambo war⁺ hüputüpurundümo mburumbo Pairat sowanambo sowaründümo mahomo.

² Asu Pairat ai Sisas⁺ambo düdurirü⁺hi yahuya, “Se Suda-yei adükari bogoriyaf⁺i?” Asu Sisas ai s⁺mbor⁺ hoafiyuh⁺ya, “Se s⁺haf⁺hoar⁺ hoafayaf⁺i,” mehu.

³⁻⁴ God⁺imbo s⁺hou-rundeimb⁺ ai af⁺nd⁺ pap⁺ hoaf⁺marura asu Pairat ai asükai düdurirü⁺hi yahuya, “S⁺hambo af⁺nd⁺ pap⁺ hoafarun⁺ni. Asu se n⁺mb⁺oe ak⁺dou amboan⁺ s⁺mbor⁺ hoaf⁺koateayafa?” mehu.

⁵ Asükai Sisas ai ak⁺dou amboan⁺ hoaf⁺-koatemayua Pairat ai mahepün⁺fiyu.

Pairat ai Sisas⁺imboya yif⁺mbiyu wamboane mehu

(Matyu 25:15-26; Ruk 23:13-25; Son 18:39-19:16)

⁶ Mun⁺gu h⁺mban⁺ Pasofa seses⁺ si tüküfeyoambe Pairat ai karabusambeah⁺nd⁺ nindou mam⁺ aboedambo h⁺n⁺ng⁺r⁺ir⁺marand⁺. N⁺moreh⁺ nindowenih⁺ ranai aheihar⁺ ndür⁺ dükarihoranane h⁺n⁺ng⁺r⁺er⁺er⁺ marand⁺.

⁷ Ran⁺s⁺imboan⁺ nindou mam⁺ ahand⁺ ndür⁺ Barabas ai nindou bid⁺f⁺r⁺i sepur⁺mündü haya gafman bab⁺d⁺imbo yifariyomo nindou h⁺fokoamarunda karabus⁺marüpur⁺.

⁸ Nindou af⁺nd⁺ ranai gugureandü⁺hiyo Pairat⁺imbo horombo aheimbo yaremarand⁺ rasüngufembo düdumehind⁺.

⁹ Asu Pairat ai düdurirü⁺hi yahuya, “Se hohoan⁺moyeyian⁺ s⁺heimbo sowana Suda-yei adükari bogori ra aboedambo koand⁺hehin⁺imboyo?” mehu.

¹⁰ Sapo Pairat ai ndore fif⁺reand⁺ God⁺imbo ses⁺ s⁺hou-rundeimb⁺ ai Sisas⁺ambo ng⁺süfoambe moaruwaiyomondü⁺hiyo ahambo sowana koamar⁺hawur⁺i.

¹¹ Nga Godimbo s'hou-rundeimb+ ai nindou afind+ ranaheimbo hohoan+mo bot+marundur+ Sisasimbo ana yowan+ aboedambofipoani, nga Barabasimbo animbo, yahomo houmbo.

¹² Asukai Pairat ai dudureanduruh+ yahuya, "Se hohoan+moyeyan+, ro n+n+nunungu mand'hini se Suda-yei adukar+ bogor+ sei ar+hünd+ ranahambo-a?" mehuamboyei.

¹³ Asu ai asukai hoaf+ kar+hehinduh+ seiya, "Nim+ keimb+ kar+hendeimb+fihi tikoemündu pefimboani," masei.

¹⁴ Asu Pairat ai dudureanduruh+ yahuya, "Nga asu n+ne-moaruwai ramareanda?" mehuamboyei. Asu ai pukuna hoaf+ kar+hehinduh+ seiya, "Nim+ keimb+ kar+hendeimb+fihi tikoemündu pefimboani," maseiamboyei.

¹⁵ Ranayo nindou afind+ ranai h+hifi-h+hifimbeyeia yahu haya aheimbo sowana Barabasimbo koamar+heirü. Asu amimbo hoaf+mayua Sisasimbo ndufur+ ndufur+ruri mburumbo nim+ keimb+ kar+hendeimb+fihi tikoemünd+ pefimbohunda ami-yomondi war+humariri.

Ami ai Sisasimbo tir+foefe hoaf+marur+
(Matyu 27:27-31; Son 19:2-3)

¹⁶ Ami ai Sisasimbo sowaründumo homo Rom gafman+yomond+ adukar+ wor+, Pretoriam seimar+hünd+, ranambe h+n+ng+rüwuri houmbo ami b+d+frambo hoaf+memonda gugur+mefund+.

¹⁷ Ranayomo hoeari yim+nd+bad+hounduwöhüyo hambur+ hoeari güd+ndo mburumbo t+hoar+ t+hoarümb+ wof+nambo at nahurai naf+ru mb+roambe kik+mafoarundo.

¹⁸ Ranayo ai Sisasimbo hoaf+yomonduh+ya, "Suda-yafe adukar+ bogor+, kar+hasi+," mehomo.

¹⁹ Ranayo ahambo n+m+har+nambo mb+rowöhü hari+yomondo, nguri tifiyafundo, adukar+imbo hohoan+mombo rawefund+ nou t+karuhou yim+nd+hona n+mar+mo raaomarund+.

²⁰ Ai ahambo tir+foefi hoaf+imbo munqua-moatükun+ ra raru mburu asu hambur+ hoeari gud+maründo ra yim+nd+ründümondüh+ asukai ahand+ hondü ra güd+marundo. Munqua-moatükun+ raraoru mburu nim+ keimb+ kar+hendeimb+fihi tikoemünd+ pefimbo sowaründumo mahomo.

Sisasimbo nim+ keimb+ kar+hendeimb+fihi t+koründumo pamarüwuri
(Matyu 27:32-44; Ruk 23:26-43; Son 19:17-27)

²¹ Sisasimbo sowaründumo houmbo heihüyei Sairinihünd+ nindou mam+, ahand+ ndur+ Saimon, Areksander Rufus-yafand+ afind+ ai adukar+ ngoaf+nambo masüfuwa hoeimar+hor+. Ranayo ami ai sowaründumo houmbo hoaf+memondoa Sisasind+ nim+ keimb+ kar+hendeimb+ ra masesündu.

²² Ranayo Sisasimbo sowaründumo homo Gorgota sei ar+hünd+ ran+hü tükümehindi. Gorgota ranahand+ nim+nd+ ra mb+r+hapiri+ane.

²³ Ranüh+yo ami ai Sisasimbo wain hoeambe hühütimbü marasen fanduyamundu mburu masabudo, nga ai moai sümündu.

²⁴ Ranayo ami ai ahambo nim+ keimb+ kar+hendeimb+fihi parüwuri mburumbo ahand+mayo hoeari-napo ra yimbuem+nd+imbo yahomo hou satu piraimemo.

²⁵ Sapo Sisasimbo nim+ keimb+ kar+hendeimb+fihi pamarüwuri ra siambeah+ hüf+ham+nd+ kehuri süfuambeyo.

²⁶ Ahambo pap+ hoaf+ sürü paru mburu ranai yare hoaf+yowöhü yahoya, "SUDA-YAFE ADÜKAR+ BOGORI," meho.

²⁷⁻²⁸ Asu Sisasind+ fik+m+ nindou yimbu yifiari+yafan+ hümbuhün+yafan+ r+nandeimb+ ahafan+imbo amboan+ t+korüp+ndümo pamarup+r+. Ngoru Sisasasind+ kadüdan+ parüwuri asu ngorü war+hondan+ parüwuri.

²⁹ Ranayei nindou afind+ ranai ngasünd+hor+ heiheirühündüh+ mb+ro h+r+h+r+hündüh+ ahambo tir+foefe hoaf+ hoaf+yehi+ "Sapo se saf+ya 'God+nd+ wor+ b+r+foefe hefe ng+m+ sihi yang+r+ wor+imbond+hi h+n+ng+nd+heamboyah+,' masafi.

³⁰ Hapondan+ se s+hafi fimbo far+hoeffi. Se nim+ keimb+ kar+hendeimb+ fihi+nd+ foarefoa hawambo kosafi," masei.

³¹ Asukai mam+ yahurai Godimbo s'hou-rundeimb+yomo asu ah+nümb+ hohoan+mo yamundu-rundeimb+yomo ai-amboan+ tir+foefe hoaf+marur+. Ai ahamund+hoar+ raru hoaf+yomondüh+ yahomoya, "Ai nindou amurambo aboedamboreandur+marand+, nga asu moai ahand+ fimbo aboedamboreand+.

³² Kraisi Israeriyei adukari bogori ranai nimi keimbi karihendeimbi ra hini ngire haya mbikusifuendi. Rananambo sihiri hoeindihurui ahambo anihondumbo-ndihurimboane," mehomu. Nindou yimbu Sisasindi fikimi pamarupiri ai-amboani mamihayurai Sisasimbo tirimafoarineri.

Sisas ai yifimayu

(Matyu 27:45-56; Ruk 23:44-49; Son 19:28-30)

³³ Hufinimbo rani hifihu nimbirani peyo haya ho hombo hufinimbi wuwuriyambe tukumefeyo.

³⁴ Hufinimbi wuwuriyambe Sisas ai pukuna heiyuhu yahuya, "Eri, eri, rema sabaktani?" mehu. Hoafi ranahandi nimindi ra ndahuriane: Wandu God, wandu God, nimboe se wambo hini ngimarowandiri.

³⁵ Nindou bidifiri akimi manimboei ranai himboriyei hehi hoafiyeihiseiya, "Himboriyei, ai Erasamboani mungayu," masei.

³⁶ Ahei mbusimonindi nindou mamihayuri hu poposi moatukuni nahurai semundumtura wain hoe ranambe foare mbura nimiharifihipare himondamundi haya masagado. Nga asu bodimondi ai hoafiyeihiseiya, "Awi hoeindihu mbundihumbo, Eraisai ai ahambo farihelimbo tukumandifiyu, wanimandiyoy?" masei.

³⁷ Asu Sisas ai asukai pukuna heiyu mbura yifimayu.

³⁸ Refihiyu asu Godindi worambe hoeari kumarundi ranai nimoamo ngahi peyo haya bure hanimbo gebu hifini tureanduhiyimbumbore bumareandi.

³⁹ Asu amiyomondi bogori Sisasindi fikimi manungu ranai ai yifimayu ra hoeireanda mayoa hoafiyuhiyahuya, "Anihondane, nindou nda Godindi nimorani," mehu.

⁴⁰ Nimorehi bidifiri ai akidou anguni safi niboadei himboapomaye. Ahei mbusumo ra Maria Makdarahundiyo, Maria, Sems Sosep-yafandi hondiyoy asu Saromeyo.

⁴¹ Sapu Sisas ai Garirihini nunguambe nimorehi raniyeyi Sisasimbo sungurithoruhifarithehorihimundi. Asu amuri bidifiri nimorehi Sisas babidimbo Serusaremnambo mahei ai-amboani ranuhimanimboei.

Sisasindi yifinimoko honguambe masihorih

(Matyu 27:57-61; Ruk 23:50-56; Son 19:38-42)

⁴²⁻⁴³ Sosep Arimateahundi ai kansiriyu haya munguambo nindou ai aiana aboedani sei hehi ahinirihorihundeimbiyu. Ai-amboani God nginindi hifandarandi ranahambo himboyu-marandi. Simbo moani ngoafimbo nimarimboane yaho yimungurifeambe Sosep ai yihimbokoate hu Pairatindi himboahu nungumbo Sisasindi finimoko semundumbo dudumefiyu.

⁴⁴ Pairat ai Sisas yifimayu hoafi ra himboriyu haya hepunimefiyu. Raniyoy amiyomondi bogorimbo mborai mehuamboyu mahua Sisas ai yifimbaiyu waniyoy yahu haya dudumariri.

⁴⁵ Amiyomondi bogori ranai hoafimayua himboriyu haya Pairat ai Sosepimboya yifinimoko ra ndoarinidifi, mehundo.

⁴⁶ Sosep ai hu kifohi hoeari mamihayuri mbura Sisasindi yifinimoko foarimundi hoearambe pariri ngamondifoariri mbura serumundi hu honguambe masiheiri. Hongu ra nimoei nimaraweimbendambo nindou huti wowondimarundiyo. Raniyoy Sosep ai nimoei adukari ngoru gugura hu hongu nafitambe ra gure pare hini ngimareandi.

⁴⁷ Raniyoy Maria Makdarahundiyo asu Maria Sosepindi hondiyoy ai Sisasimbo masihawuri ra nimbafe himboapomayafe.

16

Sisas ai yifihundi botimefiyu

(Matyu 28:1-8; Ruk 24:1-12; Son 20:1-10)

¹ Moani ngoafimbo nimarimbo si ranai munguyowane, Maria Makdarahundiyo, Maria Semsindi hondiyoy asu Sarome ai Sisasindi yifinimoko popoaimbo sei hehi bidifiri aboedi fisinirumbi moatukuni pemimaye.

²⁻³ Raniyoy Sande siambehondunafimbo huihu ai aheihorihimbori hoafiyeihiseiya, "Didai sihefimbo fandihemuni hayambo hongu nafitambehundi nimoei ra ndemunduyihirimanda?" masei.

⁴ Nimoei ranai afindi hamindiyo, nga ai hei himboyeiane nimoei ra yihirimarundi.

⁵ Ai hongu ranambe kefoehi hei himboyeiane, nindou hoarifi mamihandar hoeari kifohi gude haya warihonduyaranimamaruwa hepunimehindi.

⁶ Nindou ranai hoafi yundürühi yahuya, “Se yowanı hepünı fepoanı. Ro fıfırı heambo-anahı, seana Sisas Nasaretıhündı nımi keımbı karıhendeımb-fihı pamarıhorı ranahamboane kokoarıhorı. Aiana asıkai yanggırı botı mefiyu! Aiana moai ndanühi yangguru. Ahambo masıthehorı fondı ra hoeırıhi.

⁷ Nga se ngei ahambo sünggururü-rundeımbı asu Pitambo amboanı hoafındeı. Sisas aiana sıhamambo Garırınambo horombofi haya mahu. Horombo hoafımayu süngu Garırıhü anıambo hoeındıwurıamboemo,” mehu.

⁸ Nımorehı ranai honguambeahındı tüküyahi hehi mafefoehındı. Ngusüfoambe hepünahi hıhamındarıyeı hehi yıhımboyeıhıwambo moai nindou mamıambo amboanı mamı hoafı amboanı hoafıyeı.

*Maria Makdarahündı ai Sisasıambo hoeımarerı
(Matyu 28:9-10; Son 20:11-18)*

⁹ Sisas ai Sande sıambeahıhondü botı fıfı-hayamboyu Maria horombo Sisas ai moaruwai nendı 7 hefoareandeımbı ahambo-so boateı tüküme fiyu.

¹⁰⁻¹¹ Nindou horombo Sisas babıdıambo hoahoangomo marundı ranai afındı ho-hoanı moyomondühi aranıyomondühi nımarımondane, Maria ai ho hoafıyopurühi yahoya, “Sisas ai yanggırı manünguwa ro hoeımarıhını,” meho. Ai hoafı ra hımborıyomosi, nga moai anıhondümborundı.

*Sünggurınerı rınandeımbı yımbu ai Sisasıambo nafıni hoeımarınerı
(Ruk 24:13-35)*

¹² Asıkai sünggunambo ahambo sünggurınerı-rınandeımbı ai nafı süngu hafandane, Sisas ai ngorüpoanıambo fiyu haya hu ahafanıambo-so tüküme fiyu.

¹³ Asu ai hafanı sünggururü-rundeımbı bodımondambo ranı hoafı ra wataporımbomarı nandı. Nga ai moai ahafandı hoafı ra anıhondümborundı.

*Sisas ai ahambo sünggururü-rundeımbıambo-so tüküme fiyu
(Matyu 28:16-20; Ruk 24:36-49; Son 20:19-23; Ratüpurı 1:6-8)*

¹⁴ Bıdı fıfıranambo hondü ahambo sünggururü-rundeımbı 11 ahamumbo-so sesi sowasümondühi nımarımondanı tüküme fiyu. Ranıyo ahambo sünggururü-rundeımbı ai ngusüfoambe tapıhamıyomondühi nımorehı nındowenihı ai yanggırı botı mefiyu hoeırıhorı hehi hoafımayeı ra anıhondümbofekoate-memonda ngınındı hoafımayupurı.

¹⁵ Asu Sisas ai hoafıyupurühi yahuya, “Se munğuambo hıfı ra hoahoangomondühi munğuambo nındumbo aboedı hoafı ra wataporımbondundü.

¹⁶ Nindou düdı ai anıhondümbore haya hundürayu ana, God ai ahambo aboedambo ndırümbui. Nga nindou düdı ai anıhondümbofe-koateyu ana, ai Godındı nındou-yafe hoafı hımborıyohü yıbobofe ranambe awarındıhoembui.

¹⁷ Anıhondümborıhındeımbı ranaheı warı süngu God ai hepünı feımbı moatükunı rındeımbui. Ai wandı ndürınambo moaruwai nendı heboadıhi asu ranıpoanıambo hoafı nıambo hoafındeı raraondıhımboyeı.

¹⁸ Ai amoasırı warı nıambo kıkıhındıhımündı asu nındou ai sımındeı hehi yıfıyeı rıhındeımbı moatükunı ası mındeı amboanı ranı ngırı moaruwaimbondeandürı. Asu ai angünümbı nındou-yeiwamı warı nandıhında ai asıkai aboedındeımboyeı,” mehupurı.

¹⁹ Adükarı Sisas ai ahambo sünggururü-rundeımbıambo wataporımborapurı mbura God ai sünambe serümündı hafu hınınggırıra ahandı warıhondü waranı mbamarü.

²⁰ Asu ahambo sünggururü-rundeımbı ai munğuambo hıfı hoahoangomondühi wataporımbomarundı. Asu Adükarı ai ai-babıdıambo nıngumbo ahamundı hoafı ra ngınemındıambo-hında hepünı feımbı moatükunı yare-marandı.

Ruk **Aboedi Hoafi Ruk ai sürü papimarandi**

Ruk ai Sisas tüküme fiyu ranahambo Tiofirus imbo sürü papimarandi

¹ Tiofirus, karihasi se adükari nindou-anafi. Nindou afindi ai nîne-moatükuni God ai yihoe fi mbusümo ramareandi ranahambo di boadofe sürü papimbo mehomo.

² Sapo nindou didemo weangurühi hondü Sisas in di ratüpur i ahamundi h imboar inambo hoeiru mburumbo aboedi hoafi watapor imborümun i marundi ranahamboemo ai sürü papiru marundi.

³ Ro wandi hoari muñguambo moatükuni ndor i hoeimbi weangurühi tüküme fiyo ra tüfoar ihe fi fir i mar i heandi. Ran imboane asu, Tiofirus, sihambo ran i moatükuni tüküme fiyo marandi ranahambo di boadofe sürü papimbo ro hohoan i moyahan i mayoa aboed-ane masahi.

⁴ Mo rand i heandan i an imbo asu se muñguambo moatükuni sihambo yamundi mar i hun i ni ra tüfoar wandühi fi fir i im bi rowanda sahehea.

Son tüküme fiyo ranahambo sünambeah in di nendi ai Sekaraiambo hoafi mayundo

⁵ Herot ai Sudia-yafe bogor imbofi nuñguambe nindou mam i ahand i ndür i Sekarai ai God imbo sesi si heferambo nindoumbofi manüñgu, aiana God imbo sesi si hoemo-rundeim bi Abaisa-yomondi si rambeah in di yu. Ahand i ni moreh in di ndür i ra Erisabet i yo ai-amboan i Aron in di si rambeah in di yo.

⁶ Yimbu ai God in di h imboahü mbumundi ham in di ni mba fembo Adükari in di hoafi h imbor i yafeih i süngur i ne mar in and i.

⁷ Erisabet ai purüsüyo hayamboyo ran imbo ai Sekarai-a di bo ni mor i kefekoate ni mba fembo boag i mayafe.

⁸ Mam i si mboan i Sekaraiandi si ri hünd i ratüpur imbo si tüküme fiyoambe sesi si hefe ra God in di h imboahü ramareandi.

⁹ Sapo God imbo sesi si heferambo di bon imbo ran i hohoan i mo süngumbo ahambo di bon i memondowa God imbo si he fembo fond i wam i fi si nar ümb i moatükuni mand i fembo Adükari in di wor i ranambe kefuai mahüfu.

¹⁰ Ran iyo fi si nar ümb i moatükuni-mayo ranai hai tik i randühi horoambe ni moreh i nindowenih i af in di ranai weindan i ni mboe imbo God imbo di di ba fi yeih i bur i mayei.

¹¹ Ran iyo asu refeyoambe Adükari in di sünambeah in di nendi ranai ahambo-so tüküfi fi si nar ümb i moatükuni mand i fe fond i war i hondan i manüñgu.

¹² Ran iyo Sekarai ai hoeriri haya hepünifi yih imbo si si ri me fiyu.

¹³ Nga asu sünambeah in di nendi-mayu ranai hoafi yundowohü yahuya, “Sekarai, se yih imbondamboyafi! God ai si hafi di di ba fi fe hoafi h imbor i yumboani. Asu si hafi ni moreh i Erisabet ai si hafi ni mor i nder i m in di mboe. Ranan imbo se ahambo ndür i Son kaboad i wor i.

¹⁴ Ni mor i ranai tükünd i fiyuan i se af in di ham in di h i hi fi-h i hi fi ndamboyafi asu nindou amur i ranai-amboan i af in di h i hi fi-h i hi fi ndeimboyei.

¹⁵ Nindou ranai ana Adükari in di h imboahü ndüreim bi hondündümbui. Aiana yowan i wain asu ng in in di ham in di bia ra ndümündümbui. Ahambo hond i ai wakem in di mbo yanggir i yoambe Yifiafi Aboedi ranai ahand i fiambe yad i dünd i femboe.

¹⁶ Ranan imbo ai Israer i hünd i nindou af in di ranahaimbo God ahei Adükari-mayu ranahambo sowana h i hi ndeir i ndemündündür i ngumbui.

¹⁷ Aiana God in di hoafi fi yu-randeim bi, ahand i ndür i Erasai rame fiyu nou, yahurai ng in in di ndemündü haya Adükari mbohünda ai boatei horombondüfi ngumbui. Aiana af in di mam-anemo asu ni mor-anemo asüka i mamüh i ndeapura aboedi-aboed in dafu, nindou God in di hoafi h imbor i koate-yei-ri hünd eim bi aheimbo h i hi ri ndeir an i mbumundi hohoan i mo süngündühi, asu anihondümbor i h i ndeim bi Adükari ai kosimbo-mayu ran imbo di di boadondear ümbui,” mehu.

¹⁸ Sekarai ai sünambeah in di nendi-mayumbo simbor i hoafi yundühi yahuya, “Asu ro nuñgund ihe fi fir i mand ihe ran i moatükuni ra anihondayo amboani? Roana ndeara boag i ri yamboanah i asu wand i ni moreh i amboan i boag i ri yomboane,” mehundowamboyu.

¹⁹ Sünambeah in di nendi ai simbor i hoafi yundühi yahuya, “Ro Gebrier-anah i nda. Roana God in di ngusümboaran i-anah i ni mboa ar i hand i. Aiyu wambo koamar i hend i ra sihambo aboedi hoafi hoafi mbo makosahi.

²⁰ Se moai wandi hoafi ra anihondumbo-rowandi ranimbo-hünda yafadühami tapi nimbafu ngafimbo ranimoatükuní ra tükündifemboe. Ninisimboanayo God ai dibonimayu ranimoatükuní ra anihondumbo tükündifemboe,” mehundo.

²¹ Ranimoatükuní ranai refeyoambe nindou bidifiri ai Sekaraiambo weindani nimbocimbo himboyahündowohü hohoanímoyeihiya, “Ai nimboe Godíndi worambe gedühi anüngu?” masei.

²² Ai weindani tüküfi huhü aheimbo moai hoafi karearü, nga wani. Raníyei asu ai rarihi hohoanímoyeihiya awi Sekaraia ai nine awambo moatükuní ahandi himboahumbo Godíndi wori ranambe hoeire hayamboyu rawefiyu masei. Ai aheimbo nini hoafi akidou hoafiyokoate-yundürühiyu asu ai moani ahandi warinambo yangiri sisamira wakimareandi.

²³ Godíndi worambe Sekaraia ai sapo nine-moatükuní refe ratüpurimbo-mayu ratüpurí ra moendire hayamboyu asu ai ngoafina mahu.

²⁴ Ranimoatükuní ranai refe hayamboyo-ane ranambe ahandi nimorehi Erisabet ranai warandühumbiyo haya asu ai moai hondahüfeimbi amoamo ranambe wori hinihgire ho, nga wani.

²⁵ Ai yare hoafiyowohü yahoya, “Haponda ndeara bidifirani hondü Adükari ai wambo hipoamboreandirihü ai wandi amoanngi nindou himboahü menjgoro ra raguanamboareandi,” meho.

Sünambeahíndi nendi ranai Mariamboya Sisas ndowaríndimboyaí mehundo

²⁶ Erisabet ai 6 amoamombo niigoambe God ai sünambeahíndi nendi ahandi ndürí Gebrier ranahambo Gariri hifambe ngoafi ahandi ndürí Nasaret raninambo koamaríherü.

²⁷ Ai mahu ra nimorehi sapo nindowenihí ahandi ndürí Sosepimbo momo kumaríhíndi ranahambo hoafi semündü hayamboyu. Sosep ranai ana adükari bogori Defitíndi amoao-yomondi srambeahíndiyu. Nga asu nimorehi-mayo ranahandi ndürí ana Mariayo.

²⁸ Sünambeahíndi nendi-mayu ranai nimorehi ranahambo-so tüküfi hoafiyundühi yahuya, “Karihasi. Adükari ai se-dibo nüngumbo shambo aboedi-aboedimareanini,” mehundo.

²⁹ Raníyo asu Maria ai sünambeahíndi nendandi-mayo hoafi ra himboríyo haya asu ai afíndi hohoanímoyowohü nine-moatükuní hoafi yahurai ra yahohaya hoafimayo.

³⁰ Sünambeahíndi nendi-mayu ranai ahambo hoafiyundowohü yahuya, “Maria, se ranimbo yihimbondamboyaí, nga God ai shambo ngusüfoambe aboedi fufifoareaninimboani.

³¹ Nga rananimbo se warandühumbündaí hawa nindowenihí nimori ndowaríndíí mbunda asu se ahandi ndürí Sisas kaboadiwori.

³² Aiana adükari hondüduani ahambo moani Nimmoamo Hamíndi Hondündi nimorani mbiseimboyei. Rananimbo asu Adükari God ranai ahambo bogorimbondirimbui sapo ahandi amoao Defit ramefiyu süngu.

³³ Rananimbo ai koadürumbo-koadürumbo Sekopíndi ahurí mamíyei bogorimbondífi nünguhü, ahandi nginíndi hifandarandi ranai ngiri moendíndo,” mehundo.

³⁴ Maria ai sünambeahíndi nendi-mayu ranahambo hoafiyundowohü yahoya, “I, ranimoatükuní ra nüngunde yahurai tükümandífea? Asu roana nindowenihíkoate-anahisi!” mehondowamboyu.

³⁵ Asu simbori ai ahambo hoafiyundühi yahuya, “Yifiaí Aboedi ranai shafi flambe tükündífeniníhü animbo asu Godíndi nginíndi ranai shambo gabudíboadeaninimboe. Ranimbo-hündambo animbo asu sürühoeimbi nimori ranahambo Godíndi Nimorani mbiseimboyei.

³⁶ Awi se himboríyafi, shafi mbu Erisabet amboani ngiri nimori wakíndamíndo masei boagirímayoa, nga haponda warandühumbüyo haya 6 amoamo homboane.

³⁷ Ngiri God ai nini-moatükuní refekoate-ndu,” mehu.

³⁸ Asu Maria ai simbori hoafiyowohü yahoya, “Ro Adükaríndi ratüpuríya-ríhandeimb-anahí, nga se hoafimayafi süngu ai moani rambíreandamboane,” mehondowamboyu asu sünambeahíndi nendi ranai ndamefiyu.

Maria ai Erisabetimbo ndüfosimbo maho

³⁹ Ranisimboani Maria ai botife naporamíndi haya nimai ngoafi mamí Sudia hífi wafuambe anango raninambo mahafa.

⁴⁰ Raníyo asu ai Sekaraiandi worambe ho haya farife hafa Erisabetimbo híhímarandi.

⁴¹⁻⁴² Erisabet ai Maria híhímarandi ra himboríyo-ambe asu mare ranambe nimori ai ahandi furambe sanjurimbo botífi piyu marandi. Raníyo asu Erisabetíndi flambe Yifiaí Aboedi ranai tüküfeyowohüyo, ai pukúna hoafi karihoehü hoafiyowohü yahoya, “God ai

sihambo aboedi-aboedi mareanini munnguambo nimorehimbo refenduri koate-mayu nou. God ai nimir ranahambo amboani aboedi-aboedirimboani!

⁴³ Awi adukari moatikuni wambo tukumefeyondiri. Nga wandi Adukarindi hondri ai wambo hoeifendirimbo tukumefeyo.

⁴⁴ Awi se himboriyafi, asu ro sifahimayo hihifi hoafi ra kefoenduhimborihamindihuyahi asu nimir wandi furambe asanguru ranai hihifi-hihifiyuhuhohoripi-hohoripimayu.

⁴⁵ Adukarindi hoafi ra se anihondumbo-ndowanduh ana, asu se hihifi-hihifindafi sapo rani-moatikuni ranai anihondu sihambo tukundifeninimboe,” mehondo.

Maria ai Godimbo heruna kakisaomariri

⁴⁶ Maria ai yahoya,

“Ro wandi ngusifoambe ra Adukarimbo adukar-ani sa hohoanimoayahi.

⁴⁷ Asu wandi hohoanimoambe ranai Godimboya

wandi Aboedambo-reandiri-randeimbani yaho hihifi-hihifayo.

⁴⁸⁻⁴⁹ Ro ahandi ratupuriya-rihandeimbiya hehea moanindi nimorehiyahi,

nga asu ai wambo hohoanimoayuhü ndondomareandiri.

Hapondanambe peyo haya sungunambo gogu aho ranambe amboani

nindou ai wambo hihifi-hihifumb-anafi mbiseimboyei,

nimboe sapo Adukari Hamindi God ai wambo adukari moatikuni ramareandi ranimbohünda.

Ahandi nduri ra moani sürühoeimbane.

⁵⁰ Nga asu ahandi hipoambofe hohoanimo ranana nindou didiyei ahambo ahinarihori ranaheimbo-so boagiri tühünimbo rande yagodimboe.

⁵¹ Ai ahandi wari nginindi ranambo adukari ratupuri ratupurimayu.

Ai nindou afindi-afindiyeyimbi ranaheimbo ahei hohoanimo nne moaruwai amaronduri

rani kameihi bukürümafoareandiri.

⁵² Ai bogori nindou-memo ahamundi nimarifondi waminindi hifini hemoafoareapuri.

Ranayo asu nindou ndurikoate-memo ranahamumbo nimoamo separimündü botimareapuri.

⁵³ God ai nindou wembomboyeimbi ranaheimbo aboedi moatikuni yimbureanduri asu nindou napombü-mayei ranaheimbo nin akidou-amboani warambefendurikoate koamarihenduri.

⁵⁴ Ai ahandi ratupuriyei-rihündeimbi Israer ranaheimbo mafarihenduri ra sapo horombo hoafiyu masihendi rani sungumboyu hipoambomareanduri.

⁵⁵ Ai Abraham asu ahandi ahuir mam ranaheimbo hoafiyondurimbo koadürümbo-koadürümbo ra hohoanimoay masihendi rani sungumboyu ramareandi,”

meho.

⁵⁶ Maria ai ngim amoamo Erisabeti-dibo ni ngo himboyo asu ai ngoafina asukaiyo hihirife maho.

Erisabet Sonimbo maserimindo

⁵⁷ Erisabet ai ahandi nimir semindimbo si tukumefeyondowamboyo asu rani-simboani ai nindowenih nimir maserimindo.

⁵⁸ Nindou bidifiri ai-babidimbo wori yimburihindeimbi raniyei asu ahandi wahori mamiyomo munnguambo Adukari ai nne aboedi rani-poanimo moatikuni ahambo ramareandi ra himboriyeihehi ai Erisabetimbo ngusifoambe hihifi-hihifimehüdo.

⁵⁹ Nimir ranai mam wikiyu hayamboyuwane, asu ai ahandi fihoeari ketetirihefe mburimbo afindandi nduri sungu Sekaraiambofi kafoefimboani sei hehi mahei.

⁶⁰ Nga asu ahandi hondri ai hoafiyowohü yahoya, “Yowan! Ahandi nduri ana Son animbombiyu-wamboane,” mehonduri.

⁶¹ Raniyei asu ai ahambo hoafiyehi seiya, “Asu seana sifah srambe moai yahurai nduri ana yangoro,” masahüdo.

⁶² Raniyei asu ai ahandi afindambo warinambo yangiri hoafiyehi nduri nin nimir ranahambo kamaboadihor masahüdo.

⁶³ Sekarai ai sürü papimbo moatikunifih nduri pareanduh yahuya, “Ahandi nduri ana Son-ani,” mehuamboyei. Asu moani nimboe yahurai munnguambo ai hepünimehindi.

⁶⁴ Refeyowohüyo asu moani ranambe hamindi Sekarai ai asukaiyo hoafi ra watarimbo-randuhiya Godimbo aboed-ani yahu hoafimayu.

⁶⁵ Raniyo asu nindou ngoafi akimi amarei ranai yihimbo sisi-reandürühüyo, asu rani-moatükunî ramefeyo ranî hoafi ranai Sudia hifi wafuambe ngoafi anaŋgo ranî-amboanî ho-ho marandî.

⁶⁶ Muŋguambo nindou ai ranî hoafi ranahambo himboriyei hehi hohoanîmo kikiri-hündühi düduyahindühi seiya, “Nimori ra ninî moatükunî nahurai nimori tükümandîfia?” masei. Ai rarihi fifirihindî Adükariñdî nginñdî ranai ai-di-bo anînggo ho.

Sekaraia ai Godinî hoafi hoafîmayu

⁶⁷ Soninî afinî Sekaraiandî fiambe Yifiafi Aboedî ranai farifehüyo asu ai Godinî hoafi ra yare hoafiyuhî yahuya,

⁶⁸ “Awi sihirî Israeri-yafe God Adükari ranahambo aboed-ani mbîsefomboane.

Ai ahandî nimorehî nindowenihi ranaheimbo farîhefendürühî aheimbo aboedambofe-ndürîmbohünda makusu-ani.

⁶⁹ Ahandî ratüpuriyu-randeimbî amoa Defitîndî sirambeahîndîyu ai sapa nindou nginñdî sihefîmbo aboedambofe-munîmbo-mayu ranahambo dibonîmayundo.

⁷⁰ Ai ahandî sürühoembî hoafi hoafiyomo-rundeimbî-yomondî sünggu horombo hoafiyu masihendî hoafi ra sünggumareandî.

⁷¹ Ranî hoafi ra nahurai yare hoafiyuhî yahuya ai nindou sihefîmbo hürütümb-anei.

Asu yi-boarukoarîhimun-anei ranahei nginñdî warambeahîndî aboeda hündîhemunümbui yahu hoafiyu masihendî.

⁷² Ai sihefî amoa mamîmbo hîpoampondeandürümbui.

Asu ahandî hoafi hoafiyu firamündü masihendî ranahambo hohoanîmondümbui.

⁷³ Sihefî amoa Abrahamîmbo ai dabarîfihî hoafiyu masihendî.

⁷⁴ Ai sihefî hürütümbîyeyi warambeahîndî aboedambo hürühefemunühi, asu ai sihefîmbo ahandî ratüpuri yihimbo sisi-rifekoate ratüpuri-mbo ra sünggurihi yahombo hoafiyu masihendî.

⁷⁵ Asu rananîmbo sihirî yanggirî nimboefambe amboanî, sihirî moanî sürühehundeimbîndefî mbundîhu, aboedî mbumundî hamîndî ahandî himboahü muŋguambo si aho ra nimboefomboane.

⁷⁶⁻⁷⁷ Haponda, wandî nimori, sihambo ana

Nimoamo Hamîndî Hondündî hoafi hoafiyafi-randeimb-anañî mbîseimboyei.

Seana Adükari-mbohünda horombondafo ngafühî ahambohünda nafî didîboadondowandühi

ahandî nendî ranaheimbo ahei moaruwai hohoanîmo ra amboawi yahohü moaruwai hohoanîmo-ambeahîndî aboedambofe-ndürîmboanî yahomböhünda.

⁷⁸ God ahandî hîpoambofe hohoanîmonambo simborî si nahurai koaboadeanda kodîmboe.

⁷⁹ Rananîmbo nindou yifîmbo yihîmboyeihî nîmbî nîmaroanî anîmboei aheimbo si boakîboadeandürîmboe.

Asu rananîmbo sihefîmbo aboedî nîmarîmbo nafî nafuindamuna ngemboeyefî,” Sekaraia ra mehu.

⁸⁰ Sünggunambo Son ai adükari-yuhümbö asu Yifiafi Aboedî ranai-amboanî ahandî fiambe nginñdî tükümeŋyo. Ai hu nîmî wohî furîkoate-reandühî nüŋgu humbo Israer so boatei weindahî tükümeŋyu.

2

Maria Sisasimbo maserimindo

(Matyu 1:18-25)

¹ Ranîsimboanî Romî-yafe adükari bogorî Sisar Ogastas ai muŋguambo nindou ranîhündambo ai ndürî semîndîmbo hoafi ra hoafiyu masihendî.

² Kwirinius ai Siria-yafe bogorîmbofi nüŋguambeyo muŋguambo nindou ranaheimbo ndürî semîndîmbo ra boatei tükümeŋyo.

³ Ranîyeyi asu muŋguambo nindou ranai mamamî ahandîhoarî ahandî ndürî semîndîmbohünda ahandî ngoafi hondü ranînambo hei marîhündî.

⁴ Ranîyu asu Sosep ai-amboanî Gariri hîfambe Nasaret ngoafîhündî botîfi haya adükari bogorî Defitîmbo sahorîmîndeimbî ngoafi Betrethem Sudia hîfambe anaŋgo ranînambo mahu. Sapa ai Defitîndî sirambeahînd-ani.

⁵ Raniyo asu Maria ranahambo Sosepiambo semündumbo momo kumar+hindi rani-dibo nduri sem+ndimbo mahu. Raniyo asu Maria ranai warandühumbiyo.

⁶ Raniyo asu ai Betrethem ngoafihü nimbafeambe Maria ai ahandi n+morì wakem+ndimbo si ranai ndeara b+idifiranì tüküme feyo.

⁷ Ai ahandi amongo n+morì ra wak+r+m+ndi haya n+morì-yafe hoear+nambo h+monderi mbura burmakauyei sesì h+pirambe mafoarerì. Sapo nindou aporambo worì ranai nindou fondi muŋgu si+mongorimayeiambo wambo.

Sünambeahindi nendi ai sipsip hifandiru-rundeimbi Sisas tüküme fiyu hoafi sowandümo mahomo

⁸ Rani hifihü sipsip hifandiru-rundeimbi ai ahamundi sipsip fufurundümo homo moanambühi hifandirundürühi mamì n+mbi-memo.

⁹ Adükar+ndi sünambeahindi nendi ranai ahamumbo-so tüküfhüyu asu Adükar+ndi h+amboamupui-randeimbi si ranai ahamumbo boak+mafoareapurì. Raniyomo asu ai rani-moatükunì ranahambo yihimbo sisirimefundì.

¹⁰ Nga asu sünambeahindi nendi ranai ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Se ranahambo yihimbondimboemo. Ro ndan+amboahi nda sihamumbo aboedì hoafi saham+ndimboanahi. Rani-moatükunì hoafi ranan+ambo adükarì h+hifi-h+hifi ndem+ndi muŋguambo nindou ranaheimbo tükündifemboe.

¹¹ Ndanì-simboani Defit+ndi ngoafi Betrethem ranihü nindou sapo siheimbo aboedambofe-ndürimbo-mayu ranahambo hondì ai wak+mar+m+ndo. Ai nindou God dibon+meindo Krai Adükarì ranani.

¹² Nga asu ranan+ambo se ahambo an+hondumbo randu yahurai fifir+ndüwuri. Se hoeindüwuranì n+morì ranai hoear+nambo h+mond+hefimbì burmakau-yei sesì h+pirambe foerümbui,” mehupurì.

¹³ Raniyo asu hoafi n+ngoambe sünambeahindi ami-yomondi nendi ranai tüküyafu sapo sünambeahindi nendi ngorü-mayu rani-bab+idimbo n+ngomombo God+imbo aboedani yahomo hoafiyomondühi yahomoya,

¹⁴ “God n+moamo ham+ndi hondü anüŋgu ranahambo aboed-ani mbiseiamboane.

Nimorehi nindowenihì hifi ndan+hü an+imboei ranaheimbo ngusüfo afur+fimbì hohoan+mo segodürimboane.

God ai aheimbo ngusüfo pareandürühi siyaofindürühani,”

mehomo.

Sipsip hifandiru-rundeimbi nindou ranai homo Sisasimbo hoeimarüwuri

¹⁵ Sünambeahindi nendi ranai ahamumbo sowah+ndi botiyafu sünambe hafomon-dane, sipsip hifandiru-rundeimbi nindou-memo ranai ahamund+hoarì bogo hoafi firündumondühi yahomoya, “Awi sihirì Betrethem ngoaf+nambo ngefì sapo rani-moatükunì tüküme feyo ra hoeindühu Adükarì ai hoafimemun+ süŋgu,” mehomo.

¹⁶ Raniyomo asu ai n+mai ran+nambo homo Maria Sosepiambo-so tüküyafu mburu n+morì burmakauyei sesì h+pirambe mafoeru ra hoeimarüwuri.

¹⁷ Sipsip hifandiru-rundeimbi nindou-memo ranai ahafembo hoeirup+rì mburu asu ai n+ne-hoafi n+morì ranahambo sünambeahindi nendi ai hoafimemo hoafi ra hoafimemop+rì.

¹⁸ Muŋguambo nindou ai rani hoafi ra h+mbor+yei hehi hepünahi afindi hohoan+momaye.

¹⁹ Nga asu Maria ai rani hoafi muŋgu ra ngusüfoambe hohoan+moyo marandi.

²⁰ Raniyomo asu sipsip hifandiru-rundeimbi nindou ranai h+hiri+yafu homondühi God+imbo adükar-ani asu ndür+mb-ani yahomo houmbo mahomo. Ai sapo ahamumbo sünambeahindi nendi hoafimemopurì rani süngumbo rani-moatükunì ranahambo h+mbor+yomo hoeiru houmbo wambo.

Sisasimbo ndürì kamafoar+horì

²¹ 7 Si ranai hoane rani wagabe n+morì ranahambo hoearì kefetir+hefihì ndürì Sisas kafoefimbo si ranai tüküme feyo. Sisas ra horombo hondandì furambe sanjor+koate-yuambe rani-simboanì sünambeahindi nendi ai kamafoarir-ane.

Simion Ana ai Sisasimbo God+ndi worambe hoeimar+nerì

²² Moses+ndi ah+nümbì hohoan+mo menjoro ranai hoafimayo süŋgu Maria Sosepi ai aboedì tüküfe n+mar+imbomefe rani si ai tüküme feyop+rì. Rani-yafe asu ai n+morì ra sowar+ndife hena Adükar+ndi h+amboahü h+n+ngifimbo Serusarem ngoaf+na mahafe.

²³ Sapo rani-moatükunì refembo-mayo ra Adükar+ndi ah+nümbì hohoan+moambe yahurai sürü pare yangorowohü yahoya, ‘Muŋguambo nindowenihì n+morì furì simbor+hündì ranana God+ndifihì yang+rì paiar+imboane,’ meho.

²⁴ Asu ai hafe yimbu wupufombefeyo asu dibi weimbefeyo ranamboani Godimbohunda hifokoarine masiheneandi sapo Adukarindi ahinumbi ra-meho sungumbo.

²⁵ Rani-simboani nindou mam ahandi nduri Simion ranai Serusarem ngoafi ranihu manungu. Nindou ranai ana ai aboedi hamndiyu haya Godimbo yangiri hohoani mo parireimbi nindouyuhu Israer nindou ranai aboedambo-mbeahindi yahu haya himboyumbuyu manungu. Yifiafi Aboedi ranai ahandi fiambe nimaroweimbiyu.

²⁶ Raniyo asu Yifiafi Aboedi ai Simionimbo hoafi weindahireandowohu yahoya, "Ngiri se nimai yifindafi, nga se nimbafi-nimbafimbo Adukari ai Nindou koamarihairi ra hoeindiwori hawambo animbo ndamboyafi," meho sungu.

²⁷ Yifiafi Aboedi ai Simionimbo hohoanimo botimareramboyu asu ai Godindi worina mahufu. Sapo ahinumbi hohoanimo menjoro rani-sungumbo ahambo refimboyafe hondafindi ai nitori Sisas ranahambo sowarindife Godindi wori ranambe mahufe.

²⁸ Raniyo asu Simion ai nitori ranahambo ahandi warambe wakirumundi Godimbo hihifirurihi hoafiyuhu yahundoya,

²⁹ "Adukari sapo horombo wambo se hoafimayafi ra-sungumbo
sihafi ratupuriya rihandeimb nindou nda moani rando hinngindowandi
ro ngusifo afurindihe kundihe hehea yifindamboane.

³⁰ Ro wandi himboarinambo se yihoefombo aboedambofe-munimboayafi ra hoeirheamboanahi.

³¹ Rani-moatukuni ra se sihafi nimorehi nindowenih ranahei himboahü didiboadorandifi masihoefane.

³² Rani-moatukuni ranana weindahifembo si-ane,
nga sihafi hohoanimo sungu rani-moatukuni ranai animbo
Suda-yafe ndifo mayei ranaheimbo si dagadurimboe.

Asu nimorehi nindowenih sihafi Israerihündi-mayei

ranaheimbo nduri adukarumbi ningo hohoanimo ra tukundifendurimboe," mehu.

³³ Rani-yafe asu nitoriandi hondafindi ranai nime-moatukuni hoafi Simion ai waporimbo-marandi ranimbo himboriyafe hena hepunimefineandi.

³⁴⁻³⁵ Raniyo asu Simion ai aheimbo aboedi-aboedireandurühi Maria nitoriandi hondi-mayo ranahambo hoafiyundowohu yahuya, "Nitori ndanana God ai ahandihoari dibonmayuani Israerihündi bidifiri ahambo anihondumbofokeate-ayei ranai moaruwaimbo-ndahimboyeyi asu anihondumbo-arihori ai aboedambondahimboyeyi. Ai Godindi yifiri nafuindumbui asu nimorehi nindowenih afindi ranai ahandi hoafi himborikoate-ndeihi, asu ahei nime hohoanimo dibo ahei ngusifoambe mamaromundi ra weindahindihimboyeyi. Rananimbo asu sihambo-amboa afindi hohoanimo ranai pisao nahurai sihambo ngusifo ra nandeamboe," mehu.

³⁶⁻³⁷ Ranihu nimorehi kai mam ahandi nduri Ana Godindi hoafi hoafiyorandeimbiyo manungo. Ai Fanuerindi nitoriyo haya asu Asandi sirambeahindi-mayo. Nimorehi ranai 7 himbaniyo nindowenihuhimefeyo nga asu haponda 84 himbanimbo boagiriyoamboane. Ai moai Godindi wori ranahambo hinngire tifoendi, nga ai moani nimb nimbisi aho ra Godimbo hohoanimo-yowohi wembopo didibafife marandane.

³⁸ Moani rani-simboani hamndi ranambe nimorehi ranai akim tukufe ningo Godimbo hihihimarihi. Asu ai nindou didiyei sapo Serusarem ngoafi God ai aboedambofembo-mayu ranahambo himbomayeyi ranaheimbo nitori-mayu ranahambo waporimbo-randurühi hoafimenduri.

Sosep ai ahandi ambori babidimbo Nasaretinambo hihiriyahi mahei

³⁹ Sosep Maria ai sapo nime-moatukuni ratupuri Adukarindi ahinumbi hohoanimo sungumbo refembo ratupuri-mayo ra rari mburina, asu ai ahafe ngoafi Nasaret Gariri hifambe ana ngo raninambo hihiriyafine mahafe.

⁴⁰ Nitori ranai adukariyuhü nginimarihoayu. Raniyo asu ai ndore fifire haya God ai ahambo ngusifoambe aboedi-aboedimarihi.

Sisas hoarifi ranai yamundu-rundeimbi nindou babidi Godindi worambe mamaru

⁴¹ Munguambo himbani ra Sisasindi hondafindi ai Serusaremnambo adukari si ahandi nduri Pasofa tukufe arandi rani hoiefembo hafe marinandi.

⁴² Asu Sisas ai 12 himbanimbo nungu hayamboyuane, sapo rani moatukuni si koaduri refemarandi sungumbo ai hoiefembo mahafe.

⁴³ Adukari si ranai humaramindo-wamboayafe asu ai ngoafina hihiriyafine hafe, nga Sisas hoarifi-mayu ranai Serusarem ngoafihu nimarü. Nga asu ahandi hondafindi ai nimarimbo-mayu ra moai fifirineandi.

⁴⁴ Ai ndanananiya nindou amuri bidiñiri rani-babidi'mbo mbahumbai safe hena asu ai rani si peyo haya maho ra nafi süngu hafehü ngunindamburi asu mamisiri-maye ranahei mbusümo kokomariniri hafe.

⁴⁵ Ai ahambo hoeifikoate-yafehü asu ai hihiriyafine hena Serusaremnambo hüflhi kokomariniri hüfe.

⁴⁶ Yimbu si ranai howane, ngim sinambo hondafindi ai Godindi worambe Suda-yomondi ahinümbi hohoanimo yamundu-rundeimbi babidi'mbo mamaruwa hoeimarineri. Ai ranihü namarumbo ahamundi hoafi hihimboryu asu düdufe hoafi düdufipuri randühi mamaru.

⁴⁷ Rani nindou muñguambo didemo ai ahandi hoafi himbormemo ranai ahandi fifirifeyo asu simbori hoafimayu ranahambo hepünümfundi.

⁴⁸ Ahandi hondafindi ai ahambo hoeirinerühi hepünüyafine mburina hondi ai hoafiyondowohü yahoya, "Nimori nda se nimboe yhoehimbo ra-süngumarowanda? Sihafi ape-dibo ro sihambo afindi hohoanimo yehühi kokomarhoanini," mehu.

⁴⁹ Nimori ranai simbori hoafiyuhi yahuya, "Nimboe se wambo kokomarinandira? Rowandi Apendi worambeahi nimboamboanahi ra se moai fifirineandiyoy?" mehu.

⁵⁰ Nga yimbu ai moai nimorindi hoafi nimindi ra ndorine fifirineandi.

⁵¹ Raniyo asu Sisas ai ahandi hondafindi babidi'mbo Nasaret ngoafinambo hihiriyahi mahei. Asu ai ahafe hoafi himboryu marandi. Ahandi hondi Maria ai mungu moatükunira ra ngusüfoambe hohoanimo yokihi mareandi.

⁵² Sisas ai ahandi fi ra adükariyuhü asu ahandi fifirife hohoanimo ranai adükari tüküflhi God-aiyu asu nindou-ayei ahambo hoeirihora mayoa aboed-ani masahüdo.

3

Son hundürira-randeimbi ai hoafi bokarimarihendi

(Matyu 3:1-12; Mak 1:2-8; Son 1:19-28)

¹⁻² Sisar Taiberius ai 15 himbani hifandirandambe Pondius Pairat ai Sudia-yafe hifi hifandimarandi. Herot ai Gariri hifi hifandirandane, ahandi akidi Firip ai Ituria hifi asu Trakonitis hifi hifandimarandi. Risanias ai Abirene hifi hifandirandambeyo asu Anas weimbo Kaiafas ai Godimbo sesi sihene-rinandeimbi bogori adükari mayafani. Rani simboaniyo Son Sekaraiandi nimori ahambo-so nimi wohi furikoate-reandühi Godindi hoafi ranai tükümfeyo.

³ Raniyo Son ai Sodan hoekimi ra hoahoangu wakireandühi hoafi bokarihendühi yahuya, "God ai sihei moaruwai hohoanimo ra gogorihefembohünda muñguambo nindou sihei moaruwai hohoanimo ra hinngindihi hehi hundürindei," mehu.

⁴ Rani moatükunira ra Godindi hoafi hoafiyu-randeimbi, ahandi nduri Aisaia, ahandi bukambe hoafimayo sünguyo tükümfeyo. Ai yare hoafiyowohüya,

"Nimi wohi furikoate-reandühi nindou mam ahandi yasimondi ranai mñgyo hoafiyowohü yahoya,

'Adükarindi nafi wudipoapondihindi,
ahambohünda nafi didiboadondihindi.'

⁵ Muñguambo hoafendi peyo-peyo arandi ra hifi hirindei koaboandihindühi botire nñgoweimbi ra didiboadombirihindamboane.

Nafi ho pusire ho pusire-randeimbi ra
didiboadorhinda mbumundimbeyo-wamboane,
asu nafi moaruwaiyo ra wudipoapo-mbirihindamboane.

⁶ Ranambo muñguambo nimorehi nindowenih ranai God sihefimbo aboedambofe-funimbohünda ratupuri mayu ra hoeimbirihindamboane," *Aisai*
40:3-5

meho.

⁷ Nindou afindi ranai Sonimboya hundürümbiramun sei hehi Sodan hirona maheiamboyu ai aheimbo hoafiyundürühi yahuya, "Se ana amoasiri moaruwai ranahandi nimor-anei. Siheimbo didi ai hoafimayu-amboyei God ai moaruwaimbo-fendürimboayu ranambeahindi aboedambo-fembo hohoanimoayeia?

⁸ Sihei hohoanimo ra hisi nahurai-ane. Se sihei moaruwai hohoanimo hinngimarhindi ra nafuimböhünda hisi aboedi nahurai hohoanimobeyei-amboane. Asu se ngiri siheihorai simbori hoafürindeihya, 'Abraham ana yhoefi amao-ani ranimboane God ai ngiri yhoefimbo nginindindamun,' mbi sei. Nga Abrahamindi ahuri ra moanane. Haponda ro siheimbo hoafayahandüri, God ai yifirayu ana, ai nimoei nda Abrahamindi ahurimbonde nafindandüri hinngi-ndeandürümbui.

⁹ Nîmî ranai aboedî hîsîkoate-ayo ana, nîmî afimambe tîme yanggorîmboane, hîtîfoefe haiambe pifembohûnda," mehu.

¹⁰ Nîmorehî nindowenihî ranai Son hoafîmayu ra hîmborî-yei hehi dîdurîhoruhî seiya, "Asu ro nûnûngu-mandîhunda?" masei

¹¹ Asu ranîyo Son ai sîmborî hoafîyundûrîhî yahuya, "Nindou ngorû ai siot yimbundapîranî asu ngorû ai moanînduanî ahandî-mayo fihîndî ngorû mbîsagadowamboane. Asu nindou ngorû ai sesî afîndî asîhendî amboanî moanî mamî mare ranî sîngumbîreand-amboane," mehu.

¹² Takis kakî sowandûmo-rundeimbi nindou bîdîfirî amboanî hundûrûmbohûnda mahomo. Asu ai dîduyafundûhî yahomoya, "Nindou yamundo-randeimbi, asu ro nûnûngu-mandîhunda?" mehomo.

¹³ Asu sîmborî Son ai hoafîyupurûhî yahuya, "Se takis kakî ra gafman hoafîmemo sîmogodûhî yangîrî ndowandûmo, nga se ahei-mayo afîndî hamîndî semîndîpoanî," mehu.

¹⁴ Asûkai ami bîdîfirî ranai dîduyafundowohû yahomoya, "Asu ro nûnûngu-mandîhunda?" mehomondamboyu. Asu sîmborî hoafîyupurûhî yahuya, "Se yowanî nindou bîdîfirîrambo moaruwaimbo-ndûwurûhî ahei kakî hûmbuhûnî-yopoanî. Asu se yowanî ahei-mayo kakî hûmbuhûnîmbohûnda tîkefehefe papî-hoafîyopoanî. Sapo sîhamundî ratûpurî ranîmbohûnda kakî asowandûmo ra ndear-ane," mehu.

¹⁵ Nîmorehî nindowenihî ranai ranî-moatûkunî ra hoerîhî hehi hepûnehîndûhî afîndî hohoanîmoyeihî seiya, "Awi Son ranana Godîndî nindou ranaheimbo semîndî-ndûrîmbo kafoarîrî hînîngîmarîrî sapo Kraîs ranî-mbai," masei.

¹⁶ Ranîyo asu Son ai aheimbo muŋguambo hoafîyundûrîhî yahuya, "Roana sîheimbo hoenambo yangîr-ane hundûrarîhandûrî, nga nindou ngorû sîngunî asûnu ranai ana ahandî ngîndî ra wandî ngîndî ngasûndeamboane. Asu roana aboedî hamîndîyahîpoanî ahandî su wofî hîmondî-maramûnda ra fufurîhefembohûnda. Ai anîmbo hai asu Yîfafî Aboedînambo hundûrî-ndandûrîmbui.

¹⁷ Aiana nindou sîfet semûndûmbo nahurai anîmbo tûkûndîfîmbui. Rananîmbo wit hîpîrî ra fîfirîndîhembui. Asu wit safî wit sîhefe worambe dîgendûhî hîpîrî ra hai koadûrûmbo koadûrûmbo horoweimbî ranambe mandeambui," mehu.

¹⁸ Nîmorehî nindowenihî afîndî ranaheimbo Son ai ahei ngûsûfoambe ngorû sîngûrearû botîrearû randûhî aboedî hoafî ra bokamarîhendûrî. Asu bîdîfirî amurî hoafî ranamboanî ranîfihî tûre wataporîmbo-marandî.

Herot ai Sonîmbo karabusîmarîrî

¹⁹ Nga Son ai ahamundî nindou adûkarî bogorî ahandî ndûrî Herot ranahambo ngîndî hoafîmayundo. Ai ramarîrî ra sapo Herot ai ahandî akîdandî nîmorehî ahandî ndûrî Herodîas semûndî asu bîdîfirî amurî moaruwai hohoanîmo ranambo yare marandamboyo ramarîrî.

²⁰ Ranîyo Herot ai moaruwai hohoanîmo ngorû hohoanîmoyuhûyu asu ai Sonîmbo karabusîmarîrî.

Son Sîsasîmbo hundûrîmarîrî

(Matyu 3:13-17; Mak 1:9-11)

²¹ Muŋguambo nîmorehî nindowenihî ai huhundûrîyei hehimboyei, asu Sîsas aîamboanî hundûrîmayu. Ai refî mbura nîmoamo hîmboyuhû dîdîbafîyuhû nûnguane, asu sînambe bumareandî.

²² Ranîyo asu Yîfafî Aboedî ranai wupufu hoearambefe haya kosî ahandîwamî pûhîmayo. Ranîyo asu sînambeahîndî hoafî ranai tûkûfihî yare hoafîyowohû yahoya, "Seana moanî wandî nîmorî hondû-anafî. Ro sîhambo ngûsûfoambe siao yaheamboanahî," yaho hoafîmayo.

Sîsasîndî amoa ahamundî ndûrî

(Matyu 1:1-17)

²³ Sîsas ai 30 hîmbanîmboyuhûyu ahandî ratûpurî ra piyu haya ratûpurîmayu hu. Ranîyei asu nindou ai awî Sosepîndî nîmor-ani sei hoafîmayei. Ranûhî peyo haya boagîrî maho ra ndahurai-ane: Sosep ai Erîndî nîmorîyuane asu Eri ai Matatîndî nîmorîmayu.

²⁴ Matat ai Rifaindî nîmorîyuane asu Rifai ai Merkindî nîmorîmayu. Merki ai Sanaindî nîmorîyuane asu Sanai ai Sosepîndî nîmorîmayu.

²⁵ Sosep ai Matatîasîndî nîmorîyuane asu Matatîas ai Amosîndî nîmorîmayu. Amos ai Nahumîndî nîmorîyuane asu Nahum ai Esrîndî nîmorîmayu. Esri ai Nagaindî nîmorîyuane asu Nagai ai Matîndî nîmorîmayu.

²⁶ Mat ai Matatias^{ndi} n^omorⁱyuane asu Matatias ai Semen^{ndi} n^omorⁱ-mayu. Semen ai Sosek^{ndi} n^omorⁱyuane asu Sosek ai Sodandⁱ n^omorⁱ-mayu.

²⁷⁻²⁸ Soda ai Soanan^{ndi} n^omorⁱyuane asu Soanan ai Resandⁱ n^omorⁱ-mayu. Resa ai Serubaber^{ndi} n^omorⁱyuane asu Serubaber ai Siartier^{ndi} n^omorⁱ-mayu. Siartier ai Nerindⁱ n^omorⁱyuane, Neri ai Merkindⁱ n^omorⁱ-mayu asu Merki ai Adindⁱ n^omorⁱyuane asu Adi ai Kosam^{ndi} n^omorⁱ-mayu. Kosam ai Ermadam^{ndi} n^omorⁱyuane asu Ermadam ai Erindⁱ n^omorⁱ-mayu.

²⁹ Er ai Sosuandⁱ n^omorⁱyuane asu Sosua ai Erieser^{ndi} n^omorⁱ-mayu. Erieser ai Sorim^{ndi} n^omorⁱyuane asu Sorim ai Matat^{ndi} n^omorⁱ-mayu.

³⁰ Matat ai Rifaindⁱ n^omorⁱyuane asu Rifai ai Simion^{ndi} n^omorⁱ-mayu. Simion ai Sudandⁱ n^omorⁱyuane asu Suda ai Sosep^{ndi} n^omorⁱ-mayu. Sosep ai Sonam^{ndi} n^omorⁱyuane asu Sonam ai Eriakim^{ndi} n^omorⁱ-mayu.

³¹ Eriakim ai Mereandⁱ n^omorⁱyuane asu Merea ai Menandⁱ n^omorⁱ-mayu. Mena ai Matatandⁱ n^omorⁱyuane asu Matata ai Natan^{ndi} n^omorⁱ-mayu.

³² Natan ai Defit^{ndi} n^omorⁱyuane asu Defit ai Sesindⁱ n^omorⁱ-mayu. Sesi ai Obet^{ndi} n^omorⁱyuane asu Obet ai Boas^{ndi} n^omorⁱ-mayu. Boas ai Sarmon^{ndi} n^omorⁱyuane asu Sarmon ai Nason^{ndi} n^omorⁱ-mayu.

³³ Nason ai Aminadap^{ndi} n^omorⁱyuane asu Aminadap ai Ram^{ndi} n^omorⁱ-mayu. Ram ai Hesron^{ndi} n^omorⁱyuane asu Hesron ai Peres^{ndi} n^omorⁱ-mayu. Peres ai Sudandⁱ n^omorⁱyuane asu

³⁴ Suda ai Sekop^{ndi} n^omorⁱ-mayu. Sekop ai Aisak^{ndi} n^omorⁱyuane asu Aisak ai Abraham^{ndi} n^omorⁱ-mayu. Abraham ai Terandⁱ n^omorⁱyuane Tera ai Nahor^{ndi} n^omorⁱ-mayu.

³⁵ Nahor ai Seruk^{ndi} n^omorⁱyuane asu Seruk ai Reundⁱ n^omorⁱ-mayu. Reu ai Perek^{ndi} n^omorⁱ-mayu asu Perek ai Eber^{ndi} n^omorⁱ-mayu. Eber ai Sarandⁱ n^omorⁱyuane asu Sara ai Kainan^{ndi} n^omorⁱ-mayu.

³⁶ Kainan ai Arpaksat^{ndi} n^omorⁱyuane asu Arpaksat ai Siem^{ndi} n^omorⁱ-mayu. Siem ai Noandⁱ n^omorⁱyuane asu Noa ai Ramek^{ndi} n^omorⁱ-mayu.

³⁷⁻³⁸ Ramek ai Metuserandⁱ n^omorⁱyuane asu Metusera ai Enok^{ndi} n^omorⁱ-mayu. Enok ai Saret^{ndi} n^omorⁱyuane asu Saret ai Mahararer^{ndi} n^omorⁱ-mayu. Mahararer ai Kenan^{ndi} n^omorⁱyuane asu Kenan ai Inos^{ndi} n^omorⁱ-mayu. Inos ai Set^{ndi} n^omorⁱyuane asu Set ai Adam^{ndi} n^omorⁱyuane asu Adam ranⁱyu God^{ndi} n^omorⁱ-mayu.

4

*Satan ai Sisasimbo moaruwai hohoanimombiyuwa yahuhaya rari hoeimariri
(Matyu 4:1-11; Mak 1:12-13)*

¹⁻² Sisas ai Sodan Hoe h^om^ondⁱ tüküfi haya Yifiafi Aboedi ahandⁱ fiambe farifehüyo kife hürim^{ndi} nindoukoate-reandⁱ nafⁱ maho. Ranⁱyo asu ranⁱhü Satan ai ahambo moaruwai hohoanimombiyuwa yahuhaya 40 sihⁱ rari hoeimariri.

40 si maho ranai mun^guyoambe Sisas ai nⁱnⁱ sesⁱ akⁱdou-amboanⁱ sesⁱkoate-wambo wembombomayu.

³ Ranⁱyu asu Satan ai Sisasimbo hoafi^yundühⁱ yahuya, “Se God^{ndi} n^omor-ayafi ana, n^omoei kurayo ndanahambo hoafindafanⁱ bretimbondⁱfe tükümbⁱfeyo-wamboane,” mehundo.

⁴ Sisas ai simborⁱ hoafi^yundühⁱ yahuya, “God^{ndi} Bukambe yare hoafi^yowohü yahoya, ‘Nindou ai ngⁱrⁱ bret ranⁱfihi gedühⁱ yangⁱrⁱ n^ong^u, nga wanⁱ,’ meho,” mehundo.

⁵ Ranⁱyu asükai Satan ai Sisasimbo hifi wafuambe n^omoamo serümündü hafu mun^guambo moatükunⁱ ngⁱn^{ndi} hifandarandⁱ engoro hifi ranⁱ hoarehⁱ ranahambo nafuimefoendo.

⁶ Ranⁱyu yare hoafi^yundühⁱ yahuya, “Ro sihambo mun^gu moatükunⁱ ngⁱn^{ndi}-ane asu ndürⁱ adükarümbⁱ moatükunⁱ hifi ranⁱhü engoro ra ndahan^{ndi}mboyahⁱ. Mun^guambo moatükunⁱ ranana wandⁱ yangⁱr⁻ane, nga ranⁱmbo wambo ro nindou daboe saimboayahⁱ ra moanⁱ wandⁱ hohoan^{ndi}monambo yangⁱrⁱ ndeheamboayahⁱ.”

⁷ Se wambo yangⁱrⁱ ngusüfo parowandⁱrühⁱ hohoan^{ndi}moayaf^{ndi}rⁱ ana, ro sihambo mun^gu moatükunⁱ ra ndahan^{ndi}mboyahⁱ,” mehundowamboyu.

⁸ Asu Sisas ai simborⁱ ahambo hoafi^yundühⁱ yahuya, “God^{ndi} Bukambe yare hoafi^yowohü yahoya, ‘Sihaⁱfi Adükari God ranahambo yangⁱrⁱ an^{ndi}mbo ngusüfo pefihumbo ahambo hohoan^{ndi}moyondowohü ahandⁱ ratüpurⁱ yangⁱrⁱ refemboane!’ meho,” mehundo.

⁹ Ranⁱyu asükaiyu Satan ai Sisasimbo serümündü haya Serusarem ngoaf^{ndi}na hafu tüküfi God^{ndi} worⁱ-mayo ranⁱ bogimondⁱ wamⁱ n^omoamo ham^{ndi} ngahⁱ

h+n+ng+mariri. Ran+yu asu ai ahambo hoafiyundühi yahuya, “Se God+ndi N+mor-ayafi ana, ndan+wam+n+ndi s+hafihoari ragu horop+ndafo p+ndafi.

¹⁰ Buk Baiborambe yare hoafiyowohü yahoya,
‘God ai ahandi sünambeah+ndi nendambo hoafindüpurani
asu ai s+hambo aboed+indondün+n+ h+fan+ndün+n+imboemo.

¹¹ Ai s+hambo ahamundi war+ ra nandundani kodafi ran+wam+ p+ndafühi
ng+r+ s+hafi t+jar+ ra n+moeinambo kaboadeyan+n+!’ meho,” *Buk Song 91:11-12*
mehundo.

¹² Nga asu Sisas ai s+mbor+ ahambo hoafiyundühi yahuya, “Buk Baiborambe yare hoafiyowohü yahoya, ‘Se ng+r+ Adükar+ s+hafi God ranahambo rando hoeind+wor+’ meho,” mehundo.

¹³ Satan ai ahandi refe hoeife hohoan+mo hoafi ranambo Sisas+imbo ngorü-sünguriri hoeiriri ngorü-sünguriri hoeiriri ra mbura awi süngunamboane yahuhaya ran+hü ahambo rariri h+n+ng+riri haya ndamefiyu.

Sisas ai ahandi ratüpur+ Gariri hifambe boatei piyu ratüpur+mayu
(*Matyu 4:12-17; Mak 1:14-15*)

¹⁴ Ran+yu asu Sisas ai Gariri hifambe h+h+r+fi hu tüküfiyuwane Yifafi Aboed+ndi ng+n+ndi ranai ahandi fiambe mamar+ndo. Ran+yo asu ai ran+hü tüküfimoani hoafi ahambo ra muñguambo h+fi ran+hü h+mbor+mayei.

¹⁵ Ran+yu ai muñguambo si aho ra Suda-yafe rotu wor+ ranambe aboed+ hoafi yamundi-mareandüra asu nindou ranai ahambo aiana nindou aboed-ani masei.

Nasaret+hünd+ ai Sisas+ndi hoafi h+mbor+imbo moei masei
(*Matyu 13:53-58; Mak 6:1-6*)

¹⁶ Ran+yu asu Sisas ai Nasaret ngoaf+na ai nünju adükar+mayu ran+hü mahu. Ran+yu asu moan+ n+mar+imbo si tüküfyoambe sapo koadürü refe arand+ süngumbo ai Suda-yafe rotu wor+mayo ranambe mahüfu. Ai hüfu wor+ ranambe nünjumbo God+ndi hoafi bukambe hoeireandühi watapor+imbo-marand+.

¹⁷ Ran+yomo God+ndi hoafi hoafiyu-randeimbi Aisaia ahandi-mayo buk ra masabudo. Ran+yu ai buk momond+fimb+mayo ra fufur+hai hoeireandane hoafi ranambe mapen+ngo ranai yare hoafiyowohü yahoya,

¹⁸ ‘Yifafi Adükar+ndi-mayo wand+ fiambe amarond+ri.
Aboed+ hoafi nindou moaruwai ranaheimbo bokar+hefendür+imbo hündambo
ai wand+ mbrowam+ wer+ kafaoreandühi d+bon+mayund+ri.

Ai wambo koamar+hend+ri ra ro aheimbo hoafi ra refe bokar+hefehüya,
Nindou karabusambe n+imboeimb+ ana, karabus+ ra h+n+ng+nd+hi hehi ngeimboyei.
Nindou d+diyei ai h+imboar+ t+har+ndei+ ana, asu ai asukai h+imboar+ b+ri+nd+ihehi
h+imboar+ndeimboyei.

Nindou moaruwai ham+ndi t+ng+rifoayei
ai k+ki+fe fufur+hefeyoan+ aboedambo-ndahimboyei.

¹⁹ Asu sapo Adükar+ ai ahandi nendi ranaheimbo aboed+ hohoan+moayundür+ ana,
ran+ h+mban+ si ra ndeara tüküfeihane yaho watapor+imboyo wak+fembohünda
koamar+hend+ri-anah+ nda,’ *Aisaia 61:1-2*
meho.

²⁰ Ran+yu asu ai nindou wor+ ra h+fan+dandeimbi bogori ranahambo buki-mayo ra momonde mbura h+h+re sagado haya piyu mamaru. Ran+yei asu muñguambo nindou Suda-yafe rotu wor+ ranambe mamarei ranai moan+ ahambo sowanambo yang+r+ h+imboar+ mam+nambo-mar+hor+.

²¹ Ai hoafiyundürühi yahundür+ya, “Bukambe ndan+ b+d+fi+r+ hoafi ra haponda moan+ an+hondü hondü tüküme Feyo ra sapo se ranahambo watapor+imbo-mayowa h+mbor+yeimboane,” mehündüri.

²² Muñguambo nindou ai ahambo nindou aboed-ani sei hoafiyehi ahandi yahamo hoafi aboed+ tüküme Feyo ranahambo ngusüfo af+nd+ hohoan+momayei. Ran+yei asu ai rar+hi hoafiyehi seiya, “Awi nindou ndanana Sosep+nd+ n+mor-ani, nga n+imboe ai ndahurai hoafayu?” sei hoaf+mayei.

²³ Sisas ai aheimbo hoafiyundürühi yahuya, “Ro an+hondümbaan+hi hoafayah+ ndan+ hoafi nda se wambo rand+hi hoaf+ndei+ an+mboya, ‘Dokta se s+hafihoari angün+ ra aboed+ndowand+,’ mb+sei. Ranan+imbo se wambo hohoan+mondeih+ an+mboya, ‘Se sapo ro h+mbor+yefan+ Kaperneam ngoaf+hü ramarowand+ nou asu haponda s+hafi h+fi hondühi amboani yarosi,’ mb+seimboyei,” mehu.

²⁴ Sisas ai asúkaiyu ranífhí ture haya hoafiyuhí yahuya, “Ro aníhondümbóanahí hoafehandürí, Godíndí hoafí hoafiyu-randeimbí ai ahandí ngoafí hondühündí ranaheimbo hoafayu ana, ngírí ai ahandí hoafí ra hímboríndei.

²⁵ Ro nda aníhondümbóanahí hoafehandürí, Horombo Eraisia nunguambe, Israer hífambe nímorehí bídífirí kai ra burímayeri. Raní-símboaní ana ngírí hímbaníyo hayambo asu 6 amoamoyo hoekoate-mayo. Raníyo asu hífí raníhü munguambo wembo afíndí tüküme feyo.

²⁶ Ramefeyoa God ai moai Erasambo Israer ngoafíhü nímorehí kai mamímbo-so amboaní koaríheirí, nga waní. Nga ai ahambo nímorehí kai mamí Saidon hífambe Sarefat ngoafíhü maníngo ranahambo sowanamboyu koamaríherü.

²⁷ Raní-símboaní Godíndí hoafí hoafiyu-randeimbí Eraisia ai Israer ngoafíhü nunguambe ana nindou afíndí ranai munguambo masímeimbíyei hehi afíndí tíngírífo masahümündi. Nga Siriahündí nindou ahandí ndürí Neman ai yangíríyo aboedímayo, nga Israer nindou-yopóaní,” mehuamboyei.

²⁸ Asu nindou Suda-yafe rotu worí ranambe mamarei ranai raní hoafí ra hímboríyei hehi ngíníndí hohoanímó ranai ahei ngusúfoambe tüküme feyondürí.

²⁹ Raníyei ai botíyahíndühí nímbóeimbo ngoafambeahíndí Sisasímbo kiahó hüríhorímíndei wafuaní nímoamo ahei ngoafí nangóaní mahahüsü. Ai ramaríhorí ra ahambo ndírífaní semündü safoefimbo sei hehimboyei.

³⁰ Nga asu Sisas ai nindou afíndí-mayeri ranahei mbusúmo hu haya ahandí nafí-süngu ndamefiyu.

Sisas ai nindou mamíndí fíambeahíndí moaruwai nendí hemafoareandí (Mak 1:21-28)

³¹ Raníyo Sisas ai Garirí hífambe Kaperneam ngoafí anángo ranínambo mahu. Ai hu raníhü nímorehí nindowenihí ranaheimbo moaní nímarímbo si raní-símboaní aboedí hoafí yamundímarearü.

³² Munguambo nindou ranai ahandí yamundífe hoafí ra ai sapó ngíníndeimbí nindou nahurai wataporímbo-maranda hímboríyeihehi ranahambo mahepühíndí.

³³⁻³⁴ Suda-yafe rotu worí-mayo ranambe nindou mamí moaruwai nendí ahandí fíambe nímaríndoweimbíyu haya mamaru. Raníyo ai pukúna heí karíhoei hoafíyuhí yahuya, “E! Sisas Nasaretíhündí, se yíhoe fombo nungufemunímbo safomboyafí nda masíhüfa? Se ndaníhü tüküme foandí nda yíhoe fombo moaruwaimbo-femunímbo safomboyafí? Ro síhambo nda fífiríheanímboanahí. Seana Godíndí sürühoeimbí hoafí hoafíyafí randeimbí nindou-anafí!” mehoamboyu.

³⁵ Asu Sisas ai ngíníndí hoafíyundowohü yahuya, “Se hoafí kíkírandífi hawa nindou ranahandí fíambeahíndí kosífoao!” mehundowamboyo. Raníyo asu nindou-mayu ranahambo nindoweyi wagabe wakífoarerí síherí haya nindou ranahambo moaruwaimbofíkoate fíambeahíndí hífoai peyo haya ndamefeyo.

³⁶ Nindou ranai ranahambo hepúnahí símborí hoafíyahíndühí seiya, “Níne-moatükuní hoafí moaní yahurai rana? Moaní raní-poanímbo ngíníndí hamíndí hoafínamboyo nindou ndanai moaruwai nendí ranahambo hoafí masagadowa asu ai nindou fíambeahíndí akosífoendí!” masei.

³⁷ Raníyo asu Sisas ai raní-moatükuní ramareandí hoafí ranai raní hífí mungu ranambe tüküme feyoa hímborí-maríhümündi.

Sisas ai Pitandí yamongoamíndambo aboedímareandí (Matyu 8:14-15; Mak 1:29-31)

³⁸ Sisas ai raníhü Suda-yafe rotu worí ra híngíríre haya Saimoníndí worína mahu. Raníyo asu Saimoníndí yamongoa-míndí ranai angünímboyowohü hífü afíndí hamíndí pare haya mamarowamboyo, asu nindou ranai Sisasímbo nímorehí ranahambohünda wataporímbo-maríhorí.

³⁹ Raníyo asu Sisas ai hu ahandí fíkímí botífi nungumbo hífü afíndí ranahambo nímorehí ra híngíríro hawa kosífoao yahuhaya hoafímayu. Raníyo hífü afíndí ranai ahambo híngíríre haya makosífoenda, asu nímorehí ranai moaní mamíharí botífe aheimbo sesí kanímareandürí.

Sisas ai nindou afíndí aboedímareandürí (Matyu 8:16-17; Mak 1:32-34)

⁴⁰ Hífíhamíndí hürímíndoaní nímbambe nindou bídífirí ranai ahei nguníndí angüní moaruwai hamíndeimbí ranaheimbo sahümündíhündürí Sisas sowana mafandíhíndí. Sisas ai nindou angünímboyeimbí munguambo mamamí ranaheimbo aheiwamí warí nandandüríhí munguambo dídíboado-mareandürí.

⁴¹ Moaruwai nendi ranai nindou afindi ranahei fiambeahindi kosifoehindühi hasiheyeyihei seiya, "Seana Godindi Nimor-anafi!" masei. Sisas ai moaruwai nendi ranaheimbo hoafikoate yafadühami tapimbiyeia yahuhaya hoafimayundüri sapo ai Kraisi-ani sei fifirimariorambo.

*Sisas ai ngorü ngoafini hoahoangu wakimareandi.
(Mak 1:35-39)*

⁴² Siambe hondü Sisas ai ngoafi ra hiniingire haya nindoukoate reandühi mahu. Raniyei asu nindou ranai ahambo kokomarioriri. Ai kokorioriri hoeiriorirühiyei ahambo ngumbui sei hehi kikihisafi-mariorimindei.

⁴³ Nga asu ai aheimbo hoafiyundürühi yahuya "God ai nginindi hifandarandi rana-hambo aboedi hoafi ra bidifiri ngoafi ranihü amboani bokarifeumbo samboanahi. Sapo ro rani-moatükun refembo ranimboyou God ai wambo koamarihendiri nda," mehundüri.

⁴⁴ Raniyu asu ai muŋguambo Suda-yafe rotu wori rani hifambe afeburo ranambe hukurandühi rani hoafi ra bokamarihendi.

5

*Sisas ai ahambo sünggurü-rundeimbi ngimi weangurühi masepurümünda
(Matyu 4:18-22; Mak 1:16-20)*

¹ Mamimbo Sisas ai Genesaret kurioe-mayo rani gudikimi nunguane, asu nindou afindi ranai ahandi fikimi Godindi hoafi hoafiyowani himborimbo simbori ninendüriyeihei burimaye.

² Raniyu ai hoeireanda bot yimbu ra hürüpündimo gudiani masihoupiri. Nindou kin batüru-rundeimbi ranai bot ra raru sihoupiri houmbo andüri popoairundühi maningomo.

³ Raniyu asu Sisas ai bot yimbu meŋgorafe ra ngorü Saimonindi-mayo ranambe kefuai haya ahambo gudiani poedi akidou hoe safana ninendifembohünda hoafimayundo. Sisas ai bot ranambe nimarümo Godindi hoafi yamundimarearu.

⁴ Wataporimbo ra kikamündühi nungumbo Saimonimbo hoafiyundühi yahuya, "Bot ra asikai akidou hohoeanambo safi ninendo hafühi animbo asu se sihafü ngorü afindi yimbu rani-babidimbo sihamundi andüri ra kin wakemindimbohünda foandu gadimo," mehundo.

⁵ Saimon ai Sisasimbo simbori hoafiyundühi yahuya, "Adükari ro nimbi gebuai maho ra hütihütiyefimboyefane moai akidou-amboani wakirihumidefi. Nga asu se rawasafi ana, ro andüri nda himoni foandihе gadimboyahi," mehundo.

⁶ Ai andüri ra foarine hanifanimbo kin afindi safi andürambe piyeihei andüri ranai biremindi pimbo yangirimayo.

⁷ Raniyomo asu ai ahamundi bidifiri wandafi mam ngorü botambe mamarimo rana-hamumbo warikakimemo yihofombo sinimo farihaumuni yahomombo. Raniyomo asu ai sifomo bot yimbu ra wambürühirupiri hafomombo bot ranai tüküri pirineandühi himoni tiporikofembo yangirimayo.

⁸ Saimon Pita ai rani-moatükun ramefeyo ra hoeire haya Sisasindi hanjifoani yirü yimbu pusire nimarümbö hoafiyuhi yahuya, "Adükari, se andai ragu ngafi, nga wandi fikimi ningopoani. Nga roana moaruwai hohoanimoayaheimbi nindou-anahi!" mehundo.

⁹ Saimon aiyu asu nindou bidifiri ai-babidimbo maningomo ranaiyomo muŋguambo kin afindi yahurai wakimaründümo ranimbo hoeirunda mayoa mahepünafundi.

¹⁰ Saimonindi ngorü afindi yimbu Sems Son Sebedindi nimori ai-amboani marine mahepünafineandi. Raniyu Sisas ai Saimonimbo hoafiyundühi yahuya, "Se yihimbondamboyafi, hapondahünda ana sapo se kin afindi andürambeah pirifimarandi yahurai animbo nindou-amboani se ndowandifi wambo sowana didimboyafi," mehu.

¹¹ Raniyomo ai bot ra gudiani kiafu hürüpündimo sihaupiri houmbo muŋguambo moatükun ra ranihü raru kokosifoaru sihoemo houmbo Sisasindi sünggumefundi.

*Sisas ai nindou mam mimanho masimeimbi aboedimariri
(Matyu 8:1-4; Mak 1:40-45)*

¹² Asu Sisas ai adükari ngoafihü nimarwane, rani ngoafihü nindou mam mimanho masimeimbi tinirifomboyuhü mamaru. Ai Sisasimbo hoeiriri haya ahandi fikimi yimindoho yimbu pusire hifini mbiro türe nimarümbö hütü hoafirürühi yahuya, "Adükari, se refembo hohoanimondafühi ana, se wambo didiboado-ndowandira aboedindamboane!" mehundo.

¹³ Raníyú asu Sisas ai warífi súndirúhí yahuya, “Ro refembo samboanahí, nga se aboedí tüküyáfo,” mehundo. Raníyo asu nindou ranahambo masímei ranai mamíharí hoafí níngooambe hínińgímarerí.

¹⁴ Raníyú asu Sisas ai nindou-mayu ranahambo hoafíyundúhí yahuya, “Nindou amurambo hoafíndamboyafí, nga se moaní ngafí Godímbo sesí síhai-randeimbi-mayu ranahambo anímbo síhafí fi ra nafuindafí. Rananímbo Mosesíndí hoafí hoafímayo süngu Godímbo sesí síhai-randeimbi ai síhambóhúnda sesí mbísíhendamboane. Rananímbo asu masímei aboedayo ra nindou amurí ranai fífírímbríhí-ndamboane,” mehundo.

¹⁵ Nga asu Sisas ai raní-moatükuní yare arandí hoafí ranai afíndí hamíndí yanggorí wakímareandí. Raníyei nímorehí nindowenihí afíndí ranai ahandí hoafí hímborímbo asu ahei fiambe angüní ra aboedífembóhúnda ahambo sowana masínei.

¹⁶ Nga afíndímbo Sisas ai nindou kikefoefekoate-reandúhí Godímbo dídíbafífembo aimbo huhani.

*Sisas ai nindou mamí yiríwarí moaruwaimbü aboedímarirí
(Matyu 9:1-8; Mak 2:1-12)*

¹⁷ Mamímbo Sisas ai nímorehí nindowenihí ranaheimbo yamundeandürúhí nímaruane, asu raníhú Farisi nindou-yomo Suda-yafe ahínúmbí hohoanímbo yamundurundeimbí-yomo ranai mamarímbo. Bídífírí ai muńguambo ngóafí Gariri hífambe adaburo ranambeahíndí, bídífirí ai Sudiahúndí asu bídífirí Serusarem ngóafíhúndí raníyomo raníhú mamarímbo. Raníyo asu nindouyei fiambe angüní moaruwai amarondürí ra aboedífembóhúnda Adúkaríndí ngíníndí ranai Sisasíndí fiambe mamaro.

¹⁸ Nindou bídífirí ai nindou mamí yiríwarí moaruwaimbü Sisasíndí hanjífoaní safoefimbo yahomo houmbo safísendíwamí nandu sowarúndúmo mahomo.

¹⁹ Asu nímorehí nindowenihí afíndí ranai gúmaríhí-ndamboemo ai ahambo semúndú hífombo nafí ra hoeifekoate-yomondúhíyomo, asu ahambo woríwamí sowarúndúmo mahafomo. Raníyomo ai woteimí fífahíríhoemo mburu raní nafí nindou-mayu ra safísendímayo raní kameihí nindou-mayei ranahei mbusúmo Sisasíndí wagabe masafoarúwuri.

²⁰ Sisas ai ahamundí aníhondúmbofoe hohoanímbo ranahambo ndare hoeireapurání mayoa, nindou-mayu ranahambo hoafíyundúhí yahuya, “Wandafí, síhafí moaruwai hohoanímbo ranahambo amboawi samboanahí,” mehundo.

²¹ Suda-yafe ahínúmbí hohoanímbo yamundurundeimbí-yomo asu Farisi nindou-yomo ai ahamundíhoarí símborí hoafíndurú-yafundúhí yahomoya, “Nindou nda níni nindouyi God nahurai hoafíyuhí ranínambo ahambo tírafoarírí ndana? God yanggírí anímbo moaruwai hohoanímbo ranahambo amboawi mbúsúmbuisí!” mehomo.

²² Sisas ai ahamundí hohoanímbo amaropurí ranahambo fífíre haya ahamumbo hoafíyupurúhí yahuya, “Se ra nímbóemo yahurai raru hohoanímóemo rana?”

²³ Ro hoafíyahúhíya ‘Síhafí hohoanímbo ranahambo amboawi’ asahíyo asu ‘Botíyáfo hawa hafí’ asahíyo, yimbu ra hoafímbo ro ngíníndeimb-anahí. Asu yimbu hoafí ra hoafímbo nahaníyo hínińgírouayo asu nahaníyo tíńjumbayo? Yíbobo ra ro hoafíndahaní aníhondúmbo tükúndífemboe.

²⁴ Se Nindou Hóndú ro ngíníndí masahamíndíhí moaruwai hohoanímbo amboawi yaho hoafímbohúnda ranahambo síhamumbo nafuímbo ro nindou nda aboedíndíhínímboyahí,” mehu. Raníyú asu ai nindou yiríwarí moaruwaimbü-mayu ranahambo hoafíyundúhí yahuya, “Haponda ro síhambo hoafehaníni, botíyáfo síhafí safísendí ra sowandífi hawa ngóafínambo ngafí,” mehundo.

²⁵ Hoafí níngooambe muńguambo nindou-mayei ranahei wagabe botífi ahandí safísendí ra semúndú haya Godímbo aboedí hamínd-ani yahuhú ngóafína mahu.

²⁶ Raníyei asu muńguambo nindou ranai muńguna yahurai afíndí hamíndí mahépúnehíndí! Ai raní-moatükunímbo ngusúfo kíbodírí-foaríhíndúhí Godímbo aboed-ani seihúya, “Raní-poanímbo moatükuní haponda hoeimaríhúndí,” masei.

*Sisas ai Rifaimbo ahambo süngufimbo mborai mehundo
(Matyu 9:9-13; Mak 2:13-17)*

²⁷ Raní-moatükuní ai refe hayamboyoane ranambe Sisas ai hu hoeirirane nindou mamí ahandí ndürí Rifai takis kakí semúndú-randeimbí ai ahandí ratúpurí worambe mamaru. Sisas ai ahambo hoafíyundúhí yahuya, “Se wandí süngu mborai,” mehundowamboyu.

²⁸ Asu Rifai ai botífi haya muńguambo moatükuní yare kokosífoare haya Sisasíndí süngu ndamefíyu.

²⁹ Raníyú asu Rifai ai ahandí worambe Sisasímbo sesí afíndí síndímarandí. Raníyomo asu nindou takis kakí sowandúmo-rundeimbí-yomo asu nindou amurí raníyomo ai sesí ra ai-babídímbo nímarímbo masowasúmo.

³⁰ Ran+yomo Farisi b+difri ran+ rotu-ambeah+ndi-memo-yomo asu ah+nümb+ hohan+mo yamundu-ndeimb+ b+difri-yomo ranai Sisas+ndi sünggururü-rundeimb+ memo ranahamumbo momori hoaf+yomopurühi düdurüpurühi yahomoya, "Se ra nimboemo takis kak+ sowandümo rundeimb-anemo asu nindou amuri moaruwai hohan+moyomo-rundeimb-anemo ran+bab+d+imbo sesi sowasümo hoe s+m+nd+mo arunda?" meho-mopuri.

³¹ Sisas ai ahamumbo h+h+re hoaf+yupurühi yahupuriya, "Nindou angün+koate ana, moai dokta sowana hei r+hündi, nga angüneimb-anei hei ar+hündi.

³² Ro tükümeheand+ nda nindou aheihoar+imboya ro mbumundi nindou-aneft sei ar+hünd+ ranaheimbo awi se moaruwai hohan+mo h+n+ng+r+hindühi aboed+ hohan+moyei sahehea tüküyaheambo yah+poani, nga wani. Nga ro moaruwai hohan+moyeimb+ nindou ai aboed+ hohan+mo süngumbeyahind+ sahehea tükümeheandane," mehupuri.

Sisas ai sesi wehi n+ngombo hoafi yanund+mareandi

(Matyu 9:14-17; Mak 2:18-22)

³³ Raniyei asu nindou b+difri ai Sisas+imbo hoaf+yieih+ seiya, "Nindou b+difri Son+imbo sünggururü-rundeimb+ ana af+nd+imbo sesi wehi n+ngomombo God+imbo yangg+r+ d+d+ibafi-yomondühanemo. Asu nindou Farisi-yomond+ hohan+mo sünggurundeimb+ ranai-amboan+ maru ran+ süngguru arundi, nga s+hambo sünggurun+ni-rundeimb+ aiana sesi sowasümo hoe s+m+nd+mo rundühanemo?" maseiamboya.

³⁴ Asu Sisas ai aheimbo hoaf+yundürühi yahundürüya, "Asu se ra nindou mami ai n+moreh+ sem+nd+imbo yahuan+ ran+simboan+ sesi af+nd+ raraor+hindühi ngunind+ afand+hind+ ranaheimbo sesi wembopo ndahümündihündür+ mamandiyo sapa nindou n+moreh+ sem+nd+imbo-yoyu ranai ai-bab+d+imbo n+manduan? I, ra wani.

³⁵ Nga sünggunambo n+moreh+ sem+nd+imbo nindou ranahambo ndowar+ndümo gorügoan+ni ngomondan+ ran+simboan+ an+imbo ai sesi weh+ndeimboyei," mehu.

³⁶ Asükaiyu Sisas ai aheimbo ngorü kafeefe hoafi hoaf+yundürühi yahundürüya, "Nindou mami ai-amboan+ moai boboe s+mbor+ ra sapa wam+ndafi n+n+hond+ hoear+ h+p+r+ hoear+ wam+ndafi ambe an+nggo ran+filh+ pare haya kak+iyu randi, nga wani. Ai rawareand+ ana, hoear+ s+mbor+mayo ranai bundeandan+ asu s+mbor+ hoear+ ranai ng+r+ wam+ndafi hoear+mayo ran+filh+ s+mongor+ndam+ndo.

³⁷ Asu nindou ngorü ai wain boboe s+mbor+ ra sapa wam+ndafi n+n+hond+ hoear+ h+p+r+ wain keferandeimb+mayo ranambe karareand+ ana, s+mbor+ wain ranai wam+ndafi wain h+p+r+ ra bor+ndeandühi wain ranai h+fin+ keboendühi wam+ndafi h+p+r+mayo ra moaruwain+imboe.

³⁸ Nga s+mbor+ wain boboe ranana sapa s+mbor+ n+n+hond+ hoear+ h+p+r+mayo ranambe an+imbo kefemboane!

³⁹ Nindou ai wam+ndafi wain ra sümünd+ hayambo ana, ai ng+r+ s+mbor+ s+m+nd+imbo yifir+indu. Ai hoaf+yuh+ya, "Wam+ndafi wain-ane aboedayo," mbüsümbui," mehundür+.

6

Moan+ ngoa+imbo n+mar+ sihi Sisas ai wit nümbürambe mahu

(Matyu 12:1-8; Mak 2:23-28)

¹ Moan+ ngoa+imbo n+mar+imbo sihi Sisas ai wit nümbürambe mahu. Ran+yo asu ahambo sünggururü-rundeimb+ ai wit h+s+ ra war+hü hüründümo mburu war+ düdühuru h+p+r+ ra hor+mar+hoyawa saf+ yangg+r+ masowasümo.

² Ran+yomo asu Farisi nindou b+difri ai düduyafundühiya, "Se n+imboe ran+moatükun+ ra rawarund+ rana? Y+hoef+ ah+nümb+ hohan+mo ranai yahoya moan+ ngoa+imbo n+mar+imbo sihi ran+moatükun+ refepoan+ meho," mehomondamboya.

³ Asu s+mbor+ Sisas ai hoaf+yupurühi yahuya, "Awi se moai bukambe hoerund+yo sapa Defit ai ahand+ nend+ b+difri-bab+d+imbo wembomboyuhü ramareand+ hoafi rana?"

⁴ Sapa ai God+nd+ worambe kefuai hüfu God+imbo sihefeimb+hünd+ bret megoro ra semünd+ sesühi asu ahand+ nend+ b+difri-memo ranahamumbo amboan+ masagapuri. Y+hoef+ ah+nümb+ hohan+mo süngu amboan+ nindou amuri ai ng+r+ refimb+hünd+ bret ra dagüdi, nga moan+ God+imbo sesi s+hou-rundeimb+ yangg+r+ an+imbo bret ra dowadümoemo," mehupuri.

⁵ Asu Sisas ai hoafi moend+reandühi hoaf+yuh+ yahuya, "Nindou Hondü ranai ana moan+ ngoa+imbo n+mar+imbo sihi ra ai n+m+ndani," mehu.

Sisas nindou war+ moaruwaimbü aboed+marir+

(Matyu 12:9-14; Mak 3:1-6)

⁶ Ngorü moanî ngooafimbo nîmarî sihî Sisas ai Suda-yafe rotu worambe kefuai hüfu nîmorehî nindowenihimbo yamundi-mareandürî. Ranühî nindou mamî warîhondü warî ahandî ranai moanngorîfoarerî haya mamaru.

⁷ Suda-yomondi ahînumbî hohoanîmo yamundu-rundeimbî bîdifîrîyomo asu Farisi nindou-yomo ai nîni nafîsüngundîhurî Sisasimbo papi-hoafîndîhurî yahomo houmbo mamarîmo. Ranîyomo ai moanî ahambo hîmboarînambo yangîrî hîfandîrürühî mamarîmo Sisas ai moanî ngooafimbo nîmarîmbo si ranîhü nindou aboedîreandîhüpo yahomo houmbo.

⁸ Asu Sisas ai ahamundî hohoanîmo ra fîfîrehayambo-wambo nindou-mayu rana-hambo hoafîyundowohü yahuya, "Botîyafö hawa ndühî wagabe sühüfî," mehundo. Ranîyu asu nindou-mayu ranai botîfî hüfu wagabe manüngu.

⁹ Ramefi-yuwamboyu Sisas ai ahamumbo hoafîyupurühî yahuya, "Ro sîhamumbo düduweheandi: nîni-moatükunîmboyo sîhefî ahînumbî hohoanîmo ranai yowanî moanî nîmarîmbo sihî refepoanî mehoa? Farîhefemboyo asu moaruwaimbo-femboyo? Nindou mamîndî yangîrî nîngombo ra dîdîboado-femboyo asu yembüfemboyo?" mehu.

¹⁰ Ai ahamumbo munguambo türapurani mayowamboyu asu nindou-mayu rana-hambo hoafîyundowohü yahuya, "Sîhafî warî ra ngurîhoefî," mehundo. Ai ranî-süngumareanda, asu ahandî warî ranai asükaiyo aboedîmayo.

¹¹ Asu nindou-memo ranai ngusüfoambe moaruwairapurühî Sisasimbo nüngundîhurî yahomo houmbo ahamundîhoarî wataporîmbomarundî.

Sisas ai ahandî hoafî semîndî horambo nindou 12 masepurîmündu

(Matyu 10:1-4; Mak 3:13-19)

¹² Mamî ranî-sîmboanî Sisas ai hîfî wafuana Godîmbo dîdîbafîfembo mahafu. Ai nîmbokoanî Godîmbo dîdîbafîyo hombo sürüfoefembohünda.

¹³ Ranîyo asu simayoambo ai ahambo süngurürî-rundeimbî-memo ranahamumbo mb-orai yahupurî hürîhepurî haya asu 12 nindou sepurîmündühî ahamundî ndürî hoafî sowandümo homo-rundeimb-anemo yahu kamafoareapurî.

¹⁴ Saimonîmboyo Pitamboyo-randeimbî-mayu, asu ahandî akîdî Andruyu, Sems, Son, Firip, Bartoromyu,

¹⁵ Matyu, Tomas, Sems Arfiusîndî nîmorî, asu Saimon Serotîhündî ranîyomo.*

¹⁶ Sudas Semsîndî nîmorî asu Sudas Iskariot, sapo Sisasimbo hürütümbî nendî-yomondi warîhürîreimbî-mayu ranîyu.

Sisas ai angünümboyeimbî aboedîmareandürî

(Matyu 4:24-25; Mak 3:7-12)

¹⁷ Sisas ai hîfî wafu wamînîndî ahandî hoafî sowandümo homo-rundeimbî-memo ranî-babîdî hanîmo houmboemo asu nindou bîdifîrî afîndî ahambo süngurürî-rundeimbî ranî-babîdî ndümündühî manîngomo. Ranîyei nindou afîndî ra Sudia hîfîhündî, Serusaremîhündî, Tair asu Saidonî-yafe hîfîhü srîwara gudikîmî ngooafî adaburo ranîhündambo ai-amboanî ranîhü burîmayei.

¹⁸ Asu ai ranîhü tükümehîndî ra ahandî hoafî hîmborîyo asu ahei angünî ra aboedîmbîreandambo sei hehimboyei. Asu dîdîyei moaruwai nendî nîmarîndürîmbo tînrîfo sahümündeimbî ai-amboanî tükümehînda aboedîmareandürî.

¹⁹ Munguambo nindou ranai ahambo sindîhorî marîhündî ra sapo ahandî fî-ambeahîndî ngînîndî ranai kosîfoendühî aheimbo aboedîreirî marandamboyei. Ranîyo Sisas ai munguambo nindou aboedîmareandürî.

Hîhîfî hîhîfî asu tînrîfo tükündîfemboe hoafî

(Matyu 5:1-12)

²⁰ Sisas ai ahambo süngurürî-rundeimbî-memo ranahamumbo hîmboarî pareapurî nüngumbo hoafîyupurühî yahuya,

"Se dîdemo napokoate-ayomo seana hîhîfî-hîhîfî-mbemondamboane,

ngga haponda God ngînîndî hîfandarandî ra sîhamund-ane.

²¹ Se dîdemo haponda wembomboemo seana hîhîfî-hîhîfî-mbemondamboane,

ngga seana bodoweimbî nîngomboemo!

Se dîdemo haponda arani-aranemo seana hîhîfî-hîhîfî-mbemondamboane,

ngga seana tîkîfînambo nîngomboemo!

²² Dîdemo sîhamumboya Nindou Hondümbö süngurürü rundeimb-anemo mbîseihî

asu ranî süngumbo sîhamumbo yîboarukorîhipurî,

ngînîndî hoafîyahupurî asu seana moaruwai-anemo sei hoafayei ana,

* 6:15: Serot ai Suda-yafe amao-yomondi hohoanîmo yangîrî süngufembo hohoanîmo-memo. Ai Israer Romî-yomondi gafman hoarehî nîngombo moei mehomo.

se hihifi-hihifindimo.

²³ Rani-moatükunî ra rawefeyo ana, se hohoripi-hohoripi-ndimondühi hihifi-hihifindimo nimboe sapo sihamundi takini afindi sunambe begoripuri. Nimboe sapo ahei amoao mamî amboani Godîndî hoafi hoafiyomo-rundeimbî ahamumbo rani-moatükunî ramarîhindî.

²⁴ Se didiyei haponda napo afindeimbaye, seana hipoanîmboembou-anei!

Sapo seana hapo yangiri animbo tihirifokoate-fi handihi nimboeimboyei.

²⁵ Se didiyei haponda bodoweimbaye, seana hipoanîmboembou-anei!

nimboe seana sapo wembombondeimboyei!

Se didiyei haponda tikifi-hoafinambo amarei, seana hipoanîmbembou anei!

Nimboe sapo seana arani-aranindeimboyei!

²⁶ Nindou ai siheimbo haponda aboed-anei sei hoafiyei arihündî, seana hipoanîmboembou-anei!

Nimboe ahei amoao mamî amboani Godîndî hoafi tikai hoafiyomo-rundeimbî-memo ranahamumbo amboani yahurai rasei marîhündane,” mehu.

Siheî hürütümbî ranaheimbo ngusüfo pandîhindürî

(Matyu 5:38-48; 7:12a)

²⁷ Sisas ai hoafiyuhî yahuya, “Se didiyei wandî hoafi himboriyei arihündî siheimbo ro hoafayahî: Nindou didiyei sihei hürütümbaye ranaheimbo se hipoambo-ndîhindürî. Nindou didiyei siheimbo yiboaruko-arîhündürî ranaheimbo se ngusüfo pandîhindürîhi hipoambo-ndîhindürî.

²⁸ Nindou didiyei siheimbo hoafinambo moaruwaimbo-arîhindürî ranaheimbo se God ai aboedi-aboedîmbîrea-ndûramboane mbîsei. Asu nindou didiyei siheimbo wudîpoapofe-ndürîkoate-aye ranaheimbohünda se Godîmbo didîbafîndei.

²⁹ Asu sihambo nindou ngorü ai mamî koaihoani harînduanî asûkai ngorü koaiho amboani hihirîndowandanî ranîfihî harîmbiyuwamboane. Asu nindou ngorü ai sihafî ngîsiharî hoearî ndemünduanî ana, asûkai sihafî siot ngorü-amboani mbîsemünduwamboane.

³⁰ Nindou didiyei sihambo nîni-moatükunîmbo düdundahindani ranaheimbo muŋguambo dabadürî. Asu nindou ngorü ai sihafî nîni-moatükunî napo ndemünduanî asûkai hihirîfe semîndîmbo hoafipoanî.

³¹ Asu se nindou bidîfirambo ai wambo rani-moatükunî rambirîhindî asafî ra se aheimbo rani-süngundowandî.

³² Se nindou siheimbo hohoanîmoyei-rîhündeimbî ranî nindoumbo yangiri se hohoanîmoyei ana, ngiri ranî süngu siheimbo aboed-anei mbîsei. Nindou moaruwai hohoanîmoyei-rîhündeimbî amboani nindou didiyei aheimbo hohoanîmoyei-rîhündeimbî aheimbo yangiri hohoanîmorîhündürî rîhündühane!

³³ Asu se nindou siheimbo didîboado-rîhindürî arîhündî ranaheimbo yangiri se didîboado-arîhindürî ana, asu ngiri ranî-süngu aheimbo aboed-anei mbîsei. Nindou moaruwai hohoanîmoyei rîhündeimbî amboani ranî süngurühi hündühane!

³⁴ Asu se nindou didiyei ranaheimbo nîni-moatükunî ndahundürü mbundîhumbo hihirîndîhu ndahumîndefî sei hehi hohoanîmoyeihi aheimbo yangiri sahündürî arîhündî ranîmbo ngiri siheimbo aboed-anei mbîsei. Nindou moaruwai hohoanîmoyei-rîhündeimbî amboani nindou bidîfirî moaruwai hohoanîmoyei-rîhündeimbî ranaheimbo sahündürî rîhündühane, ra aheimbo masehindî nahurai hihirîfe semîndîmbohünda!

³⁵ Yowanî, nga se nindou didiyei siheimbo hürütürî-hündürî-rîhündeimbîmbo hipoambondîhindürî. Asûkai nîni-moatükunî nindoumbo sai mburîmbo se yowanî bidîfirî moatükunî hihirîfe semîndîmbo hohoanîmoyopoanî. Rananîmbo se takinî afîndî ndahumîndî mbundîhu asu God Nîmoamo Hamîndî ranahandî nîmorîndamboyafî. Nimboe aiana nindou didiyei hihifîyo-rakoate asu moaruwai hohoanîmoyei-rîhündeimbî ranaheimbo aboediyuhani.

³⁶ Se hipoambondo ndandî sihafî ape ai-amboani hipoambore arandî nou.”

Nindou ngoründî nîngo ra türüfofeihü papî-hoafipoanî

(Matyu 7:1-5)

³⁷ “Se yowanî nindou ngoründî nîngo ra türüfofeihî papî-hoafipoanî. Asu rananîmbo ngiri God ai sihei nîngo ra türündandürîhi papî-hoafîndandürî. Se yowanî nindou ngoründî nîngo ra yîbobofeihî moaruwai-ane yaho hoafîyopoan. Asu rananîmbo ngiri God ai sihafî nîngo ra yîbobondeandürîhi moaruwai-ane mbîsu. Se nindou bidîfirîyei moaruwai hohoanîmo ranahambo amboawi asei-anîmbo God ai-amboani sihei moaruwai hohoanîmo ranahambo amboawi mbüsûmbui.

³⁸ Se nindou bîdîfirambo asahündürî anîmbo asu God ai sîheimbo dagadürîmbui. Refe süngu ana se afîndî hamîndî anîmbo ndahûmîndeimboyei. Sapo se anîhondûmbo nindou farahehindî ranî sîmogodûhî anîmbo sîhei warambe babîboai pîtapîndîmboe. Se nîni sîmogodûhîyo nindou bîdîfirambo farihehindî süngu-anîmbo God ai sîheimbo ranî sîmogodûhî randeandürîmbui,” mehu.

³⁹ Asu Sisas ai ahamambo kafoefe hoafi nda hoafîmepuri: “Nindou mamî hîmboatîharî ai ngîrî nindou ngorû hîmboatîharî-mayu ranahambo nderûmündî haya nafi nafuindu ngu. Asu ai rawareandî ana, yîboboambo hoe apoarambe pîndamboyafanî.

⁴⁰ Yamundîfe nîmorî ai ahambo yamundîrî-randeimbi-mayu ahandî nîmoamoyupoanî, nga muŋguambo yamundîfe nîmorî ahei yamundîfe ratûpurî ra muŋgundoanî ana, asu aheimbo yamundu-rundeimbi-memo nahuraindeimboyei.

⁴¹ Asu se nîmboe nindou ngoründî hîmboarambe düdûbudî akîdou afoeru ranahambo yanggîrî hîmboapoyafûhî asu sîhafî hîmboarambeahî nîmoko bîdîfirî afoero ranahambo hoeifekoate-a?

⁴² Nüŋgundo nindou ngorûmbo hoafîndafûhîya, ‘Wandafî, awi sîhafî hîmboarambeahî düdûbudî akîdou afoeru ra hündîhehinî samboanahî,’ mambîsafî sîhafî hîmboarambeahî nîmoko bîdîfirî afoero ra sîhafîhoarî hoeifekoate-a? Seana yimbu yafambeimbi nindou-anafi! Weaŋgurûhî se boatei-anîmbo sîhafî hîmboarambe nîmoko bîdîfirî afoero ra hündûhoefî mbundambo-anîmbo asu nindou ngoründî hîmboarambe düdûbudî akîdou afoeru ra wudîpoapondo hoeindowandûhî hündûhoefîndo,” mehu.

Nîmî-ane asu ahandî hîsî ranane

(Matyu 7:16-20; 12:33-35)

⁴³ Sisas ai hoafîyuhî yahuya, “Nîmî mamî aboedî hamîndî ai ngîrî hîsî moaruwaimbü nîngo. Asûkai nîmî mamî moaruwai ai-amboanî ngîrî hîsî aboedeimbi nîngo.

⁴⁴ Muŋguambo nîmî ra ahandî hîsîyo ranî süngu-ane türûfoefeihî awi ranî nîmî-ane eho. Se ngîrî nîmî hîsî fik ra tîhoarî tîhoareimbi nîmî-fihîndî hüründandîfî, asu ngîrî yukui amurî nîmî-fihîndî hüründandîfî.

⁴⁵ Nindou aboedî ai ahandî ngusûfoambe hohoanîmoambeahî aboedî moatükunî arûhayo ranane bokarîhai arandî, nga asu nindou moaruwai ai ahandî ngusûfoambe hohoanîmoambeahî moaruwai moatükunî arûhayo ranane bokarîhai arandî. Nîmboe sapo nîne-moatükunîyo ngusûfoambe hohoanîmo-ambeahî amaro ranane asu yafambe ai weindahî hoafîyo arandî,” mehu.

Nindou yimbu worîmborîrî-rîrandeimbi

(Matyu 7:24-27)

⁴⁶ Sisas ai yahuya, “Asu se nîmboe wambo ‘Adûkarî, Adûkarîyei rîhündûhî asu wandî hoafayahî ra süngufekoate-ayeia?

⁴⁷ Nindou düdî ai wambo sowahî tükûfî wandî hoafî hîmborîyu mburambo ranî sünguareandî anîmbo asu ro ai nüŋgunahurî nindouayu ra sîheimbo nafuindamboyahî?

⁴⁸ Aiana sapo nindou worîmbombo yahuhaya hîfambe ndihî ragu kakîra hanû mburambo kambohoanî nîmoeiwamî mafemburîfiyu nahurai-ani. Hoe ranai afîndî hohoumboyohû worî ranahambo harîyo randa moai fîfîmîyo, nîmboe sapo ai wudîpoapore worîmbora hayambowambo.

⁴⁹ Nga asu nindou düdî wandî hoafî hîmborîyu mbura ranî süngufekoate-ayu aiana sapo nindou worîmbombo yahuhaya kambohoanî wudîpoapofe feburîfekoate-yuwanî asu hoe ranai hohoumboyohû worî ranahambo harîyo randanî moanî mamîharî bîramîndî pîrîmayo nahurai-ani. Asu bîramîndî pîrîmayo ra moanî afîndî hamîndî mamîkarî pîrîmayo!” mehu.

7

Sisas ai ami-yafe bogorîndî ratûpurîyu-randeimbi dîboadomarîrî

(Matyu 8:5-13; Son 4:43-54)

¹ Sisas ai nîmorehî nindowenihî ranî hoafî ra hoafîyundürî mbura Kaperneamûhî hu tükûmefiyu.

² Nindou mamî Romîhündî ami-yafe bogorî ranîhû manûngu. Ranîyu ahandî ratûpurîyu-randeimbi ngusûfohündî ranai aŋgûnûmboyohû yîfîmbo yanggîrîmayu.

³ Ami-yafe bogorî ai Sisas ranîhû anûngu hoafî ra hîmborîyu haya ranîyu ai Suda-yafe bogorî bîdîfirî koamarîhepura ahambo hoafîmbo mahîfomo. Rananîmbo ahandî ratûpurîyu-randeimbi ra aboedîmbîrîrî-amboane yahu haya.

⁴ Ai homo Sisas sowahi tüküyafu watiharürühi yahomoya, “Ai nindou aboed-ani, nga se ahambo fandihaworí.

⁵ Nga ai Suda yihoeñimbo ngusüfohö pareamuní-randeimb-ani. Nga aiyu yihoeñí rotu worí ra worimbomarandí,” mehomondamboyu.

⁶ Raníyu Sisas ai raní-babídí hu woríkímí tüküfiyuaní ami-yafe bogorí ai ahandí ngunindí Sisasimbo hoafimbo koamarí-hepura homo hoafiyomondühí yahomoya, “Adükari, ambe se tñrífondamboyañí, nga ro nindou aboediyahí anímbo wandí worambe madügüñí, nga ro moai muñguna wandí worína dídíñí sahehea ho-anímoyahí.

⁷ Ranímboanahí ro aboedí hamíndí-yahanímbo síhambo sowana madídíñí. Nga moaní se hoafi-yañgírí hoafíndafaní wandí ratüpuriyu-randeimbí ai aboedímbiyu-wamboane.

⁸ Nímboe ro-amboaní nindou wandí nímooamo ndüreimbi-memo ranahamundí hoarehanahí, nga asu ami-anemo wandí hoarehemo. Ngorümbo hoafíndahühí, ‘Se hafí,’ mbísahaní ai hu randühani. Asu ngorümbo hoafíndahühí ‘Se síníñí,’ mbísahaní ai síní randühani. Asu wandí ratüpuriyu-randeimbímbo hoafíndaha-ndowohümbo, ‘Raní-moatükuní raro,’ sahaní, ai rareandühani,” mehu.

⁹ Asu Sisas ai raní hoafí ra hímboariyu haya nindou ranahambo afíndí mahepünífiyu. Raníyu híñrífí nímoréhí nindowenihí afíndí ranaheimbo hoafiyundürühí yahuya, “Ro síheimbo hoafayahí. Ro moai aníhondümbofe ndahurai ndühí hoeiríheandí, Israeríhündí amboaní, nga waní,” mehu.

¹⁰ Nga sapa nindou ami-yafe bogorí ai koamaríhepurí ranai homo worambe hoeirüwurane asu aboedímayu.

Nímoréhí kaindí nímorí Sisas ai yífíhündí botímarírí

¹¹ Refe hayamboyoane, asu süngunambo ranambe nímái Sisas ai ngoafí mamí ahandí ndürí Nen ranínambo botíñí mahafu. Ahambo süngururü-rundeimbiyomo asu nímoréhí nindowenihí afíndímayerí raníyei ai mamí mahahüsi.

¹² Sisas ai ndeara ngoafí gínírí nafítambekímí tüküfiyuane asu ngoafambe-ahíndí araníhoafí yasímondí ranai tükümeñeyo. Yíñí nímoko ranana sapa nímoréhí kaimayo ranahandí nindowenihí nímorí moaní mamí hamíndí-mayu ranaiyu. Raníyo asu nímoréhí nindowenihí afíndí raní ngoafíhündí ranai nímoréhí raní-babídímbo mamarei.

¹³ Asu Adükari ai nímoréhí ranahambo hoeireanda mayoa asu ahambo ngusüfoambe afíndí hípoamboreandühí hoafiyundühí yahuya, “Se yowaní araníndafíndo-mboyañí,” mehundo.

¹⁴ Raníyu Sisas ai hu yíñí safísendí-mayo ra sündímareanda asu nindou yíñí nímoko masowandümo-memo ranai ngíngíníru maníngomo. Raníyu Sisas ai hoafíyuhí yahuya, “Nindou hoaríñí ro síhambo hoafehaníní se haponda botíyafo,” mehundo.

¹⁵ Raníyu asu yífíyumbí nindou-mayu ranai botíñí nímárumbo wataporímayuamboyu asu Sisas ai nímorí ra ahandí hondandí waríhúmarírí.

¹⁶ Raníyo asu nímoréhí nindowenihí afíndí ranai ngusüfo kíkífoaríhindühí Godímboya aiana aboed-ani sei hoafíyahündowohü seiya, “Ahandí hoafí hoafíyu-randeimbí adükari hamíndí ai yihoeñí mbusümo tükümeñeyo! Ai ahandí nendí ranaheimbo aboedambofe-ndürímbo tükümeñeyu-ane!” masei.

¹⁷ Sisas ai raní-moatükuní rawareandí hoafí ranai muñguambo Sudia híñí asu raní híñíkímí adaburo ranambe yañgorí wakímareanda hímboarímayerí.

Son hundürüra-randeimbí ai ahambo süngururü-rundeimbí yimbu Sisas sowana koamaríhepírí

(Matyu 11:2-19)

¹⁸ Sonímbo süngururü-rundeimbí ai muñgu moatükuní tükümeñeyo ra ahambo wataporímboamarurí.

¹⁹ Raníyu asu Son ai ahambo süngururü-rundeimbí nindou yimbu mborai yahupírí hürühepírí haya Adükariímbo düdúfímbohünda ahambo sowana koamaríhepírí. Ahandí Adükariímbo düdufe hoafí ra yahuraiyo, ‘Nindou nda horombo ro tükündüfímbugí masahí raníyañí, asu ngorü tükündüfímbugí mbíseñí hohu hímboandefíyo?’

²⁰ Asu ai Sisasímbo-so tüküyafíneandühí hoafíyafíñandowohü safaníya, “Son hundürüra-randeimbí ai síhambo refe düdúfenímbo yíhoehímbo koamaríhemuna masínehí. Se nindou tükündüfímbugí mehuyafí, asu ngorü tükündüfímbugí mbíseñí hohu hímboandefíyo,” masafaní.

²¹ Moaní raní-símboaní hamíndí raníhü Sisas ai nímoréhí nindowenihí afíndí fí moaruwaimbü, añgünümbí, moaruwai nendí nímárumbí ranaheimbo aboedíreandürí

asu hĩmboatĩharĩ afĩndĩ ranaheimbo hĩmboarĩ bĩrĩhendũranĩ asũkai hĩmboarĩyei rarao marĩhũndĩ.

²² Sisas ai Sonĩmbo sũngurĩnĩrĩ-rĩnandeimbĩ ranahafanĩmbo sĩmborĩ hoafĩyupĩrũhĩ yahuya, "Se ngafanĩ Sonĩmbo hoafĩndafanĩ se nĩne-moatũkunĩ hoeirĩne hĩmborĩyafanĩ marĩnandĩ ra: Ranĩ-moatũkunĩ ra sapo hĩmboatĩharĩ ai asũkai hĩmboarĩ bĩrĩhehi hĩmboarĩyei, tĩjarĩ moaruwaimbĩ ai botĩyahi heĩ, fi moaruwaimbũ, mĩmanĩho masĩmeimbĩ ai aboedĩ popoatapo-foarĩhi. Hĩmbotũhũfo ai asũkai hoafĩ hĩmborĩ-yei, yĩfĩyeimbĩ ai yaŋgĩrĩ botĩyahi asu aboedĩ hoafĩ ra nindou napokoate-yeimbĩ-mayeĩ aheimbo wataporĩmboyo ramarandĩ ranahambo.

²³ Nindou dĩdĩyei wambo anĩhondũmbo-arĩhindĩrĩ ai-ana hĩhĩfi-hĩhĩfĩmbeiyei-amboane!" mehu.

²⁴ Sonĩmbo sũngurĩne-rĩnandeimbĩ mefanĩ ranai hafandane sũngunambo Sisas ai Sonĩmbo nĩmorehĩ nindowenihi-mayeĩ ranaheimbo hoafĩyundũrũhĩ yahuya: "Sapo se Son sowana nĩmĩwohĩ furĩkoate-reandũhĩ heihũ ra se nĩnĩ-moatũkunĩmboyei tũkũfeyoanĩ hoeifembo sei hehi hohoanĩmomayeĩ a? Awi se boabodarĩ emũdũ werĩnambo mboahurĩ-hendanĩ ra hoeifemboyei mahei?"

²⁵ Nĩnĩ-moatũkunĩ hoeifemboyei se mahei rana? Awi nindou hoearĩ moanĩ ranĩ-poanĩmbo aboedĩ hoearĩ yihuruyu haya nũnguanĩ hoeifemboyei mahei? Ra wanĩ. Nindou yahurai hoearĩ aboedĩ yihuru-rĩhũmũndeimbĩ ana, adũkarĩ bogorĩndĩ worambe-ane nĩmboei arĩhũndĩ.

²⁶ Se wambo ndũhĩ yarĩhi hoafĩyahũndĩrĩ sapo se nĩnĩ-moatũkunĩ hoeifemboyei mahei ra? Godĩndĩ hoafĩ hoafĩyu-randeimbĩ nindou ranahambo hoeifemboyei? Ynĩ ra anĩhond-ane Godĩndĩ hoafĩ hoafĩyu-randeimbaniĩ, nĩga ro nda sĩheimbo anĩhondũmboanahĩ hoafayahandũrĩ. Son aiana Godĩndĩ hoafĩ hoafĩyu-randeimbĩ nindou ranahambo nĩgasũndĩreimb-ani.

²⁷ Son ranahamboyo Godĩndĩ Bukambe yare hoafĩyowohũ yahoya, 'Ro nindou mamĩ wandĩ hoafĩ semĩndĩ hombohũnda koandĩhehinanĩ, ai boatei se hokoate-yafambe nĩgumbui sĩhafĩ nafĩ nafĩrĩhefembohũnda,' meho," mehu.

²⁸ Sisas ai bĩdĩfĩrĩ hoafĩ pareandũhĩ hoafĩyuhĩ yahuya, "Son ana nindou moanĩ adũkarĩ hamĩndĩyu haya asu ai nindou horombo manĩngomo ahamumbo nĩgasũndeapureimb-ani. Nĩga asu nindou dũdĩ ai sapo God nĩnĩndĩ hĩfandarandĩ ranambeahĩndĩ akĩdũ aiyu aiana Sonĩmbo nĩgasũndĩrũmboani," mehundũrĩ.

²⁹ Munĩguambo nindou ai Sonĩndĩ hoafĩ hĩmborĩyei hehi asu takis kakĩ sowandũmbo-rundeimbĩ nindou-amboanĩ munĩguambo rarĩhi hoafĩyeihĩ seiya, "Ynĩ, Godĩndĩ hohoanĩmo ranana anĩhondũ hondũ mbumundane," masei. Ranĩyei asu sũngunambo ai ahandĩ warĩhũ hundũrũmoyei.

³⁰ Nĩga Farisi nindou-yomo asu Suda-yomondĩ ahĩnũmbĩ hohoanĩmo yamundurundeimbĩ-yomo ranai ahamundĩhoarĩ Godĩndĩ hohoanĩmo ra hĩmborĩ-yowohũ sũngufembo moei mehomo. Ranĩmboemo ai moai Sonĩndĩ warĩhũ hundũrũyomo.

³¹ Sisas ai hoafĩyuhĩ yahuya, "Nĩmorehĩ nindowenihi hapodaname anĩmboei ndanaheimbo ro nĩnĩ-moatũkunĩfihĩ sĩmonĩgorĩndĩhe hoeimandĩheara? Nindou nda ai nũngunahurai nindouyei ndana?"

³² Nindou ndanai ana sapo nĩmori akĩdĩbou nĩgoafĩhũ nĩnouyeimbo nahurai-anei. Sapo ai nĩmareimbo bodĩmondĩ nĩmoakĩdĩboumbo rarĩhi hoafĩyeihĩya, 'Ro sĩheimbo fufuŋĩnambo fufuŋĩ-mehundũrĩ, nĩga asu se moai botĩyahi yirĩwarĩ moporĩyei! Ro sĩheimbo wengĩsahoafĩnambo marĩhundũrĩ, nĩga asu se moai aranĩhoafĩrĩhũndĩ ranĩ ranĩmayei!' nahurai-anei.

³³ Son sapo nindou hundũrũra-randeimbĩ-mayu ranana tũkũfi sesĩ sesũ, wain hoe sĩmĩndĩ rakoate-mayua, asu se hoafĩyehũya, 'Ahandĩ fiambe ana moaruwai nendĩ nĩmarĩmboane,' masei!

³⁴ Asu Nindou Hondũ ai tũkũfi sesĩ sesũ, hoe sũmũndĩ marandambo, asu se hoafĩyeihĩya, 'Nindou ranahambo hoeirĩhorĩ! Aiana sesĩ afĩndĩ sesũ asu nĩnĩndĩ wain hoe sũmũndĩ arandĩ. Aiana nindou takis kakĩ sowandũmbo-rundeimb-anemo asu nindou moaruwai wosĩhoaforĩ hohoanĩmoyomo-rundeimb-anemo ranahamundĩ nĩgunĩnd-ani!' masei.

³⁵ Nĩga asu nindou dĩdĩyei Godĩndĩ-mayo fĩfĩrĩfe ra anĩhond-ane sei sahũmũndimbĩ aiana ranĩ fĩfĩrĩfe ra anĩhondũmbo nafuiyehaneĩ," mehu.

Sisas ai Saimon Farisihũndandĩ worambe mamaru

³⁶ Farisi nindou ai Sisasĩmbo sesĩmbohũnda ro-dĩbo dowadĩfĩ mehundo-wamboyo asu Sisas ai ahandĩ worambe hu farĩfi hafu mamaru.

³⁷ Raniŋ ngoafihü nimorehi mam ai nindowenih b̄rab̄r̄i hohoanimo-yandeimbi manŋgo. Sisas ai Farisi nindoundi worambe sesi sesühi amaru hoafi ra h̄mbor̄yo haya, asu ai arabasta n̄moei kaki af̄ndi fih̄i sem̄ndümbi h̄p̄rambe fis̄ŋar̄ümbi moatükun̄i h̄p̄r̄i tüküre sem̄ndi haya maho.

³⁸ Raniyo ai ho Sisas̄ndi daboand̄i yir̄ikim̄i n̄ŋgombo araniyowohü Sisas̄ndi t̄ŋar̄i ra ahandi aran̄h̄imboaho-mayo ranambo popoamarand̄i. Raniyo asu ai Sisas̄ndi t̄ŋar̄i ra ahandi mb̄r̄inan̄j̄i ranambo n̄ŋomb̄r̄ihoayoa yahohaya gedühai mbura wak̄ik̄ih̄rap̄r̄ühi fis̄ŋar̄ümbi moatükun̄i ra t̄ŋar̄i yimbumeŋan̄i ran̄wam̄i kamafoare-and̄i.

³⁹ Asu Farisi nindou Sisas̄imbo mborai mehundo ranai rani-moatükun̄i ramareanda hoeire haya ahandi fimbo hoafiyuh̄i yahuya, “Nindou nda an̄hondü God̄ndi hoafi hoafiyu-randeimbayü ana, ai n̄ne nimorehi ahambo sünderer̄i nda f̄fir̄indeambui. Asu moaruwai yahurai nindowenih̄i b̄rab̄r̄ümbi nimorehi an̄ŋgo ranahambo f̄fir̄indeambui,” mehu.

⁴⁰ Sisas ai s̄mbor̄i hoafiyundühi yahuya, “Saimon, ro s̄hambo hoafiyon̄n̄imbo hoafi moai s̄heheand̄i,” mehundowamboyu. Asu Saimon ai ahambo hoafiyundühi yahundoya, “Yini, Yamundo-randeimbi nindou se wambo ndühi hoafiyaf̄nd̄ir̄i,” mehuamboyu.

⁴¹ Asu Sisas ai piyu haya hoafiyuh̄i yahuya, “Nindou yimbu n̄mbafan̄i henamboyafan̄i ai nindou ŋgoründi-mayo kaki s̄mbor̄i h̄h̄nd̄iho ndehoamboeh̄i safan̄i hena masowand̄ifan̄i. Nindou ŋgorü ai sapo kaki sairandeimbi-mayu ranahand̄i-mayo 500 kaki hoar̄i sem̄ndu süngunambo s̄mbor̄i saimbohünda asu nindou ŋgorü-mayu ranai 50 kaki hoar̄i sem̄ndu süngunambo s̄mbor̄i saimbohünda.

⁴² Nindou yimbu ranai kaki masowand̄ifan̄i ra s̄mbor̄i h̄h̄r̄ife saimbo kak̄ikoate-mefandamboyu asu nindou ranai ambe mehup̄r̄i. Nindou yimbu ra did̄i ai nindou-mayu ranahambo ŋgusüfo af̄ndi pamandira?” mehuamboyu.

⁴³ Asu Saimon ai s̄mbor̄i ahambo hoafiyundühi yahuya, “Ro rar̄ihe hohoanimoayah̄i ana, nindou sapo ahambo kaki adükar̄i masagado ranai-an̄imbo af̄ndi ham̄ndi ŋgusüfo pandir̄ümbui.” Raniyo Sisas ai yahuya, “Yini, se an̄hondümbonan̄afi hoafayafi,” mehu.

⁴⁴ Raniyo asu ai nimorehi-mayo ranahambo sowana h̄h̄r̄ifih̄i Saimonimbo hoafiyundühi yahuya, “Se nimorehi ndanahambo moai hoeirowand̄iyo? Ro s̄hafi worambe mafareheand̄i, ŋga asu se moai wambo hoe sawand̄ir̄i wand̄i t̄ŋar̄i popoaimbohünda. ŋga asu nimorehi ndanaiyo wand̄i t̄ŋar̄i ra ahandi aran̄h̄imboahonambo popoaira mbura ahandi mb̄r̄inan̄jinambo gedümarand̄ir̄i.

⁴⁵ Seana moai wambo sowand̄if̄nd̄ir̄i wor̄n̄rowand̄ir̄ühi wak̄ik̄ih̄rand̄ir̄i, ŋga wani. ŋga nimorehi ndanai ana ro sühühambe peyo haya wand̄i t̄ŋar̄i ra moai wak̄ik̄ih̄i h̄n̄ŋḡreand̄i, ŋga wak̄ik̄ih̄i hoafina hohombo haponda tükefeyo.

⁴⁶ Se moai wambo mb̄roambe kefembohünda orif̄ n̄m̄i h̄is̄i boboe did̄i board̄iro s̄hawand̄i, ŋga nimorehi aiyo wand̄i t̄ŋar̄i ra fis̄ŋar̄ümbü moatükun̄i ranambo kamare-and̄ir̄i.

⁴⁷ Ran̄imboanah̄i ro s̄hambo hoafehan̄i, nimorehi ndanai ahandi hohoanimo moaruwai af̄nd-ane, ŋga ranahambo God ai amboawi mehu. N̄imboe sapo ai wambo ŋgusüfo af̄ndi pamareand̄ir̄i. ŋga asu nindou daboe ahambo moan̄i ak̄idou yanḡr̄i amboawi yahoweimb̄i nindou ana ai moan̄i ak̄idou yanḡr̄i ŋgusüfo pareand̄ir̄ühani,” mehu.

⁴⁸ Raniyo asu Sisas ai nimorehi-mayo ranahambo hoafiyundowohü yahuya, “S̄hafi hohoanimo moaruwai ranana ro amboawi samboanah̄i,” mehundo.

⁴⁹ Raniyo asu nindou b̄did̄ir̄i sesi fond̄ik̄im̄i mamar̄imo ranai ahamund̄i mbusümo hoafiyomondühi yahomoya, “Nindou nda düdi moaruwai hohoanimo amboawi yahu aranda?” mehomo.

⁵⁰ ŋga asu Sisas ai nimorehi-mayo ranahambo hoafiyundühiya, “S̄hafi an̄hondümböfe hohoanimo ranamboyo s̄hafi moaruwai hohoanimo ranambeah̄nd̄i aboedambo-mar̄hean̄i, ŋga se ŋgusüfo afur̄indo künde hawa ŋgafi,” mehundo.

8

Nimorehi b̄did̄ir̄i ai Sisas-bab̄dimbo mahei

¹ Ranümbi ra k̄ikefoendane, asu süngunambo Sisas ai adükar̄i ngoafi asu ak̄idou ngoafi ranambe huhü God ŋḡn̄ndi h̄fandarand̄i ranahambo watapor̄imbo-marand̄i. Sisasimbo süngururü-rundeimbi 12 ai Sisas̄ndi süngu mahomo.

²⁻³ Raníyei asu nímorehí bídífrí dídíyei moaruwai nendí nímaringindüreimbí asu anggüni moaruwaimbü Sisas ai aboedímarearü amboaní ahandí süngu mahei. Nímorehí-mayeí ranai ana Maria Makdarahündí, sapo Sisas ai moaruwai nendí 7 ahandí fimbeahíndí raguanambo-reandeimbí-mayo ranayo, Soana, Kusandí nímorehí, nindou ranai Herodíndí worí hífanda randeimbí-mayu ahandí nímorehíyo, Susana asu nímorehí bídífrí sapo ahei kakínambo Sisas asu ahandí hoafí sowandümo homorundeimbí faríhehipurí-ríhündeimbi-mayeí amboaní ai-babídí mahei.

*Nindou sesí ahurí nümbürambe bubumafoareandí kafoefe hoafí
(Matyu 13:1-9; Mak 4:1-9)*

⁴ Nindou afíndí ranai ngorü ngoafíhündí ngorü ngoafíhündí kíkíríhefekoate Sisas sowana nümbüni túmaríhinda, ndani kafoefe hoafí hoafíyundürühi yahuya,

⁵ “Nindou mamí ai sesí ahurí semündü hu bubufoareandane, asu bídífrí nafíkími pütápímayo. Nindou ai hahabodeihü pütápíyeiane, asu ndu ai nímoomoníndí pühíyei masahüsi.

⁶ Bídífrí ahurí ranai nímoei boatífoamí pütápíyo mbura tüküfehündamboyo asu yapataparímayo hífi ranai hoe puari-koate níjondí hamíndíwambo.

⁷ Asu bídífrí ai wohí tíhoarí tíhoarümbí nínouyoambe pütápíyo mbura raní díbore tüküfíhiyo asu wohí ranambo gabudí-mafoareandí.

⁸ Nga asu bídífrí ahurí ranai hífi aboedambe pütápíyo haya tütükíyowohüyo 100, 100-mbore hísímayo.” Sisas ai raní hoafí ra moendífembo yahumbo hoafíyuhí yahuya, “Nindou düdi ai hímborambeimbí-nduhü ana, hoafí ra hímborímbyu-wamboane,” mehu.

⁹⁻¹⁰ Raníyomo ahambo sünggurü-rundeimbí ai raní hoafí ranahandí nímíndí ranahambo düdumefundo-wambo hoafíyupurühi yahuya, “Síhamumbo ana God ngíníndí hífandarandí díbohíndí hoafí ra masayopurane, nga nindou amurí ranaheimbo ana kafoefe hoafínamboane hoafáyondürí. Rananímbo ai hímborí-ndeimboyei, nga ngírí hoeíndíhíndí asu hímborí-ndeimboyei, nga ngírí fífríndíhíndí.”

*Sesí ahurímbo kafoefe hoafí ranahandí nímíndí hoafí
(Matyu 13:18-23; Mak 4:13-20)*

¹¹ “Kafoefe hoafí ranahandí nímíndí ra ndahurai-ane. Sesí ahurí ra Godíndí hoaf-ane.

¹² Sapo sesí ahurí nafíni pütápímboyowohü pütápímayo ranana nindou dídíyei hoafí hímboríyehíhaneisí, nga asu Satan ai ahei ngusúfoambeahíndí semündü píreandühani. Sapo Satan ranai aheimboya aníhondümbó-ndíhi hehi aboedambóndahimboyei yahuhaya.

¹³ Sesí ahurí sapo nímoei boatífoamí pímayo ranana nindou dídíyei hoafí ranahambo hímboríyehí hehi sahümundíhi híhífi-híhífiyehíhaneisí, nga ahei ngusúfoambe hoafí ra moai kíkímífoare nímárondürí. Ai hoafí ranahambo aníhondümbó-ríhíndühaneisí, nga asu níne-moatükuní aheimbo refe hoeifendürímbo tüküfeyoambe ai peyehíhaneí.

¹⁴ Sesí ahurí wohí tíhoarí tíhoarümbí mbusümo pütápímayo ranana, sapo nindou dídíyei ai hoafí ra hímboríyehíhaneisí, nga asu afíndí hohoanímó, kakí napo síhefe hohoanímó, hífi ndaníhündambo híhífi-híhífi hohoanímó ranai gabudí-foareandüraní asu ai aboedí hísíkoate-ayeí nahurai-ane.

¹⁵ Sesí ahurí hífi aboedambe pímayo ranana, sapo nindou dídíyei ai hoafí ra hímboríyehí hehi ngusúfoambe kíkíhí-safímaríhümündí-aneí. Ai ahei hohoanímóambe dídíboadoríhoeimbí hamíndí hondü nímáringíndürímboyo asu ai hísí aboedí tüküfemendürí.”

*Nindou ai moai sí wambürí hoarehí díbonapíferandí
(Mak 4:21-25)*

¹⁶ “Nindou mamí ai moai ram hai ra yimunde mbura wambürínambo gabude, asu fondí hoarehí ninde randí, nga waní. Sapo aiana yimunde mbunda ram hai nindíferambo fondí-mayo raníwamí nímóamo anímbo nindeandaní nindou dídíyei worambe keboehíndühí hoeíndíhimboyei.

¹⁷ Níne-moatükuní díbo mejgoro ranai ana weindahí moanambühí tükündífemboe. Níne-moatükuní nindou ai gabudíhi masíhehíndí ranai ana weindahí hai síhí tükündífeyoaní hoeíndíhimboyei.

¹⁸ Awi se híbadíhümbo, hímbó yanjírí kúndíhi nímandeí. Nindou düdi hohoanímó ra ndore fífríreandí ana, God ai adükárá ndagadombuí. Nga nindou düdi ndófe fífrírfekoate-ayu ana, níne akídou fífrímareandí amboaní God ai raguanambo-ndeambuí,” mehu.

*Sisas'indi hond'i asu akohoandi**(Matyu 12:46-50; Mak 3:31-35)*

¹⁹ Sisas'indi hond'yo asu ahandi akidi mam'yomo ranai Sisas'imbo hoeifimbo tüküme'hindi, nga ai nimorehi nindowenih' afindi rani mbusümowambo moai ahandi fikimi papühüyahindi.

²⁰ Raniyei nindou bidifiri ai Sisas'imbo hoafiyahündowohü sahündoya, "Sihafi me-ane asu amondi mam-anemo ai weindani an'imboei sihambo hoeifen'inimbo seimbo," maseiamboyo.

²¹ Asu Sisas ai nindou ranaheimbo munguambo yare hoafiyundürühi yahuya, "Nindou didiyei ai God'indi hoafi h'imboriyei mburithü sünguar'hindi ranai-anei wandi me asu akohoandayomo," mehu.

*Sisas ai hoafimayua weri afurimareandi**(Matyu 8:23-27; Mak 4:35-41)*

²² Mam'imbo Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidimbo botambe fareafundühi hoafiyupurühi yahuya, "Awi sihiri kurihoe rani goesürüni bandihehu ngefo," yahupuri haya mahomo.

²³ Ai botambe homondühi-yomo asu Sisas ai yapombofi menguru. Raniyo asu nginindi hamindi hoeweri ranai kurihoe-mayo ranambe tüküfehüyo, hoe botambe tüküfehü asu ai ndeara h'imoni han'imbo yanggirimemo.

²⁴ Raniyomo asu ahambo süngururü-rundeimbi ai Sisas sowana homo yanggirirüwuri hoafiyomo-ndowohü yahomoya, "Adükar! Adükar! Sihiri ndeara yifimbo yanggirayefi," mehomondamboyo. Asu Sisas ai botifi hoewerimayo ranahambo awi-awimefiyu-wamboyo afureandühiyo asu hoe ranai afure mafoero.

²⁵ Raniyu Sisas ai ahamumbo yare hoafiyupurühi yahuya, "Asu sihamundi anihondümbofe ra nünghua?" mehupuramboemo. Asu ai hepünafu yihimbo sisi reapurühi simbori hoafiyafundühi yahomoya, "Nindou nda didi rana? Ai moani hoeweri ranahambo awi-awimefiyuwa ahandi hoafi h'imboriyowohü afurimareandi," mehomomo.

*Sisas ai nindou mam'indi flambeah'indi moaruwai nendi hemafoareandi**(Matyu 8:28-34; Mak 5:1-20)*

²⁶ Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidimbo Gerasa-yafe hifinambo Gariri hoe gogoasürüni homo tüküme'fundi.

²⁷ Tüküyafu mburu botambeah'indi kusifoendane nindou mam' rani ngoafihündi moaruwai nendi n'imar'ndoweimbi ranai ahambo sowanambo mahu. Aiana horombo hondü piyu haya moai hoeari güdeandi, nga moani yare safoeyapo manüngu-ane. Ai ngoafihü n'ngokoate yifi sihehi rihündeimbi honguambeyu nünghu marandi.

²⁸ Nindou ranai Sisas'imbo hoeirirühi puküna heiyuhü yirikimi piyu n'imarümbo hoafiyuhü yahuya, "Sisas, God N'imoamo Ham'indi Hondündi n'iori, se wambo nünghufendrimbo safomboyafa? Ro sihambo hüti hoafar'hanini se yowan' wambo t'ijirifo ndawandrimboyafi," mehindou.

²⁹ Nindou ranai yare hoafimayu ra sapo Sisas ai moaruwai nendi ranahambo hoafimayundoa kosifoendühiyo. Afindimbo moaruwai nendi ranai k'ikihirim'indi n'imar'andi asu munguambo nindou ranai h'imboari saführurühi sen'imbo hüpütüpu-r'ihawuran' ai rani-moatükun' ra gur'hai haya moaruwai nendi rani fare serim'indi haya n'imi wohi furikoate-yowan' ho-marandi.

³⁰ Sisas ai ahambo düdufihü yahundoya, "Ndüri sihaf' n'nea?" mehindowamboyo. Asu ai simbori hoafiyundühi yahuya, "Wandi ndüri ana Awai nindou-ane." Ai yare hoafimayu ra sapo moaruwai nendi afindi ranai ahandi flambe mamarei ranimboyo.

³¹ Moaruwai nendi-maye ranai Sisas'imbo hüti hoafiyahündowohü seiya, "Se yihoeombo n'imbi n'imarüm' hifambe ranambe koand'hawamun'imboyafi," masahündo.

³² Raniyo asu moatei afindi ranai hiripinini h'imb'ihündühi burimayei-amboyo moaruwai nendi ranai Sisas'imbo moatei ranahei flambe koar'hefendürimbo hütihütimar'ihora koamar'hendüri.

³³ Raniyei nindoundi flambeah'indi kosifoehi hehi moateiyei fiambeyahindühi asu moatei ranai hiripinini pipinambo hanei kurihoeambe piyei hoe kar'üsü hehi yifisafimaye.

³⁴ Nindou moatei hifandimarundi ranai hoeirunda mayoa, pipiyomo homo rani ngoafihü asu nümbürambe ratüpur'iyehi burimayei ranaheimbo hoafihümarundüri.

³⁵ Nindou ranai n'ini-moatükun'yo tüküme'feyo sei hehi hoeifembo Sisas'imbo-so tüküme'hindi. Raniyo tüküyahi hoerihindane, nindou moaruwai nendi n'imar' haya

kosifoendeimbi-mayu ranai ahandi yiri k+mi hoeari yihuruyu mbura hohoanimo aboedi koadürü hohoanimo arandi süngu mamaruwa hoerihorühi yihimbo sisirimehindi.

³⁶ Nindou hoeifembo mahüsi ranai Sisas nindou aboedi-marir+ ra hoerihü hehi nindou bidifirambo wataporimbo-marihündi.

³⁷ Raníyei asu muŋguambo nindou Gerasa hifihündi ranai yihimboyeih+ Sisasimbo ragu ngafi maseia asu botambe farifi haya ndamefiyu.

³⁸⁻³⁹ Raníyu asu nindou moaruwai nendi n+mar+ haya kosifoendeimbi-mayu ranai Sisasimbo hüti hoafirürühi yahuya, "Wambo se yin+ safan+ambo se-dibo didi," mehundo-wamboyu. Asu ai ahambo koar+heirühi yahuya, "Se ngoafina ngafi n+n+moatükun+yo God ai s+hambo ramarean+n+ ra nindou bidifirambo wataporimbo-ndandi," mehundo. Raníyu asu hu nine-moatükun+ Sisas ai ahambo ramarir+ ranahambo ran+ ngoafihündi-maye ranaheimbo wataporimbo-marandüri.

Sisas ai bogor+ndi n+morehi n+mor+ yifihündi bot+re asu n+morehi angünümbi ai Ahandi hoear+ sündimareandi

(Matyu 9:18-26; Mak 5:21-43)

⁴⁰ Sisas ai asukai Gariri ngorü-goan+n+ hu tükumefiyu-wamboyei n+morehi nin-dowenih+ ranai ahambo h+hifi-h+hifi+maye, sapo h+mbomaye he ran+mbowambo.

⁴¹ Ranüh+ asu nindou mam+ ahandi ndür+ Sairus ran+ ngoafihü rotu wor+ hifand+ra-randeimb+ ai Sisas+ndi yirik+mi tüküfi piyu n+marümb+ wand+ wor+na dügüfi yahu haya hüti-hoaf+marüri.

⁴² Ai sapo ahandi n+morehi n+mor+ 12 h+mban+ mam+ yangri+yo haya yifambo-mayowamboyu ramefiyu. Sisas ai Sairus+ndi wor+na hüfuane, asu nindou afindi ranai angoango-mar+hor+ he.

⁴³ Ahe+ mbusümo n+morehi mam+ 12 h+mban+ambo amoamo wat+koafimboyo mara ho ranai man+ngo. Ai ahandi angün+ ra aboed+fembohünda doktambo hoeifepur+imbo kaka afindi sai marandi, nga asu nindou didi ai-amboan+ moai aboed+reandi.

⁴⁴ N+morehi ranai Sisas+ndi daboadan+ ho n+ngombo hoear+ h+mbor+mayo ran+fil+ masündeandamboyu asu ahandi hor+ ranai moan+ ran+s+imboan+ ham+ndi kik+mar+hoayo.

⁴⁵ Raníyu asu Sisas ai düdufih+ yahuya, "Düdi wand+ hoear+ masündeanda?" mehuam-boyo. Asu muŋguambo nindou ranai wan+waníyeih+ did+momaye+amboyo asu Pita ai hoafiyuh+ yahuya, "Adükari, nindou afindi ranai s+hafi fik+mi wak+re yanggor+imbo simbor+ koarüri+maye," mehundo-wamboyu.

⁴⁶ Asu Sisas ai hoafiyuh+ yahuya, "Nindou ngorü ai wambo masündeand+ra wand+ fiambeah+ndi ng+n+ndi ranai makos+foend+ ran+imboanah+," mehuamboyu.

⁴⁷ Asu n+morehi ranai wambo fifir+hi-nd+r+imboane, nga ro ng+r+ dibo n+imboah+ yahohaya, h+ham+ndar+ kameih+ ho Sisas+ndi yirik+mi piyo mamaro. Raníyo ai muŋguambo nindouyei h+imboah+ watapor+imbo-marandi n+imboe masünder+ asu nününgureamboyu ran+s+imboan+ ham+ndi aboed+imayo ranahambo.

⁴⁸ Sisas ai n+morehi ranahambo yahundoya, "N+mor+ ak+idou, s+hafi an+hondümbofe ranai s+hambo aboed+marean+n+, nga se ngusüfoambe afur+ndo kundo hawa ngafi," mehu.

⁴⁹ Ai watapor+imbo-randüh+ nunguambe, nindou mam+ ai hifand+ra-randeimb+ndi worambeah+ndi tüküfi hu hoafiyuh+ yahuya, "S+hafi n+mor+ ana yif+mayo, nga se yamunde-randeimb+mayu ranahambo t+nr+ifo dabadomboyafi," mehuamboyu.

⁵⁰ Sisas ai ran+ hoafi+ ra h+mbor+yu haya, Sairus+imbo hoafiyunduhü yahuya, "Se yih+imbondamboyafi, nga an+hondümbo-ndowandan+ an+imbo s+hafi n+mor+ ra aboed+nd+imboe," mehundo.

⁵¹ Ai n+morehi-mayo ranahandi afindandi worambe hu tüküfi haya moai nindou amur+ semündündüri worambe kefuendi, nga Pita, Son, Sems asu n+mor+ndi hondaf+ndi aheimbo yangri+yo süngurearü haya mahüfu.

⁵² Nindou afindi ran+hü mamarei ranai n+mor+ ranahambo hohoan+moyeih+ aran+hoafi-mar+ihündamboyu Sisas ai yahuya, "Ai ana yif+yombo-yopoan+, nga ng+r+ aran+hoafi-ndihünda," mehuamboyei.

⁵³ Nindou ranai n+mor+ yif+mayo ra fifir+hindi, ran+imboyo Sisas+imbo tik+fnambo-r+horühi tir+foefe hoaf+mayahündo.

⁵⁴ Nga ai n+mor+mayo ranahandi war+hü kik+hamündü hoafiyundowohü yahundoya, "N+mor+ ak+idou, se bot+yafa," mehundo.

⁵⁵ Asu ahandi yifiafi ranai h+h+r+ife ho fiambe far+fehüyo asukai bot+mefeyo. Raníyo Sisas ai n+mor+ ranahambo sesi sahündo yahu haya hoaf+mayundüri.

⁵⁶ Asu hondafindí ai hoerineanda mayoa mahepünafi-neandamboyu Sisas ai rani-moatükuní tüküme feyo ranahambo “Nindou ngorumbo yowaní hoafipoaní,” mehu.

9

*Sisas ai ahambo sünggurü-rundeimbi koamaríhepurí
(Matyu 10:5-15; Mak 6:7-13)*

¹ Sisas ai ahambo sünggurü-rundeimbi 12 ranahamumbo mborai yahupurí hürühepurí haya moaruwai nendí asu munguambo angüní aboedíferambo nginíndí adúkarí masagapuri.

² Raníyu God nginíndí hífandarandí ranahambo wataporímboyo asu angüní aboedíferambohúnda koamaríhepurí.

³ Ai ahamumbo yare hoafiyupurühí yahuya, “Síhamundí hoahoango ranambe se yowaní nímínímí, arú, sesí, kakí, asu hoearí yimbu-ane ra ndowandümbomo.

⁴ Se níní-worambeyo afareafundí ra moaní se raní worambe yangírí nímándímombundu botíndafu ngomo.

⁵ Nahi homondaní nindou ai síhamumbo worínífe puríkoate-ndeianí ana, asu se ngoafi ra híníngínđu houmbo ngomondühí yirífhíndí hífi hasüfi ra kükiboadu houmbo ngomo ranaheimbo God ai moaruwaimbo-mbíreandürí yaho refe nafuiyo-ndürímbohúnda,” mehupurí.

⁶ Raníyomo asu ahambo sünggurü-rundeimbi ai raníhü híníngírü houmbo homo munguambo ngoafi ranambe Godíndí hoafi ra wataporímbo-rundühí nindou angünímbo-yeimbi-mbo aboedírundürí marundí.

*Herot ai afíndí hohoanímomayu
(Matyu 14:1-12; Mak 6:14-16)*

⁷ Garirí-yafe adúkarí bogorí Herot ai munguambo moatükuní tüküme feyo ranahambo hoafi ra hímboríyu haya, afíndí hohoanímomayu. Ai yare hohoanímomayu ra, nindou bídífirí ai raríhi hoafíyeihí seiya, Son hundürúra-randeimbi ai yífhúndí botímefíyu masei.

⁸ Asu bídífirí ai seiya, “Godíndí hoafi hoafíyu-randeimbi Eraisa ai yíhoefombo-so tüküme feyu.” Asu awi bídífirí ai seiya, “Nindou mamí Godíndí hoafi hoafíyu-randeimbi horombo hondü maníngü ranai yífhúndí botímefíyu-ane,” maseiamboyo.

⁹ Herot ai yare hoafíyuhí yahuya, “Ro sapo Soníndí mbíro ra kíkímaríhehiní. Asu nindou düdí nda ai yahurái ro hoafi nda hímboríyaha tüküme feyu. Asu ahambo hoeifimbo samboanahí,” mehu.

*Sisas ai 5,000 nindoumbo sesí masagadürí
(Matyu 14:13-21; Mak 6:30-44; Son 6:1-13)*

¹⁰ Kraisíndí hoafi sowandümo homo-rundeimbi ai híhíríyafu homo Sisasímbo-so tüküyafu munguambo moatükuní ai ramarundí ranahambo wataporímbo-marurí. Raníyu ai süngure sepurümündü haya Betsaida ngoafínambo ai yangírí nímárimbo mahomo.

¹¹ Nga asu awai nendí afíndí ranai Sisas nahanafíyu mahu ranahambo türüfoaríhi hehimbo-wambo, ai süngumaríhorí hei. Raníyu asu ai aheimbo mborai-mboráífindürí híníngíríreandürí haya, God nginíndí hífandarandí ranahambo wataporímbo-marandí. Asu nindou dídíyei angünümbí-mayeí aheimbo aboedímareandürí.

¹² Hüfíhamíndí hürímíndoambe, sünggurü-rundeimbi 12 ai ahambo-so tüküyafu hoafíyomondowohü yahomoya, “Se nindou ndanaheimbo koaríhawandüraní mbíhei. Rananímbo asu ai hei adúkarí ngoafíhüyo asu hímboraníyo raníhü apofondíyo asu sesíyo ra kokombírí-húndamboane. Ndaníhü ana nindou nímárikoate-yohane,” mehomo.

¹³ Raníyu asu Sisas ai ahamumbo hoafíyupurühí yahuya, “Seanímbo sesí ra aheimbo ndabudürü,” mehuamboemo. Asu ahambo yaru hoafíyomondühí yahomoya, “Roana hondahüfeimbi bret-anemo asu kiní akídou yimbu-anafaní raní yangírí-ane síhehumboayefí. Asu munguambo nindou ranaheimbo se homo sesí pemíyomo safímboyafí hohoanímoyafá?” mehomo.

¹⁴ Nindowenihí raníhü mamarímbo ra 5,000-yomo. Sisas ai ahambo sünggurü-rundeimbi ahamumbo hoafíyupurühí yahuya, “Nindou ranaheimbo hoafíndímondüraní anímbo ai 50, 50-ndahi mbímari-amboane,” mehupurí.

¹⁵ Raníyomo ahambo sünggurü-rundeimbi-memo ai hímboríyomo houmbo nindou ranaheimbo raní-süngumarundúra mamarei.

¹⁶ Raníyu Sisas ai hondahúfeimbí bretíyomo asu kiní yimbumefaní ra semündú haya, súnambe hímboyu hafuhú sesí ranahambo-húnda Godímbo híhífírúrí mbura, bret kiní hífítíre ahambo sünggurú-rundeimbímbo nindou-mayei ranaheimbo yimbufendúrímbohúnda masagapurí.

¹⁷ Nindou ranai sesí ra sahúsi muŋgu paríhindúhíyeyi, asu Sisasíndí sünggurú-rundeimbí ai sesí bídífírí bídífírí korímayo ra 12 wambúrí tükúru madúburafundí.

Pita ai Sisasímboya nindou ndanana God díbonímayu Kraisaní mehu
(Matyu 16:13-19; Mak 8:27-29)

¹⁸ Mamímbo Sisas ai ahand-amboaní Godímbo dídíbafíyuhú nímaruwane, asu ahambo sünggurú-rundeimbí ai, ai-babídímbo mamarímbo. Raníyu ahamumbo dúdufípurúhí yahuya, “Nindou ai wamboya ai dúdí seia?” mehu.

¹⁹ Asu símborí ahambo hoafíyomondúhí yahomoya, “Bídífírí ai Son sápo nindou hundúrá-randeimbí-mayu-ani sei. Bídífírí ai síhambo seiya ai Eráisa-ani maseiamboyei, asu bídífírí ai Godíndí hoafí hoafíyú-randeimbí horombo hondú manúngu ranai yífíhúndí botímefíyú-ani masei,” mehomondo.

²⁰ Raníyu asu ai ahamumbo símborí hoafíyupurúhí yahuya, “Asu se ra wambo núnguru hohoanímoyomo ro dídíyaha?” mehuamboemo. Asu Pita ai ahambo símborí hoafíyundúhí yahuya, “Seana Kraisanafí nindou God ai díboníyuníní híníngí-mareaníní nindou aboedambo-fendúrímbohúnda,” mehundo.

Sisas ai yífínda mbundíha yífíhúndí botíndaheamboyahí yahu wataporímbo marandí
(Matyu 16:20-28; Mak 8:30; 9:1)

²¹ Raníyu asu Sisas ai raní hoafí ranahamboya, “Se nindou ngórumbo yowaní hoafíndímboemo,” mehupurí.

²² Asúkaiyu ahamumbo yare hoafíyupurúhí yahuya, “Nindou Hondú ai ana asúbúsúmbí tíngírífo afíndí ndemúndúhí anímbo ahambo bogorí nindou-anemo Godímbo sesí síhou-rundeimb-anemo asu ahínúmbí hohoanímoyomo ranai rundeimb-anemo ranai yíboaruko-ndurímboemo. Ai ahambo hífokoandúwuraní yífíndúmbuísi, ngá asu ai ngímí síndu mbunda sünguna yífíhúndí botíndífímbuí,” mehu.

²³ Ai muŋguambo aheimbo hoafíyundúhí yahuya, “Nindou dídíyeyi ai wandí süngu hombo hohoanímóndéihí ya, asu ai ahei hohoanímó ra hífínambo-ndíhi hehí nímbí keimbí karíhendeimbífíhí yífímbó noundahi hehí muŋguambo sí aho ra wambo sünggúmbíríhí-ndíramboane.

²⁴ Nindou dúdí ai ahandí yanggírí nínggo hohoanímó ra ahandíhoarí hífandarandí ana, ai awarí-ndíhoemboe. Ngá asu nindou dúdí wambohúnda ahandí yanggírí nínggo hohoanímó ranahambo moanane ehu ana, ra gedúhí nínggomboe.

²⁵ Nindou mamí ai ratúpurí-yuhúmbó muŋguambo moatúkuni napo hífí ndaníhúndambo ra gugurareandí ana, asu ahandíhoarí awaríndíhembuí, ngá núngunde ahambo mafandíhera?

²⁶ Nindou dúdí ai, roanahí asu wandí yamundífe hoafí ranane ranahambo amoanínggayu ana, asu ro-amboaní nindou ranahambo Ape, ro, asu súnambeahíndí nendí babídí yíhoefí ngíníndí hímbóamupuimbo-randeimbí kapeihú kosahambe amoaníngí-ndíhúnímboyahí.

²⁷ Ro síheimbo aníhondúmboanahí nda hoafayahandúrí, nindou bídífírí dídíyeyi ndaníhú aníboadei ranai ana yífíkoate yanggírí nímbóei-ambe God ngíníndí hífandarandí ra hoeíndíhímboyei,” mehundúrí.

Sisasíndí fí ranípoanambo fíyoweimbí tükúmefeyo
(Matyu 17:1-14; Mak 9:2-13)

²⁸ Sisas ai raní hoafí ra hoafíyú haya, 8 sí howane, ai Pita, Son asu Sems ahamumbo sepurímúndú haya hífí wafunambo Godímbo dídíbafífembo mahafu.

²⁹ Ai Godímbo dídíbafíyuhú níngguane asu ahandí ngúsúmboarí ra ranípoanambo fíyowohúyo asu ahandí hoarí ra kífohí hamíndíyowohú sí nahurai tükúmefeyo.

³⁰ Raníyo asu raní-símboaní Moses, Eráisa ai Sisas-díbo wataporíyafandúhí manímbofaní.

³¹ Nindou yimbu ranai hímbóamupuimbo-randeimbí kapeihú tükúyafíne henamboyaní asu Sisas ai Godíndí ratúpurí moendífíhí Serusarem ngóafíhú yífímbó-mayu ranahambo ai-babídí wataporímemo.

³² Pita ai ahandí nguníndí yimbu Son asu Sems ai ahamumbo yapombo hímbómarapura mapomo. Asu hímbóarí bíríhoemo hoeirundane, Sisasíndí hímbóamupuimbo-randeimbí sí ranambe nindou yimbu ranai-amboaní yahurai ai-díbo manímbofaní.

³³ Moses Eraisa ai ndeara hombo safanî henambo-yafandane, Pita ai Sisasimbo hoafiyundûhî yahuya, “Adûkarî, aboed-ane ndanîhû amarefîsî, nga sîhîrî dago ngîmî hündîhupurîmboane, sîhambo ngorû, Mosesimbo ngorû asu Eraisambo ngorû.” Pita ai yare hoafîmayu ra ai ndore fîfîre hayamboyoanî hoafîmayu.

³⁴ Ai ranî hoafî ranahambo yare hoafîyuambe mburûngai ranai piyo gabudi-mafoareapura, asu ai yîhîmbomemo.

³⁵ Ranîyo asu hoafî ranai mburûngai-ambeahîndî tükûfîhî yahoya, “Wandî Nîmor-ani nda, ro ahambo dîbonîmayahando-ani. Se ahandî hoafî hîmborîndîmo,” meho.

³⁶ Ranî hoafî ra ho kîkamîndoambe Sisas ai yangîrî ranîhû manûngu. Pita, Son, Sems ai ranî-simboanî nînî-moatükunî hoeimarundî ranahambo nindou ngorûmbo moai nînî hoafî hoafîyomo.

*Sisas ai nîmorî moaruwai nendî flambe nîmarîndoweimbî aboedîmarîrî
(Matyu 17:14-21; Mak 9:14-29)*

³⁷ Ngorû sina hîfî wafu ra hînîngîru houmbo hanîmondanî, nîmorehî nindowenihî afîndî ranai Sisasimbo nafînî hoeimarîhorî.

³⁸ Nindou mamî, nîmorehî nindowenihî afîndî-mayeî ranambeahîndî ai Sisasimbo pukûna hoafî karîhoehû yahuya, “Nindou yamundo-randeimbî karîhasî. Se sühûfî nîmorî wandî hoeirîworî, nga wandî mamî ndearanî nda.

³⁹ Moaruwai nendî ai nîmorî ranahambo kîkîhî-safîrîmîndûhane asu ai hepûnüfî heiyu arandî. Moaruwai nendî ranai ahambo yabadîrî wakîrerîhane asu yahamo kasiau wutûpuarîyu arandî. Ai ahandî fî ranahambo mungunambo moaruwaimbo-rerîhane asu ahambo nîmai hînîngîfî hombo sîsamîndarandî.

⁴⁰ Ro sîhambo süngurunî-rundeimbî ranahamumbo hütî-hütîmarîhapurî moaruwai nendî ranahambo raguanambofembo, nga ai ngîrî raguanambondundî,” mehundo.

⁴¹ Asu Sisas ai sîmborî hoafiyundûhî yahuya, “Nindou nda se ana anîhondûmbofo hohoanîmokoate-yeihaneî, asu sîhei nîngo hohoanîmo ra moai ndorîhoayo. Nûngunîmbîmbo awi ro se-babîdîmbo nîmboambo sîhei nîmborî ra mandahamîndîha? Nîmorî sîhafî ra ndûhî sowarîndîfî sühûfî,” mehu

⁴² Nîmorî ranai süfuane moaruwai nendî ranai serîmîndî hîfîhû purapoaporerî sîherî haya yabadîmarîrî. Nga asu Sisas ai moaruwai nendî ranahambo ngînîndî hoafiyundo haya nîmorî ranahambo aboedîrîrî mbura ahandî afîndambo hîhîrîrî maserûgudo.

⁴³ Ranîyeî asu munguambo nindou-mayeî ranai Godîndî ngînîndî adûkarî ranahambo mahepûnehîndî.

*Sisas ai asûkaiyu yîfîndamboyahî yahu wataporîmbo-marandî
(Matyu 17:22-23; Mak 9:30-32)*

Munguambo nindou ranai Sisas ramareandî ranahambo afîndî hohoanîmoyeîhî nîmboeiambe, ai ahambo süngurû-rundeimbîmbo hoafiyupurûhî yahuya,

⁴⁴ “Ro nîne-moatükunî sîhamumbo haponda hoafehapurî ndanahambo mîtanîndündûmboemo. Ngîrî amîtata Nindou Hondû ndanahambo nindouyeî warîwamî hînîngîndîhorî,” mehu.

⁴⁵ Nga asu ahambo süngurû-rundeimbî ai ranî hoafî ranahandî nîmîndî ra moai fîfîrundî. Ranî hoafî ra ahamumbo dîbo menjgoro wambo ai moai ndoru türûfoarundî. Nga asu ai Sisasimbo düdûfembo ra yîhîmbomemo.

*Nindou düdi adûkarayu
(Matyu 18:1-5; Mak 9:33-37)*

⁴⁶ Sisasimbo süngurû-rundeimbî ai nindou düdi adûkarayu yahomo houmbo sîmborî hoafîmemo.

⁴⁷ Sisas ai fîfîreandî nîne hohoanîmo ahamundî ngusûfoambe amaro ranîmbo. Ranîyu asu ai nîmorî akîdou serûmîndû ahandî ngîrîsafînî pamarîrî.

⁴⁸ Ranîyu ai hoafiyuhî yahuya, “Nindou düdi ai nîmorî akîdou ndanahambo wambohûnda hohoanîmoayundo ana, wambo amboanî hohoanîmoyu-ndîrûhani. Nindou düdi ai wambo hohoanîmoayundîrî ana, asu nindou sapo wambo koamarîhendîra makosahî ahambo amboanî hohoanîmoyu-ndohani. Nindou düdi ai sîhamundî mbusûmo akîdou hamîndayu ai-ani moanî adûkarî hamîndî hondayu,” mehu.

*Nindou düdi sîhefîmbo moaruwaimbo-fekoate-ayu aiana sîhefî ngunînd-ani
(Mak 9:38-40)*

⁴⁹ Ranîyu asu Son ai sîmborî hoafiyuhî yahuya, “Adûkarî, ro hoeirîhundani nindou mamî ai sîhafî ndürînambo moaruwai nendî raguanambomareanda, ro ahambo ranî-moatükunî raguanambofembo yowanî masahundo. Ro ahambo ramarîhurî ra nîmboe sapo ai moai sîhambo süngureanînî ro rawehundî nou,” mehu.

⁵⁰ Sisas ai Son+imbo hoafiyundühi yahuya, “Se yowan+ ahambo yowan+ yahondopoani, sapo nindou düdi ai simbor+ s+hamumbo hoafiyopur+koate-ayu ranai ana nindou “s+hamundani,” mehupuri.

Samariahünd+ ai Sisasimbo ahei ngoafina hombo yowan+ masei

⁵¹ Sisas ai God sowana hafombo si ranai ndeara akim+ tüküfeyoambe, ai Serusarem ngoaf+nambo hombo hohoan+momayu.

⁵² Ran+yu ai munguambo moatükun+ ahambo yimungur+fembo nindou b+d+fr+ horombo koamar+hepura homo Samaria ngoaf+hü tükümfund+.

⁵³ Nga asu nindou ran+ ngoaf+hü ranai moai Sisasimbo mborai sahündo ai Serusarem+nambo mahuwambo wambo.

⁵⁴ Sisasimbo süngururü-rundeimb+ nindou, Sems, Son ai ran+ ngoaf+hünd+ ramehind+ ranimbo hoer+ne hena hoafiyafandühi safan+ya, “Adükar+, ro sünambeahind+ hai ranahambo hoaf+ndehan+ kos+ nindou ranaheimbo moaruwaimbofendür+imbo ra se yifir+ndafan+ ana, rand+hoa?” masafandamboyu.

⁵⁵ Ran+yu asu Sisas ai ahafan+imbo h+hi+fi ng+n+nd+ hoaf+mayup+r+.

⁵⁶ Ran+yomo asu ai ran+hünda ngorü ngoaf+ina mahomo.

Sisasimbo süngufe hohoan+mo

(Matyu 8:19-22)

⁵⁷ Ai homondühiyomo naf+n+ nindou mam+ ai Sisasimbo yare hoaf+yuh+ yahuya, “Se n+n+yo ahaf+ ra roana moan+ s+hambo yang+r+ süngund+han+n+mboyah+,” mehuam-boyu.

⁵⁸ Asu Sisas ai ahambo hoaf+yuh+ yahuya, “N+mambeah+nd+ yafor+ ana ahand+ hif+ ambe ra mban+ngo ai ho aporambo, asu ndu ai ngerümb-anei, nga Nindou Hondü aiana fond+koate-ani ai ho ahand+ mbi+ro b+dagor+ife aporambo ra,” mehu.

⁵⁹ Nindou ngorü-mayu ranahambo Sisas ai hoafiyundühi yahuya, “Se wambo süngundand+r+,” mehundo. Nga asu ai ahambo yare hoafiyundühi yahuya, “Adükar+, awi ro nga wand+ apembo hif+ kand+hini heheambo asu sünguna ngamboyah+,” mehu.

⁶⁰ Nga asu Sisas ai ahambo yare hoafiyundühi yahuya, “Nindou y+f+yeimb+ ai aheihor+ yif+n+moko ra hif+ kamb+r+hi-ndamboane, nga seana ngaf+ God ng+n+nd+ h+fandarand+ ranahambo animbo watapor+imbo-ndand+,” mehu.

⁶¹ Nindou ngorü ai hoafiyuh+ yahuya, “Adükar+, ro s+hambo süngund+han+n+mboyah+, nga awi ro nga wand+ fik+m+n+nd+mayei ranaheimbo asürü ah+n+nd+hearü mbund+hambo animbo süngund+hea-n+n+mboyah+,” mehu.

⁶² Sisas ai ahambo hoafiyundühi yahuya, “Nindou mam+ ai n+m+ h+andühi daboadan+ kefuai h+imboayu ana, God ng+n+nd+ h+fandarand+ ranahambo ng+r+ ratüpur+indu,” mehundo.

10

Sisas ai 72 nindou ahand+ ratüpur+imbohünda koamar+hepur+

¹ Süngunambo Adükar+ ai 72 nindou d+bon+yu mbura, ahamumbo boatei yimbu-yimbure n+ne ngoaf+ sapo ai hombo yahuhayambo-mayu ran+ ngoaf+n+ koamar+hepur+.

² Ai ahamumbo yare hoafiyupurüh+ yahuya, “Nümbürambe ses+ af+nd+ burayo ranai ndeara munju süfi yang+rayo, nga asu ses+ ranahambo yimungur+ife gugur+fembo nindou ana af+nd+yoapan+. Ran+imbo-hündambo an+imbo asu se nümbür+ aharambür+ ranahambo d+d+ba+f+ndafundan+ an+imbo asu ai ses+ ra yimungur+ife gugur+fembohünda nindou af+nd+ safi koamb+r+hepuramboane.

³ Hapoana se ngomo, nga awi se h+mbor+yomo! Ro s+hamumbo sipsip wei nahurai yafor+ harümb+ n+mboeiambe nou koarar+heheapur+.

⁴ Se kak+ sand+ferambo arü ak+douane, napo arü ane, asu su yirambe kik+foefemboane ndowandümböemo, nga yowan+. Asu se nindou naf+n+ hoeindundürüh+ aheimbo war+ furüboadundürüh+ watapor+imbo-ndür+imboemo, nga yowan+.

⁵ Se n+n+ worambe-yomo afareafund+ ra, boatei randu hoaf+nd+mondühi an+imboya, ‘Nindou ndan+ worambe amarei se ngusüfoambe afur+nd+hi künd+hind+,’ mb+s+mo.

⁶ Nindou b+d+fr+ ran+ worambe ngusüfoambe afur+ife kife hohoan+mombo yifir+yeimb+ n+mandian+ ana, nindou aheimbo-so ngusüfoambe afur+ife kifeimb+ hohoan+mo s+hamund+mayo ra mbeyangoro-amboane. Nga asu wanayo ana, ran+ hohoan+mo s+hamund+mayo ra asükaindo s+hamund+ h+hi+r+ife mb+howamboane.

⁷ Se moan+ wor+ mam+ ranambe yang+r+ n+mand+mo. Nindou ran+ worambeah+nd+ ai n+n+moatükun+yo ndehüpuran+ se ran+ worambe yang+r+ ses+ dowadümo hoe nd+m+nd+mo ndund+. Nga se wor+n+ wor+n+po-nd+imboemo.

⁸ Nini njoafihüyo se tüküyafundani nindou ai sihamumbo ndahüpürümündi worinndhipuranani ana, se moani nne-moatükuni ai sihamumbo püpimarihindi ra dowadümo.

⁹ Asu rani njoafihü angünümbi nindou amarei ranaheimbo aboedindundürühi hoafindomondürühi animboya, 'God ai nginndi hifandarandi ranai ndeara siheimbosu akimi tüküfemboane,' mbi simo.

¹⁰⁻¹¹ Nga asu se nini njoafihüyo homondani nindou ranai sihamumbo sepurimindi worinifekoate-ndeianani ana, asu rani njoafihü se ngomo nafini njgomombo aheimbo hoafindomondürühi animboya, 'Sihe njoafihündi hifi hasufi yihoefti tjarifihii apenijgo ra siheimbo hütimbo-hündamboane püpürifafoarhund. Nga awi se randihi fifirindhindi God nginndi hifandarandi ranai ndeara akimi tüküfemboane,' mbi simo.

¹² Ro sihamumbo rarihe hoafehapuri, Godindi yibobofembo si tüküfeyoambe ana, siheimbo tjarifo Sodomihündi ranaheimbo tüküfeyondüri ra ngasunde haya moaruwai hamindi tüküfemboe.

*Anihondümbofekoate-yeimbi nindou ana hipoanihimboe-mbou-anei
(Matyu 11:20-24)*

¹³ Hipoanihimboembou-anei Korasinihündi se! Hipoanihimboembou-anei Betsaidahündi se! Siheimbo moaruwai hamindi tüküfendürimboe. Asu ro hepünifeimbi moatükuni sihe njoafihü ramarheandi rahurai Tair njoafihü Saidon njoafihü rambarihea-mbonana, nindou rani njoafihündi ranai horombonambo animbo moaruwai hohoanimo hini ngirihii hehi didiboadorihii nimarei. Rananimbo ai hasufi yihuruyei mburühumbo nimarei sapo roana yihoefti moaruwai hohoanimo ranahambo hini ngirihumboanefti sei hehi.

¹⁴ Nga asu Godindi yibobofe si tüküfeyoambe ana, Tair njoaf-ane Saidon njoaf-ane ranaheimbo ana ngiri afindi hamindi tjarifo tüküdfeyo, nga siheimbo ana nne moani afindi yahurai hamindi tjarifo tükümandifendüri.

¹⁵ Asu Kaperneam se ra sunambe ndüri adükari mandahümündiyo? Wani yangir-ane ana! Siheimbo ana hifi safi pindeandürani gadeimboyei!" mehu.

¹⁶ Ai ahambo sünggrurü-rundeimbimbo hoafiyuhii yahuya, "Nindou düdi ai sihamundi hoafi himborayu ana, wandi hoafi amboani himboriyuh-ani. Asu nindou düdi ai sihamundi hoafi himboriyo hefe semindikoate-ayu ana, asu wandi hoafi ngiri himbondu haya ndemüdu. Asu nindou düdi ai wandi hoafi himboriyo hefe semindikoate-ayu ana ai ngiri Nindou düdi wambo koamarhendiri ahandi hoafi amboani himborindu haya ndemüdu," mehu.

72 nindou ai hihiriyafu mahomo

¹⁷ Nindou 72-memo ranai hihifi-hihifi kameihii hihiriyafu homo tüküyafu hoafiyomondühi yahomoya, "Adükari, shafii ndüri dükarihunda moaruwai nendi ranai yihoefti hoafi himboriyei marihündi!" mehomo.

¹⁸ Sisas ai simbori ahamumbo hoafiyuhii yahuya, "Ro hoerihendanani Satan ai sunambeahindi wabürüsi nahurai pmayu.

¹⁹ Awi se himboriyomo, sapo ro sihamumbo amosariyo hifitanjiyo raniwami pütapiyo hombo nginndi masahapur-ane. Asu sihamundi hürütümbindi nginndi ngasunde-andeimbi nginndi masahapuri. Nga ranimbo-hündambo animbo sihamumbo ngiri nini moatükuni moaruwaimbo-ndeapuri.

²⁰ Sapo moaruwai nendi sihamundi hoafi himborimayei ranimbo se yowani hihifi-hihifindimboemo. Nga sapo sihamundi ndüri sunambe pare masihapuri ranimbo-hündambo animbo hihifi-hihifindimo," mehupuri.

*Sisas ai Afindambo didibafimefindo
(Matyu 11:25-27; 13:16-17)*

²¹ Raniyo asu rani-simboani Yifiafi Aboedindi hihifi-hihifi ranai Sisasindi ngüsüoambe tüküfehüyo, asu ai yare hoafiyuhii yahuya, "Ape, sunambe-ane asu hifi ndanihü-ane se Adükar-anafti. Ro shambo hihifarihanini ra nimboe sapo nindou fifirihii mburühü didiboado-rihindeimbi-mayei aheimbo rani-moatükuni ra dibonapiro mbura, asu nimori akidibou nahurai-mayei aheimbo nafuimefndürüri ranimbo-hünda. Yini, Ape se rani-moatükuni refembo yifirayafi," mehu.

²² Sisas ai hoafiyupurühii yahuya, "Wandi Ape ai wambo munjuambo moatükuni nginndi ra masendiri. Nindou didi ai moai Nimor-ayu ndanahambo fifiriri, nga Afindi ai yangir-ani fifiririmoayu. Asu nindou didi ai moai Afindambo fifiriri. Nga Nimori aiani asu nindou didemo Nimori ai ahandihoari dibonimayupuri sapo Godimbo fifirifi hoafimbo-memo ai yangir-anemo fifirumboemo," mehu.

²³ Raniyu Sisas ai hihirifi nungumbo ahambo sungururü-rundeimbi-memo ranahamumbo-poanimbo yangiri hoafiyupurühi yahuya, "Nine-moatükunî se sihamundi himboarinambo hoeiarundi rani-moatükunî ra nindou ai-amboanî hoeiareandi ana, ai hihirifi-hihifimbiyu-wamboane!

²⁴ Ro sihamumbo nda hoafepapuri, Godindi hoafi hoafiyomo-rundeimbi-yomo asu bogori nindou-yomo ai nine-moatükunî haponda se hoeiarundi ndanahambo ai hoeifembo mehomoyosi, nga ai moai hoeirundi. Asu ai nine hoafi se himborayomo ranahambo amboanî himborimbo mehomoyosi, nga asu ai moai himboriyomo," mehupuri.

Sudahündambo Samariahündi ai mafaritherü

²⁵ Suda-yomondi ahinümbi hohoanimo yamunde-randeimbi nindou ranai Sisasimbo refi hoeifimbo tüküme fiyu. Ai yare hoafiyuhî yahuya, "Yamundo-randeimbi, ro nungundihendühi koadürumbo yangiri ni ngombo hohoanimo ra mandahamindihä?" mehuamboyu.

²⁶ Asu Sisas ai simbori ahambo hoafiyuhî yahuya, "Asu nungureamboyo Baiborambe hoafimayoa? Nungundo se rani-moatükunî ranahambo hoeindo fifirmandowanda?" mehuamboyu.

²⁷ Asu nindou-mayu ranai hoafiyuhî yahuya, "Adükari aiana sihei God-ani, ranimboanimbo se ahambo sihei yifiafi, nginindi, hohoanimo ranambo ngusüfo pandihori. Asu sihei wandafi ranaheimbo amboanî ngusüfo pandihindüri sapo se sihei fimbo ngusüfo pararihindi nou," mehu.

²⁸ Asu Sisas ai simbori hoafiyuhî yahuya, "Se anihondumbo-anafi hoafayafi. Se randowandühi animbo yangiri nimboamboyafi," mehundo.

²⁹ Nga asu ai Sisasimboya ai adükari fifireandeimb-ani yahuhaya ahambo düdufindühi yahuya, "Nindou düdi ai wandi wandafayua?" mehundowamboyu.

³⁰ Sisas ai simbori hoafiyundühi yahuya, "Mamimbo nindou mamî ai Serusarem ngoafihündi botifi haya Seriko ngoafina hanuwane, hümühünî nindou ai nafinî mburindümo houbmo hoearî napo ahandî hirifoarundowohü asu ahambo bubururi yifimbo yangiri sihawuri-houbmo ndamefundî.

³¹ Rani-moatükunî ranai refeyowane Sudahündi Godimbo sesi shai-randeimbi nindou ai nafî rani-sungu mahanu. Nga asu nindou ranai hoeirira mayowamboyu himbori nafî wakiramündü tüküfi haya mahanu.

³² Nindou mamî Godimbo sesi shai-randeimbi Rifai sirihündi ai mahanu. Ai sungunî hanü nindou ranahambo hoeirira mayowamboyu himbori nafî wakiramündü tüküfi haya mahanu.

³³ Raniyo asu nindou mamî Samariahündi ai nafî rani-sungu mahanu. Ai hanü nindou bubururi masihawuri ranahambo-so tüküme fiyu. Asu ai nindou ranahambo hoeirira mayoa ahambo hipoambo afindi hipoambomaruri.

³⁴ Samariahündi-mayu ranai hüfu ahandî fikimî tüküfi orif hisi weri hoeyo asu wain hisi hoeyo ra buburura horimayo raniwamî kare mbura hoearî goesürinambo himondimaritherü. Raniyu ai nindou ranahambo serümündî ahandî dongi-mayo raniwamî nandi serümündü haya, nindou fandîhi apoei-rihündeimbi worina mahanu ranithü semündî ho hifandiyo nimarimbohünda.

³⁵ Ngörü sina Samariahündi-mayu ranai kakî sepürimündî hu nindou tüküyahi apoei-rihündeimbi wori hifandira-ndeimbi-mayu ranahambo sagadowohü yahuya, "Nindou ndanahambo se didiboadondîwori. Se ahambohünda kakî pütiaiyafi ana, ro asükainda hihindahe dügühühi sihambo hihindîhe ndahaninimboyahtî," mehundo," mehu.

³⁶ Sisas ai asükaiyu düdufindowohü yahuya, "Se shafi hohoanimonambo nindou ngimî ra düdi wandafi ranahambo ngusüfo paririmbayua?" mehuamboyu.

³⁷ Ai hoafiyuhî yahuya, "Nindou sapo düdi ai ahambo hanü hipoamborirühî mafaritherü ranai-ani," mehundowamboyu. Asu Sisas ai simbori hoafiyundohü yahuya, "Se ngafi moanî rani sungundowandi," mehundo.

Sisas ai Mata Mariambo hu hoeimareapiri

³⁸ Sisas ai ahambo sungururü-rundeimbi babidimbo nafî homondühi ai ngoafi mamî Mata nimarümbi rani ngoafihü tüküfiyuane asu ahambo serimindî worinimareri.

³⁹ Mata ai akidimbüyo hayamboyo ahandî ndürî ra Maria ai sifo Adükarindi yirikimî nimarimbo ahandî yamundife hoafi wataporimbo-arandi ra hihimborimayo.

⁴⁰ Nga asu Mata ai afindi ratüpuri worambe engoro ranahambo tijambo-yowohüyo ai moai ngusüfoambe ndore küreandi. Ai ahambo-so ho hoafiyondowohü yahoya, "Adükari seana awi moai wandî akidi ranai hiniggi-reandiranî munguambo ratüpuri wand-amboanî rarawarhandî ranahambo ana hohoanimoyafiyoy? Se hoafiyafindoanî animbo ai sinî wambo mbifarihendiri," mehondowamboyu.

⁴¹ Asu Sisas ai sɪmborɪ hoafiyundowohũ yahuya, “Mata, Mata, seana munɔuambo moatũkunɪ ranahamboanafɪ afɪndɪ hohoanɪmoyafũhɪ nɔusũfoambe ndofe kɪfekoate-ayafɪ.

⁴² Mamɪ moatũkun-ane adũkarɪ hamɪndayo. Maria aiana aboedɪ moatũkunɪ hamɪnd-ane ai warɪfe semɪndɪmboayo. Rani-moatũkunɪ ranai ahandɪ warambeahɪndɪ nɔɔrɪ hũndũhũmũndɪ,” mehundo.

11

*Sisas ai Godɪmbo dɪdɪbafɪfembo hohoanɪmo yamundɪmareandɪ
(Matyu 6:9-15; 7:7-11)*

¹ Mamɪmbo Sisas ai nɔɔrũndũhɪ dɪdɪbafɪyuhũ manũngu. Ai dɪdɪbafɪyu kɪkamũnduane, asu ahambo sũngrurũ-rundeimbɪ mamɪ ranai hoafiyundũhɪ yahuya, “Adũkarɪ, se yɪhoefɪmbo dɪdɪbafɪyorambo ra Son ai ahambo sũngrurũ-rundeimbɪmbo ramareapurɪ nou yamundowamunɪ,” mehuamboyo.

² Asu Sisas ai hoafiyupurũhɪ yahuya, “Se ndandu dɪdɪbafɪ-ndafundũhɪ anɪmboya, ‘Ape, sɪhafɪ ndũrɪ ra moanɪ ahɪnũmbɪ-mbeyowamboane. Sɪhafɪ nɔɔnɪndɪ hɪfandarandɪ ra mbɪkosowamboane.

³ Munɔuambo si ro sesɪ semɪndɪmbo hohoanɪmoayefɪ ra se ndawamunɪ.

⁴ Yɪhoefɪ moaruwai hohoanɪmo ra amboawɪ mbɪsafɪmunɪ,
ro-amboanɪ munɔuambo nindou yɪhoefombo moaruwaimbo-rɪhimuna, amboawɪ asahundũrɪ nou.

Asu se yɪhoefɪmbo nɪnɪ-moatũkunɪ refe hoefifemunɪmboayo ranambe ndowandɪfɪmunɪ nɔgamboyafɪ,
mbɪsɪmo,” mehu.

⁵⁻⁶ Ranɪyu asu Sisas ai hoafiyupurũhɪ yahuya, “Asu se sɪhafɪ nɔɔnɪndɪ-mayu ranahandɪ worɪna nɪmbɪ mbusũmũndũhɪ hafɪ hoafɪyafɪ-ndowohũya, ‘Wandafɪ, se wambo bret nɔɔmɪ sawapurɪ, nɪmboe sapo wandɪ nɔɔnɪndɪ ai nafɪmbo sũnɪ tũkũmefɪyu, nɔɔ ro ai sesɪmbo sesɪ-koate-anahɪ.’

⁷ Nindou worambe amaru ranai rande sɪmborɪ hoafɪnduhũya, ‘Yipurɪ parɪheamboanahɪ, nɔɔ se wambo tɪnɪrɪfo ndawandɪrɪ-mboyafɪ, nɔɔ ragu moeindanɪ nɔɔfɪ. Roana nɪmorɪ babɪdɪmbo fondɪhũ apofɪ. Ro nɔɔrɪ botɪndahe sɪhambo nɪnɪ-moatũkunɪ amboanɪ ndahanɪnɪ,’ mbũsũmbui.

⁸ Ro sɪhamumbo hoafɪyahapurɪ, worɪ aharambũrɪ ranai botɪndũfɪ nɪnɪ-moatũkunɪyo mbonɪmbo-maramũndu ra worambeahɪndɪ fufundamũndɪ dagadombui. Nindou ranai ahandɪ nɔɔnɪndɪ ranahambo farɪhefɪmbo rareandũhɪyupoanɪ, nɔɔ dũdu-dũdupo-marũrambo ranɪmbo dagadombui.

⁹ Ro sɪhamumbo hoafɪhapurɪ nda, dũdũndafundanɪ anɪmbo God ai sɪhamumbo dagapurũmbui. Kokoarundɪ anɪmbo hoeindumboemo. Yipurɪfɪhɪ pɪrako-pɪrakondundanɪ anɪmbo yipurɪ ranai sɪhamumbo sũbũdɪhoemboe.

¹⁰ Anɪhondane, munɔuambo nindou dũdɪ-dũdũfɪ arandɪ hu-anɪmbo ai ndemũndũmbui. Nindou dũdɪ ai kokoara hu-anɪmbo ai hoeindeambui. Munɔuambo nindou dũdɪ ai yipurɪfɪhɪ pɪrako-pɪrakoara hu-anɪmbo ahambo yipurɪ ra sũbũdɪhoemboe.

¹¹ Asu sɪhafɪ nɪmorɪ ai kinɪ sao sei hehɪ dũduehindɪ ra se harɪnendɪ madabudũrɪyo?

¹² Asu sɪhafɪ nɪmorɪ ai songo sao sei hehɪ dũduehindɪ ra asu se aheimbo hɪftanɪ madabundũrũyo?

¹³ Se moaruwai hohoanɪmoyomo-rundeimbɪ nindou-anemosɪ, nɔɔ asu se sɪhamundɪ nɪmorɪ ranaheimbo aboedɪ moatũkunɪ sabudũrɪ arundɪ. Mamɪ yahurai-ane nindou dɪdɪyei Ape sũnambe amaru ahambo dũduehindɪ ana, Yɪfafɪ Aboedɪ dagadũrũmbui,” mehu.

Sisasɪmboya moaruwai nendɪ-yafe bogorɪ Berseburɪndɪ nɔɔnɪndɪnamboane ratũpurɪyu arandɪ maseɪ

(Matyu 12:22-30; Mak 3:20-27)

¹⁴ Mamɪmbo Sisas ai moaruwai nendɪ hemafoareandɪ nindoundɪ fiambe nɪmarɪmbo nindou ranai wataporɪkoate-yu maranda. Nindou ranahandɪ fiambeahɪndɪ moaruwai nendɪ ranai kosɪfoendũhɪyo, asu nindou-mayu ranai wataporɪmayu. Ranɪyei nɪmorehɪ nindowenɪhɪ ranai mahepũnahɪndɪ.

¹⁵ Nɔɔ asu nindou bɪdɪfɪrɪ ai hoafɪyeihɪ seiya, “Sisas ai moaruwai nendɪ-yafe bogorɪ, ahandɪ ndũrɪ Bersebur, ahandɪ nɔɔnɪndɪnambo moaruwai nendɪ ra nindouyei fiambeahɪndɪ raguanambore arandɪ,” maseɪ.

16 Asu nindou b̄d̄if̄r̄i ai Sisas̄imbo refe hoeifimbo seihehi hohoan̄imoyeihiya, “Ai God̄ind̄i rat̄upuriyo rawareand̄i ra nafuimboh̄unda hep̄un̄ifeimb̄i moat̄ukun̄i ramb̄ireandamboane,” masei.

17 Asu Sisas ai ahei hohoan̄imo ra fifireand̄ur̄i haya hoafiyund̄ur̄ih̄i yahuya, “Nindou d̄id̄iyei ṅgoaf̄i mam̄i pap̄r̄ih̄i n̄imareimb̄i ranai yimbumbore ȳibobore haya yifiarayo ana, ṅḡr̄i aboed̄i n̄imboei. Asu nindou mam̄i ran̄i worambeah̄ind̄i ranai yimbumbore ȳibobor̄ih̄i mbur̄ih̄u aheihobar̄i yifiaraye ana, ṅḡr̄i aboed̄i n̄imboei.

18 Asu Satan̄ind̄i nend̄i ranai yimbumbore ȳibobore haya ahafehoar̄i yifiarayo ana, asu n̄ngunde mam̄uh̄i ṅḡn̄ind̄i man̄iṅgoa? Se wambo seiya, ‘Ai ana moaruwai nend̄iyei bogor̄i ahand̄i nd̄ur̄i Bersebur̄ind̄i ṅgn̄ind̄inamboani moaruwai nendambo hefoare arand̄i,’ masei.

19 Asu ro Bersebur̄ind̄i ṅgn̄ind̄inambo moaruwai nend̄i ra raguanambo-mbar̄ihea mbonana, asu sihei nend̄i ai dade ṅgn̄ind̄inambo moaruwai nend̄i ra raguanamboru arunda? Sihei nend̄i ranai siheimbo ȳibobondund̄ur̄ih̄i sihei hoafi ra an̄ihond̄uyopoon̄i mb̄is̄imo nafuind̄imboemo.

20 ṅga asu God ai ahand̄ihoar̄i wambo ṅgn̄ind̄i ra send̄iran̄i ran̄i ṅgn̄ind̄inambo moaruwai nend̄i ra raguanambo-ar̄iheand̄i ana, awi se rand̄ih̄i fif̄r̄ind̄ih̄ind̄i God ai ṅgn̄ind̄i h̄ifandarand̄i ra siheimbo-so t̄uk̄ufemboane.

21 Nindou har̄i ṅgn̄ind̄i ai mun̄guambo yifiar̄i n̄im̄nehoar̄i gugure haya ahand̄i wor̄i ranahambo h̄ifandarand̄i ana, ahand̄i mun̄guambo moat̄ukun̄i ranai aboed̄i yagod̄imboe.

22 ṅga asu nindou ṅgor̄u har̄i ṅgn̄ind̄i hond̄u ai t̄uk̄ufi nindou ran̄i-d̄ibo yifiar̄iyafan̄imbo ahambo h̄if̄n̄amboarir̄i ana, nindou mun̄guambo nindou fehefe yifiar̄imbo napo ra fufund̄am̄und̄uh̄i asu ahand̄i-mayo napo mun̄guambo ra nindou amurambo ȳibobondear̄umbui.

23 Nindou d̄udi ai wand̄i ṅgunind̄iyupoon̄i ehu aiana wambo ȳiboaruko-reand̄ir̄uhani. Asu nindou d̄udi ai wambo far̄ih̄efend̄r̄i hefe nindou ranaheimbo gugur̄ifend̄ur̄i-koate-ayu ana, ai aheimbo war̄ibadand̄ur̄i wak̄ind̄ear̄umbui,” mehu.

*Moaruwai nend̄i ranai as̄uk̄aiyo t̄uk̄umefeyo
(Matyu 12:43-45)*

24 Sisas ai yahuya, “Moaruwai nend̄i nindou-mayu ranahand̄i flambeah̄ind̄i makos̄ifoend̄i ranai n̄ine h̄if̄i n̄ijond̄i anan̄go ran̄inambo ran̄ih̄u war̄ih̄efe n̄imar̄imbo kokora howohane. Ai fond̄i ra mam̄-amboan̄i hoeifekoate-ayo ana, ai ahand̄ihoar̄i hoaf̄indowoh̄u an̄imboya, ‘Awi ro as̄uk̄ainda wand̄i horombod̄id̄i wor̄i h̄in̄iṅgn̄imariheand̄i ran̄inambo h̄ih̄ir̄indahe ṅga,’ mb̄is̄imboe.

25 Asu ai ṅgo wor̄i ra hoeindeanda moan̄i aboed̄i ȳihoar̄ih̄efe d̄id̄iboado-yim̄ind̄umbi fondar̄imboe.

26 Ranan̄imbo asu ai ṅgo moaruwai nend̄i 7 b̄d̄if̄rambo fih̄indam̄ind̄ind̄ur̄i ṅgo ai mam̄i ran̄i worambe n̄imandeimboyei. Moaruwai nend̄i s̄ungu t̄uk̄umehind̄i ranai moaruwai ham̄ind̄i-ndeimboyei. Mun̄guambo ai nindou-mayu ranahand̄i flambe gugur̄indahi n̄imandian̄i an̄imbo nindou ranai horombo mamaru nahurai n̄imar̄ikoate moan̄i moaruwai ham̄ind̄i hond̄u n̄imand̄umbui,” mehu.

N̄in̄i nindou ai an̄ihond̄umbo h̄ih̄if̄i-h̄ih̄if̄imand̄e

27 Ran̄iyo asu Sisas ai ran̄i hoafi ra yare hoaf̄iyuambe n̄imoreh̄i mam̄i ai n̄imoreh̄i nindowenih̄i af̄ind̄i menjoro ran̄i mbus̄umo bot̄ife Sisas̄imbo hoaf̄iyowoh̄u yahoya, “N̄imoreh̄i ndanai sihambo wak̄iram̄ind̄in̄in̄i mbura t̄it̄ih̄umaran̄in̄i ranai ana h̄ih̄if̄i-h̄ih̄if̄imbeyo-wamboane,” mehoamboyu.

28 Asu Sisas ai s̄imbor̄i ahambo hoaf̄iyund̄uh̄i yahuya, “Nindou d̄id̄iyei ai God̄ind̄i hoafi h̄imbor̄iyei mbur̄ih̄u ran̄i-s̄unguar̄ih̄ind̄i aian̄imbo h̄ih̄if̄i-h̄ih̄if̄imbeyei-amboane,” mehu.

*Nindou b̄d̄if̄r̄i ai Sisas̄imbo hep̄un̄ifeimb̄i moat̄ukun̄i refembo d̄udumehindo
(Matyu 12:38-42; Mak 8:12)*

29 N̄imoreh̄i nindowenih̄i af̄ind̄i ranai t̄urehowoh̄u ahambo ak̄im̄i kak̄imar̄ihom̄indei heiamboyu aheimbo hoaf̄iyund̄ur̄ih̄i yahuya, “Nindou hapondanambe an̄imboei ndanai ana awi nindou moaruwai ham̄ind̄-ane. Ai ana hep̄un̄ifeimb̄i moat̄ukun̄i hoeifemboanei hohoan̄imoaye sapo wamboyu ai an̄ihond̄u God̄ind̄i rat̄upuriyo rat̄upurayu yaho fif̄r̄ifemboh̄unda. ṅga asu aiana ṅḡr̄i n̄in̄i-moat̄ukun̄iyo t̄ukefeyo ranahambo hoeind̄ih̄ind̄i, ṅga wan̄i. Aiana sapo nindou God̄ind̄i hoafi hoaf̄iyu-randeimb̄i ahand̄i nd̄ur̄i Sonambo n̄ine-moat̄ukun̄i t̄uk̄umefeyondo ran̄i-moat̄ukun̄i yan̄ḡr̄i an̄imbo hoeind̄ih̄imboyei.

³⁰ Mare yahuraiyo God+ndi hoafi hoafi+yu-randeimbi nindou Sona ai Ninife ngoafihü nindou amarei ranaheimbo yahurai-ane yaho nafuiyo-ndür+mbohünda tüküme feyo. Mare yahurai-an+imbo Nindou Hondü ndanai-amboani tükündüfimbui God ai nindou hapondanambe amarei ranaheimbo nafuiyo-ndür+mbohünda.

³¹ God ai nindoumbo yibobofendür+imboayu ran+ si tükü feyoambe an+imbo bogori adükari nimorehi hifi wari kadüdanipoedi ai tükündife nindou hapondanambe an+imboei ranaheimbo n+ni-moatükun+ ai moaruwai ramar+hind+ ran+imbo papi-hoaf+ndandür+imboe. Ran+moatükun+ refemboayo ra nimboe sapo ai adükari bogori Soromon+ndi ndofe fifirife hoafi h+imbor+imbo-hündambo ahand+ hifi bidifirani angun+poedi hin+ng+re haya mas+no. Nga ro s+heimbo hoafehandür+ nindou s+hei mbusümo anüngu aiana Soromon+imbo ngasündir+imboani.

³² God ai nindoumbo yibobofe-mboayu ran+ si tükü feyoambe ana Ninife ngoafihünd+ nindou ranai bot+ndahi n+imboeimbo s+heimbo papi-hoaf+ndühür+imboeyi. Ai refemboaye ra nimboe sapo Sona ai hoafi watapor+imbo-maranda h+imbor+yei mbur+hü moaruwai hohoan+mo ahei ra hin+ng+mar+hind+ ran+imbo-hünda. Nga asu ro s+heimbo hoafehandür+ s+hei mbusümo nindou mam+ anüngu aiana Sonambo ngasündir+imboani,” mehu.

*Nindou-yafe hohoan+moambe si nahurai
(Matyu 5:15; 6:22-23)*

³³ Sisas ai yare hoafi+yuh+ yahuya, “Nindou d+d+ ai moai ram hai ra yimund+hi mbur+hü wambür+ hoarehi d+bonap+riühi r+hünd+, nga wan+. Aiana moan+ sapo yimund+hi mbund+hümbö n+moamo fond+wam+ nind+hindan+ an+imbo si ranai boak+boadeandan+ nindou did+yei worambe fandahindüh+ hoeind+himboeyi.

³⁴ S+hei h+imboar+ ra s+hei hohoan+mo ranahand+ ram hai nahurai-anendür+. Asu s+hei h+imboar+ ra aboedayondür+ ana, s+hei hohoan+moambe si ranai boak+boadeandür+imboe. Nga asu s+hei h+imboar+ ranai moaruwaiayo ana, s+hei hohoan+moambe n+mb+ bündearümboe.

³⁵ Ran+imbohündambo deandü se h+bad+hümbö, nga asu s+hei hohoan+moambe si amaro ranai n+mb+ndeamboe.

³⁶ Asu munquambo hohoan+moambe s+hei fiambe ranai si yang+r+ boak+foareandüh+ gorügoan+n+ n+mb+ n+mar+koate-ayondür+ ana s+heimbo si ranai boak+boadeandür+imboe ram hai si boakafoareand+ nou,” mehu.

Sisas ai Farisi nindouyomo asu ah+nümbi hohoan+mo fifirundeimbi bogori+yomo ahamumbo papi-hoaf+marapur+

³⁷ Sisas ai watapor+imbora mbura asu Farisi nindou mam+ ai hoafi+yundüh+ yahundoya, “Dügüfi dagoade-nd+hoamboane,” mehundo. Ran+yu asu Sisas ai hüfu far+fi ses+ fond+hü mamaru.

³⁸ Ran+yo asu Farisi nindou ranai Sisas wari popaikoate n+marü ses+ ra masesuwa hepün+meffiyu.

³⁹ Adükari ai hoafi+yundüh+ yahuya, “Farisi nindou seana hoe s+im+ndi hip+r+ asu ses+ foefe ses+ hip+r+ ra moanambüh-ane ndoru popoaiar+hoemo. Nga s+hamund+ wagabeyah+ ana h+mbuhün+ hohoan+mo asu munquambo moaruwai hohoan+moane amaropur+.

⁴⁰ Seana h+h+ndi hohoan+mo-yomondeimb-anemo n+imboe sapo God weindan+ naf+marand+ ai wagabe-amboan+ naf+marand+.

⁴¹ N+ne hohoan+mo aboedi s+hamund+ ngusüfoambe amaropur+ ranambo nindou did+yei n+ne napo mbon+imbo-ar+hümündi ranaheimbo fand+haundür+. Rawarund+ an+imbo asu s+hamund+ munquambo moatükun+ ra aboedi yang+r+nd+imboe.

⁴² Farisi se h+poan+imboembou-anemo! N+imboe sapo seana munquambo akid+bou sesambefembo moatükun+ wamb+fi nahurai ranane se yimungurundümo mburu asu 10 ranahand+ ngorü bidifir+ ra God+imbo yiboboru as+hoemo. Nga seana mbumund+ hohoan+mo asu God+imbo ngusüfo pefembo hohoan+mo ranahambo hin+ng+r+umboanemo. Se ran+ hohoan+mo ra afind+ hohoan+mo-nd+mondüh+ asu se ngorü ah+nümbi ra hin+ng+ife poan+.

⁴³ Farisi, se h+poan+imboembou-anemo! Nga seana Suda-yafe rotu wor+ ranambe bogor+imbofe n+mar+imboanemo hohoan+moemo. Asu nindou ai s+hamumbo nindou afind+ h+imboahü h+h+fi-mb+r+hümuna yahomo houmboanemo.

⁴⁴ Se h+poan+imboembou-anemo! Se hoefekoateimbi yif+ambe nahurai-anemo. Nindou yif+ambe ranahambo fifirifekoate ran+wam+ hei hehi asu ran+nambo moaruwai tükümehind+. Yahurai-ane s+hamund+ moaruwai hohoan+mo wagabe ragu amaropur+ ranai nindou-yafe hohoan+mo moaruwaimbo-ndeandür+imboe,” mehu.

⁴⁵ Nindou mamî ahîñumbî hohoanîmo fîfirandeimbî ai hoafiyuhî yahuya, “Yamundo-randeimbî, se ranî hoafî Farisimbo hoafayafî ranana yîhoefombo kameihî moaruwaimbo-rowamunûhanafî,” mehuamboyu.

⁴⁶ Asu Sisas ai hoafiyuhî yahuya, “Ahîñumbî hohoanîmo fîfirundeimbî, Se hîpoanîmboembou-anemo. Seana nindou bidîfirîyei daboahamîndîwamî nîmboreimbî mbîsahûmûndî yahomo houmbo hûputûpurûndîmo nandundûhanemo. Asu seana ngîrî akîdou-amboanî warî pandundî nîmboreimbî moatûkunî aheiwamî manandundî ranahambo farîhefendûrî hefe semîndîmbo, nga wani.

⁴⁷ Se hîpoanîmboembou-anemo! Nga seana Godîndî hoafî hoafiyomo rundeimbî sihamundî amoa mamî hîfokoa-marupurî ranahamundî yîfambe yihururu arundî.

⁴⁸ Seana nafuyomo-ndûhanemo, sapo sihamundî amoa Godîndî hoafî hoafiyomo-rundeimbîmbo hîfokoamarûpurî ranahambo aboed-ane yahombo. Nîmboe sapo ai ahamumbo hîfokoamarûpurî, nga se ahamundî yîfambe yihururu arundî.

⁴⁹ Asu aboedî ndorîhoayoweimbî hohoanîmo Godîndî-mayo ranai hoafiyowohû yahoya, ‘Ro Godîndî hoafî hoafiyomo-rundeimbî asu hoafî sowandûmo homo-rundeimbî ra koandîhe-heapuranî bidîfirî hîfokoandupurî-mboemo, asu bidîfirambo moaruwaimbo-ndûpurîmboemo,’ meho

⁵⁰ Munguambo nindou hapondanambe ai hûtiyomo Godîndî hoafî hoafiyomo-rundeimbî hîfikoamarûpurî. Horombo God ai hîfî nda nafîrandambe peyo haya sîñimbo hapondadîdî nîmorehî nindowenihî burayei aheimbo yagodîmboe, nga ranî sîngumbo anîmbo tîñîrîfo ndahûmûndimboyei.

⁵¹ Ai nindou hîfokoako-marûpurî Aber nînguwamî pîyo haya sîñî Sekarai nînguwamî kîkîre hîñîngîmareandî. Nga asu ranahambo Godîmbo sesî sihefe fondîkîmî Godîndî worambeyo kefoaru marundî. Munguambo moaruwai hohoanîmo ranahandî hûti ra nindou hapondanambe burayei aheimbo ranî sîngumbo anîmbo tîñîrîfo ndahûmûndimboyei.

⁵² Ahîñumbî hohoanîmo fîfirundeimbî, se hîpoanîmboembou-anemo. Nga seana fîfirîfe aboedî semîndîmbo-mayo ranahambo yipurî papîru hîñîngîrundûhanemo. Nga seana sihamundîhoarî kefoundûhiyomo-poanî, nga asu bidîfirî ai kefoefe fîfirîfe semîndîmbo seianî-ane asu se nafî gûrarundûrî,” mehu.

⁵³ Sisas ai worî nîmarûmbî ra hîñîngîre hayambo hu-ane ahîñumbî hohoanîmo yamundu-rundeimbîyomo asu Farisiyomo ai ahambo moaruwaimbo-rûwurîhî dûdûdûmarurî.

⁵⁴ Ai ahambo refî hoefiyuwani asu aboedî simborî hoafîkoate-nduanî ahambo papî-hoafîndîhurî yahomo houmboemo ramarûwuri.

12

Farisi-yomondî yimbu yafambeimbî hohoanîmo ranahambo hîbadûmbo (Matyu 10:26-27)

¹ Nindou afîndî tausen gugureandûhiyo asu simborî tîñîrî yipûtapûrîmayei. Raniyu asu Sisas ai ahambo sînggurû-rundeimbîmbo boatei hoafîyupurûhî yahuya, “Se Farisi-yomondî fufudîgoyorandeimbî moatûkunî yis ranahambo hîbadûmbo. Ro hoafayahî ranana ahamundî yimbu yafambeimbî hohoanîmo ranahambo anahî hoafayahî.

² Nîne-moatûkunî munguambo hapondanambe gabudambe engoro ranana asu sînggunambo weindahî gabudîwamî nîmoamo yagodîmboe. Asu nîne-moatûkunî munguambo dîbo mengoro ranai weindahî fîfînde fîfîndendamboe.

³ Nîne-moatûkunî nîmbî nîmaroanî hoafîmayei ra asu si peyowohû hîmborîndeimboyei. Asu nîne-moatûkunî se-dîbo yipurî parîhi hehî hoafî sîmoasinambo wataporîmbo-marîhûndî ra weindahî worî bogîmondîwamî nîmboeimbo pukîna hoafîndeimboyei,” mehu.

Sîhirî Godîmbo yanggîrî anîmbo yîhîmbo-ndîhurîmboane (Matyu 10:28-31)

⁴ “Wandafî mamî, ro siheimbo hoafehandûrî, nindou fi hoearî yanggîrî hîfokoaru arundî ranahambo se yîhîmboyoipoanî, nga asu ngîrî yîfiáfî ana hîfokoandundî.

⁵ Nga ro daboe yîhîmbombo ra siheimbo hoafîndamboyahî. Godîmbo se yîhîmbondeî sapo ai anîmbo hîfokoefe mburîmbo hai ngoafînambo koarîhefe rambo ngîñîndeimbayû ranîmbo-hûnda. Anîhondane, mamî ranahambo yanggîrî anîmbo yîhîmbondefomboane.

⁶ Ndu akîdou hondahûfeimbî ra yimbu toeanambo yanggîrî-ane pemîyei sahûmûndî arîhûndî. Nga asu God ai ngîrî mamamboanî mîtanîndamûndu.

7 Nga asu God ai nūngunūmbi mbiri+nanjyo sihafī mbiroambe amaro fifireamboani. Ranimbo-animbo se yihimbo-ndeimboyei, seana Godindī hīmboahū ndu akidou ranaheimbo ngasündi-hindürimboanei,” mehu

Sihiri yihimbokoate Sisasindi ndüri weindahi hoafindefomboane

(Matyu 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

8 Sisas ai hoafiyuhī yahuya, “Ro sihamumbo hoafehapurī nindou düdi nindou hīmboahū nūngumbo ro Sisasimbo anihondūmbo-rihinimboanahī ehu ana, simborī nindou ranahandī ndürī Nindou Hondū ro Godindī sūnambeahindī nendi-yomondī hīmboahū nindou ranana wandani mbisamboyahī.

9 Nga asu nindou düdi nindou hīmboahū nūngumbo wamboya moai ahambo anihondūmbo-rihinī ehu ana, asu simborī amboanī Godindī sūnambeahindī nendi-yomondī hīmboahū ai wandiyupoanī mbisamboyahī.

10 Nindou düdi ai Nindou Hondūmbo moaruwai hoafayu ana, God ai amboawi mbüsūmbui. Nga nindou düdi ai Yifiafi Aboedī ranahambo moaruwai hoafayu ana, God ai ngiri amboawi mbüsü, nga wanī.

11 Ai sihamumbo rotu worinambo papi-hoafi hīmboriyomo-rundeimbī asu bogori nindou-yomondī hīmboahū ndowapundūmo ngomondanī ro nūngunahurai asu nini hoafi hoafimandefī mbisimo houmbo ranahambo afindī hohoanīmondīmboemo.

12 Mamī ranī-simboanī animbo se nīne hoafi hoafimbo ra Yifiafi Aboedī ranai sihamundī hohoanīmoambe horinde dagapurimboe,” mehu.

Kaki afindeimbī nindoundī hihindī hohoanīmo kafeofe hoafi

13 Nindou afindī gugure mengoro ranambeahindī mamī ai hu Sisasimbo hoafiyuhī yahuya, “Nindou yamundo-randeimbī, se wandī amongoambo hoafindafanī ai apendi-mayo napo yihoehī ra yibobondīhoa-mīndembo,” mehuamboyo.

14 Asu Sisas ai hoafiyundowohū yahuya, “Dīdī ai hoafīmayuwamboyo ro sihafandī papi-hoafi hīmboriyohū yibobofembo rana?”

15 Asūkai hoafiyundürühī yahuya, “Se ndondīhi hībadīhūmbo, nga munnguambo moatükunī semīndimbo afindī hohoanīmondīmboemo. Nga se ngiri koadürü koadürümbo nīnggo napo ranīfihī ndowandīfi,” mehu.

16 Sisas ai kafeofe hoafi ra wataporimbo-randühīya, “Nindou napo afindeimbī mamī ranai hīfi ranīfihī nūmbürī hīfīreandanī afindī safīmayo.

17 Nindou ranai aimbo nīmarū hohoanīmoyuhūya, ‘Ro nini nūnūngundīheambo, nga nūmbürambeahindī sesī ra kurīfembo fondī wanayo,’ mehu.

18 Ranīyu asu hoafiyuhīya, ‘Awi ro nda süngundīhea. Wandī sesī worī ra munngu birīboadīhe mbundīhambo mamī afindī worīmbondīhī mbundīhambo wit asu amurī napo ra kundīheamboyahī.’

19 Rananimbo wandīfimbo hoafīndahühīya, ‘Hapoana afindī hīmboanī aho ra sesīambo aboedī napo ra wanjei-ane. Nga nīmandefī sesī ra dagudifī hoe ndīmīndefī raraondīhundühī hīhīfi-hīhīfīndefo,’ mehu.

20 Nga asu God ai hoafiyundühī yahuya, ‘Seana ngusūfokoate nindou-anafī! Hapo nīmīkoanī animbo se yifīndamboyahī. Nga asu nindou dīdī ai napo sihafī-mayo ndorandīfi masīhawandī ra mandemūnda?’ mehu.

21 Yahurai animbo nindou dīdīyei napo afindeimbayeī aheimbo tükündīfemboe, nga aiana Godindī hīmboahū napo-koate-anei,” mehu.

Ngusūfo pukīyowohū afindī hohoanīmoyo hoango hoafi

(Matyu 6:25-34)

22 Sisas ai ahambo süngurū-rundeimbīmbo hoafiyuhī yahuya, “Ro sihamumbo hoafehapurī nda, Se nini sesī madagudifī mbisimo asu nini hoearī yīhoefī fi gabudīmandīhu mbisimo houmbo afindī hohoanīmondīmboemo.

23 Yanggiri nīnggo ranane adūkarī hamīndayo, nga sesī ana moanane asūkai fi-ane adūkarī hamīndayo, nga hoearī ana moanane.

24 Asu awi se ndu nīmoamo ahahabodei ranaheimbo hoeirundürī. Ndu ranai ana moai nini-moatükunī hoarī hīfīkarīhi, sesī yimūngurīhūmūndī hei worambe sihehi raraorihūndī, nga aheimbo ana God ai sesī ra sagadürī arandī. Nga seana ndu ranahaimbo ngasündīhi-ndürimboanei.

25 Se ranī-moatükunīmbo afindī hohoanīmoayahī ranai ngiri fandīhenīnani akidou gedühī safī yanggiri nīmbafi.

26 Asu se akidou moatükunī yahurai ra ndofe hīfandīyokoate-ayahī ra asu nūngundo adūkarī moatükunī ra hībadīmandanda?

²⁷ Njũgure hayamboyo wohi ahuriyei arihũndi ra hoeiru, aiana moai ahei fimbõhũnda hoeari kakĩyei asu ratũpurĩyei rĩhũndi. Nga ro sihamumbo hoafepapuri horombo adũkari bogori Soromon ai napo afĩndeimbĩyu, nga ahandi yihuru aboedi yihuru-maramũndu ra wohi ahuri ranai Soromonĩndi yihuru ra ngasũndeamboane.

²⁸ God ai wohi hapondani yangĩri amaro ra hifihi hoeari yihurure hĩnĩngĩreandũhani, nga asu sũmo ana haiamba pifemboane. Se akĩdou anihondũmbofe-koate-yomondeimbĩ God ai sihamumbo amboa hoeari yihurundeapurĩmbui.

²⁹ Se nĩnĩ sesĩmboyo mbĩsei asu nĩnĩ sĩmĩndĩramboyo mbĩsei hehi ranahambo afĩndi hohoanĩmondei ngeimboyei, nga yowanĩ.

³⁰ Godĩmbo anihondũmbofe-koate-yeimbĩ ana mũngu moatũkuni ra semĩndĩmboane hohoanĩmoaye, nga Ape God ai fifiĩreamboani se semĩndĩmbo afĩndi hohoanĩmoaye ra.

³¹ Nga God ngĩnĩndi hifandarandi ranahambo kokondũndani anĩmbo rani amboanĩ dagapurĩmbui,” mehu.

*Aboedi napo gugurĩfe hohoanĩmo
(Matyu 6:19-21)*

³² “Sipsip afĩndĩfuri ra se yowanĩ yĩhĩmbo-ndeimboyei, nga ndũhĩ sũhũsi, sihei Ape ai siheimbo amboanĩ ngĩnĩndi hifandarandi ranambe hifandiyondũrĩmbo yifirayũ.

³³ Se sihamundi napo ra kakĩfihĩ koandĩhou mbundu asu napo-koate-yeimbĩ ranaheimbo kakĩ ra dabudũri. Se kakĩ foefe hĩpĩri yahurai ndowandũmo nĩmai moaruwaiyo rakoate-yoweimbĩ asu rananĩmbo aboedi napo sũnambe gugurĩndũndi. Ngĩri sũnambe ana fandihoayo, ngĩri hũmbuhĩnĩ nindou ndahũmũndi asu sũsĩmbũmĩ ai dagũdi.

³⁴ Sihei ngũsũfo ana sapo nahi sihei napo yangĩrihĩ anĩmbo kũndarũmbui.”

*Nafĩndihũmĩndi nĩmandĩmbo hĩbadĩhũndi
(Matyu 24:45-51)*

³⁵ “Se hoeari yihuru-rĩhũmũndi amarei nou nĩne-moatũkuni tũkũfemboayo ranahambo hĩbadũhũndũhĩ sihei ram ra yimundĩhĩnda simbeyowamboane.

³⁶ Se ratũpurĩyei rĩhũndeimbĩ nahuraindeihĩ asu ahei bogorĩmbo nindou ai nĩmorehĩ semĩndĩmbo si ra hu mbura asu hĩhĩrĩfi huanĩ nou hĩbadĩhorĩ. Ai sũfu yipuri fihĩ pĩrako-pĩrakondandani nĩmai yipuri sũbũdĩhehindĩ.

³⁷ Asu ahei bogorĩ nindou ranai hu hĩmboyuwanĩ yapombofekoate yangĩri nĩmarei ahambo hifandarĩhorĩ ana, ai hĩhĩfi-hĩhĩfĩndei. Ro siheimbo anihondũmboanahi hoafehandũri bogorĩ nindou ranai ahandĩ warĩhoandarũmbĩ ngĩsĩharĩ hoeari ra yimũndĩhai mbunda hoafĩndũndũranĩ sesĩ fondĩkĩmĩ nĩmandeianĩ dũdĩ sesĩ dagadũrũmbui.

³⁸ Ratũpurĩyei-rĩhũndeimbĩ ranai nĩmbĩ mbusũmomboyo asu si hoafĩmboyo hifandĩhũmo nĩmareianĩ ahei bogorĩ nindou ranai hu hoeiareandũri ana, ai hĩhĩfi-hĩhĩfĩndeimboyei.

³⁹ Se fifiĩndĩhindĩ sapo worĩ aharambũri ranai nĩnĩ-sĩmboanĩyo hũmbuhũnĩ nindou tũkũfemboayo ra fifiĩrĩreandĩ ana, tũkũndafu hũmbuhũnĩndĩmboemo mbũsĩ haya gũnde nĩmandũmbui.

⁴⁰ Ranĩmboane se-amboanĩ hĩbadĩhũmo, nga Nindou Hondũ ranai tũkũfembo ra mĩtanĩ-rĩhũmũndi hehi hĩdĩbo-hĩdĩboyeiambe anĩmbo kudũmbui,” mehu.

*Nindou ratũpurĩyafani-rĩnandeimbĩ aboedi asu moaruwai ranahafandĩ kafeje hoafi
(Matyu 24:45-51)*

⁴¹ Pita yahuya, “Adũkari hoafayafi nda yĩhoefĩmbo yangĩriyafi asu mũnguambo nindoumboayafi?,” mehuamboyo.

⁴² Sĩmborĩ Adũkari ai hoafiyuhĩ yahuya, “Nindou dũdi ai aboedi ndore anihondũmbo fifiĩreandeimbĩyu haya aboedi ratũpurĩyu randeimbeyua? Nindou ranahambo ahandĩ bogorĩ nindou-mayu ranai anihondũmbo-rĩri hayambo wambo worambe sesĩnapo enjoro ra hifandiyohũ ratũpurĩyomo rundeimbĩ nindou ai sesĩ semĩndĩ simboanĩ segopurĩ rambõhũnda kaboadirĩ hĩnĩngĩndĩrũmbui.

⁴³ Nindou ranahandĩ bogorĩ nindou ranai worambe tũkũfi hoeirirani ratũpurayũ ana, moanĩ afĩndi hamĩndi hĩhĩfi-hĩhĩfi-mbiyuwamboane.

⁴⁴ Ro sihamumbo anihondũmboanahi hoafepapuri, bogorĩ nindou ranai nindou ranahambo ahandĩ mũnguambo moatũkuni ranahambo hifandĩmbo bogorĩmbondĩrũ hĩnĩngĩndĩrũmbui.

⁴⁵ Nga asu nindou ranai yare hohoanĩmoyuhũya, ‘Awi, wandĩ bogorĩ nindou ranai ngĩri nĩmehũnou hĩhĩrĩndũfi dũdu,’ yahu haya bodĩmondĩ ratũpurĩyei rĩhũndeimbĩ nĩmorehĩ nindowenihĩ ranaheimbo bubuhaiyu sesĩ sesũ bia ndũmũndũ haya hĩhĩndĩ hohoanĩmondũmbui.

⁴⁶ Nga asu bogorî nindou ranahambo ahandî ratûpurî-yu-randeimbî ranai mamî simboanî ngîrî tükündîfiyu mbüsî haya hîdîbo-hîdîboyuambe anîmbo tükündîfimbui. Rananîmbo bogorî nindou ranai bubundurî mbunda koandîheiranî ngu nindou bîdîfîrî hîmborîkoate-yei rîhîndeimbî babîdîmbo nûngumbui.

⁴⁷ Ratûpurî-yurandeimbî ranai ahandî bogorî nindou ai refembo yifirayu ra fîfîreandî, nga ai refekoate-yu, asu bogorî nindou ai yifirayu sîngufekoate-ayu ana, bogorî nindou ranai afîndîmbo bubundurîmbui.

⁴⁸ Nga asu ratûpurî-yu-randeimbî ranai ahandî bogorî nindou yifirayu ra fîfîrîfekoate-yu haya ndofe ratûpurîkoate-ayu ana, asu yimbumamîmbo safî bubumboani. Sapo nindou dîdîyei afîndî hamîndî masahûmîndî ana, asu sîmborî afîndî hamîndî mbîsehîndamboane. Asu nindou ranahei warîhû afîndî hamîndî asîhehîndî ana, asu sîmborî afîndî masîhehîndî ra ngasûndeandeimbî segodûrîmbo hohoanîmombeye-amboane.”

Sisas ai nindou yikûrûbüfe-ndûrîmboyu makusu

(Matyu 10:34-36)

⁴⁹ “Ro makosahî nda hîfî ndanîhû hai pûpîfemboyahî makosahî asu hai ranai yimbeyowa sahehea yifîar-ayahî.

⁵⁰ Nindou hoeambe hundûrîyei nou ro asûbusî afîndeimbî hundûrî-ndamboyahî, nga hundûrî ra awi moai hundûrîyahî ranîmboanahî ngusûfo sîyahyahî.

⁵¹ Se randîhi hohoanîmondeihîya, ‘Ai ana yifîarî yifîarî hîfî ndanîhû engoro ra kîkîfembo makusu-ane,’ mbîseimboyei, nga wanî. Ro moai yifîarî yifîarî ranahambo kîkîfembo kosahî, nga nindou yikûrûbüfe-ndûrîmboyahî makosahî.

⁵² Hapondanî peyo haya aho ra nindou mamî ai ahandî fikîmîndî hon-dahûfeimbîmbayû ana, yîbobondahîmboyei. Rananîmbo yimbumbûndafe asu ngorû ngîmeimbîndei hehî sîmborî sîmborîndeimboyei.

⁵³ Rananîmbo yîbobondahî mbundîhû, nîndowenihî nîmorî ai afîndambo asu afîndî ai nîmorîmbo hûrûtûrî-ndamboyahî. Asu nîmorehî ai ahandî nîmorehî nîmorî-dîbo sîmborî hûrûtûrîndafe asu yamongoamîndoho ai sîmborî hûrûtûrîndafe rarandeimboyei,” mehu.

Munguambo nindou nîne-moatûkunî tûkefeyo ranahandî nîmîndî moai fîfîrîhîndî

(Matyu 16:2-3)

⁵⁴ Sisas ai nindou afîndî ranaheimbo hoafîyundûrîhî yahuya, “Se hoeirîhindanî hûfîhamîndî hanuwanîpoedî hoenîmbanî sîfowanî hoeirîhindûhî hoendîmboe seianî asu hoeyo arandî.

⁵⁵ Asûkai se hoeirîhindanî ngîrîsafînîpoedî werî sîfowanî yahîmondîmboe seianî asu yahîmoyo arandî.

⁵⁶ Seana yimbu yafambeyeimb-aneî, sapo se fîfîrîhîmboaneî nîne moatûkunî hîfînî asu sînambe tûkefeyo ra. Asu nîmboe nîne-moatûkunî hapondanî God ai ratûpurîmayuwa tûkefeyo ra fîfîrîfekoate-ayeia?” mehu.

Dûdi sîhambo hoafîmayunî dîbo hoafî dîdîboadondowandî

(Matyu 5:25-26)

⁵⁷ “Nîmboe sîhafîhoarî yîbobofekoate-ayafî nîne-moatûkunîyo aboedayo ranahambo-boa?”

⁵⁸ Asu nindou ngorû ai sîhambo papî-hoafîyonîmbo mbüsû haya yîbobore-randeimbî sowana hoafî hîmborîmbo ndemûndûnîngûanî ana, se nîmai ngafî nafînî aboedî-aboedî-ndafîneandî. Asu se refekoate-ayafandî ana sîhambo papî-hoafî ranî-randeimbî nindou ranai hoafî hîmborî-yu-randeimbîndî warîhûdeanîna, prisman ai karabusambe hîningîndeanîmbo.

⁵⁹ Ro anîhondûmboanahî sîhambo hoafehanî, se rando nîmandîfîmbo kakî pemîndafî mehomo sîmogodûhî pemayafî anîmbo tükûndafoamboyahî,” mehu.

13

Nindou dûdi anîhondûmbofekoate-ayu ana awarîndîhoembui

¹ Ranî-sîmboanî nindou bîdîfîrî ranai Sisasîmbo rarîhi hoafîyeihîya, “Nindou Garirîhîndî bîdîfîrî ai nîndîhondî hîfokoaru Godîmbo sîhondane Pairat ai hîfokoamareapurî. Ranîyo asu ahamundî horî ra nîndîhondî horî Godîmbo saimbo hîfokoamarundî ranî bîtapîre mamîkarîmayo,” masei.

² Sisas ai hoafîyuhî yahuya, “Ranî-moatûkunî tükûmefeyo ra se rarîhi hohoanîmoyeyanî ahei moaruwai hohoanîmo ra Garirîhîndî bîdîfîrî ranahei moaruwai hohoanîmo ra ngasûndeamboyo?”

³ Wani, nga ro anihondumboanahi hoafehanduri, Se sihei hohoanimo ra didiboadofo-koate-aye ana, munguambo siheimbo amboan yahurai tukundifendurimboe.

⁴ Asu nunguriyei 18 nindou Siroamihundi aheimbo nimoiei wori hoandari piyowohu hifokoamareanduri rana? Se rarihi hohoanimoeyani, Nindou worinambo hifokoamareanduri ranahei moaruwai hohoanimo ra Serusaremihundi bidifiri ahei moaruwai hohoanimo ra ngasundeamboyo?

⁵ Wani, nga ro anihondumboanahi hoafehanduri, se sihei hohoanimo ra didiboadofo-koate-aye ana, munguambo se-amboani yifindeimboyei," mehu.

Nimi hisiyo rakoate ranahandi kafoefe hoafi

⁶ Sisas ai mam kafoefe hoafi wataporimbo-randuh yahuya, "Nindou mam ai ahandi wain numburambe sufuri nimindi ra hifimareandi. Raniyo sungunambo sufuri nimindi ra hisiyohupo yahuhaya mahu, nga moai hisi mamamboan hoeireandi.

⁷ Raniyo asu nindou ranai ahandi numburambe ratupuriyu-randeimbi ranahambo hoafiyunduh yahuya, 'Ro sufuri nimindi nda ngimi himbani sin himboyarihandi moai hisiyorandi, nga hitiboadowandi. Ai hisi-koate moani hoangire haya nngombo numburi hifi bidifiri gabudarandi,' mehu.

⁸ Nga asu ahandi ratupuriyu-randeimbi ranai simbori hoafiyunduh yahuya, 'Ritifo, awi moani mam himbani nnggo hoeireanduh animbo, nga hisimboyohupo. Asu awi ro nini rani-fikimi hifambi kakindih mbundih, asu yafisuhumi afumambe pupindih hoeindheamboyah.

⁹ Randihe hoeindheandane ngoru himbani ra hisindoani ana, aboed-ane, nga hisi-koate-ayo ana, hitifoefemboane," mehu.

Sisas ai moani ngoafimbo nimarimbo sihi nimorehi mam aboedimareandi

¹⁰ Sisas ai Suda-yafe moani nimarimbo si ranambe ahei rotu worambe yamundimareanduri.

¹¹ Raniyo ranih ni morehi mam, 18 himbani ahandi fiambe moaruwai nendi nimarimbo amoefoe semindi haya homarandi. Asu ahandi daboad hamindi ra fare hayamboyo asu moai mbumundi botife nngorandi.

¹² Raniyo Sisas ai hoeireanda mayoa mborai mehundowa mahowa hoafiyunduh yahuya, "Me, hapoana angunimbomayafi ra aboedi anafi," mehu.

¹³ Sisas ai ahandiwami wari manande-andamboyo asu nimehounou mbumundi botife nngombo Godimbo aboed-ani yaho ngusifo pamareri.

¹⁴ Raniyo Suda-yafe rotu wori hifandandembi bogori ranai nginindimayu Sisas ai moani nimarimbo sihi nimorehi aboedimareandi ranimbo. Nindou ranai hoafiyuh yahuya, "Sapo 6 si-ane ratupurimbo siayo. Nga sapo aboedifembo ana, rani si animbo refemboyosi, nga moani nimarimbo si ana yowan-ane," mehu.

¹⁵ Adukari ai simbori hoafiyuh yahuya, "Seana yimbu-yafambeimbi nindou-anemo! Asu se moai sihamundi burimakau asu dongi ra munguambo si asu moani nimarimbo sihi ranamboan wofi fufurihounduri mburu hoe simindimbo sowandumonduri homo rundiyo?

¹⁶ Nimorehi ro aboedimaritheandi, nda ai Abrahamindi nimir-ane, asu ahambo Satan ai 18 himbani kikihiramundi manungu-ane. Asu ro ahambo moani nimarimbo sihi aboedambo-fembo ra ahinumbiyo."

¹⁷ Sisas ai yare hoafimayu-wamboemo asu ahandi hurutumbi-memo ranai amoanngambo-mefundi. Nga asu bidifiri afindi menjoro ranai aboedi moatukuni ramareandi ranimbo hihifi-hihifimaye.

Sisas ai hoari akidouhundi adukari tukufembo kafoefe hoafi hoafimayu (Matyu 13:31-32; Mak 4:30-32)

¹⁸ Sisas ai hoafiyuh yahuya, "God nginindi hifandarandi ra nungunahurayowa? Asu ro nungundihe yibobomandihea?

¹⁹ Ai rahurairane, nindou mam ai ahandi numburambe mastet hoari hambomo nahurai akidou hifireanduhani. Asu hoari akidou ranihundi adukari tikoani nahurai nngowani, ndu ai raniwami ngeramboruh arihundi," mehu.

Fufudogoyo-randeimbi moatukuni yis ranahandi kafoefe hoafi (Matyu 13:33)

²⁰ Asukai Sisas ai hoafiyuh yahuya, "Ro asukainda God nginindi hifandarandi ranahambo nini-moatukunifih yibobomandihea?

²¹ Nimorehi ai fufudogoyo-randeimbi moatukuni yis semindi haya wamburambe fraua bubufoare mbura yis ra babifoareandan fufudogoyo hafo nahurairane," mehu.

*Nafitambe akidou nafi ho**(Matyu 7:13-14, 21-23)*

²² Sisas ai Serusaremnambo huhüyu munjambo adükarî ngoafti asu akidou ngoafti aheimbo wataporimbo-marandürî hu.

²³⁻²⁴ Nindou ngorü ai Sisasimbo hoafiyundühi yahuya, “Adükarî, yimbu mamî nindou yanggîrî nafi aboedambo-mandahindiyoy?” mehuamboyo. Ai simborî hoafiyuhî yahuya, “Yipurî nafitambe akidou ranambe kefoefembo hütihütindei, nga nindou afîndî ai-amboanî hütihütî-ndeimboyei ranambe kefoefembosî, nga ngîrî-ndeî.

²⁵ Süngunambo worî aharambüri ai yipurî papareandî ana, se weindanî nîmboeimbo yipurîfihî pîrako-pîrako-ndîhündühi anîmboya, ‘Adükarî, yipurî sübüdühawamunî,’ mbîseimboyei. Nga simborî hoafîndühiya, ‘Ro moai sîheimbo fîfîrî-heandürî,’ asu ‘Se nahani-hündamboyei?’ mbüsümbui.

²⁶ Rananimbo se hoafîndafühîya, ‘Ro se-dîbo sesî sahusifî hoe simîndefî asu yîhoefî ngoaftî hohü yamundowamunî marandî’ mbîseimboyei.

²⁷ Asu ai sîheimbo hoafîndühi anîmboya, ‘Ro moai sîheimbo fîfîrî-heandürî, nga asu nahani-hündamboyei? Andai ragu, nga seana moaruwai hohoanîmoyei rîhündembaneî,’ mbüsümbui.

²⁸ Se aranîdeihî asu yahafî hitîhündühi nîmboeimboyei, nga Abraham, Aisak, Sekop asu Godîndî hoafî hoafiyomo-rundeimbî ai God hîfandarandî ranambe nîmandeimboyei, nga asu sîheimbo ana ragu moeindanî pindîhirîmboyei.

²⁹ Rananimbo nindou afîndî ai hüfîhamîndî süfuwanîpoedî, hanuwanîpoedî, hîmborî yimbunîpoedî ai God ngîrîndî hîfandarandî ranambe sesî fondîkîmî tükündahi nîmandeimboyei.

³⁰ Rananimbo nindou dîdîyei haponda adükarîmboehindî aiana süngunambo akîdumbo-ndahimboyei, nga akîdumboehindî aiana süngunambo adükarîmbo-ndahimboyei,” mehu.

*Sisas ai Serusaremimbo hipoambo-marandî**(Matyu 23:37-39)*

³¹ Ranî-simboanî Farisi bîdîfîrî ai sîfomo Sisasimbo hoafiyomondowohü yahomoya, “Andai ndanühündambo ragu hafî, nga Herot ai sîhambo hîfokoefenînambo yahumboanî!” mehomo.

³² Sisas ai hoafîyupurühî yahuya, “Ngomo nindou sisîndîra randeimbî ranahambo hoafîndîmo, nga hapo sümbo ana ro moaruwai nendî fiambe nîmareimbî raguanambo-rîheandürî asu nindou aboedambo-rîheandürühî anahî. Nga asu ngîmî si anîmbo wandî ratüpürî ra moendîndî-heamboyahî.

³³ Asu ro hapo, sümbo, asangu ranana nafî ngamboyahî. Nga sapo Godîndî hoafî hoafîyurandeimbî ana ngîrî amurühî hîfokoandüwuri, nga Serusaremîhü anîmbo hîfokoandü-wurîmboemo.

³⁴ Serusarem, Serusarem! Seana Godîndî hoafî hoafiyomo-rundeimbî sîhambo sowana koehefepura masînmî ra nîmoeinambo hîfokoaroapurî arandî. Ro afîndîmbo sîhafî nindou ranaheimbo kakaro hondî nîmorî gugureandürî mbanendî hoareharamîndo nou mbanendî hoarehî-fendürîmbo samboyahî, nga moai se yîfîrîyei.

³⁵ Haponda sîhafî worî ranambe nînî akîdou-amboanî yanggîrîkoate worî yanggîrî hamîndîndîmboe. Ro hoafehanînî, se ngîrî hoeindî-hindîrî, nga ngombo se wambo randîhi hoafîndeihiya, ‘God ai aboedî-aboedî-mbîriramboane Adükarîndî ndürînambo akusu nda,’ mbîseimboyei,” mehu.

14*Sisas ai nindou angünümbî aboedîmarîrî*

¹ Moanî nîmarîmbo sihî Sisas ai Farisi bogorîndî worambe sesî sesîmbo mahuwa nindou ai ahambo ndorüwuri hîmboarî safühîmarüwuri.

² Ranîhü nindou mamî yîrîwarî fîyuweimbî mamaru.

³ Ranîyo Sisas ai Farisi nindou-yomo asu ahînmümbî hohoanîmo fîfîrîundeimbî-yomo ahamumbo hoafîyuhîya, “Moanî nîmarîmbo sihî ra nindou aboedîfemboyo asu yowanîyo?” mehu.

⁴ Nga asu ai moai ahandî hoafî simborî hoafîyomo. Ranîyo asu Sisas ai nindou ra serümündü aboedîrîrî mbura koamarîherü.

⁵ Sisas ai ahamumbo hoafîyupurühîya, “Sîhamundî nîmorîyo asu burmakauyo ai moanî nîmarî sihî feamonngoambe pîrayo ra nîmai hümandîhouyo asu wanîmandîyo?” mehu.

⁶ Ranîyomo asu moai ahambo simborî hoafîyomondo.

Se yowanî sîhafî fimbo roana ndorîthehe-andeimb-anahî yahopoanî

7-8 Sisas ai hoeireapurane nindou sesî sesîmbo hoafîmayua tüküme fundî ranai nîmarîfondî aboedî hamîndîwamî nîmarîmbo hohoanîmo-memonda yare hoafîyuhîya, "Nindou ngorü ai sîhambo nîmorehî semîndambe sesesîmbo hoafînduanî ngafühî ra se nîmarîfondî aboedühî ndowandîmboyafî, nga nindou ndorîhoeimbî ahambo amboanî hoafîyomondowohüpo.

9 Nindou sîhafanîmbo yîboboambo hoafîmayupîra mahafanî ranai düdü sîhambo hoafîndühîya, 'Nindou ndanahambo sîhafî-mayo fondî ra sabado,' mbüsümbui. Randîfiyuwanî asu se amoanîngîndafî mbunda ngafî bîdîfiranî fondîwamî nîmandîmboyafî.

10 Nga sîhambo hoafîndeianî ngafühî ra fondî sapo akîdou yahurîngoaahuri safî-mayo ranîwamî anîmbo nîmandîfî. Rananîmbo sîhambo hoafîmayunîna mahafî ranai ngu hoeindeanînanî wanî hoafînduhüya, 'Wandafî, fondî aboedühî ndanîwamî sühüfî nîmarîfî,' mbüsüwanî asu bîdîfirî amurî mafandîhindî ranai sîhambo nindou adûkaranî mbîseihü ahîndeimboyeyî.

11 Nindou dîdîyei ai ahei fi botarîhindî ana, God ai hîfînambo-ndearümbui. Asu nindou dîdîyei ahei fi hîfînambo-arîhindî ana, God ai aheimbo botîndearümbui," mehu.

Se takîni ndowandîmboyafî

12 Sisasîmbo nindou hoafîmayundoa mahu ranahambo hoafîyundühî yahuya, "Hüfînîmboyoy asu nîmbambeyoy sesesîmbo ra, se yowanî sîhafî ngunîndî, fikîmînîndî, boagîrî, sîhafî napo afîndeimbî wandafî aheimbo yangîrî mborai yahopoanî. Asu simborî amboanî ngorüsîmboanî hoafîndeianî ngafanî sesî ndahünîmboyeyî.

13 Ranamboasî, nga se sesesî-ndafühî ra napo-koate-yeimbî, fi moaruwaiyeimbî, tîngarî moaruwaiyeimbî asu hîmboatîharîyeimbî aheimbo anîmbo mborai mbîsafî.

14 Rananîmbo God ai sîhambo aboedî-aboedîndea-nînîmbui, nîmboe sapo aiana napo-koate-wambo asu ngîrî simborî nîndehîndî. Nga aboedî nindou ai yîfîhündî botîyahîndî simboanî God ai takîni daganînîmbui."

*Sisas ai nîmorehî semîndî simboanî sesesîmbo kafoeffe hoafî hoafîmayu
(Matyu 22:1-10)*

15 Mamî simboanî nindou mamî sesî fondîwamî Sisas-dîbo nîmarühî God ngînîndî hîfandarandî ranambe nîmareimbo sesesî-aye hoafî ra hîmborîyu haya hoafîyundühî yahuya, "Nindou ranai hîhîfî-hîhîfîmbeyeyî-amboane," mehuamboyu.

16 Sisas ai hoafîyundowohü yahuya, "Nindou mamî ai afîndî sesesîmbo hohoanîmoyu haya nindou afîndîmboya 'Mborai' mehupurî.

17 Mamî munnguambo sesî sindî nafîramîndoanî ahandî ratüpuriyu randeimbîmbo hoafîyundowohü yahuya, 'Nindou ro hoafîmehapurî ranahamumbo sowana hafî hoafîyafîpurühî anîmboya, 'Mborai, munnguambo sesî sindî nafîramîndîmboane' mbîsafî.

18 Nga asu munnguambo nindou ranai moeimbo ngîrî dîdefî mehomo. Nga ngorü ai boate hoafîndühîya, 'Ro hîfî pemîya heheambo wamboanahî nga hoeindîhea samboanahî asu ro ngîrî dîdîhî,' mehu.

19 Ranîkîmî ngorü ai hoafînduhüya, 'Roana burmakau 10 ratüpuri-mbohünda pemîya heheambo wamboanahî nga randîhe hoeindîhea samboanahî, nga asu ro ngîrî dîdîhî,' mehu.

20 Asu bîdîfiranambo nindou-mayu ranai hoafîyuhî yahuya, 'Ro ana hapondanî yangîrî nîmorehühî-yahe heheambo wambo ngîrî dîdîhî,' mehu.

21 Ranîyo asu ahandî ratüpuriyu-randeimbî ai hîhîrîfî hüfu ahandî bogorîmbo nindou ai yîboaruko-memo ranahambo hoafîmayundo. Ranîyo asu bogorî ai ngusîfoambe moaruwaiyuhü hoafîyuhîya, 'Nîmehünou asûkai ngafî munnguambo adûkarî nafîhü asu munnguambo akîdou nafîhü, napo-koate-yeimbî, fi moaruwaiyeimbî, yitîngarî moaruwaiyeimbî asu hîmboatîharî ra fufondandîndürî dügüfî,' mehu

22 Süngunambo ratüpuriyu-randeimbî ai hoafîyundowohü yahuya, 'Bogorî, ro ramarîheandî se hoafîmayafî süngu, nga awi fondî anîngö,' mehuamboyu.

23 Ahandî bogorî ai hoafîyundowohü yahuya, 'Ngafî tükündafö hawa akîdou nafî asu nîmambe nafî ngafühî hoeindowandürühî ana hüti hoafîndafanî mbüsühüsiamboane. Rananîmbo wandî fondî ra simongorî-mbeyowamboane.

24 Ro nindou weangurühî hoafîmehapurî ra ngîrî dîdai-amboanî wandî-mayo sesî ra apîndeandî,' mehu," Sisas ramehu.

Nindou düdi ai Sisasimbo süngufembondühi ana ndonde hohoanimonde hoeindeandühi animbo

(Matyu 10:37-38)

²⁵⁻²⁶ Nindou afindî ranai ahandî süngu tümareandamboyu asu aheimbo hihirifi hoafiyundürühi yahuya, "Nindou düdi ai wambo süngureandîrühî asu ahandî hondafindî, nimorehî, nîmorî, akohoandî rehîmamî aheimbo asu ahandîhoarîmbo amboa afindî hohoanîmoyuhü wambo akîdou-yanğîrî hohoanîmoayu ana, nindou ranai wandî süngureandeimbi-yupoanî.

²⁷ Nindou düdi ai wandî süngunambo ahambo tîñîrîfo afindî tükefeyo ranahambo moanane yahu ngîñindî nîngokoate-ayu ana, ai wandî süngureandeimbi-yupoanî.

²⁸ Sapo se afindî hoandarî worîmbombo hohoanîmoayafî ra weangğurühî nîmandîfî hohoanîmondafî nüngunümbî kakînambo worî nda moendîmandîhinî mbîsafî hohoanîmondafî hoeindowandühi anîmbo randowandî.

²⁹ Asu refekoate-ayafî ana, se kambohoanî yanğîrî fondo hîñîngîndo hawa asu moendîfekoate-ndafanî bodîmondî ai sîhambo tîrîfoefe hoafi-ndahünîñîmboyei.

³⁰ Ai randîhi hoafîndehîya, 'Nindou nda worîmbo-marandîyosî, nğa moai moendîreandî,' mbîseimboyei.

³¹ Adükari bogorî nindou nğorü ai adükari bogorî nğorü-dîbo yifiarîmbo hohoanîmoayu ana, ai nîmandü hohoanîmondu hoeindeandühi anîmbo rambüfiyuwamboane. Ai nîmandü hohoanîmondu hoeindeandühi anîmbo 10,000 ami ra 20,000 ranahambo wangeimandîyo.

³² Asu ngîrînduhü ana, bogorî nğorü ai anğunîyuambe anîmbo nindou nğorü koandîheiranî nîmai hu hoafîyuwanî asu aboedî-aboedî-mbeyafîne-andamboane.

³³ Mamî rahurairane se munğambo moatükunî ranahambo ambe yahokoate-ayafî ana, ngîrî se wandî süngurwandîrî-randeimbi tükündaföandî," mehu.

Sisasimbo anihondümbö-fimbî nindou ana sor namî nahurai-ane

(Matyu 5:13; Mak 9:50)

³⁴ Namî ana aboed-ane, nğa namî ra budesowanî aparîkoate-ndoanî ngîrî ahandî aparî ra koadürü koadüründîfe hîñîngîndîfeyo, nğa wanî.

³⁵ Namî moaruwai yahurai ana ngîrî nûmbürambeahîndî sesî ranahambo fandîhendani aboedî tükündîfeyo. Asu ngîrî hîhamoe awai bîtapîndîhu nûmbürambe dîgehundî, nğa wanî. Nğa nindou ai moanî pîndîhimboyei. Se dîdîyei hîmboambeimbayeî ana, ndondîhi hîmborîndei.

15

Sisas ai sipsip mamî mafarîhoayo kafoefe hoafî hoafîmayu

(Matyu 18:12-14)

¹ Takî kakî sowandümo-rundeimbi-yomo asu nindou ai ranahamumbo moaruwai-anemo aseî ranîyomo ai munğambo sîñîmo Sisasîndî hoafî hîmborî-memo.

² Ranîyomo Farisî asu ahîñümbî hohoanîmo yamundu-rundeimbi ai momorî hoafîyomondühi yahomoya, "Hoeiru, nindou ndanai moaruwai hohoanîmoyomondeimbi sepurîmündü hîñîngîreapurî mbura asu nîmarü aibabîdî sesî sowasümo arundî," mehomo

³⁻⁴ Ranîyu Sisas ai ranî kafoefe hoafî ra hoafîyupurühî yahuya, "Nindou mamî ai ahandî 100 sipsip moanğui fandandeimbi-hündî asu mamî ai afarîhoayo ra nüngumandüfia? Ai amurî 99 ranahambo rande hîñîngîndeiranî wafuwamî wohî dagüdi wakîndîhindanî anîmbo asu nğorü mafarîhoayo ranahambo kokonda wakîndeambui.

⁵⁻⁶ Nindou ranai sipsip mafarîhoayo-mayo ra kokora hoeiareandî ana nindou ranai ahandî sipsip ranahambo afindî hamîndî hîhîfî hîhîfîndühi warambuhîwamî nande ndemündü haya nğoaftîna ngumbui. Rananîmbo ahandî nğunîdî asu worîyimburiñeandeimbi ranahaimbo hoafîyuhîya, 'Se robabîdî hîhîfî-hîhîfîndei, nğa ro wandî sipsip mafarîhoayo ra asükai hoeirîheamboanahî,' mehu.

⁷ Ro hoafehandürî, mare yahurai-anîmbo nindou düdi ai moaruwai hohoanîmo hîñîngîre haya aboedî hohoanîmoayu ana, sünambe afindî hamîndî hîhîfî-hîhîfî anîmbo tükündîfemboe. Nğa asu nindou 99 aboedî hohoanîmoyeimbi aheimbo ana ngîrî yahurai hamîndî hîhîfî-hîhîfî tükündîfeyo," mehu.

Kakî mafarîhoayo kafoefe hoafî

⁸ "Nîmorehî mamî ai 10 kakî ambeimbi sepurîmîndoane asu mamî pîmayu. Rananîmbo asu ram yimunde mbunda yîhoarîndo wakîndeandühi kokonda hoeindeamboe.

⁹ Ai kokora hoeireandühi ahandi ngunindi asu woriyimbu-rineandeimbi ranaheimbo hoafiyowohü yahoya, 'Se robabidi hihifi-hihifindei, nga ro wandi kaki mafarichoayo ra hoeirtheamboanahi,' meho.

¹⁰ Mare yahurai animbo, nindou moaruwai hohoanimoayumbü ai moaruwai hohoanimo hinngire haya aboedi hohoanimoayu ana, Godindi sunambeahindi nendi ai hihifi-hihifi-ndimboemo,' mehu.

Nindowenih i nimori ngoafi hinngire anguni mahu kafeefe hoafi

¹¹ Raníyu Sisas ai hoafiyuhíya, "Nindou mamí ai nindowenih i nimori yimbumarapiri. Ndawandiri,' mehu. Raníyo asu afindi ai napo ra nimori yimbumbo yibobomareapiri.

¹³ Raníyo asu moai amítata akidi ai ahandi napo ra sagaduri mbura ranifihindi kaki ra semündü mbura anguni ngorü hifina mahu. Ranühi ahandi munguambo kaki mamikare mbirimafoareandi.

¹⁴ Ahandi munguambo kaki ra mbirifoare hayamboyuane asu rani hifihü sesi waníyowohü asu nimori ranai worambe nin kikefoefekoate-yuhü wembombomayu.

¹⁵ Raníyo ai hu nindou mamí ngoafi aharihündi ahandi ratüpuríyo randeimbimbo-mefiyuwa asu nümbürina koamarheira moatei ginirnambo moanguimbo mahu.

¹⁶ Asu nimori ranahambo nindou ngorü ai-amboani moai sesi sagado raníyo wembomboyuhü nim hisi hipiri moatei masahüsi ra sesimbo hohoanimomayu.

¹⁷ Asu süngunambo ndore hohoanimoayu mayowamboyu, 'Wandi apendi ratüpuríyomorundeimbi aiana sesi afindi mbasahoemo. Nga ndanihü animboahi nda ro wembombo yifimbo yangir-ayahí.

¹⁸ Ambe-hoango, nga ndühi hinngindihe hehea nga apembo hoafindahandowohü animboya, "Ape, ro sishambo asu Godimbo moaruwai hohoanimo-yahapirimboanahi.

¹⁹ Hapondani ana ro nindou aboediyahipoani, nga ngiri se wambo wandi nimori mbisafindiri. Nga moani se rando hinngindowandira shafi ratüpuríya rihandaimbi nahurai tükündaheamboane," mbisamboyahí,' mehu.

²⁰ Raníyo asu nimori ranai raníhü hinngire haya ahandi afindi sowana ndamefiyu. Ai anguni ngahi sünuambe afindi ai hoeirirühi ahandi nimori ranahambo hipoambomariri. Raníyo asu afindi ai pipíyu hüfu warí kafeoariri haya wakikih-marüri.

²¹ Nimori ai hoafiyuhíya, 'Ape, ro moaruwai hohoanimo-yamboanahi sishambo asu Godimbo amboani. Nga hapondani ana ro nindou aboediyahipoani, nga ngiri se wambo wandi nimori mbisafindiri,' mehuamboyu.

²² Asu afindi ai ahandi ratüpuríyomorundeimbimbo hoafiyuhí yahuya, 'Nimehünou hoeari aboedi sowandümo sfomo yihuruwuri. Asu warambeahindi moatükuni kikifoarüwuri, yiri hoeari güdündo.

²³ Asu burmakau nimori safeimbi maníngo ra hifokoandu mandu houmbo animbo dagudifihumbo hihifi-hihifi-ndefomboane.

²⁴ Wandí nimori nda yifimbomayuyosi, nga asu yangiri haponda anüngu! Ai mafarichoayuyosi, nga haponda hoeiarihuri,' mehu. Raníyo ai sesesi-yomondühi hihifi-hihifimemo.

²⁵ Asu amongo nimori ai nümbürambe nüngu mbura worikimi huane gita hoafiyowohü heirümemo ra himborimayu.

²⁶ Raníyo asu ratüpuríyo-randeimbi mamimbo düdurirühi yahuya, 'Ninimboe ndana?' mehuamboyo.

²⁷ Asu ratüpuríyo-randeimbi ai hoafiyundowohüya, 'Sihafi amond-ai aboedi tüküme fiyu, nga ranimboyo ape ai burmakau nimori mamí safeimbi hifokoare mande hayambo sahusifühi hihifi-hihifayefi,' mehu.

²⁸ Raníyo asu amongo ai nginindirürühi moai sesesi-mayei ranambo hu, nga wani. Raníyo afindi ai hu sesesi ranambe hombo hütihüti-marüri.

²⁹ Asu amongo nimori ai afindambo yare hoafiyundowohüya, 'Ro sishambo afindi himbaní moani ratüpuríya rihandaimbi nahurai hoafi himboriyahühi fariheheanini maríhandi. Nga se moai wambo wandi wandafi babidimbo hihifi-hihifyohü sesesimbohünda meme nimori amboani sawandi.

³⁰ Nga shafi nimori ranana, shafi-mayo kaki ra nimorehi wosíhoafori hohoanimoeyi rihündaimbiyei-fihí moendire haya tüküme fiyu-ane asu ahambo burmakau nimori safeimbi ra hifokoaro mamandowando,' mehu.

³¹ Asu afindi ai hoafiyundowohü yahuya, 'Nimoakidou, se ro-dibo manimbafanesi, nga munguambo moatükuni wandi-mayo ra shafane.

³² Si+hiri hihifi-hihifi-ndefomboane nimbœ sapo sihafi amond-ai yifimbo-mbuimb+yusi, nga asu haponda yangiri tüküfi anungu. Asu ai mafar+hoayuyosi, nga haponda hoeiar+huri,' mehu," Sisas mehu.

16

Anihondü aboedi hamindi napo

¹ Sisas amboani ahambo sünggurü-rundeimbimbo hoafiyupurühi yahuya, "Nindou mamai ai napo afindeimbiyu hayamboyu asu ahandi napo ra hifandimbo nindou ngörü serümündü hin+ngimariri. Ran+yomo asu nindou bidi+iri ai nindou ranahambo papi-hoafirürühi yahomoya, 'Bogori, sihafi napo ra mbir+mafoareandi,' mehomondo.

² Ran+yu asu napo afindeimbi-mayu ranai ahandi napo hifandandeimbi bogori-mayu ranahambo mborai yahundo hürüheiri mbura düdurirühi yahuya, 'Hoafi ra nunguriyo ro sihafi ratüpurü ranahambo himbor+mayahi? Nga se ngafi wandi kaka ran+nambo nani ratüpurüyo ramarowandi ra sürü papinda ndawandi, nga ngiri se wandi napo hifandandeimb+ndafi,' mehu.

³ Ran+yu asu ratüpurü hifanda-randeimbi-mayu ranai aimbo hoafiyuh+ya, 'Ro nungumandahe wandi bogori ai ratüpurü ranambeah+ndi raguanambo-areandi? ra? Roana hifi hirimbo ngin+ndiyah+poani asu aheimbo moako-moakombo amoan+ngimboanahi.

⁴ Ro fifi+heamboanahi n-ne-moatükunü süngufeyowani nindou ai wambo sem+ndindiri worin+fendiri+imbo ra,' mehu.

⁵ Ran+yo napo hifandandeimbi-mayu ranai ahandi bogori+ndi kaka masowandümo ranahambo mborai yahupuri hümari+hepuri. Asu weangurü+ndi+di-mayu ranahambo düdurirühi yahuya, 'Se nungunümbiyo wandi bogori+ndi-mayo kaka masowandi?' mehundowamboyu.

⁶ Asu ai simbori hoafiyundowohü yahuya, '100 adükarü hipiri weriyo,' mehuamboyo. Asu napo hifandandeimbi ai hoafiyuhi yahuya, 'Nimehünü sihafi nduri paiaroweimbi pepa ra ndowandi? hawa 50 adükarü hipiri pandowandi.'

⁷ Asukai ngörümbö düdurirühi+ya, 'Se ra nungunümbiyo masowandi?' mehundowamboyu. Asu ai simbori hoafiyundowohü yahuya, '100 bek witiyo,' mehuamboyo, asu hifandandeimbi ai hoafiyundowohüya, 'Sihafi nduri parundeimbi pepa ra sowandi? hawa 80 bek pandowandi,' mehu.

⁸ Ran+yo asu napo afindeimbi-mayu ranai anihondümbö hoafikoate hifandandeimbi-mayu ranahambo hoafiyuhi yahuya, 'Se nani-moatükunüyo sihambo süngunambo tüküfemboayo ranahambo wudipoaporo hohoan+moayafi ra aboed-ane,' mehu. Nga ro hoafehapuri, nindou ai hifi+ndi moatükunimbo hohoan+moyei ar+hündi ranai diboador+hoeimbi nahurai-anei, nga rananei asu nindou sürühehindeimbi ranaheimbo süngunambo nani-moatükunüyo tüküfemboayo hohoan+mo ra ngasüdar+hindiri.

⁹ Ro siheimbo hoafehandüri hifi ndani+hündambo kaka napo rani süngumbo se nimorehi ndowenihü babidi ngunind+imboehindi, nga süngunambo kaka sem+ndimbo ra munguyoambe siheimbo ndemündündüri worin+ndeiranü asu se koadürümbo koadürümbo n+mandeimboyei.

¹⁰ Nindou düdi ai akidou moatükunü ndore hifandarandi ana, asu adükarü moatükunü amboanü ndonde hibandambui. Nga asu ai akidou moatükunü ndofe hifandikoate-ayu ana, asu ngiri adükarü moatükunü amboanü ndonde hibandandi.

¹¹ Asu se kaka napo hifi ndani+hündambo moaruwai ra ndofe hifandikoate-ayei ana, asu se ngiri napo hondü ra hiband+hündi.

¹² Se nindou ngöründi napo ndofe hifandikoate-ayafi ana, asu se ngiri napo sihei hondü ra ndondihi hiband+hündi.

¹³ Nindou ngörü ai ngiri yimbu bogori nindouyafandi ratüpurümbi nungu. Nga nindou ranai ana bogori ngörü ranahambo moaruwaimbo-ndirühi asu ngörü bogori ranahambo ngüsü pandirümbui. Se ngiri kaka+imbo ratüpurü asu God+ndi ratüpurü yiboboambo ngüsü pandowapiri."

Sisas ai ahinümbi asu ngin+ndi God hifandarandi ranahambo hoafimayu (Matyu 11:12-13; 5:31-32; Mak 10:11-12)

¹⁴ Farisi nindou, kaka+imbo yangiri ngüsü parundeimbi-memo, ranai rani hoafi hihimboriyomo houmbo asu Sisasimbo tikifinambo-maruri.

¹⁵ Ai simbori hoafiyupurühi yahuya, "Seana nindouyei himboahü aboedi himboyomondühanemo, nga God ana sihamundi hohoan+mo ra fifeapuri+imbo-ani. N-ne nindouyei himboahü aboedi ham+ndayo ra God+ndi himboahü ana moaruwai ham+ndane.

¹⁶ Moses+ndi ah+nümbi hohoan+moyo asu God+ndi hoafi hoafi+yomo rundeimbi-yomondi hoafi ra watapor+imboru sin+mombo asu Son ai tüküfi nünguambe kaimayo. Nga Son nünguambe peyo haya as+no ndanana God ng+in+ndi hifandarandi aboedi hoafi ra munnguambo ngoafi tükefeyo. Ranane asu God hifandarandi ranambe kefoefembo munnguambo nindou ai ham+ndi tütünga+hehindi.

¹⁷ Hifi sünü ranai munkundimboe, nga God+ndi-mayo ah+nümbi hohoan+mo ranana ng+ri ak+dou-amboan+ awar+ndi+hoeyo.”

*Nimorehi sem+ndi+hünda hin+ngifembo yamundife hoafi
(Matyu 5:31-32; 19:9; Mak 10:11-12)*

¹⁸ “Nindou düdi ai ahandi nimorehi hin+ngire haya asu ngorü asemüdu ana, ai moaruwai wos+hoafori hohoan+moyumbo-ani. Asu nindou düdi ai nimorehi horombo ahandi nindowenih+ ai moei yahumbü asemüdu ana ai-amboan+ moaruwai wos+hoafori hohoan+moyumbo-ani.”

Napo af+ndeimbi asu Rasarus+yafandi hoafi

¹⁹ Sisas ai hoafiyuh+ yahuya, “Nindou mam+ ai kaki napo af+ndeimbi+yuya haya asu ai hoear+ aboedi-aboedi yihuruyu haya munnguambo si sesi aboedi sesüh+ n+marü marandi.

²⁰ Nindou mam+ napo-koate ahandi ndüri Rasarus ai ahandi fi mas+mei yang+ri+yuya haya napo af+ndeimbi+ndi yipuri naf+tambeihü n+marü marandi.

²¹ Ai napo af+ndeimbi+ndi-mayo sesi fu fond+wam+in+ndi p+ndoan+ dagadi yahuayam-boyu ramefiyu. Ran+yoy asu yafori ai hei ahandi mas+mei ra mongoarüh+ mar+hündi.

²² Süngunambo Rasarus ai yifimayumboyo asu sünambeah+ndi nendi ai sowarüdümo hafomo Abraham+d+bo hin+ngimar+wur+. Asu napo af+ndeimbi+amboan+ yifimayuya hifi kamar+hor+.

²³ Asu yiffafi ngoaf+hü napo af+ndeimbi+mayu ranai asübus+ af+ndi masemüdu. Asu ai himboyuane angun+ goagu Abraham ai Rasarus parümündü haya man+mbafan+.

²⁴ Ai hoafiyuh+ya, ‘Abraham, wambo hipoambo-rowand+ri! Se Rasarus koar+haworan+ hoe wari foare hüramündi süfo wandi am+ndasümo kus+imb+reand+ri, nga wambo hai hüf+nambo mungunambo-arand+ri,’ mehu

²⁵ Abraham ai hoafiyuh+ yahuya, ‘Wandi n+mor+ri, se yang+ri n+mbafambe aboedi moatükuneimbi+mayafi, nga asu Rasarus ai moaruwai mamaru. Nga asu ai haponda ndan+hü aboedi mamaruwa asu se asübus+ asowand+ri.’

²⁶ Ngorü-moatükun+ ra ai hoe apoari af+ndi mbusümondühi kik+reamun+imboane, nga ng+ri d+idai bad+hoei ndühi düfu asu ng+ri d+idai bad+hoei rüh+ düfu,’ mehu.

²⁷ Asu napo af+ndeimbi+ ai hoafiyuh+ yahuya, ‘Ape, refe ana Rasarus koand+haworan+ apendi wor+na mb+huwamboane.

²⁸ Ro hondahüfembi akohoandembi-anah+ ranan+imbo Rasarus ai hoaf+nduan+ asübus+ af+ndi sem+ndi nafi kos+koate-mbeyomo-ndamboane,’ yuhuhaya hoafi+mayu.

²⁹ Abraham ai hoafiyuh+ya, ‘Ai ana Moses+ndi-mayo ah+nümbi hohoan+mo asu God+ndi hoafi hoafi+yomo-rundeimbi+ sürü pap+marundi ra hoeindundühi f+fir+ndumboemo.’

³⁰ Napo af+ndeimbi+ ai hoafiyuh+ yahuya, ‘Wani, Ape Abraham! Nindou düdi yif+hünd+ ahamumbo sowana ahu ana, ai ahamundi moaruwai hohoan+mo ngorü süngundundühi asu an+hondümbö-ndumboemo.’

³¹ Abraham ai hoafiyundowöhü yahuya, ‘Asu ai Moses+ndi hoafi h+mbor+koate-yomo, God+ndi hoafi hoafi+yomo-rundeimbi-yomondi hoafi h+mbor+koate-ayomo ana, asu ng+ri nindou yif+yeimbi-yei hoafi amboan+ h+mbor+ndomo,’ mehu.

17

*Moaruwai hohoan+mo ai an+hondümböfe hohoan+mo hif+namboe arandi
(Matyu 18:6-7; 18:21-22; Mak 9:42)*

¹ Sisas ai ahambo süngurü-rundeimbi+imbo hoafi+yupurüh+ yahuya, “Awi süngunambo mam+karambo moatükun+ moaruwai tükünd+femboe asu ran+ süngumbo wambo n+moreh+ nindowenih+ ai moaruwai hohoan+mondeimboeyei. H+poan+imboe-mbouanei nindou düdi n+moreh+ nindowenih+ ranaheimbo rareandan+ moaruwai hohoan+moayei. Nindou ranahambo ana moaruwai ham+ndi an+imbo tükünd+femboe.

² Asu ai rareandan+ n+mor+ri ak+d+hou ndanai moaruwai hohoan+moayei ana nindou ranahambo am+ndasümoambe n+moei hondi wof+filh+ kife mbur+imbo hoe hohoeambeah+ pifyuwan+ hanü yif+imbo ra aboed-ane.

³ Ran+imbo-hündambo an+imbo se h+bad+hümbö. “Asu s+hafi wandafi ranai moaruwai hohoan+mondun+ se ahambo hoafindafühi, s+hafi moaruwai hohoan+mo

ra hɪnɪŋgɪndowandɪ mbɪsafɪndo. Asu ai ahandɪ moaruwai hohoanɪmo ra hɪnɪŋgɪndeandanɪ ana, se ahambo amboawi mbɪsafɪ.

⁴Asu nindou ranai sɪhambo mamɪ sɪhɪ 7-mbo moaruwai hohoanɪmoyu mbura asũkai 7-mbo hu sɪhamboya, 'Karɪhasɪ, ro sɪhambo moaruwai hohoanɪmo-mayahanɪnɪ,' ehu ana, ahandɪ moaruwai hohoanɪmo ra amboawi mbɪsafɪ," mehu.

Anɪhondũmbofe hohoanɪmo

⁵Ahandɪ hoafɪ sowandũmo homorundeimbɪ ranai Adũkarɪmbo hoafɪyomondũhɪ yahomoya, "Se rarowandanɪ yɪhoefɪ anɪhondũmbofe ra afɪndɪmbeyo."

⁶Mehomondamboyu asu Adũkarɪ ai sɪmborɪ hoafɪyupurũhɪ yahuya, "Asu sɪhamundɪ anɪhondũmbofe ranai mastet hoarɪ nahurai akɪdouayo-amboanɪ se nɪmɪ ndanahambo hoafɪndɪmondũhɪ anɪmboya 'Fɪrɪhoefɪ hawa ahasɪharɪ kameihɪ hafɪmbo hoe ho-hoembe nɪmbafɪ,' mbɪsɪmondanɪ asu nɪmɪ ranai se hoafɪmemo sũngu randɪfemboe," mehupurɪ.

Ngorũ nindoundɪ ratũpurɪyu-randeimbɪndɪ ratũpurɪ

⁷Sisas ai hoafɪyuhɪ yahuya, "Nindou mamɪ seambeahɪndɪ ai ahandɪ ratũpurɪyu-randeimbɪ ranai ŋgu nũmbũrambe hɪfɪ hɪrɪndu asu sɪpsɪp hɪfandɪnda mbundambo asũkai worɪnambo dũduwanɪ, ai hoafɪndu-ndowohũya, 'Nɪmehɪnou sɪnɪfɪ nɪmarɪfɪmbo sesɪ sowasɪfɪ,' mambũsɪndoyo?"

⁸Wantɪ, ŋga ahambo anɪmboya, 'Wandɪ boatei sesɪ ra dɪdɪboadondo ndao hawambo anɪmbo asu se hoearɪ gũdo mbunda nɪmandɪfɪ hɪbadandɪranɪ ro boatei sesɪ dagadɪ hoe ndɪmɪndahaimbo nɪmandɪhanɪ anɪmbo asu se sɪhafɪ sesɪ ra sũngu dowadɪfɪ,' mbũsũmbui.

⁹Asu bogorɪ nindou ranai ahandɪ ratũpurɪyu-randeimbɪ nindou ranahambo hɪhɪfɪmandũrɪyo ahandɪ hoafɪ hɪmborɪyuhũ sũngumareandɪ ranɪmbo-hũnda? Wanɪ.

¹⁰Ranɪmbo-hũndamboane se-amboanɪ God ai hoafɪmayu ra mungu ratũpurayomo ana se randu hoafɪndɪmondũhɪya, 'Roana aboedɪ ratũpurɪyefɪ rɪhundeimbɪyefɪpoanɪ, ŋga ranɪ ratũpurɪ ranana yɪhoefɪmbo ratũpurɪndɪmo yahu hoafɪmayu ranɪyo ratũpurɪmayefɪ,' mbɪsɪmo."

Sisas ai mɪmanɪho masɪmeimbɪ nindou 10 aboedɪmareapurɪ

¹¹Sisas ai Serusarem ŋgoafɪna yare huhɪyu Sameria asu Gariri-yafe hɪfɪ yipupuiambe nafɪ mahu.

¹²⁻¹³Ai hu ŋgoafɪ mamɪ ranɪhũ tũkũfiyuwane, nindou 10 mɪmanɪho masɪmeimbɪ ranai homo ahambo nafɪnɪ hoeimarũwurɪ. Ai aŋgunɪ nɪŋgomombo raru mɪŋgyomo hoafɪyomondũhɪ yahomoya, "Sisas! Nindou Adũkarɪ! Se yɪhoefɪmbo hɪpoamborowamunɪ," mehomondo.

¹⁴Asu Sisas ai ahamumbo hoeireapurũhɪ hoafɪyupurũhɪ yahuya, "Se ŋgomo Godɪmbo sesɪ sɪhou-rundeimbɪ ahamumbo anɪmbo sɪhamundɪ fi ra nafuindɪmondanɪ anɪmbo asu ai tũmbũrũpuramboane," mehu. Ai nafɪ homondane ahamundɪ fi ranai asũkai aboedɪ tũkũmefeyo.

¹⁵Asu nindou mamɪ ahamundɪ mbusũmo ranai hoeireandanɪ ahandɪ fi ranai asũkai aboedɪ-mayowamboyo, ŋgoafɪnambo hɪhɪrɪfɪ huhũ pukũna hoafɪyuhɪ Godɪmbo aboedɪ-anɪ mehu.

¹⁶Nindou ranai hu Sisasɪndɪ yirɪkɪmɪ piyu yaŋgurũmbo hɪhɪfɪmarũrɪ. Nindou ranai ana Samariahũndɪyu.

¹⁷Sisas ai nindou ranahambo hoeirɪrɪ haya hoafɪyuhɪ yahuya, "10 aboedɪmayafundɪ. Ŋga asu ŋgorũ 9 ra nũnguyafunda?"

¹⁸Asu nɪmboe nindou ŋgorũ sɪrambeahɪndɪ mamɪ ndanai yaŋgɪrɪ sũnɪ Godɪmbo hɪhɪfarũra?"

¹⁹Asu Sisas ai nindou ranahambo hoafɪyundowohũ yahuya, "Botɪyafɪ hawa hafɪ, ŋga sɪhafɪ anɪhondũmbofe ranaiyo aboedambo-mareanɪnɪ," mehundo.

Nindou Hondũ ranai weindahɪ tũkũndũfɪmbui

(Matyu 20:23-28; 24:37-41)

²⁰Farisɪ nindou ranai Sisasɪmbo dũduyafundũhɪ yahomoya, "Nũngusũmboanɪ God ŋgɪnɪndɪ hɪfandarandɪ ra tũkũmandɪfea?" mehomondamboyu. Asu Sisas ai sɪmborɪ hoafɪyupurũhɪ yahuya, "God ŋgɪnɪndɪ hɪfandarandɪ ranai tũkũfemboayo ranɪ-moatũkunɪ nafuimbohũnda ŋgɪrɪ nɪnɪ-moatũkunɪ tũkũndɪfeyoanɪ nindou ai ahei hɪmboarɪnambo hoeindɪhɪndɪ.

²¹Ai ŋgɪrɪ randɪhi hoafɪndeihiya, 'Hoeirɪhi aiana ndanɪ,' mbɪsei asu 'Goagu ra' mbɪsei. Nɪmboe, sapo Godɪndɪ ŋgɪnɪndɪ ranana sɪhei mbusũmo-ane eŋgoro."

²² Raníyo asu ahambo sünggrurü-rundeimb+ambo hoafi+yupurühi yahuya, “Sünggunambo raní-moatükuní ranai tükündí+femboe, rananímbo se Nindou Hondündí si ra hoiefembo afíndí hohoanímbo-ndímboemosí, nga se ngírí hoeindundí.

²³ Rananímbo síhamumbo hoafíndeihiya, ‘Hoeiru, aiana goagu anúngu ra’ mbísei asu ‘Hoeiru, aiana ndanúngu,’ mbíseimboyei, nga se yowaní aníhondümböfeihü ho kokopoi.

²⁴ Sapo wabürüsü ranai sünü ngorü hímboraní tüküfe haya ho ngorü hímboraní kararamíndo, yahurai anímbo ndímboe Nindou Hondü ai ahandí tüküfembo síhí ra.

²⁵ Nga asúbüsü afíndí boatei ndemündí mbundambo asu nindou ndaní símboaní anímboei ranai ahambo daboadı híhíríndíhorí mbundühümbo-ndeianí anímbo ndímboe.

²⁶ Horombo Noa nūnguambe ramefeyo yahurai anímbo Nindou Hondü ranai tüküfemboyuambe-amboaní randífemboe.

²⁷ Sapo Noa nūnguambe nindou afíndí ranai sesí sahüsi, hoe símíndeí, nímoréhühiyafu, anamíndühíyahi raraorühí heimbo mamí bídífirranambo síhí Noa ai botambe mafarífiyu-wamboyo hohoambu afíndí ranai kosowohü nindou ra hífokoako-mafoareandí.

²⁸ Horombo Rot nūnguambe ramefeyo yahurai anímbo ndímboe. Muñguambo nindou ranai sesí sahüsi hoe símíndeí, napo pemíyei, kaki semíndímbo koaríhehi, nümbürí hífiríhi, worímborühí raraomaríhündí.

²⁹ Nga Rot ai Sodom ngoaí ra híngíre haya hu símboaní hai asu sarfa nímoei ranai hoe nahurai sünambeahíndí pütapíyowohü muñguambo nímoréhí nindowenihí hífokoako-mafoareandürí.

³⁰ Mamí yahurai anímbo Nindou Hondü ranai weindahí tüküfi símboaní amboaní randífemboe.

³¹ Raní-símboaní nindou ngoaíhü amaru ranai ngírí kebuai ahandí napo worambe engoro ra ndemündü. Asu mamí yahuraiane nindou nümbürambe anúngu ranai ngírí ahandí worínambo híhíríndüfi ngu.

³² Sapo Rotíndí nímoréhímbo tüküme feyo ra se hohoanímóndímó. Ai híhírífe ngoaí hoeimareanda yífi mayo.

³³ Nindou dídíyei ahei yangírí níngo ranahambo afíndí hohoanímoyeihi kíkíharíhümündi ana, awaríndíhoemboe. Nga nindou dídíyei ahei yangírí níngo ranahambo afíndí hohoanímokoate-ayeí ana, aboedambo-ndífemboe.

³⁴ Ro síhamumbo hoafepapurí, nindou yimbu ranai mamí fondíwamí guguiyafaní apafaní ra God ai ngorümbó nderümündühí ngorü rande apofondíwamí dígeirümbui.

³⁵⁻³⁶ Nímoréhí yimbu ranai mbaní hírayafe ra God ai ngorümbó ndemündühí ngorü rande híngídeambui,” mehu.

³⁷ Sísasímbo sünggrurü-rundeimbí ai düdürüwurühí yahomoya, “Raní-moatükuní ra nahü tükümandífea?” Asu Sísas ai símborí hoafi+yupurühí yahuya, “Yífinímoko yangorowohü ana, koaheimb-ane hei sahüsi aríhündí,” mehu.

18

Nímoréhí kai asu yíbobore-randeimbí-yafe kafe fe hoafi

¹ Sísas ai ahambo sünggrurü-rundeimbímbó dídíbafíferambo yiboaruko-ndímboemosi yahu haya kafe fe hoafi mamí yamundífe-purímbohünda hoafímayupurí.

² Sísas ai yare hoafi+yuhí yahuya, “Mamí adúkarí ngoaíhü nindou yíbobore-randeimbí mamí ai manúngu. Aiana moai Godímbo yíhímboyo asu nindoumbó afíndí hohoanímoyu randí.

³ Raníyo adúkarí ngoaí raníhü nímoréhí kai níngo haya ho nindou yíbobore-randeimbímbó hütí hoafi+yondo randühíya, ‘Wandí hürütümbí ai wambo hürütarandírí, nga se wambo hoafi yíbobofe ra faríhawandírí,’ meho.

⁴ Gedühí safíyu nindou yíbobore-randeimbí ranai nímoréhí ranahambo fehefembo moi mehu. Nga humbo sünggunamboyo ai ahandí fimbo hoafi+yuhíya, ‘Sapo ro moai Godímbo yíhímboya asu nindoumbó hohoanímoya ríhandí.

⁵ Nga nímboe nímoréhí kai ranai muñguambo si wambo tíngírífo sai arandímbo anímbo ro ahambo fandíhehe hehea ahandí papí-hoafi ra hímborínda. Asu ro refekoate-ayahí ana wambo sowana muñguambo si dídí ndandaní wambo sünggunambo garíbíndeandírímboe,’” mehu.

⁶ Asükaiyu Adúkarí ai hoafi+yuhí yahuya, “Se nindou yíbobore-randeimbí moaruwai ranahandí hoafi ra hímboríyomo.

7 Nimorehî nindowenihi God ai wandanei yahundüreimbi ranai nîmbî-nîmbî si munḡuambo Godimbo arani aranayeî ra aheimbo fehefendûri-koate-mandûyo? Asu awi fehefendûri-koate ahei hoafi ra hîhîmborîpo-mandûyo? Wanî.

8 Nga ro sihamumbo rarihe hoafehapuri, ai ahei papî-hoafi ra nîmehûno hîmborînduhû yîbobondeambui. Nga Nindou Hondû ai kudûmbo nîmorehî nindowenihi hîfî ndanihû anîmboei ahei anîhondûmbofe ra hoeimandeyo?" mehu.

Farisi nindou asu takis kakî semündû-randeimbi-yafandî kafeefe hoafi

9 Nindou bîdîfîrî ai ahamundî fimboya aiana mbumundî hamînd-anemo, nga ḡgorû nindou aiana mbumundî-yomopoi anî ehomo ranahambo Sisas ai kafeefe hoafi hoafîmayu.

10 "Mamîmbo nindou yimbu ranai dîdîbafîfembohûnda Godîndî worîna mahafani. Mamî ai Farisihûndîyu asu ḡgorû ai takis kakî semündû-randeimbiyu.

11 Farisihûndî ranai ahandîpoanîmbo nûḡgumbo ḡḡusûfoambe dîdîbafîfîhîya, 'God, ro sihambo hîhîfarîhanîni, roana moai nindou bîdîfîrî rarîhi arîhûndî sūḡḡurîhe hehea dîbokoriya, tîkai hoafiya asu nîmorehî sisîhîmoya rîhandî. Nga roana nindou takis kakî semündû-randeimbi gogu ranî nahurai-yahîpoani.

12 Ro mamî wik ranambe yimbumbo sesî wehîya asu munḡuambo moatûkuni ro asahamîndîhî ra 10 yîbaborîhe hehea sihambo mamî bîdîfîrî sîhehe arîhandî,' mehu.

13 Nga takis kakî semündû-randeimbi-mayu ranai ahandîpoanîmbo akîdou ḡḡuni safî manḡḡu. Ai sînambe hîmbo-koate mbîro türe nûḡgumbo ahandî ḡḡusûpoahîhi purûkîreandûhi yahuya, 'God, ro moaruwai hohoanîmoya rîhandeimb-anahî, nga se wambo hîpoambo-rowandîrî,' mehu.

14 Ro sihamumbo hoafehapuri, takis kakî semündû-randeimbi-mayu ranai worînambo ḡḡuwanî ai anîmbo Godîndî hîmboahû mbumundî nindou-ndûmbui, nga Farisi nindou ana wanî. Sapo mamî yahuraiane nindou dîdîyei ahei fimbo hîfînambo-arîhindî aheimbo God ai botîndearûmbui. Nga asu nindou dîdîyei ahei fimbo botarîhindî aheimbo God ai hîfînambo-ndearûmbui," mehu.

Sisas ai nîmoakîdîboumbo hîniḡḡîrîhindûra wambo sowana mbûsûhîsi, mehu

(Matyu 19:13-15; Mak 10:13-16)

15 Ranîyei nindou bîdîfîrî ranai Sisasîmboya ai warî nande haya dîdîbafî-mbîfindûra sei hehî nîmoakîdîbou fufurîhûmündîndûrî tûkûmehînd. Nga asu ahambo sūḡḡurû-rundeimbi-memo ranai nindou ranaheimbo ḡḡîndî-marundûrî.

16 Nga asu Sisas ai hoafîyuhî yahuya, "Nîmoakîdîbou ra aheimbo hîniḡḡîndîhindûra ndûhî wambo sowana mbûsûhîsi, nga ḡḡîrî bobohîndûndûra. Sapo God ḡḡîndî hîfandarandî ra nîmorî akîdîbou ndahurai aheiane," mehu.

17 Sisas yahuya, "Se nda fîfîrîndundî, nindou dîdîyei God ḡḡîndî hîfandarandî ra nîmoakîdîbou sahûmündî arîhûndî nahurai semîndîkoate-ayeî ana, ḡḡîrî keboehîndî, nga wanî," mehu.

Nindou napo afîndeimbi ai Sisas-dîbo wataporîmayu

(Matyu 19:16-30; Mak 10:17-31)

18 Suda-yafe bogorî nindou ranai Sisasîmbo dûdurîrîhîya, "Nindou yamundo-randeimbi aboedî, ro yangîrî koadûrû koadûrûmbo nîḡḡombo ra nîni-moatûkuni nûnḡḡondîhendûhî mandahamîndîha?" mehundowamboyu.

19 Asu Sisas ai ahambo sîmborî hoafîyundowohû yahuya, "Nîmboe se wambo aboedî asafa? Moai nindou dîdî ai aboedîyu, nga God yangîrî-ani aboedayu.

20 Sapo se ahînûmbî hohoanîmo ra fîfîrowandî: Se yowanî nîmorehî sisîhîmoyo asu anamîndîhoandî bîrabîrîyopoani, wosîhoaforî hoafîyopoani, nindou hîfokoeferoani, hûmbuhînyopoani, se yowanî ḡḡorûmbo tîkefe-hefe papî-hoafîyopoani, asu se sîhafi me-apembo ahînîndafîhî ahafe hoafi hîmborîndafî," mehu.

21 Nindou ranai sîmborî hoafîyundowohû yahuya, "Ro nîmorî akîdouyahambe peya hehea hambo hapondanî ro ranî ahînûmbî ra sūḡḡurîhe arîhandî," mehu.

22 Sisas ai ranî hoafi ra hîmborîyu haya, sîmborî hoafîyundowohû yahuya, "Awi mamî moatûkuni se randowandî. Sîhafîmayo napo ra nindou ḡḡorûmbo dabadûrîhî ranîfîhîndî kakî asowandîfî ra napo-koate-yeimbi ranaheimbo dabadûrî. Rananîmbo se sînambe napo afîndeimbi-ndamboyafî. Ranî boateî ranî-sūḡḡundo mbundambo anîmbo asu wandî sūḡḡu dîdîfî," mehu.

23 Nga nindou ranai Sisas hoafîmayu ra hîmborîyu haya ḡḡusûfoambe nîmbîmayu, nîmboe sapo ai napo afîndeimbi wambo.

24 Sisas ai horiranî mayoa hoafîyuhî yahuya, "Nindou napo afîndeimbi ana God ḡḡîndî hîfandarandî ranambe kefoefembo tîḡḡumbane.

²⁵ Nínihondí mamí ahandí ndürí kamer ranai ana hoeari kakimbo nir ambenafi kefoefembo tñjumbiyopoani, nga nindou napo afindeimbi ai God nginindi hifandarandi ranambe kefoefembo ana, tñjumbane,” mehu.

²⁶ Nindou bídífrí ranai hoafi ra hímboriyehihi düduríhoruhí seiya, “Asu refe ana, nindou didí ai yangírí koadürü koadürümbo manúnga?”

²⁷ Sisas ai símborí hoafiyuhíya, “Níní-moatükuníyo nindoumbo tñjumbayo ra Godímbo ana tñjumbiyopoani,” mehu.

²⁸ Asu Pita ai hoafiyuhí yahuya, “Awí! Ro yíhoeí ngoaí híníngíríhu hohu síhafi süngu masínefi,” mehindowamboyu.

²⁹⁻³⁰ Sisas ai hoafiyupurühí yahuya, “Ro síhamumbo aníhondümboanahí hoafehapuri, nindou düdí God nginindi hifandarandi ranahambohünda ahandí ngoaí, nímoréhi, akohoandi, boagírí nímookídíbou híníngareandürí ana, hífi ndaníhü God ai aheimbo afíndí moatükuní dagadürümbui. Asu süngunambo aho ra yangírí koadürü koadürümbo níngo ra ndahümündimboyei,” mehu.

Sisas ai yífiyo hefe yífihündí botífembo-mayu ranahambo asúkai hoafímayu (Matyu 19:16-30; Mak 10:17-31)

³¹ Sisas ai süngururü-rundeimbi 12 sepurímündü híníngíreapuri haya hoafiyupurühí yahuya, “Hímboríyomo! Haponda síhírí Serusareminambo anefí ahahífi. Raníhü anímbo sapo Godíndí hoafi hoafiyomo-rundeimbi nindou ai Nindou Hondü ranahambo níní-moatükuníyo tüküfembo horombo sürü papíru masíhoemo ra aníhondü tükündífemboe.

³² Ai ahambo ndífoyei waríhündüwurímboemo. Rananímbo ahambo tíkífínambondíhorí, türüfoefe hoafíndei, asu ngurí tífíndahi raraondíhümboyei.

³³ Rananímbo asu ahambo ndüfurí ndüfuríboadüwuri mbundümbo hífokoandüwuri-mboemo, nga ngímí sindo haya süngunambo asúkai botíndüfímui,” mehu.

³⁴ Nga asu ahambo süngururü-rundeimbi ai moai hoafi ra türüfoaru fífírundí. Hoafi ranahandí nímíndí ra moai ahamundí hohoanímooambe weindahífeyo. Asu ai moai Sisas nímboe hoafímayu ra akídou-amboani fífírundí.

Sisas ai nindou hímbogatíharí moako-moakoyu-randeimbi aboedímarírí (Matyu 20:29-34; Mak 10:46-52)

³⁵ Sisas ai Seriko ngoaí kímí huane nindou mamí hímbogatíharí nafíkímí nímárumbo nindou heiyani kakí napombo moako-moakoyu marandí.

³⁶ Ai hímboríyuaní awai nendí afíndí ranai tümareandamboyu, asu nindou ranaheímbo düdureandürühí yahuya, “Nindou ra níníhünda?” mehunduramboyo.

³⁷ Asu nindou ranai seiya, “Sisas Nasaretíhündí ranai ndanaí masínuamboaníyefí,” mehomonamboyu.

³⁸ Nindou hímbogatíharí ranai puküna hoafi karíhoeihü hoafiyuhí yahuya, “Sisas, Defítíndí ahurí, se wambo hípoambo-rowandírí.”

³⁹ Asu nindou horomboyahi masínei ranai nginindi hoafiyahündowohü seiya, “Se hoafi kíkírandífi,” maseiamboyu. Asu nindou ranai asúkai hoafi puküna karíhoeihüya, “Sisas Defítíndí ahurí, se wambo hípoambo-rowandírí,” mehuamboyu.

⁴⁰ Raníyo Sisas ai hu nügumbo nindou hímbogatíharí ranahambo ahambo sowanambo semündühombo hoafímayu. Nindou ranai hu manúnguwa Sisas ai düdurirühí yahuya,

⁴¹ “Ro síhambo níní-moatükuní nününgufenínímboyo se hohoanímooayafa?” mehindowamboyu. Asu nindou ranai yahuya, “Nindou Adúkarí, ro wandí hímboarí ra asúkai aboedímbeýowa samboanahí.”

⁴² Sisas ai símborí hoafiyundowohü yahuya, “Síhafi hímboarí ra aboed-ane. Síhafi aníhondümbofe raní süngumboyafí se aboedayafí,” mehu.

⁴³ Asu mamíharí ahandí hímboarí ranai bírímahoyowamboyu Sisasíndí süngu huhü Godímbo aboed-ani mehu. Nindou afíndí ranai raní-moatükuní ra hoeríhinda mayoa aí-amboaní Godímbo aboed-ani masei.

19

Sisas ai Sakiusíndí worína mahu

¹ Sisas ai Seriko ngoaí mbusúmo nafí hu ngasünde haya mahu.

² Huane asu nindou mamí raní ngoaíhü mamaru ahandí ndürí Sakius ai napo afíndeimbi, takis kakí sowandümo-rundeimbi-yomondí bogoríyu.

³ Ai Sisasímbo nügundahurái nindouyu yahuhaya hoefímbo mehu, nga nímoréhi nindowenihí afíndí buríyeimbo ahambo hoefímbo fondí gümaríhinda asu Sakius aí bodífo wambo ranímbo ngírí ahambo hoeindirí.

⁴ Raniyu asu ai horombofi pipiyu hu haya nimindi nimoamo mahafu Sisasimbo hoendihini yahuhaya. Ai fifire haya Sisasimboya naf mam raninafi animbo dudu haya ngumbui yahuhaya.

⁵ Raniyu Sisas ai ranihu tukufi asu nimiwam nimoamo hmboyuhu Sakiusimbo hoafiyundowohu yahuya, "Sakius, se kosi foao, hapoana ro sifah worambe didi nmandimboyah," mehando.

⁶ Raniyu ai nimehunou kusifoenduh ngusifoambe hihifi-hihifiyuhu Sisasimbo ahandi worina serumundu mahu.

⁷ Nga munguambo nindou ai Sisas Sakius dibombo mahafandi ra hoeirih mburihu asu momori hoafiyehi seiya, "Ai ahu ranana moaruwai hohoan moyu-randeimbndi worinamboani," masei.

⁸ Raniyo Sakius ai nungumbo Adukarimbo yare hoafiyundowohu yahuya, "Adukari se hmboriyafi, hapoana wandi-mayo mungu moatukuni ra yibobondthe mbundiha nindou napokeya-yeimbimbo ngoru bidifiri ndehamboyah, asu nindou ngorundi-mayo takis kati woshoafi hoafiya hehea sahamindheimbi ana, asukai yimbuyimbumbo hihirindahe nga ndahandomboyah," mehu.

⁹ Ra-mehuamboyu Sisas ai hoafiyundowohu yahuya, "Hapoana God ai nimorehi nindowehi wori ndambeahndi aboedambo-reandurhani. Nimboe, nindou ranamboa ai Abrahamndi amoa-ani.

¹⁰ Nindou Hondu makusu ranana sapo nindou awari-hehindeimbi kokoyonduri aboedambo-fendurimboyu makusu," mehu.

*Nindou 10 kati masowandumo kafoefe hoafi
(Matyu 25:14-30)*

¹¹ Rarihi nimorehi nindowehi afindi ranai hmboriyeiane, asukai Sisas ai aheimbo kafoefe hoafi mam hoafimayunduri. Nimboe sapo ai Serusarem fikim akimimayuambo nindou ranai rarihi hohoan moyeihiya, God nginndi hifandarandi ranimehunou animbo tukundifemboe, masei.

¹² Asu ai yare hoafiyuh yahuya, "Mamimbo ana bogori nindou mam anguni hifina ahambo adukari bogorimbofi hini ngifimbohunda mahu. Bogorimbofe mbuiyombo asukai ngoafinambo hihirife hombo hohoan momayu.

¹³ Nga ai hombo yahuhaya ahandi ratupuriyomo-rundeimbimbo mborai yahupura mahomondamboyo gorinambo nafumbi kati hoari nindou mamamimbo yimbureapuruh yahuya, 'Se kati nda ndowandumo houmbo bidifiri kati semindimbohundambo ratupurindimondani ro asukai tukundaheamboane,' mehupuri.

¹⁴ Nga asu mam ran ngoafihundi ranai nindou ranahambo yiboarukomarihori. Raniyo ai huane nindou bidifiri koamarihehipura bogori nindou mahufu ngoafina hoafi sowandumo hifomo hoafiyomonduh yahomoya, 'Ro moei asefi nindou ranahambo bogorimbofembo ana,' mehomo.

¹⁵ Nga asu nindou ranai adukari bogorimbofi mbura ngoafina hihirifi mahu. Ai hihirifi hu nimarumbo ahandi ratupuriyomo-rundeimb ranahamumbo nimehunou hoafimayupuri ahambo sowana howan gorinambo nafumbi kati hoari masagapuri ranifih nungunumbi mbasowandumo yaho dudufepurimbohunda.

¹⁶ Nindou ngoru ai boatei horombofi suni hoafiyuh yahuya, 'Adukari, ro sifahimayo gorinambo nafumbi kati hoari mam raninambo bidifiri kati semindimbo ratupuriyambo kati hoari 10 masahamndih,' mehu.

¹⁷ Asu bogori ai yare hoafiyundowohu yahuya, 'Se aboedi ratupuri ramarowandi ra aboedi hamndi hondu-ane, rani-moatukuni akidou ra se diboadoro hifandimarandi. Ranimboanah asu ro sishambo ngoafi 10 se hifandimbohunda hini ngariheandi,' mehu.

¹⁸ Astukai ratupuriyurandeimb ngoru ai suni hoafiyuh yahuya, 'Adukari, ro sifahimayo gorinambo nafumbi kati hoari masawandi raninambo kati semindimbo ratupuriyambo hondahufeimbi kati hoari masahamndih,' mehu.

¹⁹ Asu bogori ai yare hoafiyundowohu yahuya, 'Ro sishambo hondahufeimbi ngoafi hibadandi sa hehea hini ngariheandi,' mehu.

²⁰ Asukai ngoru ai suni hoafiyuh yahuya, 'Adukari, gorinambo nafumbi kati hoari sifahimayo nda, ro hoearambe parthe himondithe siheheanda menjoro.

²¹ Nimboe sapo ro hoeirihenina, se nginndiyafi-randeimb nindoumefambo. Sapo nini-moatukuni nindou bidifiri ai sihehinda se sowandifi asu sesi amboani bidifiri nindou ai hifirihinda se sowandifi arandi ranimboanah ro sishambo yihimboayah,' mehu.

²² Raniyu bogori ai nindou ranahambo yare hoafiyundowohu yahuya, 'Se nindou moaruwai ratupuriyafi randeimb-anafi. Sifah rani sngumbo animbo sishambo hihinde

pap+hoaf+ndan+nimboe. Sapo se fifirowamboanaf+ ro ng+n+ndiya r+handeimb+ nindou-anah+ asu ro b+dif+r+ nindou ai napo s+hehinda saham+nd+ asukai ses+ h+f+r+hinda saham+nd+ r+handeimb-anah+.

²³ Asu nimboe se kak+ wand+ berjambe s+hefekoate-mayafa? Sapo ranan+imbo ro h+h+r+ife kosihü wand+ kak+ ra b+dif+r+ ran+fih+nd+ kameih+ h+h+r+he saham+nd+,' mehu.

²⁴ Nga bogor+ nindou ranai nindou ak+im+ bur+imemo ranahamumbo yare hoaf+yupurüh+ yahuya, 'Se ahand+mayo gor+nambo nafümb+ kak+ hoar+ ra sowandümo mburumbo nindou kak+ hoar+ 10 masemüdu ahambo dabudo,' mehu.

²⁵ Asu ai raru hoaf+y+mondowohü yahomoya, 'Adükar+, nindou ranai ana ndeara 10 kak+ hoareimb-ani,' mehomo.

²⁶ Nga asu bogor+ nindou ranai hoaf+yuh+ yahuya, 'Ro s+hamumbo hoafayah+, nindou b+dif+r+ napo af+ndeimb+ aiyomo aiana asukai b+dif+r+ napo ndowandümoemo, nga nindou ai napo ak+douyeimb+mayei ranahei warambeah+nd+ ana ngorüfemboane.

²⁷ Nga asu wand+ hürütümb+memo, sapo wambo adükar+ bogor+imbobembo yowan+ mehomo ranahamumbo ndüh+ sowapur+ndümo s+fomo wand+ h+imboarüh+ h+fokoarüpur+!' mehu.

²⁸ Sisas ai kafeofe hoaf+ ra hoaf+yu mbura asukaiyu Serusarem+na mahüfu.

Sisas ai adükar+ bogor+ nahurai Serusarem ngoafambe mahu

(Matyu 21:1-11; Mak 11:1-11; Son 12:12-19)

²⁹ Sisas ai Betani asu Betfage ngoaf+kim+ tüküfi Orif Wafu sei-ar+hünd+k+im+ homondüh+yo ahambo süng+rurü-rundeimb+ yimbu horombo koamar+hep+r+.

³⁰ Asu ai yare hoaf+yup+rüh+ yahuya, "Se ngoaf+ gebü anango ran+nambo ngofan+. Ranüh+ se dongi mam+ hoar+f+ hoeind+neanda wof+na h+mond+ndümo h+n+ng+ndumboemo ra moai nindou d+d+ ai-amboan+ horombo ran+wam+ n+maruwan+ ser+im+nd+ ho-rand+. Asu wof+ fufur+gene mbund+na wambo sowana ndowand+fan+ dügüfan+.

³¹ Asu nindou ngorü ai s+hafan+imbo düdund+fih+ya, 'Nimboe se dongi ra fufur+heneand+?' mbüsuwan+ asu se ahambo hoaf+ndaf+nandowohüya, 'Adükar+ ai b+dif+r+ moatükun+ refembo dongi ranambo hoaf+mayuambo an+hoand+,' mehu.

³² Sisas ai koamar+hep+r+ hafan+ hoeir+neanda dongi hoar+f+ ranai ahafan+imbo hoaf+mayup+r+ süngu ramefeyo.

³³ Ran+ yimbu ai dongi ranahambo hapoadümo wof+ fufur+hoeif+neanda ran+ af+nd+ ai ahafan+imbo yahuya, "Nimboe se dongi ra wof+ fufur+heneanda?" mehu.

³⁴ Nga ai hoaf+yafandüh+ safan+ya, "Adükar+ ai b+dif+r+ moatükun+ refembo dongi ranambo hoaf+mayuambo an+hoand+," masafan+.

³⁵ Ran+yafan+ asu dongi ra Sisas+imbo sowana sowand+fan+ mahafan+. Asu ai ahafand+mayo war+ hoandarümb+ ng+s+har+ hoear+ dongiwam+ nand+ne mbur+na Sisas+imbo ran+wam+ h+n+ng+marüwuri+.

³⁶ Ai dongiwam+ n+marü haya Serusarem ngoaf+kim+ mahuwamboyeyi nindou b+dif+r+ ahei war+ hoandarümb+ ng+s+har+ hoear+ ra naf+n+ ahambo hombohünda kur+mar+hinda ran+wam+ mahu.

³⁷ Sisas ai Serusarem ngoaf+nambo huhü Orif Hif+ Wafu han+ naf+ tüküfeambefiyuane, nindou af+nd+ ahambo süngur+hör+r+hündeimb+ ranai h+hif+h+hif+mayei. Sapo ai mungu hepün+feimb+ moatükun+ hoeimar+hind+ ran+imbo-hünda ai puküna hoaf+ kar+h+hindüh+ God+imbo adükar-ani masei.

³⁸ Ai hoaf+yeih+ seiya,

"Adükar+ bogor+ ai Adükar+nd+ süngu akusu

ranahambo God ai aboed+aboed+mb+riramboane.

Sünambe munguambo ai aboed+ amarei

asu God n+moamo ham+nd+ hondü anüngu ranahambo aboed-ani mb+sei-amboane,"

Buk Song 118:26

masei.

³⁹ Nga Farisi b+dif+r+ nindou ranahei mbüsümo bur+imemo ranai Sisas+imbo raru hoaf+yomondüh+ yahomoya, "Yamundo-randeimb+, s+hambo süngur+hün+n+r+hündeimb+ ranaheimbo hoaf+ndafan+ an+imbo ai ahei hoaf+ k+boak+mb+r+hümündi-amboane!" mehomo.

⁴⁰ Nga asu Sisas ai s+mbor+ yare hoaf+yupurüh+ yahuya, "Ro s+hamumbo hoafaya-hapur+, nindou ran+ hoaf+ ra hoaf+koate-ayei ana, n+moei ai-amboan+ puküna hoaf+ndeimboyeyi," mehu.

Sisas ai Serusarem+imbo aran+inambomarand+

⁴¹ Sisas ai Serusarem ŋgoafikimî huhû ŋgoafi ra hoeireandûhi ahambo aran+nambomarandi.

⁴² Ai yare hoafiyuhî yahuya, “Serusarem, haponda ndani sihi se aboedi nîmarimbo hohoanimo nîmindî ra fifirîmbarowa-mbonana, aboediyo. Nga hapondani ana awi rani-moatükunî ra moai se hoeirowandi.

⁴³ Mamî simboanî süngunambo ana nindou sîhambo hürüturunîneimbi ranai hîfi sîhafî ginîrikimî wakîndîmondûhi pûpindu difomombo sîhambo munġuambo gündünînimboemo.

⁴⁴ Rananimbo sîhambo moaruwaimbo-ndunînimboemo asu se-babidî amarei ranaheimbo amboa. Asu ŋgîri nîmoei mamî amboanî nîmoei ŋgoründiwamî hîniŋgîndundi. Nîmboe se moai fifîrowandi sopo God ai sîhambo aboedambo-feniînimbohünda makusu ra,” mehu.

Sisas ai Godîndî worambe kaki semîndimbo ratûpurî ratûpurîmemonda hemafoareapurî

(Matyu 21:12-17; Mak 11:15-19; Son 2:13-22)

⁴⁵ Sisas ai Godîndî worambe kefuai hüfu nindou kakihumbo napo sîhoumarundi ra pütifoendûhi hemafoareapurî.

⁴⁶ Ai yare hoafiyîpurîhi yahuya, “Godîndî Buk ai yare hoafiyohû yahoya, ‘Wandî worî ranana didîbafîfembo worî yangîrane. Nga se hümbuhünî nindou ranahei dibofembo fondîmboarîhindî,’ meho.”

⁴⁷ Nga munġuambo si Godîndî worî ranambe nindou yamundîreandûrî marandi. Asu Godîmbo sesî sîhou-rundeimbi bogorî, ahînûmbî hohoanimo fifîrundeimbi, bogorî nindou bidîfirî ai Sisasimbo nîni-süngufe hîfokoeffimbo nafî kokomarundi.

⁴⁸ Nga nindou afîndî ranai ahandî hoafi hîmborîmbo afîndî hohoanimo mayeiambowambo moai ahambo hîfokoeffimbo nafî ra fifîrundi.

20

Sudahündî ai Sisasimboya düdi sîhambo ŋgîniîndî masendî yahomo düdumefundî

(Matyu 21:23-27; Mak 11:27-33)

¹ Mamî simboanî Sisas ai Godîndî worambe nîmorehî nindowenihimbo yamundîreandûrîhi aboedi hoafi ra bokarîmarîhendî. Ranîyo Godîmbo sîhou-rundeimbi bogorî, ahînûmbî hohoanimo fifîrundeimbi bogorî, asu Suda-yafe bogorî ai Sisas babîdimbo wataporîmbo mahafomo.

² Ai hoafiyomondûhi yahomoya, “Se hoafiyafîmunî nîni ŋgîniîndînamboyo rani-moatükunî raro aranda? Düdi sîhambo rani ŋgîniîndî ra masaganîna?” mehomo.

³ Sisas ai simborî hoafiyupurîhi yahuya, “Ro-amboa sîhambo mamî moatükunî düdundaheanda asu se wambo hoafîndîmo.

⁴ Sopo Son ai nindoumbo hundürûmarandûrî ŋgîniîndî ra Godîndî-mayoyo asu nindou-yafe-mayoyo?” mehu.

⁵ Ranîyomo ahamundîhoarî simborî hoafîndûrîyomondûhi yahomoya, “Sapo sîhîri hoafîyefühîya, Son hundürûra marandî ranana Godîndî-mayoane asefi ana, ai rande hoafîndûhiya, ‘Asu nîmboe se ranahambo anîhondümbofekoate-ayomoa,’ mbüsûmbui.

⁶ Nga asu sîhîri hoafîyefühîya, ‘Ranana nindou-yafe-mayoane,’ asefi ana, nindou ranai sîhefîmbo nîmoeinambo-ndîhümünîmboyei. Nîmboe sopo ai fifîrîhorî Son ai Godîndî hoafi hoafîyu-randeimb-ani sei anîhondümborîhorühî wambo?” mehomo.

⁷ Ranîyomo Sisasimbo raru hoafiyomondûhi yahomoya, “Ro moai fifîrîhundî Son ai rani ŋgîniîndî ra nahünda semündü-hayambombai,” mehomo.

⁸ Nga Sisas ai yare hoafiyupurîhi yahuya, “Ro-amboa ŋgîri hoafîndahapurî düdi wambo ŋgîniîndî masendî ratûpurîmbohünda,” mehu.

Nindou moaruwai wain nûmbürî hîfandîmarundî kafoefe hoafi

(Matyu 21:33-46; Mak 12:1-12)

⁹ Sisas ai nindou ranaheimbo kafoefe hoafi mamî hoafiyundûrîhi yahuya, “Nindou mamî ai wain hîfîfembo nûmbürîra mbura nûmbürî ra nindou bodîmondî-yomondî warambe hîniŋgîmareandî ranîfîhi kaki semîndimbo ratûpurîmbohünda. Asu ai hu anġunî ŋgorû hîfîni gedûhi manġgu.

¹⁰ Asu wain ranai hîsîmayowamboyo nindou mamî koamarîheira nûmbürambe ratûpurîmemo ranahamumbo sowana bidîfirî hîsî nûmbürambeahîndî semîndîmbohünda mahüfu. Nga asu nindou nûmbürî ranambe ratûpurîmemo ranai bubururû mburumbo nîni akîdou-amboanî warambefekoate koamarîhawura mahu.

¹¹ Asükaiyu ngorü koamar+heira ahamumbo sowana mahüfu. Raniyo ranahambo amboan+ ah+n+koate bubururü mburumbo n+n+ ak+dou-amboan+ warambefendokoate koamar+hawura mahu.

¹² Asükaiyu ngorü koamar+heira mahüfu. Nga asükaiyomo ahambo amboan+ nümbür+ hifand+rundeimb+ ranai bubururü mburumbo moanambüh+ kiafu hüründümo pi-marüwuri.

¹³ Ran+iyu asu nümbür+ af+ind+ ranai hoaf+yuh+ yahuya, 'Haponda ro nüngumand+hea? Ro wand+ n+mor+ af+ind+ hohoan+mo-yahandoweimb+ ra koand+hehin+mboyah+. Awi ahand+ hoaf+ an+ambo h+mbor+ind+mbomo.'

¹⁴ Nga asu nümbür+ hifand+rundeimb+ ranai nindou ranahand+ n+mor+ masüfuwa hoeirüwuri houmbo s+mbor+ hoaf+riyomondüh+ yahomoya, 'Nindou ndanana nümbür+ af+indand+ n+mor+ani. S+h+ri+ ahambo hifokoar+ihur+ an+ambo asu munju-moatükun+ ra shef+ind+mboe,' mehomomo.

¹⁵ Ran+iyu nümbür+ hifand+rundeimb+ ranai nümbürambeah+ind+ sowaründümo moanewani tüküyafu homo hifokoamarüwuri. Asu nümbür+ ran+ af+ind+ ranai nindou ranahamumbo n+n+nüngumandeapura?

¹⁶ Ai düd+ nümbür+ ranambeah+ind+ nindou ranahamumbo hifokoandeapurüh+ wain nümbür+ ra nindou bid+iframbo dagapur+mbui," mehu. Nindou ranai hoaf+ ra h+mbor+yei hehimbo hoaf+yeih+ seiya, "Awi ran+moatükun+ ra tükünd+femboe, nga ambembeyo-wamboane," masei.

¹⁷ Nga Sisas ai aheimbo h+amboar+ pareandürüh+ nüngumbo düdureandürüh+ yahuya, "N+imboe asu God+ind+ bukambe sürü ra paru masihoemoa?

'N+imoei wor+imboru-rundeimb+ ai moaruwai-ane yahomo houmbo ambe mehomomo, nga n+imoei ra wor+ ranahambo ng+nem+nd+imbo weanjurüh+d+d+ bogor+ n+imoeiyo.'

Buk Song 18:22

¹⁸ Munjuambo nindou n+imoei ran+wam+ p+rayei ana, ai mbusümo kik+ndahimboyei, asu n+imoei ranai nindouwam+ p+rayo ana, nindoumbo munjuna mos+hoas+nd+heir+imboe," mehu.

¹⁹ Ran+iyu ah+nümb+ hohoan+mo f+if+rundeimb+yomo asu God+imbo ses+ sihou-rundeimb+ bogor+yomo ai raru f+if+marund+ Sisas ai kafeefe hoaf+ hoaf+mayu ra ahamumboyo. Ran+imboemo mam+ ran+imboan+ ai bot+fe Sisas+imbo kik+him+nd+imbo hohoan+momemo, nga n+moreh+ nindowenih+ ranaheimboya y+hoef+imbo nüngumand+himun+ yahomo houmbo y+h+imboememo.

Ai Sisar+imbo takis kaki mandahündoyo asu wan+mandiyo

(Matyu 22:15-22; Mak 12:13-17)

²⁰ Ah+nümb+ hohoan+mo f+if+rundeimb+yomo asu God+imbo ses+ sihou-rundeimb+yomo ai Sisas+imbo hifandurüh+ nindou bid+if+ri+ koamar+houpura t+karuhoumbo ahand+ hoaf+ h+mbor+imbo nouyafu mah+fomo. Nindou ranai ana t+karu hou ngorü süngufih+ ahand+ hoaf+ h+mbor+yowohü moaruwai hoaf+mayu yaho hefe gafman bogor+ind+ war+hü h+n+ng+fiyuwan+ pap+hoaf+mbüruramboane, yahomomboemo.

²¹ T+ri+foefe hoafumbo mah+fomo ranai düduyafundüh+ yahomoya, "Nindou yamundo-randeimb+, f+if+ri+humboaneft+ hoaf+ se hoafayaf-ane asu yamundarowand-ane ranana an+hond-ane. Seana nindou ranai adükar+ ndüreimb+mbayeiyu asu ndür+koate-mbayeiyu ra moai hohoan+moyaf+, nga seana an+hondümbofe hohoan+mo God+ind+mayo ranane yamundo arand+.

²² Se y+hoef+imbo hoaf+yafi, ro Sisar+imbo takis kaki ra mandahündoyo asu wan+mandiyo?" mehomomo.

²³⁻²⁴ Sisas ai f+if+reand+ ranana ahambo t+karuhoumbo wos+hoafor+rurüh+yomo asu s+mbor+ hoaf+yuh+ yahuya, "Wambo kaki mam+ nafuiyomo. Sisam+ asu ndür+ kak+fi+h+ apen+ngo ra dadea?" mehuamboemo. Yahomoya, "Sisar+nd-ane," mehomondamboyo.

²⁵ Asu Sisas ai ahamumbo hoaf+yupurüh+ yahuya, "Sisar+nd+ moatükunayo ana, se Sisar+imbo dabudo. Asu God+ind+ moatükunayo ana ra se God+imbo dabudo," mehu.

²⁶ Ran+iyu Sisas ai n+moreh+ nindowenih+ babid+imbo nüngumbo watapor+imbo-randambe moai wos+hoafor+yumbo hohoan+moyomo. Ran+iyomo ahamund+ düdufe hoaf+ ranahambo s+mbor+ hoaf+iyu maranda hepünafundüh+ hoaf+ kik+ri+ündümo houmbo man+ngomo.

Sadyusi ai y+fi+hünd+ bot+fe ranahambo düdumefundi

(Matyu 22:23-33; Mak 12:18-27)

²⁷ Sadyusihünd+ bid+if+ri+ ai raru hohoan+moyomondüh+ya, nindou y+fi+hünd+ ng+ri+ asüakai bot+ndahind+ yahomo-rundeimb+ ai Sisas sowana mah+fomo.

²⁸ Ai Sisasimbo düduyafundühi yahomoya, “Nindou yamundo-randeimbî, Moses ai sihefîmbo hoafi mamî sürü papîra masihendî sapo nindou mamî nîmorehî semündü mbura asu nîmorî-koate yîfayu ana, ahandî akîdî ranai nîmorehî ra asûkai semündü haya nîmorî wakîndamîndoanî nîmorî ranai amonngoandî nîmorî noumbiyuwamboane.

²⁹⁻³⁰ Mamîmbo apodoho mamî 7 manîngomo. Amonngo hondü ai nîmorehî semündü haya nîmorî-koate yîfiyuane, asûkai akîdî mbusûmonîndî ai amonngoandî kai ra semündü haya yîfiyuane.

³¹ Asûkai akîdî ngorü ai-amboanî amonngoandî kai ra masemündü. Apodoho mamî 7 ranai munnguambo nîmorehî ra semîndeimbî yanggîrimemo, nga ai nîmorî-koate yîfîsafîmemo.

³² Asu sünguna nîmorehî ranai-amboanî yîfîmayo.

³³ Munnguambo apodoho mamî 7 ranai nîmorehî ra masowandümo. Süngunambo nindou yîfîhündî botîfeambe nîmorehî ra dadî nîmorehî-manda?” mehomo.

³⁴ Ranîyu Sisas ai ahamumbo yare hoafiyipurühi yahuya, “Hîfî ndanühane nindowenihî ai nîmorehühîyafu asu nîmorehî ai anamîndühîyahi arîhündî.

³⁵ Nga nîmorehî nindowenihî yîfîhündî asûkai yanggîrî botayahîndî ana, ngîrî nîmorehühîndafu asu anamîndühîndahi rarandîhündî.

³⁶ Ranî-simboanî ana ai sünambeahîndî nendî nahurai-wambo ngîrî yîfîndei. Sapo God ai yîfîhündî botîrearü hayambo wambo ai ahandî nîmor-anei.

³⁷ Sapo Moses amboanî nindou yîfîyeimbî botîndahimboyei ranahambo ndore nafuimayu. Ai nîmî akîdîou hai tikîrîmarandî ranahambo sürü papîrandühîya, ‘Adûkarî God ranana Abraham, Aisak, Sekop ahamundani.’

³⁸ Ranîmboane asu God ranana yîfîyeimbîyei Godîyupoanî, nga yanggîrî anîboadeiyei God-ani. Nindou düdi ai Godayu ra koadürümbo yanggîrî nüngumboani,” mehu.

³⁹ Ahînümbî hohoanîmo yamundo-rundeimbî bîdîfîrî ai hoafiyomondühî yahomoya, “Nindou yamundo-randeimbî sîhafî hoafi ra aboed-ane,” mehomo.

⁴⁰ Ranîyomo nindou ranai asûkai ngorü moatükunîmbo Sisasimbo düdufembo yîhîmbomemo.

Nindou ranaheimbo Sisas ai God koamafoarîrî ranahambo düdumefiyu (Matyu 22:41-46; Mak 12:35-37)

⁴¹ Ranîyo Sisas ai nindou ranaheimbo düdureirühî yahuya, “Asu nîmboe nindou ai hoafiyeihiya, ‘Krais nindou God ai nindoumbo aboedambo-fembo kamafoarîrî ra Defitîndî ahuiranî,’ aseia?”

⁴²⁻⁴³ Sapo Defitî ahandîhoarî Herü Buk ranambe yare hoafiyuhîya, ‘Adûkarî ai wandî Adûkarîmbo hoafiyundowöhü yahuya,

‘Se wandî warîhondanî bogorîmbondafo nîmandîfî ngafîmbo ro sîhambo hürütümbî ra sîhafî hoarehî hînîngîndîheapurîmboane,’ Buk Song 10:1 mehu.

⁴⁴ Defitî ai nindou ranahambo Adûkarî yahu marandî, asu Krais ai nüngunde ahandî ahuirîmanda?” mehu.

Sisas ai ahînümbî hohoanîmo fîfîrundeimbîmbo papî-hoafîmarapurî (Matyu 23:1-36; Mak 12:38-40)

⁴⁵⁻⁴⁶ Nindou afîndî ranai hîhîmborîyeiane, Sisas ai ahambo sünggurü-rundeimbîmbo hoafiyuhî yahuya, “Se ahînümbî hohoanîmo yamundo-rundeimbîmbo hîbadümbö. Ai hoandarî hoearî güdîfe hefe hoahoango wakîfeyoanî nindou ai ahamumbo hîhîfîyopurî asu maketambe ahamumbo ahînîyopurî-ramboanemo hohoanîmoemo. Aiana Suda-yafe rotu worambe fondî wagabe ranîwamî nîmarî asu sesî sesambe sia semîndî nîndîfe hefe wagabe nîmarîmboanemo hohoanîmoemo.

⁴⁷ Nga aiana nîmorehî kaisahoabedî ranaheimbo wosîhoaforî-yondürühî ahei worî ahamumboru marundî. Asu ai aboedanemo mbîseyia yahomo houmbo Godîmbo dîdîbafiyomondühî ra hoandarî hamîndî dîdîbafiyomo arundî. Nga süngunambo nindou ranaheimbo yîbobofendürîmbo sîmboanî ana tîjîrîfo afîndî safî ndowandümoemo,” mehu.

21

Nîmorehî kai napo-koate ai Godîmbohünda kakî masîhendî (Mak 12:41-44)

¹ Sisas ai nîmarü hîmboapoyuane, nindou napo afîndeimbî ranai hei Godîndî worî ranahandî hîpîrambe kakî mafoarîhîndî.

² Ranîyo asu nîmorehî kai napo-koate ranai hamburî kakî yimbu hîpîrî ranambe mafoareanda hoemareandî.

³ Sisas ai hoafiyupurūhi yahuya, “Ro sihamumbo anihondumboanahi nda hoafayahapuri, nimorehi kai napo-koate masihendi ranai nindou napo afindeimbi masihendi ranahambo ngasunde-amboane.

⁴ Nindou napo afindeimbi masihendi ranana akidouyo masihendi, nga ahei adukari ana mbenjorinduri. Nga nimorehi kai ndanana akidou mengoro ra masihendi,” mehu.

Sisas ai Godindi wori biriboemboe mehu

(Matyu 24:1-2; Mak 13:1-2)

⁵ Sisasambo sunggurū-rundeimbi bidifiri ranai Godindi wori ranahambo nimeoi aboedinamboyo asu Godimbo saimbo moatukuninambo yihururu marundi ranahambo wataporimbomarundi. Nga asu Sisas ai hoafiyuh yahuya,

⁶ “Ro sihamumbo hoafayahapuri, ndani moatukuni hoeiarundi nda mam simboani ngiri nimeoi mamamboani ngorundiwami nanjo, nga ai hifitireboai putapandimboe,” mehu.

Sisas ai tihirifo afindi tukundifemboe, mehu

(Matyu 24:3-14; Mak 13:3-13)

⁷ Asu ai duduafundūhi yahomoya, “Nindou yamundo-randeimbi, rani-moatukuni ra nungu-simboani tukumandifea? Nin boatei tukumandife rani-moatukuni tukufemboayo ranahambo nafuimboa?” mehomo.

⁸ Sisas ai hoafiyupurūhi yahuya, “Se hihadumbo, nga nindou ai mam simboani sihamumbo tkai hoafindimboemo. Nindou afindi ai ngomo wandi nduri dukandundūhi animboya, ‘Ro rananahi nda,’ asu ‘Ndearambo rani-moatukuni ra tukufemboane,’ mbi simboemo, nga se yowan ahamundi sungufepoani.

⁹ Asu se ngorū hifihundi nindou yifiaremo hoafi, asu ngorū ngoafihundi yifiaremo hoafi ra himborindeih yihimbondeimboeyi. Nga sapo rani-moatukuni boatei tukundifemboe, nga bidifiranambo si ana ngiri nimai tukundifeyo,” mehu.

¹⁰ Raniyo aheimbo hoafiyundurūhi yahuya, “Ngorū hifihundi ai ngorū hifihundi babidimbo yifiarindimboemo asu ngorū adukari bogorindi nendi ai ngorū adukari bogorindi nendi babidimbo yifiarindimboe.

¹¹ Hifihē afindi hamindi tukundifehū asu ngorūgoanini sesikoate-ndeihi wembombondei asu angūnhaindei raraondihimboeyi. Asu sunambe rani-poanimo yihimboeimbi moatukuni bidifiranambo si tukufemboayo ra nafuimbohūnda tukundifeyoani se yihimbondeimboeyi.

¹² Nga rani-moatukuni ranai tukufekoate-yoambe animbo se wambo anihondumbo-arihindiri ranimbo-hūnda nindou ai siheimbo kikhindumonduri houmbo moaruwaimbo-ndundurimboemo. Rananimbo rotu worambe papihofindunduri mbundumbo karabusi-ndundurimboemo. Asu ndowandumonduri ngomo adukari bogori asu gafmani-yomondi himboahū papihofindundurimboemo.

¹³ Refeambe animbo siheimbo aboedi hoafi ra wataporimbo-yombo nafī yagodimboe.

¹⁴ Ranimboane se afindi hohoanimondeihya, ro nini hoafi hoafimandefi mbi seimboeyi.

¹⁵ Nimboe sapo ro wandihoari animbo sihei hohoanimoambe horindihēandūhi ndorihoeimbi fihirife ndahanduran se hoafeyi ra nindou ngorū ai-amboani ngiri gogonimbondihendūhi moaruwaimbo-ndeandi.

¹⁶ Siheimbo sihei boagiri, amonjo-mami, akohoandi, rehīmami, mamisiri, ngunindi rananimbo hūrūtūmbi nindouyei warihundihindurimboeyi. Rananimbo seambeahindi bidifiri ana hifokoandundurimboemo.

¹⁷ Munjoambo nindou ai sihamumbo moaruwaimbo-ndihindurimboeyi, sapo se wambo anihondumbo-arihindiri ranimbo-hūnda.

¹⁸⁻¹⁹ Nga sihei mbirinanji mamī ra ngiri findihoaiyo. Se nginindi aniboadei animbo se yanggiri nimgombo hondū ndahūmūndimboeyi. Rananimbo sihamundi fimbo fandihēpurimboe sihamundi yanggiri nimgo ranahambo,” mehu.

Sisas ai Serusaremimbo moaruwaimbo-ndifemboe mehu

(Matyu 24:15-21; Mak 13:14-19)

²⁰ Sisas yahuya, “Se hoeirihindani ami ai sinimo Serusarem ngoafi ra worari wakarundi ana, se fihirindihindi Serusarem ai ndeara moaruwaimbo akimane.

²¹ Rananimbo nindou didiyei Sudia ngoafihū amarei se feboehi hehi hifi wafuana gagūsi asu Serusarem ngoafihū amarei se ngoafi ra hini nginidhi hehi ngorūni ngei, asu ngorū hifihū animboei se yowan Serusarem ngoafinambo hipoani.

²² Rani-simboani animbo God ai tihirifo masahündürü ranaheimbo simbori moaruwaimbo-ndearumbui, rananimbo munngu-moatükunü Bukambe hoafimayo ra anihondü tükündifemboe.

²³ Rani-simboani ana nimorehi warandühumbi asu nitori kehureimbü ana hipoanihimboeimbou-anei. Sapo rani-simboani animbo hifi ndanihü nimbori afindi tükündifehü asu Godindü moaruwaimbofe ra nimorehi nindowenihü ranaheiwami pindimboe.

²⁴ Rananimbo hari nendi ai didimo nindou bidifirambo hifokoakondundurühi asu bidifirambo karabus nindoumbo-ndundurü munguambo hifina ndowandoumondürü ngomboemo. Rananimbo ahei ndifo ranai Serusarem ngoafi ra pühindei nimandi ngeimbo God ai aheimbo hifandimbo hoafimayu süngu tükündifemboe,” mehu.

Nindou Hondü ai kudümbui

(Matyu 24:29-31; Mak 13:24-27)

²⁵ Sisas ai hoafiyuhü yahuya, “Rani-simboani ana rani-poanimbo wosihofori moatükunü hüfihamindi, amoamo asu mupui ranifihü tükündifemboe. Asu hifini siriwara ranai afindi-afindindowohü mbundo pindo ndandanü nindou ai afindi hohanimondeihü yihimbondeimboeyei.

²⁶ Nindou afindi ranai hifi ndanihü nini-moatükunüyo tükufemboayo ranahambo himbondeihü yihimbombo himboari wuwurindearümboe. Nimboe sapo munguambo nginindi moatükunü sunambe ranai-amboani fifimindimboembohünda.

²⁷ Rananimbo nindou ai hoeindihoranü Nindou Hondü ranai mburungai wami nmandü haya ahandi himboamupuimbo-randeimbi nginindi rani kapeihü kudümbui.

²⁸ Rani-moatükunü ranai hapoadümbo tükufembo mbihi haya tükündifeyoani botindahi nimboeimbo mbiro botindihindi sapo God ai sheimbo aboedambo-fembo ra ndeara tükufembo yangirane,” mehu.

Süfuri nimindi ranahambo se türiboadihindi

(Matyu 24:32-35; Mak 13:28-31)

²⁹ Sisas ai kafoefe hoafi mami hoafiyupurühi yahuya, “Se süfuri nimind-ane asu amuri nini ranamboani hoeindundi.

³⁰ Sapo se hoeirundanü nini ranai hoaihoai simbori bokari arandi ana, se fifirindundi ai ndeara hoembo yahomboane.

³¹ Mami yahuraiane sapo se hoeindundanü rani-moatükunü tükefeyo ra se fifirindundi God nginindi hifandarandi ra ndeara tükufembo yangirane.

³² Ro sihamumbo anihondümboanahü hoafayahapurü, nga se fifirindundi nindou hapondanü animboei ranai yifikoate-yeiambe animbo rani-moatükunü ra tükündifemboe.

³³ Hifi sünü ana awarindihomboe, nga wandi hoafi ana ngiri awarindihoyo,” mehu.

Sisasimbo süngrurü-rundeimbi ai hibadümbo

³⁴⁻³⁵ Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Se hibadümbo! Se munguambo sesesindimo asu bia ndimindimo houmbo mamikari hohanimondimo asu findi moatükunü ranimbo afindi hohanimondimo ndümboemo. Rani-moatükunü ranai sihamumbo andürambe ninihondi pirayo nou yahurai animbo randeapürimboe.

³⁶ Se munguambo si hibadü ningomombo Godimbo didibafindafu ndundi. Tihirifo tükefeyo ra nginindi ningo hombohünda asu Nindou Hondündü himboarühi tükufembohünda ranimbo didibafindafundi,” mehu.

³⁷ Sisas ai munguambo si Godindi wori ranambe nindou yamundeandürü hu asu nimbokoani hafu Orif Hifi Wafuambe apu marandi.

³⁸ Asu nindou ranai siambe hondü Sisasindi hoafi himborimbohünda Godindi worina hei marihündi.

22

Suda-yafe bogori nindou ai Sisasimbo hifokoefimbo hoafi fifirimarundi

(Matyu 26:1-5, 14-16; Mak 14:1-2, 10-11; Son 11:45-53)

¹ Bret yisikoate seseimbo si Pasofa sei-arihündi ranai tükufembo yangirimayo.

² Raniyo Godimbo sesi sihou-rundeimbi bogoriyomo asu ahinümbi hohanimbo fifirundeimbiyomo ai nimorehi nindowenihimbo yihimboyomondühi Sisasimbo hifokoefimbo nafü kokomarundi.

³ Raniyo Sudas Iskariot Sisasimbo süngrurü-rundeimbindambo mami ahandi fiambe Satan ai mafarifiyu.

⁴ Raniyo Sudas ai Godimbo sesi sihou-rundeimbɩ asu prisman biɖifiri Godindi worɩ hifandi marundi ahamumbo sowanambo ai nuni ngundi Sisasimbo ahamundi warihumandiri raniambo fifirifembohunda mahu.

⁵ Raniyomo asu nindou ranai hihifi-hihifiyomondühi Sudasimbo kakɩ masabudo.

⁶ Ai hohoanimo mami sünguru mburumbo hifanda humbo nindou afindi ranai Sisasimbo nimarikoate-yei-ambe ahamundi warihufimbo yahu hayamboyu.

Sisas ai ahambo süngurü-rundeimbɩ babidi sesesi si ra nimarimombo masawasimo (Matyu 26:17-25; Mak 14:12-21; Son 13:21-30)

⁷ Bret yisi-koate sesimbo si God ai Israerimbo aboedambo-mareandüri ra tüküfeyoambe animbo sipsip nitori ra hifokoefemboane.

⁸ Sisas ai Pita weimbo Sonimbo hoafiyupirühi yahuya, “Ngafani sesi sihefimbo sindindineamuni adükarɩ si ranihö sesesimbohunda,” mehupiri.

⁹ Asu simbori düdurinerühi safaniya, “Nahanihumboyafi yihoeimbo sesi ra sindifembo hoafayafimuni rana?” masafani.

¹⁰ Asu simbori hoafiyupirühi yahuya, “Ngoafi adükarɩ ranihö ngafandühi nindou mami ai hoe hpirambe fundamündü haya nguani hoeindinerimboyafani. Nga ahambo animbo süngundiniri nini worambeahiyokarefuendi ra.

¹¹ Rananimbo wori aharamburi ranahambo hoafindafnandowohüya, ‘Yamunde-randeimbɩ ai sihambo hoafiyuhi yahuya, ‘Ro wambo süngurundiri-rundeimbɩ babidi wori nahanambe sesesimandefi God ai Israerimbo aboedambo-mareandüri si ra?’ mehuamboane,’ mbi safani.

¹² Asu ai sihafanimbo sesi napo kurife nimetri sesimbo fondi afindi buriyoweimbɩ nimoamonindi wori nafuindöpirimbui. Se ranihö sesi napo sindindineandi,” mehu.

¹³ Rani-yafani Pita weimbo Soni ranihö hoerineandane asu mu nguambo moatükuni ra Sisas hoafimayu süngu tüküme feyo. Rani-yafani asu ranihö sesi ra sindimarineandi.

Adükarindi sesi Sisas ahandihoari süngurü-rundeimbimbo masagapuri (Matyu 26:26-30; Mak 14:22-26; 1 Korin 11:23-25)

¹⁴ Sesi sesimbo yahomo houmbo Sisas ai ahambo süngurü-rundeimbɩ babidimbo sesi fondühi mamarimo.

¹⁵ Ai ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Ro afindi hamindi yifrayahi se-babidi sesesimbo God ai Israerimbo aboedambo-mareandüri si, nga asu süngunambo ana ro asubusi afindi ndahamindimboyahi.

¹⁶ Ro asukai ngiri sesi ndahurai dagadihi, nga ngombo rani-moatükuni ra God hifandarandi ranambe tükündifemboe,” mehu.

¹⁷ Raniyo Sisas ai kap hoe semündü Godimbo hihifiruri mbura yahuya, “Kap hoe nda sowandümo houmbo sihamundihoiari simindimo.

¹⁸ Asu ro wain boboe ra asukai simindikoate ngambo God nginindi hifandarandi ra tükündifemboe,” mehu.

¹⁹ Asu asukaiyu bret semündü Godimbo hihifiruri mbura hifitire ahambo süngurü-rundeimbimbo yimbureapurühi yahuya, “Nda wandi saf-ane asahapuri. Nga se wambo hohoanimobohunda randu ndundi,” mehu.

²⁰ Mare yahurai sesi sowasümo mbura Sisas ai kap semündü hayambo hoafiyuhi yahuya, “Kap nda wandi hori sihamumböhündambo karefoendi rananimbo simbori hoafi femindi asihafeyo ra nginindamindimboe.

²¹ Sihamundi mbusümo nindou mami ai wambo hürütümbi nindou-yafe warihundeandirimbui. Nga ahandi wanijari ra wandi dibore sesi nandife fondi wami anango.

²² Nine-moatükuni God ai Nindou Hondü ahambo refimbo hohoanimomayu ra yahurai tükündifemboe. Nga Nindou Hondumbo hürütümbi nindou-yomondi warihariri ranai hipoanimbembou-ani,” mehu.

²³ Raniyomo asu süngurü-rundeimbɩ ai ahamundihoiari rani-moatükuni ra didi ramande yahomo houmbo simborindüwurimemo.

Süngurü-rundeimbɩ ai düdi adükarayu yahomo houmbo hoafinambo simbori simborimemo

²⁴ Sisasimbo süngurü-rundeimbɩ ai düdi adükarayu yahomo houmbo simbori hoafiyomondühi mamarimo.

²⁵ Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Ndifoyei adükarɩ bogori ai ana ndüreimbiyomo houmboanemo asu nimorehi nindowenihɩ ra hifandirundüri arundi. Nga nindou ranaheimbo hifandirundüri arundi ranahamumbo aboedi farihou-rundeimb-anemo sei arihündi.

²⁶ Se yahurai randafumboemo, nga adũkarĩ hamĩndayu sĩhamundi mbusũmo ra ai hoarĩfĩ nindou nahurai-mbiyuwamboane. Asu horombofi hu ratũpurĩyu-randeimbĩ ai fehefembo ratũpurĩyu-randeimbĩ nahurai-mbiyuwamboane.

²⁷ Dũdi adũkarĩ hamĩndayua? Sesesi fondũhĩ amaru yu asu sesi yimbuareandĩyu? Se raru hohoanĩmoyomondũhiya sesesi fondũhĩ amaru yu ai adũkarĩ hamĩndayu. Nga roana sĩhamundi mbusũmo fehefembo ratũpurĩ ratũpurĩya rĩhandeimbĩ nahurai-anahĩ.

²⁸ Se ra wambo tĩngĩrĩfo tũkũmefeyo ra moai hĩnĩngĩrĩrũndĩrĩ.

²⁹ Ro sĩhamumbo hĩfandĩmbo ngĩnĩndĩ asahapurĩ wandĩ Ape wambo hĩfandĩmbo ngĩnĩndĩ masendĩrĩ nou.

³⁰ Se ro ngĩnĩndĩ hĩfandarĩhandĩ ranambe wandĩ sesi fondĩwamĩ sesi dowadũmo hoe ndĩmĩndĩmondũboemo. Asu se bogorĩndĩ nĩmarĩ fondĩwamĩ nĩmandũmombo Isĩraerĩ-yafe sĩrĩ 12 ra hĩbadũboemo,” mehu.

Sisas ai Pitamboya, ai wambo daboadi hĩhĩrĩndeandĩrĩmbui mehu

(Matyu 26:31-35; Mak 14:27-31; Son 13:36-38)

³¹ “Saimon, Saimon, Satan ai sĩhafĩ anĩhondũmbofe ra refe hoeifembo hoafĩyumboani sapo nĩmorehĩ mbanĩ hĩrĩyeihĩ badĩnĩ pĩrĩhindũhĩ safĩ hĩnĩngarĩhindĩ nou.

³² Nga ro Godĩmbo dĩdĩbafĩmeheandĩ sĩhafĩ anĩhondũmbofe ra hĩnĩngĩndowamboyaafĩ sahehe. Rananĩmbo se asũkai hĩhĩrĩndafo wambo sowanambo dĩdĩfĩhũmbo apodoho-apodohoyomondeimbĩ ranahamumbo fandĩhawapura ngĩnĩndĩmbeyomo-ndamboane,” mehu.

³³ Nga Pita ai Sisasĩmbo hoafĩyunduwohũ yahuya, “Adũkarĩ, ro ndearambo nafĩrĩhamĩndĩmboanahĩ se-dĩbo karabusambe hombo asu yĩfĩmbo amboanĩ,” mehu.

³⁴ Sisas ai hoafĩyuhĩ yahuya, “Pita, hapo nĩmbĩkoanĩ kakaro ai hoafĩkoate-yuambe anĩmbo se wamboya ngĩmĩmbo moai fĩfĩrĩhinĩ mbĩsafĩndĩrĩmboyaafĩ,” mehundo.

Sisas ai ahambo sũngurũ-rundeimbĩmbo kakĩ sandĩfe arũ pisao yihĩmĩndĩ asu napo arũ ra mbĩsĩwandũmu-ndamboane mehu

³⁵ Sisas ai ahambo sũngurũ-rundeimbĩ ranahamumbo hoafĩyupurũhĩ yahuya, “Horombo ro sĩhamumbo koarĩheheapurũhĩ sahiya, ‘Se kakĩ sandĩferambo arũyo asu napo sandĩferambo arũyo, asu su yĩrambe kĩkĩfoefemboane semĩndĩpoanĩ’ masahĩ ranĩ-sĩmboanĩ se bĩdĩfĩrĩ moatũkunĩ mbonĩmborũndũmondai?” Ai hoafĩyomondũhĩ yahomoya, “Wanĩ,” mehomoo.

³⁶ Ahamumbo hoafĩyupurũhĩ yahuya, “Haponda nindou dũdi se kakĩ sandĩferambo arũ, dũdi se pisao yihĩmĩndĩ hamĩndĩ ra semĩndĩkoate-ayu ana, ahandĩ ngĩsĩharĩ hoearĩ ra nindou ngorũmbo sagadowohũmbo asu ranĩ fĩhĩndĩ kakĩ ndemũndũ haya pemĩmbiyuwamboane.

³⁷ Godĩndĩ bukambe hoafĩyowohũ yahoya, ‘Ahambo moaruwai hohoanĩmoyurandeimbĩ nindou nahurai randĩhorĩmboyei,’ meho ranana wamboyo, nga ranane hapondanambe tũkefeyo,” mehu.

³⁸ Ahandĩ sũngurũ-rundeimbĩ ai hoafĩyomondũhĩ yahomoya, “Adũkarĩ! Hoeiro, pisao yihĩmĩndĩ hamĩndĩ yimbu nda,” mehomoo. Ai hoafĩyupurũhĩ yahupurĩya, “Ra ndearane,” mehupurĩ.

Sisas ai Orif Wafuambe Godĩmbo dĩdĩbafĩmayu

(Matyu 26:36-46; Mak 14:32-42)

³⁹ Sisas ai adũkarĩ ngoafĩ ra hĩnĩngĩre hayambo Orif Wafuana mahafu sapo muũgũambo si refĩ marandĩ nou. Ranĩyomo asu ahambo sũngurũ-rundeimbĩ ai ahandĩ sũngu mahafomo.

⁴⁰ Ai hafomo nĩmarĩmboyoohũ tũkũfĩhĩ hoafĩyupurũhĩ yahupurĩya, “Nĩnĩ-moatũkunĩ sĩhamumbo rande hoeindeapurĩmboe ranĩmbo-hũnda se Godĩmbo dĩdĩbafĩndafundani sĩhamumbo ngĩnĩndĩ mbĩsagapur-amboane,” mehupurĩ.

⁴¹ Sapo nĩmoeĩ pĩfeyoanĩ ho pĩrayo ranĩ sĩmogodũhĩ safĩ Sisas ai hu yĩrĩ yimbu pusĩre nĩmarũmbo Godĩmbo dĩdĩbafĩmefiyu.

⁴² “Ape, se yĩfrayafĩ ana, wambo asũbusũmbĩ moatũkunĩ tũkũfemboayo ra raguanambo-ndowandĩ. Nga se nĩne yĩfrayafĩ ranĩ sũngũndowandĩ, nga ro yĩfrayafĩ ranĩ sũngũfepoanĩ,” mehu.

⁴³ Ranĩyo asu sũnambeahĩndĩ nendĩ ai ahambo ngĩnemũndũmbohũnda tũkũmefiyu.

⁴⁴ Sisas ai asũbusĩ afĩndĩ hamĩndĩ semĩndĩmboayu ranahambo hamĩndĩ tũtũngĩrĩhoei hayambo Godĩmbo dĩdĩbafĩmayu hoanũgu. Ranĩyo asu ahandĩ yĩkunĩmĩhoe ranai horĩ nahurai pĩmendo hoanũgo.

⁴⁵ Sisas ai Godĩmbo dĩdĩbafĩyu moendĩre hayambo ahambo sũngurũ-rundeimbĩmbo sowana huane asu mapomo sapo afĩndĩ hohoanĩmoyomondũhĩ wambo.

⁴⁶ Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Nimboe se hapoana apusayomoa? Nga botiyafu Godimbo didibafindafundi nin+moatikuni rande hoeindeapurani nginepurim+ndimbohünda,” mehu.

Sisasimbo mbumaründümo

(Matyu 26:47-56; Mak 14:43-50; Son 18:3-11)

⁴⁷ Sisas ai wataporiyuhü nunguambe awai nendi afindi ranai masifo. Sapo Sudas Sisasimbo sünggurü-rundeimbi ambeahindi+mayu ranai sepurimündü haya mahafomo. Raniyu asu Sudas ai Sisasimbo wakikihimbohünda ahandi fikimi+mahu.

⁴⁸ Asu Sisas ai hoafiyundühi yahuya, “Sudas, se wakikihimbo asafi ra Nindou Hondumbo hürütümbi nindou-yafe warihüfimbo safombyofa?” mehu.

⁴⁹ Sisasimbo sünggurü-rundeimbi ai hoeirundane ahambo kikihim+ndimbo yangrimemondamboemo hoafiyomondühi yahomoya, “Adükari, ro yihoefti pisao yihim+ndi safi ranambo hitihupiri+mba?” mehomomo.

⁵⁰ Raniyo asu aihündi mamä ai pisao ndarhendüh+ndamboyu Godimbo sesi shou-rundeimbi bogori hondündi ratüpuriyu-randeimbi+mba war+hondü himbohoeari mafofoareando.

⁵¹ Sisas ai hoafiyuhü yahuya, “Yowan! Ndahurai refepoani!” mehu. Raniyo ahandi himbohoeari ra war pamareanda asukai koadürü koadürümefeyo.

⁵² Nindou sapo Sisasimbo kikihim+ndimbo masifomo ra Godimbo sesi shou-rundeimbi bogoriyomo, Godindi wori hifandiru-rundeimbi prisma bogoriyomo asu Suda-yafe bobogori raniyomo. Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Se pisao yihim+ndi asu nimthari fufuründümo masifomo ra hümbuhün nindumbo kikihemündimbo nahurayimo.

⁵³ Ro sebadimbo munguambo si Godindi worambe nimari marhandi ra moai ranthü kikihiründümondiri. Nga haponda shamundi siane nimboe nimbä ai adükari tüküfhi simbo ngasündeamboane,” mehu.

Pita ai Sisasimboya, Ro moai fifirihini mehu

(Matyu 26:57-58, 69-75; Mak 14:53-54, 66-72; Son 18:12-18, 25-27)

⁵⁴ Sisasimbo kikihiründümo houmbo Godimbo sesi shai-randeimbi bogori hondü ahandi worinambo sowaründümo mahifomo. Raniyo asu Pita ai süngumarapurü hüfu.

⁵⁵ Asu ai hai wori gabusümo püpiru houmbo mamarimondamboyu ranthü aibabidimbo mamarimbo.

⁵⁶ Nimorehi mamä ratüpuriyu-randeimbi ai hai sihü himboyowane Pita ai maruwamboyo ndoreri türüfoareri mbura hoafiyowohü yahoya, “Nindou ndanana sapo Sisas-dibo hu marandani,” meho.

⁵⁷ Pita ai hoafiyuhü yahuya, “Nimorehi se hoafiyafi ranana moai akidou-amboani ro fifirihini,” mehu.

⁵⁸ Asu rani wanggabeahi safi nindou ngorü ai hoeiriri hayambo hoafiyundühi yahuya, “Ngorü ana sapo seanafiti.” Nga Pita ai hoafiyuhü yahuya, “Wandafi, roana wananahi ana,” mehu.

⁵⁹ Ran-ahandambohündi gedühi safi homboyoane asukai nindou ngorü ai hüti hoafimarüri, “Sapo nindou ndanana Sisas-dibor+hindani nimboe ai-amboani Garirihünd-ani.”

⁶⁰ Asu Pita ai hoafiyuhüya, “Wandafi, roana moai fifirihendi se wataporimbo-arandi ranahambo!” mehu. Raniyo asu hoafiyuambe kakaro ai hoafimayu.

⁶¹ Raniyo asu Adükari ai hihirifi Pitambo türümafoariri. Asu Pita ai hohoan+momayu Adükari ai hoafimeindo ranahambo. Hapo nimbokoani kakaro ai hoafikoate-yuambe animbo se ngim+mba wambo moai fifirihini mbisafindimboyafi.

⁶² Raniyu asu Pita ai weindani tüküfi hu afindi hamindi aranimayu.

Nindou ai Sisasimbo tirifoefe hoafiyomondühi harimemondo

(Matyu 26:67-68; Mak 14:65)

⁶³ Nindou Sisasimbo hifandimaruri ranai tirifoefe hoafiyomondühi bubumaruri.

⁶⁴ Ai ahandi himboari hoearinambo gabudifoarüwuri houmbo hoafiyomondowohü yahomoya, “Se Godindi hoafi hoafiyafi-randeimbayafi ana, hoafiyafimunü düdi shambo harimayunini rana!” mehomomo.

⁶⁵ Ai Sisasimbo moaruwai hoafiyomondo marundi.

Sisas ai kansri-yomondi himboarühi tüküfi hoafi didiboadomareandi

(Matyu 26:59-66; Mak 14:55-64; Son 18:19-24)

⁶⁶ Simayowamboyo hifandi-rundeimbi ai mafandundi. Asu Godimbo sesi shou-rundeimbi bogoriyomo asu ahinümbi hohoanimo yamundu-rundeimbiyomo ai-ambo

ai-babidi fandu mburumbo Sisasimbo sowarindumo ahamundi bogori hondü kot raninambo mahifomo.

⁶⁷ Ai hoafiyomondühi yahomoya, "Se Kraisi-ayafi ana, hoafindafimuni," mehomu. Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, "Ro hoafehapurü amboani ngiri se wambo anihondumbo-ndundihi."

⁶⁸ Asu simbori shamumbo ro düdueheapuri amboani ngiri hoafindimondühi.

⁶⁹ Haponda ndanihi piyo hayambo süngunambo aho ranana, Nindou Hondü ai God Nginiindeimbi ahandi warihondü warihü niamdümbui," mehu.

⁷⁰ Ai munguambo hoafiyomondühi yahomoya, "Ranayo ana, se Godindi nimiriyafi?" Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, "Se shamundihoari hoafayomo rasi, nga rananahi," mehu.

⁷¹ Ai hoafiyomondühi yahomoya, "Refe ana, nimboe nindou ngorumbo ahambo hoefimbo hoafayefa? Nga ndearambo shefi himboambenambo hoafimayumbo himboriyefi-mboanefisi," mehomu.

23

Pairatimbo sowana Sisas sowarindumo mahifomo

(Matyu 27:1-2, 11-14; Mak 15:1-5; Son 18:28-38)

¹ Munguambo rani bobogori-memo ranai Sisasimbo sowarindumo Pairat sowanambo mahifomo.

² Ai ahambo papi-hoafirurühi yahomoya, "Nindou nda shefi nendambo hohoanimo mamikarimarandüra kikihimarihurimindefi. Ai hoafiyuhi yahuya, 'Yowani Sisarimbo kiki saimbopoi,' yahu asu ahandi fimboya, 'Krais, adükari bogor-anahi,' mehu," mehomu.

³ Pairat ai Sisasimbo düdurirühi yahuya, "Se ra Suda-yafe adükari bogoriyafi?" mehuamboyu. Sisas ai simbori hoafiyuhi yahuya, "Shafihuari hoafayafisi," mehu.

⁴ Pairat ai Godimbo sesi shou-rundeimbi bogoriyomo asu awai nendi afindi menjoro ranaheimbo hoafiyuhi yahundüriya, "Ro nindou nda moai nini-moatükuni moaruwai rareanda hoafi himboriyahi," mehu.

⁵ Ai asükaiyei puküna hoafiyehi seiya, "Sisas ai hoahoangu wakireandühi nindou yamundi-reandühi hohoanimo botimareandüri. Ai Gariri hifihi piyu haya sünumbo Sudia hifihi tüküme fiyu," masei.

Pairat ai Sisasimbo Herot sowana koamariheiru

⁶ Pairat ai hoafi ra himboriyu haya düdühü yahuya, "Garirihündüyu nindou nda?" mehu.

⁷ Herot ai mam profens hifi ra hifandimarandi rani hoarehiyu Sisas ai manügu. Ranimboyu asu Pairat ai Sisasimbo Herot sowana koamariheirambo mahu sapo Herot ai rani-simboani Serusaremihü mamaru wambo.

⁸ Herot ai Sisas hoeirirani mayowambo hihifi-hihifimayu, nimboe sapo ai moani hoafi yangiri himboriyu hayambo asu hoeindhini mehu. Ai sapo yare hohoanimoyuhü Sisas ai hepünfeimbi moatükuni randeanda hoeindheia yahuhayambo.

⁹ Herot ai Sisasimbo düdu-düdumarüri, nga asu moai akidou-amboani nini hoafi hoafiyu, nga wani.

¹⁰ Godimbo sesi shou-rundeimbi bogori asu ahinümbi hohoanimo yamundurundeimbi akimi maningomo ranai tikaruhoumbo Sisasimbo papi-hoafimaruri.

¹¹ Herot ai ahandi ami babidi Sisasimbo tirfoefe hoafiyomo mburumbo asu bogori-yomondi hoeari aboedi safi yihuruwuri mburumbo asükai Pairat sowana koamarihawuri.

¹² Horombo ana, Pairat ai Heroti-dibo simbori nginindürimefaniyosi, nga rasimboani ai aboedi-aboedimefi-neandi.

Pairat ai Sisasimboya yifimbiyuwamboane mehu

(Matyu 27:15-26; Mak 15:6-15; Son 18:39; 19:16)

¹³ Pairat ai Godimbo sesi shou-rundeimbi bogori asu Sudayei bogori munguambo nindou amuri raniyei aheimbo gugurimareandüri.

¹⁴ Ai hoafiyundürühi yahuya, "Nindou wambo sowana sahorimindei masinei ndanahambo hoafiyehi seiya, 'Moaruwai hohoanimoyu randeimbani' masei. Ro ahambo shei himboarühi düdumarihini, nga ro moai se ahambo papi-hoafimarhorü ra nini-moatükuni moaruwai rareanda hoafi himboriyahi."

¹⁵ Asu Herot ai hoeiriranî nîni-moatükunî moai rareandî, nga ranîmboyu hîhîrirî sihefîmbo sowana koamarîheirambo masûnu. Nga asu ai nîni-moatükunî moaruwai rareandai anîmbo ranîmbo yifîmanda?

¹⁶⁻¹⁷ Ro ahambo tîjîrîfo ndahando mbundîhambo anîmbo asu moanî aboedî koandîhehina ngumbui,” mehu

¹⁸ Munquambo nindou ranai fandîhi pukûna hoafîyeihî seiya, “Nindou nda ndahorîmîndeî ngei hîfokoandîhorî. Nga rananîmbo Barabasîmbo aboedambo-fimboani!” masei.

¹⁹ Barabas ra ai adûkarî njoafîhû gafman babîdî yifîarîyu nindou hîfokoare hayambo karabusîmefiyu-ani.

²⁰ Pairat ai Sisasîmbo hîningîfîyuanî aboedambo homboani mehu ranîyu asu awai nendî afîndî ranaheimbo asûkai hoafîmeyundûrî.

²¹ Ai asûkai pukûna hoafî karîhehindûhî seiya, “Nîmî keimbî karîhendeimbîfîhî pandîwurî! Nîmî keimbî karîhendeimbîfîhî pandîwurî,” raranîmayei.

²² Ai asûkaiyu ngîmîmbo dûdureandûrîhî yahuya, “Nîne-moatükunî ramareandî? Ahambo hîfokoefimbo aseî ra ro hoeirîhina moai nîni moatükunî akîdou-amboanî rareandanî hoafî hîmborîyahî. Nga moanî akîdou yangîrî tîjîrîfo ndahando mbundîha aboedambo koandîhehina mbîhu,” mehu.

²³ Nga ai moanî hoafî pukûna karîhehindûhî hûtihoafîyeihî seiya, “Sisas ai yifîmbiyu-wamboane, yifîmbiyu-wamboane,” mayei. Ai hoafîmayei habodei ra moanî Pairatîndî hoafî ngasûnde hayambo ahei nîmoamo hamîndîmayondûrî.

²⁴ Ranîyu asu Pairat ai Sisasîmbo ahei hohoanîmo sîngumareandî.

²⁵ Ranîyu nindou mamî Barabas gafman babîdîmbo yifîarîyu nindou hîfokoare hayambo karabusambe mamaru ahambo aboedambo koamarîherû. Ranîyu asu ai Suda nîne refembo yifîrîmayei sîngu Sisasîmbo ami-yomondî warîhûmarîrî.

*Sisasîmbo nîmî keimbî karîhendeimbîfîhî tîkorîndûmo pamarîwurî
(Matyu 27:32-44; Mak 15:21-32; Son 19:17-27)*

²⁶ Sisasîmbo sowarîndûmo homondane Saimon Sairinîhîndî ai nafîni masûfu njoafînambo hîfombo yahuhayambo. Ranîyomo asu Sisasîndî nîmî keimbî karîhendeimbî ra sowandîfî hawa Sisasîndî sîngu hûfî yahomo houmbo hûti-hûtimarurî.

²⁷ Asu awai nendî afîndî ranai Sisasîndî sîngu hûsîhî, nîmorehî bîdîfîrî ranambeahî mahûsî ranai Sisasîmbo hohoanîmoyeihî aranînambo sahorîmîndeî mahûsî.

²⁸ Nga asu Sisas ai hîhîrîfî hoafîyundûrîhî yahuya, “Serusaremîndî nîmorehî se yowanî wambo aranînambo-yondîrîpoanî. Nga sîheî fimbo asu sîheî nîmoakîdîboubombo anîmbo aranînambo-ndîhîndûrî.

²⁹ Awi mamî si tûkîndîfemboe ranî-sîmboanî nindou ranai hoafîndeihîya, ‘Nîmorehî nîmorî wakemîndîkoate-ayeî asu nîmorî tîhîkoate-ayeî se hîhîfî-hîhîfîndeî. Sapo aheimbo tîjîrîfo ra ngîrî tûkîndîfeyo,’ mbîseimboyeî

³⁰ Ranî-sîmboanî anîmbo nindou ai nîmoeî wafumbo hoafîndeihîya,

‘Wamîni pîyafîmunî,’ mbîsei.

Asu asûkai hîfî wafumboya,

‘Gabudîfoarîwamunî,’ mbîseimboyeî!

Hosea 10:8

³¹ Hapondanî ro nîmî yangîrî nahurai-anahî, nga wambo rawarîhindîrî. Nga sîngunambo moaruwai tûkîndefeyoanî se nîmî yaparî nahurai-ayeî sîheimbo nîngumandîfendûra?” mehu.

³² Nindou yimbu moaruwai hohoanîmoyafandeimbî amboanî Sisas dîbombo sowapîndûmo mahîfomo ahafanîmbo hîfokoefepîrîmböhûnda.

³³ Ai hei nîmoeî wafu mbîrîhapîrî sîsamî sei arîhîndî ranîhû Sisas asu hûmbuhînyafanî-rînandeimbî nindou yimbu ahamumbo tîkorîpundîmo pamarupurî ra Sisas ai mbusîmoyuwane asu ngorî ai warîhondûnyu asu ngorî ai kadûdanîyu yafîne pamarupîrî.

³⁴ Sisas ai hoafîyuhîya, “Ape, amboawi mbîsafî nîmboe ai moai fîfîrîndî nîne-moatükunî rawarîndî ranahambo,” mehu. Asu ami ai satu piraimemo dîdai Sisasîndî-mayo hoearî ra mandemîndû yahomo houmbo.

³⁵ Nindou afîndî ranai nîboadeî hîmboanambo hîfandîhîndî, nga boboagorî nindou ai Sisasîmbo tîrîfoarîwurî hoafîyomondûhî yahomoya, “Nindou bîdîfîrambo aboedambo-reandûrî marandî. Se Godîndî nîmorî Kraîs-ayafî ana, yaro sîhafîhoarî aboedambo-yafî,” mehomo.

³⁶ Asu ami amboani tiri foari wuruhi homo huhutimbü moatükuni wain hoe finiga masabudo.

³⁷ Ai hoafiyomondowohü yahomondoya, “Se Suda-yafe bogorayafi ana, yaro sihafihoi aboedambo yafosi!” mehomu.

³⁸ Nimi keimbi karihendeimbi nimoamo ndaru sürü pamarundi: NDA SUDAYAFE ADÜKARI BOGORANI.

³⁹ Nindou hühübühüniyafani rinateimbi nimi keimbi karihendeimbi fih mapeni mbafani ngörü ranai Sisasimbo tiri foarirühi puküna hoafiyuhü yahuya “Se ra Kraisiyafi? Ranayafi ana, yaro sihafihoi aboedambo yafosi asu yihoehimbo amboani aboedambo-rowamuni,” mehu.

⁴⁰ Nga asu ngörü hühübühüniyu-randeimbi gorügoanini mapenüngu ranai afoai yahu hoafiyundowohü yahundoya, “Se Godimbo yihimboyafai? Nga se tihirifo asowandifi nahuraiane ai-amboani asemündu.

⁴¹ Sihiri tihirifo asahoanindehi ranana sapo nini moatükuni sihiri ramarihondi rani süngumboane. Nga nindou ndanana moai nini moatükuni moaruwai rareandi.”

⁴² Asu ai hoafiyuhü yahuya, “Sisas, se sihafit nginindi hifandarandambe tüküyafu amarifi ana, se wambo hohoanmondafindiri,” mehu.

⁴³ Sisas ai hoafiyundowohü yahuya, “Ro anihondümoanahi haponda hoafehanini se ro-dibo ngoafi aboedi ranihi nimateimboyafi,” mehu.

Sisas ai yifimayu

(Matyu 27:45-56; Mak 15:33-41; Son 19:28-30)

⁴⁴ Sapo hüfihamindikoate-yowohü wambo nimbü ranai hüfünimbo peyo haya gabudifoare hombo nimbambe tüküme feyo.

⁴⁵ Refeyoambe asu hoeari Godindi worambe kümarundi ranai mbusümondühi yimbu bumareandi.

⁴⁶ Sisas ai pukünambo hamindi hoafi karihoeihü “Ape, wandi yifafi sihafit warihariheandi,” yahu mburambo asu yifimayu.

⁴⁷ Asu ami-yomondi bogori manüngu ranai nite moatükuni tüküme feyo ra hoeireanda mayoa asu Godimbo aboed-ani yahu hoafiyuhüya, “Anihondü-ane, nindou ndanana moai nini moatükuni moaruwai yare randi,” mehu.

⁴⁸ Nindou afindi wakire menjoro ranai hoeirihinda mayowamboyei afindi hohoanmoyeihi ahei ngusüfohö purüki-purüki kameihü ngoafina mahei.

⁴⁹ Nga Sisasindi fikimnindiyei asu nimorehi Garirihündi ahambo süngumarihori ranai foarithehi niboadeimbo himboanambo wamarihori.

Sisasimbo honguambe masihewori

(Matyu 27:57-61; Mak 15:42-47; Son 19:38-42)

⁵⁰⁻⁵¹ Nindou mamani anihondümo-reandeimbi aboedi hamindi manüngu ahandi nduri Sosep, aiana Suda-yafe kansir ambeahindiyu. Nga asu ai moai yifiriyu bidifiri boboagori-yomondi hohoanimo Sisasimbo ramarundi ranahambo. Aiana Suda-yafe ngoafi Arimateahündiyu hayamboyu asu God nginindi hifandarandi ra tüküfemboayo ranahambo hifanda marandi.

⁵² Sosep ai Sisasindi yifinimoko ra dibonapifembohünda Pairatimbo düdufimo mahafu.

⁵³ Asu Sosep ai Sisasindi fi-nimoko ra nimi keimbi karihendeimbi fihindi foarimündi siherü henüngu kifohi hoearinambo pariri ngamondifoariri mbura sowaründümo homo nimoie adükari nimaroweimbi hongu nahurai wowondimaru hifomo ranambe masihawuri. Asu hongu ranambe ra moai horombo yifi sihoemo rundi.

⁵⁴ Ai ndeara sümbo Godimbo hohoanmoyowohü moani ngoafimbo nimarimboane sei hehimbo mujgumbo moatükuni napirihindane rani moatükuni ra tüküme feyo.

⁵⁵ Nimorehi Garirihündi Sisas babidimbo mahüsi-mayei ranai Sosep babidimbo Sisasindi yifinimoko shefimbo honguanambo mahei sapo nüngurüwurimboemo asihawuri ra hoeifimbo.

⁵⁶ Raniyei asu nimorehi ranai worina hei aboedi fisigarümbü moatükuni mbimbirai asu marasen ndondomarihindi. Asu Mosesindi ahinümbi hohoanimo hoafimayo süngu moani nimarimbo si ra mamarei.

24

Sisas botimefiyu hoafi

(Matyu 28:1-10; Mak 16:1-8; Son 20:1-10)

¹ Mamî wik ranahandambo weangurühîndî sihi siambe hondû nîmoreh ranai Sisas samboatûwuranambo aboedî fisînarûmbî mbîmbîrai ndorîhi masîhehindî ra sahûmündi mahei.

² Asu ai hei hîmboyeiane nîmoei hongu nafitambeihû gûru pamarundî ranai pariakoate tifeo hîhîre amoahîre meŋgoro.

³ Nga ai kefoehi hûsi hîmboyeiane, asu Adûkarî Sisasîndî yîfînîmoko ra moai yangoro.

⁴ Ranî-moatûkunî ranahambo afîndî hohoanîmoyeihî nîmboeiane, nîmehûnou nindou yimbu ranai hoearî si kareandeimbî güdîne hena ahei fikîmî tüküyafîne manîmbafanî.

⁵ Asu nîmorehî ranai yîhîmbombo hîfînî mbîro piyei hehi manîmboei. Asu nindou yimbu ranai hoafiyafandühî safanîya, “Nîmboe se nindou yangîrî nînguweimbî ranahambo yîfiyeimbîyei fondîwamî kokoarîhora?

⁶ Aiana moai ndühî yanguru, nga botîmefiyu. Ai Garirihû nînguambe sîheimbo hoafîmayu ranîmbo se hohoanîmondei.

⁷ Ai yahuya, ‘Nindou Hondû ra nindou moaruwai hohoanîmoyomo-ndeimbî-yomondî warîhündûwurîmboemo nîmî keimbî karîhendeimbîfîhî tîkoemündî pefimbohünda. Asu yimbu sindu haya ngîmî noufimbî ranîfîhî anîmbo botîndîfimbui,’ mehu,” masafanî.

⁸ Ranîyo asu nîmorehî-mayei ranai horombo Sisas hoafîmayu ra hohoanîmomayei.

⁹ Asu nîmorehî-mayei ranai hongu ra hînîngîrîhi hehi hei ahambo sünggurû-rundeimbî 11 Asu muŋguambo amurî ranîyei aheimbo muŋguambo moatûkunî wataporîmbo-marîhündürî.

¹⁰ Sapo honguambe muŋguambo moatûkunî tükümeŋeyo hoerîhi hehi Kraisîndî hoafî sowandümo homo-rundeimbîmbo hoafîmayei nîmorehî ranana Maria Makdarahündîyo, Soana, Maria Semsîndî hondîyo asu bîdîfîrî amurî ranîyei.

¹¹ Nga asu ahandî hoafî sowandümo homo-rundeimbî ai nîmorehî hoafîmayei ranahambo tîkarîhi hehi hoafî yangîrî anîhündî yahomo houmbo moai anîhondûmborundî.

¹² Nga asu Pita ai pîpiyu hu honguambe amofi hîmboyuane, hoearî ahambo hîmondîmarîhorî ranî yangîrî meŋgorowa hoemareandî. Ranîyo ai hongu ra hînîngîre haya hüfu worambe ranî-moatûkunî ranahambo afîndî hohoanîmoyuhû mamaru.

*Nindou yimbu ai Sisasîmbo Emaus nafî hohû hoemarînerî
(Mak 16:12-13)*

¹³ Nîmorehî ranai honguanambo hûsi sîmboanî Sisasîndî sünggurû-rundeimbî yimbu ranai ngoafî mamî Emaus Serusaremîhündî hombo 11 kiromitahüfeimbî hoandarî nafî mahafanî.

¹⁴ Ai hafandühî muŋgu moatûkunî tükümeŋeyo ranahambo wataporîmbo-marînandî.

¹⁵ Ai wataporîmbo-rînî hafandühî fîfîrînandane, Sisas ai ahandîhoarî tüküfi haya aibabîdîmbo mahu.

¹⁶ Mamî moatûkunî gabudîmafoareapîra ai moai ahambo Sisas-ani safanî türüfoarînerî fîfîrînerî.

¹⁷ Asu ai ahafanîmbo düdureapîrühî yahuya, “Se nînî-moatûkunîmboyo wataporîmborînandühî ahafana?” mehuamboyanî. Asu ai ngusûmboarambe sisai fiyafandühî manîmbafanî.

¹⁸ Asu ngorû, ahandî ndürî Kriopas, ai sîmborî hoafîyuhî yahuya, “Awi Serusaremîhû ndüfosimbo tükümehindî ra se yangîranafî nîne moatûkunî ranîhû tükümeŋeyo ra fîfîrîfekoate-ayafî?” mehu.

¹⁹ Asûkai Sisas ai düdureapîrühî yahuya, “Nîmboe wataporîmbo-arînanda?” mehuamboyanî. Asu sîmborî hoafîyafandühî safanîya, “Sisas Nasaretîhündî ranahamboane wataporîmbo-arîhorî. Aiana Godîndî hoafî hoafîyu-randeimbîyu haya God asu muŋguambo nindouyei hîmboahü ahandî hoafî, ratûpurî ra ngînîndî hamîndîyo.

²⁰ Yîhoefî bogorî nindou asu Godîmbo sesî sîhou-rundeimbî ai gafmanî-yomondî warîhû hînîngîmarûwuri. Ranîyo gafman ai hîfokoefimboani yahomo houmbo nîmî keimbî karîhendeimbîfîhî tîkoründümo pamarûwuri.

²¹ Nga horombo ro hohoanîmoyefühîya, ‘Sisas ranana God ai Israerîhündî ranaheimbo aboedambo-fendürîmbo kafoarîrî hînîngîrîrîmbombai,’ masefi. Asu hîfokoamarûwuri ra yimbu si ho hayamboyanî hapo ngîmî noufimbî siane.

²²⁻²³ Hapo siambe hondû nîmorehî bîdîfîrî roambeahîndî ai hei honguambe hîmboyeia moai ahandî yîfînîmoko ra ranîhû hoerîhindî. Ranîyo ro hepûnîmehundî. Ai sînei yîhoefîmbo hoafîyeihî seiya, ‘Sünambeahîndî nendî yimbu hoerîhupîra ai safanîya, ‘Sisas ana yangîrî mbanûngu,’ masafanî,’ masei.

²⁴ Asu nindou bîdîfîrî roambeahîndî amboanî hîfomo honguambe muŋguambo moatûkunî ra hoerîrunda nîmorehî hoafîmayei sünggure meŋgoro. Nga asu moai Sisasîmbo ana hoerîwuri,” masafanî.

²⁵ Asu Sisas ai ahafan+imbo hoafiyupurühi yahuya, “Se ana ngusüfokoate-*anemo*, se moai God+ndi hoafi hoafiyomo-rundeimbi hoafi+memo ranahambo n+imehünou ho-hoan+moyomo.

²⁶ God+ndi hoafi hoafiyomo-rundeimbi ai hoafiyomondühi yahomoya, ‘Nindou God ai ahandi nendambo aboedambo-fendür+imbo kamafoariri ra asübusi ndemündi mbundambo an+imbo asu süngunambo God+ndi h+imboahü ndüri adükarümb+ndümbui,’ mehomu.”

²⁷ Raniyo Sisas ai ahafan+imbo ahandi fimbo Bukambe hoafi mapen+ngo ra Moses+ndi mayo bukifih+ piyu haya God+ndi hoafi hoafiyomo-rundeimbi sürü papiru mas+hoemo ranahambo yamund+mareapiri hu.

²⁸ Ai homo Emaus ngoafiki+mi tükümefundü. Raniyo Sisas ai ngasünde haya hom-bonoumefiyu.

²⁹ Nga yimbu ai hütü hoafiyafandühi safaniya, “Mborai ro-babidi apoefo, nga ndeara hüfiham+ndi hanühi nimb+fembo ak+mane,” masafandamboyu. Raniyu hafu ahafandi worambe aibabidi mamaru.

³⁰ Ai sesi+imbo yahomo houmbo n+mar+mombo bret semündü God+imbo h+ifirüri mbura h+ifitire haya masagapiri.

³¹ Rasüngu-mareandambo ai hepünaf+neandühi Sisas ani safani fifiri+mar+neri. Nga asu n+imehünou asüka awari+mar+hoayuwa moai hoeir+neri.

³² Ai ahafandihoari simbori hoafü+yafandühi safaniya, “Anihondü-ane, nafini sinefuh+siheh+imbo watapor+imbo-maramuna asu sihir+ ngusüfoambe hepün+mehoandi,” masafani.

³³ Refe hayamboyoane, sünguri+neri+r+inandeimbi ranai botiyafine hena Serusarem+nambo mahafani. Raniyo hafani hoeir+neapuran ahandambo süngurü-rundeimbi 11-memo ranai ahamundi ngunindi babidi gugureafu mamar+monda hoeimar+neapuri.

³⁴ Ai hoafiyomondühi yahomoya, “Anihondü-ane, Adükari ai yifihündi botimefiyu! Ai Saimon-so tükümefiyuwa hoeimariri,” mehomu.

³⁵ Raniyo asu süngurü-rundeimbi yimbu ranai ahafan+imbo-so nafini tükümefiyu asu bret hifitireanda türüfoar+neri fifiri+mar+neri ranahambo watapor+imbo-mar+ndi.

Sisas+imbo süngurü-rundeimbi ai hoeimarüwuri

(Maty 28:16-20; Mak 16:14-18; Son 20:19-23; Ratüpurü 1:6-8)

³⁶ Ahambu süngurü-rundeimbi ranai bidifirambo rani-moatükuni ra watapor+imbo-rundane, Sisas ahandihoari ahamundi mbusümo tüküfi nüngumbo hoafiyupurühi yahuya, “Sihamundi ngusüfoambe afure kümbearoamboane,” mehu.

³⁷ Raniyomo yifiaf+mbai hoeiar+huri yahomo houmbo yih+imbo muḡuna moaruwaimemo.

³⁸ Nga asu Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Nimboe se ranahambo hepünefunda? Asu nimboe se nini-moatükuniyo hoeimarundi ranahambo awi fifir+ifekoate-ayomoa?”

³⁹ Se wandi yit+inari wat+inari hoeiru. Ro wandihoar-ana+ nda! Se sündu hoeirundi. Sapo yifiafi ana ngiri wandi fi nahuraindo.”

⁴⁰ Sisas ai hoafiyu mbura asu ahamumbo ahandi fi hoeari ra nafiimepuri.

⁴¹ Ai afandi hihifi-hihifimemosi, nga ai awi ranahambo anihondümb+ofe-koate-afandi hohoan+momemo. Asu Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Se sesi b+idifiri sihoundai?” mehu.

⁴²⁻⁴³ Asu ai kini mamandundi ra ngoru bidifiri masabudowa semündü haya ahamundi h+imboahü masesuwa hoeimarüwuri.

⁴⁴ Ai ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Se fifirundai ro horombo se-babidi+imbo n+imboahambe hoafi+mayahi ra? Ro hoafiyapurühi sahiya, Moses+ndi ah+nümbi hohoan+mo ranambe, God+ndi hoafi hoafiyomo-rundeimbi-yomondi bukambe asu Herü Buk ranambe muḡu moatükuni wambo tükünd+femboe masahi.”

⁴⁵ Sisas ai ramehuamboemo ngusüfoambe fufuri+foareapurühi Bukambe hoafi+mayo ra türüfoaru fifiri+marundi.

⁴⁶ Asu Sisas ai simbori hoafiyupurühi yahuya, “Sapo Bukambe sürü papimarundi ra yare hoafiyowohü yahoya, ‘God ai ahandi nendambo aboedambo-fendür+imbo koamafoariri ra asübusi ndemündü mbunda yifindu haya ngimi noufimbi ranambo yifihündi botindifimbui.

⁴⁷ Ranan+imbo Serusarem+hü p+ndi+mo houmbo muḡuambo hifi ahandi ndür+nambo hoafi bokar+ndi+hoemboemo. Ranan+imbo asu moaruwai hohoan+mo ra h+n+ngiri+hindühi aboedi hohoan+mo sünguri+hindani God ai ahei moaruwai hohoan+mo ra amboawi mbeyahuamboane,’ meho.

⁴⁸ Asu se ndanî moatükunî tüküme Feyo ndanahambo wataporîmbondu ndündî.

⁴⁹ Wandî Ape ai Yifiafî Aboedî koarîhefembo hoafîyu masîhendî ra koandîheheamboyahî. Nga awi se hokoate Serusaremîhü nîmandîmombo Godîndî-mayo ngîndî ra ndowandümo houmbo anîmbo ngomo,” mehu.

Sisasîmbo God ai sünambe serümündü mahafu

(Mak 16:19-20; Ratûpurî 1:9-12)

⁵⁰ Sisas ai ahambo süngrurü-rundeimbîmbo sepurümündî hu Betani ngoafîhü kaimayu. Raniyo God ai ahamumbo aboedî-aboedîmbîreapura yahu haya dîdîbafîmefiyu.

⁵¹ Ai ahamumbo aboedî-aboedîreapurîhî nüngwane God ai ahamundî mbusûmonîndî serümündü sünambe mahafu.

⁵² Ai yirî yimbu pusîru nîmarîmombo ahambo ngusîfo parûwurî mburumbo Serusaremînambo hîhîfî-hîhîfî kameihî hîhîrîyafu mahomo.

⁵³ Asu ai muŋguambo si Godîmbo aboed-ani yaho hohoanîmombohünda ahandî worîna homo marundî.

Son Aboedi hoafi Son ai sürü papimarandi

Yangiri n'ngombo Hoafi ra nindoumbomefeyo

¹ Horombo hondü God ai hifi nda nafikoate-yuambe Hoafi nda megoro. Hoafi ra ai Godindi fikimi megoro asu God-ane.

² Horombo hondü Hoafi ra Godindi fikimi megoroane.

³ God ai Hoafi raninambo munjo moatükun ra nafimarandi, nga moai ngorü-moatükun ngorü nafü sungure tüküfeyo.

⁴ Hoafi ra yangiri n'ngombo n'indühane asu yangiri n'ngombo ra nindou-yafe si-ane.

⁵ Si ra nimb ranahambo si asagado, nga nimb ra ngiri si ranahambo gabudeandi.

⁶ Nindou mam God ai koamarheira mahu. Ahandi nduri Son-ani.

⁷ Nindou ranaheimbo si ranahambo an'hondumbo hoafombohünda mahu. Nindou munjo ai hoafi ra h'imboryei hehi an'hondumbo-mbiri'hinda yehuenügu mahu.

⁸ Son ra si ran'yupoani, nga si ranahambo an'hondumbo hoafiyu-randeimb yangiri-ani.

⁹ Si ndanana si hond-ane asu ai hifi ndanihu tüküfe haya asu nindou munjoambo si boaki-foare arandi.

¹⁰ Nga Hoafi ranai hifi ndanihu megoro. Hoafi raninambo God ai hifi nda nafimarandi, nga asu nindou hifi ndanihu an'boadei ranai moai ahambo f'firi-hori.

¹¹ Ai ahandi ngoafi hondüna hu, nga asu nindou ahandi ngoafihündi ai moai ahambo fihiri-horimidei.

¹² Nga didiyei ahambo an'hondumbo-r'horühi fihimari-horambo asu ai aheimbo ka-mafoareandüra ai Godindi n'omor tükümeheidi.

¹³ Moai hifinandi moatükuninambo Godindi n'omorimboyahi tüküyahindi shiri-boagiri ramehindi nou. Wani, nga God ai ahandi hohoanimo süngu ahandi n'omorimboyahi marihündi.

¹⁴ Hoafi ra nindoumbofe tüküfe mburamboyo asu shefi mbusümo manüguwa ai nduri adükarümbi ra hoeimarihuri. Nduri adükarümbi ra Godindi n'omor mam yangiri ranahand-ane. Ai afindi hipoambore-randeimb-ani asu shefimbo Godimbo afindi moatükun an'hondumbo nafuimaramuni.

¹⁵ Son ai ahambo an'hondumbo hoafimayu. Ai puküna hoafiyundürih yahuya, "Ro nindou ndanahamboyah hoafimayahandüri, 'Ro boatei tükündoheanda ai wandi süngu tükündüfimbui, nga aiana adükar safi ngasündeand'reimb-ani. Nimboe ai boateifi manüguwa ro tükümeheandane,'" mehu.

¹⁶ Ahandi afindi hipoambore rani-süngu shefimbo afindimbo aboedi-aboedireamuni arandi.

¹⁷ Mosesindi wari sünguyo ahinümbi hohoanimo tükümefeyo, nga hipoambore hohoanimo asu an'hondumbofe hohoanimo ra Sisas Kraisindi sünguyo tükümefeyo.

¹⁸ Moai nindou mam ai-amboani God hoeiriri, nga Godindi n'omor mam Afindandi fikimi nüngumbü ai God-ani asu ai yangiryu Godimbo hoeiriri haya shefimbo nafuimaramuni.

Son ai ro nindou God koamafoariri-yahipoani mehu

(Matyu 3:1-12; Mak 1:1-8; Ruk 3:1-18)

¹⁹ Suda bogori ai Godimbo shou-rundeimb b'idifiri Rifai sirihündi babidimbo koamari-houpura Serusarem hin'nguru houmbo kosimo Son sowahi tüküyafu düduyafundowöhü yahomoya, "Se didiyafa?" mehomondamboyo.

²⁰ Raniyu asu Son ai moai diboreandi, nga weindah an'hondumbo hoafiyuh yahuya, "Roana Nindou God koamafoariri Kraisi ran'yahipoani, nga wani," mehu.

²¹ Raniyomo asu simbori hoafiyomondowöhü yahomoya, "Asu se didiyafa? Asu se Erasayafi?" mehomondamboyo. Asu Son ai simbori hoafiyupurühi yahuya, "Wani, roana ran'yahipoani." Asükaiyomo düduyafundowöhü yahomoya, "Ro Godindi hoafi hoafiyu-randeimb hifandarhuri, se ran'yafi?" Asükaiyu ahamumbo simbori hoafiyupurühi yahuya, "Wani, roana ran'yahipoani," mehupuri.

²² Raniyomo asu ahambo hoafiyomondowöhü yahomoya, "Asu se didiyafi n'omora? Se yihoefimbo hoafiyafan-animbo asu ro hoafi ra nindou yihoefimbo koamari-houmun ahamumbo sowana semindi homboanefti. Se shafi fimbo nüngumambisafa?" mehomo.

²³ Raniyu asu Son ai ahamumbo simbori hoafiyupurühi yahuya, "Ro rananahi: Nindou mam ahandi yasimondi nini wohi furikoate-yowöhü m'ngiyöhü yahoya, 'Bogorindi

nafi aboedi nafindihehindi,' meho, nga ro rananahi," mehu. Horombo hoafi nda Godindi hoafi hoafiyu-randeimbi Aisaia rareamboyu yahurai bukambe hoafimayu.

²⁴ Farisi aiyomo nindou hoafi sowandümo homo-rundeimbi ahamumbo koamari-houpura makosomo.

²⁵ Nindou ranai Sonimbo hoafiyomondowohü yahomoya, "Asu se Kraisiyafipoani, Erasayafipoani, Godindi hoafi hoafiyu-randeimbiyafipoani, nga asu nimbоеafi se hundürürandürü maranda?" mehomondamboyu.

²⁶ Raníyu asu simbori Son ai hoafiyupurühi yahuya, "Roana hoenambo yangir-ane hundürühi arihandi, nga sishamundü mbusümo nindou mamí anüngu, nga asu seana moai nindou ranahambo fifirihori.

²⁷ Ro boatei weindahí ratüpuríya arihandi, nga nindou ranai animbo süngunambo weindahí rande ratüpuríndümbui. Nga asu roana nindou aboedi hamíndiyahípoani ahandí su wofi hímondímaramüdu ra fufuríhefemböhünda," mehu.

²⁸ Hoafi nda Betani ngoafihü Sodan hoe gogoanin tükümeffeyoane. Asu hífi raníhüyo Son ai nímorehi nindowenihí aheimbo hundürümarandürü.

Sisas ai Godindi sipsip nímor-ani

²⁹ Ngorü sihí Son ai hímboyuwane Sisas ahambo sowana masünuwa hoeirirühi yahuya, "Godindi sipsip nímori asüfu ra hoeirihori. Ranahandi süngu-animbo God ai nímorehi nindowenihí-yafe hohoanimo moaruwai ranahambo amboawi mbüsümbui.

³⁰ Nindou ranahamboyahí ro síheimbo hoafiyahandürühi, 'Nindou ai ro nímboahaní wandí süngu düdümbui. Nindou ai adükari bogor-ani, nga roana ai nahurayyahípoani,' masahandürü. Nga asu ro níngkokoate-yahambe ai manüngu.

³¹ Asu ro moai fifiríhiní, nga nindou ra dídmbei, nga asu Israerihündí ai ahambo fifirímberíhora sahehea síní hundürü-maríhandürü," mehu.

³² Son ai yare hoafiyundürühi yahuya, "Ro hoeiríheandani Yífiáfí Aboedi wupufo nahurai sünambeahíndí kosí ahandíwamí pühíyo mamaro.

³³ Awi ro moai nindou ranahambo fifiríhiní, nga God aiyu wambo hoenambo hundürümbírandürü yehuenüngu koaríhendírühi yahuya, 'Se hoeindowandani Yífiáfí Aboedi kodí nindou ranahandíwamí nímandoaní ana, asu ai-animbo aheimbo Yífiáfí Aboedinambo hundüründandürümbui,' mehu.

³⁴ Yífiáfí Aboedi ahandíwamí kosí mamaro ra hoeimaríheandí asu aníhondümboanahí hoafayahí nindou nda Godíndí nímor-ani," mehu.

Sisas ai ahambo süngurürü-rundeimbi kamafoareapurí

³⁵⁻³⁶ Ngorü sí Son ai asíkai raníhü ahambo süngurínerí-rínandeimbi babídímbo nüngumbo Sisasímbo hoeirirane mahuamboyu, asu Son ai hoafiyuhí yahuya, 'Se hoeiríne. Ndanani Godíndí sipsip nímorayu.'

³⁷ Son ai ra-mehuamboyaní asu hímboríyafaní hena ai Sisasíndí süngu mahafaní.

³⁸ Raníyu asu Sisas ai híhírfí hoeireapírane ahandí süngu mahafandamboyu hoafiyupírühi yahuya, "Se níni kokomboyaní?" mehupíramboyaní, asu simbori hoafiyafínandowohü safanea, "Rabai, se nahiyafí nímbarí aranda?" (Ndürü 'Rabai' ahandí nímíndí ra yamunde-randeimb-ane.)

³⁹ Sisas ai hoafiyupírühi yahuya, "Sühífaní naha hoeiríne," mehupíramboyaní. Asu ai hüfaní worí nímárümbí ra hoeiríne hena, asu raní sihí aí-díbo mamarífaní ra ndeara nímbarímbeyo.

⁴⁰ Nindou yimbu ranai Soníndí hoafi hímboríyafaní hena Sisasíndí süngu mahafandí ahafandí ndürü ra ngorü ana Andru, Saimon Pitandí akídíyu.

⁴¹ Ai hu, ahandí amonngo Saimon kokorürü hoeirirí haya hoafiyundühi yahuya, "Ro Mesaia hoeimaríhurí," mehu. (Ndürü Mesaia ra Grik hoafínambo Kraisi-ani.)

⁴² Raníyu Andru ai Saimonímbo serümündí Sisas sowana mahüfu-amboyu, asu Sisas ai Saimonímbo húbudürühi hoafiyundühi yahuya, "Seana Soníndí nímorí Saimon-anafí, nga síhafí ndürü ana Sifasímbeýowamboane," mehu. (Ndürü Sifas ranana nímoei-ane.)

Sisas ai Firip Natanierímbo fíhímarapímündu

⁴³ Ngorü sí Sisas ai Garirinambo hafombo yahuhaya nímárümbó, Firipímbo hoeirirühi hoafiyundühi yahuya, "Se mborai wandí süngu," mehundo.

⁴⁴ Firip, Betsaidahündí Andru, Pita-babídímbo mamí ngoafíhünd-ani.

⁴⁵ Raníyu asu Firip ai Natanierímbo kokorürü hoeirirí haya hoafiyundühi yahuya, "Horombo Moses ai ahínümbí hoafi sürü papírándühi nindou kudümbui mehu ra fifíro. Asu Godíndí hoafi hoafiyomo-rundeimbi amboaní ai mamí yahurai sürü papímarundí ranahambo hoeimaríhori. Nindou ranana Sisas-ani Sosepíndí nímorí Nasaretíhündí," mehuamboyu.

⁴⁶ Asu Natanier ai Firipimbo düdufinduhü yahuya, “Asu Nasaret ngoafihü ra aboedi moatükunî tükümandifeyo rane?” mehuamboyu. Asu Firip ai simbori hoafiyundühi yahuya, “Naha se sühüfi hoeirosi,” mehu.

⁴⁷ Sisas ai Natanierimbo hoeiriranî mahüfu-amboyu hoafiyuhî yahuya, “Nindou ndanana Israerihündî hondani, nga aiana anihondumbo yangirî hoafiyu-randeimbani,” mehu.

⁴⁸ Ranïyu asu Natanier ai Sisasimbo düdufindühî yahuya, “Se wambo nügguro fîfiro-wandirîmboyafa?” mehundu-amboyu. Asu Sisas ai simbori hoafiyundühî yahuya, “Firip wambo fîfirife hoafikoate-yuambe süfuri afümambe manimbafa hoeimarîheaninî,” mehu.

⁴⁹ Ranïyu asu Natanier ai Sisasimbo hoafiyundühî yahuya, “Yamundo-randeimbi, seana Godindî nimor-anafi! Seana Israerihündî-yafe adükari bogor-anafi!” mehundo-amboyu.

⁵⁰ Asu Sisas ai simbori hoafiyundühî yahuya, “Ro sihambo süfuri afümambe hoeimarîheaninî masahî ranimboanafî anihondumbo-arowandirî? Nga awi sünguna se afindî moatükunî ranahambo ngasündeandeimbi tükündifeyoanî hoeindowamboayafi,” mehu.

⁵¹ Asükaiyu hoafiyuhî yahuya, “Ro sihamumbo anihondumboanahî hoafayahapuri: Süngunambo ana sünü sübüdühoehü sünambeahindî nendî ai Nindou Hondündîwamî gafomo kodo ndundanî hoeindumboemo,” mehu.

2

Sisas ai boatei hepünifeimbi moatükunî ratüpurîmayu

¹ Yimbu nimbiyomo houmbo nindowenihî ngorü ai Gariri hifambe Kena ngoafihü nîmorehî masemündu.

² Ranïyo Sisasimbo asu ahambo süngururü-rundeimbi babidimbo ahamumbo amboanî nîmorehî semindî sesesi ranambe didimo masei.

³ Rani-simboanî wain hoe ra mungu masimindeiamboyo, asu Sisasindî hondî ai nîmorimbo hoafiyondowohü yahoya, “Nindou ai wain hoe mungurîhimboanei,” mehondowamboyu.

⁴ Asu simbori yare hoafiyundühî yahuya, “Me, nimboe se wambo rani-moatükunimbo hoafayafa? Ndanana sihei siane, nga awi ro ranimbofembo si ra yohoyopoanî.”

⁵ Ra-mehuamboyu asu hondî ai worî aharambürîndî ratüpurîyomo-rundeimbi ahamumbo hoafiyopurühî yahoya, “Sisas ai nîni-moatükunimboyo refembo hoafinduanî ra-süngundundî,” meho.

⁶ Ngoafi ranihü nîmoei hîpirî 6 afindî hoe hafo tüküfe-randeimbi Suda ai fi aboediferambo hundürüyorambohünda burîmayo.

⁷ Ranïyu Sisas ai ratüpurîyomo-rundeimbi ahamumbo hoafiyupurühî yahuya, “Se hîpirî ranambe hoe fuibidî-houndî,” mehuamboemo. Asu ai hîpirî ranamboe hoe fuibidîhoumbo tüküru-tüküru-marundî.

⁸ Ranïyu asu Sisas ai hoafiyupurühî yahuya, “Se hoe ra nîmoamonindî kaboandundüh-animbo nindou sesi kanimbo ehu ahambo sowanambo ndowandümo ngomo,” mehuamboyo asu ai rasüngumarundî.

⁹ Nindou sesi kanîmareandî ai hoe ra apîre hoeireandane, asu wain hoe apîmayowamboyu, ai moai fîfirîreandî dagüdambombai wain hoe ra. Nga ratüpurîyomo-rundeimbi ai-yangirîyo hoe mafuindümo fondî ra fîfîmarundî. Ranïyu asu nindou sesi kanîre-randeimbi-mayu ranai nindou nîmorehî semindimbo-mayu ranahambo mborai mehundo.

¹⁰ Ai hoafiyundowohü yahuya, “Ndanî-ndanî hoafühî ana nindou wain hoe aboedi boatei simindei mburühümboanei, asu süngunamboane moaruwai ra simindei arîhündî. Nga asu seana aboedi safi ra kîkîhandîfî nîmarîfî mburamboayafi hapondanî randî sowandîfî masinîfî,” mehu.

¹¹ Sisas ai Gariri hifambe Kena ngoafihü boatei hapünifeimbi moatükunî ramareandî. Ai ahandî adükari ngîndî ra nafuimayu-wamboyo asu ahambo süngururü-rundeimbi ai ahambo anihondumbo-marüwuri.

¹² Ranïyo asu Sisas ai ahandî hondî, akohoandî asu süngururü-rundeimbi babidimbo Kena ngoafi hîni-ngirîhi hehi Kaperneam ngoafina hei ranihü yahunümbî si manimboei.

Nindou ai Godindî worambe kaki semindimbo ratüpurîmemonda Sisas ai hemafoareapurî

(Matyu 21:12-13; Mak 11:15-17; Ruk 19:45-46)

¹³ God ai Israerimbo Isipihündi aboedambo-mareandüri ranı adükari si Pasofa warı ra ndeara akımı tıfımareandamboyu asu Sisas ai Serusarem ngoafına mahafu.

¹⁴ Hafu tüküfi haya Godındı worambe kefuai hu hoeireandane, nindou ai burmakau, sipsip, ndu pemıyomonda asu kaki sıseru sabupurı rundühi mamarımonda hoeimareapuri.

¹⁵ Ranıyu wofı hoandarı nafırıhai semündü haya ranınambo ahamumbo burmakau, sipsip, ndu napo ra kameihı bukürı-foareapurühiyu, asu nindou kaki sıseruründühi mamarımo ahamundı kakı ra buburamündı pütifihıyu fondı ra hıhıre amoahımareandı.

¹⁶ Ranıyu asükaiyu nindou ndu kakıfihı saurundühi manıngomo ahamumbo hoafıyupurühi yahuya, “Napo ra fufuründümo houmbo moanewana ngorügoanıni homo. Asu se wandı Apendı worı ndanambe maket worımborıhi hehi pemıyei asu kakıfihıambo seihü arıhünda?” mehuamboemo.

¹⁷ Asu ahambo süngururü-rundeimbı ai hoafı Babor-ambe mapenıngo ra hohanımomemo, ‘Ro sıhafı worı aboedı mbıfondarowa sahehea ranıamboanahı afındı tınrıfoayahı,’ meho.

¹⁸ Asu Suda ai Sisasıambo hoafıyomondowohü yahomoya, “Se nını hepünıfeimbı moatükunı ramandowandı yıhoefıambo worı ranambeahındı hemofoarowamunı ra ngınınd-ani yaho nafuımböhündambo?” mehomondamboyu.

¹⁹ Asu Sisas ai sımborı hoafıyupurühi yahuya, “Ro sıhamumbo hoafayahı, Godındı worı nda bırıboadundanı asu ro asükainda ngımı sinambo yangrıı worımbondı-hamboyahı,” mehuamboemo.

²⁰ Ranıyomo asu Suda ai hoafıyomondühi yahomoya, “Nindou ai worı nda 46 hımbanı worımbomarund-ane asu se ngımı sıhı yangrıı asükainda worımbondıhı mungundıheamboyahı asafı?” mehomondamboyu.

²¹ Sisas ai ahandı fımboyu Godındı worı süngunambore kafoare hoafımayu.

²² Ranıyo Sisasıambo God ai honguambeahındı botrırı sımboranı ahambo süngururü-rundeimbı ai horombo ahandı fımbı hoafımayu ra ngusüfoambe pumarındümo. Ranıyo horombo Sisas hoafımayuyo Godındı bukambe sürü papımarundı ranıyo ra anıhondümbı-marundı.

Sisas ai munquambo nindouyei hohanımo fıfıreandı

²³ Sisas ai Suda-yafe adükari si Pasofa ranahamböhünda Serusarem ngoafıhü mamaru. Ranıyo nindou afındı ranai Sisas hepünıfeimbı moatükunı ramareandı ra hoeırıhi hehi anıhondümbı-marıhındı.

²⁴ Nga asu Sisas ai nindou ranahei hohanımo ra fıfıre hayambo-wambo moai anıhondümbı-rearü.

²⁵ Asu nindou amurı ai Sisasıambo nindouyei hohanımo ranahambo nafuyondürühi hoafıyondoponı, nga ai ahei ngusüfoambe hohanımo ra munquambo fıfıreamboani.

3

Sisas ai Nikodemus-dıbo wataporımefanı

¹ Nindou mamı Farısı-ambeahındı manüngu ahandı ndürı Nikodemus ai Suda-yafe bogorıyu.

² Asu mamı nımbokoanı Nikodemus ai Sisas sowahı hu tüküfi hoafıyundühi yahuya, “Yamundo-randeimbı, Ro fıfırı-hunınamboane fı, seana nindou yamundo-randeimbı God koamarıhenı-anafı. Nindou ngorü ai-amboanı ngırı hepünıfeimbı moatükunı se Godındı ngınındınambo rawarowandı ra randeandı,” mehuamboyu.

³ Asu Sisas ai sımborı hoafıyundühi yahuya, “Ro sıhambo anıhondümbıanahı hoafehanıni: Nindou ai sımborı tüküfekoate-ayu ana, ai ngırı God hıfandarandı ranambe ngu,” mehu.

⁴ Nikodemus ai sımborı hoafıyundühi yahuya, “Asu nindou adükarihündı ra nüngunde hondı ai wakındırımındoanı asu nımorı akıdou nahuarai tükümandıfıa? Asu ngırı nindou ai hondandı fırambe daguduwanı asükai wakındırımındo,” mehuamboyu.

⁵ Asükai Sisas ai Nikodemusıambo hoafıyundühi yahuya, “Nindou ai Yıfıafı Aboedınambo asu hoenambo sımborı tükümbüfıyu-wamboane. Refekoate-ayu ana, ngırı God hıfandarandı ranambe gafu.

⁶ Nındoundı fı ranana ahandı hondafındı-yafe fındambo tüküme fıyuanı, nga ahandı yıfıafı ranana Yıfıafı Aboedındı ngınındınambo tüküme fıyoane.

⁷ Ro hoafıyahühi se sımborı tüküandahındı masahı hoafı ranambo se ngırı hepınıfoandühi afındı hohanımondafı,” mehu.

⁸ Werı ranai ai hohanımomayo süngu werıyo hoarandı. Asu se werı fı sıhoası ranıyangrıı-ane hımborayafı, nga nını-nafı tüküfe hayamboyo asu nını-nafıyo aho ra moai

fifrowandi. Asu nindou Yifiafi Aboedi nambo sɛmbori tũkehindi amboani mamĩ yahurai-ane," mehu.

⁹ Asu Nikodemus ai Sisasimbo dũdũfĩndũhi yahuya, "Asu se hoafimayafi nda nũngu-nahurai tũkũmandifea?" mehundowamboyu.

¹⁰ Asu Sisas ai sɛmbori hoafiyundũhi yahuya, "Seana Israeri-yafe yamundo-randeimb-anafi, ŋga asu seana awi moai fifrowandiyoy?"

¹¹ Ro sihambo anihondũmboanhi hoafayanini, Ro nini-moatũkuniyoy fifirimarihundi ranane wataporimbori rihundi. Asu ro nine-moatũkuniyoy hoeimarihundi ranane wataporimbori rihundi. Ŋga hoafi ro wataporimbori rihundi ranahambo se sahũmũndi daboadanambo-arihindi.

¹² Ro siheimbo hifi ndanihũdambo wataporimbori marihandũri, ŋga asu moai se wambo anihondũmbo rihindirĩ. Asu ro sũnambeahĩndi moatũkunimbo wataporindahanĩ ra nũngundũhi anihondũmbo-ndihĩndũhi fifirĩmandihia?

¹³ Moai nindou ŋgorũ hifi ndanihũdambo ana sũnambe hafu, ŋga Nindou Hondũ sũnambeahĩndi makusu ai yangĩriyu asũkai mahafu.

¹⁴ Sapo horombo Moses ai amoasĩri nĩmi wohĩ furikoate-reandũhi semũndũ nĩmoamo botĩmareandi. Asu mamĩ yahurai-animbo Nindou Hondũmbo amboani semũndũ nĩmoamo botĩfiamboani.

¹⁵ Rananimbo nindou ahambo anihondũmbo-arihori ranai yangĩri koadũrũmbo-koadũrũmbo nĩngo ra mbĩsahũmũndi-amboane.

¹⁶ God ai nĩmori mamũmbiyu hayamboyu nĩmorehi nindowenihĩ hifi ndanihũ anihoadedi ranaheimbo ŋgusũfo pareandũrũhiyu asu ahandi nĩmori mamĩ ra hifina koamarĩherũ. Nindou muŋgu dĩdĩyei ahambo anihondũmbo-arihori ai ŋgĩri awandihĩndi, ŋga koadũrũmbo-koadũrũmbo nĩmboeimboyei.

¹⁷ God ai ahandi nĩmori hifina koamarĩherũ ra ai kosĩ nindou yĩbobore-randeimbĩ nahurai hifihũndi nindoweyi hohoanĩmo yĩbobofemboyupoani. Ŋga rananimbo muŋguambo hifihũndi nindou ai ahandi sũngu aboedambo-mbeahinda yahu hayamboyu koamarĩheira makusu.

¹⁸ Nindou Godĩndi nĩmoriimbo anihondũmbo-areandi ahambo ana ŋgĩri yĩbobondirũhi papi-hoafĩndũri, ŋga nindou ahambo anihondũmbofe-koate-ayu ranahambo-animbo yĩbobondirũhi papi-hoafĩndũrimbui.

¹⁹ Yĩbobofe ranahandi nĩmĩndi ra ndahurai-ane: Sapo si aboedi ra sũnambeahĩndi makosoyosi, ŋga asu ai moai ranahambo yifiriyeyi, ŋga ai nĩmbokoani nĩmbĩ afĩndi pĩmayo ranambe nĩngomboyeyi yifirĩmayeyi. Nĩmboe sapo ai moaruwai hohoanĩmo rarĩhindũhi wamboyei ramehindĩ.

²⁰ Muŋguambo nindou dĩdĩyei si ranahambo yĩboaruko-arihindi ana, ai moaruwai hohoanĩmo yangĩri rarĩhindũhaneĩ. Nindou yahurai ana ŋgĩri si peyoani ŋgei sapo si ranai ahei moaruwai hohoanĩmo ramarĩhindĩ ra nafuindandũrimboe sei hehimbo wambo.

²¹ Ŋga nindou aboedi hohoanĩmo yangĩri semũndũ anũngu ranai-animbo sihi tũkũndũmbui. Rananimbo nindoundi ratũpurĩ ra si ranai Godĩndi ŋgĩnĩndĩnamboane ratũpurĩyu arandi mbisi nafuindĩmboe," mehu.

Son ai Sisas tũkũmefiyu nĩmĩndi ra weindahĩ hoafimayu

²² Asu sũngunambo Sisas ai ahambo sũngururũ-rundeimbĩ babĩdĩmbo randihũnda botiyafu houmbo Sudia hifina mahomo. Ai homo ranihũ yahunũmbĩ si nĩngomomboyoy Sisas ai nindou hundũrũmarandũri.

²³ Aĩnon ŋgoafihũ Serim ŋgoafikĩmĩ hoe afĩndi mafoafusowa asu ranihũ Son ai-amboani nĩmorehi nindowenihĩ hundũrũmarandũri. Ran-sĩmboani nĩmorehi nindowenihĩ afĩndi ranai ahambo sowana hei marihũdamboyu ai hundũrũmarandũri.

²⁴ Son ai karabusifekoate nũngumbeahiyoy aheimbo hundũrũmarandũri.

²⁵ Ranĩyoy asu Sudahũndi mamĩ ai Sonĩndi sũngururũ-rundeimbĩ babĩdĩmbo Godĩndi hĩmboahũ aboedi tũkũfembo hundũrũ hohoanĩmo ranahambo hoafina sɛmbori hoafimemo.

²⁶ Raoyafu mburu hifomo Sonimbo hoafiyomondũhi yahomoya, "Yamundo-randeimbĩ, se hohoanĩmoyafai nindou Sodan hoekĩmĩ ai-dĩbo nĩmbafanimbo se ahandi hoafi yihoeifimbo hoafimefimuni. Ŋga ai haponda hundũrũmarandũr-amboaneĩ asu nindou ai sihefimbo sowana sifokoate ahambo sowanambo yangĩri hũraramĩndo," mehomo.

²⁷ Asu sɛmbori Son ai hoafiyupurũhi yahuya, "Nindou ai ŋgĩri ranani-moatũkunĩ moani ndemũndũ, ŋga God ai dagadowan-animbo ndemũndũmbui.

²⁸ Horombo se hĩmborĩyomondanĩ ro sihamumbo hoafiayahapurũhĩ sahiya, 'Roana Kraisiyahĩpoanĩ, nga ahandĩ nafĩ dĩdĩboado-fembohũnda God ai kamafoareandĩ-r-anahĩ,' masahĩ hoafi ra se sihamundĩhoarĩ hĩmborĩmemo.

²⁹ Asu nindou ngorũ ai nĩmorehĩ asemũdu ana, nĩmorehĩ ra nindowenihĩ ranahandane. Asu nindowenihambo farĩherũ-randeimbĩ ai ai-dĩbo nũngumbo nĩmorehĩ masemũdu ahandĩ hoafi hĩmborĩyuhũ ai hĩhĩfĩ-hĩhĩfĩmayu. Yahurai-ane asu haponda hĩhĩfĩ-hĩhĩfĩ ra wandĩ fiambe amaro.

³⁰ Asu nindou ranai adũkarĩ ndũrĩmbĩ-mbiyowamboane, nga wandĩ ndũrĩ akĩdou-mbeyowamboane.

³¹ Nindou nĩmoamo sũnambeahĩndĩ makusu aiani munguambo nindou ngasũnde haya adũkarĩ hamĩndayu. Nga asu nindou hĩfĩ ndanĩhũndamboayu ranai ana hĩfĩnĩndĩ wambo ai hĩfĩ ndanĩhũndambo wataporĩ ranĩ yangĩrĩ semũndũ nũngumbo wataporĩyuhani. Nga nindou sũnambeahĩndĩ makusu ranai ana munguambo nindou ngasũnde haya adũkarĩ hamĩndani.

³² Ranani asu ai rarani-moatũkunĩ hoeire asu hĩmborĩyu-randeimbĩ ranahambo hoafiyu arandĩ. Nga asu nindou mamĩ ai-amboanĩ moai ahandĩ hoafi ra anĩhondũmboreandĩ.

³³ Nindou dũdĩ ahandĩ hoafi ranahambo kĩkĩharamũdu ana, asu God ai anĩhondũmboani hoafiyu arandĩ yahuhani.

³⁴ Nindou God koamarĩheira makusu ranai ana ahandĩ hoafi yangĩr-ani hoafiyu arandĩ. Sapo God ai moai ahambo Yifiafĩ Aboedi ra bĩdĩfĩrĩ-bĩdĩfĩrĩre sagado.

³⁵ Afĩndĩ ai Nĩmorĩmbo afĩndĩ hamĩndĩ ngusũfo parirũhĩ asu mungu moatũkunĩ hĩfandĩmbo ngĩnĩndĩ masagado.

³⁶ Nindou ngorũ ai Nĩmorĩ ahambo anĩhondũmbo-arirĩ ana, asu ai aboedi koadũrũmbo-koadũrũmbo nũngumbui. Nga asu anĩhondũmbofe-koate-ayu aiana ngĩrĩ yangĩrĩ koadũrũmbo-koadũrũmbo nũngu. Asu Godĩndĩ ngĩnĩndĩ hohoanĩmo ra ahambo-so koadũrũmbo-koadũrũmbo yagodĩmboe."

4

Sisas ai Sameriahũndĩ nĩmorehĩ-dĩbo wataporĩmefe

¹ Ranĩ-sĩmboanĩ Farisi ai yaru hĩmborĩyomondane, "Sisas-ani Sonĩmbo ngasũndĩrĩ haya afĩndĩ nindou hundũrandũrĩ arandĩ," masei.

² (Nga moai Sisas ahandĩhoarĩ ana ngorũmbo hundũrandũrĩ, nga ahandĩ sũnggurũrũ-rundeimbĩ ai yangĩrĩyomo ramarundĩ.) Sisasĩndĩ sũnggufembo nindou afĩndĩ hundũrĩmayei hoafi Farisi ai hĩmborĩmemo ra Sisas ai fĩfĩreandĩ.

³ Ranĩyu asu ai ranĩ hoafi ra hĩmborĩyu haya Sudia hĩfĩ hĩnĩngĩre haya Garirinambo mahu.

⁴ Garirinambo hombo nafĩ ra Sisas ai Samaria-yafe hĩfĩ mbusũmo nafĩyu mahu.

⁵ Ranĩyu hafu adũkarĩ ngoafi Samaria-yafe hĩfĩambe ahandĩ ndũrĩ Sikar ranĩhũ tũkũmefiyu. Ngoafi ranĩkĩmĩyo Sekob ai ahandĩ nĩmorĩ Sosepĩmbo hĩfĩ kĩkĩre hĩnĩngĩmareando.

⁶ Horombo Sekob ai hoe rambohũnda kakĩra pumareandĩ ra ranĩhũ puaroane, asu Sisas ai ndeara hũfĩnĩmbo nafĩ gebuai ra sũfu sũfumbo tĩjambofĩhĩyu asu foeamongo ranĩkĩmĩ mamaru.

⁷⁻⁸ Ranĩyo asu ahambo sũnggurũrũ-rundeimbĩ ranai boatei sesi pemĩmbo ngoafi ranambo mahafomo. Asu nĩmorehĩ mamĩ Samariahũndĩ ranai hoe ra fuimĩndĩmbo makosowamboyo, Sisas ai hoafi yundowohũ yahuya, "Hoe ra wambo fuisao, nga ro sĩmĩndĩmbo samboanahĩ," mehuamboyo.

⁹ Asu nĩmorehĩ ranai hoafi yundowohũ yahoya, "Seana Sudahũnd-anafi, asu ro Samariahũnd-anahĩ, nga asu se nĩmboe wambo hoe fuisao safĩ hawa dũduwefoandĩra?" mehoamboyo.

¹⁰ Asu Sisas ai sĩmborĩ hoafi yundowohũ yahuya, "Nĩne-moatũkunĩ God ai sihambo saimbo mehu ranahambo fĩfĩrĩworũhĩ, hoafi mbefĩndo-mbonana, asu hoe sĩmĩndĩwanĩ yangĩrĩ gedũhĩ nĩngombo saganĩnĩ," mehuamboyo.

¹¹ Asu nĩmorehĩ ranai hoafi yundowohũ yahoya, "Adũkarĩ, hoe fuigonĩnĩmbo hĩpĩrĩ wanĩ, nga foeamongo hoe ndanana ambeambe angunĩ ragu-ane. Asu hoe sĩmĩndĩwanĩ yangĩrĩ gedũhĩ nĩngombo ra naha dagũda mafuindandĩfa?"

¹² Sifehĩ amoao Sekob ai foeamongo ra hĩnĩngĩ-mareamunane. Hoe ra ai ahandĩ nĩmorĩ asu burmakau, sipsip ra-babĩdĩmbo sũmũndĩ marandane. Nga asu se kosĩrĩhefe adũkarĩmbofe nĩngombo safomboyafĩ?" meho.

¹³ Asu Sisas ai sɨmborɨ ahambo hoafɨyundowohũ yahuya, “Nindou hoe nda asɨmɨndeɨ ranai ana asũkaindeɨ nɨmai amɨndanɨɨjombonɨndeɨmboyeɨ.

¹⁴ Nga nindou dɨdɨyeɨ ro hoe aheimbo asahandũrɨ ranai ana nɨgɨrɨ asũkaindeɨ amɨndanɨɨjombonde, nga wanɨ. Hoe ro aheimbo saimbo saheheamboayahɨ ranana, ahei fiambe apoandɨhorɨ hoe nahurai fondɨhoai-fondɨhoaindandanɨ asu nindou ranai yangɨrɨ koadũrũmbo-koadũrũmbo nɨmboemboyeɨ,” mehuamboyeɨ.

¹⁵ Asu nɨmorehɨ ranai dũdufendowohũ yahoya, “Adũkarɨ, se wambo hoe ra sawandɨrɨ. Rananɨmbo ro nɨgɨrɨ asũkainda sũnguna hoembo amɨndanɨɨjombondahũhɨ hoe nda fuɨmɨndɨmbo dɨdɨhɨ,” mehoamboyeɨ.

¹⁶ Asu Sisas ai hoafɨyundowohũ yahuya, “Se nɨgũfɨ sɨhafɨ nindowenihambo hoafɨndafɨndo mbundambo-anɨmbo asũkaindafɨ ndũhɨ dɨdɨfɨ,” mehondowamboyeɨ.

¹⁷ Asu ai hoafɨyondowohũ yahoya, “Roana anamɨndeɨmbɨ-yahɨpoanɨ, nga anamɨndɨkoate-anahɨ,” mehondowamboyeɨ. Asũkaiyu Sisas ai hoafɨyundowohũ yahundoya, “Se ‘Roana anamɨndɨkoate-anahɨ,’ asafɨ ra wambo anɨhondũmbo-anafɨ hoafayafɨndɨrɨ.

¹⁸ Nga se nindowenihɨ hondahũyafundeɨmbɨ masowapundɨfɨ, nga se haponda nindowenihɨ-dɨbo anɨmbafɨ ra sɨhafɨ anamɨndɨ hondũyupoanɨ. Nga se wambo haponda anɨhondũmbo-anafɨ hoafayafɨndɨrɨ,” mehu.

¹⁹ Nɨmorehɨ ranai hoafɨyondowohũ yahoya, “Adũkarɨ, seana ro hoeirɨheanɨna Godɨndɨ hoafɨ hoafɨyafɨ-randeɨmb-anafɨ.

²⁰ Yɨhoeɨfɨ amoaɨ mamɨ ana hɨfɨ wafu ndanɨ-wamɨyomo rotuyomo marundɨ, nga asu Suda se-anemo Serusarem nɨgoafɨ ranɨhũ yangɨrɨ rotuyomboane ehomo,” mehoamboyeɨ.

²¹ Sisas ai yahuya, “Nɨmorehɨ, se wambo anɨhondũmbo-rowandɨrɨ, nga se nɨgɨrɨ amɨtata Apembo hɨfɨ wafu ranɨwamɨ asu Serusaremɨhũ ra rotuyo ra-koate-ndeɨ.

²² Samariahũndɨ seana Godɨmbo ndorɨhorɨ fɨfɨrɨ-horũhɨyeipoanɨ ahambo rotuyei arɨhũndɨ. Nga ro Suda ana God ranahambo ndorɨhurɨ fɨfɨrɨ-hurɨmboaneɨfɨ. Nga asu sapo Godɨndɨ nendɨ aboedambofembo ratũpurɨ ra Suda yɨhoeɨmbo sowahɨ tũkũmefeyoane.

²³ Sapo ranɨ sɨ tũkũfembo meho ra, ndeara haponda tũkũfemboane, nga asu nindou ai anɨhondũmbo rotuyei arɨhũndɨ ranai-anɨmbo Godɨmbo nɨgusũfoambe anɨhondũmbo-ndɨhɨndũhɨ Yɨfiafɨ Aboedɨndɨ nɨgɨnɨndɨnambo rotundeɨmboyeɨ. Rananɨmbo asu Ape ai nindou yahurai ranɨmboani ahambo rotuyondombo hohoanɨmoayɨ.

²⁴ Nga God ana yɨfiafɨ-ani. Ranɨmboanɨmbo nindou ai Godɨmbo rotuyei arɨhũndɨ ra nɨgusũfoambe anɨhondũmbo-ndɨhorũhɨ Yɨfiafɨ Aboedɨndɨ nɨgɨnɨndɨnambo rotumbeyei-amboane,” mehuamboyeɨ.

²⁵ Asu nɨmorehɨ ranai sɨmborɨ hoafɨyondowohũ yahoya, “Ro fɨfɨrɨhinɨmboanahɨ nindou God kamafoarɨrɨ ra ahandɨ ndũrɨ Kraɨs ai-anɨmbo kudũmbui. Asu ai kusũ sɨmboanɨ sɨheɨmbo muŋgu moatũkunɨ ranahambo hoafɨndũmunɨmbui,” mehoamboyeɨ.

²⁶ Asu Sisas ai sɨmborɨ hoafɨyundowohũ yahuya, “Ro ai-anahɨsɨ haponda se-dɨbo wataporayahɨ nda,” mehu.

²⁷ Sisas ai raoyahuambe ahambo sũngururũ-rundeɨmbɨ ai sesɨ pemɨnɨpoedɨ sũmburɨndũmo tũkũmefundɨ. Asu ai hoeirundane Sisas ai nɨmorehɨ-dɨbo wataporɨmefea hepũnɨmefundɨ, nga nindou mamɨ ai-amboanɨ moai dũdufɨnduhɨya, “Se nɨmboeafa?” yahundo asu “Nɨmboe se nɨmorehɨ ra-dɨbo wataporefea?” yahundo, nga wanɨ.

²⁸⁻²⁹ Ranɨyo asu nɨmorehɨ ranai hoe fuɨmɨndɨ hɨpɨrɨ ra ranɨhũ sɨhai haya hɨfo nindou ranɨ nɨgoafɨhũndɨ ranaheimbo hoafɨyondũrũhɨ yahoya, “Se naha sɨnei nindou geba anũgu ra hoeirɨhorɨ. Ai wambo ro muŋgu moatũkunɨ ratũpurɨya marɨhandɨ ra muŋgu ai weindahɨ hoafɨmayundɨrɨ. Nga awɨ ai Kraɨs anɨmbombeɨ?” mehoamboyeɨ.

³⁰ Ranɨyeɨ asu ai nɨgoafɨ ra hɨnɨnɨgɨrɨhɨ hehimbo Sisas sowana muŋgu mahaneɨ.

³¹ Ranɨyomo asu ahambo sũngururũ-rundeɨmbɨ ai Sisasɨmbo hũti-hoafɨrurũhɨ yahomoya, “Yamundo-randeɨmbɨ, sesɨ akɨdounambo nɨgusũfo narɨworɨ hawambo-anɨmbo,” mehomondo.

³² Nga asu Sisas ai hoafɨyupurũhɨ yahuya, “Sesɨ ro sesɨmbo asahɨ ra seana moai fɨfɨrundɨ,” mehupuramboemo.

³³ Asu ahamundɨhoarɨ sɨmborɨ dũduyomondũhɨ yahomoya, “Nindou nɨgorũ ai ahambo sesɨ ra semũndũ sũnɨ sagadomboyeɨ?” mehomondamboyeɨ.

³⁴ Asu Sisas ai hoafɨyupurũhɨ yahuya, “Wandɨ sesɨ ranana ndahurai-ane: God ai koamarɨhendɨra makosahane ro ahandɨ hoafɨ sũnguferambo. Wandɨ sesɨ ana ahandɨ yɨfɨrɨ sũngufe asu ahandɨ ratũpurɨyora ho moendɨfembo makosahane.

³⁵ Se yaru hoafɨyomondũhɨya, ‘Awɨ nũmbũrambeahɨndɨ sesɨ yimuŋgu-remɨndɨmboana, yimbuyimbu amoamo-ane anɨngomo,’ mehomo, nga asu ro hoafayahɨ ra se hɨmborɨyomo, naha se ndoru nũmbũrɨ ra samonɨgorɨyomo hoeiru, nɨnɨmɨndɨ ana ndeara nɨgɨnɨndɨ yangɨr-ane.

³⁶ Nindou nūmbūrambeahindī sesī yimungurīra-randeimbi-mayu ranai ndeara ranī takīnī ahandī kaki semūdū haya, asu ai sesī aboedī koadūrūmbo-koadūrūmbo nīngombo safiyorambo-mayo gugurareandī. Rananiṁbo nindou sesī hīfīre-randeimbi asu yimungurīra-randeimbi ai hīhīfī-hīhīfīndamboyanafanī.

³⁷ Asu hoafī ndanana anīhond-ane ‘Nindou ṅgorū ai hīfīreandūhani, ṅga nindou ṅgorū ai yimungurandūhani.’

³⁸ Ro sīhamumbo sesī nūmbūrī ranambe homo yimungurī mbīrunda sahehea koamarīhehapurī. Asu se moai hīfīrundī, ṅga amurī ai tīṅamboyeihī hīfīmarīhindī ranīfīhīndī asarīmbo yahomo houmbo asowandūmo,” mehu.

³⁹ Nīmorehī Samariahūdī ranai ranī ṅgoafīhūdī ranaheimbo nīne-moatūkunī ai ramareandī ranīmbo Sisas ai hoafīmayundo ranahambo ho wataporīmbo-marandī. Ranīyo asu munḡambo nindou ranai Sisasīmbo anīhondūmbo-marīhorī.

⁴⁰ Ranīyei asu Samariahūdī ranai hei Sisasīmbo apombo hūti-hoafīmehūndoa ranīhū ai-babīdīmbo yimbu apomayū.

⁴¹ Ranūhī Sisas ai wataporīmbo-maranda asūkai nindou afīndī safī ranai hīmborīyei hehī anīhondūmbo-marīhindī.

⁴² Asu nīmorehī ranahambo hoafīyahūdowohū seiya, “Boatei ro se wataporīmbo-maranda anīhondūmbo-marīhundī, ṅga se hoafīmayafīmunī ranīmbo. ṅga ro-amboanī yīhoefīhoarī ahandī hoafī hīmborīyahundo hohumboanefī asu anīhondūmbo-arīhurī. ṅga ranīmboane nindou ndananīmbo awi hīfī ndanīhū munḡambo nindou aboedambo-ndeandūrūmbui asefī,” masei.

*Sisas ai adūkari bogorīndī ratūpurīyu-randeimbīndī nīmorī aboedīmarirī
(Matyu 8:5-18; Ruk 7:1-10)*

⁴³ Sisas ai ranīhū yimbu nīmbī apu mbura asu ṅgoafī ra hīnīṅgīre haya Garirī hīfīna mahafū.

⁴⁴ Asu ai ahandī fimbo hoafīyuhī yahuya, “Godīndī hoafī hoafīyu-randeimbi aiana ahandī ṅgoafī hondūhī moai ndūrī yanḡoro,” mehu.

⁴⁵ Ranīyu asu ai Garirī hīfīhū hafū tūkūfiyuwane, ahambo hīhīfī-hīhīfīmayei. Ai ramehindī ra moanīyeipoanī, ṅga Serusarem ṅgoafīhū Israerīmbo God ai aboedambo-mareandūrī Pasofa sei-arīhūdī ranī-sīmboanī afīndī moatūkunī ramareanda hoerīhī hehimbo wamboyei tūkūmefiyuwa hīhīfī-hīhīfīmayei.

⁴⁶ Asu Sisas ai asūkaiyu Kena ṅgoafīna Garirī hīfīambe mahu horombo ai hoe wain hoembore pureandūhī. Nindou mamī adūkari bogorīndī ratūpurīyu-randeimbi ai Kaperneam ṅgoafīhū nūḡu hayamboyu, asu ahandī nīmorī ranai anḡūnūmboṁayū.

⁴⁷ Asu nindou ranai, Sisas Sudia hīfī hīnīṅgīre haya, Garirinambo sūnūmboanī hoafī ra hīmborīyu haya, hu tūkūfī Sisasīmbo Kaperneam ṅgoafīnambo hombo hūti-hūtīrūhī yahuya, “Wandī nīmorī ai anḡūnūmbo yīfīmbo yanḡir-ani, ṅga se dīdīfī aboedīndoworī,” mehūndowamboyu.

⁴⁸ Asu Sisas ai yahuya, “Se mamīkarambo hepūnīfeimbi moatūkunī ra hoefīkoate-yei-mbonana, ṅgīrī anīhondūmbo-rīhindīrī,” mehu.

⁴⁹ Asu sīmborī Sisasīmbo hoafīyundowohū yahuya, “Adūkari, mborai se wandī sūḡu sūhūfī, ṅga wandī nīmorī ai yīfīmbo yanḡir-ani,” mehu.

⁵⁰ Asu Sisas ai sīmborī hoafīyundowohū yahuya, “Se ṅgafīsī, ṅga sīhafī nīmorī ana asūkai yanḡirī nūḡumbui,” mehuamboyu. Nindou ranai Sisasīndī hoafī ra anīhondūmbore haya mahu.

⁵¹ Nindou ranai ṅgoafīna mahuamboyu asu ahandī ratūpurīyomo-rundeimbi ai nafīnī hoerīwurī houmbo hoafīyomondowohū yahomoya, “Sīhafī nīmorī ana aboedī mbanūḡu,” mehōmondamboyu.

⁵² Asu ai dūdūfīpurūhī yahuya, “Nūḡu-sīmboanīyo ai akīdou aboedī safī mamarua?” mehuamboemo, asu hoafīyomondūhī yahomoya, “Hamani nīmbambeyo anḡūnī hūfī afīndī ra hīnīṅgīmareandī,” mehomo.

⁵³ Ranīyu asu afīndī ai ṅgusūfo pumaramūndu Sisas ai ahambo ra-sīmboanī hoafīyundowohūya, “Yīnī, sīhafī nīmorī ana asūkai yanḡirī nūḡumbui,” mehu ranīmbo. Ranīyu asu ai ahandī worambeahīndī ranī-babīdīmbo anīhondūmbo-marīhorī.

⁵⁴ Sisas ai Sudianīpoedī Garirī hīfīnambo sūnūmbo hepūnīfeimbi moatūkunī ramareandī ra yimbu noufeimbiyo.

5

Sisas ai nindou mamī foamōḡokīmī dīboadomarirī

¹ Asu ra munḡumayoambe Suda-yafe adūkari si ra Serusaremīhū tūkūmefeyoa, Sisas ai Serusaremīnambo mahafū.

² Serusarenihü nafitambe adükari ahandi ndürü sipsip nafitambe ranikimí foeamongo hoe kakiru pumarundi. Foeamongo ra Hibruyei hoafi Betsada-ane. Hoe ranikimí mboasiní hondahüfeimbí (5) mafondarei.

³⁻⁴ Asu mboasiní rani hoarehí nindou angünümbí afíndí ranai fondihü kuríyei, hímboatihari, yirí moaruwaimbí, asu nindou ahei tíjari yífiyoweimbí ranai nínoumayei.

⁵ Mboasiní ranambe nindou mamí ai 38 hímbari farasü haya angünümbo yanguru.

⁶ Asu Sisas ai nindou ranahambo hoeirirane angünümbo menjuruamboyu, nindou ranana gedühí angünümboyumboani yahuhaya hoafiyundühí yahundoya, “Se haponda aboedí nímándí safomboyafi?” mehunduamboyu.

⁷ Asu símborí nindou angünümbí-mayu ranai Sisasímbo hoafiyundühí yahundoya, “Nindou adükari, hoe ranai mímniyowaní hímóní semíndíndírí ho híníngífendírímbo roana nindou wani. Hoe ranai mímniyowaní gadí sahehea raoyaheandaní asu bídífirí ai boatei-anei horombo kosírehehi hanei ríhündanane asu ro moaní nímari aríhandí,” mehundo.

⁸ Asu Sisas ai hoafiyundühí yahundoya, “Botíyafó, síhafí hoaparí ra sowandífi hawa hafí,” mehunduamboyu.

⁹ Raníyu nindou ranai nímái hoafi níngóambe botífi ahandí hoaparí ra semündü haya mahu.

Raní si ra moaní ratüpuríkoate ngoafímbo nímariímbo siyo.

¹⁰ Raníyomo asu Suda ai nindou Sisas díboadomaríra botímefíyu, ranahambo hoafiyomondowohü yahomondoya, “Hapoana moaní ratüpuríkoate ngoafímbo nímarambe-ane. Asu nímboe se síhafí hoaparí ra sowandífi hawa ahafa?” mehomondamboyu.

¹¹ Asu símborí hoafiyupurühí yahuya, “Nindou wambo aboedímareandírí ranai hoafiyundühí yahuya, ‘Botíyafó, síhafí hoaparí ra sowandífi hawa hafí,’ mehuamboanahí sahamíndí ahahí,” mehupuri.

¹² Raníyo asu símborí ahambo düdururühí yahomondoya, “Düdi nímorí síhambo hoafiyunínühí, ‘Síhafí hoaparí ra sowandífi hawa hafí,’ mehuníní rana?” mehomondamboyu.

¹³ Asu nindou angünümbí aboedímefíyu ranai nímorehí nindowenihí afíndí ambe-wambo Sisas ai síhai hümárimíndo ra moai nindou ranahambo fífiríri.

¹⁴ Asükáiyu Sisas ai nindou ranahambo Godíndí worambe mamaruwa hoeirirí haya, hoafiyundühí yahuya, “Se hímboríyafí, se ndeara síhafí fi ra aboedíyafímboanafi. Nga se asükáindafí moaruwai hohóanímóndamboyafi. Nga asükáindo raraní-moatükuní ngíníndí safí síhafífi hímboandímóndoyafi,” mehundowamboyu.

¹⁵ Raníyu asu nindou-mayu ranai hu Sudambo hoafiyupurühí yahuya, “Nindou wambo aboedímareandírí ranana Sisasiyu,” mehupuramboyo.

¹⁶ Asu raníyomo Suda ai Sisasímbo moaní hapoadümbo nou píyomo houmbo moruwaimbo-moaruwaimbo-marurí homo. Nímboe asu Sisas ai moaní ngoafímbo nímarambo síhí nindou ranahambo aboedímarií yahomo houmbo.

¹⁷ Raníyu asu Sisas ai ahamumbo hoafiyupurühí yahuya, “Wandí Ape ai ratüpuríyu humbo hapondan-amboa, ratüpuríyuhani, ranímboane asu ro-amboa ratípuryahi,” mehupuramboemo.

¹⁸ Suda ai hoafi ra hímboríyomo houmbo ahamundi ngüsüfoambe ngínímboanímbo-mareapura Sisasímbo hífokofímbo yahomo houmbo raraomemo. Asu moaní ngoafímbo nímarambe ratüpurímayu ranímbo yangíríyomopoani. Nga ai hoafiyupurühí, “God ana wandí Ape hondani,” mehu ranímboemo hoafi ranana Sisas ai ‘Ro God nahurai-anahí’ mehu yahomo houmbo kameihíyomo ahambo hífokofímbo raraomemo.

Godíndí nímorí ai ratüpurímbo ngíníndeimb-ani

¹⁹ Raníyu Sisas ai símborí hoafiyupurühí yahupuríya, “Ro aníhondümboanahí síhamumbo hoafayahapurí: Nindou nímorí ra ngírí raraní-moatükuní aimbo hohóanímóndu haya ranímboandí, nga wani. Ai raraní-moatükuní ratüpuríyu ra Afíndí ai ratípuryu ra hoeire hayamboani, asu nímorí ai ra-süngure ratípuryu. Mungu raraní-moatükuní Afíndí ai ranímborandan-ani asu nímorí ai yare ranímboarandí.

²⁰ Afíndí ai ahandí nímorí ranahambo hohóanímoyuhú asu ai mungu ratüpuríyumbú ra nímorímbo nafuimefuendo. Nga asu awi Afíndí ai adükari ngíníndí ratüpurí safí amboaní nímorímbo nafuindundumbui. Haponda nafuimendu ranana akídouyo, nga se hepúnífembóhündambo sünguna nafuiondomboayu ranana adükari ngíníndí safíndímboe.

²¹ Afindí ai nindou yifíyeimbíhündí botíreandürí mbura asu yangírí nínjo sagadürí arandí. Ranani asu nímorí ai-amboani ahandí hohoanímomayu süngureandühí nindou botíreirí hínínjgírearü arandí.

²² Moai Afindí aiana nindou-yafe hohoanímó yíborore randí, nga wani. Mungu rani ratüpurí ra nímoríndí waríhümareandane.

²³ Ranímboanímbo asu nindou ai nímorímbo ahíníndeihi aboedí hohoanímondeimboyei Afíndambo rawaríhorí nou. Asu nindou ai nímorímbo ahíníyohü aboedí hohoanímokoate-ayeí ana, asu Afíndí ai nímorí koamaríherü ranahambo amboani ngírí ahíníndeihi aboedí hohoanímondei.

²⁴ Ro síheimbo aníhondümboanahí hoafayahí, nindou düdi wandí hoafí nda hímboríyuhü asu wambo hífína koamaríhendírí ranahambo aníhondümbo-arírí ana, nindou ranai yangírí koadürümbo-koadürümbo nünjumbui. Asu nindou ranai ngírí Godíndí papi-hoafí ranambe tükündífiyu. Nindou ranai yifíyorambo nafí hínínjgíre haya yangírí nínjgombo ra süngure arandí.

²⁵ Yíni, sápo sí tüküfembo-máyo ra ndeara haponda tüküfemboane. Nga asu rananímbo nindou yifímayeí ranai Godíndí Nímoríndí yafambe hímboríndahíndühí asu nindou dídiyeí ahandí hoafí ndoríhi hímborímayeí ranai aboedí yangírí yifíkoate nímboeimboyei.

²⁶ Ranímboani asu Afíndí ai ahandíhoarí aboedí yangírí yifíkoate nínjgombo ra nímíndíyuhüyu, asu rani-süngunambo noure Nímorímbo yangírí yifíkoate nínjgombo nímíndímborírí hínínjgímarírí.

²⁷ Ai Nindou Hond-ani, raníyu asu Afíndí ai ahandí Nímorímbo nindoumbo yíbobofendürírambo hohoanímó ra masagado.

²⁸ Asu se ndanahambo hepünahíndühí afíndí hohoanímondeimboyei, nga ngírí amítata munguambo nindou yifíyeimbíhündí honguambeahíndí ranai ahandí yafambe ra hímboríndei.

²⁹ Asu rananímbo ai honguambeahíndí tükündahimboyei. Asu nindou ahandí hoafí aboedí hímboríyeihí sünguríhi aríhündí ranai aboedí yangírí yifíkoate tükündahi buríndeimboyei. Nga asu nindou ahandí hoafí hímboríkoate-yeihí moaruwai hohoanímombo ratüpurí ratüpuríyeí aríhündí ai-anímbo tükündahínda God ai aheimbo se hütí-aneí mbüsümbui.”

Nindou bídífirí amboani rani-moatükuní nafuímaramuní ra Sisás ai Godíndí nímor-ani maseí

³⁰ “Rarani-moatükuní ra roana ngírí rombóndíhe hohoanímonda hehea ratüpuríndahi. Ro nindou aheimbo yíbororíhe aríhandí ra God ai hoafíyuwaní yangírí-ane yíbororíhe aríhandí. Wandí yíbobofe ra mbumundanesí, nga ropoanímbo yifíríya hehea yíbororíheandürühí-yahípoaní, nga Ape wambo hífína koamaríhendírí ranai yifíríyu haya hoafímayundír-amboyahí ro raríhe maríhandí.

³¹ Asu ro wandíhoarí yangírí wandí fimbo aníhondümbo hoafayahí ana, asu nindou ai ro wandí fimbo hoafayahí ra ngírí aníhondümbo-ndíhíndí.

³² Nga asu ngorü ai wambohünda aníhondümbo hoafíyu arandí ahandí hoafí ra aníhondümboani hoafíyu arandí ra ro fífíríheandí.

³³ Se horombo Sonímbo sowana nindou düdüfimbo koamaríhehipura asu ai síheimbo aníhondü hoafí hoafímayu.

³⁴ Nga nindou yangírí wambo aníhondümbo hoafayu ana, ahandí hoafí ranahambo ro ngírí hohoanímondahí, nga wani. Nga God síheimbo aboedambo-mbíreandüra saheheamboanahí Soníndí hoafí aníhond-ane asahí.

³⁵ Son ana ram hai siayo nou yahurai siyuhüyu asu síhei fiambe sí ranai boakímafoaireimboyeí asu bodífohü yangírí ahandí sí ranímbo híhífi-híhífimbo maseí.

³⁶ Nga ngorü-moatükuní síheimbo nafuímbóhünda ra Soníndí hoafí ngasündeandeimb-ane. Raraní ratüpurí ro ratípurayahí ra wandí Ape ai sendírühí ‘ratüpuríndafí’ mehuamboanahí ro raríhe ratípurayahí. Rani ratüpurí ranai síheimbo aníhondümbo nafuímarandürí ra Ape ai wambo koamaríhendíra makosahí.

³⁷ Asu Ape wambo hífína koamaríhendírí aiyu wandí fimbo weindahí hoafímayu. Asu se moai horombo ahandí hoafí hímboríyeí asu ahambo hoeíríhorí raraoríhorí.

³⁸ Nga asu se moai ahandí hoafí ra síhei ngusüfoambe nímárondüri, nímboe sápo Ape ai koamaríhendíra makosahí wambo aníhondümbofe-koate-mayeí ranímbo.

³⁹ Se raríhi hohoanímoyeíhiya, “Godíndí bukambe hoafí apeníngo ranai yangírí koadürümbo-koadürümbo nínjgombo sei hehi buk ranambe munguambo hoafí apeníngo ranahambo türaríhündí. Nga bukambeahíndí hoafí ra wambo fífírí-fendírímbo hoaf-ane apeníngo.

⁴⁰ Nga asu se aboedi yangiri ni ngombohündambo wambo sowana moai sifombo hohoanimoeyi.

⁴¹ Nindou ai wambo seana nindou adükar-anafi mbiseimboyei saheheamboanahi ro moei asahi.

⁴² Nga ro siheimbo fifiri-hearümboanahi, asu sihei ngusüfoambe Godindi ngusüfo pefe hohoanimo ra moai nimarondüri.

⁴³ Ro wandi Apembo sowahindiyahi makosahi, nga asu se moai wandi hoafi himboroyei. Asu seana nindou ngorü ai aipoanimo hohoanimoaya haya ahandi nginindi ranambo huan-anei ahandi hoafi himboroyei.

⁴⁴ Asu seana siheihoar-anei nindou hond-anaf nindou hond-anafayi. Nga God mam yangiri-ani ai siheimbo nindou hond-anafi yahombo ra se moei ase. Nga asu se nungundhi ahambo anihondumbo-mandihora?

⁴⁵ Nga asu se ngiri wambo randhi hohoanimondei, 'Ai yhoefombo Afindandi himboahü papi-hoafindamun mbisei,' nga wani. Nindou siheimbo papi-hoafi marandüri ranana Mosesiyu. Asu se nindou ranahamboyei aiana yhoefimbo fandihemunümbui masei.

⁴⁶ Se Mosesindi hoafi anihondumbo-mbarihi-mbonana, asu se wandi hoafi amboani anihondumbo-rihi. Nimboe sapo ai wambo hoafi sürü papimarandi ranimbo-hündambo wambo.

⁴⁷ Asu ai sürü papi-randeimbi hoafi ra anihondumbofo-koate-aye ana, asu nungundhi se wandi hoafi ra anihondumbo-mandhia?" mehu.

6

Sisas ai 5,000 nindoumo sesi masagadüri

(Matyu 14:13-21; Mak 6:30-44; Ruk 9:10-17)

¹ Sisas ai raraofi mbura ranihunda asükaiyu Gariri kurihoe sei asu Taiberius sei arihündi ra barithei haya gogoasürün mahu.

² Asu nimorehi nindowenih afindi ranai Sisasimbo hoeirihoran hepünfeimbi moatükun ratüpurüyuhü nindou angünümboyeimbi aboedrearü marandamboyei, asu ahandi süngu mahei.

³ Asu ai ahambo süngururü-rundeimbi babidimbo hafu hifi wafu wami mamaru.

⁴ God ai Israer Isipihündi aboedambo-mareandüri ran adükar si Pasofa ra ndeara akimi tükufembo yangiriyowanayo.

⁵ Sisas ai himboariyu wakireand-ane nindou afindi ranai ahambo sowana masühüsiamboyei asu Firipiimbo hoafiyundühi yahuya, "Dagüdambo sihiri sesi afindi ra pemindefi mbundihumbo nindou afindi asihüsi aheimbo mandahundüra?" mehundo.

⁶ (Sisas ai yare hoafimayu ra Firipindi hohoanimo refe hoeifembo-hündamboyei, nga ai sesi aheimbo segudürimbo ra fifire hayamboyei.)

⁷ Asu simbori Firip ai ahambo hoafiyundühi yahuya, "Nindou ranai sesi ra akidou-amboani ngusüfonambirihori mbisefombo ana, sihiri 1200 kina nahurainambo-animbo sesi ra pemindefi koandihumboyeifi," mehu.

⁸⁻⁹ Ahambo sünguriri-randeimbi nindou ngorü Andru, Saimon Pitandi akidi ai hoafiyuh yahuya, "Nindou mam hoarifi ndanai bari bret hondahüyafundeimb-anemo asu kin yimbu-anafani ra shaiamboani. Nga sesi ranana ngiri nindou afindi ra simongorindei," mehuamboyei.

¹⁰ Asu Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, "Nindou aheimbo sowandümondüdüri sifomo hoafiyomonda mbimari," mehu. Ranühi wohi afindi ra furimayowamboyei raniwami ninoumayei. Nindou ra 5,000-yei.

¹¹ Ranühi Sisas ai bret ra semündühaya Godimbo hihifirüri mbura asu nindou afindi ninoumayei aheimbo yimbumareandüri. Asükaiyu kin ra ranou-ranou-mareandüramboyei asu sesi ra ai sesimbo hohoanimomoyei simogodühi masahüsi.

¹² Ai sesi ra sahüsimbo ndeara bodomayeiamboyei, Sisas ai ahandi süngururü-rundeimbiimbo hoafiyupurühi yahuya, "Ai sahüsimbü bidifiri-bidifiri kurayo ra fufüründümo, nga akidou bidifiri amboaniyeimbi poani," mehuamboemo.

¹³ Ranüyomo asu ai bari bret hondahüyafundeimbi akidibou-mayo ranahandambo ai sahüsimbü bidifiri kurimayo ra fufüründümo 12 wambüri tütüküru manindundi.

¹⁴ Ranüyei asu nindou afindi ninou-moyei ranai Sisas hepünfeimbi moatükun ramareandi ra hoeirih hehi hoafiyeyih seiya, "Yini, anihond-ane, sapo nindou ndanana Godindi hoafi hoafiyu-randeimbi hifina kosombo-mayu ranimbai," maseiamboyei.

¹⁵ Asu nindou ranai ndeara ahambo sifo semündü hefimbo adükar bogorimbofi hütihütifi hinngifimbo maseiamboyei Sisas ai fifire haya asükaiyu hifi wafu raniwami nimarimbo ahand-amboani mahafu.

Sisas ai hoe hangjifowamɛ mahu

(Matyu 14:22-27; Mak 6:45-52)

¹⁶ Ranɛyomo asu nɛmbambe ahambo sɔngururɛ-rundeimbi ai Gariri kurɛhoe ranɛnambo mahanɛmo.

¹⁷ Asu nɛmbɛmareandamboyu Sisas ai moai ahamumbo sowahɛ tɔkɔfyu. Ai hanɛmo botambe kefou houmbo gogoanɛnɛ barɛhou houmbo Kaperneam ɛgoafɛ nanɛgowaneimbi mahafomo.

¹⁸ Raoyafundane asu werɛ afɛndɛ ranai werɛyowohɔyo hoe ranai fondamɛndɛ hanɛ hafo marandɛ.

¹⁹ Ranɛyomo sɔngururɛ-rundeimbi ai ahamund-amboanɛ botɛ-mayo ranambe purɛnambo puru hɛfomombo 5-mbayo asu 6-mbayo kiromita sɛmogodɔhɛyomondɔhɛ asu hɛmboyomondane, Sisas ai bot ranɛkimɛ nɛmoamo hoe hangjifo wamɛ pɔhɛyu mara sɔnɔwamboemo asu ai afɛndɛ yɛhɛmbomemo.

²⁰ Asu Sisas ai hoafɛyupurɛhɛ yahuya, “Se nɛmboe yɛhɛmboemoa, ɛga roanahɛ ndanana,” mehupuramboemo.

²¹ Asu ranɛyomo ai ahambo botambe semɔndɔ hɛnɛɛgɛfɛmbo yahomo houmbo ramefundamboyo asu bot ranai ai hombomemo ranɛnambo nɛmai ho tɔkɔmefeyo.

Nɛmorehɛ nindowenihɛ ai Sisasɛmbo kokomarɛhorɛ

²² Asɔkaiyei siambe nindou afɛndɛ ranai Gariri kurɛhoe gogoanɛnɛ mamareɛ. Ai fifirɛhindɛ hamanɛ bot mami yangɛrɛ ranɛhɔ meɛgoro asu Sisas ana moai ahambo sɔngururɛ-rundeimbi babɛdɛmbo bot ranambe hɔfu, ɛga ahambo hɛnɛɛgɛrɔwɔrɛ houmbo ai yangɛrɛyomo mahɛfomo sei hehi mamareɛ.

²³ Asu bot bɛdɛfirɛ Taibirias-yafe-mayo ranai Sisas Godɛmbo hɛhɛfirɛrɛ mbura bret sahɔsihɛ sɛnei tɔkɔmehindɛ.

²⁴ Asu ai hɛmboyeane Sisas ai ahambo sɔngururɛ-rundeimbi babɛdɛmbo ranɛhɔ nɛmarɛkoate-memondamboyei asu ai bot ranambe farɛyahi hehi Kaperneam ɛgoafɛna Sisasɛmbo kokombo mahɔsi.

Sisas ai yangɛrɛ nɛɛgombo bret nahurai-ani

²⁵ Asu nindou afɛndɛmayeɛ ranai Sisasɛmbo kurɛhoe gogoasɔrɛnɛ manɛɛgwa hoerɛhorɛ hehi, hoafɛyahɔndowohɔ seiya, “Yamundo-randeimbi, se nɛngu-sɛmboanɛ ndanɛhɔ sɔhɔfɛmboyafo?” maseiamboyo.

²⁶ Asu sɛmborɛ Sisas ai aheimbo hoafɛyundɔrɛhɛ yahuya, “Se nɛmboe wambo kokoarɛhɔndɛra? Se bret afɛndɛ sahɔsimbo sɛmɛgɔrɛ-marɛhɔmɔndɛ ranɛmboyei wambo kokomarɛhɔndɛrɛ sɔhɔsi. ɛga asu se ro hepɛnɛfɛmbi moatɔkunɛ ramarɛheandɛ ranɛmbo fifirɛhi hoerɛhi hehimboyeipoanɛ wambo kokomarɛhɔndɛrɛ sɔhɔsi nda.

²⁷ Se sesɛ sɔmburɛyo arandɛ ranahambo hohoanɛmondeihɛ ratɔpurɛndeimboyei, ɛga se yangɛrɛ koadɔrɔmbo-koadɔrɔmbo nɛɛgombo sesɛ ranahambo-anɛmbo hohoanɛmondeihɛ ratɔpurɛndɛ ndɔhɔndɛ. Sesɛ ra sɛheimbo Nindou Hondɔ ai dagadɔrɛmbui, sapo God ai ranɛ ranɛmbo-hɔnda ahambo ɛgɛnɛndɛ masagado-ane,” mehuamboyei.

²⁸ Asu nindou ranai ahambo dɔdurɛhorɛhɛ seiya, “Asu ro nɛngundɛhɔ ratɔpurɛmandɛfɛ Godɛndɛ ratɔpurɛ yangɛrɛ ratɔpurɛmbo rana?” masahɔndowamboyo.

²⁹ Asu sɛmborɛ Sisas ai hoafɛyundɔrɛhɛ yahuya, “God ai sɛheimbo ratɔpurɛ ndanɛmboyo ndandɛhi ratɔpurɛndɛ mehu: Nindou ndanahambo hɛfɛna koamarɛhehinɛ ahambo anɛhondɔmbo-ndɛhorɛ,” mehundɔramboyei.

³⁰ Asu sɛmborɛ dɔdurohorɛhɛ sahɔndoya, “Se nɛnɛ hepɛnɛfɛmbi moatɔkunɛ randowanɛndɛ hoeindɛhunɛnɛ houhumbɔ God koamarɛhenɛnɛ-ane mbɛsefɛ sɛhambo anɛhondɔmbo-mandɛhunɛna? Asu se nɛnɛ ratɔpurɛ ratɔpurɛmbo safomboyafa?”

³¹ Sɛhefɛ amoaɔ horombo sesɛ mana masahɔsi nɛmɛ wohɛ furɛkoate-reandɔhɛ. Bai-borambe yare hoafɛyowohɔ yahoya, ‘Ai sesɛ nɛmoamo sɔnambeahɛndɛ semɔndɔ haya sesɛmbo masagadɔrɛ’ meho nou,” maseiamboyo.

³² Asu Sisas ai hoafɛyundɔrɛhɛ yahuya, “Yɛnɛsɛ, ɛga ro sɛheimbo anɛhondɔmboanahɛ hoafayahi, Moses ai moai sɛheimbo sɔnambeahɛndɛ sesɛ sagadɔrɛ, ɛga wandɛ Ape aiyu sesɛ hondɔ sɔnambeahɛndɛ ra masagadɔrɛ.

³³ Sesɛ God ai masendɛ ranana sɔnambeahɛndɛ kosɛ hɛfɛ ndanɛhɔ nindoumbo yangɛrɛ nɛɛgombo segudɔrɛmboane,” mehuamboyei.

³⁴ Asu nindou-mayeɛ ranai Sisasɛmbo hoafɛyahɔndowohɔ sahɔndoya, “Adɔkarɛ, munɛgumbo si yɛhoefɛmbo sesɛ rananɛmbo ndawamunɛ ndandɛ,” maseiamboyo.

³⁵ Asu Sisas ai hoafɛyundɔrɛhɛ yahuya, “Ro sesɛ yangɛrɛ nɛɛgombo nɛmɛnd-anahɛ. Nindou ai wambo anɛhondɔmbo-reandɔrɛhɛ asɔnu ana, ɛgɛrɛ wembombondu asu amɛndanɛɛgombondu ndandɛ, ɛga wani.”

³⁶ Ro siheimo horombo hoafimayahandüri, se wambo hoeirihindiri, nga asu moai anihondumbo-rihindiri.

³⁷ Munguambo nindou wandi Ape ai wandi warihumareanduri ranai ana wambo sowana dugusimboyei. Asu nindou dudi wambo sowanambo asifu ranahambo ro ngiri yowani mbisahi.

³⁸ Ro sunambeahindi makosahi nda wandi hohoanimo sungufembo-yahipoani. Nga ro makosahi nda n'ne hohoanimo Ape yifirayu rani hohoanimo sungufemboyah makosahi.

³⁹ Ai wambo koamarihendira makosahi ahandi hohoanimo ra ndahurai-ane. Munguambo nindou Ape ai wandi warihumareanduri ra ngiri mam-amboani bodiboadhini, nga bidifirani si tukufeyoambe munguambo botindihendurimboyahi.

⁴⁰ Apendi hohoanimo ai ndahurai-ane, munguambo nindou ranai Nimori ranahambo hoeirihoruh ahambo anihondumbo-arihori ana, asu ai yangiri koadurumbo-koadurumbo niboadeimboyei. Asu rananimo ro nindou ranahambo bidirifani si tukufeyoambe botindihinimboyahi," mehu.

⁴¹ Raneyei asu Suda ai Sisasimbo nginindihoruh tehumarihori ai hoafiyuhiya, 'Roana yangiri n'ngombo sesi nimind-anahi sunambeahindi makosahi,' mehu ranimo.

⁴² Raneyei asu hoafiyahundowohi seiya, "Nindou ndanana Sisas Sosepindi nimori-ani. Ahandi hondafindi ana ro fihirihu-pirimboanefisi. Asu ai ninungufi hayamboyu ro sunambeahindi makosah-anahi mehua?" maseiamboyu.

⁴³ Asu Sisas ai hoafiyunduruh yahuya, "Ngiri se siheihar tehundihundi, nga se hin'ngindih hehimbo moani n'mandei.

⁴⁴ Nindou mam ai-amboani ngiri aimbo hohoanimodu haya wambo sowana ngu. Nga wandi Ape wambo koamarihendiri ai ahambo wambo sowana koandheirani nguwan asu ro ahambo hifi nda mujguyoambe aboedi yangiri n'ngombohunda botindihinimboyahi.

⁴⁵ Horombo Godindi hoafi hoafiyomo-rundeimbi ai yaru bukambe suru papirunduh yahomoya, 'God ai nindou munguambo yamundeandurimbi,' mehomo. Asu mungu ai Apendi hoafi h'imboryeihi ahandi warambeahindi fihirife ra asahumundi ana, ai wambo sowana dugusimboyei.

⁴⁶ Asu nindou mam ai-amboani moai Godimbo ahandi h'imboarinambo hoeiriri, nga nindou Godindi-mayu makusu rani yangiriyu Godimbo hoeimariri.

⁴⁷ Ro sihamumbo anihondumboanahi hoafayahapur, nindou dudi wambo anihondumbo-areandiri ana, ai yangiri koadurumbo-koadurumbo nungumbui.

⁴⁸ Roana yangiri n'ngombo sesi ra nimind-anahi.

⁴⁹ Horombo sihei amoa sesi ahandi nduri mana ra n'ni wohi furikoate-yowohu masahisi, nga asu ai moai niboadei, nga rani sesi ra sahisi mburihumbo yifimaye.

⁵⁰ Nga roana sesi sunambeahindi makosah-ane, nindou dudi asesu aiana ngiri yifindu, nga aboedi nungumbui.

⁵¹ Roana sesi koadurumbo n'ngoro-randeimbi sunambeahindi makoso rananahi nda. Asu nindou ai sesi nda asesu ana, ai yangiri koadurumbo koadurumbo nungumbui. Sesi nda ro ndahandurimboyahi ra wandi fi safi ranane, nindou hifi ndanihu aniboadei ai aboedi yangiri koadurumbo koadurumbo mb'niboadeia samboanahi," mehu.

⁵² Ranimboyei asu Suda ai aheihar nginindi yifiarimbo hoafi t'imon'marihundi. Asu ai hoafiyehi seiya, "Nungunde nindou ndanai ahandi fi safi ra ndenda madagudifa?" maseiamboyu.

⁵³ Asu Sisas ai aheimbo hoafiyunduruh yahuya, "Yini, asu se Nindou Hondundi-mayo fisafi ra sesi asu ahandi hori ra simindi ra-koate-aye ana, ngiri sihei fiambe koadurumbo-koadurumbo n'ngombo ra n'mandonduri.

⁵⁴ Nindou ranai wandi safi asu hori ra sesu sumundi arandi ana, ai yangiri koadurumbo-koadurumbo nunguwan, asu ro ahambo hifi nda mujguyowambe botindihinimboyahi.

⁵⁵ Wandi safi nda aboedi sesi hond-ane, asu wandi hori nda aboedi simindi hoe hond-ane.

⁵⁶ Nindou ranai wandi safi sesu asu wandi hori sumundi arandi ana, ro ai-dibo n'mandihan asu ai ro-dibo n'mandumbui.

⁵⁷ Ape koadurumbo nungumbui ai wambo koamarihendirambo kosi ahandi nginindinambo animboahi ra ai niminduh-ani. Rani sungunamboane asu nindou ranai wambo asesundiri aiana wandi-mayo yangiri n'ngombo ra ndemundumbui.

⁵⁸ Ranimboane asu, sesi ndanana sunambeahindi makoso-ane. Nga sesi ra horombo sihei amoa sahisi hehimbo yifimaye yahurayipoani, nga wani. Nga sesi hapondadi nda nindou ai asesu ana, ai aboedi yangiri koadurumbo-koadurumbo nungumboani," mehu.

⁵⁹ Hoafi nda Sisas ai Kaperneam ngoafihü Sodayei rotu worambe nindou yamunde-andürühí hoafimayu.

Yanggiri ni ngombo hoafi

⁶⁰ Raníyo asu ahambo sünggururü-rundeimbí afíndí ranai hoafi ra hímboríyomo houmbo hoafiyomondühí yahomoya, “Hoafi ndanana awi afíndí tüngümb-ane. Hoafi ra didí hímborímandü rana?” mehomondamboyu.

⁶¹ Asu Sisas aimbo ngusüfoambe hohoanímoyu fifire haya hoafiyuhí yahuya ndanana hoafi ndanahamboanemo teihümarundi yahu haya, hoafiyupurühí yahuya, “Hoafi nda síhamundi aníhondümböfe ra mamíkarí-marapuramboemoa?”

⁶² Asu Nindou Hondü sünambeahíndí makusu ranai hoeindüraní asúkaindu horombo nímaruwanambo gafuwani ra se nüngundahumbo yahomomboemo?

⁶³ Yifiafi Aboedí ranane yanggiri ni ngombo sai arandi. Nga nindou-yafe ngíníndí ranana moai yanggiri ni ngombo sai randí. Hoafi síheimbo hoafimayahandürí ranana Yifiafi yanggiri ni ngo sai-randeimbí ranahamboyahí hoafimayahí.

⁶⁴ Rananemo asu moai bídifíri se-amboaní hoafi ranahambo aníhondümbö-rundi,” mehu. (Sisas ai nindou horombo ahambo aníhondümböfe-koate-mayei ra fifireandi. Asu ai fifireandi nindou ranai-anímbo ahambo hürütümbí nindou-yomondi waríhündirümbuí.)

⁶⁵ Raníyo asu hoafiyuhí yahuya, “Hoafi níminíndí ndanahamboyahí ro síhamumbo hoafimayahapuri, ‘Ape ai nindou ranahambo wambo sowanambo sífombo yíni yahokoate-ayu ana, asu nindou ranai ngiri wambo sowana düfu,’ ” mehu.

⁶⁶ Hoafi ra hímboríyomo mburumboemo asu ahambo sünggururü-rundeimbí bídifíri ai ahandí süngu hokoate híni ngirüwuri houmbo híhíryafu mahomo.

⁶⁷ Raníyo asu Sisas ai ahambo sünggururü-rundeimbí 12 ahamumbo hoafiyupurühí yahuya, “Asu se-amboaní wambo híni ngifendíri hefe hombo yahomomboemo?” mehuamboemo.

⁶⁸ Asu Saimon Pita ai símborí hoafiyuhí yahuya, “Adükari, asu ro dabo sowana mangefa? Seana sapo aboedí yanggiri koadürümbo-koadürümbo ni ngombo hoafi ra sowandí-mboanafisi.

⁶⁹ Asu ro haponda síhambo aníhondümbö-ríhu fifiri-hunínímboanefi, seana Nindou sürühoeimbí Godíndí-mayafí makosaf-anafi,” mehuamboyu.

⁷⁰ Asu símborí Sisas ai yahuya, “Nímboe sapo süngguru-rundeimbí 12 síhamumbo ro kamafoaríheapur-ane. Nga síhamundi mbusümo nindou mamí ranai ana moaruwai hohoanímoyumb-ani,” mehu.

⁷¹ Hoafi nda Sisas ai Suda Saimon Iskariotíndí nímorí ahamboyu yare hürühai hoafimayu. Aiana Sisasímbo sünggurürí-randeimbíyusi, nga asu sünguna humboyu Sisasímbo hürütümbí-yomondi waríhündirümbuí.

7

Sisasíndí akídí mamí ai moai ahambo aníhondümbö-rüwuri

¹ Refehayamboyoane, Sisas ai Gariri hífambe hoahoangu wakímareandi. Suda-yafe bogorí ai ahambo hífokoeffimbo yahomo houmbo raraomemondamboyu asu ai ahei hífambe hombo moei mehu.

² Asu Suda-yafe rotumbo si adükari dagoambe nímarímbo sei aríhündí ranai ndeara akímí tífimareandamboemo.

³ Asu Sisasíndí akohoandí mamí ai ahambo hoafiyomondowohü yahomoya, “Hífi nda híni ngiro hawambo Suda-yafe hífinambo hahüfuh-anímbo, se síhafí hepúnífeimbí moatükuní rarowandaní síhafí süngguríníni-rundeimbí ranai hoeimbírundamboane.

⁴ Nindou ranai müngu ahambo fífirímbríhi-ndíramboane yahumbo ana, moai díbo raraní ratüpurí ratüpuríyu randí, nga weindah-ani ahei hímböahü ratüpuríyu arandi. Asu se hepúnífeimbí moatükuní ratüpurayafí ra münguambo nindou hífi-hífi afíndí burayei ahei hímböahü weindahí nímbafan-anímbo, asu ai síhambo hoeimbíri-híní-amboane,” mehomo.

⁵ Ahandí akídímamí amboaní ahambo aníhondümböfe-koate-wamboemo ai yaru hoafímemondo.

⁶ Raníyo asu Sisas ai hoafiyupurühí yahuya, “Awi ro hafombo si ranana moai tüküfeyo. Nga níni-símboaníyo se ahafomo ra wangeti-ane.

⁷ Nindou hífi ndaníhü aníboadei aiana ngiri síhamumbo hürütündühüpuri, nga wambo hürütaríhündíri ro aheimbo moaruwai hohoanímoyei aríhündí ranímbo weindahí hoafiyahandürí aríhandí ranímbo.

⁸ Seana Suda-yafe adükari si Serusaremihü tükefeyo ranimbo gafomo. Nga roana wandi hafombo si ra awi tüküfekoate-mayowambo, asu ngiri haponda ngahi," mehu.

⁹ Ai ahamumbo yare hoafiyupuri mbura Garirih mamaru.

¹⁰ Ahandi akohoandi mam ai adükari si ra hoeifembo mahomondamboyu, asu amboan sünguna mahu. Asu ai moai weindahi tüküfi haya hu, nga dibo ahamundi sünguna mahu.

¹¹ Asu Sudahündi nindou bogori-memo ranai Sisasimbo adükari si ranihü kokorurühi yahomoya, "Nindou ra nahü nungua?" mehomo.

¹² Raniyei nindou afindi menjoro rani-simboan Sisasimbo-dibo teihumarihori. Bidifiri ai seiya, "Aiana nindou aboed-ani," asu bidifiri ai seiya, "Wani, aiana aboediyupoani, nga aheimbo wosihofori hoafiyu-randeimb-ani," masahundo.

¹³ Nga Suda-yafe bogori nindou ranahamumbo yihimborihüpurühi asu moai ahambo weindahi yafambe farih hoafiyei.

¹⁴ Adükari si mbusumondühi Sisas ai tüküfi hafu Godindi worikimi nungumbo nimorehi nindowenih aheimbo yamundi-mareandüri.

¹⁵ Asu Suda ai ahandi hoafi ranahambo hepünafu afindi hohoan+moyomondühi yahomoya, "Nimboe nindou nda nindou ngörü ai yamundi-fikoate asu ai moani hoafi nda fifirareanda?" mehomondamboyu.

¹⁶ Asu simbori ahamumbo hoafiyuhi yahuya "Ro haponda yamundariheandüri hoafi nda wandi-mayo yamundi-fe hoafiyupoani, nga Nindou wambo hifina koamarihendiri ahandi-mayo-ane.

¹⁷ Asu nindou ranai Godindi hoafi süngumbo yifiraye ana, ro hoafi hoafiya arihandi nimindi nda fifirindihimboyei. Asu ai hoafi nda Godindi-mayo-mbayo asu ro wandi hohoan+monambo hohoan+moya hehea hoafiyahühi-mbayahyo ra fifirindeambui.

¹⁸ Nindou ai moani ahandi hohoan+monambo hohoan+moyu haya hoafayu ranana ai adükari ndürümbinda yahumboani. Nga asu nindou ngörü ahambo koamarisherü ranahambo 'ndüri adükarümbi-mbiyu' ehu ranai ana aboedi mbumundi saf-ani, nga moai tikai hoafiyu randi.

¹⁹ Horombo sihefi amoaombo Moses ai ahinümbi hohoanimo ra masagadüri. Nga asu moai se mam-amboani hohoanimo ra süngurihindi. Asu nimboe se wambo hifokoeffendrimbo yahomo houmborawemoya?" mehuamboyei.

²⁰ Asu nindou afindi burimayei ranai seiya, "Moaruwai nendi sihafu fiambe mafarifeyowamboyafi rani hoafi ra hoafayafi. Düdi sihambo hifokoeffenrimbo yahuhaya raraomayua?" maseiamboyu.

²¹ Asu Sisas ai simbori hoafiyundürühi yahuya, "Ro ngoafimbo nimarimbo sihi ratüpuriyahühi nindou diboadomarihina ranimboyei se munguambo mahepünehindi.

²² Horombo siheimbo Moses ai hoeari kefe tirihferambo hohoanimo ra nauimarandüri. (Rani hohoanimo ranana Mosesindi-mayo hohoan+moyopoani. Nga ranana sihei amoaoyafe hohoanimoane.) Ranimboane asu seana ngoafimbo nimarimbo si ranihühi nindowenih nimoakidibou-yomondi fi hoeari karu tirihomo arundi.

²³ Seana Mosesindi hoafi rani yangir-ane rani-süngurundühi asu se ngoafimbo nimarimbo sihi nimoakidibou-yomondi hoeari karu tirihapurü arundi. Asu ro ngoafimbo nimarimbo sihi nindou angünumbo-mayu ahandi fi didiboado-marihina, asu se nimboe wambo nginindimarundira?

²⁴ Asu nindou ngöründi hohoanimo ra se himboarinambo yangiri hoeindu houmborayibobondümboemo, nga se mbumundi hohoanimo süngundundühi ndondu yibobondundi," mehupuri.

Nindou ranai nda Kraisiyu düdi masei

²⁵ Asu nindou bidifiri Serusaremihündi ai düduyahindühi seiya, "Sapo nindou ndanahamboemo bogori nindou ai hifokoeffimbo yahomo houmboraraomarüwura?

²⁶ Nindou ra ai weindahi ahamundi himboarühi hoafimayuwambo hoeirihori asu himboriyei arihündi, nga ai moai ahambo hoafi karüwuri. Awi nindou ranahambo bogori nindou ai Kraisi-ani yahomo hohoan+moyomo houmbombemoyo?

²⁷ Nindou God ai dibonyu hinngimariri Kraisi ra tükefiyu ana, ngiri nindou ai ahandi ngoafi ra fifirindhindi. Nga roana nindou ndanahandi ngoafi hondü ra fifirihurümbonefi ranimboyu ai Kraisiyupoani," masei.

²⁸ Asu Sisas ai Godindi worambe aheimbo yamundeandürühi puküna hoafiyuhi yahuya, "Se wambo asu wandi ngoafi ro masihühi ra ndorihü fifirihindiri. Nga ro, wandipoanimbo hohoan+moya hehea kosamboyahipoani, nga Ape wambo koamarihendira makosahane. Seana moai ahambo fifirihori.

²⁹ Nga roana ahambo sowahindî koamarîhendîra kosîheheambo wambo fifîrîhinîmboanahî,” mehu.

³⁰ Ranîyomo asu bîdîfîrî ai ahambo kîkîhimündîmbo yahomo houmbo raraomarîrî. Nga asu nindou ngorû ai moai ahambo kîkîhîrûmündu sapo ahambo hîfokoeffimbo si ra awi tûkûfekoate-mayowambo.

³¹ Ranîyei nîmorehî nindowenihî afîndî ranai ahambo anîhondûmbo-rîhoruhî hoafîyeihî seiya, “Krais tûkefiyu ana, ngîrî Sisas hepûnîfeimbî moatûkunî ramareandî nda ngasündîrî. Nga ai Kraisîmbeyu?” masei.

Sisasîmbo kîkîhimîndîmbo prisman koamarîhoupurî

³² Farisi ai nîmorehî nindowenihî Sisasîmbo ranî wataporîmayei ra hîmborîyomo houmbo Godîmbo sesî sîhou-rundeimbî bogorî-babîdîmbo prisman bîdîfîrambo koamarîhoupurî Sisasîmbo kîkîhimîndîmbo mahîfomo.

³³ Asu Sisas ai hoafîyupurûhî yahuya, “Awî se-babîdîmbo akîdou gedûhî safî nînggonînggondahe heambo-anîmbo asu ro nindou wambo koamarîhendîrî ahambo sowana gagûmboayahî.

³⁴ Rananîmbo se wambo kokondîhündîrîmboyeisî, nga asu ngîrî hoeindîhindîrî. Asu ro nîmarîmboayahî ranambe se ngîrî dîdei,” mehu.

³⁵ Ranîyomo Sudahündî bogorî nindou-memo ranai ahamundîhoarî sîmborî hoafîrûyomondûhî yahomoya, “Nindou ra ai nahanafî nguanî kokondîhurîmbo hoefekoate-mandefa? Asu ai Grikî-yomondî ngoafî adûkarî ranîhû ngu sîhefî nendî nîmareihû Grikîmbo hoafî yamundî-mandeandîrîyo?

³⁶ Ai yare hoafîyuhî yahuya, ‘Se wambo kokondî-hündîrîmboyei, nga asu se ngîrî hoeindîhindîrî,’ asu ‘Se ro nîmarîmboayahî ranambe ngîrî ngei,’ mehu, ra nîmboe yare hoafîmayua?’ mehomo.

Yangîrî nîngombo hoe

³⁷ Suda-yafe amoaoyomondî dagoambe nîmarîmbo hohoanîmombo si ranahandî bîdîfîranî si ra adûkarî hamînd-ane. Ranî sihî Sisas ai botîfi pukûna hoafîyundîrûhî yahuya, “Nindou dîdîyei ai hoe sîmîndîmbo amîndanîngombodeihî ana, wambo sowana dîdei ndîmîndei.

³⁸ Ai Godîndî bukambe yare hoafîyowohû yahoya, ‘Nindou ranai wambo anîhondûmbo-arîhindîrî ana, asu ahei ngusûfoambeahîndî yangîrî nîngombo hoe ranai afîndî tûkündîfe haya ngombœ,’ ” mehu.

³⁹ Sisas ai yare hoafîmayu ra hoe hondûmboypooanî, nga Yifiafî Aboedî ranahamboyu hoafîmayu. Nindou ai ahambo anîhondûmbo-arîhorî ai-anîmbo Yifiafî Aboedî ra ndahûmündîmboyei. Nga ranî sîmboanî ana Yifiafî Aboedî ra awi moai sahûmündî Sisas ai yîfiyo mburûmbo sînambe hafokoate wambo.

Nîmorehî nindowenihî ai sîmborî hoafîyeihî yîbobomehindî

⁴⁰ Nindou afîndî mafandîhindî ranambe nindou bîdîfîrî ai Sisas hoafîmayu ra hîmborîyei hehî hoafîyeihî seiya, “Anîhond-ane, nindou ndanana Godîndî hoafî hoafîyu-randeimb-ani,” masei.

⁴¹ Asu bîdîfîrî ai hoafîyeihî seiya, “Aiana Krais nindou aboedambo-fembo God kafaorîrî hînîngîmarîrî-ani,” sei, nga asu bîdîfîrî ai hoafîyeihî seiya, “Ai Kraisîyupoanî, nga Krais ana ngîrî Garîrî hîfînîpoedî düfu!

⁴² Baiborambe yare hoafîyowohû yahoya, ‘Krais ana adûkarî bogorî Defitîndî sîrambeahîndîndu hayambo-anîmbo asu ai horombo Defitî nînguhû Betrethem ngoafîhû nîmorîmbondüfî tûkündüfîmbui,’ meho,” masei.

⁴³ Ranîmboyei asu nindou ranai Sisasîmbo hohoanîmo yimbumboyimbumborîhindûhî asu nindou ranai yimbumbore yîbobomareandî.

⁴⁴ Ranîyei asu bîdîfîrî ai ahambo kîkîhimündîmbo yahomo houmbo raraomarîrî, nga asu moai kîkîhîruründümo.

Suda-yafe bogorî nindou ai moai Sisasîmbo anîhondûmbo-rîwurî

⁴⁵ Ranîyomo asu prisman Sisasîmbo kîkîhimündümbö koamarîhoupurî ranai hîhîrîyafu bogorî nindouyomo asu Farisi ahamumbo sowana mahomo. Asu ai düdurûpurûhî yahomoya, “Se nîmboe ahambo semündü sînköate-memoa?” mehomondamboemo.

⁴⁶ Asu prisman ai sîmborî hoafîyomopurûhî yahomoya, “Horombo moai nindou ngorû ai haponda hoafîyu arandî nahurai hoafîyu, nga wanî!” mehomondamboemo.

⁴⁷ Asu sîmborî Farisi ai ahamumbo düduyafupurûhî yahomoya, “Asu ai sîhamumbo wosîhoaforî hoafîrapurî wanîyo?

⁴⁸ Farisi-anemo asu bogorì nindou roanefì hoeirumuna nindou roambeahìndì mamai-anìhondùmbò-rìrai asu wanìyo?

⁴⁹ Nìmorehì nindowenihì aiana moai Mosesìndì ahìnùmbì hohoanìmo fìfìrìhìndì, ngà ranìmboanei ai Godìndì hìmboahù moaruwai nìngoyei! Ai yangìrì Sisasìmbo anìhondùmbò-marìhorì,” mehomo.

⁵⁰⁻⁵¹ Nikodemus ai Suda-yafe bogorìyu haya horombo Sisas sowana mahu. Ranìmboyu ai yare hoafìyupurùhì yahuya, “Sìhefì ahìnùmbì hohoanìmo ana nindowumbo moanì hoangìrìfe hefe papi-hoafìrì-hundürühìyefì asu wanìyo? Ahandì hoafì boatei wudìpoapondìhu hìmborìndefì mbundìhumbo-anìmbo asu ratùpurì ai rawareandì ra fìfìrìndìhumboyefì,” mehuamboemo.

⁵² Asu sìmborì ahambo hoafìyomondühì yahomoya, “Asu se kameihì amboanì Garirihündìwamboyafì? Bukambeahìndì hoafì ra se ndoro fìfìrìndowandì, ngà moai Godìndì hoafì hoafìyu-randeimbì ana Garirihündì süfu randì,” mehomo.

⁵³ [Ranìyei asu nindou ranai ahei ngòafìnambo bukürìmehìndì.

8

Anamìndìhoandì bìrìbìrìreimbì nìmorehì Sisasìmbo sowana sowandümo masìnimò

¹ Ranìyei asu nindou ranai ahei ngòafìnambo bukürìmehìndamboyò, asu Sisas ai asükaiyu Orif Wafunambo mahafu.

² Hapoadümbò siambe asükaiyu Godìndì worìnambo mahu. Ai hu tüküfi nìmaruane, asu nìmorehì nindowenihì ranai ahambo sowana maheiamboyu yamundìmareandürì.

³ Ahìnùmbì hohoanìmo fìfìrìndeimbì asu Farisi bìdìfìrìyomo ai nìmorehì mamì hoeirundane nindowenihì-dìbò serìmìndì mahoamboemo asu ai ahambo sowandümo nindou hìmboahù mbusümo hìnjìmarundì.

⁴ Ranìyomo asu ai Sisasìmbo hoafìyomondühì yahomoya, “Yamundo-randeimbì, nìmorehì ranai nindou ngorù-dìbò menjorafea asu hoeimarupìrì.

⁵ Mosesìndì ahìnùmbì hohoanìmo yare hoafìmayo ranana yahurai-ane, ‘Nìmorehì yahurai refewanì ana, nìmoeinambo hìfokoe-fèndürìmboane.’ Ngà asu se haponda nùngundo hoafìmandafa?” mehomo.

⁶ Ai hoafì yaru hoafìmemo ra moanì Sisasìmbo yürümombo nahuraiyomo ranì-sùngundìhuranì ai nùngu mbüsowanì papi-hoafìndìhurì yahomo houmbo.

Ngà Sisas ai hìfìnì yimìndìho yimbunambo nìmarümbo hìfìfìhì warìmbuifìnambo süürü-sürümaraandì.

⁷ Nindou ranai ranìhü nìngomombo Sisasìmbo düdü-düdupomaruramboyu asu ai botìfì hoafìyupurùhì yahuya, “Nindou sìhamundì mbusümo moaruwai hohoanìmokoate-mayu ranai boatei-anìmbo nìmoeinambo harìmbìndò-wamboane.”

⁸ Yare hoafìyupurì mbura asükaiyu hìfìnì piyu yimìndìho yimbunambo nìmarümbo hìfìfìhì süürü-sürümaraandì.

⁹ Nindou ranai Sisas ranì hoafì hoafìmayu ra hìmborìyomo houmbo ahambo hìnjìrìwurì houmbo mamai kìkefoefe mamai kìkefoefeyomombo ndamefundì. Amonggohoandì boateiyomo ndamefundì. Asu Sisas yangìrì nùnguane nìmorehì ranai ahandì hìmboahù manìngo.

¹⁰ Ranìyu asu ai botìfì hoafìyundühì yahuya, “E, nindou nda mungu bukürìmefoendì. Asu nindou sìhambo papi-hoafìyonìnambo ra mamamboanì nùnguafì?” mehuamboyo.

¹¹ Asu nìmorehì ranai Sisasìmbo hoafìyondowohü yahoya, “Adükari, moai nindou mamamboanì nùngu.” Asu Sisas ai hoafìyuhì yahuya, “Ro-amboanì ngìrì sìhambo papi-hoafìndìhanìni. Se ngafì, ngà yowanì asükaiyo moaruwai hohoanìmoyopoanì,” mehu.]

Sisas ai hìfìnìndì nindou-yafe siani

¹² Asu ngorù-sìmboranì Sisas ai aheimbò hoafìyundürühì yahuya, “Roana hìfì ndana-handì si nìmìnd-anahì. Nindou ai wandì süngu ahu ana, ai ngìrì nìmbokoanì hoahoangu wakìndeandì, ngà wanì. Nindou ranai koadürümbo-koadürümbo yangìrì nìngò rana-handì si ra ndemündümbui,” mehu.

¹³ Ranìyomo asu Farisi ai Sisasìmbo hoafìyomondühì yahomoya, “Seana sìhafì fimbo-anafì hoafì ra weindahì hoafìyafì arandì. Ranìmboane asu sìhafì hoafì ra ngìrì anìhondümbò-ndìfeyo,” mehomondamboyo.

¹⁴ Asu Sisas ai sìmborì hoafìyupurùhì yahuya, “Yìni, anìhond-ane rananasì, roana wandì fimbo-anahì weindahì sìheimbò hoafìya arìhandì. Ngà asu wandì hoafì ranana anìhondü hoaf-ane. Asu wandì hoafì ra nìmboe anìhondü hoafayo? E! Hoafì ra yahurai-ane. Ro fìfìrìheandì nahanìnpòedìyahì tükümeheandì asu nahanamboyo homboayahì ra. Ngà asu seana moai wandì ngòafì hondü ana fìfìrìndì. Asu ro nahanafìyo homboayahì ranamboanì se moai fìfìrìndì.

¹⁵ Asu se hifinindî hohoanîmo sünggurundühî nindoumbo yîboboru-rundeimb-anemo, nga roana moai nindou mamîmbo amboanî yîboborîhe rîhandî.

¹⁶ Nga asu, ro nindou daboe yîboborîheandî ana, wandî yîbobofe ra anîhondü hondündomboe. Asu roana ro yanggirîyahîpoanî, nga wanî. Ape wambo koamarîhendîrî ai ro-dîbo ranî-moatükunî ratûpurîyuhani.

¹⁷ Sîhei ahînûmbî hohoanîmo yare menjoro. Nindou yimbu ai hoafî mamî ranahambo yîbobo hoafefandî ana, ra anîhond-ane.

¹⁸ Asu ro wandî fimbo anîhondümbö hoafîyahanane Ape wambo koamarîhendîrî ranai wambo anîhondümbö hoafîyu arandî,” mehuamboyei.

¹⁹ Asu ai Sisasîmbo hoafîyahündowohü seiya, “Sîhafî ape nahi anîngua?” maseiamboyu. Ranîyu asu Sisas ai sîmborî hoafîyundürühî yahuya, “Seana moai wambo fîfirîhindîrî asu wandî Apembo fîfirîhorî raraorîhorî. Asu se wambo fîfirîhindîrî-mbonana, wandî Apembo amboanî fîfirîhorî,” mehu.

²⁰ Hoafî Sisas ai yare hoafîmayu ra Godîndî worîkîmî aheimbo yamundearühüyo hoafîmayu, kakî foarîhi-rîhündembî hîpîrî nîngö fikîmî. Sisasîmbo kîkîhimîndîmbo si ra awi tüküfekoate-mayoa asu nindou mamai-amboanî ngîrî Sisasîmbo kîkîhindîrîmündu.

Sisas ai nîmorehî nindowenihîmbo ro ahahî ranambe ngîrî ngei mehu

²¹ Asükaiyu Sisas ai aheimbo hoafîyundürühî yahuya, “Roana ndeara ndefembo samboanahî, nga asu se wambo kokondîhündîrîmboyei. Nga asu se sîhei moaruwai hohoanîmo ranambo-anîmbo ngei ngeimbo yîfîndeimboyei. Asu seana ngîrî ro ahahî ranambe ngei,” mehu.

²² Ranîyomo asu Suda-yomondî bogorî nindou ranai hoafîyomondühî yahomoya, “Sisas ai yare hoafîyuhîya, ‘Seana ngîrî ro ahahî ranambe ngei,’ mehu. Ai hoafî yare hoafîmayu ra ahandîhoarî hîfokoeefe yanggorombo yahumboyu?” mehomo.

²³ Asu Sisas ai hoafîyuhî yahuya, “Seana hîfîndî poed-anei, nga roana nîmoamo sünambeahîndî tükümeheandî-anahî. Seana hîfî ndanîhündâ tükümehind-ane, nga roana hîfî ndanîhündâ tüküyaheambo-yahîpoanî.

²⁴ Ranîmboanahî asu ro sîheimbo hoafîyahühî, seana sîhei moaruwai hohoanîmo ranambo-anîmbo ngei-ngeimbo yîfîndeimboyei masahî. Asu ro dîdeahî se wambo anîhondümböfo-koate-aye ana, se sîhei moaruwai hohoanîmo ranambo-anîmbo ngei-ngeimbo yîfîndeimboyei,” mehuamboyei.

²⁵ Asu ai düduyahîndühî seiya, “Asu se dîdîyafî nîmora?” maseiamboyu. Asu Sisas ai aheimbo hoafîyundürühî yahuya, “Ro sapo sîheimbo horombo hoafîmayahandürî ranahî nda. Nga se wambo moai anîhondümbö-rîhindîrî.

²⁶ Ro sîhei hohoanîmo ranahambo afîndî hoafînda samboanahî. Süngunambo sîhei hohoanîmo yîbobondîheamboyahî. Nindou ai wambo hîfîna koamarîhendîrî aiana anîhond-anîsî. Asu ro nîmorehî nindowenihî aheimbo hoafîyahî ra ro ahandî-mayo hoafî hîmborîya heheamboanahî hoafîyahî,” mehu.

²⁷ Asu Sisas ai ahandî Afîndambo aheimbo hoafîmayundürî ranîmbo moai fîfirîhindî.

²⁸ Ranîmboyu asu Sisas ai hoafîyuhî yahuya, “Se Nindou Hondü ranahambo nîmoamo sahorîmîndî botîrîhorühî nîmî keimbî karîhendeimbî fîhî pararîhorî ana, asu se ranî-sîmboan-anîmbo fîfirîndî-horîmboyei. Rananîmbo asu ropoanîmbofo hohoanîmoyo hefembo ratûpurîkoate-ya arîhandî ra se fîfirîndîhîmboyei. Ro hoafî hoafîya arîhandî ra Ape ai nafuiyundîranane sîheimbo ranî-sünggurîhe hoafîyahandürî.

²⁹ Nindou wambo hîfîna koamarîhendîrî ranai ngîrî wambo hîhîngîndeandîrî, nga ai wandî fikîmî nûngumboanî, nîne-moatükunî ai yîfirîyu haya hohoanîmoayu ra munjuambo si ratûpurîya arîhandî,” mehu

³⁰ Nîmorehî nindowenihî afîndî ranai Sisasîndî hoafî hîmborî-yei hehî ahambo anîhondümbö-marîhorî.

Sisas ai moaruwai hohoanîmo ambeahîndî aboedambofembo hoafîmayu

³¹ Ranîyu asu Sisas ai nindou Sudahündî ahambo anîhondümbö-marîhorî aheimbo hoafîyundürühî yahuya, “Asu se ro yamundîrî-hendüreimbî hoafî ranahambo hîmborîyeihî ranî-sünggurîhindî ana, asu se wandî anîhondü sünggurîhindî-reimbîndeimboyei.

³² Asu se anîhondü hohoanîmo ra fîfirîndîhindanî asu hohoanîmo ranai sîheimbo aboedî koandîheira ngeimboyei,” mehu.

³³ Asu Sisasîmbo hoafîyahündowohü seiya, “Roana Abrahamîndî ahuir-aneftî. Asu roana moai nindou ngoründî moanî hefî ratûpurîyefî rîhundî. Nîmboeafî se yîhoefîmbo hoafîyafîmunühî hoafî ranai ‘sîheimbo aboedî koandîheira ngeimboyei,’ masafa?” maseiamboyu.

³⁴ Raníyú asu Sisas ai aheimbo hoafiyundürühi yahuya, “Yíní, nindou munḡuambo moaruwai hohoanímoyei aríhündí ranai moaruwai hohoanímó ranahandí moaní ratüpuríyeyi-ríhündeimbo-anei. Nga ranímboyo ro ramasahi.

³⁵ Nindou moaní ratüpuríyú arandí ranai moai fikímíníndí babídí worambe nímarü randí, nga waní. Nga nindou ahandí nímorí ai-anímbo ahandí fikímíníndí babídí worambe nímandúbui.

³⁶ Ranímboane asu Godíndí Nímorí ranai síheimbo aboedí nímarímbohúnda fandíhendüraní asu se aboedí hamíndí nímandeimboyei.

³⁷ Ro síheimbo fífríhearúmboanahí se Abrahamíndí ahuir-anei. Nga wandí hoafana moai síhei hohoanímóambe nímarondürí. Ranímboaneí asu se wambo hífokoefendírímbo sei hehimbo raroaoyei.

³⁸ Níní-moatükuní ra ro wandí Apendí-mayo hoeiríhe heheamboanahí síheimbo hoafiyahandürí aríhandí. Nga asu seana raraní-moatükuní ratüpuríyeyi aríhündí ra síhei apendí-mayo-ane sahümundí hehimbo raní-sünguríhi ratüpuríyeyi aríhündí,” mehu.

³⁹ Asu símborí ahambo hoafiyahündowohü seiya, “Yíhoeftí ape ana Abraham-ani,” maseiamboyu. Asu Sisas ai símborí hoafiyundürühi yahuya, “Asu se Abrahamíndí nímorí hondümbeyei-mbonana, asu Abrahamíndí hohoanímó ra sünguríhi.

⁴⁰ Ro síheimbo hoafí hondü Apendí-mayo hímborímayahí raníyo weindahí hoafímayahandürí. Rananeí asu se wambo haponda hífokoefendírímbo sei hehimbo rarawaríhündírí. Abraham ana moai yare raní hohoanímóyu randí. Nga se yanggír-anei raríhi moaruwai hohoanímóoyei.

⁴¹ Asu seana raraní-moatükuní ra síhei apemamí-yomondí hohoanímó yanggírí sünguríhündühaneí,” mehuamboyei. Asu Suda ai Sisasímbo hoafiyahündowohü sahündoya, “Roana boagírí fífrífekoate nafí mbusümoníndí nímoríyefípoaní. Roana yíhoeftí ape mamí God ai yanggír-ani anüḡu asu ro ahandí nímorí hond-aneftí,” maseiamboyu.

⁴² Asu Sisas ai hoafiyundürühi yahuya, “God ai aníhondü síhei apembeí-mbonana, asu se wambo aboedí hohoanímó-ríhündírísí. Nga ro Godí-díbo nímbó heheamboyahí asu makosahí. Ro makosahí ra ropoanímbo hohoanímóya hehea kosamboyahípoaní, nga God ai wambo koamarí-hendíramboyahí makosahí.

⁴³ Asu se nímboyei wandí hoafí ndofe fífrífekoate-mayeia? Asu seana ḡgírí wandí hoafí ra awi hímboríndeí.

⁴⁴ Síhei ape ana Satan-ani. Rananeí asu se síhei apendí hohoanímó raní yanggírí sahümundí aníboadeí. Horombo hondü aiana nindou hífokoare-randeímbyu manüḡu. Raníyú asu ai moai aníhondü hohoanímó süngure randí sapo aníhondü hohoanímó ra ahandí fiambe nímaríkoate-wambo. Tíkai hoafí ai hoafíyú arandí ra ahandí hoafí hond-ane. Aiana nindou tíkai hoafíyú-randeimb-ani, nga ranímboani asu tíkai hoafí ranahandí nímíndühani.

⁴⁵ Nga ro síheimbo aníhondümbó hoaf-ane hoafayahandürí. Ranane asu se wandí hoafí ra aníhondümbófe-koate-ayeí.

⁴⁶ Síhei mbusümo nindou mamí ranai wandí hohoanímó-ambeahíndí hohoanímó moaruwai weindahímandeyo wanímandíyo? Asu ro aníhondü hoafí hoafíya aríhandí ana, asu se nímbóe wandí hoafí aníhondümbófe-koate-mayeia?

⁴⁷ Godíndí nímorí ana Godíndí hoafí munḡu ra hímboríyeyihaneí. Seana Godíndí nímoríyeyipoaní. Ranímboaneí asu se ahandí hoafí hímboríkoate-yeí aríhündí,” mehu

Sisas asu Abraham

⁴⁸ Asu Suda ai Sisasímbo símborí tírífoaríthorí hoafíyeyíhi seiya, “Roana síhambo raríhu hoafíyahunínühaneftí: ‘Seana Samariahünd-anafí asu síhafí fiambe moaruwai nendí mamí mbamarí,’ aseftí. Ra aníhondüyo?” maseiamboyu.

⁴⁹ Asu Sisas ai aheimbo yare hoafíyuhí yahuya, “Wandí fiambe ana moai moaruwai nendí nímaro, nga waní. Roana wandí Ape ranahambo, adúkar-ani sahúhanahí, ḡḡa se wambo moaruwaimbo-aríhindírí.

⁵⁰ Ro wandí fimbo ndürümbanahí yahomboyahípoaní. Nga Nindou mamí wambo ndürümbani yahombo hoafí yíbobore-randeímby mbanüḡu.

⁵¹ Ro síheimbo aníhondümbóanahí hoafayahí, nindou ḡḡorú ai wandí hoafí ra süngüareandí ana, ai ḡḡírí yífindu, nga waní,” mehuamboyei.

⁵² Asu Suda ai hoafiyahündowohü seiya, “Haponda ro síhambo aníhondü fífrí-hunínímboaneftí, síhafí fiambe moaruwai nendí amaroníní. Abraham yífiyú asu Godíndí hoafí hoafíyomo-rundeímby amboaní yífsafímemo. Ranane asu se hoafíyafühíya ‘Nindou mamí ai wandí hoafí raní-süngüareandí ana, ḡḡírí yífindu,’ masafí.

⁵³ Se yaro hohoan+moyafühi s+hefi amoao Abraham+ambo ngasünd+wor+imboyafi? Aiana sapo yifimayu rasi. Asu God+ndi hoafi hoafiyomo-rundeimbi amboani ai yifimemo rasi. Asu se d+di+yafa?" maseiamboyu.

⁵⁴ Asu Sisas ai s+mbori hoafiyundürühi yahuya, "Asu ro wand+hoar+ wand+ fimbo 'adükar-anah+' mbasah+mbonana, asu ro moan-anah+. Nga wand+ Ape aiani wambo 'adükar-ani,' yahu arandi, nga se hoafiyehi 'ai y+hoefi God-ani,' ase.

⁵⁵ Asu seana moai ahambo f+fir+hor+. Nga roana ahambo f+fir+hini+mboanah+. Asu ro hoafiyahühi, 'Roana moai f+fir+hini,' mbasah+mbonana, asu ro se rawehindi nou t+kai hoafiya. Nga roana ahambo ndor+hini+ f+fir+hini+ hehea asu ahand+ hoaf+ ra süngur+heandühanah+.

⁵⁶ Horombo sihei amoao Abraham ai ro tüküfembo-mayah+ ra hoeifembo hohoan+moyuhü h+hi+fi-h+hi+fi+mayu. Ai ra hoeire hayamboyu asu ahand+ ngusüfo ndore küre mamaru," mehu.

⁵⁷ Ran+imboyei asu Suda ai Sisas+ambo hoafiyehi seiya, "Seana awi moai 50 h+mban+yaf+poani, nga se Abraham+ambo hoeimar+hini+ asafi?" maseiamboyu.

⁵⁸ Asu Sisas ai asükaiyu aheimbo hoafiyuh+ yahuya, "Y+ni, ro siheimbo an+hondümboanah+ hoafehandür+ horombo hondü Abraham ai tüküfekoate-yuambeah+yah+ ro boatei man+amboah+," mehuamboyei

⁵⁹ Ran+yei asu Suda ai n+moei hüründümo houmbo Sisas+ambo n+moeinambombo mehomo, nga asu ai God+ndi wor+ h+n+ng+ire haya d+bo ndamefiyu.

9

Sisas ai nindou h+imboat+har+ d+iboadomarir+

¹ Sisas ai nafi-süngu huhündamboyu nindou h+imboat+har+ hoeimariri. Nindou ra hond+ ai h+imboat+har+ yahurai wak+mar+m+ndo.

² Ran+yomo asu ahambo süngururü-rundeimbi ai hoafiyomondowohü yahomoya, "Yamundo-randeimbi, dade moaruwai hohoan+mo nindou ndanahambo ramarera asu ai h+imboat+harayua? Ahand+ moaruwai hohoan+moyo, asu hondaf+ndi-yafe-mayoyo?" mehomondamboyu.

³ Asu Sisas ai ahamumbo s+mbori yahuya, "Nindou ndanahand+ h+imboat+har+ ra ahand+mayo, asu hondaf+ndi-yafe-mayo moaruwai hohoan+mo ranambo rareran+ re-fimboyupoani. Nga nindou ai yare h+imboat+har+mayu ra God+ndi hepün+feimbi moatükun+ refewan+ hoeifemböhündamboyu yare h+imboat+har+mayu.

⁴ God ai wambo koamar+hend+ra makosahane, nga hüfi+ham+nd+ ndare nünguambe sih+ri ahand+ ratüpur+ ratüpur+ndefomboane. Nga n+mb+ p+rayo ana, asu ng+ri nindou ngorü ai-amboani ratüpur+ndu.

⁵ Ro h+fi ndan+hü n+imboahambe ana ro n+moreh+ nindowenih+ yafe si-anah+," mehu.

⁶ Ran+yu Sisas ai yare hoafiyu mbura, h+fi+fi+h+ ngur+ t+fi+fi fandeamunde mbura, nindou h+imboat+har+mayu ahand+ h+imboarambe pamareandi.

⁷ Ran+yu ahambo hoafiyundühi yahuya, "Se ngafi Siroam kak+mar+hünd+ hoeambe sihafi h+imboari ra popoaindandi," mehu. (Hoafi Siroam 'koar+hefeyoa ho' hoaf-ane.) Ran+yu asu nindou ranai hu ran+hü ahand+ ngusümboari ra popoaira mbura, h+hi+ri+fi süfumbo aboedi h+imboari+mayu.

⁸ Ran+yei asu nindou ak+m+ri wor+ yimbur+hi n+mareimbi asu ahambo horombo hoeir+horeimbi, ai horombo n+moreh+ nindowenih+imbo kak+napombo moako-moakoyu marand+ ran+ambo hoeir+hor+ hehimbo hoafiyehi seiya, "Awi sapo nindou ndan+mbaiyu n+mar+ yang+ri n+marümbo aheimbo moako-moakoyu marand+?" masei.

⁹ B+di+fi+ri ai hoafiyehi seiya, "Y+ni, nindou aiyu refi marand+." Asu b+di+fi+ri ai hoafiyehi seiya, "Wan+. Ai nindou yahurayusi, nga ai-yupoani, nga nindou ngorüyu," masei. Nindou amur+ ai ran+ watapor+mayeriamboyu asu ahand+hoar+ yahuya, "Ro-anah+," mehu.

¹⁰ Asu ai ahambo düduyahindowohü seiya, "Asu s+haf+ h+imboari ra nüngure bir+hoaimboyoa?" maseiamboyu.

¹¹ Asu ranai s+mbori yahuya, "Nindou Sisas sei-ar+hünd+ ranai hüburukonambo wand+ h+imboarambe fand+foareand+ri+h+ yahuya, 'Se ngafi Siroam kak+mar+hünd+ hoe ranambe h+imboari s+haf+ ra popoaindandi,' mehuamboyah+ ro ha popoair+handa asu wand+ h+imboari ra aboedi h+imboari+mayah+," mehuamboyei.

¹² Asu ai düdur+horühi seiya, "Nindou ra nahi amarua?" maseiamboyu. Asu nindou ranai yahuya, "Nahümbei amaru ra moai f+fir+hini+," mehuamboyei.

¹³ Ran+yei ai nindou h+imboat+har+mayu Sisas aboedi+marir+ ranahambo Farisimbo sowana sahor+m+nde+ mahei.

¹⁴ Njooafimbo nimarimbo si ranisimboaninyu Sisas ai nindou ranahandi himboari aboedimareandi.

¹⁵ Asu Farisi ai nindou-mayu ranahambo dudururühi yahomoya "Sihafi himboari ra nungure aboediyombooya?" mehomondamboyu. Asu ai hoafiyupurühi yahuya, "Sisas ai hüburuko wandi himboarambe pamareandiramboyah; asu ro ha popoaimarihandamboyo wandi himboari ra aboedimayo," mehu.

¹⁶ Ranimboemo asu Farisi bidifiri ai yahomoya, "Nindou ndanahambo God ai koarheira kusumboyupoani, nga ai moai moani njooafimbo nimarimbo hohoanimo ra süngureandi," mehomo. Asu bidifiri ai hoafiyomondühi yahomoya, "Asu nindou moaruwai hohoanimoymbü ai ngiri hepünifeimbi moatükuni yahurai ratüpurindu?" mehomo. Raniyomo asu bidifiri ai ngorü hohoanimoymo asu bidifiri ai ngorü hohoanimoymo marundi.

¹⁷ Raniyomo asu nindou himboatihari-mayu ahambo hihiriyafu asükaiyomo hoafiyomondowü yahomoya, "Nindou sihafi himboari aboedimareanini ranahambo se nunguro hoafiyafindoa?" mehomondamboyu. Asu ai hoafiyupurühi yahuya, "Aiana Godindi hoafi hoafiyu-randeimb-ani," mehu.

¹⁸ Nindou ra ai horombo himboatihari-mayu-anisi, nga asu ai ranahambo anihondümbofembo moei mehomo. Ranimboemo asu nindou himboatihari-mayu ahandi hondafindambo rani hoafi ra fifirifemböhünda mngiyomo hümarihauri.

¹⁹ Asu ai ahafembo dudururühi yahomoya, "Nindou nda sihafi nimiriyu? Asu se safeya ro himboatihari yahurai wakimari-horimindehane masafe, nga asu nimboe ai haponda aboedi himboarayua?" mehomo.

²⁰ Asu ahandi hondafindi ai safeya, "Yini, ro ahambo fifirihori ai yihoehi nimir-ani asu ai horombo himboatihari wakimari-horimindehi.

²¹ Nga haponda moai ahambo fifirihori ai nünungufimbombe ahandi himboari ra aboedi himboarayua. Asu ro moai fifirihori nindou ahandi himboari aboedimari ranahambo. Düduyafundosi, ai adükariwambo sihamumbo ahandi fimbo hoafindüpurimbui," masafe.

²² Hondafindi ai Sudambo yihimborinapurühiyafe ai ahamumbo rarine hoafimefe. Horombo Suda ai yaru hoafiyomondühi yahomoya: "Nindou ai weindah; hoafiyehi, 'Sisas ra nindou God ai ahandi nendambo aboedifembo kafoariri hinngimari Krais-ani,' seiani ana, asu aheimbo rotu worambeahindi hihaiבודundura ngiri ai-babidi rotundi," mehomo.

²³ Ranimboyafe asu hondafindi ai hoafiyafeihü "Ahambo düduyafundosi, nga ai adükariwambo sihamumbo ahandi fimbo hoafindüpurimbui," masafe.

²⁴ Raniyomo astikai nindou himboatihari-mayu ranahambo mngimemonda masünu. Asu ahambo hoafiyomondühi yahomoya, "Se Godimbo nduri adükarümb-ani mbsafindowöhü anihondümbombo hoafindafi. Ro fifirihumboanefi nindou ndanana moaruwai hohoanimoymu-randeimb-ani," mehomo.

²⁵ Asu nindou ranai hoafiyuh; yahuya, "Ro moai ahambo fifirihini, nga awi ai moaruwai hohoanimo-yumbümbeiyu asu wanimbeiyu. Mami moatükuni ro fifirimarihendi ana, yini ro horombo himboatihari manimboahiyah; nga hapondanana ro aboedi himboarayah," mehu.

²⁶ Asu Suda ai düduyafundowöhü yahomoya, "Sihambo nünungureaninimboya? Sihafi himboari ra nünungure aboedireaninimboya?" mehomondamboyu.

²⁷ Asu ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, "Ro sihamumbo hoafimayahapuriyu, nga asu se hoafi ranahambo moai himboriyomo. Asukai se himborimbo yahomomboemo? Se-amboa ahambo süngururü-rundeimbimbo tükufembo yahomomboemo?" mehu.

²⁸ Asu Suda ai nindou ranahambo nginindirurühi moaruwai hoafiyomondowöhü yahomoya, "Seana Sisasimbo sünguriri-randeimb-anafi. Nga roana Mosesimbo süngurihurihundeimb-anefi.

²⁹ God ai Mosesimbo hoafimayundo ra ro fifirihundi. Nga nindou rananimbo ai dagüdambua? Roana moai ahambo fifirihuri," mehomo.

³⁰ Asu nindou ranai ahamumbo simbori hoafiyupurühi yahuya, "Ndanana wambo rani-poanimbo moatükun-ane! Aiyu wandi himboari aboedimareanda asu ro aboedi himboarayah. Nga nimboemo se hoafiyomondühiyu, ai nahaninpoediyu ro moai fifirihuri ehomoa?"

³¹ Ro fifirihumboanefi, nga God ana moai moaruwai hohoanimoymorundeimbiyomondi hoafi ana himboriyu randi, nga wani. Nga nindou ranai Godimbo hohoanimoymuhü asu ahandi hoafi süngumareandi ranahandi hoaf-ane God ai himboriyu arandi.

³² Moai horombo nindou mamí hondí ai hímboatíharí wakírímíndoani asu nindou ngorú ai ahandí hímboatí aboedí-marírí hoafí ra yangoro, *ngá wani*.

³³ Asu God ai nindou nda koehefikoate-mbei-mbonana, asu ngírí raraní-moatükuní hífi ndaníhú ratüpuríyu,” mehu.

³⁴ Asu símborí ahambo hoafíyomondowohú yahomoya, “Horombo me ai síhambo moaruwai hohoanímo ranambo wakímaramíndíníni asu se hímboatíharímayafí ranímboanefí ro fífíríríhúníní. Se nindou moaruwai hohoanímo-yafeimb-anafí. Asu se yíhoeombo yamundífemunímbo safomboyafí?” Ai ahambo yaru hoafíyomondowohüyomo rotu worambeahíndí híhaífoarúwurí weindaní híníngímarúwurí.

Nindou aníhondümböfe-koate-ayeí ai hímboatíharí nahurai-aneí

³⁵ Sisas ai ranímbo hímboríyu haya, kokorúrí hu hoeírírúhí yahuya, “Se Nindou Hondü ranahambo aníhondümbö-roworai waníyo?” mehundowamboyu.

³⁶ Asu nindou ranai símborí hoafíyundowohú yahuya, “Adükarí, Nindou Hondü ra dúdia? Se wambo hoafíyafí-ndíran-anímbo ro ahambo aníhondümbö-ndíhiní.”

³⁷ Asu Sisas ai hoafíyundúhí yahuya, “Se ahambo hoeimaríworí. Aiani se-díbo wataporayu nda,” mehuamboyu.

³⁸ Asu nindou ranai hoafíyuhí yahuya, “Adükarí, ro aníhondümbö-ariíheaníní.” Ai yahu mbura Sisasímbo yimíndího yimbu pusíre nímarúmbo hohoanímomayundo.

³⁹ Asu Sisas ai yahuya, “Ro nindouyeí hohoanímo yíbobofemboyahí hífi ndaníhú makosahí. Ranímboane asu nindou Godíndí hoafí fífírífekoate-yeimbí ai nindou hímboatíharí aboedehíndí nahurai fífíríndíhímboyeyí asu Godíndí hoafí fífíríhundeimb-anefí aseí ai hímboatíharí nahurai fífírífekoate-ndeimboyeyí,” mehu.

⁴⁰ Farisí bídífirí ai ahandí fíkímí níngomombo ahandí hoafí ra hímboríyomo houmbo yahomoya, “Asu ro-amboa hímboatíharíyefí?” mehomondamboyu.

⁴¹ Asu Sisas ai hoafíyupurúhí yahuya, “Asu se hímboatíharímbeo-mbonana, hohoanímo moaruwai ra moai síhamundí flambe nímaropurí. Ngá se hoafíyomondúhí, ‘Yíhoefí hímboarana aboed-ane,’ yahomo arundí, ranímboane asu hohoanímo moaruwai ra awí síhamundí flambe amaropurí,” mehu.

10

Sisas ai sípsip hífanda-randeimb-ani

¹ Sisas ai hoafíyuhí yahuya, “Ro aníhondümböanahí síhamumbo hoafayahí, nindou ai moai sípsipí-yafe ginírí yipurí nafí kefuai randí, *ngá amurí hímborí nafí kefuai arandí*, nindou ranai ana hümbuhúníkorí napo fufuramündü-randeimb-ani.

² Asu nindou yipurí nafítambe nafí karefuendí ranai ana sípsip aheí afínd-ani.

³ Nindou yipurí hífanda-randeimbí ai-anímbo nindou ahu ranahambo yipurí ra tíndíhembuí. Rananei asu sípsip ai ahandí yafambe ra hímboríyeyí aríhündí. Ranani asu ai aheí ndürí ra dúkarearú yísíboasíyuhí asu ai aheímbo ginírambeahíndí semündündürí moanambühí tüküfí ahu.

⁴ Asu ai ahandí sípsip ra mungu ginírambeahíndí semündündürí moanambühí tüküfí hayambo asu ai horombofí huaní ahandí süngu aheí. Sapo sípsip ranai ahandí yafambe hímboríyeyí ranímboane ahandí süngu aheí.

⁵ Aiana ngírí nindou amuríndí süngu *ngéi, ngá wani*. Nindou amurí ai huaní ana, ai ahambo yíhímboríhorúhí fefoehíndühaneí. Ahandí yafambe hímboríkoate-ayeí ranímbo wambo.”

⁶ Sisas ai aheímbo kafeefe hoafí ra yare hoafímayundürí, *ngá asu moai kafeefe hoafí ranahandí nímníndí ra fífíríhíndí*.

Sisas ai sípsip hífandí-randeimbí aboed-ani

⁷ Raníyu Sisas ai asúkaiyu hoafíyuhí yahuya, “Ro síhamumbo aníhondümböanahí hoafayahí. Roanahí sípsipí-yafe yipurayahí.

⁸ Asu nindou ai ro sünguyahaní horomboyahí aheí aiana hümbuhúníyeyí raraní napo moaní fufurühümündí ríhündühaneí. Asu sípsip ai-amboaní moai aheí hoafí hímboríyeyí ríhündí.

⁹ Ro-anahí yipurayahí. Asu nindou dídíyeyí wambo sowanambo sínei ginírí ranambe karefoehíndí ana, God ai aheímbo aboedambo-ndeandürümbuí. Rananímbo asu ai keboehí tükündahí ndühündühí asu ai ginírí ranambe sesímbo amboaní keboehí tükündahímboyeyí.

¹⁰ Nindou hümbuhúníyu-randeimbí ginírí ranambe karefuendí ra moaníyupoaní karefuendí. Nindou karefuendí ra ai kefoefe hefe hífo sípsip hümbuhúnímbo

hifokoeffindürümbo yahumboani. Nga roana keboeheadühü sipsip aboedi yanggiri diboadeimbü asu ahei flambe aboedi hohoanimo yanggiri nngombo afindi mbitmarindüra samboanahi asihühü.

¹¹ Roana sipsip hifandiri-handeimbü nindou aboedi saf-anahi. Nindou sipsip hifandira-randeimbü aboedi ranai ana aheimbo farhefe-ndürimbohünda yifindümbui.

¹² Nindou kaki semindimbo ratüpurü arandi aiana sipsipyei afindyupoani. Asu ai sipsip aheimbo hifandirarü-randeimbüyupoani. Asu aiana nımambeahındi yafori moaruwai howanı hoeimareandı ra fiboembui. Rananımbo asu yafori ranai sipsip ranaheimbo warıbadarü wakındeandüra buküründeimboyei.

¹³ Nindou ranai ana moanı kaku semindimbo yanggiri hohoanımoyuhü wambo nggiri sipsip ranaheimbo hifandiyondürimbo hohoanımöndu.

¹⁴ Nga roana sipsipyei hifandi-hifandiyondürırambo nindou aboedi saf-anahi. Ro ana wandı sipsip ranaheimbo fıfırıheandüranı asu ai-amboanı wambo fıfırıhındırımboanei.

¹⁵ Hoafi ra yahurai-ane, ro wandı Apembo fıfırıhınanı asu Ape ai wambo fıfırareandıri nou. Rananımbo asu ro sipsipımbo farıhefe-ndürimbohünda yifındamboyahi.

¹⁶ Asu wandı sipsip bıdıfırı mbanıboadei ranana ndanı ginırambeahi moai nıboadei. Aheimbo amboanı ginırı ndanambe semündündürı koafoefendürımbo samboanahi. Rananımbo asu ai ro hoafıyaheimbü wandı yafambehındi ra hımborındeimboyei. Rananımbo sipsip ranai mamambe nıboadeiya asu nindou aheimbo hifandiyondürımbo ra mamı yanggiri nüngumbui.

¹⁷ Ro yıfıyo hefe asükaı botıfemboayahı ranımboane Ape ai wambo ngusüfo parareandıri.

¹⁸ Nggiri wambo nindou mamai-amboanı hifokoefendürımbo hohoanımöndu. Nga ro hohoanımomayahı süngu wandı yanggiri nngö ro hifokoeferındırımbohünda hınıngındıheamboyahı. Asükainda ro hohoanımomayahı süngu wandı yanggiri nngö ro hıhındıhe ndahamındımboyahi wandı Ape ai randafoandı mehu süngu,” mehu.

¹⁹ Suda ai ranı hoafi ra hımborıyomo houmbo asükaı yimbomboru yıboböfundı.

²⁰ Ranıyomo asu bıdıfırı ai yahomoya, “Moaruwai nendı ahandı flambe mamaroamboanı ai yare wunünümbo-wunünümboayü. Asu se nımboemo ahandı hoafi ra hımborayomoa?” mehomo.

²¹ Asu bıdıfırı ai yahomoya, “Hoafi ndanana nindou moaruwai nendı nımarümbındı hoafıyopoanı. Asu moaruwai nendı ranai nggiri nindou hımböatıharındeianı ahei hımböarı ra aboedındeandı,” mehomo.

Suda ai moai Sisasındı hoafi hımborıyomo

²² Serusarem ngoafıhü horombo Godındı worı ahandhoar-ane masei ranahambo asükaı hıhıfı-hıhıfımbö si tüküme feyo. Ranı si ra nggısharıyowambeyo tüküfe marandı.

²³ Ranıyu asu Sisas ai Godındı worambe Soromonındı weındanı yıbadıwamı mahüfu.

²⁴ Ranıyomo asu Suda ai sıfömo ahambo wakırürü nıngöombo yahomoya, “Ro yımbu hohoanımoayefı hefi ra asu nüngusümboanı se hoafımandafımuna? Asu se Kraısayafana yıhoefombo weındahi hoafıyafan-anımbo ro hımborındefösi,” mehomöndamboyü.

²⁵ Asu Sisas ai ahamumbo hoafıyupürühi yahuya, “Ro sıhamumbo hoafi ra hoafıma-yahapurıyosı, nga asu se moai wandı hoafi ranahambo anıhondümbo-rundı. Munğu hepünıfeımbü moatükunı wandı Apendı nggınındınambo ratüpurayahı ranai ro dıdımbayahı ra nafuiyoarandı.

²⁶ Nga asu seana wandı sipsip ranı dıborıhındı-yomopoanı. Ranımboanemo asu se wandı hoafi anıhondümbofe-koate-yomo arandı.

²⁷ Asu wandı sipsip ranana ro hoafıyaheimbü ra hımborıyeihü asu ro aheimbo fıfırıheandürıneanı asu ai wandı süngu hei arıhündü.

²⁸ Asu ro aheimbo yanggiri koadürümbo-koadürümbo nıngöombo asahandürı ra ai nggiri yifındeı. Asu nggiri nindou mamai-amboanı wandı warambeahındı hündamündündürı.

²⁹ Wandı Ape ai sipsip wandı ra wambo masendür-aneı. Asu ai munğuambo moatükunı ranahei nggınındı ngasünde haya nggınındı saf-anı. Asu nggiri nindou mamai-amboanı Apendı warambeahındı hündamündündürı.

³⁰ Ape-anı asu roanahi roana mamanehi,” mehu.

³¹ Ranıyomo asu Suda ai nımoei hümaründümo Sisasımbo pıfendombo yahomombo.

³² Ranıyu asu Sisas ai yahuya, “Ro sıhamumbo Apendı ratüpurı afındı nafuımehapurı. Asu se nını ratüpurı aboedi ranahambo hohoanımo-yomöndühıyomo wambo nımoeinambo hifokoefendürımbo yahomo houmbo rawefunda?” mehuamboemo.

³³ Asu sɨmborɨ Suda ai ahambo hoafɨyomondowohü yahomoya, “Roana sɨhafɨ ratüpurɨ aboedɨ ramarowandɨ ranɨmboyefɨpoanɨ nɨmoeinambo hɨfokoefenɨnɨmbo asefɨ, ɨɨa wanɨ. Se moanɨ nindou yangɨr-anafɨ asu Godɨmbo moaruwaimbofoe hoafɨrɨrühɨ, ‘Roana God-anahɨ’ masafɨ ranɨmboaneɨ,” mehomondamboyu.

³⁴ Asükaiyu Sisas ai ahamumbo sɨmborɨ hoafɨyupurühɨ yahuya, “Hoafɨ nda sɨhamundɨ ahɨnũmbɨ hohoanɨmo Bukambe ndare meŋgoro: God ai yahuya, ‘Ro sɨheimbo hoafɨmayahɨ, seana god-anei,’ meho.

³⁵ Nindou God ai ahandɨ hoafɨ masagadürɨ ranaheimboyo ai god-anei mehondürɨ. Asu ɨɨɨrɨ Baiborambeahɨndɨ hoafɨ ranana ɨɨgorü-süngunde hoafɨndo.

³⁶ ɨɨa Ape aiyu ahandɨhoarɨ wambo kafaoreandɨrɨ mbura, asu hɨfɨna koamarɨhendɨra makosahɨ. Ranɨmboyahɨ ro hoafɨyahühɨ, ‘Roana Godɨndɨ nɨmor-anahɨ,’ masahɨ asu nɨmboe se wambo hoafɨyomo-ndɨrühɨya, ‘Nɨmboe se Godɨmbo gogonɨmbo-rɨhaworühɨ hoafayafɨ,’ mehomoa?

³⁷ Asu ro Apendɨ ratüpurɨ ratüpurɨkoate-ndahanɨ ana, asu se wandɨ hoafɨ ra yowanɨ anɨhondũmbo-ndũmboemo.

³⁸ ɨɨa asu ro ahandɨ ratüpurɨ ratüpurɨyahanɨ se wandɨ hoafɨ ranahambo anɨhondũmbofembo moeimbo ana, asu ratüpurɨ ranɨ yangɨrɨ anɨhondũmbo-ndundɨ. Rananɨmbo asu se hohoanɨmo ra ndondu hohoanɨmo-ndɨmondühɨ fɨfɨndũmboemo Ape ai ro-dɨbo mam-anehɨ amarehɨ,” mehu.

³⁹ Asükaiyomo Suda ai hoafɨ ra hɨmborɨyomo houmbo ahambo kikɨhɨmündũmbo yahomo houmbo ramefundɨ, ɨɨa asu Sisas ai aboedambo mahu.

⁴⁰ Sisas ai asükaiyu hɨhɨrɨfɨ hanü Sodan hɨmo horombo Son hundürürarü randühɨ manũɨɨu.

⁴¹ Ai nũɨɨuane, nindou ranai ahambo sowana sühüsühü seiya, “Horombo Son ai moai hepünifeimbɨ moatükunɨ ratüpurɨyu. ɨɨa muɨɨu raranɨ-moatükunɨ hoafɨ nindou ndanahambo hoafɨmayu ranana anɨhond-ane,” masei.

⁴² Ranɨyei asu nindou afɨndɨ ranɨhü ranai ahambo anɨhondũmbo-marɨhorɨ.

11

Sisas ai Rasarus yɨfɨhündɨ botɨmarɨrɨ

¹ Nindou mamɨ ahandɨ ndürɨ Rasarus Betani ɨɨoafɨhündɨ ranai anɨɨnɨmbo mamaru. Betani ra Maria asu Mata apodoho nɨmarɨ-feimbɨ ɨɨoaf-ane.

² Maria aiyu werɨ fɨsɨɨarũmbɨ Sisasɨndɨ tɨɨarɨwamɨ kafaore mbura, asu ahandɨ mbɨrɨnanɨnambo gedũmarɨhendɨ. Nɨmorehɨ mamɨ ranahandɨ ranɨhɨyu Rasarus anɨɨnɨmbo Betani ɨɨoafɨhü meɨɨu.

³ Ranɨyafe asu apodoho ranai Sisasɨmbo hoafɨmbo nindou koarɨhenerühɨ safeya, “Adükarɨ, nindou se ɨɨusüfo pamarɨworɨ ranai anɨɨnũmboani,” masafeamboyu.

⁴ Ranɨyu asu Sisas ai ahafe hoafɨ ra hɨmborɨyu haya hoafɨyuhɨ yahuya, “Anɨɨnɨ ranana yɨfɨmbo anɨɨnũyopoanɨ, ɨɨa wanɨ. Ranana moanɨ Godɨmbo ndürɨ adükarɨ segodɨmbo-hündamboane tükefeyo asu ranɨ-süɨɨumboanɨmbo Godɨndɨ Nɨmorɨ amboanɨ ndürɨ adükarɨ ndemündũmbui,” mehu.

⁵ Sisas ai Mata apondoho asu Rasarus aheimbo ɨɨusüfo pareandürɨ marandɨ.

⁶ ɨɨa asu Sisas ai Rasarus anɨɨnũmboayu hoafɨ ra hɨmborɨyu haya, ranɨhü yimbu si mamaru.

⁷ Asükaiyu süɨɨuna nɨmarũmbo ahambo süɨɨururü-rundeimbɨmbo yahuya, “Asükai mborai, Suda-yafe hɨfɨnambo ɨɨgefombo,” mehuamboemo.

⁸ Asu sɨmborɨ hoafɨyomondowohü yahomoya, “Yamundo-randeimbɨ, sapo hapondanɨyomo Suda ai sɨhambo nɨmoeinambo hɨfɨkoeffenɨnɨmbo yahomo houmbo rarao-marünɨnɨsɨ. Asu se asükai Suda-yafe hɨfɨnambo hɨfombo safomboyafɨ?” mehomondamboyu.

⁹ Asu sɨmborɨ Sisas ai ahamumbo hoafɨyupurühɨ yahuya, “Mamɨ si ra gebuai-ane anɨɨɨo. Nindou ai sɨrühɨ ana ɨɨɨrɨ pɨndu si ra hoeireambowambo.

¹⁰ ɨɨa asu nindou ai nɨmbokoanɨ ahu ana, piyu arandɨ si yangorɨkoate wambo.”

¹¹ Ahamumbo yare hoafɨyupurɨ mbura asükaiyu hoafɨyupurühɨ yahuya, “Sɨhefɨ wandafɨ Rasarus ai mapuamboanahɨ awi ro ɨɨü ahambo botɨndɨhinɨ samboanahɨ,” mehuamboemo.

¹² Asu ahambo süɨɨururü-rundeimbɨ ai hoafɨyomondühɨ yahomoya, “Adükarɨ, nindou ra apo yangɨrɨ apu ana, asükai ahandɨ anɨɨnũ ra aboedɨndũmbui,” mehomondamboyu.

¹³ Sisas ai hoafɨmayupurɨ ra, Rasarus ana yɨfɨmayu yahumboyu, ɨɨa ahambo süɨɨururü-rundeimbɨ ana moanɨ apo hondü mapu-amboani yare hoafayü mehomo.

¹⁴ Raniyu asu Sisas ai ahamumbo diboardire hoafiyupurühi yahuya, “Rasarus ana munguna yifimayu.

¹⁵ Rani-simboani ro moai ai-dibo nimarahi, nga ro ranimbo-hündambo hihifi-hihifayahi. Raniinimbo asu se wambo anihondumbo-ndundiri. Nga hapondani shiri ahambo sowana ngefimboane,” mehupuri.

¹⁶ Raniyu asu Tomas ahambo Didimas sahündo-rihündeimbi ai Sisasimbo süngururü-rundeimbi ahamumbo yahuya, “Wai shiri andai ngifi, Sisas-babidimbo Sudiahü yifindefo,” mehu.

Sisas ai yangiri nimgombo nimindühani

¹⁷ Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidimbo hifomo Betanihi tüküyafundühiyomo Rasarus ai yifimayua honguambe masihewori ra yimbuyimbu si homboane hoafi ra himboryayu.

¹⁸ Betani ngoafi ana Serusaremihündi anguniyopoani. Betani ngoafihündi botife hefe Serusarem ngoafina aho ra ngimi kiromita-ane.

¹⁹ Rasarus yifimayua raniyei asu Sudahündi afindi ranai Mata Mariambo kikumifoefepiri nimarooni ngusufo aboedi kürine mbimarifeya sei hehimbo masühüsi.

²⁰ Mata ai Sisas masüfo hoafi ra himboryo haya, ahambo nafoarifimbo ho, nga asu Maria ai worambeahi nimaroo.

²¹ Mata ai Sisasimbo hoafiyondowohü yahoya, “Adükari, asu se ndanihü mbanimbafimbonana, wandi ranihi ai ngiri yifiyu.

²² Nga ro fifirihamboanahi, asu se hapondani amboani Godimbo ninimbo didibafefoando ana, shambo daganinimbui,” mehoamboyo.

²³ Asu Sisas ai ahambo hoafiyondowohü yahuya, “Sihafi ranihi ana yangiri aboedi hifambe-ambeahindi botindüfimbui,” mehundowamboyo.

²⁴ Asu Mata ai ahambo asükaiyo hoafiyowohü yahoya, “Ro ranimbo fifirihamboanahi, nga ai asükaindu süngunambo hifi nda munguyowambe yangiri aboedi botindüfimbui,” mehoamboyo.

²⁵ Asu Sisas ai yahuya, “Yifihündi yangiri botife ningo ra ro nimind-anahi. Nindou ai wambo anihondumbo-reandiri haya yifayu ana, ai asükaindu yifihündi botindüfi nungumbui.

²⁶ Nga nindou mungu yangiri nimboeimbo wambo anihondumbo-arhindiri ana, ngiri yifindei, nga ai koadürümbo-koadürümbo yangiri niboadeimboyei. Asu se hoafi ndanahambo anihondumbo-rowandai waniyo?” mehuamboyo.

²⁷ Asu Mata ai yahoya, “Yini, Adükari, ro shambo anihondumbo-rheaninimboanahi seana God kafaore hinimgimareanini Kraisanafi. Seana Godindi nimir horombo hifinambo nindou kudümbui mehu ran-anafi,” meho.

Sisas ai aranmayu

²⁸ Mata ai yare hoafiyu haya, ahandi akidambo hifo hinimgirou himboambeambe hoafiyondowohü yahoya, “Yamunde-randeimbi ana ndanihü süfumboani shambo düdumefinini,” mehoamboyo.

²⁹ Asu Maria ai rani hoafi ra himboryo haya, nimehünou botife haya Sisasimbo sowana maho.

³⁰ Sisas ai awi moai ngoafihü tüküfiyu, nga nafini Mata ho hoeirerühi ranihü manüngu.

³¹ Raniyo Maria ai nimai botife haya pipinambo mahowamboyei asu Suda Mariababidimbo worambe ahafembo kikumifoarhipiri mamarei ranai ahandi süngu mahei ndanana Rasarus yangurühi ho arani-hoafimboane aho sei hehi.

³² Maria ai ho Sisas nunguhü tüküfe ahambo hoeirerühüyo ahandi fikimi yiri yimbu pusire yimindihö yimbunambo nimarimbo hoafiyowohü yahoya, “Adükari, se ndanihü mbanimbafimbonana, wandi ranihi ai ngiri yifiyu,” mehoamboyo.

³³ Sisas ai Mariambo hoeireandane aran-hoafimaranda, asu Suda ahandi süngu masinei ranai kameihi arani-hoafi-marihündamboyo. Asu Sisas ai ahandi ngusüfoambe moaruwaimariri.

³⁴ Asu Sisas ai aheimbo düdündürühi yahuya, “Se ahambo nahü shehora?” mehuamboyei. Asu ai seiya, “Adükari, naha se sühüfi hoeiro,” maseiamboyo.

³⁵ Asu Sisas ai aranmayundo.

³⁶ Asu Suda ai hoafiyehi seiya, “Hoeirhi. Sisas ana nindou ranahambo afindi hamindi ngusüfo parirühi wamboani,” masei.

³⁷ Nga bidifiri ai hoafiyehi seiya, “Sisas ai nindou himboatihari aboedimariri. Nga asu ai nimboe Rasarusimbo fehefiyua yangiri nimgombo ra wanimayua?” masei.

Sisas ai Rasarus botimariri

³⁸ Asükaiyu Sisas ai ahandi ngusüfoambe moaruwai mahafowamboyu hu honguambe tükümeŷiyu. Hongu ra nímoei nímároweimbí wowondímárihündíyo raníyo nímoeiámbe nafítámbe ra nímoei ngorünambo gürühi pamaríhindi.

³⁹ Asu Sisas ai yahuya, “Nímoei ambembo gürühi pamaríhindi ra faríhehi,” mehuamboyo. Asu Mata nindou yífímayu ranahandi rehí ai yahoya, “Adúkarí, Rasarus ana yimbuyimbu si honguambe yanggürímb-ani. Nga físiñírmbei nawe,” mehoamboyo.

⁴⁰ Asu Sisas ai yahuya, “Sapo hapoasüngu hoafiya-haníneimb-ane. Asu se wambo aníhondúmbo-arowandírí ana, se Godíndí ngíníndí ra hoeindowamboyaŷí,” mehuamboyo.

⁴¹ Raníyei asu ai nímoei ra mafaríhehindamboyo, Sisas ai nímooamo hímboríyuhú yahuya, “Ape, ro síhambo híhífaríhaníní. Se wandí hoafí hímborí-yafomboanaŷí.

⁴² Ro fífíríheandi ro hoafiya aríhandí ra se afíndímbo hímborí-yafí randúhanaŷí. Nga nindou ndaníhú maníboadei-amboanahí ro ndaríhe hoafayaŷí. Rananímbo se wambo koamaríhawandíra makosahí ra aníhondúmbo-mbíríhindi-ramboane.”

⁴³ Raweyahu haya pukúna míngiyuhú yahuya, “Rasarus, se weindana tüküyafo sínífí,” mehuamboyo.

⁴⁴ Raníyo asu Rasarus ai honguambeahíndí tüküfi haya masúno. Ahandí yitíngarí watíngarí ra hoearí goesürínambo hüputüpürühümündí híningímárihíndíyo, asu ahandí ngusúmboarí hoearínambo gabudí-mafoaríhíndíyo raní-kameihí tükümeŷiyu. Raníyo asu Sisas ai hoafíyuhí yahuya, “Hoearí ra fufuríhehindoan-anímbo ai mbúhu,” mehindürí.

Suda-yafe bogorí ai Sisasímbo hífokoeffímbo hohoanímomemo
(Matyu 26:1-5; Mak 14:1-2; Ruk 22:1-2)

⁴⁵ Raníyei asu Suda bídírírí raníhú Mariambo hoeífembo masühüsü ranai ranímoatükuní Sisas ai ramareandi ranímbo hoeíríhi hehí asu ahambo aníhondúmbo-maríhorí.

⁴⁶ Nga asu bídífirí ai Farisi sowana hei, Sisas ratüpürímayu ranahambo ahamumbo hoafímehüpürí.

⁴⁷ Raníyomo asu nindou Godímbo síhou-rundeimbí bogorí ai Farisi bídífirí-babídímbo kansírímbo gugurúpürí houmbo hoafíyomopürühí yahomoya, “Síhírí nda nüngumandahua? Nindou ndanani ai hepünífeimbí moatükuní afíndí ratüpüríyü arandí.

⁴⁸ Síhírí ahambo moaní raríhurí híningíríhurání ai hepünífeimbí moatükuní ratüpüríyü randaní nindou afíndí ai ahambo aníhondúmbo-aríhorí ana, Rom bogorí síhefímbo hífandarímuní ai dífomo síhefímbo moaruwaimbo-ndímunühí asu síhefí Godíndí worí ra bíríboadúmboemo,” mehomo.

⁴⁹ Raníyo asu raní hímbanífilí nindou mamí ahandí ndürí Kaiafas ai Godímbo síhairandeimbí adúkarí bogorímbofi manínggu. Ai hoafíyupürühí yahuya, “Seana moai raraní-moatükuní fífírundí!

⁵⁰ Se ndoru fífírundí? Nindou mamí ai nindou amurí aheimbohúnda yífayü ranana aboed-ane, nga Suda síhefímbo munguambo moaruwaimbofe ana, moaruwai-ane,” mehu.

⁵¹ Kaiafas ai yare hoafímayu ra ahandí hohoanímomambo yanggíríyupoaní. Nga raní hímbanífilí Godímbo síhai-randeimbí adúkarí bogorímbofi nímárumbowambo Sisas ai aheimbohúnda yífímboayu ranímbo horombo hoafíreandühíyü.

⁵² Ai Sudambo faríhefembo yanggíríyupoaní yífayü ra, nga Godíndí nímorí mungua hífíhú buríyei wakaríhíndí aheimbo semündündürí mamambefendürání mamísírímboyahi mbíníboadeia mbúsí hayambo-anímbo yífíndúmbei.

⁵³ Asu raníyomo raní-símboaní píyomo houmbo, Suda-yomondí bogorí ai Sisasímbo hífokoeffímbo yahomo houmbo hoafí fífírímarundí.

⁵⁴ Ranímboyo asu Sisas ai moai Suda-yomondí hímbaoahú weindahí tüküfiyü. Raníyo ai Sudia hífí ra híningíre haya, ngorü hífí nímí wohí furíkoate-reandühí ngoafí ngorü ahandí ndürí Eframí raníhú hu ahambo sünggururú-rundeimbí babídímbo manínggu.

⁵⁵ God ai Sudambo Isipíhündí aboedímareandürí sí Pasofa ra awi tüküfekoate akímí tüküfembo yanggíríyoambe nindou ngorü ngoafíhündí ngorü ngoafíhündí ranai Serusarem ngoafínambo ahei fí Godíndí hímbaoahú aboedí tüküfembohúnda mafandíhíndí.

⁵⁶ Raníyei asu ai Sisasímbo kokoríhorí wakíríhora mayoa Godíndí worambe nímboeimbo aheihoarí wataporíyeihí seiya, “Se nünggüríhi hohoanímoyeiea? Sisas ai adúkarí sí tüküfeyo nda hoeífembo madüfuyo wanímandüyo?” masei.

⁵⁷ Nindou Godímbo síhou-rundeimbí bogorí ai Farisi-babídímbo yaru hoafímemo: ‘Nindou mamí ai Sisasímbo hoeíríraní anínggu ana, asu ahamumbo raníh-aní anínggu

yahopuran-animbo ahambo papi-hoafiyumbohünda kikihi-mb+rundümo-ndamboane,' mehomo.

12

Maria ai Sisasindi tiharawami weri kamafoareandi

(Matyu 26:6-13; Mak 14:3-9)

¹ Adükarí si ra tüküfembo awi 6 si niñgowane, asu Sisas ai Betani ngoafinambo mahu. Ngoafi ra Rasarusindi ngoaf-ane. Rasarus ranahamborüri Sisas ai honguambeahindi yifihündi botimariri.

² Rani ngoafihündi ai Sisasimbo sindirühündühi mamarei. Mata ai sesi kakireandi, nga Rasarus ai nindou Sisas-babidimbo nimarei masahüsi ra-babidimbo nimiru.

³ Maria ai weri fisiharümbi hipiri mbuisamongo-ramindeimbi kaki afindihihisahümündimbi ra semindi haya Sisasindi tihari wami kare mbura, asu ahandi mbirinana+nimbo gedumarihendi. Raniyo asu weri ranahandi fisiharü aboedi ranai worambe kikihimayo.

⁴ Nga asu nindou mami ahambo süngurüri-randeimbi ahandi nduri Sudas Iskariot ai-amboani ranihü nimiru. Nindou ranai-animbo Sisasimbo nderümündü ahandi hürütümbi ahamundi wariwamindirümbui. Ai moai Maria ramareandi ranahambo hihifi-hihifiyu.

⁵ Nindou ranai hoafiyuhi yahuya, "Nimboe weri aboedi nda nindou ai sahümündihis asu ranifihis 300 kaki semindi mburimbo nindou napokoateimbi aheimbo segudürimbomayoa?" mehu.

⁶ Nga nindou napo-koateimbi aheimbo hohoan+moyundüri haya hoafiyumboypooni, nga wani. Nindou ranai hümbühünyu-randeimbi-ani ranimboane asu ai yare hoafimayu. Aiyu kaki hipiri ahamundi ra hifandimarandi raniyu asu ai kaki foarihi marihündi ra bidifiri hümbühünyu marandi.

⁷ Ranimboyu asu Sisas ai yahuya, "Nimorehi ranahambo se hinijgindihindi. Ai wandi yifi si ranahambo horombonambo noure rarendühane fisiharümbi moatükuni aboedi ra afandifoareandiri.

⁸ Nindou napo-koateimbi ai-animbo se-babidimbo koadürümbo-koadürümbo nimboeimboyei asu se aheimbo fandiheli-ndürindihündi, nga roana ngiri se-babidimbo koadürümbo-koadürümbo nimboahis," mehu.

⁹ Suda ai Sisas Betani ngoafihü anijgu hoafi himboriyei hehimboyei, raninambo mahüsi. Ai mahüsi ra Sisasimbo hoeifimbo yangiriyeipoani, nga Sisas Rasarusimbo yifihündi honguambeahindi botimariri ranimbo hoeifimbo kameihiyei mahüsi.

¹⁰ Raniyu asu Godimbo shou-rundeimbi bogori ranai Rasarusimbo kameihis hifokoeffimbo yahomo houmbo hoafi didiboado-marundi.

¹¹ Nimboe sapo Suda bidifiri ai Sisas Rasarus yifihündi botimariri ranahambo hohoan+moyeihis asu ahei bogori-yomondi ratüpuris ra hinijgirihi hehimbo Sisasimbo yangiri anihondümbo-marihora ranimbo wambo.

Sisas ai Serusarem ngoafihü adükaris bogoris nahurai tükimefiyuwa mungu ai hihifi-hihifimayei

(Matyu 21:1-11; Mak 11:1-11; Ruk 19:28-40)

¹² Nimohoafirehis nindowenihis afindi ranai adükaris si ra hoefembo masühüsi ranai ranihü nimareiane. Asu ngorü sih Sisas ai Serusarem ngoafinambo asüfu hoafi ra himborimayei.

¹³ Raniyei asu ai mbe emündi nahurai hutei sahümündi hehi, nafina nafaorihoris hehü hoafi afindi-afindiyehiyehis seiya,

"Godimbo hihifi-hihifindefo!

Nindou Adükarindi süngu tükefiyu ranahambo 'aboed-ani' mbisefomboane.

Israeri-yafe adükaris bogorimbo aboed-ani mbisefomboane," *Buk Song 118:25-26* masei.

¹⁴ Sisas ai dongi semündü haya raniwami masüfu Baiborambe hoafimayo süngu.

¹⁵ Ai yare hoafiyowohü yahoya,

"Saion ngoafi, se yihimbondamboyafi!

Sihafis Adükaris bogoris asüfu ra hoeriwori.

Aiana dongi nimiris rani wamani nimirümbo asüfu,"

Se karaia 9:9

meho.

¹⁶ Horombo ana ahambo süngururü-rundeimbi ai rananis moatükunis moai wudipoaporu fifirundi. Nga sünguna Sisas ai sünambe hafuane, rasimboanis ai hohoan+momemo

Baibor ahambo hoafi mayo ra. Ran iyomo asu nindou ai Sisas imbo raraor i hor i mar i hünd i ranahambo fi fir i mar und i.

¹⁷ Horombo Rasarus ai yifiyu haya honguambeah i yanguruane, asu Sisas ai ahambo m i ng i mayua honguambeah i nd i tüküme fiyu ra nindou af i nd i ranai ai d i bo n i boadeimbo hoeimar i hor i. Asu nindou af i nd i ranai Rasarus i mbo honguambeah i nd i bot i mar i r i hoafi ra sahü mü nd i hehimbo, weindah i wataporiyei wak i mar i h i nd i.

¹⁸ Nindou af i nd i ranai Sisas hepün i feim b i moatükun i ramareand i hoafi ra h i mbor i yei hehi naf i n i nafoamar i hor i hei.

¹⁹ Ran iyomo asu Farisi ai ahamund i hoar i wataporiyomondü h i yahomoya, "Haponda si h i r i ra hoer i humboane fi. Ni moreh i nindowenih i munjo ahand i hoafi süngur i hindü h i wambo ngir i n i ne hohoan i mo si h i r i hohoan i momefe r i aboed i ndo," mehomo.

Grik ai Sisas imbo kokomarur i

²⁰ Ni moreh i nindowenih i ai Pasofa adükar i si ra Serusarem i nambo God i mbo hohoan i mombo masühüsi. Asu ran i yei Grik b i d i fir i Suda-yafe rotu hohoan i mo süngur i h i ndeim b i ai Suda-bab i d i mbo masühüsi.

²¹ Nindou Grik i mayei ranai Firip Betsaidahünd i Gariri h i fambeah i nd i ahambo sowah i snei düduyahindowohü seiya, "R i t i fo, ro Sisas i mbo hoe i nd i hur i sefi mboane fi," maseiamboyu.

²² Asu Firip ai hu Andrumbo hoafi yundo haya, hafan i Sisas i mbo hoafi mefe nando.

²³ Ran iyu asu Sisas ai ahafan i mbo hoafi yup i rü h i yahuya, "Ndeara ndan i s i mboan i ana Nindou Hondü ai ndür i adükar i ndemündümbui.

²⁴ Ro si hafan i mbo an i hondü mboanah i hoafayahap i r i: Wit mang i r i ra h i fi n i p i r i koateyo haya n i mbayo ana, asu mam i ran i yang i ran i mbo n i ngomboe. Nga asu wit mang i r i ra h i fi n i peyo haya n i mbayo ana, asu aboed i tükünd i fehü h i s i aboed i h i s i nd i mboe.

²⁵ Asu nindou ai ahand i fi ranahambo yang i r i af i nd i hohoan i moayu ana, awand i hoemboe. Nga asu nindou ranai h i fi ndan i h i ahand i yang i r i n i ngjo hohoan i mo ra daboadanambo-areand i ana, koadürümbo-koadürümbo n i ngumbui.

²⁶ Nindou mam i ai wand i ratüpuri asemündu ana, asu ai moan i wand i hohoan i mo süngü yang i r i süngumb i randamboane. Ro ngofa i an i mboah i ran i h-an i mbo nindou wand i ratüpuri r i ran i r i andeim b i ai ro d i bo n i ngumbui. Nindou ra wand i ratüpuri ran i yang i r i semündü anüngu ana, asu wand i Ape ai ahambo ndür i adükar i dagadombui," mehu.

Sisas ai yifi mbo mayu ranahambo hoafi mayu

²⁷ Sisas ai yahuya, "Haponda wand i ngusüfoambe moaruwai arand i r i. Asu ro n i ngumamb i saha? Asu ro hoafi ndahü h i, 'Ape wand i fiambe n i n i moatükun i yo tüküfembo yahohaya rarawayo nda sowand i fi piro,' mamb i sa h i yo? Roana ngir i rand i he hoafi ndah i, nga wani. Nga ro wambo ramb i feyowambo saheheamboanah i ndan i h i tükheand i.

²⁸ O Ape, si haf i ndür i ra adükar i mbeyowamboane." Sisas ai yare hoafi mayuwamboyo asu hoafi mam i sünambeah i nd i ndahurai kos i wohü yahoya, "Ro wand i ndür i ra adükar i mbo r i heamboanah i, nga wand i ndür i ra rand i heandani asükai adükar i safi tükünd i femboe," meho.

²⁹ Ni moreh i nindowenih i ak i m i man i boadei ranai hoafi ra h i mbor i yei hehi hoafi yei h i seiya, "Ni moamond i hoafi bürügoayo," masei. Asu b i d i fir i ai seiya, "Sünambeah i nd i nend-an i ahambo hoafeindo," maseiamboyu.

³⁰ Asu Sisas ai s i mbor i hoafi yuh i yahuya, "Hoafi se h i mbor i mayei ranana wambo far i hefend i r i mbo tüküfehüyopoani, nga wani. Ranana si heimbo far i hefe-ndür i mboane tüküfeyo.

³¹ Haponda God ai nindou h i fi ndan i h i an i boadei ranaheimbo y i bobo ndearümbui. Ranan i mbo asu ai Satan ndan i h i fi ndan i h i bogor i mbofi anüngu ra nderü mü ndü pindirümbui.

³² Ranan i mbo ai wambo bot i nd i hind i ra, asu ro rand i heandür a nindou af i nd i ai wambo sowana ngeimboyei."

³³ Sisas ai ran i hoafi hoafi mayu ra, nindou ai ahambo n i m i keim b i kar i hendeim b i fi h i panduwuran i yifi ndümbui.

³⁴ Ran i mboyei nindou ai ahambo s i mbor i hoafi yahindowohü seiya, "Krais ai yang i r i koadürümbo-koadürümbo n i ngumbui, ah i n i m b i hohoan i mo Bukambe ran i mbo hoafi mayoa h i mbor i mayefi. Asu se n i mboeafi haponda hoafi yafü h i, 'Nindou Hondü ahambo n i moamo ndahor i m i ndei bot i nd i hora yifi nd i m b u i,' masafa? Asu Nindou Hondü ra düdia?" maseiamboyu.

³⁵ Asu siṁbori Sisas ai yahuya, “Si ra se-babidiṁbo akidoumbo animbo niṁgombõe. Si yagodowan niṁbi tüküfekoate-yoambe-animbo si ra-diḁbo ngei. Nindou ai si wan-yowan niṁbokoani ahu ana, ai moai nafi hombo ra fifireandi.

³⁶ Haponda si ra siheimbo sowahi man-ṁgowa hifandihumboanei, ṁga se si ranahambo anihondumbo-ndihinduh-animbo, asu ahandi niṁmorindei,” mehu.

Suda afindi ai moai Sisasindi hoafi anihondumbo-rihindi

Sisas ran hoafi ra rare hoafiyu mbura asu ai ahei hṁboarihu hu dibonapimefiyu.

³⁷ Ai hoeiriḁora hepuniḁeimb moatükuni afindi ahei hṁboahü ratüpuriyu marandiḁosi, ṁga asu ai moai ahambo anihondumbo-rihori.

³⁸ Ranimboyo asu Godindi hoafi hoafiyu-randeimb Aisaiandi hoafi ra anihondü tükümeḁeyo. Ai hoafiyuhi yahuya,

“Adükari, düdi nindou yihoeḁi hoafi ranahambo anihondumbo-areanda?”

Asu Adükari ranai daboe ṁḁinindi hohoanimo ra nafuiayundoa?” *Aisaia 53:1*
mehu.

³⁹⁻⁴⁰ Aisaia ai ṁgorü hoafinambo yare sürü papirandühi yahuya,

“God ai ahei hṁboar ra gabudearumboani.

Ranumboanei asu ai ṁḁiri raran-moatükuni ahei hṁboarnambo ndondhi hoeindihindi.

Ahei ṁgusüfoambe ragu God ai niṁmoei nahurai ṁḁinindi ramareandüra tükümeḁeyo.

Ranamboane asu ai ṁḁiri ṁgusüfoambe ndondhi hohoanimondeih wambo sowana hihindahi düḁsiani diboadondihari, ṁga wani,” *Aisaia 6:10*

mehu. Aisaia ai ra-mehu ranimboanei Suda ai Sisasimbo ṁḁiri anihondumbo-ndihori.

⁴¹ Horombo hondü Sisas hifini niṁgokoate-yuambe Aisaia ai ahandi-mayo hṁboamupuimbo-randeimb hoeire hayamboyo ahambo hoafi ra yare hoafimayundo.

⁴² Nindou afindi bogorimboyaḁa mamarimo ai-amboa Sisasimbo anihondumbo-arüwuri. ṁga Farisimbo yihimboyomondühi wambo ai anihondumbo-arüwuri hoafi ra moai weindah hoafiyomo. Ai hohoanimoyomondühi yahomoya “Weindah hoafindefani yihoeḁimbo rotu worambeahindi hihaihoadi-munimboemo,” mehomo.

⁴³ Nindou ranahamumbo nindou ai aboed-anemo mbiseiya yahomo hohoanimomemo, ṁga God ai ahamumbo ‘aboed-anemo’ yahombo moai yifiriyomo.

Sisasindi hoafi ranai nindouyei hohoanimo yibobondeamboe

⁴⁴ Raniyu Sisas ai puküna hoafiyuhi yahuya, “Nindou wambo anihondumbo-areandiri aiana wambo ṁḁiri anihondumbo-reandirühiyupoani. ṁga ai Ape wambo koamarhendira makosahi ahambo kameihani anihondumbo-ariri.

⁴⁵ Asu nindou wambo hoeiareandiri ranai Ape wambo koamarhendira makosahi ahambo kameihani hoeariri.

⁴⁶ Roana, hifi ndaniḁü si nahurai, nindou ai wambo anihondumbo-rihindirühi niṁbi niṁmaroambe niṁgokoate-mbeyeia saheheambo makosah-anahi.

⁴⁷ Asu nindou mam ai wand hoafi hṁboriyuhü, süḁgufekoate-ayu ana, ro ṁḁiri ahandi hohoanimo yibobondihin. Roana hifi ndaniḁü nindou aheimbo yibobofendürimbo kosamboyahipoani, ṁga wani. Roana aheimbo aboedambofendürimbo makosah-anahi.

⁴⁸ Asu nindou ai wambo daboadi hihireandirühi wand hoafi semindikoate-ayu ana, ahambo ahandi hohoanimo yibobofe hoafi ra yagodomboe. Hoafi ro hoafimayah rananimbo bidifirani si tüküfeyoambe yibobondeirimboe.

⁴⁹ Hoafi nda ropoanimo hohoanimo hehea hoafiyahühi-yahipoani, ṁga wani. Ape wambo koamarhendira makosahi ranai muḁu moatükuni Se hoafindefindüri, mehuamboanahi hoafayahi.

⁵⁰ Ro hoafi ra fifirihamboanahi. Apendi hoafana aboedi ṁḁiri koadürumbo-koadürumbo niṁḁo-randeimb-ane. Ranimboanahi Ape ai wambo hoafimayundira asu muḁu hoafi nda siheimbo hoafayahi,” mehu.

13

Sisas ai ahambo süḁgururü-rundeimb-yomondi yitihari popoaimarapuri

¹ Sudayei mam adükari si Pasofa sei-arihündi ranai tüküfembo ṁḁiriyoambe Sisas ai hifi nda hiniḁife hefe, ahandi Afindi sowanambo hafombo si ra tükümeḁeyo fifirimareandi. Ai ahandi nendi afindi hifi ndaniḁü burayei aheimbo afindi ṁgusüfo pamareandüri. Ai aheimbo horombo piyu haya ṁgusüfo pareandüri huhumbo ndeara yifimbo ṁḁiri-yuhü afindi hamindi ṁgusüfo pamareandüri.

² Sapo Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidi mbo sowasümondühi nimarimondane asu Satan ai Saimonindi nimir Sudas Iskariot ahandi flambe hohoanimo moaruwai masagadowa Sisasimbo ahandi hürütümbi-yafe warihüfimbo mehu.

³ Sisas ai ffireandi Afindi ai ahambo muḡuambo moatükuni hifandimbo ḡḡinindi adükari masagado ra. Asu Godimbo sowahindi makusu ra ffireandi ranimbo ai Ahambo sowana gafumbui.

⁴ Ranimboyu asu ai sesi sesambeahindi hiniḡḡire botifi, ḡḡisihari hoeari yimündamündü mbura, tawor mamü semündü ahandi mbusümondühi hühüre hiniḡḡimareandi.

⁵ Ranıyu asu ai hoe semündü disambe kare mbura, ahambo süngururü-rundeimbi mbo ahamundi tıḡari ra popoairapurühi tawor mbusümondühi hühümareandi ranambo gedümarapurü.

⁶ Ranıyu asu Sisas ai Saimon Pitambo sowana masünuwamboyu, asu Pita ai hepüni hoafiyundühi yahuya, “Adükari, se wandı tıḡari popoaimbo safimboyafi?” mehuamboyu.

⁷ Asu Sisas ai simbori hoafiyundühi yahuya, “Ro haponda ratüpurayahi ndanana se moai ffirewandı. ḡḡa süngunambo-animbo ranahambo ffireindowamboyafi,” mehuamboyu.

⁸ Asu Pita ai yahuya, “Se wandana tıḡari ra popoaindamboyafi, ḡḡa yowanı,” mehuamboyu. Asu Sisas ai simbori kafoare hoafiyundühi yahuya, “Asu ro simambo popoaiyoninikoate-ayahı ana, asu se ḡḡiri wandı sünguro-randeimbındafoandi,” mehundredamboyu.

⁹ Asu Saimon Pita ai simbori yahuya, “Adükari, ambe, wandı tıḡari yangıri popoaiyondıri ana. ḡḡa wandı watıḡari ḡḡasüamboari ra kameihı amboanı popoaindandıri,” mehuamboyu.

¹⁰ Asu Sisas ai ahambo yahuya, “Nındou ai ahandi fi ra muḡu hundüriyu hayamboayu ana, asu asükaindu ḡḡiri hundürümbo hohoanimondi. Ai tıḡari yangıri amboanı popoiafoareandi ra afısaho paiarikoate aboedıyuhani. Se afısaho-koate aboedı anıḡḡomo, ḡḡa se muḡuamboemopoanı,” mehu.

¹¹ (Sisas ai nındou mamü ahambo ahandi hürütümbi-yomondi warihüfimbo mehu ahambo ffireiri. Ranimboyu ai ahamumbo hoafıyupurühi, “Seana moai muḡuambo afısaho-koate niḡḡomo,” mehupuri.)

¹² Sisas ai ahamundi tıḡari popoairapurü mburamboyu, asu asükaiyu ahandi ḡḡisihari hoeari ra güde haya, sesi yangoro fondanı mahu. Hu nimarümbo ahamumbo düdüfıpurühi yahuya, “Haponda simamundi tıḡari popoaimarıhandı. Se wandı ratüpurı nında ffireundi?”

¹³ Se wambo dükarundürühi ‘Yamundo-randeimbi,’ asu ‘Adükari,’ yahomo arundi, ranana anıhond-anesi, ḡḡa ro ran-anahı.

¹⁴ Roana simamundi Adükari mboya asu Yamundihe-rihandeimb-anahı. Ranıyahı asu ro simamundi tıḡari popoaimarıhapuri. Asu yahurai se-amboanı simamundihoari ḡḡorundi hoarehındimondühi simbori fehefirındımo.

¹⁵ Ro simamumbo nafuimbohünda ramarıheandi nou, se nındou ḡḡorümbo rani-süḡḡundı.

¹⁶ Ro anıhondümboanahı hoafıyahapurı: Ratüpurıyu-randeimbi nındou ai ahandi bogorimbo ḡḡasündürümboyupoanı. Asu nındou ratüpurımbo ahu ranai nındou ahambo koamarıherü ahandi nımoamoyupoanı.

¹⁷ Asu se rani-moatükuni ranahambo anıhond-ane yahomo ffireundühi, rani-süḡḡarundı ana, se ranimbo hıhıfi-hıhıfındımoemo.

¹⁸ Ro simamumbo muḡuambo hoafıyaha-purühiyahıpoanı. Ro simamumbo dıbonımehapuri ffireıheapuri-mboanahı. ḡḡa sehündı mamü wambo refendıri-mbo-mayu ranahandı hoafı Baıborambe hoafımayo ra anıhondü tükündıfemboe. Hoafı ra yare hoafıyohü yahoya, “Nındou sesi mamühi asahoasehı ranai wandı hürütümbi tükündüfımbui,” meho.

¹⁹ Awi ndanı moatükuni ra moai haponda tüküfeyoanıyahıpoanı ranahambo hoafıyahı. Rananimbo ndanı moatükuni ra süḡḡunambo tükündıfeyoanı, asu se wambo anıhondümbo-ndundıri ro God ai sıheimbo aboedambo-fembohünda koamarıhendıri-anahı.

²⁰ Ro anıhondümboanahı simamumbo hoafıyahı: Nındou düdi ro nındou koarıhehinı ranahambo aserümundı ana, ai wambo kameihı semündündıriuhani. Asu nındou düdi wambo asemündündıri ranai nındou wambo koamarıhendıri ahambo amboanı serümundühani,” mehu.

Sudas ai Sisasimbo ahandi hürütümbi-yomondi warihündirimbui

(Matyu 26:20-25; Mak 14:17-21; Ruk 22:21-23)

²¹ Sisas ai yare hoafiyuwane asu ahandi ngusüfoambe moaruwai-mariri. Asu ai hoafiyuh yahuya, “Ro anihondumboanah sihamumbo hoafayahapuri: Nindou mam sihamundi mbusümo anüngu ai-animbo wambo hürütümbi-yomondi warihündaendiriimbui,” mehu.

²² Sisas ai yare hoafimayuamboemo asu ai simbori himboapefirumemo. Asu ai moai fifirundi Sisas ai nindou dabombe yare hoafimayu ra.

²³ Nindou Sisasimbo süngururü-rundeimb ahandi ngusüfoahündi ai ahandi fikimi mamaru.

²⁴ Raniyu asu Saimon Pita ai ahambo mbiro kareandühi yahuya, “Se Sisasimbo düdürüworü, ai nindou daboe yare hoafayu rana,” mehuamboyu.

²⁵ Asu ai Sisasimbo sowana sühüfi hüfuhü düdufinduhü yahuya, “Adükari, nindou ra düdia?” mehundowamboyu.

²⁶ Asu Sisas ai simbori yahuya, “Awi ro bret bidifiri sesi hoeambe foandhe hehe ndahandomboyahi. Ro sesi asahando nindou aiani,” mehu. Raniyu asu ai bret bidifiri ra sesi hoeambe foare mbura, Sudas Iskariot, Saimonndi nimir-mayu, ahambo masagado.

²⁷ Sudas ai Sisasndi hürütümbi-yomondi warihüfimbo hohoanimo yuhü sesi ra semündü hayamboyuwane asu Satan ranai ahandi fiambe mafarifiyu.

Raniyu asu Sisas ai ahambo yahuya, “Se rani-moatükuni ratüpurimbo ana, nimai ratüpuriyafisi,” mehu.

²⁸ Nindou sesi fikimi ninoumemo ai mamai-amboani moai Sisas hoafimayu rana-hambo fifireandi.

²⁹ Nindou bidifiri ai Sudas ahamundi kaki hipiri hifandarandi ai adükari si sesesimbo hoafimayundowambo sesi pemimboani yahomo asu nindou kakikoate-mayei aheimbo saimboani yahomo raraomarundi.

³⁰ Nimb mamarowamboyu Sudas ai bret bidifiri Sisas masagado ra semündü haya hifinambo makusifoendi.

Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbimbo simbori ahinümbi hohoanimo masagapuri

³¹ Sudas ai hifina makusifoendamboyu, asu Sisas ai yahuya, “Haponda Nindou Hondü ai ndürümb-ani yahombo ra weindah tüküdfemboe. Rananambo asu Nindou Hondü ai God ndürümbayu ra weindahindirimbui.

³² Asu Nindou Hondü ai God ndürümbayu ra weindahariri ana, asu God ai ahandi süngu Nindou Hondü ndürümbayu ra nimehünou weindahindirimbui.

³³ Nimoakidibou, ro ngiri se-babdimbo gedühi nimoahi. Se wambo kokondundi-mboemo, nga se ngiri hoeindundi. Horombo Sudambo hoafimayah ro homboayah ngoafi ranambe se ngiri ngei.

³⁴ Ro sihamumbo simbori hohoanimo asahapuri. Wandafi mam, se sihamundihoari simbori ngusüfo pefirndimo, ro sihamumbo ngusüfo parariheapuri nou.

³⁵ Asu se sihamundihoari simbori ngusüfo pefirndimondan-animbo nindou ai sihamumbo amboa ‘ahambo süngururü-rundeimb-anemo’ mbiseimboyei,” mehu.

Sisas ai Pitamboya, ro moai ahambo fifirihini mbüsümbui mehu

(Matyu 26:31-35; Mak 14:27-31; Ruk 22:31-34)

³⁶ Saimon Pita ai hoafiyunduhü yahuya, “Adükari, se nahanamboyafa?” mehundowamboyu. Asu Sisas ai ahambo simbori yahuya, “Ro nahanafiyoyo ahan ra-nafi ana se ngiri wandi süngu ngafi. Nga süngunambo-animbo ra-nafi wandi süngu ngamboyafi,” mehundowamboyu.

³⁷ Asu Pita ai asükaiyu simbori hoafiyunduhü yahuya, “Asu nimboe ro haponda shafi süngu snikoate-ayaha. Shambondünin asu wambondündiri ndumboemo,” mehuamboyu.

³⁸ Asu Sisas ai ahambo simbori hoafiyundühi yahuya, “Se wamboyondiri asu sihamboyonin rambo hoafayafisi, nga ro shambo anihondumboanah hoafayahanini: Kakaro hoafikoate-yuambe-animbo se ngimimbo hoafindafühi animboya ‘Ro moai Sisasimbo fifirihini,’ mbisamboyafi,” mehu.

14

Sisas ai Ape God sowanambo ho naf-ani

¹ Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Se ngusüfoambe hepünafundühi afindi hohoanimo-ndimboemo. Nga se Godimbo-animbo anihondumbo-nduwuri. Asu se wambo amboani anihondumbo-ndundiri.

² Wandĩ Apendĩ worĩ ana fondĩ afĩnd-ane. Nga roana sihamumbo fondĩ dĩboadĩfembo kameihĩ hahũhũhanahĩ. Asu ranĩ-moatũkunĩ ra tikaimbe-mbonana, ro ŋgĩrĩ sihamumbo hoafiayahapurĩ.

³ Ro ŋga sihamumbo fondĩ dĩboadondĩhe hĩnĩngĩndĩhe heambo-anĩmbo, asũkainda sihamumbo sepurĩmĩndĩmbo kodamboyahĩ. Asu rananĩmbo se ŋgoafĩ ro amarĩhĩ ranĩhũ se-amboanĩ nĩmandĩmboemo.

⁴ Ro ahahĩ nafĩ ho ra se fĩfirumboanemo,” mehuamboemo.

⁵ Asu Tomas ai hoafi-yundũhĩ yahuya, “Adũkarĩ, roana moai fĩfirĩhundĩ se hombo asafĩ ranana. Nũngundĩhu ro fĩfirĩmandĩhu ra-nafĩ ho rana?” mehuamboyo.

⁶ Asu Sisas ai sĩmborĩ hoafi-yundũhũ yahuya, “Roanahĩ nafayahĩ, anĩhondũ hoafi, asu yangĩrĩ nĩngombo ra nĩmĩndũhayahĩ. Nĩndou mamai-amboanĩ ŋgĩrĩ ŋgorũ nafĩndũfĩ Ape sowahĩ tũkũndĩfiyu, ŋga roanahĩ nafayahĩ.

⁷ Asu se wambo fĩfirarundĩrĩ ana, wandĩ Apembo amboanĩ fĩfirĩndũ-wurĩmboemo. Ŋga hapoadũmbo se hoerĩwuri houbmo fĩfirarũwuri,” mehuamboemo.

⁸ Asu Firip ai hoafi-yundũhũ yahuya, “Adũkarĩ, se yĩhoefĩmbo Ape ra nafuiyafĩmuni. Rananĩmbo yĩhoefĩmbo wanjei-mbeyowamboane,” mehuamboyo.

⁹ Asu Sisas ai sĩmborĩ hoafi-yundũhũ yahuya, “Firip, ro se-babĩdĩmbo gedũhĩ manĩmboahĩ ranane asu se wambo fĩfirĩfendĩrĩ-koate-ayafĩ? Dũdĩ wambo hoemare-andĩrĩ ranai ana Apembo-amboanĩ hoerĩrĩ. Asu se ŋgĩrĩ hoafĩndafũhĩ, ‘yĩhoefĩmbo Ape ra nafuiyafĩmuni,’ mbĩsafĩ.

¹⁰ Seana moai anĩhondũmbo-mbaropoanĩ ro Ape sowahĩ anĩmboahĩ asu Ape ai wambo sowahĩ anũngu ra? Hoafi ro masahapurĩ ra ropoanĩmbo hohoanĩmoya hehea sahapurĩmbo-yahĩpoanĩ. Nga Ape ro dĩbofihani ai ahandĩ ratũpurĩ ra ratũpurĩyu arandĩ.

¹¹ Se hoafi ndanahambo anĩhondũmbo-ndundĩ. Ro Ape-dĩbo-anahĩ asu Ape ai ro-dĩbo-ani. Ra wanĩndoanĩ ana, asu se ro munju hepũnĩfeimbĩ moatũkunĩ ratũpurĩya marĩhandĩ ranahambo hohoanĩmondĩmondũhĩ anĩhondũmbo-ndundĩrĩ.

¹² Ro sihamumbo anĩhondũmboanahĩ hoafiayahapurĩ. Nĩndou ai wambo anĩhondũmbo-areandĩrĩ ana, ai-amboanĩ hepũnĩfeimbĩ moatũkunĩ rande ratũpurĩndũmbui. Rananĩmbo asu ai wandĩ ratũpurĩ ŋgasũndeandeimbĩ ratũpurĩndũmbui sapiro ro Ape sowana hahũhũhĩ wambo.

¹³ Asu se munju moatũkunĩ wandĩ ndũrĩ sũnguna dĩdĩbafefundĩ ana, ro randĩheamboyahĩ Ape ai wandĩ sũngu ndũrĩ adũkarĩ semĩndĩmbohũnda.

¹⁴ Asu munju moatũkunĩ se wandĩ ndũrĩna dĩdĩbafefundĩ ana, ro randĩheamboyahĩ.”

Sisas ai Yifiafĩ Aboedĩ dagadũrĩmbui

¹⁵ “Asu se wambo ŋgusũfo pararundĩrĩ ana, se wandĩ-mayo hohoanĩmo ra sũngundumboemo.

¹⁶ Asu ro Apembo dĩdĩbafĩ-ndaheandanĩ ai sihamumbo ŋgorũ farĩhefe-mbohũnda dagapurĩmbui. Asu ai se-babĩdĩmbo koadũrũmbo-koadũrũmbo nĩngomboe.

¹⁷ Farĩhe-randeimbĩ ndanana anĩhondũ hoafiyo-randeimbĩ Yifiafĩ Aboedĩ ranane. Hifĩnĩndĩ nĩndou aiana ŋgĩrĩ Yifiafĩ Aboedĩ ndanahambo ndahũmũndĩ. Asu ai moai Yifiafĩ hoerĩhĩ fĩfirĩhĩ raraorĩhũndĩ, ŋga wanĩ. Nga se ahambo fĩfirĩrundĩ asu aiana se-babĩdĩmbo sihamundĩ mbusũmo nĩngomboe.

¹⁸ Ŋgĩrĩ ro hĩnĩngĩ-ndĩheapurĩnĩ asũhĩ nĩmorĩ nahurai nĩngomo, ŋga sihamumbo sowana kodamboyahĩ.

¹⁹ Nĩndou hifĩ ndanĩhũndambo ai ŋgĩrĩ amĩtata wambo hoeife-ndĩrĩkoate-ndei, ŋga seana wambo hoeindundĩrĩmboemo. Ro hifĩ ndanĩhũ yangĩrĩ nĩmboahambo wambo asu se-amboanĩ yangĩrĩ nĩngomboemo.

²⁰ Ro yĩfĩhũndĩ botĩndaheandanĩ ranĩ-sĩmboanĩ ro wandĩ Ape-dĩbo nĩmboahani asu se ro-dĩbo nĩngomondanĩ asu ro se-babĩdĩmbo anĩmboahĩ ra fĩfirĩndumboemo.

²¹ Nĩndou wandĩ hohoanĩmo ra sũnguarandĩ ranai ana wambo ŋgusũfo pare-andĩrũhani. Nĩndou wambo ŋgusũfo parareandĩrĩ ranahambo wandĩ Ape ai ŋgusũfo parĩrũhani. Asu ro-amboanĩ, ahandĩ hĩmboahũ weindahĩ tũkũndaheandũhĩ, asu ahambo ŋgusũfo pandĩhinĩmboyahĩ,” mehuamboyo.

²² Asu Sudas, (Sudas Iskariotĩ-yupoanĩ, ŋga ŋgorũ Sudas,) ai Sisasĩmbo hoafi-yundũhĩ yahuya, “Adũkarĩ, se nĩmboeafĩ yĩhoefĩ hĩmboahũ weindahĩ tũkũndafoandũhĩ asu nĩndou hifĩ ndanĩhũ anĩboadei ahei hĩmboahũ weindahĩ tũkũfekoate-ayafa?” mehuamboyo.

²³ Asu Sisas ai sĩmborĩ ahambo hoafi-yundũhĩ yahuya, “Nĩndou ranai wambo ŋgusũfo parareandĩrĩ ana, ai wandĩ hoafi ranĩ-sũngundeambui. Rananĩmbo asu wandĩ Ape ai ahambo ŋgusũfo pandĩrũmbui. Rananĩmbo asu ro Ape-dĩbo ahambo sowahĩ ŋge aibabĩdĩ koadũrũmbo-koadũrũmbo nĩmboemboyehĩ.

²⁴ Nindou wambo ngusüfo pefendiri:koateyu-randeimbi-mayo ranana wandi yamundife hoafi moai süngureandi. Hoafi haponda se himbora yomo nda wandi hoafi yangiri-yopoani, nga wani. Wambo Ape koar+hendira makosahi ahandi-mayo-ane hoafi nda.

²⁵ Awi ro se-babidi-mbo nimoamboanahi asu ro sihamumbo ndani moatükun+ hoafi nda hoafayahapur+.

²⁶ Nga Far+hai-randeimbi ranana Yifiafi Aboed-ane. Asu wandi nduri süngunambo-animbo ahambo Ape ai koand+hendan+ kod+imboe. Ai-animbo sihamumbo munju moatükun+ ranahambo yamundeapur+imboe. Asu ai sihamumbo ngusüfoambe hor+ndeapura sihamumbo ro hoafiyahapureimbi ra asükaindi-mo hohoan+mond+imboemo.

²⁷ Ro sihamumbo rand+heapuran+ se ngusüfo afur+indu kündumboemo. Ngusüfo afur+ife kife hohoan+mo wandi-mayo ra asahapur+. Ro ngusüfo afur+ife kife hohoan+mo asahapur+ nda nindou hifi ndan+hündambo asahüpuri nahurai-yopoani, nga wani. Se ngusüfo sihamundi ra afindi hohoan+mo-ndi-mondühi y+hi+mbond+imboemo.

²⁸ Ro rani hoafi sihamumbo masahapur+ ra se fifirundi: 'Roana ndearambo sihamumbo hini+ngiri+heapurühanahi, nga asükainda tükündaheamboyah+.' Se wambo ngusüfo pambarundi+mbonana, asu ro haponda Ape sowana ahahühi+ndan+imbo h+hi+fi-h+hi+fi-yomo. Ni+imboe sapo Ape ai adükari saf-ani asu wambo ngasündeandiri+mbonani.

²⁹ Yifiafi Aboedi kosowan+yah+ipoani hoafiyahapur+. Ranan+imbo asu süngunambo ra tükünd+feyoani ranahambo an+hondümbö-ndundi+.

³⁰ Hifi ndan+hündambo hifandi-randeimbi Satan ai ndeara haponda tüküme fiyuwambo ro ngiri+ se-babidi-mbo afuri gedühi watapor+ndahi. Satan ai ngiri+ wambo h+badandi+ri.

³¹ Nga nindou hifi ndan+hü an+iboadei ranai ro Apembo ngusüfo par+hini+ ar+handi ran+imbo fifiri+mbiri+hindamboane. Ran+imboane asu Ape ai hoafimayund+rambo ratüpuri+ya ar+handi. Se botiyafu houmbo, mborai sihi+ri ngefombo," mehu.

15

Sisas ai wain ni+indi+ hond-ani

¹ "Roana wain ni+indi+ hond-anahi. Asu wandi Ape ai wain nümbüri rani aharambüri-ani.

² Wandi düdүdү ra his+koate-yowan+, asu nümbüri aharambüri ranai düdүdү ra hifitiri+hairandühani. Düdүdү his+iyo-randeimbi ranana Ape ai afindi his+imbeyowa yahuhaya di+boadore-randühani.

³ Seana ro hoafi hoafimayahapur+ ranambo ndeara afindi his+imbohünda hifitiri+hoemombo nahurai-anemo an+ngomo.

⁴ Asu se wandi hoafi sünguarund-animbo, se ro-di+bo ni+ngomboemo asu ro-amboani se-babidi-mbo ni+imboamboyah+. Asu wain düdүdү ra ni+indi+ rani+fi+ pefekoate-ayo ana, ngiri+ nini+ ra his+indo ndandi. Ran+imboane asu se-amboani ro-di+bo ni+ngokoate-ayomo ana, ngiri+ his+eimb+ nini+ nou ni+ngomo.

⁵ Ro wain bogori ni+indi-anahi, nga asu se wain ni+indi+ ranahandambo düdүd-anemo. Nindou ranai ro-di+bo nünguan+ asu ro ai-di+bo an+imboahi ana, ai his+ afindi his+iyo randühani. Nga se wambo hini+ngarundi+ ana, asu se ngiri+ raran+ moatükun+ randundi+.

⁶ Asu nindou mam+ ai ro-di+bo ni+ngokoate-ayu ana, ai wain düdү rawefeyo nou kand+aurani asu yapar+indümbui. Ranan+imbo nindou ai düdүdү ra gugundu mbundumbo, haimbo mand+ifembohünda haiambe pütindafumboemo.

⁷ Asu se ro-babidi-mbo ni+ngomombo wandi hoafi sünguarundi ana, se nini-moatükun+imboyo hohoan+moemo ranahambo di+di+baf+indafundi. Ranan+imbo se nini-moatükun+imboyo di+di+baf+mefundi ra sihamumbo sowahi tükünd+imboe.

⁸ Asu se nini+ nou afindi his+ hisemo ana, se wandi süngu-rundeimbi+mbondafu ni+ngomboemo. Ranan+imbo asu wandi Ape ai ndüreimbi+ndümbui.

⁹ Asu ro sihamumbo ngusüfo pamar+heapur+ Ape ai wambo ngusüfo pamareandi+ri nou. Se koadürümbo-koadürümbo ngusüfo pefe hohoan+mo wandi-mayo ndan+ mbusümo ni+ngomo.

¹⁰ Asu se wandi hoafi rani yangiri+ sünguarundi ana, se wandi ngusüfo pefe hohoan+mo rani mbusümo ni+ngomboemo. Ro-amboani wandi Apendi hoafi rani+sünguri+he hehea, asu ahandi ngusüfo pefe hohoan+mo rani mbusümo an+imboahi.

¹¹ Asu se ro h+hi+fi-h+hi+fi-yah+ nou h+hi+fi-h+hi+fi-mbeyomonda sahehea hoafi munju ra hoafimayahapur+. Asu h+hi+fi-h+hi+fi ra sihamundi ngusüfoambe afindi safi tükümb+feyoa sambanahi.

¹² Wandî hoafî ndanana ndahurai-ane: Ro sîhamumbo ngusûfo pararîheapurî nou-anîmbo se-amboanî sîhamundi wandafî mamîmbo ngusûfo pandûpurî.

¹³ Asu nindou mamî ai ahandî ngunindî fehefembohûnda yîfayu ana, moai nindou ngorûmbo ngusûfo pefe hohoanîmo ranahambo ngasûndeandî, nga wanî.

¹⁴ Asu se ro hoafayahî ra sünggurundûhi rawarundî ana, se wandî wandafî mam-anemo.

¹⁵ Haponda ro ngîrî sîhamumbo wandî ratûpurîyomo-rundeimbî mbîsa dükandîheapurî, nga wanî. Sapo ratûpurîyu-randeimbî ai ana ahandî bogorîndî hohoanîmo ra ngîrî fîfirîndeandî. Nga asu ro haponda sîhamumbo 'wandafî mam-anemo' asahapurî. Nîmboe ro munju moatûkunî wandî Apendî-mayo hoafî hîmborîya heheambo wamboanahî rawasahî.

¹⁶ Seana moai wambo 'ai yîhoef-ani' yahomo dîbonîyomondîrî, nga wanî. Nga sîmborî sîhamumboyahî ro 'ai wand-anemo' sa dîbonîya hîningî-marîheapurî. Ranîyahî ro sîhamumbo ratûpurîfîhî tûmarîheapurî nîmî nou hîsîyomondûhî, asu mare hîsî yanggîrî mbîninggowa sahehea. Ranîmbo-hündambo-anîmbo se Apembo wandî ndûrînambo dîdîbafîndafundanî raranî-moatûkunî se dîdîbafîmefundî ra dagapurûmbui.

¹⁷ Hoafî nda ro sîhamumbo randundî asahapurî, se sîhamundîhoarî sîmborî ngusûfo pefendûrîndîmo," mehu.

Hîfî ndanîhündambo nindou ai Sîsasîmbo sünggururû-rundeimbîmbo yîboaruko-ndîhipurîmboyei

¹⁸ "Asu nindou hîfî ndanîhündambo ai sîhamumbo yîboaruko-arîhipurî ana, se fîfirîndundî horombo wambo boatei yîboaruko-marîhindîrane.

¹⁹ Asu se hîfî ndanîhündambombemo-mbonana, nindou hîfî ndanîhündambo sîhamumbo, 'yîhoefî wandafî mam-anemo' mbîseihû ngusûfo pandîhipurîmboyei. Nga ro sîhamumbo hîfî ndanîhündambo fîhîmarîhapurî-mîndûhane, nga seana hîfî ndanîhündambo-yomopoanî. Nga ranîmboaneî asu nindou hîfî ndanîhündambo ai sîhamumbo yîboaruko-arîhipurî.

²⁰ Ro sîhamumbo hoafayahapurî nda ndondu hohoanîmondîmo: Ratûpurîyu-randeimbî nindou ai ahandî bogorî ranahambo ngasûndîrûmbo-yupoanî. Wambo moaruwaimbo-arîhindîrî nou-anîmbo asu sîhamumbo amboanî moaruwaimbo-ndîhipurîmboyei. Asu ai wandî hoafî sünggumarîhî-mbonana, sîhamundî hoafî amboanî sünggundîhimboyei.

²¹ Asu aiana moai Ape wambo koarîhendîra makosahî ranahambo fîfirîhorî. Se ro dîborîhîndî-memondambo wambo sîhamumbo raranî moatûkunîmbo moaruwai randîhipurîmboyei.

²² Asu ro kosî aheimbo ranî hoafî ra hoafîkoate-mbayahî-mbonana ahei moaruwai hohoanîmo ranahambo ngîrî hütîyei. Nga hapondanana ro hoafîyahandûrî heheambo wambo ai ngîrî ahei moaruwai hohoanîmo ra ngorû-sünggundîhî hoafîndei.

²³ Nindou ranai wambo yîboaruko-areandîrî ana, asu ai wandî Apembo amboanî yîboaruko-rîrûhani.

²⁴ Ro raranî ratûpurî nindou amurî ai ratûpurîkoate-mayeî ranîyo ahei mbusûmo ratûpurîmayahî. Asu ro ranî ratûpurî refekoate-mbehî-mbonana ai ahei moaruwai hohoanîmo ranahambo hütîyeipoanî. Nga haponda ro ratûpurîmayahî ra hoeirîhimboaneisî, nga asu Ape-dîbo yîhoehîmbo yîboaruko-marîhimunî.

²⁵ Ahînûmbî hoafî sürû pare masîhendî ranai yare hoafîyohû yahoya, "Wambo moanî hoanggîrîhî hehî yîboaruko-marîhindîrî," meho. Hoafî ra anîhondûmbo tükûfembohûnda ai wambo yîboaruko-marîhindîrî.

²⁶ Ro Farîhai-randeimbî Ape sowahîndî koandîheheanda sîhamumbo sowana kodîmboe. Yîfiáfî ranana anîhondû hondû hoafîyo-randeimb-ane. Ai kodî wandî ratûpurî ranahambo sîhamumbo hoafîndîpurîmboe.

²⁷ Horombo se ro-babîdîmbo manînggomonda asu ro ratûpurî ra weanggurîhî peya hehea ratûpurîmayahî, asu hapondanî amboanî se anîngomo. Ranîmbo-hündambo-anîmbo se-amboanî hoafî ra weindahî tükûndafu hoafîndîmo," mehu.

16

¹ Sîsas ai yahuya, "Sîhamundî anîhondûmbofe ra hîningîndumboemo saheheam-boyahî hoafî ra rarîhe hoafîmayahapurî.

² Sîhamumbo ai-babîdîmbo rotumbo yowanî mbîsîmboemo. Sünggunambo ranî-moatûkunî ra tükûndîfeyoan-anîmbo asu ai hoafîndîmondûhî anîmboya, 'Sîhîrî Godîmbo ratûpurîndefûhî Sîsasîmbo sünggururû-rundeimbî hîfokoa-ndîhupurîmboane,' mbîsîmboemo.

³ Ai moai Apembo fifirüwuri asu wambo fifiründiri, nga wani. Ranimbo-hündambo-animbo ai rani hohoanimo ra randu ratüpuründimboemo.

⁴ Ro sïhamumbo rani-moatükuni ra hoafiyahapureimb-ane. Nga asu süngunambo-animbo rani-moatükuni ra tükündifeyoani horombo ro hoafimayahapuri ranahambo hohoanimo-ndimo.”

Yifiafi Aboedindi ratüpurü

“Ro se-babidimbo nimboambowambo asu horombo moai sïhamumbo hoafi ra hoafiyahi.

⁵ Nga roana Nindou koamarihendira makosahi ahambo sowana hahühühanahi. Nga moai nindou seyafundeimbi ranai wambo düdufihü, ‘Se ra nahanamboyafi ahafa?’ yahu.

⁶ Hapoana sïhamumbo ro Ape sowana hafombo hoafi ra hoafimehapura asu se afindi hohoanimoemo.

⁷ Nga ro sïhamumbo anihondümboanahi hoafayahapuri: Sïhamumbo ro hiniñgiriheapuri hehea ahahühi ranana sïhamumbo fehefepurimboane. Asu ro hafokoate-mbayahi-mbonana, Farihepuri-randeimbi ai ngiri sïhamumbo sowana koso. Nga ro ahahüh-animbo sïhamumbo sowana koandihheanda kodimboe.

⁸ Rananimbo Farihendüri-randeimbi ai kodü nindou hifi ndanihü aniboadei aheimbo türüboade nafuindandüra ai moaruwai hohoanimo, mbumundi hohoanimo, asu Godindi yibobofe hohoanimo nimindi ra fihindihimboyei.

⁹ Ai moai wambo anihondümbo-rihindiri, nga ranimboane asu ai hütüyei mbihi aheimbo nafuindandürimbui.

¹⁰ Mbumundi hohoanimo nimindi rananimbo ai nafuindandürimbui. Ape ai wamboya, ‘mbumund-ani,’ mbusümbui asu ro ahambo sowana gagühan wambo ngiri asükaindimo hoeindundiri.

¹¹ God ai aheimbo yibobofe hohoanimo ra rande nafuindandürimbui. Hifi ndanihünda hifandi-randeimbi Satanimbo God ai yiboboriri haya hütimb-ani mehu asu aheimbo amboani yibobondearümbui.

¹² Hoafi afindi awi ro sheheamboanahi, nga se ngiri haponda muñgu ndowandümo.

¹³ Yifiafi hoafi anihondümbo hoafiyorandeimbi tükündifembo-animbo sïhamumbo hoafi hondü ranambo didiboado-ndeapurimboe. Aiana ngiri aipoanimbo hohoanimondo haya ratüpurindo, nga wani. Ai hoafi himbörimayo rananimbo asu sïhamumbo weindahü hoafindimboe. Rananimbo ai sïhamumbo rani-moatükuni süngunambo tüküfemboayo ranahambo hoafindipurimboe.

¹⁴ Asu ai wandi-mayo hoafi ra ndemindi hayambo-animbo sïhamumbo weindahü hoafindimboe. Ranimbo ai wandi ndürimbo adükar-ani mbihiimboe.

¹⁵ Apendi moatükuni muñguambo ra wand-ane. Ranimboanahi sïhamumbo haponda hoafiyahapurühiya: ‘Yifiafi ai-animbo wandi-mayo hoafi ndemindi haya sïhamumbo weindahü hoafindipurimboe,’ asahapuri,” mehu.

Afindi hohoanimondi fondühi hihifi-hihifi tükündifemboe

¹⁶ Sisas ai yifimbo-mayu ranimbo hoafiyuhü yahuya, “Akidumbo yangir-animbo se ngiri wambo hoeindundiri asu süngunambo akidumbo yangir-animbo se wambo asükaindimo hoeindundirimboemo,” mehu.

¹⁷ Ahambo süngururü-rundeimbi bidifiri ai ahamundihorü ndaru watarporiyomondühi yahomoya, “Nine hoafi nimindi ranahandamboyo ai yihoeimbo yare hoafemuna? Asu ai yare hoafiyuhüya, ‘Akidumbo yangir-animbo se ngiri wambo hoeindundiri asu süngunambo akidumbo yangiri se wambo asükaindimo hoeindundirimboemo,’ mehü? Asu yahuya, ‘Sapo roana Ape sowanambo hahühühi wambo,’ mehu.”

¹⁸ Asu ai yaru düduyafundühi yahomoya, ‘Akidumbo yangir animbo,’ ai hoafimayu nda nüñgufe-nüñguferamboyoa? Roana moai hoafimayu ndanahandambo nimindi ana fifirihundi,” mehomondamboyo.

¹⁹ Sisas ai hoeireandane ahambo düdufimbo yahomo houmbo raraomemo ra fifirimareapuri. Ranimboyo asu ai hoafiyuhü yahuya, “Awi seana ro hoafimayahapuri ndanimbo nimindi hoafi ra fifirifembo yahomomboanemo düdu-düduyomo wakarundi? Ro hoafiyahühi sahüya, ‘Akidumbo yangir animbo se ngiri wambo hoeindundiri asu süngunambo akidumbo yangir-animbo se wambo asükaindimo hoeindundirimboemo,’ masahi,” mehu.

²⁰ Sisas ai yifiyu hefe botifembo-mayu ranimbo hoafiyuhü yahuya, “Ro sïhamumbo anihondümboanahi hoafayahapuri: Awi seana afindi hohoanimo-ndimondühi aranindimboemo. Nga nindou hifi ndanihü burayei aiana hihifi-hihifindeimboyei, nga seana ngusüfoambe afindi hohoanimondimboemo. Sïhamundi ngusüfoambe afindi

hohoanimo ra munjundowohü asu hihifi-hihifi hohoanimo sishamundi mbusümo tükündifemboe.

²¹ Nimorehi ai nimir wakemindimboayo ra rani si tüküfeihü ngusüfoambe afindi hohoanimo kürareandi. Asu süngunambo nimir ra wakiramindi mburambo ana, ai asübüsi ranimbo ngiri afindi hohoanimo, nga wani. Asu aiana nimir wakimaramindo ranimbo hihifi-hihifiindimboe.

²² Ranimboanemo se haponda hohoanimo afindi küru amarimo. Nga asu ro asükainda sishamumbo hoeindihapurani se asükaindimo ngusüfo aboedi kündumboemo. Asu ngiri nindou ngörü ai sishamundi ngusüfo aboedi kife nimir hihifi-hihifi ra ndemündü pindeandi, nga wani.

²³ Rani-si ra tüküfe simboani ana ngiri se wambo ninimbo akidou düdundafundiri. Ro sishamumbo anihondumboanahi hoafayahapuri: Asu se Apembo rarani-moatükuni mbisenda yahomo houbmo, didibafefundi ana, asu ai wandi ndüri süngunambo sishamumbo rani-moatükuni ra dagapurimbui.

²⁴ Horombo ana moai se wandi ndüri nambo didibafiyafu rundi rarani-moatükuni semindimbo yahomombo ra. Se ahambo didibafindimondani ana, ai sishamumbo dagapurimbui. Ranimbo asu se afindi hihifi-hihifiindimondum-boemo.”

Sisas ai hifi ndanihündambo nginindi ngasündimareandi

²⁵ “Ro sishamumbo kafoefe hoafiyahi hoafimayahapurisi, nga süngunambo ana ngiri sishamumbo kafoefe hoafinambo hoafindahapurisi, nga wani. Nga ro sishamumbo Apembo hoafi hondü hoafinda-hapurimboyahi.

²⁶ Rani-simboan-animbo se wandi ndüri süngunambo Apembo didibafindafundo. Wandihorani ana ngiri Apembo sishamumbo farihefe-purimbohünda didibafindahi, nga wani. Se sishamundihoari ahambo didibafindafumboemo.

²⁷ Nga Ape ahandihorani sishamumbo ngusüfo parareapuri. Nimboe sapo Ape wambo koamarhendira makosahi ranimbo anihondumbo-rundühi ngusüfo pararundiri ranimbo wambo.

²⁸ Horombo ro Ape-dibo nimboa mburimboyahi, asu ahambo hinngirihini hehea hifina makosahi. Nga asu hapondani ana ro asükai hifi nda hinngife mburimbo Ape sowana hafombo samboanahi,” mehuamboemo.

²⁹ Asu ahambo süngururü-rundeimbi ai hoafiyomondühi yahomoya, “Yini, hapondani ana se moai kafoefe hoafinambo hoafiyafi, nga hoafi hond-ane hoafiyafi.

³⁰ Hapoana sishambo ro fifirihuninimboanefti. Yihoefti ngusüfoambe düdufembo hohoanimo ran-amboa se fifirrowandi asu ngiri sishambo düdundahundi. Se munju moatükuni fifirmarowandi. Ranimboanefti se God-dibo nimbafihawa makosafi rana-hambo anihondumbo-arihundi,” mehomo.

³¹ Raniyu asu Sisas ai simbori ahamumbo hoafiyuhü yahuya, “Hapoana se akidou anihondumbo-arundiri.

³² Nga se himboriyomo! Rani si ra ndearambo tüküfembo yahomboane asu sishamumbo bukürü-boadühipurani mami-mami se sishamundi worina ngomboemo. Ranimbo asu se wambo yangiri hinngindundira nimboamboyahi. Nga asu ro yangiriyahipoani animboahi, nga Ape ai ro-dibo nüngumbui.

³³ Se ro-dibo ninggomondani sishamundi ngusüfo afure kümbearowa samboanahi hohoanimoayahahi. Ranimboyahi ro sishamumbo rani hoafi ra rarihe hoafimehapuri. Hifi ndanihü ana se afindi hohoanimo kündu nmandimboemo. Roana hifi ndanihündambo hohoanimo ranana hifinambo-riheamboanahi, nga sishamundi ngusüfo rananimbo se nginindi kündu nmandimo,” mehu.

17

Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbohünda Godimbo didibafimefiyu

¹ Sisas ai rani hoafi ra hoafiyu mbura sünambe himboyuhü hoafiyuhü yahuya, “Ape, rani si ra tüküfemboane. Se sifahi Nimir ranahambo ndüri adükürüm-animbisafihafuindafindüran-animbo asu simbori Nimir ai sishambo adükär-animbüsü nafuindandürimbui.

² Nga nindou munjuambo ahei bogorimboriwori kafoariwori hinngiri-mariworani. Asu munjuambo se ahambo masabadüri ranaheimbo ai-animbo aboedi yangiri koadürümbo-koadürümbo ninggombo hohoanimo dagadürimbui.

³ Asu nindou ai se mami God hond-anafihifirihininü asu Sisas Kraisisimbo koamari-hawora makusu ranahambo fifirahori ana, ai koadürümbo-koadürümbo yangiri niboadeimboyei.

⁴ Ro munḡu ratūpurī se wambo ratūpurīmbohūnda masawandīri ra munḡumarīheandī ranīnambo hīfī ndanīhū ro se nindou adūkar-anafī sa nafuimayahi.

⁵ O Ape, horombo ro hīfī nda tūkūfekoate-yoambe se-dībo nīmboahambe ro se nahurai aboedī hamīndī manīmboahī asu hapondanī ro sīhambo sowahī dūgūhūhī amboanī ndūrī adūkarī ndawandīri.

⁶ Se wambo nindou hīfī ndanīhūndambo masawapurī ranahamumbo sīhambo weindahī-marīheapurī. Nindou ra sīhafīyomo, asu se wambo ndeara sawapurīmboanafī. Asu ai sīhafī hoafī yangḡirī sūnguarundī.

⁷ Asu haponda se wambo munḡu moatūkunī masawandīri ra 'ahandī-mayo makosoane' yahomo fīfīrarundī.

⁸ Munḡu hoafī se wambo masawandīri ra ro ahamumbo hoafīmayahapurī. Asu ai hīmborīyomo houmboanemo ro horombo se-dībo nīmboahēheha makosahī ranīmbo anīhondūmbo fīfīrarundī. Asu ai se wambo koamarīhawandīra makosahī ranīmbo anīhondūmbo-arundī.

⁹ Ro ahamumbo-hūndamboanahī dīdībafēheanīnī. Nḡa roana nindou hīfī ndanīhū anīboadeī aheimbo farīhefe-ndūrīmboyahīpoanī dīdībafēheandī, nḡa nindou se wambo masawapurī ahamumboanahī sīhafī-memondambo wambo dīdībafēheandī.

¹⁰ Asu munḡu moatūkunī wandī-mayo ra sīhaf-ane. Asu munḡu moatūkunī sīhafī-mayo ra wand-ane. Asu ahamundī warī-sūngū nindou ai rarīhī fīfīrīhindī ro ndūrī adūkarīumb-anahī.

¹¹ Hapoana ro nḡirī hīfī ndanīhū nīmboahī, nḡa sīhambo sowana asīhūhī. Nḡa aiana hīfī ndanīhū nīngomboemo. Ape, moai nḡorū se nahurai nūngū. Se nindou wambo masawapurī ra sīhafī hohoanīmo sūngundwandūhī ahamumbo hībadapurī. Rananīmbo se ndūrī wambo masawandīri ranī-sūngunambo mbīnīngomondamboane. Rananīmbo ai-amboanī mamī hohoanīmo sūngumbīru-ndamboane sīhīrī mamī hohoanīmo sūnguarīhoandī nou.

¹² Ro ai-babīdīmbo nīmboahambe se wambo nḡinīndī masowandīri ranīnambo ahamumbo hīfandīmarīhapura aboedambo anīngomo. Ro ahamumbo ndorīhe hīfandīmarīhapura asu moai mam-amboanī farīhoeī raraorandī. Nindou ai farīhefembo-mayu ranī yangḡirīyu mafarīhoayu. Rananīmbo asu Baīborambe horombo hoafīmayo ra anīhondū weindahī tūkūmefeyo.

¹³ Hapoana ro sīhambo sowana asīhūhī. Ro awī hīfī ndanīhū ndarīhe hoafayahī. Rananīmbo wandī hīhīfī-hīhīfī hohoanīmo ra ahamundī fīambe afīndī mbīmarowa saheha.

¹⁴ Sīhafī hoafī ro ahamumbo masahapura asu nindou hīfī ndanīhū anīboadeī ranai ahamumbo yīboaruko-marīhipurī. Ai ramehindī ra nīmboe sapo roana hīfī ndanīhūndambo-yahīpoanī asu ai-amboanī hīfī ndanīhūndambo-yomoponī.

¹⁵ Ro ahamumbo hīfī ndanīhūndambo sepurīmīndī raguanambo-fepurīmbo dīdībafī-yaheandūhī-yahīpoanī, nḡa wanī. Se ahamumbo hīfandīrapuranī asu Satan ai ahamumbo moaruwai hohoanīmo refekoate-mbīyuwa saheheamboanahī dīdībafēheandī.

¹⁶ Ro-amboanī hīfī ndanīhūndambo-yahīpoanī maru ai-amboanī hīfī ndanīhūnda-mbo-yomoponī.

¹⁷ Se ahamumbo sīhafī anīhondū hohoanīmona sīhafīhoarī kaboadowapurī. Nḡa sīhafī hoafī ranana anīhondū hohoanīmo nīmīndūhane.

¹⁸ Horombo se wambo koamarīhawandīra kosa, nindou hīfī ndanīhū burayēī aheī mbusūmo manīmboahī. Mare yahurai-anīmbo asu ro-amboanī ahamumbo koamarīhehapura homo nindouyēī mbusūmo anīngomo.

¹⁹ Ro ahamumbo fehefe-purīmbohūnda wandī fī sīhambo maseheandī rananīmbo ai anīhondū sīhafī ratūpurīyomo-rundeimbī tūkūmbeafunda saheha.

²⁰ Nḡa asu ro dīdībafēheandī ra ranīmbo farīhefepurīmbo yangḡirīyoponī, nḡa wanī. Nḡa ro dīdībafēheandī ra nindou ai sūngunī ahamundī hoafī hīmborīyēī hehī, asu ai wandī hoafī anīhondūmbo-ndīhimboyēī ranaheimbo kameih-anahī dīdībafēheandī.

²¹ Ape se ro-dībo anīmboahī asu ro se-dībo anīmboahī, nḡa ai-amboanī yahurai-anīmbo mamī hohoanīmo sūngundīhī mbīnīboadeī saheha hohoanīmoayahī. Rananīmboanahī asu ai sīhīrī-babīdīmbo mbīnīboadeī-amboane. Rananīmbo asu nindou hīfī ndanīhū anīboadeī ranai se wambo koamarīhawandīra makosahī ranīmbo anīhondūmbo-ndīhimboyēī.

²² Ndūrī adūkarī wambo masawandīri yahurai ahamumbo sahapurīmboanahī. Asu sīhīrī rawehoandī nou ai-amboanī mamī aboedī ranī hohoanīmo yangḡirī sowandūmo mbīnīngomonda asahī.

²³ Ro ai-babidimbo animboahi, nga asu se ro-dibo animbafi. Ranimboanahi asu ai-amboani hohoedhi mamani rani hohoanimo yanggiri hohoanimbemo asahi. Rananimbo nindou hifi ndanihundambo ai se wambo koamarihawandira makosahi ranimbo fifierimberihinda asahi.

²⁴ Ape, se wambo nindou masawapuri ra ro animboahi ranihu mbini ngomonda samboanahi hohoanimoayahi. Ai wandimo himboamupuimbo-randeimbi hoeimbrundi samboanahi. Horombo hifi nda tukufekoate-yoambe se wambo ngusifo parowandiruhimboamupuimbo-randeimbi ra masawandiri.

²⁵ Ape, se mamani yanggiri-anafi mbumundayafi. Nindou hifi ndanihundambo ana moai fifierihini, nga roana shambo fifierihea-ninimboanahi. Nga nindou ndan-anemo se wambo koamarihawandira makosahi ranimbo fifierumboemo.

²⁶ Ro ahamumbo shambo nafuimayahapuri. Asukinda ro nafuinda-hapurimboyahi se wambo ngusifo pamarowandi nou ai-amboani ngusifo peferu-mbeyomondamboane. Asu ro-amboani ai-babidimbo nimboamboayahi," mehu.

18

Sisasimbo kikhimarurundimo

(Matyu 26:47-56; Mak 14:43-50; Ruk 22:47-53)

¹ Raniyu asu Sisas ai didibafiyu kikhimundi haya, ahambo sunggurururundeimbi babidimbo Kidron hoe apoari hanimo bamarihoemo. Orif nini nimburi mamani ranai gogoanini yanggoroane, ai ranafi hanimo barihoemo houmbo nimburambe nafi mahafomo.

² Sudas, nindou sapo Sisasimbo hurutumbi-yomondi warihufimbo-mayu ranai nimburi ra ffireandi. Sisas ai ahambo sunggurururundeimbi babidimbo nimburi rani fikini homo guguriyafu nimarimo marundi, ranimboyu Sudas ai ranahambo fifierimareandi.

³ Ranimboyu Sudas ai ami bidifiriyomo asu prisman Godimbo shou-rundeimbi bogori ai koamarihoupuriyomo, Farisi bidifiriyomo sepurumundi haya, nimburi yanggoro nafi mahafomo. Ai ranafi hfomonduhuyomo, ram haiyo, asu hai hondu yimundu sowandimo, asu yifiarimbo napoyo ra raraoru sowandimo houmbo mahifomo.

⁴ Asu Sisas ai ahambo nini-moatukuniyo tukufemboayo ra ffireandi. Ranimboyu ai ahamumbo sowahi akini hufu hoafiyupurui yahuya, "Se ra daboe kokoarura?" mehuamboemo.

⁵ Asu ai simbori yahomoya, "Ro ana Nasarethundi Sisasimbo kokomboanefi," mehomondamboyu. Asu Sisas ai yahuya, "Ro Sisas-anahi ndasi," mehuamboemo. Asu Sudas Sisasimbo hurutumbi-yomondi warihufimbo-mayu ranai ai-babidimbo manungu.

⁶ Raniyu asu Sisas ai "Ro Sisas-anahi ndasi," mehupuramboyo nindou ranai daboadanambo suhiyafu-nduhundamboemo hifini putapimemo.

⁷ Ranimboyu asu Sisas ai ahamumbo asukaiyu dudufipurui yahupuriya, "Se nindou dabo kokomboemo?" mehupuramboemo. Asu ai hoafiyomondui yahomoya, "Sisas Nasarethundi," mehomondamboyu.

⁸ Asu Sisas ai simbori yare hoafiyuhui yahuya, "Ro shamumbo hoafiyahapureimbane, ro Sisas-anahi. Se wambo kokondurui ana, asu wandi sunggurururundeimbi hini ngindupurani mbihomondamboane."

⁹ Ai yare hoafimayu ra sapo ai horombo hoafimayu ra anihondu tukumbifeyoa yahuhayamboyu yare hoafimayupuri. Sapo ai ndare hoafiyuhui, "Nindou wambo se masawapuri ra ro moai mamamboani hini ngirihini," mehu. Ranimboyu asu ahamumbo farihefepurimbo hohoanimo yuhui "Wandi sunggurururundeimbi hini ngindupurani mbihomondamboane," mehupuri.

¹⁰ Saimon Pita ai pisao yihimindi semundi hayamboyu pisao ra Godimbo shou-rundeimbi-yomondi adukari bogorindi ratupuriyu-randeimbindi warihondu himbohoeari mafoafoareandi. Nindou ratupuriyu-randeimbi ahandi nduri ra Markus.

¹¹ Raniyu asu Sisas ai Saimon Pitambo hoafiyundui yahuya, "Pisao ra asukaiyafi koadurambe sando! Ro Ape ai wambo asubusi saindirimboayu ra ngiri hini ngindiheandi," mehu.

Sisas ai Godimbo shai-randeimbi adukari bogori Anasindi himboahui manungu

(Matyu 26:57-58; Mak 14:53-54; Ruk 22:54)

¹² Ranimboemo asu amiyomo, ahamundi bogoriyu, asu Suda-yomondi prismaniyomo ranai Sisasimbo mburundimo mburu huputu-marihawuri.

¹³ Raniyomo asu ai Anas sowanambo boatei sowarundimo mahomo. Anas ai Kafasindi yamongoamindiyu haya rani himbanifih Godimbo shai-randeimbi adukari bogorimbofi mamaru.

¹⁴ Kaiapas ranıyo nıdou Sudahündımbı horombo yare hoafıyupurühıya, “Nıdou mamı ai hıfı ndanıhü burayei aheımbı farıhefembıhünda yıfımbıyu-wamboane,” mehu.

Pıta ai Sısasımbı ro moai fıfırıhını mehu
(Matyu 26:69-70; Mak 14:66-68; Ruk 22:55-57)

¹⁵ Saimon Pıta ai Sısasımbı süngurürı-randeımbı ıgorü-dıbo Sısasımbı süngumarınrı hafanı. Godımbı sıhai-randeımbı adükarı bogorı ai süngurürı-randeımbı ıgorü-mayu ahambo fıfırırı. Ranıyo asu ai Godımbı sıhai-randeımbı adükarı bogorındı gınırambe Sısas dıbo kamefoeneandı.

¹⁶ Asu Saimon Pıta ai weıdanı yıpurıkımı nüıgu. Ranımbıyo asu Sısasımbı süngurürı-randeımbı ıgorü Godımbı sıhai-randeımbı adükarı bogorı ai fıfırıreımbı-mayu ranai hu, nımorehı yıpurı hıfanda-randeımbı-mayo ahambo hoafıyundo haya Saimon Pıtambo gınırambe serümündü kamefuandı.

¹⁷ Nımorehı yıpurı hıfanda-randeımbı ai Saimon Pıtambo yahoya, “Awi se-amboanı nıdou ndanahambo süngurırı-randeımbı-anafı?” mehoamboyo. Asu Pıta ai yahuya, “Roana wanı,” mehu.

¹⁸ Nıdou ratüpurıyomo-rundeımbıyomo asu prısmanıyomo ai hai mamı püpiru hınııgırı hımbı ngısıharımbıoemondühi wakıyomo nııngomombo haihehümemo. Asu Pıta amboanı ai-babıdımbı nüıngumbo haihehü-mayu.

Godımbı sıhai-randeımbı adükarı bogorı ai Sısasımbı düdumefındo
(Matyu 26:59-66; Mak 14:56-64; Ruk 22:66-71)

¹⁹ Ranı-sımbıanı Godımbı sıhai-randeımbı adükarı bogorı ai Sısasımbı süngurürı-rundeımbı asu hoafı nıdou yamıdearü marandı ranımbı düdumefındo.

²⁰ Ranıyo asu Sısas ai ahambo sımborı yahuya, “Ro nımbı-nımbı sı Godındı worambe, Suda ai muııgu fandıhi nımareı rıhındambe ranıhüyohı ro aheımbı hoafı ra yamındı-marıheandı. Nıga ro moai hoafı mam-amboanı dıbo hoafıyahı.

²¹ Se nımbıe wambo düdeıfoandıra? Nıdou hoafı hımborımayeı aheımbı-anımbı düduıfoandırsı. Ai ro hoafıyaheımbı ra fıfırıhımbıaneısı.”

²² Sısas ai ra mehuamboyo, asu prısmanı mamı manıııgu ranai Sısasımbı pakarümündü pürırıhı hoafıyuhı yahuya, “Nıgırı se Godımbı sıhai-randeımbı adükarı bogorımbı rando hoafındafı,” mehundowamboyo.

²³ Asu Sısas ai ahambo sımborı yahuya, “Ro moaruwai hoafındahanı anımbı se hoafı ra weıdahı ndowandıfı wataporımbı-ndandı. Nıga asu ro aboedı hoafıyahı ana, se nımbıe wambo harımayafa?” mehu.

²⁴ Asu wofına hüputımarurındümo ra fufurıhefıkoate mbanıııgo nou, Anas ai ahambo Godımbı sıhai-randeımbı adükarı bogorı Kaiapas sowana koamarıherü.

Pıta ai asıkayı ro moai Sısas fıfırıhını mehu
(Matyu 26:71-75; Mak 14:69-72; Ruk 22:58-62)

²⁵ Saimon Pıta ai haıkımı haihü manıııguamboemo. Nıdou Pıta-dıbo manıııgo ranai ahambo hoafıyomondowohü yahomoya, “Awi se-amboanı ahambo süngurırı-randeımbımbıyafı?” mehomondamboyo. Asu ai dıdımofıhı yahuya, “Roana wanı,” mehu.

²⁶ Nıdou mamı Godımbı sıhai-randeımbındı ratüpurıyü-randeımbıyü haya, asu Pıta hımbı hoearı mafoaımarıı ahandı mamısrı ranai hoafıyuhı yahuya, “Awi seana Sısas-dıbo nümbırambe mamarıfa hoeımarıheanı,” mehuamboyo.

²⁷ Asu Pıta ai asıkayı “Roana wanı,” yahuambe asu kakaro ai hoafımayu.

Sısas ai Pıratındı hımbıoahü manıııgu
(Matyu 17:1-2; Mak 15:1-5; Ruk 23:1-5)

²⁸ Ranıyomo asu ai hapoadımbı sıyoambe Kaiapasındı worı hınııgırı hımbı, Romı-yafe gafman bogorındı worınambo Sısasımbı sowarındümo mahomo. Asu Suda ai moai gafman bogorındı worambe keıfo hıfomo ai adükarı sı Pasofa ra sesımbı yahomombo wambo. Suda nıdou ai ndıfo-yafe worambe keıfoefembo ra ahınımbı-ane. Nıga asu ai karefoahındı ana, asu ‘ıgırı Pasofa sesı ra dagüdfı,’ yahomo hımbıoemo.

²⁹ Ranıyomo asu ai weıdanı nııngomondane Pıratı ai ahamumbo sowahı tüküfı hu hoafıyuhı yahuya, “Se nımbıe nıdou ndanahambo papı-hoafıyumbo yahomo hımbıoemo?” mehuamboemo.

³⁰ Asu sımborı hoafıyomondühi yahomoya, “Asu nıdou ndanı moaruwai hıhoanımbı süngufekoate-mbeı-mbonana, ıgırı ndarıhu sıhambo sowana sahurımındefı sıneıfı,” mehomondamboyo.

³¹ Asu Pairat ai ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Se sihamundihoari sowaründümo houmbo sihamundi ahinümbi süngu pap+hoafindüri,” mehuamboemo. Asu Suda ai hoafiyomondowohü yahomoya, “Y+hoefi papi+hoafambe ngiri nindou ngorumbo hifokoandihundi,” mehomo.

³² Horombo Sisas ai yahurai randi+he yifindamboyahi mehu. Asu rani hoafi ra anihondü tüküfembohünda Suda ai ra-süngumarundi.

³³ Rani+boyu asu Pairat ai gafman bogor+ndi worambe asukai kefue hüfu Sisasimbo mborai mehundowa mahüfuwa düdufinduhü yahuya, “Se Suda-yomondi adükar+ bogori+yafi?” mehuamboyu.

³⁴ Asu Sisas ai hoafiyunduhü yahuya, “Awi sihaf+hoari hohoan+moyafi hawamboyafi se yaro hoafayafi, asu nindou amuri ai wambo yaru hoafimemondamboyafi yaro hoafayafi?” mehuamboyu.

³⁵ Asu Pairat ai simbori hoafiyuhi yahuya, “Roana Sudayahipoani. Nga sihaf+ nendiyomo God+imbo sihou-rundeimbi bogori+babi+imbo wambo sowana sowandümon+ni masinimo. Asu se ni+ni nününgurowambo+yafa?” mehundowamboyu.

³⁶ Asu Sisas ai simbori yahuya, “Ro ngin+ndi hifandar+handi ranana hifi ndan+hündambo-yopoani. Rani hohoanimo wandi ra hifi ndan+hündambombembonana, asu wandi ratupuri+yomo-rundeimbi ranai yifiar+ndimonda asu ngiri nindou ranai wambo Suda-yomondi war+hündandiri. Nga wandi ngin+ndi hifandimbo ranana hifi ndan+hündambo-yopoani,” mehu.

³⁷ Raniyu asu Pairat ai yahuya, “Refe ana, asu se adükar+ bogori+wamboyafi!” mehuamboyu. Sisas ai simbori hoafiyundühi yahuya, “Sihaf+hoari anihondümoanafi yaro hoafiyafühi, ‘Se adükar+ bogor-anafi,’ asafi. Roana anihondü moatükun+ ro hoeimar+heandi rani+imbo anihondümo hoafimbohünda makosahi. Rani+mboyahi Ape wambo koamar+hendira makosaha me ai wambo wakimaram+ndi-ndiri. Nindou ai hohoanimo hondü rani+sünguri+hindeimbi ana ai wandi yafambehündi hoafi h+imbori+yei rihünduhanei,” mehuamboyu.

³⁸ Asu Pairat ai ahambo hoafiyundühi yahuya, “Anihondü hohoanimo ra ninea?” mehu.

Pairat ai Sisas+imbo ni+ni keimbi kar+hendeimbi+fihi tikondümo pandiwuri mehu (Matyu 27:15-31; Mak 15:6-20; Ruk 23:13-25)

Ai yare hoafiyu haya, asukai Suda sowana kusifoai haya mahu. Ai hoafiyuhi yahuya, “Nindou ndanahambo papi+hoafimbohündambo moai ni+ni+moatükun+ moaruwai ni+maroan+ hoerihendi.

³⁹ Nga sihamundi bogori+ hohoanimo rani+süngunambo adükar+ si Pasofa rani+hü ro nindou mam+ sihamundi hohoanimo süngu ahambo karabusambeh+ndi aboedambo koar+hehini ar+handi. Se hohoan+moyomondan+ ro ‘Sudayei adükar+ bogori’ nda aboedambo koand+hehin+mboyo?” mehuamboemo.

⁴⁰ Rani+yomo asu ai simbori puküna hoafiyomondühi yahomoya, “Aiana wani, nga se Barabas+imbo-animbo hin+ngin+ndi+wor!” mehomo. Barabas ra gafman-babi+imbo yifiariyu nindou hifokoare randeimb-ani.

19

¹ Rani+boyu asu Pairat ai hoafimayua ami ai Sisas+imbo sowaründümo houmbo ndüfuri-ndüfuri+maruwuri.

² Asu ami ai adükar+ bogor+ndi at tikai wofi t+hoari t+hoarümbinambo nafiru mburu, Sisas+ndi mbi+roambe kiki+mafoarundi. Rani+yomo asu adükar+ bogor+ndi hamburi hoear+ güdu hin+ngin+marundi.

³ Asu ai ahambo tüküyafu sis+ndi hoafiyomondowohü yahomoya, “Suda-yomondi adükar+ bogori nindou, kar+has+,” yahomondühi+yomo asu ahambo har+memondo.

⁴ Pairat ai asukaiyu weindan+ tüküfi hu hoafiyundürihi yahuya, “H+imbori+yei! Ro ahambo weindan+ siheimbo sowana sahin+ndi tükeheandi. Rananimbo se fifir+ndihindi. Ro moai papi+hoafimbo ni+ni+moatükun+ fifir+heandi,” mehu.

⁵ Raniyu asu Sisas ai weindan+ tüküme+fiyu. Asu ahandi mbi+roambe at t+hoari t+hoarümbi wofi+nambo naf+marundi, asu hamburi hoear+ ra güdaroane rani+ kameih+ tüküme+fiyu. Raniyu Pairat ai hoafiyuhi yahuya, “Nindou ranani nda,” mehu.

⁶ Rani+yomo God+imbo sihou-rundeimbi+yomo asu prisman+yomo ai hoeriwuri houmbo puküna hoafiyomondühi yahomoya, “Ni+ni keimbi kar+hendeimbi+fihi tikoründümo paruwuri! Ni+ni keimbi kar+hendeimbi+fihi tikoründümo paruwuri!” raramaruri. Pairat ai yahuya, “Sihamundihoari animbo ni+ni keimbi kar+hendeimbi+fihi tikoründümo

pariwuri. Nga ahandi hohoanimoambe ro moai nini-moatukuni ngoru-sungufe ho-
hoanimo nimaroa hoeritheandi," mehu.

⁷ Asu Suda ai simbori hoafiyomondühi yahomoya, "Roana yihoefti ahinümbi ho-
hoanimo sungu yare hoafiyohü yahoya, 'Nindou ndanana ai yifimbiyu-wamboane,'
meho. Nimboe sapo ai yahuya, 'Ro Godindi nimor-anahi,' mehu," mehomo.

⁸ Ranimboyu asu Pairat ai rani hoafi ra himboriyu haya yihimbo afindi yihimbomayu.

⁹ Raniyu asu asüki gafmani-yomondi wori ranambe kefuai hüfu Sisasimbo yahuya,
"Se nini-nipoediyafa?" mehundo. Nga Sisas ai moai simbori ahambo hoafiyundo.

¹⁰ Raniyu asu Pairat ai yahudoya, "Nimboe se wambo hoafikoate-ayafindira? Roana
sihambo moani koehefeni niyo asu nini keimbi karihendeimbi fihiti tikoemindinini
pefeniyo ra refembo nginindi hifandihamboanahi. Awi asu rani hohoanimo ra
fifirifekoate-wamboayafi?" mehundowamboyu.

¹¹ Asu Sisas ai simbori ahambo yahuya, "God nimoamo amaru ranai sihambo nginindi
hohoanimo ra segoninikoate-mbei-mbonana, asu se nginindi hohoanimo yowohü
wambo hifinambobendiri hohoanimo ra ngiri hohoanimo yafi. Ranimoane asu nin-
dou ai wambo sihafit warihumareandiri ranahandi moaruwai hohoanimo ana sihafit
moaruwai hohoanimo ranahambo ngasunde haya adukari hamind-ane," mehuamboyu.

¹² Raniyu asu Pairat ai rani hoafi ra himboriyu haya, Sisasimbo koandihelina mbühu
yahuhaya nafit kokora wakimareandi. Nga asu Suda ai pukuna hoafiyehi seiya,
"Asu se ahambo koarhaworani ahu ana, se ngiri Romi-yafe adukari bogori Sisarindi
ngunindandafi. Nindou ai hoafiyuhiti 'Roana adukari bogoranahi,' ehu ana, asu nindou
ranai Sisarimbo yiboaruko-riruhani," mehomondamboyu.

¹³ Pairat ai rani hoafi ra himboriyu haya, Sisasimbo weindani serumündü tükumefiyu.
Raniyu ai hu, papi-hoafi himboriyu rambu nimarifondi mamani maningo 'nimoei yibadi'
sei-arihündi raniwamamamaru. (Hiburu-yafe hoafinambo nimoei yibadi ra Gabata-
ane.)

¹⁴ Rani si ranana Suda-yafe adukari si Pasofa ranimbo sesi napo fikimi-fikimifembo si-
ane. Asu ndeara hüfinimboyowane, Pairat ai Sudambo hoafiyundürühi yahuya, "Sihei
adukari bogori ranahambo hoerihori," mehuamboyei.

¹⁵ Asu ai pukuna hoafiyehi seiya, "Koarhawori! Koarhawori! Nimi keimbi
karihendeimbi fihiti tikorindifi pariwori," maseiamboyu. Pairat ai Sudambo
düdureandürühi yahuya, "Sihei adukari bogori ranahambo ro nimi keimbi
karihendeimbi fihiti tikumindi pefimbo yini sei?" mehuamboyu. Asu Godimbo
sihou-rundeimbi adukari bogorimemo ranai simbori hoafiyomondowohü yahomoya,
"Yihoefti adukari bogori ana moai ngoru nungu, nga Sisar yanggir-ani anungu,"
mehomondamboyu.

¹⁶ Raniyu asu Pairat ai Sisasimbo ahamundi warambe hininngimariri, nimi keimbi
karihendeimbi fihiti tikumindi pefimbohünda.

*Sisasimbo nimi keimbi karihendeimbi fihiti tikoründümo pamarüwuri
(Matyu 27:32-44; Mak 15:21-32; Ruk 23:26-43)*

Raniyomo asu ami ai Sisasimbo masowaründümo.

¹⁷ Raniyu asu Sisas ai ahandihoari nimi keimbi karihendeimbi ra semündü haya ngoafi
ra hininngirihi helimbo, wafu mamani mbirihapiri nahurai wafu sei-arihündi rani nambo
mahei. (Hiburu-yafe hoafana 'Gorgota-ane'.)

¹⁸ Ranühi ai Sisasimbo nimi keimbi karihendeimbi fihiti tikoründümo pamarüwuri.
Asu nindou ngorü yimbu amboani Sisas-dibo tikoripündümo pamarupiri ra ngorü ai
gogoaninyu asu ngorü ai gogoaninyu, nga asu Sisas ai mbusimoyu.

¹⁹ Pairat ai hoafi mamani nimi keimbi karihendeimbi-mayo rani fihiti sürü papira
pareandühi yahuya: 'SISAS NASARETIHÜNDI SUDAYAFE ADÜKARI BOGORI' yahu pa-
mareandi.

²⁰ Sisasimbo tikoründümo pamarüwuri ra ngoafi adukari rani fikimi safiyo.
Ranimboyo hoafi Pairat ai hoafimayua pamarundi ra nindou afindi ranai hei
hoeimarihindi. Pairat ai hoafi sürü papira pamareandi ra, Hiburu-yafe hoafi, Romi-yafe
hoafi, asu Griki-yafe hoafi rani namboyu sürü papimarandi.

²¹ Ranimoemo Godimbo sihou-rundeimbi bogori ai Pairatimbo hoafiyomondowohü
yahomoya, "Se nimboe 'Suda-yafe adukari bogori' safi sürü papira pamariwanda?
Nga ndaro papira parowandai: 'Nindou ranai hoafiyuhiya, "Ro Suda-yomondi adukari
bogoranahi," mehu,' safi parowandai," mehomondamboyu.

²² Asu Pairat ai yahuya, "Hoafi ro sürü papimarihandi ra ngiri asükainda ngorü-
süngundithe pandiheandi," mehu.

²³ Ami ai Sisasimbo nɪmɪ keimbɪ karɪhɛndɛimbɪfɪhɪ tɪkorɪndɪmo parɪwɪrɪ hɔmboemo, asu ahandɪmayo hoearɪ napo ra munɔu fufurɪndɪmo mburɪmo yimbu-yimbumbu yimbumarundɪ. Ranɪyomo ami ai napo ra mamamɪru fufumarundɪmo. Asu ai ahandɪ hoandarɪ hoearɪ kameihɪ masowandɪmo. Nɔa asu hoandarɪ hoearɪ ra moai nɔorɪ hoearɪ ranɪfɪhɪ parɪhi kakɪyei, nɔa mamɪ ranɪ yangɔrɪyo kakɪmayei.

²⁴ Ranɪmboemo asu ami ai ahamundɪhoarɪ yahomoya, “Hoearɪ ndanana sɪhɪrɪ kɪkɪfɛpoani, nɔa yowanɪ. Nɔa hoearɪ ranɪmbo-hɪnda sɪhɪrɪ satu piraindefomboane, nindou nɔorɪ ai semɪndɪmbohɪnda.” Nindou ai yaru hoafɪmemo ra sapo horombo Baiborambe yare hoafɪmayo sɪnɔu. Ai yare hoafɪyowohɪ yahoya, “Wandɪ hoearɪ napo yimbumarundɪmo.

Asu hoearɪ wandɪ ranahambo nindou mamai semɪndɪmbohɪndambo satu piraimemo,”

Buk Song

22:18

meho. Ranɪyo asu ami amboanɪ ranɪ-sɪngumarunda hoafɪmayo ra anɪhondɪ tɪkɪmɛfeyo.

²⁵ Sisasɪndɪ hondɪyo, asu ahandɪ akɪdɪyo, asu Maria Koropasɪndɪ wuhɪyo, asu Maria nɔorɪ Makdarahɪndɪyo ai Sisasɪndɪ nɪmɪ keimbɪ karɪhɛndɛimbɪmayo ranɪ fikɪmɪ manɪmboei.

²⁶ Ahandɪ hond-aiyo asu sɪngururɪ-randeimbɪ Sisas ai ahambo nɔusɪfo parɪrɪ-randeimbɪ-dɪbo manɪmbafe hoemareapɪrɪ. Ranɪyo ai hondambo yahuya, “Nɪmorehɪ, ndanana sɪhafɪ nɪmor-ani,” mehu.

²⁷ Asu ahambo sɪngururɪ-randeimbɪmayu ahambo yahuya, “Ndanana sɪhafɪ me-ane,” mehuamboyo. Asu ranɪ-sɪmboanɪ ai Mariambo ahandɪ worɪnambo semɪndɪ hu ai-dɪbo manɪmbafe.

Sisas ai yɪfɪmayu

(*Matyu 27:45-56; Mak 15:33-41; Ruk 23:44-49*)

²⁸ Ranɪyo sɪngunambo Sisas ai ahandɪ ratɪpurɪ hɪfɪ ndanɪhɪ ra munɔuyohane yahu fɪfɪrɪmareandɪ. Ranɪyo asu Godɪndɪ hoafɪ Baiborambe anɪhondɪ tɪkɪmbɪfeyo yahuhaya ndare hoafɪyuhɪ yahuya, “Amɪndanɪnɔoandɪrɪ,” mehu.

²⁹ Hɪpɪrɪ mamɪ yangorɪ hayamboyo ranambe hɪhɪtɪmbɪ hoe finɔa ranai mapuiaro. Ranɪyo asu ai sɪrɪwara-ambeahɪndɪ hoe kɪkɪhamɪndeimbɪ semɪndɪ hayambo, finɔa ambe foareanda tɪkɪfɛ haya manɪnɔo. Asu ai hisop nɪmɪharɪfɪhɪ pare hɪmondamɪndɪ mbura, Sisasɪndɪ yafambe hɪ tɪmareandɪ.

³⁰ Sisas ai finɔa ra sɪmɪndɪ mbura hoafɪyuhɪ yahuya, “Munɔuayo,” yahu mbura mbɪro hɪfɪnɪ piyuhɪ yɪfɪmayu.

³¹ Ranɪ si ra Suda-yafe moanɪ nɔoafɪmbo nɪmarɪ si ranahambo munɔu moatɪkunɪ dɪboadɪfembo siyo. Si ra moanɪ adɪkarɪ hamɪndɪyo ranɪyo asu Suda ai ranɪ sɪhɪ nindou nɪmɪ keimbɪ karɪhɛndɛimbɪfɪhɪ pairɪmbo ra yowanɪ mehomo. Ranɪmboemo Pairatɪmbo nindou ranahamumbo tɪnɔrɪ kehefepura nɪmai yɪfɪndɪmonda foepumɪndɪ raguanambo-fepurɪmbo hoafɪmemondo.

³² Ranɪmboemo asu ami ai nindou yimbu Sisas-dɪbo tɪkorɪpɪndɪmo pamarupɪrɪ ahafanɪmbo tɪnɔrɪ ra kamarɪhaupɪrɪ.

³³ Nɔa asu ai Sisasimbo sowahɪ tɪkɪyafu hoerɪwɪrane, ai munɔuna yɪfɪmayuamboemo asu ahandɪ tɪnɔrɪ ra moai karɪhaundɪ.

³⁴ Nɔa ami mamɪ ai yangɔrɪ yɪfɪarɪnambo nɔrɪsafɪnɪ wafusɪmarɪmɪndu. Ranɪyo asu nɪmai horɪ ranai hoe dɪbore haya ahandɪ fiambeahɪndɪ pɪmayo.

³⁵ Nindou hoemareandɪ ranai ranahambo hoafɪyuweimb-ane. Asu ai hoafɪmayu ra anɪhondɪ hoaf-ane, asu ahandɪhoarɪ amboanɪ hoafɪ hond-ane yahu fɪfɪreandɪ. Ranɪmbo-hɪndamboane asu se-amboanɪ ranahambo anɪhondɪmbo-ndɪhɪndɪ.

³⁶ Ranɪ-moatɪkunɪ tɪkɪmɛfeyowamboyo, Baiborambe hoafɪ pamaiaro sɪnɔu yare hoafɪyowohɪ yahoya, “Nɔrɪ ahandɪ hamɪndɪ nɔorɪ kandundɪ,” meho.

³⁷ Nɔa asu hoafɪ nɔorɪ ranambe menɔoro ra yahoya, “Asu ai-anɪmbo nindou wafusɪmarɪmɪndu ahambo hɪmboapondeimbɪyei,” meho.

Sisasimbo honɔuambe masɪhehorɪ

(*Matyu 27:57-61; Mak 15:42-47; Ruk 23:50-56*)

³⁸ Sɪngunambo Sosep Arimateahɪndɪ ai Pairatɪmbo Sisasɪndɪ yɪfɪnɪmoko ra semɪndɪmo yahuhaya hoafɪmayundo. Sosep ai Sisasimbo sɪngururɪ-randeimbɪyo, nɔa ai Sudambo yɪhɪmborapurɪhɪyo asu ahandɪ anɪhondɪmbofe hohooanɪmo ra moai weindahɪreandɪ. Pairat ai ahambo ndowarɪndɪfɪsɪ mehuamboyo, asu Sosep ai Sisasimbo serɪmɪndɪ mahu.

³⁹ Nikodemus, horombo Sisas sowahɪ nɪmbokoanɪ mahafu, ranai amboanɪ Sosep-dɪbo mahafanɪ. Asu ai fɪsɪnɪrɪmbɪ moatɪkunɪ sanda nɪmɪ horɪ yimbu mamamberu

fanduyamundu houmbo nafi-rundeimbi ra semündü haya mahu. Nimi hori ranahandi nimbori ra 30 kirogramiyo.

⁴⁰ Raniyafani ai Sisasindi yifini+moko ra sowarindifani mburina, Suda ai yifini+moko raru arundi süngu fsi+ngarümbi moatükuni sanda parine mburina hoearinambo himondimariheneri.

⁴¹ Sisasimbo nimi+fihi tikoründümo parüwurihi nümbüri mam ranai yangoroane, asu nümbüri ranambe hongu simborambori yifi sihefekoate maningo.

⁴² Suda ai moani ngoafimbo nimarimbo si ranahambo sesi napo diboardo-marhindamboyanani. Asu hongu ra akimi ningo hayamboyanane, Sisasindi yifini+moko ra sowandifani hafani masiheneandi.

20

Sisas ai botimefiyu

(Matyu 28:1-10; Mak 16:1-8; Ruk 24:1-12)

¹ Sande hapoadümo siambe nimbü hoangiri kiarowane, Maria Makdarahündi ai hongu rani sowana mahifo. Ai hifo hongu rani fikimi tükufe himboyowane, nimoie adükari nafitambeihü mapaiaro ra paiarikoate-mayo.

² Ranimboyo asu ai Saimon Pita asu süngururi-rundeimbi ngorü ahandi ngüsüfoahündi ranahafanimbo sowana pipimayo ho. Ai ho, hoafiyopirühi yahoya, "Adükarimbo nindou ai honguambeahindi masowaründümo, nahü mbasihawuri, nga moai fifirihuri," mehoamboyanani.

³ Ranimboyanani Pita asu Sisasindi ngorü süngururi-randeimbi-mayu ranai nimai hongu sowana mahafani.

⁴ Ai yibobo pipina mahafaniyo, nga asu ahambo süngururi-randeimbi ngorü ranai Pitambo ngasündirü haya, ai boatei hu hongu fikimi tüküme fiyu.

⁵ Asu ai hu nimarimbo amuifoai hoeireandane hoeari Sisasimbo himondüfihi+ndi ra mengoroa hoeimareandi. Nga asu ai moai kefuai honguambe hüfu.

⁶ Asu Saimon Pita ai sünguni hu tüküfi hayamboyo, ai honguambe kefuai mahüfu. Ai hüfu hoeireandane hoeari Sisasimbo himondihfimbihündi ra kurimayo.

⁷ Asu hoeari ngorü Sisasindi mbiro himondihfimbihündi ranamboani mengorowa hoeimareandi. Hoeari ranana moai amuri kurimayo rani-diwo yangoro, nga wani. Rani+poani+mboyo nindou ngamondi+fe sihefembo nahurai kare pare haya mengoro.

⁸ Raniyu asu ahambo süngururi-randeimbi ngorü boatei hongu sowana mahu, ranai asükaiyu sünguni honguambe kefuai hüfu, hoeari yangiri mengoro ra hoeire haya anihondümo-mareandi.

⁹ (Rani simboani ana moai ai fifirineandi Baiborambe yare hoafiyowohüya, "Honguambeahindi botindifimbui," meho ra.)

Sisas ai Maria Makdarahündi sowahi tüküme fiyu

(Mak 16:9-11)

¹⁰⁻¹¹ Raniyafani asu ahambo sünguruni+rinnandeimbi ai worina hihiriyafine mahafani, nga Maria ai hongu fikimi ningombo araniyohü maningo. Asu ai araniyowohüyo hongu-mayo ranambe amoefoe himbomayo.

¹² Asu ai himboyowane, sünambeahindi nendi yimbu kifohi hoearümbi Sisasimbo sihehoru wami mamarifanda hoeimareapiri. Ngorü ai mbirowani nimarü, asu ngorü ai yirimbobani nimarü.

¹³ Ai Mariambo safaniya, "Nimorehi, se nimboefi aranayafa?" masafandamboyo. Asu ai ahafanimbo hoafiyopirühi yahoya, "Nindou ai wandi Adükarimbo sahorimindei hehimbo, nahü mbasihedoru ro moai fifirihini, nga rani+mbobani," meho.

¹⁴ Ai raweyaho haya hihirifeyowane, asu Sisas ai daboadan manünguwa hoeimareri. Nga asu Maria ai moai Sisas-ani yaho fifireri.

¹⁵ Sisas ai yahuya, "Nimorehi, se nimboe aranayafa? Se dabo kokorihüyafa?" mehuamboyo. Asu Maria ai nümbüri aharamburi-ani yahohaya hoafiyondowohü yahoya, "Se Sisasimbo sowarindifühi ana, sowarindifi hafi sihawurihi nafiundafan-animbo ro ahambo ndahü+ndi ngamboane," mehoamboyo.

¹⁶ Asu Sisas ai yahuya, "Maria," mehuamboyo. Asu Maria ai hihirife, ahambo fifireri haya Hiburu-yafe hoafinambo yahoya, "Rabonai," meho. ('Rabonai' ra Hiburu-yafe hoafinambo 'Yamundo-randeimb-ane'.)

¹⁷ Sisas ai yahuya, "Se wambo kikihindandifi+ndi+mboyafi. Awi ro moai wandi Ape sowana hahühi. Nga se wandi wandafi mam sowana ngafi rando hoafindafipurühi animboya, 'Roana wandi Ape, sihamundi Ape asu wandi God, sihamundi God, ahambo sowana hahühahanahi,' mbi+safi," mehuamboyo.

¹⁸ Asu Maria Makdarahündi ai ho ahambo sünggururü-rundeimbi-imo hoafiyopurühi yahuya, “Ro Adükari-imo hoeimarihini,” asu Sisas hoafiyuweimbi hoafi ra hoafimepurühi.

Sisas ai ahambo sünggururü-rundeimbi sowahi tüküme fiyu
(Matyu 28:16-20; Mak 16:14-18; Ruk 24:36-49)

¹⁹ Sisas-imo sünggururü-rundeimbi ai Sudambo yihimbo-rupurühi-yomo wori ai nimarimondeimbi ra yipuri paru houmbo mamarimo. Raniyu asu Sisas ai Sande nimbambeahi tüküfi, ahamundi mbusümo manüngu. Ai yahuya, “Se ngusüfo afurindu kündundi,” mehupuri.

²⁰ Ai yare hoafiyupurühiyu asu ahandi watiñari ngiri safini ra ahamumbo nafuimepurühi. Asu ahambo sünggururü-rundeimbi ai ahamundi Adükari ranahambo hoairiwuri houmbo hihifi-hihifimemo.

²¹ Asu Sisas ai asükaiyu yahuya, “Se ngusüfo afurindu kündundi. Wambo Ape ai koamarhendira makosahi yahurai-animbo asu ro sihamumbo koandiheheapurani ngomo,” mehu.

²² Ai raweyahuhüyu, ahamumbo sowanambo yafambenambo ahandi yafui ra foehepurühi yahuya, “Se Yifafi Aboedi sowandümo.

²³ Asu se ngorü nendi-yafe hohoanimo moaruwai ranahambo amboawi mbisimondani ana, God ai amboawi mbusümbui. Nga asu ngorü nendi-yafe moaruwai hohoanimo ranahambo se amboawi yaho hoafikoate-ayomo ana, asu God ai ngiri ranahambo amboawi mbüsü,” mehu.

Tomas ai Sisas-imo hoeimariri

²⁴ Sisas ai ahambo sünggururü-rundeimbi sowahi tüküfiyuwane, asu sünggururü-randeimbi mamai ai moai amuri ra-babidimbo nimarü. Nindou aiana Tomas-yu, nga asu ahandi nduri ngorü ra Didimus-ani.

²⁵ Raniyomo bidifiri ai ahambo hoafiyomondowohü yahomoya, “Roana Nindou Adükari-imo hoeimarihuri,” mehomo.

Nga asu Tomas ai ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Asu ro ahambo tikomaruründimo ambe ra hoefekoate-ya, asu ahambo wandi warinambo ambe ranambe sündifekoate-ya, asu yifiarinambo ngirisafini wafusumaründimo sündifekoate-ayahi ana, ro ngiri ranimbo anihondumbo-ndiheandi, nga wani,” mehu.

²⁶ Asükaiyo mamai wik ho hayamboyuwane, ahambo sünggururü-rundeimbi ai Tomas-babidimbo worambeahi mamarimo. Ai yipuri mungu papiru houmbo nimarimondane, asu Sisas ai ahamundi mbusümo tüküfi manüngu. Raniyu ai yahuya, “Se ngusüfo afurindu kündundi,” mehu.

²⁷ Raniyu asu Tomas-imo hoafiyunduwohü yahuya, “Sihafi waru batendi nahanani-fihü sündowandü-animbo, asu se wandi watiñari ra hoeiro. Asu se wandi ngirisafini waru paro. Se ndanahambo yimbu hohoanimo-ndamboyafi, nga anihondumbo-ndowandi,” mehuamboyu.

²⁸ Asu Tomas ai simbori ahambo yahuya, “Se wandi Adükari asu wandi God-anafi,” mehuamboyu.

²⁹ Asu Sisas ai hoafiyunduhü yahuya, “Se wambo hoeirowandiri hawambo wamboanafi anihondumbo-arowandiri. Nga nindou ai wambo hoeifendiri-koate-yehü anihondumbo-arihindiri ana, ai hihifi-hihifi-mbeyeamboane,” mehu.

Son ai buk nda sürü papimari andi ahandi nimindi

³⁰ Sisas ai God sowahindi makusu ra nafuimbohünda hepünfeimbi moatükuni afindi ahambo sünggururü-rundeimbi-yomondi himboahü ratupurimayu ra ro moai buk ndanambe mungu sürü papirihandi.

³¹ Nga ro ndani hoafi nda sürü papirihamboanahi. Ro sürü papimarihandi nda Sisas ai Kraisi-ani asu Godindi Nimor-ani ranimbo anihondumbo-mbirihinda samboyahi sürü papimarihandi. Nga asu se ranahambo anihondumbo-arihindi ana, asu aboedi yanggiri ningombo hohoanimo ra ndahümündimboyei.

21

Sisas ai sünggururü-rundeimbi 7 ahamumbo sowahi tüküme fiyu

¹ Asükaiyu sünggunambo Sisas ai ahambo sünggururü-rundeimbi sowahi Taiberias kurihoe piarühi ndahurai ndare tüküme fiyu.

² Saimon Pita, Tomas, nduri ahandi ngorü Didimus yahomo-rundeimbi-yu, Natanier Kenihündi Gariri hifihündiyu, Sebedindi nimori yimbuyafani, asu ngorü yimbu ahambo süngguri-neandeimbi-yafani ai maningomo.

³ Raníyu asu Saimon Pita ai ahandí horombodí ratúpurí asúkai semíndímbo hohanímoyuhú yahuya, “Ro ana andürínambo kiní wowarímboanahí,” mehuamboemo. Asu ai yahomoya, “Ro-amboaní se-díbo ngefo sefomboanefí,” mehomo. Raníyomo ai homo houbmo, botambe mafareafundí. Nga raní nímboanambo ai moai kiní mamamboaní hürühoundí, nga waní.

⁴ Hapoadúmbo siambe hüfíhamíndí foríforíyuambe, Sisas ai hoe kímí manúnguambo asu ahambo sünggururú-rundeimbí ai Sisasímbeipoaní mehomo.

⁵ Raníyu ai ahamumbo hoafíyupurúhí yahuya, “Wandafí mamí, se moai kiní wakírúndímoyoa?” mehuamboemo. Asu ai símborí hoafíyomondúhí yahomoya, “Waní,” mehomondamboyo.

⁶ Asu ai hoafíyupurúhí yahuya, “Andürí ra naha se waríhondú waraní bot raníhundüní daboandun-anímbo, se kiní bídífrí hoeindumboemo,” mehuamboemo. Asu ai andürí ra hoafímayu ranambe masafaarunda, kiní afíndí ranai andírí ra tüküme Feyoa, híndímbo sísamíndímarundí.

⁷ Sisas ahambo sünggurú-randeimbí wudíyafandeimbí-mayu ranai Pitambo yahuya, “Pita, nindou ranana Sisas-ani,” mehundamboyo. Asu Saimon Pita ai nímai ahandí ngísíharí hoearí yímündíhai masíhendí ra hü híre híngíre haya hímoní pímayu.

⁸ Asu bídífrí ai botambe gudi sowana hafomo mburu, andürí ra kiní kameihí hürúndúmo. Asu ai gudi raní fíkímí anguní safíyomopoaní, nga 100 mítayo manínggomo.

⁹ Gudíkímí hífomo tüküyafu hoeirundane, asu hai ranai gudíwamí horowohúyo ranambe kiní mamí huru asu bret mamí yanggurú marandí.

¹⁰ Raníyu Sisas ai hoafíyupurúhí yahuya, “Kiní haponda wakímarúndúmo bídífrí ra sowandúmo sífomo,” mehuamboemo.

¹¹ Raníyu asu Saimon Pita ai botambe kefuai nímarúmbo, andürí ra gudiana hürámündí masífu. Raníyo asu andürí ranambe kiní afíndí boagírí-boagírí 153 pütápímayo. Kiní ranai afíndíyosí, nga asu andürí ranai moai kíkí Feyo.

¹² Raníyu Sisas ai hoafíyupurúhí yahuya, “Se sífomo, kiní sowasúmó!” mehu. Nga asu moai nindou mamí ai ahambo dúduríruhí, “Se dídíyafí?” yahundo. Nga ai munnguambo Adúkar-ani yahomo fífírúwuri.

¹³ Raníyu Sisas ai sífu kiní ra yimbureapurí mbura asu bret ranamboaní rasüngur-rasüngumareapurí.

¹⁴ Sisas ai honnguambe-ahíndí tüküfí hayamboyo, asu ahambo sünggururú-rundeimbí-yomondí hímbóahú ngímímbo tüküme fíyú.

Sisas ai Pitambo hoafímayundo

¹⁵ Ai sowasímóndúhí nímarímomboemo, Sisas ai Saimon Pitambo yahuya, “Saimon, Soníndí nímorí, awí se nindou ndanahamumbo ngasúndowapurí hawambo, wambo se afíndí hohanímoyafíndíruhí-yafíndírí?” mehuamboyo. Asu Pita ai hoafíyundúhí yahuya, “Yíní, Adúkarí, se fífírowandí, ro síhambo aboedí hohanímoyahaníni,” mehuamboyo. Asu Sisas ai hoafíyundúhí yahuya, “Se wandí sípsíp weíhoandí ranaheimbo sesí manguíndandürí ndandí,” mehu.

¹⁶ Asúkaiyu yimbumbore hoafíyundúhí yahuya, “Saimon Soníndí nímorí, se wambo aníhondú hohanímoyafíndíraí waníyo?” mehundowamboyo. Asu Saimon ai hoafíyundúhí yahuya, “Yíní, Adúkarí, se fífírowandí ro síhambo hohanímoyahaníni,” mehundowamboyo. Asu Sisas ai hoafíyundúhí yahuya, “Se wandí sípsíp weíhoandí ranaheimbo sesí manguíndandürí ndandí,” mehu.

¹⁷ Asúkaiyu ngímímbo hoafíyundúhí yahuya, “Saimon, Soníndí nímorí, se wambo hohanímoyafíndíruhíyafí?” mehuamboyo. Asu mbóyo asu Saimon Pita ai ngúsüfo afíndí kúmareandí Sisas ai ngímímbo hoafíyuhí, “Se wambo hohanímoyafíndíruhíyafí,” mehu ranímbo. Ranímboyo ai Sisasímbo yahuya, “Adúkarí, se munngu moatúkúní fífíríwamboanefí. Se fífírowandí ro síhambo hohanímoyahaníni,” mehundowamboyo. Asu Sisas ai hoafíyundúhí yahuya, “Se wandí sípsíp weíhoandí ranaheimbo sesí manguíndandürí ndandí.”

¹⁸ Ro aníhondúmbóanahí hoafíyahaníni, se horombo hoarfí nímbafambeyafí ret síhafí hondú ra gúdo hawa hífí se hombo yífírímayafí raní-süngu yanggírí mahahabodífí. Nga süngunambo se boagíríyafambe ana, síhafí watíngarí ra nguríndohoeftí hawa asu nindou ngorú ai síhafí ret ra síhambo güdeaníni haya, se nahanínyo hombo moei safaní nindou ranai síhambo ndemündüníni ngumbuí,” mehu.

¹⁹ Sisas raní hoafí yare hoafímayu ranahandí nímíndí ra: Süngunambo Pita ai Sisasíndí ratúpurí ratúpurímayu ranímbo Godímbo ndürí adúkarí segodombóhúnda yífíndúmbuí. Ai Pitambo hoafíyundúhí yahuya, “Se wambo süngundandírí,” mehu.

Sisasímbo sünggurú-randeimbí ahandí ngúsüfoahúndí

²⁰ Pita ai h̄h̄r̄r̄fi hoeirirane, Sisas ahambo süngurür̄i-randeimb̄i ngusüfoahünd̄i-mayu ai ahafand̄i süngu mahu. Nindou ranana horombo sowasümondüh̄i n̄mar̄mombo Sisas̄ind̄i hanḡifoan̄i n̄mar̄umbo hoaf̄iyuh̄i, “Adük̄ar̄i, nindou d̄idai s̄hambo hürütümb̄i-yomond̄i war̄ihümandean̄i?” mehu, aiyu ahand̄i süngu mahu.

²¹ Pita ai hoeirir̄i haya, Sisas̄imbo yahuya, “Adük̄ar̄i, nindou nda nüngufimboyua?” mehuamboyu.

²² Asu Sisas ai hoaf̄iyunduh̄i yahuya, “Ai nünguan̄i ro asük̄ainda tüküfembo sahehea hohoan̄imoayah̄i ana, asu ran̄i hohoan̄imo ra s̄haf̄iyō? Se wambo süngundand̄i!” mehu.

²³ Ran̄iyo asu yafui hoaf̄i ra nindou mun̄gu ahei mbusümo tüküfeyowoh̄i yahoya: ‘Süngurür̄i-randeimb̄i ra nḡr̄i yif̄indu,’ meho. Nga Sisas ai moai hoaf̄iyu, ‘Ai nḡr̄i yif̄indu’ yahumboyupoan̄i. Nga ai yahuya, ‘Ai nünguan̄i ro asük̄ainda tüküfembo sahehea hohoan̄imoyah̄i ana, asu ran̄i hohoan̄imo ra s̄haf̄iyō?’ mehu.

²⁴ Süngurür̄i-randeimb̄i ranai-ani ndan̄i hoaf̄i nda sürü pap̄imarand̄i. Asu ro rar̄ihu fif̄ir̄ihund̄i ahand̄i hoaf̄i an̄ihond̄i-ane.

B̄id̄if̄iran̄i hoaf̄i

²⁵ Af̄ind̄i moatükun̄i b̄id̄if̄ir̄i Sisas ratüpur̄imayu ra engoro, nga moai mun̄gu sürü pap̄iyo. Nga asu nindou ai mun̄gu moatükun̄i Sisas ratüpur̄imayu ra mun̄gu hondü mamam̄i randüh̄i paparand̄i ana, asu buk ranambe sürü ra af̄ind̄i saf̄i pap̄ind̄imboe. Asu ro hohoan̄imoayah̄i mun̄guambo h̄if̄i nḡr̄i s̄mongor̄indo.

Ratüpurî

Hoafi Sowandümo Homo-rundeimbi-yomondi Ratüpurî

Sisasîndî hoafi sowandümo homo-rundeimbi ai Ahandî hoafi Serusarem ngoafihü bokamarîhoemo

¹⁻² Tiofirus, Sisas ai piyu haya ratüpurîyü asu nindou yamundera humbo God ai ahambo sünambe serümündî mahafu ranahamboyo weanğurühî bukambe sürü papîmarîhandî. Sünambe hafokoate-yuambe, Sisas ai ahandî hoafi semîndî horambo kafoare hîniñgîmareapurî ahamumbo-so tüküfi Yifiafi Aboedîndî ñgîniñdînambo ratüpurî ai süngunambo refembo ra hoafîmayupurî. Refehayamboyowane, asu süngunambo God ai serümündü mahafu.

³ Ai yifîyü mbura ahandî hoafi sowandümo homo-rundeimbi-so tüküfi Ai yifîhündî botîmefiyü ra nafuimbohünda afîndî moatükunî romareandî. Ranîyo 40 si ranambe Sisasîndî hoafi sowandümo homo-rundeimbi ai hoemarüwuri. Ranîyo ai God ñgîniñdî hîfandarandî ranahambo wataporîmbo-marapurî.

⁴ Ranîyo ai ahandî hoafi sowandümo homo-rundeimbi-babîdîmbo sowasümondühî nîmarîmombo ahamumboya, “Se yowanî Serusarem hîniñgîfepoanî. Nga Ape ai saimbo hoafîmayua asu ro hoafîmayahî ranahambo se hîmbondîmondühî nîñgomo.”

⁵ Son ai nindoumbo hoenambo hundürandürî marandî, nga asu yahunümbî si süngunambo Yifiafi Aboedînambo hundürîndeimboyei,” mehu.

Sisas ai sünambe mahafu

⁶ Sisasîndî hoafi sowandümo homo-rundeimbi ai gugurîyafu nîmarîmombo düdürüwurihî yahomoya, “Adükarî hapondanî ndani-simboanî se Israerîmbo ñgîniñdî dabupura ahamundîhoarî hîfandî-mandundîyo, wanîmandîyo?” mehomondamboyo.

⁷ Asu Ai simborî hoafîyupurühî yahuya, “Ranana se fîfîrîfembo moatükunîyopoanî. Nga Ape yanğîrî-ani nîni-simboanîyo ranî-moatükunî refembo ra fîfîreamboayo.

⁸ Nga süngunambo Yifiafi Aboedî ai sihamumbo sowana akoso ana, se ñgîniñdî ndowandümböemo. Asu rananîmbo wandî hoafi Serusarem, Sudia, Samaria asu munğu hîfî ra wataporîmbo-ndümböemo,” mehu.

⁹ Sisas ai ranî hoafi ra wataporîmbora mbura ahandî hoafi sowandümo homo-rundeimbi ai nîngomo hîmboapo-yomondane, nîmoamo mahafu. Ranîyo mburîngainambo gabuderühî asu ahambo hoeifikoate-memo.

¹⁰ Sisas ai hafuwane, ahandî hoafi sowandümo homo-rundeimbi ai sünambe hîmboapo-yomondühî nîngomondane, nîmehünou nindou yimbu ranai kîfohî hoearî güdîne hena ahamundî fikîmî manîmbafani.

¹¹ Nindou yimbu ranai safanîya, “Garirihündî nindou, nîmboe se nîngomombo hîmboapoayomoa? Sisas se hoerüwuri marundî ranana God ai sünambe serümündü mahafu. Se hoerüwura mahafu yahurai anîmbo asükai hîhîrîndüfi kudümbui,” masafanî.

Sudasîndî ratüpurî fondî semîndîmbo kamafoarüwuri

¹² Ranîyo asu Sisasîndî hoafi sowandümo homo-rundeimbi ranai Orif Wafu ra hîniñgîru hou Serusaremînambo mahomo. Orif Wafu ranana Serusarem ngoafihündî anğunî hamîndîyopoanî, nga mamî kiromita-ane.

¹³ Ai adükarî ngoafî ranîhü tüküyafu mburu worî nîmoamo yibadî ahamundî nîngomorundeimbi ranambo mahafomo. Ranana Pita, Son, Sems, Andru, Firip, Tomas, Bartoromyu, Matyu, Sems Arfusîndî nîmori, Saimon Serot-yomondî hohoanîmo süngure randeimbi asu Sudas Semsîndî nîmori ranîyomo.*

¹⁴ Nindou ranai munğu mamühî gugureafu nîmarîmombo Godîmbo didîbafî-memo. Bidîfîrî nîmorehî asu Maria Sisasîndî hondîyo ahandî akohoandî-yomo ai-amboanî munğu gugureahî nîmareimbo didîbafîmayei.

¹⁵ Ranî-simboanî Sisasîmbo anîhondümborîhindeimbi ranana 120-yei. Pita ai ahei mbusümo botîfi nüngumbo Godîndî hoafi wataporîmbo-randühî yahuya,

¹⁶⁻¹⁷ “Amoñgo-mamî asu rehi-mamî Godîndî bukambe Yifiafi Aboedî ai Defitîndî yasîmondî süngure hoafîmayo Sudas ai Sisasîmbo hürütümbî nindou-yomondî warîhüfimbo ra asu hapondanî anîhondü tüküfemboane. Ai-amboanî ro-ambeahîndî mamî ratüpurîyefî-rîhundeimbi-ani,” mehu.

* 1:13: Serot ranana Rom-yomondî hoarehî nîngombo moei yahomo rundeimb-anemo. Asu ai Israer ahei hohoanîmo yanğîrî süngufembo hohoanîmo-yomo rundeimb-anemo.

¹⁸ Sudas ai Sisasimbo hūrūtumbi nindou-yomondi warihūrirūhi rani-takini kaka masemūdu rani-nambo hifi pemimayu. Asu sūngunambo hifi ranihū yifi piyuhūmbo bodo bureandūhi furī ranai bokarimefoendi.

¹⁹ Raniyo sūngunambo nindou Serusaremihū amarei ranai fīfirīhi hehi hifi ra ahei hoafinambo Akerdama sei marihūndi. Ahei hoafinambo Akerdama ranana hori kefoendeimbī hifi-ane.

²⁰ Pita ai yare hoafiyuhū yahuya, “Herū bukambe hoafi sūrū papimarundi ranana ndahurai-ane,

‘Hifi ra nindou ŋgorū ai ndemūdūmbui,

ŋga moani yare mbin-ŋgo-wamboane.’

Buk Song 69:25

Asu ŋgorū bidifiranī buk ranambe yare hoafiyowohū yahuya,

‘Ahandi ratūpuri ra nindou ŋgorū ai mbi-semūdu-amboane,’ meho. *Buk Song 109:8*

²¹⁻²² Raniamboane nindou mamī ahei mbusūmonindi hini-ŋi-ndihurimboane sihiri-babidi Sisas ai yifihūndi botimefiyu hoafi semindi horambo. Sapo nindou ranana sihir-ambeahindi Sisas ai sihiri-babidimbo huranda Son ai nindou hundūrurandūri ra humbo asu Sisas ai hini-ŋi-reamunī haya sūnambe mahafu raniambo wataporimbo-mbirundamboane,” meho.

²³ Ai nindou yimbu ndūri pamarupiri: Sosep Barsabas, ahandi ŋgorū ndūri Sastus yahomondo-rundeimbī, asu ŋgorū Matias.

²⁴⁻²⁵ Sisasindi hoafi sowandūmo homo-rundeimbī ranai yaru didibafiyafundūhi yahomoya, “Adūkarī, se munguambo nindou-yei hohoanimo fīfrowamboanafi. Se yihoeimbo nafuindafi nindou yimbu nda daboe se kamafoarīworī ndani ratūpurimbōhūnda. Yihoeimbo nindou didai shafi hoafi semindi horambo tūkūmandifi Sudasindi fondambe. Sudas ai yihoeimbo hini-ŋi-reamunī haya ai niŋgomboayu rani-nambo mahu,” meho.

²⁶ Ai nimarimombo nindou didai Sudasindi fondūhi ratūpuri ra mandemūdū rani-mbo nimoei pūtimemo. Raniyo nimoei ranai Matiasindi tūkūmefeyoa asu Sisasindi hoafi sowandūmo homo-rundeimbī 11 rani-babidimbo hoafi sowandūmo homo-rundeimbī nindoumbo-mefundi.

2

Yifiafi Aboedi makoso

¹ Nūmbūr-ambeahind sesī yimūngu-remindimbo hihifi-hihifi si Pendikos sei arihūndi ranai tūkūfeyoambe Sisasimbo anihondūmbo-rihindeimbī nindou ranai mamī worambe gugurimehindi.

² Raniyo nimehūnou ŋginindi hamindi werī nahurai sūnambeahindi kosi worī ai gugurīyahī nīmareimbī ranahambo simongoramindi haya mengoro.

³ Asu ranihū hai imami teifi didiŋariyohū ahoro nahurai tūkūfe haya mūnguambo mamamī aheiwamī nīnouyo wakīmareandi.

⁴ Raniyo Yifiafi Aboedi ranai ahei fiambe farīfehū ahandi ŋginindinambo ŋgorū-poanimbo ŋgorū-poanimbo hoafinambo wataporimayi.

⁵ Asu Serusarem ŋgoafihū mūnguambo hifi adaburo ranihūndi Suda bidifiri Godimbo hohoanīmoyei-rīhūndeimbī ai tūkūyahī mamarei.

⁶ Werī nahurai tūkūmefeyo ra hīmborīyei hehi nindou afindi ranai gugurimehindi. Raniyo asu hīmborīyeianī Sisasimbo anihondūmbo-rihindeimbī nindou ranai wataporimayi ra ahei hoafinambo wataporimayeia hīmborīyei hehi mahepūnehindi.

⁷ Asu Suda hūndi-mayi ranai hoafi wataporimbo-marīhūndi ranahambo hepūnehi hehimbo hoafīyeihī seiya, “Awi nindou ranana mūnguambo Garirihūndi-mbayeyo?”

⁸ Sihiri ana mamī ŋgoafihūndi-yefipoanī, ŋga nūngurīhi hehimboyo asu mūnguambo mamamī shēfi hoafinambo wataporimayeia ahei hoafi ra hīmborayefa?

⁹⁻¹⁰ Sihiri ana Partia, Midia, Eram, Mesopotemia, Nadia, Kapadosia, Pondus, Esia, Frigia, Pamfiria, Isip asu Sairini ŋgoafīkīmī Ribia distrik ranambe ŋgoafi adaburo asu Rom, hifi ranihūndambo nindou-aneifi nda fandīhu anīmboefi.

¹¹ Suda sihir-aneifi asu nindou amurī shēfi Godimbo hohoanīmo sūngurīhi arīhūndi anei, Kritihūndi asu Arebiahūndi mūnguambo hīmborīyefanī God ai ŋginindī-moatūkunī ramareandi ranahambo shēfi hoafinambo wataporimbo-arīhūndi,” masei.

¹² Asu nindou mūnguambo ranai hepūnahi afindi hohoanīmoyeihī aheiharī simborī hoafūriyehī seiya, “Nīne-moatūkunīyo hapondanī nda yahurai tūkūfeyoa?” masei.

¹³ ŋga asu bidifiri ai tirīfoefe hoafi-yahūndūrūhi seia, “Awi aiana wain hoe afindi hamindi simindei hehi mamīkarī hohoanīmo-yehīmbayei,” masahūndūri.

Pita ai hoafi bokamarihendi

¹⁴ Asu Pita ai Sisasîndî hoafî sowandümo homo-rundeimbî 11 ranî babîdîmbo nîngomombo puküna hoafîyuhü yahuya, “Wandî wandafî mamî, Suda anei asu nindou bîdîfîrî haponda Serusaremîhü amarei, se ro ndani-moatükunî tükefeyo ranahambo hoafayahî nda hîmboyangîrî kündîhi nîmandimbo hîmborîndei.

¹⁵ Se hohoanîmoyeihiya, nindou nda wain hoe sîmîndei hehi mamîkarî hohoanîmoyei haneî asei, nga awi hapondani ana 9 kirok siambeahaneftî.

¹⁶ Nga ndani-moatükunî tükefeyo ranana Godîndî hoafî hoafîyu-randeimbî Soer hoafîmayu süngu-ane tükefeyo.

¹⁷ God ai hoafîyuhü yahuya, ‘Bîdîfîranambo si ranai akîmî tüküfemboyoambe ro wandî Yifiafî munnguambo nindou-yeiwamî koandîhe-heamboyahî.

Sîhei nindowenihi nîmorî asu nîmorehi nîmorî ai Godîndî hoafî hoafîyomo-rundeimbî nahurai wataporîmbo-ndühümboyei.

Sîhei nindowenihi nîmorî hoarîfamborî ai rani-poanîmbo moatükunî yafogoadînambo nahurai hoeindumboemo

asu boagîrî nindou ai yafogoadîndîmboemo.

¹⁸ Asu rani-sîmboanî ana ro wandî ratüpurîyei-rîhîndeimbî,

nîmorehi nindowenihi yîboboambo, aheiwamî Yifiafî koandî-heheanda

Godîndî hoafî hoafîyomo-rundeimbî nahurai hoafîndeimboyei.

¹⁹ Bîdîfîranambo si ra nafuimbohünda

ro hepünîfeimbî moatükunî sünambe asu hîfîhü nafuindamboyahî.

Horî, hai asu hasîheimî afîndî tükündîfemboe.

²⁰ Adükarî ai ahandî adükarî hîmbo-mupuimbo-randeimbî si ra tüküfekoate-yoambe anîmbo

hüfîhamîndî ai nîmbîndîrî-mîndowohü

asu amoamo ai horî nahurai hamburî tükündîfîmbui.

²¹ Ranî-sîmboanî anîmbo munnguambo nindou ai aheimbo fehendürîmbo hünda

Adükarîmbo dîdîbafehîndî ranaheimbo aboedambo-ndeandürîmbui, mehu.” *Joeî 2:28-32*

²² Pita yahuya, “Israerîhündî nindou se wandî hoafî nda hîmborîndei. Sisas Nasaretîhündî aiana ranîpoanîmbo nindouyu. God ai sîhei mbusümo ahandî warîsüngu hepünîfeimbî moatükunî ramareandî ra se fîfîrîhîndî.

²³ God ai horombo hondü hoafî fîramündü sîhai mburamboyu Sisasîmbo sîhei warîhîmarîrî, nga hürütümbî nindou ai nîmî keimbî karîhendeimbî fihî tîkoründümo pamarüwura yîfîmayu.

²⁴ Nga God ai ahambo yîfîndî asübusî ngîndîkoate-yoweimbî ranambeahîndî botîmarîrî. Nîmboe sapo yîfî ai ngîrî ahambo bobohîndîrîmîndo.

²⁵ Horombo Defit amboanî ahambo yare hoafîyuhü yahuya, ‘Ro hoerîhinanî Adükarî ai munnguambo si wandî-fîkîmî anîngu.

Ai wandî fîkîmî nîngumbo wambo ngîrî nîndî-moatükunî amboanî asübusî ndendîrî.

²⁶ Ranîmboane ro ngusüfoambe aboedî hîhîfî-hîhîfîyahühî

God ai wambo aboedî moatükunî refemboayu ranahambo hîmboayahî.

²⁷ Asu se ngîrî wambo yîfî ambe-ambe rando hîndîngîndowandîrî.

Sapo se ngîrî sürühoeimbî nindou kafoarî hîndîngîmarîworî ra hîndîngîndowora yîfî ambe-ambe sîmburîndu.

²⁸ Rananîmbo se yangîrî aboedî nîngombo nafî ra yamundo-wandîrîmboyahî.

Asu se yîndî mbîsafanî ro se-dîbo nîmboambo afîndî hîhîfî-hîhîfî-ndamboyahî, ‘*Buk Song 16:8-11*

mehu.

²⁹ “Amoŋgo mam-anemo asu rehî mam-anei, ro sîheimbo anîhondümböanahî hoafehandürî, sîheftî amoa Defit ai yîfîmayuwambo masamboarîhurî. Asu ahandî yîfî ambe ranai haponda sîhefîmbo sowahî anînggo ho.

³⁰ Defit ai-ana Godîndî hoafî hoafîyu-randeimbî wambo fîfîreandî God ai ahambo hoafîyundowohüya, ‘Süngunambo sîhafî sîrambeahîndî mamî sîhafî fondî semîndîmbohünda ahambo bogorîmbondîhinî hîndîngîndîhîmboayahî, mehu.

³¹ Defit ai nîndî-moatükunî tükündîfembo ra fîfîreandühî wataporîmbo-randühîya, ‘God ai ngîrî ahambo yîfîyeimbîyei ngoaftîhü hîndîngîndîrî, asu ngîrî yîfî ambe-ambe sîmburîndu, mehu. God ai ahandî nendambo aboedambo-fendürîmbo Kraîs yîfîhündî botîmarîrî ranahamboyu wataporîmbo-marandî.

³² Sisasîmboyo God ai yîfîhündî botîmarîrî. Munnguambo ro hoerîhu hohu ranahamboane wataporîmbo-arîhundî.

³³ Sisasîmbo God ai sünambe serümundü hafu hîndîngîrîranî ahandî warîhondü waranî mbamarü. God ai horombo hoafîmayu süngu Sisasîmbo Yifiafî Aboedî masagado, ranîyo

asu Sisas ai sîhefiwamî koamafoareandî, ran-ane haponda se hoafi hîmboriyei asu hoerîhi arîhündî.

³⁴⁻³⁵ Defit ai moai sünambe hafu Sisas ramefiyu nou, ngâ ai hoafi-yuhü yahuya, ‘Adükari ai wandî Adükari-mbo hoafi-yundowohü yahuya,

“Se wandî warî hondünî nîmandîfî ngafî-mbo

asu sîhafî hürütümbî ra sîhafî hoarehî hîningî-ndî-heapuranî se hîbadapuri-mboyafî,” mehu.

110:1

³⁶ Ranî-mboane Israer nindou munguambo se nda ndondîhi fîfîrîndîhindî. God ai Sisas se nîmî keimbî karîhe-ndeimbîfîhî tikorîhomondei pamarîhorî ranahambo Adükari-mborirî asu ahandî nendambo aboedambobembo nindoumborirî kafaorirî hîningîmarirî,” mehu.

³⁷ Pita ai ranî hoafi ra wataporî-mbo-maranda nindou afîndî ranaheimbo ngusûfoambe horîmareandûra bîdîfîrî amurî Kraisîndî hoafi sowandümo homo-rundeimbî-babîdî-mbo ahamumbo düdurîhipurühî seiya, “Asu nînî nününgu-mandîhunda?” maseiamboyu.

³⁸ Asu Pita ai sîmborî hoafi-yundürühî yahuya, “Munguambo mamamî se sîhei moaruwai hohoanîmo ra hîningîndîhi heli sîmborî hohoanîmo süngundîhindühî Sisasîndî ndürînambo hundüründeianî anîmbo God ai sîhei moaruwai hohoanîmo ra ambowi mbüsümbui. Ranî-süngundîhindanî anîmbo God ai sîheimbo Yifiafî Aboedî dagadürümbui.

³⁹ God ai Yifiafî Aboedî saimbo hoafi fîramündü masîhendî ranana se, sîhei nîmorî asu süngudîdî nîmorî hondü sîheimbo munguamboyo. Ranî-moatükunî ranana nindou munguambo God ai wand-anei yahundüreimbî aheimbo hoafi-yu masîhend-ane,” mehu.

⁴⁰ Pita ai amurî bîdîfîrî hoafi ranîfîhî pare haya wataporî-mbo-marandî. Ai hütîhoafi-yupurühî yahuya, “Se hîbadîhümbö, ngâ nindou moaruwai hohoanîmoyei-rîhîndeimbî ranî-babîdî-mbo moaruwaimbo-ndahimboyeyi.”

⁴¹ Pita hoafi wataporî-mbo-marandî ranai nindou afîndî ranaheimbo ngusûfoambe botîmareandûra hundürümeyei. Ranî-sîmboanî 3,000 nindou-yei Sisasîmbo anîhondümbö-rîhîndeimbî horîmbodîdî ranîfîhî pamareandî.

⁴² Nîmorehî nindowenihî ranai ranîhü Sisasîndî hoafi sowandümo homo-rundeimbî-yomondî yamundîfe hoafi hîmboriyeihî bîdîfîrî wandafî ranaheimbo fehêfendürî-mbohünda sesi mamî sahüsîhî Godîmbo dîdîbafîyahi marîhündî.

Sisasîmbo anîhondümbö-rîhîndeimbî ai mamî hohoanîmo süngumarîhindî

⁴³ Sisasîndî hoafi sowandümo homo-rundeimbî-yomondî warîsüngu God ai hepünîfeimbî moatükunî ramareanda nindou afîndî ranai yîhîmboyeyihî ahînîmarîhorî.

⁴⁴ Sisasîmbo anîhondümbö-rîhîndeimbî nindou ranai mamühîyahi nîmareimbo mamamî ahei napo ra ahei mamühî nahuraimayo.

⁴⁵ Ai ahei hîfî asu napo ra nindou ngorümbö sehîndühî ranîfîhîndî kakî sahümündî heli kakî ra nindou napokoate-yeimbîmbo sehi marîhündî.

⁴⁶ Munguambo si Godîndî worambe gugureahi marîhündî. Asu ai ahei worambe gugureahi nîmareimbo sahüsi rîhündühî aheimayo napo ra nindou ngorümbö ngusûfoambe hîhîfî-hîhîfî kapeihü sehi marîhündî.

⁴⁷ Nindou ranai munguambo si Godîmbo aboed-ani sei hohoanîmoyeia asu munguambo nindou ranai aheimbo hîhîfî-hîhîfî-yahündürî marîhündî. Munguambo si Adükari ai nindou bîdîfîrî semündündûra asu Sisasîmbo anîhondümbö-rîhîndeimbî nindou ranai afîndî safî tüküfe marandî.

3

Pita ai nindou mamî tîjarî moaruwaimbü aboedîmarirî

¹ Mamî nîmbambeahî Pita ai Son-dîbombo dîdîbafîfembohünda Godîndî worîna mahûfanî.

² Ranîyo ginîrî yipurî Aboedî Yipurî sei arîhünd ranîkîmî nindou tîjarî moaruwaimbü mamaruwa hoeimarînerî. Ahandî tîjarî ra hondî ai yahurai wakîrîmîndî hayamboyo munguambo si ginîrî nafîtambe ranîkîmî sahorîmîndei hei hîningîrîthoranî nîmarümbö nîmorehî nindowenihî Godîndî worîna heianî kakî moako-moakoyu-marandî.

³ Nindou ranai hoeireandane, Pita ai Son-dîbombo Godîndî worîna mahûfandamboyo kakî moakomayu.

⁴ Pita weimbo Son ai ahambo hîmboarî parînerî nîmbafanîmbo safanîya, “Yîhoehîmbo sowana hîmboyafî,” masafandamboyo.

⁵ Nindou ranai ahafanîmboya wambo kakî saimbo-mbayafanî yahu haya hîmbomayu.

⁶ Nga Pita ai hoafi yundowohū yahuya, “Ro moai kakī sīhambo saimbo sahamāndīhī, nga ro sīhambo mamī-moatūkunī ndahanī-mboyahī. Sisas Krai Nasaretī-hündī ahandī ngīnīndīnambo botīyafa hawa hafi,” mehundo.

⁷ Ranīyu Pita ai ahandī warīhondū watījarī kikīhīramündū mbura botīmarira nīmehūnō ahandī tījarī asu yimīndīho ranai ngīnīramāndīwōhū botīmefiyu.

⁸ Ai horīpīrīhoei piyu nūngu mbura mahu. Ai Pita weimbo-babīdīmbo Godīndī worambe hu nūngu wakīreandūhī hohorīpī-hohorīpiyu randūhī Godīmbo adūkar-ani mehu.

⁹⁻¹⁰ Munguambo nindou ranai fīfīrīhindī sapo nindou ranaiyu Godīndī worī ginīrī yipurī Aboedī Yipurī sei arīhündī ranīkīmī nīmarūmbo kakī moako-moakoyu-marandī. Asu hapondanī hoeirīhoranī nindou-mayu ranai hoahoanguhū Godīmbo aboed-ani yahu hoafīmayua nindou ranai nūngure-hayamboyo ranī-moatūkunī ra tūkūmefeyo sei hehi mahepūnahindī.

Pita ai Godīndī worambe hoafī bokamarīhendī

¹¹ Nindou-mayu ranai Pita weimbo Sonīmbo kikīhīrapūmündī nūnguambe nīmorehī nindowenihī afīndī ranai hepūnahi hehi Soromonīndī yibadī sei arīhündī Godīndī worambe ranīnambo pīpīmayei hehi.

¹² Pita ai nindou afīndī mahūsi ra hoeireandūrī haya hoafi yundūrūhī yahuya, “Is-raerīhündī nindou se nīmboe hepūnehinda? Se nīmboe yīhoefīmbo hīmboapoayei ahafandī ngīnīndī asu ai-ana mbumundī nindouwambo mbayafandī nindou ra aboedīmarīnerī sei hehimboa?”

¹³ Abraham, Aisak, Sekop asu sīhefī amoaoyei God ai ahandī ratūpurīyu-randeimbī Sisas ahambo ngīnīndī masagado, nga se hīfokoe-fimbōhūnda hūrūtūmbī nindouyei warīhūmarīhorī. Pairat ai aboedambo koarīhefīmbo hohoanīmoyuwane, asu se Pairatīmbo seiya, ‘Ro moai Sisasīmbo aboedambo koarīhefīmbo hohoanīmoyefī,’ masei.

¹⁴ Se moai aboedī sūrūhoeimbī ranahambo hohoanīmoyei, nga ahambo semūndūmbo hündī-mayo ranīyo asu yīfīarīyu nindou hīfokoare randeimbī-mayu ra masaharīmīndei.

¹⁵ Se nindoumbo koadūrūmbo-koadūrūmbo yanggīrī nīngombo nafi semīndīndūrī hombō-mayu ra hīfokoamarīhorī ranahamboane wataporīmbo-rīhu arīhündī.

¹⁶ Sapo se nindou hoeiarīhorī nda se fīfīrīhorī, ro Sisasīmbo anīhondūmbo-arīhoandī ranīmboyo nindou tījarī moaruwai nda aboedīmefiyu. Se munguambo aboedī hamīndī tūkūmefiyuwa hoeiarīhindī ra Sisasīmbo anīhondūmbofe ranīnamboyo.

¹⁷ Amongo-mamī asu rehī-mamī, ro fīfīrīheandī se Sisasīmbo ramarīhorī ra moai sīhei boboagorī nindou ranī-babīdīmbo nīnī-moatūkunīyo ramarīhindī ra fīfīrīhindī.

¹⁸ God ai ahandī hoafī hoafiyomo-rundeimbī-yomondī yasīmondī sūngure hoafiyuhūya, ‘Krais ai asūbusī ndemündū haya yīfīndūmbū,’ mehu. Ranīyo asu God ai haponda anīhondū ndanīsūngure hīnīngīmareanda tūkūmefeyo.

¹⁹ Ranīmbo-anīmbo se sīhei ngūsūfoambe hohoanīmō ngorū sūngundīhindūhī God sowana hīhīrīndahī dīdeiyantī anīmbo asu sīhei moaruwai hohoanīmō ra amboawi mbeyahuamboane. Rananīmbo Adūkarī ai fī hefe nīmarīmbo si ra koandīhembūi.

²⁰ Rawehindī anīmbo God ai nindou sīheimbo fehēfēndūrīmbo kafoarīrī hīnīngīmārīrī Krai Sisas ra, koandīherūmbūi.

²¹ Sapo horombo ahandī hoafī hoafiyomo-rundeimbī-yomondī yasīmondī sūngure hoafīmayu sūngu. Sisas ai sūnambe nūngu ngumbo God ai mungu-moatūkunī sīmborī tūkūfembo hoafīmayu ranambe tūkūndūfimbūi.

²² Horombo Moses yahuya, ‘Nindou mamī ro nahurai Godīndī hoafī hoafiyorambo Adūkarī God ai seambeahīndī kaboadīrī hīnīngīndīrūmbūi. Asu mungu-moatūkunī ai hoafīyuweimbī ra sūngundīhindī,’ mehu.

²³ Nindou Godīndī hoafī hoafiyu-randeimbī ahandī hoafī hīmborīyo sūngufekoate-ayei ana, God ai hīfokoandeira yīfīndeimboyei asu ngīrī Israerīyei sīrambeahīndīndei.

²⁴ Nindou Godīndī hoafī hoafiyomo-rundeimbī Samuer nūnguambe peyo haya sīnīmbo ahandī wagabe ra munguambo mamī ranī hoafīyo wataporīmborū homombo asu hapondanambe tūkefeyo.

²⁵ Se-ana Godīndī hoafī hoafiyomo-rundeimbī ahamundī ahūrī mam-anei. Asu God ai sīhei amoaoyei mamī-babīdīmbo hoafī fīramündū masīhendī ra sīheimbo-hūndamboane. Ai sīhei ape Abrahamīmbo hoafīyundowohū yahuya, ‘Sīhafī ahūrī ranahambo sūngunambo anīmbo munguambo nindou ndanī hīfīhī anīboadei ranahaimbo aboedī-aboedī-ndīheandūrī-mboyahī,’ mehu.

²⁶ Sīheimbo aboedī-aboedīfēndūra sīhei moaruwai hohoanīmō hīnīngīfēmbōhūnda God ai weangurūhī ahandī ratūpurīyu-randeimbī Sisas sīheimbo sowahī koamarīherū,” mehu.

4

Pita weimbo Sonimbo kansirindi hīmboahū pap+hoafimarupiri

¹ Pita ai Son-dibo nimoreh nindowenihimbo wataporimbo-rinandürüh nimbafandambe, Godimbo sesihou-rundeimbi-yomo, ami Godindi worihfandirundeimbi-yomondi bogori-yomo asu Sadyusi-yomo ai aheimbo sowahi hafomo tüküme fundi.

² Ahamumbo ngusüfoambe moaruwai marapuri ra sapo Kraisindi hoafi sowandifan hafan-rinandeimbi ranai nindowmboya, Sisasindi nginindinambo yifihündi botindahimboyei hoafi ra yamundi-marineanda ranimboyo ahafanimbo ngusüfoambe nginindi-marupiri.

³ Suda-yafe bogori nindou ranai Pita weimbo Sonimbo kikhirupindümo houmbo pap+hoafiyopirimbo mehomo. Nga asu nimbifembo yanggiri-mayoamboyo sümbo pap+hoafiyopirimboane yahomo houmbo karabusambe hningimarupiri.

⁴ Pita, Son ai wataporimbo-marinanda nindou afindi ranai hoafi wataporimbo-marinandira himboryei hehi Sisasimbo anihondümbo-marihindi. Nindou ahafandi hoafi himboryei hehi anihondümbo-marihindi ranana 5,000-yei.

⁵ Süngunambo ngorü sinambo Suda-yei hfandirundüreimbi, bogori nindou asu ahinümbi hohoanimo yamundu-rundeimbi ai Serusarem ngoafihü mafandundi.

⁶ Godimbo sesihou-rundeimbi, Anas, Kaiafas, Son, Areksander asu munguambo Godimbo sishou-rundeimbi-yomondi fikiminindi ai-amboani ranihü mafandihindi.

⁷ Ai Pita weimbombo sowapündümo ahamundi hīmboahū hningirupiri houmbo düduripirüh yahomoya, “Se nin-inginindinamboyo rani-moatükunira ramarineanda?” mehomonamboyo.

⁸⁻⁹ Pitandi fiambi Yifiafi Aboedi ranai tüküfehüyo simbori hoafiyapurüh yahuya, “Hfandirundeimbi asu bogori nindou, se nindou tjarat moaruwaimbü ranahambo aboedi moatükunira ramarhoandi ranimboyo yihoehimbo düduwefundi? Asu düdi aboedimariri yahomomboemo yihoehimbo düduwefundi?”

¹⁰ Refe ana ro hohoanimo yehani munguambo se-anemo asu Sudahünd-anei nda fifirindhindi, nindou ranai ana Sisas Nasaretihündi ahandi ndürinamboyo aboedi tüküme fiyu. Se nim keimbi karihendeimbi fihitikorihorimindei pamarihori, nga asu God ai yifihündi botimariri. Nindou ndanai tjarat moaruwaiyus, nga Sisasindi nginindinambo aboedifi haya haponda shei wagabe ndanüngu.

¹¹ Sisas ai ana,

‘Kambohoani worimboru-rundeimbi nindou ai ambe mehomoysi, nga asu wori nginemindimbohünda bogimondi kambohoani noumbofi tüküme fiyu.’ *Buk Song 118:22*

¹² Sisasimbo yanggiriyo hifi ndanihü God ai nindou aboedambofembo nginindi masagado. Ahandi süngu animbo sihiri aboedambo-ndahumboyefi asu ai yanggiri animbo nindou aboedambo-ndeamunimbui,” mehu.

¹³ Suda-yafe bogori nindou ranai fifirundi Pita weimbo Son ai moai skuri-yafani, nga moanindi nindou-yafani yihimbokoate-wataporimayafandamboyo nindou ranai mahepünafundi. Raniyo horombo Sisas babidimbo hoahoangomo marundi ra ai fifirimarundi.

¹⁴ Nimboe sapo nindou aboedimarineri ranai ahafandi fikimi manüguwamboyo asu ahafanimbo nin akidou-amboani hoafikoate-memo.

¹⁵ Suda-yei bogori nindou ranai hoafimemonda Pita ai Son-dibo tüküyafine hena mahafani. Ai hafandanimo bogori nindou ranai nimarimombo ahamundihoaribogosi mborindüwurimefundi.

¹⁶ Ai hoafiyomondüh yahomoya, “Nindou ndanahafanimbo nin nünügu-mandihupira? Munguambo nindou Serusarem ngoafihündi ai fifirindhindi sapo ai hepünifeimbi moatükunira ramarineandi ra. Nga rani wambo asu sihiri ngiri didimondüh wani mbisefi.

¹⁷ Nga rani hoafi ra munguambo nindowmbo goago wakinde-amboemböhünda yowanimbisefomboane. Yowanimbisefani animbo nindowmbo Sisasindi ndürinarahambo wataporimbo-yondürikoate-mbeyafandamboane,” mehomo.

¹⁸ Ai asükaiyomo mningiyomo hürihauptiri houmbo yahomopiriya, “Se yowanis Sisasindi ndürinarahambo nindowmbo wataporimbo-yondüri asu yamundifendürirapoani,” mehomo.

¹⁹ Nga asu Pita ai Son-dibo simbori hoafiyafandüh safaniya, “Nin-hohoanimo God ai yifirayura se türüboadundi. Ro sishamundi hoafi süngu-mandihoyo asu Godindi hoafi süngu-mandihoyo?”

²⁰ Sapo ro nîne-moatükunî hoeiriho asu hoafi hîmboriye marîhoandî ranahambo wataporîmbo-hündambo ngîrî ro yafambe kîkîhî-ndîhoamîndehî,” mehu.

²¹ Ai moai ahafanîmbo karabusî-feprîmbo nafi fîfirundî, sapo nindou muŋguambo ai hepünîfeimbî moatükunî ramarîneandî ranîmbo Godîmbo adûkar-ani seihû wambo. Ranîyo Suda-yei bogorî nindou ranai Sisasîndî ndürî ranahambo wataporîmboyo asu nindou yamundîferambo ngînîndî hamîndî yowanî yahomo mburumbo asûkai aboedambo koamarîhaupîrî.

²² Nindou hepünîfeimbî moatükunî rarîneandühî aboedîmarînerî ranana 40 hîmbani ŋgasûnde-andeimbîyu.

Anîhondümborîhindeimbîyei dîdîbafîfe hoafi

²³ Suda-yafe bobaogorî ranai Pita weimbo-babîdîmbo hoafi dîdîboado-marundî. Ranîyafanî ranîhündambo ai mamî anîhondümborîhindeimbî aheimbo-so hîhîreafîne hafanî Godîmbo sîhou-rundeimbî bogorî asu Suda-yafe bobaogorî wataporîmbo-marundî ra wataporîmbo-marînandî.

²⁴ Sisasîmbo anîhondümborîhindeimbî nindou ranai ranî hoafi ra hîmboriyei hehi muŋguambo Godîmbo dîdîbafîyeihî seiya, “Adûkarî serandî hîfî, sünü, sîrîwara asu muŋgu-moatükunî ranambe eŋgoro ra nafîmarandî.

²⁵ Horombo yîhoefî amoa Defit sîhafî ratüpuriyu randeimbîmbo Yifiafî Aboedîndî süngu se hoafîyafühî safîya,

‘Nîmboe muŋguambo hîfîhündî nindou ra ŋgînîndayeî?

Asu nîmboe nindou ranai ŋgusûfo hohoanîmo-koate hoafi fîrarîhümündî?

²⁶ Hîfînîndî adûkarî bobaogorî nindou ranai

yifîarîmbo yahomo houmbo guguriyafu hoafi fîrarîndümo.

Ran-ane hîfandî-rundeimbî bobaogorî ranai

Adûkarî asu Kraîs nindou aboedambofembo kafoarîrî hînîŋgîmarîrî

ahafanîmbo hîfînambo-feprîmbo hoafi fîrarîndümo,’ masafî.

Buk Song 2:1-2

²⁷ Herot, Pondius Pairat, Suda-yafe ndîfo asu Suda ai Serusarem ŋgoafîhû mamühîyahi Sisas Kraîs sîhafî ratüpuri, ratüpuriyu-randeimbî se nindoumbo aboedambofembo kafoarîworî hînîŋgîmarîworî ranahambo hoafi fîmarîhümündî.

²⁸ Nindou ndanai ndanî-moatükunî ramarîhindî ra sîhafî yifîrî sünguyo, sapo se horombo sîhafî ŋgînîndînambo hoafi fîrandîfühî ndanî-moatükunî nda tükümbîfeyo-wamboane safî masîhawandî sünguyo.

²⁹ Asu haponda Adûkarî se yîhoefîmbo yîhîmbombîyeia sei hehi hoafi wataporîmbo-marîhündî ra hîmborîndafî. Sîhafî ratüpuriyefî-rîhundeimbî yîhoefîmbo fandîhawamunanî anîmbo yîhîmbokoate-sîhafî hoafi ra wataporîmbo-ndîhumboane.

³⁰ Asu se sîhafî warî aŋgünümbî nendîyei-wamî nandowandûranî aboedîndahîndühî Sisas sîhafî ratüpuriyu-randeimbî ahandî ndürî süngu hepünîfeimbî moatükunî ratüpuriyndafî.”

³¹ Ai rarîhi Godîmbo dîdîbafîyei kîkîrîhümündianîyo, worî guguriyahi nîmareimbîmayo ranai yabadîmarandî. Ranîyo Yifiafî Aboedî ranai ahei flambe tüküfehüyo yîhîmbokoate Godîndî hoafi ra wataporîmbo-marîhündî.

Sisasîmbo anîhondümborîhindeimbîyafe fehefe hohoanîmo

³² Muŋguambo anîhondümborîhindeimbî ranai hohoanîmo mamamberîhi hehi mamî hohoanîmo süngumarîhindî. Ranîyo asu ahei napo ra moai yîhoefî yanŋîr-ane sei, ŋga nindou mamamî ahei napo ra muŋguambo aheimayo.

³³ Hoafi sowandümo homo-rundeimbî ai God Sisasîmbo yîfîhündî botîmarîrî hoafi wataporîmbo-marundî ra ŋgînîndîyo. Ranîyo asu God ai nindou ranaheimbo fehefendürîmbo hohoanîmo-yundürîhî afîndî aboedî-aboedî-mareandürî.

³⁴⁻³⁵ Nindou afîndî ranambeahîndî moai mamî ai-amboanî nînî-moatükunî mbonîmboramündu. Nindou hîfî asu woreimbî-mayeî ranai kakîfîhî koarîhehi mburîhû kakî ra sahümündî hei hoafi sowandümo homo-rundeimbîmbo sehinda ai nindou napokoate-yeimbî mbonîmbo-rîhümündianî yimburundürî marundî.

³⁶ Nindou mamî ahandî ndürî Sosep ranîhû manüŋgu asu ranîyo hoafi sowandümo homo-rundeimbî ai ahambo ŋgorî ndürî Barnabas kamafoarîwurî. Ndürî Barnabas ranana ahandî nîmîndî ra ŋgusûfoambe ŋgînîramîndî randeimb-ane. Asu aiana Rifai sîrambeahîndî Saiprusîhündîyu.

³⁷ Ai hîfembüyu hayamboyo hîfî ra kakîfîhî sai mbura kakî ra semündü hu hoafi sowandümo homo-rundeimbîmbo masagapurî.

5

Ananias asu Safaira yifimayafe

¹ Nindou mamî, ahandî ndürî Ananias, ai ahandî nîmorehî Safaira-dîbo hîfî bîdîfirî nindou ngorumbo kakîfîhîmbo masabînando.

² Ai kakî ra ahamböhünda bîdîfirî masîhenda nîmorehî ai-amboanî fîfîreandî. Nga asu bîdîfirî yangîrî semündü hu hoafî sowandümo homo-rundeimbîmbo masagapurî.

³ Asu Pita ai hoafîyundowohü yahuya, "Ananias, nîmboe Satan ai sîhafî ho-hoanîmoambe nîmarumbo Yîfiáfî Aboedî ranahambo wosîhoafî-randühî kakî hîfî-hündî masowandîfî ra bîdîfirî dîbonapî-marowanda?"

⁴ Se hîfî masawandî ra sîhafî hohoanîmo yangîrîyo, asu kakî masowandîfî ra se nîni-moatükunî refemboayafî ra sîhafî hohoanîmo yangîrîyo. Nga asu nîmboe se rasüngumarowanda? Yîhoefîmbo-yopoanî wosîhoafî hoafîmayafî, nga Godîmboyo wosîhoafî hoafîmayafî."

⁵⁻⁶ Pita ai hoafîmayuwa Ananias ai hîhîmborî-yuhündamboyo yîfî pîmayuwa akohandî nîmorî ai ahandî fî-nîmoko ra hoearînambo hîmondîwurî sowarîndümo homo dîbonapî-marûwurî. Ranîyo nindou afîndî ranai ranî hoafî ra hîmborîyei hehi yîhîmbomayeî.

⁷ Ahandî nîmorehî ai ranî-moatükunî ramefeyo ra moai fîfîreandî, ranîyo ngîmî awa hohayamboyowane, ai asûkai maho.

⁸ Pita ai ranahambo düdureandühî yahuya, "Se hoafîyafîndîrî, hîfî-hündî kakî masowandîfe ra ndearamboyoai?" mehuamboyo. Asu sîmborî Safaira ai hoafîyowohü yahoya, "Yînî, ra ndearîyo," mehoamboyo.

⁹ Asu Pita ai ahambo sîmborî hoafîyundowohü yahuya, "Se nîmboe sîhafî nîdowenihî-dîbo Adûkarîndî Yîfiáfî ranahambo refe hoeifembo hoafî fîmarînandîfe? Hoeiro, nindou sîhafî nîdowenihambo hîfîkamarûwurî ranai yîpurîkîmî anîngomo. Asu sîhambo amboanî ndowandümonînî ngomo hîfî kandunînamboemo," mehuamboyo.

¹⁰ Hoafî nîngoombe Safaira ai Pitandî yîrîkîmî peyo yîfîmayo. Ranîyo nindou akohoandî ranai sîfomo hoeirunda yîfîmayowamboyo sowandümo homo ahandî nîdowenihandî fîkîmî hîfî kamarundî.

¹¹ Ranîyo Kraîsîndî nendî-yei asu amurî bîdîfirî ranîyei ranî hoafî ra hîmborîyei hehi yîhîmbomayeî.

Hoafî sowandümo homo-rundeimbî ai hepünîfeimbî moatükunî ramarundî

¹² Hoafî sowandümo homo-rundeimbî ai nindou-yei mbusümo hepünîfeimbî moatükunî ramarundî. Ranîyo anîhondümborî-hîndeimbî nindou ranai Godîndî worambe Soromonîndî Yîbadî sei arîhündî ranîhü gugurîmehîndî.

¹³ Nindou bîdîfirî ranai moai ai-babîdîmbo fandîhîndî, nga ai aheimbo ahînimayeî.

¹⁴ Ranîyo nîmorehî nîdowenihî afîndî hamîndî ranai Adûkarîmbo anîhondümborî-hîndühî, asu weangurühî anîhondümborî-hîndeimbî manîboadeî aheifîhî pamarîhîndî.

¹⁵ Ranîmbo-hündamboyo nindou ranai angünûmbî nendî fufurîhümû-ndîndürî heî nafî hohü fondîwamî asu hoaparî foasîhi heî kurîmarîhîndürî. Ai hohoanîmo-yeîhîya, Pita ai ngu ngasündeandanî hüfîhamîndînambo ahandî hüfîhamîndîhündî yîfiáfî ranai boakîmbîfoareanda sei heî.

¹⁶ Serusarem ngoafîkîmî ngoafî adaburo ranîhündambo nindou afîndî ranai angünûmbî asu moaruwai nendî nîmareimbî fufurîhümû-ndîndürî tükûmehîndî. Ranîyo nindou munjuambo ranai aboedîmehîndî.

Suda-yafe bogorî ai hoafî sowandümo homo-rundeimbîmbo yowanî mehomopurî

¹⁷ Hoafî sowandümo homo-rundeimbî ai ranî-moatükunî ra ramarunda Godîmbo sîhou-rundeimbî ai Sadyusî-babîdîmbo ngînîndî-memo.

¹⁸ Ranîyo ahamumbo kîkîhîrîpundümo mburumbo karabusambe hînîngîmarupurî.

¹⁹ Nga asu nîmbokoanî Adûkarîndî sünambeahîndî nendî ai karabus worî yîpurî ra sübüdîmarîhenda tükûmefundî. Ranîyo sünambeahîndî nendî ranai hoafîyuhü yahuya,

²⁰ "Ngomo Godîndî worambe nîngomombo nîmorehî nîdowenihîmbo sîmborî hohoanîmo ranahambo wataporîmbo-ndündürî," mehupurî.

²¹ Ranîyo hoafî sowandümo homo-rundeimbî ranai ranî hoafî ra hîmborî-yomo houmbo Godîndî worîna siambe hondü homo nîmorehî nîdowenihîmbo yamundî-marundürî.

Godîmbo sîhai-randeimbî ai ahandî wandafî-babîdîmbo tükûyafundühî-yomo Suda-yei kansîr asu bogorî hondü ahamumbo gugurîfe wataporîmbo hoafîmemo. Ranîyo

nindou bîdîfirî hoafi sowandümo homo-rundeimbîmbo karabus worambeahîndî sepurîmîndîmbo koamarî-houpurî.

²² Nga asu nindou ranai homo hîmboyomondane, hoafi sowandümo homo-rundeimbî ranai karabusî worambe moai nîmarîmo. Ranîyo hîhîriyafu homo Suda-yei bogorî ranahamumbo hoafîmemopurî.

²³ Ai homo hoafîyomondühî yahomoya, “Karabus worî yipurî ra paru mburumbo karabus hîfandîru-rundeimbî ai yipurî hîfandu manîngomo. Nga asu yipurî sübüdhoeühî hîmboyefane, worî yanggirî mafondaro,” mehomo.

²⁴ Karabus worî hîfandîru-rundeimbî-yomondî bogoriyu asu Godîmbo sesi sîhou-rundeimbî-yomo ai ranî-moatükunî ranahambo nününgufemboyo yahomo houmbo afîndî hohoanîmo-memo.

²⁵ Nindou mamî ranai süni hoafîyupurühî yahuya, “Hîmborîyomo, nindou se karabusîmarüpurî ranana Godîndî worambe nîmorehî nindowenihîmbo yamundundürühî mbanîngomo,” mehu.

²⁶ Ranîyo bogorî-mayu ranai ratüpurîyomo-rundeimbî sepurîmündü haya homo hoafi sowandümo homo-rundeimbî ra masîwapundümo. Nga asu nindou yamundîmarundürî ranaheimboya, “Yîhoefîmbo nîmoeinambo ndîhîmunîmboyei,” yahomo houmbo moai nîni nününgurüpurî.

Hoafi sowandümo homo-rundeimbî ranai yîhombokoate-kansîrîmbo Godîndî hoafi wataporîmbo-marundî

²⁷ Karabus hîfandîrundeimbî nindou ranai sowapurîndümo homo guguriyafu wataporîmbo-marundî ranambe Suda-yei bogorî-yomondî hîmboahü wagabe hîniñgîmarupurî. Godîmbo sîhai-randeimbî ai düdureapurühî yahuya,

²⁸ “Ro sîhamumbo nîmorehî nindowenihîmbo nindou ranahandî ndürî ranahambo wataporîmbo yowanî masefî. Nga se wataporîmbo marunda muñguambo nindou Serusarem ñgoafîhü ranai sîhamundî hoafi ra hîmborîmayei. Ran-ane se yîhoefîmboya, se-rurî nindou ranahambo hîfokoamarüwuri yahomo houmbo papîhoafarîmunî,” mehomondamboyo.

²⁹ Asu Pita ai hoafi sowandümo homo-rundeimbî bîdîfirî-babîdîmbo niñgomombo sîmborî hoafîyupurühî yahuya, “Ro Godîndî hoafi yanggirî anîmbo süngundîhumboyeft, ñga ñgirî hîfi ndanîhündambo nindou-yei hoafi ana süngundîhundî.

³⁰ Se Sisasîmbo nîmî keimbî karîhendeimbîfîhî tîkoründümo parüwuri mburümbo hîfokoa-marüwuriyosî. Nga sîhefî amoaoyei God ranai yîfîhündî botîmarirî.

³¹ God ai sînambe serümundî hafu ahandî warîhondü waranî nindou sîhefîmbo aboedambofembo bogorîmborirî hîniñgirîra anüñgu. Ahandî süñgu anîmbo muñguambo Suda ai moaruwai hohoanîmo hîniñgîndîndîhindühî aboedî hohoanîmo süngundîhinda ahei moaruwai hohoanîmo ra amboawi mbüsümbui.

³² Ranî-moatükunî God ai ramareandî ra hoerîhu hoahu anîhond-ane sefî wataporîmborîhu arîhundî. Asu Yîfiatî Aboedî ai-amboanî anîhond-ane yaho arandî. Asu muñguambo nindou dîdiyeyei Godîndî hoafi süngurîhinda ranaheimbo Yîfiatî Aboedî sagadürî arandî,” mehu.

Gamarier ai kansîrîmboya hoafi sowandümo homo-rundeimbîmbo hîniñgirîrou-safîndüpurî mehu

³³ Pita ai ranî hoafi ra hoafîmayuwa Suda-yei bogorî nindou ranai ñgîniñdîyomondühî hoafi sowandümo homo-rundeimbî ranahamumbo hîfokoeffepurîmbo hohoanîmo-memo.

³⁴ Nga guguriyafu wataporîmbo-marundî ranambe ahînûmbî hohoanîmo yamunde-randeimbî nindou Farisîhündî mamî ahandî ndürî Gamarier ahambo ahîniyeyî rîhündembî manüñgu. Ranîyo hoafi sowandümo homo-rundeimbî ranahamumbo guguriyafu wataporîmbo-marundî ranambeahîndî akîdou tükümbeafundî mehu.

³⁵ Hoafi sowandümo homo-rundeimbî ranai botîyafu houmbo homondane Gamarier ai kansîrî ranahamumbo haofîyupurühî yahuya, “Israer nindou se ranî-moatükunî ra hohoanîmondîmo hoeindundühî anîmbo randundî mehupurî.

³⁶ Se Tadius tüküfî manüñgu ra fîfirîndai. Ai hoafîyuhü yahuya, ‘Ro adükarî bogorî nindou-anahî,’ mehua 400 nindou ahambo süngumarurî. Nga ahambo gafman ai hîfokoamarîwura ahambo süngururü-rundeimbî ai fefondühî ahamundî ratüpurî ra hîniñgîmarundî.

³⁷ Asükai süngunambo gafman ai ndürî semîndambe Garirîhündî nindou mamî ahandî ndürî Sudas amboanî gafmanî-babîdî yîfiarîmbo nindou bîdîfirî masepurîmündü. Ai ahambo süngururü-rundeimbî masepurîmündü, ñga ahambo hîfokoa-marîwuramboyo ahambo süngururü-rundeimbî ranai mafefundî.

³⁸ Ranîmboane ro haponda sîhamumbo hoafepapurî, Se nindou ndanahamumbo nîni nîningu-fepurîpoanî. Ranîmoatükunî ai rawarundî ra hîfi ndanîhündambo nindou-yomondî ratüpurayo ana, ngîrî aboedîndo.

³⁹ Asu ranîmoatükunî ra Godîndî-mayoayo ana, se ngîrî yowanî mbîsîmo kîkîhî-ndüpurîndümo. Rawarundî ana, se God-babîdîmbo-anemo yîfiar-ayomo,” mehuamboemo.

⁴⁰ Suda-yafe bogorî ranai Gamarierîndî hoafi sünggurundühi hoafi sowandümo homorundeimbîmbo mîngîyomo hürîhouपुरa mahomondamboyo huburupurî mburumbo moanî koarîhouपुरühi yahomoya, “Se yowanî nîmorehî nîdownenîhîmbo Sisasîndî ndürî ranahambo wataporîmbo-yondürîpoanî,” mehomopurî.

⁴¹ Ranîyo hoafi sowandümo homorundeimbî ranai hîhîfî-hîhîfî kapeihî mahomo. Sapo God ai ahamumbo Sisasîndî sünguna tîngîfo masagapurî ranîmbo.

⁴² Ranîyo munğambo si Godîndî worambe asu nindou-yei worambe homo aboedî hoafi yamundî-rundürühi nindou ranaheimboya, Sisas Kraisi ranana God ai ahandî nendambo aboedambo-fendürîmbo kafoarirî hîningî-marir-ani, mehomo.

6

Hoafi sowandümo homorundeimbîmbo fehefembo nindou 7 kafoaru hîningîmarupurî

¹ Ranîsîmboanî sünggurîhindeimbî ranai afîndî hamîndî tükümehîndî. Ranîyo asu sünggurundeimbî Grik hoafi hoafümbî ai Aram hoafi hoafümbî ranahamumbo ngîndîmarundürî. Ai yaru hoafiyomondühi yahomoya, “Munğambo si sehündî nindou sesîkoate-yeimbî ranaheimbo farîhehindürî arîhündî, nga nîmorehî kai rohündî ranaheimbo ana moa farîhehindürî rîhündî,” mehomo.

² Ranîyo hoafi sowandümo homorundeimbî 12 ranai munğambo sünggurîhindeimbî mborai yahomo hürîhoundürî houmbo hoafiyomondühi yahomoya, “Asu ro Godîndî hoafi bokarîhefe ra hîningîfe hefe sesî yimbufe ana, aboedî hamîndîyopoanî.

³ Ranîmboane wandafî mamî se sîheiambeahîndî nindou 7 ndofe fîfîrîfe ho-hoanîmo asu Yîfiafi Aboedî ahamundî fiambe nîmarîpureimbî kaboadu hîningîndüpurî. Rananîmbo sîhîrî ranî ratüpurî ra hîfandîmbo ahamumbo hîningîndîhu-purîmboane.

⁴ Rananîmbo asu ro nindoumbo Godîndî hoafi yamundîfe asu dîdîbafîfe ra randîhumboane,” mehomo.

⁵ Munğambo nindou ranai ranî hohoanîmo ranahambo yîfirîmayei. Ranîyo Stifen ngîndî anîhondümbore haya Yîfiafi Aboedî ahandî fiambe adükarî nîmaroweimbîyu, Firîp, Prokorus, Nikanor, Timon, Parmenas asu Nikoras Suda-yafe ndîfohündî ahei rotu sünggureandeimbîyu.

⁶ Nindou ranahamumbo hoafi sowandümo homorundeimbî-yomondî hîmboahü hîningîmarupurî. Ranîyo ranî ratüpurî ra refembohünda kafoefe hîningîfembo ahamundîwamî warî nandu houmbo dîdîbafîmefundî.

⁷ Ranîyo Godîndî hoafi ranai munğambo hîfi hoahoangohü Serusaremîhü nindou sünggurîhindeimbî ranai adükarî tükümehîndî. Ranîyo asu Godîmbo sîhou-rundeimbî afîndî ranai hoafi ra hîmborîyomondühi anîhondümbomarundî.

Suda ai Stifenîmbo papîhoafîmarurî

⁸ Stifenîmbo God ai aboedî-aboedîrîrîhî ngîndî masagadowa nîmorehî nîdownenîyeyî mbusümo hepünîfeimbî moatükunî yare marandî.

⁹ Asu Suda-yafe rotu, moanî ratüpurambeahîndî aboedambomehîndî sei arîhündî ranambeahîndî nindou bîdîfîrî ranai tüküyafu Stifen babîdîmbo hoafînambo sîmborî hoafi-memo. Aiana Sairini, Areksandria ngooafi asu Sisiria, Esia profens hündî-yomo.

¹⁰ Nga asu Yîfiafi Aboedî ranai Stifenîmbo farîherühî ahandî hoafi ranai ngîndîndîyo haya ndorîhoeimbî-mayo moai ai-babîdîmbo hoafînambo sîmborî-sîmborî-yomo.

¹¹ Ranîyomo nindou bîdîfîrambo dîbo hütî-hütî-marüpurî ho hoafîyowohüya, “Ro hîmborîyefanî Stifen ai Moses asu Godîmbo tîrîfoefe hoafîmayu,” yahombo.

¹² Ramehomo-ndamboyo Suda-yafe bobaogorî, ahînübî hohoanîmo yamundurundeimbî asu nindou munğambo aheimbo ngusüfoambe moaruwarî-marandürî. Ranîyo homo Stifenîmbo kîkîhîrundümo houmbo Suda-yafe bobaogorî-yomondî fandîfe hoafi fîfîrîfe ranambe sowaründümo mahîfomo.

¹³ Ranîyo nindou bîdîfîrî sowapurîndümo hîningîmarupurî tîkefehefe Stifenîmbo wosîhoaforyuhüya, “Nindou ndanî ana Godîndî worî asu Mosesîndî ahînübî hohoanîmo ranahambo tîrîfoefe hoafîmayu.

¹⁴ Ro hîmborîyefanî ai hoafîyuhü yahuya, ‘Sisas Nasaretîhündî ai worî nda bîrîboade mbunda asu Mosesîndî hohoanîmo horombo sîhefîmbo masendî ra ngorü-sünggundeambui,’ mehu,” mehomo.

¹⁵ Munguambo nindou hoafi fifirifembo gugurimefundî ranai Stifenîndî ngusumboarame hoeirundane, ahandî ngusumboarî ranai sünambeahîndî nendî-yomondî ngusumboarî nahuraimayo.

7

Stifen ai kansirîmbo hoafi bokarîmarîhendî

¹ Godîmbo sîhai-randeimbî adûkarî bogorî ranai Stifenîmbo düdürirühî yahuya, “Ndani-moatükunî wataporîmbo-arundî ra anîhondüyo?” mehuamboyo.

² Asu sîmborî Stifen ai hoafîyuhü yahuya, “Amoŋgo mam-anemo asu ape mam-anemo, awi se wandî hoafi hîmborî-yomo. Sîhefî amoa Abraham ai Haran ŋgoafînambo hokoate Mesopotemia hîfîhü nüŋguambe Adûkarî God Ŋŋîndeimbî ranai ahambo-o tükümeŋyü.

³ Ranîyo God ai hoafîyundowohü yahuya, “Sîhafî hîfî asu fikîmîndî hîndîngîndo hawa ŋgorü hîfî ro nafuindahani ranînambo ŋgafi,” mehundo.

⁴ Ranîyo Abraham ai Kardîa hîfî hîndîngîre haya hu Haran ŋgoafîhü manüŋgu. Asu ahandî afîndî ai yîfîmayuamboyo God ai koamarîheira haponda se anîŋgomo ndanîhü hîhîrîfî sünî manüŋgu.

⁵ God ai moai Abrahamîmbo hîfî ra akîdou-amboanî kikîreando. Ŋga Abraham ai nîmorîkoate-yuambe God ai hoafîyuhüya, “Hîfî nda ndahanînanî sîhafî nîmorî asu ahurîhoandî ahei hîfîndîmboe,” mehundo.

⁶ God ai Abrahamîmbo ndare hoafîyundowohü yahuya, “Sîhafî ahurîhoandî ranai hîfîkoate-ndei hehimbo ŋgorü nindou-yei hîfîhü ŋgei nîmboeimboyei. Rananîmbo nindou ranî hîfîhündî ranai 400 hîmbanî aheimbo moanî ratüpurîyei rîhündembîmbo ndîhindürühî moaruwaimbo-ndîhindürîmboyei.

⁷ Ŋga asu süŋgunambo ana nindou dîdîyei aheimbo moanî ratüpurîyei rîhündembîmbo-arîhindürî ranaheimbo tîŋrîfo ndahandürîmboyahî. Asu süŋgunambo ahei nîmorî ai ranî hîfî ra hîndîngîndîhi hehî ndühî dîdei wambo ŋgusüfo pandîhindîrîmboyei.

⁸ Fîhoearî kefe tîrîhefe hohoanîmo ra God ai Abraham-dîbo hoafi fîramündî masîhendî. Ranîyo süŋgunambo Abraham ai ahandî nîmorî Aisakîmbo 8 sîyuambe fîhoearî kari tîrîmarîherü. Aisak amboanî ahandî nîmorî Sekopîmbo hoearî kari tîrîmarîherü, asu Sekop amboanî ahandî nîmorî 12 sîhefî amoa mamî ahamumbo ramareapurî.

⁹⁻¹⁰ Sekopîndî nîmorî apodoho mamî-memo ranai ahamundî akîdî Sosepîmbo yîboaruko-rüwurihî-yomo Isipînambo moanî ratüpurîyo randeimbî nindoumbo-fembo nindou-yomondî warîhümarîwuri. Ŋga God ai, ai-dîbofîhî ahandî tîŋrîfo ranambeahîndî aboedambomarîrî. God ai Sosepîmbo ndorîhoeimbî fifirîfe masagado ranîmbo ahandî adûkarî bogorî ranai ahînrîrühî hohoanîmoyundo marandî. Ranîmboyo Isipîyafe adûkarî bogorî ranai gafnanî-yomondî adûkarî bogorîmbomarîra ahandî worambe munŋu-moatükunî eŋgoro ra hîfandîmarandî.

¹¹ Ranîyo süŋgunambo Isip asu Kenan hîfîhü yahîmo afîndî tüküfehü nümbürîhündî sesî yapataparîyohü sesîkoate-yeihî wembo afîndî tükümeŋyü. Ranîyo Sekopîndî nîmorî sîhefî amoa mamî ranai sesîkoate-memo.

¹² Ŋga asu Sekop ai Isipîhü wit eŋgoro hoafi hîmborîyu haya ahandî nîmorî sîhefî amoa mamî ra weaŋgurühî hondü koamarîhepurî.

¹³ Asükai hîhîrîyafu mahomondamboyo Sosep ai ahandî amoŋgo mamîmbo ro Sosep-anahî mehua asu Isipîyafe adûkarî bogorî ranai Sosepîndî amoŋgo mamî ra fifirîmareapurî.

¹⁴ Ranîyo Sosep ai ahandî afîndî Sekop asu fikîmîndî 75 nîmorehî nindowenihî ra semîndîndürî Isipînambo homböhünda nindou koamarîhepurî.

¹⁵ Ranîyo Sekop ai ahandî nîmorî-babîdîmbo homo Isipîhü nîŋgomombo sîhefî amoa mamî ra ranîhü munŋu yîfîsafîmemo.

¹⁶ Ranîyo asu ahamundî fi-nîmoko ra Sekem ŋgoafînambo sowapurîndümo mahîfomo hîfî-kefepurîmbohünda. Sapo Sekem ŋgoafîhü horombo Abraham ai Hamorîndî nîmorî-yomondî-mayo yîfî samboefembo hîfî kakînambo pemîmayu ranambe samboefepurîmbohünda.

¹⁷ Horombo God ai Abraham-dîbo hoafi fîramündî masîhendî ra asu anîhondü tüküfehü Israerîhündî nindou Isipîhü anîmboei ranai afîndî safî tükümehindî.

¹⁸ Asükai süŋgunambo nindou mamî Sosepîmbo fifirîfîkoate ai adûkarî bogorîmbofi tüküfî haya Isipî hîfandîmarandî.

¹⁹ Raníyo süngudí adúkarí bogorí-mayu ranai síhefí amoaó mamímbo wosíhoaforí-randüríhí aheímbo moaruwaimbo-mareandürí. Raníyo aheí nímorí ra yífsafímbeyeia yahuhaya moanambühí híníngífendürímbo hütíhoafímarandürí.

²⁰ Raní-símboaníyo Mosesímbo hondí ai wakímarímíndoa aboedí hímbo mayua asu God ai ahambo hohoanímó-mayundo. Raníyo Mosesímbo ahandí afíndandí worambe ngímí amoaó hífandímaríhorí.

²¹ Asu Mosesímbo moanambühí masíhehoramboyo Isipí-yei adúkarí bogoríndí nímoréhí nímorí ai serímíndí haya ahandí nímorímbo moanguimarí.

²² Raníyo Isipíhündí ranai Mosesímbo aheí muñguambo hohoanímó aboedí ra yamundímaríhorí. Asu ai ngíníndí nindouyu haya muñgu-moatükuní ai hoafíyuhú yare marandí.

²³ Moses ai 40 hímbaníyu haya ahandí nendí Israer aheímbo ho hoeífendürímbo hohoanímó-mayu.

²⁴ Moses ai huane Isipíhündí nindou mamí ai Israeríhündámbo moaruwaimbo-marírí. Raníyo Israeríhündí-mayu ranahambo hoarehírümündí haya Isipíhündí-mayu ranahambo buburürí hífokoamarírí.

²⁵ Moses ai ahandí nendambo hohoanímoyuhúya, God ai wandí warí süngu afaríhendürí ra fífírímbríhí-ndamboane mehu, nga ai moai fífíríhíndí.

²⁶ Ngorü sinambo asúkai huane Israeríhündí yimbu ranai yifíarí-mayafandamboyo kíkífeperímbo mehu. Raníyu hoafíyupírühí yahuya, 'Se nímboe símborí buburürí-ayafandí, nga se-ana apodoho-anafaní,' mehupírí.

²⁷ Raníyu nindou ngorü, ngorü-díbo yifíarí botímareandí ranai Mosesímbo nínindirí pírirühí yahundoya, 'Düdi síhambo yíhoeí bogorímbo asu nindou yíboboferambore híníngímareanína?

²⁸ Se hamaní Isipíhündí hífokoamaríworí nou asu wambo hífokoa-mandowandíríyo?' mehuamboyo.

²⁹ Moses ai raní hoafí hímboríyu haya Isipí hífí híníngíre haya hu Midian hífíhú manüngu. Ai raníhú nüñgumbo sünguna nindouwenihí nímorí yimbu kamareapírí.

³⁰ Asu 40 hímbaní howane süngunambo sünambeahíndí nendí ranai Mosesímbo-so nímí-wohí furíkoate-reandühí Sainai wafukímí nímíwamí hai imamí ambere tükümeñíyo.

³¹⁻³² Moses ai raní-moatükuní ra hoeire haya hepünífi afíndí hohoanímoyuhú akímí türüfoefe hoeífembo mahu. Raníyo Adúkarí ai hoafíyundowohú yahuya, 'Ro síhafí amoaó mamí, Abraham, Aisak, Sekop ahamundí God-anahí,' mehuamboyo Moses ai híhamíndaríyuhú hoeífembo yíhímbo mayu.

³³ Adúkarí ai hoafíyundowohú yahuya, 'Síhafí yirí hoearí ra safuríhoeí nga, se hífí haponda anímbarí ndanana wandí yangír-ane.

³⁴ Wandí Israer nindou ranaheímbo Isipíhú níne moaruwai moatükuní ramaríhíndí ra hoeíríheandí. Asu ro aheí araní ra hímboríya heheamboyahí Isipíyei warambeahíndí aboedámbo-fendürímbo makosahí. Ranímboane haponda Moses síhambo asúkai Isipínambo koandíheheanína ngamboayí,' mehu.

³⁵ Moses mamí ranahamboyo weangurühí Israeríhündí yimbu ai hoafíyafínadowohúya, 'Düdi síhambo bogorímbo-mareaníní asu hoafí hímboríyohú yíboboferambo mareanína?' masafínando. Asu mamí aiyu God ai sünambeahíndí nendí nímíwamí hai imamíambere tükümeñíyo ahandí ngíníndínambo ahambo bogorímbofe asu Israerímbo aboedambofembo koamaríherü.

³⁶ Moses ai Israeríhündí nindou ranaheímbo Isipíhündí semündündürí mahu. Ai hepünífeímí moatükuní Isipíhí asu Hambur síríwara raníhú rareandühí 40 hímbaní nímíwohí furíkoate-reandühí maníboadei.

³⁷ Moses mamí ranaiyu Israer nindoumbo hoafíyundürühí yahuya, 'God ai ahandí hoafí hoafíyu-randeímí ro nahurai seambeahíndí ndagadímímbuí' mehündürí.

³⁸ Moses mamí ranaiyu Israeríbabídímbo nímíwohí furíkoate-reandühí guguríyahí mamareí. Asu ahamboyu Sainai wafuambe sünambeahíndí nendí ai hoafímayundo. Ai Godíndí hoafí yangírí nínggo hohoanímó sairandeímí ra semündü haya síhefímbo masendí.

³⁹ Nga síhefí amoaó mamí ranai moai Mosesíndí hoafí hímboríyei. Ai ahandí hoafí sahümundí pírhí hehí asúkai Isipínambo hombo hohoanímomayeí.

⁴⁰ Ai Aronímbo hoafíyahündowohú sahündoya, 'Moses ai yíhoeíímbo Isipíhündí semündümüní masúfu, nga ahambo níní-moatükuníyo tükümeñíyo ra ro moai fífíríhíndí. Ranímbo anímbo se god mamí nafíndandaní ai yíhoeíímbo aboedí nafí semündímüní mbíhuwamboane,' maseí.

⁴¹ Ranīyo nindou-mayeī ranai tīkai god burmakau nīmorī nahurai nafīrūhū mburīhū sesī sīhehindūhī warīnambo hūti nafīyoweimbī tīkai god ranahambo hīhīfī-hīhīfīmayei.

⁴² Ranīmboyo God ai aheimbo daboādī hīhīrī-mareandūra ai hūfīhamīndī, amoamo, mupui ranahambo hohoaīmomayeī. Sapo Godīndī hoafī hoafīyomo-rundeimbī-yomondī bukambe mapenīnggo sūngu. God yahuya,

“Israer, se nīmī wohī furīkoate-reandūhī 40 hīmbanī manīmboei
ra moai wambohūnda sesī sīhehindī.

⁴³ Se ser worīmbombo sahūmūndī mahei ra wambo-hūndambo-yopoaī,
ŋga tīkai god Morek asu

Refan ranī god sīsamī mupuiyo nafīrūhū mburīhū hohoaīmoyei marīhūndī.

Ranīmbo-hūndambo anīmbo ndūhīndambo koandīhe-heandūranī

Babiron hīfīnambo ŋgeimboyeī,”

Amos 5:25-27

mehu.

⁴⁴ Nīmī wohī furīkoate-reandūhī nīmboeiambe worīmbombo ser ra ai-babīdīmbo menjoro ranambeyo God ai sīhefī amoao mamīmbo hoafīyu marandī. Ser ranīnambo worīmbombo hohoaīmō ra God ai Mosesīmbo hoafīmayu-ndowamboyo ahandī hohoaīmō-mayu sūnguru worīmbomarundī.

⁴⁵ Asūkai sūngunambo amoao mamī ranahei nīmorī ranai ser ra sahūmūndī hehī Sosua-babīdīmbo ŋgorū nindou-yei hīfī kosemīndīmbo mahei. Sīhefī amoao mamī ranai tūkūmehīndamboyo God ai ahei hīmboarūhī ŋgorū nindou ranaheimbo hemafoareandūrī. Ranīyo ser ranīnambo worīmborūhū hīnīngīrīhīnda nīnggo hombo adūkarī bogorī Defit nūnguambe tūkūmefeyo.

⁴⁶ Sapo Defit, God ai ahambo hīhīfī-hīhīfīyundo-randeimbī-mayu ranai dīdībafīfīhī yahuya, ‘Se yīnī mbīsafantī, ro Sekopīndī God sīhambo aboedī worī worīmbondīha,’ mehundo.

⁴⁷ Ŋga Soromonīyo Godīndī worī ra worīmbomarandī.

⁴⁸ Ŋga God Nīmōamo Hondū ranai ana moai worī nindou worīmborundeimbī ranambe nīmaru, sapo Godīndī hoafī hoafīyu-randeimbī ai hoafīmayu sūngu.

⁴⁹ God ai hoafīyuhū yahuya,

‘Sūnū ana wandī nīmarīmbo muŋgu-moatūknī hīfandīmbo fond-ane,
asu hīfī ana wandī yitīŋarī pūhīyo nīmarīmboane.

Asu se wambohūnda nīnī-moatūkunī worī worīmbomandundīyo?

Asu ro fi hefe nīmarī fondīmbo ra hohoaīmoyahai?

⁵⁰ Sapo se fīfīrī-ndīhīndī ro wandī warīnamboyo muŋgu-moatūkunī ra nafīmarīhandī,’
Aisaia 66:1-2

Adūkarī ra mehu,” mehu.

⁵¹ Stifen ai kansīrīmbo hoafīyupurūhī yahuya, “Sīhamundī hohoaīmō ana anīhondūmbofekoate nindou-yei nahurai tapīhamīyomboane. Se-ana hīmboambekoate-yomondūhī moai Godīndī hoafī hīmborī-yomo rundī. Ranīmboane se Yīfīafī Aboedīndī hoafī hīmborīkoate-ayomo sīhamundī amoamamī ramefundī nou.

⁵² Sīhamundī amoao ai Godīndī hoafī hoafīyomo-rundeimbī horombo hondū manīnggomonda hīfokoefepurīmbo mehomo. Ranai horombo hondū hoafīyomondūhī yahomoya, ‘Sūngunambo nindou mamī Mbumundī Hohoaīmō-yurandeimbī tūkūndūfīmbui,’ mehomo, ŋga sīhamundī amoao ai hīfokoamarūpurī. Asu se haponda ranahambo daboādī hīhīrīndūhī hīfokoamarūwurī.

⁵³ Se Mosesīndī ahīnūmbī hohoaīmō God ai sūnambeahīndī nendandī sūngu masagado ra masahūmūndiyosī, ŋga se moai sūngurīhīndī,” mehu.

Stifenīmbo nīmoeinambo hīfokoamarūwurī

⁵⁴ Kansīrī-memo ranai ranī hoafī ra hīmborīyomo houmbo Stifenīmbo ŋgīnīndīrurūhī yahafī hītīmarundī.

⁵⁵ Ŋga Yīfīafī Aboedī ranai Stifenīndī fiambe farīfehūyo sūnambe hīmbomayu hafu. Ranīyo ai Godīndī hīmboamupuiambo-randeimbī sī ra hoeireandane, asu Sīsas ai ahandī warīhondū waranī manūngu.

⁵⁶ Asu Stifen ai hoafīyuhū yahuya, “Hīmborīyomo! Ro hoeirīheanda sūnū ai bureandūhīyo Nindou Hondū ranai Godīndī warī hondū waranī manūngu,” mehu.

⁵⁷ Ai ranī hoafī ra hīmborīyomo houmbo, hīmbo tūhīfo warīnambo kīkīru papīrūndūmo mburu pukūna hoafī karīhoemo houmbo pīpīyomo homo Stifenīmbo kīkīhīmarūndūmo.

⁵⁸ Ranīyo ŋgoaf-ambeahīndī moanambūhī sowarūndūmo homo hīfokoefīmbo yahomo houmbo nīmoeinambo hūfītīmarurī. Nindou horombo ahambo papī-hoafīmarurī ranai

ahamundî warî hoandarî ngîsîharî hoearî ra yimündîndümo nindou mamî hoarfî ahandî ndürî Sor ahandî yirikîmî kurîmarundî.

⁵⁹ Stifenîmbo nîmoeinambo hüfütirüwurambe dîdîbafîfîhî yahuya, “Adükarî Sisas, se wandî yifîafî ndowandîfî,” mehu.

⁶⁰ Ai piyu yimîndoho yimbunambo nîmarûmbo puküna hoafî karîhoehü yahuya, “Adükarî se yowanî ahamumbo moaruwai hohoanîmo ndanîmbohünda

8

tîjîrîfo segupurîpoanî,” yahu mbura yîfîmayu. ¹ Stifenîmbo hîfokoamarüwurî ra Sor ai aboedî-ane, mehu.

Sor ai Sisasîmbo anîhondümborîhîndeimbîmbo moaruwaimbo mareandürî

Ranî-sîmboanî muñguambo anîhondümborîhîndeimbî Serusaremîhü manîboadei ranaheimbo piyei helî moaruwaimbo marîhindüra Sudia asu Samaria-yafe hîfîna bukürümayeî. Nga hoafî sowandümo homo-rundeimbî ai yanggîrî Serusaremîhü manîngomo.

² Anîhondümborundeimbî nindou bîdîfîrî Godîndî hohoanîmo yanggîrî süngurundeimbî ai Stifenîmbo pukünambo aranîhoafirurî mburu hîfî-kamarüwurî.

³ Ranîyo asu Sor ai anîhondümborîhîndeimbî-yafe hohoanîmo moaruwaimbo-reandürüî hu worînî-worînyuhü worambeahîndî nîmorehî nindouwenihî kifi hüramündîndürî hu karabusambe hînîngîreandürî marandî.

Firip ai Sameria ngoaftîhü aboedî hoafî bokamarîhendî

⁴ Anîhondümborîhîndeimbî ai muñguambo ngoaftî bukürümayeî ranîhü aboedî hoafî bokarîhoemo marundî.

⁵ Ranîyo asu Firip ai Sameria-yafe adükarî ngoaftîna hanü Sisasîmbo ai Krais-ani yahu wataporîmbo-marandî.

⁶ Ranîyo asu nindou afîndî ranai ahandî hoafî hîmborîyeihî hepünîfeimbî moatükunî ramareanda hoerîhindühî ahandî hoafî wudîpoaporîhî hîmborîmayeî.

⁷ Nindou ranahei fiambe moaruwai nendî mamarondürîyosî, nga Firip ai hemafoare-andüra wurünîyombo gorefoendühî nindou ranaheimbo hînîngîmarîhindürî. Asu nindou afîndî yirî warî nîmokoyeimbî tîjarî moaruwaimbû ranai-amboanî aboedîmayeî.

⁸ Ranîyo asu nindou afîndî ranai ranî ngoaftîhü afîndî hîhîfî-hîhîfî-mayeî.

⁹⁻¹⁰ Nga nindou mamî ahandî ndürî Saimon ranî ngoaftîhü manîngü. Ai hîmoarokora randeimbîyu, ranîyo asu Samariahündî ai hepünîmehîndî. Saimon ai hoafîyu randühîya, “Ro adükarî-anahî,” yahu marandamboyeî, amonngohoandî asu akohoandî muñguambo ahandî hoafî wudîpoaporîhî hîmborîmayeî. Nindou ranai hoafîyeihî seiya, “Nindou ra ngînîndeimb-ani asu ngînîndî ra Godîndî nahurai adükarî-ane,” sei marîhündî.

¹¹ Asu Saimon ai afîndîmbo ngonngoanî hoafî yare maranda hepünahîndühî ahandî sünguyahi marîhündî.

¹² Nga Firip ai God ngînîndî hîfandarandî asu Sisas Kraisîndî aboedî hoafî ra wataporîmbo maranda nîmorehî nindouwenihî ranai Firipîndî hoafî hîmborîyeihî hundürümayeî.

¹³ Saimon amboa Godîndî hoafî anîhondümborîmareanda ahambo hundürümarüra asu Firip-dîbo manîngü. Ai hoieireandane, Firip ai hepünîfeimbî moatükunî ramareanda, asu ai afîndî hohoanîmo-mayu.

¹⁴ Nga asu ranîyomo hoafî sowandümo homo-rundeimbî Serusaremîhü manîngomo ai hoafî hîmborîyomondane, Sameriahündî ai Godîndî hoafî anîhondümborîmarîhindî. Ranîyo Pita asu Son aheimbo sowana koamarî-haupîra mahanîfanî.

¹⁵ Ai tüküyafîne anîhondümborîhîndembî-mayeî, ranaheimbo-hündambo Godîmbo dîdîbafî-yafîneandühî safanîya, “Sîhafî Yifîafî Aboedî aheimbo dabadürî,” masafanî.

¹⁶ Nindou ranai Sisasîndî ndürînambo yanggîryeî hundürümayeî. Nga awi moai ranî sîmbonî Yifîafî Aboedî ai aheiwamî koso.

¹⁷ Nga asu süngunambo hoafî sowandîfanî hafanî-rînandeimbî ai ahafandî warî aheiwamî nandîne mburînambo, dîdîbafî-mefîneanda, Yifîafî Aboedî ranai aheiwamî makoso.

¹⁸ Saimon ai hoieireapîrane hoafî sowandîfanî hafanî-rînandeimbî ai ahafandî warî aheiwamî manandîneanda, Yifîafî Aboedî aheî wamî makoso. Ranîyo asu Saimon ai kakî semündü-haya, ahafanîmbo sowana hu hoafîyupîrîhü yahuya,

¹⁹ “Ngînîndî ra wambo amboa seneandîrî, rananîmbo asu ro-amboa wandî warî nindou ranaheiwamî nandîheandani, Yifîafî Aboedî aheiwamî mbîkoso-amboane,” mehu.

²⁰ Nga Pita ai sîmborî hoafiyuhü yahuya, “Ranî-moatükunî God ai moanî asendî ra, asu se nîmboe kakîmboane pemîmbo hohoanîmoayafa? Ranana se sîhafî kakî ranî bîtapîndo yîfîndamboyafî.

²¹ Se ngîrî Godîndî-mayo ratüpurî ndanambe keboawandî. Nîmboe sapo sîhafî hohoanîmo ra Godîndî hîmboahü aboedîyopoanî, nga moaruwai-ane.

²² Nga ranîmboane se dîdîboadîndo hohoanîmondafühî anîmbo, sîhafî moaruwai hohoanîmo randühîndo hîningîndowandî. Asu se Adükârîmbo dîdîbafîndafoando rananîmbo ai sîhafî ngusüfoambe moaruwai hohoanîmo ra amboawi mbüsümbui.

²³ Ro fîfîrîheandî, se-ana hohoanî afîndeimbanafî asu sîhafî ngusüfoambe moaruwai ranî hohoanîmo ran-ane nîmarîrînîmbo hîfandaranî, mehu.

²⁴ Saimon ai sîmborî hoafiyuhü yahuya, “Se wambo farîhefembohündambo Adükârîmbo dîdîbafîndafoandanî anîmbo, asu rananî moatükunî se hoafîmayafî ra ngîrî tükündîfeyo,” mehu.

²⁵ Asu Pita weimbo Son ai nînî-moatükunî Adükârî ai ramareandî ra ai hoafîyafîndürî mburînambo, asükai Serusaremînambo hîhîrîyafîne mahahüfanî. Nafînambo hahüfandühî, Samaria-yafeihî munjua ngoafî adaburo ranaheimbo Adükârîndî hoafî ra bokamarîheneandürî.

Firip ai Itiopia-hündambo aboedî hoafî bokamarîhendî

²⁶ Sünambeahîndî nendî mamî ai Firipîmbo Serusaremîhü hoafiyuhü yahuya “Botîyafo, gebü Gasa ngoafînambo nindou ngoafî nangokoateyo nafî gadîfî,” mehu.

²⁷ Ranîyu asu Firip ai botîfî yaha hanühî ranî nafîhü Itiopiahündî mamî hoeimarîrî. Nindou ra Itiopia-yafe adükârî bogorî nîmorehî Kandas ahandî kakî hîfandîrandeimbî bogorîyu. Nindou ranai tîmoefî karîwurîmb-ani. Ai rotumbo-hündambo Serusaremînambo mahafu.

²⁸ Asükai ahandî karisambe ngoafîna hîhîrîfî mahu. Karisambe huhü Aisaia Godîndî hoafî hoafîyu randeimbî ai bukambe sürü papîmarandî ra nafîna hübudümara hu.

²⁹ Ranîyo Yifafî Aboedî ai Firipîmbo hoafîyohü yahoya, “Akîmî ngafî karîsî-kîmî nîmbafî,” mehu.

³⁰ Ranîyu Firip ai pîpîyu hu, karîsî fikîmî-fiyuane, nindou ranai buk Aisaia sürü papîmarandî ra ritîmîmaranda hîmborîyu haya düdufîhî yahuya, “Hoafî se ritîmîmarandî ra awî fîfîrohawambo wamboyafî?” mehuamboyu.

³¹ Asu ai sîmborî hoafiyuhü yahuya, “Nindou wambo hoafî ranahandî nîmîndî fîfîrîfe hoafîkoate-ayu ana, ro ngîrî aboedî fîfîrîndîheandî. Nga se mborai sîhüfî, fareafî, rodîbo karisambe nîmandembo,” mehundo.

³² Nindou buk hoeimareandî ranai ndare hoafîyohü yahoya, “Ahambo sipsip hîfokoefembo sowandümo ahomo nahurayîo sowaründümo mahomo.

Sipsip wei nînendî tüpurî-hehindanî, heikoate-ayo nou nindou nda moai sîmborî yafambe fare hoafîyu.

³³ Ai ahambo amoanî-ngêimbî moatükunî rarîhindühî moai dîdîboa-dorîhorî papî-hoafîrîhorî.

Hîfî ndanîhü hîfokoa-marüwura ai nîmorîkoate yîfîmayu, ranîmboane ahandî nîmorî nîngo-koateayei,” mehu.

Aisaia 53:7-8

³⁴ Kakî hîfandîra randeimbî ranai Firipîmbo düdufîndowohü yahuya, “Hoafîndafîndîrî, Godîndî hoafî hoafîmbî ra dabui hoafîmayu? Ahandî fimboyu, asu nindou ngorümböyu?” mehuamboyu.

³⁵ Ranîyo asu Firip ai ahambo Aisaianî buk ranîhü pîyu hayambo, Sisasîndî aboedî hoafî ra yamundîmarîrî.

³⁶⁻³⁷ Ai nafîsüngu hanîfanî, hîmonî tükümeîneandî. Nindou kakî hîfanda randeimbî ranai hoafiyuhü yahuya, “Hoeiro, hoe apuiaro ra, nga wambo hundürüyondîrîmbo ra moai nînî-moatükunî gureandîrî,” mehu.

³⁸ Nindou ranai karîsî ngîngînî-mareanda manîngo. Ranîyafanî hanîfanî hîmonî kosîfoene Firip ai ahambo hundürümarîrî.

³⁹ Hoe hîningîrîne hena hahüfandane, Adükârîndî Yifafî ai Firipîmbo nîmai serîmîndî maho. Nindou kakî hîfanda randeimbî ranai Firipîmbo moai asükai hoeirîrî, nga nindou ranai ahandî nafîsüngu hîhîfî-hîhîfî-kameihî mahu.

⁴⁰ Firip ai Asdot ngoafîhü tüküfî haya Sisasîndî aboedî hoafî wataporîmbora hüfumbo Sisaria ngoafîhü tükümeîyu.

1-2 Rani-simboani Sor ai Adūkarimbo süngurihoreimbimbo hifokoako-foefendürimbo hoafi, hoafiyumarandi. Raniyu asu Godimbo sesi sihai-randeimb bogori adūkarī sowahi hu, hoafiyundūhi yahuya, “Damaskus ngoafihū Suda-yei rotu worambe fandihī arihündi ranaheimbo pas papinda koandihawandi. Pas ranambe hoafindafūhi animboya, ‘Sor ai nindowenihīyu nimorehiyo Sisasindi nafi süngurihindeimbi ranaheimbo hoeiareandūri ana, watijari hūputūpu-ndihendūri ndemündündūri Serusaremīna ngumbui,’ mbisafi,” mehu.

3 Raniyo asu Sor ai pas ra semündū hu Damaskus ngoafikimi tüküfiyuane, nimehūnou sūnambeahindi wabürüsi nahurai ahandi fihī sūmafoareandi.

4 Sor ai hifini piyu yangurimbo hīmborīyowane, hoafi mamī hoafiyondowohū yahoya, “Sor, Sor, nīmboeafi se wambo moaruwaimbo arowandiri?” mehondo.

5 Raniyu asu ai simbori hoafiyuhū yahuya, “Adūkarī, Se didibafī?” mehuamboyu hoafi ranai simbori hoafiyondowohū yahoya, “Ro Sisas-anahi, se wambo moaruwaimbo arowandiri.

6 Se botiyafo, hawa adūkarī ngoafinambo ngafi. Ranihū nindou mamī ai se nini-moatükuniyo refembo ra hoafindüninimbui,” mehu.

7 Sor-babidi nindou mahomo, ranai hoafikoate homo maningomo. Hoafi ra hīmborīyomo, nga asu nindou fi ra moai hoeirūwuri.

8 Raniyo Sor ai botifi hīmboari birihoei hīmbomayu, nga asu moai nini-moatükunī hoeireandi. Raniyo asu nindou ai-babidimbo mahomo ranai Damaskusnambo wamburūndumo mahomo.

9 Asu ngimi sihi ahandi hīmboari ranai rahurai yangiri maninggo howa moai sesi sesū, hoe sūmündi randi.

10 Sisasimbo süngureandeimbi nindou mamī Damaskusihū manūngu ra, ahandi ndūri Ananaias. Ai ranipoani moatükunī yafogoadnambo nahurai hoeireandane, Adūkarī ai hoafiyuhū yahuya, “Ananaias,” mehuamboyu. Ananaias ai yahuya, “Adūkarī, ro-anandanimboahī nda,” mehu.

11 Adūkarī yahuya “Botiyafo hawa, Nafi Mbumundi aho rasūngu ngafi Sudasindi worambe se Tarsushündi nindou mamī hoeindīworimboyaafi, ahandi ndūri Sor. Ai didibafiyuhū mbamarū.

12 Sor ai yafogoadnambo nahurai ranipoanimbo moatükunī ranambe hoeireandane, nindou mamī ahandi ndūri Ananaias ai ahandi hīmboari birimbīhoayuwambo yahu haya worambe kefuai nindou ranahandīwamī warī manandeandi,” mehu.

13 Nga Ananaias ai simbori hoafiyuhū yahuya, “Adūkarī, nindou afindi ai Sorimbohūnda wambo hoafimehündiri. Sīhafi nindou Serusaremihündi ranaheimbo moaruwaimbo mareandūri, ranahambo.

14 Godimbo sesi sihou-rundeimbī bogori ai ahambo kamafoarūwuri, ai nindou afindi ndanihū sīhafi ndūrimbo hohoanīmoyeihi didibafī-yahūninī arihündi ranaheimbo karabusi-fendūrimbohūnda,” mehu.

15 Nga Adūkarī ai Ananaiasimbo hoafiyunduhū yahuya, “Se ngafi. Nindou ra wandi ratūpuriyu-randeimb-ani. Suda-yafe ndifo, nindou adūkarī bogori, asu Suda, ranaheimbo sowana hombo, ai wandi ndūri fifirifembohūnda kamafoarīhin-ani.

16 Muṅguambo tījirifo wambohūnda ahambo tükündifemboe ra ro ahambo nafuindaha-ndomboyahi,” mehu.

17 Raniyu asu Ananaias ai hu, worambe kefuai, Sorindi wamī ahandi warī nande haya hoafiyundūhi yahuya, “Wandafi Sor, Adūkarī Sisas nafini sīhambo sowahi tükūmefiyu ranai wambo koamarīhendira makosahane se asūki wudīpoapofe hīmboariyo asu Yifīafi Aboedi sīhafi fiambe tükūfembohūnda,” mehu.

18 Raniyo asu hīmboarihū kinī yapuri nahurai foare mapaiaro ranai nīmai foarīhoai pirīmayo-wamboyu asu wudīpoapore hīmboari-mayu. Ai botifi mamaru-wamboyo ahambo hīmonī hundūrimarūri.

19 Asu süngunambo Sor ai sesi sesūhiyu, ahandi fi ra nginīmarīmīndo. Ai Damaskusihū yahunūmbi si Sisasimbo süngururū-rundeimbī-babidi manūngu.

Sor ai aboedi hoafi Damaskusihū hoafīmayu

20 Ai nimehūnou Suda-yafe rotu worambe hoahoangu waikire randūhi yahuya, “Sisas ra Godindi nīmor-ani,” yahu marandi.

21 Ahandi hoafi hīmborīyeihī, hepūnahi hehi, hoafīyeihī seiya, “Nindou ndanīmbaiyu Serusaremihū nindou afindi Sisasindi ndūrina didibafīyei arihündi, ranaheimbo moaruwaimbo-rendūri marandi? Raniyo horombo ndanihū Sisasimbo süngurihori-rihūndeimbimbo watijari hūputūpuhefe semindi Godimbo sesi sihou-rundeimbī bogori sowana hombo hohoanīmo-mayu ranīmbeyu?” masei.

²² Sor^{ndi} hoafi^{ngin}ndi^{ndi} ho-hombo adūkarⁱ tūkūmefeyo. Asu ai Sudahūndi^{ndi} Damasku^{ndi} ŋgoafi^{hū} anⁱboadei^{ndi} ranⁱ-babⁱdi^{ndi} watapori^{ndi}-mayua ahei hohoanⁱmoambe seiya nⁱnⁱhoafiyo anⁱhondayo masei. Ranⁱyo asu ai anⁱhondūmbo hamⁱndi^{ndi} aheimbo nafuiyundūri^{ndi} yahuya, Sisas ra Nindou God ai nindou aboedambo-fendū^{ndi}ambo kamafoarirⁱ-ani mehu.*

Sudahūndi Sorⁱmbō yⁱboaruko-marⁱhora mafifoendi

²³ Afⁱndi^{ndi} siyo-hayamboyo, Suda ai hoafi^{ndi} fⁱrūndūmo sⁱhou hou hoafi^{ndi}yomondū^{ndi} yahomoya, “Sⁱhⁱrⁱ Sorⁱmbō hⁱfokoa^{ndi}-ndⁱhurⁱmbōane,” mehomo.

²⁴ Ŋga asu ranⁱ hoafi^{ndi} ra Sor ai hⁱmborⁱmayu. Ranⁱyo asu nⁱmbⁱ-nⁱmbⁱ si Suda ai ŋgoafi^{ndi} adūkarⁱ nⁱmoei ginⁱrⁱ yipurⁱkⁱmⁱ Sorⁱmbō hⁱfokoeffimbo-hūndambo sⁱrⁱfoaru nⁱmarⁱmo marundⁱ.

²⁵ Ŋga nⁱmbōambo ahambo sūnggururū-rundeimbⁱ ai arambe sandūwurū hou ginⁱrⁱ nafitambe nafⁱ masafoarūwuri hanⁱmo.

Sor ai Serusaremⁱhū manūngu

(Ratūpuri 4:26)

²⁶ Sor ai Serusaremⁱnambo hu Adūkarⁱmbō sūnggururū-rundeimbⁱ babⁱdi^{ndi}fembo mehu. Ŋga asu ai ahambo yⁱhⁱmborurū^{ndi}, ai-ana Sisasⁱmbō sūnggurirⁱ randeimbⁱyupoanⁱ mehomo.

²⁷ Ŋga asu Barnabas ai fⁱfⁱreapuri^{ndi} ai Sorⁱmbō yⁱhⁱmbomemonda asu ai Sorⁱmbō serūmūdū haya God^{ndi} hoafi^{ndi} sowandūmo homo-rundeimbⁱ sowana hu ahamumbo hoafi^{ndi}yupurū^{ndi} yahuya, Sor ai Damasakusⁱna nafⁱ huhⁱ Adūkarⁱmbō hoeimarira ai ahambo hoafi^{ndi}mayundo. Asu Damasⁱkusⁱhū Sor ai yⁱhⁱmbokoate Sisasⁱndi^{ndi} hoafi^{ndi} bokarⁱmarⁱhendⁱ, mehu.

²⁸ Ranⁱyo asu Sor ai sūnggururū-rundeimbⁱ-babⁱdi^{ndi} nūngumbo Serusaremⁱhū muṅguambo hoahoangu wakⁱreandū^{ndi} yⁱhⁱmbokoate Sisasⁱndi^{ndi} hoafi^{ndi} bokarⁱhendū^{ndi} marandⁱ.

²⁹ Suda Grik hoafi^{ndi} fⁱfⁱrundeimbⁱ ai Sor-babⁱdi^{ndi} sⁱmborⁱ hoafi^{ndi}, sⁱmborⁱ hoafi^{ndi}yomo marundⁱ. Ranⁱyo ahambo hⁱfokoeffimbo-hūndambo nⁱnⁱsūngundⁱhurⁱ, nⁱnⁱsūngundⁱhurⁱ-memo.

³⁰ Ranⁱyo asu sūngunambo Sisasⁱmbō anⁱhondūmbo-rundeimbⁱ ai ra fⁱfⁱru mburūmbo asu ahambo sowarūndūmo hanⁱmo Sisaria ŋgoafi^{ndi}hū koamarⁱhawura Tarsusⁱnambo mahu.

³¹ Ranⁱyo asu muṅguambo anⁱhondūmbo-rⁱhindeimbⁱ Sudia, Gariri, Sameria-yafeambe manⁱmbōei, ranai aboedⁱ manⁱboadei. Adūkarⁱmbō ahⁱnⁱyei-ane, Yifiafⁱ Aboedⁱ aheimbo ŋginⁱmara-mⁱndⁱndūra asu nindou afⁱndⁱ Sisasⁱmbō anⁱhondūmbo-rⁱhindeimbⁱ aboedⁱ mamambeyahi manⁱboadei.

Pita ai Ainiasⁱmbō aboedⁱmarirⁱ

³² Pita ai muṅgua ŋgoafi^{ndi} hoahoanguhū ŋgorū-sⁱmbōanⁱ God^{ndi}ndⁱ nendⁱ Ridahū amarei ranaheimbo sowana ndūfosimbo mahu.

³³ Ranⁱhū ai nindou mamⁱ ahandⁱ ndū^{ndi} Aini^s hoeimarirⁱ. Ai yirⁱ warⁱ nⁱmokoyu haya 8 hⁱmbanⁱyu worambe yangⁱrⁱ mamaru.

³⁴ Pita ai ahambo hoafi^{ndi}yundū^{ndi} yahuya, “Aini^s, hapoana Sisas Krai^s ai sⁱhambo aboedareanⁱ. Botⁱyafo, sⁱhafⁱ fondⁱ dⁱboadi^{ro},” mehundoa nⁱmehūnou botⁱmefiyu.

³⁵ Ridahūndⁱ nindou-yei asu Seronⁱhūndⁱ-yei ai hoerⁱhōra mayoa ai Adūkarⁱmbō anⁱhondūmbo-marⁱhorⁱ.

Pita ai Tabitambo botⁱmareandi

³⁶ Sopa ŋgoafi^{ndi}hū sūngureandeimbⁱ mamⁱ ra ahandⁱ ndū^{ndi} Tabita-ane. Griki-yafe hoafi^{ndi}nambo ana, Dokas. Nⁱmorehⁱ ra ahandⁱ hohoanⁱmo aboedⁱyo haya ai nindou napokoate-yeimbⁱmbō farⁱhendū^{ndi} marandⁱ.

³⁷ Ranⁱ-sⁱmbōanⁱ ai aṅgūnūmboyo mbura moaruwaimayo. Ranⁱyo ahandⁱ yⁱfⁱnⁱmoko ra hundūri^{ndi} mburⁱhūmbo, nⁱmoamo yibadⁱwamⁱ manandⁱhindⁱ.

³⁸ Rida ra Sopa ŋgoafi^{ndi}kⁱm-ane. Asu Pita ai Rida ŋgoafi^{ndi}hū nⁱmaruane, Sopahūndⁱ sūngurⁱhindeimbⁱ ai hⁱmborⁱyei hehi nindou yimbu ahambo sowana koamarⁱhehipⁱra mahafanⁱ. Asu ai ahambo hoafi^{ndi}yafⁱndowohū safanⁱya, “Mborai, nⁱmai ro-babⁱdi^{ndi} ŋgefombo,” masafⁱnando-amboyo.

³⁹ Pita ai botⁱfi haya, ai-babⁱdi^{ndi}mbō homo tūkūyafu hou ahambo nⁱmoamo yibadⁱnambo sowarūndūmo mahafomo. Asu ranⁱhū nⁱmorehⁱ kaisahoabedⁱ ai hei, Pitandⁱkⁱmⁱ nⁱboadeimbo Dokasⁱmbō hohoanⁱmoyeihⁱ aranⁱyeihⁱ seiya, “Hoandarⁱ hoearⁱ asu

* 9:22: Suda-yafe hoafi^{ndi}nambo nindou ra ahandⁱ ndū^{ndi} Mesaia-ani.

bîdîfîrî hoearî ro gudarîhundî nda Dokas yangîrî nîngombo nafîmarand-ane,” sei hehi ahambo nafuimayeî.

⁴⁰ Asu Pita ai munjuambo nindou hîhaimafoa-reandûra weindani maheiya, yirî yimbu pusîre nîmarûmbo, Godîmbo dîdîbafîfi mbura asu hîhîrîfîhî yahuya, “Tabita, se botîyafu,” mehundo. Ranîyo asu nîmorehî ranai hîmboarî bîrîhoai, Pitambo hoeirera mayowa, asu botîfe mamaro.

⁴¹ Ranîyo asu Pita ai wambuamündî nûngumbo anîhondûmbo-rîhindeimbî asu nîmorehî kaisahoabedîmbo hoafîmayua kamefoehinda ai Dokas nafuimendûrî.

⁴² Pita ai Dokasîmbo yîfîhîndî botîmareandî hoafî ra Sopa ngoafî munju ho menjorowa, nindou afîndî ranai hîmboarîyei hehi, Adûkarîmbo anîhondûmbo-marîhorî.

⁴³ Ranîyo Pita ai Sopahû afîndî si manûngu. Nindou mamî burmakau hoearî nafîra randeimbî Saimon ra-dîbo manûngu.

10

Pita ai Korniriusîmbo Godîndî hoafî hoafîmeindo

¹ Suda-yafe ndîfo nindou mamî adûkarî ngoafî Sisariahû manûngu, ahandî ndûrî Kornirius. Ai Romî-yafe ami ranambe 100 ami Itari sei arîhîndî ra hîfandapurî randeimb-ani.

² Ai Godîmbo hohoanîmo parirî randeimbîyu haya asu ahandî fikîmînîndî babîdî Godîmbo ahînîyei rîhîndeimb-aneî. Asu Suda ai napo mbonîmbo-marîhîmîndîa ahandîmayo kakî adûkarî sagadûrî randûhî asu Godîmbo munjuambo si dîdîbafîfi marandî.

³ Nîmbambe safî yafogoadînambo nahurai hoeireandane, Godîndî nendî mamî ahambo sowahî kusû hoafîyundûhî yahuya “Kornirius,” mehu.

⁴ Asu Kornirius ai ahambo yîhîmboyuhî hîmbo parirîhû hoafîyundûhî yahuya, “Adûkarî, se nînîmboeafa?” mehuamboyu. Asu Godîndî nendî ai sîmborî yahuya, “God ai sîhafî dîdîbafîyafu marandî ra hîmboarîyumboani. Asu ai hoeireandî se nindou afîndî napo mbonîmbo rîhîmîndeimbîmbo farîhawandûrî marandî ranahambohînda God ai sîhambo hohoanîmo-yumboani.

⁵ Haponda se nindou bîdîfîrî Sopa-nambo koandîhawapurî nindou ahandî ndûrî Saimonîmboyu Pitamboyu randeimbîmayu ranahambo fîhimîndî sînîmbohînda.

⁶ Ai ndûrî mboafu Saimon burmakau hoearî nafîra randeimbî-dîbo manûngu. Ahandî worî ra sîrîwara hoekîmî mafondaro,” mehu.

⁷ Godîndî nendî Korniriusîmbo hoafîmeindo ra huane asu Kornirius ai ahandî ratüpurîyafanî rînandembî asu ami mamîyu ranahamumbo mborai mehupurî. Ami ra Godîmbo hohoanîmo parirî randeimbîyu haya asu Korniriusîmbo farîherû randeimbîyu.

⁸ Asu Kornirius ai munju-moatükunî tüküme Feyo ranahambo ndore wataporîmbo-rapurî mbura Sopanambo koamarîhepura mahomo.

Pita ai ranîpoanîmbo moatükunî hoeimareandî

⁹ Ngörû sina ai homo Sopa ngoafî tebûnanî tüküyafundane, hüfünîmbo Pita ai Godîmbo dîdîbafî-fembohînda worî bogîmondîwamî mahafu.

¹⁰ Ranîyo asu Pita ai wembomboyuhî sesî sesîmbo hohoanîmomayu. Nga awi sesî dîdîboadombarîhî nou ranîpoanîmbo moatükunî yafogoadînambo nahurai Pitambo tüküme Feyo hoeimareandî.

¹¹ Ai hoeireandane, sînû sübûdîhoehîyo, asu nînî-moatükunîmbai hoearî adûkarî yimbuyimbu hîmboarîmbî nahurai hîfînambo mare koso.

¹² Munju mamîkarambo yimbuyimbu tîjarîmbî nîhîndî asu wako, amoasîrî ai hîfîsûngu hahabodei, asu ndu ai nîmoamo botîrîhehi arîhîndî ranambe nînoumayo.

¹³ Asu yafambe mamî Pitambo hoafîyohû yahoya, “Pita, se botîyafu, nîhîndî hîfokoaro, mando, sowasîfi,” meho.

¹⁴ Pita ai sîmborî hoafîyundowohû yahuya, “Adûkarî, ro sesî Sudambo ai moaruwai-ane sei arîhîndî ra ngîrî dagadîhî,” mehu.

¹⁵ Asu yafambe ranai asîkaiyo yimbumbo hoafîyohû yahoya, “Nînî-moatükunîyo God ‘aboed-ane’ mehu ra, se ngîrî ‘moaruwai-ane’ mbîsafî,” meho.

¹⁶ Yafambe ra ngîmîmbo yare hoafîmendowa, asu ranî-moatükunî ra nîmehînou sînambe asîkai hîhîrîfe mahafo.

¹⁷ Asu Pita ai ranîpoanîmbo moatükunî ahandî nîmîndî ranahambo hohoanîmoyuane, nindou Kornirius koamarîhepurî ranai sînîmo tüküyafu hou asu Saimonîndî worî ranahambo düduyafu hou homo, ahandî ginîrî yipurîkîmî manîngomo.

¹⁸ Asu ai m̄nḡiyomo dūduyafundūh̄i yahomoya, “Saimon+imboyu Pitamboyu randeimb̄i ranai nūnguwai wan̄yo?” mehomō.

¹⁹ Pita ai yafogoad̄inambo nahurai hoeimareand̄i ranahambo hohoan̄+moyuhū nūnguwane, Yifiaf̄i Aboed̄i ai hoaf̄iyohū yahoya, “Se h̄imbor̄iyaf̄i. Nindou nḡim̄i ai s̄hambo kokoarun̄i.

²⁰ Se bot̄iyafo hawa, han̄if̄i h̄if̄in̄i yibad̄inambo asu se nḡir̄i ai-bab̄id̄i nḡaf̄ihū af̄ind̄i hohoan̄+mondaf̄i. Nḡa ranana ro koamar̄iheheapura mas̄in̄imo-ane,” meho.

²¹ Pita ai ranahamumbo sowana hanū hoaf̄iyupurūh̄i yahuya, “Se wamboemo koko-marūnd̄ir̄i, nḡa ro-ana nda. N̄imboemo se mas̄in̄imo-a?” mehuamboemo.

²² Asu ai hoaf̄iyomondūh̄i yahomoya, “God̄ind̄i sūnambeah̄ind̄i nend̄i ami bogor̄i Kornirius̄imbo hoaf̄imeindoa ai koamar̄ihemuna mas̄inef̄i s̄hambo hoaf̄iyowan̄i se ahand̄i wor̄ina h̄fombohūnda. Ai mbumund̄-ani asu God̄imbo ah̄in̄iyuhū ndore hohoan̄+moyumb-ani. Muṅṅua Suda ai ‘Aboed̄i hohoan̄+moeimb-ani’ sei mar̄ihūnd̄i. God̄ind̄i sūnambeah̄ind̄i nend̄i ai ahambo hoaf̄iyundowohū yahuya ‘Se Pitand̄i hoaf̄i h̄imbor̄imbohūnda ahambo hoaf̄indaf̄i koaboadi-wandūh̄i an̄imboya, “Wand̄i wor̄ina did̄if̄i,” mb̄isaf̄i,’ mehu.”

²³ Pita ai ahamumbo hoaf̄iyupurūh̄i yahuya “Se s̄in̄imo mam̄i n̄imb̄i ro-d̄ibo apoefo,” mehuamboyo. Apomo mburu asu siambe ai bot̄ifi napoamūnd̄i haya mahomonda asu Sopahūnd̄i Sisas̄imbo sūngururū-rundeimb̄i b̄id̄if̄ir̄i ai Pita-bab̄id̄i mahomō.

Pita ai Kornirius̄ind̄i wor̄ina mahu

²⁴ Nḡorū sih̄i ai homo Sisariahū tūkūmefund̄i. Asu Kornirius̄i ai ran̄ihū ahamumbo h̄fandapur̄i mamaru. Ai ahand̄i mam̄is̄ir̄i, asu nḡunind̄i ranaheimbo hoaf̄imayundūra ahand̄i worambe Pitand̄i hoaf̄i h̄imbor̄imbohūnda guguriyahi mamarei.

²⁵ Pita ai hu worambe kefuai Kornirius̄ind̄i h̄imboahū tūkūfiyuane Kornirius̄i ai ahambo adūkar-ani yahu haya ahand̄i yirik̄im̄i piyu mamaru.

²⁶ Nḡa asu Pita ai ahambo hoaf̄iyundowohū yahuya, “Se bot̄iyafo. Ro-amboa nindou se nahurai-anah̄i,” mehu.

²⁷ Pita ai Kornirius̄i-d̄ibo watapor̄iyu hu kefuai, asu nindou af̄ind̄i fanda meṅgoro ra hoeimareand̄i.

²⁸ Asu Pita ai yare hoaf̄iyundurūh̄i yahuya, “Se s̄heihoar̄i f̄fir̄ihind̄i ro ȳhoef̄i nd̄ifobab̄id̄i n̄imar̄ipoan̄i asu ahei worambe kefoefepoan̄i sei ar̄ihūnd̄i. Nḡa God̄i ai wambo nafuimayu, ro nḡir̄i nindou mam̄i moaruwai-ani mb̄isah̄i.

²⁹ Ran̄imboanah̄i asu ro moai s̄imbor̄i hoaf̄i kik̄ih̄ir̄iheand̄i wambo ndan̄ihū s̄in̄imbo hoaf̄imemo ra. Asu haponda s̄heimbo dūduweheand̄i, n̄imboyei se wambo s̄in̄imbo hoaf̄imayeia?” mahuamboyo.

³⁰ Asu Kornirius̄i ai hoaf̄iyuhū yahuya, “Ran̄ihūnd̄i ro wand̄i worambe n̄imbambe saf̄i God̄imbo did̄ibaf̄i-yaheandane, asu n̄imehūnou sūnambeah̄ind̄i nend̄i mam̄i ai wand̄i h̄imboarūh̄i h̄imboarambe for̄ihoeimb̄i hoear̄i gūde haya manūṅṅu.

³¹ Asu ai hoaf̄iyuhū yahuya, ‘Kornirius̄i, God̄i ai se did̄ibaf̄iyafo marand̄i ra h̄imbor̄iyumboani. Asu se napo mbon̄imbo-r̄ihūmūndi-mb̄imboo kak̄i napo sabadūr̄i arand̄i ra f̄if̄ireamboani.

³² Ran̄imboane asu se s̄haf̄i nindou b̄id̄if̄ir̄i koand̄ihawapura Sopa-nambo nḡomo Saimon Pitambo hoaf̄ind̄imondowa mb̄isūfuwamboane. Saimon ai ahand̄i ndūr̄imboaf̄o Saimon-d̄ibo-ani anūṅṅu. Nḡorū Saimon ai burmakau hoear̄i naf̄ira randeimb-ani. Ahand̄i wor̄i ra sir̄iwara hoek̄im-ane afondaro,’ mehu.

³³ Ran̄imboyo asu s̄hambo sowana nindou b̄id̄if̄ir̄i n̄imehūnou koamar̄iheheapur̄i. Asu se aboed̄i ham̄ind̄iyo ndan̄ihū mas̄ifomo. Asu haponda muṅṅuambo ro sūhifi ndan̄ihū God̄ind̄i h̄imboarūh̄i an̄iboadef̄i. Muṅṅuambo hoaf̄i Adūkar̄i ai s̄hambo hoaf̄imayu ra se hoaf̄iyowan̄i ro h̄imbor̄imbo asef̄i,” mehu.

Pita ai Kornirius̄ind̄i worambe hoaf̄i bokamar̄ihend̄i

³⁴ Asu Pita ai hoaf̄iyuhū yahuya, “Haponda ro wud̄ipoapor̄ihe f̄fir̄ihea-mboanah̄i nindou muṅṅua God̄ind̄i h̄imboahū s̄is̄imogod̄i yanḡir-aneŋf̄i.

³⁵ God̄i ai muṅṅuambo nindou ahambo ah̄in̄iyeh̄ih̄i ahand̄i hohoan̄imo sūngur̄ihinda ranaheimbo hohoan̄+moyundūr̄i arand̄i.

³⁶ God̄i ai Israer̄i ȳhoef̄imbo aboed̄i hoaf̄i koamar̄ihend̄i ra se f̄fir̄ihind̄i. Hoaf̄i ra rahurai-ane, ‘Sisas̄i Kraisi ai muṅṅuambo nindou ahei Adūkar-ani asu ai s̄hef̄imbo God̄i-bab̄id̄imbo mamūh̄i-mareamun̄i.’

³⁷ Horombo Sudia-yafeambe muṅṅuambo n̄in̄i-moat̄ikun̄iyo tūkūmefeyo ra se f̄fir̄ihimboane. Horombo Son ai Garir̄ihū boatei nindou hundūr̄imbo hoaf̄imayu.

³⁸ Se Sisas̄i Nasaret̄ihūnd̄i ra f̄fir̄i-hor̄i God̄i ai Yifiaf̄i Aboed̄i nḡin̄ind̄i kameih̄i masagado. Ai hoahoan̄gu wak̄ireandūh̄i nindou far̄ihendūr̄ih̄i muṅṅua Satan̄ind̄i

nginîndî hoarehî manîmboei ranaheimbo aboedambo-mareandürî sapo God ai-dîbo nungumbo wambo.

³⁹ Suda-yafe hîfambe asu Serusaremîhü munngu-moatükunî ramareandî ra hoeirîhu hohu anîhond-ane sefî arîhundî. Nga Suda ai ahambo Serusaremîhü nîmî keimbî karîhendeimbîfihî parüwuri hou hîfokoamarüwuri.

⁴⁰ Nga ngîmî siyo haya God ai ahambo botîmarira nindou hîmboahü weindahî tükümeŷiyu.

⁴¹ Nindou munngu moai ahambo hoeirîhorî, nga wanî. Nga yîhoeŷimbo horombo God ranahambo hoeife hefe hoafîmböhündambo kafaore hîniŷgî-mareamunî ro yanggîrî hoeimarîhurî. God ahambo yîfîhündî botîmarirî asu ro ai-babîdî sesî sahusifî, hoe simîndefî marîhundî.

⁴² Asu ai yîhoeŷimbo hoafîyuhü yahuya, 'Nindou munnguambo se aboedî hoafî bokarîndîhoemo-ndühî anîhondümbö hoafîndomondühî anîmboya, "God ai ahambo nindou yanggîrî nîboadeimbî asu yîfîyeimbî aheimbo refe yîbobofemböhünda kamafoarir-ani," mbîsîmo,' mehu.

⁴³ Horombo munngu Godîndî hoafî hoafîyomo-rundeimbî ahamböhündambo yaru hoafîyomondühî yahomoya, 'Munngu ahambo anîhondümbö-ndîhoranî ahandî ngîndîna ranaheimbo God ai ahei moaruwai hohoanîmo ra gogorîndîhe-ndürîmbui,' mehomo," Pita ramehu.

God ai ahandî Yîfiáfî Aboedî Suda-yafe ndîfoambo koamarîhenda masahümündî

⁴⁴ Pita ai hoafîyuambe Yîfiáfî Aboedî ai nindou munnguambo hoafî hîmborîmayei ranaheiwamî makoso.

⁴⁵ Sudahündî anîhondümbö-rundeimbî Pita-babîdî masîfomo ai hepünafu hou yahomoya, "God ai ahandî Yîfiáfî Aboedî Suda sîhefî ndîfoambo amboanî masagadürî," mehomo.

⁴⁶ Suda-yafe ndîfo ai ranîpoanîmbo ranîpoanîmbo hoafîna wataporîyeihü 'God ai aboed-ani' masei ra hîmborîmemo.

⁴⁷ Asu Pita ai hoafîyuhü yahuya, "Aheimbo hîmonî hundürümbö nindou dîdai yowanî mambüsîndüra. Ai Yîfiáfî Aboedî masahümündî sîhîrî masahumîndefî nahurai-ane," mehu.

⁴⁸ Asu ai aheimbo hoafîyundürühî yahuya, "Sisasîndî ndürînambo sîheimbo hundüründürîmboemo," mehu. Asu ai Pitambo hoafîyahündowohü seiya, "Se ro-babîdî yahunümbîmbo nîmbafî," masei.

11

Pita ai Serusaremîhü anîhondümbö-rundeimbî ahamumbo ranî-moatükunî tükümeŷeyo ranîmbo wataporîmbo-marandî

¹ Kraîsîndî hoafî sowandümo homo-rundeimbî asu anîhondümbö-rundeimbî Suda-yafe hîfambe anîngomo ai hîmborîyomondane Suda-yafe ndîfo ai-amboa Godîndî hoafî ra masahümündî.

²⁻³ Ranîyo asu Pita ai Serusaremîna hafuane anîhondümbö-rundeimbî nindou fihoearî karu tîrîhoundeimbî ai ahambo ngînîndî hoafîyomondowohü yahomoya, "Se-ana nindou fihoearî kefe tîrîhefekoate-yomondî worambe apafî asu ai-babîdî sesî masowasîfî," mehomo.

⁴ Ranîyo asu Pita ai piyu haya munngu-moatükunî tükümeŷeyo ra ndore wataporîmbo-marandî.

⁵ "Sapo ro adükarî ngoafî Sopahü nîmboambo Godîmbo dîdîbafî-yaehandühî nîmboahanî ranîpoanîmbo moatükunî yafogoadînambo nahurai wambo sowahî tükümeŷeyo hoeimarîheandî. Ranîyo hoearî adükarî nahurai nînîmbai yimbuyimbu hîmboranî kîkîhamîndî haya asu wambo sowana sünambeahîndî afurîmare koso.

⁶ Ro wagabe ragu hîmboyanîyo nîmambeahîndî nînîhondî, yimbuyimbu tîŷarümbî, amoasîrî asu ndu ra hoeimarîheandî.

⁷ Asu ro hîmborîyaha yafambe mamî wambo hoafîyondürühî yahoya, 'Pita, se botîyafo, nînîhondî hîfokoaro mando sowasîfî,' meho.

⁸ Nga ro hoafîyahühî sahîya, 'Adükarî, wanî. Suda ro sesî moaruwai-ane sefî arîhundî ra moai sahasî rîhandî,' masahando.

⁹ Nga yafambe ranî sünambeahîndî asükai wambo hoafîyondürühî yahoya, 'Nînî-moatükunî God nafîmarandî ranana aboed-ane, nga se ngîrî moaruwai-ane mbîsafî,' meho.

¹⁰ Ranî-moatükunî ra refe hayambo-yowanîyo asu munngu nînoumayo ra sünambe asükaiyo hümaramîndo hafo.

11 Asu ranĩ simboanĩ hamĩndĩ nindou ŋgĩmĩ ai sinĩmo worĩ ro nĩmboahaimbĩ rasowahĩ tũkũmefundĩ. Nindou mamĩ Sisariahũndĩ ai wambo fihemĩndĩrĩ hĩfombobũndamboemo koamarĩhepura masĩnĩmo.

12 Yifiafĩ Aboedĩ ai wambo hoafĩyohũ yahoya, ‘Se yĩhĩmbokoate ai-babĩdĩ ŋgafĩ,’ meho. Ranĩyo anĩhondũmbo-rundeimbĩ 6 anĩŋgomo ndanambo ro-babĩdĩ mahomo. Asu ro hefi Korniriũndĩ worambe mafarĩyahundĩ.

13 Asu ai hoafĩyũmunũhĩ yahuya sũnambeahĩndĩ nendĩ mamĩ wandĩ worambe farĩfi manũnguwa hoeimarĩhinĩ. Ai yahuya, ‘Nindou bĩdĩfirĩ Sopa-nambo koandĩhawapuri ndũrĩ Saimonĩmboyu Pitamboyu-randeimbĩ ranahambo hoafĩyowanĩ sifombohũnda.

14 Ai sĩhambo hoafĩndũnĩnĩmbui asu hoafĩ ranĩnambo God ai se sĩhafĩ fikĩmĩnĩndĩ-babĩdĩ aboedambo ndeandũrĩmbui,’ mehu.

15 Ro peya hehea wataporĩmbo-rĩhandambe Yifiafĩ Aboedĩ aheiwamĩ makoso, weangurũhĩ sĩhefiwamĩ makoso nou.

16 Ro Adũkarĩndĩ hoafĩ asũkai hohooanĩmo-mayahĩ. Horombo ai yahuya, ‘Son hoe-nambo hundũra-marandũrĩ, ŋga Yifiafĩ Aboedĩ ai kosowohũ ranambo se hundũrĩ-ndeimboyei,’ mehu.

17 Horombo sĩhĩrĩ Adũkarĩ Sisas Kraĩs anĩhondũmbo-marĩhura God ai Yifiafĩ Aboedĩ moanĩ masemuni, ŋga haponda Yifiafĩ ra Suda-yafe ndĩfoambo amboanĩ moanĩ masagadũrĩ. Ŋga ro nũngunahurai nindou-yahĩ anĩmbo Godĩndĩ nafĩ kĩkĩndĩhe gũndĩheandanĩ hundũrĩkoate-mandeia?’ mehu.

18 Asu Sudahũndĩ ai hoafĩ ra hĩmborĩyomo hou moai simborĩ ahambo asũkai hoafĩyomo, ŋga Godĩmbo adũkarĩ-ani yahomo hoafĩyomondũhĩ yahomoya, ‘God ai sĩhefi ndĩfoambo ambo mafarĩhendũra aheĩ hohooanĩmo moaruwai hĩnĩŋgĩndĩhe hehĩ asu yangĩrĩ koadũrũmbo nĩmboeimboyei,’ mehomo.

Aboedĩ hoafĩ Andiokĩhũ tũkũmefeyo

19 Horombo Stifenĩmbo hĩfokoarĩhorĩ hehimboyowanĩ Sisasĩmbo anĩhondũmbo-rĩhindeimbĩ ranahaimbo moaruwaimbo marĩhindũra bukũrũmehĩndĩ. Ai heĩ Finisia hĩfĩhũ, Saiprus hĩfĩhũ, Andiok ŋgoafĩhũ tũkũyahĩ hehĩ aboedĩ hoafĩ Sudambo yangĩrĩ hoafĩmehũndũrĩ.

20 Ŋga anĩhondũmbo-rundeimbĩ bĩdĩfirĩ Saiprusĩhũndĩ, Sairinihũndĩ ai Andiokĩnambo homo Grikĩmbo amboanĩ Sisas Adũkarĩ-ani yahomo hou aboedĩ hoafĩ ra hoafĩmemo.

21 Asu Adũkarĩndĩ ŋgĩnĩndĩ ai-babĩdĩ manĩŋgowa nindou afĩndĩ ai Ahambo anĩhondũmbo-rĩhindũhĩ sũngumarihorĩ.

22 Sisasĩmbo anĩhondũmbo-rĩhindeimbĩ Serusaremĩhũ hoafĩ ranahambo hĩmborĩyei hehĩ Barnabas koamarĩhehora Andiokĩna mahu.

23 Barnabas ai hu tũkũfi God ai nindou aboedĩ-aboedĩ-mareandũrĩ ra hoeire haya hĩhĩf-hĩhĩfĩyuhũ aheĩ ŋgusũfoambe ŋgĩnamũndĩ-ndũrũhĩ yahuya, ‘Nĩmbĩ-nĩmbĩ si se Adũkarĩmbo aboedĩ sũngundĩhorĩ,’ mehu.

24 Barnabas ai nindou aboed-ani, ŋga Yifiafĩ Aboedeimbĩyu haya asu afĩndĩ hamĩndĩ anĩhondũmbo-reandeimb-ani. Asu nindou afĩndĩ ai Sisasĩmbo anĩhondũmbo-rĩhindeimbĩ babĩdĩmbo mamambe-mehĩndĩ.

25 Ranĩyu asu Barnabas ai Sorĩmbo kokombo Tarsus ŋgoafĩna mahu.

26 Ahambo hoeirĩrĩ mbura serĩmũndũ Andiokĩna mahafanĩ. Mamĩ hĩmbanĩyo haya nindou yĩmbu ranai Sisasĩmbo anĩhondũmbo-rĩhindeimbĩ babĩdĩmbo fandĩhimbo afĩndĩ yamundĩ-marĩneandũrĩ. Asu Andiokĩhũ weangurũhĩdĩdĩ Sisasĩmbo anĩhondũmbo-rĩhindeimbĩ ranaheimbo Kristen anei masahũndũrĩ.

27 Ranĩsimboanĩ Godĩndĩ hoafĩ hoafĩyomo-rundeimbĩ bĩdĩfirĩ ai Serusarem hĩnĩŋgĩru hou Andiokĩna makosĩmo.

28 Nindou mamĩ aihũndĩ Agabus-ani. Yifiafĩ Aboedĩ ai ahambo hoafĩmendoa ai botĩfi hoafĩyundũrũhĩ yahuya, ‘Sũngunambo muŋgu hĩfĩ ndanĩhũ wembo adũkarĩ tũkũndĩfemboe,’ mehu. Ai yare hoafĩmayu, ŋga sũngunambo Krodius ai Romĩ-yafe adũkarĩ bogorĩ nũnguambe wembo ra tũkũmefeyo.

29 Ranĩyu asu sũngurĩhindeimbĩ ai Sudahũndĩ wandafĩ mamĩ farĩhefembo-hũndambo kakĩ koarĩhefembo hoafĩ fĩmarĩhũmũndĩ. Mamamĩ ai aheimbo kakĩ saimbo sei hehĩ hohooanĩmoyeihũ kakĩ bĩdĩfirĩ yĩboborĩhi masĩhehindũrĩ.

30 Ai Barnabas asu Sor koamarĩ-hehipĩra kakĩ ra sowandĩfanĩ hena Serusaremĩna hahũfanĩ hĩfandĩ-rundembĩmbo masabĩnapurĩ.

12

¹ Ranî-sîmboanî bogorî adükarî Herot ai Kraisîndî nendî bîdîfîrambo moaruwaimbo-mareandürî.

² Ai hoafîmeyuwa Sems Sonîndî amonjo pisao yihîmîndînambo hîfokoamarüwurü.

³ Herot ai hoeireanda Suda ai ranahambo aboed-ane maseiamboyu Pitambo kameihî karabusîmarirî. Suda ai bret yisîkoate-sesesî-mayeî rasîmboa Herot ai ramareandî.

⁴ Ai Pitambo serümündü karabus worambe hînîngîmarira, yimbuyimbu bîdîfîrambe yimbuyimbu ami ai hîfandîmarurî. Herot ai yare hohoanîmoyuhüya, “Awi Suda ai bret yisîkoate-sesesîndeî mbundühümbo anîmbo ro Pitambo weindahî papî-hoafîndühünî-mboeahî,” mehu.

⁵ Asu Pita ai karabusî worambe mamaru, nga anîhondümbo-rîhindeimbî ai ahambohünda Godîmbo dîdîbafîyeî marîhündî.

Pita karabus worî hînîngîmareandî

⁶ Ndanî nîmbînambo sümbu noufe Herot ai Pitambo papî-hoafîmbo yahumboyu sen yimbuwambo hüptüpurundümo ami yimbu-yafandî mbusümo sîhawura mapu. Asu hîfandîru-rundeimbî ai karabus worî yipurîkîmî hîfandîmarundî.

⁷⁻⁸ Nîmehünou Adükarîndî sünambeahündî nendî ai manünguamboyu asu worambe si pîmayoa Pitambo ngîrîsafînî sindira botîmefîwa hoafîyuhü yahuya, “Nîmai botîyafao!” mehuamboyu nîmehünou asu sen ai Pitandî warîhündî fufurîmarîhoayo. Sünambeahîndî nendî ai Pitambo hoafîyuhü yahuya, “Hoearî yîhuruyafî mbura su güdo,” mehuambo Pita ai rasüngu-mareandî. Asu sünambeahîndî nendî ai yahuya, “Sîhafî hoandarî hoearî güdo mbura wandî süngu sînfî,” mehu.

⁹ Ranîyu asu Pita ai ahandî süngu karabus worî safambeahîndî tükümefîyu. Nga Pita ai sünambeahîndî nendî ramarirî ra moai weindahane yahu, nga yafogoadî-nambombai yahuhayamboyu.

¹⁰ Yîbobo ai hafanî yimbu hîfandî-rînandeimbî ngasündîne hena karabus ain yipurî ra-sowahî tükümefîneandî. Yipurî ra ahafanîmbo moanî timarîhoayo-wamboyafanî weindanî tüküyafîne hena adükarî nafî süngu hafanî asu nîmehünou sünambeahîndî nendî ai ahambo hînîngîmarirî.

¹¹ Pita ai wudîpoapore fîfire hohoanîmoyuhü yahuya, “Haponda ro anîhondümbo fîfirîthe-amboanahî Adükarî ai ahandî nendî koamarîheira kusü mafarîhendîra Herot ai ngîrî wambo moaruwaimbo-ndeandîrî. Suda ai wambo moaruwaimbo-fendîrîmbo mehomo, nga ngîrî randundîrî,” mehu.

¹² Ranîyu asu ai Maria, Sonîmboyu Makîmboyu-randeimbî hondandî worîna mahu. Nîndou afîndî ai ranîhü Godîmbo dîdîbafî-fembo-hündambo gugurîmehîndî.

¹³⁻¹⁴ Ranîyu asu Pita ai hu yipurühî pîrako-pîrako-marandamboyo nîmorehî ratüpurîyo-randeimbî ahandî ndürî Roda ai yipurî sübüdühefembo ho Pitandî yasîmondî hîmborîyo haya hîhîfî-hîhîfîmayo. Ranîyo asu yipurî moai sübüdühendî, nga hîhîrîfe worî safana pîpîyo ho hoafîyondürühî yahoya, “Pita yipurî nafîtambehü anüngu,” mehoamboyo.

¹⁵ Asu ai ahambo hoafîyeihî seiya, “Se ra hîhîndî-hîhîndî-yafühîyafî!” maseî. Nga asu ai yahoya, “Tîkaipoanî, nga anîhondümbo asahî,” yahoenîngo asükaiyo hoafîmayo. Asu ai hoafîyeihî seiya, “Awi sünambeahîndî nendî Pitambo hîfandîrürî-randeimbî-mbai ranana?” maseî.

¹⁶ Asu Pita ai asükaiyo pîrako-pîrako-marandamboyo ai yipurî sübüdü-hehîndîhünda hoeirîhorî hehî hepünîmehîndî.

¹⁷ Pita ai aheimbo worînambo afoai yahu haya Adükarî ai ahambo karabus worambeahîndî serümündü maranambühî tükümefîyu hoafî ra wataporîmayu. Ai yahuya, “Sems asu wandafî mamî ranahamumbo hoafîndahüpürî,” mehu. Asu ai Pita ranîhü hînîngîrîrî haya ngorü goanîna mahu.

¹⁸ Asu ranîyo ngorü sîambeahî Pita ai nîmarîkoate-mayuwa, ami ai hepünafundühî afîndî hohoanîmo-yomondühî yahomoya, “Pita nüngufîyuwa?” mehomo.

¹⁹ Herot ai Pitambo karabus worî munjo kokofefîmbo hoafîmepuramboemo ramarundî, nga asu moai hoeirüwurü. Ranîyo asu karabus hîfandî-rundeimbîmbo Pita ai aboedambomefîyu ranîmbo düdumareapurî, nga ai moai dîdîboadoru hoafîyomo. Ranîyo asu ahamumbo hîfokoefe-purîmbo hoafîmayu. Sünguna ai Sudia hîfî hînîngîre haya hanü Sisaria ngafîhü mamaru.

Herot ai yîfîmayu

²⁰ Herot ai Tairîhündî asu Saidonîhündî ranaheimbo ngînîndî-marandürî. Ranîyeî asu ai fandîhi hehî nîndou bîdîfîrî ahambo sowana koamarîhehipura mahomo. Weangurühî ai Brastus, bogorî adükarîndî ratüpurîyo randeimbî-mayu, ranahambo yahomoya, “Farîhawamunî,” mehomo-ndamboyo. “Fandîheha-purîmboyahî,” mehu. Ai

Herot soana homo hoafiyomondühî yahomoya, “Sihiŕi aboedi-aboedi-ndahumboane,” mehomo. Nîmboe hiŕi ra Herot ai hiŕandîmarandî ranîhû Tair asu Saidon ai ahei sesî sahûmündî rîhündühî wambo.

²¹ Ranîyo Herot ai mamî sihiŕi ware haya, ahandî adûkarî bogorî hoearî yihuru-ramündü haya, ahandî adûkarî bogorî nîmarî fondîwamî nîmarûmbo nindou afîndî ranaheimbo wataporîmbo-marandûrî.

²² Asu nindou ranai pukûna hoafiŕi karîhehindühî seiya, “Ndanana god mamîndî yafambe-ane! Nga nindou-yomondî yafambeyoan!” masei.

²³ Asu Herot ai ahei hoafiŕi ranîmbo moai ambe yahu asu ai moai Godîmbo adûkar-ani yahu. Ranîmboyo sünambeahîndî nendî hari-memondowa nûngarî ahandî safî ra sahûsi wakîrîhi marîhûnda yîŕimayu.

²⁴ Nga asu Adûkarîndî hoafiŕi ai ngîndîndî tükûfe haya muŕguambo ngoafiŕi maho.

²⁵ Asu Barnabas, Sor ai ratüpurî Serusaremîhû moendîrîne hena hiŕihîreafîne Andiok ngoafiŕina mahafanî. Ai Son Mak sowarîndîfanî hena ai-babîdîmbo mahomo.

13

Barnabas Sorîmbo Godîndî ratüpurîmbo koamarîhaupîra mahafanî

¹ Sisasîmbo anîhondûmbo-rîhindeimbî Andiokîhû anîboadei ranahei mbusûmo Godîndî hoafiŕi hoafiyomondühîndî asu yamundu-rundeimbî manîngomo. Ahamundî ndûrî ra Barnabas, Simion, ahambo fi nîmbandî sei marîhündî, Rusius Sairinîhündî, Manayan, ai Herot bogorîndî ngunîndîyu asu Sor.

² Ai Godîmbo hohanîmoyeiŕî sesî wehîyeiane, asu Yîfiafiŕi Aboedî ai hoafiŕiyohû yahoya, “Ro Barnabas weimbo Sor wandî ratüpurî ratüpurîmbo dîbonîmehapîr-ane, nga se ahafanîmbo ranî ratüpurîmbo kaboadîhi hiŕîngîndîhipîrî,” meho.

³ Ranîmboemo ai sesî wehîyomondühî ahamundî warî ahafandîwamî nandu houmbo koamarîhaupîra mahafanî.

Barnabas asu Sor Saipîrasîhû Godîndî hoafiŕi hoafiŕimefanî

⁴ Yîfiafiŕi Aboedî ai Barnabas, Sor ahafanîmbo koamarîhepîra Serusia ngoafiŕina mahafanî. Ranîhû ai sipambe fareŕîneanda sip ai Saiprus airanînambo sepîrîmîndî maho.

⁵ Ai Saramis ngoafiŕihû tüküyafîne hena Suda-yei rotu worambe Godîndî hoafiŕi wataporîmbo-marînandî. Son Mak ai-babîdîmbo manîngû ahafanîmbo farîheŕepîrîmbohûnda.

⁶ Ai Saiprus airanî ngasündîne Pafosîhû tükûmefîneandî. Ranîhû tîbagîre randeimbî mamî hoeimarînerî, ahandî ndûrî Barsisas. Ai Sudahündîyu asu tîkarehaya hoafiŕiyohûya, “Ro Godîndî hoafiŕi hoafiŕi rîhandeimb-anahî,” mehu.

⁷ Ai gafman bogorî Sergus Paurus-dîbo mamaru. Sergus Paurus ana aboedî hohanîmoyu kükühîfoare fiŕîreandîmbo-ani. Ai Godîndî hoafiŕi hîmborîmbo yîŕiriyuhû asu Barnabas Sorîmbo mborai mehupîrî.

⁸ Nga asu tîbagîre randeimbî Erimas ai gafman bogorî ranahambo Sisasîndî hoafiŕi anîhondûmbofembo ra yowanî yahundombo Sor weimbo Banabasîmbo hiŕînambo-mareapîrî. (Tîbagîre randeimbî Barsisas ndûrî ra Grik hoafiŕinambo Erimas-ane masei.)

⁹⁻¹⁰ Nga Sor, Grik hoafiŕina ahandî ndûrî Por. Yîfiafiŕi Aboedîndî ratüpurî worîborî kidaboarî-mayu ranai Erimasîmbo hîmbo parîrühî yahuya, “Se-ana Satanîndî nîmor-anafî asu se-ana aboedî hohanîmo ranahandî hürütîmb-anafî. Muŕguambo tîkai hoafiŕi, moaruwai hohanîmo sihafî ngusûfoambe amaro ranana afîndî hamînd-ane. Se-ana muŕguambo Adûkarîndî aboedî nafî moaruwaimbora randüh-anafî. Awi se ranî hohanîmo ra hiŕîngîfembo moei safîmboayafa?”

¹¹ Asu se hîmborîndafî! Hapondanî Adûkarî ai sihambo hîmboarî sündianînanî se tütümondamoyafî. Haponda se ngîrî hîŕîhamîndî hoeindowandî, nga akîdou gedühî safî nîmandîmboayafî,” mehundo. Ranîyo asu nîmehûnou mburîngai peyowohûyo Erimasîmbo nîmbî mamaro. Ranîyo asu ahambo watîjarîhû kîkîhimündî hefembo nafî nafiimböhûnda nafî kokomarandî.

¹² Gafman bogorî ai ra hoeire haya anîhondûmbo-mareandî. Asu ai Adûkarîmbo yamundîfe hoafiŕi hoafiŕimefanî ra hîmborîyu haya hepûnîmefiyu.

Barnabas Sor ai Andiok ngoafiŕihû Pisidia-yafeambe Adûkarîndî hoafiŕi hoafiŕimefanî

¹³ Por asu nindou bîdîŕî ai-babîdî Pafos ngoafiŕi ngasündundanîyo sip ai sepurîmîndî haya Perga ngoafiŕinambo Pamfiria-yafeambe maho. Nga Son Mak ai hiŕîngîreapurî haya hiŕîŕîfi Serusaremînambo mahu.

14 Ai Perga ṅgasūndine hena, hafanī Andioḱihū Pisidia-yafeambe tükūmefineandi. Ranīyo asu moanī ṅgoafimbo nīmarimbo si rasimboanī ai Suda-yafe rotu worambe kefoene mamarifanī.

15 Mosesindī ahnūmbī hoafi asu Godindī hoafi hoafiyomo-rundeimbī-yomondī hoafi ra bokarīhoemo mburumbo asu hīfandī-rundeimbī ai hoafiyomondūhī yahomoya, “Wandafī weimbo, se nindou-yei ṅgusūfoambe ṅḡinēmīndīmbo hoafi hohoanīmōndafandūhī ana, hoafīndafanī,” mehomo.

16 Por ai botīfi nūngumbo warī pakarīfoareandūhī hoafiyuhū yahuya, “Wandafī, Israerīhūndī asu nindou amurī Godīmbo ahīnīrīhorī rīhūndeimbī se hīmborīndei.

17 Israer-yafe God ai sīhefī amoao kamafoareandūr-ane. Ai Isipīhū fehēfehūndī-yahī nīboadeiane, God ai ṅgorū sūngumareanda nindou afīndī momorīmayeī. Sūngunambo ahandī adūkarī ṅḡnīndīnambo ai semūndūndūrī Isip hīnīṅḡrīhī hehī mahei.

18 Nīmī wohī furīkoate-reandūhī nīboadeimbo 40 hīmbanī Godindī hoafīmbo moei maseī. ṅḡa asu God ai hoafimo fehēfēndūrīmbohūnda tīḡrīfomayū.

19 Kenan-yafe hīfīhū 7 sīrī God ai aheimbo yīhīrīrearūhī hīfī ra Israer aheimbo masagadūrī horombo hoafīmayū sūngū. Horombo Israer ai Isip sowana hei nīmareimbo asu sūngunambo Kenanīnambo mahei ra 450 hīmbanīyo.

20 Sūngunambo God ai Israerīmbo hīfandīyo-ndūrīmbohūnda yīboboru rundeimbī nindou kamafoareapura ai hīfandīrundūrī homomboyo sūngunambo Samuer Godindī hoafi hoafiyu-randeimbī ai tükūfī ahamundī fondī kasīmaramūdu.

21 Ranī-sīmboanī Israer ai adūkarī bogorī semīndīmbo hoafīmehūndowamboyo asu God ai Sor, Kisīndī nīmori, ahei adūkarī bogorī kamafoarīrī. Ai-ana Bensaminīndī sīrambeahīnd-ani. Ranīyo ai adūkarī bogorīmbo 40 hīmbanī mamaru.

22 ṅḡa God ai ahambo raguānamborīrī mburambo Defit ahei adūkarī bogorīmbo hīnīṅḡmarīrī. God ai ahambo hoafiyuhū yahuya, ‘Ro Sesīndī nīmori Defit fīfīrīhīnī, ṅḡa wandī ṅgusūfo ai nindou rahurai ranahambo anahī hohoanīmō-ayahī. Nīmboe ai anīmbo wandī hohoanīmō sūngundeambui,’ mehu.

23 God ai Defitīndī sīrambeayahīndī Sīsas sīhefīmbo aboedambo-fembohūnda Israer sowana koamarīherū horombo hoafīmayū sūngū.

24 Sīsas ai weindahī tükūfekoate-yuambe Son ai Israerīhūndī muṅḡu ranaheimbo aboedī hoafi bokarīhendūrūhī yahuya, ‘Sīheī hohoanīmō moaruwai daboadanambo-ndīhīnda asu sīheimbo hundūrū-ndīhandūrī-mboyahī,’ mehu.

25 Ndeara Son ai ahandī ratūpurī muṅḡumbo ṅḡḡrī-yoanīyo ai hoafiyuhū yahuya, ‘Se hohoanīmoyeiya ro dīdeyaha? Ro-ana nindou sapa se hīfandarīhūndī ranīyahīpoanī. Se hīmborīyeī! Nindou ra sūnguna tükūndīfimbui, ṅḡa ro-ana ahandī sufīhīndī wofī fufurīhefembo ra aboedīyahīpoanī,’ mehu.

26 Wandafī mamī, se-ana Abrahamīndī ahūrī anei, asu Suda-yafe ndīfo se Godīmbo hohoanīmoyei arīhūndī God ai aboedambo-ndeamunīmbo hoafi ranana ai sīhefīmbo soana koafoareamboani.

27 Serusaremīhūndī nindou anei asu ahei bogor-anemo ai moai Sīsasīmbo aboedambore randeimb-ani sei ndorīhorī fīfīrīhorī. Asu ai moai Godindī hoafi hoafiyomorundeimbī-yomondī hoafi muṅḡuambo ṅgoafimbo nīmarimbo si ranambe hoeiru marundī ra fīfīrīhīndī, ṅḡa wanī. Ai ahambo papī-hoafīmarīhorī horombo Godindī hoafi hoafiyomo-rundeimbī ranī-moatūkunī tükūndīfemboe mehomo sūngū.

28 ṅḡa yībobofeambe Sīsasīmbo hīfīkoefimbo moai hoafi ṅḡgoro, ṅḡa asu moanī hoḡḡrīhī hehīmboyeī papī-hoafīrīhorūhī Pairatīmbo hoafīyeihī seiya, ‘Hīfokoarīworī,’ maseī.

29 Ai muṅḡuambo moatūkunī ramarīhīndī ra horombo Baiborambe hoafīmayo sūngū. Ranīyo sūngunambo nīmī keimbī karīhēndeimbīfīhīndī foarīndūmo hanīmō hoṅḡuambe masīhawurī.

30-31 ṅḡa God ai ahambo yīfīhūndī botīmarīramboyo nindou ai-babīdī Garīrī hīnīṅḡrūhou Serusaremīnambo afīndī si mahafomo ranai ahambo hoeimarūwurū. Nindou ranai haponda Sudambo ranīmbo wataporīmboru marundī.

32-33 Haponda ro sīheimbo yarīho hoafayehī: God ai sīhefī amoao mamīmbo horombo hoafīmayū sūngū haponda ahei ahūrīmamī sīhefīmbo anīhondūmbo tükūmefeyo ra Sīsas yīfīhūndī botīmarīrī. Ndanī-moatūkunī hoafīmayo ra Herū Buk yimbu ranambe amboa mbapenīḡḡo.

‘Se wandī nīmori-anafī,

haponda ro sīhafī ape-anahī.’

Buk Song 2:7

34 God ai yīfīhūndī ahambo botīmarīrī, ṅḡa ai ṅḡrī hīhīndūfī ṅḡu yīfī ambe-ambe sūmbondu. Ranī-moatūkunī ra God ai hoafīmayo sūngū, ‘Ro sīheimbo aboed-aboed-ndīheandūrūhī

asu anihondü aboedi moatükuni ndahandüri-mboyahi
horombo ro Defit-imbo saimbo hoafimayah süngu.’

Aisaia 55:3

³⁵ Ran-imboyo ngorü Herü Bukambe hoafiyohü yahoya,

‘Sür+hoeimb+ nindou ranahambo se ngir+ h+n+ngi-ndoworani sümbondu,’ meho. *Buk Song 16:10*

³⁶ Defit ai nünquambe God+ndi hohoanimo süngu ratüpur+mayu. Süngunambo ai yifimayuwamboyo ahand+ amoa-bab+d+imbo masamboar+hora asu ahand+ fi ra sümbo mayo.

³⁷ Nga sapo nindou God ai honquambeah+ndi yif+hündi bot+mariri ranana moai ahand+ fi ra sümboyo.

³⁸⁻³⁹ Ran-imbo-animbo, wandafi mami, se fifiri+mbiri+hinda-mboane, ro siheimbo hoafi aboedi hoafiyefühi sefiya, Nindou ndanana wangei sihei moaruwai hohoanimo gogor+ndi+hembui. Mungu moaruwai hohoanimo ra Moses+ndi ah+nümbi hohoanimo ana ngir+ gogor+ndi+he mbunda nindou mbumundi mb+so. Nga nindou Sisas+imbo anihondümb+ari+hor+ ana, ahei moaruwai hohoanimo gogor+hendühi nindou mbumundi mbüsümbui.

⁴⁰ Ran+imbo animbo se h+badühündi! Nga ranani moatükuni God+ndi hoafi hoafiyomorundembi hoafimemo ra siheimbo sowah+ tükünd+ femboe.

⁴¹ Ai yaru hoafiyomondühi yahomoya,

‘Anihondümb+ fekoate-yeimbi, se h+mbor+ndei,
Se-ana hepünündahi mbundühi ngei yif+ndei.

N+imboe se n+boadei+ambe ro mam+moatükuni ratüpur+ndamboyahî.

Nindou mam+ ai ratüpur+ ranahambo hoafayu ana,
se ngir+ anihond-ane mb+sei,’

Habakuk 1:5

mehomo,” mehu.

⁴² Asu Por, Barnabas ai Suda-yafe rotu wori h+n+ngir+ine hena hafandan+yo, n+morehi nindowenih+ ai hoafiyehi+ seiya, “Ngoaf+imbo n+mar+ si ranambe hoafi nda süngunambo asukai y+hoef+imbo hoafi+ndafani,” masei.

⁴³ Rotu wori h+n+ngir+ihî moanambüh+ tüküyahindani, Suda nindou asu ndifo Suda-yafe rotumbo hei-r+hündei+mbi+ ai Por Barnabas yafandi süngu mahei. Aheimbo d+bafr+inarüh+ safan+ya, “Se God+ndi moani h+poambofofe ranambe n+mboei ngei,” masafani.

⁴⁴ Asukai ngorü ngoaf+imbo n+mar+imbo si ranambe nindou adükar+ ngoaf+hündi munquambo ai Adükar+ndi hoafi h+mbor+imbo mafand+hindi.

⁴⁵ Asu Suda ai nindou af+ndi hoeir+ihî hehi ngusüfoambe moaruwaimayei. Ran+yo ai Por+ndi hoafi h+f+nambo-r+hindüh+ moaruwai moaruwaimbo-mar+hindi.

⁴⁶ Ran+imboyo Por weimbo Barnabas ai y+h+mbokoate hoafiyafandüh+ safan+ya, “God+ndi hoafi siheimbo boatei mb+howamboane. Nga asu se hoafi ndanahambo daboadanambo-ar+hindi. Ro rar+he hohoan+moayah+, se siheihoari hohoan+moyehi+ seiya, “Ro-ana koadür+umbo-koadür+umbo n+ngombo ra ngir+ndefi+,” ase. Ran+imbo animbo se h+mbor+ndei! Haponda siheimbo h+n+ngir+horü hohoa sihei ndifo sowana ahehi.

⁴⁷ Adükar+ ai y+hoef+imbo hoafiyuhü yahuya,

‘God ai nindou aboedambo-fembo ranahambo munquambo h+fi sem+ndi homböhünda ro sihambo Suda-yafe nd+fombo si nahurai h+n+ngi-mar+hean+ni,’” masafani.

⁴⁸ Suda-yafe ndifo ai hoafi ra h+mbor+iyei hehi h+ih+if-h+ih+iyehi+ Adükar+ndi hoafi aboed-ane masei. Munquambo nindou God ai yangir+ gedüh+ n+ngombo kamafoareandüri ranai anihondümb+mar+hindi.

⁴⁹ Adükar+ndi hoafi ra mungu h+fi ran+hü maho.

⁵⁰ Ran+yo asu Suda ai ngoafi h+fand+rundeimbi+ asu Suda-yafe ndifo n+morehi bogori God+imbo hohoan+moyei r+hündei+mbi+ ranaheimbo hohoanimo bot+mar+hindüra Por Barnabas+imbo moaruwaimbo-r+hip+rüh+ ahei ngoaf+hündi hemafoar+hip+rî.

⁵¹ Ran+imboyafani+ ai ahei hohoanimo moaruwai ra fifiri+mbiri+hinda safani hena nafümbohünda h+fi hasufi+ ahafandi yir+fil+hindi kükifoar+ine mbur+na asu Aikoniam+nambo mahafani.

⁵² Yifaf+ Aboedi+ ai Andiok+hündi Sisas+imbo süngur+horeimbi+ ranahei fiambe tükümeFYondüra af+ndi h+ih+if-h+ih+if+mayei.

14

Por Barnabas ai Aikoniamihü aboedi hoafi hoafimefani

¹ Aikoniamihü Por weimbo Barnabas ai asüakai mamü rasüngu-marineandi. Ai Suda-yafe rotu worambe hafani kefoene hoafi diboadorine wataporimbo-marinandü rani süngu asu Suda-yafe ndifo afindi ai anihondumbo-marihindi.

² Nga Suda bidifiri anihondumbo-fekoate-yeimbi ai nimorehi nindowenihü Suda-yafe ndifo bidifiri-yafe ngusüfoambe botimarhi-ndüramboyei anihondumbo-rihindeimbo yiboaruko-marihindüri.

³ Ai gedühi Aikoniamihü nimbafanimbo Adükariimbo-hündambo yihimbokoate hoafiyafani marinandü. Raniyo Adükari ai ahafanimbo nginindi masagapira hepünifeimbi asu nginindi moatükunü ramarineanda ai ahafandi hoafi ranai Adükarindi hipoambo ra anihond-ane yaho nafuimeyondüri.

⁴ Nga nimorehi nindowenihü adükari ngoafihündü ai yikürübümehindi. Bidifiri ai Suda-babidimbo-yahindi asu bidifiri ai Kraisindi hoafi sowandifani hafanir-nandeimbi babidimbo-yahindi.

⁵ Süngunambo Suda-yafe ndifo asu Suda ahei bogori-babidimbo sübabü hoafirundühi yahomoya, "Sihiri ahafanimbo moaruwaimbo-ndihupirühü nimoeinambo hifokoandihu-pirimboane," mehomomo.

⁶ Raniyo ai ra fifirine hena fefoene hena Rikoniyafeambe yimbu adükari ngoafi Ristra asu Debi ngoafihü tüküyafine mburina rani hifikimü mahafani.

⁷ Ranihü amboani nimbafanimbo aboedi hoafi wataporimbo-marinandü.

Por Barnabas ai Ristrahü asu Debihü aboedi hoafi hoafimefani

⁸ Ristrahü nindou mamü tñjari moaruwaimbü mamaru. Ahandü hondü ai rahurai wakimarimndo-ane, nga ngiri hoahoangu ndandi.

⁹ Asu ai Porindi hoafi himbori-mayua, ahambo himboari pariri nüngumbo hoeirira ahandü anihondumbofe raninambo God ai wanjei aboedinirimbü.

¹⁰ Ranimboyu Por ai puküna hoafiyuhü yahuya, "Sihafi tñjarinambo botiyafü nimbafi," mehindowamboyu horipirihoei piyu mburambo hoahoangu wakire marandi.

¹¹ Nindou afindi ai Por ramareandi ra hoeirihü hehi Rikoniyai hoafinambo puküna hoafiyehi seiya, "God bidifiri nindumbo-yafine henambo sihefimbo sowana makosafani," masei.*

¹² Asu Barnabasimbo ndüri Sus dükamarihori. Asu Por ai hoafi wataporimbora randeimbi-mayua raniyo asu ahambo Hemis-ani masahündo.

¹³ Susindi adükari rotu worü adükari ngoafi himboranikimü mafondaro. Raniyo Susimbo sesi shai-randeimbi ai burmakau anamindi bidifiri asu nimü ahuri wofü amboa sifimbi semündü haya adükari ngoafi yipurü nafitambekimü sünü tükümefiyu. Nindou afindi ai-babidi Por Barnabasimbo, "Ai yihoeü god-anafani," sei hehi burmakau hifokoefe segopimbo masei.

¹⁴ Nga Kraisindi hoafi sowandifani hafanir-nandeimbi ai rani hoafi himboriyafani hena yowanimbo hohoanimo-yafandühi ahafandi hoeari hirine hena pipiyafani hafani nindou afindi-yafe mbusümo puküna hoafiyafandühi safaniya,

¹⁵ "Wandafi mamü se, nimböe ramarihinda? Ro-ana nindou yangiri se nahurai-anehi. Ro siheimbo aboedi hoafi wataporimbo-rihoanda se nimindikoate-moatükunü ra hinngindühi hehi God Yangiri Nüngumbü sowana njei. Ai sünü, hifi, siriwara asu mungu-moatükunü ranambe engoro ra nafimarandi.

¹⁶ Horombo God ai nindou munguambo hifihü hinngireandüra, ahei hohoanimo süngu hei marihündü.

¹⁷ Nga ai anüngu ra nafuimbohünda sihefimbo aboedireamunü arandi. Ai siheimbo sünambeahindi hoe koafoere nümbür-ambeahindi sesi yimungu-remindambe sagadüri arandi. Ai sesi afindi asu ngusüfoambe hihif-hihifi sagadüri arandi," masafani.

¹⁸ Ai rani hoafi ra wataporimbo-marinandü, nga nindou ai ahafanimbo burmakau hifikoefe sihefembo hohoanimo-mayei hei, nga ai kikifoefe-ndürimbohünda tñjirifomefani.

Ai Porimbo nimoiei pimarundi

¹⁹ Raniyo Andiokihündü-yomo asu Aikoniamihündü-yomo Suda bidirifi ai sinimo nindou-yei ngusüfoambe botimarundüra ai Porimbo yifimbiyuwa yahomo houmbo nimoeinamborurü mburu asu ngoafi bidifiranü kiau hüründümo mahomomo.

²⁰ Nga Sisasimbo süngurihori-rihündeimbi ai snei wakirihori manimboeia ai botifi haya, asükai adükari ngoafina mahu. Raniyu asu ngorü sina Barnabas dibombo Debinambo mahafani.

* 14:11: Ai rarihi hohoanimoeyehi Sus ai ahei adükari bogori god-ani asu Hemis ai Susindi yasimondihündü hoafi semündü hu hoafiyu-randeimbi-ani masei.

²¹⁻²² Rani ŋgoafihū aboedi hoafi ra bokarimari-heneanda asu nindou afindi ai Sisasimbo süngurihori-rihündei-mbimboyahi tükümehindi. Raniyo asu ai hihiriyafine Ristra, Aikoniam, asu Andiok raninambo hafani süngurihori-rihündeimb nginandifi-nandürühi safaniya, “Se Godimbo ndondhi anihondumbo-ndihori ndühündi. Tiŋirifo afindi sifehimbo tükündifemboe shiri God ŋginindi hifandarandi ranambe hom-bohünda,” masafani.

²³ Asu mamami ŋgoafihū anihondumbo-rihindeimb ranaheimbo nindou hifandi-yonduri rambo kafaorineapur hena asu sesi wehiyafandühi Godimbo didibafimefneandi. Asu ai Adükariimbo anihondumbo-marihori ahandi wariwami aheimbo hinŋgi-marineanduri.

Ai hihiriyafine Siria-yafe-ambe Andiokinambo mahafani

²⁴⁻²⁵ Raniyo ai Pisidia-yafe mbusümo hafanimo Pamfiria-yafeambe tüküyafine Pergahü hoafi-wataporimbo-rinirü mburina asu Atarianambo mahafani.

²⁶ Ateriahü ai sipambe fariyafine hena Andiokinambo sepimindi maho. Ranihü horombo Sisasimbo anihondumbo-rihindeimb ai ahafanimo Godindi ratūpuri ratūpurimbohünda hinŋgi-rhipirühi seiya, “God ai shafanimo hipoambo-ndeapirühi mbifaripir-amboane,” masei. Asu ai ratūpuri ra ratūpuriyafani moendi-marineandi.

²⁷ Ai Andiokihü tüküyafine hena, anihondumbo-rihindeimbimbo gugurimarineanduri. Asu muŋgu-moatükun God ai ahafandi war süngu ratūpuri-mayu ranahambo hoafimefani. Ai hoafiyafandühi safaniya, “God ai ŋgorü nafi nafimaranda Suda-yafe ndifo ai-amboani Godimbo anihondumbo-marihori,” masafani.

²⁸ Asu ai afindi si Sisasimbo süngurihori-rihündeimb-babidimbo mamarifani.

15

Serusaremihü Sisasimbo anihondumbo-rihindeimb-yafe bogori ai gugurimefundi

¹ Raniyo asu nindou bidifiri ai Sudiani poedi Andiokina kosimo Suda-yafe ndifo Sisasimbo anihondumbo-rüwreimbimbo yamundirüpurühi yahomoya, “Se Mosesindi hohoanimo süngufekoate-ndimondühi shamundi fihoeari kefe tirihefekoate-ndimondan asu ŋgiri aboedambo-ndafundi,” mehomoma.

² Asu Por Barnabas ai Sudiahündi-babidimbo hoafina simbori simbori-memo. Ranimboemo anihondumbo-rundeimb ai hoafi fründimondühi yahomoya, “Por, Barnabas asu nindou bidifir-amboani ai Serusaremianambo mbihomo-ndamboane. Asu ai hoafi ra Kraisindi hoafi sowandümo homo-rundeimb asu hifandi-rundeimb-babidimbo didiboado-mbirundamboane,” mehomoma.

³ Anihondumbo-rihindeimb ai koamar-hehipura mahomo. Ai Finisia asu Samaria-yafeambe mbusümondühi homo hoafiyomondürühi yahomoya, “Asu sifefti ndifo amboani Sisasimbo anihondumbo-marihori,” mehomonda asu anihondumbo-rihindeimbimbuŋguambo ai afindi hihif-hihifi-mayei.

⁴ Ai homo Serusaremihü tükümeffunda anihondumbo-rihindeimb Kraisindi hoafi sowandümo homo-rundeimb asu hifandi-rundeimb ai ahamumbo hihifi-marihupuri. Asu Por Barnabas ai muŋgua-moatükun God ai ahafandi war süngu ratūpurimayu ranahambo hoafimefneanduri.

⁵ Nga asu anihondumbo-rundeimb Farisihündi bidifiri ai botiyafu hoafiyomondühi yahomoya, “Sifefti ndifo ai ahamundi fihoeari karu tirimbihou-ndamboane asu ai Mosesindi ahinümbi hohoanimo süngu-mbirhind-amboane,” mehomoma.

⁶ Ranimboemo Kraisindi hoafi sowandümo homo-rundeimb asu hifandi-rundeimb ai hoafi ranahandi nimindi wataporayo didiboado-fembohünda gugurimefundi.

⁷ Ai wataporiyomo homo muŋguamoyao asu Pita ai nüngumbo hoafiyupurühi yahuya, “Wandafi mam, se fifirundi horombo hondü God ai seambeahindi wambo kafaore hinŋgimareandiri sifefti ndifo ranaheimbo wandi yasimondinambo aboedi hoafi hoafiyowan himboryohü anihondumbo-fembohünda.

⁸ God ai muŋguambo nindou-yafe hohoanimo ra fifireandi. Ai sifefti ndifo ranaheimbo yini mehu ra nafuimbohünda Yifiafi Aboedi masagaduri sifeftimbo masemuni nou.

⁹ Ai moai sifeftimbo ŋgorü süngureandühi aheimbo ŋgorü süngureari, nga wani. Ai anihondumbo-marihinda asu God ai ahei ŋgusüfoambe ramareandura sürühehindeimb tükümehindi.

¹⁰ Nga nimboe asu se Godimbo randihu hoeindihuru yahomo houmboa? Se ŋgiri sifefti ndifoambo shamundi fihoeari karu timbirihound-amboane mbisimondühi aheiwami nimboreimb moatükun nandundi. Nga horombo sifefti amoo asu shir-amboani nimboreimb moatükun ra ŋgiri ndahumidefti.

¹¹ Suda sīhīrī ndarīhu anīhondūmbo-arīhundi ana, Sisasīndī hīpoambonambo aboedambo-ndahumboyefī, ŋga asu sīhefī ndīfo ai-amboanī ranīnambo aboedambo-ndahimboyei,” mehu.

¹² Barnabas Por ai Godīndī ŋgīnīndī nafuimbo moatūkunī asu hepūnīfeimbī moatūkunī ra God ai Suda-yafe ndīfombo ahafandī warīsūngu ramareandī ranahambo ndorīne wataporīmbo-marīnandī. Asu muŋgu ai wataporī ra hīhīmborī-yomondūhī hīmbo yanggīrī kūmarundī.

¹³ Hoafī moendīmayowa asu Sems ai hoafīyuhū yahuya, “Wandafī mamī. Se wandī hoafī hīmborīyomo.

¹⁴ Saimon ai haponda ndore korīfoare hoafīyuhū yahuya, God ai ahandī hīpoambofe hohoanīmo nafuiyuhū sīhefī ndīfo bīdīfīrambo weangurūhī wand-aneī mehu.

¹⁵ Asu Godīndī hoafī hoafīyomo-rundeimbī-yomondī hoafī-amboa mamī yahurai-ane. Ai yaru hoafī nda sūrū papīmarundī:

¹⁶ Adūkarī ai hoafīyuhū yahuya,

‘Defitīndī mamīsīrī ai worī nahurai bīrīmefoendī,

ŋga sūngunambo ro hīhīndahe koda

asu ahandī mamīsīrī ra asūkainda botīndīhe-amboyahī

nindou ai worī bīrīfoare mbura sīmborī worīmbo-arandī nou.

¹⁷⁻¹⁸ Ranānīmbo asu nindou amurī ai randīhi Adūkarīmbo kokondī-horīmboyei.

Asu muŋguambo Suda-yafe ndīfo ro wand-aneī masahī ranai-amboa kokondī-horīmboyei. Hoafī nda horombo hondū ndanī-moatūkunī tūkūndīfemboe mehu-ane.

Adūkarī ai yare hoafīmayu ai ranī-moatūkunī raremarandī,

asu horombo hondū nindou ai ra fīfīrīmarīhīndī,’ mehu.”

Amos 9:11-12

¹⁹ Ranīmboyo asu Sems ai hoafīyuhū yahuya, “Ro rarīhe hohoanīmoayahī sīhefī ndīfo ai hīhīrīyahī Godīmbo sowana mahei ranaheimbo sīhīrī ŋgīrī tīŋīrīfo ndahundūrī.

²⁰ Wanī, ŋga sīhīrī aheimbo pasambe ndandīhu hoafīnde-fomboane. Kabomombo sesī dīdībafīfe sīhefeimbī sesīpoanī, nīmohēhī sīsīhīmopoanī asu anamīndīhoandī bīrabīrīyopoanī, nīnīhondī amīnda-wofīfeimbī asu horī sesīpoanī.

²¹ Ai ŋgīrī randīhīndī ra nīmboe horombo peyomo houbmo haponda muŋguambo ŋgoafī adūkarambe nindou ai Mosesīndī hoafī bokarīhoemo arundī. Asu muŋguambo ŋgoafīmbo nīmarīmbo si ranambe Suda-yei rotu worambe ritīmīru arundī,” mehu.

Suda-yafe ndīfo anīhondūmbo-rīhīndeimbī ahei pas-ane nda

²² Ranīmboane asu Kraīsīndī hoafī sowandūmo homo-rundeimbī-yomo hīfandīru-ndeimbī-yomo asu anīhondūmbo-rīhīndeimbī-yei ai hoafī fīrīhūmūdīhī seiya, “Sīhīrī-hūdī bīdīfīrī ai Por Barnabas babīdīmbo Andiokīnambo hombōhūnda koandīhehupurīmboane,” maseī. Ai Sudas, ahandī ndūrī ŋgorū Barsabas, asu Sairas ahafanīmbo ŋgafanī sei hīnīŋgī-marīhipīrī. Yimbu ai anīhondūmbo-rīhīndeimbī-yei bogorī-yafanī.

²³ Ahafandī warīhū ai pas mamī koarīhoe-mondūhī hoafīyo-mondūhī yahomoya:

“Ro Kraīsīndī hoafī sahumīndēfī hefī rīhūndeimb-anefī asu hīfandīrīhu-hundeimb-anefī. Suda-yafe ndīfo anīhondūmbo-rīhīndeimbī Andiokīhū, Sirīahū, Sirīsīahū anīboadeī, se karīhasī-handūrī.

²⁴ Ro hīmborī-yēfīmboanefī rohūdī bīdīfīrī ai homo wataporī-memondamboyo sīhei hohoanīmo mamīkarī-marandūrī, ŋga asu ro moai ahamumbo randundī sefī.

²⁵ Ranīmboane asu ro hoafī fīrīhūmīndēfī mburīhu sefīya ro nindou sīheimbo sowana koandīhehupurīmboyefī. Ro nindou ra yīhoefī ŋgunīndī Barnabas asu Por-babīdī koamarīhehupīrī.

²⁶ Ai moai ahafandī fimbo hohoanīmo-yafanī, ŋga ai sīhefī Adūkarī Sisas Kraīs ahambo-hūndambo ahandī ratūpurī ratūpurī-mayafanī.

²⁷ Ranīmboyefī ro Sudas asu Sairasīmbo koandīhehupīra ŋgafanī hoafī ro sūrū papārīhūdī rahurai randīne ahafandī yafambenambo hoafīndamboyafanī.

²⁸ Yīfīafī Aboedī ai yīhoefī mbusūmo nīmarīmbo asu ro mamī mamamberīhu hohoanīmo-yēfūhī sefīya, ‘Ro ŋgīrī ŋgorū tīŋūmbī hohoanīmo sīhei wamī nandīhūdī,’ masefī, ŋga se ndanī hohoanīmo yanggīrī anīmbo randīhimboyei.

²⁹ Se kabomombo sesī dīdībafīfe sīhefeimbī sesīpoanī, horī sesīpoanī, nīnīhondī amīnda-wofīfeimbī sesīpoanī, nīmohēhī sīsīhīmopoanī asu anīmīndīhoandī bīrabīrī-yopoanī. Se ranī hohoanīmo sūngufepoanī. Se ranī-moatūkunī ra hīnīŋgarīhīndī ana, aboedīndeimbōyeī. Yīhoefī hoafī ndear-ane, ŋga se aboedī nīboadeī,” mehomō.

³⁰ Ranîyo asu Serusaremîhündî anîhondümborîhindeimbî ai nindou yimbuyimbu ra koamarî-hehipura Andiokînambo mahanîmo. Asu ai anîhondümborîhindeimbî gugurundürî mburu pas ra masabudürî.

³¹ Anîhondümborîhindeimbî ai pas ranambeahîndî aheimbo ngînemîndîndürîmbo hoafî hoerîhi hehimbo hîhîf-hîhîfî-mayeî.

³² Sudas asu Sairas ai Godîndî hoafî hoafîyafanî rînandeimb-anafanî. Ranîyo asu yimbu ai aheimbo afîndî ngînemîndîmbo hoafî hoafîyafîndürî marînandî.

³³⁻³⁴ Yimbu ai Andiokîhü nîngo-nîngo-yafîne mburîna anîhondümborîhindeimbî ai ahafanîmboya, “God ai aboedî-aboedî mbîreapîr-amboane asu ngusüfoambe afurînde kündeambui,” sei hehi nindou koamarî-houpîrî ranahamumbo sowana koamarîhehipîra hîhîrîyafîne mahafanî.

³⁵ Nga Por asu Barnabas ai Andiokîhü manîmbafanî. Ranîhü yimbu ai nindou bodîmondî-babîdî Adükârîndî hoafî bokarîhe-neandühi yamundî-marîneandürî.

Por Barnabas ai yûkürübî-mefîneandî

³⁶ Süngunambo Por ai Barnabasîmbo hoafîyundühî yahuya, “Sîhîrî mungu ngoafî adükârî sapo Godîndî hoafî horombo bokamarî-hehoandî ranî ngoafînambo anîhondümborîhindeimbî ai nüngumbayahi ranî ndüfosimbo gagimboane,” mehu.

³⁷ Barnabas ai Sonîmboyu Makîmboyu randeimbî-mayu ranahambo ai-babîdî semündü hombo mehu.

³⁸ Horombo Son Mak ai Pamfiria ngoafîhü ahafanîmbo hînîngîmareapîrî, nga moai ai-babîdî Adükârîndî ratüpurî, ratüpurîyu hu. Nga asu Por ai ahambo moai semündü-hombo yifîrîyu.

³⁹ Yimbu ai sîmborî hoafîyafîne hena yûkürübî-mefîneandî. Barnabas ai Mak serümundü haya sipambe farîyafîne hena Saiprusînambo mahafanî.

⁴⁰ Nga Por ai Sairas serümundü mahafanî. Anîhondümborîhindeimbî ai ahafanîmbo hoafîyeihî seiya, “Adükârî ai sîhafanîmbo moanî hîpoambo-ndepîrîhî mbîfarîhepîr-amboane,” maseî.

⁴¹ Yimbu ai Siria, Sirisia-yafeambe hahabodîfanî wakîrîneandühi anîhondümborîhindeimbîmbo ngînemîndîndürî.

16

Timoti ai Por-dîbo mahu

¹ Por ai Derbe ngoafî hu ngasünde haya Ristra ngoafîna mahu. Sisasîmbo süngurürî-randeimbî mamî, ahândî ndürî Timoti ai ranîhü mamaru. Ahândî hondî ai Sudahündî anîhondümborîhindeimbîyo, nga asu ahândî afîndî anîmbo Grikîhündîyu.

² Ristrahündî asu Aikoniamîhündî anîhondümborîhindeimbî ai Timotimbo ahînyeihi seiya ai nindou aboed-ani maseî.

³ Asu Por ai Timotimbo ahândî süngu semündü-hombo yahu haya hohoanîmo-mayu. Ai Sudahündî ranî hîfîhü manîngomo ranahamumbo hohoanîmoyuhü ahambo serümundü haya ahândî fi hoearî ra karîrî tîmarîherü. Sapo muŋguambo ai fîfîrundî Timotindî afîndî ra Grikîhündî-mayuwambo.

⁴ Ai ngoafî adükârînambo homo tüküyafu, homo tüküyafu rundühîyo asu horombo Kraisîndî hoafî sowandümo homo-rundeimbî asu hîfandî-rundeimbî Serusaremîhü hoafî ranî sünguru masîhoemo ra anîhondümborîhindeimbîmbo masabudürî.

⁵ Asu ranîmboyu Kraisîndî nendî ranai hoafî ranînambo ngînemîndî anîhondümborîhindühî muŋguambo si aho ra nindou ai afîndî tüküyahi marîhündî.

Por nindou mamî Masedoniahündî hoeimarîrî

⁶ Ngîmî ai Frigia, Garesia-yafeambe homondane, Yifiafî Aboedî ranai ahamumbo nindou Esia hîfambe ranahaimbo Godîndî hoafî hoafîyo-ndürîpoanî meho.

⁷ Ranîyomo ai Bitinia hîfînambo hombo yahomo houmbo Misia-yafe yûpupuikîmî tüküyafundane, asu Sisasîndî Yifiafî ranai ahamumbo ranafî hombo yowanî mehopurî.

⁸ Ranîyomo asu ai Misia nafîyafu hou Troas ngoafînambo mahanîmo.

⁹ Ranîyu asu ranî nîmbokoanî Por ai yafogoadînambo nahurî ranîpoanîmbo moatükunî hoeireandane, nindou mamî Masedoniahündî ai botîfi nüngumbo hüti-hütîrürühî yahuya, “Se ndanafî kosafî yîhoefombo farîhawamunî,” mehu.

¹⁰ Por ai ranî-moatükunî hoeire hayamboyu ro hohoanîmo-yefomboanefî God ai ranahaimbo ahândîmayo hoafî ra hoafîmböhünda koamarîhemunî. Ranîmboane asu nîmehünou ro Masedonia hîfînambo hombo naporîhundühî nafî kokomarîhundî.

Ridia ai Godîndî hoafî süngumareandî

11 Sipambe fariyahu Troas ngoafî hîniŋgîrîthu hohu asu Samotres airanînambo hefi asu ŋgorû sihû Neapolis ngoafîhû tükûmehundi.

12 Ranîyefî asu ranîhû hîniŋgîrîthu hohu hefi, Firipai ngoafîhû tükûmehundi. Masedonia-yafe hîfambe Firipai ngoafî adûkarî Rom ai hîfandî-marundi. Ranîhû tüküyahu yahunûmbi nîmbî manîmboefî.

13 Ngoafîmbo nîmarîmbo si tükûfeyoane, asu ro hefi ginîrûmbi ngoafî tebûnani tüküyahu mburîthu, hoekîmî mahefi. Hoe ranî fikîmî ranîpoanîmbo fondî Godîmbo dîdîbafî-fembohûnda fondî mbanîngoyo sefi hoahumboyefî mahefi. Ranîhû nîmorehî bîdîfîrî ai gurgurîyahi nîmarei-ane asu ro ai-babîdî wataporîmayefî.

14 Nîmorehî mamî adûkarî ngoafî Taiatairahündî, ahandî ndürî Ridia, ai hoafi ro hoafîmayefî ra hîmborîmayo. Ranai ana Godîmbo dîdîbafîfe hoafîyorandeimbî asu ai hamburî hoearîfihî kakî semîndî-randeimb-ane. Adûkarî ai ahandî ŋgusûfoambe hohooanîmo botîmare-andamboyo Por ai hoafi, hoafîmayu ra anîhondûmbo-mareandî.

15 Ai ahandî worambeahîndî-babîdîmbo hîmonî hundürümayeri. Ai hîmonî hundürüyo mbura yîhoefîmbo hoafîyohû yahoya, "Se ro Godîmbo anîhondûmbo-marîhinî ra fîfirîndundûhî ana, se wandî worambe dîfomo nîmandomo," meho. Ai yîhoefîmbo hîti-hîti-maramuna-mboyefî, asu ro ahandî hoafi süngu mahefi.

Por ai Sairas-dîbo Firipai ngoafîhû karabusî-mefîneandi

16 Mamîmbo ro Godîmbo dîdîbafîfembo fondûhî hefane, moanî ratüpurîyo-randeimbî nîmorehî mamî yîhoefîmbo nafîni hoemareamunî. Nga moaruwai nendî ahandî fiambe nîmarîmbo nîni-moatükunî süngunambo tükûfemboayo ra hoafîyo-marandî. Ranîmboyo asu nindou ai ahandî hoafi hîmborîmbo ranahambo hîfandîru-rundeimbî ahamumbo kakî adûkarî sahüpurî marîhündî.

17 Ranîyo nîmorehî ranai Por-babîdîmbo yîhoefî süngu hohüyo asu ai yare pukûna hoafîyowohû yahoya, "Nindou ndanai ana God Nîmoamo Hondû amaru rana-handî ratüpurîyomo-rundeimb-anemo. Rananemo asu God ai siheimbo aboedambo-fendürîmboayo hoafi ra hoafîyomo rundûhanemo," yaho marandî.

18 Muŋguambo si ai rapomayo hoamboyo asu Por ai ranahambo yîboaruko-yîboarukofi haya, asu ai hîhîrîfî nüngumbo moaruwai nendî amaro ranahambo hoafîyundûhî yahuya, "Ro Sisasîndî ndürînambo hoafayahi se nîmorehî ranahambo hîniŋgîndo hawa ŋgafî," mehundo. Ranîyo asu moaruwai nendî ranai mamî ranî simboanî hîniŋgîre haya maho.

19 Ahambo hîfandîru-rundeimbî ranai ahamundî kakî semîndî nafî awarîmarîhoayo ra fîfirîmarundî sapo nîmorehî ra ŋgîrî nîni-moatükunî tükûfemboayo ra asûkai hoafîndo. Ranîmbo-anemo ai Sairas asu Por ahafanîmbo kîkîhîrîpîndûmo mburûmbo kiafu hürîpîndîmo nindou adûkarî ahamundî koadürü guguru nîmarîmo rundûhî mahomo.

20 Ai ahafanîmbo sowapîndûmo nindou hoafi hîmborîyomo-rundeimbî ahamumbo soana homo hoafîyomondûhî yahomoya, "Nindou yimbu ndanana Sudahünd-anafanî, ŋga aiyafanî nindou sihefi adûkarî ngoafîhû amarei ranaheimbo moaruwai hohooanîmo botîmarîneandî.

21 Ran-anafanî nindou Romîhündî sihîrî ahînûmbî hohooanîmo süngukoatemo-mayo ranahambo yamundarîneandî," mehomo.

22 Ranîyeyî asu nindou afîndî ranai ahafanîmbo ranîmbohûnda papî-hoafi-marîhüpîrî. Ranîyomo asu hoafi hîmborîyomo-rundeimbî ai ahandî hoearî yümündühaupürî mburu hoafîyomondûhî yahomoya, "Ahafanîmbo wofî bogorînambo harîmbemopîramboane," mehomo.

23 Ranîyomo asu ahafanîmbo wofî bogorî-mayo ranambo pukûna buburüpîrî mburu, asu karabusî-marupîrî. Ranîyomo nindou karabus worî hîfandî-randeimbî ahambo hoafîyomondowohû yahomoya, "Se ahafanîmbo wudîpoapondo hîbadapîrî," mehomo.

24 Ranîyyu nindou ranai hoafi ranahambo hîmborîyyu mbura ahafanîmbo karabus worî safambe ragu nîmî ahi yîrîfoneimbînambo yitîŋarîhû hüpütüpu-rapürîmündî hîniŋgîmareapîrî.

25 Ranîyafanî Por Sairas ai nîmbî mbusûmondûhî nîmarîfanîmbo herüyafandûhî Godîmbo dîdîbafî-mefîneando. Asu nindou bîdîfîrî karabusiyafu mamarîmo ranai ahafanîmbo hîmborî-memopîrî.

26 Asu nîmehûnou hîfîhe afîndî tükûfehüyo karabus worî kambhoanî ranai fîfîmîmayo. Ranîyo nîmai yipurî ranai sübüdhöehüyo nindou karabus worambe mamarîmo ahamundî fihîndî sen makiaro ra fufurîmarîhoayo.

²⁷ Ranīyū asu karabus hifandarandeimbi ranai botifi yipuri sūbūdihoai meŋgorowa hōeire haya nindou ai mbafefo yahu haya yihimboyuhū penau hoandar semūdū haya wandihoari hifokoandīhea yahu haya ramefiyu.

²⁸ Nga Por ai heiyuhū yahuya, “E! Se sīhafi fi yimbūdamboyafi! Ro-ana muŋgu amarefi,” mehuamboyu.

²⁹ Ranīyū karabus hifandi-randeimbi ai nindoumbo hai sowandūmo sīnimo yahu mīngīyū hoafi yū mbura nīmai wori safambe pīpiyū hu Por Sairas yafandi yirīkīmī hīhamīndarīyuhū piyū meŋguru.

³⁰ Ranīyū ai ahafanīmbo sepīrīmūndī weindanī hūfu nīmarūmbo hoafiyupurūhī yahuya, “Rītīfo yimbu, ro nīnī nūnūngundīheanda God ai wambo aboedambo-mandeandīra?” mehuamboyanī.

³¹ Asu ai sīmborī safanīya, “Se Sisas Adūkarī ranahambo anīhondūmbo-ndīworanī anīmbo asu God ai sīhambo, sīhafi worambeahīndī-babīdī aboedambo-ndeandūrūmbui,” masafanī.

³² Asu ranīyo Por Sairas ai karabus hifandi-randeimbi-mayu ranahambo nindou mamī ranī worambe manīmboei aheimbo kameihī parīnerī hena Adūkarīndī hoafi hoafīmefīnandūrī.

³³ Ranīyo asu ranī nīmbokeanī karabus hifandi-randeimbi-mayu ranai ahafanīmbo sepīrīmūndī mbura ahafandi masīmei ra popoaimarandī. Ranīyo asu ai ahandī flīkīmīnīndī-babīdīmbo muŋgu hundūrūmayei.

³⁴ Ranīyū ai ahafanīmbo sepīrīmūndī hafu ahandī worambe nīmarūmbo sesī sagapīra masowasīfanī. Asu ai ahandī flīkīmīnīndī-babīdī haponda Godīndī hoafi hīmborīyei mburīhū anīhondūmbo-marīhīndī ranīmbohūnda hīhīf-hīhīfīmayei.

³⁵ Ranīyomo sīambe hoafi hīmborīyomo-rundeimbi ai prisman bīdīfīrī koarīhoupurūhī yahomoya, “Hapoana se nindou yimbu ranahafanīmbo hīnīngīndowapīra mbīhafanda-mboane,” mehomo.

³⁶ Ranīyū nindou karabusīmbo hifandi-randeimbi ai Porīmbo hoafiyundūhī yahuya, “Hoafi hīmborīyomo-rundeimbi ai hīnīngīndowapīra mbīhafanda-mboane,” mehomonda-mboanahī sīnī hoafayahapīrī, nga hapoana se aboeda ngafanī,” mehurīrī.

³⁷ Asu Por ai prismanīmbo hoafiyupurūhī yahuya, “Ro-ana Romīhūnd-anehī, nga ai yīhoehīmbo nīnīhūmboyo hoafi hīmborambe nindou hīmboahū buburūmunī mburu, karabus worambe koamafoarūmunī. Asu ran-anemo haponda ngōafīna yīhoehīmbo dībo semīndīmuni koehefembo hōhoanīmōemo. Refeana wanī! Nga ahamundīhoarī anīmbo sīfomo sowandūmomuni koarīhoumuna ngemboyehe,” masafandamboemo.

³⁸ Asu prisman ranai ahafandīmayo hoafi ra hoafi hīmborīyomo-rundeimbi-mbo hoafīmemo-puramboemo. Ranīyomo asu Por Sairas ai Romīhūnd-anafanī hoafi ra hīmborīyomo mburu yīhīmbo-memo.

³⁹ Ranīyomo asu ai homombo ahafanīmboya, “Karīhapīsī, ro hūtiyefī,” yahomo mburu moanambūhī sowapūdūmo mahomo. Asu ranīyomo ahafanīmbo hoafiyomopīrūhī yahomoya, “Se ngōafi nda hīnīngīndīne hena ngorū goanīnī ngafanī?” mehomo.

⁴⁰ Ranīyafanī ai karabus worī ra hīnīngīrīne hena Rīdīandī worīna mahafanī. Ranīhū anīhondūmbo-rīhīndeimbi ai mafandī-hīndamboyo asu aheimbo ngūsūfoambe kīkīmī-foarīneirī hena mahafanī.

17

Tesaronaike-hūndī ai Por Sairasīmbo hūrūtūmarīhūpīrī

¹ Ranīyafanī Por Sairas ai hafanī Amfīporīs Aporonīa ngōafi kefoene hena hafanī Tesaronaike ngōafīhū tūkūmefīneandī. Ranīhū Suda-yafe rotu worī mamī mafondaro.

² Ranīyū asu Por ai yaremarandī sūngu Suda-yafe rotu worambe kefuai hūfu nīmarūmbo ngīmīmbo moanī nīmarīmbo sī ra ai-babīdīmbo Bāibor-ambeahīndī hoafi ranahambo ndorīhī wataporīmbo-marīhūndī.

³ Ai aheimbo Godīndīmayo hoafi ranahandī nīmīndī ra wataporīmbo-randūhī yahuya, “Nīndou God ai ahambo nīmōrehī nīndowenīhīmbo aboedambo-fendūrīmbo kafoarīrī hīnīngīmarīrī ra Krais-ani asu ai asūbusī afīndī semūdū haya yīfiyū mbura asūkaiyo botīmefiyū,” mehu. Asūkaiyū hoafiyuhū yahuya, “Sisas ndanahambo ro sīheimbo hoafayahī ai Krais-ani,” mehu.

⁴ Nīndou bīdīfīrī ranīhūndambo ai hoafi ranahambo anīhondūmbo-rīhī mburīhū, Por Sairasī-yafandī sūngu mahei. Nīndou bīdīfīrī Grikīhūndī Godīmbo hōhoanīmō parīhoreimbi asu nīmōrehī afīndī bogorīmbo-yahīndeimbi ai-amboa ahafandī sūngu mahei.

⁵ Ranīmboyo asu Sudahūndī bīdīfīrī ai ngūsūfoambe moaruwai-marapura nīndou bīdīfīrī funīru wakīrūndeimbi maketambe manīngomo ranahamumbo gugurīmarūpura

ai homo nindou afɪndi gugurɪpurɪ mburũbo hohoanɪmo botɪmarɪpura ŋgoafambe ŋgɪndi hoafemo wakɪmarundi. Ranɪyomo asu ai Por Sairas kɪkɪhepɪmɪndi nindou afɪndi burɪmemo ranahamumbo sowana sepɪmɪndi hombohũnda ahafanɪmbo kokorurũhi Sesonɪndi worɪna pɪpɪna mahomo.

⁶ Ŋga ranɪyomo ahafanɪmbo hoeifepɪrɪkoate-yomondũhi-yomo, ai Sesonɪyu asu anɪhondũmbo-rundeimbɪ bɪdɪfɪrɪ-yomo ahamumbo nindou bogorɪmboyafo mamarɪmo ahamumbo sowana kiafu hũrũpundũmo mahomo. Ai homo pukũna hoafɪyomondũhɪ yahomoya, "Nindou ndanai ana muŋguambo hɪfɪ ranɪhũ moaruwai hohoanɪmoyomo marundi ran-anemo asũkai haponda ndanɪhũ tũkũyafu anɪŋgomo.

⁷ Asu Seson ai ahafanɪmbo worɪnɪmareapɪrɪ. Ŋga nindou muŋgu ndanai ana adũkarɪ bogorɪ hondũ Sisarɪndi ahɪnũmbɪ hohoanɪmo gogonɪmbo-rɪheneandũhɪ safanɪya, 'Awi nindou adũkarɪ bogorɪ ŋgorũ manũŋgu, ŋga ahandɪ ndũrɪ Sisas-ani,' safanɪ marɪnandɪ," mehomu.

⁸ Ranɪyomo ŋgoafɪhũndɪ bogorɪ-yomo asu nindou afɪndi-yei ranai hoafɪ ranahambo hɪmborɪyei hehɪ afɪndi hohoanɪmoyeihɪ ŋgusũfoambe moaruwai-marandũrɪ.

⁹ Ranɪmboemo nindou bogorɪ ai Sesonɪyu bodɪmondɪ-yomo ahamumbo kot pemɪndomo mehomonda asu ai kakɪ masabupura hɪnɪŋgɪmarɪpura mahomo.

Por Sairas ai Beria ŋgoafɪhũ mamarɪfanɪ

¹⁰ Mamɪ ranɪ nɪmbokoaɪ anɪhondũmbo-rɪhindeimbɪ ai Beria ŋgoafɪnambo Por Sairas koamarɪhehɪpɪra mahafanɪ. Ai hafanɪ Beria ŋgoafɪhũ tũkũyafɪne mburɪna Suda-yafe rotu worɪ mafɛŋgoro ranambe kefoene mahũfanɪ.

¹¹ Beria ŋgoafɪhũ Suda mamarei ahei hohoanɪmo ra Tesaronaikehũndɪ-yafe hohoanɪmo ŋgasũndɪmareandɪ. Beriahũndɪ ai Por Sairas-yafandɪ hoafɪ hɪmborɪyei mburɪhũ, asu hoafɪ ranahambo masahũmũndi. Ranɪyo ai muŋguambo si maho Bukambeahɪ hoafɪ ra hoeirɪhi marɪhũndɪ ahafandɪ hoafɪ ra anɪhondũmbayo sei hehɪ.

¹² Ranɪyei asu Sudahũndɪ afɪndɪ ranai hoafɪ ranahambo anɪhondũmbo-marɪhɪndɪ. Asu Grikɪhũndɪ nɪmorehɪ ndũreimbɪ bogorɪmbo-yahindeimbɪ afɪndɪ asu nindouwenihɪ afɪndɪ ai hoafɪ ranahambo anɪhondũmbo-marɪhɪndɪ.

¹³ Por ai Beriahũndambo Godɪndɪ hoafɪ bokarɪ-marɪhendũrɪ ranahambo Tesaronaikehũndɪ Suda ai hɪmborɪyei hehɪ Beria ŋgoafɪhũ amboa hei tũkũmehɪndɪ. Ranɪyo asu Tesaronaikehũndɪ ai nindou Beriahũndɪ-mayei ahei ŋgusũfoambe moaruwai hohoanɪmo botɪmarɪhɪndũrɪ.

¹⁴ Ranɪyei asu anɪhondũmbo-rɪhindeimbɪ ai hohoanɪmoyeihɪ seiya Porɪmbo moaruwaimbo ndɪhorɪmboyei sei hehɪ ahambo hoekɪmɪ koamarɪhehora mahanu, ŋga Sairas Timoti ai Beriahũ mamarɪfanɪ.

¹⁵ Ranɪyomo nindou bɪdɪfɪrɪ ai Por sowarũdũmo hou ai-babɪdɪ Atens ŋgoafɪna mahomo. Asu Por ai yahuya, "Sairas Timoti ai nɪmai wambo-sowana mbɪsɪnɪ-fandamboane," mehuamboemo asu hoafɪ ra sowandũmo hou hɪhɪrɪyafu Berianambo mahomo.

Porɪ ai Atens ŋgoafɪhũ Godɪndɪ hoafɪ hoafɪmayu

¹⁶ Por ai Atens ŋgoafɪhũ Sairas asu Timoti ahafanɪmbo hɪfandapɪrũhɪ nɪmarũmbo hoeireandane, ŋgoafɪ ranɪhũ tɪkai god sɪsamɪ afɪndɪ burɪmayo ranɪmbo ŋgusũfoambe nɪmbɪmayu.

¹⁷ Ranɪyo Por ai Suda-yafe rotu worambe Grikɪhũndɪ bɪdɪfɪrɪ asu Suda bɪdɪfɪrɪ anɪhondũmbo Godɪmbo hohoanɪmoyomo-rundeimbɪ ahamumbo wataporɪmbo-marapurɪ. Ranɪyo muŋguambo si maho ra nɪmorehɪ nindouwenihɪ maketambe gugureyahi nɪmareiane, hu ai-babɪdɪ nɪmarũmbo wataporɪyu marandɪ.

¹⁸ Ranɪyomo Epikurian asu Stoik fɪfɪrundeimbɪ nindou ranai Por-babɪdɪ hoafɪnambo sɪmborɪ-sɪmborɪ-memo. Ai yaru hoafɪyomondũhɪ yahomoya, "Nindou hoafɪ afɪndeimbɪ ndanai nɪnɪ hoafɪ, hoafɪnda yahumboyuwa?" mehomu. Asu bɪdɪfɪrɪ ai hoafɪyomondũhɪ yahomoya, "Awi, ai ndɪfo-yafe sɪsamɪ god mamɪ ranahambo hoafɪmbo yahumboani," mehomu. Ŋga Por ai Sisas yɪfɪhũndɪ botɪmefɪyu hoafɪ ra hoafɪmayuwambo ranɪmboemo asu ai rahurai yaru hoafɪmemo.

¹⁹ Ranɪyomo ai kansɪr Areopagus wafuwamɪ mafandundɪ ahamumbo sowana Porɪmbo sowarũdũmo mahafomo. Ai homo ahambo hoafɪyomondũhɪ yahomoya, "Ro sɪmborɪ hoafɪ nda se nindou aheimbo hoafɪyafɪ arandɪ ra hɪmborɪmbo sefomboaneɪfɪ.

²⁰ Asu ro sɪhafɪ hoafɪ ra hɪmborɪyefɪ hohu hoafɪ ranahandɪ nɪmɪndɪ ra fɪfɪrɪndɪhu sefomboaneɪfɪ," mehomu.

²¹ Ŋga nindou Atens ŋgoafɪhũ amarei anei asu ŋgorũ ŋgoafɪhũndɪ sũhũsi Atens ŋgoafɪhũ amarei anei ranai moai amurɪ hohoanɪmoyei rɪhũndɪ, ŋga wani. Ai ana hoafɪ sɪmborɪ engoro ranahamboane hoafɪyo asu hɪmborɪyo ranɪmbo yangɪrɪ hohoanɪmoaye.

²² Ranîyu asu Por ai Areopagus wafuwamî kansîr-yomondî mbusümo nungumbo hoafiyuhü yahuya, “Nindou Atensîhündî, ro hoeirîheandane se-ana munjuambo god ranaheimbo süngufe hohoanîmo-ane hohoanîmo-memo.

²³ Nga ro nafîna habodîhühî sîhei sîsamî god hoeimarîheandürî. Asu sîsamî godîmbo sesi sîhefe randeimbî fondî mamî hoeimarîheandî ranîfîhî se sürü papîmarîhündî ra yare hoafiyowohü yahoya, ‘Ndanana sîsamî god ro fîfîrîfekoate-mayefî ran-ane,’ meho. Nga asu se moai ranî god ra ahambo sîfîrîhorî, nga se ahambo moanî hohoanîmoyei marîhündî God ranahambo haponda ro hoafîndahandürî samboanahî.

²⁴ God ai hîfî nafîra mbura asu munjuambo moatükunî ranîfîhî nafîra hînîngîmareanda anînggo ranai Adükar-ani sünambeahî asu hîfîni. Ranîmboani aiana ngîrî nindou ai ahei warînambo worîmbo-rîhündeimbî worî ranambe ana nîmandu, nga wani.

²⁵ Ai moai rananî moatükunî mbonîmboramündî randî ranîmboane asu ngîrî nindou ahei warîna ahambo rananî-moatükunî fandîhehurî. Sapo ai-ani nindoumbo yangîrî nîngombo hohoanîmo, yafui asu munjuambo ranî-moatükunî ra saimunî arandî.

²⁶ Amoa mamî ranahandambo-hündîyo God ai nindou munju sîrî nafîmarandî munjuambo hîfîhü nîngombohünda. Asu ai ahandîhoarî horombo nindou ranîhü nîngombo asu hîfî yûpupui kîkîre hînîngîmareandî.

²⁷ God ai yare hînîngîre hayambo hohoanîmoyuhü yahuya, ‘Ranîhü dîboadimbo anîmbo asu ai wambo ro anîmboahî ra koko-mbîrîhündîr-amboane,’ mehu. Ranîmbo-hündambo anîmbo nindou ai God nahi anînggo ranahambo kokondîhorî hoeindohorî-mboyei. Nga God ai mamamî sîhefîmbo sowahî anngunîyupoanî.

²⁸ Sîhîrî ai-dîbo yangîrî anîmboefî, ai-dîbo ahahabodefî asu ai-dîbo-aneftî anîboadefî. Rahurai-ane sîhei herü fîfîrîrundeimbî bîdîfîrî ai yaru hoafiyomondühî yahomoya, ‘Sîhîrî-amboanî Godîndî nîmor-aneftî anîmboefî,’ mehomo.

²⁹ Sîhîrî Godîndî nîmor-aneftî asu ngîrî sîhîrî randîhu hohoanîmondefühîya, God ai gor, sîrfa kapa, nîmoei ranî sîsamîyu mbîseftî. Asu ngîrî hohoanîmondefühîya, God moanî sîhefîhoarî hohoanîmoyefî hohu sîhefî warînambo nafîmarîhur-ane mbîseftî, nga yowanî. God ai-ana gor, sîrfa kapa, nîmoei ranî sîsamîyupoanî.

³⁰ Horombo nindou ai Godîmbo fîfîrîfîkoate-mayeiamboyu rasîmboanî ai moai aheimo ngîndîrandürî. Nga hapondanambe ai munjuambo nindou munjuambo hîfîhü ranaheimbo yahuya, ‘Se sîhei hohoanîmo moaruwai daboadanambo-ndîhi hehi wandî hohoanîmo süngundîhîndî,’ mehu.

³¹ Nga asu ai mamî sîhî dîbonîyu hînîngîmareandî si ranambe ai mbumundî hohoanîmo süngundeandühî ahei hohoanîmo ranî sîmogodühî munjuambo nindou yîbobo-ndeandürîmbui. Nga ai nindou mamî ranî-moatükunî ra hîfîndîmbohünda hînîngîrîrîmboani. Nindou ra yîfîmayuwa God ai honguambeahîndî botîmarîrî rananî, nga ranahambo anîmbo sîhîrî anîhondümbö-ndîhurîmboane,” mehu.

³² Nindou bîdîfîrî ai nindou yîfîhündî yangîrîfembo hoafi ra hîmborîyomo houmbo-yomo asu ai ahambo sîsîndî hoafîmarurî. Nga bîdîfîrî ai hoafiyomondühî yahomoya, “Asükaindefî ranî-moatükunî ranahambo sîhafî hoafi hîmborîndefo,” mehomondo.

³³ Asu Por ai kansîrî-yomondî wataporî yare hînîngîreapurî haya mahu.

³⁴ Nindou bîdîfîrî ai ahambo süngurîhorühî hoafi ranahambo anîhondümbö-marîhîndî. Nindou mamî ahandî ndürî Dionisius Areopagusîhündî ai kansîrîmbofi mamaru. Asu nîmorehî ahandî ndürî Damaris ai-amboanî anîhondümbö-mareanda asu nindou bîdîfîrîyei hoafi ranahambo anîhondümbö-marîhîndî.

18

Por Korin ngoafîhü amaru

¹ Süngunambo Por ai Atens ngoafi hînîngîre haya Korin ngoafîna mahu.

² Ranîhü ai Sudahündî mamî ahandî ndürî Akwira hoeimarîrî. Aiana Pondus-hündîyu. Nindou ranîyu ai ahandî nîmorehî Prîsîra-dîbo Itari hîfî hînîngîrîne hena asu Korinîna mahafe. Nindou mamî Rom ngoafîhü adükarî bogorîmbofi nîmarîmbî ahandî ndürî Krodius ai Sudahündî nindou munju aheimo yahuya, “Se Rom ngoafi nda hînîngîndîhî hehimbo ngorü hîfîna-ndahîndî,” mehuamboyafe ai Korinînambo mahafe. Ranîyu asu Por ai ahafembo ranîhü hoefîfîrîmbo mahu.

³ Nindou yimbu ranai Por-babîdî mamî ranî ratüpurî ra ratüpurîyei rîhündeimbî wamboyu Por ai, ai-dîbo nungumbo serî worî kakîyei marîhündî.

⁴ Munjuambo moanî ngoafîmbo nîmarîmbo si Por ai Suda-yafe rotu worambe kefuai hüfu nungumbo Sudahündî nindou ranaheimbo wataporîyu marandî. Nindou

Sudahündî asu Grikihündî aheimboya ahei ngusüfoambe botîndîheiranî asu Sisasîmbo anîhondümbö-mbîrîhinda yahuhayamboyu hüfu hoafîmendürî.

⁵ Sairas asu Timoti ai Masadonia hîfî ra hîningîrîne hena Korin ngoafîna kosafandanî Por ai Sudahündî ranaheimbo aboedî hoafî yamundeandürîhî manüngu. Ai Suda-mayeî aheimbo anîhondümbö hoafîyundürîhî yahuya, “Sisas ana nindou God ai nindou aboedamböfembo kafoarîrî hîningîmarîr-ani,” mehu.

⁶ Nga ai ahandî hoafî ra sahümündî pirîhi mburîhü asu ahambo tîrîfoarîhorî hoafîmehündö. Ranîyu asu Por ai ahandî hoearî fîhîndî düdübudî püpürüfî-foareandühi simborî hoafîyundürîhî yahuya, “Se hoafî ra hîmborîkoate-yeiî awararîhehindî ana, ro hütîrîharüpoanî, nga sîheilhoar-anei. Nga haponda ndühünda ro-ana sîheimbo hîningîndîhearü hehea asu nindou sîhefî ndîfo sowana, ngamboyahî,” mehu.

⁷ Ranîyu asu ai rotu worî ra hîningîrîre haya worî akîmî Titius Sastusîndî worîna mahu. Nindou ranai ana Suda-yafe ndîfoyu, nga asu Godîndî hoafî sünggure randeimbîyu.

⁸ Suda-yafe rotu worî hîfînda-randeimbî ahandî ndürî Krispusîyu asu ahandî fikîmînîndî-yei ai Adükarîmbo anîhondümbö-marîhorî. Asu nindou afîndî Korin ngoafîhündî ranai Porîndî hoafî ra hîmborîyeî mburîhü anîhondümbö-marîhinda aheimbo hundürîmarandürî.

⁹ Por ai mamî nîmbokoanî ranîpoanîmbo moatükunî yafogoadînambo nahurai hoeire-andane, God ai hoafîyundühi yahuya, “Se yîhîmbo-ndamboyahî, nga hoafîndafî ndandî.

¹⁰ Nga ro se-dîbo nîmboamboanahî ranîmboane asu sîhambo nindou ngorü ai ngîrî moaruwaimbo-ndeanîni. Nga wandî nendî afîndî ai adükarî ngoafî ndanîhü nîmandeimböyeî,” mehu.

¹¹ Ranîmboyu Por ai mamî hîmbanî asu 6 amoamo ranîhü nüngumbo Godîndî hoafî aheimbo yamundeandürî marandî.

¹² Gario ai Akaia-yomondî gafman bogorîmbofî nüngumbeahîyo asu Suda ai mamîhüyafu mburîhü Porîndî mombö ngîndîmarurî. Ranîyomo ai ahambo sowaründümo hoafî dîdîboadofe worîna mahomo.

¹³ Ai yahomoya, “Nindou ndanai ana nîmorehî nindouwenihî aheimbo Godîmbo hohoanîmombö ra ranîpoanîmbo yamunde-andürîhîhî anîhîndî hohoanîmo hîfînambo-mareandî,” mehomo.

¹⁴ Por ai simborî ahamumbo hoafîyupurîmbo yahuhayamboyusi, nga Gario ai Sudambo hoafîyupurîhî yahuya, “Nindou ndanai sîhefî gafmanî-yafe hohoanîmo ra hîfînamboandühi moaruwai hohoanîmombei-mbonana ro sîhamundî hoafî ra hîmborîya.

¹⁵ Nga Suda se-ana sîhamundî hoafî, ndürî asu sîhamundî hohoanîmo ranîmboanemo se wambo sîfomo düduefundîrî, nga ambe, ranî-moatükunî ana sîhamundîhoarî ngomo dîdîboadondundî. Ro-ana yahurai hoafî hîmborîyo mburîmbo yîbobofembo-yahîpoanî, nga wanî,” mehu.

¹⁶ Ranîyu asu ai ahamumbo hoafî dîdîboadofe worî ranambeahîndî koamarîhepurî.

¹⁷ Ranîyomo nindou bîdîfîrî ai nindou ahandî ndürî Sostenis, Suda-yomondî rotu worî hîfînda-randeimbî bogorî, ranahambo kîkîhîrundümo mburu hoafî dîdîboadofe worî ranî hanjîfoanî harîmemondo. Nga asu Gario ai moai ranî-moatükunî ranahambo afîndî hohoanîmoyu, nga wanî.

Por Andiok ngoafîna hîhîrîfî mahüfu

¹⁸ Por ai Korin ngoafîhü afîndî si nüngu mbura asu ai anîhondümbö-rîhindeimbî aheimbo hîningîreandürî haya Senkrianambo mahu. Ranîyo Prisira asu Akwira ai Porîndî süngu mahafe. Horombo Por ai Godîmbo hoafîyundühi yahuya ro mamî moatükunî randîheamboyahî mehu. Ranîmbo nafuimbohünda ai ahandî mbîro ra tüpurîmarandî. Ranîyeî asu ai Sirianambo sipambe farîyahi hehi mahei.

¹⁹ Ai heî Efesus ngoafîhü tüküyahi mburîhümböyeî asu ranîhü Prisira Akwira hîningîreapîrî haya ai yangîrî Suda-yafe rotu worî ranambe kefuai hüfu nüngumbo Godîndî hoafî ai-babîdîmbo wataporîmayu.

²⁰ Ranîyomo asu ai ahambo hoafîyomondowohü yahomoya, “Awi se ndanîhü gedühi nîmbafî,” mehomondo, nga “Ngîrîndahî,” mehu.

²¹ Asükaiyu ahamumbo hîningîfepurîmbo yangîrî hoafîyupurîhî yahuya, “God ai yîfrayü ana, awi ro asükainda hîhîrîndahe dîdîmboyahî,” mehu. Ranîyu asu ai sipambe farîfi mbura Efesus ngoafî hîningîre haya mahu.

²² Ranîyo asu sip ai ho Sisaria ngoafîhü tüküme Feyo-wamboyu asu Por ai kusîfoai haya hafu Serusarem ngoafîhü anîhondümbö-rîhindeimbîmbo hîhîfîrîrî haya Andiokînambo mahanu.

²³ Ranīyu asu Por ai Andiok ŋgoafihū gedūhī nūŋgu mburamboyu Garesia asu Frisia-yafeambe ŋgoafi daburi wakireandūhī ranihū Sisasimbo anihondumbo-rihindeimbi amarei aheimbo kikimi-foefendurimbo mahu.

²⁴ Nindou mamī, ahandī ndurī Aporos Sudahūndī, Areksandria ŋgoafihūndī Efesus ŋgoafihū manūgu. Nindou ai-ana hoafi aboedī hoafiyu-randeimbi asu Godīndī hoafi ra aboedī hamīndī ndore fifireandeimbiyu.

²⁵ Horombo ahambo Adūkarimbo sūngufi hombo ranī hohoanimo ra yamundi-marīhor-ane. Ranīyu asu ai ŋgusūfoambe botireirūhī nimorehī nindowenihī ranaheimbo hoafi aboedī sagadūrūhī Sisas ai nindou God koamafoarirī ranahambo wudipoapore hoafiyundurī marandī. Nga ai moai Sisasīndī hoafi aboedī munḡua fifireandī, nga Son hundūrū-marandūrī ranahambo yanḡirī fifirīmareandī.

²⁶ Asu ai hūfu Suda-yafe rotu worambe kefuai nūngumbo yihimbokoate piyu haya Godīndī hoafi hoafimayundurī. Prisira asu Akwira ai ahandī hoafi hīmborīyafe hena ahambo sowarīndīfe hūfe ahafe worambe Godimbo sūngufimbo hohoanimo ra ndorīne hoafimefinando.

²⁷ Ranīyu asikāi Aporos ai Akaia-yafe hifina nga yahu haya ramefiyu-wamboyei, Efesusihūndī ai ahambo farīhehorī hehi Aporos ai tūkūndīfyuanī ndahorīmīndei sei hehi Godīndī hoafi sūngurīhi-ndeimbi pas sūrū papīmarīhūndī. Ranīyu Aporos ai hu Akaia hīfambe tūkūfi mbura asu nindou ranīhūnda God ai aheimbo hīpoambomareandūrā anihondumbo-marīhindī ranaheimbo afīndīmbo aboedī mafarīhendūrī.

²⁸ Ai Suda-babīdī sīmborī-sīmborīyuhī ndore hoafiyuhū ahei hoafi hifīnambo-mareandī nimorehī nindowenihī-yafe hīmboahū. Ai Godīndī Bukambe hoafi ranīnambo Sisas ra God ai nindou aboedambo-fendūrīmbo kafoarirī hīnīḡḡmarir-ani yahu hoafiyuhū nafuimayundurī.

19

Por ai Efesus ŋgoafihū ratūpurīmayu

¹ Aporos ai Korin ŋgoafihū nūnguambe Por ai hifī wafuambe ŋgoafi adaburo ra hoahoangu hu Efesus ŋgoafihū tūkūfi Sonimbo sūngururū-rundeimbi hoeimareapurī.

² Asu ai ahamumbo dudufipurūhī yahuya, "Se Godimbo anihondumbo-rīwuranī ahandī Yifiafi Aboedī sīhamundī wamī kosowai waniyo?" mehuamboemo. Asu ai sīmborī ahambo hoafiyomondowohū yahomoya, "Yifiafi Aboedī ra ro moai hīmborīyefi," mehomondoamboyu.

³ Ai yahuya, "Nīnī sūngure hayamboyu sīhamumbo hundūrū-marapura?" mehuamboemo. Asu ai ahambo hoafiyomondowohū yahomoya, "Sonīndī sūnguyo hundūrū-maramunī," mehomondamboyu.

⁴ Por ai hoafiyuhū yahuya, "Sonīndī hundūrū ranana nindou ai moaruwai hohoanimo daboadanambofe hefembo aboedī hohoanimo sūngufembo-hūndamboane. Ranīyu asu ai nindou Israerīhūndī ranaheimbo hoafiyundūrūhī yahuya, 'Se nindou wandī sūngu tūkefiyu ranahambo anihondumbo-ndīhorī. Nindou ranana Sisas-ani, mehu.

⁵ Sonimbo sūngururū-rundeimbi ai hoafi ra hīmborīyomo houmbo Adūkarī Sisasīndī ndūrīnambo hundūrū-memo.

⁶ Ranīyu Por ai ahamundīwamī warī manande-apuramboemo Yifiafi Aboedī ranai ahamundī wamī kosīwohū ranīpoanīmbo hoafīnambo wataporī-yomondūhī Godīndī hoafi hoafiyomo-rundeimbi nahurai hoafimemo.

⁷ Ramefundī ranana 12 nindou-yomo.

⁸ Ngīmī amoamo Por ai Suda-yafe rotu worī ranambe kefuai hūfu nūngumbo yihimbokoate hoafiyu marandī. Ai aheimboya, God ḡḡnīndī hīfandarandī ranahambo anihondumbo-mbīrīhinda yahuhayamboyu wataporīmborārū marandī.

⁹ Nga nindou bīdīfirī ai ahei hohoanimo tapīhamī-randūrūhī anihondumbofo-koateyeihī Sisasīndī nafī ranahambo nindou hīmboahū moaruwai hoafīmayei. Ranīyu asu Por ai aheimbo ranīhū hīnīḡḡreārū haya, Sisasimbo sūngururū-rundeimbi mbo sepurūmūdī haya hu Tiranusīndī yamundīfe worambe munḡuambo si wataporīmbora marandī.

¹⁰ Ranīmoatūkunī ra yimbu hīmbanī yare marandamboyei Sudahūndī asu Grikīhūndī munḡuambo Esia hīfīhū amarei, ai Adūkarīndī hoafi ra hīmborīmayei.

Skefandī nindowenihī nīmorī

¹¹ God ai ranīpoanīmbo hepūnīfeimbi moatūkunī Porīndī warīsūngu yare marandī.

¹² Ranīyo nindou bīdīfirī ai yikunīmī gedūhefe hoearī asu gūdīfe hoearī ra Porīndī fī sūndīandeimbi sahūmūdī heī nindou anḡūnūmboyeimbi aheiwamī manandīhinda ahei anḡūnū ranai munḡuyowohū moaruwai nendī ranai hīnīḡḡrī-hīndūrī hehi mahei.

¹³ Nga Sudahündi bídífirí ai hoahoangomo wakirundühi moaruwai nendi nindou fiambeahündi ranipoanimo nginindina raguanaboru marundi. Ai moaruwai nendi hefoefembohünda Sisasündi ndürina yaru hoeimarundi. Ai yaru hoafiyomondühi yahomoya, “Por Sisasündi hoafi hoafiyu marandi ranahandi ndür raninambo ro siheimbo anihondümboanefi hoafayefi, nga se nindou ranaheimbo hinngirihindüri,” mehomo.

¹⁴ Nindou mamí Sudahündi Godimbo sesi shai-randeimbi bogori ahandi ndürí Skefa. Ahandi nímori 7-yomo ai rani-moatükuni ra ratūpuriyomo marundi.

¹⁵ Nga asu mamí sihi moaruwai nendi ranai hoafiyopurühi yahoya, “Ro Sisasimbo fifirihini asu Porimbo fifirihini, nga se didemoa?” mehopuri.

¹⁶ Raníyu asu nindou mamí ahandi flambe moaruwai nendi nímari-umbi-mayu ranai ahamundi wami horipirihoei piyuhü bubuhaimepura ai hori kapehü ahandi worambeahündi safi yangiri mafoundi.

¹⁷ Nindou mungu Sudahündi asu Grikihündi Efesus ngoafihü mamarei ranai hoafi ra hímboriyehi hehi, yihímboyeihí Adúkarí Sisasimbo adúkar-ani masei.

¹⁸ Raníyei asu Sisasimbo anihondümbo-rihoreimbi ai nindou hímboahü tüküyahi moaruwai moatükuni ratūpuriyehi marihündi ranahambo weindahí hoafimaye.

¹⁹ Hímoarokoru-rundeimbi bídífirí ranai ahei buk ranipoanimo hímoarokombo hoafi ranambe engoro ra mamambe-mamamberühi sahümundi hei nindou-yehi hímboahü fufusimarhindí. Horombo buk masahümundi kakí ra tapuiyehi heimbo 50,000 kakífihiyo masahümundi.

²⁰ Rani hohoanimo raninamboyo Adúkaríndi hoafi ranai nginindí tüküfehü munguambo hifi yangori wakimareandi.

Efesus ai Porimbo hímboasi papimaríhori

²¹ Rani-moatükuni ranai ramefeyo-wamboyu Por ai hohoanímoyuhü yahuya, ro Masedonia asu Grik hifi, ngasündi-heapiri mbundíha sipambe fandahe hehea Serusaremnambo, ngamboyahí mehu. Ai yahuya, “Rani nafí boatei nga heheambo anímo, asu nga Rom ngoafi hoeindíhea,” mehu.

²² Raníyu ahambo faríheneri-rinandeimbi, Timoti asu Irastusimbo Masedonianambo koaríhepíra ai-boatei mahafanda, asu ai Esia hífihi akídou gedühi safi manüngu.

²³ Rani-simboani Efesus ngoafihü Sisasündi hohoanimo ranahambo hümbó hoafinambo simbori-simborimaye.

²⁴ Nindou mamí Demitrius ai sirfanambo munguambo sisami nafíra randeimb-ani. Raníyu rani-moatükuni-nambo tikai god sisami Atemisíndi rotu wori nafíramarandi. Asu sisami nafiru rundeimbi ai ranífihi kakí afíndi sowandümo marundi.*

²⁵ Raníyu Demitrius ai sisami nafíru-rundeimbi-yomo asu nindou amuri mungu simogodi ratūpuri, ratūpuri-yomorundeimbi ahamumbo gugureapuri haya hoafiyupurühi yahuya, “Wai, se fifirarundi shíhefi ratūpuri ndanamboane kakí ra tükefeyo.

²⁶ Síhamundíhoari se hoeirundi asu hímboriyomo níne-moatükuni Por ratūpuri-mayu ra. Ai yare hoafiyuhü yahuya, ‘Sisami god warinambo ratūpuriyo-weimbi-hündi ana god hondüyopoani,’ yahu arandi. Nindou afíndi ranaheimbo gugurearü haya hohoanimo ngorü sünguarearü marandi ra Efesus hífihiündi yangiri randüripoani, nga bídífirí mungu Esia hífihiündi kameihí randürí.

²⁷ Poríndi hoafi ranambo ana shíhefi kakí semíndimbo ratūpuri ra moaruwai-ane mbíseimboyei. Rani yangiri-yopoani, nga sisami god rehí Atemisíndi wori ra nindou-yehi hímboahü moaruwai hímboandimboe. Asu ahandi ndürí adúkarí ra hífinambo-ndeamboe. Sapo nindou afíndi Esia hífihi asu munguamho hífihi ahambo dídíbafiyahindo aríhündi,” mehu.

²⁸ Rani hoafi ra hímboriyehi hehi nindou ranai nginindiyehi puküna seiya “Efesusiyafe Atemis ana Adúkar-ane!” masei.

²⁹ Raníyo hoafi ra adúkarí ngoafi Efesusühi mahoamboyo nindou ranai munguambo hoafi warapomaye. Raniyomo bídífirí ai Masedoniahündi Gaius asu Aristakusimbo kiafu hüríndimo ahei guguríhi nímarei ríhündanambo mahomo. Nindou yimbu ra Por-babídi hahabodifani rinandeimbi-yafani.

³⁰ Raníyu Por ai nindou afíndi ahei mbusümo nga mehuamboemo asu süngurürü-rundeimbi bídífirí ai ranambe hombo yowani mehomondo.

³¹ Poríndi ngunindí Esia hífihiündi, gafman bogori ai-amboani hoafiyomo koaríhoemondühi yahomoya, “Ambe, se gugurífe wataporíyorambo ranambe hopoani,” mehomo.

* **19:24:** Atemis ai tikai god sisami nímoreh-ane. Ahandi rotu wori adúkarí Efesus ngoafihü mafondaro, nga mungu ai wori ranahambo abodi saf-ane masei.

³² Nindou afindī ai mamīkarī hohoanīmoyeihi nīnūngu-yefūhiyefī masei. Bīdīfirī ai ŋgorū-moatūkunī hoafīyeiane, asu bīdīfirī ai ŋgorū-moatūkunīmbo hoafīmayei. Nga nindou afindī nīmboyei munḡu mafandīhindī ra ai moai fīfirīhindī.

³³ Ranīyomo Sudahūndī bīdīfirī ai Areksandambo ahei hīmboahū nīnendīhorī hei hīnīḡḡmarīhorā manūḡu. Ranīyo nindou bīdīfirī ai hoerīwurū houmbo moaruwai hohoanīmo nīmīndīhūmbai mehomo. Ranīyu Sudambo hefendūrīmbo hūnda ai warī nīmooamo-mareandī hoafī kīkīmbrīhīmūndīa yahu haya.

³⁴ Nga ai Sudahūndī-mayuwa ahambo fīfirīhorī ranīyei pukūna yimbu awa mamī afindī hoafīyeihī seiya, “Efesus-yafe Atemis ana adūkar-ane,” masei.

³⁵ Ranīyu asu Efesus-yafe kuskus ai ahei hoafī gobadīhendūrūhī yahuya, “Efesusihūndī se hīmborīyei. Munḡumbo ai fīfirīhindī nīmoei sīsamī Atemis sūnambeahīndī pīyo haya makoso asu ahandī hoafīyorambo worī Efesus ḡgoafī ra ai hīfandarandī.

³⁶ Nindou mamī ai-amboanī ḡḡrī hoafī ndanahambo tīkai-ane mbūsu. Nga ranīmbo-hūndambo-anīmbo se sīhei hoafī ra kīkīndīhīmūndī. Nga se awi ranahambo hohoanīmokoate-yirūnīmbo randīhīmboyei.

³⁷ Asu se nindou yimbu ndanahafanīmbo sahūpīrīmūndī masūhūsi. Nga asu ai moai nīnī-moatūkunī sīsamī godīndī worambeahī hūmbuhūnīyafanī asu worī moaruwaimborīneandī. Asu moai ai nīmorehī god sīhefī ranahambo tīrīfoefe hoafī, hoafīyafanī.

³⁸ Nga asu Demitrius ai ahandī mamī ratūpuriyomo-rundeimbī babīdīmbo ahamundī hoafī eḡgoro ranana awi ŋgorū-sīmboanī ranīpoanīmbo anīmbo fīfirīfemboane. Asu bogorī gafman ai nīmarīmbo-mboanemo, ḡḡa ai anīmbo hoafī ranahambo fīfirīndumboemo.

³⁹ Nga sīhamundī hoafī ra yagodowanī ana, mamī wataporambe anīmbo ranahambo anīhondū wataporīmbo-mboane.

⁴⁰ Haponda sīhīrī hoafī afindī ndahumī-ndemboyeifī, nīmboe sīhīrī ndanī sīhī sīmborī hoafīmayefī ranīmbohūnda. Ranahandī nīmīndīhūndī ana moai hoafī yanḡoro, ḡḡa moanīyefī sīmborī hoafīmayefī. Nga sīhefī gugurīfe moaruwai ranahambo dūduwehimunī ana, asu anīkīrī sīmborī hoafīmandefī,” mehu.

⁴¹ Ai yare hoafīyundūrī mburamboyu asu koamarīheira bukūrūmehīndī.

20

Por ai Masedonia asu Grik hīfīna mahu

¹ Sūḡḡunambo hoafī afindī-afīndīmayei ranai ho sīsīhī-mareandamboyu, Por ai Sīsasīmbo anīhondūmbo-rīhīndeimbī gugureandūrī haya ḡḡsūfoambe ḡḡnīramīndūrī mbura asūrahīnī-mareandūrī. Ranīyu asu ai yare hīnīḡḡrearū haya Masedonia hīfīna mahu.

²⁻³ Ranīyu ai ranī hīfambe huhū Sīsasīmbo sūḡḡurīhīndeimbī afindī ranaheimbo ḡḡsūfoambe ḡḡnīndī kūrīhī hohoanīmbo-mbeyeia yahuhaya hoafīmeīndūrī. Ranīyu asu Masedonia hīfī hīnīḡḡre haya Grik hīfīhū tūkūfī ḡḡmī amoamo manūḡu. Ranīyu sūḡḡunambo ai Siria hīfīna sipambe hombo hohoanīmbo-mayuwamboemo, Suda ai ahambo hīfokoeḡfīmbo yahomo hombo hoafī fīmarūndūmo. Ranīmboyu asu asūkai hīhīrīfe hefe Masedonianambo hombo hohoanīmbo-mayu.

⁴ Asu Sopotar, Pirasīndī nīmorī, Beria ḡḡoafīhūndī ai Por-dībo mahūfu. Ranīyo Tesaronalkahūndī Aristarkus Sekundus yafanī, Gaius, Derbe-hūndīyu, Timotiyyu asu Tikikus, Trofīmus Asia hīfīhūndī-yafanī ai munḡu Por-babīdī mahīfomo.

⁵ Munḡu ai-boatei hīfomo Troas ḡḡoafīhū nīmarīmbo yīhoefīmbo hīmboememo.

⁶ Ranīyefī Suda ai Bret yīsīkoate sesīmbo si ranai munḡumayowamboyo Firipai ḡḡoafīhūndī sipambe farīyahu hohu hondahūfeimbī siyefī mburīhu hefī Troas ḡḡoafīhū ahamumbo sowahī tūkūmehūndī. Ranīyefī Troas ḡḡoafīhū 7 si mamarefī.

Por ai Yutikusīmbo yīfīhūndī botīmārī

⁷ Ranīyefī asu Sande Adūkarīndī sesī, sesīmbohūnda gugurīmehūndī. Ranīyu Por ai sūmbo nafī hīmbowambo nindou afindī ranaheimbo gedūhī wataporīyu humbo nīmbrī mbusūmondūhī tūkūmefīyu.

⁸ Worī ro nīmarefī wataporīyefēimbī ranambe nīmooamo yībadīwamī ram afīndī siyowohū hanḡīfoanī burīmayo.

⁹ Nindou hoarīfī mamī ahandī ndūrī Yutikus ranai nafītambe karīhoemo hīnīḡḡmarundī ranīwamī mamaru. Por ai hoafīmayu hoanḡuamboyu Yutikus ai yapombo hoafīnambo kūmeru. Ranīwamī yapombofī nīmarūhūndamboyu fīmaramūndu yanḡrī hanū ḡḡmī yībadī ḡḡasūnde haya hīfīnī pīmayu. Bīdīfirī ai hanīmbo sowarūndīmondane, ai nīmoko menjuru.

¹⁰ Raniyu Por ai hanü ahandî fi kameihî amofi hanühüyu wagîdîrümündühî hoafiyundürühî yahuya, “Se awi ngusüfo kîkîboadîhindühî afîndî hohoanîmondeimboyei, nga nindou ndanana yangîr-ani,” mehu.

¹¹ Refi mburamboyu asükaiyu nîmoamo farîfi hafu bret hîfîrîre mbura masahüsi. Ai aheimbo gedühî wataporîmbo-randürî mbura süngunambo siambe hüfîhamîndî masüfuwamboyu hîningîreariü haya mahu.

¹² Yutikus ai yîfîhündî yangîrîmefiyu-wamboyei asu ai ahambo ngoafîna sahorîmîndei hei ngusüfoambe aboedî kürîhi hehimbo mamarei.

Por Troas ngoafi hîningîre haya Miretusînambo mahu

¹³ Nga ro-boatei sipambe farîyahu hohu Asos ngoafîhü Porîmbo fihimündî hefe homböhünda mahefi. Ai hîfî nafî huhü hoafiyumunühî randafundî mehumunamboyeifî ahambo nafîndî fihimîndîmbo mahefi.

¹⁴ Raniyu asu Por ai yîhoeîmbo Asos ngoafîhü süfu mbureamunî haya, asu sipambe sahurîmîndefî hohu, Mitirini ngoafînambo mahefi.

¹⁵ Raniyefî sipambe farîyahu hohu Mitirini ngoafîhündî hefîmbo siambe Kios airanîkîmî tükümehundî. Apoefî simayowamboyeifî asu siambe Samos airan tüküyahu mburîhu asükai ngorü sihî Meretus ngoafîhü tükümehundî.

¹⁶ Por ai Efesus ngoafi ngasündîfe hefe Esia hîfîhü gedühî hîfo nîngombo moei yahuhayamboyu hohoanîmomayu. Ai nîmehünou Serusaremînambo hîfo ahei hîhîfîhîhîfîmbo si Pendikos tüküfemboayo ra hoeifemboyu hohoanîmomayu.

Por ai nindou bogorî Efesusîhündî ahamumbo asûrahîne hîningîmareapurî

¹⁷ Por ai Miretus ngoafîhü tüküfi nîmarümbuyu Efesus ngoafînambo hoafi koamarîhendî Kraîndî nendîmbo hîfandu-rundeimbîmbo ai sîfomonda hoeindîheapurî yahuhaya.

¹⁸ Ai sîfomo tüküfemfundamboyu hoafiyupurühî yahuya, “Ro boatei tüküyahe Esia hîfîhü nîmboambo asu muŋguambo si se-babîdî anîmboahî nîndîmoatükunîyo ramarîheandî ra sîhamundîhoarî se fîfîrumboanemo.

¹⁹ Rani-sîmboanî Suda ai wambo moaruwaimbo-fendîrîmbo hoafi fîmarîndümonda, raniyu asu afîndî hohoanîmoyahühî aranîmbo yangîrîmayahî. Ro wandî fi hîfînambo-rîheandühî Adükarîndî ratüpurî rani yangîrî sahamîndî manîmboahî.

²⁰ Se fîfîrundî ro sîhamumbo farîhefepurîmbo aboedî hoafi bokarîhefembo moai awi sahi, nga nindou afîndî hîmboahü asu sîhamundî mamamî worambe yamundîheapurî marîhand-ane.

²¹ Ro Suda, Grik yîboboambo ahîndî hoafîyahîndürühî sahiya, ‘Se sîhei hohoanîmo moaruwai hîningîndîhi hehi Godîmbo hohoanîmondei asu Sîsas sîhefî Adükarî rana-hambo anîhondümbö-ndîhorî,’ sa marîhandî.

²² Nga hapoana Yîfiarfî Aboedî ranai wambo koamarîhendîra Serusaremînambo ahühî, nga ro ranîhü ngühanî nîndîmoatükunî wambo tüküfemboayo ra ro moai fîfîrîheandî.

²³ Nga ro rarîhe fîfîrîheandî, Yîfiarfî Aboedî ai mamamî ngoafîhü tüküyaheandanî wambo hoafîyondîrîhü yahoya, ‘Se hîbadambo ngafi, nga karabusîndafo nîmborî afîndî ndowandîfî ndamboyafî,’ yaho arandî.

²⁴ Nga ro moai wandî fimbo adükarî moatükun-ane sahi. Nga Adükarî Sîsas ai wambo ratüpurî asendî ra tîngîrîfoyo ho moendîfembo saheheamboanahî hohoanîmoyahî. Wandî ratüpur-ane nda, God ai nindou moanî hîpoamboreandürî arandî ranînambo aboedî hoafi ranahambo anîhondümbö hoafîndamboyahî.

²⁵ Horombo ro sîhamundî mbusümo hahabodühî God ngîndî hîfandarandî rana-hambo hoafîya marîhandî. Nga haponda ro fîfîrîheandî süngunambo ana se muŋguambo ngîrî wandî ngusümböarî asükaindîmo hoeindundî.

²⁶ Ranîmboanahî haponda ro sîhamumbo anîhondümbö hoafepapurî. Sîhamundî mbusümo nindou mamî ai awararîhoayu ana, ro hütîrîhünîpoanî.

²⁷ Ro moai Godîndî hohoanîmo muŋguambo sîhamumbo ranahambo hoafîmböhünda mbosîyahî.

²⁸ Se sîhamundîhoarî asu muŋguambo Godîndî nendî amboa wudîpoapondu hîbadündürî. Yîfiarfî Aboedî ai aheimbo hîbadîyondürîrambo kafoare hîningîmareapurî. Se Godîndî nendî hîbadündürî sîpsîp hîfandîra-randeimbînou. Nga aheimbo ahandî horîna pemîyu haya masemündündürî.

²⁹ Ro fîfîrîheamboanahî, sîhamumbo hîningîrîheapurî hehea ahahî ana, wosîhoafi hoafeimbî nendî ai nîmambeahîndî yaforî nahurai tükündahî sîhamundî mbusümo nîmboeimbo sîpsîp ra moaruwaimbo-ndîhindürîmboyei.

³⁰ Asu nindou bodi+mondi si+heiambeah+indi an+imbo bogori+mbondafu ni+ngomboemo. Ai an+imbo Sisas+indi sünguri+hi-ndeimbi+imbo ahamundi süngu hombohūnda t+kai hoafi yamundundūra asu ai ahamundi süngu ngeimboyei.

³¹ Ran+imbo-hündambo an+imbo se hi+badūmbo ni+ngomo! Nga se ran+imbo ndondu fi+fi+indundi. Ngim+hi+mban+ mahoro n+imbi-nimbi+si ro aran+ kapehū moai mamami si+hamumbo ah+ni hoafi+imbo mbo+siyah+.

³² Asu haponda ro si+hamumbo God+indi war+wami hi+ni+ngari+heapuri asu se ahandi hi+poambofoe hoafi ranahambo hohoan+mondi+mo. Hoafi ranan+imbo si+hamumbo ng+ni+ndam+indi-pur+imboe asu munguambo aboedi-moatükun+ God ai nindou wandanei mehu ranaheimbo dagadürümbui.

³³ Ro-ana moai nindou ngorūndi gor, kaki, hoeari+ napo ran+imbo hohoan+ri+the ri+handi.

³⁴ Se si+hamundi+hoari+ yaru fi+fi+rundi, ro wandi+hoari+ wandi war+nambo ratūpur+imayah+ ra ni+ne-moatükun+ ro mbon+imbo-ri+ham+ndi+hü+ wandi fi far+hehe-ri+handi+humbo asu nindou ro-di+bo ni+ngomondeimbi ranahamumbo far+heheapuri mar+handi.

³⁵ Ro raran+ ratūpurī, ratūpurī+yahü+hi si+hamumbo rari+the nafuimehapuri nindou düdi ai fi ng+ni+ndi+koate ranaheimbo fandi+the-hur+imboane. Adükar+ Sisas ai yare hoafi+yuhü yahuya, 'Nindou ai ngorūmbo raran+ napo segodombo hi+hi+fi-hi+hi+fayu ana, asu nindou ai napo sem+ndi+imbo hi+hi+fi-hi+hi+fi ngasūndeamboane,' mehu ranahambo si+hi+ri ndond+hu fi+fi+ri+ndi+humboane,' Por ra mehu.

³⁶ Por ai ahamumbo rani+ hoafi ra hoafi+yupuri+ mburamboyu, asu nindou bogori-memo rani-babi+ndi+imbo yim+ndi+ho pus+re ni+marūmbo God+imbo di+di+ba+fi+mefiyu.

³⁷ Rani+yomo asu ai munguambo aras+ran+ni-yomondü+hi-yomo Por+imbo mburündümo houmbo wak+ik+hi+marüwuri.

³⁸ Rani+yu Por ai hoafi+yupuri+hi yahuya, "Hapondani ana se ngiri+ kaindi+mo wandi ngusūmboari hoindundi," mehuamboyo, asu ai ran+imbo ngusūfo af+ndi kürundü+hi hi+poambo-marüwuri. Rani+yomo asu ai ahambo sip sowanambo koakomarü+ri han+imo.

21

Por ai Serusarem+nambo mahu

¹ Ran+ihü Efesus+ihündi hi+fandi-rundeimbi hi+ni+ngiri+hupuri+ mbur+ihu sipambe fari+yahu hohu refe ho refe ho rakoate Kos airan+ina mahefi. Ran+ihünda simayowa Rodes airan+ina hefi mbur+ihu asü+kai hefi adükar+i ngoafi Patarahü tükümehundi.

² Ran+ihü tüküyahundane, sip mam+ ranai Finisia hi+fi+na hombo yahohaya ramefeyo-wamboye+fi hoer+ihu hohu ranambe fari+yahu hohu mahefi.

³ Mam+ hefi Saiprus airan hoer+ihu hohu war+ kadüdan+ hefi hohu Siria hi+fi+nambo mahefi. Rani+yefi asu hefi Tair ngoafi+hü tükümehundi sip ai ran+ihü napo mba+hi+ba+di-foefembomayowa.

⁴ Ran+ihü hefi nindou Adükar+imbo sünguri+hindeimbi+ mamareia hoer+ihur+ hohu asu ai-babi+di 7 si man+imboefi. Yifiafi Aboedi ranai aheimbo ngusūfoambe bot+mareandūra Por+imbo hoafi+yehi+ seiya, "Se yowan+ Serusarem+nambo hi+fopoani," masahūndo.

⁵ Ndeara ran+ihü ni+imboefi+ mbur+humboye+fi asu ran+ihünda bot+yahu hohu mahefi. Rani+yomo asu Adükar+imbo sünguru-reimbi+ ai ahamundi ni+morehi+ ni+moaki+di+bou-babi+di adükar+ ngoafi+ tebünani sahumündihūmuni hei gudih+ tüküyahu yiri yimbu pupus+ri+hu ni+mare+imbo ai-babi+di God+imbo di+di+ba+fi+mefi.

⁶ Rani+yefi+ simbor+ hi+hi+furi+yefi+ mbur+ihu asu ro sipambe fari+yahu hohu mahefa ai asü+kai hi+hi+ri+yahi ngoafi+ina mahüsi.

Sisaria ngoafi+hü God+indi hoafi hoafi+yu randeimbi+ nindou Agabus ai Por+imbo hoafi masagado

⁷ Sipambe fari+yahu hohu hefi Tair ngoafi+ hi+ni+ngiri+ihu hohu hefi Toremes ngoafi+hü tükümehundi. Rani+yefi ran+ihü an+hondūmbo-ri+hindeimbi+ wandafi mam+ aheimbo hoer+ihundü+ri hohu asu ran+ihü mam+ si mamare+fi.

⁸ Asü+kai ngorü sihi Toremes ngoafi+ hi+ni+ngiri+ihu hohu hefi Sisaria ngoafi+hü tükümehundi. Asu nindou mam+ Firip aboedi hoafi hoafi+yu-randeimbi+ndi worambe fari+yahu mapoefi. Nindou ranai ana far+houndü+ri rundeimbi+ 7 ranambeah+ndi mbusūmon+ndi+yu hayamboyu.

⁹ Nindou ranai ana ni+morehi+ ni+more+hi yimbuyimbu anam+ndi+hü-fekoate God+indi hoafi hoafi+yehi ri+hündeimbi+yehi af+ndi+yu.

¹⁰ Ro Sisaria ngoafi+hü yahunūm+ni nimb+ ni+marefan+yo asu God+indi hoafi hoafi+yu-randeimbi+ mam+ ahandi ndü+ri Agabus ai Sudia hi+fi hi+ni+ngi+re haya Sisaria ngoafi+nambo makusu.

¹¹ Ranīyū ai yīhoefimbo sowahī kusū tūkūfi haya Porīndi-mayo hoearī kīkīhīrīhefembo ret ra semūdū haya ahandī yitīnarī watīnarī ra ahandīhoarī hūputūpo-marīhoayu. Ai hoafiyuhū yahuya “Yīfiāfī Aboedī ai yare hoafīmayo, ‘Ndahurai nindou Sudahündī Serusaremihū mamarīmo ranai ana hoearī kīkīhīrīhefembo aharambūrī ndanahambo hūputūpugawurī mbundu Suda-yafe ndīfombo dabupurīmboemo ahambo moaruwaimbo-fimbōhūnda,’ mehu.”

¹² Nīmōrehī nindouwenihī ranī ŋgoafihündī-babīdī ranī hoafī ra hīmborīyefī hohumbōyefī asu Porīmbo Serusarem ŋgoafīna se hafopoanī sefī hohu kīkīfoefimbī hoafī hoafīmehundo.

¹³ Ranīyū asu Por ai sīmborī hoafiyuhū yahuya, “Se nīmboe aranī-aranīyehī wandī hohoanīmo moaruwaimbo-arīhīnda? Ro moai karabusīmbo yangīrī hohoanīmōyahī, ŋga ro Serusarem ŋgoafihū Adūkarī Sīsasīndī sūngu yīfīmbo wanjei samboanahī hohoanīmōyahī,” mehu.

¹⁴ Ŋga ro ŋgīrī Porīndī hohoanīmo ŋgorū-sūngundihündī sefī hohumbōyefī asu hoafī ranahambo ambe masefī. Ranīyefī hoafīyefūhī sefīya, “Adūkarīndī hohoanīmonambo yangīrī-anīmbo ranī moatūkunī ra tūkūmbīfeyo-wamboane,” masefī.

Por ai Serusarem ŋgoafihū hafu tūkūmefiyū

¹⁵ Yahunūmbī nīmbyefī mburīhu asūkai yīhoefī napo fufurīhumīndefī hohu Serusaremīnambo mahahīfī.

¹⁶ Ranīyehī asu sūngurīhīndeimbī nindou Sīsarīahündī ai ro-babīdī mahūsi. Ai yīhoefīmbo nindou mamī Saīprusihündī horombo ai boatei Sīsasīmbo sūngurireimbī ahandī ndūrī Nason ahandī worīnambo sowandūmunī houmbo mahefī ahandī worambe nīngombōhūnda.

¹⁷ Hefī Serusarem ŋgoafihū tūkūmehū-ndamboyei sūngurīhīndeimbī ai yīhoefīmbo hoerīhīmūnī hehī hīhīfī-hīhīfīmayehī.

¹⁸ Ŋgorū sihī Por ai ro-babīdī Semsīmbo hoeifimbōhūnda hefane, asu hīfandī-rundeimbī mungu ranīhū mamarīmo.

¹⁹ Por ai ahamumbo hīhīfirapurī mbura mungua-moatūkunī God ai ahandī warī sūngu Suda-yafe ndīfoyei mbusūmo ramareandī ranahambo ndore wataporīmbo-marandī.

²⁰ Ranīyomo ai hoafī ra hīmborīyomo hou Godīmbo aboed-ani mehomo. Asu ai ahambo hoafiyomondowohū yahomoya, “Wandafī, se fīfīrowandī. Sudahündī nindou afīndī tausen ai Sīsasīmbo anīhondūmbo-rīhorīmboaneī. Ŋga mungua anīhondūmbo-rīhīndeimbī ranai Mosesīndī ahīnūmbī hohoanīmo ra sūngufembōhūnda tītaboarayeī.

²¹ Ŋga nindou bīdīfirī ai sīhambohūnda hoafīyahūdūrūhī seīya, ‘Por ai Suda bīdīfirī Grikī-yomondī hīfīhū anīboadeī aheimbo hoafiyundūrūhū yahuya, “Mosesīndī hohoanīmo ra se sūngundīhindūhī asu nīmōakīdībou-yomondī hoearī kandīhī tīrīndīhehīmbōyehī. Yaboateihündī hohoanīmo ranana se sūngundūhūmbōyehī,” mehu,’ maseī.

²² Se sūhīfīmboanafī hoafī ra ai hīmborī-ndeimbōyehī. Ŋga sīhambo moaruwaimbōfembo hohoanīmo-ndeyehīya, asu sīhīrī nūngumanda-hunda?

²³ Ŋga ro sīhambo mamī hoafī hoafīndahunīnanī anīmbo asu se ranī-sūngundīwandī. Yīhoefī-memo nindou yimbūyimbu Godīmbo mamī moatūkunī refemboane yahomo houmbo-anemo anīngomo.

²⁴ Se ai-babīdī ŋgafūhī anīmbo asu ahamundī fī Godīndī hīmboahū aboedī tūkūfembo hohoanīmo ra randundī. Asu ahamumbōhūnda kakī dabapura ai ahamundī mbīrīnanī ra kīkīmbīru-ndamboane. Ai randundanī rananīmbo asu Suda ai sīhambo nīne hoafīmemo ra nindou-yehī hīmboahū tīkai nahurai hīmboandīmboe. Rananīmbo ai-amboanīya awī Por amboanī ahīnūmbī hohoanīmo ranahambo sūngureandeimb-ani mbīseimbōyehī.

²⁵ Suda-yafe ndīfo anīhondūmbo-rīhīndeimbī ranaheimbo pas sūrū papīrīhu koarīhehundūhī hoafīmayefī sapo horombo ro Mosesīndī ahīnūmbī hohoanīmo ranahambo masīhehundī ranīmbohūnda. Pas ranambe se sīsamī godīmbo sesī dīdībafīfe sīhefēimbī sesīpoanī, se horī sesīpoanī, se nīnīhondī amīndawofīfēimbī sesīpoanī asu se nīmōrehī sīstīhīmoyō nindouwenihī bīrabīrī-yorapanā, masefī,” mehomo.

²⁶ Ranīyū Por ai ŋgorū sihī nindou ranahamumbo sepurīmūdū haya hanū fī aboedī tūkūfembo moatūkunī ra ai-babīdī ramareandī. Ranīyū ai Godīndī worambe kamefūndī. Ranī sī fī aboedī tūkūfembo hohoanīmo ra moendīndowanī anīmbo asu mamamī Godīmbo sesī segodīmbo ranahambo Por ai sesī sīhou-rundeimbīmbo hoafīmepurī.

²⁷ Fi aboedi tükufembo moatükuni moendi mayowamboyo 7 si ra munqumbo yangiri-yoambeyahi Suda bidi firi ai Esia hifihundi Porimbo Godindi worambe hoeimaruwuri. Raninyomo asu ai nindou afindi ranahamumbo ngusüfoambe botimari pura Porimbo kiki hinaründümo.

²⁸ Ai pukuna hoafiyomondühi yahomoya, “Israerihundi nindou, se farihumuni! Nindou ndan-ani munqumbo hifi ra hoahoanguhu nindou munqumbo sihir Israerihundi asu sihefi ahinümbi hohoanimo asu Godindi wori ndanahambo hifinambore arandi. Rani yangiri-yo poani, nga haponda ai nindou Grikihundi sihefi Godindi wori ndanambe sepurümündü kefue raraorandühi wori nda moaruwaimbo-reamboani,” mehomu.

²⁹ Grik hifihundi Efesus ngoafihundi Trofimus ai Por-di bo Serusarem ngoafihü manünguwa hoeiruwuri houmboemo ai yaru hoafiyomondühi yahomoya, “Nindou yihoe fi ndifohundi ndanana Por ai Godindi wori ranambe serümündü kambeifuai,” yahomo houmbo hoafimemo.

³⁰ Raninyo hoafi ra Serusarem ngoafihü mahowa himboryomo houmbo munqo fandu mburu pipina mahomo. Raninyomo asu ai Porimbo kiki hiründümo houmbo Godindi worambe ahindi weindana kiafu hüründümondühi nimai wori yipuri ra pamarundi.

³¹ Raniyei nindou afindi ranai Por hifokofimbo sei hehimbo hohoanimomayei. Raninyo hoafi afindi afindi mayeyi, Rom ami bogori hondü Serusaremihü amaru ranai tinjirifo tükufeyo yahu firi mareandi.

³² Raninyo asu nimehünou ami bogori hondü ai ahandi ratupuriyomo-rundeimbi bogori-yomo asu ami bidi firi-yomo ahamumbo sepurümündü haya ahamumbo sowana pipimemo hanimo. Nindou afindi ranai ami bogori asu ami hoeirupuri houmboemo Porimbo bubumaruwuri hundi kiki maründümo.

³³ Raninyo ami bogori ai Por sowana hüfu kiki hiründümbi mbura hoafiyuhü sen yimbunambo hüputupugawuri mehu. Raninyo ai düdufihi yahuya, “Nindou nda düdia? Asu ai nini moatükuni moaruwai rareanda?” mehuamboyo.

³⁴ Raninyomo asu bidi firi ai ngörü hoafi hoafiyomo asu bidi firi ai ngörü moatükuni hoafiyomondühi hoafi afindi afindi memo. Ai mamipo hoafikoate ngörü kiafu ngörü kiafu raraamarundamboyo ami bogori ai firi fekoateyuhü ahandi amimbo yahuya, “Ndowaründümo ami worina gafomo keboundi,” mehururi.

³⁵ Por ai yipini saboagoambe tüküfiyuane, nindou afindi ranai ahambo bubumbo mehomonda ami ai hoeiru houmbo warihü-warihuru sowaründümo mahafomo.

³⁶ Raninyomo asu nindou afindi Porindi süngu mahomo ranai pukuna hoafiyomondühi yahomoya, “Ahambo hifokoaruwuri,” mehomu homo.

Por ai Sudambo ahandi anihondümbofe ranahambo hoafimendüri

³⁷ Ami ai ndeara Porimbo ahamundi wori safanambo sowaründümo hafomo kefoefembo yangiri-memondamboyo asu Por ai ami bogori hondümo hoafiyundowohü yahuya, “Ro awi sihambo mam hoafi hoafindahanini samboanahi,” mehuamboyo. Asu ami bogori ai düdufindowohü yahuya, “Se Grik hoafiyafi-randühiyafi?”

³⁸ Hamanda Isipihundi mam ai gafman-babidi yifiar boti mareandi. Ai 4,000 yifiariyomo-rundeimbi sepurümündü nimi wohi firi koate-reandühi mahu. Sembayafinawe masahi, nga wani. Nimboe se Grik hoafi firi rowandi,” mehundowamboyo.

³⁹ Asu Por ai simbori hoafiyundühi yahuya, “Ro-ana Sudahünd-anahi. Ro-ana Tarsus ngoafi Sirisia hifihünd-anahi. Nga wandi ngoafi ana ndüri adükari yangorümb-ane. Nga karihasi awi ro nindou ndanaheimbo hoafinda samboanahi,” mehuamboyo.

⁴⁰ Asu ami-yomondi bogori ai hoafiyafipuri mehuamboyo Por ai yipiniwami botifi nungumbo nindou ranahamumbo warina pakamafoareapuri. Munqo ai hoafi kibodiri-maründümo-ndamboyo Por ai Hibru ahamundi hoafinambo hoafimepuri.

22

¹ Por ai yahuya, “Wandi wandafimami, asu apemami se himboryomo ro wandi fimbo hoafi hoafombo samboanahi,” mehu.

² Por ai Hiburu ahamundi hoafinambo watapori-mayuamboemo asu ai hoafi kibodiründümo houmbo maningomo-ndamboyo asu ai ahamumbo hoafiyupurühi yahuya,

³ “Ro-ana Sudahündü asu Tarsus ngoafihü Sirisia hifambe tükumeheandi, nga asu Serusarem ngoafi ndanihü adükari mayahi. Raninyahi ro Gamerier-di bo nimbombo ai wambo sihefi boagiri-yomondi ahinümbi hohoanimo ra yamundi-mareandira ro wudipoaporihie firi mariheandi. Raninyahi ro Godindi hohoanimo süngufembo tinjirifomayahi haponda se tinjirifoayei nou.

⁴ Nindou bîdîfîrî Adükarîndî Nafî süngurîhindeimbî aheimbo ro moaruwaimbo-marîheandüra bîdîfîrî ai yîfîmayei. Ro bîdîfîrî aheimbo senînambo hüputüpurîhehearü mburîha karabusîna sahamîndîharü mahahî.

⁵ Sesî sîhai-randeimbî adükarî bogorîyu asu kansîr munğu ai ro nindou moaruwaimbo-marîheandî hoafî ra anîhond-ane mbîsîmo hoafîndîmboemo. Sudaहुंदî Damaskus ŋgoafîhü amarei ra aheimbo ai pas sürü papîru koamarî-hoemonda sahamîndî Damaskusînambo mahahî. Ranîyahî ro nindou Sisasîmbo anîhondümborîhindeimbî ranîhü amarei ranaheimbo hüputüpurîhefendürî semündîndürî Serusaremîna ho karabusî-fendürîmbohünda mahahî.

⁶ Ro ha ndeara Damaskus ŋgoafîkîmî hüfînîmbo tüküyaheandane nîmehünou sünambeahîndî si adükarî ranai kosî wambo boakîmafoareandîrî.

⁷ Ranîyahî ro hîfînî pîya yangora hîmborîyahane hoafî mamî ranai hoafîyohü yahoya ‘Sor, Sor, se nîmboe wambo moaruwai-mborowandîrî aranda?’ mehondîrî.

⁸ Asu ro düduyaheandühi sahîya, ‘Adükarî, se dîdiyafa?’ ‘Ro Sisas Nasaretîhünd-anahî, ŋga asu se wambo süngurîhî-ndeimbîmbo moaruwaimbo-arîwandürî ana, wambo amboa moaruwaimbo rowandîrüh-anafî,’ mehundîrî.

⁹ Ranîyomo asu wandî wandafî mamî ai si ra hoeimarundî, ŋga asu ai nindou düdi wambo hoafîmayundîrî ranahandî hoafî moai hîmborîyomo.

¹⁰ Asu ro düduyaheandühi sahîya, ‘Adükarî, ro nüngumandahea?’ masahamboyu. Asu ai hoafîyundîrühî yahuya, ‘Se botîndafo hawa Damaskusînambo ŋgafî, ŋga ranîhü anîmbo God ai sîhambo munğu-moatükunî ratüpurîndafî mehu ra nindou ranîhü amaru ranai hoafîndünîmbui,’ mehundîrî.

¹¹ Sî ranai ŋgîndî hamîndîyo haya hîmboamupui-randühi munğu-moatükunî hoeifekoate-mehamboemo nindou ro-dîbo masînambo ranai wambo warîhü kîkîhî-rundümondîrî houmbo Damaskusînambo mahefî.

¹² Ranîhü nindou mamî ahandî ndürî Ananaias Suda sîhefî Godîmbo ahînrîrühî Mosesîndî ahînûmbî hohoanîmo ra ndore süngureandeimbî manüngu. Nindou rana-hambo Sudaहुंदî Damaskusîhü anîmboei ranai aboed-ani masei.

¹³ Nindou ranai wandî fikîmî sîfu nüngumbo hoafîyundîrühî yahuya, ‘Wandafî Sor, se asükaindafî ndondo hîmboarîndafî!’ mehundîrî. Asu hoafî ra nîngowambe asükaiya aboedî hîmboarîyahühî ahambo hoeimarîhinî.

¹⁴ Ranîyu asu Ananaias ai yahuya, ‘Sîhefî amoaoyafe God ai sîhambo, ahandî yîfirî süngufembo horombo hondü kafoare hînîngîmareanî. Nindou mbumundî hamîndî Sisas ranahambo hoeifîhî asu nîne hoafî ahandî yahamonîndî tükefeyo ra hîmborîmbohünda kafoare hînîngîmareanî.

¹⁵ Seanîmbo munğumbo nindou ranaheimbo Adükarîmbohünda weindahî hoafîndafîndürî nîne-moatükunî se hoeiro asu hîmborîyafî marandî ranahambo.

¹⁶ Asu se haponda nîmboe gedühî hîfandaranda? Botîyafö hawa hundüründafühî asu ahandî ndürînambo hoafînda-fîndoanî sîhafî moaruwai hohoanîmo ra popoaimbîhenda-mboane,’ mehu.

God ai Porîmbo koamarîheira Suda-yafe ndîfo sowana mahu

¹⁷⁻¹⁸ Por ai hoafîyuhü yahuya, “Asükaiya ro Serusaremînambo ha ranîhü Godîndî worî ranambe dîdîbafî-yaheandühi nîmboahanî yafogoadînambo nahurai ranambe Sisasîmbo hoeimarîhinî. Ranîyo ai wambo yare hoafîyundîrühü yahuya, ‘Nîmai se Serusarem ŋgoafî hînîngîro hawa hafî, ŋga nindou ndanî ŋgoafîhündî ranai ana se wambohünda hoafîyafî ra ŋgîrî hîmborîndei,’ mehundîrî.

¹⁹ Asu ro sîmborî hoafîyahühî sahîya, ‘Adükarî, horombo ro Suda-yafe rotu worî afîndî mafeburo ranambe kefoe hehühî nindou sîhambo anîhondümborîhinînei-mbîmbo karabusî-rîherü hehea harîyahandürî marîhandî ra ai fîfîrîhindî,’ masahî.

²⁰ Sîhambo wataporîmbora randeimbî Stifen hîfokoarîwurî sîmboanî ro fikîmî nîmboambo wandî ŋgusûfoambe aboed-ane masahî. Ranîyahî asu nindou ahambo hîfokoamarîwurî ranahamundî hoandarî hoear ra sahamîndî manîmboahî.

²¹ Ranîyo asu adükarî ai hoafîyundîrühî yahuya, ‘Hafîsî, ŋga ro sîhambo angunî Suda-yafe ndîfo sowana koandîhe-heanîna ŋgamboyafî,’ mehu.

Rom ami-yomondî bogorî Porîmbo mafarîherü

²² Nindou afîndî ranai ahandî hoafî hîhîmborîyeyî heimbo asu ‘Suda-yafe ndîfo’ ra hoafîmayu-wamboyei puküna hoafîyeyihü seiya, “E, ahambo hîfokoefîmboani, ŋga nindou ndahurai ana ŋgîrî yangîrî nüngu!” masei.

²³ Ranîyeyî ai puküna hoafî karîhehindühi ahei hoearî-mayo ra wurakamo-rîhündühi hîfî hasüfî nîmoamo karühümündî pimarîhindî.

²⁴ Ran+imboyu asu ami bogori ai amimbo hoafiyupurūhi yahuya, “Por ndowarūdumo gafomo sihamundi worambe koaboadıwuri. Suda ai ahambo pukuna hoafimemondo n+im+ndi ra fifiri+fembohunda ahambo bubundurūhi dūdundafundo,” mehu.

²⁵ Nga asu ai ahambo bubumbohunda kik+h+rurūdumo mburumbo hūputūpo-mar+hawu-ramboyu asu Por ai ami bogori ŋgorū akim+ manūgu ranahambo hoafiyundūhi yahuya, “Rom+hündi mam+ ahand+ hoafi d+boadifekoate-ayuumbe ahambo bubumbo ra ah+nūmb+ hohoan+mo yangoroai wan+yo?” mehuamboyo.

²⁶ Asu ami bogori ai hoafi ra h+mboriyu haya hu ahamundi bogori hondū hifanda ran-deimb+ ranahambo hoafiyundūhi yahuya, “Se ŋgiri+ rasūngund+iwor+. Nindou ndanana Rom+hünd-ani,” mehu.

²⁷ Ran+yu asu ami bogori hondū ai Por+imbo hūfu hoafiyundūhi yahuya, “Se wambo hoafiyaf+ndiri, se Rom+hünd+ hondūyafi?” mehuamboyo. Asu Por ai s+mbori hoafiyundūhi yahuya, “Yini, ro rananahi,” mehundo.

²⁸ Ran+yu asu ami bogori hondū ai hoafiyuhū yahuya, “Ro kaki af+ndi pir+heandūhiyah+ asu Rom+hünd+imboyahe tükūmeheand+,” mehu. Asu Por ai yahuya, “Nga wambo wand+ me ai wak+maram+ndi-ndi+ramboyah+ ro Rom+hünd+imboyahe man+amboah+,” mehu.

²⁹ Ran+yomo asu nindou b+idifiri ahambo dūdufih+ bubumbo yanngiri-memo ai hoafi ra h+mboriyomo houmbo n+mai h+ngiriwuri sūsūhūmefundi. Ran+yu asu ami bogori hondū ai ahambo hoerira mayowa nindou ranai Rom+hünd+mayuwa ai sen+na hūputūpo-mar+hawur+ ranahambo ai-amboan+ yi+h+imbo-mayu.

³⁰ Por+imbo Suda ai pap+hoafimaruri n+im+ndi ra ami-yomondi bogori hondū ai wud+poapond+he fif+ndi+hea mehu. Ran+imboyu asu ai rasinambo Por+imbo sen+nambo hūputūpo-mar+hawur+ ra fufur+herū haya God+imbo sesi sihou-rundeimb+ bogori-yomo asu Suda-yafe kansir-yomo ai bab+di gugurife watapor+imbo hoafimepuri. Ran+yu asu ai Por+imbo ahamundi h+imboahū n+ngombohunda serūmūdū mahu.

23

Por ai Suda-yomondi kansir+imbo hoafimepuri

¹ Por ai kansir+imbo hūbudureapurūhi yahuya, “Wand+ wandafi mam+, ro God+ndi h+imboahū moai n+ni moaruwai yari+heandi. Ro n+ne wand+ ŋgusūfoambe aboed-ane masahi ran+yo yari+he mar+hand+,” mehu.

² Ai hoafimayuwamboyu asu sesi sihai-randeimb+ adūkar+ bogori Ananias ai nindou Por+ndi fik+mi man+ngomo ahamumbo Por+imbo yafambe hoearūhi har+imbo hoafimepuri.

³ Asu Por ai ahambo hoafiyundūhi yahuya, “Se-ana yimbu hohoan+moeimb-anafi. Nga asu God ai har+ndūnūn+imbui. Se ndan+hū amarifi ra ah+nūmb+ hohoan+mo sūngufehū wambo hoafi d+boadofembo saf+imboanafi, ŋga se-ana ah+nūmb+ hohoan+mo ra sowandafi pirowandūhi wambo har+imbo hoafimefipuri,” mehuamboyo.

⁴ Nindou Por+ndi fik+mi man+ngomo ranai hoafiyomondowohū yahomoya, “Awi se-ana God+imbo sihai-randeimb+ adūkar+ bogori ranahambo moaruwai hoafiyaf+ndowohanafi,” mehomondo.

⁵ Asu s+mbori ai yahuya, “Wand+ wandafi mam+, nindou ranai God+imbo sihai-randeimb+ adūkar+ bogori-mayu ra ro moai fifri+hini. God+ndi Buk ai hoafiyowohū yahoya, ‘Nindou sihei bogori ranahambo se moaruwai hoaf+ndamboyafi,’ meho ra fifri+heandi,” mehu.

⁶ Por ai fifireandi+ kansir b+idifiri ai Sadyusi-yomo asu b+idifiri ai Farisi-yomo. Ran+imboyu ai ahamumbo pukuna hoafiyupurūhi yahuya, “Wand+ wandafi mam+, ro-ana Farisi ambeah+nd-anahi asu wand+ ape-amboan+ Farisi-ambeah+nd-ani. Ro an+hondūmbo fifri+heamboanah+ nindou yifiyeimb+hünd+ ranai ana asūkaidei bot+ndahi-mboyei ran+ hoaf-ane nda hoafayah+. Ran+imbo-hündamboane wambo hoafi engoro,” mehu.

⁷ Ran+yo Por ai ran+ hoafi ra hoafimayuwambo Sadyusi Farisi ai ahamundi+hoari s+mbori hoafiyomo-ndūhiyomo yi+bobomarundi.

⁸ Nga Sadyusi ai hoafiyomondūhi yahomoya nindou yifi+hünd+ botife asu sūnambeah+nd+ nendi ai yiffaf+koate-anei yahomo marundi. Nga Farisi ai munjuambo hoafi ranahambo an+hondūmboru marundi.

⁹ Ran+yo asu Sudahünd+ ranai pukunambo hoafiyomo wak+marundi. Asu Farisi-ambeah+nd+ ah+nūmb+ hohoan+mo yamundu-rundeimb+ ai bot+yafu n+ngomombo pukuna s+mbori hoafiyomondūhi yahomoya, “Nindou ndanahambo ana ro hoer+huran+

moai ahandî nîni hoafi yango. Ao, yifiafi mamîmbayo asu sünambeahîndî nendîmbayo ahambo hoafimendo ra anîhondüyohüpo,” mehomo.

¹⁰ Simborî hoafi ranai moani afîndî hamîndî tüküme feyo-wamboyu asu ami bogorî hondü ranai Porîmboya hîfokoandüwuri-mboemo yahuhaya yîhîmbomayu. Ranîyu asu ai ahandî amimbo se hanîmo Porîmbo ahamundî warambeahîndî hüründümo houmbo sîhamundî worîna hafomo mehu.

¹¹ Ngorü nîmbokoani Adükarî ai Porîmbo sowahi tüküfi nüngumbo hoafiyundowohü yahuya, “Se ngîndî nîmbafi! Serusarem ngoafîhü ndanîhü se wambohünda anîhondümo hoafîmayafi, nga asu Rom ngoafîhü amboani rahurai anîmbo hoafîndafi,” mehu.

Suda ai Porîmbo hîfokoefimbo hoafi fîmaründümo

¹² Ranîyomo asu siambe Suda bîdîfirî ai gugurîyafu hoafi fîmaründümo. Ranîyomo ai dabarîyafundühi yahomoya, ngîrî sesi dagudifî hoe ndîmîndefî ndîhundî, nga Porîmbo hîfokoandîhurî hohumbo anîmbo randîhumboyefî mehomo.

¹³ Nîndou bodîmondî 40 ngasünde-andeimbi-yomo hoafi ra firündümo masîhoemo.

¹⁴ Ranîyomo ai Godîmbo sîhou-rundeimbi bogorî asu Suda-yomondî bogorî sowahi hafomo hoafiyomondühi yahomoya, “Ro-ana Porîmbo hîfokoandîhurî hohumbo anîmbo sesi dagudîmboyefî sefi anîhondümo dabarîmehundî.

¹⁵ Ranîmbo-hündambo anîmbo se-anemo asu kansîr-anemo se ami bogorî hondü ranahambo sîhamumbo sowana Porîmbo semündü-kosîmbohünda hoafi koandîhoemo. Rananîmboya kudüwanî ahandî hoafi engoro ra wudîpoapondîhu fîfirîndîhumboane mbîsîmo. Nga ro-ana munguambo moatükunî nafîrîhumîndefo-mboanefî, nga ndühi tüküfeokate-yuwambe anîmbo nafîni ahambo hîfokoa-ndîhurîmboyefî,” mehomo.

¹⁶ Nga Porîndî amîngîrî ai hoafi fîmaründümo ra hîmborîyu haya ami-yomondî worambe farîfi hu Porîmbo ranî hoafi ra hoafîmeinda.

¹⁷ Ranîyu asu Por ai ami bogorî ngorü hoafîmeinduwa makusuwambo hoafiyunduwohü yahuya, “Nîndou hoarîfi nda sowarîndîfi ami bogorî hondü sowana hafi. Ai bîdîfirî moatükunî ahambo hoafendombo yahumboani,” mehundo.

¹⁸ Ranîyu asu ami-yomondî bogorî ranai Porîndî amîngîrî serümundü haya hahüfanî bogorî hondü-mayu ranahambo sowahi tüküyafîne hoafiyundühi yahundoya, “Sapo karabusîhündî Por ranai wambo hoafîyu koamarîhendîra nîndou hoarîfi nda sîhambo sowana sahümmîndî asîhühi. Ai sîhambo mamî hoafi hoafiyonîni-mbohünda,” mehundo.

¹⁹ Ranîyo asu ami bogorî hondü ranai nîndou ranahambo wamburümdî haya aipoanîmbo hafanî düdüfîndühi yahuya, “Nîni hoafîmboyafi hoafiyondîrîmbo masafa?” mehundo.

²⁰ Asu Porîndî amîngîrî ai hoafiyundühi yahuya, “Suda ai sîhambo tikandu houmbo anîmboya sîmbu se Por kansîrîmbo sowana semündü hanî ahamumbo sowahi ahandî hoafi engoro ra wudîpoapofe fîfirîfembo hünda mbîsîmboemo.

²¹ Se hoafi ranahambo anîhondümo-ndowamboyafi, nga sapo nîndou bodîmondî 40 ngasündeandeimbi nafîni worarîndu houmbo hîbadümoemo Porîmbo hîfokoe-fimbohünda. Ai yahomoya awî ngîrî sesi dagudifî hoe ndîmîndefî ndîhundî, nga ahambo hîfokoandîhurî hohomoya anîmbo randîhumboyefî mehomo. Ai-ana ndeara mungu-moatükunî nafîrîndümo houmbo-anemo asu sîhamboane türu hîfandarundî se yîni mbîsafanî anîmbo yahomo houmbo,” mehundowamboyu.

²² Ranîyu asu ami-yomondî bogorî ranai hoafiyundühi yahuya, “Se nîndou ngorümo hoafîndafühiya wamboya ahambo rarîhe hoafîmehando mbîsamboyafi, nga yowanî.” Rayahundo mburamboyu asu ai nîndou hoarîfi-mayu ranahambo koamarîheira mahu.

Porîmbo Feriks sowana koamarîhawurî

²³ Ami bogorî hondü ai ahandî hoarehî bogorî-mefanî ahafanîmbo hoafiyupîrühî yahuya, “Ami 200 pisao sowandümondeimbi, asu 70 nîndou hos wami nîmarîmondeimbi ngorü, 200 nîndou yifiarî sowandümondeimbi ra gugurîndîneapurî mbundîna mungu-moatükunî nafîndündümo dîgau houmbo anîmbo asu Sisaria ngoafîna nîmoakîdîbou boabofeafeambe gadîmo.

²⁴ Hos bîdîfirî Por ai ranîwamî hanîmbohünda kokoboadu hînîngîndu mbundümo anîmbo asu ahambo ndondurî Rom bogorî nîndou Feriks sowana hîbadürî gadîmo,” mehu.

²⁵ Ranîyu asu ami-yomondî bogorî ranai pas ra ndare sürü papîrandühiya.

²⁶ Karîhasî, Ro Krodius Risias-anahî gafmanî-yomondî bogorî adükarî Feriksîmbo pas nda sürü paparîhandî:

²⁷ Suda ai nindou ndanahambo mburūdūmo houmbo ndeara akimī hifokoeffimbo yangirīmemo. Nga asu ro hīmborīmayahī ananīya ai ana Romihūndī mayuwamboyahī asu ro wandī ami-babīdīmbo ahambo ahamundī warambeahīndī hūmarīhehurī.

²⁸ Ai nīmborurī ahambo papī+hoafarurī saheheamboyahī asu ro ahamundī kansīr sowana sahūmīndī mahanīhī.

²⁹ Ro hoeirīheandanī ana ai ahamundī ahīnūmbī hohoanīmo ranīmboyo moanī hoangīrūwurī houmbo papī+hoafīmarurī. Nga moai nīnī hoafī ahambo hifokoeffi asu karabusīfi rambō papī+hoafī ranambe tūkūfeyo, nga wanī.

³⁰ Suda ai Porīmbo hifokoeffimbo hoafī dībo masīhoemo ra ro hīmborīmayahī. Ranīmboanahī asu sīhambo sowana ro ahambo nīmai koarīhehīna akusu. Nindou dūdi ahambo papī+hoafīmarūrī ranahamumbo sīhambo sowahī tūkūyafu hoafī dīdīboadombīrundamboane sahehea hoafīmehapurī.

³¹ Ranīyomo asu ami ai ahamundī ratūpurīwambo refembo yahomo houmbo Porīmbo sowarūdūmo ranī nīmbokoanī Andīpatrīs ngōafīna mahanīmo.

³² Ngōrū sīhī ami hīfīnafī mahanīmo ranai ahamundī worīna hīhīriyafu Serusaremīnambo hafomondūhī+yomo asu hosīwamī homo-rundeimbī ahamumbo koamarī-haupura Porīmbo Sisaria ngōafīnambo sowarūdūmo mahanīmo.

³³ Ai sowarūdūmo hanīmo Sisaria ngōafīhū tūkūyafu gafmanī+yomondī nindou bogorī Ferikīmbo pas sabudowohū asu Porīmbo ahambo sowahī pamarūwurī.

³⁴⁻³⁵ Ferikīs ai pas ra hoeireandanī mayowamboyo asu Porīmbo se nīnī hīfīhūndīyafī yahu haya dūdumefīndo. Por ai Sirīsia hīfīhūndī-mayu ranīmbo ai fīfīre hayamboyo asu ai hoafīyuhū yahuya, “Awi ro sīhafī hoafī hīmborī-ndamboyahī nindou sīhambo papī+hoafīmaranīnī ranai kodīmondanī,” mehu. Ranīyu asu Herotīndī worī adūkārī ranambe Porīmbo koafoeffi mburumbo hīfandūmbo hoafīmayu.

24

Suda ai Porīmbo papī+hoafīmarūrī

¹ Hondahūfēimbī sī munḡamayowa asu Godīmbo sīhai-randeimbī bogorī adūkārī ahandī ndūrī Ananaīas ai nindou bogorīmbo yafundeimbī+yomo asu Terturus Romī-yafe ahīnūmbī hohoanīmo fīfīreandeimbī nindou ra-babīdī Sisaria ngōafīna mahanīmo. Ranīyomo asu ai tūkūyafu gafman bogorī hondū Ferikīs ahandī hīmboahū Porīmbo papī+hoafīmarurī.

² Ranīyo Porīmbo mborai yahundowanī sūfu tūkūmefīyuwa asu Terturus ai ahambo papī+hoafīrūrūhī yahuya, “Ferikīs nindou adūkārī, se hīfandamunambe ana, ro moai yīfiarī-yīfiariyefī rīhūndī, nga aboedī hamīndī manīmboefī. Ranīyo asu sīhafī-mayo hohoanīmo aboedī ranambo ndanī hīfīhū ro sīmborī hohoanīmo sūngurīhu marīhūndī.

³ Ranīmbo-hūndamboane munḡuambo ngōafī munḡuambo sī yīhoeffī ngusūfoambe aboedī fufurīfoare-amunūhī asu sīhambo hīhīfarīhunīnī.

⁴ Awi ro sīhambo gedūhī kīkīhemīndīmbo moeīsahī, nga yīhoeffimbo hīpoambondowamunūhī yīhoeffī hoafī akīdōu nda hīmborīndafī sefomboaneffī.

⁵ Ro hoeirīhuranī nindou ndanana afīndīmbo moaruwai hohoanīmoyu randeimb-ani asu munḡuambo hīfī Suda-yomondī mbusūmo ai harī hoafī botīre-arandī. Por ai nindou bīdīfīrī aipoanīmo hohoanīmoyeī rīhūndeimbī Sīs Nasaretīhūndī sūngurīhurī-rīhūndeimb-aneffī sei arīhūndī aheī bogorīyu.

⁶⁻⁷ Ranīyu asu Godīndī worī ranamboanī moaruwaimbo-ndīheya yahuhaya hohoanīmo-mayuwa asu ro ahambo kīkīhīmarī-hurīmīndefī. Ro ahambo yīhoeffī ahīnūmbī hohoanīmo ranambo yībobofembo maseffī, nga ami bogorī hondū Rīsias ai kusū ahandī ngīnīndī-nambo yīhoeffī warambeahīndī hūmarūmūndu.

⁸ Ranīyu Rīsias ai hoafīyuhū yahuya, ‘Ahambo papī+hoafīmbo nindou ranai sīhafī hīmboahū tūkūmbīyafu-ndamboane,’ mehu. Asu nindou ranahambo dūduarīworī ana, se sīhafīhoarī munḡu-moatūkunī ro ahambo papī+hoafī-marīhurī ra anīhondūmbo fīfīrīndowamboyafī,” mehu.

⁹ Munḡuambo Suda ai Terturus-babīdī Porīmbo papī+hoafīrūrūhī yahomoya, “Ranī-moatūkunī ra e, anīhond-ane,” mehomō.

Por ai Ferikīsīndī hīmboahū hoafīmayu

¹⁰ Ranīyu asu Ferikīs ai Porīmbo hoafīyafī yahumbo warīnambo yangīrī koamarīherū. Ranīyu asu Por ai hoafīyuhū yahuya, “Se afīndī hīmbanī ndanī hīfīhū yīboboro-randeimbī manīmbarī ra ro fīfīrīhe-amboanahī. Ranīmboanahī ro ahamumbo sīmborī hoafombōhūnda moai yīhīmboyahī.

¹¹ Se dūdū-dūdūyafī ana, fīfīrīndowamboyafī, nga 12 sī maho ra ro Godīmbo hohoanīmombōhūnda Serusaremīnambo hahūhane.

¹² Ro-ana moai nindou ngorü-dïbo Godïndi worambe sïmborï hoafiyahi. Asu ro moai Suda-yafe rotu worambe adükari ngoafihü amboani harï hohoanïmo botirïheandi. Ro raweheanda asu Suda ai moai hoeirundirï, nga wani.

¹³ Haponda ai wambo papï-hoafarundirï ra ngirï aboedï hoafïndomondani fifirïndowandühï anihond-ane mbïsafï.

¹⁴ Nga ro nda anihond-ane asahi. Ro yïhoefï amoaoyafe Godïmbo hohoanïmoyahando arïhandï nafi ra Suda ai ngorüpoanïmboane aseï. Asu munguambo hoafï ahïnümbï hohoanïmoambe engoro ranane asu Godïndï hoafï hoafiyomo-rundeimbï sürü papïmaründï anihondümbö-arïheandi.

¹⁵ Rananahï asu ro anihondümbö-rïheandühï God ai moaruwai asu aboedï hohoanïmoyeimbï yïfïmayei munguambo botifendü-rïmboayu ranï si ranahambo hïfandarïhandï nindou ranai hïfandarundï nou.

¹⁶ Ranïmboanahï asu ro munguambo si wandï ngusüfoambe aboedï hohoanïmo God asu nindou-yafe hïmboahü aboedï mbïmarowa sahehea tïngirïfoayahï.

¹⁷ Ro afïndï hïmbani maho ra habodïmboayahï asu süngunambo wandï sïrambeahïndï Suda aheimbo saiwanï Godïmbo saimbohündambo Serusaremïna mahahühï.

¹⁸ Ro rarïhe hehea wandï fi aboedï tüküme Feyowa Godïndï worambe Godïmbo siheheandane, Suda ai wambo hoeimarundirï. Nga asu ranï-sïmboanï ranïhü nindou afïndï moai ro-dïbo nïngombo hoafï gobadirundï, nga wani.

¹⁹ Nga asu Esia hïfihündï Suda bïdïfirï ai manïngomo. Ai-boateï wambo papï-hoafïmarundirï. Nga nindou ranai ahamumbo sowahï wandï hoafï engoro-ana, ai sïhambo sowahï ndühï sïfomo wambo papï-hoafï-mbïründïramboane.

²⁰ Ai refekoate-ayomo ana, asu nindou ndanai ro Suda-yomondï kansir ahamundï hïmboahü nïmboambo nïne moaruwai ramarïheandï ra hoeiarundirï ana, asu ai ndühï tükündafu sïhafï hïmboahü hoafïndï-nïnïmboemosï.

²¹ Mamï hoafï yangirï mbengorïmbai? Horombo ro kansir ahamundï mbusümo nïmboambo rarïhe puküna hoafïyahühï sahïya, "Yïfïyeimbï aiana botïndahimboyeï sa anihondümbö-arïheandï masahï ranïmboanemo ai sïhafï hïmboahü hoafemo ranana?" masahï," mehu.

²² Feriks ai Adükari-mbo anihondümbö-rïhoreimbï-yafe hohoanïmo ra aboedï fifireandï, nga ranïmboayu asu Sudambo awi hïbadu nïngomo mehupurï. Asu ai Suda ahamumbo hoafïyupurühï yahuya, "Awi ami bogorï hondü Risias ai kudüwanï anïmbo asu ro sïhamundï hoafï ra dïdïboado-ndïheamboayahï," mehupurï.

²³ Ranïyu asu ami bogorïmbo hoafïyundühï yahuya, "Se ahambo hïbadirïhü awi hïnïngirou-hïnïngiroundirï. Asu Porïndï ngunindï ai ahambo nïne akïdou moatükunï farïhefimbo ra se yowanï mbïsamboayahï," mehu.

Feriks ai Porïmbo yimbu hïmbani karabusï-fïmbohünda hüputïpo-marïherü

²⁴ Yahunümbï nïmbïyo hayamboyawane, Feriks ai ahandï nïmorehï Drusira-dïbo makosafe. Ahandï nïmorehï ranai ana Suda sïrambeahïndïyo. Ranïyu asu Feriks ai Porïmbo mborai yahundo hürüherü haya Porïndï Sisas Kraisïmbo anihondümböfoe hoafï hïmborï-mayundo.

²⁵ Ranïyu Por ai mbumundï hohoanïmo, nindou ai ahandï hohoanïmo ra ndonde hïbadandï hoafï, asu God ai süngunambo sïhefïmbo yïbobonde-amunümbui hoafï ra hoafïmayuwa asu Feriks ai hoafï ranahambo yïhïmbomayu. Ranïyu asu Feriks ai hoafïyundühï yahuya, "Andai ngafï, nga awi süngunambo ranïpoanïmbo ambe-yangirühï sïhambo mborai mbïsahanïmboayahï," mehundo.

²⁶ Nga asu Feriks ai mamï moatükunïmbo kameihïyu hïmboayu marandï. Ai ndanananiya Por ai kakï ndembui yahuhayamboyu asu afïndïmbo ahambo mborai yahundo haya wataporïmborürï marandï.

²⁷ Süngunambo yimbu hïmbani ranai howane, asu nindou mamï ahandï ndürï Posius Festus ai Feriksïndï fondï masemüdu. Ranïyu asu Feriks ai Sudambo hoafï nafïreapurühï Por karabusambe hïnïngïmarirï.

25

Por ai Rom adükari bogorï Sisar papï-hoafï hïmborïmbo hoafïmayu

¹ Festus ai Sudia-yafe adükari bogorïmbofi haya hu ranïhü tüküme fïyu. Asu ngïmï nïmbï howane, ranï-sïmboanï Festus ai Sisaria ngoafï hïnïngïre haya hafu Serusarem ngoafïhü tüküfi manüngu.

² Ranïyu ranïhü Godïmbo sïhou-rundeimbï bogorï-yomo asu Suda bogorï bïdïfirï-yomo ranai ahambo sowana Porïmbo papï-hoafïyumbo hoafï sowandümo mahomo.

³ Ai Festusimbo düdu-düduyomo-ndühi yahomoya, “Se yihoeifimbo fandihawamuni hawambo animbo Porimbo koandihaworan Serusarem nambo mbisüfu-wamboane,” mehomomo. Ai ramehomo ra nafini worarife nimarifehefe Porimbo hifokoefimbo yahomo houmboemo.

⁴ Raniyu asu Festus ai ahamumbo simbori hoafiyupurühi yahuya, “Por ana Sisaria ngoafihü karabusambe mbanüngu. Nga ro-amboan ngiri amitata Sisaria ngoafinambo hihirindahe gadahi.

⁵ Rananimbo asu sihamundi bogori nindou bidifiri ranai ro-babidi mbihanimondamboane. Asu nindou ranai moaruwai hohoanimonduani ana, ai ahambo ranihü papi-hoafimbiru-ramboanesi,” mehu.

⁶ Festus ai, ai-babidi 8 simbaiyo asu 10 simbaiyo nimarü mbura asükaiyu Sisaria ngoafinambo hihirifi mahanu. Raniyu asu rani sinambo papi-hoafi didiboadofo wori ranambe nimarumbo Porimbo papi-hoafimbohünda ndowaründümo tükündafundi mehu.

⁷ Raniyo asu Por ai ahambo sowahi tükumefiyu-wamboemo Suda Serusarem ngoafi hini ngiri houmbo makosomo ranai botiyafu ahandi fikimi wakiru nimgomombo ahambo papi-hoafimaruri. Ai moaruwai moatükun ramareandi yahomo houmbo hoafi ranahambo anihond-ane yahomomo moai nini Festusimbo nafuiyomo, nga wani.

⁸ Raniyu asu Por ai simbori ahamumbo güre-güererapurühi yahuya, “Ro moai nini moaruwai moatükun nününguriheandi. Suda-yomondi ahinümbi hohoanimo, Godindi adükari wori asu Romi-yafe bogori adükari Sisarimbo amboani munguambo ro moai nini moaruwai nününguriheandi, nga wani,” mehuamboyu.

⁹ Raniyu asu Festus ai Suda-memo hihif-hihifi-yopurimbohünda Porimbo düdufindowohü yahuya, “Awi se Serusarem nambo hafombo safomboyafi? Refe-anasi ro sihaf papi-hoafi engoro ra gagü Serusarem ngoafihü fifirindheamboane,” mehunduamboyu.

¹⁰ Nga asu Por ai hoafiyuhü yahuya, “Haponda hoafi didiboadofo wori ndanambe animboahi nda ai Romi-yafe bogori adükari Sisarindi wor-ane. Wor ndanambe animbo wandi hoafi nda ndanihü didiboadofofemboane. Nga se wudipoaporo fifirowandai ro moai Suda ahamumbo nini moaruwai nününguriheapuri.

¹¹ Asu ro ahinümbi hohoanimo ra hifinambo-rheandühi nini-moatükun rawariheandi ana, ai wambo hifokoandüra yifimbo aboed-ane anasi. Nga ro moai fefoefembo hoafiyahi. Nga asu ai wambo papi-hoafarundi rani-moatükun ai tikai yangirayo ana, asu didai wambo ahamundi warihündeandiri, nga wani. Nga awi ro Sisarimbo hoafindahan animbo ai wandi hoafi nda himbormbiyu-wamboane,” mehu.

¹² Asu Festus ai kansir-babidi watapori-yomo mburu hoafiyuhü yahuya, “Se Sisarimbo ai sihaf hoafi ra himbormbiyu-wamboane masafi ranimbohünda se ahambo sowana ngafi,” mehundo.

Festus ai Agripambo Porindi hoafimbo düdumefiyu

¹³ Raniyo asu yahinümbi nimb howane, Suda-yafe adükari bogori ahandi nduri Agripa ai ahandi rehi Bernaisi-dibo Sisarianambo makosafe Festusimbo wakifoefimbohünda.

¹⁴ Afindi si Agripa ahoro ho ai rani ngoafihü nimbafe hafembo mefeyamboyu asu Festus ai adükari bogori Agripambo Porindi hoafi ranahambo hoafiyundühi yahuya, “Nindou mam ndanihü mbanüngu horombo Feriks ai karabusambe hini ngimariri.

¹⁵ Horombo ro Serusarem ngoafihü tüküyahe nimarihane, Godimbo sihou-rundeimbi bogori asu Suda-yafe bogori ai Porimbo papi-hoafirurühi-yomo asu ai wamboya se ahambo wagi-yafisi, nga karabus-ndafoandi mbsafindi mehomondiri.

¹⁶ Raniyah asu ro ahamumbo hoafiyahapurühi sahiya, ‘Rom-yafe hohoanimo süngu ro-ana moai moaruwai hohoanimo ratūpuri ra nindou ngorumbo moani-hoangirihu hohu nimbormbi sehu rihundi. Nindou ranai ahambo hoafi engoro ana, ai sapo düdi nimori ai ahambo papi-hoafimaruri ahamundi himboahü ninguani animbo asu ahambo nafi sihefendowan ai nini-moatükunimboyo hoafi-memondo ranahambo ahandi hoari güre-güerandühimbo fifire hoafimbiyu-wamboane,’ masahi.

¹⁷ Ranimboanahi asu ai tükumefunda ro moai afuri hihini ngiri-rheandi. Nga rasi-nambo siambe hoafi didiboadofo wori ranambe nimarimboyah nindou ranahambo sowaründümo sifomo masahapuri.

¹⁸ Nga asu nindou sapo ai ahambo papi-hoafiyumbo-memo ranai botiyafu manimgomo, nga asu ai moai ahambo moaruwai moatükunimbo papi-hoafiruri. Asu ro ahambo rani-moatükun raniambo randüwurimboemo masahi, nga wani.

¹⁹ Nga ai-ana Porimbo hoafinambo yangriyo ahamundi Godimbo süngufi asu nindou mamí ahandí ndürí Sisas yífi mayu ranahambohúnda raraomarurí. Nga Por ai yahuya, Sisas ai moai yífiyu, nga yangrí mbanüngu mehu.

²⁰ Ro hoafí ranahandí nímíndíhündí ra fífríndíhe türüboadíhe saheheamboyahísi, nga asu wambo hohoanímo ranai mamíkar-andíruhíyo ro moai fífríheandí. Ranímboyahí asu ro Porímbo Serusaremínambo gagúfaní anímbo raníhú síhafí hoafí ra yíbobo-mbírundamboane sahehea düdumeheando.

²¹ Raníyu asu Por ai hoafíyuhú yahuya, 'Ro-ana moeisahí, nga awi moaní ratüpüríndahíhú nímboahaní Sísar ai anímbo hoafí wandí ra dídíboado-mbíreand-amboane,' mehu. Ranímboane ahambo awi karabusambe kíkíhírúmündí mbura sünguna Sísar sowana Romínambo koandíheira mbúhuwa samboanahí," mehu.

²² Agrípa ai Festusímbo yahuya, "Ro wandíhoarí Poríndí hoafí ra hímborí-ndahando samboanahí," mehundowamboyu. Asu símborí Festus ai hoafíyundúhí yahuya, "Refé-anasí, sümbu anímbo hoafí ra hímboríndafíndo," mehundo.

²³ Raníyo asu síambe Agrípa ai Bernaisí-díbo yíhuru sahari-sahariyafe hena mahúfe. Raníyafe ai amí-yomondí bogorí-yomo asu nindou raní ngóafíhündí bogorímbo-yafundeimbí-babídí hoafí dídíboadofe worí ranambe kefoehi mahúsi. Raníyu asu Festus ai hoafímayuwa Porímbo sowaründúmo mahífomo.

²⁴ Raníyu asu Festus ai hoafíyuhú yahuya, "Adúkarí bogorí Agrípa-ani asu nindou se mungu ro-babídí aníngomo ran-anemo se munguambo nindou ndanahambo hoeríwuri. Nindou ranahambo afíndí Sudahündí ai ana Serusaremíhú asu ndaníhú amboaní wandí hímbóahú ahambo papí-hoafíríhoruhí pukúna hoafíyehí seiya, 'Ahambo hífokoandíworí, nga ai-ana ngírí asúkaindu yangrí nüngul' masei.

²⁵ Asu ro hoerí-heandaní ana ai moai níní-moatükuní moaruwai ratüpüríyuaní wambo ahambo hífokoa-mandúwuri-yopoaní. Nga ahandíhoarí Rom adúkarí bogorí hondú Sísarímbo yahuya, ai anímbo wandí hoafí nda dídíboado-mbíreand-amboane, mehu. Ranímboanahí ro ahambo koaríhefiyuaní hombo hoafí nda dídíboadoríhe asíheheandí.

²⁶ Nga ro hoeríheandaní moai ahandí hoafí ra aboedí fífríheandí, ranímbo-hündambo anímbo asu ro síhefí bogorí adúkarímbo sowana pas nda sürü papíndíhí koandíheamboyahí. Bogorí Agrípa, ranímboanahí se-anafí asu nindou munguamboane síheimbo sowana nindou nda sahúmíndí koaríhehina asúnu. Síhírí ahandí hoafí bídífrí ndondíhu hímboríndefí mbundíhumbo anímbo asu ro bídífrí papí-hoafí pasambe Sísar sowanambo sürü papíndíhamboane.

²⁷ Asu ro nindou karabushíndí koaríhehiníhú níne hoafí nindou ranahambo papí-hoafaríhorí ra pasambe pefe koehefekoate-ayahí ana, wandí hímbóahú aboedí hamíndíyopoaní," mehu.

26

Por ai Agrípandí hímbóahú hoafímayu

¹ Raníyu asu Agrípa ai Porímbo hoafíyundúhí yahuya, "Hapóananí se síhafí fimbo hoafí ra hoafíyafísi," mehuwamboyu. Raníyu asu Por ai ahandí warí nímboamoreandúhí ahandí fimbo yare hoafíyuhú yahuya,

² "Bogorí adúkarí Agrípa, ro hohoanímoyahaní aboedí saf-ane síhafí hímbóahú Suda ai wambo papí-hoafí-marúndírí ranahambo weindahí hoafíndamboyahí.

³ Ndanana awi aníhond-ane, raní-moatükuní ra nímboe se Suda yíhoeffí Godímbo hohoanímo símborí hoafíyefí aríhündí ra wudípoaporo fífrírowandí. Ranímbo anímbo asu se wandí hoafí nda afuríndo nímmandífrí hímboríndafí.

⁴ Horombo ro akídouyahambe peya hehea hahambo haponda ndaní símbóaní túkeheandí ra Suda ai ro hohoanímo sünguaríheandí ra fífrírundí. Horombo ro wandí hífríhúyo asu Serusaremí ngóafíhú nímboahambe peyomo houmbo ai wandí hohoanímo fífrírundí.

⁵ Farisí-yafe hohoanímo ranana ai tünjumbí safíyo hayamboyo asu Suda yíhoeffí hohoanímo ranahambo ngásunde-andeímbyo. Ro raní hohoanímo süngumaríthandí. Ai fífrírundírí-mboanemo, nga asu ai hoafíndímondúhí ana, ra aníhond-ane mbeyahomóndamboane.

⁶ Nga haponda ro ndaníhú manímboaha ai wambo papí-hoafarúndírí. Ndanahandí nímíndí nda yahurai-ane: God ai yíhoeffí amóao mamí ranaheimboya síheimbo aboedí-aboedí ndíheandúrí-mboyahí mehu ranímbo aníhondúmboríhe heheamboanahí hífandíhí anímboahí.

⁷ Yihoeft 12 siri ranai Godimbo nimbombo sirihi didibafiyahindo rihündühi rani-moatükunī ranahambo yangiriyei ai anihondümborihī hehi hifandimarihündi. Nga Bogori, ro-amboanī hoafi ranahamboane anihondümborihē hehea hifandarīhandi. Nga ranahandī nīmīndihündiyo Suda ai wambo papīmarīndiri.

⁸ Nimbobe bidifiri se ngiri ro-ana God ai yifīyeimbī nendi botareandūri ranahambo anihondümbō-ndihundī aseia? God ai aboedī-aboedī-ndemunūhi yifihündi botīndē-amunimbui.

⁹ Horombo ro wandīhoari rarihe hohoanīmoyahūhi sahiya awi ro Sisas Nasaretihündi ahandī ndūri hifīnambofimbō afīndi ratūpuri ratūpurīnda masahiyosi.

¹⁰ Ranīyo asu rani-moatükunī ra Serusarem ngoafihū ramarīheandi. Ranīyahī ro Godimbo sihou-rundeimbī bogori-yomondī nginīndi sahamīndi hehea asu Godīndi nendi aheimbo karabusī-marīheandūri. Ranīyahī asu ro nindou bidifiri-babidiyahe hehea aheimbo hifokoeffendūrimbo sahehea refemboane masahi.

¹¹ Asu ro aheimbo afīndimbo Suda-yafe rotu worī muṅṅambo ranambe tīnirīfo afīndi sahandūri marīhandi. Ro aheimbo ramarīheandūri ra Adūkarīmbo moaruwai-moaruwaimbofoe hoafi, hoafimbeyahūndowa saheheamboyahī ramarīheandūri. Ro ngusūfoambe nginīndi-rīhandūrihī aheimbo ngoafi adūkarī angunī manango ranīhū amboanī ha kokofoa-rīheandūri marīhandi.”

Por ai Sisasimbo anihondümbō-mariri ranahambo hoafimayū

¹² “Ranīyo Godimbo sihou-rundeimbī bogori ai wambo yini yahomo houmbo nginīndi masaundīra Damaskus adūkarī ngoafinambo mahahi.

¹³ Nindou Bogori Adūkarī, ro hūfinimbo nafī mbusūmo hahūhi si mamī sūnambeahīndi makosowa hoeimarīheandi. Si ranai ana hūfīhamīndi siayu ranahambo ngasūnde-andeimbīyo. Ranīyo asu si ranai nindou ro-babidi nafisūnggu mahefti yihoeftimbo kosi boakīma-foareamunī.

¹⁴ Ranīyefi asu ro muṅṅambo hifini pūtapīyefi korīyefimbo ro hīmborīyahane, hoafi mamī ai yare hoafiyowohū Hibru-yafe hoafinambo yahoya, ‘Sor! Sor! Nimbobe se wambo moaruwai-mboarowandīra? Se ana yihimīndi moatükunimbo yitarowandī ranimboane asu sihafīhoari asūbusimboayafi,’ mehoamboyahī.

¹⁵ Asu ro duduyaheandūhi sahiya, ‘Adūkarī, se didiyafa?’ masahamboyu. Asu simborī Adūkarī ai hoafiyundīrūhi yahuya, ‘Ro Sisas-anahī, nga asu se-ana wamboane moaruwaimbo-arowandīri.

¹⁶ Se botīyafa nimbafi. Ro tükūmeheandi nda sihambo wandī ratūpuri-mbohūnda kafoefe hīnīngīfenīnanī wandī ratūpuri semīndimboyahī. Ro sihambo nīne-moatükunī haponda nafuimehanīnī, asu sūngunambo nafuinda-hanīnīmboyahī rani-moatükunī ranahambo nindou bidifirambo anihond-ane mbisafi.

¹⁷ Ro ngiri hīnīngī-ndīheanīnanī, sihafī nendi Suda anei asu ahei ndifo anei ranai moaruwaimbo-ndihūnīnī. Nga ro aheimbo sowanamboanahī koarari-heheanīnī.

¹⁸ Rananimbo se ahei hīmboari birīdīhawandūra nimbī ra hīnīngīrīhi hehi si rani-sowana mbeyahindamboane. Asu Satanīndi nginīndi ra hīnīngīrīhi hehi God sowana mbeyahindamboane. Rananimbo asu wambo anihondümbō-ndihīndīranī ahei moaruwai hohoanīmo ra amboawi mbisahanī asu nindou God ai wand-anei mehundūri rani-babidimbo nīmandeimboyei, ‘Adūkarī ai ramehundīri,” mehu.

Por ai ahandī ratūpurimbo hoafimayū

¹⁹ Por ai asūkai hoafiyuhū yahuya, “Bogori Agripa, ro sūnambeahīndi moatükunī tükūmefeyo ra hoeirīhe heheambowambo asu ro ngiri hoafi hīmborīnda hīnīngī-ndīheandi.

²⁰ Nga Damaskus ngoafihū boatei hoafiyahandūri heheamboyahī asu Serusarem ngoafihū, Sudia-yafe hīfambe, Suda-yafe ndifo aheimbo amboanī hoafimehandūri. Ro sahiya, ‘Se sihei moaruwai hohoanīmo hīnīngīndīhi hehi God sowana ngei. Asu se sihei moaruwai hohoanīmo hīnīngīfembo nafuimbohūnda aboedī hohoanīmo sūngundīhīndi,’ masahi.

²¹ Ranimbo-hūndamboyo Suda ai wambo Godīndi worambe kikīhīrūndūmondīri mburu hīfokoe-fendīrimbo mehomo.

²² Nga God ai mafarīhendīra aboedī nimbombo nindou moanīnd-anei asu bogorīmbo-yafundeimb-anemo mamamī siheimbo hoafi nda hoafehandūri. Ro ngorūpoanīmbo hoafirīhandīpoanī hoafayahī, nga Godīndi hoafi, hoafiyomo-rundeimbī asu Moses ai hoafimemo ranahanda-mbohūnd-ane hoafayahī.

²³ Ai yaru hoafiyomondūhī yahomoya, ‘Krais ranai yifīndu mbunda asu muṅṅambo nindou ai botīfekoate-yeambe ai-boatei botīndūfimbui. Rananimbo Suda anei asu ahei ndifo ran-anei aheimbo aboedī hoafi ra wataporīmbo-ndandūrūmbui,’ mehomo,” mehu.

Por ai Agripambo anihondumbo-ndowandî mehu

²⁴ Por ai ranî hoafi ra ahandî fimbo güre-güererandühi hoafîmayu huwamboyu asu Festus ai ahambo hoafiyundühi yahuya, "Por, se-ana mamîkarî hohoanîmoayafi. Se sihafî fifirîfe afîndî yamundîmara hafî, ranînamboane sihambo mamîkarî hohoanîmoaranî," mehuamboyu.

²⁵ Asu Por ai simborî hoafiyundühi yahuya, "Adükarî Festus, ro-ana moai mamîkarî hohoanîmoyahi. Ro wudîpoaporîhe fifirîhe heheamboanahî anihondumbo hoafayahî.

²⁶ Bogorî Adükarî Agripa ai ndani-moatükunî ra munğu fifireamboani, nga ahambo yîhîmbokoate-nîmboambo hoafayahando. Ro fifirîheandî ai moai ranî-moatükunî ra mamamboani bodîfoareandî, nga nîni-moatükunî Sisasiambo tükümeffeyo ra moai dîbo tüküfeyo.

²⁷ Bogorî Adükarî Agripa, se Godîndî hoafi, hoafiyomo-rundeimbi yomondî hoafi anihondumbo-rowandî? Awi ro fifirîheamboanahî, se-ana rambefoandî!" mehuamboyu.

²⁸ Asu Agripa ai Porîmbo hoafiyundühi yahuya, "E, nîmboea, hapondanî yangîrî hamîndî se wambo rando hoafîndafîndîra Sisasiambo anihondumbo-rîheandeimbi tükümandaeheyo?" mehu.

²⁹ Ranîyu asu Por ai simborî hoafiyuhü yahuya, "Bodîfohüyo asu hoandarühîyo ranambo aboed-ane. Nga ro yarîhe Godîmbo dîdîbafehandî. Se-anafî asu nîndou munğu düdî ai haponda wandî hoafi hîhîmborayei munğuambo se ro nahurai tükündahîndî samboanahî. Nga asu siheimbo senînambo nahurai hîmondi-hefendûra se karabusambe nîmarîmbo ro moei asahi," mehuamboemo.

³⁰⁻³¹ Asu ranîyomo bogorî adükarî Agripa, gafmanî-yomondî bogorî Festus, Bernaisi asu nîndou bîdîfirî ai-babîdî mamareî ranai bobotiyahi hehimbo ngorü-goanîni heihü ai rarîhi hoafiyehî seiya, "Nîndou ndanai ana moai nîni moaruwai ratüpurî mamambo rareandî, nga ranîmboane ai ngîrî yîfîndu asu karabusîndüfiyu," masei.

³² Ranîyu asu Agripa ai Festusîmbo hoafiyundühi yahuya, "Nîndou ndanai Sisariambo hoafiyowanî ahandî papî-hoafi hîmborîkoate-yumbonana se ahambo moanî koarîhawuranî hu," mehu.

27*Porîmbo Romînambo hombohûnda sipambe hîni ngîmarîwuri*

¹ Ro Itari hîfînambo sipambe hombo hoafi ra fimarîndümo. Ranîyo Romîhündî ami-yomondî bogorî Surius ai Por asu karabus nîndou bîdîfirî ahamumbo Itari-nambo hîfandîmarapurî hu. Surius ai Romî-yomondî bogorî adükarîndî ami bîdîfirî-ambeahînd-ani.

² Ro sip mamî Adramitium ngoafîhündî-mayo ranai ndeara Esia hîfambe hîmbomayo ranambe kefuhu hohu mahefî. Nîndou mamî ahandî ndürî Aristarkus Tesaronaikahündî Masedonia hîfambeahîndî ranai-amboanî ro-babîdîmbo mahu.

³ Siambe hefî Saidon ngoafîhü tükümehundî. Ranîyo asu ranîhü Surius ai Porîmbo aboedî ndore hohoanîmo-yundowohü yahuya, "Se ngafî sihafî ngunîndî sihambo fehefenînambo hoeindowapurî," mehundo.

⁴ Asu ranîhündâ botîyahu hohu sipambe hefane werînambo semîndîmunî koamarîhemuna Saiprus airanîkîmî mahefî.

⁵ Asu ro Sirisia hîfî asu Pamfîria hîfikîmî sirîwara hangîfo süngu hefî Risia hîfambe Maira ngoafîhü tükümehundî.

⁶ Ranîhü ami-yomondî bogorî ranai ngorü sipî Areksandriahündî Itari hîfînambo hîmbomayo ra fifîre hayamboyu asu ai yîhoefîmbo sip ranambe koamarîhemunî.

⁷ Asu sip ranai werî afîndîwambo moanî hîni ngîrou mahowa ranambe yahunümbî siyefî hohu, moanî afîndî tîjîrîfombü hîni ngîrou safî Nîdus ngoafîkîmî tükümehundî. Nga ranafî hombo werî ranai gumareamunambo tîjîrîfoyefühî asu Krit airan Sarmone bîdîfirîranî raguanî hundünî wakîmehundî.

⁸ Asu ro sirîwara hîmborî süngu moanî hürütümbo hefî hohoe mamî ahandî ndürî Hohoe Aboedî sei arîhündî Rasea ngoafîkîmî ranîhü tükümehundî.

⁹ Ro moanî gedühî nîmarefî hefî hefîmbo asu Suda ai sesî wehîmbo si ranai ho hayambo wambo sirîwara ranai afîndî-afîndî mayowambo sipambe hombomayo ra moaruwai hamîndîyo. Ranîmboyu asu Por ai ahamumbo ahîni hoafîmayupurî.

¹⁰ Ai yahuya, "Wai, ro rarîhe fifirîheandî sihîrî moanî haponda botîyahu ahefî ana, moaruwai hamîndî tükündîfemboe asu ngîrî napo sip yangîrîndo, nga sihîr-amboa kapeihü anîmbondemboyefî," mehu.

¹¹ Nga asu ami-yomondi bogori ranai moai Por'indi hoafi ranahambo anihondumbo-reandi, nga sip semündü-hurandeimbi nindou-mayu asu sip aharamburi ranahafandi hohoanimo süngumareandi.

¹² Aboedi hohoe ranana ai weri afindiyowambe ra aboediyopoani sip ho paiari rambo. Raniyomo asu nindou afindi sipambe mamarimo ranai ranihunda botife hefe siriwara süngu ho Finiks hohoeambe nimarimbo hohoanimo-memo. Finiks hohoe Krit airanihane apuiaro. Ranihu animbo ai weri afindambe aboedi nimandeimboyei.

Siriwara ambe hoeweri afindi tükumefeyo

¹³ Refe hayamboyawane, süngunambo weri akidou ranai hoarinafinipoedi werimayo. Raniyomo asu nindou ranai yaru hoafiyomondühya awi ndandifeyowanana, aboedi safi ngemboyeft mehomo. Raniyomo ai sipimbo kikihiyimindi nngombo moatükuni ahandi nduri anga ra hüründümo foaru houmbo ai Krit airan hamborikimi mahomo.

¹⁴ Nga asu homondane, moai amitata nginindi hamindi weri ahandi nduri 'Ndihooanipoedi Wer' ranai Krit airan ranafipoedi masimo.

¹⁵ Ranayo asu werambe sip semindi himbomayo ra ngirindimo. Nga ro moani rarihu hinngirihundane, weri ai sip ra semindi maho.

¹⁶ Raniefi asu ro rebanafi airan akidou mam ahandi nduri Kauda hunduni werikoate-yowan wakimehundi. Ranihu ro sapo bot akidou sipambeahindi makiaro ranahambo hürütumbo tigrifoyefuh kiahu hühimarihundi.

¹⁷ Raniyomo asu bot akidou ranahambo sipambe hüründümo nandu hüputüumaründümo. Asu wofi nginindi bidifiri sip hoarehi safoaru hanimo mburu hühiru hinngimarundi. Sip ranai Ribia-yafe hifikimi gudi karihoeimbi ran süngu ngomboe yahomo houmbo yihimbo-yomondühi ser sipfih makiaro ra hifnamaru hanimo. Sip ra werinambo yangiri funamindi mbiho yahomo houmbo.

¹⁸ Moani afindi hamindi hoeweri ranai yare matiyaro-wamboemo, asu ngorü sinambo bidifiri napo sip ranambeahindi hironi fufumafoarundi.

¹⁹ Asukai ngorü sina ai sip ranahandi napo ra masafoarundi.

²⁰ Afindi si maho ra moai ro akidou-amboani hüfhamindi mupui hoeirihundi. Nga weri ranai moani afindi nginindi hamindi tümero ho. Raniefi asu ro ngiri aboedambondahundi sefi hohu hohoanimomefi.

²¹ Nindou sipambe mamarimo ranai sesi, sesikoate-moani gedühi heimbo süngunambo Por ai botifi hangifoani nüngumbo hoafiyuhü yahuya, "Awi se wandi hoafi ra hamborimbei-mbonana ngiri Krit airan ra hinngirihü hei. Asu ranimbe-mbonana ngiri munguambo napo ra yare yahurai moaruwaimbo reandühi yeimbirihundi, nga wani.

²² Nga asu ro haponda sheimbo nda hoafehanduri, awi hapoana ngusüfoambe afurindihü kündihindi! Nindou se-ana ngiri mam ai-amboani yifindu, nga sip ranai yangiri animbo awarindihoeimboe.

²³ Ro Godindi nindouya hehea asu ahambo hohoanimoaya rihandeimbi mayahambo nimbokoani ahandi sunambeahindi nendi wambo-so tükumefiyu.

²⁴ Ai wambo hoafiyuhü yahuya, 'Por, awi se yihimbo-ndamboyafi! Nga se Romiyomondi bogori hondü Sisarindi himboahü mbinimbafamboane. God ai sishambo aboedi hohoanimo-yuninühi nindou se-babidimbo sipambe ahei ranai ngiri moaruwaimbo-ndahindi,' mehu.

²⁵ Ranimbo-hündambo animbo awi nindou nda se ngusüfoambe afurindihü kündihindi! Ro Godimbo anihondumbo-rihinimboanahi, nga rani-moatükuni ra sunambeahindi nendi hoafimayundiri yahurai hamindi animbo tükündifemboe.

²⁶ Nga awi sihiri hoe mbusümondühi ngorü airan amaro ran hamborikimi ngeft tirimondi-humboyeft," mehu.

²⁷ Ndeara 14 nimbiyefi hohu hoewer-ambeahindi Edriak Siriwara ambe mahefi. Nimbü mbusümondühi nindou sip sowandümo homondeimbi-memo ranai yaru hohoanimo-yomondühüya, ndeara gudiani tüküyahu-ndühanefi mehomo.

²⁸ Raniyomo asu ai wofi hoandiri ranifih nimboeimbü moatükuni paru himondi-marundümo ra himoni simongoru hoeirundane, asu hoe hohoe ranai 40 mita simongorufih hani kaimayo. Asukaiyomo akidou sühiyafu homo mburumbo safoaru simongorundane, 30 mita simongorühü hani kaimayo.

²⁹ Sip ranai nimoie yahafi hironi ninouayo ranifih ngo pandarimboe yahomo houmbo yihimbo-yomondühi-yomo, asu ai sip kikihiyimindi moatükuni anga yimbuyimbu ra sipambeahindi daboadanipoedi safoarundühi simbeyowa yahomo houmbo didibafimemo.

³⁰ Raniyomo asu nindou bidifiri sip sowandümo homo-rundeimbi-memo ranai sipambeahindi fefoefe hefe aboedambombo yahomo houmbo nafi kokomarundi. Raniyomo

ai boti akidou sipambe mafoero ra sowandümo houmbo sip hangifoani anja safefe titanímemo.

³¹ Nga asu Por ai ami-yomondi bogori-mayu asu ami bidifiri ranahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Asu nindou ndanai sipambe refe nimarikoate-ayomo ana, asu se ngiri aboeda gudiani ngomo tükündafundi,” mehupuri.

³² Raniyomo asu ami ai wofi botifihiki makiaro ra kikimarunda bot ranai himoni pimayo.

³³ Ndeara simbo yangrimayo-wamboyu Por ai aheimbo sesi sahüsi yahuhaya hoafimendüri. Ai yare hoafiyundurühi yahuya, “Se 14 nimbira afindi hohoanimoeyehi hifandimarühi hei-ane. Asu ranambe se moai nini sesi akidou-amboani kikifoarhindi.

³⁴ Haponda ro sheimbo hüti hoafehandüri, nga se yangiri nngombohunda sesi bidifiri dagüdi. Asu ngiri shei akidou moatükun-amboa moaruwaindo, nga se moani aboedi nboadeimboyei.”

³⁵ Por ai rani hoafi ra hoafiyu mbura sünguna bret bidifiri fufuramündü haya ahei himboahü Godimbo hihifirüri mbura karamündi haya masesu.

³⁶ Raniyei asu munjuambo nindou-maye ranai aheimbo ngusüfoambe aboedi ndore küreandürühi asu ai-amboani sesi ra sahümündi hehi masahüsi.

³⁷ Nindou munjuambo ro sip ranambe mamarefi ra 276 nindou-yefi.

³⁸ Ndeara munjuambo nindou ai sesi, sesi simogodühi sahüsi nafiri-hümündihini nboadeimbo sip ranai nimborkoate yimoembireandi yahomo houmbo wit bidifiri ra siriwara ambe fufumafoarundi.

Sip ra ho gudifihiki pareandühi butaki-marhoayo

³⁹ Ndeara sifoai peyoane, asu ai moai hifi gudikimi ra ndoru hoerindühi fifirundi. Nga asu ai wafoeho kare sihendaniki aboedi pimaramindo rani yangiri hoeriru houmbo awi shiriki ranambe animbo sip semindi homboane yahomo houmbo hohanimomemo.

⁴⁰ Raniyomo asu ai anja ranahandi wofi ra kibodiru mburu siriwara ambe fufumafoarundi. Rarundühi nngomomboemo asu ai maru wofi sapo sip nimindi kikihemindi horambomayo ranifihiki himondimemindo ra fufurimarichoemo. Raniyomo asu ai seri hangifoani botimaru hafomo sipimbo semindi mbihowa yahomo houmbo. Raniyefi asu ro gudiani mahefi.

⁴¹ Nga asu sip ranai gudiani hifo himoni gudiambe kikihiyu haya mamaro. Raniyo sip hangifoyowaniki ranai kikihiyowohü asu daboadaniki ranai weriyafuinambo butakimarichoayo.

⁴² Raniyomo asu ami ai karabus nindou ranahamumboya, hifokoandihupurani animbo mamiki ai-amboani boboriyo aboedambofekoate-mbeyomonda yahomo houmbo, hoafi fifirimarundi.

⁴³ Nga asu ami-yomondi bogori ranai Porimbo aboedambofimbo yahuhaya hohanimo-mayundo. Raniyu asu ai ami ranahamumbo refe hohanimo ana yowaniki yahuhaya refepoani mehupuri. Ai ahamumbo hoafiyupurühiya, nindou munjuambo düdi ai boboriyu-randeimbiki ranai boatei sipambeahindi himoni horipindohoi püdu haya gudiani boborindu ngu tükündüfiyu,” mehupuri.

⁴⁴ Rananimbo asu amuri ai nini goesüri asu sip butakiri-hoeimbi-mayo ranifihiki kikihini-ndündümo houmbo funi-funindu ngomo mehupuri. Ai rawoyafu houmboemo boboriyomo homo gudiani munjuamba aboedi tükümeundi.

28

Por ai Marta airanühi manüngu

¹ Asu ro aboeda gudiani tüküyahu hoerihu-ndühiyefi awi nda Marta airaniki sei arihünd-ane, masefi.

² Nindou ranihündambo mayei ranai yihoefimbo aboedi-boedimaritimuni. Hoeyowohumbo ngisihari-mayowamboyei, asu ai hai püpirihündühi yihoefimbo munjuambo se mborai sühüsi haihehüeyi, masei.

³ Por ai hai didari fufuramündü hai-mayo raniwamiki daburifiyuwane, amoasiri ai ranambeahindi hai hüfnambo tüküme feyo. Raniyo ai Porindi warifihiki ngamondamindi haya makiaro.

⁴ Nindou ranihündambo-maye ranai hoerihindane, amoasiri ranai Porindi warihü ngamondamindi haya makiaro-wamboyei, ai aheihoari simbori ndüwuri-yahindühi seiya, “Awi nindou ndanai nindou hifokoare randeimb-ani. Ai siriwara ambe moai yifiyu, nga asu mbumundi hohoanimo ranai moai ahambo yangiri nngombo hohanimo,” masei.

⁵ Nga asu Por ai amoasîri ranahambo kîkîmarîhoayuwa haiambe kîkefoai pîmayo, nga Porîmbo moai nîni-moatükunî akîdou-amboanî tüküfeyo.

⁶ Ai ahambo watîjarî fimandîyo asu moani nîmai yîfî pîmandüyo sei hehi hîfandîmarîhorî. Ai ahambo gedühî hîfandühî heimboyeianî ahambo nîni-moatükunî moaruwai tüküfendokoate-mayowa, asu sünguna ngorü süngurîhi hohoanîmoyeihi seiya, “Awi ai-ana god-ani,” masahüdo.

⁷ Asu nîndou mamî hîfî ranîhünda bogorî ahandî ndürî Pubrius ahandî hîfî ra ngoafîkîmî manînggo. Ranîyu nîndou ranai yîhoeffîmbo aboedî hamîndî mborai-mboraiifi semündümünî ahandî worîni-mareamuna asu ro ahambo-so ngîmî si manîmboefî.

⁸ Ranîyo asu ranîhü Pubriusîndî afîndî ranai furîmboyuhü angünümbo fondîhü mapu. Ahandî fi ranai hüfî afîndî tüküfe asu furîmboyuhü ahandî fondanî mapu. Ranîyo asu Por ai kefuai hüfu warî ahandîwamî nande mbura dîdîbaffîhî angünü ra aboedîmarîrî.

⁹ Por ai ranî-moatükunî ra ramareandamboyo asu muŋguambo angünümbo nîndou hîfî ranîhündambo-mayeî ranai masîneia ahei angünü ra aboedîmareandürî.

¹⁰ Ranîyei ro sipambe hombo masefa ai yîhoeffîmbo bîdîfîrî moatükunî ro mbonîmbo-marîhumîndefî ra fufumasehümünî.

Por ai Romînambo mahu

¹¹ Asu ro ngîmî amoamo ranîhü nîmboeffîmbo süngunambo sip mamî airanî ranîhü hoewerî afîndîmayowa mamaro ranambe kamefoehundî. Sip ranana Areksandria-yafe sipîyo. Asu sip hangîfoyowamî Mboafî god sîsamî ra mapaiaro. Ranîyefî ro sipambe kefoehu hohu ranî hîfî ra hîniŋgîrîhu hohu mahefî.

¹² Ranîyo asu hefî heffîmbo Sirakyus ngoafîhü tüküyahu ranîhü ngîmî si mamarefî.

¹³ Asükai ranîhünda botîyahu hohu hefî heffîmbo Regium ngoafîhü tükümehundî. Mamî ngorü sî ranambo werî ranai hoinîpoedî werîmayo asu yimbu siyefî mburîhu hefî Puteori ngoafîhü tükümehundî.

¹⁴ Ranîhü ro anîhondümborîhîndeimbî manîmboeia hoeimarîhundürî. Ranîyei ai yîhoeffîmbo ai-babîdîmbo ranîhü mamî wik nîngombo hoafîmayeia manîmboefî. Nîmboeffî mburîhu asu sünguna Rom ngoafîhü hefî tükümehundî.

¹⁵ Romîhündî anîhondümborîhîndeimbî ai ro ranî ngoafîhü tüküyahumboanefî hoafî ra hîmborîyei hehimbo, asu ai Apiusîndî Maket sowahî nîndou aporambo worî ngîmî fondarühî sînei mbumarîhimunî. Ranîyu Por ai aheimbo hoeireandürî haya, Godîmbo hîhîfîrürühî ngüsüfoambe afure kûmareandî.

Por ai Romîhü Godîndî hoafî bokamarîhendî

¹⁶ Hîfî Rom ngoafambe tüküyahundane, ranîhünda gafman nîndou ranai Porîmboya se sîhaf-amboanî worî mamî ranambe nîmbafanî ami mamî ai sîhambo hîfandîmbîranînamboane mehomondo.

¹⁷ Ngîmî si ra howane, asu Por ai Suda-yei bogorî-memo ranahamumbo wataporîmbohünda mborai yahupurî haya hümarîhepurî. Ai muŋgu mafandunda, hoafîyupurühî yahuya, “Wandafî mamî. Ro moai nîni akîdou-amboanî rarîheandî sîhefî nîndou asu sîhefî amooa mamî-yomondî ahînümbo hohoanîmo ranahambo hîffînambo-femböhünda. Nga Suda ai moanî wambo Serusaremîhü kîkîhîründümondîrî mburu Romî-yomondî warîhümarundîrî.

¹⁸ Ranîyomo Rom ai wandî papî-hoafî hîmborî-yomonda ro moai nîni-moatükunî rarîheanda hoeirundî wambo hîfokoeefe-ndîrîmbohünda. Ranîyo ai wambo aboedambo koarîhefe-ndîrîmbo mehomondo.

¹⁹ Nga asu Suda ai ranî hoafî ra hîmborîkoate-memonda asu ro hoafîmbo moai ngorü nafî yaŋgoro. Ranîyahî ro Rom adükarî bogorî Sîsar ai wandî hoafî ra awi hîmborîmbiyu masahî. Ranî-moatükunî rameheandî ra ro moai akîdou-amboanî nîndou ro-mayeî ranaheimbo papî-hoafîrîhandürî, nga moanî hamîndîyo rameheandî.

²⁰ Ranî hoafî ranîmboyahî ro sîhamumbo mborai-sa hümarîheheapurî hoeifepurühî wataporîmbo-yopurîmbo sambo. Ro anîhondümborîhe heheamboanahî hîmboayahî sapo nîne-moatükunî Israer muŋguambo hîmboayei ranahambo. Ranî-moatükunî rana-handî nîmîndîhünd-ane sen haponda wambo hüputüpu-rîhendîrîmboayo,” mehupurî.

²¹ Ranîyomo asu ai ahambo sîmborî hoafîyomo-ndowohü yahomoya, “Ro moai Sudia-yafe-mayo pasî sîhamböhünda akîdou-amboanî sahumîndefî. Asu moai yîhoeffî wandafî mamî Suda ai ranîhündambo sîhambo hoafîmbo hündî hoafî sowandümo sîfomo. Asu moai sîhambo moaruwai hoafîyoweimbî hündî hoafî ra tüküfe raraorandî, nga wanî.

²² Nga awi ro sîhafî hohoanîmo ra hoafîyafanî hîmborîmbo sefomboanefî. Ranî-moatükunî ra nîmboe sapo ro fîfîrîhundî muŋguambo nîndou Sîsas ai Godîndî nîmor-ani seimbî aipoanîmbo-mehîndî ranai se nîmbafambeahîndî ranahambo moaruwaimbofoe hoafîmayei,” mehomondo.

²³ Ranîyomo asu ranî-simboanî fandîhumboane yahomo houmbo, nindou afîndî ranai Por nîmarühî mafandundî. Ranîyu Por ai God ngîndî hîfandarandî ranahambo wataporîmbo-marandî. Ranîyo nindou ranai Sisasîmbo anîhondümbo-mbîrîwuramboane yahu haya Mosesîndî-mayo ahînûmbî hohoanîmo asu Godîndî hoafî hoafiyomorundeimbî yomondî-mayo hoafî sürü pefe masîhefeyo ranahandî nîmîndî ra wataporîmbo-marandî. Ranî-moatükunî ra moanî hapoadümbo siambe piyu haya wataporîmbora hu-hu-humbo nîmbokoanî kîkîmaramündu.

²⁴ Ranîyomo asu nindou-memo ranai bîdîfîrî ahandî hoafî ra anîhondümborundî, ñga asu bîdîfîrî ai awi moai ranahambo anîhondümborundî.

²⁵ Por ai mamî hoafî ra hoafîyu hayamboyuwane, asu süngunambo ai bobotîyafu houmbo ahamundîhoarî hoafî ranahambo simborî hoafiyomo houmbo bukürümfundî. Sapo Por ai yare hoafîyuhü yahuya, “Yifiafî Aboedî ranai Godîndî hoafî hoafiyurandeimbî Aisaia ranahandî yafambe süngure haya asu sîhamundî amoao mamî ranahambo anîhondü hoafîmayu!

²⁶ Aisaia ai yare hoafîyuhü yahuya,
 ‘Se ñgafî nindou ndanaheimbo hoafîndafîndürî.
 Se hîmborî yangîrî hîhîmborîpo-ndeimboyei,
 ñga asu ñgîrî fîfîrîndîhi türüboadîhindî.
 Se hîmboapondei ñgeimboyei,
 ñga asu ñgîrî hoeindîhindî.

²⁷ Nîmboe sapo nindou ndanahei hohoanîmo ranai tapîhamî-yondürühî
 ahei hîmboambe ra güre papîreandürî
 asu ahei hîmboarî ra dîkîreandürî raraora hayambo wambo.

Refekoate-ndeianî, nindou ranî-mayeî ranai awi ahei hîmboarînambo hoeirîhi,
 ahei hîmboambe ranambo hîmborîyei
 asu ahei hohoanîmo ranai korîfoareandürühî
 ai wambo sowana hehüpo ro aheimbo aboedî-aboedî fendürîmbo-hünda,’ *Aisaia 6:9-10*
 mehu,” mehu.

²⁸⁻²⁹ Ranîyu asu Por ai ndeara bîdîfîrana hoafîyuhü yahuya, “Awi se ranîmoatükunî ranahambo hohoanîmo türüboadühi fîfîrîndîhindî. Sapo God ai nindou aboedambofembo hoafî ra Suda-yafe ndîfo ranaheimbo-so maho-ane, ñga asu aimboanî hoafî ranahambo hîmborî-ndeimboyeisî!” mehu.

³⁰ Por ai worî mamî ahandî pemîyu haya ranambe yimbu hîmbanî manüngu. Ranîyu asu ai nindou dîdîyei ahambo-so tüküyahindanî mborai-mboraiî semündündürî dîdîboado-reandürî marandî.

³¹ Ai rarearühî God ngîndî hîfandarandî ranahambo aheimbo yîhîmbokoate-wataporîmbo-randürühî Sisas Kraîs Adükari-mayu ranahambo yamundeandürî marandî, ñga nindou mamambo moai yowanî yahundo.

Rom Pas Por ai Romihündambo sürü papimarandi

¹ Karihasihandürü ro Por-anahi, roana Krais Sisasiñdi moani ratüpurüya-rihandeimb-anahi. God ai wambo Kraisindi hoafi semindi ho-rambohünda kafoare hiniñgi-reandürühi asu se aboedi hoafi ra bokandihawandi mehu-anahi nda.

² Aboedi hoafi ndanahambo God ai horombo hoafimareandi asu hoafi ra ahandi hoafi hoafiyomo-rundeimbi ai ahandi Bukambe sürü paru masihoemo.

³ Aboedi hoafi ranana ahandi Nimori ranahamboane hoafimayo. Nimori ra Sudahündi nindou adükari bogori Defitindi sirambeahindi nindoumbofi tükümeñyu.

⁴ Nga ahandi sürühoeimbi yifiafi ranahambo ana God-ani ahandi afindi hondayu. Ai Godindi Nimori-ani ranimbo weindahi randeanda tüküfembohünda God ai ahandi nginiñdi afindi nambo ahambo yifihündi botimariri. Sapo aiana shefi Adükari Sisais Krais ra.

⁵ Ahandi sünguyo ro hoafi semindi ho ratüpurü ra masahumindefi. Asu Suda-yafe ndifo nimorehi nindowenihi munguambo hifiñhü ranai Sisasiñbo anihondümbondi horühi ahandi hoafi ra süngumbiriñhindi yahuhaya ranimbo-hünda God ai yihoeñmbo kamafoareamuni.

⁶ Asu nindou Rom ngoafihü amarei ra sheimbo kameihüyo hoafi ra hoafimbo koamarihemuni. Sapo sheimbo God ai Sisasiñd-anei mehündüri.

⁷ Se Rom ngoafihü amarei sheimboyo sapo God ai ngüsüfo parearühi asu ai nindou wand-anei yahuhaya dibonimendürü, sheimboanahi ro sürü nda paparihandi. Shefi Ape God asu Adükari Sisais Krais ai sheimbo moani hipoambo-ndineandürühi ngüsüfoambe afurifimbi hohoanimo mbi sabina-ndüramboane.

Por ai Romihündi hoeifendürimbo yahumboani

⁸ Ro randihe hoafindahandürü samboanahi, munguambo hifi nindou amarei ranai se anihondümborihindeimbi nindou animboei ranimbo wataporimbo-arihündi ranimboanahi asu Sisais Kraisindi süngu sheimbohünda wandi God ranahambo hihifarihüni.

⁹⁻¹⁰ Godindi Nimori ranahambo aboedi hoafi ra hoafiya rihandühi wandi munguambo hohoanimo Godimbo ratüpurü-yahühanahi. Ai fifireamboani sapo ro nimbiniñbi sheimbo hohoanimo yahühi ahambo didibafiya arihandi. Ai wambo sheimbo hoeifendürimbo farifehe-ndiriñmbohündambo hohoanimoayu ana, asu ro süngunambo didi sheimbo hoeindi-heirimboyahü.

¹¹ Ro Yifiafi Aboedini-mayo moatükuni sheimbo nginemindi-ndürimbohünda segodürimbo sambo, ranimboanahi asu ro sheimbo hoeifendürimbo hohoanimoayahandürü.

¹² Hoafi nda rahurai-ane: Shefi anihondümbofe ranina simbori-simbori nginiñbi-ramindi mun-amboane samboanahi hohoanimoayahü.

¹³ Wandafi mamü, se ndorihü fifiñdihindi, ro sheimbo sowana afindiñmbo sinimbo samboanahi hohoanimoayahü. Nga asu wambo afindiñmbo bidifiri moatükun-ane nafi güreandiri marandi. Ro Godindi ratüpurü ratüpurüyahühi Suda-yafe ndifo aheimbo farihehandürani ahandi hoafi anihondümborihindeimbi nindou tüküyahi marihünd-ane. Nga ranimboanahi sheimbo sowanambo amboan sinimbo samboanahi, shei anihondümbofe hohoanimo ra farihfembohünda sapo aheimbo mafarihheandürü nou.

¹⁴ God ai wambo ranü ratüpurü masendira ranimboane asu roana nindou Grikindi adükari ngoafihü amarei-anei asu nindou nimambe burayei-ane, nindou fifiñhindeimbi rananei asu fifiñfekoate-mayei rananei munguambo aheimbo hoafi ro moani bokandihheha samboanahi ngüsüfoambe fufurafoareandiri.

¹⁵ Ranimboanahi asu Godindi aboedi hoafi nda Rom ngoafihü amarei sheimbo amboa bokandihheandürü sa hehea ro hürütayahü.

Aboedi hoafi ana Godindi nginiñd-ane

¹⁶ Nga ro moai aboedi hoafi ranahambo amoaninñgiyahü. Nimboe sapo ranana Godindi hoafi nginiñdi hamindiyo hayamboane asu ai didiyei anihondümborihindi ranheimbo aboedambo-reandürü-randeimbi mayowambo wambo. Sudahündi aheimbo-so boatei tüküfe mburamboyo asu sünguna ahei ndifo ranaheimbo-so amboa tükümeñyo.

¹⁷ Nga aboedi hoafi ra sapo God ai nindou anihondumbo-arihindi ranaheimboya nindou mbumund-anei ehunduri asu Godindi mbumundi hohoanimo hoafi ra ranambeahane weindahi tikefeyo. Mbumundi hohoanimo ranana anihondumbofo hohoanimo rani-sungu yangiri weanguruihi peyo haya hombo bidifirani tikefeyo. Nga Baihorambe hoafi ranahambo yare hoafiyowohu yahoya, 'Nindou ranai ana anihondumbofo hohoanimo rani-sungu yangiri nimboeimboyei,' meho.

Munquambo nindou Godimbo daboadanambo-arihori

¹⁸ Nindou sapo Godimbo daboadanambo-rihoruihi asu moaruwai hamindi hohoanimoyeihi ahei moaruwai hohoanimonambo ahandi anihondü hoafi ra guruihi arihundi. God sunambe amaru ahandi hurutu ra ranaheimbo weindahi tukufe arandi. Asu ai ranambo nindou rahurai ranaheimbo yibobondearimbui.

¹⁹ Nga nindou ai God ranahambo fifirifembo hohoanimo ra moai dibo yangoro. Nga God ai ahandihoari rani-moatukuni ra aheimbo weindahi-mareanduri.

²⁰ Yini, God ai hifi nda nafimrandi asu horombo hondu peyo haya hombo hapondani amboani rani-moatukuni ai nafimrandi ra nindou ai hoeirihimboanei. Raninambo asu nindou ranai God ahambo ngiri himboari hondunambo hoeindihorisi, nga ai nungu-nahurayu ranahambo fifirindihimboyei. Ai ahandi koadurumbo yangoroweimbi nginindi ra fifindihindi asu ai God hondayu ranahambo fifirindihimboyei. Ranimboane asu ai ngiri roana moai ranahambo fifirihundi mbisei.

²¹ Sapo nindou ai Godimbo fifiri-marihoriyosi, nga asu ai moai Ahambo adukarani seihu, sihefi God-ani sahündowohu hihifirihori rihundi. Nga asu moanindi moatukunimbo ngusüfo pamarihindi asu ahei hohoanimokoate hohoanimonambo ahei ngusüfo ra nimbimamaronduri.

²² Asu ai rarihi hoafiyeihi seiya, roana fifirihundeimbi nindou-anefti, masei, nga ai nindou fifirifekoate tukumehindi.

²³ Asu ai God koadurumbo-koadurumbo nunguweimbi ranahambo hinngirihahi hehi asu ai sümbuyo-randeimbi moatukuni, nindou, ndu, ninihondi, wako sisam ranahambo heididibafiyei rihündühi hihifi-hihifiyei marihundi.

Mamikari hohoanimo

²⁴ Nindou ranai moaruwai rani hohoanimo-mayeiamboyu asu God ai aheimbo yare moani hinngimareandura asu ai yikoarifo hohoanimo ngusüfoambe botimareanduri asu amoanngumbi moatukuni simbori hoyei marihundi.

²⁵ Nindou ra Godindi anihondü hoafi ranahambo hinngirihahi hehi asu tkai hoafi sunguruihi arihundi. Raniyei asu ai nime-moatukuni God nafimrandi ranahambo hohoanimoyeihi didibafiyei marihundi, nga asu ai God munqu-moatukuni nafimrandi ranahambo moai anihondumbo-rihoruihi didibafiyahindü rihundi. Nga awi sihiri munquambo si aho ra ahambo adukarani mbisefimboane, nga anihond-ane.

²⁶ Nindou ranai moaruwai hohoanimo ramarihindi ranimbo-hündambo God ai aheimbo amoanngumbi hohoanimo ngusüfoambe amaro ra-sungure hinngimareanduri. Ranimboyei asu nimorehi ai-amboani nindowenihi-dibo aboedi nimgokoate-yeihi ngorü nimorehi dibo mami rani hohoanimo süngumarihundi.

²⁷ Asu nindowenihi ai-amboani rani-sungumboemo ai hohoanimo aboedi ahamundi nimorehi-babidi refembo ra hinngiruru houmbo nindowenihi ahamundihoari bogo moaruwai hohoanimombo mehomo. Raniyomo asu ai amoanngumbi moatukuni yaru arundi ranimbo-hünda asu ahamundihoari tinirifo afindi masowandümo sapo ai ramefund rani simogodihumbo.

²⁸ Nindou ai Godindi anihondü hohoanimo fifirife ranahambo süngufembo moei masei ranimboyu asu God ai ahei yikoarifo hohoanimo moaruwai yare hinngimareandura, asu ai rani-moatukuni refembo yowanimbo-mayo ra ai rani-süngumarihindi.

²⁹ Asu aheimbo hohoanimo moaruwai hamindi mengoro ranai tukura pimareanduri yikoarifo hohoanimo, sümbuyo-randeimbi hohoanimo, hohoanife hohoanimo, ngorumbo yifari hohoanimo, ngorumbo ngusüfoambe moaruwaimbofo hohoanimo, nindoumbo hifokoefe hohoanimo, nginindi hoafi hohoanimo, ngorumbo tkai hoafi hohoanimo, ngorumbo moaruwaimbofo hohoanimo, munqu hohoanimo ra süngumarihü hei.

³⁰ Raniyei asu ngorumbo daboadani hoafi hohoanimo, ngoründi nduri weindahi hamindi moaruwaimbofembo hohoanimo, Godimbo yiboarukofi hohoanimo, hoafi mbahirihelimbi hohoanimo, afindi-afindeimbi hohoanimo, ahei fi ranahambo borihohoanimo, munquambo ra süngumarihü hei. Ai simbori moaruwai hohoanimo ranahambo refembo hohoanimo, asu hond-afindi-yafe hoafi himbori-koate, hohoanimo munqu ra rareirani hohoanimo munquambo ra rarihi marihundi.

³¹ Ai ngusüfo hohohanimo kokeate-anei, asu moai ahei hoafayei ranahambo kikihirihumundi, moai ahei fikimindimbo hohohanimoyei, asu ai moai nindou ngorumbo hipoambo-rihinduh; farihhinduri.

³² Nindou ranai Godindi mbumundi hohohanimo hoafi ra ndorhi fifirihindi. Hoafi ra yare hoafiyowohu yahoya, 'Nindou dudi ai hohohanimo yahurai hohohanimoayu ana, yifimbiyuwamboane,' meho. Nindou ai ra fifirihindisi, nga moaruwai rawarhind. Asu ranai yanggiriyoponai, nga nindou bidifiri ai rawarhind ranaheimbo siaoyahi arihundi kameih.

2

Godindi yibobofe hohohanimo ai mbumund-ane

¹ Ranimboane asu nindou didiyei nindou ngorumbo papi-hoafirihundurani, se ngiri ro hutiyefiponai mbi sei. Nga se ngorumbo papi-hoafirihundurani se shei-fimbo amboanai papi-hoafiruh; arihundi, nimboe se rani moatukunai ai rawarhind; ra sapo se-amboanai rawarhind; ranimbo wambo.

² Nindou sapo moaruwai hohohanimo rahurai rawarhind; ranaheimbo God ai papi-hoafaranduri, nga ahandi yibobofe hohohanimo ra mbumundi saf-ane, ra shiri fifirihundi.

³ Nga se nindou bidifirambo ai hohohanimo rahurai hohohanimoayu ranahambo papi-hoafirihunduraneisi, nga se-amboa sheihoari rani hohohanimo rahurai rarihinduhane, nga se nungurhi ranahambo hohohanimo-yehiyeia? Asu se Godindi yibobofe tukufeyowambe ra aboedambo-ndahumboyefi seimboyei?

⁴ God ai sheimbo hohohanimo aboedi safi hohohanimoyunduruh; sheimbo nimai yibobofe-ndurikoate geduh; hifandaranduri. Nga ahandi hohohanimo ra se moanane seimboyei? Godindi aboedi hohohanimo ra sheimbo didiboado-fenduranai asu se hirife ahambo sungufimbo-hundamboane, nga se ranahambo moai fifirihindiyoy?

⁵ Nga se afindi-afindeimbo-anei asu ngiri shei moaruwai hohohanimo ra hinngindihindi. Mami rani hohohanimo sungu Godindi-mayo nginindi hamindi hohohanimo ra sheiwam; papirihunduh; nou-anei. Asu se sungunambo God ai nginindihindi ahandi mbumundi hohohanimo sungu yiboboreandambe animbo rani-simboanai weindah; tukundifeyoanai asubusumbi hohohanimo ra ndahumundimboyei.

⁶ Nga nindou mamam; nine-moatukunai ai rawarhind; rani simogodihumbo animbo God ai aheimbo yibobondearumbui.

⁷ Nindou bidifiri didiyei aboedi hohohanimo ra sunguaruh; hei ana, sapo God shefimbombu nduri adukarimboane asu sombokoate yanggiri nimgombo ranane munguambo rani-moatukunai mbi semuna seimboanei rawarhind. Nindou rahurai ranaheimbo-animbo God ai yanggiri koadurumbo nimgoweimbi ra dagadurimbui.

⁸ Nga asu nindou bidifiri didiyei ai ahei fimbo yanggiri hohohanimoyehi; anihonduh hohohanimo ranahambo yiboaruko-ruhindh; asu nine hohohanimo moaruwai mengoro ra sungufembo hohohanimoayei ranaheimbo-animbo God ai nginindihindi; tinjifo afindi dagadurimbui.

⁹ Rani-simboan-animbo nindou munguambo sapo hohohanimo moaruwai mengoro sunguarhi hei ranaheimbo tinjifo-ane asu asubusi afindi ranane rani-moatukunai ra dagadurimbui. Rani-moatukunai ra Sudahundi aheimbo-so boatei tukundifenduri mbundambo-animbo asu sungunambo munguambo nindou amuri-mayei aheimbo-so amboanai tukundifendurimboe.

¹⁰ Nga asu nindou munguambo didiyei ai sapo hohohanimo aboedi ra-sunguarhind; ranaheimbo-animbo God ai ahandi himboamupui-randeimbo-ane, nduri adukar-ane asu ngusüfo afurife kife-ane munguambo ra dagadurimbui. Rani-moatukunai ra Suda aheimbo boakor; dagaduri hayambo-animbo asu nindou amuri-mayei ranaheimbo amboanai dagadurimbui.

¹¹ God aiana ngiri nindoundi siri ranahambo hohohanimodu, nga munguambo mami hohohanimo sungu turifoa-reandurihani yiboboareanduri arandi. Nga nine-moatukunai nindou ai rawarhind; rani-sungu yanggiri; animbo ai turuboadeanduh; yibobondeambui.

¹² Nga nindou didiyei Mosesindi-mayo ahinumbi hohohanimo ranahambo fifirifekoate-mayei-aneisi, nga moaruwai hohohanimo sungurhindani God ai ahinumbi hohohanimo ranahambo hohohanimokoate-nduh; aheimbo randeandura awandihimboyei. Asu Suda ai ahinumbi hohohanimo fifirihindisi, nga asu didiyei moaruwai hohohanimo sungurhindani ahinumbi hohohanimo rani-sungu yibobondearumbue.

¹³ Nga nindou didiyei ahinumbi hohohanimo ranahambo himborimayei rani-yeiponai ai Godindi himboahuh; aboedi mbumundi nindou animboei, nga wani. Nga nindou ai

ahinümbi hohoanimo ranai hoafi mayo ranahambo sünggurihindühi rawarihi hei ranai-animbo Godindü hímboahü aboedi mbumundi nondou tükündahimboyei.

¹⁴ Nga nondou Suda-yafe ndifo aiana moai ahinümbi hohoanimo ra fifirihindisi, nga bidifiri ai moani ahei hohoanimonambo yangiri aboedi moatükuni ahinümbi hohoanimo ranai hoafi mayo rani-süngu-anei ratüpuriyei arihündi. Ai ahinümbi hohoanimo ra fifirifekoate-yei amboani asu ai aboedi hohoanimo ra aheihoari purihümündihü hohoanimoyeihanei.

¹⁵ Rani hohoanimo ai rani-sünggurihi hohoanimoyei arihündi asu ahei aboedi hohoanimo ranai-ane ahei ngusüfoambe ahinümbi hohoanimo sürü apaiaro ranahambo nafuiarandi. Raniyei asu ahei ngusüfoambe ranai-amboani ahinümbi hohoanimo ra purarihümündi ranahambo nafuiayo, nga ngoambo yiboarukureandüri asu ngoambo ndoreandüri randühane.

¹⁶ Yibobofe si ra tüküfe simboan-animbo mungu-moatükuni sapo rahurai hamindi nondou aheimbo-so tükündifendürimboe God ai Sisas Kraisindi wari-süngu nondou-yei hohoanimo dibo megoro ra türüboadeandühi yibobondea-ndürimbui. Hoafi yahurai ranane ro siheimbo aboedi hoafi hoafayahindürihi bokarihehe arihandi.

Sudahindi asu ahinümbi hohoanimo

¹⁷ Asu se nüngu-mandahia? Se hoafiyehiya, roana Suda-anefti, nga ranimbo-hündambo ahinümbi hohoanimo ra fifirarihündi ranimbo wambo Godindü yibobofeambe sihefimbo aboedambo-ndeamunümbi asei. Asu se ro-anefti Godindi nondou-ayefi sei hehi ranahambo boriyei arihündi.

¹⁸ Sapo se ahinümbi hohoanimo ra yamundühi mburihü fifirihü hehimbo wambo God ai nane aboedi hohoanimo-ane ehu ra fifirarihündi asu mbumundi hohoanimoayo ranahamboane yifrayei.

¹⁹⁻²⁰ Asu se hoafiyehiya ahinümbi hohoanimo ranambe fifirife hohoanimo asu anihondü hoafi ra mungu fifirarihündi asei. Ranimbo-hündambo animbo hímboatihari-mayei ranaheimbo nafi nafuinda-hündürimboyei asu nondou nimbi nímaraoni aníboadei ranahai si rahurai-anefti. Asu roana sapo ngusüfokoate nondouyei didíboadorihündüri-ríhundeimbanefi asu nímokidíbou yamundihündüri-ríhundeimb-anefti munguambo rasei arihündi.

²¹ Se nondou bodímondambo yamundarihindürihi ana, asu nimboe sihei fimbo yamundifekoate-ayeia? Se hoafiyehiya, se hümbohünipoani, asei-anefti, nga asu se ra siheihoari hümbohüníyehiyeyi waniyei?

²² Se hoafiyehiya, se nímorehi sísihimo, nindowenihü birabiripoani, asei-anefti, nga asu se siheihoari ra raweyahindühiyei waniyei? Se sísamí god ranahambo yiboarukoarihündisi, nga asu se sísamí godindü worambeahindü napo hümbohüníyeyi rihündai waniyeia?

²³ Se ahinümbi hohoanimo ranahambo ro fifirihumboanefi seihü ranahambo boriyeyi rihündühaneisi, nga se hohoanimo ra süngufekoate-yeihü asu rananimbo se Godindi ndüri moaruwaimbo-ríhindühiyei waniyei?

²⁴ Nga ranahambo Bukambe hoafi ranai yare hoafiyowohü yahoya, 'Suda sihei sünguna nondou ngorü sirihündi ranai Godindü ndüri ranahambo moaruwaimborihü hoafiyeyi arihündi,' meho.

Hoeari kefe tirihefe hohoanimo asu ngusüfoambe hohoanimo-ane

²⁵ Asu Suda se ahinümbi hohoanimo ranahambo sünguarihü hei ana, sihei hoeari kefe tirihefe hohoanimo ra mbumundi saf-ane. Nga asu se hohoanimo ranahandi süngufe hokoate-yeiani hoeari kefe tirihefe hohoanimo ranai refekoate hímbondeimboyei.

²⁶ Asu nondou ngorü sirihündi sapo didíyeyi ahei fihoeari ra kefe tirihefekeate-aneisi, nga asu ai rani ahinümbi hohoanimo ra sünguarihü hei ana, nondou ranaheimbo God ai nondou ranai ana fihoeari kefe tirihefimbi hímboyeimboanei mambüsüyo?

²⁷ Yini, asu Suda seana ahinümbi hohoanimo ra Bukambe mbejgorindüri asu sihei fihoeari kefe tirihefe hohoanimoyeimbo-aneisi, nga asu se ahinümbi hohoanimo ranahambo süngufekoate-yei arihündi. Nga nondou ngorü sirihündi aiana moai ahei fihoeari karihi tiriheli rihündisi, nga asu ahinümbi hohoanimo ra sünguarihündi ana, nondou rahurai ana ahei aboedi hohoanimonambo siheimbo papí-hoafarandüri.

²⁸ Nga nondou ai moani fi yangiri Sudahünd-ani ranai ana Suda hondüyopoani. Asu fihoeari kefe tirihefe hohoanimo hondü ranana moani fi ranahambo hohoanimo yangiriyopoani.

²⁹ Nga nondou düdi ai Godindü-mayo moatükuni ra ahandi ngusüfoambe amarondo ana, ai Suda hond-ani. Fihoeari kefe tirihefe hohoanimo hondü ranana ai ngusüfoambeahindü hohoanimo yangir-ane. Rani hohoanimo ranana moani fimbo hohoanimoyopoani,

ngā Yifiafndi hohoanimo-ane. Nindou rahurai ai nindouyei h+amboahü ndürümbi adükar+yo poan+, ngā God+ndi h+amboahü ndürümbi nindou-ane.

3

Moaruwai hohoanimo ra ngiri aboedi hohoanimo hifinambondeandi

¹ Ranana asu nüngunde Sudahündi-yei ni ngombo ranai ngorü sir+hündi-yei ni ngombo ranahambo ngasündimandea? Asu fihoeari kefe tir+hefe hohoanimo ranambe ni-ne-moatükuni aboedi tüküfe aranda?

² E! Afndi munguambo moatükuni aho ra rani-poani rani-poanireamboane. Mami adükar+ moatükuni ranane God ai Suda aheimbo ahandi hoafi hondü ai aheimbor+hi hifand+mbir+hünda yahuhaya masagadüri.

³ Asu nindou bidifiri ai hoafi ranahambo an+hondumbo süngufekoate-aye ranana asu nüngumandifea? Nindou ai rani-moatükuni rawar+hündi rani+mböhünda asu God ai-amboani an+hondumbo hohoanimo hoafi ahandi ra h+ni+ngimandeyo?

⁴ Tikaiyopoani, ngā an+hond-ane, God ai ngiri rani-moatükuni ra randeandi! Nindou ai tikar+hi hehi hoafaye amboani asu God aiana moani an+hondumbo mam-an+imbo hoafnd+mbui. Sapo Bukambe hoafi ranai God ranahambo yare hoafiyowohü yahoya, 'Nüngu-simboaniyo se hoafndafani nindou hoafi ra an+hondayo firi+mbiri-hindamboane.

Asu nüngu-simboaniyo nindou sihambo papi-hoafnd+hünani shafi hoafi ra ahei hoafi ranahambo ngasündimbi-reandüramboane,' *Buk Song 51:4*

meho.

⁵ Ngā asu sihefi moaruwai hohoanimo ratüpuri rani hohoanimo ranai God+ndi mbumundi hohoanimo ranahambo weindah+ndeandan+ ana, sihir+ ranahambo nüngu mambisefa? God ai sihir+ moaruwai hohoanimoyefi ar+hündi rani+mböhünda ai sihef+imbo simbor+ tñiri+fo asemuni ana, asu ahandi hohoanimo ra moaruwai-ane, randi ramambisefiyo wani+mandefiyo? (Nindou sihefi hohoanimo sünguanah+ moani ndar+he hoafiyahi.)

⁶ Rani-moatükuni ra ai wani! Asu God ai mbumundi hohoanimokoate-ayu ana, asu nüngunde ai nindou hifi ndan+hü an+imboei ranaheimbo türüboadeandürühi yibobomandandüra?

⁷ Asu wandi tikai hoafi hohoanimo ranambo God+ndi hoafi hondü ra weindah+riheandan+ asu ahandi ndüri adükar+ tüküfeyo ana, asu ni+imboe wambo moaruwai hohoanimo-yaheimbi nindou nou God ai papi-hoafarand+ra?

⁸ Refeana, sihir+ randi+hu hoafndefihüya, awi sihir+ moaruwai hohoanimo rani yangir+an+imbo süngund+hu ngefani rani+imbo asu aboedi hohoanimo ra rani-süngu tükündifeyoani mambisefiyo? Karihas+handüri wani. Nindou bidifiri wambo tikai hoafiyahü-ndiri+hüya Por aiana yahurai hoaf-ane watapor+imborā arand+ ase. Süngunambo-an+imbo God ai aheimbo ramar+hündi süngu türüboadeandürühi tñiri+fo dagadür+mbui, ngā rani-moatükuni God ai refemboayu ra ai aboed-anesi.

Nindou moai mbumundi mam+ ai-amboani hifini nüngu

⁹ Awi refe ana, Suda sihir+ nindou ngorü sir+hündi ranaheimbo ngasünd+hurümbom-beyefiyo? Ra ai wani! Ro rani-moatükuni ranahambo hoafiyahaimb-ane, nindou ngorü sir+hündi ranane, asu Suda ranane, munguambo sihir+ ana mami simogod+ nindou yangir+ane fi asu munguambo moaruwai hohoanimo sünguri+ri+hündühi sihefihoari hüt+ane fi.

¹⁰ Ngā Bukambe hoafi ranahambo yare hoafiyowohü yahoya, 'Nindou mam+ ai-amboani moai mbumundi nüngu.

¹¹ Nindou mam+ ai-amboani moai God+ndi moatükuni ranahambo fiftreandi, nindou mam+ ai-amboani moai God+imbo kokorüri randi.

¹² Mungoambo ai God+imbo daboadi h+iri+hor+imboane.

Munquambo ai nindou moaruwai saf-anei tüküme hendi.

Nindou mam+ ai-amboani ni-ne-moatükuni aboedayo rani-moatükuni moai rareandi, ngā wani,' *Buk Song 4:1-3; 53:1-3; Saveman 7:20*

¹³ 'Munqu yafambe ana yifambe gabudifekoate an+ngo rahurai-anendüri.

Tikai hoafi moaruwai ranai ahei teifi rani-süngu hih+re ho piyowohü moani yangoroweimbi hoafi ranai tüküfi+ane.' *Buk Song 5:9*

'Amoasir+ndi yahafambe nindou hifokoeffembo t+bagi amaro nahurai.' *Buk Song 40:3*

¹⁴ 'Ahei yafambe ambe ana nindumbo God ai moaruwaimbo-mbireandüra-mboane yaho hoafi

asu moaruwai hühütimbü hoafî ranî yanggîr-ane hoafîyei arîhündî.' *Buk Song 10:7*
 15 'Aiana nindou hîfokoeffembo hohoanîmoayeî.

16 Aiana nahanînyo ahei ra muŋgu-moatükunî moaruwaimbofe howohü tîŋîrîfo afîndî saimbo yanggîrî nindou-aneî.

17 Aiana nindou ŋgorü-babîdîmbo moai wudîpoaporîhi nîmareî.' *Aisaia 59:7-8*

18 'Aiana moai Godîmbo akîdou-amboa ahînrîthorühî yîhîmboyahündo rîhündî,' *Buk Song 36:1*

meho.

19 Asu sîhîrî fîfîrîhumboaneftî, muŋguambo hoafî ahînûmbî hohoanîmo ai hoafayo ra nindou dîdîyei ranahandî hoarehîndeihi süngumbîrî-hindamboane. Ranîmboane asu nindou mam-amboa ŋgîrî hoafîndühî ro mbumund-anahî mbûsu, ŋga wanî. Asu nindou muŋguambo Godîndî hîmboahü hütî-aneî ra nafuimbohünda ahînûmbo hohoanîmo ŋgoro.

20 Ŋga ahînûmbî hohoanîmo süngufembo ranînambo ŋgîrî nindou mamîmbo amboanî Godîndî hîmboahü nindou mbumund-anahî mbûsu. Ahînûmbî hohoanîmo ranai ahandî ratûpurî sîheftî hohoanîmo moaruwai nafuiyamunî randühane.

Anîhondümböfe süngu nindou ai Godîndî hîmboahü mbumund-aneî

21 Ŋga hapondanî ana God ai ahandî nindumbo mbumund-aneî ehu hohoanîmo ranana ai weindahî tüküfemboane. Ŋga asu ranî-moatükunî ra sapo ahînûmbî hohoanîmo meŋgoro ranî-süngupoanî tüküfefeyosî, ŋga ahînûmbî hohoanîmo ranîyo Godîndî hoafî hoafîyomo-rundeimbî ranai-amboanî ranî-moatükunî ranahambo weindahîru masîhoemo.

22 Godîndî-mayo mbumundî hohoanîmo ranana ndahurai-ane: Nindou muŋguambo dîdîyei ai Sisas Kraismbo anîhondümbö-arîhorî, ranaheimbo God ai nindou mbumund-aneî ehu ahei anîhondümböfe hohoanîmo ranîmbo-hündambo. Ŋga nindou ranai ŋgorü-poanîyombo-yopoanî.

23 Wanî, ŋga nindou muŋguambo moaruwai hohoanîmo-yeimboaneî asu mbumundî sürühoembî hohoanîmo God ai siaoayu ra mbonîmbo-rîhümündimboaneî.

24 Ŋga asu God ai aheimbo moanî hîpoamboarandürî. Ranîmboyu asu ai nindou ranaheimbo aboedî mbumund-aneî mehündürî sapo Kraiss Sisas ai aheimbo aboedambo-mareandürî ranahandî süngu.

25 God ai Kraiss ahamboya, ahandî horî ranai pîndowohü-anîmbo nindou dîdîyei ahambo anîhondümbö-arîhorî ranai moaruwai hohoanîmoayeî ra popoaimbî-ramîndüramboane yahu hayamboyu. God ai ranî-moatükunî ramareandî ra ahandî hohoanîmo moanî mbumundî hamîndî hondayo ra nafuimbohünda ramareandî. Ŋga horombo ana nindou ai moaruwai hohoanîmomayeisî, ŋga God ai ranî-moatükunî ranahambo hînrîŋgîrou safî hîfandandühî asu ai moai nîmai ranî-moatükunî ranahambo sîmborî tîŋîrîfo saimbo hohoanîmoyu.

26 Yînrî, ai Sisasîmbo maserü ra haponda ndanambe ana ahandî mbumundî hohoanîmo ra weindahî nafuimbo-hündamboyo. Ranî süngumboane ro fîfîrîhundî ra God ai ahandîhoarî mbumundî hamîndî hond-ani asu nindou düdî ai Sisasîmbo anîhondümbö-arîrî ranahambo seana nindou mbumund-anafî yahu arandî.

27 Asu refe ana, nîne-moatükunî ranahambo sîhîrî borîmandefî habodefa? Ŋgîrî moanî borîndefî. Asu nîmboe ranî-moatükunî rana? Ranî mbumundî moatükunî ra sapo ahînûmbî hohoanîmo meŋgoro ra süngufembo-hündamboyo? Wanî, ŋga sapo sîhîrî anîhondümbö-arîhundî ranîmbo-hündamboane.

28 Ŋga sîhîrî ana ra fîfîrîhundî, nindou moanî anîhondümbö-arîhindî ranaheimbo-anîmbo God ai nindou mbumund-aneî mbûsûmbui, ŋga ahînûmbî hohoanîmo ra süngufembo ranîmbo-hündambo ŋgîrî randearü.

29 Asu nîmboe rana? Asu God ai Suda-yei God yanggîrîyu? Asu nindou ŋgorü sîrîhündîyei God kameihîyu? Yînrî, God ai nindou ŋgorü sîrîhündîyei God amboanî.

30 God aiana moanî mamani. Ranîyu hayambo ranani Suda sapo ai ahei fîhoearî karîhi tîrîhehi arîhündî ranai anîhondümbö hohoanîmo süngu aheimbo nindou mbumund-aneî mbûsûmbui. Asu nindou ŋgorü sîrîhündî sapo ai ahei fîhoearî kefe tîrîhefekoate ranai anîhondümbö hohoanîmo süngu aheimbo amboa nindou mbumund-aneî mbûsûmbui.

31 Asu sîhîrî ranî anîhondümböfe hohoanîmo ranambo sapo ahînûmbî hohoanîmo meŋgoro ra moanane sefaî? Ai ra wanî! Ŋga ahînûmbî hohoanîmo ahandî nîmîndî ra ŋgînrî-humündefühanefî.

4

God ai Abrahamîmbo nindou mbumund-anafî mehundo

¹ Asu sihirĩ sihefi amoa Abraham ranahambo nũngu mambisefa?

² Abraham ai nĩne aboedĩ moatũkunĩ ratũpurĩmayu ranahambohũnda God ai ahambo nindou mbumundĩ aboed-ani mbehu-mbonana, asu ranĩmbo-hũnda borĩmbomayuhũndĩyosĩ. Nga ranĩmbo-hũnda Godĩndĩ hĩmboahũ ngĩrĩ borĩndu.

³ Nga Bukambe hoafi ranai yare hoafiyowohũ yahoya,

'Abraham ai Godĩmbo anĩhondũmbo-marĩrĩ ranĩmboyu asu God ai ahambo nindou mbumund-anafĩ mehundo ahandĩ anĩhondũmbofe hohoanĩmo ranĩ-sũngumbo wambo,' meho. Stat 15:6

⁴ Sihirĩ fifirĩhundĩ ra, nindou ai nĩne ratũpurĩ ratũpuray ana, ai ranĩ takĩnĩ kakĩ semũndũh-ani. Ahandĩ kakĩ ra moanĩ sabudowanĩ semũndũhũyupoanĩ, nga sapo ai ratũpurĩmayu ranĩ takĩnĩmbo asabudo-ane.

⁵ Nga asu nindou dũdi ai ahandĩ ratũpurĩ ranahambo hohoanĩmokoate-yuwohũ asu ai moanĩ God sapo nindou hohoanĩmo moaruwaimbũ aheimbo nindou mbumund-aneĩ ehu ranahambo anĩhondũmboarĩ ana, asu ai ahandĩ anĩhondũmbofe hohoanĩmo ranahambo mbumundĩ hohoanĩmo-ane yahu arandĩ.

⁶ Nindou rahurai-ane God ai ahambo mbumundĩ nindou-ani ehu, nga moai ahandĩ ratũpurĩmbohũnda, nindou ranai hĩhĩfĩ-hĩhĩfũmbĩ nindou-ani yahu. Nga Defit amboa ranahambo hoafĩmayu.

⁷ Ai yare hoafiyuhũ yahuya,

'Nindou ai hĩhĩndĩ hohoanĩmoyeianĩ asu God ai amboawiyei yahuhũ ahei moaruwai hohoanĩmo ranahambo gabudareandĩ, nindou ranai ana hĩhĩfĩ-hĩhĩfũmbĩ nindou-aneĩ.

⁸ Nindou ai moaruwai hohoanĩmoyuwanĩ asu Adũkarĩ ai ranahambo hohoanĩmokoate-ayundo ana, nindou ranai hĩhĩfĩ-hĩhĩfũmbĩ nindou-ani,' Buk Song 32:1-2

mehu.

⁹ Sapo hĩhĩfĩ-hĩhĩfĩ hohoanĩmo ranahambo Defit hoafĩmayu ra, nindou fihoearĩ kefe tirĩhefe hohoanĩmo sũngurundeimbĩ ranaheimbo yangĩriyu hoafĩmayu? Wani. Nga nindou fihoearĩ kefe tirĩhefe hohoanĩmo sũngufekoate-ayeĩ ranaheimbo kameihĩyu ai yare hoafĩmayu. Nga sihirĩ rarĩhu fifirĩhundĩ ra, God ai Abrahamĩndĩ anĩhondũmbofe ra hoeireandanĩ mayoa ahambo nindou mbumund-ani mehu, asefi.

¹⁰ Nga nũngusũmboanĩyo ranĩ-moatũkunĩ ra ahambo tũkũmefeyowa? Abraham ai ahandĩ fihoearĩ ra kefe tirĩhefekeate-yuwambeyo asu kare tirĩhai hayamboyuwambeyo God ai ahambo yare hoafĩmayundo ra? Sapo ai fihoearĩ kefe tirĩhefekeate-yuwambeyo, nga sũngunambo-yopoanĩ.

¹¹ Ai ahandĩ fihoearĩ ra kefe tirĩhefekeate nũnguambe Godĩmbo anĩhondũmbo-marira asu God ai ahamboya se nindou mbumund-anafĩ mehundo. Ra nafuimbohũnda God ai ahambo fihoearĩ kefe tirĩhefe hohoanĩmo masagado. Ranĩmboani Abraham ai muĩguambo nindou moai fihoearĩ ahei ra karĩhi tirĩhehindĩsĩ, nga asu ai Godĩmbo anĩhondũmbo-arĩhorĩ ranahei amoa amboanayũ. Ranĩmbo-hũndamboyo asu God ai aheimbo amboanĩ se nindou mbumund-aneĩ mehundũrĩ.

¹² Nindou bĩdĩfirĩ ai fihoearĩ karĩhi tirĩhehi-ndeimbĩ yangĩri-yeipoanĩ, nga anĩhondũmbo-rĩhindeimbĩ kapeih-aneĩ asu sihefi amoa Abrahamĩndĩ anĩhondũmbofe hohoanĩmo sũngurĩhi arĩhũndĩ. Asu horombo Abraham ahandĩ fihoearĩ kefe tirĩhefekeate-yuambe anĩhondũmbo-mareandĩ ranĩ-sũngumefundĩ ranĩmbo-hũndamboani ai ahei amoa-ayu.

Godĩndĩ horombo hoafi ra muĩguambo anĩhondũmbo-rĩhindeimbĩ-yafe-ane

¹³ God ai Abraham asu ahandĩ amoa mamĩ ranaheimbo hĩfi muĩguambo ra ndahandũrĩmboyahĩ yahuhaya horombo hoafĩmareandũrĩ. God ai ahambo ranĩ hoafĩ ahĩnũmbĩ hohoanĩmo sũngufembo ranĩ-sũnguyopoanĩ ai horombo hoafĩmareandĩ. Nga Abraham ai Godĩmbo anĩhondũmbo-marĩramboyo asu God ai nindou mbumund-ani mehundo. Nga ranĩ-sũngumboyo ranĩ-moatũkunĩ semĩndĩmbo God ai horombo hoafi ra hoafĩmeindo.

¹⁴ Sapo nindou ai ahĩnũmbĩ hohoanĩmo ra sũngurĩ-hũndeimbĩ-mayeĩ ai yangĩrĩ Godĩndĩ muĩgu-moatũkunĩ ra asahũmũndĩ ana, asu anĩhondũmbo hohoanĩmo ra moanĩ nĩngombo nou-ane. Asu Godĩndĩ horombo hoafi ranamboanĩ yafuĩ hoafi yangĩrĩ nou-ane.

¹⁵ Sapo ahĩnũmbĩ hohoanĩmo ra yangĩrũhĩ asu Godĩndĩ ngĩnĩndĩyowohũ tĩngĩrĩfo saimbo hohoanĩmo ai-amboa yangĩromboane. Nga asu ahĩnũmbĩ hohoanĩmo ra yangĩrĩkoate-yowohũ asu ngĩrĩ nindou ai ahĩnũmbĩ hohoanĩmo ranahambo sũngufekoate-ayeĩ mbisefi hoafĩndefĩ.

¹⁶ Ranimboane asu rani-moatükuni ranahambo sapo God ai saimbo horombo hoafimareandi ra anihondümböfe hohoanimomayo rani-sungu tükefeyo. Ranimbo-hündambo-animbo rani-moatükuni ra sapo ahandi hipoambofe hohoanimomayo rani-sungu yangiri-ane tükefeyo. Nindou didiyei sapo ahinümbi hohoanimo ranahambo sünguarihindi ranaheimbo yangiriyopoi, nga nindou sapo anihondümbö-arihindi ana, Abraham ai anihondümbö-mareandi nou ai-amboani ra ndahümündimboyeisi. Abraham ai ana munjuambo sihefi amoa nahurai-ani.

¹⁷ Raniyo Bukambe hoafi ranai yare hoafiyowohü yahoya, 'Ro sihambo afindi hifi hifi nindou ranahei amoaombeyafa sahehea hini-ngi-maricheani,' meho. Raniyo rani hoafi ra anihond-ane nimboe sapo God ahandi hoafi hoafimayu. Abraham ai Godimbo anihondümbö-mariri ranai-ani nindou yifihündi yangiri botire asu nime-moatükuni munjuambo tüküfekoate ra ahandi hoafi sungu hoafi yangiri moani aimbore tüküfe arandi.

¹⁸ God ai Abrahamimboya, 'Sihefi amoa mamani ana tapuiyowa ngiri kikiindeandi,' mehundo ra ai moai fifireandi nungunde rani-moatükuni ahambo tükümandife. Nga Abraham ai rani hoafi ranahambo himboriyu haya Godimbo anihondümbö-rirühi himbomayu hu. Ranimboane asu nindou afindi hifini ranahei amoa tükümeffyü God ai yare hoafimayu nou.

¹⁹ Abraham ai ndeara 100 himbani boagiri safiyusi, nga asu Godimbo anihondümbö-fimbo hohoanimo ranai moai warambe hoafireri ahandi fi ranai ndeara akimi yifimbo yangiriyowambe ra. Asu ahandi nimorehi Sara amboani ahandi fi ra ndeara boagiri-yowohü wambo ngiri nimori wakindamindo.

²⁰ God ai Abrahamimbo mamani moatükuni ndahandomboyahi yahuhaya horombo hoafimendu ranimbo moai yimbumbore hohoanimoyu, nga Godimbo nginindi anihondümbö-rirühi aboed-ani mehu.

²¹ Raniyu ai nime hoafi God ahambo randi-heamboyahi mehu ranimbo anihondümbö ai randeambui yahuhaya himbomayundo.

²² Ai yare hohoanimomayu-wambo asu God ai ahamboya, 'Seana mbumund-anafi wandi himboahü,' mehundo.

²³ Baiborambe yare hoafiyowohü yahoya, 'God ai ahambo nindou mbumund-anafi wandi himboahü,' mehu ra Abraham ahambo yangiri hamindi hoafiyumbo-yupoani, nga wani.

²⁴ Nga rani hoafi ra sihefimbo kameihiyu hoafimemuni. Sihiri sapo God Sisas sihefi Adükari ranahambo yifihündi botimari ranahambo-animbo anihondümbö-ndihurimboane. Ranimbo asu God ai sihefi anihondümböfe hohoanimo ranahambo hoafinduhüya rani anihondümböfe ranana mbumundi hohoanimo nou-ane mbüsümbui.

²⁵ God ai Sisas ranahambo hifi ndanihü yifimbohünda koamariherü ra sihefi moaruwai hohoanimo ranahambo gogori-hefembohündamboyu. Asu God ai asükaiyu yifihündi botimari ra sihefimbo wandi himboahü nindou mbumund-anei yahombohündamboyu botimari.

5

God ai sihefimbo nindou mbumund-anei ehumuni

¹ Sihefi anihondümböfe hohoanimo ranimbo-hündambo God ai sihefimbo nindou mbumund-anei ehumuni. Ranane asu haponda sihiri sihefi Adükari Sisas Kraisindi sungu-ane fi God-babidimbo aboedi-aboedi-yahumboayefi.

² Sihefi anihondümböfe hohoanimo ra Adükariindi sünguyo nafi mengorowa sihiri Godindi moani hipoambofe ranambe kefoehu animboefi. Ranane fi asu sihiri God ai sihefimbo semindimunan asu ahandi sürühoeimbi himboamupui-randeimbi ranahambo semindimbo anihondümbö-rihundühi hihifi-hihifiyefühi himboayefi.

³ Asu ranahambo yangiriyefipoi hihifi-hihifiyefi arihundi, nga wani. Nga nime tngirifo sihefimbo-so tükefeyo ranahambo kameihanefi hihifi-hihifiyefi arihundi. Nga sihiri fifirihundi tngirifo tükefeyomuni ranai moanane yaho hohoanimo ra sünguarandi.

⁴ Asu moanane yaho hohoanimo ra nginindi nngombo hohoanimo sünguarandi. Asu nginindi nngombo hohoanimo ra Godimbo anihondümbö himboyondombo hohoanimo sünguarandi.

⁵ Asu sihiri rarihu yahurai anihondümbö himboayefi hefi ana, asu ngiri ngusüfoambe moaruwaindamuni, sapo God ai sihefimbo Yifiafi Aboedi semuni mbura rani-sungu ahandi-mayo ngusüfo pefe hohoanimo ra sihefi ngusüfoambe botimareamuni wambo.

⁶ Nga horombo sihiriri nginindiri ninygokoate-yefambe rani-simboani God ai kamafoare-andiri nondou ahambo daboadi hihirihiri-rihundeimbi ranaheimbohunda Kraisi ai yifimayu.

⁷ Nindou mbumundi hohoanimo yeyimbi amboani ngiriri ahambohunda yifimbo hohoanimondi. Nga nondou mamani ai nondou ngorü aboedi-mayu ranahambohunda yifimbo hohoanimomandüyo asu wanimandüyo.

⁸ Nga asu sihiriri moaruwai hohoanimo süngu yangiriri süngurihundühi nimboefambe Kraisi ai sihefimböhündambo yifimayumundi. Ranimambo asu God ai sihefimbo ngusüfo pamareamundi ra nafuiyumundi arandi.

⁹ Ranana asu haponda Kraisi ndiri horiri rani-süngu God ai sihefimbo ai mbumund-anei ehu ana, asu sihiriri fifirihundi ahandi süngu Godi ndiri hürütü ranambeahindi aboedambo-ndahumboyefi.

¹⁰ Horombo ana sihiriri Godi ndiri hürütümbiyefi, nga asu hapondani ana Godi ndiri Nimori yifimayu rani-süngumboyo God-babidi ngunindimbore hini ngimareamundi. Asu haponda sihiriri ahandi yifi süngu ndarihu Godi ndiri ngunindiyefi ana, sihiriri fifirihundi ra ahandi yangiriri ninygombo hohoanimo rani-süngu aboedambo-ndahumboyefisi.

¹¹ Nga asu rani yangiriri yopoani, nga sihiriri sihefi Adükari Sisi Kraisi ndiri süngu Godimbo hihiriri-hihiriyahu-ndowohanefti. Ranahandi süngu sihefimbo Godi ndiri ngunindimbore hini ngimareamundi.

Adam ai yifi hohoanimo nimindihüyo asu Kraisi ai yangiriri ninygombo hohoanimo nimindihüyo

¹² Nindou mamani ranahandi sünguyo hohoanimo moaruwai ranai hifi ndanhi tükümefto. Nga moaruwai hohoanimo ranai yifiyorambo hohoanimo rani dibore tükümefto. Raniyo asu yifi hohoanimo ranai munguambo nondou ranaheimbo-so tükümefto sapo munguambo nondou moaruwai hohoanimomaye rani-mbo.

¹³ Nga ahinümbi hohoanimo tüküfekoate-yowambe moaruwai hohoanimo ranai hifi ndanhi menjoro-ane. Nga asu ahinümbi hohoanimo yangirikoate-yowambe ana, moaruwai hohoanimo yeyani ra moai ranahambo hoafi yangiri randi.

¹⁴ Nga anihond-anesi, horombo Adam ai nunguwambe peyo haya ho-hombo Moses nunguwambe tükümefto ranambe ana munguambo nondou ranaheimbo yifimbo hohoanimo ranai hifandimarandüri howa yifisafimaye. Nindou bidifiri Adam moaruwai hohoanimomayu ai moai rahurai rahindisi, nga aheimbo yifimbo hohoanimo ranai hifandimarandüri.

Adam aiana Nindou sünguna tüküfemboayu ahandi sisani nahurayu ramefto. Nga asu nondou yimbu ahafandi hohoanimo ra ngorü-poani ngorü-poanimboyo.

¹⁵ Nga Godi ndiri moani saimbo moatükuniri ranana Adami ndiri moaruwai hohoanimo rahurai simogodiyopoani, nga wani. Nga nondou mamani ahandi moaruwai hohoanimo süngu nondou afindi yifiyei marihundi. Nga asu Godi ndiri moani hipoambofe hohoanimo, moaruwai hohoanimo ra afindi ngasündareandi. Nga Nindou mamani Sisi Kraisi ahandi moani hipoambofe hohoanimo süngu moani saimbo moatükuniri nondou afindi ranaheimbo tüküfe marandi.

¹⁶ Ranane asu Godi ndiri moani sai moatükuniri asu nondou mamani ahandi moaruwai hohoanimo ra ngorü-poani ngorü-poani reamboayo. Nga nondou mamani ahandi hohoanimo moaruwai ranahandi sünguyo God ai nondou aheimbo papi-hoafirirühi aheimbo hütiane mehu. Nga asu Godi ndiri moani sai moatükuniri ranahandi sünguyo nondou hohoanimo moaruwai afindi ramarhindisi, nga asu God ai aheimbo nondou mbumund-anei wandi himoahü mehündüri.

¹⁷ Nga sapo nondou mamani ranahandamböhündi ahandi moaruwai hohoanimo süngu yifi hohoanimo ranai tüküfe haya hifandarandüri. Nga asu nondou didiyei Godi ndiri mayo moani hipoambofe afindi safi ranane asu ahandi moani sai moatükuniri sapo mbumund-anei ehu hoafi ranane ra asahümündi ranai yangiriri nimboeimbo hibatidihümboyei.

¹⁸ Ranane asu nondou mamani ahandi moaruwai hohoanimo rani-mbo-hunda munguambo nondou ranaheimbo God ai se hütiyei, nga rani-mbo-hunda moaruwaimbeyeiamboane mehu hoafi ra tükümeftondüri. Mare yahurai-ane Nindou mamani ahandi mbumundi hohoanimo rani-mbo-hunda munguambo nondou ranaheimbo Godi ndiri himoahü se mbumundi nondou-anei hoafi ranane asu yangiriri ninygombo hohoanimo-ane munguambo tükümeftondüri.

¹⁹ Nindou mamani ai Godi ndiri hoafi süngufekoate-mayu asu rani-mbo-hunda nondou afindi ranai hohoanimo moaruwai yeyimbi tükümefti. Mare yahurai-ane Nindou mamani ai Godi ndiri hoafi süngure haya asu rani-mbo-hunda nondou afindi ranai Godi ndiri himoahü hohoanimo mbumundi yeyimbi nondou tükündahimboyei.

²⁰ Ahinümbi hohoanimo moaruwai hohoanimo ratüpurü afindü tüküfembohünda tüküfeyo. Nga asu moaruwai hohoanimo ranai afindü tüküfeyo-wamboyo Godindü moani hipoambofe hohoanimo ranai afindü hamindü tüküfeyo.

²¹ Asu hoafü ra rahurai-ane, horombo moaruwai hohoanimo ranai nindoumbo hifandimarandürü asu rani-süngu yifü hohoanimo tüküfeyondürü. Mare yahurai-ane haponda Godindü moani hipoambofe hohoanimo ranai nindoumbo hifandümandürü rani-süngu nindou Godindü himboahü mbumundü tükehindü. Ranihünd-ane yanggüri koadürümbo animboei sifeftü Adükari Sisas Kraisindü süngu.

6

Moaruwai hohoanimo süngumbo yifimbo nahurai-mayefi, nga Kraisindü süngu yanggüri animboefi

¹ Asu refe ana sihüri nüngu mambisefa? Sihüri moaruwai hohoanimo rani yanggüri randühu ngefa Godindü moani hipoambofe hohoanimo ranai afindü tükümbifeyo-wamboane, mbiseftü hoafimandefüyo?

² Rani-moatükunü ra ai ngüri randifeyo, nga wani! Sapo sihüri moaruwai hohoanimo ranahambo yifü nahuraimayefi. Asu nüngundühu moaruwai hohoanimo ra süngumandühu ngefa?

³ Sihüri Sisas Krais-babidü nimboefimboyefi himonü hundürümayefi ra. Ranana asu sihüri ai-babidü yifimayefi ra se moai fifirihindüyo?

⁴ Sihüri himonü hundürümayefi ra ai-babidümbö yifiyefa asu ai-babidümbö masamboaremunü nou-ane. Ranimbo-hündambo Apendü nginindü afindü raninambo Kraisimbo yifihündü botimariri yahurai-ane asu sihüri amboani simborü hohoanimo yanggüri süngundühumboane.

⁵ Sihüri ai-babidü mamü yifimayefi sapo ai yifimayu nou. Ranana asu sihüri ai-babidü mamü yifihündü botindahumboane ai botimefiyu nou.

Sihüri Krais-babidü yanggüri nimboemboyefi

⁶ Asu sihüri fifirihündü nda, sifeftü wamindafü hohoanimo ra ai-dübo nümü keimbü karihendeimbü fihü yifimayo, moaruwai hohoanimo sapo sifeftü fiambe hoangghü ratüpurüyo arandü ra ahandü nginindü ra raguamambo-fembohünda. Asu ranimbo-hündambo ngüri sifeftimbo moaruwai hohoanimo ranai hibadamunü nge.

⁷ Nga nindou düdi ai yifayu ana, asu moaruwai hohoanimondü nginindü ranahambo aboedambofih-ani.

⁸ Asu sihüri Krais-babidü yifü-yefeimbühündü nouehündü ana, rani-moatükunü ra sihüri anihondümbö-rühu fifirihumboanefi, ranana awi sihüri ai-babidü yanggüri nimboemboyefi.

⁹ Krais ai yifihündü botifi hayambo wambo asükaindu ngüri yifindu. Asu yifimbo hohoanimo ranai ngüri ahambo ahandü nginindünambo hibadüri nge. Nga sihüri rani-moatükunü ranahambo fifirihumboanefi.

¹⁰ Sapo ai münguambo moaruwai hohoanimo ra hifinambofembo mamimbo yanggüri yifimayu. Nga asu haponda ai yanggüri anüngu ranimbo kameihüyo. Nga haponda ai yanggüri anüngu ranana God-dübo-ani anüngu.

¹¹ Mamü rani-süngumbo-animbo se sihei fimbo hohoanimondei, se moaruwai hohoanimo ranahambo yifimayei nou asu ahandü nginindü hoarehü moai niboadei hei, nga wani. Nga se sifeftü Adükari Sisas Krais ahandü süngu God-babidü yanggüri aniboadei.

¹² Rananimbo asu se sihei yifüyo-randeimbü fi ra moaruwai hohoanimo ranai hibadarümboe, nga yowani. Moaruwai hohoanimo ranai siheimbo hühündeirani asu se sihei wamindafü hohoanimo ahandü yifiri moaruwai ranahambo süngundühimboeyi, nga yowani.

¹³ Asu se sihei fi mamü bidüfirü amboanü moaruwai hohoanimo ranahambo hinüngüindowandanü ndemindümböe. Mamikari hohoanimo moaruwai fifanüngareimbü ra refembohünda hohoanimondeimboeyi. Nga se siheihoari Godimbo ndahündo sapo se nindou yifihündü botifi yanggüri anüngu nou-anei. Asu sihei bidüfirü fi münguambo ra ahambo hinüngüindühindo mbumundü hohoanimo refembohünda.

¹⁴ Nga moaruwai hohoanimo ranai siheimbo hibadärü ngomböe, nga yowani. Nimboe sapo ahinümbü hohoanimo ahandü hoarehü se moai niboadei, nga se Godindü moani hipoambofe hohoanimo ranahandü hoarehü animboei.

Sihüri ana mbumundü hohoanimondü moanü ratüpurüyefi-rihundeimb-aneftü

¹⁵ Ranana asu sihüri ra nüngumandahuwa? Haponda sihüri ahinümbü hohoanimo menjoro rani hoarehü nüngokoate, nga sihüri Godindü moani hipoambofe hohoanimo

ranî hoarehî anîmboefî. Asu ranîmbo-hûnda sîhîrî ra moaruwai hohoanîmondefî mandîhundîyo? Ranî hohoanîmo ra sîhîrî ngîrî randîhundî, nga wanane!

¹⁶ Se nîndou ngorîndî hoarehî nîboadeimbo ahandî hoafî hîmborayei ana, asu se ahandî moanî ratûpurîyei-rîhîndeimbî nahurai-anei. Asu se moai ranîmbo fîfîrîhindîyo? Se moaruwai hohoanîmondî hoafî sînguarîhîndî ana, asu ranîmbo yîfîndeimboyei, nga se Godîndî hoafî sînguarîhîndî ana, asu ranîmbo ahandî hîmboahû mbumundî nîmandeimboyei.

¹⁷ Yînî, horombo ana se moaruwai hohoanîmo ranahandî moanî ratûpurîyei-rîhîndeimbî nîndou manîmboei-anei. Nga asu hapondanî ana se anîhondû yamundîfe hoafî masahûmîndî ra sîhei munguambo hohoanîmo ra sîngurîhindîhaneî. Nga ranîmbo-hîndambo-anîmbo God ahambo hîhîfîndîhurîmboane!

¹⁸ Seana moaruwai hohoanîmondî ngînîndî ranambeahîndî aboedamboyahei hehimboane asu mbumundî hohoanîmo ranahandî ratûpurîyei-rîhîndeimbî nîndou-yahimboaneî.

¹⁹ Ranî hoafî ranai hîmborîmbo sîheimbo tîjûmb-ane ranîmboane asu ro moanî nîndou sîhefî hohoanîmonambo ndarîhe hoafayahandîrî. Horombo ana sîhei fî ra moaruwai hohoanîmo refembohînda rarîhi hîngîrîhi hehimbo moaruwai hohoanîmo ra rasîngumarîhi hei. Mamî yahurai-ane hapondanî ana sîhei munguambo fî ra randîhi hîngîndîhindî mbumundî hohoanîmo asu sîrûhoeimbî hohoanîmo refembohînda.

²⁰ Horombo se moaruwai hohoanîmo ranahandî ratûpurî moanî ratûpurîyeiambe se moai aboedî mbumundî hohoanîmo ranahandî ratûpurîyei-rîhîndeimbî nîboadeî.

²¹ Amoanîgeimbî moatûkunî se ramarîhînda ra-sîngumbo asu nîne moatûkunî aboedî tûkûmefoyowa? Hohoanîmo ranîhîndî yîfî yangîr-ane tûkefe arandî.

²² Nga hapondanî ana se moaruwai hohoanîmo ranambeahîndî aboedamboyahei tûkûyahi hehî Godîndî moanî ratûpurîyei-rîhîndeimbî yangîrî nîndou tûkûyahimboaneî. Hohoanîmo ranîhîndî se sîrûhoeimbî hohoanîmo sahûmîndî asu yangîrî koadûrûmbo koadûrûmbo nîngombo hohoanîmo ra tûkûfeyondîrî arandî.

²³ Nga moaruwai hohoanîmo ra ahandî ratûpurîyei-rîhîndeimbî ahei ratûpurî sîngu ranî takînî sagadûrî arandî, sapo takînî ra ai yîfî hohoanîmo ranane. Nga asu God ai moanî sîhefîmbo sai arandî ahandî moanî saimbo moatûkunî ra sapo yangîrî koadûrûmbo nîngombo ranane, sîhefî Adûkarî Sisas Kraisîndî sîngu.

7

Sîmborî hohoanîmo sîngufe

¹ Wandafî mamî, ro haponda nînî hoafîyo hoafîmbo sa heheamboayahî nda, se fîfîrîhimboaneî sapo seana munguambo hîfînîndî ahînûmbî hohoanîmo menjoro ra fîfîrîhi hehimbo wambo. Nîndou ai yangîrî nînguumbe yangîr-ane ahînûmbî hohoanîmo ranai ahambo hîfîndîrîrî arandî. Nga nîndou ai yîfînduwani, ahînûmbo hohoanîmo ranai ana ngîrî asûkaindo ahambo hîfîndîndîrî.

² Mamî moatûkunî yahurai-ane, nîmorehî mamî ai ahandî nîndowenîhî anînggu ana, ahînûmbî hohoanîmo ranai ahambo ahandî nîndowenîhî ra-dîbo kîkîhîramîndoanî ai moanî ahandî nîndowenîhî-dîbo yangîrî nîngomboane. Nga asu ahandî nîndowenîhî ai yîfîyû ana, asu ahînûmbî hohoanîmo nîndowenîhî ahandî ranî-dîbo kîkîhîmaramîndo ranai ranî hohoanîmo ranambeahîndî hîngîreamboane.

³ Ahandî nîndowenîhî nînguanî nîndowenîhî ngorû-dîboefeyo ana, nîmorehî ranahambo nîndowenîhî bîrabîrîyo-randeimb-ane mbîsei. Nga asu ahandî nîndowenîhî ranai yîfîyûwanî, nîmorehî ranai nîndowenîhî ngorû aserîmîndo ana, ai nîndowenîhî bîrabîrîyohî-yopoanî, sapo ai ahînûmbî hohoanîmo menjoro ranambeahîndî hîngîrî tûkûfe hayambo wambo.

⁴ Wandafî mamî, mare yahurai hohoanîmo-ane sîheimbo-so amboanî engorondîrî. Seana Kraîs-babîdî nîboadeî hehî asu ranîmbo-hînda ai-babîdî yîfîmayei nou. Ranînambo asu ahînûmbî hohoanîmo ranai sîheimbo moai kîkîhîra-mîndîndîrî. Ranîmbo wambo asu se hapondanî ana nîndowenîhî ngorû nîndowenîhî ngorû sahorîmîndeimbo nahurai-anei sapo God ai yîfîhîndî botîmareir-ane sîhîrî aboedî hohoanîmo ra sîngufembohînda.

⁵ Nga horombo sîhîrî wamîndafî hohoanîmo ranambe nîmboefambeyo ahînûmbî hohoanîmo menjoro ranai sîhefî findî moaruwai hohoanî hohoanîmo botîreamuna asu sîhîrî ranînambo moaruwai hohoanîmo ratûpurî aho ra rarîhu marîhundî. Asu hohoanîmo ra yîfî hohoanîmo yangîr-ane yare marandî.

⁶ Nga asu hapondanambe ana sîhîrî yîfîyefî mburîhumbo ahînûmbî hohoanîmo kîkîhamîndîmunî manînggo ranambeahîndî hîngîrîhumboaneî. Ranîmboane asu

hapondani ana sihiri moai wamindafi ahinumbi hohoanimo suru paru masihoemo rani-sungurihu ratupuriyefi, nga sihiri Yifiafndi-mayo simbori hohoanimo rani-sungurihu ratupuriyefi arihundi.

Moaruwai hohoanimo ai sihefimo moaruwaimbo-mareamuni

⁷ Asu rani-mbo sihiri nungumambisefa? Ahinumbi hohoanimo ra moaruwai hohoanimo? Ranana ai wani! Nga ahinumbi hohoanimo mengoro ranaiyo wambo moaruwai hohoanimo ranahambo hoafiyowohu nafuimendra ro fifirimartheandi. Rani-moatukuni ra yahurai-ane: Ahinumbi hohoanimo rani hoafiyowohuya, se nindou ngorundi napo hohoanindowamboyafi, hoafi ra nafuyondirihu hoafiyondirikoatembe-mbonana, asu ro ngiri nindou ngorundi napo hohoanife hohoanimo ranahambo fifirtheandi.

⁸ Nga moaruwai hohoanimo ranaiyo ahinumbi hohoanimo hoafi rani sungu nafi ranahambo kokofoare semindi haya asu ai wandi ngusufoambe mamikarambo hohoanifeimbi hohoanimo ranahambo botire marandi. Ahinumbi hohoanimo rani yanggorikoate-mbembonana, asu moaruwai hohoanimo rani ngiri nginndiyo.

⁹ Horombo ana ro ahinumbi hohoanimo ra fifirifekoate-yahambe yanggiri aboedi manimboahi. Nga asu ahinumbi hohoanimo hoafi rani tukufihuyo wambo-so, moaruwai hohoanimo rani yanggiri botife maningowa asu ro yifiyambo nahuraimayah.

¹⁰ Asu ahinumbi hohoanimo rani nindou yanggiri ningombo hohoanimo saimbo ra niminduiyo, nga asu ahinumbi hohoanimo rani-sungu moai yanggiri ningombo hohoanimo sai-randi, nga sihafi moaruwai hohoanimo sungu yifindafi yaho marandi.

¹¹ Nga moaruwai hohoanimo rani ahinumbi hohoanimo hoafi rani-sungu ahambo kokofoare masemindo ranahandamboyo hoafi rani wambo yiri-mo-marandra asu ro rani-sungumartheanda wambo moaruwai hohoanimo rani hifokoa-mareandra ro yifiyambo nahuraimayah.

¹² Nga asu ahinumbi hohoanimo mengoro rani ana Godindi-mayo-ane. Asu ahinumbi hohoanimo hoafi rani-amboani Godindi-mayo wambo mbumundiyo haya aboed-ane.

¹³ Nga asu ahinumbi hohoanimo aboedi rani wambo ramareandra ro yifiyahai? Ai ra wani! Nga moaruwai hohoanimo aboedi moatukuni sungu ramareandra yifimayah. Asu ran-nambo moaruwai hohoanimo ai moaruwai hamindi moatukun-ane ra weindahimefeyo. Ranimboane asu ahinumbi hohoanimo rani-sungu sihiri ndondihu fifirindhumboane, moaruwai hohoanimo ranana ai munguna moaruwai hamindi moatukun-ane.

Moaruwai hohoanimo ai sihefi hohoanimo ranahambo kikihami-ndimboane

¹⁴ Sihiri fifirihundi, ahinumbi hohoanimo ranana Godindi moatukun-ane. Nga asu roana sumbuyo-randeimbi fiambeahindi nindou-ana. Rananahi asu moaruwai hohoanimo ahandi hoarehi nimboamboyah ahandi moani ratupuriya-rhandeimbi-mayah.

¹⁵ Roana ratupurayah ranahambo fifirtheandui-yahipoani, nga wani. Nga ro hohoanimo refembo yifirayah ra moai rarihe rhandi. Nga hohoanimo yiboarukoayah ra asu ro rarihe rihanduhana.

¹⁶ Nine-moatukuni ro refembo yiboarukoayah ra rawartheandi. Asu ro rarihe hoafiyahuiya, ahinumbi hohoanimo ranana anihondui aboed-ane sa arhandi.

¹⁷ Asu ro rani-moatukuni ratupuriya arhandi ranana wandi hoariyahipoani. Nga moaruwai hohoanimo wandi fiambe amaro rani-ane moaruwai rani hohoanimo arandi.

¹⁸ Ro fifirtheamboanahi, wandi fiambe ana aboedi hohoanimo moai nimaro, sapo wandi wamindafi hohoanimo moaruwai ranambeahindi wamboanahi asahi. Nga ro aboedi hohoanimo ra refembo sa hehea hohoanimo-yahuhana, nga asu ro ngiri rani-moatukuni ra randtheandi.

¹⁹ Ro aboedi mbumundi ratupuri refembo sahehea hohoanimoayah ranana asu ro ngiri randtheandi. Nga asu nine moaruwai fifanngarimbi hohoanimo ratupuri ro refembo moei-asahi ranane rarihe arhandi.

²⁰ Ro moei saheimbi hohoanimo rawartheandi ana, ro wandi hoari-yahipoani rani-moatukuni ra rawartheandi, nga wani. Nga sapo moaruwai hohoanimo wandi fiambe amaro rani-ane wambo yaro yahoani rawartheandi.

²¹ Ranane asu ro hoeritheandan nine hohoanimo aboedi ra refembo sa heheamboyanahi, asu fifanngarimbi, moaruwai hohoanimo amaro ra aboedi hohoanimo ranahambo semindi gigiranambore arandi.

²² Wandi hohoanimo ragu asangoro rani ana Godindi hohoanimo rani-mbo yanggiri-ane sungufembo hohoanimoaya habodarihandi.

²³ Nga asu ro hoerihéandani hohoanimo ngorü wandi flambe amaro asu ngorü hohoanimo ranai wandi flambe ragu asanoro ranidibo simborisimboriyafe arinandi. Ranane asu wandi flambe moaruwai hohoanimo amaro ranahandi ratüpurí hohoanimo ranai wambo kikíhamíndíndírí anínggo.

²⁴ Roana híhífi-híhífiakoate nindou hamínd-anahí! Nindou dídai wambo yíftimbo hohoanimo ranambeahíndí aboedambo-mandeandíra?

²⁵ Godímbo híhífaríhüní. Síhefi Adúkarí Sisas Kraisíndí süngu ai wambo aboedambo-ndeandímbui! Asu ndanana moaní wandí hohoanimo-ane: Roana yanggírí Godíndí hohoanimo raní hoarehí anímboahí, nga asu wandí wamíndafí hohoanimo ranai moaruwai hohoanimo ranahandi hoarehí níngombo ahandí hohoanimo ratüpuríyo ho arandí.

8

Yifiafi Aboedíndí süngu yanggírí níngombo hoaf-ane nda

¹ Ranímboane asu haponda nindou dídíyei Sisas Krais-babidí anímboei aheimbo ana se hütiyei, nga yíftíndeimboyei yaho papí-hoafí ra moai yanggoro, nga waní.

² Nga Kraís Sisasíndí süngu yanggírí níngombo sai-randeimbí Yifiafi Aboedíndí hohoanimo ranai wambo moaruwai hohoanimo-ane asu yífiyorambo hohoanimo-ane ranambeahíndí húmaríhendíra aboedambo-meheandí.

³ Ahínümbí hohoanimo ranímbo fífrí-fembo raní-süngu síhírí moai moaruwai hohoanimo ranahambo aboedambo-yahundí sapo wamíndafí hohoanimo síhefi ra ngírí ahínümbí hohoanimo ra süngundíhündí, nga ranímbo wambo. Nga asu raní-moatükuní ra ahínümbí hohoanimo ranai ngírí randeandí, raní-moatükuní ana God ai ahandíhoariyu ramareandí. Sapo ai ahandí Nímorí mamí koamaríheira nindou síhírí moaruwai hohoanímoyefeimbí síhefi fi hímboyimbü tüküfi manüngu. Nímorí ra moaruwai hohoanimo ahandí ngíníndí mungufembo-hündamboyu kusú yíftímayu.

⁴ Mbumundí hohoanimo ahínümbí hohoanimo ranahambo hoafayo ranai síhefi flambe tükümbífeyo-wamboane yahuhayamboyu ai raní moatükuní ra ramareandí. Ranímbo-hündambo haponda níne hoafí ahínümbí hohoanimo ranai mbumundí hohoanimo ranahambo hoafayo, ra síhírí süngundíhumboyeí. Sapo Yifiafi Aboedí ranahandi hohoanimo rasüngu hefi aríhündí, nga wamíndafí hohoanimo síhefi flambe amaro ra moai sünguríhündí.

⁵ Nindou dídíyei wamíndafí hohoanimo süngu ahahabodei ranai ana wamíndafí hohoanimo ranahambo yanggírí hohoanimo-yehaneí. Nga asu nindou dídíyei Yifiafi Aboedíndí hohoanimo süngu ahahabodei ranai ana Yifiafi Aboedíndí moatükuní ranahambo yanggírí hohoanimo-yehaneí.

⁶ Nindou ahandí hohoanimo wamíndafí ranahambo yanggírí hohoanimo-ayú ana, ai yíftíndímbui. Nga nindou Yifiafi Aboedíndí hohoanimo ranahambo yanggírí hohoanimo-ayú ana, yanggírí níngombo hohoanimo asu ngusúfoambe afurífe kifeimbí hohoanimo raní yanggírí ndemündü nürgumbui.

⁷ Nga nindou wamíndafí hohoanimo sünguareandí ana, Godíndí hürütümb-áni nímboe ai ahandí ahínümbí hohoanimo raní hoarehí ngírí nürngu.

⁸ Nindou dídíyei ai aheí wamíndafí hohoanimo ranahambo sünguríhindühí ahahabodei ranai God ai refembo yifirayú ra ngírí randíhindí.

⁹ Nga asu seana síheí wamíndafí hohoanimo moai sünguríhindí. Nga Godíndí Yifiafi síheí flambe amaro ana, se Yifiafíndí hohoanimo ra süngundíhimboyeí. Asu düdí ai Kraísíndí Yifiafi ra ahandí flambe nímaríndokoate-ayó ana, nindou ranai Kraísíndíyupoaní, nga waní.

¹⁰ Nga Kraís ai síheí flambe amaru ana, síheí fi ranana moaruwai hohoanimo ranímbo-hündambo yíftíndowohü sümbondímboesí, nga síheí yifiafí ranai ana yanggírí aboedí níngombo sapo se Kraísíndí süngu Godíndí hímbóahü mbumundíyehí wambo.

¹¹ Sapo God Sísasímbo yíftíhündí botímarií ahandí Yifiafí ranai síheí flambe amarondürí ana, asu mare God Kraísímbo yíftíhündí botímarií ranai süngunambo ahandí Yifiafí raní-süngu síheí yíftíyo-randeimbí fi ranahambo yanggíríndeambui.

Yifiafi Aboedí ai Godíndí nímorímbo-areamuní

¹² Nga ranímboane wandafí mamí, síhírí Yifiafi Aboedíndí hohoanimo ra süngundíhumboane, nga síhefi wamíndafí hohoanimo ai hoafemuní ra ngírí süngundíhu ngefi.

¹³ Nga se síheí wamíndafí hohoanimo raní-süngu ahabodei ana, se yíftíndeimboyeí. Nga asu se Yifiafí raní-süngu síheí flambe moaruwai hohoanimo amaro ra híníngaríhindí ana, asu yanggírí aboedí nímboeimboyeí.

¹⁴ Nindou dɔdɔyɛi Godɔndɔ Yɪfiɪfɔ nafuiyandürani sünggurihi arɔhündɔ ranai ana Godɔndɔ nɔmor-anei.

¹⁵ Nga Yɪfiɪfɔ se masahümündi ranai moai sɔheimbo rareandüra se moanɔ ratüpuriyɛi-rɔhündɛmbɔ tüküyahindühɔ yɔhɔmboyɛi, nga wanɔ. Nga se sapo Yɪfiɪfɔ sɔheimbo Godɔndɔ nɔmorɔmbo reiranɔ masahümündi ranɔ-süngu sɔhɔrɔ Godɔmbo Ape yɔhoefɔ Afɔndɔ sefuhaneɔ.

¹⁶ Yɪfiɪfɔ ranai-ane sɔheɔfɔ yɪfiɪfɔ-babɔdɔmbo sɔheɔfɔmbo ragu ngusüfoambe weindahɔ yare hoafɔyowohüya, Se Godɔndɔ nɔmor-anei yaho arandɔ.

¹⁷ Asu sɔhɔrɔ God ahandɔ nɔmorɔmboyahu anɔboadefɔ ana, sünggunambo sɔheɔfɔ Ape God ai ahandɔ nɔmorɔmbo ahandɔ aboedɔ moatükunɔ dɔbonɔyu sɔhai gɔginɔmayu ra ndahumɔndemboyefɔ. Asu sɔhɔrɔ Kraiss-babɔdɔ tɔnɔrɔfombü moatükunɔ ai masemündu nou asahumɔndefɔ ana, aboedɔ ndüreimbɔ nɔmarɔmbo moatükunɔ ai-babɔdɔmbo ndahumɔndemboyefɔ.

Sünggunambo aboedɔ ndüreimbɔ nɔmarɔmbo moatükunɔ ndahumɔnde-mboyefɔ

¹⁸ Nga ro ranahamboanahɔ hohoanɔmoayahɔ nda, haponda ndanɔ sɔmbo sɔhɔrɔ tɔnɔrɔfo afɔndɔ tɔnɔrɔfoayefɔ habodɛfɔ ranana moanane. Nga Godɔndɔ aboedɔ ndüreimbɔ nɔmarɔmbo moatükunɔ sɔheɔfɔmbo weindahɔ tüküfemunɔmboayo ranana adükarɔ hamɔnd-ane.

¹⁹ Muŋguambo moatükunɔ God nafɔmarandɔ ranai tüküfe yanggorɔ hɔmboyowohü ai ahandɔ nɔmorɔ muŋguambo weindahɔ tüküfemboayo si ra tükümbɔfeyowa yahohaya hɔmboayo.

²⁰ Haponadanambe ana sapo muŋgu-moatükunɔ God nafɔmarandɔ ranai moaruwaimbofe burɔyombo sümboyorandühane. Ranɔ-moatükunɔ refe arandɔ ra ahandɔhoarɔ hohoanɔmoyo hayambo refe-randühɔyopoanɔ, nga God ai ahandɔhoarɔ hüti ranɔ-sünggundafaoandɔ mehuamboane refe arandɔ. Nga asu aboedɔ moatükunɔ ranahambo hɔmbondohü yagodombo.

²¹ Sünggunambo God nafɔmarandɔ ranai sümbuyo-randeimbɔ hohoanɔmo kikihamɔndɔ anɔngo ranambeahɔndɔ aboedambo-ndeambui asu ranɔ-sɔmboanɔ ai Godɔndɔ nɔmorɔmbondahi tükündahi aboedɔ safɔ nɔngo ranambe keboehi nɔmboemboyɛi.

²² Nga sɔhɔrɔ fɔfɔrɔhündɔ horombo peyo haya ho-hombo hapondanambe ana muŋguambo moatükunɔ God nafɔmarandɔ ranai nɔmorehɔ nɔmorɔ wakemɔndɔmbo hoafɔferandühɔ amaro nahurai hɔmboyohü engoro.

²³ Nga ranɔ-moatükunɔ ra muŋgu Godɔndɔ warɔhü tüküfemeyowambo ranɔ yanggorɔyopoanɔ, nga wanɔ. God ai ahandɔ-mayo Yɪfiɪfɔ sapo ahandɔ weangurühɔ moanɔ saimbo moatükunɔ ngorü ra masemunɔ. Nga sɔhɔrɔ amboanɔ kameihaneɔ raguambe nɔpoyefɔ habodɛfuhɔ God ai sɔheɔfɔ fi ra ahandɔ nɔmorɔmboreamunɔ aboedambo-mbɔreamunɔ seɔfɔ hohu hɔmboayefɔ habodɛfɔ.

²⁴ Nga sɔheɔfɔ ranahambo anɔhondümbö asu hɔmbombo hohoanɔmo ranɔmbo wambo God ai sɔheɔfɔmbo aboedambo-mareamunɔ. Nga asu nɔne moatükunɔ sɔhɔrɔ hoeirɔhundeimbɔ-mayo ranahambo tüküfeyoanɔ hoeifembo seɔfɔ hohu hɔmboayefɔ ana, ranɔ hɔmbo sɔheɔfɔ ra hɔmbo hondüyopoanɔ. Nga nindou dɔdai hoeireandeimbɔ moatükunɔ ra tükündɔfeyoanɔ hoendɔhea mbüsü haya hɔmbomanda?

²⁵ Nga asu sɔhɔrɔ nɔne-moatükunɔ hoeifekoate-yefeimbɔ hɔmboayefɔ ana, moanɔ sɔhɔrɔ sisɔkoate tükümbɔfeyowa mbɔseɔfɔ hohu hɔfandarɔhündɔ.

²⁶ Mare yahurai-ane nindou sɔhɔrɔ nginɔndɔ nɔngokoate-yefanɔ Yɪfiɪfɔ ranai-amboanɔ tüküfe farɔhemunɔ arandɔ. Sɔhɔrɔ moai wudɔpoapofɛ Godɔmbo dɔdɔbafɔfembo fɔfɔrɔhündɔ, nga asu Yɪfiɪfɔ ranai ahandɔhoarɔ sɔheɔfɔmbo farɔhemunühɔ Godɔmbo dɔdɔbafɔfemunɔ arandɔ ra ngirɔ weindahɔ hoafɔndɔ.

²⁷ Asu God, sapo nindou-yɛi ngusüfoambe hoeire-randeimbɔ-mayu, ranai Yɪfiɪfɔ ai hohoanɔmoyohü hoafɔmbo-mayo ranamboanɔ fɔfɔreandɔ. Nga Yɪfiɪfɔ ranai Godɔndɔ nindou ranaheimbohünda ahambo hoafɔyondombo ahandɔ hohoanɔmo süngu yahohaya hohoanɔmoayo.

²⁸ Asu sɔhɔrɔ rarɔhu fɔfɔrɔhumboaneɔfɔ, nindou dɔdɔyɛi ai God ahambo ngusüfo parɔhorɔ arɔhündɔ ranaheimbo ana muŋgu-moatükunɔ tüküfeyoanɔ God ai rareandanɔ aheimbohünda aboedɔ tüküfeyo. Sapo ranaheimbo God ai ahandɔ hohoanɔmoyu masɔhendɔ süngu aheimbo mborai mehündürɔ.

²⁹ Nga nindou dɔdɔyɛi God ai aheimbo horombonambo fɔfɔmareandürɔ ranaheimbo amboanɔ dɔbonɔyu hɔnɔngirɔmareandürɔ. Wandɔ nɔmorɔndɔ hohoanɔmo nahurai hondüre tükümbɔyahindamboane asu ranahandɔ ana Nɔmorɔ ranai nindou afɔndɔ ranahei amongo nɔmorɔmbofi mbɔnɔnguwamboane yahuhayamboyu ramareandɔ.

³⁰ Raniyu asu nindou didiyei God ai ahamböhünda dīboniyu hīnīngī-mareandūri ranaheimbo amboanī ahambo sowanambo hombo mborai mehündūri. Asu nindou daboe God ai mborai mehündūri ranaheimbo amboanī aiana wandī hīmboahū nindou mbumund-anei mehündūri. Asu nindou didiyei aheimbo mbumund-anei mehündūri ranaheimbo ai ahandī hīmboamupuimbo-randeimbi ra masagadūri.

Godīndī hīpoambo ai ngīri hīnīngīndeamunī

³¹ Rani-moatūkunī ra God ai ramareandī ranahambo sīhīri nūngumambīsefa? God ai sīhefīmbo yare yahurai farīhemunī arandī ra, asu nindou dīdī nīmorī ai sīhefīmbo moaruwaimbo-mandeamuna?

³² God ai moai ahandī Nīmorī ranahambo warambe kīkīhīrīmūndu, nga ai muṅguambo sīhefīmbohūnda koamarīheira nīmī keimbī karīhendeimbīfīhī yīfīmayu. Asu ai sīhefīmbo ahandī Nīmorī ra asemunī ana, asu ai bīdīfīri muṅgu-moatūkunī moanī ranīwamī nandeamunībūl.

³³ God ai nindou wand-anei yahundūreimbīhūndī ranaheimbo ra, nindou dīdai hoafīmandūndūra? God ai ahandīhoarī anīmbo aheimbo hoafīyundūrihīya, ai wandī hīmboahū ana mbumund-anei yahu arandī.

³⁴ Asu nindou dīdai aheimbo papī-hoafīyondūrihī se hītiyei asu ranīmbo-hūndambo se asūbusī afīndī ndahūmūndimboyei hoafī ra hoafīmandūndūra? Wanī. Krais Sisas sapo ai yīfīyu asu yīfīhūndī yangīri botīfī mbura Godīndī hanīgīfoanī anūngū, ai yangīr-ani sīhefīmbo farīhefemunīmbohūnda Godīmbo hoafīyu arandī.

³⁵ Ranane asu nindou dīdai sīhefīmbo Kraisīndī hīpoambofe hohoanīmō ranambeahīndī yīkūrūbū-mandeamuna? Asu nīne tīngīrīfo tūkūndīfemunūhane, asūbusūmbī hohoanīmō-ane, nindou ai moaruwaimbo-ndīhimunūhane, wembombondefūhane, safī yangīrīndefūhane, nīnī-moatūkunī ai sīhefīmbo moaruwaimbo-femunīmbo yahohaya aho-ane asu sīhefīmbo-so hīfokoefe moatūkunī tūkūndīfeyowohane, ranī-moatūkunī ranai sīhefīmbo Kraisīndī ngusūfo pefe hohoanīmō ranambeahīndī yīkūrūbū-mandeamunīyo? Wanī.

³⁶ Anīhond-ane, yahurai ranī-moatūkunī sīhefīmbo tūkūfearandī ra Buk Baibor ai ranahambo yare hoafīyowohū yahoya, 'Sīhambo-hūndamboanefī ro moaruwaiambe yīfīmbo yangīri muṅguambo si ra hefī arīhūndī.

Roana sapo sipsip hīfokoe fembo sei hehi rawehīndī nahurai hīmbo yefomboanefī,'
Buk Song 44:22

meho.

³⁷ Nga asu muṅguambo ranī-moatūkunī sīhefīmbo tūkefeyomunī ai daboadan-ane, nga sapo Nindou dūdi ai sīhefīmbo ngusūfo pamareamunī ranai ana farīhemunī randanī aboedī hamīndī harīhehu tūkūyahūndūhanefī!

³⁸⁻³⁹ Nga Ro anīhondūmbo fīfīrīheandī, ngīrī nīnī-moatūkunī ai ahandī ngusūfo pefe hohoanīmō ranambeahīndī yīkūrūbū-ndeamunī: Yīfī hohoanīmō-ane, yangīrī nīngō hohoanīmō-ane, Godīndī nend-anemo, sūnambeahīndī bogor-anei, hīfīnīndī bogor-anei, nīne-moatūkunī haponda tūkefeyo-ane, sūnguna tūkūfemboayo-ane, nīne-moatūkunī nīmōamo anīngō-ane, asu nīne-moatūkunī hīfī hoarehī ragu engoro ranane. Nīne-moatūkunī muṅguambo God ai nafīrandeimbīhūndī ranai ngīrī Godīndī ngusūfo pefe hohoanīmō sīhefī Adūkarī Sisas Kraisīndī sūngū ranambeahīndī yīkūrūbū-ndeamunī. Nga wanī.

9

Por ai Israerīmbo afīndī hohoanīmō-ayundūri

¹ Ro anīhondūmboanahī hoafīyahī. Ro Kraisīndī nindouya hehea ngīrī ro tīkai hoafīndahī. Yīfīafī Aboedī ai wandī ngusūfoambe hīfandarandī asu wandī ngusūfoambe wandī hoafī ranahambo anīhond-ane yahohane.

² Ro wandī mamīsrī Sudahūndī nindou ranaheimbo muṅguambo si aho ra ngusūfo afīndī kūrūheandūhī afīndī hamīndī hohoanīmō amarondīrī.

³ God ai wambo moaruwaimbo-reandīra asu Israer, wandī mamīsrī hondū, ai anīhondūmbo-rīhindeimbī nindoumboyahi tūkūmbeyahi-mbonana ra aboed-ane sa.

⁴ Raniyu God ai Israer ranaheimbo wandī nīmor-anei yahuhaya asu ai ahandī hīmboamupuimbo-randeimbī moatūkunī ra hoeimarīhīndī. Asu God ai hoafī fīramūndū masīhendī ranane asu ahīnūmbī hohoanīmō ranane ra masahūmūndī. Asu Godīmbo ndofe hohoanīmō hohoanīmō ranane asu God ai horombo hoafīre masīhendī hohoanīmō ranane ai ra masahūmūndī.

⁵ Amoao mamî horombo weangurûhi manînggomo ranai ana ahei amoao mam-anemo. Suda ahei srambeahîyu Kraisi ai nindoumbofi tüküfi manûngu. Ranani asu Kraisi ai munngu-moatükuni burayo ranahei mbîroyu haya hîfandarandî. Aiana God hond-ani, nga ranîmbo-hündambo-anîmbo munnguambo si aho ra ahambo Adûkar-ani mbîsefomboane! Anîhond-ane.

God ai ahandî nendî ranaheimbo wandanei ehundûri

⁶ Israerîhündî munnguambo Israerîhündî hondüyeipoanî. Nga Godîndî horombo hoafi ra moai peyo, nga wanî.

⁷ Abrahamîndî ahuirîmamî ranai ana munnguambo ahandî ahuirî hondüyeipoanî. Nga sapo God ai Abrahamîmbo yahuya, 'Aisakîndî ahuirîmamî yanggir-anîmbo sîhafî sîrîmbo-ndahimboyei,' mehundo.

⁸ Asu ranane nindou Abrahamîndî ahuirîmamî ranai munnguamboyoipoanî Godîndî nîmorî hond-aye, nga nindou ai Godîmbo horombo hoafi re masîhendîhündî tükümehindî rananei ai Abrahamîndî ahuirî hond-aye.

⁹ Nga Godîndî horombo hoafi ranai ndare hoafîmayo, 'Sapo ro hoafiya masîheheandî ranî-sîmboan-anîmbo ro asûkainda tükûndaheandûhi asu Abrahamîndî nîmorehî Sara ai nindownihî nîmorî nderîmîndîmboe,' meho.

¹⁰ Nga asu ranî yanggirîyoipoanî. Nga asu süngunambo Aisakîndî nîmorehî Rebekandî mboafî nîmorî yimbu afîndî mamî ranahandambo masepîrîmîndo. Nga ahafandî afîndî mamî aiana Aisak sapo sîhefî amoao-ani.

¹¹⁻¹² Nîmorî yimbu tüküfekoate-yafandambe God ai nîmorî mamî ranahambo dîbonîmayundo moanî ahandî hohoanîmonambo yanggirî hamînd-ane. Sapo Godîndî nindoumbo dîbonîmayu hohoanîmo ra nindou nîne rareanda tükîfemboyoipoanî, nga God ai ahandîhoarîyu nindoumbo kafaorirî hîningîrirî arandî. Ranîmboane asu nîmorî yimbu ranai tüküfe nîne ratûpurî aboedîyo moaruwaiyo ra refekoate-yafandambeyu, God ai Rebekambo hoafîyundûhi yahuya, 'Amongo nîmorî ai akîdandî hoarehî mbînûnguwamboane,' mehu.

¹³ Rahurai God ai 'Sekopîmbo ngusûfo pamarîhini, nga Isombo yîboaruko-marîhini,' mehu hoafi ra Bukambe yare hoafîmayo.

¹⁴ Asu ranîmbo sîhîrî nûngumambîsefa? God aiana moai ndore ratûpurîyu-randî mambîsefiyo? Ngîrî ra-mbîsefi, nga wanî.

¹⁵ Ai Mosesîmbo yare hoafîyundowohû yahuya, 'Nindou daboe ro wandî hohoanîmonambo ahambo amboawi yahando-mboayahî ana, asu ro amboawi mbîsahandomboayahî.

Asu nindou daboe ro wandî hohoanîmonambo hîpoambo-fimboayahî ana, ro hîpoambo-ndîhinîmboayahî,' *Kisim Bek 33:19*
yahu hoafîmeindo.

¹⁶ Ranahandamboane God ai nindou dîbonayu ra nîne-moatükuni nindou ai hohoanîmoayu-ane asu rawareandî ranane ranî hohoanîmo sünguyopoanî, nga Godîndî hîpoambofe hohoanîmo ranînamboane dîbonayu.

¹⁷ Nga Bukambe hoafi ranai God ai Isip-yafe nindou bogorî Ferombo hoafîmeindo ra yare hoafîyowohû yahoya, 'Ro wandî ngînîndî ra munnguambo nindou ranaheimbo nafuindahûranî asu wandî ndûrî ranahambo munnguambo hîfî ndanîhû bokarîmbîrîhehind-amboane samboanahî. Ranîmbo-hündamboane ro sîhambo bogorîmbo-rîheanî hîningîrîheanî,' meho.

¹⁸ Asu ranîmboane sîhîrî fîfîrîhündî God ai moanî ahandî hohoanîmonambo yanggirî nindou daboe amboawi yahuhani, asu nindou daboe ahambo afîndî-afîndeimbî tükûmbîfiyu-wamboane yahuhaya ranahambo randeandanî afîndî-afîndeimbî tükûndîfimbui.

Godîndî ngînîndî hohoanîmo asu hîpoambofe hohoanîmo

¹⁹ Ranîmbo-anîmbo nindou mamî se hoafi-ndafîndîrûhî anîmboya, asu refe ana, nîmboe God ai nindou moaruwai hohoanîmoyei arîhündî ranaheimbo ai hûti-anei mambûsa? Nindou dîdai Godîndî yifîrî ranahambo daboadî hîhîrîmandîhinda?

²⁰ Nga nindou se dîdeyafî se ra Godîmbo afîndî-afîndeimbî yahurai hoafi-mandafîndoyo? Wambûrî ai nindou düdi sapo wambûrî sîmarandî ranahamboya, 'Se nîmboe wambo ndaro sîmarandî?' mambîsîyo.

²¹ Nindou düdi süra-randeimbî ranai purûkinî ra kandamündûhî moanî ahandî hohoanîmonambo purûkinî mamî ranahand-ambohündî wambûrî yimbu sündapîrîmbui. Rananîmbo asu wambûrî yimbu ra ngorû aboedî safî ahandî hohoanîreandeimbî ra rananî hoafûhî sesî ranambe raroefe ramböhünda ndonde dîgembui. Nga asu

ngorü moanî yahurî njoahurî nahurai ra moanîndühî yafîsühumî ranambe raraofe-rambohünda dîgembui.

²² Mare yahurai God ai ahandî hürütü hohoanîmo ra weindahî nafuimbo yahuhayambo asu ai munguambo nindou ahandî ngîñîndî ranahambo fîfîrîmbîrîhindamboane yahuhayambo hohoanîmoayusî. Nga asu awi ai nindou ngîñîndayundürî ranaheimbo afurî gedühî hîfandarandürî. Nga nindou ranaheimbo moaruwaimbofendürîmbo-hündambo nafîmara-mündîndürî.

²³ Asu God ai nindou munguambo ahandî hîmboamupuimbo-randeimbî ra nafuimbohündambo afurî gedühî hîfandarandürî. Nindou daboe ai hîpoamboareandürî ranaheimbo ahandî hîmboamupuimbo-randeimbî ra segudürîmbo yahumboani. Ai ahandî hîmboamupuimbo-randeimbî moatükunî ra semîndîmbohünda nafîmara-mündîndürî.

²⁴ Sîhîrî amboa, God ai sîhefîmbo dîbonîyuhü mborai mehumunî. Sudahündî ranaheimbo yangîrîpoanî, nga nindou ngorü sîrîhündî ranaheimbo kameihî mborai mehundürî.

²⁵ God ai Hoseandî Buk ranambe ai ndare hoafîyuhü yahuya, "Nindou dîdîyei wandî nendîyeipoanî, ranaheimbo ana wandî nend-anei mbîsaha-ndürîmboyahî.

Nindou daboe ro ngusüfo pefekoate-ayahî, ranaheimbo ro ngusüfo pandî-hearümboyahî.

Hosea 2:23

²⁶ Asu nîñî hîfîhündî-yei ranaheimbo hoafîyahündürühî seiya, 'Ai ana Godîndî nendîyeipoanî,' masei,

nga hîfî ranîh-anîmbo nindou ranaheimboya 'God yangîrî nûngu-randeimbî rana-handî nîmor-anei,' mbîseimboyei," *Hosea 1:10*

Hosea ra mehu.

²⁷ Asu Aisaia ai Israer ranaheimbo yare hoafîyuhü yahuya, 'Nindou Israerîhündî ai hîmonîndî gudi kîkîrî afîndî nahurai afîndîyeisî, nga asu moanî yimbu mamî yangîr-anîmbo aboedambo-ndahimboyei.

²⁸ Nga Adükari ai ngîrî afîndî hoafîndu, nga nindou munguambo hîfîhü anîboadei ranaheimbo nîmai papi-hoafîndandürîhî ahei moaruwai hohoanîmo ranîmbohünda munguna ranî takîñî tîñîrîfo dagadürîmbui,' *Aisaia 10:22-23*

mehu.

²⁹ Horombo Aisaia ranahambo amboanî yare hoafîyuhü yahuya, 'Adükari Munguambo Ngîñîndeimbî ranai sîhefî amoa mo mamî bîdîfîrî ranaheimbo hîñîngîfendürî-koatembei-mbonana, sîhîrî Sodomîhündî nahurai tüküyahundühumbo asu Gomorahündî nahurai nîmboefî,' *Aisaia 1:9*

mehu.

³⁰ Asu sîhîrî nûngumambîsefa? Ranî-moatükunî ranana ndahurai ane: Suda-yafe ndîfo sapo tîñîrîfoyoate moanî mbumundî hohoanîmo süngufemboaye ranai ana nindou mbumundî Godîndî hîmboahü tükümehîndî. Sapu mbumundî hohoanîmo ranaiyo anîhondümbofe ranî-süngu tüküfe arandî.

³¹ Nga asu Sudahündî sapo tîñîrîfoyowohü mbumundî hohoanîmo Godîndî hîmboahü semîndîmbo ahîñümbî hohoanîmo yangîrî süngufembo ranî-süngu ana moai mbumundî nindou Godîndî hîmboahü tüküyahîndî.

³² Nîmboe sapo ai anîhondümbofe hohoanîmo ranî-süngu mbumundî hohoanîmo ra semîndîmbo moai hohoanîmoyei, nga wanî. Nga ai ahei moanî ratüpurî ranî-süngu yangîrîyo mbumundî hohoanîmo ra semîndîmbo hohoanîmoayei. Nîmoei tîñarühî bemareandî ranînambo bendeiranî bübürîndei ngei pîndeimboyei.

³³ Bukambe ranahambo yare hoafîyowohüya, 'Hoerîhî, ro Saion wafuambe Serusarem njoafîhü nîmoei masîhehinî, nga ranai-anîmbo nindou ranaheimbo bendeiranî bübürîndeimboyei, nîmoei yîtîfo rananîmbo aheimbo randeiranî ai pîndeimboyei.

Nga asu nindou düdi ai ahambo anîhondümbo-arîrî ana, nindou ranai ngîrî amoañîngî-ndu,'

Aisaia 8:14; 28:16

mehu.

10

Israer ai moai Godîndî-mayo mbumundî hohoanîmo ra sahümündî

¹ Wandafî mamî, ro ngusûfoambe wandî nindou Israer ranai aboedambo-mbeahindî samboanahî hohoanîmoayahî! Ranîmboanahî ro aheimbohûnda Godîmbo dîdîbafîyahando arîhandî.

² Nga ro aheimbo ndorîhe fîfîrîhe heheamboanahî hoafayahî, ai ana awi Godîndî hohoanîmo ranî yanggîrî süngufemboanei ngusûfo pararîhindî. Nga ahei ngusûfo pefembo hohoanîmo ra anîhondû süngupoanî.

³ Aiana moai ndorîhi fîfîrîhindî God ai nindoumbo mbumund-aneî yahu hohoanîmoayu ranana, nga aiana aheipoanîmbo mbumundî tükûfe hohoanîmo-ane süngurîhi arîhündî. Ranane asu God ai nindou mbumundî hohoanîmo hînîngîmareandî ra moai sahûmündî.

⁴ Nga sîhîrî fîfîrîrîhundî, nindou anîhondûmbo-arîhorî ana, ranaheimbo ndeara Kraîs ai ahînûmbî hohoanîmo süngufe ho ra moendîmareandî. Ranîmboane asu nindou ai anîhondûmbo-arîhorî ana, ai Godîndî hîmboahû mbumund-aneî.

⁵ Moses ai nindou ahînûmbî hohoanîmo rasüngu mbumundî nindou tükûfemboayo ranahambo sürû pare masîhendî. Ai yahuya, 'Nindou düdi ai ahînûmbî hohoanîmo menjoro mungu ranî-süngure huhû rananîmbo ai yanggîrî gedûhî nüngumbui,' mehu.

⁶ Nga asu nindou ai Godîmbo anîhondûmbofîwanî asu God ai nindou ranahambo seana mbumund-anafî yahu arandî. Mbumundî tükûfe hohoanîmo ranana ndahurai-ane. Se ngîrî randîhi hohoanîmondeihîya, 'Nindou dîdai sünambe magafua?' mbîsei. Hoafî ranahandî nîmîndî ra 'Dîdai sünambe gafu Kraîs sîhefîmbo nderûmündü makuda?'

⁷ Asu se ngîrî randîhi hohoanîmondeihîya, 'Nindou dîdai hîfînî yîfambe ranambe magada?' mbîsei. Hoafî ranahandî nîmîndî ra 'Dîdai gadû honguambeahîndî Kraîs nderûmündü madûfua?'

⁸ Nga mbumundî tükûfembo hohoanîmo hoafî ra ndahurai-ane: 'Hoafî ranana akîmî sîhafî fikîm-ane, sîhafî yafambe hoearî ranîwamî engoro asu sîhafî ngusûfo ranambe.' Sapo anîhondûmbofe hohoanîmo hoafî ranane ro bokarîhehu arîhundî ra.

⁹ Se sîhafî yafambenambo weindahî yaro hoafîyafîhûya, 'Sîsas ai wandî Adûkar-ani,' safî mbura, asu sîhafî ngusûfo ranambo God sapo Sîsasîmbo yîfîhündî botîmarîrî ranahambo anîhondûmbo-arowandî ana, se aboedambo-ndafoamboyafî.

¹⁰ Nga sîhafî ngusûfoambe anîhondûmbo-rîwandanî God ai nindou mbumund-anafî yahuhaya asu sîhafî yafambe ranambo weindahî hoafîyafanî God ai aboedambo-ndeanîmbui.

¹¹ Bukambe hoafî ranai hoafîyowohû yahoya, 'Nindou düdi ahambo anîhondûmbo-arîrî ana, nindou ranai ngîrî amoanîngîndu,' meho.

¹² Suda-aneî asu Suda-yafe ndîfo rananeî ranai ngorû-poanîmbo ngorû-poanîmbo-yahîmboyeipoanî, nga nindou Godîndî hîmboahû mamî sîsîmogodî yanggîr-aneî. God aiana munguambo nindou ranahai Adûkar-ani. Asu nindou munguambo dîdîyeî ai ahamboya farîhawandûrî sei arîhündî ranahaimbo aboedî-aboedîreandûrî arandî.

¹³ Ranîmboyo Bukambe yare hoafîyowohûya, 'Munguambo nindou ai Adûkarîmboya farîhawandûrî sei hoafîyeî arîhündî ana, ai aboedambo-ndahîmboyeî,' meho.

¹⁴ Nga asu nindou ranai anîhondûmbofe-koatendeihî ana, ngîrî ahambo hoafîndahündo. Asu ai hoafî ranahambo hîmborîkoate-ndeihî ana, ngîrî ahambo anîhondûmbo-ndîhorî. Nindou ranai hoafî ra bokarî-hefekoate-ndîmondanî asu ai ngîrî hîmborîndei.

¹⁵ Asu nindou koehefepura hokoate-ayomo ana, ai ngîrî bokandîhoundî. Nga Bukambe yare hoafîyowohû yahoya, 'Nindou aboedî hoafî sahûmündî asînei ra aboedî safane,' meho.

Israer ai moai aboedî hoafî ranahambo sahûmündihî süngurîhindî

¹⁶ Nga asu Suda yimbu-mamî yanggîrî ai aboedî hoafî ranahambo sahûmündî süngurîhimboaneî. Nga Aîsaia ai yare hoafîyuhû yahuya, 'Adûkarî, nindou ai yîhoefî-mayo hoafî ra moai anîhondûmbo-rîhindî,' mehu.

¹⁷ Nga ranî-moatükunî ra ndahurai-ane: aboedî hoafî ra hîmborîyeihîyeî asu anîhondûmbofe tükûmefeyo. Asu Kraîs ranahambo hoafî bokarîhefembo aboedî hoafî ra hîmborîyeihaneî.

¹⁸ Nga asu haponda ro düdueheandî, Anîhondüyo Suda ai Godîndî hoafî ra hîmborîkoate-mayeî? Wanî. Hoafî ra ai anîhondû hîmborîmayeisî. Nga Bukambe yare hoafîyowohû yahoya,

'Mungu-moatükunî God ai nafîmarandî ranahandî hoafî ra munguambo hîfî ranîhû ho tükûmefeyo,

ahai hoafî munguambo hîfî kaiyowohû ho tükûmefeyo,'

Buk Song 19:4

meho.

¹⁹ Asúkaiya ro düdueheandí, Awi Israer ai moai fifirihindíyo? Ai fifirimarihindí. God ai Mosesindí süngure hoafiyuhú yahuya,

'Ro Suda-yafe ndífo ai mamí raníni-poedíyefípoani ranaheimbo fandíheheirani, asu Israer se ngusúfoambe moaruwai-ndeimboyei.

Ro Suda-yafe ndífo ai fifirífekeate-yeimbí ranaheimbo fandíhehe-andürani, asu Israer se ngusúfoambe ngínindí-ndeimboyei,'

Io 32:21

mehu.

²⁰ Asu süngunambo Aisaia ana ai moai hoafímbo yíhímboyu, nga God ai ahandí süngure yare hoafiyuhú yahuya,

'Nindou wambo kokoendírikoate-mayei raniyei wambo hoeimarihindíri.

Roana nindou wambo hohoanímoyokoate-mayei ranaheimbo sowahí weindahí tükúmeheandí,'

Aisaia 65:1

mehu.

²¹ Nga asu Israerímbo ai yare hoafiyuhú yahuya,

'Ro nímbí-nímbísi nindou hoafí mbahírihe-hindeimbí asu hímboríkoate-yeimbí

ranaheimbo wandí warí kíkíhíriha-míndíndürí aríhandí ai-babídí aboedí-aboedífembohúnda,'

65:2

Aisaia

mehu.

11

God ai Israer bídifírambo hípoambo-mareandürí

¹ Ranímboanahí asu ro rarihe düdueheandí nda, Asu God ai ahandí nindou Sudahündí munguambo daboadanambo-mbareandüríyo asu wanímbeiyó? Waní! Ro Por amboaní Sudahünd-anahí. Ro Abrahamíndí ahuir-anahí asu Bensaminíndí srambeahínd-anahí.

² God ai ahandí nendí Sudahündí tükúfekeate-yeiambeahí fifireandürühí wand-aneí mehu ranaheimbo ana moai daboadanambo-reandürí, nga waní. Asu se hoafí Eraisa ai Sudambo papi-hoafírandürühí yare Godímbo dídíbafímefiyu ra fifiríhindai? Ai Godímbo yare dídíbafíndowohú yahuya,

³ 'Adükari, aiyomo nindou síhafí hoafí hoafiyomo-rundeimbí ahamumbo mungu hífokoamarúpuri. Asu ai síhambo sesí síhefe dídíbafíferambo fondí ra bírímafoarundí. Nga ro mamí yangír-anahí anímboahí. Asu ai wambo hífokoefendírimbo mehomo,' mehu.

⁴ Nga asu God ai ahambo asúkaiyu nüngure símborí hoafiyúnda? Ai hoafiyundühí yahuya, 'Ro 7,000 nindou wandambofimbí sahapurímíndí anímboahí ai tíkai god Ber ahambo yirí yimbu pusífekeate-mayei,' mehu.

⁵ Rahurai-ane hapondaní amboaní nindou yimbu-mamí God ai ahandí moaní hípoambofe ranambo díbonímayuwa aníboadei.

⁶ God ai aheimbo moaní hípoamboreandürühí díbonímáyundürí, nga ai níne ratúpuri-mayei ranímbohúnda díboníyu-ndürímboyupoaní. Nga nindou ranai raní ratúpuriyeianí God ai díboní-mbeyundürí-mbonana, asu ngírí moaní hípoambofe ra moaní hípoambofe hondú tükúfeyo.

⁷ Asu ranímbo-húnda síhírí nüngumambísefa? Raní-moatükuní ranahambo Israer ai hütí kokomaríhündí ra asu ai moai sahümündí. Nga nindou bídífirí God ai díbonímáyundürí ranai yangíríyei raní-moatükuní ra masahümündí, nga asu bídífirí ranai hímbotühüfo papímareandürí Baibor yare hoafímáyo nou.

⁸ Ai yare hoafíyowohú yahoya,

'God ai aheimbo ramareandúra moai ngusúfoambe hohoanímo puríhümündí.

Asu ahei hímboarínambo ngírí hoeindíhindí

asu ahei hímboríndeimbo ngírí hímboríndeí,

nga yare níngo hombo hapondanambe tükúfeyo,'

Io 29:4; Aisaia 29:10

mehu.

⁹ Defít ai hoafiyuhú yahuya,

'Nindou aiana sesesí-ndeianí kiní tífíngambe ahaneí nou mbíhaneia asahí.

Asu ahei hohoanímo moaruwai raní-süngumbo nímoefihí pímbeyeia asahí.

¹⁰ Ahei hímboarí amboaní díkíreandüríhímbo asu ai hoeifekeate-mbeyei-amboane.

Asu se aheimbo daboahamíndí pupurúgurihi hehí yahurai koadürúmbo-koadürúmbo raríhi mbínimboeia samboanahí,'

Buk Song 69:22-23

mehu.

God ai Suda-yafe ndífo masemündündürí

¹¹ Ranimboane asu ro haponda düdueheandî nda, Sapo Suda ai bübürimaye peyehü munğuna moaruwaimbo-reandürimboyo? Ai ra wanana! Nga sapo ai moaruwai hohoanimo-mayeiamboyo asu God ai Suda-yafe ndifo ranaheimbo ngusüfoambe garibimbirihindür-amboane yahuhayamboyo ahei ndifo ranaheimbo aboedambo-mareandürî.

¹² Suda ai moaruwai hohoanimo süngu-marihündamboyo asu God ai nindou munğambo ranaheimbo didiboado-mareandürî. Ai Godimbo daboadanambo-marioramboyo asu God ai ahei ndifo ranaheimbo mafarihendürî. Ranimboane asu munğambo Suda ai God sowana asukai gugurindahindani animbo nindou munğu ai aboedî hamindî hondü nîmandeimboyei.

¹³ Suda-yafe ndifo siheimbo haponda ro hoafehandürî nda. Siheimbohünda God ai wambo ahandî hoafi sahamindî harihandimbî kamafoareandîrî. Ranimboanahî asu ro ndani ratüpuri nda ranahambo boriyahühî yifrayahî.

¹⁴ Rananimbo asu wandî nendî ranai God ahei ndifo afarihendürî ra hoeindihindühimbo ranimbo ngusüfoambe garibindihimboyei. Rananimbo asu ro bidifirambo fandihairani asu ai Ape sowana ngeiani aboedambo-ndearümbui.

¹⁵ God ai Sudambo daboadanambo-mareandürî asu ahei ndifo ranaheimbo ngunindimbo-mareandürî. God ai Sudambo asukai asemündündürî ana, ra nüngumandîfea? Ai nindou yifihündî botefeyo nahurai-ane!

¹⁶ Bret mamî ranahandambo bidifirî kemündî Godimbo asayo ana, asu bret yipoate munğa ra ahandî yanggir-anendo. Asu nîmî aharî mamî ranahandî ahambo asegodo ana, asu düdüdü ranamboani ahandî yanggir-anendo.

¹⁷ Orif nîmî hififehündî ranahandambo düdüdü bidifirî ai titaboarî-hendühîyo asu nîmambeahîndî orif nîmî düdüdü ranai ranifihî papîmareandî. Suda-yafe ndifo seana nîmambeahîndî orif nîmî nahurai-aneî. Ranane asu haponda se aboedî emündü momoriyeihî Sudayeimbo-yanggirî nîngombo hohoanimo ra hoe nahurai asahümüdü.

¹⁸ Ranimbo-hündambo-animbo asu Suda orif düdüdü nou titaboarî-mefoehindî ranaheimbo se yiboaruko-ndihindürimboyei. Nüngundahi borîmandeia? Seana moanî düdüdü yanggir-aneî, nga seana nîmî aharî ranahambo tüpürîhindhî-yepoanî. Nga nîmî aharî ranane siheimbo tüpareandürî.

¹⁹ Nga seanimbo hoafindeihîya, Yinî, nga sapo düdüdü ranai titaboarî-foarîndühîyo asu yihoeimbo ranî fondühimbo fondî hîningîmareamun-ane, mbîsei.

²⁰ Yinî, ranana anihond-ane. Ai titaboarî-mefoehindî ra Godimbo anihondümbofekoate-wamboyei ramehindî, nga asu seana ranihî rarihi animboei ra anihondümborîhi hehimbo-wamboyei ahei fondühî animboei. Nga asu se ranahambo afîndî-afîndeihî siheiharimbo borîndeimboyei, nga awi yihîmbondeî.

²¹ Suda ai düdüdü hond-aneî, nga God ai aheimbo moai nîmindühî hîningîrearü, nga titaboarî-mafoareandî. Nga se hîbadîhündî. Se düdüdü hondüyeipoanî, nga God ai siheimbo amboani nîmindühî ygîrî hîningîndearü, nga titaboarî-boadeandürimbuî.

²² Godîndî hîpoambo hohoanimo asu ngînîndî hohoanimo ra sihîrî dîboadondîhu fîfirîndîhumboane. Nindou ahandî hoafi hîmborîyeisî, nga hîningîmarîhindî ranaheimbo ngînîndî-ndarümbui. Nga asu se Suda-yafe ndifo ahandî hîpoambofe hohoanimo ranî-süngu ahei ana, asu ai siheimbo hîpoambo-ndearümbui. Nga se-amboanî ahandî hohoanimo ranî-süngu hokoate-ayeî ana, randîhi titaboarî-boegimboyei.

²³ Suda ai anihondümborîhindî ana, God ai asukai aheimbo nîmindîhü papîndearümbui. God ai yifirayü ana, asukai aheimbo koadürü nîmindîhü papînde hîningî-ndeandürimbuî.

²⁴ Suda-yafe ndifo se-amboanî nîmambeahîndî orif düdüdü-aneisî, nga asu aboedî orif nîmindî ranifihî papîrimboaneî, nga ranahandî hondüyoanî. Suda-aneî ai hififehündî orif nîmindî hond-ayeî. Ranimboane asu aheimbo ana God ai düdüdü hondü titaboarî-mefoendî ra semündü asukaiyu koadürü nîmindî hondühî papîpareandürî ana, ai asukai aboedî hamîndî ranifihî penîboadeimboyei.

God ai nindou munğambo hîpoamboareandürî

²⁵ Wandafî mamî, dîbohîndî hoafi ranimboanahî se fîfirîmbîrîhinda sahehea. Se siheiharî randîhi hohoanîmondeihî hoafîndeihîya, 'Roana fîfirîhu hohoanîmoyefeimb-aneî,' mbîseimboyei saheeamboanahî. Hoafi nda yahurai-ane, Israer bidifirî ana hoafi hîmborîkoate-yeimb-aneî. Ranî hohoanîmo ranana ahei ngusüfoambe nîmandündürî ngogîngombo asu Suda-yafe ndifo nüngunümbîyei God ai dîbonîmayundürî ranai fondî ra simongorî-ndamîndîmboe.

²⁶ Ranî süngumbo-animbo God ai Israer aheimbo aboedambo-ndearümbui. Buk Baibor ai yare hoafiyowohü yahoya,

'Aboedambore-randeimbi ai Serusarem-nipoedi kudü Sekopindi ahuiri Suda ranahe-
imbo randeandüran,

ahei Godimbo hohoanimo-koate hohoanimo h+n+ngindihimboyei.

²⁷ Rananimbo ro ahei hohoanimo moaruwai ra gogorindi-heheandüh
rani-simboan-animbo ai-babidi hoafi femindi s'hefe ra randihea-mboyah,' *Aisaia*
59:20-21

meho.

²⁸ Nga Suda ai aboedi hoafi himborikoate-mayei ranimboane asu God ai Suda-yafe ndifo
s'heimbo fehefemböhündambo hohoanimomayu raniyo asu Suda ai ahandi hürütimb-
anei. Nga God ai Sudambo d'bonimendüri ranimboane asu ai ahandi horombo
hoafimareandi Suda-yafe amoaombo ranahamumbo hohoanimoyuhü aheimbo ngusüfo
pareandüri arandi.

²⁹ Nga asu nindou God ai aheimbo aboedi moatükunü masagadüri asu d'bonimendüri
ranaheimbo ngiri hohoanimo ngorü-süngundeandi, nga wanü.

³⁰ Horombo se Godindi hoafi himborikoate-mayei, nga hapoana God ai s'heimbo
hipoamboareandüri. Suda ai Godindi hoafi himborikoate-mayei ranimbo-hündambo.

³¹ Asu hapoana God ai s'heimbo hipoambo-mareandüri ranimboane asu Suda ai
Godindi hoafi himborikoate-mayei. Rani-moatükunü tüküme Feyondüri ra God ai aheimbo
hipoambofe-ndürimbo-hündamboyo.

³² God ai nindou munjuambo aheimbo hipoambofe-ndürimbo yahuhaya raniyo
asu nindou munjuambo ahei himborikoate hohoanimo rani na bobohiramündüri
h+n+ngimarearü.

God adükar-ani mbiseiamboane

³³ Godindi ngasündeandeimbi hohoanimo ra adükarü hamind-ane!

Ahandi aboedi hohoanimo asu f'firife ra hoandari saf-ane!

Nindou didai ahandi hohoanimoyuhü hoafayu ra f'firinde hoafimanda?

Asu didai Godindi nafi munjuambo ra f'firimandea?

Godindi hoafi hoafiyohü yahoya,

³⁴ 'Didi Adükarindi hohoanimoambe amaro ra f'freamboayua?

Didi nindou ai ahambo ratüpurimbo rasünguro rasünguro-meyundoa?

³⁵ Nindou düdi Godimbo nini-moatükunüyo masagado,
asüka ai süngunambo ahambo h'hirife segodimbo-hündambo?' *Aisaia 40:13*
meho.

³⁶ Munju-moatükunü ra God ai ahandi hoari nafi marand-ane asu ahandi
nginindnamboane aningo asu ahand-ane. Munjuambo si Godimbo adükar-ani
mbiseiamboane. Nga anihond-ane.

12

S'hefi fi ra Godimbo ndahundimboane

¹ Wandafi mamü, Godindi-mayo hipoambofe hohoanimo adükarü ranimbo-
hündamboane ro s'heimbo hoafehandüri nda. S'hefi fi yanggiri n'ngooambe ra se moani
Godimbo ndahündo ahambo sesü as'hefeyo nou. Se ahandi yanggiri-ndeian-animbo
asu God ai ranimbo h'hirifi-h'hirif'ndümbui. Se randihindüh-animbo wudipoapond'hi
Godimbo hohoanimondahündo.

² Se h'fif ndanihündambo hohoanimo süngund'himboyei, nga s'hefi hohoanimoambe
simbori hohoanimo süngund'hindi. Rananimbo God ai hohoanimoayu ra se ndond'hi
f'f'ind'hi mbund'hi rasüngund'himboyei. Nini-moatükunü ai aboedayo asu n'ne ai
yifrayu asu n'ne ai aboedi ndorihoeimbi hamindi hondayo ra se f'f'ind'himboyei.

God ai s'hefimbo hohoanimo moani masendi ranambo ratüpur'ndefimboane

³ Nga God ai wambo ahandi-mayo moani hipoambofe hohoanimo masendi ranimbo
munjuambo s'heimbo ro bid'firi hoafi hoafinda samboanahi. Se s'heihoiari s'hefi fi
ranahambo yanggiri afindi hohoanimo-ndeimboyei, nga wanü. Nga God ai s'heimbo
anihondümböfe hohoanimo masagadüri rani simonjorühü safi s'hefi fi ranahambo
ndond'hi hohoanimondei.

⁴ S'hirü ana fi mamani ranifihü afindi moatükunü ngorü-poani ngorü-poani fi ra
hifoareamboane. Ranane asu ngorü-poani ngorü-poanimbo fi ranai ahandi ngorü-poani
ngorü-poanimbo ratüpurü mbenjori.

⁵ Rahurai-mayowamboane asu s'hirü nindou afind-ane'fisi, nga asu Sisas Kraisindi
finambo ana s'hirü fi mamü rananefi. Ranimboane asu s'hirü ana nindou ngorü-ngorü ra
s'hirü mamü wandafi mamü yanggiri-ane'fi fi mamü ranifihü.

⁶ God ai s'hefimo moani hipoambo-reamunühüyu asu ai nindou mamami s'hefimo rani-poanimo rani-poanimo f'firife moani masemuni. Godindi hoafi hoafimbohünda nindoubo ratupuri ra segodoa asemüdu ana, sapo anihondümbofe hohoanimo ai asemüdu rani-sungu animbo hoafendomboane.

⁷ Düdi ai farihefembo ratupuri ra asemüdu ana, ai ndonde mbifari-hendamboane. Asu yamundi fembo ratupuri ra asemüdu ana, ndonde yamundi-mbireandamboane.

⁸ Nindou mamai ai ngusüfoambe kiki-mofoefendürimbo ratupuri ra asemüdu ana, asu ngusüfoambe kiki-mo-mbifoareandüramboane. Nindou düdi ai nini-moatükuni napoyo masihendi ra nindou bodimondambo yibobofe saimbo ratupuri asemüdu ana, ai afindi saimbo nimbonindu. Nindou düdi bogorimbofe ni ngombo ratupuri ra asemüdu ana, ai ratupuri ra tiririfo-mbiyuwamboane. Düdi ai hipoambofe ratupuri asemüdu ana, ai moani hihifi-hihifinambo nindou ngorumbo mbifari-heiramboane.

Wandafi mamimbo aboedi hohoanimoyondo hohoanimo

⁹ Nindou ngorumbo anihondumbo ngusüfo pandhindi. N'ne-moatükuni moaruwai-ayo ranahambo yiboaruko-ndihindi. N'ne-moatükuni aboedayo ranahambo kikihi-safindi hüdüdi.

¹⁰ Se munguambo simbori hohoanimurindei se s'hei fikiminindimbo hohoanimoaye nou. Asu nindou amuri ranaheimbo wambo ngasündhi-ndireimbane mbisei hohoanimondei.

¹¹ Afindi tinambombu ratupurimbo hohoanimondei, nga asu se yiboaruko-yiboarukondeimboyei. Se ratupuraye ra Adükarimbohünda ratupurindei.

¹² Se Adükarimbo anihondumbo-ndithorühi hibadithorühi hihifi-hihifindei. Tiririfo siheimbo tükündifeyoani se afurindihindühi n'mandei. N'mbi-n'mbisi se Adükarimbo didibafindahi ndihüdi.

¹³ S'hei anihondumbo-rihindeimbi wandafi mamai ai napo mbonimbo-ndihüdüdian se aheimbo s'hei-mayo ndahündüri. Asu ndifo nindou tükündahindan'wan' aheimbo amboani worinndihündüri.

¹⁴ Nindou siheimbo moaruwaimbo-arihindüri ranahaimbo God ai aboedi-aboedi-mbireandüramboane mbisei hehi didibafi-ndahindüri. Godimboya aheimbo didiboado-mbireandüramboane mbisei, nga ngiri se Godimboya aheimbo moaruwaimbondowandüri mbisei.

¹⁵ Nindou hihifi-hihifaye rani-babidi hihifi-hihifimbeyei-amboane, asu nindou aranaye rani-babidimbo amboani aranimbeyei-amboane.

¹⁶ S'hei wandafi mamai rani-babidi wudiwudindahindi. Se ngiri aboedi nindou yanggiri hohoanimondei wudindihindüri, nga se nindou moaruwai rani-babidi nimboei. Asu se s'hei fimbo hohoanimondeihi ro firirheandeimb-anahi mbiseimboei.

¹⁷ Nindou ngori ai siheimbo moaruwai-moaruwaimbo-ndihindürani, asu se simbori aheimbo moaruwaimbo-ndihindürimboyei, nga yowan. N'ne hohoanimo nindou ai aboed-ane ase ana, se rani yanggiri-animbo randihindi.

¹⁸ Se munguambo nindou-babidi aboedi n'marimbohüdambo naf kokondihüdi.

¹⁹ Wand wandafi, nindou ai siheimbo moaruwaimbo-ndihindürani asu se s'heihorari rani-moatükuni ranahambo simbori hihirindihirandihimboyei. Nga moani randihi hin'ngindihindan' God ai aheimbo nginndi-mbirandürimboane. Bukambe yare hoafiyowohü yahoya,

'Nindou ngorumbo hihirife moaruwaimbofe ranana wandi ratupur-ane.

Wand'hoar-animbo ro aheimbo simbori moaruwaimbo-ndihearümboyah,' *Io 32:35* mehu Adükari ai.

²⁰ Nga asu, Bukambe yare hoafiyowohü yahoya,

'Nindou sihambo hürütüranini-randeimbi ranai wembomboduan, ahambo sesi dabado,

asu amindan'ngombo-nduan, hoe dabado.

Se ahambo randoworan' ana, ai sihambo ramareanin' ranimbo asu ai amoan'ngi-ndümbui,' *Sindaun 25:21-22*

meho.

²¹ Moaruwai hohoanimo ai ngiri sihambo ngasüdeanini haya hifinambondeanini. Nga se aboedi hohoanimo rani-sungundowandühi ratupurindafan-animbo asu se moaruwai hohoanimo ranahambo hifinambondowamboyafi.

¹ Nindou munguambo gafmani-yomondi hoareh-animbo n'ngomboane. Nga moai gafman ai aimbo hoang'uru tüküyafundi, nga God'indi hoafi süngu ahandi war'hünd-anemo. Munguambo gafman ra God ai kafoare h'in'ngimareapur-anemo.

² Ran'imbo-hündamboane nindou ai gafmani-yomondi hoafi mbah'rar'hehind' ra asu God'indi hoafi kameih-ane mbah'rar'hehind'. Ran'imbo wamboane asu ai t'ñir'fo ndahümündimboyei.

³ Gafman ai nindou aboedi hohoanimo ratüpur' rawar'hindi aheimbo refendür'imboyoponi, nga nindou düdi ai moaruwai hohoanimoayu ranahambo refembo-hündamboanemo an'ngomo. Gafman'imbo y'h'imboombo se moeimboyafi? Refe ana, se moani aboedi ratüpur' rani yang'r-an'imbo süngundowandan' asu ai s'hambo aboed-anafi mbisi'mo hoaf'ind'imboemo.

⁴ Gafman aiana God'indi ratüpur'iyomo-rundeimb-anemo se aboedi mb'inimbafa y-homo houmbo an'ngomo. Nga asu se moaruwai ratüpur' randowandühi ranan'imbo se y'h'imbondafi ranahambo. Nga aiana moai moani ng'inindi moatükun' ra semüdu. Aiana God kafoare h'in'ngimareandi wambo asu ai God'indi-mayo ng'inindi nindou moaruwai-mbofe hohoanimo ra semüdümboni nindou ai moaruwai hohoanimoaye aheimbo moaruwaimbo-fendür'imbohünda.

⁵ Ran'imbo-hündambo-an'imbo asu se gafman'indi hoarehi n'imboei. Asu rani-moatükun' sünguefeyo ra moaruwai-mbofe ranahambohünda y'h'imboombo yang'r'iyoponi, nga gafman-yomondi hoarehi n'ng'o ra aboedi hohoanimo süngufeyane.

⁶ Ran'imbo-hündamboane asu se gafman'imbo takis pir'hi ar'hündi. Gafman aiana God'indi ratüpur' ratüpur'iyomondühi rananemo asu ai rani ratüpur' rani yang'r' hifand'ru arundi.

⁷ Gafman nindou ranahamumbo n'ni-moatükun'yo segodür'imboaye ana, aheimbo moani rani-moatükun' ra dagadür'. Gafman ai n'ni-moatükun' takis'mboyo hoaf'indimondan', se ahamumbo ndehindi. Asu bogor' nindou ranahandi hoareh'ndeihi asu ahambo ah'in'ndei. Asu nindou ndür' adükärümb' ranahambo ndür' adükärümb-animb'sei hohoanimondei.

S'imbor' ngusüfo pefembo hohoanimo

⁸ Se nindou ngoründi-mayo n'ni-moatükun' ndowand'fi mbunda simbor' saimbo-mayo ra h'ng'indowanda gedühi n'ngomboe, nga yowani. Se sapo simbor' ngusüfo pefe hohoanimo rani yang'r-an'imbo süngund'hindi. Nindou düdi ai ngorümb' ngusüfo parareandi ana, ai munguambo ah'nümb' hohoanimo menjoro ra süngureandeimbi nindou-ani.

⁹ Moses'indi ah'nümb' hohoanimo ranai yare hoafiyowohü yahoya, 'N'imorehi nindowenih-yafe hohoanimo moaruwaimbo-feponi. Nindou h'fokoepepöni. Hümbohün'poani. Nindou ngoründi napo hohoan'ifepöni,' meho. Mungu rani ah'nümb' hohoanimo ranane asu amur' munguambo enjoro ranane munguambo mamambere haya n'im'indi hoafi ra yare hoafiyowohü yahoya, 'Se nindou amurambo ngusüfo pandowand' se s'hafi fimbo ngusüfo pararowand' nou,' meho.

¹⁰ Nindou düdi ai nindou ngorümb' ngusüfo pararir' ana, ai ng'r' ahambo moaruwaimbo-ndir'. Ran'imboane nindou ai ngorümb' ngusüfo pararir' ana, asu ai ah'nümb' hohoanimo hondü munguambo ra süngurandühi-ani.

S'hir' moani mbumundi hahabodefomboane

¹¹ Se f'fir'himboane haponda n'ni siyo s'hir' an'imboef' rani'mboane se rani hohoanimo süngund'hindi. Ndeara rani si ra se mapoei-ane, nga hapondan-ana se bot'ndahindi. Horombo s'hir' God'indi hoafi an'hondümb' r'ihundeimbi nindou n'imboef'imbo God ai s'hef'imbo aboedi'reamuneimbi-mayu rani si ra ak'im'yo, nga hapondan' ana ndeara ak'im' safi tükufembo yang'r-ane.

¹² N'imbi ai ndeara munguambo yang'r'iyowohü asu si ai ndeara ak'im' simbo yahom-boane. Nimboköan'indi ratüpur' ra h'in'ng'ifemboane, nga asu s'ir'hündi yifiar' napo ra ndahum'ndefo-mboane.

¹³ Nindou s'ir'hü aboedi an'nggu nou s'hir' n'imboefomboane. S'hir' mam'kar' hohoanimo moyo wak'ife asu bia s'im'ndi hefe mam'kar' hohoanimo moyo wak'ifepöni. N'imorehi s'is'himoyoy wak'ife asu moaruwai hohoanimo moyo wak'ifepöni. Wat'koafi hoaf'yo asu nindou ngorümb' ngusüfoambe moaruwaimbo-fepöni.

¹⁴ Nga se Sisas Kraisisimbo yang'r-an'imbo yifiar' n'im'nehoar'imbo-nd'hor' s'heifih' güd'hor'. Nga s'hei horombod'id' moaruwai hohoanimo ngusüfoambe amaro ranahambo süngund'himboyei.

14

Wandafindandi hohoanimo ra sihiri yibobo-ndihumboyefi, nga wani

¹ Nindou mamî ai Godimbo anihondümborirani asu ahandî anihondümbofe ra kehurindoani ana, asu se ahambo Godindî nendî sihei mbusümo ndahorimindei ngei. Asu ai nîne hohoanimoayu ranahambo simborî wataporimbo-ndühimboyefi.

² Nindou mamî ai ahandî anihondümbofe hohoanimo nginindî sünguareandî ana, ai munjuambo sesi ra sesühani, nga asu nindou ngorü ai ahandî anihondümbofe ra kehurayo ana, ai ngirî safî aboedî dedu, nga wandümo yanggirî sesühani.

³ Nindou ai munjuambo sesi sesü-randeimbi ana, asu nindou moanî wandümo yanggirî sesümbi-mayu ranahambo yowanî moaruwai hohoanimo-yondopoani. Asu nindou wandümo yanggirî sesü-randeimbi ranai nindou munju-moatükunî sesümbi-mayu ranahamboya, aiana moaruwai hohoanimo-yu-randeimb-ani yahopoani. God ai nindou ranahambo amboanî serümündümboani mbohünda.

⁴ Nindou se didiyafî, asu se nindou ngoründî ratüpurîyu-randeimbi nindoumbo yiboboarîwora? Nindou sapo ahambo hifandarandî ai-animbo ahandî ratüpurî ra aboedîmbayo wanîmbayo mbüsü yibobondeambui. Nga asu ratüpurîyu-randeimbi ahandî ratüpurî aboedî ngomboe nîmboe sapo Adükarî ai ahambo nginîrümündü nüngumbo wambo.

⁵ Nindou mamî aiananiya mamî si ranana ai adükarî hamîndîyo haya amurî si aho ranahambo ngasündeamboane yahuhani. Nga asu nindou ngorü aiananiya munjuambo si aho ra simogod-ane yahuhani. Nindou mamamî se siheihorî ngusüfoambe hohoanîmondeî hoendîhindüh-animbo hohoanîmondeî.

⁶ Nindou düdi ai mamî si ra adükarî si-ane yahuhî ana, ai Adükarîmbo yanggirî hohoanimo-yundowohani. Asu nindou düdi ai munjuambo sesi sesü arandî ra ai Adükarîmbo hohoanimo-yuhani asesu. Rani sesi ra Godimbo hihîfirîrîrî mburamboani asesu. Asu nindou düdi ai munjuambo sesi wehayu ra Adükarîmbo hohoanimo-yundowohani wehayu. Asu ai amboanî Godimbo hihîfirîrîrîhîhî.

⁷ Nindou mamamî sihirî moai sihefî hohoanîmonambo yanggirî nîmboefî. Asu mamamî sihirî moai sihefîpoanîmbo hohoanîmonambo yanggirî yifîyefî rîhundî.

⁸ Sihirî yanggirî anîmboefî ra Adükarîmbo hohoanimo-yefühaneffî. Asu sihirî yifayefî ra Adükarîmbo hohoanimo-yefühî yifayefî. Sihirî nîmboefühîndowanî asu yifîndefühîndowanî ra moanî sihirî Adükarîndî yanggirî hamînd-aneffî.

⁹ Ranahambo sünguyo nindou yanggirî anîmboei-aneî asu yifîmayei-aneî ahei Adükarîmbofe nîngombo-hündamboyu Sisas amboanî yifîyu mbura asu honguambeahîndî yanggirî botîmefîyu.

¹⁰ Asu se, nîmboe sihafî wandafîndandî hohoanimo ranîmbo yiboboarîwora? Asu se, nîmboe sihafî wandafîndambo yiboaruko-arowora? Sihirî ranahambo fîfirîndîhumboane, nga munjuambo sihirî Godindî hîmboahü nîmboemboyefî ai sihefîmbo yibobofe-munîmbohünda.

¹¹ Bukambe hoafi ra yahoya,

Adükarî ai yahuya, 'Ro yanggirî nîmboambo dabareheandî

nindou munjuambo ranai wambo yirüyîmbu pusîndühi-ndîhumboyefî

asu nindou munjuambo ahei yafambenambo weindahî hoafîndahündürühî God
Adükar-ani mbîseimboyefî,' *Aisaia 45:23*

mehu.

¹² Ranîmbo-hündambo-anîmbo asu munjuambo sihirî sünguna Godindî hîmboahü sihirî nîne ratüpurî ratüpurîmayefî ranahambo hoafînda-hundîmboyefî.

¹³ Ranîmbo-hündambo-anîmbo asu wandafî-babîdî simborî yiboboferüpoanî, nga rühîsafî hînîngîfemboane. Nga sihirî ngorü hohoanimo süngundîhumboane. Sapo sihirî mamî moatükunî refeyoanî ana, wandafî ai bübüründühî moaruwai hohoanimo süngundîfimbui rani hohoanimo ana hînîngîfemboane.

¹⁴ Ro Adükarî dîbo-anahî, nga ranîmboanahî ranî-moatükunî ra ro fîfirîheamboanahî. Moai nînî sesi ai ahandîhoarî moaruwaiyo. Nindou ai rani-moatükunî ra moaruwai-ane ehu ana, moanî ai ahambo moaruwai-ane.

¹⁵ Ra ai yahurai-ane. Se nînî-moatükunîyo sowasîfanî ranîmbo-hünda sihafî wandafî ai hoeireanînhî afîndî hohoanimoayu ana, asu se ahambo moai hohoanîmoyafî. Sisas nindou ranahambohünda yifîmayuane, nga asu sihafî sesi hohoanimo ranambo se nindou ra moaruwaimbo-ndîworîmboyafî.

¹⁶ Se mamî moatükunî ranahambo aboed-ane asafî ana, se hîbadambo. Sihafî hohoanîmonambo yanggirîpo, nga moaruwai-ane mbîseimboyefî.

¹⁷ Sesi, sesi asu hoe si+mi+ndi hohoanimo ranana God ngi+ni+ndi hi+fandarandi ranahandi ni+mi+ndi+yopoani, nga wani. Nga God ngi+ni+ndi hi+fandarandi rani ni+mi+ndi hohoanimo-ane nda. Mbumundi hohoanimo, ngusifo afuri+fi+mbi hohoanimo, asu Yifiafi Aboedi+ndi hi+hi+fi-hi+hi+fi hohoanimo ra.

¹⁸ Nindou ai Sisas Kraisi+ndi ratupuri+mbi yangiri rani hohoanimo sungu anungu ana, God ai ahambo hi+hi+fi-hi+hi+fi+ndowandi asu nindou amuri ai-amboani+ya ai nindou aboed-ani mbisahundomboyei.

¹⁹ Rani+mbi-hundambo-animbo asu munguambo ai sihefi+mbi mamambefemuni hohoanimo asu wandafi mamai+yei hohoanimo ngi+nem+indunduri rani yangiri+ndi+humbokane.

²⁰ Se sesi ranahambo yangiri hohoanimondeih+ asu God ai ni+ne-moatukuni ramareandi ranahambo moaruwaimbo-ndi+himboyei. Mungu sesi moatukuni ranana aboed-ane. Nga asu se ni+ne sesi sowasi+fan+ nindou ngoru ai ranahambo ahandi fimbo moaruwai-ane yahu mbura asesu ana, ai moaruwai hohoanimo+yuhani asu ranan+mbi se-amboani moaruwai hohoanimo-yafuhana+fi.

²¹ Asu se ni+ni+hondi sowasi+fi, bia si+mi+ndi+fi, asu amuri moatukuni aho ra rarowandi rani+mbi si+hafi wandafi ranai hohoanimo moaruwai hohoanimonduan+ ana, asu se rani+moatukuni ra hi+ni+ngi+ndowandi. Ranane aboedayo.

²² Se ni+ne hohoanimo an+hondumbo-arowandi ranan+mbi God-di+bo se yangiri hohoanimondafi kiki+hi+ndowandi. Nindou ai moani ahandi+hoari mam+ moatukuni+mbi aboed-ane yahu hohoanimo+ayu ana, ra aboed-ane. Asu rani hohoanimo ranai ahandi fi ranahambo papi+hoafi+koate-ndoani ana, asu ai hi+hi+fi-hi+hi+fi+mbiyu-wamboane!

²³ Nga asu nindou ranai yimbu hohoanimo sungu sesi ra asesu ana, ai ra ahambo moaruwai-ane sapo ai ni+ne sesi ranahambo moaruwai-ane yahuhaya asesu rani+mbi-hunda. Nindou ai hohoanimo mam+ ranahambo aboed-ane yahu an+hondumbofekoateyu randuhi yare arandi ana, asu ai moaruwai hohoanimo-yumboani.

15

Kraisi+ndi hohoanimo yangiri+si+hi+ri+si+ngundi+humbokane

¹ Nindou dudi+ndi didi+yefi an+hondumbofe hohoanimo ngi+ni+ndi sahumundefeimbi si+hi+ri nindou dudi ai an+hondumbofe kehuri arandi ranahambo far+hefi+mbokane ngi+ni+ndi ni+ngombohunda. Nga sihefi+mbi yangiri+ndi hohoanimo+pooani.

² Si+hi+ri mamam+ nindou sihefi wandafi ranaheimbo aboedi ni+ngombohunda didi+boado-ndi+hundurani ai hi+hi+fi-hi+hi+fi+ndeimboyei. Ranan+mbi asu ai ngi+ni+ndi ni+mboeimbo an+hondumbo-ndi+himboyei.

³ Nga Sisas Kraisi ana ai moai ahandi fimbo yangiri hohoanimo+yoyu. Nga asu ai ramefiyu ra, Bukambe hoafi+mayo nou, 'Ape, nindou si+hambo moaruwaimbo-mari+hin+ni hoafi ra si+ni wambo gabudi+mafoareandi+ri,' mehu.

⁴ Munguambo hoafi horombo Bukambe suru papi+marandi ra sihefi+mbi yamundi+fe-muni+mbohundamboyo suru papi+marandi. Rani hoafi ra sihefi+mbi ngusifo+ambe ngi+ni+ram+ndi+muni asu afuri+hemuna an+hondumbondi+hu hi+mbondefuhi ni+mboeimboyefi. Rani+mbokane asu si+hi+ri an+hondumbo-ndi+hunduh+ni+mboeimboyefi.

⁵ God ai ngusifo+ambe ngi+nem+indimbo asu afuri+fe ni+ngombo hohoanimo ra sai arandi ai siheimbo mbifari+hendur-ambokane ranan+mbi asu se Sisas Kraisi+mbi sunguri+hi ari+hundi, sihei mbusumo mam+ hohoanimo yangiri+ndi si+ngundi+himboyei.

⁶ Ranan+mbi asu se hohoanimo, yafambe mamambendi+hi mbundi+hu, sihefi Adukari Sisas Kraisi+ndi God asu afi+ndi ranahandambo adukar-ani mbisefi+mbokane.

Kraisi ai Suda asu Suda-yafe ndifo ranaheimbo mafari+heiri

⁷ Nindou ai God+imbo aboed-ani hoafi+mbohundambo se sihehoari ndahumundi+hundurani sapo Kraisi ai siheimbo masem+ndunduri nou.

⁸ Nga ro siheimbo hoafehanduri, Sisas ai Suda-yafe ratupuri+yu-randeimbi nindoumbofi manungu. Ranan+mbi asu God ai ahei amoaam mam+imbo horombo hoafi+re masi+hendi ra an+hondumbo ramareandi ra nafuimbohunda Sisas tukumefiyu.

⁹ Ranan+mbi asu Suda-yafe ndifo ai-amboani God+ndi hi+poambofe hohoanimo rani+nambo ahambo adukar-ani mbiseiya yahuhayambo+yoyu ramefiyu. Sapo Bukambe yare hoafi+yowohu yahoya,

'Ranan+mbi Suda-yafe ndifo ranahei hi+mbaohu nduri adukar+umb-ani mbisa hoafi+ndamboyah+.

Asu si+hafi nduri heruna kakisaondi-han+ni+mboyahi,'

2 Samuei 22:50

meho sungu.

¹⁰ Asukaiyo Bukambe yare hoafi+yowohu yahoya,

'Suda-yafe ndifo se-amboan+ God+ndi nendi rani-bab+di h+h+fi-h+h+fi+nde,' *Io 32:43*
meho.

¹¹ Asukai hoafiyowohu yahoya,

'Suda-yafe ndifo munju se Adukar+mba nduri adukarumb-ani m+isei.

Asu munjuambo n+moreh+ nindowenih+ se ahand+ nduri heruna kakisaond+hor+,'
Buk Song 117:1

meho.

¹² Asukai Aisaia ai hoafiyuhu yahuya,

'Sesindi ahuri+ ai tukundufimbui.

Nindou ranai-animbo Suda-yafe ndifo ranahei bogor+imbond+fi nungumbui.

Rananimbo nindou ranai ahambo an+hondumbo-nd+horuh+ h+bad+horuh+
n+mboeimboyei,' *Aisaia 11:10*

meho.

¹³ God ai an+hondumbofe h+mboyondombo hohoan+mo ra n+im+nduhani. Se ahambo an+hondumbo-r+hor+ ar+hundi rani+mba-an+mba asu ai s+heimbo ahand+mayo h+h+fi-h+h+fi asu ngusufu afurife kife hohoan+mo ra afindi safi m+bsagadur-amboane. Rananimbo Yifiafi Aboed+ndi ng+n+nd+nambo sihei God+mba an+hondumbo-fih+ h+mboyondombo hohoan+mo ranai adukar+ ham+nd+ ngomboe.

Por ai Suda-yafe ndifo-yafe ratupuriyu-randeimb-ani

¹⁴ Wandafi mam+, ro ngusufuambe an+hondumbo-r+heamboanah+ se aboed+ hohoan+mo hohoan+moyei ar+hundi rani+mba. Se munjuambo mamami f+fir+ife ra aboed+ f+fir+himbo wambo asu se siheihoar+ simbor+ yamundi-fir+nde.

¹⁵⁻¹⁶ Ro sihei hohoan+mo asukaında bot+nd+hear+ saheheamboanah+ asu y+h+mbokoate bid+fir+ hoafi s+heimbo suru pap+mar+hand+. Nimboe sapo God ai wambo rani-poan+imbo ng+n+nd+ masend+ rani+na Sisas Kraisi+ndi ratupur+ Suda-yafe ndifo aheimbo far+hefe-ndur+imbohunda. Roana God+mba ses+ shai-randeimb+ nahurai ahand+mayo aboed+ hoafi ra Suda asu ahei ndifo ranaheimbo hoafiyahandur+ ar+hand+. Ro ranaheimbo God sowana ndaham+nd+handur+ ngahani asu Yifiafi Aboed+ndi ng+n+nd+nambo ranai randaera asu ai God+ndi yang+ri+ tukumbeyahinda samboanah+. Rananimbo asu ro God+ndi war+hundi-hear+umboyah+ sapo ahambohunda n+n+hond+ h+fokoaru sh+oemonda h+h+fefiyu nou.

¹⁷ Rani ratupur+ ra Sisas Kraisi-d+bo ratupurayahi ana, asu ro God+ndi ratupurayahi rani+imbohunda h+h+fi-h+h+fi+ndamboyah+.

¹⁸⁻¹⁹ Ro ng+ri+ amuri moatukun+ ranahambo hoafindah+, nga nini ratupuriyo Kraisi ai wambo ramareand+ rani-sunguyu Suda-yafe ndifo God+ndi hoafi sungumar+hindi rani yang+ri+mba-anah+ hoafinda sahehea. Ai wandi hoafi, ratupur+ ranahandamboyu far+hend+ri+ haya ratupur+mayahi. Raniyu asu Yifiafi Aboed+ndi ng+n+nd+nambo ai wambo mafar+hend+ra hepunufeimbi moatukun+ asu God+ndi ng+n+nd+ nafuimbo moatukun+ ra ramar+heandi. Rani+mboyah+ ro Serusarem ngoaf+h+u peya hehea Kraisi+ndi aboed+ hoafi munjuambo ra watapor+imbo-r+hi hambo asu Iririkum h+h+fi+ h+h+fi+nd+meheand+.

²⁰ Rani ratupur+ ra nindou bid+fir+ ai Sisas+ndi nduri h+mbor+koate-yeimbi ranaheimboanah+ ro ho aboed+ hoafi bokar+hefembo hohoan+moayah+. Roana wor+ moan+ ngoru nindoundi kambohan+wam+ wor+mbombo-yah+poan+ hohoan+moayah+, nga wani+.

²¹ Nga Bukambe yare hoafiyowohu yahoya,
'Nindou did+yei ai Kraisi ahambo hoafiyondur+koate-memondur+ ai-an+imbo hoeind+hor+imboyei.

Nindou did+yei ai ahand+ hoafi h+mbor+koate-yeimbi ai an+imbo ahambo f+fir+nd+hor+imboyei,' *Aisaia 52:15*

meho rani+mba-anah+ refembo hohoan+moayah+.

Por ai Spen hifina hombo hohoan+momayu

²² Rani+mba-hundamboanah+ asu ro s+heimbo sowana afind+imbo tukufembo k+kar+heheandi.

²³ Nga asu ndan+ h+fi+n+ ro ratupur+imbo ratupur+ moai n+ngo. Afindi h+mban+ maho ra ro s+heimbo sifo hoeifendur+imbo sahehea hohoan+momayah+.

²⁴ Nga hapondan+ ana awi refembo h+imboayo. Ro Spen h+fi+na gaguh+h+ asu naf+na s+heimbo s+n+ hoeifendur+ hefe homboanah+ hohoan+moayah+. Rananimbo awi ro d+di asu ran+h+ se-bab+di ak+idou n+mand+ h+h+fi-h+h+fi+nda sahehea. S+heimbo hoeind+he h+n+ng+nd+hear+ heheambo-an+imbo, asu se wambo Spen+nambo hombo ranafi fand+hehind+ra ngamboane.

²⁵ Nga awi haponda ham+nd+ ana Serusarem+nambo God+ndi nindou ra far+hefe-ndur+imbo hah+uhanah+.

²⁶ Godindî nendî bîdîfirî Serusaremî-yafe mbüsumo amarei ranai napokoate-mayeiamboyei Masedonia asu Akaiahündî Godindî hoafî süngurîhindeimbî ai kakî gugurîfe mburümbo farîhefe-ndürîmbohündambo hoafî firîhümündî masîhehindî.

²⁷ Ai ahei hohoanîmonambo yangîrî moanî kakî ra gugurîhi masîhehindî. Suda ai ahei ndîfo nindou ranaheimbo Godindî aboedî hohoanîmo ranînamboyo farîhehindürîhi dîdîboado-marîhindürî. Ranîmboane asu Suda-yafe ndîfo ranamboanî Sudambo ahei fi nînggo hohoanîmo ranîmbo simborî mbîfarîhehi-ndüramboane.

²⁸ Ranî-moatükunî ra ro mungundîhe mbundühambo-anambo samboanahî. Ro kakî Suda Serusaremîhündî ranahei warambe hîhîngîndîhe heheambo-anîmbo, asu ro Spenîna ngahûhî nafîna rûhî dîdî sîheimbo hoeindî-hearümboayahî.

²⁹ Sîheimbo sowana asînîhî ana, ro fîfirîheamboanahî Kraisîndî-mayo dîdîboadofe hohoanîmo ranî simongorûhî dîdîmboayahî.

³⁰ Wandafî mamî, Adûkarî Sisas Kraisîndî süngu asu Yifafî ai ngusüfo pefe sai-randeimb-ane rani-süngu ro sîhei ngusüfoambe botîrîheandûhî sîheimbo hoafe-handürî nda: Se wambo fandîhehindîrî hehimbo Godîmbo dîdîbafîfembo ra tîjîrîfo-ndefomboane ai wambo farîhefe-ndîrîmbohünda.

³¹ Nindou Sudiahündî Godindî hoafî süngufekoate amarei ra wambo-yîndîrîmbo maseimbo se wambohünda Godîmbo dîdîbafî-ndahindanî anîmbo asu ai wambo ahei warambeahîndî aboedambo-mbîreandîramboane. Asu se dîdîbafî-ndahindanî-anîmbo ai wambo fandîhendîra Godîndî nendî Serusaremî ngoaftîhü amarei ranai wandî-mayo fehefe ratûpurî ra ndorîhi mbîsahümündî-amboane.

³² Ranîmboane asu God ai yare hohoanîmoayu ana, ro sîheimbo sowana hîhîfî-hîhîfûmbî dügûhûhîmbo se-babîdîmbo fi handîhe nîmandîmboayahî.

³³ Sapo God, afurîfîmbî hohoanîmo nîmîndühayü ranai munguambo se babîdî mbînîngguwamboane. Nga anîhond-ane.

16

Nîmorehî nîndowenîhî afîndî aheimbo Por ai hîhîfîmarandürî

¹ Se sîhefî rehî Fibimbo fîhîndühümündî samboanahî hoafayahî. Sapo ai Senkria ngoaftîhündî anîhondümbö-rîhindeimbî farîhendürî-randeimbî-mayo ranahambo.

² Se Adûkarîndî süngu Fibimbo fîhîndühümündî se-babîdîmbo sîhei mbusümo mbînînggo-wamboane. Ranî hohoanîmo ranane aboedayo, nga Godindî nindou sîhîrî ranî hohoanîmo rananîmbo süngundîhumboane. Asu nînîmboyo ai mbonîmbö-ndamîndowanî ra se ahambo fandîhehindî. Nîmboe ai nindou afîndî ranaheimbo farîhendürî marandî asu wambo amboanî mafarîhendîrî.

³ Sisas Kraisîndî ratûpurî ro mamî ratûpurîyefî-rîhundeimbî Prîsira, asu Akwirambo wandî-mayo hîhîfî hoafî nda hoafîndahüpîrî.

⁴ Nindou yimbu ai yîfîmbo moai yîhîmboayafe wambo farîhefe-ndîrîmbohünda. Ranane asu ro yangîrîyahîpoanî ahafembo hîhîfarîhapîrî, nga wanî. Suda-yafe ndîfo Godindî hoafî süngurîhindeimbî mungu ranamboanî ahafembo hîhîfirî-hüpîrühanei.

⁵ Asu wandî hîhîfî hoafî nda nindou ahafe worambe fandîhi arîhündî aheimbo hoafîndahündürî. Wandî wandafî hondü Epainetusîmbo amboanî wandî-mayo hîhîfî hoafî nda hoafîndahünda. Nindou ra ai boateiyü Esia hîfîhündî Godindî hoafî masemünda.

⁶ Maria nîmorehî sapo sîheimbohünda ratûpurî tîjîrîfomayo ho ranahambo amboanî se wandî hîhîfî hoafî nda hoafîndahünda.

⁷ Wandî hîhîfî hoafî nda nindou yimbu Andronikus asu Suniasîmbo hoafîndahüpîrî. Nindou yimbu aiana wandî sîrambeahîndî-anafanî, nga aiyafanî ro mamî mungu karabusambe manîmboeffî. Nindou aiana Godindî hoafî sowandümo homo-rundeimbî ahamundî mbusümo ndürîmb-anafanî. Ai boateiyafanî wambo ngasündîrî-neandîrî hena asu ai Kraisîmbo süngunîmarînrî.

⁸ Ambriatus ai wandî wandafî hond-ani Adûkarîndî hohoanîmo ranî-süngu ahambo wandî-mayo hîhîfî hoafî nda hoafîndahünda.

⁹ Urbanus ana Kraisîndî ratûpurî ra mamî sîhîrî-babîdîmbo ratûpurîyu-randeimb-ani. Asu wandî-mayo hîhîfî hoafî nda ahambo hoafîndahünda. Asu Stakisîmbo wandî-mayo hîhîfî hoafî nda hoafîndahünda nîmboe ai wandî wandafî hond-ani.

¹⁰ Aperes ahandî Kraisîmbo süngufe hohoanîmo ra rarîhi hoeîrîhinda mayowa ngînînd-ane masei, nga ahambo wandî hîhîfî hoafî nda hoafîndahünda. Asu Aristoburusîndî worambe nindou-anîmboeî aheimbo wandî hîhîfî hoafî nda hoafîndahündürî.

¹¹ Herodion, wandi srambeah+ndi nindou, ahambo wandi h+hifi hoafi nda hoaf+ndahundo. Asu Narsisus+ndi worambe nindou Adükar+bab+di amarei ranaheimbo wandi-mayo h+hifi hoafi nda hoaf+ndahündüri.

¹² Adükar+ndi ratüpur+ t+ñ+rifoyafe-r+nandeimbi Trifina asu Trifosa ahafembo wandi-mayo h+hifi hoafi nda hoaf+ndahüp+ri. Persis wandi wandafi hond-ane asu ai-amboan+ Adükar+ndi ratüpur+ t+ñ+jamboyo-randeimb-ane ahambo wandi-mayo h+hifi hoafi nda hoaf+ndahundo.

¹³ Rufus ana nindou aboed+ ham+nd-ani Adükar+imbo süngufimbo. Asu ahand+ hond+ ai wambo amboan+ ahand+ n+mor+ hondümboreand+ri haya d+di+boado-mareand+ri. Nga ahafembo wandi-mayo h+hifi hoafi nda hoaf+ndahüp+ri.

¹⁴ Asinkritus, Fregon, Hermes, Patrobas, asu Hermas-anemo asu wandafi mam+ ai-bab+di an+imboei ranaheimbo wandi-mayo h+hifi hoafi nda hoaf+ndahündüri.

¹⁵ Firorogus Suria-anafe, Nereus, asu ahand+ reh-ane, Orimbass asu God+ndi nendi+ ai-bab+di an+imboei ranaheimbo wandi-mayo h+hifi hoafi nda hoaf+ndahündüri.

¹⁶ God+ndi nendi+yafe hohoan+mona wandafi mam+ ranaheimbo simbor+ wak+k+i-hi-ndür+imboane. Muñgu ai siheimbo h+hifar+hündüri.

Krais+ndi nendi+imbo yikürüb+ru-rundeimbi

¹⁷ Wandafi mam+, siheimbo ro hoafehandür+ nindou yikürüb+ru asu sihei an+hondümbofe hohoan+imo moaruwai-mboru arundi ranahamumbo se h+bad+hümbo. Asu an+hondümbu hoafi se masahümündi ranahambo gogon+imbofoaru-rundeimb-anemo se ahamumbo sowah+ ngeimboyei, nga bündahindi.

¹⁸ Yahurai nindou ana sihef+ Adükar+ Sisas Krais ranahand+ ratüpur+ ra rarundühi-yomopon+, nga moan+ ahamund+ fimbo h+hifi-h+hifi hohoan+imo ran+ yang+r-ane ratüpur+yomo arundi. Ahamund+ aboed+ asu aparümb+ hoafi ranambo asu nindou ai fi+fi+rifekoate-maye+ ranaheimbo t+kai hoaf+imemo.

¹⁹ Se God+ndi hoafi sünguar+hünd+ ran+imbo hoafi ra mahowa nindou ai h+imbor+yeyi par+himboane. Ran+imboanahi ro siheimbo h+hifi-h+hifi hohoan+imo ran+ yang+r-ane se aboed+ hohoan+imo ra fi+fi+r+nd+hind+ samboanah+, nga moaruwai hohoan+imo se fi+fi+r+nd+himboyei, nga yowan+, saheheamboanah+ hoafayahi.

²⁰ God ana ngusüfoambe afur+fe kifeimbi hohoan+imo ra n+im+ndühani asu ng+r+ am+tata Satan+imbo yirüna pühindu sihei yiri hoareh+ h+fi+nabondiri. Sihef+ Adükar+ndi-mayo h+poambofe hohoan+imo ra se-bab+di mb+imari-ndüramboane.

Nindou bi+di+fi+ri ai Romohündambo h+hifi hoafi koamar+ihendi

²¹ Ro mam+ ratüpur+yeye-r+hoandeimbi Timoti ai siheimbo h+hifarandür+. Asu Rusius, Seson, Sosipater mam+ amboan+ wandi srambeah+nd-anemo ai siheimbo h+hifi hoafi hoafemondür+.

²² Ro Tertius-anahi. Ro Por+ndi yafambehünd+ hoafi nda saham+ndi heheamboanah+ sürü pap+imarihand+. Adükar+ndi ndür+nambo ro siheimbo h+hifi hoafi nda hoafayah+ndür+.

²³⁻²⁴ Gaius ai siheimbo h+hifi hoafi hoafeyundür+. Ro ahand+ worambe-ane an+imboahi. Asu nindou bi+di+fi+ri God+ndi hoafi süngur+hindeimbi ahand+ worambe amboan+ mare rar+hi ar+hünd+. Erastus ai gafmani-yomond+ kaki hifand+randeimb-ani ndan+ ngoaf+ihü asu sihef+ wandafi Kwartus-ani ai siheimbo h+hifi hoafi nda hoafefan+.

Si+hi+ God+imbo aboed-ani mb+isef+imboane

²⁵ Asu ro Sisas Krais+imbo aboed+ hoafi hoafiya ar+hand+ ran+nambo siheimbo God ai ng+in+nda-mündür+imbu. Di+bo hoafi nda horombo ana di+bo menjoroyo, nga asu hapondan+yo God ai ra semündü weindah+mareand+.

²⁶ God koadürümbo-koadürümbo nüggumbü ai hoaf+imayuwa asu ahand+ hoaf+yomo-rundeimbi hoafi sürü pap+ru mas+hoemo ran+nambo di+bo hoafi ra weindah+ tüküme feyo asu nindou ai ranahambo fi+fi+r+mar+hind+. Muñguambo sir+hünd+ ai hoafi ra an+hondümbu-r+hindühi süngumb+r+hind+ yahuhayamboyo God ai ramareand+.

²⁷ God mam+ ai fi+fi+reandeimbi hond-ani asu Sisas+ndi sünggu muñguambo si ahambo aboed-ani mb+isef+imboane. Nga an+hond-ane.

1 Korin Pas mamî Por ai Korin+hündambo sürü papîmarandî

¹ Ro Por-anahî God aiyu wambo Sisas Kraisîndî hoafî semîndî horambohûnda kafaore hîhîngî-mareandîrî.

² Wandî wandafî Sostenes-dîbo nîmaremboanehî Kraisîndî nendî Korin ngoafîhû amarei sîheimbo pas nda sürü paparîhandî. God ai sîheimbo Krais-dîbo nîngombohûnda wandî yangîr-aneî yahu hîhîngî-mareandîrî. Ranîyu asu ai nindou munguambo sîhefî Adûkarî Sisas Kraisîmbo dîdîbafîyeyî arîhündî ranaheimbo ai-babîdîmbo nîngombohûnda kafaore hîhîngî-mareandîrî. Adûkarî ranai ana ahei asu sîhefî munguamboani.

³ Ape God asu sîhefî Adûkarî Sisas Krais ai sîheimbo moanî hîpoambo-ndîneandîrîhî asu ngusûfoambe afurîfembû hohoanîmo mbîsabîna-ndûramboane.

Por ai Godîmbo hîhîfarûrî

⁴ Sisas Kraisndî sünguyu sîheimbo God ai moanî hîpoambo-mareandîrî ranîmbo-hündambo-anîmbo asu ahambo sîheimbohûnda munguambo si hîhîfîrîhîhî arîhandî.

⁵⁻⁶ Kraisîndî hoafî ro sîheimbo hoafîmehündîrî ranana sîhei ngusûfoambe ngîndî nîmarîndîrîmboane. Se Krais-babîdî anîboadei ranî-süngu God ai ahandî hoafî hoafîyorambo asu ahambo fîfîrîfembo moatûkunî ra sîheimbo masagadîrî.

⁷ Ranîmboaneî asu se sîhefî Adûkarî Sisas Krais ai weindahî tükûfemboayu rana-hambo hîmboyeihî asu se-ana moai Yiflafî Aboedîndî-mayo moatûkunî ra mbonîmbo-rîhîmündî, nga wani.

⁸ Asu ai sîheimbo ngîndî kîkîhî-ndamündündîrî nûngu ngumbo bîdîfîranî si asu ai kosîmbo tükûfyuambe ngîrî se hûtiyeyî mbûsu.

⁹ Asu ai nîhî-moatûkunî hoafayû ai randeambui. Ahandî nîmorî Sisas Krais sîhefî Adûkarî-babîdî wudîmbeyeia yahuhayamboyu ai sîheimbo mborai mehündîrî.

Kraisîndî nendî ai yikürübûmehîndî

¹⁰ Wandafî mamî, sîhefî Adûkarî Sisas Kraisîndî süngu sîheimbo hûti hoafayahandîrî. Munguambo se mamî hohoanîmo ranî yangîr-anîmbo hohoanîmondeî. Nga asu se yikürübûndeî wakîndîhîmboyeî. Se moanî mamî hohoanîmo süngu-anîmbo moanî mamîmbondahi nîmboeî.

¹¹ Wandafî mamî, nindou bîdîfîrî Kroendî worambeahîndî ai hoafîmehündîrî sîhei mbusûmo sîmborî hoafî hohoanîmo engoro ranahambo.

¹² Awi ro ndarîhe hoafayahî: Nindou mamamî se ranî-poanîmbo ranî-poanîmbo hoafîyo hoafîmayeyî. Ngorû ai hoafîyohû yahoya, "Roana Porîndî süngueheandî," ngorû ai, "Roana Aporosîndî süngueheandî," ngorû ai, "Roana Pitandî süngueheandî," asu ngorû ai, "Roana Kraisîndî süngueheandî," ranî hoafî hoafîmayeyî.

¹³ Asu Sisas Krais ai yikürübû-reandeimbîyu? Asu Por ai sîheimbo-hündambo nîmî keimbî karîhendeimbîfîhî yîfîyuwai? Porîndî süngurîhorî-rîhîndeimbîmboyahî hundîryeyî-ai?

¹⁴ Ro moai sîheimbo ana dabo hundîrîhandîrî, nga Krispus asu Gaius ahafanîmbo yangîrîhapîrî hundîrî-marîhapîrî. Ranîmbo-hündamboanahî ro Godîmbo hîhîfarîhîhî.

¹⁵ Ranîmbo-hündambo-anîmbo nindou mamî ai ngîrî wandî ndûrînambo hîmonî hundîrîmayeyî mbûsî haya hoafîndu, nga wani.

¹⁶ Awi yîhî, ro Stefanosiyu asu ahandî fîkîmîndî aheimbo amboanî hundîrî-marîhandîrî, nga nindou amurambo hundîrî-yondîrîmbo ana, moai hohoanîmoyahî.

¹⁷ Sisas Krais ai wambo moai nindou hundîrî-yondîrîmbo koarîhendîrî, nga aboedî hoafî ra bokarîhefembo-hündamboyo koamarîhendîrî. Nga roana, fîfîrîndeimbî nindou tîkai hoafîyomo arundî nahurai ranî hoafî moai hoafîya rîhandî. Ranîmbe-mbonana asu Sisas Krais nîmî keimbî karîhendeimbî-fîhî yîfîmayu ranai ngîndîmbeyu-poanî.

Krais ana Godîndî ngîndî-ani

¹⁸ Sisas Krais nîmî keimbî karîhendeimbîfîhî yîfîmayu hoafî ranana nindou moaruwaimbo-femboayeyî ranaheimbo hîhîndî hohoanîmo-anendîrî, nga asu nindou God ai aboedambo-reamuneimbî sîhefîmbo ana ranî hoafî ra Godîndî ngîndî-anemunî.

¹⁹ Bukambe yare hoafîyowohû yahoya, "Hîfîndî ndorîhî hohoanîmoyeyî yeyî ndofe hohoanîmo ranana moaruwaimbo-ndîheandîhî asu nindou hîfîndî aboedî hohoanîmo-yomondeimbî-yafe hohoanîmo ra gîgîranambo-ndîheamboyahî," meho.

²⁰ Refe-anasî asu nahi ndoru hohoanîmoyomo-rundeimbî manîngomoa? Asu ahînûmbî fîfîrîndeimbî nindou amboanî nahiyomo anîngomoa? Asu nahiyomo hîfî

ndanihündambo simbori hoafi nafiru-rundeimbi aninggomoa? Nindou hifi ndanihu animboei ranahei ndofe hohoanimo ranahambo God ai hihindi hohoanimo-ane yahu nafuimayu!

²¹ Godindi ndofe hohoanimo sünguyo hifi ndanihündambo nindou ndorihififirihindeimbi ai ahei hohoanimonambo yangiri ngiri Godimbo ffirindithori. Hoafi ro hoafiyefi arihundi ra nindou ranahambo hihindi hohoanimo-ane asei, nga God ai yifiryu haya nindou Kraismbo anihondumbo-arithori ranaheimbo aboedambo-ndiheanduri-mboyahi, mehu.

²² Hoafi ranahambo anihond-ane yahombohunda Suda ai hepünifeimbi moatükuni ranimboanemo hoeindihu ehomo, nga asu Grik ai ffirife hohoanimo ranimboanemo yifrayomo.

²³ Nga sihefimbo ana Sisas Kraisi nimi keimbi karihendeimbifihifimayuru rana-hamboane ro bokarihehu arihundi. Rani hoafi ranane Suda-yomondi hohoanimo ranahambo mamikarapuri arandi. Asu Grik ana ndani hoafi ndanahamboya ranimoatükuni ana hihindi hohoanimo-ane yahomo houmbo hohoanimo-yomonduhanemo.

²⁴ Nga asu sihiranefi, Sudahünd-anei asu Grikihünd-anei munguambo sihefimbo God ai mborai mehumun ra himboryeifembü sihefimbo ana Kraisi ai Godindi nginindi moatükuniyu haya, asu ahandi ndofe hohoanimo-ani.

²⁵ God ai hihindi hohoanimombayu-mbonana, ahandi hohoanimo ra nindou-yei ndofe hohoanimo ngasünde. Asu God ai kehurimbeyu-mbonana, ahandi kehuri ra nindou-yei nginindi ngasünde.

²⁶ Wandafi mam, se ndandihifihohoanimondei sapo horombo siheimbo God ai hoafimayundura ahandi nindou tükümehindi ranimbo. Sihei mbusumo nindou afindi ai hifinindi hohoanimo ffirihindeimbi-yeipoani. Nindou afindi ai nginindi-yeipoani. Nindou afindi ai adukari ndurimbi-yeipoani.

²⁷ Nga asu hifi ndanihündambo nindou ai hohoanimoyeihifihindi hohoanimoyeimb-ane masei ranaheimbo God ai moani hohoanimoyu haya masemündünduri ndorihifihohoanimoyei-rihüdeimbi nindou aheimbo amoaninggambo-fendurimbo-hunda. Asu hifi ndanihündambo nindou ai ra nginindikoate-yeimb-ane masei ranaheimbo God ai hohoanimoyu haya masemündünduri nindou nginindi hifandi-rihüdeimbi aheimbo amoaninggambo-fendurimbohunda.

²⁸ Ranayu asu ai hifi ndanihu ndurikoate-yoweimbi moatükuni ranayo, asu nindou ai rani-moatükuni ana moanane seihu yiboaruko-marihindi ra God ai masemüdu nindou ai aboedi hamind-ane masei ranahambo hifinambo-fembohunda.

²⁹ Rani-mayowamboane nindou mam ai ngiri Godindi himboahü ahandihoarimbo borindu.

³⁰ Nga God ai siheimbo Sisas Kraisi-babidi hininggimarear-anei. God ai ahambo sihefi ffirife hohoanimo, Godindi himboahü mbumundi ningo hohoanimo, sürühoeimbi hohoanimo süngufembo hohoanimo, asu aboedambo-femunimbo hohoanimo ranahambo nimindimboriri hininggimariri.

³¹ Ranimboane Godindi hoafi ai hoafiyohü yahoya, "Nindou ai borimboayu ana, ai Adukarimbo yangiri-animbo borimbiyu-wamboane," meho.

2

Por ai Sisas yifimayu ranahambo hoafimayu

¹ Wandafi mam, sapo siheimbo sowana sühühühi Godindi-mayo dibohindi hoafi hoafiyahühi ro moai ndorihoeimbi hamindi hoafi nahurai hoafiyahi asu moai hohoanimo ndorihendeimbi-anahe sahehea hoafiyahi.

² Ro se-babidi nimboambo ana rarihe hohoanimoyahühüya, ngiri ngorü-moatükunimbo yamunditheandi, nga Sisasimbo asu ai nim keimbi karihendeimbifihifimayuru ranahambo yangiri-animbo yamundiheamboyahü, masahi.

³ Ro siheimbo-so nimboahambe hamindi kemindikoate-yahühi hihamindari kapeihiyahi manimboahi.

⁴ Ro yamunditheandühi asu bokari-maritheandi ra ffirirundeimbi nindou-yomondi-mayo ffirife hoafinambo-yopoani hoafimayahü. Nga ro hoafiyahane Godindi Yifiafandi nginindinambo ratupurimayahü ranai wandi hoafi anihond-ane yahu nafuimeyonduri.

⁵ Sihei anihondumbofe ra se nindou-yei ffirife hohoanimonambo tüküfembo moeisahi, nga Godindi nginindinambo-animbo tükümbifeyo-wamboane.

⁶ Nga nindou nginindimbo-yahindeimbi aheimboane ro ndofe hohoanimo hoafi ra hoafiyahanduri arihandisi, nga ndofe hohoanimo ranana hifi ndanihundambo-yopoani asu hifi ndanihundi bogoriyafe-mayopoani. Nga ahei nginindi afure arandi.

⁷ Godindi ndofe hohoanimo-ane yamundihe arihandi. Hohoanimo ranana dibo menjoro-ane. God ai munju-moatukuni nafikoate-yuambeyo ai rani ndofe hohoanimo ranahambo shefimbo ai ndirumbi mbimariamboane yahuhaya ahandi hohoanimonambo yangiri hoafiyu masihendi.

⁸ Hifi ndanihundambo nindou bogori mamai ai-amboani ndofe hohoanimo ra moai fifiireandi. Asu ai fifiirimbardu-mbonana ngiri nindou Adukari himboamupuimborandeimbi-mayu ra sowarundumo houmbo nini keimbi karihendeimbi-fih paruwuri, nga wani.

⁹ Nga Bukambe yare hoafiyowohu yahoya, "Nindou Godimbo hohoanimo parihori-rihoreimbi ranaheimbo ai afindi moatukuni didiboadore masihendi.

Rani-moatukuni ra himboari ai moai hoeireandi,
himboambe ai moai himboriyo

asu nindou-yafe hohoanimonambo yangiri moai tukufeyo,"

Aisaia 64:4

meho.

¹⁰ Hoafi ra ai dibo menjoroyosi, nga Yifiafi Aboedi ranahandi ratupurinamboyo God ai rani-moatukuni ra nafuimemuni. Yifiafi Aboedi ranai ana Godindi hohoanimo dibo menjoro amboani kokondambo hoeindeamboe.

¹¹ Nindou ngoru ai ngiri ngorundi hohoanimo amaro ra fifiirindeandi, nga yifiafi ahandi flambe amarondo ranai-animbo ahandihoari fifiirindeamboe. Mare yahuraiane nindou ai moai God hohoanimoayu ra fifiirihindi, nga ahandi Yifiafi Aboedi ranane ahandi hohoanimo ra fifiireamboayo.

¹² Sihiri ana hifi ndanihundambo yifiafi ranana moai sahumindefi, nga Yifiafi God ai koamarhemuni raniyo masahumindefi. Sapo God ai nane-moatukuni masemunai ra fifiiriferambohunda.

¹³ Ranimboane sihiri ngiri hoafindefuh nindou-yafe hohoanimo hoafinambo yamundihundi, nga Yifiafi Aboeindi yamundife hoafi rananimbo nindou Godindi Yifiafi ahei flambe nimarindureimbi ranaheimbo Godindi moatukuni fifiirife hoafimboane.

¹⁴ Nga nindou Yifiafi ahandi flambe nimarikoate-yondoweimbi ranai ngiri Godindi Yifiafi sai-randeimbi moatukuni ra ndemundu. Nindou aiana rani-moatukuni ra ngiri ndonde fifiirindeandi. Nga ahambo hihindi hohoanimo nahuraindimboe. Nga Yifiafandi wari-sungu yangiri-animbo nindou ai rani-moatukuni yibobondeanduh fifiirindeambui.

¹⁵ Nindou dudi ai Yifiafi Aboedi ra ahandi flambe amarondo ana, ai munjuambo moatukuni yibobondeambui, nga asu nindou ngoru ai ngiri ahandi hohoanimo yibobondeandi.

¹⁶ Godindi hoafi yare hoafiyowohu yahoya, "Nindou dudi Adukarindi hohoanimo fifiireamboayu-a? Nindou didai ahambo yamundimandira?" Nga shefimbo ana awi Kraisindi hohoanimo ra ngusufoambe nimarimunimboane.

3

Kraisindi nendiyafe ratupuriyu-randeimbi ana Godindi ratupuriyu-randeimbani

¹ Wandafi mamai, horombo ana ro ngiri sheimbo Yifiafi Aboedi nimarindureimbiimbo hoafiyahanduri arihandisi nou hoafiyahanduri. Ro nindou ai hifi ndanihundambo hohoanimoayeimbi asu nimoakidibou nahurai sheimbo hoafimehanduri.

² Awi ro sheimbo kehuri sesi saftyo moangui-marihanduri, nga nimbue sapo se moai nginindi sesi sesimbo tukuyahindi hapondani amboani.

³ Nga hapondani ana awi se nindou hifi ndanihunda animboei nahurai-anei. Wandafi ngorumbo moaruwaimbofi hohoanimo asu sheihoari simbori hoafi ranana awi shei mbusumo yangoromboane. Hohoanimo ranana nindou hifi ndanihundambo hohoanimo asu wamindafi hohoanimo ranane hifandarihundi.

⁴ Nindou mamai ai hoafiyuhuya, "Roana Porindi sungueheandi." Asu ngoru ai hoafiyuhuya, "Roana Aporosindi sungueheandi." Rani hohoanimo se hohoanimoaye ranana nindou hifi ndanihundamboyafe hohoanimo-ane hohoanimoaye.

⁵ Se ranahambo nondihi hohoanimondei. Aporos ra nindou dudia? Asu ro Pornda ro didiyaha? Roana moani Godindi ratupurimbo yangiri nindou-anehi. God ai yihoeimbo ratupuri masemun-ane asu yihoei ratupuri rani-sunguyei se Sisas Kraisimbo anihondumbo-marihori.

⁶ Ro nũmbũri mamĩ ranambe hoarĩ hifi-kamarĩheandĩ. Asu Aporos ai wohĩmarĩhendĩ. Nga asu Ape God aiyu ranĩmoatũkunĩ ranahambo botĩmareanda adũkarĩ tũkũmefeyo.

⁷ Ranĩmboane nindou ai nĩnĩ manĩgĩrĩyo hifi-karareand-ane asu woharĩhendĩ ranai ana ndũrĩmbĩyupoanĩ, nga wanĩ. Nga sapo God ai ranĩmoatũkunĩ ranahambo botĩreandanĩ tũkũfeyo ranai yangĩr-ani ndũrũmbĩ hamĩndayu.

⁸ Nga nindou dũdĩ manĩgĩrĩ hifikare asu nindou dũdĩ wohĩrĩhai arandĩ ranĩ yĩmbu ai moanĩ sĩmogodĩ nindou-anafanĩ. Nga nindou ranahafanĩmbo God ai ahandĩhoar-anĩmbo sũnguna nĩne ratũpurĩ ai ratũpurĩmefanĩ takĩnĩ dagapĩrĩmbui.

⁹ Roana mamĩmboayaho hohoa Godĩndĩ ratũpurĩ ratũpurayehĩ, nga seana Godĩndĩ nũmbũrĩ, asu worĩ nahurai-aneĩ.

Godĩndĩ ratũpurĩyei-rĩhũndeimb ai worĩ worĩmboru-rundeimbĩ nahurai-aneĩ

¹⁰ Godĩndĩ moanĩ hĩpoambofe-namboyahĩ ro nindou aboedĩ worĩmbora-randeimbĩ nou tũkũmeheandĩ. Ranĩyahĩ asu ro kambohoanĩ boatei ngĩnĩndĩ mafeburaheandĩ. Ranĩyo asu nindou ngorũ ai kambohoanĩ ranĩwamĩ worĩ mafondeandĩ. Nga nindou mamamĩ dũdĩ worĩmboarandĩ ranai moanĩ ndonde hoeindeandũhĩ worĩ ra worĩmbondandĩ.

¹¹ God ai mbusũmo kambohoanĩ hondũ ngĩnĩndĩ mafondĩrĩ ra Sisas Kraĩs-ani, nga asu kambohoanĩ ngĩrĩ asũkai nindou ai yahurai fondeandĩ.

¹² Nindou bĩdĩfĩrĩ ai gor, sirfa, nĩmoeĩ kakĩ afĩndĩ fihĩ koarĩhefembo ranĩmbo ranĩwamĩ worĩmbo-ndũhũmboyeĩ. Nga asu nindou bĩdĩfĩrĩ ai nĩmĩ, wohĩ asu ahurĩndambo nĩmĩndĩ ranĩnambo worĩmbo-ndũhũmboyeĩ.

¹³ Rananĩmbo nindou ai nĩne-moatũkunĩ nũngunahuraiyo ratũpurĩyeĩ hĩnĩngĩmarĩhindĩ ra Kraĩs tũkũfĩ sĩmboanĩ weindahĩ tũkũndĩfemboe. Asu ranĩ si weindahĩ tũkũfe sĩmboan-anĩmbo God ai hai nahurai aheĩ ratũpurĩ ra rande hoeinde-andũrĩmbui. Rananĩmbo ai nahanĩyo aboedĩ safayo ranahambo hoeindeambui.

¹⁴ Asu nindou ai kambohoanĩ ranĩwamĩ worĩmbo-rĩhũndanĩ asu worĩ aheĩ ranai hai tĩkĩrĩkoate-ayo ana, nindou ranai takĩnĩ ndahũmũndĩmboyeĩ.

¹⁵ Nga asu nindou aheĩ ratũpurĩmayeĩ ra hai tĩkĩrarandĩ ana, asu ai ranahandĩ takĩnĩ ngĩrĩ ndahũmũndĩ. Nga asu aheĩhoarĩ ana haiambeahĩndĩ hũrarĩhehindĩ nouehĩndĩ ana, aboedambo-ndahĩmboyeĩ.

Sĩhĩrĩ Godĩndĩ wor-aneĩ

¹⁶ Se fĩfĩrĩhindai, seana Godĩndĩ wor-aneĩ, nga asu ranane Godĩndĩ Yifiafĩ ranai sĩheĩ mbusũmo amaro.

¹⁷ Nga asu nindou dũdĩ ai Godĩndĩ worĩ ra moaruwaimbo-areandĩ ana, asu sĩmborĩ God ai nindou ranahambo moaruwaimbo-ndĩrũmbui. Godĩndĩ worĩ ana ahandĩ yangĩr-ane asu seana ahandĩ wor-aneĩ.

Sĩhĩrĩ ngĩrĩ nindoumbo adũkar-aneĩ mbĩsefĩ

¹⁸ Se sĩheĩ fimbo tĩkai hoafĩndeimbĩmboyeĩ. Sĩheĩ mbusũmo nindou mamĩ ai hifi ndanĩhũndambo hohoanĩmo sũngurandũhĩ yare hohoanĩmoyuhũya, "Roana fĩfĩrĩheandeimb-anahĩ," ehu ana, nindou ranai awi nindou-yeĩ hĩmboahũ hĩhĩndĩ hohoanĩmoyu-randeimbĩ nahurai tũkũmbĩfi-yuwamboane. Rananĩmbo asu ai Godĩndĩ hohoanĩmoambe fĩfĩreandeimbĩ nindou hondũ tũkũndĩfimbui.

¹⁹ Hifi ndanĩhũndambo aboedĩ fĩfĩrĩfe ranana Godĩndĩ hĩmboahũ hĩhĩndĩ hohoanĩmo nahurai-ane. Godĩndĩ hoafĩ yare hoafĩyowohũ yahoya,

"Fĩfĩrũndeimbĩ nindou ai wosĩhoaforĩ hoafĩyomo arundĩ,

nga God ai ahamundĩ hohoanĩmo moaruwaimbo-ndeapũrĩmbui,"

Job 5:13

meho.

²⁰ Nga Godĩndĩ hoafĩ asũkai yare hoafĩyowohũ yahoya,

"Adũkarĩ ai fĩfĩreamboanĩ fĩfĩrũndeimbĩ nindou-yomondĩ hohoanĩmo ranana

nĩmĩndĩ aboedĩ fĩfĩrĩfekoate-ane,"

Buk Song 94:11

meho.

²¹⁻²² Se ngĩrĩ ngorũ nindou ranĩmbo borĩndei, nga Por, Aporos asu Pita munĩgũambo ra sĩheĩmbo fehefembo awi sĩheĩ-anemo. Yĩnĩ, nga munĩgũambo moatũkunĩ sĩheĩmbo fehefembo sĩheĩ-ane. Hifi, yangĩrĩ nĩngoo, yĩfĩ, hapondan-ane asu sũngunamboane munĩgũ-moatũkunĩ ra sĩheĩ-ane.

²³ Asu se Kraĩsĩnd-aneĩ asu Kraĩs ai Godĩnd-ani.

4

Adũkarĩ ai ahandĩhoar-ani ahandĩ ratũpurĩyomo-rundeimbĩ ahamumbo fĩfĩreapũrĩ arandĩ

¹ Se yihoeŋimbo rahurai hohoanimo dei: Ai Kraisi ndi ratupurimbo nindou-anemo. Ai Godi ndi hoafi dibo mengoro ranahandi hifandiru-rundeimb-anemo.

² Nga nindou hifandimboayu ahandi ratupurimbo hohoanimo ana ndahurai-ane. Ai nane ratupuri hifandimboayu ana, ai ndore aboedi hifandi-mbibrandamboane.

³ Se-anei asu nindou hifihundi hohoanimo sungurihindeimbi ai wandi hohoanimo ranahambo yiboboareandi ana, ra moanane asahi, nga asu ro moai wandi hoari rarihe yiboborihendi.

⁴ Ro moai nini-moatukuni moaruwai ramaritheandi ra hohoanimoyahi, nga asu ngiri ro wandi hoari randihe hoafindahuyiya, "Roana nindou mbumundi hamind-anahi mbisah, nga wani." Wandi ratupuri yibobofe ra Adukari yangiri-animbo randeambui.

⁵ Ranimboane asu rani si ra awi tukufekoate-yoambe ana, se nindou ngorundi hohoanimo yibobofenduripoani, nga Adukar-animbo kusu simboani yibobondearimbui. Ai-animbo munju-moatukuni dibo engoro ra ndemundi si ningoan digembui. Rananimbo asu ai munjuambo nindou-yafe ngusufoambe hohoanimo ra weindahindeambui. Rani-simboan animbo God ai nindou mamam ahei hohoanimo ranahambo aboed-ane mbusumbui.

⁶ Wandafi mam, ro siheimbo farihefe-ndurimbo hohoanimoyahuh-anahi asu Aporos-dibo yihoeŋi fimbo munju hoafi ranahambo hoafayah. Se yihoeŋimbo hohoanimo-nduhimuni-animbo asu mbumundi hohoanimo rani yangiri sungundihindi hoafi mam hoafimayo nou "Godi ndi bukambe hoafimayo ra wudi poapondhi sungundihundi," meho. Ranimboane asu se nindou ngorumbo hihifi-hihifindeih asu ngorumbo moaruwaimbo-ndihorimboyei.

⁷ Wandafi mam, moai nindou ngoru sihambo ngorundi himboah adukarimbore hinngireanduri. Asu se nini-moatukuni Godi ndi-mayo semindikoate-mayeia? Asu se Godi ndi-mayo yangiri nini-moatukuni asahumundi ana, asu nimboe se rani-moatukuni ra siheihor ni-mindihaneŋi sei hei siheihorimbo borayeia?

⁸ Se rarihi hohoanimoyeihi seiya, "Roana ndeara munjuambo moatukuni nafri-humini-ndefomboaneŋi. Roana Godi ndi-mayo aboedi-moatukuni sahumindeŋi hohu afindeimbanefi. Roana ndeara adukari bogorimboyahu tukuyahumboaneŋi," maseisi, nga roana adukari bogorikoate-aneŋi. Seana anihondumbo adukari bogorimbondahi niboade animbo asu ro se-babidi bogorimbondahu nimboefomboaneŋi.

⁹ Ro rarihe hohoanimoayahi, Kraisi ndi hoafi sahumindeŋi hefi-rihundeimbi yihoeŋimbo ana God ai hifini hondu hinngimareamuni. Roana kotambe papi-hoafiyomuni mburimbo hifokofemuna sunambeahindi nendi asu nindou-yei himboahuyifimbo nahurai-aneŋi.

¹⁰ Kraisi mbo farihefemböhunda ro hihindi hohoanimoyefeimbi nahurai-aneŋi, nga se rarihi hohoanimoyeihiya, "Ro Kraisi ndi hohoanimo fihirihundeimbi nindou hondu tukuyahumboaneŋi," maseisi. Roana nginindiyefipoani, nga seana nginindi saf-anei. Seana nindou ndurimbaneŋi, nga roana nindou yihoeŋimbo moaruwaimbo-rihimuneimb-aneŋi.

¹¹ Horombo piyo haya ho-hombo hapondani amboani ro wembomboyefuhi amindasumo kikire yaparimarihemuni. Asu hoari amboani wonimbi moaruwai maguduhundi. Ai yihoeŋimbo wari momondifekoate pakarhamuni marundi. Ro moai aboedi ndorihu nimateŋi.

¹² Roana yihoeŋi warinambo ratupuri ra tihirifoyefi marihundi. Ai yihoeŋimbo tirifoefe hoafirihumunan asu roana aheimbo simbori aboedi hoafimehunduri. Ai yihoeŋimbo moaruwaimbo-rihimunan asu moanane sefuh nginindi manimboefi.

¹³ Ai yihoeŋimbo amongoni hoafiyahumunan asu ro simbori aheimbo hoafenduh hoafiyahunduri marihundi. Roana munjuambo nindou-yei himboahuyifisuhumi nahurai-ayefi. Ro horombo piyefi hohu dudubudeimbi nahurai-ayefi.

Korinihundi ai Porindi hohoanimo ra sungumbirihind-amboane

¹⁴ Se amonngi-mbeyeiya saheeambo-yahipoani ro pas nda suru paparihandi. Nga siheimbo didibo adondiharu samboanahi se wandi ngusufoahundi nimori nou suru nda paparihandi.

¹⁵ Kraisi ndi hohoanimo sungumbo siheimbo 10,000 nindou hifandiyondurimbo animboeisi, nga afindi hamindi yahurai boagireimbi-yeipoani, nga wani. Ro Godi ndi hoafi aboedi ra hoafimeha himboriyei mburihu Kraisi-babidi animboe rani-sungumbo ro mam-anahi sihei ape nahurai-ayahi.

¹⁶ Ranimboanahi ro siheimbo huti hoafayahanduri wandi-mayo hohoanimo nda sahumundi mburihu rani-sungu mbihahabudia saheeambo.

¹⁷ Ranisungumboanahî haponda ro siheimbo sowana Timoti koamarîhehina asüfu. Aiana Adükariimbo süngunambo wandî ngusüfoahündî nîmorî nahurai aboedî ratüpuriyu-randeimb-ani. Ai-animbo ro Kraisingî simborî hohoanimo süngurîhi asu ahandî nendî munguambo hîfîhü yamundîhe arîhandî ra siheimbo asükaî hohoanimo botîndearümbui.

¹⁸ Awi bîdîfîrî aiana wamboya aiana ngîrî yîhoefîmbo sowana düfu sei hehimboanei asu ai ahei fimbo boriyei wakîrîhi arîhündî.

¹⁹ Nga asu God ai yîfirayü ana, ro siheimbo sowana nîmai tükündaheamboyahî. Asu rananimbo nindou ahei fimbo borîyeimbîyei ngîningî ra ro türüboadîhe fîfîrîndî-heamboyahî. Nga ahei hoafî ranana moanane.

²⁰ God ai ngîningîndî hîfîfîndarandî ranana hoafî yangîriyopoanî, nga wanî. Nga ngîningîndî moatükunî saf-ane.

²¹ Nga se nîngî hohoanîmomboyei hohoanîmoayeia? Asu se sihei hohoanimo ra didîboadofekoate-yeiyani ro nîmîharî semîndî hefembo siheimbo didîboadofendürîmboyo hohoanîmoayeia? Asu se sihei hohoanimo ra didîboado-ndîhindanî ro siheimbo hîmboarî hoafendühî hîpoambofe hohoanimo semîndî hefembo siheimbo sowana sîfombo ranîmboyei hohoanîmoayeia?

5

Nîmorehî sisîhîmo hohoanîmo Korin ngoafîhü engoro

¹ Sihei mbusümo ana nîmorehî sisîhîmo hohoanimo hoafî ranane yangorî wakareandî. Ranî-moatükunî ra moai nindou Godîndî hoafî süngufekoate ana rarîhi rîhündî. Nindou mamî ai afîndandî nîmorehî hürämündü marandî hoafî nahurai hîmborîmayahî!

² Asu awi se sihei fimboanei boraye. Nga awi se afîndî hohoanîmondeihî aranîndei. Asu sapanindou düdî ai sihei mbusümo moaruwai ranî hohoanîmomayu ranahambo siheiambeahîndî hündîhorîmîndei hîmboranambo-ndîhorî.

³ Roana wandî fi-ane angunayahî, nga wandî hohoanimo ana se-babîdîmboane engoro. Sihefî Adükari Sisas Kraisingî ndürînambo ro sapanindou sihei mbusümo moaruwai hohoanîmomayu ranahambo papîrîhinühî tîngîrîfo asahando mamî ranîhü se-babîdîmbo nîmboambo hoerîheambo nou.

⁴ Awi se mamî fandîhindan-anîmbo asu ro hohoanîmonambo se babîdî fandîhundandî sihefî Adükari Sisingîndî ngîningîndî ranambo ai akîmî sîhîrî-babîdî nüngumbui.

⁵ Rananimbo asu se nindou ranahambo Satanîndî warîhündîhorî ahandî moaruwai hohoanimo ranî-sünguna ahandî fi ranai moaruwaimbo-ndîfimbuisî, nga yîfiatî ranai Adükariîndî si tüküfe sîmboanî aboedambo-mbîfeyowamboane.

Korin ai nindou moaruwai ranahambo yîhîrîmbîrî-horamboane

⁶ Awi se boraye habudî ranana aboedî hamîndî hohoanîmoyopoanî! Se fîfîrîhindî hoafî nda, "yis akîdou praua ambe parefeyo ana, bret munguambo ra fufudîgondîmboe."

⁷ Ranîmbo-hündambo-anîmbo asu se moaruwai hohoanimo yis wamîndafî nahurai ra fîfîrîndîhümündî pîndîhindan-anîmbo asu se bret simborî nou aboedî hamîndî tükündahimboyei. Sapanindou aboedambo-femunîmbo sipsip nîmorî Kraisingî ra hîfokoarîwuri sîhawurîmboanemo asu sihefî God aboedambo-femunîmbo sesesîmbo si tükümeffeyo.

⁸ Ranîmbo-hündambo-anîmbo sîhîrî ranî aboedambofembo si ranahambo hîhîfî-hîhîfîmbohündambo didîboado-ndîhumboane. Sîhîrî moaruwai hohoanimo raguanambo-ndîhumboane Suda ai yis wamîndafî pîmarîhindî nou. Sîhîrî yisîkoate bret nahurai tükündahumboyefî sapanindou ai anîhondümbö hoafîmbo asu didîboadofe ratüpuriimbo nou-ane.

⁹ Horombo ro pas sürü papîrîhî koarîheheandühî sahîya, "Se nindou nîmorehî sisîhîmoyeî-rîhündembî babîdî fîyimbu-ndembî," masahandürî.

¹⁰ Nindou munguambo hîfî ndanîhündâ ai nîmorehî sisîhîmoyomo-rundeimbî, hohoanîrîhîndeimbî, hûmbuhünîyeî-rîhündembî asu tîkai godîmbo hohoanîmoyeî-rîhündembî, ranahaimbo munguambo hîningîfe-ndürîmboyoopoanî hoafîmayahî, nga wanî. Asu se nindou hîfî ndanîhündambo rahurai hîningîfendürîmbo hohoanîmondeihî ana, hîfî ndanîamboanî hîningîndîhindî.

¹¹ Nga roana ranahandambo nîmîndî hoafî sürü papîrîhandühî hoafîmayahî ana, ndanî hoafî ndanahamboyahî hoafîmayahî: Nindou mamî ranahambo se anîhondümbore-randeimbî wandafî sahündoweimbî ai nîmorehî sisîhîmoyu arand-ane, hohoanîre arand-ane, tîkai godîmbo hohoanîmoyu arand-ane, tîrîfoefe hoafîyu arand-ane, asu bia sümündî haya mamîkarî hohoanîmoyu arand-ane, se ai-babîdî fîyimbu-ndembîyei. Nga ai-babîdî nîmarî sesî sesîmbo amboanî kapeihîyahî yowanî masahî.

¹² Ai nungu-nahuraiyo ran+ hohoan+mo rana? Nindou düdi ai God+ndi ai God+ndi nindou-yei mbusümo n+ngokoate h+mboran+ amaru ranahand+ hohoan+mo y+bobofe ra wand+ ratüpur+mbaiyo? Ai ra wan+. Nga nindou d+d+yei s+hei mbusümo an+boadei ranahei hohoan+mo y+bobomb+r+hi-ndamboane.

¹³ Nindou h+mboran+ amarei ahei hohoan+mo ana God ai yang+r-an+mba y+bobondea-ndür+mbui. Nga God+ndi hoafi hoaf+yohü yahoya, "Se-ana nindou moaruwai s+hei mbusümo an+ngü ranahambo y+h+r+nd+hor+," meho.

6

Krais+ndi nindou ana wandaf+ ngorümba an+hondümbafe-koateyeimbi-yei h+mbaohü pap+hoaf+yupoani

¹ Asu Krais+ndi nindou seambeah+ndi mam+ ahambo hoafi engoro ana, nindou ranai ng+r+ God+ndi nindou seambeah+ndi fükak+boendür+ haya ngu nindou God+mba f+f+r+fekoate-aye ahei h+mbaohü hoafi ahand+ ra d+d+boadondeand+.

² God+ndi nindou s+h+r+ süngunambo nindou h+f+ ndan+ihü-ndamboyei hohoan+mo y+bobofendür+imboayef+ ranahambo awi se moai f+f+r+hind+yo? An+hond-ane, sapo se nindou h+f+ ndan+ihüdambo ahei hohoan+mo y+bobofembomaye ahei ana, moan+ ak+idou hoafi yahurai tüküfeyoan+ n+mba asu ra y+bobofehü f+f+r+fekoate-mayeia?

³ Asu sünambeah+ndi nend+yomond+ hohoan+mo sünguna s+h+r+ y+bobofemboayef+ ra awi se moai f+f+r+hind+yo? Asu ra adükar-ane, nga ran+mba-hündambo an+mba haponda ndar+hu n+mbaefambe ak+idou ndahurai moatükun+ ra y+bobond+humboane.

⁴ Asu ak+idou yahurai moatükun+ tükünd+feyoan+ nindou God+ndi hoafi süngufekoate-maye aheimbo sowana hoafi ra n+mba sahümündi aheia?

⁵ Seana amoa+n+ng+koate-anei, nga an+hond-ane nda, s+hei mbusümo s+hei wandaf+ mam+ ai f+f+reand+imbi mbanünga n+n+yafan+ Kristen apodoho ranai s+mbor+ hoaf+yafandan+ d+d+boado-fep+r+imbohünda.

⁶ Asu ngorü Kristen ai ngorümba pap+hoaf+imbo nindou God+ndi hoafi süngufekoate-maye aheimbo sowana nindou ranai ahand+ hoafi ra d+d+boado-fembohünda humarand+.

⁷ Se s+hei wandaf+ ngorü ranahambo pap+hoaf+r+horüh+ s+mbor+ hoaf+yei ar+hünd+ ranana awi Krais+ndi hohoan+mo ana münguna h+f+na hanimboanei. Asu se n+mba aheimbo h+mbaor+ yang+r+ h+fand+yondüra s+heimbo moaruwaimbo-fendür+koate-mayeia? Asu se n+mba aheimbo h+mbaor+ yang+r+ h+fand+yondüran+ s+hei-mayo napo h+mbuhün+koate-mayeia?

⁸ Nga asu s+heihor+i-yei s+mbor+ h+mbuhün+yeih+ s+mbor+ moaruwaimbo-f+r+imaye, nga s+hei Kristen wandaf-anei.

⁹⁻¹⁰ An+hondane, nga se ra f+f+r+hindai, nindou moaruwai ham+ndaye ranai ana ng+r+ God ng+n+ndi h+fandarand+ ranambe ngei. Nindou d+d+yei ai n+moreh+ s+s+h+mo hohoan+moyei, sanend+ kabomombo d+d+bafei, n+moreh+ nindowenih+mb+ s+mbor+ him+ndiyei, asu nindowenih+ bogo f+yimbu s+mbor+ moaruwai hohoan+moyomo, h+mbuhün+yei, nindou ngoründ+ napo hohoan+r+hi, bia s+minde hehi moaruwai mam+kar+ hohoan+moyei, nindou ngorümba t+r+foefe hoaf+yei asu nindou ngoründ+mayo napo fufur+hümündi raro-r+hindeimbi nindou God ng+n+ndi h+fandarand+ ranambe ng+r+ ngei.

¹¹ Horombo ana nindou b+d+f+r+ se yahurai man+mba-anei. Nga Adükar+ Sisas Krais asu Yifaf+ Aboed+ ai s+hei moaruwai hohoan+mo ra popoi-mar+heneandüra haponda se God+ndi yang+r-anei asu ahand+ h+mbaohü mbumund-anei.

S+hefi fi ana God+ndi sür+hoimbi ratüpur+imboane

¹² Nindou mam+ ai hoaf+nduhüya, "Roana moan+ ro hohoan+momayah+ süngu n+n+moatükun+yo refemboayah+ ra rand+heamboayah+," mbüsümbui. Y+n+, nga refeana randowamboayaf+si, nga müngu-moatükun+ se refemboayah+ ranana s+hambo aboed+ yang+r+yupoan+. Y+n+ ran+moatükun+ ra, ro hoaf+ndahüh+ya, "Ro n+n+moatükun+ refemboayah+ ra rand+heamboayah+si, nga asu ro ng+r+ n+ne-moatükun+ wambo h+fand+ndand+r+," asah+.

¹³ Nindou ngorü ai af+nd+ ses+imbo hohoan+mondühüya, "Ses+ ana bodombo-hündamboane, asu bodo ana ses+imbo-hündamboane," ehu. Y+n+si, nga asu ran+moatükun+ ana God ai b+d+f+r+ranambo si tükünd+feyoan+ y+bobo moend+ndeap+r+mbui. Nindou ranahand+ fi ranana n+moreh+ s+s+h+mo hohoan+mo fi-yupoan+, nga Adükar+imbo ratüpur+imbo fi yang+r-ane. Asu Adükar+ ai fi ranahambo ratüpur+yuhü wud+poapore arand+.

¹⁴ God ai Adükari^{mbo} yifi^{hündi} botimarirⁱ ranimbo-hündambo-animbo asu sⁱhefimbo amboanⁱ ahandⁱ ngin^{ndinambo} mare yahurai botindeamunimbu.

¹⁵ Se fifirihindai, sⁱhei fi ranana Kraisindⁱ fi bⁱdⁱfiri kameihane? Asu ro Kraisindⁱ fi ra ndahamindⁱ hehea nⁱmorehimbo dⁱbo ho hohoanimo ranambe nga madⁱheheyo? Ngin^{ndo} ranana!

¹⁶ Nindou ahandⁱ fi ra semündü haya hu nⁱmorehimbo dⁱbomborandühi ahandⁱ fi ra nⁱmorehⁱ ranahandⁱ fihⁱ parareandⁱ ra awi se fifirifekoate wamboyey? Hoafⁱ mamⁱ ranai Bukambe yare hoafiyowohü yahoya “Nindou yimbu ahafe fi ranai mamⁱ nahurai tükünd^{femboe},” meho.

¹⁷ Nga ranimboane nindou düdi ai ahandⁱ fi ra Adükari^{ndi} fihⁱ parareandⁱ ana, Adükari^{ndi} hohoanimoambe mam-anafani.

¹⁸ Nⁱmorehⁱ sisihimo hohoanimo ra se refepoanⁱ. Nindou ranai amurⁱ moaruwai hohoanimoayu ranana ahandⁱ fi ranifihⁱ pareandüh^{yupoanⁱ}, nga nⁱmorehⁱ sisihimoayu ranana ahandⁱhoarⁱ ahandⁱ fi ra moaruwaimbo-reandühani.

¹⁹⁻²⁰ Sⁱhei fi ra Yifiafi Aboed^{ndi} wor-ayo ra awi se moai fifirihindiyoy? Sapo God ai Yifiafi Aboedⁱ masagadürⁱ sⁱhei flambe amarondürⁱ. Sⁱhei fi ana sⁱhei yanggir^{yupoanⁱ}, nga God^{nd-ane}, sⁱhei sⁱheimbo kakⁱ adükari^{nambo} nahurai pem^{mayundürⁱ}. Ranimbo-hündambo-animbo sⁱhei fi ranimbo nⁱne-moatükunⁱ refembo Godimbo ahⁿindei.

7

Nimorehi sem^{ndi} hohoanimo hoafi

¹ Haponda ro pasambe hoafⁱ sürü pap^{marⁱhandⁱ} ranahambo dⁱdⁱboadondⁱhe watorimbo-ndⁱhandürⁱ samboanahⁱ. Nindou mamⁱ ai nⁱmorehⁱ sem^{ndi}koate-ayu ana, ra aboedⁱ saf-anesⁱ.

² Nga sⁱhei mbusümo nⁱmorehⁱ sisihimo asu nindowenihⁱ bⁱrabirⁱ hohoanimo adükari^{ngoro} ranimbo-hündambo-animbo, mamamⁱ nindowenihⁱ ai nⁱmorehümbⁱ yanggir^{mbiyomo}-ndamboane. Asu nⁱmorehⁱ mamamⁱ ai amboanⁱ nindowenihümbⁱ yanggir^{mbiyeyi}-amboane.

³ Nindowenihⁱ ahandⁱ fi ranana ahandⁱ nⁱmorehⁱ ranahandⁱ fi-ane, nga ranimbo-hündambo-animbo nindowenihⁱ ai ahandⁱ fi ra kikⁱhem^{ndipoanⁱ}. Mare yahurai saf-ane nⁱmorehⁱndⁱ fi amboanⁱ ahandⁱ nindowenihⁱ ranahand-ane, nga ranimbo-hündambo-animbo nⁱmorehⁱ ranai-amboanⁱ ahandⁱ fi ra kikⁱhem^{ndipoanⁱ}.

⁴ Nⁱmorehⁱ aiana ahandⁱ fi ra ahandⁱhoarⁱ hⁱfandamboyoopoanⁱ, nga wanⁱ. Ahandⁱ nindowenihⁱ ai-ani hⁱfandamboayu. Mare yahurai-ani nindowenihⁱ ai-amboanⁱ ahandⁱ fi ra ahandⁱhoarⁱ hⁱfandamboyoopoanⁱ, nga ahandⁱ nⁱmorehⁱ ai-ane hⁱfandamboayo.

⁵ Se nⁱmorehühⁱ asu anam^{ndüh^{ndafⁱne}} hena, sⁱhafehoarⁱ sⁱhⁱafe fi ra simborⁱ dⁱbokorürⁱ-ndamboyafe. Yⁿi, asu se sⁱhafehoarⁱ fi ranahambo bodⁱföhü kikⁱhem^{ndi} mburimbo Godimbo dⁱdⁱbafi-fembohünda hoafi firandⁱfe mburina, sⁱhⁱafe fi ra kikⁱhirandⁱfe anⁱmbafe ana, i ra aboed-ane. Nga asu sⁱhⁱafe fi ra süngunambo mamambe-nd^{neandⁱ}. Nga asu se sⁱhⁱafe fi ra ndofe hⁱfand^{koate}-ndafeanⁱ asu Satan ai sⁱhafembo rande hoeindeap^{rimbui}.

⁶ Ndanⁱ hoafⁱ ndanana moai ro sⁱheimbo randⁱhindⁱ sahⁱ, nga sⁱheimbo fehefembo se yifiraye ana, randⁱhindⁱ asahⁱ.

⁷ Nün^{gurühⁱ} ana nindou mun^{guambo} ro nou anam^{ndühⁱfe} asu nⁱmorehühⁱfekoate nⁱboadei asahⁱ, nga mun^{guambo} mamamⁱ God ai rani^{poanⁱ} rani^{poanⁱ} ngin^{ndi} yimbumareand-ane. Ran^{iyoy} nindou ngorü ai ngorü^{poanⁱ}mo moatükunⁱ semündü nindou ngorü ai ngorü^{poanⁱ}mo semündü marandⁱ.

⁸ Haponda yihoar^{ifⁱ} hoar^{ifⁱ} asu kai aheimbo hoafayahandürⁱ: Ro raweandⁱ nou semamboanⁱ moanⁱ rarⁱhi anⁱmboei hei ana, aboed-ane.

⁹ Nga asu se sⁱhei hohoanimo ra ndofe hohoanimoakoate fi sⁱhei ra mamⁱkar^{arⁱhündⁱ} ana, awi se nⁱmorehühⁱ asu anam^{ndüh^{ndahindⁱ}. Se rawehindⁱ ranana aboedⁱ saf-ane. Se refekoate-aye ana, sⁱhei hohoanimo ranai moaruwai ratüpurⁱ hohoanimo ranimbo ngüsü bot^{ndearümboe}.}

¹⁰ Nⁱmorehⁱ nindowenihühⁱ-yeimbⁱ aheimboane ndanⁱ hoafⁱ nda randⁱhindⁱ asahⁱ ranana wandⁱ hoafiyopoanⁱ, nga wanⁱ. Ranana Adükari^{ndi} hoaf-ane. Hoafⁱ ra yahurai-ane: Nⁱmorehⁱ ai ahandⁱ nindowenihⁱ ranahambo yowanⁱ hⁱnⁱng^{nderimboe}.

¹¹ Nⁱmorehⁱ ai randⁱfeyowohü ana, ai moanⁱ nindowenihⁱkoate nⁱngombondowohü asu ahandⁱ nindowenihⁱ ra sowana hⁱhirⁱfe hombondowohü. Asu nindowenihⁱ ai ahandⁱ nⁱmorehⁱ ranahambo moei mbüsühⁱ koandⁱhembui, nga yowanⁱ.

¹² Nga nindou amurⁱ ranaheimbo ana, royahⁱ wandⁱ hohoanimonambo yanggirⁱ rarⁱhe hoafⁱmayahⁱ, nga Adükari^{ndi} hoafiyopoanⁱ. Nindou anⁱhondümbo-reandeimbⁱ mamⁱ ai nⁱmorehümbayy ana, asu nⁱmorehⁱ ranai Godimbo anⁱhondümbofe-koateayo

ranai nindowenihî rani-dîbo nîngombo hohoanîmondoani ana, asu nindowenihî ranai ahambo moi mbûsûhî hîningindeambui, nga yowanî.

¹³ Asu mare anihondumbo-reandeimbi nîmorehî ai Godîmbo anihondumbofi-koate nindou serîmîndoani, nindowenihî ranai nîmorehî rani-dîbo nîngombo hohoanîmoayu ana, asu ahambo moi mbîsowohû hîningînderîmboe, nga yowanî.

¹⁴ Se ranahambo ndondihi fîfirîndîhindî, nindou dîdi Godîmbo anihondumbofekoate-yumbû, ai ahândî nîmorehî Godîmbo anihondumbo-reandeimbi-mayondî fihî ahândî fî ra parareandî ana, nindou ranai Godîndî hîmboahû aboed-ani. Asu nîmorehî Godîmbo anihondumbofekoate-yoweimbi ai ho nindou Godîmbo anihondumbo-marîri ranahândî fihî ahândî fî ra parareandî ana, asu nîmorehî ranai Godîndî hîmboahû aboed-ane. Asu rani-moatûkunî ra wanayo ana, nîmorî ahafe ranai Godîmbo anihondumbofekoate-yeimbi-yafe nîmorî nahuraindîmboe. Nga hapondanî ana ai Godîndî hîmboahû aboed-aneî.

¹⁵ Nga asu, nindou ai Godîmbo anihondumbofekoateyu haya, ahândî anihondumbo-reandeimbi nîmorehî ra moi yahohefembo hîningîfembo hohoanîmoayu ana, ambesî, nga rambîreandamboane. Nga mare nîmorehî amboa mamî yahurai-ane. Yahurai moatûkunî tûkundîfeyoanî ana, nindowenihîyu asu nîmorehîyo Kraismbo anihondumbo-reandeimbi nindou ranai nîne hohoanîmo ai hohoanîmomayeî sîngu, rambûrîhind-amboane, nga aheimbo moai nînî-moatûkunî kîkîhamîndîndûrî. Nga God ai se aboedî-aboedîfe nîmarîmbohûnda hîningîmareandûr-aneî.

¹⁶ Godîmbo anihondumbo-rîworeimbi nîmorehî se nûngundo sîhafî nindowenihî ranahambo fandîhaworanî, asu ai-amboanî anihondumbo-reandeimbi tûkûfembo fîfîrowandûhîyafa? Asu Godîmbo anihondumbo-rîworeimbi nindowenihî, se nûngundo sîhafî nîmorehî ranahambo fandîhawandanî, asu ai-amboanî anihondumbo-reandeimbi tûkûfembo ra fîfîrîwandûhîyafa?

God ai sîhefîmbo mborai mehu rani hohoanîmo sîngu nîmboefîmboane

¹⁷ Nga Adûkarî Sîsas ai nindumbo munguambo nîngombohûnda hohoanîmo yimbumareandûrî. Nga nindou ranahambo God ai Kraîs sowana mborai ehu ana, moanî ai mamî rani hohoanîmo yangîrî sîngundandî. Yahurai hohoanîmo raniyo ro munguambo ngaofîhû Kraîsîndî nendî amarei ranaheimbo rarîhe yamundîhe arîhandî.

¹⁸ Nindou mamî Sudahûndî ahambo fî-hoearî karu tîrîhau-reimbihûndî ahambo God ai Kraîs sowanambo mborai ehu ana, asu ai ngîrî rani-moatûkunî ra asûkai koadûrû-koadûrû-ndeandûhî dîbonapîndeandî. Asûkai nindou ai ahândî fî-hoearî ra kefe tîrîhefekoate-yu haya, God ai ahambo Kraîs sowanambo mborai ehu ana, asu ai ngîrî ahândî fî-hoearî ra kande tîrîndîhendî.

¹⁹ Nindou fî-hoearî kefe tîrîhefe hohoanîmo-ane asu fî-hoearî kefe tîrîhefekoate nînggo hohoanîmo-ane, ranana moanane. Nga Godîndî hoafî sîngufe ho ranane ai moanî aboedî mbumûndî hond-ayo.

²⁰ Munguambo nindou ai nûngu-nahurai nindou-yei nîboadeianî, God ai Kraîs sowana mborai ehu ana, ranîhû moanî randîhi mbînîboadei-amboane.

²¹ Awi se moanî ratûpurîyeyî-rîhûndeimbi nîmboeianîyo God ai sîheimbo mborai ehua? Awi moanane, nga aboedambofembo nafî engoro ana, se rasîngundahîndî.

²² Nga asu nindou ranai moanî ratûpurîyu-randeimbi nûnguanî God ai ahambo Kraîs sowana mborai ehu ana, nindou ranai Godîndî hîmboahû moanî ratûpurîyo-rakoateyu-randeimbi-ani. Mare yahurai-ane nindou dîdi moanî ratûpurîyo-rakoate nûnguanî, Kraîs ai ahambo mborai ehu ana, nindou ranai Kraîsîndî moanî ratûpurîyu-randeimbi nûngumboani.

²³ God ai sîheimbo kakî adûkarînambo nahurai masemûndîndûr-aneî. Nga ranîmbo-hûndambo-anîmbo se ngîrî nindouyafe hohoanîmo sîngundowandûhî moanî ratûpurîyafî-randeimbi nahuraindafî.

²⁴ Wandafî mamî, mamamî se nîne-moatûkunî rarîhînda God ai Kraîs sowana mborai ehu ana, se mamî ranî hohoanîmo yangîrî-anîmbo randîhindûhî nîmboeî.

Hoarîfamborî asu kaisahoabedî ranahei hoafî

²⁵ Yîhoarîfî hoarîfî ranaheimbo ro moai Adûkarîndî-mayo hoafî sahamîndî heheambo-yahîpoanî, nga moanî wandî hohoanîmonambo yangîrî-anahî ro ndarîhe hoafayahî. God ai wambo hîpoambo-reandîrûhî anihondumbo-reandîrî haya ahândî ratûpurî masendîrî.

²⁶ Haponda tîngîrîfo afîndî engoro ranîmbohûnda nindou ai moanî yahurai-poanîmbo mbînînguwamboane.

²⁷ Se nîmorehîmbayafî ana, asu se nîmorehî ranahambo moi mbîsamboyafî. Awi asu se nîmorehî semîndîkoate-ayafî ana, asu se nîmorehîmbo kokondamboayafî.

²⁸ Nga asu se nimoreh+ asowandif+ ranana moaruwai hohoan+moyopoani. Nimoreh+ yihoarifi ranai ho nindoweni+ aserim+ndo ana, ran+moatükun+ ra ai moaruwai hohoan+moyowohü-yopoani. Nga nimoreh+ nindoweni+ ranai nimorehü+ nindoweni+hi+yahindeimb+ ana, hifi ndan+hü tñir+ifo afind+ ndahümündimboyei, nga ran+amboanah+ yahurai moatükun+ ra s+heimbo sowah+ tükufembo ro moei asahi.

²⁹ Wandaf+ mami, ro ndahur+anah+ ndarihe hohoan+moayah+. Adükar+ind+ si ra hapondan+ gedüh+yopoan+ an+ngo. Awi hapoana hombo nindou nimorehümb+ ai nimoreh+koate an+ngu nou yare yahurai mbün+nguwamboane.

³⁰ Nindou düdi arani+aran+yu-randeimb+, ai moan+ afind+ hohoan+mokoateyu-randeimb+ manüngu nahurai-mbiyuwamboane. Nindou düdi h+ifi-h+ifi-yu-randeimb+ ai nindou h+ifi-h+ifi-koateyu-randeimb+ nahurai-mbiyuwamboane. Nindou düdi napo pem+yu-randeimb+ ai nindou napokoateyu-randeimb+mayu nahurai-mbiyuwamboane.

³¹ Asu nindou hifi ndan+hündambo ratüpur+ ratüpur+yei-r+hündemb+, ai ng+r+ hifi ndan+hündambo ratüpur+ ranahambo yang+r+ ngusüfo pand+hind+. Hifi haponda ndare an+ngo ra ng+r+ ndande gedüh+ ham+nd+ n+ngo.

³² Se afind+ hohoan+moyo wakife ranahamboanah+ ro moei asahi. An+hondümboreandeimb+ nimoreh+koate hoarifi an+ngu ana, ai Adükar+ind+ ratüpur+ ranahamboan+ afind+ hohoan+moyu arand+. Adükar+ ai ranahambo h+ifi-h+ifi-mbiyuwa yahuhaya.

³³ Nga asu nimorehü+hifimb+ nindou ana hifi ndan+hündambo moatükun+mo afind+ hohoan+moyu arand+ nimoreh+ ai ranahambo h+ifi-h+ifi-mbeyowa yahuhaya.

³⁴ Ran+amboane asu hohoan+mo ahand+ ranai yimbumboareand+. Nga an+hondümboreandeimb+ nimoreh+ nindoweni+koate yihoarifi-mayo ranai ana hohoan+mo ahand+ ranai Adükar+ind+ ratüpur+ hohoan+mo ran+fih+ yang+r+ane apen+ngondo, ai ahand+ fi asu yifiafi ra Adükar+ind+ yang+r+ mb+n+ngowa yahohaya. Nga asu nimoreh+ nindoweni+heimb+ ana, ai hifi ndan+hündambo moatükun+ ranahamboane hohoan+moyo arand+, ahand+ nindoweni+ ranahamboya ai h+ifi-h+ifi-mbiyuwa yahohaya.

³⁵ S+heimbo ro ran+ hoafi ranahambo yowan+ sahandür+hi-yah+poan+, nga wani. Ro s+heimbo fehefendür+imbo samboanah+ hoafi ra hoafayah+. Asu ranan+imbo se mbumund+ hohoan+mo süngund+hindüh+ Adükar+ind+ ratüpur+ ran+ yang+r+ rand+hindüh+ n+mboeian+ ranan+imbo, asu n+n+moatükun+ ranai ng+r+ s+heimbo fondam+nd+ndür+ ngo saheamboanah+ hoafayah+.

³⁶ Nga nindou ranai nimoreh+ sem+nd+imbo d+bon+yahündo-weimb+, ranahambo ngusüfoambe hohoan+moayu ana, asu ai nimoreh+ ranahambo sem+nd+imbo afind+ hohoan+moayu ana, ra moan+ sis+koate mb+semündu-wamboane. Ran+ hohoan+mo ana moaruwai hohoan+moyopoan+.

³⁷ Nga asu ran+ hohoan+mo ranahambo ahand+ ngusüfoambe yang+r+ hohoan+moyuhü, asu ahambo ran+ hohoan+mo ra n+mai bot+ifekoate-ndowohü, ahand+ hohoan+mo ranai ng+n+nd+ n+mar+ndowohü, nimoreh+ ra moan+ mb+n+ngo ehu ana, ra aboed+ane.

³⁸ Nindou ranai sapo ahand+ nimoreh+ d+bon+maye+ ra asemündu ana, aboed+anesi, nga asu nindou düdi ai nimoreh+ moan+ d+bon+aye+ ranahambo sem+nd+koateyu ana, ra moan+ aboed+ ham+nd+ane.

³⁹ Nimoreh+ nindoweni+hümb+ ana n+ne-hohoan+mo ai hohoan+momayo rani-süngu ng+r+ randeand+ ahand+ nindoweni+ ai nün+guambe ana. Nga nindoweni+ ai yif+nduan-an+imbo, ai nindoweni+ ngorü semünd+imbo hohoan+moayo amboan+ ai ramb+feyo-wamboane. Nga ai Adükar+imbo an+hondümboreimb+ yang+r+an+imbo nder+m+ndo.

⁴⁰ Asu ai moan+ yare an+ngo ana, ai moan+ mare aboed+ ran+hü rande h+ifi-h+ifi+na n+ngomboe. Ranana moan+ wand+ hohoan+mo+ane. Nga ro rar+he hohoan+moyahüh+ God+nd+ Yifiafi ranai fiambe n+mar+imbo far+hend+r+ arand+ asahi.

8

T+kai god+imbo n+n+hond+ s+hefeimb+hünd+ ses+imbo hoafi

¹ Haponda ro t+kai god+imbo sesi s+hefeimb+hünd+ ranahambo watapor+mbond+ha samboanah+. B+d+f+r+ ai seiya, "Roana f+f+r+hundeimb+anef+," ase. Y+n+s+, nga f+f+r+fe ranana af+nd+af+ndümb+ hohoan+mo bot+reandühane, nga ngusüfo pefe hohoan+mo ranane nindou ngorümb+ ng+n+ram+nd+ arand+.

² Nindou ranai n+ne-moatükun+ ra an+hondü ham+nd+ f+f+r+heandeimb+anah+ ehu ana, awi nindou ranai mungu-moatükun+ ra f+f+reandeimb+ ham+nd+yupoan+.

³ Nga asu nindou d+d+yei ai God+imbo hohoan+moayei ana, asu God ai nindou ranaheimbo f+f+reandür+imboani.

⁴ Nga asu sapo n+n+hond+ t+kai god+imbo s+hefeimb+hünd+ sesi ranahambo ana ro rar+he hoafayah+: S+h+r+ ranahambo ndor+hu f+f+r+humboanef+, t+kai god ranana an+hondü

hondüyopoani, nga sísamí yangír-ane. Nga God hondü ana moani mamí yangírí hamínd-ani anüngu ranahambo síhírí fífiríhurímboaneí.

⁵⁻⁶Asu afíndí moatükuní ranahambo hoafíyeihíya “god” aseí ane, asu afíndí moatükuní ranahambo “adükari” aseí-ane. Munguambo raní-moatükuní god asu adükari ra nímooamo-ane hífn-ane ra aníngo ana, I ra ambemboane, nga síhírí ana mamí God yangír-ani síhefí Ape anüngu. Aiana munguambo moatükuní ra nímíndühani asu síhírí ana ahand-aneí anímboefí. Adükari aiana moani mamí hamínd-ani anüngu asu aiana Sisas Kraís-ani. Ahandí sünguyo munguambo moatükuní ranai tükümeíyeyo. Asu ahandí sünguna síhírí amboani anímboefí.

⁷Nga nindou bídífirí ana ranahandambo hohoanímo ra moai fífiríhíndí. Aiana tíkai god horombodídí ranahambo süngumaríhündí. Ranímboaneí asu tíkai godímbo níníhondí síhefeímíhündí ra aníhondü hond-ane maseí. Aiana türífoaríhí fífiríhíndühí-yeipoani. Ranane asu ai sesí sahúsíhü, ranahambo ahei ngusúfoambe moaruwai-aneí aseí.

⁸Aníhond-ane, nga asu sesí aseso ra ngírí God sowana akímí ndemíndíndürí ngo. Síhírí sesí ra sesíkoate-ayefí ana, ngírí Godíndí hímbóahü moaruwai tükündahundí. Nga asu síhírí asahusífí ana, ngírí ahandí hímbóahü aboedí tükündahundí.

⁹Nga asu se raní-moatükuní ranahambo híbadíhümbo. Se níne hohoanímo refemboayei ra randíhindani, asu nindou düdí ai ahandí Godímbo aníhondümbofe akídou safayo ranai hoeíndíhindaníwaní, asu ai-amboa refembo hohoanímoayei ana, ai moaruwai hohoanímo-ndeímboyeí.

¹⁰Nindou fífiríwandeímí se tíkai godíndí worí ranambe hafí nímárfímbo sesí sowasífaní, nindou Godímbo akídou yangírí aníhondümbo-reandeímí-mayu ranai hoeíareaníní ana, asu ai tíkai godímbo níníhondí síhefeímíhündí ra sesímbo hohoanímondümbuí.

¹¹Rananímbo asu síhafí hohoanímo ranai síhafí wandafí ahambóhündambo kameihí Sisas Kraís yífímayu, sapo akídou yangírí aníhondümbo-reandeímí-mayu ranahambo moaruwaimbo-nderímboeí!

¹²Raní süngumbo-anímbo asu se síhafí wandafí ranahambo hohoanímo moaruwaimbo-rowandoani, ai ahandí ngusúfoambe níní-moatükuníyo aboedíyo asu moaruwaiyo türífoefe hohoanímo ra moaruwaimbo-arowandí. Ranímboane asu se Kraísímbo hohoanímo moaruwaimbo-marowando.

¹³Ranímboane asu níní sesí wandí wandafí ranahambo rarerani moaruwai hohoanímo asemündu ana, ro ngírí sesí ra asúkainda dagadíhí, wandí wandafí ai moaruwai hohoanímo-ndümbuíhündá.

9

Por amboani Kraísíndí hoafí sowandümo homo-rundeímí bídífirí nahurai-ani

¹Ro nindou-yafe hohoanímo süngufekoate-anahí moani aboedí anímboahí. Ro Kraísíndí hoafí sahamíndí ha-ríhandeímí anímboahí asu Sisas síhefí Adükari hoeímaríhiní. Ro Adükaríndí ratüpürí ratüpürímayahí sünguyo munguambo seana aníhondümbo-ríhindeímí tükümeíhíndí.

²Asu wambo nindou bídífirí ai Godíndí hoafí semündü hu-randeímíyupoani maseí. Nga se fífiríhímboaneí, wandí ratüpürí ranambo se aníhondümbo-ríhindeímí tükümeíhíndí ranína ro Adükaríndí hoafí sahamíndí ha-ríhandeímí-anahí ranahambo nafuímayo.

³Nindou bídífirí ai wandí hohoanímo ra yíboboríhinda raní hoafí ranane símborí hoafíyahandürí aríhandí.

⁴Kraísíndí hoafí sahamíndefí hefí-ríhundeímí ro yíhoeí ratüpürí ranímbohündá sesí, sesí asu hoe símíndímbo, ra ahínümbíyo?

⁵Asu Adükaríndí akíhoandí-yomo, Pitayu bídífirí Kraísíndí hoafí sowandümo homo-rundeímí-yomo ai rameífundí nou aníhondümbo-reandeímí nímórehí-díbo hoafí semíndí hoahoangómbo ra ahínümbíyosí?

⁶Awí Barnabas-díbo ro yangírí yíhoeí hí faríheí fembo kaki semíndí ratüpürí ratüpüríyoani, asu amurí Kraísíndí hoafí sowandümo homo-rundeímí ranai wanímboyosí?

⁷Nindou mamí ai amímbofí anüngu ra ahandíhoarí sesí kokómbo-mandífiyosí? Nindou ai nümbürí hífareandí ra ahandíhoarí sesí yímungu-remíndíkoate-mandíyosí? Asu nindou ai burmakau moanguiarandí ra ahandíhoarí burmakau títi boboe ra símíndíkoate-mandíyosí?

⁸Roana nindou-yafe hohoanímo süngu yangíríyahípoani hoafayahí. Nga ahínümbí hohoanímo amboani yahurai hoafímayo.

⁹ Nga Moses+ndi ah+nümb+ hohoan+mo ranambe sürü pap+randühi yahoya, “Burmakau ai wit hip+ri fifir+igendan+ se yowan+ ahand+ yafambe kiki+hem+ndi+poan+, b+difir+ wit ded+imboe yaho hefembo,” meho. Asu God ai burmakaumbo yang+ri hoafi+yuwaisi?

¹⁰ Ranana yihoef+imboyu hoaf+imayu. Anihond+ane, Bukambe hoaf+imayo ra sihef+imbo ramb+ri+hinda yahohayamboyo. Nindou ngorü ai nümbüri hif+ireandan+yo, asu ngorü ai yimungu+ramüduan+yo, ranai sapa ahafand+ ratüpurayafan+ ran+imbohünda sesi ra b+difir+ sem+nd+imbo hohoan+mo-mbeyafandamboane.

¹¹ Ro sihei mbusümo Yifiafi Aboed+ndi+mayo hoar+ ra hifi kamar+hundi, ran+imbohünda se yihoef+imbo fi far+ihefembo b+difir+ sesi saimbo ra yowan+mand+iyosi?

¹² Sapo se nindou b+difir+rambo sihei-mayo napo sem+nd+imbo y+n+i, asej ana, asu yihoef+imbo amboan+ af+nd+imbo y+n+i, mb+sei+amboane.

Ro sihei-mayo napo sem+nd+i ra naf+ yangrosi, nga ambe masefi. Ro sem+nd+koate-mayefi ra, sapa Krais+nd+ aboed+ hoaf+ ra naf+ gifepoan+, sefi hoahumboyefi. Ran+amboane ro t+n+ri+fo af+nd+ sahum+ndefi ar+hundi, nga ran+imbo moanane asefi.

¹³ Se fifir+hindai, nindou God+nd+ adükar+ worambe ratüpur+iyomo arundi, ranai ran+ifih+nd+ane sesi sowandümo arundi. Nindou God+imbo n+n+hond+ hifokoaru sihou-rundeimb+ fond+ ran+wam+ ratüpur+iyomo arundi, ranai sihefembo fond+ ran+wam+n+nd+ane n+n+hond+ b+difir+ sowandümo arundi. Awi ra se moai fifir+hind+yo?

¹⁴ Mami ran+ sünguyo, Adükar+ ai yahuya, “Nindou aboed+ hoafi watapor+imbo-arundi ranai nindou watapor+imbo-arund+ri ahei-mayo b+difir+ napo ahamund+ fi fehufembo mb+isahüpur+amboane,” mehu.

¹⁵ Nga ro moai rasüngur+hundi. Asu hapondan+ amboan+ sihei-mayo napo sem+nd+imbo-yah+poan+ pas nda sürü papar+hand+, nga wan+. Ro napo sem+nd+koate ranahambo h+hifi+h+hifayah+, asu ng+ri ngorü nindou ai ro h+hifi+h+hifayah+ naf+ ra gündeand+. Ai rambarea-mbonana, ro yifayah+ ra aboed+ane.

¹⁶ Ro Aboed+ hoafi hoaf+ndahüh+ ra ng+ri wand+ fimbo bor+ndahüh+ roana aboed+ hohoan+mo süngur+heandeimb+anah+ mb+isah+, nga wan+. Sapo Aboed+ hoafi hoaf+imbo ranana wand+ ratüpur+ wambo ro ng+ri h+n+ng+nd+heand+. Ro aboed+ hoafi hoaf+koate-yah+mbonana, ro ng+ri aboed+ n+imboah+.

¹⁷ Ro wand+ hohoan+mo süngu ratüpurayah+ ana, ran+ifih+ tak+n+ ndaham+nd+imboyah+. Nga Adükar+ ai wambo ran+ ratüpur+ ra masend+ramboanah+ ro ratüpurayah+.

¹⁸ Asu ro n+n+ tak+n+ wand+ ratüpur+ ran+imbohünda mandaham+nd+ha? Ro tak+n+ sem+nd+imbo-mayah+ aboed+ hoafi hoafi+ya ar+hand+ ran+imbo-hündambo ranana moai n+n+moatükun+ saham+nd+ih+. N+moreh+ nindowenih+imbo moan+ hoaf+imbo ranahambo tak+n+ nahurai+ane.

Por ai munquambo nindou-yei moan+ ratüpur+iyu-randeimb+imbofi manüngu

¹⁹ Ro nindou ngoründ+ moan+ ratüpur+iya-r+handeimb+iyah+poan+isi. Nga asu ro wand+ hohoan+monambo Krais+nd+ nindou tüküfembohünda nindou af+nd+ saf+ sem+nd+imbo ahei moan+ ratüpur+iya-r+handeimb+ nahurai an+imboah+.

²⁰ Ran+imboane ro Suda-d+bo n+imboambo ahei hohoan+mo süngur+heand+, Suda aheimbo aboedambo-fendür+imbohünda. Ah+nümb+ hohoan+mo ra moai wambo hifand+rand+ri, nga nindou-yei h+imboahü ah+nümb+ hohoan+mo ra süngur+heandüh+ nou-ayah+ ah+nümb+ hohoan+mo süngur+hindeimb+ aheimbo aboedambo-fendür+imbohünda.

²¹ Asu Suda-yafe nd+fo ah+nümb+ hohoan+mo süngufekoate+ayei, ranaheimbo ro-amboan+ ah+nümb+ hohoan+mo süngufekoate+ayah+ aheimbo aboedambo-fendür+imbohünda. Nga asu ro moai God+nd+ ah+nümb+ hohoan+mo ana h+n+ng+ri+heand+. Want+, nga Krais+nd+ ah+nümb+ hohoan+mo ana süngur+heandühanah+.

²² Asu d+d+yei ng+n+nd+ an+hondümb+ofekoate+ayei, ranaheimbo sem+nd+ndür+imbohünda ro-amboan+ ng+n+nd+ an+hondümb+ofekoate nahurai-ayah+. Ro nindou b+difir+ aboedambo-fendür+imbohünda naf+ kokombo munquambo nindou-yei hohoan+mo süngur+he ar+hand+.

²³ Ro ran+ ratüpur+ ra rar+he mar+hand+, Sisas+nd+ aboed+ hoafi ra ng+n+nd+ tükümb+ifeyowa sahehea. Ran+imbo ro-amboan+ Adükar+ ai aboed+ hoaf+nd+ aboed+ moatükun+ nindou ranaheimbo saimbo nap+re mas+hend+ ra ndaham+nd+ sahehea.

S+h+i+ napo sem+nd+imbo pip+ndefomboane

²⁴ Sapo se fifir+hind+ napo sem+nd+imbo pip+ ranambe munquambo nindou pip+yeihanei, nga mami yang+ri-an+imbo pip+ ranahand+ napo ra ndemüdümbui. Nga ran+imboane se-amboan+ napo sem+nd+imbo pip+ ra t+n+ri+fondei.

²⁵ Munquambo nindou pip+ ranambe napo sem+nd+imboayei ana, ahei fimbo hohoan+mo ra h+n+ng+ri+hi hehi, napo sem+nd+imbo pip+ ranambe t+n+ri+foyeihanei. Aiana

awar̄ihoei-randeimbi napo sem̄indimbo t̄n̄j̄r̄ifoyei ar̄ihündi, n̄ga ro awar̄ihoeifekoateyo-randeimbi napo sem̄indimbo t̄n̄j̄r̄ifoyefi ar̄ihündi.

²⁶ Ran̄imboane ro nindou napo sem̄indimbo pip̄iyuhü amuri h̄imbokoate ahu nahurai-ayah̄i. Asu nindou fifah̄i yangoambe d̄iboadore yangora arand̄i nou rawehead̄i, n̄ga moai mam̄ikari yangor̄ihand̄i, n̄ga wani.

²⁷ N̄ga ro hohoan̄imoayah̄i süngufembo t̄n̄j̄r̄ifoyahüh̄i wand̄i fi yamund̄ihe ar̄ihand̄i.

10

Nḡir̄i s̄ih̄ir̄i Israer hohoanimomayei süngund̄ihund̄i

¹ Wandaf̄i mam̄i, s̄ih̄efi amoa mam̄i ai Moses sünguhorani, n̄ne-moatükun̄i aheimbo-so tüküfeyondür̄i ranahambo-an̄imbo hoeind̄ihirüh̄i ndond̄ihi hohoan̄imo ra tür̄iboad̄ihind̄i. Aiana hamburi sir̄iwara aboeda bamar̄ihend̄i mun̄guambo mbur̄ingai mam̄i ran̄ihoareh̄i n̄imboimbo.

² Mbur̄ingai-ambeyo asu sir̄iwara-ambeyo ra ai Mosesind̄i süngur̄ihündei-mb̄imboyahi hundür̄imayei.

³⁻⁴ Nindou mun̄guambo ai God ses̄i masend̄i ra sahüsi asu, God hoe masend̄i ra sim̄indei mar̄ihündi. Asu ai hoe ra mas̄im̄indei Godind̄i n̄moei aboedambeah̄ind̄i asu n̄moei ra ahei süngu maho. N̄moei ranana Kraisi-ani.

⁵ N̄ga asu God ai nindou af̄ind̄i aheimbo h̄ih̄if̄i-h̄ih̄if̄ikoate-yundür̄ih̄i, asu ran̄imboyo n̄m̄i woh̄i fur̄ikoate-reandüh̄i yif̄isaf̄iyeh̄i, ahei yif̄in̄imoko ranai moan̄i mam̄ikare kur̄imayo.

⁶⁻⁷ Ran̄i-moatükun̄i aheimbo tüküfeyondür̄i ranana s̄ih̄ir̄i hoeifembohünda nafuimboane. Nindou b̄id̄if̄ir̄i ai moaruwai moatükun̄i ra süngumar̄ihündi asu sisam̄i god ranahambo süngur̄ih̄i mar̄ihündi, ran̄imboyo se-amboan̄i ran̄i-moatükun̄i ra yowan̄i ran̄i-süngufepoan̄i yaho waya yare nafui-mayo. Bukambe yare hoafiyowohü yahoya, "Nindou ai sesesiyo asu wain hoe sim̄ind̄irambo n̄mareimbo, asu ai botiyahi h̄ih̄if̄i-h̄ih̄if̄iyeh̄i n̄moreh̄i sis̄ih̄imoyei mar̄ihündi," meho.

⁸ S̄ih̄ir̄i ana n̄moreh̄i sis̄ih̄imo, nindowenih̄i b̄irabir̄i hohoan̄imoyopoan̄i, nindou b̄id̄if̄ir̄i ramehind̄i nou. Ran̄iyo mam̄i-simboan̄i 23,000 nindou ai yif̄isaf̄i kur̄imayei.

⁹ Ran̄imboane asu s̄ih̄ir̄i nḡir̄i Adükari ahambo sis̄ind̄ind̄ihurüh̄i, rand̄ihur̄i hoeind̄ihur̄i nindou b̄id̄if̄ir̄i ai ahambo ramar̄ihor̄i nou. Aiana ramar̄ihor̄i ran̄imboyei aheimbo amoa sir̄i ai tik̄ir̄imarand̄ura yif̄isaf̄imayei.

¹⁰ Nindou b̄id̄if̄ir̄i ramehind̄i nou, s̄ih̄ir̄i n̄n̄i-moatükun̄i tüküfeyoan̄i hoafiyoyoan̄i. N̄ga ran̄imboyo nindou b̄id̄if̄ir̄i ranai ramehinda s̄unambeah̄ind̄i nend̄i nindou h̄ifokoare-randeimb̄i ai aheimbo moaruwaimbo-mareandür̄i.

¹¹ Ran̄i-moatükun̄i aheimbo tüküfeyondür̄i ra nindou b̄id̄if̄irambo nafuimbo nahuraiyo, n̄ga ran̄imboyo asu ran̄i-moatükun̄i ranahambo s̄ih̄efimbo ah̄in̄i hoafembohünda sür̄u pap̄iru mas̄ihoemo. S̄ih̄ir̄i ana ndeara b̄id̄if̄iranambo si tüküfembo b̄id̄if̄ir̄uhanef̄i an̄imboef̄i nda.

¹² Ran̄imboane asu nindou mam̄i ai hoafiyuhüya, "Roana nḡin̄ind̄i n̄imboambo-anahi," ehu ana, moan̄i ai h̄ibadambo-an̄imbo n̄nggu, n̄ga asu ai p̄ündübui.

¹³ N̄ne refe hoeifembo moatükun̄i s̄heimbo sowah̄i tüküfeyondür̄i, ranana ran̄ipoan̄imbo moatükun̄iyopoan̄i, n̄ga wani. Siheimbo sowah̄i tüküfeyondür̄i ra b̄id̄if̄irambo amboan̄i tüküfendür̄i arand̄i nahurai-ane. God ai hoafiyoy mas̄ihend̄i hohoan̄imo rasünguaeand̄i ana, asu nḡir̄i n̄n̄i-moatükun̄i s̄heimbo refe hoeifembo tüküfeyoan̄i s̄hei nḡin̄ind̄i ranahambo nḡasundeand̄i, n̄ga God ai s̄heimbo nḡor̄ü-süngunde fand̄ih̄eir̄imbui. God ai-an̄imbo s̄heimbo nḡin̄ind̄amünd̄ü-ndür̄ani, asu se nḡin̄ind̄i n̄imboeimboyei n̄ne-moatükun̄i s̄heimbo refe hoeifembo tüküfe simboan̄i. Ranan̄imbo asu ai s̄heimbo aboed̄i nafi koand̄iheira tükündahimboyei.

S̄ih̄ir̄i nḡir̄i God asu moaruwai nend̄i yibobo süngund̄ihund̄i

¹⁴ Wandaf̄i mam̄i hondü, ran̄imbo-an̄imbo se moaruwai nendambo d̄id̄ibafife rani fikim̄i hopoan̄i.

¹⁵ Se f̄if̄ir̄ihindeimb̄i nindou-aneisi, n̄ga ro s̄heimbo hoaf̄i nda hoafehandür̄i, n̄ga ro hoafayah̄i nda se s̄heihor̄i tür̄iboad̄ihind̄i.

¹⁶ Adükar̄ind̄i kap nda Godimbo d̄id̄ibafiyahu h̄ih̄if̄ir̄ihur̄i mbur̄ihu sim̄indef̄i ar̄ihund̄i ra s̄hefimbo Kraisiind̄i hor̄inambo mam̄ihüreamun̄i arand̄i. Sapo bret b̄id̄if̄ir̄i h̄if̄it̄ir̄ihu ar̄ihund̄i ra Kraisiind̄i fi ran̄ifih̄i mam̄ihüreamun̄i arand̄i.

¹⁷ Sapo bret mam̄i engoro ran̄imbohündambo wamboane, asu n̄moreh̄i nindowenih̄i s̄ih̄ir̄i af̄ind̄-aneñi, n̄ga fi mamayef̄i. Sapo mun̄guambo s̄ih̄ir̄i bret mam̄i ranahan-damboane sahusif̄i ar̄ihund̄i.

¹⁸ Se Israer nindou ranaheimbo hohoanimo-ndahündürí. Raníhündambo nindou ana ai Godímbo fondíwamí sesí síhefeimbíndambo sahúsímbí, ranai ana sapo sesí Godímbo síhefeimbí babídímboyei ai mamühíyahi maríhündí.

¹⁹ Se ngírí randíhi hohoanímondeihíya, Ro Por tíkai godímbo sesí saimbo ra aníhond-ane asahí mbísei. Roana moai tíkai godí ranahambo aníhond-ane sahi.

²⁰ Waní, nga ro raríhe hoafayahi: Níne-moatükuní Godímbo süngfekoate nindou ai sesí asíhehindí, ranana ai moaruwai nendí ranaheimbo hohoanimo-yahündüríhaneí aheimbo asíhehindí, nga Godímbo ana waní. Ranímboanahí ro síheimbo moaruwai nendí raní-babídímbo mamíhufembo yowaní asahandürí.

²¹ Se ngírí Adúkaríndí kap ranambe ndímíndeí asu moaruwai nendí-yafe kapambe ndímíndeí ndíhündí. Asu se ngírí Adúkaríndí sesí dagüdi asu moaruwai nendí-yafe sesí ra dagüdi ndíhündí.

²² Awi síhírí randíhundani, Adúkarí ai síhefímbo ngusúfoambe moaruwaimbo-mbíreamuní sefímboyefa? Asu síhefí ngíníndí ra ahandí ngíníndímbo ngasúndeamboyo?

Munquambo si aho ra Godímbo aboed-ani yahomboane

²³ Bídífrí seiya, “Munquambo moatükuní ra síhírí randíhumboane,” asei. Yínísi, nga asu ngírí munquambo moatükuní síhírí rawaríhu hefí ranai síhefímbo fandíhemuní. Bídífrí seiya, “Munquambo moatükuní ra síhírí randíhumboane,” asei. Yínísi, nga asu munquambo moatükuní síhírí rawaríhündí ranai ngírí fandíhemuna ngíníndí nímboefí.

²⁴ Nindou mamí ai ngírí ahandí fimbo yanggírí híbadandí, nga waní. Nindou munquambo ai ngorúmbo fehefembo hohoanímondeí.

²⁵ Munquambo maketambe níníhondí safí sahúmundeimbí ranana dagüdi, nga ranahambo aboedímboyo mbísei hehi afíndí hohoanímondeihí düdu-düdundei wakíndíhimboyei.

²⁶ Nga Bukambe yare hoafíyowohü yahoya, “Hífi ndan-ane asu munqu-moatükuní hífi ranífilí engoro, ranane munquambo ra Adúkaríndí yanggírí-ane,” meho.

²⁷ Asu nindou mamí Godímbo aníhondúmbofe-koateyuweimbí ai síheimbo ho ahandí worambe sesímbo hoafínduaní, asu se hombo hohoanímoayeí ana, níne sesí síheimbo asahündürí ra se dagüdi. Nga asu se ranahambo afíndí hohoanímondeihü, düdu-düdundei wakíndíhimboyei.

²⁸ Nga asu nindou mamí ai hoafíyundürühiya, “Sesí ndanana moaruwai nendámbo síhefeimbíhünd-ane,” mbúsüwaní ana, se sesí ra dagüdimboyei, nindou ai yare hoafímayu mbísei hehi asu ngusúfoambe moaruwai-ane yaho hohoanímombohünda.

²⁹ Ro síhei ngusúfoambe moaruwai-ane yaho hohoanímombo-yahípoaní. Nga nindou ngorü ai ngusúfoambe ranahambo moaruwai-ane mbúsümbui ranímbo hohoanímoayahi.

Ro wandíhoarí ana sesí ra dagadímboyahí, nga asu nindou ngorü ai moaruwai-ane ehü ana, ngírí wandí ratúpuri ra gündeandí.

³⁰ Asu ro Godímbo híhífríhüní hehea sesí ra sahasíhaní, asu nímböe nindou ngorü ai ro híhífrímaríhüní ranahambo moaruwai-ane ehua?

³¹ Ranímboane asu se sesí ra dagüdi, hoe ndímíndeí, asu níne-moatükuní aho ra rawaríhindí ra, munquambo Godímbo adúkar-ani yahombo-hündambo-anímbo randíhindí.

³² Se níni-moatükuní randíhindühí Suda-anei, ahei ndífo-anei, asu Godíndí nend-anei ranaheimbo hoeindíhindühí moaruwai-ane mbíseimboyei.

³³ Ro-amboaní munquambo nindou ai refemboayeí raní hohoanímo-ane raríhe aríhandí. Roana wandí fi ranahambo faríhefembo yanggírí hohoanímoyopoaní raríhe aríhandí, nga waní. Roana munquambo nindou ranaheimbo God ai

11

aboedambo-mbíreandürí hohoanímo ranane ratúpuriya aríhandí. ¹ Se wandí hohoanímo ra süngundíhi ngei, ro Kraisíndí hohoanímo sünguríhe aríhandí nou.

Nímorehí ai mbíro gabudífembo hoaf-ane

² Ro síheimbo híhífrí-híhífayahandürí, sapo se munquambo si aho ra wambo hohoanímo-yahündüríhí, asu ro síheimbo yamundíhearühí síhei warambe masahandürí, ra sünguríhü hei maríhündambo.

³ Nga ro síheimbo ndaní-moatükuní ndanímboanahí ndondíhi ffríndíhindí asahí ra ndahurai-ane: Kraisi ai munquambo nindou-yei mbíro-ani, nindowenihí ai ahandí nímorehí ranahandí mbíro-ani, asu God ai Kraisíndí mbíro-ani.

⁴ Ranímboane nindou düdi ai nindou hímböahü mbíro gabude haya, Godímbo dídíbafífi asu Godíndí hoafí hoafayu-ane ra Kraisímbo moaruwaimbo-rirühí nou-ani.

⁵ Nga asu nimorehi mamî ai ahandî mbiro ra gabudifekoate didibafife arand-ane, asu Godîndî hoafi hoafayo-ane ra ai ahandî anamîndî ranahambo moaruwaimborerihû nou-ane. Nimorehi ranai ana sapo amoanîngî-mbeyowa sei hehi, mbiro foarîhehindeimbî moanî anînggo nahurai-ane.

⁶ Nimorehi ranai ahandî mbiro ranahambo gabudifembo wanîndowohû ana, ai mbiroanîngî ra hodîfo kikîrandûhî tûpurîmbîrî-hendamboane. Nga asu nimorehi ranai ahandî mbiro ra kikîyo foarîhefembo amoanîngîndowohû ana, asu ai mbiro ra gabudîmbîreandamboane.

⁷ Nga asu nindowenihi aiana ahandî mbiro ra gabudeambui. Aiana sapo Godîndî ndûreimbî asu ngînîndî nafuimbo sisamî nahurai-ani. Nga asu nimorehi ahandî ra sîngumbo nindowenihi ai ndûreimbî-ndûmbui.

⁸ Nga moai nindowenihi ai nimorehîndî hamîndînambo tûküfiyu, nga nimorehiyo nindowenihi ranahandî hamîndînambo tûküfefeyo.

⁹ God ai moai nindowenihi ranahambo nafîrûrî nimorehi ranahambo fehefembohûnda, nga wanî. Nga nindowenihi ranahambo fehefembo-hündamboyo nimorehi ra nafîmarandî.

¹⁰ Ranî-mayowamboane sünambeahîndî nendî ai hoeifeyoanî, nimorehi ranai Godîndî ratûpurî ratûpurayo ra nafuimbohûnda, ai ahandî mbiro ra gabudîmbîreandamboane.

¹¹ Nga Adûkarî-babîdî anîmboefî ranana nimorehi ai moai aheipoanîmbo nîboadei rîhündî. Asu nindowenihi ai moai ahamundî-poanîmbo nîngomo rundî, nga wanî.

¹² Nga God ai nimorehi ranahambo nindowenihi ranahandî fînambo randî nafîmaranda, nimorehi ranai tûküfefeyo. Nga asu God ai haponda nindou ranahamumbo nimorehi-yei furambe nafîrapurî arandî. Asu munngu-moatûkunî ra Godîndî sînggu-ane tûküfearandî.

¹³ Sîtheihoarî hoafi ndanahambo tûrûboadîhindî: Ranîmboane asu nimorehi ai ahandî mbiro ra gabudîfekoate, nindou hîmboahû Godîmbo didibafife hoafi ra aboedîyo?

¹⁴ Nindou sîhefi hohoanîmonambo yangîr-ane sîheimbo rahurai nafuiyoarandî. Nindowenihi ai mbiroanîngî hoandarûmbî ana, aboedî hamîndîyopoanî.

¹⁵ Nga asu nimorehi ai mbiroanîngî hoandarûmbayo ana, ranamboanî aboedî hîmbombeyo-wamboane. Sapo ranî-moatûkunî ra God ai ahandî mbiro gabudîfembohûnda masagado-ane.

¹⁶ Nga nindou mamî ai ranî-moatûkunî ranahambo hoafîndu hoanguhû ana, ai ranahambo ndore tûmbîfoareand-amboane: Roanahî asu Godîndî nend-anei ro moai ngorû hohoanîmo sînggurîthu rîhündî.

Adûkarîndî sesi sesîmbo

¹⁷ Nga hapoana ro sîheimbo bîdîfîrî moatûkunî yamundîheandûrî samboanahî, nga asu se nîne-moatûkunî ratûpurîyei arîhündî ranahambohûnda ngîrî ro sîheimbo hîhîfî-hîhîfî-ndahandûrî. Se Godîndî hoafi hîmborîmbo fandîhindûhî, asu se moaruwai hohoanîmo afîndî hohoanîmoaye ra moai nindou farîhündûrî randî.

¹⁸ Sîheimbo ndanî hoafi nda boatei hoafînda samboanahî: Asu seana fandîhindûhî yikîrûbüyei wakîrîhi-ndûhaneî. Ro ranî hoafi ra rarîhe rahurai hîmborîmayahî, nga asu ro hoafi ranahambo akîdou anîhondûmbo-marîheandî.

¹⁹ Nga awi anîhondû yikîrûbüfe hohoanîmo tûkümbîfeyo-wamboane, sapo dûdî sîhei mbusûmo anîmboei ranai Godîndî hohoanîmo sînguarîhindî ra ndorîhi hoeimbîrî-hîndamboane.

²⁰ Ranîmboaneî asu se mamî fandîhindûhî, asu Adûkarîndî sesi ra ndofe mamî nîmarîmbo sesîkoate-mayeî.

²¹ Rananeî asu nindou mamamî se sesi ra sîheipoanîmbo sahûmündî hehimbo, nîmai sahûsî arîhündî. Ranane asu nindou bîdîfîrî ai moanî wembopo nîmareianî, asu bîdîfîrî ai afîndî hamîndî sahûsîhî, hoe sîmîndeihi, hohoanîmo mamîkarandûrî arandî.

²² Awi se sesi, sesi asu hoe sîmîndî rambo ra worîkoate-wamboyeî? Asu se Godîndî nendî ranahaimbo moananeî seimboyeî, wandafî mamî bîdîfîrî ranahaimbo sesi napokoate ai mamareia, amoanîngambo-arîhindûrî. Ro sîheimbo nîngundîhe hoafîmandahandûrî-a? Awi ro sîheimbo hîhîfî-hîhîfî-mandandûrîyo? Wanî yangîr-ane.

²³⁻²⁴ Yamundîfe hohoanîmo nda Adûkarîndî-mayo sahamîndî heheambo-anahî, asu sîheimbo masahandûrî: Ranî nîmbokoanî Sidas ai Adûkarî Sisasîmbo hûrûtûmbî nindou-yomondî warîhûmarîramboyo asu ai bret mamî ra semündû haya, Godîmbo hîhîfîrîrî mbura, hîfîtîre haya, hoafîyuhû yahuya, "Bret nda wandî fisaf-ane, sîhamumbo farîhefepurî-mbohûnda. Ndani-moatûkunî nda se randu ndundî, wambo hohoanîmombohûnda," mehu.

²⁵ Ran+yu asu ses+ ra sowasümo mburu, mare yare yahurai kap amboan+ semündü haya, hoaf+yuhü yahuya, “Kap ndanana God+nd+ simbor+ hoaf+ fem+nd+ s+hefe moatükun+ane, asu wand+ hor+nambo ng+n+nd+ tükünd+femboe. Ndani+moatükun+ nda se n+n+simboan+yomo asim+ndimo ra se randu ndund+ wambo hohoan+mo-yond+r+mbohünda,” mehu.

²⁶ Munguambo si ra se bret nda sahüsi asu kap ndanambe sim+ndi ar+hünd+ ana, Adükar+ ai yif+mayu ranahambo weindah+ hoaf+yei r+hünd+hanei. Ran+moatükun+ ra se rand+hi ngeiani, asu Adükar+ ai h+h+r+fi mb+kusuwamboane

Nindou ai Adükar+ndi ses+ moaruwaimbo+areand+ ana, ai hüt+ani

²⁷ Ran+amboane nindou düdi ai ndofe hohoan+mo-koateyuhü, ai bret ra sesü, asu kap ranambe hoe sümündü arand+ ana, Adükar+nd+ fi asu hor+ ra moaruwaimbo+reandühani, asu nindou ranai ahand+ fi hüt+anand+.

²⁸ Nindou ai moan+ ahand+ fi ranahambo hohoan+mondu hoeindeandühi an+imbo, ai bret ra dedü asu kap ranambe hoe ndümündü ndand+.

²⁹ Ran+moatükun+ ra rahurai+ane: Nindou düdi ai Adükar+nd+ fi ranahambo ndofe hohoan+mo türüfoefekoateyu haya, moan+ ses+ ra sesü, kap ranambo hoe sim+nd+ arand+ ana, ai ahand+ fi ra ahand+hoar+ hüt+anand+.

³⁰ Sapo ran+amboanei nindou af+nd+ se angün+mboyeih+ , ham+nd+ kem+nd+koate+yeih+ , asu b+d+fir+ ai yif+mayei.

³¹ Asu s+h+r+ s+hef+hoar+ s+hef+ fi ranahambo türüfoar+hündühi, bret sahusif+ , asu hoe asim+ndef+ ana, God+nd+ himboahü ng+r+ hüt+ndef+.

³² Nga asu Adükar+ ai s+hef+ hohoan+mo ranahambo türüfoare+amunühi, aboed+koate+mayowambo s+hef+ hohoan+mo ngorü+süngure arand+ . Ai s+hef+ambo rawareamun+an+imbo, asu s+h+r+ ng+r+ hif+ ndan+hündambo nindou rawehind+ nou, ai-bab+di awar+nd+hehund+.

³³ Wandaf+ mam+ , ran+mayoamboane, asu se ses+mbohünda fand+hindühi ana, awi se ses+imbo mb+seimbo ra b+d+fir+rambo h+bad+hündür+ hehimbo an+imbo, mam+ dagüdi.

³⁴ Nindou düdi ai wembombonduh+ ana, ai ahand+ worambe an+imbo mb+sesüwamboane. Ranan+imbo asu se mam+ fand+hindühi amboan+ , asu ng+r+ God+nd+ pap+hoaf+ ranambe ngei. B+d+fir+ hoaf+ awi engoros+ , nga asükainda tükündaheandühan+imbo ranamboan+ d+d+boado+nd+heamboyah+.

12

Yifiaf+ Aboed+nd+mayo ran+poan+ ran+poan+ ratüpur+ moatükun+

¹ Wandaf+ mam+ , ran+poan+ ran+poan+ ratüpur+ Yifiaf+ Aboed+ sai+arand+ ranahambo se ndor+hi f+fir+mb+r+hinda samboanah+.

² Horombo se God+nd+ hoaf+ süngufekoate n+imboeambe, ran+s+imboan+ ana munguambo si maho ra sisam+ god hoaf+koate, yif+ nahurai mengoro, ran+ sowanamboyo ai s+heimbo hür+hümündi+hündür+ hei mar+hünda, asu ran+süngu hei mar+hünd+ ra se f+fir+himboanei.

³ Ran+imboanah+ asu se ndani+moatükun+ ranahambo f+fir+nd+hind+ asah+ , ra ndahurair+ane. Asu Yifiaf+ Aboed+ ranai nindou ngoründ+ flambe amaro+ana, nindou ranai ng+r+ hoaf+ndühiya, “Sisas ai moaruwaimbo+mb+fiyu+wamboane,” mbüsü. Nga asu nindou mam+ ai hoaf+yuhüya, “Sisas ai Adükar+ani,” ehu ana, asu ai Yifiaf+ Aboed+nd+ süngu yang+r+ane hoaf+yu arand+.

⁴ Yifiaf+ Aboed+nd+ ratüpur+ ra af+nd+ane engoros+ , nga asu awi Yifiaf+ ranana mam+ ran+ yang+r+ane sagadür+ arand+.

⁵ Adükar+nd+ ratüpur+ ra ran+poan+ ran+poan+ ratüpur+anes+ , nga asu Adükar+ mam+ ranahamboane ratüpur+yei ar+hünd+.

⁶ Ran+poan+ ran+poan+ ratüpur+ ng+n+nd+ane, nga God mam+ ranai+ani nindou munju ranaheimbo ng+n+nd+ ra sagadür+ arand+.

⁷ Yifiaf+ Aboed+ ranane ahand+mayo ng+n+nd+ ra nindou mamam+ ranaheimbo tüküfe arand+ nindou munguambo far+hefe+ndür+mbohünda.

⁸ Nindou ngorümbö Yifiaf+ Aboed+ ranai ng+n+nd+ sagadowohane ndofe hohoan+mo watapor+imbo-yondür+mbohünda. Nga asu nindou ngorümbö mare Yifiaf+ mam+ ranai ng+n+nd+ sagadowohane ndofe f+fir+fe ranahambo watapor+imbo-yondür+mbohünda.

⁹ Yifiaf+ mam+ ranane nindou ngorümbö an+hondümbofe hohoan+mo ra sagado arand+ . Asu mare Yifiyaf+ mam+ ranane ai nindou ngorümbö nindou angün+imbo+yeim+imbo d+d+boado+fendür+rambo ng+n+nd+ ra sagado arand+.

¹⁰ Asu nindou ngorümbö hepün+feim+b+ moatükun+ refembo ng+n+nd+ ra sagado arand+ . Asu nindou ngorümbö God+nd+ hoaf+ hoaf+yo rambu ng+n+nd+ ra sagado arand+ . Asu ngorümbö ai Yifiaf+ Aboed+nd+mayoyo asu moaruwai nend+yei+mayoyo ratüpur+ ra

türüfoefemböhünda nginindî ra sagado arandî. Nindou ngorumbo ranî-poanîmbo hoafi hoafîmbo nginindî ra sagado arandî. Asu ngorumbo ranî-poanîmbo hoafi hîhîrîfoefe hoafi nginindî ra sagado arandî.

¹¹ Yifiafi Aboedi mamî ranane ai ranî-poanîmbo ranî-poanîmbo nginindî ranahambo yare arandî asu ai-ane moanî ahandî hohoanîmonambo yangîrî nindou mamamî ranaheimbo nginindî yîboborearû arandî.

Munnguambo sîhîrî fi mamî ranahandambo bîdîfirî-ane fi

¹² Fi ra mam-anesî, nga asu ngorû-poanî ngorû-poanî moatükunî ra ranîfihî papîreamboane. Ahandî ranî-poanî ranî-poanîmbo moatükunî afînd-anesî, nga fi mamî ranîfihî türemarand-ane. Krais ai rahurai-ani.

¹³ Mamî ranî-süngumboane munnguambo sîhîrî, Suda, Suda-yafe ndîfo, moanî ratûpurîyeyî-rîhûndeimbî, asu moanî nîmboeimbî nindou, sîhîrî fi mamî ranînambo hundûrîmayefî. Asu munnguambo sîhefîmbo God ai Yifiafi mamî ra masemunî.

¹⁴ Fi ranana moanî mamî moatükunînambo yangîrîyopoanî pare haya anîngo. Aiana afîndî ranî-poanî ranî-poanî moatükunî ra papîre mburamboane fi ra mamî nahurai anîngo.

¹⁵ Asu tîjarî ai hoafîndowohüya, “Roana watîjarî-yahîpoanî, ranîmboane asu ro fi ranahandî-yahîpoanî,” mbîsîmboesî, nga sapo aiana fi mamî ranahandamboane.

¹⁶ Asu hîmboambe ai hoafîndowohüya, “Roana hîmboarî-yahîpoanî, ranîmboane roana fi mamî ranahandî-yahîpoanî,” mbîsîmboesî, nga sapo aiana fi mamî ranahandamboane.

¹⁷ Asu fi munngu ranai hîmboarî ranî yangîrayo ana, asu nüngunde hîmborîmanda? Asu fi munngu ranai hîmboambe ranî yangîrayo ana, nüngunde fisîjarû kamadada?

¹⁸ Fi mamî ranana ai yahurîyopoanî, nga God ai moanî ahandî hohoanîmonambo ranî-poanî ranî-poanî moatükunî ra fi mamî ranîfihî papîmareand-ane.

¹⁹ Nga asu fi mamî ranahandambo moanî mamî ranî yangîrayo ana, asu fi ranai nahû manîngoa?

²⁰ Fi ranai moanî yare nîngowan-ane, asu fi mamî ranîfihî ranî-poanî ranî-poanî moatükunî ranai papîre haya anîngo.

²¹ Ranîmboane asu ngîrî hîmboarî ai watîjarîmbo hoafîndowohüya, “Ro ngîrî sîhambo ndahamîndîhanîni,” mbîso, nga wanî. Asu ngîrî mbîro ai tîjarîmbo hoafîndowohüya, “Roana ngîrî sîhambo ndahamîndîhanîni,” mbîso, nga wanî.

²² Nga awi sîhîrî nahanîniyo sîhefî fi ranahambo ranana nginîndeimbî-yopoanî asefi, ranî-moatükunî ranai fi ranîfihî pairîkoate-ayo ana, asu ngîrî fi ranai aboedi ndonde nîngo, nga wanî.

²³ Asu fi ranahandambo bîdîfirî moatükunîmbo sîhîrî aboedi moatükunî-yopoanî asefi, ranahamboane fi sîhîrî aboedi yihuruho arîhundî. Nga asu fi ranahandambo bîdîfirî amoanîngîmbû moatükunî ranahamboane aboedi dîdîboado-arîhundî.

²⁴ Fi bîdîfirî aboedi ra moanî hîningîrîhu arîhundî. Nga God aiyu ahandîhoarî munnguambo ranî-poanî ranî-poanî fi bîdîfirî ra fi mamî ranîfihî mamambere hîningîmareandî. Ranîyu asu fi bîdîfirî ranahambo moanane asefi ranahambo ai ndorîhoeimbî hîningîre marandî.

²⁵ Fi mamî ranai ngorû-poanî ngorû-poanîmbeyo yahuhayambo yare hîningîreambo-yopoanî, nga fi mamî bîdîfirî, mamî bîdîfirî ranai mamî hohoanîmo süngu sîmborî farîhefirî-mbeyeia yahuhayamboyo yare hîningîmareandî.

²⁶ Ranîmboane fi ra ngorû mamî bîdîfirî asûbusîmboayo ra, asu fi mamî munngu ranî-amboanî asûbusîyowohane. Asu fi ra mamî bîdîfirî aboedi-ane asefi ana, asu munnguambo fi ranai-amboanî aboedi hîhîfî-hîhîfyowohane.

²⁷ Ranîmboane munnguambo nindou se Kraisîndî fi-anei anîmboei. Asu munnguambo se ahandî fi bîdîfirî nou-aye.

²⁸ God ai bîdîfirîrambo Kraisîndî nendî-mayeî ranaheimbo rahurai yare hîningîmarearû. Weangurûhîdîdî ranai Kraisîndî hoafi sowandûmo homo-rundeimbî, ranîkîmîndî ranai Godîndî hoafi hoafîyeyî-rîhûndeimbî, asu ranîkîmî ra yamundu-rundeimbî, asu hepûnîfeimbî moatükunî rarîhi-rîhûndeimbî, asu nindou angûnûmbî aboedi-rîhi-rîhûndeimbî, asu nindou farîhehi-rîhûndeimbî, asu munnguambo ratûpurî aho ra hîfandîrûhî-rîhûndeimbî, asu ngorû-poanîmbo hoafi hoafîyo-ramboaneî ranaheimbo hîningî-mareandûrî.

²⁹ Awi nindou munnguambo Kraisîndî hoafi sahûmûndî hei-rîhûndeimbî yangîrîyeyî anîmboeia? Awi munnguambo Godîndî hoafi hoafîyeyî-rîhûndeimbî nindou yangîrîyeyî anîmboeia? Awi munnguambo yamundîhi-rîhûndeimbî nindou yangîrîyeyî anîmboeia?

Awi munḡuambo hepünüfeimb̄i moatükun̄i ratüpur̄iyeyi rihündeimb̄i yanḡḡriyeyi an̄imbooeia?

³⁰ Asu munḡuambo nindou ai anḡḡn̄ümboyeimb̄imbo aboed̄i-fendür̄imbo ḡḡn̄indeimb̄i yanḡḡriyeyia? Munḡuambo nindou ai ḡgor̄ü-poan̄imbo hoaf̄i ra hoaf̄iyeyi-r̄ihündeimb̄ü yanḡḡriyeyia? Asu munḡuambo nindou ai hoaf̄i ra h̄h̄ir̄ifoad̄ih̄i hoaf̄iyeyi-r̄ihündeimb̄ü yanḡḡriyeyia? E! ran̄i-moatükun̄i ra ai wan̄i.

³¹ Se moan̄i aboed̄i ham̄ind̄i moatükun̄i ran̄i yanḡḡri sem̄ind̄imbo ḡḡsüfo pand̄ih̄ind̄i.

S̄ih̄ir̄i nindou amurambo ḡḡsüfo pand̄ih̄umboane

Nḡa ro s̄iheimbo nahan̄yo aboed̄i ham̄ind̄i naf̄i aho ranahambo nafuindahand̄ür̄i samboanah̄i.

13

¹ Asu ro nindou ranaheimbo nindou-yeyi hoaf̄-ane, asu s̄unambeah̄ind̄i nend̄i-yomond̄i hoaf̄i ranane ra hoaf̄iyahand̄ür̄üh̄i, asu ro nindou ranaheimbo ḡḡsüfo pefekoate-ayah̄i ana, asu ro n̄üm̄s̄i fand̄iyean̄i, moan̄i hoaf̄ayo hoango nahur̄ai-ndamboyah̄i.

² Asu ro God̄ind̄i hoaf̄i hoaf̄indahand̄ür̄üh̄i, God̄ind̄i hohoan̄imo d̄ibo engoro ra munḡuambo fifir̄ar̄iheand̄-ane, asu munḡuambo fifir̄ife ra fifir̄ar̄iheand̄-ane, asu ḡḡn̄ind̄i ham̄ind̄i an̄ihond̄ümbo-r̄iheand̄üh̄i asu n̄imoei-wafu n̄imaroan̄i hoaf̄iyahan̄i gor̄ügan̄in̄i aho-ane, asu ro nindou ranaheimbo ḡḡsüfo pefekoate-ayah̄i ana, asu ro moan-anah̄i.

³ Ro wand̄i napo munḡuambo mas̄iheheand̄i ra napokoate-yeimb̄i nindou fehe-fendür̄imbo yimbond̄i-the, asu wand̄i fi ra h̄in̄ḡḡi-nd̄iheandan̄i nindou ai wambo haiambe mandund̄iran̄i hai t̄ik̄ir̄inda-nd̄ir̄imboesi, ḡḡa asu ro ḡgor̄ü nindoumbo ḡḡsüfo pefekoate-ayah̄i ana, ra ḡḡir̄i wambo aboed̄i fand̄ih̄end̄ir̄i.

⁴ ḡgor̄ümbo ḡḡsüfo pare-randeimb̄i ai war̄i hoafeand̄üh̄-reand̄üh̄i far̄ih̄end̄ür̄i arand̄i. Asu ai moai nindou ḡgor̄ümbo ḡḡsüfoambe moaruwai hohoan̄imoyu rand̄i, asu ahand̄i fimbo moai bor̄iyu rand̄i, asu moai ahand̄i fimbo h̄ih̄if̄i-h̄ih̄if̄iyu rand̄i.

⁵ Ai moai af̄ind̄i-af̄ind̄iyurand̄i. Asu ai moai ahand̄i moatükun̄imbo yanḡḡri hohoan̄imo pare rand̄i, asu moai n̄imeh̄ünou ḡḡn̄ind̄iyu rand̄i. Asu ai moai nindou ahambo moaruwaimbo-mar̄ihor̄i ranahambo hohoan̄imoyu rand̄i.

⁶ Asu ḡgor̄ümbo ḡḡsüfo pare-randeimb̄i aiana n̄ine-moatükun̄i moaruwai-ayo ranahambo moai h̄ih̄if̄i-h̄ih̄if̄iyu rand̄i, ḡḡa aiana an̄ihond̄ü hohoan̄imo ranahamboane h̄ih̄if̄i-h̄ih̄if̄iyu arand̄i.

⁷ Ai ana munḡuambo t̄ih̄ir̄ifo aho ra moanane yahu arand̄i, asu munḡuambo si aho ra God̄imbo an̄ihond̄ümbo-rir̄i rand̄üh̄ani. Munḡuambo si aho ra God̄i ai fand̄ih̄end̄ir̄imbui yahuhaya, h̄ifandand̄üh̄i asu munḡuambo t̄ih̄ir̄ifo ra tüküfeyoan̄i, ai ḡḡn̄ind̄i n̄üngumboani.

⁸ ḡgor̄ümbo ḡḡsüfo pefe hohoan̄imo ra ai ḡḡir̄i awar̄ind̄ihoayo. Nḡa God̄ind̄i hoaf̄i hoaf̄imbo hohoan̄imo ranana kik̄indam̄ind̄imboe. Ran̄i-poan̄imbo hoaf̄ina hoaf̄i hohoan̄imo ranana moend̄ind̄imboe. Fifir̄ife hohoan̄imo ranana awar̄ind̄ihoemboe.

⁹ Munḡu-moatükun̄i aho ra moan̄i b̄id̄if̄ir̄i-b̄id̄if̄ir̄i yanḡḡri-ane fifir̄ihumboayef̄i. God̄ind̄i hoaf̄i hoaf̄imbo ranamboan̄i awi moan̄i b̄id̄if̄ir̄i yanḡḡri-ane hef̄i hoaf̄iyef̄i ar̄ihund̄i.

¹⁰ Nḡa süngunambo n̄ine-moatükun̄i aboed̄i ham̄ind̄i-mayo ranai tükünd̄ifeih̄i an̄imbo, asu n̄ine-moatükun̄i moan̄i b̄id̄if̄ir̄i-b̄id̄if̄ir̄i yanḡḡri hohoan̄imomayef̄i ranai awar̄ind̄ihoemboe.

¹¹ Horombo ro n̄imor̄i-yahambe ran̄i-s̄imboan̄i wand̄i hoaf̄i, hohoan̄imo, fifir̄ife ran̄i-moatükun̄i ra n̄imor̄i nou ras̄üngumar̄iheand̄i. Nḡa hapondan̄i ana ro adükari-yahüh̄i n̄imoak̄id̄ibou-yeyi hohoan̄imo ra h̄in̄ḡḡi-r̄iheamboanah̄i.

¹² Haponda munḡuambo moatükun̄i awi moai s̄ih̄ir̄i ndor̄ihu fifir̄ihund̄i, ḡḡa hoeh̄imboambe nahur̄ai-ane hoer̄ihu ar̄ihund̄i. Nḡa süngunambo an̄imbo s̄ih̄ir̄i God̄imbo ndond̄ihur̄i ahand̄i ḡḡsümböar̄i ra hoeind̄ihumboyef̄i. Hapondan̄i ana moan̄i b̄id̄if̄ir̄i yanḡḡri-ane fifir̄ar̄iheand̄i. Nḡa süngunambo-an̄imbo ro ahambo ndond̄ihin̄i fifir̄ind̄i-hin̄imboyah̄i, ai wambo haponda ndore fifir̄rareand̄ir̄i nou.

¹³ Nḡa haponda ḡḡim̄i moatükun̄i nda, God̄imbo an̄ihond̄ümbofo hohoan̄imo, God̄imbo an̄ihond̄ümbofeh̄ü h̄imboyondombo hohoan̄imo, asu nindou ḡgor̄ümbo ḡḡsüfo pefe hohoan̄imo ra moan̄i koadür̄ümbo-koadür̄ümbo yagod̄imboe. Nḡa ḡḡim̄i hohoan̄imo ranahandambo, ḡgor̄ümbo ḡḡsüfo pefemboane ai adükari ham̄ind̄ayo.

14

God̄ind̄i hoaf̄i hoaf̄imbo hohoan̄imo pand̄ih̄umboane

¹ Munnguambo si aho ra nindou bodimondambo ngusüfo pefembo hohoanimo yo hombaone. Asu se Yifiafi Aboedindi-mayo nginindi rani semindimbo hohoanimondei ngei. Nga Godindi hoafi hoafiyorambo nginindi rani-mbo se moani ngusüfo pandihindi.

² Nindou düdi ai rani-poanimo hoafinambo hoafayu ana, nindou ranaheimbo hoafiyundürühi-yupoani, nga ai Godimbo yangir-ani hoafayu. Sapo hoafi ra nindou ranai ngiri fifirindihindi, nga ranana Yifiafi Aboedimayo ranahandi nginindinambo Godimbo yangir-ani dibo hoafi hoafiyundo arandi.

³ Nga asu nindou düdi ai Godindi hoafi hoafayu ana, asu ai nindou ranaheimbo anihondümbofe ra nginemindindürühi farihendürühi, asu ngusüfoambe aboedi didiboado-rearühane.

⁴ Nindou düdi rani-poanimo hoafinambo hoafayu ana, ai ahandi fi nginemindimbo yangir-ani hoafayu. Nga asu nindou düdi ai Godindi hoafi ra hoafayu ana, asu hoafi ranai Kraisindi nendi ranaheimbo nginindamündürimboe.

⁵ Ro siheimbo munnguambo rani-poanimo hoafinambo hoafindei sahehea hohoanimoayahisi, nga awi ro siheimbo Godindi hoafi hoafiyoramboanahi hohoanimoayahihabodih. Nindou düdi ai rani-poanimo hoafinambo hoafinduan asu nindou ngorü ai hoafi ranahambo hihirifoefe hoafiyonan animbo, asu Kraisindi nendi munnguambo ranaheimbo hoafi ra fandihendürimboe. Nga nindou düdi ai Godindi hoafi weindahi hoafayu ranana rani-poanimo hoafinambo hoafimbo ngasündeamboane.

⁶ Wandafi mam, awi ro siheimbo sowahi tükündaeandühi rani-poanimo hoafinambo hoafindahandürani ra ro ngiri siheimbo fandihandüri. Nga ro siheimbo God ai wambo bidifiri moatükuni weindahimareandiri hoafi, fifirifembo moatükuni hoafi, Godindi hoafi hoafiyorambo hoafi asu yamundifembo hoafi ra ndahandürananimbo, siheimbo fandihede-andürimboyah.

⁷ Hoahoango rakoate-randeimbi moatükuni, nümüsi, fufunji, mbonifaifai ranamboani moani mam rahurai-ane. Rani-moatükuni munnguambo ranai mamkar hoafindoani ra nüngundhi nindou ai himbormandei hoafi ahandi rana?

⁸ Nindou ai yifiarimbo yinafoaiyu-randeimbi ai ndofe yinafoaikoate-ayu ra, asu nindou didai yifiarimbo napo ra didiboadomandea?

⁹ Moani mare yahurai-ane, asu se rani-poanimo hoafinambo hoafayei ra asu nindou amuri ai nüngundhi sihei hoafi fifiri-mandihinda? Ranana se moanipo hoafindamboyafi, nga sihaf hoafi ranai moani weriyafui nou nimoamo ngomboe!

¹⁰ Yini, munnguambo hifi ndanihu rani-poani rani-poani hoafi afindane engoro. Nga asu moani mamani hoafi ranai ranahandambo nimindi fifirifekoate yangoro, nga wani.

¹¹ Nga asu ro hoafi wataporayu ranahandi nimindi ra fifirifekoate-ayah ana, nindou hoafayu ranai wandi nindou amurinduan asu ro-amboa ahandi nindou amurindamboyah. Se rani-poanimo hoafinambo wataporindeiani siheimbo yahurai tükündifemboe.

¹² Nga se-amboa Yifiafi Aboedindi-mayo nginindi ra semindimbo hohoanimo yei arihündi rani-mboane asu se Kraisindi nendi fehefembo nginindi ra semindimbohünda tihirifondei ngei.

¹³ Rani-mboane nindou düdi ai rani-poanimo hoafinambo hoafiyu-randeimbi ana, ai hoafayu ranahambo Kraisindi nendi ranaheimbo hihirifoefe hoafombohünda nginindi ranahambo Godimbo didibafimbi-fiyuwamboane.

¹⁴ Asu ro rani-poanimo hoafinambo didibafehandi ana, wandi yifiafi ranai-ane didibafefeyo, nga asu wandi hohoanimo ranai ana moani moaruwai titanimbo-reamboane.

¹⁵ Asu randifeyoani ra ro nüngumandheha? Ro wandi yifiafi ranambo didibafindaheamboyahisi, nga asu ro wandi hohoanimo ranambo amboani didibafindaheamboyah. Ro wandi yifiafi ranambo heründa-mboyahisi, nga asu ro wandi hohoanimo ranambo amboani heründamboyah.

¹⁶ Godimbo se sihaf yifiafi ranambo yangiri hihifari ana, asu moanindi nindou-mayei ranai fandifeambe ngiri hoafindeih, "Anihond-ane," mbi sei se hihifiyafambe. Sapo se hoafayafi ranahambo ana nindou ranai moani fifirihindi.

¹⁷ Godimbo hihifimbo didibafife sihaf ra aboedi saf-anesi, nga ngiri nindou ngorü ranahambo ngininda-mindündüri.

¹⁸ Ro afindimboanahi rani-poanimo hoafinambo Godimbo hoafiya arihandi ra siheimbo ngasündheha-ndürimboanahi asu rani-mboanahi ro Godimbo hihifarihüni.

¹⁹ Nga Kraisindi nendi fandifeambe roana, moani nindou ai fifirihindeimbi hondahüfeimbi (5) hoafi yangiri yamundife-ndürimbo hohoanimoayah. Nga asu hoafi moani afindi hamindi rani-poanimo hoafinambo wataporimboyo ho ana, aboedi hamindiyopoani.

²⁰ Wandafî mami, se nîmoakîdîbou hohoanîmoayeï nou hohoanîmo-ndeimboyeï. Moaruwai hohoanîmo aho rananîmbo se nîmoakîdîbou nou hohoanîmondeihî nîmboeï, nîga asu sîhei hohoanîmo ranana nindou boagîrî nahurai-anîmbo se nîmboeï.

²¹ Ahînûmbî hohoanîmo sûrû papîrandûhî yahoya, "Ranî-poanîmbo hoafî hoafûmbî nindoundî yafambe süngu-ane, asu nindou amurîyeï yafambe süngu-ane, rananîmbo nindou ndanaheimbo ro hoafîndahandûrî-mboyahîsî, nîga asu ai nîgîrî wambo hîmborîndei," mehu Adûkarî ai.

²² Nîga ranane asu ranî-poanîmbo hoafî hoafîmbo nîgînîndî ranai nindou Godîmbo anîhondûmbofe-koate-mayeï ranaheimbo nafuimbo moatûkun-ane, nîga asu anîhondûmbo-rîhoreimbî ranaheimbo ana wani. Nîga asu Godîndî hoafî hoafîmbo nîgînîndî ahei mbusûmo ranai anîhondûmbo-rîhoreimbî aheimbo nafuimbo moatûkun-ane, nîga Godîmbo anîhondûmbofe-koate-mayeï ranaheimbo ana wani.

²³ Ranîmboane asu Kraisîndî nendî ranai mamûhî fandîhindanî se ranî-poanîmbo hoafînambo hoafayeï ana, asu fîfîrîfekoate-yeimbî asu anîhondûmbofe-koate yeimbî ranai tûkundahî sîheimbo hoeindîhindûrîhî, ai ana hîhîndî-hîhîndîyeihaneï mbîseimboyeï.

²⁴ Nîga munîgumbo Godîndî hoafî ranî yangîrî hoafîndeian-anîmbo, asu anîhondûmbofekoate-yumbû asu fîfîrîfekoate-yumbû ai tûkundîfî-hündambo amboanî asu ai hoafî ra hîmborîndu haya moaruwai hohoanîmomayu ranîmbohûnda nîgusûfoambe afîndî hohoanîmondîmbui.

²⁵ Rananîmbo asu ahandî hohoanîmo dîbo menîgoro ra weindahîndeandûhî, asu ai yirî yimbu pusînde nîmandûmbo Godîmbo hohoanîmonduwohû hoafîndûhîmboya, "Awi anîhond-ane, nîga God ai se-babîdî sîhei mbusûmo anîngul!" mbûsûmbui.

Godîmbo ratîpurî hohoanîmo ra aboedî mbîhowamboane

²⁶ Wandafî mami, asu se nîngundîhi ramandîhinda? Munîgumbo se fandîfeambe, nindou nîgorû ai herû hohoanîmonduhane, nîgorû ai yamundîferambo hohoanîmo hohoanîmonduhane, nîgorû ai God ai nînî-moatûkunîmboyo hoafîmbohûnda nafuimayundoane, nîgorû ai ranî-poanîmbo hoafînambo hoafîmboane, asu awi asûkai sapo ai hoafîyumbî hîhîrîfe hoaf-ane, munîgumbo ranî-moatûkunî ra hoafîmbeyeï-amboane. Munîgumbo-atûkunî ra Kraisîndî nendî ranaheimbo nîgînîmbîra-mîndûramboane.

²⁷ Nîga asu nindou bîdîfîrî ai ranî-poanîmbo hoafînambo hoafîmbo hohoanîmondeihî ana, moanî nindou yimbundafandanî asu nîgîmîndîmondanî yangîrî-anîmbo rambîrundamboane. Nîga asu moanî nîgorû ai hoafîndu kîkîndamûnduanî, nîgorû ai hoafîyû-mbîrandamboane. Rananîmbo asu nindou nîgorû ai nîne hoafî nîgorû ai hoafîmayu ranahambo hîhîrîfoare hoafîmbiyu wamboane.

²⁸ Nîga asu nindou nîgorû ai ranî-poanîmbo hoafînambo hoafînduanî ranahambo hîhîrîfe hoafîmbo nindou ranîhû nîngokoate-nduanî ana, asu nindou ranai ranî hoafînambo hoafîndûmbui, nîga moanî ai sîsîkoate nîmandûmbo-anîmbo ahandî fîmboane asu Godîmboane ranî yangîrî hoafîmbiyu-wamboane.

²⁹ Yimbu nîgîmî nindou saf-anîmbo Godîndî hoafî hoafîmbo-mayo ra hoafîmbeyo-mondamboane. Nîga asu amurî bîdîfîrî ai moanî nîmarîmombo nîne hoafî ai hoafayomo ranahambo tûmbîrundamboane.

³⁰ Nîga asu nindou mami wataporambe amaru ahambo God ai nafuiduanî, asu nindou nîngumbo hoafayû ranai ahandî hoafî ra awi kîkîmbîramûndu-amboane.

³¹ Ranî-sûngumbo-anîmbo nindou munîgumbo mamamî Godîndî hoafî hoafîndîmondanî, asu nindou munîgumbo amareï ranai hoafî ranahambo fîfîrîhindûhî nîgînîndî mbînîmboeï-amboane.

³² Godîndî hoafî hoafîmbo nîgînîndî sowandûmondeimbî nindou ana ai moanî ranahandî nîgînîndî ra hîfandî-mbîrundamboane.

³³⁻³⁴ Sapo God ai sîhefîmbo moai mamîkarîyo wakîferambo yîfîryu, nîga moanî aboedî ndorîhefe nîngomboane yîfîrayu.

Kraisîndî nendî munîgumbo ai fandîfeambe ana, awi nîmorehî ai wataporîndeimboyeï, nîga moanî sîsîkoate nîmandei. Kraisîndî nendî munîgumbo yahurai-ane rarîhi arîhündî. Nîmorehî aiana nîgîrî hoafîndei sapo Mosesîndî ahînûmbî hoafî hoafîmayo süngu ai moanî nîndowenîhî-yomondî hoarehî nîmboeï.

³⁵ Nîmorehî ai ranî-moatûkunî ranahambo fîfîrîfehû türûfoefembo mbîseimbo ana, ai ahei nîndowenîhî ranahamumbo worambe dîdumbeyahî-puramboane. Nîmorehî ai Kraisîndî nendî fandîfeambe botîfe hoafî ana, amoanîngembo-ane.

³⁶ Awi Godîndî-mayo hoafî ra sîheimbo sowahîndî botîfe homboyo? Awi asu hoafî ra sîheimbo yangîrî tûkîfemboyo?

³⁷ Nga asu nindou mamî ai rande hohoanîmondühüya, “Ro Godîndî hoafî hoafîya-rîhandeimb-anahî,” ehuyo, asu “Yifafî Aboedîndî fîfîrîfe masahamîndîhî,” ehu ana, refeana ai fîfîrîmbîreand-amboane, nga Adükarî ai randîhindî mehu hoaf-ane nda ro sîheimbo sûrû paparîhandî.

³⁸ Nga asu nindou ranî hoafî ranahambo hîmborîkoate-ayu ana, asu se ngîrî ahambo hîmborîndei.

³⁹ Ranîmboane wandafî mamî, Godîndî hoafî hoafîmbo hohoanîmo ranahambo yangîrî ngusûfo pandîhi ngei, nga asu se ranî-poanîmbo hoafîna hoafîmbo yowanî mbîseimboyei.

⁴⁰ Kraîsîndî nendî fandîfeambe munngu-moatükunî aho ra wudîpoapondîhi ndondîhi randîhindî.

15

Krais ai yîfîyu hayamboyu asükaiyu botîmefiyu

¹ Wandafî mamî, haponda ro sîheimbo aboedî hoafî masahandürî ra asükainda hohoanîmo botîndîhendürî samboanahî. Aboedî hoafî ra se sahümündî hehimboyei asu se ranîfîhî ngîndî manîboadei ranahamboanahî.

² Aboedî hoafî sîheimbo ro bokarîmarî-heheandürî ranahambo ngîndî kîkîhîrîhümündî anîboadei hei ana, ranambo se aboedambo-ndahimboyei. Nga refekoate-ndeianî ana, ngîrî fandîhendürî.

³ Ro hoafî hîmborîya heheambo masahamîndîhî ra sîheimbo masahandürî ra ai aboedî adükarî moatükunî hamînd-ane: Kraîs ai sîhefî moaruwai hohoanîmo ra raguanambo-fembo-hündamboyu yîfîmayu, sapo Godîndî hoafî yare hoafîmayo süngu.

⁴ Ahambo honguambe sîhehorane, asu ranambe ngîmî nîmbîyu mbura asükaiyu botîmefiyu, Godîndî hoafî yare hoafîmayo süngu.

⁵ Ranîyu asu ai Pitambo-so boatei tüküfî mburamboyu asu süngunambo ahandî 12 süngururû-rundeimbîmbo-so tükümefiyu.

⁶ Ranîyu asükaiyu ahandî wandafî mamî 500 ngasündeandeimbî nindou ranaheimbo-so tükümefiyu. Nindou ra afîndî ana anîmboei, nga asu bîdîfîrî ana yîfîsafîmayei.

⁷ Ranîyu ai Semsîmbo-so tüküfî mburamboyu asu süngunambo ahandî hoafî sowandümo homo-rundeimbî-memo munnguambo ahamumbo-so tükümefiyu.

⁸ Ranîyu asu süngunambo hondü wambo-so amboa tükümefiyu. Asu ro furambe sanjorambo hapoadümboyaha wakemîndî-ndîrîmbo nahurai-anahî.

⁹ Kraîsîndî hoafî sowandümo homo-rundeimbî-yomondî mbusümo ra akîdou saf-anahî. Wambo ana Kraîsîndî hoafî semündü hu-randeimbî mbîsei dükandîhî-ndîrîmboyei sapo ro Godîndî nendî ranaheimbo moaruwaimbo-marîhearü hahî ranîmbohünda.

¹⁰ Nga God ai wambo moanî hîpoambo-mareandîra ranîmboanahî haponda ro Kraîsîndî hoafî sahamîndî ha-rîhandeimbayahî. Nga asu ahandî moanî hîpoambofe hohoanîmo ranai moai moanîmbofeyo, nga wanî. Kraîsîndî hoafî sowandümo homo-rundeimbî bîdîfîrî ai munngu moai ro ratûpurayahî nou yaru tîngîrîfoyomo. Nga roana, wand-amboanî moai ratûpurîya rîhandî. Nga Godîndî moanî hîpoambofe hohoanîmo wandî fiambe amarondîrî ranane farîhendîra ro rawarîheandî.

¹¹ Ranane hoafî ra ro hoafîyahembü hündîyo asu ai hoafîyomondeimbî hündîyo ra sapo mamî ranî hoafî ranîyo bokarî-marîhehundî ranahambo se anîhondümbomarîhindî.

Sîhîrî yîfîhündî botîfe hoafî

¹² Kraîs ai yîfîmayuya asu God ai honguambeahîndî botîmarîrî hoafî ra ro afîndîmbo hoafîyefî marîhundî. Nga asu nîmboe nindou bîdîfîrî sîhei mbusümo anîmboei ranai hoafîyehîya, “Nindou yîfîyoweimbî-hündî ana, ngîrî asükaindo botîndîfeyo,” maseia?

¹³ Ranî hoafî ra anîhondümbayo-mbonana, God ai moai Kraîsîmbo honguambeahîndî botîrîrî.

¹⁴ Asu Kraîs ai yîfîhündî botîfekoate-mbeimbonana asu ro ngîrî nînimbo hoafîyefî rîhunda asu se ngîrî nînimbo-moatükunîmbo anîhondümborîhindî.

¹⁵ Rambefe-mbonanasi, asu ro Godîmbo tîkai hoafîyefî-rîhundeimbî nindou tükümbayahu. Sapo ro ahambo anîhondümo hoafîyefîhî sefiya, “God ai Kraîsîmbo botîmarîrî,” asefî. Nindou yîfîhündî botîfekoate-mbembonana, God ai ngîrî Kraîsîmbo yîfîhündî botîrîrî.

¹⁶ Nga God ai nindou yîfîyeimbîhündî ranaheimbo botîfendürîra koatembei-mbonana, asu Kraîs ai-amboanî yîfîhündî botîmbefipoanî.

17 Nga asu God ai Kraismbo yifihündi botifikoateyu-mbonana, asu sihei anihondümbofe ranai siheimbo mbafari-hendüripoani. Nga seana sihei moaruwai hohoanimo ranaianimbo kikihindamindindüri niingomboe.

18 Asu anihondümbo rambefembonana, nindou didiyei Kraismbo anihondümbo-rihori mburihu yifimaye ranai-amboani moaruwaimboyahi.

19 Sihiri ana Kraismboanefi anihondümbo-rihürühi himbabayahundo. Nga asu Kraisi sihefimbo ndanisimboani yangiri fehefemunimbo himbobyayefi-mbonana, asu nindou bidifiri sihefimbo hipoanimoembou-anei sahümun.

20 Hohoanimo ra yahuraiyopoani, nga wani. Nga anihondüyo Kraisi yifiyu mbura honjuambeahindi God ai botimariri. Nümbürambeahindi horombonambo sesimbo moatükun boatei nafaramindo nahuraiyo God ai Kraismbo boatei yifiyeyimb nindou ai yangiri botifekoate-yeiambe ahambo botimariri.

21 Nindou mam ahandi süngu yifimbo hohoanimo tüküme feyo asu nindou mam ai-amboani ahandi süngu yangiri botifembo hohoanimo tüküme feyo.

22 Sapo nindou mungu ai ra Adamindi sirihünd-anei yifimayu süngu yifiyei arihündi. Nga nindou munguambo Kraisindi sirihünd-anei botimefiyu süngu botiyahi arihündi.

23 Nga munguambo nindou mamam ahei botifeambe botindahumboyefi. Kraisi ai boateimayu asu ai asükaindu kudüwan-animbo asu nindou ahandi sirimayei ra mungu botindahimboyei.

24 Rani-simboan-animbo mungu-moatükun munguamboayo si ranai tükündifemboe. Rananimbo asu Kraisi ai sanendi, anani, kabomo ra hifandi-rundeimb, munguambo ratüpur bogorimboyafu-ndeimb, asu munguambo nginindi hifandu-ndeimb rana-hamumbo hifinambo-ndeapurbui. Rananimbo asu ai nginindi hifandarandi ra Ape Godindi wariwam hiniingindeambui.

25 Awi ranambe ana Kraisi ai bogorimbondüfi nüngu ngumbo animbo, asu God ai moaruwai nendi ranaheimbo hifinambo-ndeandüri haya Kraisindi yirumbo hoarehi hiniingindearübui.

26 Amuri hürütümb ranaheimbo hifinambo-ndeandüri ngu-ngumbo animbo, asu süngunambo hondü-animbo yifi ranahambo amboani hifinambo-ndeambui.

27 Godindi hoafi yare hoafiyowohü yahoya, "God ai mungu-moatükun ahandi hoarehi hiniingimareandi," meho. Nga God ai munguambo moatükun ranambeyupoani. Ranimbo-animbo sihiri fifirindi-humboane, God ai mungu-moatükun ra Kraisindi hoarehi hiniingimareand-anesi, nga asu ai moai ahandi hoarehi nüngu, nga wani.

28 Nga mungu-moatükun ra Kraisindi hoarehi yangiri-ndoan-animbo, asu Godindi Nimori ranai sapo Afindi ai mungu-moatükun ahandi hoarehi hiniingimareandi rani-hoarehindümbui. Rananimbo asu God ai ahandihoari mungu-moatükun aho rana-hambo bogori hondündümbui.

29 Nga asu yifiyeyimb ai botifekoate-ayei ana, asu nindou bidifiri aheimbohünda himoni hundüriyei arihündi ranai nüngurihi-ndühiyeia? Asu yifiyeyimb ai botifekoate-ayei ana, asu nimboe nindou bidifiri ai aheimbo fehefe-dürimböhünda himoni hundüriyei arihünda?

30 Asu yihoefimbo amboa. Ro Kraisindi ratüpur ratüpurimayefi asu nindou bidifiri ai munguambo si aho ra moaruwaimbo-rhimuni hei arihündi. Asu yifiyeyimb nendi ranai asükaiyo botifekoatemo-ayei ana, asu ro nimboe moani ndarihu animboefa?

31 Wandafi mam, munguambo si aho ra ro yifimbo nahuraiya arihandi. Ra anihond-ane. Se munguambo Sisis Kraisi-babidi aniboadei ranimboanahi ro siheimbo hihifi-hihifiyahühi weindahi rarihe hoafehandüri.

32 Efesus ngoafihü ro nimambeahindi ninihondi-babidi nahurai yifirimayahi. Ranimbo-hündambo nindouyafe hohoanimo süngu ro nini-moatükun aboedi mandahamindaha? Nga asu yifiyeyimbihündi nindou ranai asükaindei ngiri botindahindi hoafi ra anihondayo ana, ambesi, nga sihiri moani, "Sesi dagudifi, hoe ndimindefi raraondi hu ngefimboane. Nga sümbu ana awi sihiri yifindemboyefi," hoafi mam hoafimayo süngu.

33 Se tikai hoafi anihondümbo-ndihimboyei. Sihiri sihefi wandafi moaruwai-mayei rani-babidi ahahabodef i ana, asu ai sihefi hohoanimo aboedi ra moaruwaimbo-ndihimunimboyei.

34 Se wudipoapondihi hohoanimondeih asu moaruwai hohoanimo ra rühüsafi hiniingindihindi. Nindou bidifiri seana moai awi Godimbo fifirihori. Ranahandambo se amoaningimbeyei-amboane.

³⁵ Nindou bɪdɪfɪrɪ ai dɪdɪndahɪndɪhɪ anɪmboya, “Nindou yɪfɪhɪndɪ ra nɪngundɪhi asɪkai botɪndahɪndɪ? Fi ra asɪkaiɪndɪ botɪndɪfeyowohɪ nɪngu-nahurai fi ndemɪndɪ haya tɪkɪndɪfe manɪngoa?” mbɪseimboyei.

³⁶ Ranai hɪhɪndɪ hoaf-ane? Se ra fɪfɪrowamboanafɪ nɪnɪ-moatɪkɪnɪ hoarɪ hɪfambe hɪfɪ kararowandɪ ranai yɪfɪkoate-nahuraiayo ana, asu ai ngɪrɪ yangɪrɪ aboedɪ tɪkɪndɪfeyo.

³⁷ Se konɪyo asu nɪnɪ manɪgɪrɪyo hɪfarowandɪ ra moai emɪndɪ dɪdɪdɪ kameihɪ hɪfɪrowandɪ, nga hoarɪ yangɪr-ane hɪfɪ kararowandɪ.

³⁸ Ranana asu God ai hohoanɪmomayu sɪngu dɪdɪdɪ emɪndɪ napo ra ranɪfɪhɪ papareandɪ. Ranai munɪgu nɪne-moatɪkɪnɪ mamamɪ hoarɪ ranaheimbo ranɪ-poanɪmbo ranɪ-poanɪmbo dɪdɪdɪ, emɪndɪ ra sagadɪrɪ arandɪ.

³⁹ Munɪgu-moatɪkɪnɪ yangɪrɪ nɪngɪo haya hoahoangɪo-randeimbɪ ranahei fisafɪ ana mamɪ sɪmogodɪ yangɪrɪyopoanɪ, nga wanɪ. Nindou ai ngorɪ-poanɪmbo fisaf-ane, nɪnɪhondɪ ai ngorɪ-poanɪmbo fisaf-ane, ndu napo ai ngorɪ-poanɪmboane. Asu kinɪ ai ngorɪ-poanɪmboane.

⁴⁰ Sɪnambeahɪndɪ moatɪkɪnɪ fi-poanɪmboane, asu hɪfɪ ndanɪhɪndambo fi-poanɪmboane. Nga asu sɪnambeahɪndɪ moatɪkɪnɪ ranai ngorɪ-poanɪmbo fiyomboane, asu hɪfɪ ndanɪhɪndambo moatɪkɪnɪ ranai ngorɪ-poanɪmbo fiyomboane.

⁴¹ Hɪfɪhamɪndɪ ai-amboanɪ ahandɪ ranɪ-poanɪmbo fi anandɪ. Amoamo ai-amboanɪ ahandɪ ranɪ-poanɪmbo fi anandɪ. Asu mupui amboanɪ ranɪ-poanɪmbo fi anandɪ, nga asu munɪguambo mupui ra bɪdɪfɪrɪ ai ngorɪ-poanɪmbo fiyo asu bɪdɪfɪrɪ ai ngorɪ-poanɪmbo fiyo ra hoanɪngomboane.

⁴² Moanɪ yahurai-anɪmbo nindou yɪfɪyeimbɪhɪndɪ asɪkaiɪndɪ botɪndahɪndɪ tɪkɪndɪfemboe. Fi ra asamboefeyo rananɪmbo ai sɪmboyo-randeimb-ane. Nga asu fi ranai yangɪrambofe tɪkɪfeyo ranai ana sɪmbokoateyo-randeimb-ane.

⁴³ Fi asamboefeyo ranana wosɪhoafɪrɪ hɪmboyoowohɪ hoafendɪyowohane. Nga asu fi yangɪrɪ botefeyo ranana moanɪ aboedɪ hɪmboyoowohɪ ngɪnɪndɪ tɪkɪfeyohane.

⁴⁴ Fi asamboefeyo ranana hɪfɪ ndanɪhɪndambo fi yangɪr-ane. Nga asu fi botefeyo ranana sɪnambeahɪndɪ fi-ane.

Hɪfɪ ndanɪhɪndambo fi-poanɪmboane, asu sɪnambeahɪndɪ fi-poanɪmboane rehayamboane anɪngɪo.

⁴⁵ Sapo Godɪndɪ hoafɪ yare hoafɪyowohɪ yahoya, ‘Weangurɪhɪdɪdɪ nindou, ahandɪ ndɪrɪ Adam ana, nindou yangɪrɪ nɪngombo tɪkɪmefɪyu,’ meho. Nga asu ngorɪ Adam, Krai, aiana yangɪrɪ nɪngombo yɪfɪafɪ saimboyo tɪkɪmefɪyu.

⁴⁶ Yɪfɪafɪ hoearambe fi ranai moai raboatei tɪkɪfeyo, nga wanɪ. Nga hɪfɪ ndanɪhɪndambo fi ranɪboatei tɪkɪfeyoane, asu sɪngunambo yɪfɪafɪ fi ranai tɪkɪmefeyo.

⁴⁷ Weangurɪhɪdɪdɪ Adam aiana hɪfɪhɪndɪyu tɪkɪmefɪyu. Nga asu sɪngudɪdɪ Adam ana sɪnambeahɪndɪ tɪkɪmefɪyu-ani.

⁴⁸ Hɪfɪ ndanɪhɪndambo nindou ana sapo nindou hɪfɪnambo nafɪyumbɪhɪndɪ-mayu nahurai-anei. Nga asu nindou sɪnambeahɪndɪ aiana sapo nindou sɪnambeahɪndɪ tɪkɪmefɪyu nahurai-anei.

⁴⁹ Hapondanɪ ana sɪhɪrɪ nindou hɪfɪnambo nafɪyumbɪ-mayu ranahandɪ fi-hoearɪ-yefomboanefɪ, nga mare yahurai-anɪmbo sɪhɪrɪ nindou sɪnambeahɪndɪ tɪkɪmefɪyu rahurai fi-hoearɪ-ndemboyefɪ.

⁵⁰ Wandafɪ mamɪ, hoafɪ nda ndahurai-mayowamboanahɪ hoafehandɪrɪ. Nindou hɪfɪ ndanɪhɪndambo safɪ horɪ ranɪ-finambo tɪkɪfɪmbɪ nindou ranai ana ngɪrɪ God ngɪnɪndɪ hɪfandarandɪ ranambe ngu. Asu nɪne-moatɪkɪnɪ sɪmboyo-randeimbɪ ra asu ngɪrɪ nɪne-moatɪkɪnɪ sɪmbokoateyo-randeimbɪ ra ndemɪndɪ.

⁵¹⁻⁵² Dɪbo hoafɪ mɪngoro nda hɪmborɪndɪ, nindou munɪguambo sɪhɪrɪ ngɪrɪ yɪfɪndefɪ. Nga munɪguambo sɪhɪrɪ ngorɪ-sɪngundahundɪhɪ anɪmbo ranɪ-poanɪmbo findefɪ hohu tɪkɪndahumboyefɪ. Nɪmehɪnou, hɪmboarɪ dɪkɪrɪhu afarɪhumɪndefɪ nou bɪdɪfɪranambo fufurɪ ai hoafɪndoanɪ sɪmborɪ tɪkɪndahumboyefɪ. Sɪnambeahɪndɪ fufurɪ ranai hoafɪndoanɪ anɪmbo nindou yɪfɪyeimbɪhɪndɪ ranai asɪkaiɪndɪ botɪndahimboyei, asu munɪguambo sɪhɪrɪ moanɪ ranɪ-poanɪmbo tɪkɪndahumboyefɪ.

⁵³ Sɪmboyo-randeimbɪ fi ranana ngorɪ-poanɪmbo findo haya sɪmboyoate-randeimbɪ tɪkɪmbɪfeyo-wamboane. Nga asu yɪfɪyo-randeimbɪ fi rananɪmbo ngorɪ-poanɪmbo findo haya yɪfɪyo-rakoate tɪkɪmbɪfeyo-wamboane.

⁵⁴ Rananɪmbo sɪmboyo-randeimbɪ fi ranai sɪmboyo-rakoate findoanɪ, asu yɪfɪyo-randeimbɪ fi ranai yɪfɪyo-rakoate findoan-anɪmbo, asu Baiborambeahɪndɪ hoafɪ ranai anɪhondɪ tɪkɪndɪfemboe. Ai yahoya, “Yɪfɪ ai awarɪhoehɪhɪ yangɪrɪ koadɪrɪmbo nɪngombo ranai harɪhoai tɪkɪmefeyo!” meho.

⁵⁵ “Yɪfɪ se, naha sɪhafɪ harɪhɪfembo ngɪnɪnda?”

Yifi se, naha sihafi nginindi moaruwaimbofe ramboa?"

⁵⁶ Moaruwai hohoanimo, ra yifindi moaruwaimbofe nginindi nimiriduhane. Ahinumbi hohoanimo ra nindou-yafe moaruwai hohoanimo nafuiyo arandi rananimo asu nindou ai moaruwaimbo-ndahimboyei.

⁵⁷ Sihefi Adukari Sisas Kraisindi nginindinamboyu God ai sihefimo ramareamuna yifiar-ambeahindi hamarihendi. Nga ranimbo-hundambo-animbo sihiri Godimbo hihifindihurimboane!

⁵⁸ Wandafi mam, ranimboane se akidou-amboani buburindeimboyei, nga se moani nginindi hamindi niboadei. Se munguambo si ahora Adukarindi ratupur+tihrifondei nduhindi, nimboe sapo ndani-moatukuni nda se fihirihindi. Se Adukarimbo ratupuraye ra ngiri moanimbondifeyo.

16

Godindi nendi fehefembo kaki

¹ Hapondani kaki Godindi nendi Sudia hifihuh amarei ranaheimbo fehefendurimbohunda gugurifembo hoafinda samboanahi. Kraisindi nendi Garesia hifihuh amarei aheimbo hoafimayahi nou se-amboani rasungundihindi.

² Munguambo Sande aho rananimo nindou munguambo mamami se kaki masahumundi ranahandi saimbo sihei worambe bidifiri digehindi. Rananimo sungunambo ro tukundaheandani, aheimbo kaki gugurife segudurimbo ra se ngiri afuri kokoponduhindi.

³ Ranihu ro tukundaheanduh-animbo nindou se dibonimehupuri ranai sihei-mayo kaki gugurimarihindi ra sowandumo houmbo koandiheheapura wandi-mayo ahamundi fimbo pas kameih Serusarem ngoafinambo mbihanimo-ndamboane.

⁴ Nga asu ro-amboa hohoanimo-yahaniwani ahanhi ana, nindou ranimemo ranai ro-dibo mbikosomo-ndamboane.

Porindi hohoanimo

⁵ Awi ro Masedonia hifi mbusumo nafindahe hehea siheimbo sowahi tukundaheamboyahi, nga ro Masedonia hifinafi homboanahi hohoanimoayahi.

⁶ Nga ro moai fihirihendi, nga se-babidi akidou nimboahani ngisihar+tukefeyo ra aboedindoani mangahiyo, ningumandah. Se-babidi nimboa mbundaha asu ro nini-nafiyu hombo hohoanimoarandiri rananimo se wambo naf hombo mbifar+hehindir-amboane.

⁷ Roana se-babidimbo akidou yangiri nimarimbo ana moeisahi. Nga awi roana se-babidi geduh+ningomboanahi hohoanimoayahi, Adukari ai rawoyafu ehu ana.

⁸ Nga awi roana, Efesus ngoafihuh ndanihu nmandihan+ Suda-yafe adukari si Pendikos* ra tukundifeyoan-animbo ndamboyahi.

⁹ Nimboe sapo God ai nimorehi nindowenih afindi aheimbo ahandi nindoumbofe tukufembohunda wambo fondi masendimbo wambo. Nga asu nindou afindi ai wambo ndanihu huritarihundiri.

¹⁰ Nga asu Timoti ai ruih sihei nafindufiyuani wani, se ndahorimindei worinidhorananimbo ai se-babidi aboedi yihimbokoate mbininguwamboane. Nga ai-amboani mare ro raweandani nou Adukarindi ratupuriyu-randeimb-ani.

¹¹ Nga asu nindou ngoru ai ahambo yowan moanindi nindou-ani mbusumbui. Nga se ahambo moani aboedi fandhehoran+ ngusufoambe afure kure haya mbusunuwamboane. Nga ai wandafi mam+ bidifiri+ babidimbo mbisinimonda sahehea himoayahapuruhanahi.

¹² Haponda wandafi Aporosindi hoaf-ane siheimbo hoafayahi nda: Ro ahambo wandafi mam+ bidifiri+ babidi siheimbo suni hoeimbireanduri sahehea hoafiyahandowohanahi. Nga ai hombo moei yahumboani, awi hapondanambe ana. Nga awi ai ninisimboaniyo hombo naf+ engoro ana, ai ngumbui.

Bidifiranambo hoafi

¹³ Se hibadihunduh+ anihondumbofe hohoanimo nginindi kikihinduhumundi nimboei. Se yihimbokoate moani nginindi nimboei.

¹⁴ Se ratupurindeih+ ra sihei ngusufu pefe hohoanimo ranambo yangir-animbo ratupurindei ngei.

¹⁵⁻¹⁶ Wandafi mam, sapo se Stefanas asu ahandi worambeahindi-yei hoafi ra fihirihindi. Sapo ai boateiyei Akaia hifihuh Kraisisimbo anihondumbo-rhindimbi

* **16:8:** Pendikos ai Suda-yafe adukari si nuburambeahindi sesi yimungu-remindimbo si-ane.

tükümehind. Ai Godindî nendî ranheimbo fehefendürimbo ratüpurî ra refembo afindî hohoanîmoyei arîhündî. Wandafî mamî, ro haponda sîheimbo hûti-hoafayahandürî se-amboanî yahurai nindou-yomondî hoarehî nîmboei. Asu nindou düdi ai-babîdî farîhondürîhî houmbo ratüpurîyomo arundî amboanî kameihî.

¹⁷ Stefanas, Fortunatus asu Akaikus ai sîhei fondîhümbo sapo se ndanîhü sîfokoate-mayei ranîmbo asu ai wambo sowana masîfomo-ndamboanahî hîhîfî-hîhîfayahî.

¹⁸ Aiyomo wambo wandî ngusüfoambe ndoru kümarundîrî sapo sîheimbo ramarundürî nou. Nindou yahuraimbo-anîmbo nindou aboed-anemo mbîsefî hohoanîmoundefomboane.

¹⁹ Esia hîfambe Kraisindî nendî amarei ranai sîheimbo hîhîfarîhündürî. Akwira, Prisira-anafe, asu Kraisindî nendî ahafe worambe fandîhi nîmarei arîhündî ranai-amboanî Adükârîndî ndürînambo sîheimbo hîhîfarîhündürî.

²⁰ Asu wandafî mamî muŋgu ndanîhündambo amboanî sîheimbo hîhîfarîhündürî. Se Kristenî-yafe hohoanîmo süngu sîmborî wakîkîhürîndei.

²¹ Ro Por-anahî wandî warînambo sîheimbo hîhîfî hoafî nda sürü paparîhandî.

²² Nindou düdi ai Adükârîmbo aboedî hohoanîmo-yondokoate-ayu ana, ai moaruwaimbo-mbîfiyuwamboane. Adükârî, se mborai!

²³ Adükârî Sisas ai ana sîheimbo moanî hîpoambo-mbîreandür-amboane.

²⁴ Muŋguambo se Sisas Krais-babîdî anîmboei sîheimbo ro ngusüfo pararîheandürî.

2 Korin Pas yimbu Por ai Korin+hündambo sürü pap+marand+

¹ Karihas+handürü, wandafü mamü, ro Por-anahi sapo God ai wambo moanü ahandü yifirü süngu Sisas Kraisindü hoafü semindü ho ramböhünda kafaore hün+nggü+mareandüri. Ro asu sihefü wandafü Timoti-dübo Godindü nendü se Korin njoafü+hü amarei-anei, asu muñguambo Akaia hifambe amarei rananei, siheimbo muñguambo pas nda sürü papü+ho koararühehoandü.

² Sihefü Ape God asu Adükari Sisas Kraisi ai siheimbo moanü hi+poambo-ndineandürühi ngsüfoambe afurüfe kifeimbü hohoanümo mbüsabü+andürü-amboane.

Godümbö Por ai hihi+marürü

³ Awi sühiü Adükari Sisas Kraisindü God asu Ape ranahambo aboed-ani mbüsefü+amboane. Ai hi+poambo-reandeymbü Ape-ani asu ngsüfoambe afurüfe kifeimbü hohoanümo muñgu ra sai-randeymbü God-ani.

⁴ Aiani yühoefü+mbö-so nüne tüñrü+fo afindü tüküfeyoanü ngsüfoambe afure küreamunü arandü. Rananü+mbö asu ro mandüho nündou büdüfirü aheimbo sowahü tüñrü+fo tüküfeyondürü ranaheimbo hohoanümondühü ngsüfoambe afurü+ndüho kündüho-andürü+mböyehü sapo ro yühoehü+hoarü Godindü+mayo ngsüfoambe afurüfe kife hohoanümo sahoamü+nde hohoambo nahurai wambo.

⁵ Kraisi+mbö sowahü tüñrü+fo afindü tüküfeyoanü semündü marandü asu ranane ro-amboanü sahoamü+nde arühoandü. Nahurai-ane Kraisindü ngsüfoambe afurüfe kifimbü hohoanümo afindü ranai yühoehü+mbö-so tüküfeyomuna sahoamü+nde arühoandü.

⁶ Asu yühoehü+mbö-so tüñrü+fo afindü tüküfeyoanü ro siheimbo hohoanümondemboyehü sihei ngsüfoambe afurüfe kifemboane, asu rananü+mbö God ai siheimbo aboedambo-ndeandürümbü. Nga asu God ai yühoehü ngsüfoambe afurüfembü hohoanümo küreamunü ana, asu sihei ngsüfoambe afurüfendürü+mbö kameihane. Rani+ambo ro tüñrü+fo masahoamü+ndehü nahurai se moanane sei hehi ngnü+ndü anü+mböei hei ana, God ai sihei ngsüfoambe hohoanümo afure küre arandü.

⁷ Ro siheimboya se ngnü+ndü mbü+ni+boadeia sehohoa anü+hondü+mbö-rühorü+hanehi. Rani+mbö-hündambo ro rari+ho füfirü+hoamboanehi, se ro-babüdü tüñrü+fo sahü+ndü+ndü anü+mböyehü. Rani+mbö-hündambo ro rari+ho füfirü+hoamboanehi, se ro-babüdü tüñrü+fo sahü+ndü+ndü anü+mböyehü.

⁸ Tüñrü+fo+mbü moatükunü Esia hifambe wambo tüküfeyondürü ranahamboanahi ro wandafü mamü siheimbo hoafü+ndahandürü se ranahambo füfirü+mbü+rü+hünda saheheamboanahi. Ranühi wambo tüñrü+fo afindü hamindü tüküfeyondürü+mböyehü asu wandü ngnü+ndü ngnü+ndü ratü+mböyehü hohoanümo ra muñguna hifü+namareandüri. Rani+yahü asu ro ngnü+ndü yanggüri aboedü ni+mböahi sahehea hoanü+momayahü.

⁹ Rani+yahü asu ro hohoanü+moyahanü wandü fiambe tüñrü+fo afindü tüküfeyoyawü yifü+ndamboyafü masahü sapo nindou kot hifandü-randeymbü ai hoafü+yuhüya, se yifü+ndamboyafü, ehu nahuraiyo tüküfeyondürü. Nga asu rani+moatükunü yühoefü+mbö tüküfeyoyawü ra yühoefü fimbo hohoanü+mokoate-ndühü, ro God yifü+hündü botü+re-randeymbü+mayu ranahambo yanggüri+anü+mbö hohoanümo-ndefomboane.

¹⁰⁻¹¹ Rani+moatükunü moaruwai ranai yühoefü+mbö hifoküfeyoyawü mayoyosi, nga asu God ai yühoefü+mbö ranambeahindü aboedambo-mareamunü. Mande anü+mbö süngunambo aboedambo-ndeamunü+mbü. Asu se yühoefü+mbö farü+hehimunühi Godümbö düdü+fafayahündo ana, ro ahambo ngnü+ndü anü+hondü+mbö-rühorü+ndü sefüya, "Ai yühoefü+mbö aboedambo-ndeamunü ngu," asefü. Rananü+mbö hohoanümo-yahü+ndü+ndü amboanü asu Godümbö hifü+mbü+rü+ho-amboane ai yühoefü+mbö afarü+hemunü rani+mböhünda. Ai nindou afindü+yei düdü+fafüfe süngu yühoefü+mbö hi+poamboreamunühi mafarü+hemunü.

Por ai hohoanümo ngorü-süngumareandü

¹² Ndanü+moatükunü ndanahamboanahi ro hihi+fi+hihi+fyä arühandü: Wandü hohoanümoambe yare hoafü+meyondürü ro Godindü+mayo sürühoeymbü hohoanümo hohoanü+moya marühandü. Hihi ndanü+hündambo nindou-yafe füfirü+fenambo wambo moai rani hohoanümo ranai rareandü+ra tüküfeyondürü, nga wani. Nga Godindü hi+poambofe hohoanümo ranai wambo ramareandü+ra asu ro nindou-yei mbusümo mbumundü hohoanümo rani+süngu yanggüri mahahabodühi. Siheimbo-poanü+mbö ro yahurai ramariheandürü hahi.

13-14 Ro s̄heimbo pas s̄ürü pap̄r̄iho ar̄ihoand̄i ra se hoeind̄hi mbund̄h̄ü hoafi ra f̄fir̄ind̄himboyei. Hapoana hoafi ra se ak̄idou yanḡr̄i f̄fir̄ihind̄i. Nga se ro hoafayeh̄i nda mun̄guambo f̄fir̄ind̄hind̄üh̄i hohoan̄imombeyei-amboane sehehoamboaneh̄i. Ran̄imbo Ad̄ükar̄i ai kos̄imbo si ra t̄üküfeyoambe-an̄imbo ro s̄heimbo h̄ih̄ifi-h̄ih̄ifi-nda-hoand̄ür̄imboyei mare yahurai-an̄imbo se ȳihoeh̄imbo h̄ih̄ifi-h̄ih̄ifi-nda-h̄üm̄imboyei.

15-16 Ro rar̄ihe hohoan̄imoyah̄iya, ai wand̄i hohoan̄imo wud̄ipoapond̄hi f̄fir̄ind̄ihind̄i sahehea horombo ro s̄heimbo sowana s̄fomboanah̄i masah̄i. Ro Masedonia h̄ifi-nambo hafoh̄ü kosoh̄ü s̄heimbo hoeifend̄ür̄imbo asah̄i, asu se wambo Sudia h̄ifi-nambo hombo mb̄ifar̄i-hehind̄i-ramboane saheheamboyah̄i hohoan̄imomayah̄i. Ran̄imbo se wambo yimbumbo hoeind̄ihind̄ir̄üh̄i h̄ih̄ifi-h̄ih̄ifi-mbeyei-amboane masah̄i.

17 Horombo ro s̄heimbo yimbumbo hoeifend̄ür̄i horombo hoaf̄r̄ihe mas̄iheand̄iyosi, nga wani. Nga ro wand̄i hohoan̄imo ngor̄ü-s̄ungumar̄iheand̄i. Ro yimbu hohoan̄imo-yaheimb̄i-mbayah̄iyoy? Ro h̄ifi ndan̄ih̄ündambo nindou nou moai mam̄i simboan̄i wand̄i horombo hoaf̄r̄ihe mas̄iheand̄i ranahambo ȳin̄i sa asu wani sa r̄ihand̄i, nga wani.

18 S̄ih̄ir̄i God̄imbo an̄ihond̄ümbo-ar̄ihur̄i nou asu se wand̄i hoafi amboa an̄ihond̄ümbo-nd̄ihimboyei. Mun̄guambo hoafi ro s̄heimbo asahand̄ür̄i ra ȳin̄i ranane asu wani ranane ra ai wani.

19 Ro Sairas, Timoti-bab̄id̄i s̄heimbo God̄ind̄i N̄imor̄i Sisas Kraisis ranahambo hoaf̄mehund̄ür̄i, aiana ȳin̄i yahu, wani yahu-randeimb̄iyupoan̄i. Nga mam̄i hohoan̄imo yanḡr̄i-ani hohoan̄imoya arand̄i.

20 Nga asu God̄ind̄i horombo hoafi af̄ind̄i ra yanḡromboane, nga ranane asu Sisas Kraisisind̄i süngu-ane horombo hoafi mun̄gu ra an̄ihond̄ümbo t̄üküfe arand̄i. Ranane asu s̄ih̄ir̄i God̄ind̄i hoafi h̄imbor̄iyefüh̄i asu Sisas Kraisisind̄i süngu hoaf̄iyefüh̄i, "An̄ihond̄-ane," asef̄i God̄ ai ad̄ükar̄-ani hoaf̄imboh̄ünda.

21 God̄ aiani ȳihoef̄imbo se-bab̄id̄imbo nḡin̄ind̄i k̄ik̄ih̄i-ram̄ündümuna asu s̄ih̄ir̄i Kraisis-bab̄id̄i nḡin̄ind̄i an̄imboef̄i. Asu ai s̄ih̄ef̄imbo ahand̄i rat̄üpür̄imbo amboan̄i kafeare h̄in̄i nḡimareamun̄-aneft̄i.

22 Aiyu ai ahand̄ihoar̄i s̄ih̄ef̄imbo d̄ibon̄iyumun̄i h̄in̄i nḡi-reamun̄i haya asu ai Yifiaf̄i Aboed̄i ra s̄ih̄ef̄i hohoan̄imoambe h̄in̄i nḡimareand̄i. Yifiaf̄i Aboed̄i ranana sapo God̄ ai s̄ih̄ef̄imbo aboedambo-femun̄imboayo ranahambo nafuimbo-h̄ündamboane.

Por ai moai aheimbo sowana as̄ukai hu

23 Nga ro an̄ihond̄ümbo hoafi hoafayah̄i nda God̄ ai an̄ihond̄-ane mb̄üsü nḡin̄ind̄am̄ünd̄ümbui. Nga ro s̄heimbo d̄id̄i t̄ij̄ir̄ifo af̄ind̄i segod̄ür̄ipoan̄i saheheamboyah̄i asu ro hombo hoaf̄imayah̄i s̄ihe nḡoafi Korin̄inambo as̄ukai s̄in̄i-koate-mayah̄i.

24 S̄ihe an̄ihond̄ümbofe ranana ro h̄ifand̄i-hand̄ür̄ih̄iyah̄ipoan̄i, nga wani. Sihei an̄ihond̄ümbofe hohoan̄imo ranamboane se-amboan̄i siheihoar̄i nḡin̄ind̄i k̄ik̄ih̄i-r̄ih̄ümünd̄i an̄imboei. Rananeh̄i asu ro s̄ihe h̄ih̄ifi-h̄ih̄ifi hohoan̄imo ra bot̄ifemboh̄ünda se-bab̄id̄imbo rat̄üpür̄iye ar̄ihoand̄i.

2

1 Ran̄imboyah̄i ro moan̄i wand̄i hohoan̄imonambo yanḡr̄iya, awi ro nḡr̄i aheimbo sowana gad̄i as̄ukainda nḡin̄ind̄ifimb̄i hoaf̄indahand̄ür̄an̄i, af̄ind̄i hohoan̄imondei sahehea hohoan̄imomayah̄i.

2 Asu ro s̄üh̄üh̄i s̄heimbo nḡus̄üfoambe af̄ind̄i kifimb̄i hohoan̄imo mbasahand̄ür̄imbonana, asu nindou mam̄i ai nḡr̄i wambo h̄ih̄ifi-h̄ih̄ifi-mboh̄ünda far̄ihend̄ir̄i. Nga se yanḡr̄i-anei wambo h̄ih̄ifi-h̄ih̄ifi moatükun̄i rand̄ihinda h̄ih̄ifi-h̄ih̄ifayah̄i.

3 Seana wambo h̄ih̄ifi-h̄ih̄ifi-yah̄ünd̄ir̄i-r̄üh̄ündeimb̄i nindou-ane. Ran̄imboanah̄i asu ro s̄heimbo sowana s̄in̄i s̄heimbo nḡus̄üfoambe af̄ind̄i kifimb̄i hohoan̄imo ra segod̄ür̄imbo moei asah̄i. Ran̄imbo-h̄ündamboyah̄i ro horombo s̄heimbo pas s̄ürü pap̄r̄ih̄i koamar̄iheand̄i. Ro n̄in̄i-moatükun̄imboyo h̄ih̄ifi-h̄ih̄ifayah̄i ana, asu se-amboan̄i ro-bab̄id̄i ranahambo h̄ih̄ifi-h̄ih̄ifiyeihane. Ran̄i moatükun̄imbo s̄heimbo mun̄guambo an̄ihond̄ümbo-r̄iheand̄ür̄imboanah̄i.

4 Horombo s̄heimbo pas s̄ürü pap̄r̄ih̄i koar̄iheand̄i simboan̄i ana wand̄i nḡus̄üfoambe t̄ij̄ir̄ifo af̄ind̄i n̄imar̄iwoh̄üyo asu as̄ibus̄ümb̄i hohoan̄imo ranai t̄üküfih̄iyoy ro aran̄imbo-aran̄imboya wak̄imar̄iheand̄i. Se t̄ij̄ir̄ifomb̄ü hohoan̄imobeyeia sahehea pas ra s̄ürü pap̄r̄ih̄ambo-yah̄ipoan̄i. Nga se wambo ro s̄heimbo hohoan̄imo af̄ind̄i hohoan̄imo-ar̄ihand̄ür̄i ra f̄fir̄imb̄ir̄ihinda saheheamboyah̄i par̄ihe koamar̄iheand̄i.

Nindou ai s̄heimbo moaruwaimbo-mareand̄ür̄i ranahambo amboawi mb̄isei-amboane

⁵ Nindou ai ngusüfoambe afindí kifimbí hohoanímo wambo yangíríyopoaní masendírí, nga síheimbo muṅguamboyu masagadúrí. Ro raní moatükunímo afindí hoafímbó moeisahí, nga ranímboanahí moaní bídífirí yangírí hoafayahí.

⁶ Nindou ranahambo nindou afindí se tíṅírí+fombú ratúpurí masahúndo ra awi rúhú safí ahambo híníṅṅíndíhori.

⁷ Nga awi se ahandí hohoanímo moaruwai ranahambo amboawi sahúndowohú asu ngusüfoambe afurífe kifimbí hohoanímo ndahúndo. Nga asu ngusüfoambe afindí hamíndí kifimbí hohoanímo ai ahambo muṅguna moaruwaimbo-nderímbóe.

⁸ Ranímboane ro síheimbo hoafí nda hoafehandúrí, se ahambo síhei-mayo hípoambofe ra nafuindahúndoan-anímbo ai fífírí-mbíreandamboane.

⁹ Ro horombo pas sürü papíríhí koamarí-heheandúrí moaní síheimbo refe hoeife-ndúrímbohúnda. Wandí-mayo hoafí se süṅguríhúndühí muṅgu moatükuní ra raríhí mbaríhúndíyo wanímбайyo? Nga se ahambo tíṅírífo masahúndo.

¹⁰ Asu se nindou düdí ai síheimbo moaruwai hohoanímoayundúrí ranahambo amboawi aseí ana, asu ro-amboaní ahambo amboawi mbísaḥandomboyahí. Moaruwai hohoanímo engoro ana, ranahambo ro amboawi asahí ana, Kraisíndí hímboahú síheimbo fehéfe-ndúrímbohúnda amboawi saḥúhanahí.

¹¹ Satan ai síhefímbo tíkai hoafíndímuni-mbui sahehea ramaríheandí ra. Ahandí díbohíndí hohoanímo ra sápo síhírí fífíríhumbóanebí.

Troas ṅgoafíhú Por ai tíṅírífo afindí masemúndu

¹² Ro síheimbo híníṅṅíríheírí hehea Troas ṅgoafíhú Godíndí hoafí hoafómbóhúnda tüküyaheandühí hoeíríheandane asu Adúkarí ai wambo raníhú ratúpurímbohúnda aboedí hohoanímo nafuimayundírí.

¹³ Nga ro síhefí wandafí Taitus raníhú hoefíkoate-yahúhí asu ngusüfo afindí kúríheandühí afindí hohoanímomayahí. Raníyahí asu ro nindou raníhú amareí aheimbo híhífíríharú híníṅṅíríhearú hehea, asu ro Masedonia hífínambo mahahí, nga síheimbo sowana moai asúkai sühúhí.

Kraisíndí ṅḡíníndínambo ro ṅgasúndí-hurímboanebí

¹⁴ Nga Godímbo híhífíndí-hurímboane nímboe sápo aiani Krais-babídí nímboefaní muṅguambo sí aho ra síhefímbo aboedí nafí semúndumuní huhú asu níne-moatükuní ranai síhefímbo moaruwaimbo-femunímbo aho ra ṅgasúndíhu aboedühí túkehúndí. Yíhoeí ratúpurí ranahamboani God ai hoafíyuaní asu nindou ai Krais ranahambo fífíríríhori. Kraisímbo fífírífe ranana aparúmbí físiṅjarú yanggorí wakareandí nahurái-ane.

¹⁵ Síhírí amboaní aparúmbí físiṅjarú Kraisíndí-mayo Godíndí aboedí sesí mandífe fondí wamíníndí aboedí tükúfe hafo arandí tükúfe haya God sowana aho nahurái-anebí. Físiṅjarú ranane nindou Godíndí hoafí süṅguríhindeimb-ayeí asu ahandí hoafí süṅgufekoate-ayeí ahei mbusúmo yanggorú wakareandí.

¹⁶ Nindou dídíyeí Godíndí hoafí hímboríkoate anímboeí aheimbo ana yífi físiṅjírí nahurái-ane. Sápo físiṅjarú ranai-ane aheimbo hífokoarearú arandí. Nga asu nindou Godíndí hoafí süṅguríhindeimbí aheimbo ana físiṅjarú ranai yangírí níṅgombó sagadúrí arandí. Nindou muṅguambo aiana ṅḡírí aheíhoarí Godíndí ratúpurí ra randíhíndí.

¹⁷ Nga se fífíríhímboaneí, roana nindou afindí ai homo Godíndí hoafí hoafíyomondühí kakí sowandúmo arundí nahurái nindou-yefípoaní. Nga God ai yíhoeíímbo ratúpurí ra masemuna asu ro moai ahandí ratúpurí ranahambo tíkai hoafíyefí ríhúndí. Nga roana Krais-babídí hohoanímo mamí süṅgurí-húndühanebí asu Godíndí hímbóarühí hoafí ra mbumundí süṅgu yangírí hoafíyefí aríhu hefí.

3

Símborí hoafí femíndí síhefímbo ratúpuríyomo-rundeimbí nindou

¹ Ro Godíndí ratúpuríyefí-ríhundeimb-anebí masefí ra awi asúkai yíhoeííhoarí yíhoeíí fímbo boríyefíhúmbo se yíhoeíímbo aboed-anemo mbíseiya sefímbo mbaiyefíyo? Asu awi ro nindou bídífirí nou ai pas sürü papíríhú-ndeimbíhúndí síheimbo saíyoaní asu se yíhoeíímbo aboed-anemo yahómbóhúnda mbayefíyo? Asu se yíhoeíímbo faríhefemúnímbohúnda pas yahurái sürü papímboyo? Nga waní.

² Seaneí yíhoeíímbo nindou muṅgu aboed-anafaní yahumunímbohúnda pas nahurái-ayeí. Pas ranahambo sürü papímaríhúndí ranana síhei ṅgusüfoambe-ane amaro. Muṅguambo nindou ranai pas ranahambo fífíríhí hehí asu ai hoeíferambo-húndámboane.

³ Raní-moatükuní ra díbohíndíyopoaní, nga ai yahurái-ane. Krais ahandíhoarí randí pas ra sürü papíra mbura yíhoeíí süṅgu koamaríhendí. Pas ra moai penínambo sürü

papirandi, nga God yangiri koadürümbo nungu-randeimbi ranahandi Yifiafi nambo sürü papimarandi. Asu moai God horombo ramareandi nou nimoefihiri sürü papirandi, nga nindou-yei hohoanimoambeahiyu sürü papimarandi.

⁴ Ro rani hoafi hoafayehi ra sapo Kraisi ndi süngu ro Godimbo anihondümbo-marithori.

⁵ Asu ngiri yihoeifhoari yangiri ana rani ratüpuriri ra randihundi, nga ranimboane asu ro ngiri hoafindefühüya, yihoeifhoari rihundi rani ratüpuriri ra ramarihundi mbisefi. Nga Godi ndi nginindi sahumindefi hohumboane fi ratüpuriyefi arihundi.

⁶ God ai ahandihoari yihoeifimbo se randumboemo mehuwa, asu ro simbori hoafi femi ndi sihefe ratüpuriri rani nindoumboyahu animboefi. Ratüpuriri ranana horombo sürü papiru sihoemombo-yomoponi. Nga Yifiafi Aboedi ndi nginindinamboyo sürü papira masihendi. Ahinümbi hohoanimo sürü papiru masihoemo rani-süngu ana nindou ai yifiyei arihundi, nga Yifiafi Aboedi ana nindumbo gedühi yangiri nngombo sendühane.

⁷ God ai ahinümbi hohoanimo ra nimoefihiri sürü papimarandi. Nga asu ranimo moatükuniri ra Godi ndi mayo hímboamupuimbo-randeimbi rani bitapire tüküme fuyo. Raniyo asu Mosesi ndi ngusümboari ranai hímboamupuimbo-maranda asu Israerihundi ai ahandi ngusümbori ra ngiri ndondhi hoeindihindi. Nga asu sünguna homboyo rani moatükuniri ranai afurimarihoyo.

⁸ Ranimboane Yifiafi Aboedi ndi ratüpuriri ra ahinümbi hohoanimo ranahambo ngasünde haya hímboamupui-randeimbi-ane.

⁹ Ahinümbi hohoanimondi ratüpuriri ranana nindoumbo papihoeifimboane, nga asu Godi ndi mayo hímboamupuimbo-randeimbi si rani-dibo menjoro. Rani hohoanimo rani-sünguyo nindou ai yifiyei arihundi. Nga asu nindumbo Godi ndi hímboahü mbumundi tüküfembo ratüpuriri hímboamupuimbo-randeimbi si rani-dibo engoro ra ngasündeamboane.

¹⁰ Anihond-ane, horombodidi ratüpuriri ranahandi hímboamupui-randeimbi si adükari mayosi, nga ndeara dikirifemboane. Nimboe sapo hapoana aboedi hoafindi ratüpurindi hímboamupuimbo-randeimbi si adükari hamind-ane.

¹¹ Ahinümbi hohoanimondi ratüpuriri hímboamupuimbo-randeimbi si kameih tüküme fuyosi, nga moai gedühi yangoro. Nga aboedi hoafindi ratüpuriri koadürümbo-koadürümbo yagodumboe ranimboane asu ahandi hímboamupuimbo-randeimbi si ra adükari hamindi-mbeyowamboane.

¹² Aboedi hoafindi ratüpuriri ranana ngiri müngundo ranahambo ro anihondümbo-rihu hohu animboefi. Ranimboane asu ro yihimbokoate ranahambo hoafiyefi arihundi.

¹³ Noana Moses yare marandi nou moai yarihu rihundi. Aiyu ahandi ngusümboari ra hoeari nambo gabudimareandi. Rananimbo Israerihundi ai sapo hímboamupuimbo-randeimbi si ra ahandi ngusümboarambe tüküme fuyo ra ngiri hoeindihinda afurinde gado.

¹⁴ Nga asu ahei hohoanimo ra moai hoeireandüri. Raniyei asu ai horombodidi hoafi femi ndi sihefe ra hoeirihindühi asu ahei ngusümboarambe hoeari nou ranai ahei ngusüfoambe gabudifoareandüri haya ho-hombo haponda tüküfeyo. Ai moai rani moatükuniri ra raguanambo-rihindi, nga wani. Kraisi mamani ranahandi süngunambo yangiri-animbo God ai hoeari ngusüfoambe gabudareandi ra raguanambo-ndeambui.

¹⁵ Horombo peyo haya ho-hombo hapondan-amboani ai Mosesi ndi hoafi hoeirühi marühi hei ra hoeari ranai ahei hohoanimo ranahambo gabudimareandüra asu hoafi nini ndi ra moai fifirihindi.

¹⁶ Nga nindou ai Adükari sowanambo hihiriyahi ahei ana, hoeari ra Adükari ai raguanambo-ndeambui.

¹⁷ Adükari ndanai ana Yifiafi-ani. Nga asu Adükari ndi Yifiafi ranai nindou ranahandi fiambe amarondo ana, asu nindou ranai moani aboedambo-ndüfimbui.

¹⁸ Münguambo sihiriri ana moai sihefimbo nini moatükuniri ai ngusümboari gabudeamuniri. Ranane asu Adükari ndi mayo hímboamupuimbo-randeimbi si ranai sihefimbo tapara-mindimunühi asu sihiriri hoehimbo nou nindou ranahafi fihi hefi taparihumindifimbo nou-ayefi. Ranane fi münguambo si aho ra hímboamupuimbo-randeimbi si ranai adükari tüküfe howohü sihefimbo ngorü-süngureamuniri hoani sihiriri Adükari anüngu nou nimboefi arihundi. Adükari sihefi ranai Yifiafi wamboani ai rasüngure arandi.

4

Kraisi ndi hoafi sowandümo homo-rundeimbi ai hifina nafümbi hipiriri nahurai-anemo

¹ Sapo God ai yihoeifimbo hipoambo-reamuniri hayambo-wamboyo ratüpuriri ra mase-muniri ro refembohünda, ranimboane asu ro moai yiboaruko-yiboaruko-yahundühi ambe sefi hininngirihundi, nga wani.

² Ranimbo-hündamboyefti asu ro amoanngümbi ratüpurü dibo engoro nindou ai yaru marundi ra daboadanambo-marhundü. Roana moai tikai hoafi hohoanimo süngurühu hefi rihundi asu moai Godindü hoafi ra ngorü-süngurühu rihundi, nga wanü. Nga roana nindou ranai yihoefti ratüpurü Godindü hümboahü ra hoeirihündühü ahei hohoanimoambe ratüpurü ranahambo aboed-ane mbiseiya seftimboanefti asu hoafi hondü ra weindahü hefti hoafiyefi arihundi.

³ Godindü hoafi ro hoafiyefi arihundi ranai dibo engoro ana, sapa nindou ahandü hoafi hümboarikoateyei heimbo awarihfemboaye aheimbo-anendürü.

⁴ Nindou ranai ana hoafi ranahambo moai anihondümbo-rihindi, sapa ahei hohoanimoambe nimbü amaro hfi ndanihündambo tikai god nüngübü Satan ai gabudifoareandürü hayambo wambo. Rananei asu ai Krai sapa Godindü sisami hondü nahurai aiyu ranahandü aboedü hoafindü hümboamupuimbo-randeimbü si ra moai hoeirihorü rihündü.

⁵ Ro bokararitheheandi ra moai yihoefti fimbo hoafiyefi rihundi, nga wanü. Nga Krai ai Adükar-ani sefti hoahumboanefti asu ro ahandü sünguyo sihei ratüpurüyefi rihundeimbü animboefti ranahambo hoafiyefi arihundi.

⁶ Sapa God hfi sünü nafirandambe ai hoafiyuhü yahuya, "Nimbü yare nimarombe si ranai simbeyo-wamboane," mehu. Asu God mamü ranani sihefti hohoanimoambe si ramareanda afindü hamindü tükümefti asu sihefti ngusüfoambe ranai aboedü si nahurai engoro. Ro si ranahambo fiftirihumboanefti sapa Godindü hümboamupuimbo-randeimbü si Sisi Kraisindü ngusüfimoambe apenngoro ranahambo.

⁷ Nga roana sapa aboedü hoafi nginindü napo nahurai hifina nafümbü hiptirambe afoero nahurai-anefti. Rani-moatükunü ra nindou ai yarühi fiftirihündühü ndani-moatükunü nginindü afindü nda Godindü-mayoane, nga asu yihoefti-mayopoanü mbiseiyambohündamboane ra.

⁸ Yihoeftimbo afindü tñjirifo ranai moaruwaimbo-reamunüsi, nga asu awi moai müngunambo moaruwaimbo-reamunü. Afindü moatükunü ranai yihoefti hohoanimo ranahambo kikihiramindü-munühanefti, nga asu awi yihoefti hohoanimo ra moai müngunambo hamindü peyo randü.

⁹ Nindou bidiftirü ai yihoeftimbo moaruwaimbo-rihimunü marihündüsi, nga asu God ai yihoeftimbo moai hinngireamunü randü. Ai yihoeftimbo hariyahümünü marihündüsi, nga asu ro moai moaruwaimbo-yahu rihundi.

¹⁰ Münguambo si maho ra Sisi yiftimayu nou yihoefti fimbo amboanü yiftimbo yanggiri nahurai-mayefi. Ranimboane asu Kraisindü yanggiri nngoro hohoanimo ra yihoefti flambe hoeimbrihind-amboane.

¹¹ Ro yanggiri nimboefühü Sisiindü ratüpurü, ratüpurüyefanü, nindou ai yihoeftimbo hifokoefemünimbo sei hehi raramarihümünü. Rananimbo asu Sisi ai hfi ndanihü manüngu ahandü yanggiri nngoro hohoanimo amboanü yihoefti yiftimbo flambe weindahü tükümbifeyo-wamboane.

¹² Ranane asu yiftimbo hohoanimo ra yihoeftimbo sowahü engoro, nga yanggiri nngoro hohoanimo siheimbo sowahü engoro.

¹³ Godindü hoafi yahoya, "Ro anihondümbo-rihe heheambo wamboanahü hoafayahü," mehu. Mare yahurai-ane ro-amboanü mamü anihondümbofe-namboanefti hoafayefi.

¹⁴ God ai Sisiimbo yiftihündü botimarirü ranahambo fiftirihumboanefti. Ranimbohündambo-animbo asu yihoeftimbo amboanü Sisi ramefti nou botindeamunü haya, ndemündümünü siheimbo kameihü gafu ahandü fikimü hinngi-ndeamunümbui.

¹⁵ Nga asu siheimbo farihefe-ndürimboane müngu tñjirifombü rani-moatükunü yihoeftimbo sowahü tüküfe arandü. Müngunamboanimo Godindü hipoambo hohoanimo ranai nindou afindü ahei ngusüfoambe tükündüfendürü ndandanü asu ai Godimbo afindü hififtindühorühü ahambo aboed-ani sei mbirihünd-amboane.

¹⁶ Roana ranimbo hohoanimo yefi hoeirihündühanefti asu ro Godindü ratüpurimbo ra moai mbofeyefi rihundi. Yihoefti fi ranai moaruwai-yowohanefti, nga asu yihoefti ngusüfoambe hohoanimo ranai münguambo si aho ra aboedü simborü tüküfeyoanü ndorühu hohoanimo-yefühanefti.

¹⁷ Rani-moatükunü ra ai ndahurai-ane: Tñjirifo yihoeftimbo sowahü tüküfe arandü ra afindü hamindüyoanü, nga ranimbo wambo asu ngirü amätata moendüdo. Nga asu müngunamboanimo sünambe moanü aboedü hamindü ngorü-süngundahu koadürümbo-koadürümbo nmandemboyefti. Sünambe müngunambo aboedü hamindü nimarü ranai-animbo asu haponda hfi ndanihü tñjirifo akidou engoro ranahambo ngasündeamboe.

¹⁸ Sihirü ana moai nne-moatükunü hümboarimambo hoeife-randeimbü moatükunü ranahamboyoanü kokorühu hefti arihundi, nga wanü. Nga sihiri ana nne-moatükunü hümboarimambo hoeifekoate-yefi arihundi ranahamboane hohoanimo parühu arihundi.

Sapo n'ine-moatükunî sihefi hîmboarinambo hoeirîhu arîhundî ranana ngîrî gedühî yagodo, nga n'ine-moatükunî sihîrî sihefi hîmboarinambo hoeifekoate-yefî arîhundî ranai-anîmbo gedühî koadürümbo-koadürümbo yagodîmboe.

5

¹ Sihîrî fifîrîhumbonefi hîfi ndanîhü dago ndanambe anîmboefî ndanana kandîhoeyoanî asu ngoasümboanî ana God ai worî hondü sünambe sihîrî nîngomböhünda hînîngîmareandî ranambe-anîmbo nîmboemboyefî. Worî ranana nindou moai worîmboarundî, nga moanî koadürümbo fondarîmboane.

² Hapondanana sihîrî worî aboedî hamîndî sihefîmbo sünambeahîndî nou gabudi-foareamunîmbo afondaro ranahamboanefî sihîrî hanjafumboyefühî hohoanîmo pararîhundî.

³ Sihîrî rani-moatükunî aboedî ra fi ranahambo gabudafoarîhundî ana, asu sihîrî ngîrî fi safî yangîrî nîmboefî.

⁴ Yinî, awi sihîrî haponda dago ndanambe nîmboefomboanefî hanjafumboyefühî afîndî hohoanîmoayefî. Asu sihîrî rawehundî ra sihefi fi-hoeari wamîndafî ra raguanambo-fembo sefi hohumboyefîpoanî, nga wanî. Nga sihefi fi-hoeari sîmborî ra sapo hoeari hondü sîmborî nahurai güdîfemboane. Asu rananîmbo sihefi fi sümboyo-randeimbi ranai aboedî yangîrî gedühî nîngombo ra mbîsemîndowambo sefi hohumboanefî.

⁵ God ai ahândîhoariyu sapo sihîrî yangîrî semîndî hefe nîngombo ra didîboadore masîhendî. Raniyu asu ai sihefîmbo Yifiafi Aboedî ra masemunî. Yifiafi Aboedî masemunî ranana sapo munqua aboedî moatükunî süngunambo God ai sihefîmbo refemunîmboayu ranahandambo weangurühîdîdî bîdîfîrîyo.

⁶ Ranane sihefi fiambe ngînîndî tüküfemunî arandî. Haponda sihîrî ra randîhu fifîrîndî-humboane sihefi fi nda sihefi worî nahurai ranambe anîmboefîsî, nga sihîrî Adükariîndî worî ranahambo angun-aneî anîmboefî.

⁷ Hapondanambe sihîrî moanî Adükariîmbo anîhondümbo-rîhurühaneî anîmboefî. Nga nîni-moatükunîyo hoeifembo ranahambo hohoanîmo parîhu-ndühîyefîpoanî anîmboefî.

⁸ Sihefi hohoanîmo ranai ngînîndî tüküfemunühane asu roana yihoefî fi nda hîfi ndanîhü hîngîfe hefembo hafo Adükariîbabîdî ngoafî hondühî nîmarîmbo rananefî hohoanîmoayefî.

⁹ Ranîmboanefî sihîrî ana ngoafî hondühî nîmboefühî-ndoan-ane asu ndühî nîmboefühî-ndoan-ane ra ro moanî n'ine hohoanîmo Adükari ai hohoanîmoayu ra süngufembo yangîrî hohoanîmoayefî.

¹⁰ Munquambo sihîrî Adükari ai yîboboreandî sîmboanî ra ahândî hîmboahü tükündahumboyefî. Rananîmbo rani-sîmboanî sihîrî fi ndarîhu nîmboefambe aboedî ratûpurî ratûpurîmayef-ane, asu moaruwai ratûpurîmayef-ane, ranîmbo munquambo sihîrî mamamî n'ine-moatükunî ramarîhundî sîmongorühî Adükari ai ndemunîmbui.

Nindou ai Kraisîndî süngu Godîndî ngunîndîmbofe tüküfemboane

¹¹ Ranîmboane roana Adükariîmbo yihiîmboyefühî, ahândî hoarehî nîmboefühî nindou bîdîfîrambo hoafîyefî habodefi arîhundî ahei hohoanîmo botîfendüranî ai Adükariîmbo anîhondümbo-fîmbohünda. God ai yihoefîmbo ndore fifîreamunîmboani. Mare yahurai-ane sihei hohoanîmoambe se yihoefîmbo ndorîhi fifîrîmbîrîhimun-amboane asefi.

¹² Ro asükai siheimo ndanî hoafi hoafayefî nda se yihoefîmbo aboed-anemo yahombo-hündamboyooponî, nga se yihoefîmbo hîhîfi-hîhîfi-mbeyahümuna sefîmboyefî. Rananîmbo asu se nindou bîdîfîrî-yafe hohoanîmo ranahambo hîhîfi-hîhîfayei, nga nindou-yafe hohoanîmo ranahambo moai hohoanîmoyei se sîmborî hoafîmbohünda hoafayahandî.

¹³ Nindou bîdîfîrî ai yihoefîmbo hîhîndî-hîhîndî-yomondühanemo masei. Ro hîhîndî-hîhîndayefî ana, Godîmbo-hündamboanefî. Nga asu haponda ro ndorîhu hohoanîmoayefî ana, ra siheimo farîhefendürîmbo-hündamboane.

¹⁴ Kraisihoefîmbo hîpoambo-mareamunî hohoanîmo ra yihoefî ratûpurî ranahambo hîfandarandî. Ra yarîhu fifîrîhundî nindou mamî ai nindou munquambo ranahe-imo sünguna yîfîmayu ranî-süngunambo-anîmbo nindou mamamî sihîrî amboanî yîfîyefîmbo nahurai-aneî.

¹⁵ Ai nindou munquambo sihefi sünguna yîfîmayu. Rani süngumbo-anîmbo nindou sihîrî ndarîhu yangîrî nîmboefambe ra sihîrî hohoanîmomayefî süngu yangîrî hohoanîmoyohü hoahoangoponî, nga yowanî. Nga sapo ai sihefi sünguna yîfîyu mbura asükaiyu botîfi mahafu ranîmbo sihîrî ndondîhu hohoanîmondefüh-anîmbo hahabodefomboane.

¹⁶ Rani-mayowamboane roana ngiri nindou-yafe hohoanimo ra süngundihundühi asu nindou ngoründi hohoanimo türüboadihu ngefi. Yini, horomboyefi sihiri nindou-yafe hohoanimo ra yarihu hohoanimoyefühi Kraisi-mbo tümafoarhuri hefisi. Nga asu hapondani ana sihiri moai ahambo rani hohoanimoyahundo rihundi.

¹⁷ Himboriyei. Nindou mamai ai Kraisi-dibo anüngu ana, God ai nindou ranahambo simbori nindumbondiri hini ngi-ndirümbui. Wamindafi hohoanimo awarimarhoayo, nga asu simbori hohoanimo tükufemboane.

¹⁸ Ran-moatükunani ranana God aiani nimini-dühiyu haya yare arandi. Horombo ana sihiri ahandi hürütümbü nindoumboyahu manimboefiyosi, nga asu hapondaniyu Kraisi-ndi süngu sihefimo God ai aboedi-aboedi-mareamuni. Raniyu asu Godi-ndi hürütümbü ranaheimbo farihendürani asu ai God-babidi-mbo wudi-wudifembo ratüpurani ra yihoefimbo masemuni.

¹⁹ Siheimbo ro ndarihu hoafehündüri: God ai nindou munguambo Kraisi-ndi sünguyu ngunindimbore arandi. Asu ai moai nini-moatükunaniyo moaruwai hohoanimoyei marihündi ranahambo hohoanimoyu sihairandi, nga wanti. Asu ai nindoumbo wudi-wudifembo hoafi ra hoafimbo ratüpurani masemuni.

²⁰ Ranimboanefi ro Kraisi-ndi yasimondühindi hoafi ra sahumindefi hohu hoafayefi. God ai ahandihoariyu yihoefi yasimondi süngure haya munguambo nindou ranaheimbo wudi-wudihandihindi yahundüri arandi. Rananefi ro Kraisi-ndi fondi sahumindefi hohu hoafiyahu-ndürühiya, "Awi se God-babidi hürütümbü hohoanimo ra hini ngirihi hehi asu wudi-wudiyahi," sefi hohu hoafiyefi arihundi.

²¹ Kraisi ai moai moaruwai hohoanimoyu randi. Nga asu God aiyu sihefi-mayo moaruwai hohoanimo ra ahandi wami semündi manandeandi. Raniyu asu Sisas ai nindou moaruwai hohoanimoyumbü nou tüküme fiyu. Sihefi-mboya, ai wambo-so nimboeimbo wandi ngini-ndinambo Godi-ndi nindoumboyahi moani aboedi mbumundi safi mbini-mboei-amboane yahuhayamboyu ai rani-moatükunani ra ramareandi.

6

¹ Ro God-babidi ngini-ndi nimboefombo ratüpuriyefi rihundeimbi-ane fi nda siheimbo hütih-oafehündüri, "Sapo se Godi-ndi-mayo hi-poambo hohoanimo masahümündi-ane, nga asu se rani-moatükunani ra moani-yeimbündühümboyei," asefi.

² God ai yare hoafiyuhü yahuya, "Rani si hamindi hondü ro sihei hoafi himborimayahi. Asu siheimbo ro aboedambofe-ndürimboayahi rani si tüküfeyoambe mafariheheandüri," mehu. Se hoafi ra himboriyei! God ai siheimbo fehefembo aboedi si-ane tükefeyo. Hapondanana God ai siheimbo aboedambo-fendürimbo yahumboani.

³ Roana nindou bidingiri ai yihoefi ratüpurani ranahambo moaruwai-ane mbiseimboyei sefi hohumboanefi. Asu ro ngiri nindou ranahei himboahü moaruwai ratüpurani randihundanani ai hoeindihindühi ranana moaruwai hohoanimoane mbisei.

⁴ Nga roana Godi-ndi ratüpurimbo nindoumboyahu nimboefombo wambo, asu munguambo si aho ra yihoefi aboedi ratüpurani-yangiri-ane munguambo nindou ranaheimbo yarihu nafuiyahundüri arihundi. Rananefi asu roana nini tiji-ifo yihoefimbo-so tükefeyoane, asu afindi hohoanimo tükefeyoane, ra moanane sefi hohu ngini-ndi animboefi.

⁵ Nindou ai yihoefimbo hariyahümunani, karabusirihimuni, asu mamai afindi gugurühi mburühi moaruwaimbo-rihimuni arihundi. Asu ro gedühi ratüpurimayefi hefi raniyefi ndofe apo, sesi, sesi raraokoateyefi arihundi.

⁶ Asu ro sürühoeimbi hohoanimoyefühi yihoefi Godimbo firi-ife ra ndorühi kiki-irihumindefi arihundi. Yifiafi Aboe-ndi ngini-ndi ranai yihoefi fiambe nimarowohüyo asu ro nindoumbo aboedi ndondorihundüri arihundi. Asu ro nindou ranaheimbo Godi-ndi ratüpuriyefi-rihundeimbi-ane fi sefi hohu nafuiyefi arihundi.

⁷ Ro Godi-ndi ngini-ndinambo nimboefomboanefi asu ahandi-mayo hohafi hondü ra hoafiyefi arihundi. Ro mbumundi hohoanimo ra yifiafi, nini-nehoari nou sahumindefi hohumboanefi animboefi rani-moatükunani ra raninambo yifiafiyo ramböhünda.

⁸ Nindou bidingiri ai yihoefimbo didiboado-rihimunühi aboed-anemo sei, asu bidingiri ai yihoefimbo moaruwai-anemo sei arihundi. Bidingiri ai yihoefimbo amongoni hoafiyahümunani, nga asu bidingiri ai nindou bidingiramboya, aiana aboedi ratüpurane ratüpuremo sahümunani arihundi. Bidingiri ai yihoefimboya, aiana wosihofori hoafiyomorundeimbi-anemo sahümunani, nga asu roana hoafi hondü rani-yangiri-ane hoafiyefi arihundi.

⁹ Ro Kraisi-ndi hoafi sahumindefi hefi-rihundeimbi-mayefi ra nindou bidingiri ai moai fifirihimuni, nga asu afindi ai se rananemo sei hehi fifiririhimuni. Roana nindou

ndeara yifimbo yanggiri yefisi, nga asu awi aboedi yanggiri animboefi. Yihoeftimbo tñiri fo masemuniyosi, nga asu awi ro moai moaruwaimbo-yahundi.

¹⁰ Ro afindi hohoanimo yefi arihundi yosi, nga asu muŋguambo si ra hihifi-hihifi yefi arihundi. Ro nindou moaruwai safi animboefisi, nga awi ro muŋguambo nindou ranaheimbo afindi moatükuni aboedi sahunduri arihundi. Ro nindou kakikoate-ayefisi, nga asu ro napo afindeimbi nahurai-ayefi.

¹¹ Wandafi mami Korinihundi, ro siheimbo hoafi nda himboahü hoafehunduri. Ro siheimbo yihoefti ngusüfoambe afindi hamindi hohoanimo-ayahunduri.

¹² Roana siheimbo hohoanimo kikirihumindefti himbo yefühi-yefipoani, nga asu simbori seanei yihoeftimbo moai yahurai hohoanimo mamü süngumandinea?

¹³ Ro haponda siheimbo wandi namorimbo nou hoafehanduri: Sihei hohoanimo ra yihoeftimbo ngusüfo pandihimuni simbori ro siheimbo rawehundi nou.

Sihi ana Godindi wor-anefti

¹⁴ Godindi hoafi anihondü-mbofekoate nindou rani-babidimbo ana se mami ngeimbo yei, nga yowan. Nüngundine mbumundi hohoanimo asu hohoanimo moaruwai ra mamambemandinea? Nüngundine si-ane asu nimb-ane ra mami manimbafea?

¹⁵ Nüngundine Krais-ani asu Satan-ani ai hohoanimo mamü süngumandinea? Asu nüngundine nindou ai Kraisimbo anihondümboriri-randeimb-ani asu nindou ai ahambo anihondümbofe-koateyu-randeimbi ranai hohoanimo mamü süngumandinea?

¹⁶ Nüngundihu Godindi wori ra sanendi kabomo wori rani-dibo mamambe-mandifepira? Nga sihiri ana God Yanggiri Nüngumbü ahandi wor-anefti! God ai ahandihoari hoafiyuhü yahuya, "Ro wandi wori ra wandi nindou rani-babidi worimbondihü mbundaha ahei mbusümo nmandimboyahi. Rananimbo ro ahei Godindahanü asu ai wandi nendi-ndeimbo yei," mehu.

¹⁷ Ranamboane asu Adükari ai hoafiyuhü yahuya,

"Se aheimbo hinngindihinduri hehi sepoanimbo ngei nmandei.

Nga asu se moaruwai hohoanimo ra randihimbo yei.

Nga rananimbo asu ro siheimbo wandihoari ndahamindihari-mboyahi. *Aisaa 52:11*

¹⁸ Rananimbo asu ro sihei apembondahe nimboahanü, asu se wandi nimorehi asu nindowenihü nimorimbondahi nimboeimbo yei," *2 Samuei 7:14*

Adükari Muŋguambo Ngini ndi Hifandandembi ai ramehu.

7

¹ Wandafi mami, Godindi-mayo hoafi ndanana sapo siheftimbo hoafiyu masihend-ane. Rani-mayowamboane awi sihiri Godimbo yihimbondefühi, sihefti fiambe-ane asu hohoanimoambe-ane nane moaruwai hohoanimo ra hinngindihu hohu moani aboedi sürühoembi yanggiri hamindi nimboefomboane.

Korinihundi ai ngor-süngumarihindi ranahambo Por ai hihifi-hihifimayu

² Se wambo sihei ngusüfoambe hohoanimo pandihindiri. Roana moai nindou ngorumbo moaruwai hohoanimo yahanando rihandi. Asu ro moai nindou ngorumbo moaruwai hohoanimo süngufembo yarihe rihandi. Moai ro nindou ngorumbo tkai hoafiyahandowohü asu ahandi napo kiahe hüsihamindi rihandi.

³ Ro sihei wami papifenduri hoafomböhünda ndarihe hoafiyahühi-yahipoani, nga wani. Nga horombo hoafimayahü nou siheimbo ngusüfoambe pandihuri ngefombo yifindembo yefi.

⁴ Ro siheimbo weindahü nda hoafehanduri. Roana siheimbo hihifi-hihifi nafirihamindi-harümböanahi! Wambo-so tñiri fo afindi tükefeyo-amboani, asu ro siheimbo hohoanimo-yahandürühi, asu wandi ngusüfoambe hohoanimo fufuri-foareandirani ranimbo ro afindi hihifi-hihifi ya arihandi.

⁵ Horombo ro siheimbo hinngirihunduri hohu Masedonia hifi hü hefti tükümehundi amboa rani hü ro moai fi harihu nimatefti, nga wani. Nga rani hü ana yihoeftimbo-so tñirifombü hohoanimo afindi ranai tüküfeyowohüyo, nindou ngorü-babidi simbori hoafiyefühü yefi ngusüfoambe yihimbomaramuni.

⁶ Nga awi God ai nindou düdi ai tñirifombü hohoanimo ahandi fiambe tüküfeyoani aboedi fufuri-foare-randeimb-ani. Raniyo rani-simboani God ai Taitusimbo koamariheira yihoeftimbo-so süni tüküfeyuwa asu yihoefti ngusüfoambe fufuri-mafoareamuni.

⁷ Ai yihoeŋimbo sowana masünu ranimbo yangiriyefiŋpoani ramehundü, nga se ahambo sopo ngusüfoambe didiboado-marihori hoafi ra semündü süni hoafimemun-amboyeŋi asu yihoeŋimbo God ai ngusüfoambe fufurima-foareamuni. Taitus ai yihoeŋimbo hoafimemunü sopo se wambo hoeifendürühi mamü hohoanimo süngufembo afindi hohoanimomayeŋi asu se wambo hefehendürimbo sei hehi hohoanimoayeŋi habodei. Asu ranimboanahi ro hihifi-hihifayahü habodihü.

⁸ Ro pas siheimbo parihe koamaritheheandamboyeŋi se moai hihifi-hihifiyeisü, nga asu ro moai ranimbo afindi hohoanimoyahi. Horombo ana ro afindi hohoanimoyahisi, nga hapondani ana aboed-anahi. Ro fifiritheandi, pas ra siheimbo afindi hohoanimo mbasagadürisi, nga ranana moani bodifoahü yangir-ane.

⁹ Haponda ro hihifi-hihifayahü se afindi hohoanimomayeŋi ranahambo-yahipoani, nga afindi hohoanimo ranai sihei hohoanimo ra aboedi ngorü-süngumareandüra aboedi hohoanimoayeŋi ranimboanahi hihifi-hihifayahü. God ai ahandihoi randürü siheimbo afindi hohoanimo ra masagadürü, nga ranimboyo asu wandi-mayo hoafi ranai moai siheimbo moaruwaimbo-reandürü.

¹⁰ Wanü, nga afindi hohoanimo God ai siheimbo rareandürü arandi ranana se ngorü-süngurihindani asu ai siheimbo aboedambofe-ndürimboayu ranimboane rareandürü arandi. Ranimboane se ranahambo afindi hohoanimo hoangopoani. Nga hifi ndanihündambo afindi hohoanimo ranai nindumbo moaruwaimbo arandi.

¹¹ God ai siheimbo afindi hohoanimo masagadürü ranimboyo siheimbo aboedi hohoanimo tükümeŋeyo. Afindi hohoanimo ra siheimbo botimareandüra se botiyahi sihei hoafi ra didiboadofembo hohoanimomayeŋi. Asu nindou ai moaruwai hohoanimomayu ranahambo nginindü hoafimayahündo asu se Godimbo yihimboyeŋi marihündü. Asu se wambo nimai hoafendürimbo hohoanimomayeŋi. Asu nindou moaruwai hohoanimomayu ranahambo tñirifo saimbo hohoanimoayeŋi habodei. Ranüyo asu sihei hohoanimo ra yare weindahü tükümeŋeyo: Asu seana siheihoari hütiyeipoani.

¹² Ro horombo pas ra siheimbo parihe koamaritheheandisi. Nga asu roana moai nindou moaruwai hohoanimomayu asu ngorumbo moaruwaimbo-mariri ranahambo hohoanimo-yahahüyoani hoafiyahi. Se yihoeŋimbo hohoanimoehümunü habodei ra God ai siheimbo nafuimbohünda ro pas siheimbo parihe koamaritheheandi.

¹³ Ranane asu sihei ranü hohoanimo sünguyo yihoeŋimbo ngusüfoambe afurimareamuni.

Ro ngusüfoambe afurü kürihu mamareŋi yangiriyosi, nga asu ro hihifi-hihifimayeŋi amboani. Sapo muŋgumbo se Taitusimbo hihifi-hihifi-yahündowöhü didiboado-marihori ranimboyo ai amboani hihifi-hihifimayu.

¹⁴ Ro Taitusindi himboahü siheimbohünda borimayahü asu se ahambo aboedi hohoanimomehündo ranimboyeŋi se moai wambo amoanngiyahündü. Roana siheimbo moani anihondü hoafi hondüyo hoafiyahandürü marihandi. Rani-süngumboyo siheimbohünda Taitusimbo borimayahü ra anihondümayo.

¹⁵ Taitus ai siheimbo sowahi tükümeŋiyuwa se yihimboyeŋi hihamindariyeŋi ahambo masahorimndei. Ranüyeŋi asu muŋgumbo se ahandü hoafi ra süngumarihindü. Se ahambo ramarihori ranimbo hohoanimoyuhüyo ai siheimbo afindi hohoanimo-marandürü hu.

¹⁶ Ro fifirtheamboanahi se aboedi hohoanimo ranü yangirü süngundühi ngeimboyeŋi. Nga ranimboanahi ro siheimbo hihifi-hihifi nafariha-mindühandürü.

8

Godindi nendi fehefembohünda kaki gugurimarihindi

¹ Wandafi mamü, ro siheimbo Godindi hipoambo aboedi Kraisindi nendi Masedonia hifiü amarei aheimbo masagadürü ranahambo hoafindahundürü sefomboaneŋi.

² Aheimbo-so tñirifo afindi tükümeŋeyondüra ai moaruwai napo-koate manimboeiyosi, nga asu ai afindi hihifi-hihifiyeihü Godindi nendi bidifiri ranaheimbo farihefe-ndürimbohünda kaki gugurimarihindi.

³ Ranü moatükuni ra ro fifirtheheamboanahi siheimbo weindahü nda hoafayahü. Ai kaki nüŋgunümbüyo saimbo masei ra masehündürüyosi, nga asu ranüwami bidifiri parihi mburihümboyeŋi masahündürü.

⁴ Godindi nendi Sudia hifambe amarei ranaheimbo farihefendürimbo sei hehi ahei hohoanimonambo yangiri yihoeŋimboya, se ranahambo yini yahomondan-animbo randühu sei hehi hoafimöhümunü habodei.

⁵ Horombo ro ai kaki digegimboyeŋi seŋi hohu hohoanimomayeŋi. Nga asu ai moai ranü yangiri rarihindi. Boateŋi ai Adükariŋdi yifiri ra süngufembo hohoanimomayeŋi asu mare Godindi hohoanimonambo yihoeŋi yifiri ran-amboani süngufembo hohoanimomayeŋi.

⁶ Horombo Taitus ai hipoambofe hohoanimo ra sihei mbusumo botimareandi. Raniyefi asu ro ahambo ranı ratupuri ra mando rando ngafı moendındowandı sefi hohu hütı-hütımarıhurı.

⁷ Mungambo moatükunı se yarıhi arıhündı ranana aboedı hamınd-ane. Sihei anıhondümböfe hohoanimo, sihei sürühoeyoweımbı hoafı, sihei fıfırıfe, sihei Godındı ratupuri yıfırı hohoanimo, asu yıhoefımbö ngusüfo pefemunı hohoanimo, munguambo ra aboedı saf-ane. Mandıhi yahurai hamınd-anımbö nındou fehefendürımbö kakı gugurındıhındı asefi.

⁸ Ro siheimboya, “Se randıhındı,” saheheambo-yahıpoanı, nga wanı. Nga nındou bıdıfırı ai aboedı ratupuri ranahambo refembo sei hehi hohoanımoayei habodei asu ro sihei hohoanimo ra ai hohoanımoayei nou hohoanımombayeıyo, asu nıngumbehi sahehea moanı yarıhe hoeiarıheandı.

⁹ Seana sıhefi Adükarı Sisas Kraındı hipoambofe hohoanimo ra fıfırıhimboanei. Aiana mungu-moatükunımböyü manıngü, nga asu siheimbo farıhefe-ndürımbö ranımböyü ai nındou moaruwai napokoate nahurai tükümeıfyü. Se munguambo aboedı moatükunı afındeımbımbeyeıa yahuhayamboıyo asu ai nındou napokoate nou manıngü.

¹⁰ Haponda wandı hohoanımo-ane nda siheimbo hoafehandı. Ngörü hımbanıfıhıyo se nındou fehefembo kakı gugurıfe ratupuri botımarıhındı. Nga asu se ranı ratupuri ra refembo boatei hohoanımoayei.

¹¹ Se ratupuri botımarıhındı ra haponda moendındıhındı. Horombo seana ratupuri ra refembo hohoanımoayei habodei. Yahurai-anımbö hapondanı amboanı nıne kakı engoro ranambo ratupuri ra moendıfembo amboanı hohoanımondeı habodei.

¹² Nındou ai nıne-moatükunı akıdouyo, adükarıyo, nındou ngörümbö saımbö hohoanımoıyuhü asıhendı ra asendı ana, Godındı hımböahü aboed-ane. Asu kakı akıdouyoweımbı ai kakı akıdou asendı ana, Godındı hımböahü moaruwaiyopoanı.

¹³ Roana se tıngırıfo sahümundı nımareıanı asu bıdıfırı ai aboedı mbımarı samboıyahıpoanı, nga se mungambo mamı ndorıhi mbımareı samboanı.

¹⁴ Hapondanambe ana sihei-mayo afındı napo ra nındou bıdıfırı ai mbonımböarıhümündı ranaheimbo fehefendürımbö ra aboed-ane. Ranımbö-anımbö asu se-amboa mbonımböarıhümündı ana, asu ai afındı dıgeındühi amboanı siheimbo mbıfarıthe-hındüramboane. Ranı hohoanımo sünguarıhınd-anımbö munguambo mamı ndondıhi nımandeımböyeyı.

¹⁵ Godındı hoafı yare hoafıyowohü yahoya, “Nındou düdı ai afındı sesı asemündü ana, ai ngırı afındı fondanı dıgendi. Nga nındou düdı ai akıdou sesı asemündü ai-anımbö ngırı mbonımbondamündü,” meho.

Por ai kakı gugurıfembohünda nındou Korınınambo koamarıhepurı

¹⁶ God ai Taitusımbö hohoanımo botımarıra marıhu ro hohoanımoayefı nou hohoanımomayüa ranımbö ro Godımbö hıhıfımarıhünı. Ai-amboanı siheimbo farıhefendürımböanı hohoanımoayü.

¹⁷ Ro ahamboıya, ai ho siheimbo fehefendürımbö yıfırımayefısi, nga ai ahandı hohoanımonambo siheimbo sowana masüfu.

¹⁸ Asu rananefı ro yıhoefı wandafı mamı Taitusındı süngu koarıhehura asühüfanı. Munguambo Kraındı nendıyeyı hımböahü nındou ndanı ana aboedı hoafı hoafımbö ra ndürımb-anı.

¹⁹ Asu ranı yangırıyopoanı, nga ro nındou fehefembohünda hahabödefühi ratupuriyefı arıhündı, asu Kraındı nendı ai ahambo ro-babıdı hombo amboanı koamarıhehorı. Ro ranı ratupuri rawarıhündı ra Godındı ndürı aboed-ane yahombohünda ro nındou fehefendürımbö hohoanımoayefı ra aheimbo nafuiyo-ndürımböahünda.

²⁰ Kakı afındı masıhendı ra ro hıfandımbö ranahambo nındou ai hoafındeı habödeımböyeyı sefımböane ahınyefühi nındou ra sahurımındefı ahefi.

²¹ Roana aboedı mbumundı ratupuri hohoanımo ra Adükarındı hımböahü yangırı ndöfe refembo hohoanımoıyefühi-yefıpoanı, nga munguambo nındou ahei hımböahü kameıh-aneıfı refembo asefi.

²² Ranımböaneıfı asu ro yıhoefı wandafı nda ahafandı süngu koarıhehurı. Ro ahambo afındımbö ratupuri ra refembohünda yarıhurı hoeırıhurane, asu ai ranımoatükunı refembo yahuhaya ngusüfo pamareandı. Hapondanı ana se mbumundı ratupuri hohoanımo ranı yangırı süngumbırıhında yahuhayamboanı ngınındı anıhondümbö-areandı. Ranımböane asu ai ranımoatükunı ranahambo refembo ra ngusüfo parareandı.

²³ Taitusımbö se randıhorı fıfındıhorı. Aiana wandı wandafıyo haya, asu siheimbo farıhefe-ndürırambo ro mamı ratupuriye-rıhoandeımb-anı. Nga asu yıhoefı wandafı

yimbu ranahafan+ambo-animbo se randihi fifir+ndihipiri: Nindou yimbu aiana God+ndi nindouyei ratupuri ratupuriyafani rinanduh+ asu ai ahafandi ratupuri ran+nambo Adukarimbo nduri adukarumb-ani safani-rinandeimb-anafani.

²⁴ Se ahafan+imbo shei hipoambofe hohoan+mo ra nafuindahupiri. Ranan+imbo asu Krais+ndi nendi munguambo ranai shei hipoambo hohoan+mo asu ro sheimbo moani bor+ yangiri bor+yefuhi-yefipoani ra ndor+hi fifir+mbiri+hind-amboane.

9

God+ndi nendambo far+hefembo kak+ guguri+ndi+himboyei

¹ God+ndi nendambo far+hefembo kak+ gugurihi ar+hundi ranahambo se fifir+himboane. Nga ran+mayowamboane asu ro ngiri+ sheimbo asukainda pas pand+he koand+heheandi.

² Ro fifir+hearumboanahi shei hohoan+moambe nindou ngorumbo fehefembo hohoan+moaye ra. Nga ran+imboyah+ ro Masedoniaye h+imboah+ sheimbo bor+mayahanduri. Ro aheimbo rarihe hoafiyahandurihi sahiya, "Ngoru himban+fih+yo wandafi mam+ Akai* hifih+u amarei ai ran+ ratupuri ra sungufemboane sei hehimbomaye," masahi. Ran+yei asu se ran+ hohoan+mo bot+fembo hohoan+momaye hoafi ra h+imbor+yei hehi asu ran+moatukun+ ra ai-amboan+ refembo sei hehi ngusufembo bot+mareanduri.

³ Ro sheimbohunda bor+mayah+ ra hoafi yangiri tukufembo moeisahi. Nga se far+hefe-mbohunda kak+ ra naf+nd+hum+ndi n+mandei, nga ro nindou ndanahambo hoafimayahapuri. Ro ranahambo hohoan+moya hoeir+heanda mayowamboanah+ asu ro wandafi mam+ ngim+ ndanahamumbo sheimbo sowana koand+heheapura difomboemo.

⁴ Ro an+hondumbo-r+humbonefi se n+ne-moatukun+ sairambo ra naf+r+hum+ndi mba-marei. Asu Masedonia ai ro-bab+di kosimo hoeirundurani, se nafem+ndi n+mar+koate-ndeian+, ro amoa+ngi+ndemboye fi asu se-amboan+ amoa+ngi+ndeimboyei.

⁵ Ran+imboanah+ ro hohoan+moya hoeir+heanda mayoa asu wandafi mam+ ngim+ nda boatei sheimbo sowana mbikosomonda saheha hohoan+moayah+ habod+hi. Ranan+imbo asu ai difomo sheimbo-so tukundafu sheimbo fand+hounduri mbundu sapo se n+ne-moatukun+ saimbo masei ra di+di+boadond+hi digehindi. Ranan+imbo asu ai randu fifir+ndumboemo ran+moatukun+ shei hohoan+monambo mas+hehindi, nga ro shei-moan+ sahumundefuhi-yefipoan+.

⁶ Wandafi mam+, se rand+hi fifir+nd+hindi: Nindou dudi ai n+ni-moatukun+ mangiri+yo akidou safi hifareandi ranai ana sungunambo ranahandambo ses+ safi ra akidou ndemundumbui. Nga asu nindou dudi ai mangiri+ adukar+ hifareandi ranai-animbo ses+ ranahandambo adukar+ his+indowa ndemundumbui.

⁷ Nindou munguambo mamam+ se shei ngusufembo hohoan+mondei hoeind+hinduh-animbo, asu se ran+moatukun+ saimbo masei ra moan+ ndehindi. Nga asu nindou mam+ ai ahandi ngusufembo moaruwaimbo-nderuhi ran+moatukun+ saimbo ranahamoya, nindou ai wambo huti-hutimarundir-amboanah+ ro wand+ ran+moatukun+ ra masehe-and+ mbusumbui. Nga wani. Nga God aiana nindou h+hifi-h+hifi+yuh+ moan+ saimbo yangiri+ hohoan+moayu ranahamboani hohoan+mo parariri.

⁸ God aiana sheimbo munguambo af+ndi aboed+ moatukun+ ra dagaduran+ asu se aboed+ moatukun+ af+ndeimbi+ndeimboyei. Ranan+imbo munguambo si aho ra mbon+mboe-m+ndi+koate af+ndi digehimboyei asu nindou far+hefembo ra af+ndi yagodomboe.

⁹ God+ndi hoafi ranahambo yare hoafiyowohu yahoya,

"Nindou dudi ai nindou napo-koate-maye aheimbo warambe k+k+hem+ndi+koate-ayu
ra nindou ahur+ bubufoareand+ nahurai-ani.

Ahand+ mbumundi hohoan+mo ranai koadurumbo-koadurumbo yagodi+mboe," *Buk Song 112:9*

meho.

¹⁰ God ai ses+ mangiri+ nindou numburi+ra-randeimb+ ranahambo sagado asu mam+karambo ses+ sesimbo sagadur+ arand+. Ran+imbo-hundambo-animbo asu God ai sheimbo af+ndi moatukun+ dagaduran+ asu se digehi hehi ahandi nendi ranaheimbo fand+hehi-ndur+imboyei. Ranan+imbo shei fehefembo hohoan+mo ranai af+ndi ham+ndi tukund+femboe nindou numburambeah+ndi moatukun+ hif+reanda af+ndi hisayo nou.

¹¹ God ai sheimbo af+ndi aboed+ moatukun+ dagaduran+ asu se munqambo si warambe k+k+hem+ndi+koate ndehimboyei. Ranan+imbo asu shei-mayo kak+ aheimbo asehindi y+hoef+ war+h+u ra ndahumundi hehi asu God+imbo h+hifi+ndi+hor+imboyei.

* 9:2: Korin ngoafi ai Akai hifih-ane anango.

¹² Se ranî ratûpurî rawarîhindî ra Godîndî nindou ranai nîne moatükunî mbonîmboarîhümündî ranahambo farîhefe-ndürîmbo yangîriyopoanî, nga ai ranî-moatükunî ra hoeirîhindühî Godîmbo afîndî hîhîfîmbîrîhorambo kameihane.

¹³ Ranî ratûpurî se rawarîhindî ranana sîhefî wandafî mamî ranaheimbo farîhefe-ndürîmboane, nga asu rananîmbo ranî-moatükunî ranai weindahî hamîndî tükündîfemboe. Rananîmbo asu wandafî mamî ranai randîhi fîfîrîndî-hindühîmboya, seana Kraîsîndî aboedî hoafî ranahambo ndorîhi süngurî-hindühaneî mbîsahündürîmboyei. Asu munguambo nindou se aheimbo kakî sîhei hohoanîmonambo yangîrî warambe kîkîhemîndîkoate asehindî ranîmbo ai rarîhi hoeirîhindanî wanî asu ai Godîndî ndürî ranahambo aboed-ani mbîsei-amboane.

¹⁴ Rananîmbo Godîndî hîpoambo hohoanîmo sîhei fiambe amaro ra ai hoeimbîrîhindamboane. Rananîmbo asu ai sîheimbo hohoanîmo-ndühîndürühî amboanî asu ai Godîmbo sîheimbohünda dîdîbafîmbe-yahündowamboane.

¹⁵ God ai moanî aboedî hamîndî moatükunî masemunî ranahambo ngîrî sîhîrî wudîpoapondîhu nîmîndî hoafî ra wataporîmbo-ndîhundî, nga ahambo hîhîfî yangîrî hîhîfîndî-hurîmboane.

10

Nindou ai Porîmboya aiana Kraîsîndî hoafî semündü hu-randeimbi hondüyupoanî masei ranaheimbo sîmborî hoafîmayu

¹ Nindou bîdîfîrî ai wamboya, “Por ai ro-dîbo nünguambe afure manüngu, nga ai-poanîmbo nünguambe ranî-sîmboanî yangîrî yîhoefîmbo pasambe ngînîndî hoafîyumunî marandî,” aseî. Ro Por-anahî haponda wandîhoarî pas ndanambe sîheimbo Kraîs ramefîyu nou hîmboarî hoafendahü hîpoamborîhearühî hoafayahandürî.

² Ro sîheimbo ngînîndî hoafîmbo moeisahî, nga se wambo amonjonî hoafîndeianî ana, asu ro sîheimbo-so dügühanî sîheimbo ngînîndî hoafîndamboyahî. Nga nindou dîdîyei ai wamboya, aiana hîfî ndanîhündambo hohoanîmo ranane süngware hu aseî ranaheimbo-anîmbo ro yîhîmbokoate ngînîndî hoafîndaha-ndürîmboyahî.

³ Ro nindou yangîrî-aneîfîsî, nga asu ro moai nindou-yafe hohoanîmo süngurîhundühî yîfîarîyefî rîhundî.

⁴ Munguambo yîfîarî nîmînehoarî sahumî-ndefîmboayefî ra hîfî ndanîhündambo-yopoanî. Nga wanî. Nga ranana Godîndî-mayo ngînîndî yîfîarî nîmînehoarî-ane. Ranana hürütümbü nindou-yafe ngînîndî hîfînambondeamboe. Ranamboane wosîhoaforî hohoanîmo ra raguambo-arîhundî.

⁵ Asu nîne-moatükunî ai Godîmbo fîfîrîfîmbo-mayo ranahambo nafî gürareandî ra hîfînambo-ndîhumboyefî. Asu munguambo sîhefî hohoanîmo kîkîhîrî-hümündehî Kraîsîmbo yangîrî hohoanîmo pambîrîhinda asefî.

⁶ Se Kraîsîndî hoafî ranî yangîrî süngundîhi mbundîhümbö-anîmbo asu sehündî bîdîfîrî ai süngufekoate-ayeî ranahaimbo tînjümbî hohoanîmo ndahu-ndürîmboyeî.

⁷ Seana nîne-moatükunî hoeiarîhindî ranahambo wudîpoapondîhi türüboadîhi hohoanîmondei. Nindou mamî ai hoafîyuhüya, roana Kraîsîndî nindou hond-anahî ehü ana, awî ai rande wudîpoaponde hohoanîmondühü ro-amboanî ai rawefîyu nou Kraîsîndî nindou-aneîfî mbeyahu-wamboane.

⁸ Sîhei anîhondümböfe hohoanîmo ra ngînemîndî-ndürîmbo-hündamboyu Adükarî ai yîhoefîmbo ndanî ratûpurî nda masemunî. Ranî-moatükunî ranana sîheimbo moaruwaimbofe-ndürîmbo-yopoanî. Nga asu ro ndanî ratûpurî ranîmbo wandîhoarî akîdou borayahî ana, asu ranîmbo ro moai amoanîngîyahî.

⁹ Se randîhi hohoanîmondeihîya, “Por aiana ahandî pasambe hoafî ranînambo yîhîmboaramunî,” mbîseimboyei.

¹⁰ Nindou bîdîfîrî ai randîhi hoafîndehî anîmboya, “Porîndî-mayo pas ranana tînjümbî saf-ane. Nga ai sîhefî fikîmî nüngumbo ana, ai hîmboarî hoafendî safî nüngumbo asu hoafî ahandî ra ndorîhefekoate-ane,” sei arîhundî.

¹¹ Nindou düdî yahurai hoafîyu arandî ranai ana rande ndonde hohoanîmondühî türüboadeandî. Ro angunî nîmboefîmbo pasambe hoafayef-ane, asu sîheimbo-so ranîhü nîmboefîmbo hoafehundürî-ane, ranî moatükunî ra ngorü-poanîmboyoanî, nga wanî.

¹² Roana ngîrî yîhoefîhoarî yîhoefî fî ra sîmongorîndîhu hoeindîhu ndîhundî nindou bîdîfîrî ai ahamundî fimbo borayomo nou. Nindou ranai ana moanî ahamundî hohoanîmonambo yangîrî-anemo ai ahamundîhoarî ngorü ahandî hohoanîmo ra ngoründî-mayo hohoanîmo ranîfîhî sîmongoru hoeiru arundî. Yahurai nendî ana fîfîrîfekoate-anemo!

¹³ Nga asu ro yihoefi fimbo ana ratupuri yihoefi ranahambo simongori ra ngasundife hefe borio ho ranahambo moei asefi. Nga n'ne-moatukuni ratupuri God ai yihoefimbo masemun; rani simongoruh; an'imbo ngemboyefi siheimbo-so ratupurimbo kameih; amboani.

¹⁴ God ai yihoefimbo ratupuri masemun; rani hoareh; se an'imboei. Rani-simboani ro siheimbo sowahi tukuyahunduh; Kraisindi Aboedi Hoafi ra sahum'ndefi hohu siheimbo hoafimehunduri. Rani nambo God ai yihoefimbo ratupuri masemun; rani yanggri; sungumarihundi.

¹⁵ Roana moai God ai ratupuri nindou ngorumbo masagaduri ranahambo boriyefi hef; rihundi, nga wani. Nga roana sihei an'hondumbofe ranai ngoan; asu ro sihei mbusumo ratupurimbohunda God ai rani ratupuri masihendi ra refeyowan; aboedi adukari tukufembo ranahamboane an'hondumbo himboayefi.

¹⁶ Rani nambo asu ro aboedi hoafi ra ndahum'ndefi nindou bidifiri; sihei hifi daboadani amarei ranahambo hoafinda-hundurimboyefi. Asu ro ngri; nindou ngoru ai ratupurimayu ranahambo bor'ndefi.

¹⁷ Bukambe yare hoafiyowohu yahoya, "Nindou dudi ai borimbo hohoanimoayu ana, moan; Adukari ai n'ne-moatukuni ramareandi ranahambo yanggri-an'imbo borimbiyu-wamboane," meho.

¹⁸ Nindou dudi ai sapo n'ne-moatukuni ramareandi ranimbo ahandi;hoar; borayu ana, Godindi homboah; ndurimbuyupoani. Nga asu Adukari ai nindou daboe ndurimb-ani ehu ana, nindou ranai ndurimb-ani.

11

Por ai se Kraisindi hoafi wosihoafori hoafiyomo-rundeimbi ahamundi hoafi himborio-poani mehu

¹ Awi se wambo rarihi hin'ngri;hindirani-an'imbo asu ro hih'ndi hoafi hoafinda. Nga se wambo hin'ngri;hindirimboanei.

² Awi ro ngusufu parariheanduri God ai siheimbo ngusufu parareanduri hu nou. Seana moan; nimoreh; yihoarifi ham'ndi nindowenih; mam; ranahambo yanggri; segodombo sei hehi diboniyei hin'ngar;hind; nahurai-anei. Nindowenih; mam; ranai ana Kraisi ranani.

³ Sapo amoasiri; tkai hoafi fifireandeimbi ham'ndiyo haya Ifimbo tkai hoafimendo ranahamboanah; ro afindi hohoanimoayah; siheimbo-so amboa hohoanimo yahurai tukund'fendurani, asu sihei Kraisimbo hohoanimo aboedi ngusufu pamarihori; ranai moaruwaimbo-ndifemboe saheheamboanah; ro yihimboayah;.

⁴ Nindou bidifiri; ai siheimbo-so tukuyafu Sisas sapo ro bokarihehu arihundi; ranahamboemopoani, nga ngoru-poan'imbo Sisas ranahambo bokarihou runduhanemo. Asu se ngoru-poan'imbo yifiafi; masahumundi, nga ro Yifiafi Aboedi ranahambo hoafiyefi arihundi;yoan; masahumundi. Asu se ngoru-poan'imbo aboedi hoaf-ane sahumundi arihundi, nga aboedi hoafi ro sinefi hoafiyahunduri; marihundi; raniyoipoani. Nindou bidifiri; ai rani hoafi ra hoafiyomondurani; asu se rarihi hin'ngri;hipurani; yahurai hoafi ra hoafiyomo arundi.

⁵ Ro siheimbo hoafehanduri, nindou ranahamumbo Kraisindi hoafi sowandumo homorundeimbi; nindou bogor-anemo asefi ranahamundi; hoareh; n'imboambo-yahipoani.

⁶ Yini; an'hond-ane, hoafi hoafiyorambo ra ro aboedi ham'ndi-yahipoani, nga fifirife ranana ro moai mbonimbo-r;ham'ndih;hi. Muŋguambo moatukuni; hohoanimo ro rarihu marihundi; ra siheimbo rani; fifirife raniyo muŋguambo nafuiyahunduri; marihundi.

⁷ Se fifirihindi; roana siheimbo Godindi;mayo aboedi hoafi hoafiyahanduri; marihandi; ranimbo-hunda moai kaki; napombo sem'ndimbo wariyar;handi. Ro siheimboya, ai-an'imbo nindou aboedi; ham'ndi; tukumbeyahindi; sahehea asu wand; fimbo ro hifi nambo-r;heanduh; himboari; hoafenduh; hoafiya marihand-ane. Asu rani-moatukuni; ra n'imboea? Refe-ana awi wand; hohoanimo ranambo ro moaruwai hohoanimombayahiyoy?

⁸ Ro siheimbo farife-ndurimbohunda Godindi; nendi; ngoru; ngoafih; amarei ranai wambo kaki; akidou sehi rihunda masaham'ndih;hi. Ranimbo-hundamboyah; ro aheimayo kaki; ra moan; humbuhunimbo fufur;ham'ndimbo nahurai-mayah;hi.

⁹ Ro se-babidimbo ranihu; n'imboah; simboani; ana ro kaki-napo yahurai sihefe-koate mbonimbo-r;ham'ndih;hi; moai nindou mam; sihei mbusumo ahambo tih;ri;fo sahando, nga wani. Nga wandafi; mam; Masedoniahund; ndanihu; suhisi tukumehindi; aiyei n'ne napo ro sihefembo mbonimbo-mar;ham'ndih;hi; ra masehindiri. Horombo maho-ane,

asu süngunamboane ro ngiri siheimbo tñirifo ndahandüri. Nga ro rani hohoanimo ra sünguri-heandühanahi.

¹⁰ Kraisindi hoafi hondü ra wandi ngusüfoambe nimarimboane, ranane asu ro siheimbo anihondümba hoafehandüri: Hohoanimo ra ro süngurihe arihandi ranahambo borayahi ra ngiri Akai hifihü ngorü nindou ai wandi borí hoafi ra kikindeandi.

¹¹ Nimboe ro siheimbo tñirifo saikoate-ayaha? Ro siheimbo ngusüfo pefindüríkoate-wamboyahí? Nga wani. God ai fífireamboani ro siheimbo ngusüfo parihendüri arihandi ra.

¹² Ro haponda nine ratüpurí rawaríheandi ra ro moani rani yangiri ratüpurí-yahühanahi, nindou bidifiri ranahamumbo nafí gifepurímbohünda. Ai ngomondühiya, roana Por mamí ratüpuríyomo arundi yahurai-aneí ratüpuríyefí arihundi mbišimo houmbo borindímboemo sahehea.

¹³ Nindou ranai ana, Kraisindi hoafi sowandümo homo-rundeimbi hondüyomopoani. Aiana ahamundi ratüpuríyomo arundi ranahamumbo tikai hoafiyomo rundühanemo nindou amurí ranaheimboya, ai Kraisindi hoafi sowandümo homo-rundeimbi hondüanemo sei hoafimbiyeiya yahomo houmbo.

¹⁴ E! Asu se ahamundi hohoanimo ranahambo afindi hohoanimo-ndeimboyei. Satan ai-amboaní ahandí fi ra ngorü-süngure haya sünambeahindi nendi-yomondi si ranímbofi haya tüküfi arandi.

¹⁵ Ranímboane Satan ahandí ratüpuríyomo-rundeimbi nindou ranai nindou ahei hímboahü aboedí mbumundi ratüpurí-yomondeimbi rani hoearambeyafu tüküyafunda ranahambo hepünifepoani. Nindou ranai ana süngunambo rani-moatükuní ramarundi simongorühí asübusí ndowandümbemo.

Por ai Godíndí ratüpurímbofi nüngumbo tñirífo masemünda

¹⁶ Ro asúkai hoafayahí: Nindou mamí ai wamboya, aiana hihindi-hindindiyuhani mbüsü haya hohoanímóndímbugi, nga yowani. Se wambo randíhi hohoanímómbóndeihi ana, ambesí, nga wamboya, aiana hihindi-hihindiyumb-ani mbsahündíran-anímbo asu wandi fimbo borínda habodímboanesi.

¹⁷ Ro haponda ndaríhe hoafayahí nda: Adúkaríndí hohoanímó süngu hoafiyambó-yahípoani, nga wani. Nga ro moani wandíhoari hihindi-hihindiyahühíyahí ro raríhe boríyahühí hoafayahí.

¹⁸ Nindou bidifiri ai hifi ndaníhündambo hohoanímó süngu homondühí siheimbo-so homo ahamundi fimbo boríyomo arundi rananímbo asu ro-amboaní wandí fimbo mandíhe yahurai boríndamboyahi.

¹⁹ Seana siheihoarímboya, "Ro hohoanímó aboedí fífiríhu-ndeimbanefí," aseisi, nga ranímboaneí se hihindi-hihindiyomondeimbi nindou ranahamumboya, "Ambemo, nga moani ai rani hoafímboyo," aseí.

²⁰ Seana nindou ranai siheimbo moani hoafemo süngufembo yangiri-aneí hohoanímóayeí. Asu sihei-mayo napo fufemíndí, ahamundi wosíhoaforí hoafi ranambo siheimbo semündündürane, siheimbo moaruwai-moaruwaimbo-arundürane, asu ngusümbóarambe pakararíhóndür-ane, rani-moatükuní ra rarundan-ane asu seana ahamumboya, ai ambemo aseí.

²¹ Rani-moatükuní hohoanímó ai rawarundi ranahambo ana awi ro nginíndí hamíndiyefípoani.

Nga asu nindou ngorü ai ahandí fimbo borímbo ehü-ana, ro-amboaní, awi hihindi-hihindiyahühí hoafayahí, nga wandífimbo boríndamboyahi.

²² Nindou ra Hibruhündí-yomosi? Nga ro-amboaní Hibruhünd-anahisi. Asu ai Israeríhündí-yomosi? Asu ro-amboaní Israeríhünd-anahisi.*

²³ Ai Kraisindi ratüpuríyomo-rundeimbi-yomosi? Awi ro hohoanímókoate nindou-anahi, nga roana ratüpurí ra referimo ahamumbo ngasündí-heapurímboanahi. Roana ratüpurí ra afíndí hamíndí tñirífoya, afíndímbo karabusíyahe, afíndímbo wambo buburundíri, raramarundíri-anesi.

²⁴ Wambo hondahüfeimbi wofi bogorínambo Suda 39 amberamíndeimbiyo bubumarundíri.

²⁵ Romíhündí ai wambo ngímímbo nímháranambo buburundíri. Asu mamímbo nímoeinambo-rundíri, asu ngímímbo ro nímaríheimbi sip ranai hímoni híhírímáfoareandi asu ro mamí si hímoni yangiri boboriya wakímaríheand-ane.

²⁶ Ro afíndímbo hahabodí maríhandí ranambe hohoambumbo ha asu húbuhüní nendi afíndí yangorambe ha maríhandí. Asu ranambe yangiríyopoani, nga

* 11:22: Hibruhündí ai Abrahamíndí ahurí hond-aneí. Israeríhündí ai Suda-yafe Godímbo hohoanímó sünguríhi aríhünd-aneí.

Sudahündi wandafi mamaye ai Suda-yafe ndifoyei ai wambo moaruwaimbo-marihindiri. Adükari ngoafihüyo asu nimambe nidingokoate-reandühi ranamboani ro moaruwaimbo-fembo yanggiriya marihandi. Siriwara himoyo asu tkai ngunindiyomo ranambe ro moaruwaimbo-fembo yanggiriya ha marihand-ane.

²⁷ Ro rani-poani rani-poani ratupuri afindi saftyo ratupuriya marihandi. Afindimbo ro nimbokoani gedühi moai ndor:he apo rihandi. Wembombo-yarhandühi asu wandi amindasumo ranai hoe simindimbo kiki-re-yaparihoai marandi. Ro sesi afindi sihefe, wori aboedambe nimar, hoeari aboedi güdüfe raraokoate-ya marihand-ane.

²⁸ Rani-moatükuni yanggiryopoani wambo-so tükufe marandi, nga wani. Munguambo si maho ra God:ndi nindou ngörü ngoafihü amarei ranaheimbo hifandiyondürimbo hohoanimo ranai-amboani tükufeyo-aniyahi ro tijnümbi hohoanimo sahamindi marihandi.

²⁹ Nindou düdi ai nginemindi-koate-ayu ana, asu ro-amboani nginemindi-koate-anahi. Nindou ngörü ai rareanda ngörü ai moaruwai hohoanimoayu ana, asu ro ngusüfo nimbayahühi nimar arihandi.

³⁰ Ro borimbo asahi ana, sapo ro nginemindi ningokoate animboahi ranahambo-animbo borinda habodimboyahi.

³¹ God ai God-ani asu Adükari Sisasindi Afind-ani ranahandi ndüri koadürümbo-koadürümbo aboed-ani seihanei. Ai wambo fifireandiri ro tkai hoafiyokoate anihondümboanahi hoafayahü nda.

³² Ro Damaskus ngoafihü nimarhambe bogori nindou rani ngoafi hifanda-randeimbi adükari bogori Arestasindi hoarehi mamaru. Nindou ranai wambo kikihemindi mburimbo karabusi-fendirimbohünda ami bidifiri ngoafi giniri nafitambe fikimi hinngi-mareapura maningomo.

³³ Nga asu wambo ngoafi giniri ranambe nafi wandafi mam bodimondi ai basketambe wofi küru mburu foarundiri houmbo masafoarundira aboedambomehandi.

12

God ai Porimbo afindi moatükuni nafuimeindo

¹ Ro borinda ngamboyahisi, nga asu ranana ngiri siheimbo fandihendi. Ambesi, nga haponan-ana wambo Adükari ai yafogoadnambo nahurai munngu-moatükuni sünguna weindahi tükufemboayo weindahi-mareandiri ra siheimbo wataporinda samboanahi.

² Ro nindou mam Krai-dibo nungumbü fifirarihini, nga 14 himbani maho ranambe ranahambo God ai serümündü nimoamo hondü sünambe mahafu. Rani-moatükuni ra roana moai fifirihendi, nga moani nindou safimbayo asu yifiafi yanggirimbayo, nga God aiani ra fifireamboayu.

³ Ro fifirihendi nindou ranai God:ndi ngoafi sünambe moani aboedi hamindi ranambe nimehünou hasifi tüküfi mahafu. Nga asukai ranahambo amboa ro moai fifirihendi, nindou safimbayo asu yifiafi yanggirimbayo, nga God aiani ranahambo fifireamboayu.

⁴ Raniyu asu dibohindi moatükuni nindou ranahambo ngiri hoafindei hoafi ra ahandi himboambenambo himborimayu.

⁵ Ro nindou ranahambo-animbo borindamboyahisi, nga wandi fimbo ngiri borindahi. Nga wandi fi nginindikoate-yaheimbi ranahambo yanggiri wandi fimbo borindamboyahisi.

⁶ Ro nin-moatükunimboyo borimbo mbasahi-mbonana, asu ro ngiri hihindi-hihindiyahaimbi nindou-anahi mbisahi sapo ro raran-moatükuni ranahambo anihondümbo-animbo hoafindamboyahisi. Nga wandihoari borimbo moei asahi raranimbo nindou ngiri wambo aboed-ani mbisahündiri. Nga ro nene ratupuri rariwariheand-ane, asu nene hoafi hoafayah-ane, ranimbo nindou ai hoeiri-hindirühi wambo wudipoapondihifi fifirindi-hindirimboyei.

Porindi fihitihoiari nahurai kamareri

⁷ God ai wamboya, nin ngörü-poanimbo moatükuni ai hoeimareandi ranahambo ahandi fimbo borindimbui yahuhamboyu, mam moatükuni tihoiari nahurai wandi fihü futimareandiri. Rani-moatükuni ramareandi ranana Satan:ndi ratupuri-yan-randeimbi nindou nahurayu wamboya, ahandi fimbo borindu hoangmbui yahuhaya hifinambofendirimbohünda hariyondirimbo mehu.

⁸ Adükariimbo rani-moatükuni ra fimbirihenda sahehea ro ngirimimbo didibafimeheando.

⁹ Raniyu asu ai wambo simbori yare hoafiyundirühi yahuya, "Wani, nga wandimayo hipoambofe hohoanimo ranana awi se-dibo ndear-ane, nga wandi nginindi

ranana nindou ham'ndi kem'ndi koate-ayei ranaheimbo so-ane tüküfe arandi," mehuamboyahi. Asu ro sahiya, hapondan-ana ro ham'ndi kem'ndi koate-anahi ranahambo h'hi-fi-h'hi-fi-ndahühi bor'ndamboyahi Adükar'ndi-mayo ng'in'ndi ai wambo ham'ndi ng'inem'ndi-nd'rambohünda.

¹⁰ Ranane asu ro ham'ndi kem'ndi koate-ayahi, nindou ai wambo moaruwaimbo-r'hind'ri, t'ngümbi hohoanimo tükefeyond'ri, nindou ai moaruwaimbo-moaruwaimbo-ar'hind'ri hei, ranahambo Kraisimbohündambo ro h'hi-fi-h'hi-fi-ayahi. Ro ham'ndi kem'ndi koate-ayahi ana, asu rasimboan' ro ng'in'ndi n'imboamboanahi.

Por ai Korin'ihündambo af'ndi hohoanimo-ayundüri

¹¹ Ro ndani hoafi hoafimayahi ra h'hi-ndi-h'hi-ndi-yaheimbi nindou nouyahi hoafimayahi, nga wambo se ngusüfoambe bot'mar'hi-nd'ramboyahi ran' hoafi ra hoafimayahi. Nga simbori se-animbo wandi aboedi hohoanimo ranahambo hoaf'ndahünd'ri, nga asu se moai rar'hind'i, ran'imboyahi asu wand'hoari ran' hoafi ra hoafimayahi. Y'ni, an'hond-anesi, roana ndorihehea-ndeimbi nindou hondüyah'poani, nga Krais'ndi hoafi sowandümo homo-rundeimbi nindou "rani-poan'imbo" asei sihei mbüsumo an'ngomo ranahamundi hoarehi n'imboamboyah'poani.

¹² Ro hohoanimoaya k'ik'hi-ri-he heheamboyah' Krais'ndi hoafi sem'ndi ho-rambo ratüpur' sihei mbusümo n'imboambo ran' ratüpur' ra ramar'heandi. God'ndi ng'in'ndi nafuimbo ratüpur' asu hepün'feimbi moatükun' ratüpur' ra sihei mbusümo ramar'heandi Krais'ndi hoafi saham'ndi ha-r'handeimb-anahi saheha nafuimayahi.

¹³ Siheimbo ramar'heandüri nou-ane asu Krais'ndi nend' ngörü ngoaf'hi amarei aheimbo amboan' rar'heandüri ar'handi. Ro moai siheimboya, wambo sesi-napo sehind'ri sahehea siheimbo t'ji-ri-fo sahandüri, nga wan'. Kar'has'handüri, nga se wambo amboawi mb'sahünd'ri ro siheimbo t'ji-ri-fo segodürükoate-mayah' ran'imbohünda.

¹⁴ Hapoana ng'im'imboanahi nda ro siheimbo sowana sifombo saheheamboayah'i, nga asu ro ng'ri sihei-mayo napofih'i yang'ri kiar'imbohünda t'ji-ri-fo-ndahandüri. Nga roana sihei kaki-napo sem'nd'imboyah'poani, nga siheimbo fehefendüri-mbo yang'ri-anahi. Raran' moatükun' ra se fi'ri-ndi n'imori ak'id'hou aiana boag'rambo fehefendüri-mbohünda ng'ri sesi-napo kokoboad'hi ndahümündi tükündahi digehind'i, nga wan'. Nga simbori boag'ri ai-an'imbo n'imorambo ran'-moatükun' ra d'id'boadofe sihefemboane.

¹⁵ Siheimbo far'hefe-ndüri-mbohündambo ana wandi-mayo napo engoro ra segudüri-mbo wandi fimbo kameih'i h'hi-fi-h'hi-fi-yamboanahi. Ro siheimbo af'ndimbo ngusüfo pand'heandüran' asu se simbori wambo ak'idou yang'ri ngusüfo pamand'hind'riyo?

¹⁶ An'hond-ane, ro sihei-mayo kaki-napo sem'nd'imbohünda moai siheimbo t'ji-ri-fo sahandüri. Nga asu nindou bid'firi ai seiya, "Y'ni-si, nga sihefi kaki-napo sem'nd'imbo-ana, ai tikarehayambo ngörü-süngundeamun' mbunda ndemündümbui," masei.

¹⁷ Nga asu nungufemboyoy? Asu ro wandi nindou bid'firi siheimbo sowana koamar'heapur' ranai sihei-mayo napo ra moai kiaufo hüsiindümo.

¹⁸ Ro Taitus'imbo siheimbo sowana sin'imbohünda hoafiyahando habod'hihi asu ahand' süngu wandafi mam' koamar'hehina mas'nu asu Taitus sihei-mayo napo kifi hüsiamünduwai? Nga ra ai wan'. Nindou ranai ro hohoanimoayah'i hohoanimo süngure hayambo ro rawar'heand'i ran'-süngu yare rand'hiyu? Asu ro ai-d'bo mam' hohoanimo süngur'hoandühi n'ne-moatükun' rar'hoandühi-yehi.

¹⁹ Se hoafi ra rar'hi hoeir'hindühiyo yihoefimboya, aiana ahamundihoari aboedi hoaf'imbohünda sürü pap'imbarund' seimboyey? I, ra wan'. Ro haponda siheimbo hoafehandüri roana Krais'ndi nindou hondümboyaho n'imboemboanehi, ranane asu ran' hoafi ra God'ndi h'imboahü sihei ngusüfo ra ng'in'nem'ndüri-mbo-hündamboanahi rar'he hoafehandüri, nga yihoefi fimbo hoafiyambo-yah'poani.

²⁰ Ro siheimbo-so tükeheand'i ra asu siheimbo aboedi hoefendüri-mbo samboanahi, nga asu se ng'ri aboedi n'imandei sahehea ran'imbo yi'imboyahi. Asu simbori amboan' se wambo hoeind'hind'ran' nindou yahurai se hoeifembo sei hehi hohoanimoayah'i yahurai ni'ngokoate-ndamboyahi. Ro ak'idou yi'imboyah'hi-anahi ran'-moatükun' ranahambo ro ndar'he hoafayah'i. Sihei mbusümo yifiari, wandafi ngörümbo hohoanimo moaruwai hohoanimoayondo, simbori wat'koafi, af'ndi-af'ndi hohoanimo, t'ri-foefe hoafi, daboadan' hoafi, ahand' fimbo yang'ri hohoanimo, mam'kar' hohoanimo mun'ju-moatükun' ra yahurai tükünd'femboe sahehea yi'imboyah'hi hoafayah'i.

²¹ Ro siheimbo sowana dügühan' wandi God ranai wambo sihei h'imboahü amoan'ngambo-ndeand'ri-mbui samboanahi ro yi'imboyahi. Asu ro nindou

bidiŋri horombo moaruwai hohoanimo yei mburihũmbo asu ai nimorehi sisihimo, nindowenihi birabiri hohoanimo, ngusifoambe botife hohoanimo ranahambo daboadanambofe-koate-maye ranaheimbo, hoeindihe-andũran wani amoaninḡndahũhi aranindamboyah. Ranahambo wambo God ai hifinambo-ndeandirimbui saheheamboanahi akidou yihimboayah.

13

Bidiŋranambo ahini hoafi asu hihifi hoaf-ane

¹ Haponda ndeara ngimamboanahi siheimbo hoeifendurimbo sifombo asahi. Bukambeahindi hoafi ranai yare hoafiyomunũhi yahoya, "Nindow yimbuyo ngimyo ai anihondũmbo hoafindomondũhiya, 'Ro hoeirhumboanefi nindow mamai ai moaruwai hohoanimomayuwa,' mbiŋmondan-animbo, awi sihiri ran hoafi ra didiboado-femboane," meho.

² Nindow didiyei horombo moaruwai hohoanimomaye ranaheimbo haponda asũkaiinda hoafinda samboanahi nindow amuri ranaheimbo kameih amboani. Horombo ro yimbumbo sũhi siheimbo ahini hoafi hoafiyahandũriŋ, nga hapondani amboani ro asũkaiinda ahini hoafindahandũri samboanahi ro anḡni ndarthe animboah amboani. Ro asũkaiya siheimbo sowana asihũhi ana, nindow moaruwai hohoanimomaye ranai mamai ai-amboani tiŋirifombũ ratũpurũ ra ngiri gũbũsũboadea-ndũri.

³ Ranimboyo se randihi anihondũmbo fiŋirindihimboyei Kraisi ai wandi yafambe sũngufi haya hoafindũmbui se fiŋirifembo masei. Nga wandi warũ sũngu Kraisi ai se-babidiŋmbo nũngumbo siheimbo farihendurimbo ana, ngiri ai mboŋimboŋimbo. Nga asu aiana ahandi ranipoanimo nginindi adũkarũ ra siheimbo nafuiyundũrihani.

⁴ Yinũ, ra anihond-ane, horombo ai hamindi nginemindikoateyu ranimboymo nindow nĩmĩ keimbĩ karĩhendeimbĩfĩhi tiŋkorundũmo pamarũ-wura yifĩmayu. Nga asu hapondani ana Godindi nginindi adũkarũ hamindi ranambo botĩmarira asu ai yangiri botifi anũngu. Asu ro-amboani ai-diŋbo nimboefimboanefi hamindi kemindikoate-ayefi. Nga asu Godindi nginindi ranambo-animbo mare ro-amboani siheimbohũndambo ai-babidi yangiri nimboemboeyefi.

⁵ Se siheihorũ ro hoafi ranahambo anihondũmbo-mbarĩhuyo asu wani-mbayefiyo mbiŋsei hehi hohoanimondei hoeindihindi. Moani siheihorũ yangiri-animbo hohoanimo ra randihi hohoanimondei hoeindihindi. Sisi Kraisi ai siheihohoanimoambe anũngu ra fiŋirihindai? Se ahambo fiŋirifikoate-ayei ana, awi se ahambo wudĩpoapofe anihondũmbofe hohoanimo aho ra fiŋirifekoate-wamboane.

⁶ Se hoafindeihiya, ai Kraisiandi anihondũ ratũpurĩyomorundeimb-anemo mbiŋsei hohoanimondei sahehea ro anihondũ fiŋirihamboanahi.

⁷ God ai siheimbo farihiranũ asu se moaruwai hohoanimo sũngufekoate moani aboedi yangiri mbiŋimboeia sefi hohumboanefi ro ahambo siheimbo farihefe-ndũrimbohũnda didibafiyahundo arihundi. Se yihoeifimboya, aiana Kraisiandi aboedi ratũpurĩyomorundeimb-anemo nafũmbo yihoeifi fimbo hoafiyefũhi-yefipoani, nga wani. Nga bidiŋri nindow yihoeifimboya, "Ai Godindi ratũpurĩmbo moai aboedi ratũpurĩyomo," ase ana, ambeŋi, nga se aboedi hohoanimo ra sũngumbĩrĩhi heiya sefimboanefi didibafiyahu arihundi.

⁸ Roana ngiri hoafi hondũ ranahambo giŋirranambofembo moatũkunũ hohoanimo ana randihundi, nga hoafi hondũ ranahambo yangiri-aneŋi hohoanimo pariŋu hefũhi rawarĩhu hefi.

⁹ Ro hamindi kemindikoate-yefani ana, asu se nginindi aboedi nimboeiani ro ranahambo hihifi-hihifi-yefũhanefi. Asu ro siheimboya, hohoanimo moaruwai hiniŋirihi hehi didiboadorĩhi hohoanimombeyeia sefi hohu Godimbo siheimbohũnda didibafiyahundũhanefi.

¹⁰ Ranimboanahi ro anḡni ndanĩhũ nimboambo siheimbo pas nda sũrũ papirĩhandũhi hoafayahandũri. Asu rananimbo ro siheimbo-so tũkũndaheandũhi amboani Adũkarũ ai wambo nginindi masendĩri ran hohoanimonambo siheimbo nginindi hoafimbo moei asahi. Nginindi ai wambo masendĩri ra siheimbo moaruwaimbom-fendũrimbohũndamboyoani, nga siheimbo nginemindi-ndũrimboane. Ranimboanahi ro siheimbo pas nda sũrũ papirĩhandũri.

Bidiŋranambo hihifi hoafi

¹¹ Nga karĩhasĩhandũri. Hohoanimo moaruwai hiniŋinidĩhi hehi didiboandĩhi hohoanimondei. Ro hoafiyahi ranahambo hĩmborĩndeihi ranĩ-sũngundĩhindi. Mamai hohoanimondeihĩ aboedi sisi-koate nimboei. God nindow hĩpoamboreandũhi aboedi-yurandeimbĩ asu afurife hohoanimo sai-randeimbĩ ai se-babidi nũngumbui.

¹² Se Godɛndɛ nendɛ-yafe hohoanɛmo sɔngu wandafɛ-wandafɛndeiɛ sɛmborɛ wakɛkɛhɔrɛndei-ndɔhɔndɛ.

¹³ Godɛndɛ nendɛ munɔuambo ai-amboanɛ sɛheimbo hɛhɛfarɛhɔndɔrɛ.

¹⁴ Sɛhefɛ Adɔkarɛ Sisas Kraɛs ai sɛheimbo hɛpoambombɛreandɔr-amboane asu God ai sɛheimbo ɛɔusɔfo pambɛreandɔr-amboane asu Yifafɛ Aboedɛ ai sɛhei ɛɔusɔfoambe mamambe-mbɛreandɔr-amboane.

Garesia Pas nda Por ai Garesiahündambo sürü papimarandi

¹ Ro Por-anahî. Nindou ai moai ahei hohoanîmonambo wambo Kraisîndî hoafî ndowandîfî ngafî ndandî sei hehi kafoarîhindîrî mburîhü koarîhehindîrî, nga wani. Nga Sisas Krais asu Ape God sapo yîfîhündî botîmarirî ranî dîboyafanî wambo ahafandî hohoanîmonambo ahandî hoafî semîndî ho rambohünda kafoare hîningîmareandîrî.

² Muñguambo anîhondümborîhindeimbî ndanîhü ro-babîdîmbo anîboadei ai-ambonî Kraisîndî nendî Garesia hîfîhü amarei siheimbo hîhîfarîhündürî.

³ God sihefî Ape asu Adükarî Sisas Krais ai siheimbo moanî hîpoambo-ndîneandürîhî asu ngusüfo afurîfe kife hohoanîmo ra mbîsabînandür-amboane.

⁴ Sihefî moaruwai hohoanîmo raguanambo-fembohünda asu nîne moaruwai hohoanîmo hîfî ndanîhü engoro ranambeahîndî aboedafe-munîmbohünda Krais ai sihefî Ape Godîndî yîfirî sünguyu ahandî fi masagado.

⁵ Ranîmboane asu sihîrî muñguambo si aho ra Godîmbo aboed-ani mbîsefî hohoanîmondefîmboane. Nga anîhond-ane.

Aboedi hoafî mamî ranî yanggir-ane engoro

⁶ God ai siheimbo Kraisîndî moanî hîpoambofe sünguyu dîbonîyu-ndürîhîya, wand-anei mehuyosî, nga asu moai se gedühi hoafî ra süngurîhindî. Nga asu ngorü ranîpoanîmbo aboedî hoafî ra süngurîhindühi asu ahandî fikîmî nîngokoate-mayeî. Ranîyo asu ro ranîmoatükunî ramarîhindî ranahambo mahepûnaheandî!

⁷ Anîhond-ane, moai ngorü ranîpoanîmbo aboedî hoafî yanggoro. Nga nindou bîdîfîrî ai sihei hohoanîmo ra mamîkarîyo wakîfîhî asu ai Kraisîmbo aboedî hoafî ra ngorü-süngu ngorü-süngufe wakîfembo hohoanîmoyomo arundî. Ranîmboanahî ro ndarîhe hoafayahi.

⁸ Nga ro-aneîfî asu sünambeahîndî nend-ani aboedî hoafî ra hoafînduanî sapo siheimbo hefî hoafîmayefî yahurai hoafîkoate ranîpoanîmbo fiyoweimbî hoafayu ana, nindou ranahambo God ai hai ngoaîfî moaruwai ranînambo koambîrîheir-amboane.

⁹ Siheimbo ranî hoafî ra horombo hoafîyahundüreimb-anesî, nga asükaiya ro hapondanî siheimbo hoafehandürî: Nindou ngorü ai ngu siheimbo aboedî hoafî ra, sapo horombo ro hoafîmeîfa se anîhondümborîmarîhindî, yahurai hoafîkoate moanî ranîpoanîmbo hoafeyundürî ana, nindou ranahambo God ai hai ngoaîfî moaruwai ranînambo koambîrîheir-amboane.

¹⁰ Ro ndanî hoafî hoafayahi nda, nindou wambo aboed-ani yahomböhündamboyo? Wani, nga Godîmbo yanggir-anahî. Ro ranîmoatükunî ra anîhondü refembo sahehea rambarîhea-mbonana, asu ro Kraisîndî ratûpurîya-rîhandeimbî nindouyahîpoanî.

Por ai Godîndî hoafî semîndî horambo tükümeîfyu hoafî

¹¹ Wandafî mamî, awi siheimbo randîhe hoafîndahandürî, ro siheimbo aboedî hoafî ra ha hoafîyahandürî arîhandî ranana nindou-yafe hohoanîmonambo hoafîyopoanî.

¹² Ranîmoatükunî ra nindou-yei-mayo moai sahamîndîhî asu moai nindou mamî ai wambo yamundeandîrî, nga wani. Nga Sisas Krais ahandîhoarî randîrî ranî hoafî ra wambo weindahîmareandîrî.

¹³ Ro horombo Suda-yafe Godîmbo hohoanîmo ranî-süngu yanggirî süngurîhandühi nîmboahambe ana, ro Kraisîndî nendî ranaheimbo moaruwaimbo-rîhearühi muñgunambo awarîhefendürîmbo hohoanîmomayahî. Ranî hoafî ra se horombo hîmborîyeimb-ane.

¹⁴ Wandafî mamî, Sudahündî ranahei mbusümo nindou akohoandî ro dîbombo-memo ranahamumbo ngasündî-heapurîmboanahî. Roana moanî Suda-yafe hohoanîmo hondü ranahambo süngufembo nindou hamîndîyahî ranîpoanîmbo manîmboahî. Ranîyahî asu ro moanî yîhoefî amoaoyafe hohoanîmo ranîmbo yanggirî süngufe hombo ngusüfo pamarîheandî.

¹⁵ Nga asu ro nîngokoate-yahambeahîyo God ai wambo moanî hîpoambo-reandîrîhî ahandî ratûpurî ratûpurîmbohünda kafoare hîningîmareandîrî.

¹⁶ Ranîyo asu ro ahandî-mayo aboedî hoafî ra semîndî ho Suda-yafe ndîfo ranaheimbo bokarî-hefembohünda ahandî nîmorî wandî hohoanîmoambe ndore korîmafoareandîrî. Ro moai nindou ngorümborîso dîdîboadore hoafîmbiyundîrî sahehea tüküyaheandî.

¹⁷ Asu ro moai Serusarem+nambo Krais+ndi hoafi horomboyafu sowandümo homo-rundeimbi ranahamumbo sowana ndüfosimbo hahühi. Nga roana nimehünou Arabia hifinambo yanggiri+yahi ha mburitha asu asükaiya Damaskus ngoafina hihiri+maritheandi.

¹⁸ Ranayo asu ngimi himbani hoane, rani mbusümo ro Serusarem ngoafinambo Pitandi-mayo bidifiri watapori himbomambo mahahühi. Raniyahi asu ro ranihü ai-dibo yimbu wik yanggiri manimboahi.

¹⁹ Ranihü ro moai Adükar+ndi hoafi sowandümo homo-rundeimbi hoeiri+heapuri, nga Sems Adükar+ndi akidi yanggiryu hoeimar+hini.

²⁰ Ro siheimbo pasambe nda anihondümboanah hoafayah. God ai hoafi ranahambo ffireamboani, nga ro tkai hoafiyahühi-yahipoani!

²¹ Raniyahi asu süngunambo ranihünda boti+yahe hehea Siria, Sirisia hifambe mahahi.

²² Asu Krais+ndi nendi Sudia-yafeambe amarei ranai moai wambo ndorhi fifiri+hindiri.

²³ Nga nindou bidifiri ai wambo hoafi yanggiri himbomamei. Bidifiri ai hoafiyehiya, nindou sapo ndan-aiyu sihefimbo moaruwaimbo-reamuni marandi ranani anihondümbofe hohoanimo ra awarihefembo yahuhaya hohoan+momayu. Nga asu ranane haponda ai rani hoafi ra bokar+hai arandi, masei.

²⁴ Raniyei asu ai wandi sünguyo Godimbo aboed-ani masei.

2

Por ai Adükar+ndi hoafi sowandümo homo-rundeimbi nindou bidifiri babidi hohoanimo mam sünguarundi

¹ 14 himbani sünguna asüka hihiri+yahe Serusarem ngoafinambo wandafi Barnabas-dibo hahihüh+yehi Taitusimbo filimari-horim+ndehi.

² Ro rani ngoafina mahahühi ra God ai wambo nafuimarandir-amboyahi mahahi. Raniyahi ro ranihü tüküyahe nimboambo anihondümbo-r+hindeimbi-yei bogori nindoumbo aningomo ahamumbo poan+mbor+heapuri mburitha ro Suda-yafe ndifo God+ndi hoafi hoafiya mar+handi ranahambo hoafimehapuri. Ro n+ne ratüpur+ horombo ramar+heandi asu haponda rawar+heandi ranai moani ngo afur+ndi hoemboe saheheamboyahi ramar+heandi.

³ Wandafi Taitus ai Grik+hündüyu ro-dibo mahehi, nga asu ahambo moai shafi fi-hoeari ra kando tind+hawandi yahomo houmbo huti-hütiruri.

⁴ Tinjirifo tükümfeyo ra tikaruhou anihondümbo-rundeimbi nahurai nindou yihoefti mbusümo dibo hasiyafu tüküyafu masifomo. Ai ramefund+ ra sapo sihefimbo Krais ai Suda-yafe ahinümbi hohoanimo-ambeah+ndi aboedambo-mareamuna asu shiri Krais-bab+d+imbo aboedamboyahu an+imboefti. Rani hoafi hihimbori+yo mburumbo asu sihefimboya, ai ahinümbi hohoanimo rani hoarehi mbiniboadei-amboane moani ratüpur+yei-r+hündeimbi nou yahomo houmboemo dibo masifomo.

⁵ God+ndi aboedi hoafi hondü ranai siheimbo-so koadürumbo mbeyanggorowa sefi hohumbo wambo asu ro moai ahamundi hoafi rani hoarehi+yefi. Asu Taitusimbo fi-hoeari kefe tir+hefembo rani hoafi ahamundi-mayo ranahambo moai yini sefi, nga wani.

⁶ Nindou bidifiri ahamumbo ndüreimb-anemo masei. Ai bogori+mbombo-efundiyo wanayomoyo ra ambe. Nga God+ndi h+imboahü nindou munguambo simogod-ane. Nindou ranai moai nini simbori hoafifimbi wandi aboedi hoafi rani+fil+ türu hoafiyomo, nga wani.

⁷ Nga ai yaru fifiri+marundi God ai wambo Suda-yafe ndifo ranaheimbo aboedi hoafi ra hoafimbohünda koamar+hendiri, sapo ai Pitambo Suda ranaheimbo ahandi hoafi hoafimbohünda koamar+herü nou.

⁸ Nga sapo God ai Pitambo Suda ranaheimbo hoafi sem+ndi ho hoafiyondüri-rambo ramariri nou ai wambo ngin+ndi masendi Suda-yafe ndifo ranaheimbo Kraisimbo aboedi hoafi sem+ndi ho hoafiyo-rambohünda.

⁹ God ai ahandi aboedi hoafi hoafiyorambo rani-poan+imbo ratüpur+ masendiri ra nindou ranai fifiri+marundi. Raniyomo Sems, Pita, asu Son ai bogori nindoumbo-afu ningomombo Barnabas-dibo yihoehtimbo war+ fumafoarümun+ shiri+ mam+ rani ratüpur+yefi-r+hündeimb-anefi yahomo houmbo. Raniyefi asu ro m+iro fokoakomayefi Barnabas-dibo ro Suda-yafe ndifo-yei mbusümo ratüpur+ndehan+ asu ai Suda-yei mbusümo ratüpur+ndimboemo sefi hohu.

¹⁰ Ai mam+ hoafi yanggiri yihoehtimbo hoafiyomondühi yahomoya, 'Awi se nindou moaruwai rananikoate-mayei ranaheimbo-an+imbo far+hendür+imbo hohoan+mondafani,' mehomondamboyahi asu ro amboan+ kameih+ ranahambo refembo hihifi-hihifiyahühi hohoan+momaya hahi.

Por ai Andiok ngoafihü Pitandí moaruwai hohoanimo weindahimareandi

¹¹ Pita ai Andiok ngoafihü tükümeñiyu-amboyahi asu ro ahandí hímboahü ngínindí hoafímehando ahandí hihíndí hohoanimo ranahambo.

¹² Sapo raní ngoafihü nindou bídifíri Sems koamaríhepuri ranai tüküfekoate-yomondambe ana, Pita ai Suda-yafe ndífo aníhondümbó-ríhindeimbi raní-babídímbo sahüshü nímari marandí. Nga asu nindou ranai tükümeñiyu-amboyai ai Suda-yafe ndífo-babídí raníhü piyu haya moai nímari sesü randí Sudambo yihímborapurühí wambo.

¹³ Raníyomo asu Sudahündí wandafí mamí bídifíri ranai Pita hohoanímomayu süngu hohoanímomemo. Raníyo asu ahamundí raní hohoanímomo ranai Barnabasíndí hohoanímomo ranahambo mamíkarímaríra raní-süngumareandi.

¹⁴ Raníyahí asu ro ahamumbo hoeríheapura aboedí hoafí aníhondü meñgoro raní-nafí süngufe ho-rakoate-memonda, asu ro nindou munguambo ahei hímboahü Pitambo hoafíyahandowohü sahíya, "Pita, seana Sudahünd-anafí, nga moai se Suda-yafe hohoanímomo süngurwandí, nga Suda-yafe ndífo nahurai-anafí. Nga nímboe se Suda-yafe ndífo ranañmboya, 'Se Suda-yafe hohoanímomo süngundíhindí,' asafí," sa hoafímehando.

Nindou ai Sisasímbo aníhondümboríhorí ana, ai nindou mbumundí hamíndí nímboemboyei

¹⁵ Ro Sudahünd-anefí yíhoefímbo hoafayahímuni, sapo roana Suda-yafe sírambeahíndí tükümeñiyu-anesí. Nga roana yíhoefí ndífo sírambeahíndí ahínümbí hohoanímomo süngukoate-yeimbi moai tüküyahundí, nga waní.

¹⁶ Ro raríhu fífiríhumbonefí, God aiana moai nindou dúdi ahínümbí hohoanímomo meñgoro ra süngure huaní ranímbo nindou mbumund-ani yahu randí, nga waní. Nga nindou moaní Sisas Kraisímbo aníhondümboríhorí ranaheimboani nindou mbumund-anei yahu arandí.

¹⁷ God ai Sudahündí yíhoefímbo nindou mbumund-anei mbeyahumuna sefi hohu asu ro Kraisímbo aníhondümboríhurí hefühí ahínümbí süngukoate-yefeimbi nahurai tükümeñiyu-anesí nindou amurí rawehíndí nou. Nga ranímboane asu ro randíhu hoafíndefíhüya, 'Krais-ana moaruwai hohoanímomo nímíndíhani,' mbísefi hoafímandefíyo? Ngírí randíhu hoafíndefí, nga waní.

¹⁸ Ro mbumundí nígombóhünda ahínümbí hohoanímomo süngufembo ra hínígíríhe mburíha asúkai hihíríyahe asahamíndíhí ana, ro nindoumbo moaruwai hohoanímomayahí ra nafuíya aríhandí.

¹⁹ Godíndí hoarehí nímari-mbohünda ahínümbí hohoanímomo ranahandí sünguyo ro yífi nahurai-mayahí ranímbo-hündambo-anímbo ahínümbí hohoanímomo ngírí wambo híbadandíri.

²⁰ Ranane asu ro nímí keimbi karíhendeimbi-fihí Krais-dímbo yífiyamboanahi, nga hapondanambe ana ro moai yangírí nímboahühí wandíhoarí hífandíríhandí, nga Kraisíndí yangírí nígombó hohoanímomo wandí fiambe nímari-mbo wambo hífandarandíri. Ranane asu Godíndí Nímorí ai wambo hípoamboreandíri haya nímí keimbi karíhendeimbi-fihí yífi-mayu aboedambofe-ndírímbohünda ahandí ngíníndínambo ro yangírí anímboahí.

²¹ Ro raríhe hoafíyahani moai Godíndí moaní hípoambofe hohoanímomo ranahambo yíboaruko-ríheandí. Nga síhírí Suda-yafe ahínümbí hohoanímomo sünguaríhündí ranínambo síhírí Godíndí hímboahü mbumundí nímboefí-mbonana, asu Krais síhefímbohünda yífi-mayu ra moanímboe.

3

Ahínümbí hohoanímomo süngufe asu aníhondümbófe hohoanímomo süngufe

¹ Garesiahündí seana hohoanímokoate-aneí! Nindou dídai síheimbo ngorúsüngumarundí-amboyei se hohoanímokoate-ayeia? Ro síhei hímboahü sapo Sisas Krais ai síhefímbo aboedambofe-munímbohünda nímí keimbi karíhendeimbi-fihí yífi-mayu ra hoafímayaha se wudípoaporíhi hímborímayeí.

² Ro síheimbo mamí hoafí ndanahambo dúdundaheandírí samboanahi, nga se wambo raní-moatükuní ra hoafíndahündírí. Se Yífiáfí Aboedí ra nünguríhi sahümündimboyeia? Ahínümbí hohoanímomo engoro ra sünguríhindühí raní-süngumbo sahümündimboyei, asu Godíndí hoafí ra aníhondümboríhi hehi sünguríhindühí sahümündimboyei nünguríhimboyeia? Aníhondümbófe süngu!

³ Awí se híhíndí hohoanímomo-yeihíyeia? Se Godíndí-mayo Yífiáfí Aboedí ranahandí ngíníndínambo píyei hehi Kraisímbo süngumaríhorí hei asu haponda se moaní síhei ngíníndínambo raní ratúpurí ra moendímandíhiyo?

⁴ Se horombo Godindî hoafî ranahambo semindimbo tîngirîfomayehei hei, nga asu tîngirîfo ra moanîmbo-mandîfeyo wanîmandîyo? Ro sîheimbo hoafehandürî ranîmoatükunî ranai ana ngîrî moanîmbondîfeyo.

⁵ Nîmboe God ai sîheimbo Yifiafî Aboedî sagadürî asu sîhei mbusûmo hepünûfeimbi moatükunî ra ratûpurîyu arandî? Ra sapo se ahînûmbî hohoanîmo süngurîhindanîyo asu ahandî hoafî hîmborîyei anîhondûmbo-rîhi hehi süngurîhindanîyo? Anîhondûmbofe süngu-ane.

⁶ Sapo Abraham ramefiyu ranahambo-anîmbo hohoanîmomboane. Sapo Godîndî hoafî yare hoafîyowohü yahoya, 'Abraham ai Godîmbo anîhondûmbomarîra ai ahamboya nindou mbumund-anafî mehundo,' meho.

⁷ Awi se ranahambo ndondîhi türüboadîhindî, nga sapo nindou dîdîyei ai Godîmbo anîhondûmbo-rîhorî arîhündî ranai ana Abrahamîndî ahuirî mam-anei.

⁸ Horombo hondü God ai Suda-yafe ndîfo ranaheimbo fîfirîmareandürî nindou ranai ana sünguna aboedî hoafî ra anîhondûmbo-ndîhimboyei ranîmboane ai ranaheimbo aiana nindou mbumundî hamînd-anei mbîsamboyahî mehu. Ranîyo asu horombo God ai aboedî hoafî ra Abrahamîmbo yare hoafîmayundo sapo ahandî hoafî yare hoafîyowohü yahoya,

"Sîhafî süngu-anîmbo süngunambo ro munguambo nindou ranaheimbo aboedî-aboedîndî-heandürîmboyahî,"

Stat

12:3

meho.

⁹ Sapo Abraham ai Godîmbo anîhondûmbomarîra God ai ahambo aboedî-aboedî-marîrî nou-anîmbo asu nindou dîdîyei anîhondûmbo-arîhorî ranaheimbo amboanî Abrahamîmbo ramefiyu nou God ai aboedî-aboedî-ndeandürîmbui.

¹⁰ Nindou dîdîyei hohoanîmoyeihiya, ro ahînûmbî hohoanîmo munju sünguarîhundî ana, God ai yîhoefîmboya, 'seana mbumund-anei,' mbüsûmbi aseî ana, awi God ai aheimbo moaruwaimbo-ndearûmbui. Nîmboe sapo Baibor ai yare hoafîyohüya, 'Dîdîyei munjuambo ahînûmbî hohoanîmo Bukambe engoro ra mamamî amboanî süngukoate-ayeî ana, God ai nindou ranaheimbo moaruwaimbo-ndearûmbui,' meho.

¹¹ Nda munjuambo fîfirîhimboanei ahînûmbî hohoanîmo süngufe ranî nîmîndî süngu ngîrî nindou ai Godîndî hîmboahü mbumundî nünggu. Ranîmoatükunî ra sapo Godîndî hoafî yare hoafîyowohü yahoya, 'Nindou düdi ai Godîmbo anîhondûmboarîrî ranai-anîmbo Godîndî hîmboahü nindou mbumundî tükündüfi nünggumbui,' meho.

¹² Nga asu ahînûmbî hohoanîmo ranai ana anîhondûmbofe hohoanîmo ranî-dîbo sîmogodî-yafepoanî. Sapo Baibor ai yare hoafîyowohü yahoya, 'Nindou düdi ahînûmbî hohoanîmo sünguarî hu-anîmbo yanngîrî nünggumbui,' meho.

¹³ Sîhirî ngîrî munjuambo ahînûmbî hohoanîmo süngundîhundî, nga ranîmboane asu sîhirî moaruwaimbo-ndahumboyefî. Nga Kraîs ai sîhefîmbo moaruwaimbo-fembo ranambeahîndî aboedambo-femunîmbohünda ai moaruwaimbo-mefiyu. Sapo Godîndî hoafî yare hoafîyowohü yahoya, 'Nindou daboe ahambo hîfîkofemböhünda kambohoanî-fihî pararîhorî ana, ahambo God ai moaruwaimbo-ndirûmbui,' meho.

¹⁴ God ai Abrahamîmbo aboedî-aboedîfe hohoanîmo masagado ranahandîhündîyo Sisas Kraîsîndî süngu Suda-yafe ndîfo aheimbo-so amboanî tükûmbîfeyo-wamboane yahuhayamboya aboedambo-mareandürî. Sapo horombo God ai hoafîmayu süngu, sîhefîmboya ai Kraîsîmbo anîhondûmbo-rîhindühî asu ai Yifiafî Aboedî ra mbîsahûmündî-amboane yahuhayamboya ramareandî.

Ahînûmbî hohoanîmo ana God ai horombo hoafîrea-ndeimbihündî ra ngîrî raguanambo-ndeandî

¹⁵ Wandafî mamî, awi nindou sîhirî munjuambo si aho ra rarîhu arîhundî yahurai hoafînda samboanahî: Sapo nindou yimbu ai nîni-moatükunîmboyo hoafî fîfirîne mburûna ranahambo ndearî hoaf-ane ranîhüsî safandeimbi-hündî ra, asu nindou dîdai hoafî ranahambo ngorü-süngunde asu bîdîfirî hoafî ranîfihî taparîmanda-mündîpoanî, nga wanî.

¹⁶ God ai Abraham asu ahandî nîmorî mamî ranahafanîmbo süngunambo aboedî moatükunî tükündîfemboe yahuhaya horombo hoafîmareapîrî. Asu ai moai ahuirî afîndî ranaheimbo hoafîyu, nga wanî. Nga ai moanî ahuirî mamî ranahamboya yare hoafîyuhü yahuya, 'sîhafî ahuirambo' mehu. Ahuirî ranana Sisas Kraîs ranahamboya yare hoafîmayu.

¹⁷ Ro hoafîmayahî ra yahurai-ane: Horombo God ai Abrahamîmbo horombo hoafîrîrühî hoafî fîramündî masîhend-ane. Nga asu süngunambo 430 hîmbanî ai hoanîyo ranambe, ahînûmbî hohoanîmo ranai tükûmefeyo. Ranîmboane asu ahînûmbî

hohoanimo süngunü tüküme feyo ranai ngirü horombo God ai hoafi firamündü masihendi ranahambo yihirinde pandeandi. Asu ngirü horombo God ai horombo hoafi randaimeimbi hündü ranahambo raguanambo ndeandi.

¹⁸ Nüne-moatükunü God ai sihefimbo saimbo horombo hoafimareamunü ra ahinümbi hohoanimo ranü nafi süngu sahumindefi mbarühu-mbonana, asu sihirü sapo God ai horombo hoafimareamunü ranü süngu ngirü sahumindefi. Nga horombo hoafi yanggirü sünguyo God ai Abrahamimbo moanü aboedi-aboedimariri.

¹⁹ Nga asu nümboe ahinümbi hohoanimo ranai tüküfe megoro? Moaruwai hohoanimo nümündü aho ranai weindahifembo-hündamboyo ahinümbi hohoanimo ra tüküme feyo. Nga asu ahinümbi hohoanimo ra ho-hombo ranü-poanimbo nümorü God ai Abrahamimbo horimbo hoafimariri ra tüküme fiyu. Nga asu God ai ahinümbi hohoanimo sünambeahindü nendü ranahamumbo hoafimayupura asu ai Mosesimbo hoafimemonda asu Moses hoafi semündü hu semündü hu-randeimbi nindou ranai Sudambo hoafimayundü.

²⁰ Mamü nindou ahandühoari hoafimboaiyu ana, ai ngirü hoafi semündü hu semündü hu-randeimbiimbo hoafindü. God ai ahandühoari hoafiyu marandü. Nga God mamü ai yanggirüyu Abrahamimbo horimbo hoafire masagado ranimboane asu horimbo hoafi ranai ahinümbi hohoanimo ngasündeamboane.

Ahinümbi hohoanimo ranana sihefimbo Kraisi sowana semindimuni hombo moangui boagirü nahurai-ane

²¹ Ranayo ana, asu ahinümbi hohoanimo ranai sapo horombo God ai Abrahamimbo horombo hoafimareandi ranahambo hifinambomandeyo? Ai ra wantü. Nga ahinümbi hohoanimo süngu God ai sihefimbo koadürü yanggirü nimgombo mbasemuni-mbonana, sihirü anihondümbö Godindü himboahü mbumundü nümboefi.

²² Nga asu Godindü hoafi hoafiyowohü yahoya, 'Munguambo nindou ranai moaruwai hohoanimondü nginindü ranü hoareh-anei,' meho. God ai yare hoafimayu ra sapo ai yifiriyu nindou düdi Sisas Kraisiimbo anihondümbö-arühorü ana, ai yanggir-animbo nini-moatükunüyo ai Abrahamimbo horombo hoafimariri ra ndahümümbi-mboeyi.

²³ Kraisiimbo anihondümböfe hohoanimo ranai tüküfe küküthramindümuni ho-hombo anihondümböfe hohoanimo ra weindahü tüküme feyo.

²⁴ Ranüyo asu sihefimbo ahinümbi hohoanimo ranai sihirü Kraisi sowana homböhünda hifandimaramuni. Sihirü ahambo anihondümbondü hurühü Godindü himboahü nindou mbumundü tüküfemböhünda hifandimaramuni.

²⁵ Ranimboane asu sihirü Kraisiimbo anihondümböfe nafi ranana hapondanü ndanü hü engoro. Ranimboane asu ngirü hapondanambe ana, ahinümbi hohoanimo ranai hibadamunü ngo.

²⁶ Sisas Kraisiimbo anihondümböfe hohoanimo ranü süngumboane munguambo se aibabidü nimboeimbo asu Godindü nümorü mboyahi animboei.

²⁷ Se didiyei Kraisi-babidü hundürimayeü ranimboeyi asu se ahandü hohoanimo masahümümbi.

²⁸ Ranimboane asu Kraisiindü nendümböfe ra Sudahünd-anei asu ahei ndüfo rananei munguambo ra ngorü-poanimbo fiyeimbi-yeipoanü. Nindou moanü ratüpuriyeyimbi rananei asu moanü aboedi-poanimbo animboei rananei ai ngorü-poanimbo fiyeimbi-yeipoanü. Asu nümorühi, nindowenihü ai ngorü-poanimbo fiyeimbi-yeipoanü, nga wani. Nga munguambo se Sisas Kraisi babidü animboei seana mam-anei.

²⁹ Asu se Kraisiindü nend-ayeü ana, Abrahamindü ahuirü mamindei hehi asu se nini-moatükunü mboyu God ai saimbo yahuhaya horimbo hoafire masihendi ra ndahümümbi-mboeyi.

4

Sisas Kraisiindü sünguyefi sihirü Godindü nümorü mbomehundü

¹ Nga hoafi ra ndahurai-ane: Nindou nümorü anüngu ana, sapo ai ahandü afindandü-mayo mungu-moatükunü ra ndemüdümbui. Ai mungu-moatükunü hibadambuisü, nga asu awi ai akidoyu-ambe ana, ngirü ai hibadandü, nga ai moanü ratüpuriyu-randeimbi nahurai nungumbui.

² Nindou nümorü ranai akidoyu-ambe ana, ai moangui afindü asu hifandü-randeimbi ranahafandü hoarehü nungu ngumbo asu ai nini-simboanüyo afindü ai ahambo hifandümbirand-amboane mehu ranü-simboanü dagadambui.

³ Mare yahurai safane sihirü horombo nümorü akidou nahurai hifi ndanühündambo moatükunü ranahandü moanü ratüpuriyeyimbi manimboefi.

⁴⁻⁵ Nga asu ndeera si ra tüküfembo yangiriyoambeyo God ai ahandi Nimori ra hifina koamarisheru. Nimorehi ai ahambo wakimarimindo asu ai Suda-yomondi ahinumbi ho-
hoanimo engoro rani-hoarehi manungu. Nindou didiyei ai ahinumbi hohoanimo rani-
hoarehi animboei ranaheimbo aboedambo-fembohunda God ai ahambo koamarisheru.
Rananimbo asu sihiri Godindi nimorimbondahu burindemboyefi.

⁶ God ai sihefimboya, ai wandi nimori-mbeyiamboane yahuhayamboyu.
Ranimboane asu ahandi Nimorindi Yifiafi sihefi ngusüfoambe koamarihendi, sapo
Yifiafi ranai ramareamuna sihiri Ape, wandi Ape, sefi arihundi.

⁷ Ranimbo-hündamboane asu se hapondani ana nindou ngorüdi moani ratüpuriyei-
rihüdeimbi nindou-yeipoani, nga Godindi nimor-anei. Asu se ahandi nimorimbo-
mehindambo-wambo ai nini-moatükuni ahandi nimorambo napire masihendi ra da-
gadürimbui.

⁸ Horombo maho ana awi se moai Godimbo fifirihori. Nga ranimboyei se God hondü
nngokoate amuri godi-mayei ranahei moani ratüpuriyei marihündi.

⁹ Nga asu hapondani ana se Godimbo ndorihori fifirihorimboane. Nga awi asu God ai
siheimbo fifirea-ndürimboani. Ranimboane asu se nimboe asüka hifi ndanihündambo
moatükuni engoro ranahambo hihiriyahi aheia? Asu se nimboe hifi ndanihündambo
nginindi-koate ranahambo moani ratüpuriyei-rihüdeimbi nngombo hohoanimoayehi?

¹⁰ Seana Suda-yafe hohoanimo süngurühündühi rani-poanimo si, amoamo, hoembo,
yahimombo asu himban ranahambo afindi hohoanimo yei rihündühane.

¹¹ Roana siheimbo yihimboariharü. Ro siheimbo farihefe-ndürimbohunda ratüpurü
afindi tñirifoayahä ra hifini pindimboe samboanahi hohoanimoayahä.

¹² Karihasihandüri wandafi mamü, ro siheimbo hüti-hoafehandüri. Se awi ro
ahinumbo hohoanimo süngufekoate animboahi nahurainde. Horombo ana roambo se
ahinumbi hohoanimo süngufekoate manimboei nahurai tükümeheandane. Horombo se
moai wambo nini-moatükuni moaruwai hohoanimoayahündüri, nga wani.

¹³ Wambo anjünambo-marandira siheimbo sowahi boatei sühi aboedi hoafi
siheimbo hoafimehandüra se fifirarihindi.

¹⁴ Wandü fiambe ra moai ndoreandüri asu se ranimboyei tñirifomayehi, nga asu
se wambo moai daboadi hihirihindirühimbo yiboaruko-rihindüri, nga wani. Nga se
moani wambo masahündi-ndüri Godindi-mayo sünambeahindi nendiyu asu Sisas
Krais ahandihoariyu semindimbo nou.

¹⁵ Se rani-simboani wambohunda hihifi-hihifimayehi, nga haponda asu hihifi-hihifi
ra nahana? Horombo se wambo fehefembo afindi hohoanimomayehi. Nga asu se sihei
himboari ra himindimbombe-mbonana, se wambo hürühündi sehi.

¹⁶ Awi ro siheimbo aboedi hoafi ra anihondumbo hoafayahandüri ra ro sihei
hürütümbi-mbaiyahyo ndane?

¹⁷ Yini, nindou bidifiri ai ahamundi hohoanimo süngufembohunda siheimbo
hühumaründüri hoanjomosi, nga aboedi hohoanimokoate-yomondühi ramarundüri.
Nga ai ramefundüri ra siheimboya, Por mamimbo daboadi hihirihipurühi asu yihoeimbo
nginindi süngumbihimuna yahomo houmboemo.

¹⁸ Sihiri nindou fehefembo afindi hohoanimondefani ra aboed-ane. Munguambo si se
randihindi ro se-babidimbo nngokoate-yahambe amboani.

¹⁹ Wandü nimori mamü, sapo nimorehi ai nimori wakemindimbo nimirimbo
asübusimboayo yahurai-ane wandü ngusüfoambe asübusi amaro. Ro moani yahurai
hamind-animbo siheimbo asübusimbonda nga-ngambo se Godindi nimori Sisas Krais
nahurai tükündahimboyei.

²⁰ Karihasihandüri, haponda ro se-babidimbo nngombo afindi hohoanimoayahi. Awi
asüka siheimbo afurindehe hoafindahandüri samboanahi. Awi hapondanambe ana ro
sihei hohoanimo ranahambo ngusüfo afindi kürüheamboanahi.

Hagar Sara-yafe kafeje hoafi

²¹ Awi haponda ro nindou se didiyei ahinumbi hohoanimo engoro ranahandi hoarehi
nimboefimbo ase siheimbo düdundaheandüri samboanahi: Awi se ahinumbi ho-
hoanimo ranai hoafimayo ra himborikoate-wamboyei?

²² Sapo Baiborambe yare hoafiyowohü yahoya, Abraham ai nindowenihü nimori
yimbumarapiri. Ngörü nimorehi moani ratüpurüyo-randeimbinyu asu ngörü ahandi
nimorehi hondündimayu.

²³ Abrahamindi nimori ra nimorehi moani ratüpurüyo-randeimbi Hagarindi-mayu
ranai koadürü nimori wakirihümündi arihündi süngu tükümefiyu. Nga asu nimorehi
aboedi nngor-randeimbi Sarandi-mayu ranai God horombo hoafimareandi rani-süngu
tükümefiyu.

²⁴ Hoafi ai yare hoafimayo ranahambo refe türüfoefemboane, nga kafeefe hoaf-ane ra. Nimorehi yimbu ra God ahandi nindou-babidi hoafi femindi asihefeyo yahurai-anafe. Ngorü hoafi femindi asihefeyo ranana God ai Mosesimbo ahinümbi hohoanimo masagado nahurai Sainai wafu amaro ranahand-ane. Sainai wafuwami Moses ai ahinümbi hohoanimo masemüdu. Asu nindou ranai ahinümbi hohoanimo rani hoarehi nimareimbo moani ratüpuriyei-rihundeimbi nahurai-anei. Ranimboane Hagar ai ahinümbi hohoanimo hoafi femindi asihefeyo nahurai-ane.

²⁵ Hagar ai Sainai Arebia-yomondi hifi wafu asu Suda-yomondi adukari ngoafi Serusarem nahurai-ane. Ranimboane asu Serusarem ngoafi ranai nindou rani ngoafihü amarei rani-badidimbo ahinümbi hohoanimondi hoarehi moani ratüpuriyei-rihundeimbi-anei.

²⁶ Nga asu ngorü Serusarem sünambe anango ranai ana moani aboedi nimirandaimbi ngoaf-ane. Ngoafi ranai ana anihondumbo-rihundeimbi shefi me-ane.

²⁷ Baiborambe yare hoafiyowohü yahoya,

“Nimorehi ra seana hihifi-hihifiyafi.

Serusarem se hihifi-hihifiyafi.

Se nimori wakemindikoate nahurai-anafi.

Se heiründafühi asu hihifi-hihifindafühi hoafi puküna hoafindafi.

Se nimori wakemindimbo simboani asubusi afindi semindikoate-ayafi.

Se nimorehi nindowenihini hini ngireandeimbi nahurai-anafi,

nga se nimorehi nindoweniheimbi aheimbo ngasündwori hawa nimori afindeimbi-ndamboyafi,”

Aisai

54:1

meho.

²⁸ Wandafi mamä, seana Aisak nou Godindi nimor-anei horombo Abrahamimbo horombo hoafimareandi süngu.

²⁹ Nga asu nimori mamä sapa hondi ai nindou shefi hohoanimo süngu wakimariimindo ranaiyu nimorehi nimori Yifafi Aboedindi nginindi süngu wakimariimindo ranahambo tiririfo masagado. Hapondani amboani mamä yahurai ahinümbi hohoanimo süngurihindeimbi ai anihondumbo-rihindeimbi aheimbo tiririfo sahündüri arihündi.

³⁰ Nga asu Baiborambe hoafi ra nüngure hoafiyowa? Ai yare hoafiyowohü yahoya, ‘Nimorehi moani ratüpuriyorandaimbi ra ahandi nimori rani-dibo hefoarhipiri. Nga ahandi-mayu nimori ranai ana ngiri afindandi-mayo napo nimorehi aboedi ningo-randeimbini-mayu rani-dibo yibobondandifani,’ meho.

³¹ Wandafi mamä, mungu-moatükunä siri rani nimindihündi fifirarihundi ana, moani ratüpuriyorandaimbi nimorehi ranahandi nimoriyefipoani, nga siri ana nimorehi aboedi ningo-weimbini nimor-anefti.

5

Sihiri aboedi animboefi yahurai yangiri nimboefimboane

¹ Sihiri aboedi ningo-bohünda Sisakrais ai shefimbo ahinümbi hohoanimo-ambeahindi aboedambo-mareamuni. Ranimbo-hündamboane asu se nginindhümüdi nimboei. Nga asu se asükaindei ahinümbi hohoanimo rani hoarehi moani ratüpuriyei-rihundeimbi tükündahimboyei.

² Se himborindei! Ro Por-anahi nda sheimbo ndarthe hoafehandüri. Se ahinümbi hohoanimo süngufembohünda sihamundihoi fi-hoeari ra kefe tirihefe hohoanimo sünguarundi ana, Sisakrais ai ngiri sihamumbo fandihapurä, nga wani.

³ Nindou düdi ai ahandi fi-hoeari ra kare tirarihoyu ana, awi ro ahambo ahini hoafehando: Asu se rani hohoanimo sünguarandi ana, se ahinümbi hohoanimo munguambo engoro ra kameih-animbo süngunda ngafi.

⁴ Nga asu ahinümbi hohoanimo ra süngufeyoani ranimbohünda God ai sheimbo mbumund-anei mbeyahua sei hehi hohoanimoayei ana, awi se Kraisimbo hini ngirihorühi asu Godindi moani hipoambofe hohoanimo ra ngiri sheimbo fandihendüri.

⁵ Nga ro Yifafi Aboedi ranahandi nginindi-namboanefti Godimbo anihondumbo-rihurühi yihoeimbo nindou mbumund-anei mbeyahumuni sefi hohu ranahambo himboayefi.

⁶ Nga asu nindou ai Sisas Krai diboehindi ana, fi-hoeari kefe tirihefe hohoanimo-ane asu nindou fi-hoeari kefe tirihefekoate hohoanimo-ane ranana awi moanane yahomboane. Nga anihondumbofe hohoanimo ai nindou ngorumbo ngusüfo pefe hohoanimo ranahambo botareandi ana, rani hohoanimo ra ai ndorihoeimbi hamind-ane.

⁷ Se horombo ana Kraiindi hohoanimo rasungu aboedi maheiyoy! Nga asu düdi nimori ai siheimbo rani nafi ra gumareandura asu se anihondü hohoanimo ra sungufekoate-mayeia?

⁸ God sapo siheimbo wand-anei mehu ranai moai nafi güreanduri. Nga wani.

⁹ Hibadihumbo! Akidou hihindi hohoanimo ra afindi nindou-yafe hohoanimo mamikari-ndanduri mboe tapoko akidou sesambe apaiaro ana, asu sesi munju hühüti yangiri nahurayohane.

¹⁰ Se Krai-dibo manimboei-amboanahi asu ro yarihe hohoanimoayah, ngiri se ngorü hohoanimo ndahümüdi, nga wandi hohoanimo-animbo ndahümüdi-mboeyei, asahi. Nindou düdi ai sihei hohoanimo haponda ngorü-sungu ngorü-sunguaranduri ranana God ai ahambo tirififo dagadombui.

¹¹ Nga wandafi mam, ro fi-hoeari kefe tirihefe hoafi ra bokarihehe-mbarihi hahimbonana, asu wambo ngiri moaruwaimbo-rundi. Nga ro hoafi ra bokarihehe-mbarihi hahimbonana, asu ro Krai ai nimi keimbi karihendiimbi-fih yifimayuh ranahambo bokarihehe arihandi rananimbo Suda ai ngiri ngusüfoambe yiboaruko-rihindi.

¹² Nindou didiyei sihei hohoanimo ra ngorü-sungu ngorü-sungu arundi ranai ana, awi ai ahamundhoari fi-hoeari yangiri karu tirihoeimo asu timoefi kameih kambirupuramboane.

¹³ Wandafi mam, siheimbo ana God ai aboedambo mbnimboeia yahuhayambo sinei yahundi-reimb-anei. Haponda se aboedambo animbeisi, nga asu se ranahambo ngiri hohoanimondeih hifi ndanihundambo hohoanimo ra warindahi ndahümüdi. Nga se simbori ngusüfo pefirndeihi fandihehinduri ndühöfi.

¹⁴ Munjuambo ahinümbi hohoanimo engoro ra hoafi mam rani nimindifih-ane türefira-mindimboayo. Ai yare hoafiyowohü yahoya, 'Se nindou ngorumbo ngusüfo pandowandi sapo se shafi fimbo rawarowandi nou,' meho.

¹⁵ Nga asu se nimambeahindi ninihondi burayei nou hohoanimoeyehi siheihuari simbori hoafiyurai ana, awi se ranahambo hibadihumbo. Nga asu awi se siheihuari simbori moaruwaimbo-firndeimboeyei.

Yifiafi Aboedindi hohoanimo asu hifi ndanihundambo hohoanimo

¹⁶ Wandi hoafi ro hoafayah nda ndahurai-ane. Sihei hohoanimo ra Yifiafi Aboedi ranai-animbo hifandi-mbiranduri howamboane. Rananimbo asu se ngiri horombodidi hohoanimo ngusüfoambe amaranduri ranahandi yifiri sungundihigei.

¹⁷ Awi sihiri randihu fifirindhumboane, horombodidi hohoanimo ranai Yifiafi Aboedindi hohoanimo ra puhioy hifinambofembo yaho haya refeyoan-ane, asu simbori Yifiafi Aboedindi hohoanimo ranai horombodidi ngusüfoambe hohoanimo hifinambofembo hohoanimoayo. Rananafe yimbu moatükun ranai simbori nginidurefe hafe. Ranimboane nini-moatükun se refemo sei hehi hohoanimoaye ra ngiri randihindi.

¹⁸ Siheimbo Yifiafi Aboedi ranai semindinduri aho ana, asu se ahinümbi hohoanimo ranahandi hoarehyeipoani.

¹⁹⁻²¹ Horombodidi ngusüfoambe hohoanimo ranana se fifirihimboanei. Ranimoatükun ra ndahurai-ane: Nimorehi sisihimo hohoanimo, nindowenih birabiri hohoanimo, ngusüfoambe moaruwai botife hohoanimo, tkai godimbo hohoanimombo, sanendi kabomombo didibafife hohoanimo, yiboarukofe hohoanimo, hohoanife hohoanimo, watikoafi hohoanimo, dibokori hohoanimo, simbori hoafi hohoanimo, yikürübürihefe nimar hohoanimo, ngorumbo ngusüfoambe moaruwaimbofe hohoanimo, bia simindi hohoanimo, patiambe bia simindi hefe ho hohoanimo, rahurai hohoanimo aho ra. Horombo siheimbo hoafimehanduri yahurai-ane asükaiya ahini hoafehanduri. Munjuambo nindou ai yahurai hohoanimo sunguarih hei ana, ai ngiri God nginindi hifandarandi ranambe gei, nga wani.

²²⁻²³ Nga asu Yifiafi Aboedi aiana aboedi hohoanimo ndahurai ngusüfoambe botire randuhane. Ngusüfo pefe hohoanimo, hihifi-hihifi hohoanimo, ngusüfoambe afurife kife hohoanimo, nindou ngorü ai sihefimbo moaruwaimbo-rihimunani ambirihumun yaho hohoanimo, fehefe hohoanimo, nindou ndondofe hohoanimo, asu moani aboedi mbumundi ho hohoanimo, hinigirou safi nigo hohoanimo, hohoanimo ndofe kife hohoanimo aho ra. Moai ahinümbi hohoanimo mam-amboani rani hohoanimo ranahambo yowan yaho, nga wani.

²⁴ Nindou dídíyeyi ai Kraisíndayeyi ana, ai ahei horombodídí ngusúfoambe hohoanímo ra ahandí yifirí asu hohoanífe hohoanímo raní kameihí raguanambo-maríhind-ane.

²⁵ Yifiafí Aboedí ranai síhefímbó yangíri níngó hohoanímo masemuni. Ranímbóane asu randíhu híníngíndíhunda Yifiafí Aboedí ai síhefí hohoanímo ra hífandímbíra howamboane.

²⁶ Awi ngírí síhefí fi ranahambo moaní hoangíríndíhu síhírí boríndefí. Asu ngírí nindou ngorúndí ngusúfoambe moaruwaimbo-fembóhúnda hohoanímo botíndíhundi. Asu ngírí ngorúmbó ngusúfoambe moaruwaindefúhí hohoanímo-mbondefí.

6

Síhírí símborí faríhefiríndefomboane

¹ Wandafí mamí, asu nindou ngorú ai moaruwai hohoanímo ranambo hímondarímíndo ana, nindou sapo dídíyeyi Yifiafí Aboedíndí hohoanímo süngurí-hindeimbí se nindou ranahambo warí hoafendúhí aboedí ndondondíhorí híníngíndíhorí. Randíhindúhí asu se síheihóarí híbadíhúmbó, nga asu raní hohoanímo ranai síheimbo amboaní rande hoeindeandúrání moaruwai hohoanímo-ndeimboyei.

² Se nindou ngorúmbó tíngírífo túkefeyo ra símborí faríhefiríndei. Raní süngumbo-anímbó asu se Kraisíndí-mayo ahínúmbí hohoanímo engoro ra süngundíhimbóyei.

³ Nindou mamí ai ndúríkoate-ani, nga ai ro ndúrúmb-anahí, ehú ana, nindou ranai ahandí fimbo wosíhoafórí hoafíyuhani.

⁴ Nindou mamamí síheihóar-anímbó níne hohoanímo ranahambo aboedíyo moaruwaiyo rawaríheandí mbísei hehí túrúboadíhíndí. Nga se síheí hohoanímo nindou ngorúndí hohoanímo ra mamúhíndíhí yíbobondíhimbóyei. Asu se síheihóarí níntí-moatúkuníyo ramaríhíndí ranahambo híhífí-híhíndíndeimboyei.

⁵ Nímbóe nindou munguambo mamamí ai aheihóar-anímbó ahei ratúpúrí ranahambo wudípoaporíhí hífandímbíríhúnd-amboane.

⁶ Nindou dúdí Godíndí hoafí yamunde-randeimbímayu ahandí yamunde-ndüreimbí ahambo bídífirí napo mbíсахúndo-wamboane.

⁷ Awi se síheihóarí síheí fi ranahambo tíkai hoafíndeimboyei. Nindou dídai-amboaní ngírí Godímbó tíkai hoafíndundo. Nindou níntí-moatúkuní mangírí núbúr-ámbe hífareandí ana, asu süngunambo mare hífímareandí yahurai-anímbó asúkaindu húndíhembuí.

⁸ Nindou ranai níne moaruwai hohoanímo mangírí nahurai hífareandí ana, yí fayú amboaní süngunambo rahurai safíndowaní húndíhembuí. Nga asu ai Yifiafí Aboedí ranahandí ngíníndínambo aboedí hohoanímo hífareandí ana, asu süngunambo ai Yifiafí Aboedí ranínambo yangírí koadúrúmbó-koadúrúmbó níngoweimbí safíndowaní húndíhembuí.

⁹ Ranímbóane awi síhírí aboedí mbumundí hamíndí ratúpúrí ranahambo refembo garíbípoani. Síhírí ranímbó garíbíkoate raní-fihí hamíndí tútúngaríhúndí ranínambo süngunambo ranahandambóhúndí sesí ranai safíndowaní aboedí húndíhehumboyeí.

¹⁰ Ranímbóane níntí-símboaníyo síhírí nindou amurambo fehefendúrímboayo, rasüngundí-hurímboane. Randíhu-ndúhíndowaní sapo wandafí mamí dídíyeyi Adúkarímbo aníhondúmbó-ríhoreimbí aheimbo raní-poanímbo hamíndí fandíhehúndírímboane.

Por ai Krais yífíyeweimbí níntí keimbí karíhendeimbí ranahambo híhífí-híhífayú

¹¹ Hoafí nda ro wandíhoarí sürú paparíhandí. Se hoeíndíhíndí ro wandíhoarí sürú boagírí-boagírí pamaríheandí.

¹² Nindou bídífirí ai síhamumbo fí-hoearí karú tíríhou yahomo hütí-hütírípúrí rananímbo Suda ai aboed-anemo mbíseiya mehomo. Nindou ranai yíhímboyomondúhí yahomoya, 'Ro Krais yíhoefímbó níntí keimbí karíhendeimbí-fihí yífímayu ranahambo yangírí aníhondúmbó-aríhúndí ana, Suda ai yíhoefímbó moaruwaimbon-dúmúnímboemo,' mehomo.

¹³ Nindou ranai sapo Suda-yomondí ahínúmbí hohoanímo ra sowandúmo-ndeimb-anemosí, nga asu ai moai ahamundíhoarí raní-moatúkuní ra ndoru sünguru homo rundí. Nga aiana síhamundí fí-hoearí ra kefe tíríhefíhú asu ranahambo boríndefo yahomo houbmóne hohoanímoayomo.

¹⁴ Nga wandí fimbo ana, awi ro síhefí Adúkarí Sisas Krais ai níntí keimbí karíhendeimbí yífímayu ranahambo yangírí-anímbo borínda ngamboyahí. Raní-sünguane hífí ndaníhúndambo hohoanímo ra wandí hohoanímoambe moanane asahí. Raníyahí asu ro-amboaní maríhe nindou hífíníndí ahei hohoanímo ranímbóhúnda yífímayaha nindou ai wandí hohoanímo ranahambo moanane asei.

¹⁵ Fi-hoeari kefe tirihefe hohoanimo asu fi-hoeari kefe tirihefekoate hohoanimo ra yiboboambo Godindi hímboahü moanane. Nga sifehimbo God ai simbori nindoubore-amuni hininngimareamuni ranane ai aboedi hamindi hondayo.

¹⁶ Nindou munguambo ai rani hohoanimo engoro ra sünguarhi hei ranaheimbo God ai hipoambo-reandürühi ngusüfo afurife kife hohoanimo mbisagadür-amboane. Asu Godindi nendi munguambo ranaheimbo amboa mbisagadür-amboane.

¹⁷ Ndeara bidifiranambo hoafi hoafayah: Nindou mamai ai wambo tinjümbi hohoanimo ngiri ndendiri, nga yowan. Nindou ai wambo harimemondira sifo anangondiri rani-süngunambo munguambo fifirihindi ro Sisas Kraisi ndi yangir-anahi.

¹⁸ Wandafi mamai, sifehi Adükarisi Sisas Kraisi ai sheimbo moani hipoambo-mbireandürimboane. Nga anihond-ane.

Efesus Pas nda Por ai Efesusihündambo sürü papimarandi

¹ Ro Por, Sisas Kraisindi hoafi sahamindi ha-rihandeimb-anañi. God ai ahandi hohoanamonambo wambo ahandi hoafi semindi hombohünda kafaore hiningi-mareandiri. Se Efesusihündi Sisas Kraisimbo anihondumbo-rithoreimbi siheimbo God ai wand-anei, yahuenüngu kamafoareandür-anei.

² Sihafi Ape God asu Adükari Sisas Kraisi ai siheimbo moani hipoambo-ndineandüra, asu sihei hohoanimo afundihi kündihi hehi mbimariya samboanañi.

Kraisindi süngüyu God ai sihefi hohoanimoambe aboedi moatükuní masemuní

³ Sihiri sihefi Adükari Sisas Kraisindi God asu Ape-mayu ranahambo aboedani, mbisefimboane. Sihiri Krai-babidi manimboefamboyu asu God ai sihefi hohoanimoambe sunambeahindi moatükuní muñgu ranimbo aboedi-aboedreamuní arandi.

⁴ Sapo God ai hifi, sünü nafikoateyu-ambeahiyu sihefimbo ahandi sürühehindeimbi nindou-yeihí asu ahandi hímboahü hütikoate-mbeyeyia yahuhaya dıbonımayumunı.

⁵ Horombo hondü God ai ahandi hipoambofe süngu sihefimbo Sisas Kraisindi sünguyu ahandi nımorımbore kamafoareamunı. Ahandi-hoarı yifırımayu rasüngu ramefeyuwa asu ai hıhıfı-hıhıfımayu.

⁶ Ai ahandi ngüsü parireimbi nımorındı süngu sihefimbo hipoambo-mareamunı ranimbo-anımbu asu sihirı ahandi ranı-poanımbu hondü moanı hipoambombofe ranahambo aboedane, mbisefimboane.

⁷⁻⁹ Kraisi ai yifıyuhüyu, asu ahandi horınambo sihefi moaruwai hohoanımo ranahambo God ai amboawiyei yahuhaya aboedambo-mareamunı ai sihefimbo afındı hamındı hipoambo-reamunühi-wambo. Nga Godındı moanı hipoambofe hohoanımo ra adükari hamındı hondane! Horombo God ai Kraisindi warı-süngu ro randıheamboyahı mehu ra dıbo mengoroyosi, nga ai dıboadore fıfıreandühi yifırıyuhü ahandi hohoanımo ra sihefimbo weindahı-mareamunı.

¹⁰ God ai ahandi-hoarı aboedi hohoanımo nda yare hohoanımoyu masıhendane, nga rasımboranı refembo si tükündıfeyoanı muñguambo hıfıındı asu sunambeahındı moatükunı ra mamambe-ndeandühanımbu asu Kraisi ai bogorımbondıfı hıbadarümbui, mehu.

¹¹ Nıni-moatükunı God ai yifırıyu haya hohoanımoyu masıhendı ra yare-randa tüküfe arandi. Horombo God ai hohoanımoyu masıhendı ra hapondanı ana rasüngureandühi asu Kraisi-babidi Suda yıhoefımbu ahandi nendımbore kamafoareamunı.

¹² Ranane asu Suda ro boatei Kraisimbo hıfandırhurı manımboeffı ra God ai wambo aboedi hamındı ndürı adükarümb-ani mbisei, yahuhaya kamafoareamunı.

¹³ Aboedi hoafi ndanambo-anımbu Suda-yafe ndıfo siheimbo amboanı God ai aboedambo-ndıheandüri-mboyahı mehu. Se hoafi ra hımborıyei hehi, anihondumbo-marıhındı asu se Krai-babidi mamı anımboei. God ai horombo hoafıre masıhendı süngu siheimbo wand-anei mehu ra nafuımbohündambo ahandi Yıfıafı Aboedi masagadıri.

¹⁴ God ai sihefimbo ahandi nouehundı ranımbu muñgu aboedi moatükunı horombo hoafımareamunı, nga asu ai ndaiamunümbui. Nga ranımboane fi sihirı hıfandarıhındı ra fıfırıfembo-hündambo ahandi Yıfıafı Aboedi masemunı. Süngunambo ai sihefimbo aboedındeamuna aboedi hamındı nıngomboayefı rasımboranı ndahumündemboyefı. Ranımbu-anımbu süngunambo ai ndürümbındühi asu ahambo aboedi hamınd-ani mbıseimboyei.

Porındı Godımbu dıdıbafıfe hoafi

¹⁵⁻¹⁷ Ranımboyahı asu se Adükari Sisasimbo anihondumbo-rıhorı arıhündı, asu ahandi nendı muñguambo hipoambo-rıhindürı arıhündı, ranı-hoafi ranahambo hımborıya hehea, siheimbohündambo Godımbu hıhıfı hoafi kıkırıhamındı hımboyahühi-yahıpoanı. Nımbı-nımbısi siheimbo hohoanımoyahühi Adükari Sisas Kraisindi God asu sihefi Aboedi Hamındı Ape ahambo dıdıbafı-yaheandühi sahiya, 'Se aheimbo sıhafı Yıfıafı Aboedi dabadürühi, ranambo asu aheimbo dıboadorıhoeimbi hohoanımo dagadürühi, asu sıhafı hohoanımo nafui-ndafındüranı rananımbu asu sıhambu dıboadondıhi fıfındıhi-nıanımboane.

¹⁸ Ape, se aheimbo ngusüfoambe sürühoeimbi hohoanimo dabadürani animbo asu se nini-moatükunimboyo hoafimayafindüri ra ai himboayeri ranahambo fifirimbiri-hindamboane. Ape, se sihaf nendi ranaheimbo aboedi hamindi ningombo dibonyafi hinngi-mariwanduri ranahambo fifirifembo-hündambo fandihawanduri.

¹⁹ Asu sihaf nginindi adukari hamindi anihondümborihiri-hi-hündeimbi nindou ranahambo fehéfembohünda ratüpurayo arandi ranahambo fifirifembo-hündambo fandihawanduri.' Yahurai siheimbohündambo Godimbo didibafiyaye arihandi. Asu Godindi nginindi ra akidouyo, nga adukari saf-ane.

²⁰ Nginindi ra sihefimbo ratipurayo ra rahurai-ane, God ai ranamboyo Kraisi yifihündi botiriri haya, bogorimboriri ahandi warihondü warani sünambe hinngimarira amaru.

²¹ Kraisi ai nimoamo saf-ani, nga sünambeahindi moatükuni nginindeimbi, bogori, ndürümbi ra munjuambo ahandi hoareh-ane. Munju-moatükuni ndürümbayo ranambo, ahandi hoareh-ane, hapondani asu süngunambo amboani.

²² God ai munju moatükuni ra Kraisi ndi hoarehi sishi mbura asu ahandi nend-ayeri ranaheimbo bogorimboriri hinngimariri.

²³ Kraisi ndi nendi ra ahandi fi-ane, nga ai ahei mbiro-ani. Ai munju moatükuni nafiramündumboani asu ahandi nendi ahambo amboani nafirihorimindeimboane.

2

Sihiiri yifihündi nahuraimefa God ai yangiri-mareamuni

¹ Horombo se Godindi hoafi himborikoate-yehi, hohoanimo moaruwai süngurihi marihündi, raniyei se yifihündi nahurai-maye.

² Rasimboa se ndani hifinindi moaruwai hohoanimo ra süngurihindühi, asu moaruwai nendi nimoamo sünambe amarei ahei bogorindi hoafi süngurihi marihündi. Asu haponda ai Godindi hoafi himborikoate-yeimbi munju hifandaranduri.

³ Horombo sihiri amboani ai ramehindi nahurai-mayefi. Sihiri sihefi hifinindi hohoanimo süngurihindühi asu nini-moatükuni sihefi fiambe hohoanimo yifirayo ra rarihi süngurihi marihündi. Asu bodmondambo ramefeyo nou, sihefimbo amboa God ai nginindi-ndamunühi tñirifo mbisayamun-amboane.

⁴⁻⁵ Yini, ro Godindi hoafi himborikoate-yefühi yifihündi nahurai-yefi, nga Godindi moani hipoambove ra adukari hamind-ane asu ai sihefimbo afindi ngusüfo pareamunühi Kraisi-babidi yangiri-mareamuni. Ahandi moani hipoambo-nambo yangiri sihefimbo farihemunühi aboedambo-mareamuni.

⁶ Asu sihefimbo Kraisi-babidi yangireamunühi sünambe nimoamo hinngimareamuna, ai-babidimbo bogorindi fondihu amarefi.

⁷ Ai afindi hamindi moani hipoambo-reamunühi Kraisi ndi sünguyo sihefimbo aboedi hohoanimo süngufembo-hündambo nafimaramun-ane. Ra koadürümbo-koadürümbo süngunambo nafuimbohünda Kraisi-babidi ahandi fondihu nimoamo hinngimareamuni.

⁸ Se anihondümbomarihind-amboyo asu God ai ahandi hipoambofena aboedambo-mareanduri. God ai moani masagadur-ane siheimbo, nga siheihoari moai rani-moatükuni ra rarihindü.

⁹ God ai moai se aboedi ratüpuriri ramarihindi ranimbo hohoanimo-yuhü aboedambo-reanduri. Ranimayo-wamboane, asu ngiri se siheihoari ranimbo borindei.

¹⁰ Sihefimbo nafiramunühi asu Kraisi-babidi mamambereamunühi, aboedi hohoanimo süngufembo-hündambo nafimaramun-ane. Horombo God ai aboedi hohoanimo ra hohoanimo-yu masihend-ane, sihiri rasüngufembo-hündambo.

Kraisi ai Suda-yei ndifo aheimbo mamühi-marearü

¹¹ Ranimboane asu se ndanahambo hohoanimondei. Suda ai ahamundi warina fihoari karu tirihomo arundi. Nga seana Suda-yafe ndifo-anei asu moai sihamundi fihoari karu tirihomo rundi. Asu Suda ai siheimbo sisindi hoafirundürühi seiya fihoari kefe tirihefe-koateyomo-rundeimb-anemo sei dukamarhipuri.

¹² Se ndanahambo hohoanimondei. Horombo se Kraisi-babidi moai niboadei. Se nindou amur-anei, nga se nindou God ai dibonyu hinngimareanduri raniyei-poani. God ai Sudambo horombo hoafimareanduri rasüngumbo aheimbo hoafi framündü masihendi, nga siheimbo-ana, wani. Se hifi ndanihi ana Godikoate-ayeri asu God siheimbo farihefe-ndürimboayo moai hifandühi nimare.

¹³ Horombo se Godindi fikimi moai nimboei, nga haponda God ai siheimbo, Sisi Kraisi ndi hori ranimbo, ai-babidi mamambe-mareandura, Godindi fikimi animboei.

¹⁴ Kraisi ai Suda, asu Suda-yafe ndifo mamambe-reamunühi, sihefimbo wudimbohünda mafarihemuni. Horombo simbori nginindüryefühi nimboefimbo asu simbori

yiboaruko-firi-yefühi rani-moatükunî ra ginîri nou mbusümo mapaiaro. Krais ai simborî ngîniîndürî asu mbusümo kîkîmareandî.

¹⁵ Suda-yafe ahî-nümbî ai yowanî yahomo asu randîhindî yahomo marundî, nga Krais yifîmayu ranînambo ahî-nümbî hohoanîmo ra awamarîhoayo. Suda asu Suda-yafe ndîfo ai-babîdî mamambefe-pîrîmbo, simborî nindou mamî nahurai tüküfemböhünda Krais yifîmayua, asu yimbu ai wudîmayei.

¹⁶ Ahei simborî ngîniîndürî kîkîfemböhünda, asu yimbu mamambefepîrî sepîrîmîndî God sowana homböhünda, ai nîmî keimbî karîhendeimbîfihî yifîmayu.

¹⁷ Suda ai Godîndî fikîmî manîmboei, nga Suda-yafe ndîfo se ahandî fikîmî angunî manîmboei, nga Krais ai kusû yimbu ranahafembo yahuya, 'Se God-dîbo wudîndafîneandühî asu sîheihoarî amboa wudîndei ndîhündî,' mehu

¹⁸ Kraisîndî sünguyo ro Suda, asu se Suda-yafe ndîfo Godîndî Yifiafî Aboedî ranînambo nafî masîhemunambo wambo asu sîhîrî Ape sowana hefî arîhundî.

¹⁹ Ranîmboane asu hapondanî ana Suda-yafe ndîfo se Godîndî hîmboahü nindou ranî-poanîmbo asu amurî-yeipoanî, nga moanî se Godîndî nindou yangîr-anei asu se munguambo ahandî fikîmîndî yangîr-anei.

²⁰ Se Godîndî worî nahura-anei. Godîndî hoafî hoafîyomo-rundeimbî, asu Kraisîndî hoafî sowandümo homo-rundeimbî ai hawesafî nahurai-anemo, asu Sisas Krais ai bogîmondî nahurai-ani.

²¹ Krais ai nîmî mungu ra mamambemareanda ngîniîndî manînggo. God ai worî ra worîmbo-randühani adûkarî tükündîfewanî asu Adûkarî ai wandî yangîr-ane mbüsûmbui.

²² God ai sîheimbo amboa Kraisîndî nendî asu Krais-babîdî mamambe-reandürühî, ahandî Yifiafî ranambe nîmarîmbohünda worî ra worîmboarandî.

3

Por ai Suda-yafe ndîfombo aboedî hoafî hoafîmendürî

¹ Raneahî asu ro Por sîheimbohündambo Godîmbo hoafîya arîhandî. Ro Sisas Kraisîndî ratûpurî ratûpurîya, Suda-yafe ndîfo sîheimbo Godîndî hoafî hoafîmayahî, ranîyo asu wambo karabusî-marundîrî.

² Se ra hîmborîmbeyeiyo, God ai sîheimbo moanî hîpoamboreandürühî ahandî hîpoambo hohoanîmo ra nafuimbohündambo wambo ranîpoanî ratûpurî masendîrî.

³ Ai hohoanîmoyu masîhendî hoafî ra horombo dîbo menjgoro, nga haponda ai wambo hoafî ra weindahî-mareandî. Horombo ro ranîmbo akîdou sürü papîmarîhandî.

⁴ Nga se wandî hoafî ra hoeiarîhindî ana, se fîfîndîhimboeyi, ro Kraisîmbo dîborîhündî hoafî menjgoro God weindahî-mareandî ra ndorîhe fîfîrîmarîheandî.

⁵ Horombo God ai ahandî dîbo hohoanîmo ra moai nindoumbo hoafîyundürî, nga haponda ahandî Yifiafî Aboedî ranai Godîndî hoafî hoafîyomo-rundeimbî, asu Kraisîndî hoafî sowandümo homo-rundeimbî, ranahamumbo hohoanîmo ra weindahî nafuimarapurî.

⁶ Dîborîhindî hoafî God ai weindahî-mareandî ra ndahurai-ane: Suda-yafe ndîfo amboa ahandî aboedî hoafî anîhondümbö-arîhindî ana, ai sîhîrî Suda nahurai, Godîndî aboedî moatükunî ndahümündeimboeyi. Ai-amboa Kraisîndî fi-anei. Asu koadürü yangîrî nîngombo God ai horombo hoafîmareandî, ranambo Sisas Kraisîndî warî-süngunde aheimbo dagadürîmbui.

⁷ Ai wambo moanî hîpoambo-reandürühî, ahandî ngîniîndî sendîrî hayambo, ahandî aboedî hoafî hoafîmbohündambo ratûpurîya-rîhandeimbî kamafoareandîrî.

⁸ Godîndî nendî-yafe mbusümo ro bîdîfiranî hamînd-anahî, nga God ai moanî hîpoambo-reandürühî, ranîpoanî ratûpurî masendîrî. Ro Suda-yafe ndîfombo God ai sîhefîmbo afîndî hamîndî dîdîboado-reamunühî Krais masemunî ranîmbo aboedî hoafî ra hoafîyondürîmbo-hündambo ratûpurî ra masendîrî. Nga ahandî aboedambofe hohoanîmo afîndî hamîndî wambo ngîrî munguambo fîfîndîhundî.

⁹ God ai mungu moatükunî nafîmarandî, nga horombo hondü peyo-haya hombo ahandî hohoanîmo ra dîbo menjgoro. Nga asu haponda wambo ahandî hohoanîmo ra weindahî nafuimbohündambo ratûpurî ra masendîrî.

¹⁰ God ai hohoanîmoyuhü yahuya, 'Sünambeahîndî bogorîmbo-yafundeimbî asu ngîniîndeimbî ai wandî ranî-poanî ranî-poanîmbo ndofe fîfîrîfe ra fîfîrî-mbîrund-amboane,' yahuhaya Kraisîndî nendî-yafe warîna ranahamumbo nafuirapurühani.

¹¹ Horombo hondü God ai hohoanîmo ra hohoanîmoyu masîhendî, nga asu sîhefî Adûkarî Sisas Kraisîndî warî-sünguyo hohoanîmo ra, rasüngumareandî.

¹² Sîhîrî Kraisîmbo anîhondümbö-rîhurühî ai-babîdî amarefî ranî-süngumboane sîhîrî moanî yîhîmbokoate Godîmbo yimiyamboarîhurî.

¹³ Ran'yo asu s'heimbo hoafi'yahandürühi sahea, 'Ro s'heimbo mafar'he-heandürambo asu wambo sowahi tñj'riffo afındi tükefeyo. Nga se ng'ri ran'imbo ngusüfoambe moaruwaindei, nga ran'nambo se ndüreimbi-ndeimboyei,' asahi.

Krais'indi h'ipoambofe hohoan'imo

¹⁴ Ran'yo asu ro Apembo yiri yimbu pusir'he n'mar'imbo d'id'ibafiyaha ar'handi.

¹⁵ Ai sünambeah'indi nendi, h'ifin'indi nendi, mam'siri munğu ranahei n'm'ndih-ani.

¹⁶ Ro ahambo s'heimbohündambo d'id'ibafiyaha hoafi'yahühi, 'Ape, se munğu aboedi moatükun' n'm'ndih-anaft, asu s'hafi Yifiafi Aboed'nambo aheimbo ng'n'ndi dabadürani, asu ngusüfoambe ng'n'ndi kürühi hehi mb'mare-amboane.

¹⁷ Asu ai Kraismbo an'hondumbo-ar'hor' ranan'mbo, ahei ngusüfoambe mb'mar'ndür-amboane. Ai ngusüfo pefe hohoan'imo ranambe, ng'n'ndi mb'nimboei-amboane, n'm' ahar' h'ifambe han' ng'n'ndi an'ngo nou.

¹⁸ Ranan'mbo ai naf'ndihümündih' asu Krais'ndi ngusüfo pefe ra, God'ndi nendi-bab'd'imbo munğuambo, d'iboadond'ih' f'fir'imbi-r'hindamboane. Ngusüfo pefe ra af'ndi ham'nd'yo hayambo, hoandari, han', ho asu hafomboane.

¹⁹ Yini, ai ahand' ngusüfo pefe f'fir'-mb'r'hindamboane, nga nindou ng'ri ngusüfo pefe ra munğu ham'ndi f'f'ndih'ndi. Ai ra f'f'ndih'ndani, s'hafi aboedi hohoan'imo aheimbo hafo tükünd'femboe s'hafi ngusüfoambe hafo tüküme'feyo nou,' asahi.

²⁰ God ai ng'n'nd-ani. Asu n'n'ni-moatükun' s'h'ri ahambo düduwehundo, asu hohoan'moayefi ra, God'ndi ng'n'ndi ai ngasündeamboane. Nga hapo ng'n'ndi ra s'hefi ngusüfoambe ratüpur'yo arand'.

²¹ Krais'ndi nendi God'imbo, koadürumbo-koadürumbo aboed-ani, mb'sei-amboane. An'hond-ane.

4

Krais'indi fi mam-ane

¹ Ro Adükar'ndi ratüpur' sünguyah' karabusi-meehand'. God ai s'heimbo ahand' mbumund' hohoan'imo süngufembo yahuhaya mborai s'nei mehündür'. Ran'imboane asu ro s'heimbo h'iti-h'itir'harü se God'ndi mbumund' hohoan'imo ra ndond'hi süngund'hi ngei asahi.

² Se s'heihoar' fi h'if'nambofe, war' hoafendüh'fe asu tñj'riffo tükünd'fewan' moanane yaho hohoan'imo ra süngund'hi ngei. Asu Kristen b'id'f'ri ai s'heimbo tñj'riffo nde-hündüran'-wan', se moanane mb'sei hehi, ranaheimbo ngusüfo pand'hündür'.

³ Nga Yifiafi Aboed' ai d'iboado-mareamuna asu s'h'ri hohoan'imo mam' süngufeihü wud'-wud'ife-mbohünda wof' n'n'ni-moatükun' mamambere hühareand' nou. Nga se mam' yahurai hohoan'imo-an'imbo tñj'rifondeih' süngund'h'ndi.

⁴ Krais'ndi fi mam-ane asu God'ndi Yifiafi mam-ane. Asu God ai s'hef'imbo 'Mborai ro s'heimbo aboedambo-fendür'imbo ra h'badüh' n'mandei,' mehu ran'-moatükun' mam' ranahamboane h'fandar'hund'.

⁵ Adükar' mam-ani, Kraismbo an'hondumbofe hohoan'imo mam-ane asu hundürumbo hohoan'imo ra mam-ane.

⁶ Asu God mam-ani, nindou munğuambo-yei Ape-ani, munğuambo-yei Adükar-ani asu ai munğuambo-yei mbusümo ratüpur'yu arand', asu munğuambo moatükun' ran'-mbusümo amaru.

⁷ Krai ai ahand' af'ndi ham'ndi moan' h'ipoambofe hohoan'imo ra ran'-poan'imbo aboed' ratüpur' s'hef'imbo s'mogod' yimbumareamun'.

⁸ Ranahambo God'ndi hoafi ai yahoya, 'Ai ahand' hürütümb'imbo ngasünd'ir' mburambo, nindou yifirambe ngasünd'mareapur' ai sepur'münd' haya, n'moamo ham'ndi hafuhü, asu nindoumbo aboed' moatükun' masagadür', meho.

⁹ Mam' hoafi 'ai mahafu' ra n'ngufimboyy mahafuwa? Ranane ra, ai rahurai-ane, ai moai sünambe n'moamo yan'g'ri hafu, nga boatei kusü mbura h'f'ni h'ifambe-ambe ragu ham'ndi amboa mahanu.

¹⁰ Nindou mahanu ra, mam' ranaiyu asu sünambe n'moamo ham'ndi mahafu, munğuambo h'fi, sünü ran'fih' n'ngombo-mayo ran'imbo.

¹¹ Ai ahand'hoar' b'id'f'rambo ahand' hoafi sem'ndi ho ratüpur' ra sagapur', b'id'f'rambo God'ndi hoafi hoafi'mbo ratüpur' ra sagapur', b'id'f'rambo ho aboed' hoafi hoafiyo-rambo ratüpur' asu b'id'f'rambo ahand' nendi ranaheimbo moan'güindür'imbo asu yamund'fembo ratüpur' ra masagapur'.

¹² Krai ai ahand' fi ra af'ndi kokoendüh' asu ng'nd'imbeyowa yahuhaya God'ndi nendambo far'hefe ratüpur' ran'imbo d'iboado-fembohündambo ran'-poan'imbo ratüpur' ra masagadür'.

¹³ Sîhîrî randîhu ngefombo, Godîndî nîmorî wudîpoapondîhu anîhondûmbon-dîhurîhûmbo fîfîndîhurûhî, mamî hohoanîmo sîngundîhumboeyefî. Sîhîrî randîhundûhî, Krais nahurai dîboadorî-hehundeimbî hondû nîmboemboeyefî nîmorî heimbo ngînarîhehindî nou.

¹⁴ Sîhîrî randîhundani, ngîrî nîmoakîdîbou nahurai nîmandefî. Asu nindou ai sîhefîmbo mamîkarambo sîmborî yamundîfe hoafînambo tîkai hoafîndîhîmunanî sîhîrî ahei hohoanîmo ra ngîrî sîngundîhundî. Nindou ai tîkai hoafî sîngufembo-hîndambo ai hoafî nafîrîhî rîhîndûhaneî. Asu ahei tîkai yamundîfe hoafî ra ngîrî sîhefîmbo yamundîhimunûhî werînambo nîmî fondamîndî ho fondamîndî ho arandî nahuraindefî.

¹⁵ Wanî, ngâ sîhîrî nindoumbo ngusûfo pandîhu ngefûhî, asu anîhondû hoafî hoafînda-hundûrîmboane. Asu sîhîrî Krais-babîdîmbo afîndîkokoe nahurai nindou adûkarî dîboadorî-hehundeimbî-ndefomboane. Ngâ ai sîhefî mbîro-ani.

¹⁶ Mbîro ranai fi-safî mungu hîfandarandî asu mandûharî ai fi mungu türe-türe arandî. Asu fi-safî napo ngorû-ngoanî, ngorû-ngoanî, ahei ratûpurî wudîpoapondîhî ratûpurîndeianî asu fi afîndî kokoendûhî ngusûfo pefenambo ngînîndî tükündîfemboe.

Anîhondûmbo-rîhîndeimbî ai sîmborî hohoanîmo sînguarîhindî

¹⁷ Ranîmboane asu sîheimbo Adûkarîndî sîngu ahîni hoafayahandûrî nda, se Godîmbo fîfîrîfe-koateyeimbî-yafe hohoanîmo ra asûkaindeî sîngundîhimboeyefî, ngâ ahei hohoanîmo ra nîmîndî fîfîrîfe-koate-ane.

¹⁸ Asu ai ngusûfoambe dîboadofe fîfîrîfe-koateyeimb-aneî. Asu Godîndî-mayo yanggîrî nîngombo ra ranîkoate-aneî. Sapo ai ngusûfo hohoanîmo-koate-aneî asu hîmboambe hîmborî-koate-aneî.

¹⁹ Ahei moaruwai hohoanîmo ranahambo amoanîngî-koate hohoanîmo yanggîrî sîngurîhî arîhîndî. Asu ngusûfo hîhîrî wakîrîhî kûrîhî hehî, hohoanîmo moaruwai hamîndî ra yahuraimbo hîmboeyehî sînguarîhindî.

²⁰ Ngâ sîheimbo Kraisîmbo horombo yamundîmarundûrî ranana yahurayipoanî.

²¹ Krais ranahambo hoafî hîmborîmayeisi, ngâ se ahambo sîngurîhoranî Sîsasîmbo anîhondû aboedî hoafî ra sîheimbo yamundîmarundûrî.

²² Se sîhei horombodîdî ngusûfoambe hohoanîmo ra raguanambo-fembo yamundîmarundûrî. Ai sîheimbo hîfandîrandûrî marandamboeyefî asu se moaruwai hohoanîmo sîngurîhî marîhîndî. Horombodîdî hohoanîmo ra nindoumbo tîkarehaya ngusûfoambe botîreandûrî arandî, ngâ ai aheimbo awarîhendûrî arandî.

²³ Ngâ sîhei ngusûfoambe ra sîmborî tükûmbîfe-ndûramboane.

²⁴ Asu se sîmborî hohoanîmo ra ndahûmündî kîkîboadîhindî, ngâ hohoanîmo sîmborî ra God ai ahandîhoarî ramareanda ahandî hohoanîmo yahurai tükûmefeyo. Sîmborî hohoanîmo ra sîrûhoeimbî asu aboedî dîboadorî-hoeyoweimbî hond-ane.

²⁵ Ranîmboane asu se tîkai hoafî hohoanîmo ra hînîngîndîhindî. Ngâ wandafî mamîmbo anîhondûmbo yanggîrî hoafîndei, nîmboe sîhîrî mungu Kraisîndî fi-aneî.

²⁶ Se ngînîndîndeianî hîbadîhûmbo, ngâ se moaruwai hohoanîmo-ndeimboeyefî. Se mamî ngînîndîndeî ngeimbo hûfîhamîndî hîndamîndîmboe, ngâ yowanî.

²⁷ Se Satanîmbo nafî nafîndî-hehimboeyefî.

²⁸ Hûmbuhîni nendî asûkaiyo hûmbuhînîmboipoanî, ngâ yimbukoarî warînambo ratûpurî aboedî ratûpurîyo mburîmbo-anîmbo kakî asu sesî semîndî mburîmbo, nindou mbonîmbo-arîhîmündî aheimbo farîhefe-ndûrîmboane.

²⁹ Se moaruwai hoafî hoafîndeimboeyefî, ngâ nindou farîhefe-mbohîndambo asu ngînemîndûrîmbo aboedî hoafî yanggîrî hoafîndeianî-anîmbo, asu sîhei hoafî ra ahei hohoanîmoambe mbonîmbo-arîhîmündî ranahambo dîdîboado-ndearûmboe.

³⁰ Se moaruwai hohoanîmo ra refe-poanî, ngâ Yîfafî Aboedî ai afîndî hohoanîmondomböe. God ai sîheimbo dîbonîmayundûrî asu ra nafuimbohînda Yîfafî Aboedî masagadûrî. Rananîmbo se wudîpoaporîhî fîfîrîhindî bîdîfrânî sî tükûfeyo-ambe God ai sîheimbo aboedambo-ndearûmbui.

³¹ Ngusûfoambe yîboarukofîmbî, ngînîndî hoafûmbî, paipaife hoafûmbî, tîrîfoefe hoafûmbî, asu ngusûfoambe moaruwaimbofe hoafî mungu hohoanîmo moaruwai ra hînîngîndîhindî.

³² Ngâ se wandafî mamîmbo hîpoambo-ndîhindûrîhî asu afufurîfoefîmbî hohoanîmo hohoanîmo-ndahîndûrî. Bodîmondî ai sîheimbo moaruwai hohoanîmondeianî, asu moaruwai hohoanîmo ranahambo amboawiyefî mbîsei God ai Kraisîndî sînggu sîhei hohoanîmo moaruwai ranahambo amboawiyefî mehu nou.

5

Sihiri sihi yangirihü ngefimboane

¹ Se Godindi n̄mor-anei, asu s̄heimbo hohoanimo pamareandüri. Ranimboane asu se ai ahandi hohoanimoayu nahurai ra süngundihindi.

² Se ngusüfo pandhi ndühündi, Kraisi ai s̄hefimbo ramareamun̄i nou. S̄heimbo farihefe-mbohünda yifiyuhü, ahandi fi Godimbo masagado ahambo h̄hifi-h̄hifimbohündambo nindou sesi asu aboedi fisisjarümbi moatükun̄i Godimbo asayo nahurai.

³ N̄morehi sisihimo, anim̄indihöandi b̄rabir̄i, ngusüfo moaruwai hohoanimo, hohoan̄i hohoanimo, moaruwai hohoanimo mun̄gu ra ngir̄i s̄hei m̄busümo n̄mando, n̄mboe se Godindi s̄ürühöemb̄i nindou-anei.

⁴ Se hohoanimo-koate hoafi, amoan̄ingümb̄i hoafi, asu sis̄indi hoafi, hoaf̄indeimboyei. Hoafi ra refembo aboedi-yopoan̄i, nga Godimbo h̄hifimbo aboed-ane.

⁵ Se ra f̄fir̄ihindi! N̄morehi sis̄ihimombü, anam̄indihöandi b̄rab̄reimb̄i, hohoan̄ümbü, ngir̄i Kraisi God ngin̄indi h̄fandar̄inandi ranambeah̄i n̄gei. Nga asu hohoan̄i hohoanimo ra t̄ikai godimbo süngufe randeimb-ane.

⁶ Se h̄bad̄ihümbö, nga nindou s̄heimbo h̄hindi hoafi ran̄i-süngu ndahümundihündüri n̄geimboyei. Nga asu nindou Godindi hoafi ranahambo ḡiḡirana-mboar̄ihindi ana, asu God ai ranaheimbo ngin̄indandür̄imbui.

⁷ Nga se ai-bab̄id̄imbo wud̄indeimboyei.

⁸ Horombo se n̄mbokoan̄i nahurai mamarei, nga asu haponda se Adük̄ar̄indi n̄mor̄imboyahi mbur̄ihümbö asu sihi an̄iboadei. Rananimbo asu se s̄r̄ihünd̄i nindou rawehindi nou rand̄ihindi.

⁹ Aboedi hohoanimo, d̄iboadofe hohoanimo, an̄ihondümböfe hohoanimo ra si ai bot̄imareand-ane.

¹⁰ N̄ne hohoanimo Adük̄ar̄i ai yifirayu ranahanambo kokond̄ihündi.

¹¹ Nindou ai n̄mbokoan̄i hahabodei ar̄ihünd̄i, ra-bab̄id̄imbo se n̄geimboyei, nga asu ran̄i hohoanimo ranana ngir̄i h̄isi aboedi h̄is̄indo, nga wan̄i. Nga se hohoanimo ra weindah̄ind̄ihindi.

¹² Nindou ranai moaruwai hohoanimo d̄ibo rat̄ipurayei ar̄ihünd̄i ranahambo hoafimbo ro amoan̄ingayahi.

¹³ Mun̄gua hohoanimo ra sihi tükefeyo ranahand̄i n̄m̄indihünd̄i ra weindah̄i-reandühane.

¹⁴ Asu hohoanimo ra weindah̄i-nd̄ifewan̄i nindou ai ahandi n̄m̄ind̄i f̄fir̄ind̄ihimboyei. Nga asu ranimboane hoafi nda hoafayo,

'Nindou se apoei ra se bot̄indahindi,

asu yifihünd̄i h̄in̄inḡind̄ihindi.

Rananimbo asu Kraisi ai s̄hei wami sindümbui,' meho.

¹⁵ Se s̄hei ahabodei ra h̄bad̄ihümbö. Se nindou hohoanimo-koate ahabodei nahurai n̄geimboyei, nga f̄fir̄ih̄indeimb̄i ahei rahurai n̄gei.

¹⁶ Haponda moaruwai hohoanimo en̄goro, ranimboane asu aboedi rat̄ipuri naf̄i en̄goro ana, asu se ra süngundihindi.

¹⁷ Ranimboane asu se h̄h̄ind̄i-h̄h̄ind̄i-ndeimboyei, nga ranimboane se wud̄ipoapond̄ih̄i f̄fir̄ind̄ih̄ind̄i hohoanimo Adük̄ar̄i ai ahand̄ihoari yifirayu rasüngu.

¹⁸ Se bia hoe nd̄im̄ndei hehi, mam̄ikar̄i hohoanimo-ndeimboyei, nga ai s̄heimbo moaruwaimbo-ndearümbö. Nga se Yifiafi Aboedi ai s̄heimbo h̄fand̄im̄b̄iramun-amboane mb̄isei.

¹⁹ Se wandafi mami-bab̄id̄i wataporimbo-ndühündüh̄i bukambeah̄ind̄i herü asu Sisasimbo kak̄isaombo herü asu Yifiafi Aboend̄i-mayo herü hoafi ran̄nambo wataporimbond̄ihü ndühünd̄i. Asu ngusüfoambe Adük̄ar̄imbo hohoan̄imondeih̄i adük̄ar-ani mb̄isei hehi herüna hor̄i-hor̄ind̄ihor̄i ndühünd̄i.

²⁰ N̄mb̄i-n̄mb̄isi se mun̄gua moatükun̄i ranahambo Ape Godimbo h̄h̄if̄ind̄ihor̄i ndühünd̄i s̄hefi Adük̄ar̄i Sisasi Kraisi nd̄i war̄i-süngu.

N̄morehi nindowenih̄i ahafe hoaf-ane nda

²¹ Se Kraisiombo ah̄in̄indeih̄i ngoründ̄i hoareh̄indei.

²² N̄morehi, se s̄hei nindowenih̄i-yafe hoareh̄indei, se Adük̄ar̄imbo rawehindi nou.

²³ Nga n̄mboe, nindowenih̄i ai n̄morehi h̄fandar̄andi, asu ahand̄i mb̄iro-ani, Kraisi ai ahand̄i nend̄i h̄fand̄rand̄i asu ahand̄i mb̄iroayu nou. Kraisi nd̄i nend̄i ai ahand̄i fi-anei, asu ai aheimbo aboedambo-reandür̄i-randeimb-ani.

²⁴ Ranane asu nîmorehî se nindowenihî-yafe hoarehîndei, Kraisîndî nendî ahandî hoarehayei nou.

²⁵ Nindowenihî, se sîhamundî nîmorehî ranaheimbo ngusûfo pandundûrî, Krais ai ahandî nendambo ngusûfo pareandûrühîmbo aheimbohündambo yîfîmayu nou.

²⁶ Krais ai aheimbo Godîmbo yangîrî saimbohünda ramefiyu. Ai ahandî hoafînambo hoenambo nahurai ahandî nendîmbo hundürûmarandûra aboedîmayei.

²⁷ Krais ai ahandî nendambo ahandî hîmboahü aboedî hamîndîmbeyeia yahuhayambo yîfîmayu. Ai sûrühoeimbî, hüti-koateyeimbü, moaruwai hohoanîmo-koate, aboedî yangîrî mbîdîboadia yahuhaya dîboadofemböhünda yîfîmayu.

²⁸ Mamî ranî-süngumbo-anîmbo nindowenihî sîhamundî nîmorehîmbo ngusûfo pandundûrî, sîhamundî fimbo ngusûfo pararundî nou. Nga asu nindowenihî ai ahandî nîmorehî ngusûfo pare arandî ana, ai ahandî fimbo ngusûfo pare arandî.

²⁹⁻³⁰ Nindou ai ngîrî ahandî fimbo yiiboarukondeandî, nga wanî. Nga ai ahandî fimbo dîboadoreandühî, sesî moanguirandühani. Krais ai ahandî nendambo yahurai rawareandî nîmboe sapo sîhîrî ahandî fi safî bîdîfîrî nahurai-aneîfî.

³¹ Godîndî hoafî yare hoafîmayo, 'Ranane asu nindowenihî ahandî hond-afîndî hîngîndeapîrî haya, nîmorehî-dîbo nîmandîmboayafe asu yimbu ai-anafe fi mamîndamboayafe,' meho.

³² Dîborîhîndî hoafî ra ndorîhoayoweimb-ane, nga ro rarîhe hohoanîmoayahi, hoafî ra Krais ahandî nendî-babîdî ranahambo hoafîmayo.

³³ Nga asu sîhefîmbo kameihîyo yare hoafîmayo, 'Se sîhamundî nîmorehîmbo ngusûfo pandundûrî, se mamamî sîhamundîhoarî ngusûfo pararundî nou. Nga asu mare nîmorehî ai ahandî nindowenihîmbo ahîndî.

6

Nîmoakîdîbou asu hondafîndî aheimbo hoaf-ane nda

¹ Nîmoakîdîbou, se Adûkarîndî hohoanîmo süngundîhindühî, sîhei meape-yafe hoafî hîmborîndeiî ra süngundîhindî. Hohoanîmo ra dîboadorîhoeimbî hohoanîmo-ane.

²⁻³ Godîndî hoafî yare hoafîyowohü yahoya, 'Se sîhei meapembo ahîndîndei,' meho. Ahînûmbî hoafî ra God ai weangurühî horombonambore ranî bîtapîre masîhendî. 'Se randîhindanî rananîmbo se aboedî yangîrî nîboadeimbo, asu hîfî ndanîhü gedühî nîmboeimboyei,' meho.

⁴ Nga boagîrî, se sîhei nîmorambo ngîndî hîmbondîhehindûra nîmorî ai ngusûfoambe ngîndîndîndeimboyei, nga yowanî. Nga Adûkarîndî hoafî ra dîboadondîhindürühî yamundîhindürî.

Moanî ratûpurîyei-rîhîndeimbî asu hîfandîru-rundeimbî aheimbo hoaf-ane nda

⁵ Moanî ratûpurîyei-rîhîndeimbî, se sîhei hîfandîru-rundeimbîmbo ahîndîndeiî yîhîmbo sîsîrîndahîndühî ahamundî hoafî hîmborîndei. Moanî mamî aboedî hohoanîmo süngundîhindühî, ahamundî hoafî hîmborîndei, se Kraisîndî hoafî rawehîndî nou.

⁶ Ai sîhei ratûpurî ranahambo aboed-ane mbîsîmonda mbîsei hehi ahamundî hîmboahü yangîrî aboedî ratûpurîndeimboyei, nga yowanî. Se Kraisîndî moanî ratûpurîyei-rîhîndeimbî nahurai nîboadeimbo nîndîmoatükunî God ai yîfrayû ra hîhîfî-hîhîfîndeiî süngundîhindî.

⁷ Se hîhîfî-hîhîfîndeiî, moanî ratûpurî ra dîboadondîhi ratûpurîndei. Se nindowombo ratûpurayei nahurai-yoponî, nga Adûkarîmbo ratûpurayei nahurai ratûpurîndei.

⁸ Se ra fîfîrîhindî, Adûkarî ai ahandî takîndî ratûpurîyei-rîhîndeimbî asu moanî ratûpurîyei-rîhîndeimbî aheimbo munquambo dagadûrîmbui.

⁹ Hîfandîru-rundeimbî, se sîhamundî moanî ratûpurîyei-rîhîndeimbîmbo aboedî-aboedîndundûrî, nga se aheimbo ngîndîndî hoafîndîmboemo. Adûkarî ai sînambe amaru ra, sîhamundî asu ahei munquambo hîfandîra-ndûreimb-ani. Asu ai moai nindou ngorûmbo ngorû-poonî ngorû-poonî hohoanîmoyu, nga ahandî hîmboahü mam-anei.

Anîhondûmbo-rîhîndeimbî ai Godîndî ami nahurai-anei

¹⁰ Asu hapoana ro hoafî nda munqufembo samboanahî. Adûkarî ai ngîndîndî-ani asu ahandî ngîndîndînambo ngîndîndî nîboadei.

¹¹ Se Godîndî-mayo yîfiarîmbo napo ra ndahûmündî hehimbo Satan ai sîheimbo sîsîhîmo-ndandûranî ngîndîndî nîmboei.

¹² Nga asu sîhîrî moai nindou-babîdîmbo yangîrî yîfiarîyefühî-yefîpoanî, nga munqu moaruwai nendî sînambe amareî ra-babîdîmboanefî yîfiarayefî. Moaruwai nendî-yafe bogorî, ngîndîndî nendî, asu hîfîndîndî moaruwai hohoanîmo ra hîfandundeimbî munquambo ai-babîdîmbo yîfiarîyefî arîhundî.

¹³ Ran+amboane asu God+ndi-mayo yifiar+ambo napo ra ndahümündi. Rananambo asu moaruwai tükünd+fewan+, se ng+n+ndi n+boadeimbo yifiar+ndei ngeimbo, se har+nd+hehi n+boadeimboyei.

¹⁴ Y+n+, se rand+hi n+boadei, an+hondü hohoan+mo rananambo sihei bot+fohö ret+imbond+hi güdühind+. Asu sürühoemb+ hohoan+mo ran+n+ambo n+m+nehoar+ nahurai güdühind+.

¹⁵ God+ndi hoaf+ aboed+ hoaf+ambo d+boadond+hi hehi n+mandei. God ai nindou-bab+d+ wud+ambo yahumboani hoaf+ ra su nahurai güdühind+.

¹⁶ Muñguambo moatükun+ ra ndahümündi hehi God+ambo an+hondümb+o-fembo hohoan+mo ran-amboa n+mafüm+ nahurai ndahümündi mbund+hümbo, ranan+ambo Satan+ndi yifiar+ hai ra pakand+hehind+.

¹⁷ God ai siheimbo aboedambo-mareandür+, ranambo yifiar+ambo at ra kik+boad+hind+. God+ndi hoaf+ ra Yifiaf+ Aboed+ndi n+mer+ nahurai-ane, se ra ndahümündi.

¹⁸ N+mb+ n+mb+si Yifiaf+ Aboed+ndi ng+n+nd+n+ambo se d+d+baft+ndahindüh+ ran+poan+ambo d+d+baft+fe ranambo God+ambo düdudahindüh+ se fand+hawamun+ mb+sei ndühünd+. Se ng+r+ afur+nd+hind+, nga n+mb+ n+mb+si God+ndi nend+mbohündambo ahambo d+d+baft+ndei.

¹⁹ Se ndand+hi d+d+baft+ndahind+: God ai wambo hoaf+ ndend+ran+ ro y+h+mbokoate n+amboambo ahand+ d+bor+h+nd+ aboed+ hoaf+ weindah+mareand+ ra hoaf+ndamboyah+.

²⁰ Ro God+ndi aboed+ hoaf+ ra hoaf+ya-r+handeimb+anah+ ran+yah+, asu ro ran+ambo-hündambo karabusi-meheand+. Nga se wambohünda God+ambo d+d+baft+ndean-an+ambo, ro y+h+mbokoate aboed+ hoaf+ ra hoaf+nd-amboane God ai yifirayu süngu.

Bid+frana hoaf+

²¹ Tikikus sihef+ wandaf+ asu Adükar+ndi d+boadore ratüpur+yu-randeimb+ ai hoaf+ndündür+mbui ro rat+purayah+ asu nüngur+heamboyah+ an+amboah+ ran+ambo se-amboa d+boadond+hi f+fr+nd+himboyei.

²² Ran+amboyah+ ahambo koar+hehina asüfu, ro n+nüngu-yahumboyeft+ an+boadef+ ran+ambo-hündambo f+fr+nd+himboyei. Asu ai ngusüfoambe kik+mo-boadearümbui.

²³ Ape God asu Adükar+ Sisas Krai+ ai, se muñgu wandaf+ mam+ambo ngusüfo pefe hohoan+mo, an+hondümb+ofe hohoan+mo, ngusüfoambe afur+fe kife hohoan+mo mb+seneand-amboane.

²⁴ Nindou sihef+ Adükar+ Sisas Krai+ambo ngusüfo par+hor+ ar+hünd+, ranaheimbo God ai moan+ h+poambo-mb+reandür+amboane.

Firipai Pas nda Por ai Firipaihündambo sürü papimarandî

¹ Por ro Timoti-dibo Sisas Kraisîndî moanî ratûpurîye-rîhoandeimb-anehi. Se Godîndî nendî Firipaihündî Sisas Kraisîbabîdî anîboadei asu anîhondümbö-rîhindeimbîmbo hîfandî-rundeimbî asu farîhou-rundeimbî babîdîmbo se muŋguambo karîhasîhandür-aneî.

² Sîhefi Ape God asu Adükarî Sisas Krais ai sîheimbo moanî hîpoambo-ndîneandürühi ŋgusüfoambe afurîfimbî hohoanîmo mbîsabînandür-amboane.

Por ai Godîmbo hîhîfîmarürî

³ Ro sîheimbo hohoanîmo-yahandürühi-ana sîheimbohünda wandî Godîmbo hîhîfîrîhünî arîhandî.

⁴ Ro sîheimbo muŋguambohönda muŋguambo si Godîmbo dîdîbafî-yahandowohü hîhîfî-hîhîfîya arîhandî.

⁵ Horombo se Kraisîmbo anîhondümbö-marîhorî ra hei-heimbo haponda asu ro aboedî hoafî bokarî-hefemböhünda wambo farîhehindîrî arîhündî ranîmboanahî ro Godîmbo hîhîfarîhünî.

⁶ God ai ranî-sîmboanî piyu haya sîhei ŋgusüfoambe aboedî ratûpurî ratûpurîyu humbo asu süŋgunambo Sisas Krais asükaindu kuduani ratûpurî ra moendîndeambui, ro ranahambo türüfoarîhe anîhondümbö-rîheandî.

⁷ Ranîmboane ro sîheimbo yahurai hohoanîmoayahî ra aboed-ane. Ro sîheimbo ŋgusüfo pararîheandürî. God ai sîhefîmbo moanî hîpoambo-reamunühi ratûpurî mamî masemunî. Nga ro haponda karabus-ambe anîmboahîyo asu horombo karabusî-fekoate-yaheand-ambe manîmboahîyo aboedî hoafî ranahambo anîhondü nafuimbo asu nindou ŋgîndî anîhondümbö-fembo farîhehe arîhandî ra se wambo farîhehindîrî arîhündî.

⁸ Ro sîheimbo ŋgusüfoambe afîndî hohoanîmo-ayahandürî asu ranî hohoanîmo ra Sisas Kraisîndî-mayo-ane. Ro ranîmbo anîhondümböanahî hoafayahî, nga God ai wandî hoafî ra anîhond-ane mbüsümbui.

⁹ Ro Godîmbo dîdîbafî-yaheandühî sahîya, sîhei ŋgusüfoambe nindou ŋgorümbö ŋgusüfo pefe ra afîndî hamîndî tükümbîfendür-amboane. Asu rananîmbo se aboedî fîfîrîndîhindühî asu sîhei hohoanîmoambe ra sündîhoe-ndürîmboe.

¹⁰ Rananîmbo se hohoanîmo yîbobondîhindühî aboedî hohoanîmo ra fîfîndîhimboyei. Süŋgunambo Krais kusî sîmboanî ra se sürühehi-ndeimbî asu hütikoate-ndeimboyei.

¹¹ Sisas Kraisîndî warî-süŋgu mbumundî hohoanîmo sîhei hohoanîmoambe tükündîfewanî asu nîmorehî nindowenihî ai hoeindîhindühî Godîmbo aboed-ani mbîseimboyei.

Por ai karabusîmefîyu ranîyo asu nindou afîndî ai aboedî hoafî hîmborîmayei

¹² Wandafî mamî, se ra fîfîrîmbîhînda samboanahî, wambo karabusî-marundîrî ra aboedî hoafî hoafîyo hombo mafarîhendî.

¹³ Ranîmboane asu muŋgu prîsman ai Rom adükarî bogorî Sîsarîndî worî hîfandîmbo, asu bîdîfîrî amurî amboanî ai fîfîrîhindî ro Kraisîndî hoafî süŋguarîhandî ranîmbo-hündamboyo wambo karabusî-marundîrî.

¹⁴ Anîhondümbö-rîhindeimbî wandafî afîndî ai ro karabusî-meheandî ranîmbo hohoanîmomayei. Ranîmboane asu Adükarîmbo anîhondümbö-rîhorühî ŋgusüfoambe kîkîmîfoarîhi heli yîhîmbokoate-yeihî asu Godîndî hoafî wataporîmborîhü arîhündî.

¹⁵ Nga bodîmondî nindou ai sîmborî hîfînambofe-yomondühî wambo ŋgusüfoambe moaruwambo-rundîrühî Kraisîndî hoafî bokarîhou arundî. Nga bodîmondî ai dîboadoru hohoanîmo-yomondühî Kraisîndî hoafî bokarîhou arundî.

¹⁶ Nga ro aboedî hoafî anîhondü nafuimbohünda anîmboahî ra nindou ranai yaru fîfîrîndî. Ranîmboane asu ai wambo ŋgusüfo parundîrühî Kraisîndî hoafî bokarîhou arundî.

¹⁷ Nga bodîmondî ai ahamundî-hoarîmbo yangîrî hohoanîmo-yomondühî moai dîboadoru Kraisîndî hoafî bokarîhou rundî. Ai hohoanîmo-yomondühîya, 'Ro randîhundan-anîmbo Porîmbo karabus-ambe tîŋîrîfo tükümbîfendo-wamboane,' mehomo.

¹⁸ Nga ambe, moanane masahî. Aboedî hohoanîmonamboyo asu moaruwai hohoanîmonamboyo, ai muŋguambo Kraisîmbo bokarîhou arundî. Ranîmboanahî ro hîhîfî-hîhîfayahî.

Ranîmboane asu ro hîhîfî-hîhîfînda ŋgamboyahî.

¹⁹ Nga asu ro yarihe fifiriheandi sihafidi didebafife asu Sisas Kraisindi Yifiafindi fehefe raninambo sungunambo karabus hini ngindihe hehea tukundaheamboyah.

²⁰ Ro afindi yifirayah ra Kraisindi ratupuri hini ngi-ndiheanduh amoanngi-ndamboyah sahehea, nga haponda hamindi ro yihimbokoate Kraisindi hohoanimo sungundithe ngamboyah horombo yarihe marihandi nou. Rananimbo ro yangiri animboahyo asu yifayahyo ra Kraisimbo aboed-animbiseimboyei.

²¹ Asu nimboe ro yangiri animboah? Ro yangiri animboah ra Kraisimbo-hundamboane. Nga ro yifindahani, ra wambo aboedi saf-ane.

²² Ro yangiri animboah ana, ranani ratupuri aboedi ratupuri-ndamboyah. Ro yifayahyo asu yangiri animboahyo nane aboedayo ra moai fifiriheandi, nga nahanimbai?

²³ Ranahambo ro yiboboarhandi. Ro Krais sowanambo hafo ai-di bo nimarimbo asahi, ra aboed-ane.

²⁴ Nga asu sheimbo fehefendurimbo hifi ndanihu animboah ranai ngasunde-amboane.

²⁵ Ro wudipoaporithe fifirariheandi nda, ro ndanihu se-babidimbo nimboambo sihei hihifi-hihifi asu anihondumbofe ra ho-hombo afindi tukufembohunda fandithe-andurimboyah.

²⁶ Ranimboane asukai sheimbo sowahi ngahani se wandi sungu Kraisimbo afindi hamindi siaondahinduh ngusufoambe fufuriboadi-himboyei.

Firipaihundi Por-babidimbo rani ratupurimbo tiji-ifo-mbeyei-amboane

²⁷ Nga se aboedi hohoanimo yangiri sungundih nduhundi, Kraisindi aboedi hoafi hoafimayo nou. Nga raninambo ro sheimbo sowahi tukunda-heanduhindoani wanindoani, hoafi nda randithe himborinda samboanahi. Se mam moatukunimbo yangiri hohoanimo yeih nginindihumindi niboadei. Asu aboedi hoafi ra anihondumbofe hohoanimo ranahandi nimindihane, nga se mam hohoanimo yangiri sijgurihinduh anihondumbofe ra fehefembo tiji-ifo-foyei arihundi ra himborinda samboanahi.

²⁸ Nga se sihei hurutumbimbo yihimbokoate ngei. Se randahindani ana, aheimbo nafuinda-hundurimboyei ai awandihelimboyei, nga se aboedambondahi handihelimboyei. Nga God ai ra randeambui.

²⁹ Sapo se Kraisimbo anihondumbo-rihinda God ai Kraisimbohunda sheimbo ndondomareanduri. Se Kraisimbo anihondumbofembo yangiri-yo-poani, nga asu aham-bohindambo asubus semindimbo kapeihyo ndondomareanduri.

³⁰ Nga asu horombo ro se-babidi nimboah-ambe ro Godindi ratupuri tiji-ifo-mayah ra se hoeimarhindi. Nga haponda ro ahandi ratupuri tiji-ifo-ayah ra se himboraye. Nga haponda se ro nahurai tiji-ifo-aye.

2

Sihi- sihefihoi- moanane- mbisefuh-animbo wandafi mamimbo hohoanimo-ndahundurimboane

¹ Krais se-babidi nungumbo sheimbo nginindi sagaduri arandi raninambo se nginindi aniboadei. Ai sheimbo ngusufo pareandura se ngusufoambe afurhi amarei. Se Yifiafi Aboedi-babidi wudiyehi asu se nindou ngorumbo aboedi hohoanimo yeih hipoambo-arhindi.

² Ranimboane asu wambo afindi hihifi-hihifimbohundambo, mam hohoanimo sungundihinduh, sheihoari simbori ngusufo pefirindeih, mam hohoanimo sungundihindi.

³ Se sheihoari yangiri hohoanimondeih ni-ondi-ndeimboyei. Nga se sihei fi hifinambo-ndihinduh bodimondamboya, ai ndeari hamind-anei mbisei.

⁴ Se sihei ranani moatukunimbo yangiri dibo-adofemboane mbiseimboyei, nga bodimondi-yafe ranani moatukuni kapeihu dibo-adofemboane mbisei hohoanimondei.

Krais ai ahandihoi- fi hifinambo-mareanda God ai adukarimbomarir

⁵ Sisas Krais ai hohoanimomayu nahurai se mandhi sungundihindi.

⁶ Koadurimbo-koadurimbo Krais ai God-ani, nga ai moai God nahurai ni ngombo ra kikihamindu, nga moani hini ngimareandi.

⁷ Nga God nahurai ni ngombo ra ai ahandihoi hini ngimareandi, asu moani ratupuri-yu-randeimbi nahurai hohoanimo masemundu. Nindoumbofi tukufi nungumbo, asu nindou-yafe fi wusindamundu manungu.

⁸ Nindou ranahambo nindou nahuraiyu hoeimarìhorì, nga ahandì fi hìfìnamborne hayambo Godìndì hoafì sùngura humbo yìfìmayu. Yìní, nìmì keimbì karìhe-ndeimbìfìhì yìfìmayu.

⁹ Ranìmboane asu God ai ahambo serùmündü hafu nìmoamo hìnjìrìrùhì, asu munquambo ngasùndeandeimbì bogorì kamafoarirì.

¹⁰ Ranìmboane asu nìmoamonìndì, hìfìnìndì, hìfì hoarehìndì nendì munquambo ai yirìmbo pusìndìhì Kraisìndì hoarehì nìmandeimbøyei.

¹¹ Asu munquambo ai Sisas Krai Adükari Bogor-ani mbìseimbøyei. Ranìmbo-hündamboane ndürì adükarümb-ani mbìseimbøyei.

Sìhìrì ngorü nindou-yafe mbusümo si nahurai-ndefomboane

¹² Ranìmboane asu ngusüfo parìheandüreimbì mamì, ro se-babìdìmbo nìmboahambe se nìmbì-nìmbìsi wandì hoafì hìmborì-yei marìhündì. Nga haponda se-babìdì nìmarìkoate-yahambe se wandì hoafì ra sùngundìhì ngei. God ai sìheimbo aboedambo-mareandürì, nga ratùpurì ra moendìfemböhünda se aboedì hamìndì nìmarìmbohündambo bübürìnjìndahi ngei.

¹³ Sapo nìnì-moatükunìmboyou God ai yìfirayu ra se yìfirìyo hefe ratùpurìmbohünda farìhendürì arandì.

¹⁴ Munquambo moatükunì se ratùpurìndei hì ngìrì yìboaruko hoafìndei hìmbo sìmborì-sìmborìndei.

¹⁵ Ranìmbo-hündambo se moaruwai hohoanìmokoate-yeimbìndei hì asu Godìndì aboedì sürühehindeimbì nìmorì nìmboeimboyei. Hìfìnìndì nìmorehì nindowenìhì ai dìboadofekoate-yeimbì moaruwai hohoanìmoyeì-rìhündei mboane. Nga se aheimbo yanggìrì nìngombo hoafì hoafìndei anì, se ahei mbüsumo nìboadeimbo sindeimbøyei mupui nìmbokoanì siayo nahurai.

¹⁶ Se rahurai randùhindì, aheimbo yanggìrì nìngombo hoafì hoafìndei anì, Krai ai asükai kuduanì, ranìmboanì ro sìhembohündambo hìhìfì-hìhìfìndahühì hoafìndamboyahì, 'Ro moanì hoanggìrìhe tìnjìrìfo-yahühìyahìpoanì.'

¹⁷ Se Godìmbo anìhondümbò-rìhorühì ratùpurìyei arìhündì ranìmbo God ai hìhìfì-hìhìfìfayu se ahambo sesì sìhefembo nahurai-ane. Wambo hìfokorahindìrì ana, ra ro se-babìdì Godìmbo sesì sìhefembo nahuraindìmboe asu se-babìdìmbo hìhìfì-hìhìfìndamboyahì.

¹⁸ Ranìnambo asu se-amboanì ranahambo ro-dìbo hìhìfì-hìhìfìndei.

Timotindì hoaf-ane

¹⁹ Adükari Sisas ai yìfirayu ana, ngìrì amìtata Timoti sìheimbo sowanambo koandìhehina düdu sahehea hohoanìmoayahì. Rananìmbo asu ai asükai düdü sìheimbohündambo wambo hoafìnduanì, ro ngusüfoambe hìhìfì-hìhìfìndamboyahì.

²⁰ Nindou ngorü moai rahurai nùngu, nga Timoti yanggìr-ani ro mamì hohoanìmo sùnguarìhoandì. Sìheimbo farìhefendürìmbo ai afìndì hohoanìmoayu.

²¹ Bodìmondì ai aheihoarìmbo yanggìrì hohoanìmoyeì arìhündì, nga Sisas Kraisìndì ratùpurìmbo moai hohoanìmoyeì.

²² Nga se yarìhì fìfìrìhindì, Timoti ai nindou aboed-ani. Aboedì hoafì hoafìmbo wambo mafarìhendìrì, nìmorì ai rananì moatükunì ratùpurìmbo afìndambo afarìheirü nou.

²³ Ranìmboane asu nìnì-moatükunì tüküfemboayo ra nùngundìhe fìfìndìhe mbundìhambo-anìmbo, nìmai koandìhehinanì sìheimbo sowanambo mbüsünüwa asahi.

²⁴ Ro türüfoarìhe anìhondümbò-rìheandì Adükari ai yìfirayu ana, ngìrì amìtata ro-amboanì sìheimbo sowana dìdìhì.

Epafroditusìndì hoaf-ane

²⁵ Epafroditusìmbo sìheimbo sowanambo koehefiwa sìnìmbo hohoanìmoayahì. Ai sìhefì wandaf-ani, nga ai ami nahurai wandì mamì ratùpurìyu-randeimb-ani. Wambo farìhefe-ndìrìmbo sei hehì, koamarìhehora wambo sùnìmbo mafarìhendìrì.

²⁶ Sìheimbo hoeifembo afìndì hohoanìmoayu. Se ahambo anggünìmbomayu hoafì hìmborìmayeì ranahambo fìfìre hayambo asu sìheimbo afìndì hohoanìmo-mayundürì.

²⁷ Anìhond-ane, horombo anggünìmboyuhù ndearambo akìmì hamìndì yìfìmbo yanggìrìmayu. Nga asu God ai ahambo hìpoamborìrùhì dìboadamarira asu aboedìmefiyu. God ai moai ahambo yanggìrì hìpoamborìrì, nga wantì. Nga ai wambo amboanì hìpoambo-mareandìrì, nìmboe ro afìndì hohoanìmomayahì, nga asu ai yìfìmbei-mbonana, ro afìndì hamìndì hohoanìmoya.

²⁸ Rani+amboanahi ahambo koehefimbo afindi hamindi hohoanimoayahi ranan+imbo se asikai hoeindihoruh hihifi-hihifindeimboyei. Ranan+imbo asu ro sheimbo afindi hohoan+mokoate-ndamboane.

²⁹ Rani+imboane asu se hihifi-hihifinambo Epafroditus ndahorim+nde Adukar+imbo an+hondumbo-r+horeimbi ai an+hondumbo-r+hindeimbi asahorim+ndei nou. Se yahurai nindumbo ndureimb-anomu mbisei.

³⁰ Ai Kraisindi ratupuri ratupuriyuhü ndeara akim hamindi yifiyuane, nga ai moai ahandi fimbo ndor+hefe ni+ngombo hohoan+moyu. Nga wani. Se wambo fehefendri+imbo masei, nga ngir+indei. Nga shei-mayo fehefe ra wambo saimbohünda ahandi angün+ ra karefar+hoei hayambo ahandi ratupuri ratupuri+mayu.

3

Nindou didiyei Kraisimbo an+hondumbo-ar+hori ana, ai mbumundi ham+nd-anei

¹ Wandafi mam, hoafi nda moendifembohünda rand+he hoafinda samboanahi: Se Adukar+babidi an+imboei asu ranahambo se hihifi-hihifindei. Rani+moatükun+imbo asikai sheimbo sürü papimbo ro moai yiboarukoyahi, nga ro sheimbo fand+he-handü+imboayah.

² Nindou afoendi yafori nahurai ratupuri moaruwai ratupuriyomo-rundeimbi ahamumbo se h+bad+hümbö. Rani nindou ai hüt+hüterundürüh hoafiyomondühiya, 'Sihiri munguambo Suda rarihi ar+hündi süngu shefi fi-hoeari kand+hu tünd+hehumboane,' mehomondüri.

³⁻⁴ Nga Kraisimbo an+hondumbo-r+huri ar+hündi sihiri God+ndi mamisiri hond-anefti. Ni+mböe sihiri ahandi Yifiafinambo ahambo hihifi-hihifimbo kakisaor+hurüh+ asu Sisas Kraisimbo nduri adukareimbani sefti ar+hündi.

Nindou düdi ahandi fimbo moatükun+imbo yangiri türüfoare an+hondumbo-areandi ranahambo ro ngasündi-hin+imboanahi.

⁵ Wambo me ai wakimara-m+nd+ndiri ra 8 siyo hayamboyoane, wandi fi-hoeari karu tir+mar+hoemondiri. Nga asu ro Israer+hündi Bensamin+ndi srambeah+nd-anahi. Ro Hibruhünd-anahi asu wandi meape amboa Hibruhünd-anafe. Nga ro ndor+he Farisi-yafe ah+nümbi hohoanimo ra süngur+he mar+hi hahi.

⁶ Ro ah+nümbi hohoanimo süngufembo hüt+hütiya habod+hüh+yahi asu Kraisindi nendi aheimbo moaruwaimbo-mar+heandüri. Nindou ai Suda-yafe ah+nümbi hohoanimo ranahambo hohoan+moyei asu wandi hohoanimo ranahambo yibobomar+hindi ranahambo ro hütikoate-yahi.

⁷ Horombo rani+moatükun+imbo ra wambo ndor+hoayo-weimbi hondü ham+ndi-mayo, nga asu haponda Kraisindi süngumbo rani+moatükun+imbo ra moanane asahi.

⁸ Roana Suda-yafe moatükun+imbo ranahambo moanane yahombo yangiri+yahi+poani, nga wani. Nga munguambo moatükun+imbo ranahambo moanane asahi Sisas Krais wandi Adukar+imbo fifirari-hin+imbohünda. Rani+moatükun-ane ai afindi ham+ndi hondayo, nga asu munguambo aboed+imbo moatükun+imbo hifi ndan+hünd-ambo ranana ai yafisühum+ nahurai-ane. Roana Kraisimbo yangiri-anahi süngumbo hohoanimoayah, nga asu bidifiri amuri moatükun+imbo ranana h+n+ngi-mar+heandi, nga asu ranan+imbo ro Kraisimbo yangiri kik+hisafindi-hüm+nd+imboyah.

⁹ Ro ah+nümbi hohoanimo sünguar+heandi ana, wambo mbumund-ani mb+seiani, ra moanane, asahi. Nga ro Kraisimbo an+hondumbo-ar+heandi ana, God ai wambo mbumund-ani mb+suani, ra aboed-ane.

¹⁰ Ro Kraisimbo ndond+hini fifir+nd+hini samboanahi. Ai yif+hündi bot+mefiyu, rani ngin+ndi ra fifir+nd+he samboanahi. Kraisi ai tin+rifo masemündua asu ro-amboan+ waboad+hin+imbo tin+rifo ndaham+ndi samboanahi. Ai hohoan+moyu mbura, yifi+mayu nou, ro-amboa rani süngunda+he samboanahi.

¹¹ Ro rani-süngund+he heheambo-an+imbo ro-amboan+imbo yif+hündi bot+ndaheamboyah saheheamboanahi hohoanimoayah.

Por ai tükufembo-yowami tükufembohünda pip+mayu hu

¹² Ro Kraisindi hohoanimo moai munguambo süngur+heandi asu nafir+ham+nd+hi, nga wani. Rani+imbo-hünda awi ro tin+rifoayah mungumboyowami tüküfhi takin+imbohünda. Nga rani+imbo-hündamboyu Kraisi ai wambo wand-ani, mehu.

¹³ Nga wandafi mam, ro hohoanimoayah, moai awi munguambo tüküyaheandi, nga ro mam moatükun+imbo yangiri-ane süngur+he ar+handi. Wandi horombodidi hohoanimo ra moanane asahi, asu süngunambo Kraisi nahurai ndor+hoeimbi ni+ngombo rani hohoanimo tin+rifoayah.

¹⁴ Ro munḡumboyowami tüküfembo hüti-hütiayahä napo semindimbohündambo nahurai. God ai Kraisiñdi warisunguyu wambo hoafimeindiñi sünambe God-dibo niḡgomböhünda ra napo nahurai-ane.

¹⁵ Sihiri didiyefi hohoanimo ḡḡniñdi kükühi-foarihundeimbayefi ana, sihiri amboa hohoanimo yahurai randihu hohoanimo-ndefomboane. Nga bidifiri se hohoanimo ra mamisungufekoate-ayei ana, God ai sheimbo rani hohoanimo ranahambo koriboadeandürümbui.

¹⁶ Nga sihiri aboedi hohoanimo sahumñdefimboanefi rani hohoanimo ra kikihisafinidihumñdefimboane.

¹⁷ Wandafi mamis, se munḡuambo wandi hohoanimo ndani-sungundihindi. Sheimbo aboedi hohoanimo nafuimari-hundüri. Nindou ai rani hohoanimo rasungurihi arihündi ranahambo diboadondihieindiñdihüri mbundihü-mboanimo, se-amboa rasungundihie ndühündi.

¹⁸ Horombo sheimbo afinimbo hoafimehandüri, ḡḡ haponda arani himboahomborihamñdihühie hoafayahä. Nindou afinidi ai moaruwai hohoanimo sungurihi arihündi asu rani nambo Kraisiñmi keimbikarihe-ndeimbifihie yifimayu ranahambo diboadi hihirima-riñdihindi.

¹⁹ Sungunambo nindou ranai ana awarindi-hehimboyei. Nini-moatükuni ai yifirayei rani-moatükunimbo yangiri hohoanimo yei arihündi ra ahei god nahurai-ane. Ahei amoanḡgümbi hohoanimo ranahambo borieyi rihündühie asu hifinidimbatükuni ranahambo yangiri hohoanimo yei arihündi.

²⁰ Nga shefi ḡḡoafi hondü ana sünambe-ane. Adükari Sisi Kraisiñhefimbo aboedam-boreamuni-randeimbikari sünambeañdihie kosimboayu ra hifandarihündi.

²¹ Ahandi ḡḡniñdinaambo ai munḡu-moatükuni ra ahandi hoarehñdimo-boe. Asu mamis rani ḡḡniñdinaambo ai shefi fi moaruwai fiyoweimbikari hihiri-boadeanda asu ahandi rani-poanimo fiayu nahurai tükündahu-mboyei.

4

Hihifi-hihifindeihie wudindeihie aboedi hohoanimo sungundihindi

¹ Ranimboane asu se Adükari-dibo añboadei ra se ḡḡniñdihümündi ni-boadei. Ngusüfo pariheandüreimbi, ro sheimbo afinidi hohoanimoayahä. Sheimbo ro hihifi-hihifiyahühie asu ḡḡsüfoambe yibidafoa-riheandi.

² Yuodia-ane asu Sindiki-ane, sihafembo hüti-hoafayahä, se Adükari-dibo añimbafie, ḡḡ se wudi-wudindafineandi.

³ Nga se ro-dibo ratüpuriyafirandeimb-anafi sihambo hoafayahanini, "Nimorehie yimbu ra fandihawapiri," masahi. Kremen asu wandi mamis ratüpurieyi-rihundeimbibabidi nimorehie yimbu ai tiḡri-fo-mayafe aboedi hoafimbohünda. Horombo God ai ahei ndüri munḡu koadürümbo yangiri niḡgombo bukambe süri papimarandi.

⁴ Se Adükari-dibo amarei, ḡḡ rananimbo munḡuambo si hihifi-hihifindei. Asukai hoafayahä, se hihifi-hihifindei.

⁵ Nindou bodimondi shei himboari hoafendi hohoanimo hoeimbirihind-amboane. Nga ḡḡri amitata Adükari ai kudu.

⁶ Se ḡḡri nini-moatükunimbo afinidi hohoanimondei. Nga nini-moatükuni sheimbo fehiefembohündambo se Godimbo hihifiñdihorihü didibafinidihindi.

⁷ Ranimbo asu se Kraisiñmi mandeimbo Godinidi afurife hohoanimo rani shei hohoanimoambe asu ḡḡsüfoambe ra ḡḡniñdina-mñdimo-boe. Afurife hohoanimo ra nindou ai ḡḡri aboedi finidihindi.

⁸ Nga wandi bidifirani hoaf-ane nda: Aboedi hohoanimo asu hohoanimo ranahambo nindou aboed-ane sei arihündi ranahambo se hohoanimondei ndühündi. Hohoanimo ra añhond-ane, ndondofeimb-ane, diboadorihoeimb-ane, sürihoeimb-ane, aboedi saf-ane asu hohoanimo ranahambo aboed-ane asei, rani hohoanimo ranahambo nimbini-nimbisi se hohoanimondei.

⁹ Ro wataporimbo-marihandi asu yamundi-marihandüri ra se fifirihimboane asu nini-moatükuniyo ro ramarieandi ranahambo himborimayeio asu hoeimarihindioyo munḡuambo ra se sungundihie ndühündi. Se randihindani, God afurife hohoanimo saimuni-randeimbikari se-babidi niamdümbui.

Aheimayo fehiefe ranahambo Por ai hihifimarandüri

¹⁰ Haponda se asukaiyei wambo hohoanimo yeihie mafarihendihiri. Ranimboanahi Adükari-dibo hihifi-hihifayahä. Horombo se wambo farihefe-ndirimo sei marihündi, ḡḡ nungundihie mafandihendihiri.

¹¹ Ro moai ranan+n moatükun+mb mbon+mb-ro+rham+ndi hehea hoafiyahi, nga wani. Nga ro fifir+he-amboanah+ n+n+moatükun+ wambo tükefeyo ranahambo ro moai af+ndi hohoan+moyahi.

¹² Ngorü-s+mb ro napo mbon+mb-ro+rham+ndi, asu ngorü-s+mb ro napo af+ndeimb+ya rani+moatükun+ ranahambo ng+r+ af+ndi hohoan+mondahi. N+n+moatükun+ tüküfeyo ranahambo ro moai af+ndi hohoan+moyahi, nga aboed+ n+mar+ ar+hand+ ra ro fifir+heand+. Ro sahasi heheambo nahurai-mbayah+yo wembopo nahurai-mbayah+yo, af+ndimbayo ak+doumbayo rani+moatükun+mb wangei-ane asahi.

¹³ Kraisi ai wambo ng+n+ndi masend+ra, asu ran+na ro munngu moatükun+ ra rand+heamboyah+.

¹⁴ Nga wambo moaruwai tükümegefeyoa, se mafar+hehind+r+ ra aboed-ane.

¹⁵ Firipaihünd+ se-ambo yar+hi aboed+ fifir+hindi, horombo ro peya hehea, God+ndi aboed+ hoafi ra bokari-hefemböhünda, Masedonia h+fi h+n+ng+mar+heand+. Ras+mb Kraisi+ndi nend+ ngorü ng+af+hünd+ wambo moai far+hehind+r+, nga se yang+r+ far+hehind+r+ hehi wambo kak+ masehind+r+.

¹⁶ Ro Tesaronaikahü n+mar+hambe b+d+i+r+ moatükun+ mbon+mb-mar+ham+nd+ha, ras+mb+an+ se yahunümb+mb far+hehind+r+ mar+hünd+.

¹⁷ Ro moai sihei-mayo napo sem+nd+mb yang+r+ hohoan+moyahi, nga wani. Nga se wambo mafar+hehind+r+ ranahambo God ai s+heimbo aboed+mb+reandür-amboane asahi.

¹⁸ Sihei-mayo mungua-moatükun+ masaham+nd+ihi. Ra ak+douyopoan+, nga adükar-ane. Epafroditus sihei-mayo moatükun+ semündü sün+ wambo masend+ra, ranane asu ro af+ndi enggoro. Sihei-mayo moatükun+ wambo masehind+r+ ra God+mb aboed+ fis+jarü moatükun+ saimbo nahurai-ane. Ran+ hohoan+mo ranahambo God ai aboed-ane yahuhaya h+h+fi-h+h+fiyau.

¹⁹ Se n+n+moatükun+ mbon+mb-ro+r+hü+mündi ra wand+ God ai ahand+ napo af+ndeimb+ saf-ane ra Kraisi+ndi süngu s+heimbo dagadür+mbui.

²⁰ Sihefi Ape God+mb koadür+mb-koadür+mb aboed-ani mb+sefomboane. An+hond-ane.

H+h+fi hoafi

²¹ God+ndi nend+ Kraisi Sisas-bab+d+ an+boadei aheimbo h+h+far+hünd+r+. Bod+mond+ wandaf+ mam+ ro-bab+d+ amarei, s+heimbo amboan+ h+h+far+hünd+r+.

²² God+ndi nend+ ndan+hü amarei s+heimbo h+h+far+hünd+r+. Rom+yafe bogor+ adükar+ Sisar+ndi worambe ratüpur+yei-r+hündeimb+ ai-amboan+ s+heimbo h+h+far+hünd+r+.

²³ Adükar+ Sisas Kraisi ai s+heimbo moan+ h+poambo-mb+reandür-amboane.

Korosi

Pas nda Por ai Korosihündambo sürü papimarandi

¹ Ro Por Sisas Kraisiñdi hoafi sahamiñdi ha-rihandeimb-anañi. God ai ahandi hohoaniñmonambo wambo Kraisiñdi hoafi semiñdi hombohünda kafaare hiñiñgi-mareandiñi.

² Wandí wandafi, Timoti díboaneñi pas nda sürü papiriño Godiñdi nendi Sisasiñbo anihondümbor-iñhorembi Korosi ñgoafiñü amarei siheimbo koarariñhehoandi. Siñhefi Ape God ai siheimbo moani hiñoamboñdeariñi ñgusüfoambe afurife kifimbi hohoaniño mbiñsagadür-amboane.

God ai Korosi nendambo anihondümbofe hohoaniño botimareandüri

³ Yiñhoehi didibafiñe hoafi ranambe siheimbohünda muñguambo si Godiñbo siñhefi Adükarí Sisas Kraisiñdi afiñdi ranahambo hiñifiñiñhorihü hoafiñyahoando riñhoandüñ-aneñi.

⁴ Se Sisasiñbo anihondümbor-iñhorühí asu Godiñdi nendi amuriñ animboei aheimbo ñgusüfo pariñi marihündi hoafi ra ro himborimayehi ranimboyeñi ro Godiñbo hiñifiñmarihori.

⁵ Niñboe sapo se anihondü hoafi asu aboedi hoafi ranai tüküfeyoani aboedi moatükuní God ai sünambe masihendiñ ranahambo himboriyeiñ hehi semiñdiñbohünda anihondümborihí niñmoamo himboyeiñ arihündi. Asu ranana siñhei hiñoambofe asu ñgusüfo pefe hohoaniño ranahandiñ niñmindiñhane.

⁶ Muñguambo hiñfiñü ai bokamariñoemo raniño niñmorehiñ nindoweniñiñ afiñdiñ anihondümbor-iñhindüñi süñgumarihindiñ asu raniño ahei hohoaniño ra aboedi tüküfeyo siheimbo rawareandiñ nou. Aboedi hoafi ra weañgurühí siheimbo sowahiñ tüküfeyoñ hiñboriyeiñiñ asu ranimbo Godiñdi moani hiñoambofe hohoaniño ra anihondümbor fiñfiñmarihindiñ.

⁷ Epafras ai Godiñdi-mayo moani hiñoambofe hohoaniño hoafi ra yamundi-mareandürí ra se fiñfiñhimboaneñi. Nindou ranai ro-díbo Sisasiñdiñ ratüpuriyefiñ-riñhundeimb-aniñ asu ai yiñhoehimbo farihemuniñ arandiñ ahambo ñgusüfo pamarihoriñ.

⁸ Yiñfiñfiñ Aboediñ ranai siheimbo nindou ñgorümbo ñgusüfo pefe hohoaniño masagadürí ra Epafras ai yiñhoehimbo wataporimbo-marandiñ.

God ai Korosiñbo ñginiñbiñramündürí yahuhaya Por ai didibafiñefindiñ

⁹ Ranimbo-hündamboyeñi ro siheimbo himboriyeiñ hohoa muñguambo si ra siheimbohünda Godiñbo didibafiñe arihöandiñ. Raniñyehi ro Godimboya ai Yiñfiñfiñ Aboediñdiñ-mayo aboediñ fiñfiñfiñe dagadüraniñ asu se niñniñ-moatükuní ai yiñfirayü ra fiñfiñiñ-mbirihinda se hohoa didibafiñ-yahoando arihöandiñ.

¹⁰ Ranimbo-hündambo-animbo asu se Adükaríñdiñ nendiñ nahuraiñ hahabodeihüñ asu niñniñ hohoaniño se rawarihindiñ ra hiñifiñ-hiñifiñindümbuiñ. Rananimbo asu se niñmboeimbo ahandiñ-mayo aboediñ ratüpuríñ raniñ yanñgiriñ süñgundiñhiñ ndühündiñ asu siñheiñ Godiñbo fiñfiñfiñe ra ñgombo adükaríñdiñmboe.

¹¹ Ro rariño didibafiñ-yahoandühíñ sehíya: God ai siheimbo ahandiñ hepünüñfeimbiñ ñginiñdiñnambo ñgusüfoambe ñginiñnamindürí-mboane. Ranimboaneñ asu ñginiñdiñ niñmboeimbo muñguambo tiññiriñfo ranahambo moananeñ mbiñseiñhiñ hiñifiñ-hiñifiññdeihíñ Godiñbo hiñifiñdiñhoríñ asehiñ.

¹² Ai siheimbo ramareandürá se aboediñ hohoaniño süñgurihíñ arihündiñ raniñmboaneñ asu aboediñ moatükuníñ semiñdiñmbo díboniyüñ masihendüríñ raniñnambo süñgunamboñ ndahümüñdimboyeiñ. Rananimbo Godiñdiñ nendiñ muñguambo siñ God hiñfiñandiñrandiñ raniñfiñhiñ animboeiñ raniñ-babiñdiñ raniñ-moatükuníñ ra se ndahümüñdimboyeiñ. Ranahambo se Godiñbo hiñifiñdiñhoríñ.

¹³ God aiyü siñhefiñmbo niñmibiñ niñmaríñwanípoediñ hüramündümuniñ tüküfiñ aboedambo ahandiñ niñmoriñ mamíñ ranahandiñ ñginiñdiñ hiñfiñandiñrand-ambeñ hiñiññgiñ-mareamuniñ.

¹⁴ Ahandiñ süñguyefiñ siñfiñriñ aboedamboñ tüküyahundühíñ siñhefiñ moaruwaiñ hohoaniño ranahambo amboawiñyeyiñ mehumuniñ.

Sisas asu ahandiñ ratüpuríñ hohoaniño

¹⁵ Godiñdiñ niñmoriñ Kraisiñ-anañ sapo God hoefiñekoate-ayefiñ yahuraiñ siñsamíñ hamíñdiñ-aniñ. Aiana weañgurühíñ hondüñ tüküfiñ hayañ asu muñguambo moatükuníñ God aiñ nafiñmarandiñ ra aiñ ñgasündíñfeñ niñmindiñhaniñ.

¹⁶ Ahandi sünguyo God ai munju moatükuni nimoamo sünambe asu hifini ra nafimarandi. Ai hoeifeimbi asu hoeifekoateimbi moatükuni nginindi munjuambo nafimarandi. Raniyu munju moatükuni ra ahandi süngu ahambohünda nafimarandi.

¹⁷ Raniyu Sisas Kraisi ai boatei munju moatükuni tüküfekoate-yoambe manüngu asu rani-moatükuni ranai ahandi nginindinambo aboedi tüküfe engoro.

¹⁸ Raniamboane asu ai ahandi nendi-yafe fi ranahambo mbroyuhü asu fi ranahambo yangiri ningombo nimindihayu. Ai boatei weangurühi tüküfeyi asu munju moatükuni ranahambo bogori ningombohünda ai boatei yifihündi botimefiyu.

¹⁹ God ai ahandi munjuambo yangiri ningombo hohoanimo asu nginindi ra ahandi Nimorindi fiambe mbimarowamboane mehu.

²⁰ Munju moatükuni hifi ndanihünda asu sünambeahindi ra Godimbo hürütimb-anei, nga ahandi nimorindi sünguyo ai munju moatükuni ra ai randeambui asu God-babidi wudindeimboyei. Ranimboyo Sisasi ndi hori ranai nini keimbi karhendeimbi fih kamefoanda asu God ai shefi hürütimbü hohoanimo ra hifinambo-mareandi.

²¹ Horombo ana God ai anguni manüngu asu se anguni manimboei. Raniyei asu se ahambo hohoanimoambe hürütümarihori. Sapo se moaruwai hohoanimo ra süngurihindühi wambo.

²² Nga asu Sisasi ai nini keimbi karhe-ndeimbifih yifyuhü rani-süngunamboyo God ai-dibo ningombo mamambe-mareandüri. Ssheimboya, ai wambo sowana sühsihumbo asu ai aboedi sürühehindeimbi nimboeimbo moaruwai hohoanimo ra nimarikoate-mbeyondüri yahuhayamboyo ramareandi.

²³ Se anihondümbofe hohoanimo rani-nambo kikihi-safi-rihümündih moani nginindi animboei ana, rani-moatükuni sheimbo tükündifemboe. Nga moaruwai ratüpurü hohoanimo ranai sheimbo hühundeiran asu se aboedi hoafi himboriyei hehi anihondümbo-marihindi ra hini nginidhimboyei. Ro Por aboedi hoafi ranahandi ratüpurüya-rihandeimb-anahi asu hifi ndanihü nindou munjuambo ranaheimbo rani hoafi ra hoafiya marihandi.

Por ai Korosimbo mafarhendüri

²⁴ Haponda ro sheimbo farihendürühi nini tihirifo ra wandi finambofe semindimbo hihifi-hihifehandi. Roana Kraisi ndi nendi ahandi fi nouayo rani-mbo fehefembo samboanahi. Kraisi ndi asübusi ahandi nendi ranaheimbo farihefembo ra awi mbengori. Asübusi ra ro semindimboayahü nda Sisasi ndi asübusi rani-dibo simongorindihia samboanahi.

²⁵ God ai ahandihoari kamafoareandir-amboyahi ro Kraisi ndi nendi-yafe ratüpurüyo-rambo sheimbo farihefe-ndürimbohünda tükümeheandi. Rani-mbo-hündambo-animbo asu ro Godindi hoafi engoro ra munju wataporimbo-ndihamboyahi.

²⁶ Munjuambo si maho ra horombo ana hoafi ra munjuambo nindou ranahei himboahü dibo menjoroyo. Nga hapondani ana Godindi nendi ranahei himboahü weindahi hamindi tüküfemboane.

²⁷ God ai hoafi dibo engoro ra Suda-yafe ndifo ranaheimbo nafuimbo yahumboani. Hoafi dibo hamindi menjoro, nga God ai weindahimareandi ra ndahurai-ane: Sisasi ai se-babidi manüngu-wamboane asu se ahambo hifandarihori. Nimboe ai sheimbo semindindüri hafo ai-babidi aboedi napo ahandi-mayo sünambe engoro ra semindimbohünda.

²⁸ Roana Sisasi ndi aboedi hoafi ra munjuambo nindou mamani ranaheimbo hoafiyefirihundeimb-ane fi. Rananefi ro nindou munjuambo ranaheimbo wudipoaporühu yamundirihurühi ahini hoafiyefi arihundi. Asu ro aboedi hamindi fifirifenambo yamundihundüri arihundi sapo ai nginindi hamindi süngurihindeimbi tükündahindani asu ro Godimbo sowana semindindüri hombohünda.

²⁹ Rani-mbo-hündamboane asu ro Adükari ndi nginindinambo tihamboyahühi ratüpurayahü. Kraisi aiyu rani nginindi ra wandi fiambe hini ngimareandiri.

2

Ai nginindi anihondümbo-ndihindühi tikai hoafi yihiri-mbiri-hind-amboane

¹ Ro sheimbo yarihi fifirimbiri-hinda samboanahi afindi hamindi tihirifoayahü se-anei adükari ngoafi Raodisiahünd-anei asu Godindi nendi wandi ngusumboari hoeifekoate-mayei-anei fehefembohünda.

² Ahei hohoanimo ra nginindi tükündifehumbo ngüsüfo pefirindeih aboedi hohoanimo sahümündihumbo asu rani hohoanimo ranai ahei anihondümbofe hohoanimo ranahambo nginimb-ramindindüra samboanahi. Asu Godindi dibo hoafi horombo

mengoro ranamboani ai fifiri+mbiri+hinda samboanahi. Nga Krais-ani ai ahandi+hoari hoafi ranahambo nini+ndihayu.

³ Godi+ndi munguambo fifirife asu hohoanimo ra Krais ahandi hohoanimoambe tukufemboane nginindi napo arambe tikefeyo nou.

⁴ Nindou ngoru ai siheimbo sisi+ndi hoafinambo tkai hoafinda-hunduri+mboyei sahe-heamboanahi hoafi nda siheimbo hoafayahi.

⁵ Ro se-babidi+mbi nimoambo-yahipoani, nga wandi hohoanimo ana se-babidi+mbi+ane engoro. Rananahi ro se Kraisimbo anihondumbo-r+horuhi aboedi nginindi nimoembo ratupurayei ranahambo fifirife hehea hihifi-hihifayahi.

Sihiri Krais-babidi ni boadefuh-animbo yangiri ni ningo hondu ra ndahum+indefi-mboane

⁶ Nga asu se Sisas Kraisimbo yihoefti Adukar-ani seihi masahorim+indei ranimboane asu se ai-babidi+mbi nimoemboi ngei.

⁷ Rananimbo se ahandi nginindinambo nimoemboi sapo nini+ ahari hifambe hanihu nginindi aningo-ane asu wori kambohoani nginindi+wami nginindi afondaro nahurai nimoemboi. Ro siheimbo aboedi hoafi yamundari+hunduri rani yangiri anihondumbo-ndihundi nginindi nimoemboi asu se Godimbo hihifi+ndi+horu nduhundi.

⁸ Asu se randihundi+mbi hihifi+humbo. Nga nindou ngoru ai siheimbo hoafi nini+ndi fifirifekoate hoafinambo tkai hoafindandurumbui. Yahurai nindou-ana ahamundi amao-yomondi+mayo asu moaruwai nendi hifandi-rundeimbi+yomondi+mayo hohoanimo masemundu, nga ai moai Adukar+ndi hohoanimo sungureandi. Nga wani.

⁹ Munguambo yangiri ni ningo hohoanimo Godi+ndi+mayo ranana Krais+ndi fiambe tukufemboane.

¹⁰ Krais ai mungu-moatukuni nginindeimbi ranabei mbiro-ani. Se Krais+ndi-ane, ranimboyo God ai siheimbo yangiri ni ningo hohoanimo masagadura sihei fiambe tukufemboane.

¹¹ Se Krais-di+bo animboadei ranimbo-hundamboyo se fi-hoeari kefetiri+hefe hohoanimo hondu sungur+hindi. Rani+moatukuni ranana fi-hoeari+ndi+yopoi, nga wani. Nga rani+moatukuni ranana Krais+ndi sunguyo sihefi yaboateihundi ngusufoambe hohoanimo ra raguanambo-fembohunda ramar+hindi fi-hoeari kefe tirifehe nou. Rani+moatukuni ranana Krais+ndi+mayo fi-hoeari kefe tirifehe hohoanimo hond-ane.

¹² Se hundurayei ana, se Krais-babidi+mbi hifambe masamboerei nahurai-ane, asu se ai-babidi+mbi botimehindi. Se Godi+ndi nginindi Sisasimbo boti+mariri ranahambo anihondumbo-mar+hindi ranimbo God ai siheimbo boti+mareanduri.

¹³ Horombo ana se moaruwai hohoanimo sungumaruhi hei. Rani+yei asu se yaboateihundi hohoanimo ra moai raguanambo-r+hindi, nga asu rani siheimbo hifokoa-mareanduri noumehindi. Nga asu siheimbo God ai ahandi hipoambona Krais+ndi+fi+h yangiri ni ningo hohoanimo ranambo boti+reanduri pamareanduri. Rani+yu asu ai rani-simboani sihei moaruwai hohoanimo mamaronduri ra raguanambo-mareanduri.

¹⁴ Rani+yo munguambo ahinumbi hohoanimo rani sihefimbo papi+hoafi+reamuni mbura sihefi moaruwai hohoanimo ra weindah+mareandi. Nini hohoanimo moaruwai ratupuri+yefi mar+hundi ranana papi+hoafi suru pefe sihefewa engoro, nga asu God ai rani+moatukuni ra nini+ keimbi kari+he-ndeimbi+fi+h pare tikoramunduh mungu moendimareandi.

¹⁵ Rani+yu God ai moaruwai nendi, asu nginindi bogorimbo+yafu-ndeimbi hifinambo-mareapuri. Nini+ keimbi kari+he-ndeimbi+fi+h God ai munguambo nindou-yafe himoahuh nafuimayu Krais ai ahamumbo ngasundi+mareapura asu ai nginindi+koate-memo.

Sihiri Krais-babidi yifimayefi

¹⁶ Ranimbo-hundamboane nindou ngoru ai ngiri siheimbo papi+hoafindanduri sesi sesi, hoe sim+ndi, adukari rotumbo si asu simbori amoamofih rotumbo asu moani ngoafimbo nimarimbo si ahinumbi ranimbo.

¹⁷ Horombo ahinumbi hohoanimo ranana nini+moatukuni+yo sungunambo tukufemboayo ranahambo sisi+mbi nahurai-ane, nga haponda Krais-ani ai anihonduh ham+ndi hondayu.

¹⁸ Se hihifi+humbo nindou mam+ ai siheimbo papi+hoafindandurani animbo se ngiri Godi+ndi tak+ni ndahumundi. Ai tikarehaya ahei nduri hifinambo-mareandi, nga asu sunambeah+ndi nendi ranaheimbo adukar-ane sei hehi ahei ngusufo ranaheimbo parihi ar+hundi rani hohoanimo ranahambo hihifi-hihifi+yei ar+hundi. Nindou rani nini+moatukuni yafogoadinambo nahurai hoeir+hi hehi ranahambo afindi wataporimbori ar+hundi ahei-hoari ndureimbi-anefti ase. Nga ai nindou-yafe hohoanimo yangiri sungur+hundi+mbi fifirihundeimbi-anefti ase.

¹⁹ Rananei asu nindou ranai Kraisi mbiro hondü ranahambo moai ndorihiki kikihi rihomindei. Kraisi ndi nendi ai ahandi fi-ane asu Kraisi ai manduhari fisafi ranai türe-türe ra haya fi afindi tükefeyo God ai ramareandambo wambo.

²⁰⁻²¹ Seana Kraisi-babidi yifiyei mburihu asu rani-simboani hifi ndanihünda ho-
hoanimo moaruwai ra ndeara hini ngi-marihind-ane. Nga asu nimboeyei haponda se
nindou hifi ndanihüdambo hahabudi arihünda nahurai tükehinda? Asu nimboeyei se
munguambo hifinindi hohoanimo ndahurai mengoro rani-hoarehi animboei ra sapo
yare hoafiyowohüya, 'Rani-moatükuni ra refepoani, rani-moatükuni ra sesipoani, rani
moatükuni ra sündifepoani,' yaho arandi.

²² Se mungu moatükuni ra randihinda moendindimboe. Nindou aiyomo rani ho-
hoanimo ra moani ahamundi hohoanimonambo yangiri hohoanimoyomo houmbo
sifehimbo yamundi marumuni.

²³ Anihond-ane, rani hohoanimo rani ramuni sifehimbo nginindi hohoanimo
botireamunani asu shiri sunambeahindi nendambo didibafi-yahundühi sifehi ho-
hoanimo ranahambo hifinambo-reamunühi asu sifehi fi ranahambo asibusu semuni
marandi. Rani-mboyo asu sifehi himboahü ana rani-moatükuni ra ai aboedi mbumundi
hamindi himbomayo. Nga asu rani-moatükuni ranana moaruwai hohoanimo sifehi
ngusüfoambe botife ranahambo ngiri hifinambo-ndeandi, nga wani.

3

God ai Kraisi-babidi botireamunimo

¹ God ai Kraisi-babidi sifehimbo botireamunimboani. Rani-mbo-hüdambo-animbo
asu nini-moatükuni hohoanimo nimoamo sunambe engoro ranahambo yangiri ho-
hoanimondei. Nimoamo ranihü ana Kraisi ai munguambo moatükuni ranahambo
bogorimbofi Godindi wari hondühi nimarumboani.

² Munguambo si aho ra se sunambeahindi moatükunimbo yangiri-animbo hohoanimo
pandihindi, nga hifinindi moatükuni raniyopoani.

³ Seana Kraisi-babidi yifimayei, rani-mbo-wambo asu shei koadüri yangiri ni ngombo
hohoanimo ranai-ana dibo mbenjori Kraisi-dibo Godindi fikimi, nga awi moai weindahi
yangoro.

⁴ Kraisi-ana shei yangiri ni ngombo hohoanimo ranahambo nini ndihani.
Süngunambo ai weindahi tüküfiyu-ambe-animbo asu se ai-babidi Godindi nginindi
himboamupuimbo-randeimbi engoro ra ndahümüdi hehimbo ranihü weindahi
tükündahimboeyi.

Se simbori hohoanimo sahümüdi-mboanei

⁵ Rani-mboane se shei hohoanimoambe hifi ndanihüdambo hohoanimo amarondüri
ra raguanambo-ndihindi. Ro hoafehandüri moaruwai hohoanimo nda ndahurai-
ane: Nimorehi sisihimo hohoanimo, nindowenihü bharabiri hohoanimo, ngusüfo
botireandeimbi moaruwai hohoanimo asu nindou ngoründi napo hohoanife hohoanimo.
Hohoanife hohoanimo ranana tikai godimbo süngufe hohoanimoane.

⁶ Nindou düdi ai Godindi hoafi himborikoate rani-moatükuni hohoanimo
süngureandi ana, asu God ai nindou ranahambo nginindindürühi moaruwaimbo-
ndirümbui.

⁷ Horombo se-amboani nindou rani-babidi nimboeimbo munguambo moaruwai ho-
hoanimo ra süngumarihünd-ane.

⁸ Nga haponda se hohoanimo nda munguambo hini nginindi: Nginindi hohoanimo,
wati-koafi hohoanimo, nindou ngorümbo moaruwaimbofe hohoanimo, amonjori hoafi,
munguambo moaruwai hoafi ranana se mungu hini nginindi.

⁹ Se mamami simbori tikai hoafiri-ndeimboeyi sapo ndeara yaboateihüdi moaruwai
hohoanimo ra shei ngusüfoambe-ahindi hini ngi-rimboanei.

¹⁰ Nga asu hapondan-ana se simbori nindou tüküyahimboanei. God aiyu ahandi hoari
nindou simbori ra nafimrandi. Raniyu asu ai sheimbo hohoanimo simbori
simborireandüri hini ngireandüri arandi se God munguambo moatükuni nafira-
randeimbi ranahambo dibo adofe firi-fimbohünda.

¹¹ Rani-mboane asu Godindi simbori hohoanimo süngu shiri ahandi himboahü
mam-anehi. Suda asu Suda-yafe ndifo rani-poanimboyo poani, nindou fi-hoeari kefe
tirihefeimbi asu nindou fi-hoeari kefe tirihefe-koateimbi rani-poanimboyo poani. Ndifo
asu niambeahindi buriyeimbi nindou, kaki semindikoate ratupuriyomo-rundeimbi
nindou asu nindou moani aboedi ni ngomondeimbi ra rani-poanimboyo poani. Nga Kraisi
ai yangiri adukari moatükun-ani asu munguambo sifehi fiambe amarumuni.

¹² God ai s̄heimbo wand-anei yahu h̄n̄iŋḡma-reand̄ur-amboani, asu se ahand̄i n̄in-doumboyahi man̄imboei-amboanei asu ai s̄heimbo muŋguambo si ŋgus̄fo pareand̄ur̄i arand̄i. Ran̄imboane asu se hohoan̄imo ndahurai ndah̄um̄undi: H̄iŋpoambofe hohoan̄imo, n̄indou d̄id̄iboad̄ife hohoan̄imo, afur̄ife hohoan̄imo, war̄i hoafeand̄uh̄ife hohoan̄imo, s̄imbor̄i hoaf̄ikoate hohoan̄imo. Ran̄i-hohoan̄imo ra se s̄ungund̄ih̄i nd̄uh̄und̄i.

¹³ N̄indou ŋgor̄u ai s̄heimbo moaruwaimbo-areand̄ur̄i ana, asu se amboawi mb̄isei. N̄indou ŋgor̄u ai ŋgor̄umbo moaruwaimboarir̄i ana, n̄indou ranai ŋḡr̄i ahambo s̄imbor̄i hoaf̄iŋdu. Sis̄as Kraisi ai s̄hei hohoan̄imo moaruwai ranahambo amboawi mehu nahurai-an̄imbo asu se-amboan̄i ran̄i-s̄ungumbo n̄indou ranaheimbo amboawi mb̄isei.

¹⁴ Amur̄i hohoan̄imo muŋgu ra ranahambo kapeih̄i ŋgus̄fo pefir̄indei. Ranane ŋgus̄fo pefe hohoan̄imo ra muŋguambo mamambere h̄n̄iŋḡreanda ŋḡn̄ind̄i an̄iŋgo.

¹⁵ Sis̄as Kraisiŋd̄i-mayo ŋgus̄foambe afur̄ifimb̄i hohoan̄imo masemun̄i ranai s̄hei ŋgus̄fo ranahambo ndore h̄ifand̄imb̄irand̄ur-amboane. Se fi mam̄i nahurai-anei asu God ai s̄heimbo afur̄ife k̄ufimb̄i hohoan̄imondei yahuhaya mborai mehund̄ur̄i. Asu se God̄imbo h̄ih̄if̄ind̄ihor̄i nd̄uh̄und̄i.

¹⁶ Kraisiŋd̄i hoaf̄i ra s̄hei hohoan̄imoambe ŋḡn̄ind̄i mb̄imar̄ind̄ur-amboane. Se s̄heihobar̄i ndond̄ih̄i f̄ifir̄ind̄ih̄ind̄uh̄i s̄imbor̄i yamund̄ifir̄indei. Se Her̄u Bukambeah̄ind̄i her̄u, Sis̄asimbo kak̄isaombo her̄u asu Yifaf̄i Aboediŋd̄i-mayo her̄u ra her̄undeih̄i s̄hei hohoan̄imoambe God̄imbo h̄ih̄if̄ind̄ihor̄i.

¹⁷ Ran̄an̄imbo asu se muŋgu moat̄ukun̄i hoaf̄i hoafayei-ane asu n̄ine rat̄upur̄i rat̄upurayei-ane ra Sis̄as Ad̄ukar̄i yifirayu s̄ungu rat̄upur̄indei. Kraisi ai s̄heimbo maf̄ar̄ihend̄ur̄i ran̄imbo-h̄undambo se Ape God̄imbo h̄ih̄if̄ind̄ihor̄i.

N̄imoreh̄i n̄indowenih̄i asu ahei n̄imor̄i ranaheimbo hoaf̄i

¹⁸ N̄imoreh̄i se, s̄hei n̄indowenih̄i ranahamund̄i hoareh̄i n̄imboei. Ran̄i hohoan̄imo ranane God̄ind̄i h̄imboah̄u aboed̄i ham̄indayo.

¹⁹ N̄indowenih̄i se-amboan̄i, n̄imoreh̄i s̄hamund̄i ranaheimbo ŋgus̄fo pandund̄ur̄ih̄i sisi-koate ndowand̄umond̄ur̄i n̄iŋgomo.

²⁰ N̄imor̄i se-amboan̄i muŋgua moat̄ukun̄i s̄hei boaḡr̄i ai hoafayei ahei hoareh̄i n̄iboadei. God ai ran̄i hohoan̄imo ranahamboani h̄ih̄ifi-h̄ih̄ifayu.

²¹ Asu af̄ind̄i se-amboan̄i s̄hamund̄i n̄imor̄i ranaheimbo rand̄uwuran̄i asu ai ŋḡn̄ind̄i-ŋḡn̄ind̄indeih̄i d̄igor̄i-d̄igor̄indahimboyei.

Rat̄upur̄iyei-r̄ih̄undeimb̄i asu h̄ifandu-rundeimb̄i-yafe hoaf̄i

²² Rat̄upur̄iyei-r̄ih̄undeimb̄i se s̄hei h̄ifand̄und̄ur̄i-rundeimb̄i ahamund̄i hoaf̄i ran̄i-yanḡr̄i s̄ungund̄ih̄ind̄i. Se ahamund̄i h̄imboah̄u yanḡr̄i ai hoeirund̄uh̄i aboed-anei mb̄is̄imonda mb̄isei hehi rat̄upur̄i aboed̄i rat̄upur̄i-ndeimboyei. Nga se Ad̄ukar̄imbo ȳih̄imbondeih̄-an̄imbo asu s̄hei hohoan̄imo ra rat̄upur̄i aboed̄i ranahambo yanḡr̄i hohoan̄imo pand̄ih̄ind̄i.

²³ Se n̄ine rat̄upur̄i ratupurayei ra ndond̄ih̄i rat̄upur̄indei. Sapo se muŋgu rat̄upur̄i rat̄upurayei ra Ad̄ukar̄imboh̄unda rat̄upurayei, ŋga n̄indou-yeiyopoan̄i.

²⁴ Se f̄ifir̄ihimboanei, s̄ungunambo ana Ad̄ukar̄i ai s̄heimbo tak̄n̄i dagad̄ur̄imbui. Ai n̄n̄i-moat̄ukun̄iyo s̄heimbo segud̄ur̄imboayu ra nap̄re s̄hiaiamboani. Se Kraisiŋd̄i rat̄upur̄iyo-ramboh̄unda n̄imboei. Aiana s̄hei Ad̄ukar-ani.

²⁵ N̄indou ai moaruwai hohoan̄imoaye ana, asu God ai aheimbo s̄imbor̄i moaruwaimbo-ndear̄umbui. Nga God ai n̄imoreh̄i n̄indowenih̄i-yafe hohoan̄imo ra mam̄i s̄mogod̄uh̄i ȳibobore rand̄uhani.

4

¹ Rat̄upur̄i h̄ifand̄undeimb̄i bogor̄i se-amboan̄i s̄hamund̄i rat̄upur̄iyei-r̄ih̄undeimb̄i n̄indou ranaheimbo aboed̄i ndondund̄ur̄i h̄ibad̄und̄ur̄i. Se f̄ifirumboanemo, Bogor̄i s̄hamund̄i ranai-amboan̄i s̄unambe mbamar̄u.

² God̄imbo d̄id̄ibaf̄ifendombo hohoan̄imo ra se ndond̄ih̄i k̄ik̄ih̄ind̄ih̄um̄undi. Se d̄id̄ibaf̄ifembo ra ndond̄ih̄i hohoan̄imondeih̄i God̄imbo h̄ih̄if̄ind̄ihor̄i.

³ Se ȳihoeŋimbo kameih̄i God̄imbo d̄id̄ibaf̄i-ndahindowan̄i asu ai ȳihoeŋimbo naf̄i n̄afuinduan̄i ro Kraisiŋd̄i hoaf̄i weindah̄i bokar̄ind̄i-hehumboane. Hoaf̄i ranahandamboyo wambo karabusambe h̄n̄iŋḡma-r̄ih̄ind̄ir̄i.

⁴ Se d̄id̄ibaf̄i-ndahindan-an̄imbo asu ro Sis̄as̄ind̄i-mayo hoaf̄i ra ndond̄ih̄e t̄ur̄iboad̄ih̄e hoaf̄indahan̄i weindah̄i t̄uk̄umb̄ifeyo-wamboane God ai ranahambo hohoan̄imoayu s̄ungu.

⁵ Se n̄indou God̄imbo s̄ungufekoate-yeimb̄i bab̄id̄i n̄imboeimbo ndond̄ih̄i hohoan̄imondeih̄i aboed̄i hohoan̄imo s̄ungund̄ih̄ind̄i ahei h̄imboah̄u. Se muŋguambo si h̄ibad̄ih̄und̄uh̄i Kraisiŋd̄i hohoan̄imo nafuindah̄und̄ur̄i.

⁶ Muṅguambo si se aboedí hoafí yanggírí hoafíndei. Yahurai hoafí ranímboanei nindou ai hímborímbo yifrayei. Rananímbo se nindou-yafe dúdufe hoafí ra símborí hoafímbo wudíndíhi fífíríndíhi hoafíndeimboyei.

Por ai Tikikus Onesimusímbo Korosinambo koamaríhepírí

⁷ Tikikus ai síheimbo muṅgua ratúpuri ro ratúpuri-mayahí ranahambo hoafíndündürímbui. Nindou ndanana aboedí aníhondúmbo Adúkaríndí ratúpuri ratúpuri-yu-randeimb-ani asu ro-díbo síhefí ratúpuri-yefí-ríhundeimbí wandaf-ani.

⁸ Ranímboanahí ro ahambo síheimbo sowana koararíhehiní, ai síní ro níne ratúpuri ratúpuri-yefí ranímbo hoafíyo-ndürímbohúnda. Ranínambo síhei ṅgusúfo ṅgíníndamíndí-ndürímboe.

⁹ Onesimus amboaní ai-díbo koararíhehiní. Ai sehünd-ani asu síhefí aboedí hamíndí wandaf-ani. Ai-anímbo síheimbo níne-moatúkuri ndaníhú tükúfe arandí ranahambo wataporímbo-ndínarímbo-yafaní.

Por ai Korosimbo karíhasíhandürí ehundürí

¹⁰ Aristarkus ro-díbo karabusambe anúngu ai-amboaní síheimbo híhífarandürí. Mak, Barnabasíndí asandí, ranai-amboaní síheimbo híhífarandürí. Ai síheimbo sowana dúduwaní ana, ahambo se ndahorímíndei sapo ro síheimbo hoafímayahandürí ranímbohúnda.

¹¹ Sisas Sastus sahúndo-ríhundeimbí ai-amboaní síheimbo híhífarandürí. Ai yanggírí Sudahünd-anemo ro-babídí God ṅgíníndí hífandarandí ranahambo ratúpuri-mayefí. Aiyomo wambo aboedí hamíndí mafaríhoundírí.

¹² Epafras sehündí ai Sisas Kraisíndí ratúpuri-yu-randeimb-ani síheimbo híhífarandürí. Muṅguambo si aho ra aiani síheimbo ṅgíníndí nūngumbo síheimbohúnda Godímbo dídíbafífi arandí. Ai síheimboya, nindou hondú nímboeimbo síhei hohoanímbo ranai God hohoanímoyu ra fífíríhíndühí ṅgíníndí mbíníboadeia yahuhayamboani Godímbo dídíbafífi arandí.

¹³ Ro yaríhe síheimbo hoafíyahandürí, Raodisia-húndí, Híroporisí-húndí ai síheimbo faríhefe-ndürímbohúnda afíndí ratúpuri tíṅgírífoyei aríhúndí.

¹⁴ Ruk yíhoeftí dokta asu Dimas ai-amboaní síheimbo híhífaríndandürí.

¹⁵ Wandí híhífi hoafí nda se wandafí mamí Raodisia adúkarí ṅgoafíhú amarei aheimbo hoafíndahúndürí. Nímfa asu Kraisíndí nendí ahandí worambe fandíhi-ríhundeimbí ranaheimbo yíhoeftí-mayo hífífi hoafí nda hoafíndahúndürí.

¹⁶ Pas nda se hoeíndíhi mbundíhúmbo-anímbo asu nindou Raodisia ṅgoafíhú amarei aheimbo sowana koandíhehinda ai-amboaní hoeimbíríhind-amboane. Asu se-amboaní wandí-mayo pas Raodisia-húndambo koamaríheheandí ra hoeíndíhíndí.

¹⁷ Nga asu se Arkipusímbo randíhi hoafíndahúndowohú anímboya, 'Sapo ratúpuri Adúkaríndí-mayo masowandífi ranahambo se híbadambo anímbo ndondo ratúpuri-ndafi,' mbísahúndo.

¹⁸ Ro Por-anahí wandí warínambo síheimbo híhífi hoafí nda sürú paparíhandí. Se wambo hohoanímbo-ndahúndírí, nga ro karabusambe-anahí anímboahí. Nga Godíndí moaní hípoambofe hohoanímbo ra síheimbo sowahí mbeyangoro-wamboane, nga karíhasíhandürí.

1 Tesaronaika Pas mamî Por ai Tesaronaika-hündambo sürü papîmarandî

¹ Ro Por, Sairas, Timoti-aneî, Kraisîndî nendî Tesaronaikahü amarei sîheimbo pas nda sürü paparîhundî. Se Ape God asu Adükari Sisas Krais-yafand-aneî. God ai sîheimbo hîpoambo-reandürühi, afurife hohoanîmo mbîsagadür-amboane.

² Munquambo si sîheimbohündambo Godîmbo didîbafi-yahundürühi hîhîfi-rîhurühanefî.

³ Se anîhondumbo-rîhindühi aboedî ratûpurî ratûpurîyeihî, ngusüfo parîhindühi tîjîrîfoyeihî, asu Adükari Sisas Krais ai kosomboayu ranîmbo hîmboyeihî ngînîndî nîmboei arîhundî. Ranîmbo ro hohoanîmoyefühi, nîmbî-nîmbîsi sîheimbohündambo sîhefî Ape Godîmbo hîhîfirîhurühi didîbafîyefî arîhundî.

⁴⁻⁵ Wandafî mamî, yîhoefî hoafî aboedî nda hoafî yangîrîyopoanî sîheimbo tükefeyo, nga ngînîndînambo tükümebeyo-ane. Yîfiáfî Aboedî ai mafarîhemuna aboedî hoafî ra hoafîmayefî, asu ranîmboane se ngînîndî anîhondumbo-marîhindî. God ai sîheimbo ngusüfo pareandürühi, ahandîhoarî sîheimbo kamafoareandürî, ra ro yarîhu fîfirîhu mburîhu hîhîfarîhurî. Sîhei mbüsumo nîmboefombo sîheimbo fehefe-ndürîmbohünda hohoanîmomayefî, ra se fîfirîhindî.

⁶ Se Godîndî hoafî masahümündia hohoanîmo afîndî tükümebeyondürîsî, nga Yîfiáfî Aboedî ai mafarîhendürâ hîhîfi-hîhîfîmayei. Se yîhoefî hohoanîmo asu Adükarîndî hohoanîmo ra dîboadorîhi süngurîhi marîhundî.

⁷ Ranîyo asu se Masedonia hîfîhundî, Akai hîfîhundî anîhondumbo-rîhindeimbi ranaheimbo aboedî hohoanîmo nafuimehündürâ asu ai ranî-süngumarîhindî.

⁸ Sehündî Adükarîndî hoafî ra fufunayomo rahurai maho. Masedonia Akai hîfi yangîrîyopoanî, nga munqu hîfi se Godîmbo anîhondumbo-marîhorî hoafî ra maho. Ranane asu ro asükaindefî ranîmbo ngîrî aheimbo hoafîndefî.

⁹ Nga aheihoarî ranahambo fîfirîhindühi hoafîyei arîhundî nahurai: Ro sîheimbo sowana tükümeunda Godîndî hoafî sahümündî hehi, tîkai god hînîngîrîhi hehi, anîhondü God ai yangîrî nüngumbî ranahambo süngumarîhindî ranîmbo wataporîyei arîhundî.

¹⁰ Asu God ranani ai ahandî nîmorî Sisas yîfîhundî botîmarîrî sünambeahîndî kosomboayu ranîmbo se hîfandarîhorî. Sisas ai Godîndî hürütümbî yîbobofe si ra tükündîfemboe sîhefîmbo ranambeahîndî aboedambo-reamunî arandî.

2

Por ai Tesaronaikahü ratûpurîmayu ranahambo hoafîmayu

¹ Wandafî mamî, horombo ro sîheimbo sowanambo masînefî rasîmboanî yîhoefî ratûpurî moai moanî tüküfeyo, nga ra se fîfirîhindî.

² Horombo Firipai ngoafîhü yîhoefîmbo moaruwaimbo-rîhimunühi asu yîhoefîmbo amoanîngümbî hoafî hoafîmayei, ra se fîfirîhindî. Asu bîdîfirî ai yîhoefîmbo gümarîhimunîsî, nga ro Godîmbo anîhondumbo-rîhurühi, yîhîmbokoate aboedî hoafî sîheimbo bokamarî-hehundürî.

³ Sîheimbo moai mamîkarambo hoafî hoafîyahundürî, asu moai moaruwai hohoanîmoyefühi wosîhoaforî hoafîyahundürî, nga wanî.

⁴ Nga God ai yîhoefîmbo yare hoeireamuna mayoa aboed-anemo yahuhaya, ranîmbo yîhoefîmbo anîhondumbo-reamunühi aboedî hoafî hoafîmbo ratûpurî ra masemunî. Asu nindou yîhoefîmbo siao-mbeyahümunambo sefî hohumbo-yefîpoanî aboedî hoafî hoafayefî, nga God ai siaombüfiyuwa sefî hohumboanefî hoafîyefî arîhundî. God-anî ahandîhoarî yîhoefî ngusüfo yare hore arandî.

⁵ Asu yîhoefî hoafî ra ngorü-süngufe hoafîyo, ngorü-süngufe hoafîyo-ramboyefîpoanî, se ra fîfirîhindî. Asu ro yîhoefî hohoanî hohoanîmo ra gabudîhundühi moai hoafîyefî, nga God ai ranîmbo fîfirîreandî.

⁶ Nindou bîdîfirî asu se, yîhoefîmbo aboedî mbumund-anemo mbîseiya sefî hohumbo-yefîpoanî, nga wanî.

Ro Kraisîndî hoafî sahumîndefî hefî-rîhundeimbo-aneî, nga se yîhoefîmbo afarîhehimunî ra aboed-anesî.

⁷ Nga se-babîdî mamarefî ra warî hoafendühi dîboado-marîhundürî, hondî ai nîmorîmbo dîboado-arîhindürî nou.

⁸ Ro siheimbo afindimbo ngusüfo parihundürühi aboedi hoafi hoafiyondürimbo hihifi-hihifimayefi. Ran+yangir+yopoani, nga fehefe-ndür+mbohündambo amboani hohoan+momayefi. Sapo se ngunindi hondü-mayeiambo.

⁹ Wandafi mamí, ro afindi tñirifomayefi ra se fifirihindi. Siheimbo aboedi hoafi bokari-hehundürühi se yihoeftimbo sesimbuimb+ saimbo ra tñirifo-ndahimboyei sefi hohu ranimboyefti asu nimb+nimbi+si afindi tñirifomayefi yihoeftihoari fehéfem-bohünda.

¹⁰ Horombo anihondumbo-rihindeimb+ babidi nimboefambe, ro moai moaruwai hohoan+mo süngurihundi, nga mbumundi hohoan+mo süngurihu marihundi rananefi hütikoate-ayefi. Ranimbo se Godimbo fifirihori.

¹¹ Afindi ai ahandi n+morí d+idoadoariri nou-ane, ro siheimbo mamamí rarihundüri marihundi, ra se fifirihindi.

¹² Ro sihei ngusüfoambe kikimifoari-hundürühi, ngusüfoambe botirihundürühi hütihoeftimehundüri. Nga se Godindi hoafi süngund+hindani, God ai siheimbo aboed-anei mbüsündüra sefi hohumboanefti hoafi ra hoafimehundüri. Nga God-ani siheimbo ahandi simbam+ndi ham+ndi ngin+ndi hifand+rand-ambe kefoefembohündambo kamafoare-andüri.

Ai Godimbo anihondumbo-rihindühi taborihehi ni-boadei arihündi

¹³ Ro horombo Godindi hoafi hoafimayefa se nindou-yafe hoafi yangir+yo, nga Godindi-mayo hoaf-ane sei hehi masahümüdi ranimbo ro muñguambo si Godimbo hihifirihuri arihundi. Nga anihond-ane, hoafi ra Godindi hoaf-ane. Se anihondumbo-rihindeimb+ hoafi ra sihei ngusüfoambe amarondüri ranai ngin+ndi ratüpur+yo arandi.

¹⁴ Wandafi mamí, Godindi nendi Sudia hifihü amarei se ahei hohoan+mo süngurihi arihündi. Nga sihei ngoaftihündi siheimbo moaruwaimbo-marihündüri, Sudahündi ai aheimbo moaruwaimbo-marihündüri nou.

¹⁵ Sudahündi ai Godindi hoafi hoafiyomo-rundeimb+ asu Adükarí Sisas ahamumbo hifokoa-mar+hipuri, asu yihoeftimbo hemafoar+himuni. Ran+yu God ai aheimbo ngin+ndi-marandüra asu ai nindou muñguambo hürütarihündüri.

¹⁶ God ai Suda-yafe ndifombo aboedambo-fendür+imbo moei aseí ranimboane asu ai yihoeftimbo Godindi hoafi bokari-hefendür+imbo gümar+himuni. Ran+nambo ahei moaruwai hohoan+mo afindi tüküme Feyowa haponda Godindi hürütü ranaheimbo tüküfendür+imboane.

Por ai Tesaronaikahündi ndüfosimbo asüakai hihirife hombo mehu

¹⁷ Wandafi mamí, Suda ai gümar+himuna asu moai akidou gabusümo se-babidi n+marefti, nga siheimbo afindi hohoan+moayefi. Yihoefti ngusüfo ana se-babidi+imboane, nga roana fi safi yangir-anefti. Ran+yo asu siheimbo hohoan+moyefühi nini-nafindahu ngefí hoeindihundüri sefi hohu hütihütiaeyefi.

¹⁸ Siheimbo sowanambo ndüfosimbo hihirife hombo masefi, nga Por ro yimbumbombaiyah+yo, ngim+imbo-mbaiyah+yo siheimbo sowana sin+imbo masahi, nga Satan ai yihoeftimbo gümareamuni.

¹⁹ Adükarí Sisas ai kuduani, rasimboan+ nini+moatükunimbo anihondumbo-ndihundühi h+bad+mandihunda? Se ro-babidi n+marefambe ra. Dabohündambo hihifi-hihifimandefa? Siheimbohündambo. Yihoefti ratüpur+ ra aboed-ane nafuimbohünda ro aboedi nini+moatükuni mandahum+ndefa? Siheimbo.

²⁰ Nga siheimbohündambo hihifi-hihifayefi asu ndür+mb-anefti.

3

Por ai Timotimbo koamar+heira hu ahei ngusüfo kikim+mafoareandüri

¹⁻² Asu siheimbo afindi hohoan+moyefühi sihei hoafi fifirifembo-hündambo ngiri gedühi ham+ndi h+bad+hundi, nga ro yimbu Atens ngoaftihü n+mar+imbo sehühi, Timoti siheimbo sowana koar+hefityuan+ hombo masehi. Timoti ai sihefti wandaf-ani, asu ai Krais+ndi hoafi aboedi hoafiyu randühi, Godindi ratüpur+yu-randeimb-ani. Siheimbo kikimifoe-fendürühi, asu nginem+ndi-ndürimbo koamar+hehora masünu.

³ Tñirifo siheimbo tükünd+fewani se ngiri kikir+findei, nga se siheihoi fifirihindi God ai siheftimbo tñirifo ra yifir+mayu süngumbo.

⁴ Yini, horombo ro se-babidi n+mboeffambe yarihu hoafiyahu-ndürah+ya, 'Siheftimbo tñirifo tükünd+femboe,' masefi ra tüküme Feyo.

⁵ Ran+ süngumboyo asu ro moai gedühi hifandihandi, nga asu Timoti koamar+hehina masünu ra ro sihei anihondümböfe fifirife-ndür+imbohündambo. Sisihimonde hoeire-randeimb+ ai siheimbo sisihimonde hoeindeandüran+ asu yihoefti ratüpur+ sihei mbusümo ra wan+ndimboe sefti hohu moei-asefti.

Timoti ai Kraisingi nendi Tesaronaika ngoaftihü aboed-anei mehua Por ai hihifi-hihifimayu

⁶ Nga haponda Timoti ai hihirifi sünumboani siheimbo sowahidid+ ran+yu ai se anihondümbor+hi asu ngusüfo par+hi ar+hünd+ ranahambo hoafi semündü masünu. Ai yare hoafiyuhü yahuya, muñguambo si se yihoeftimbo hohoan+moyeihi yihoeftimbo hoeifembo afind+ hohoan+momaye ro siheimbo ramehund+ nou.

⁷ Wandaf+ mam+, moaruwai moatükun+ asu tñirifo yihoeftimbo tüküme feyo, nga se aboedi anihondümbö-mar+hindi ra ro himbor+yeifüh+ ran+ hoafi yihoeftimbo kik+m+mafoareamun+.

⁸ Nga se Adükari-babid+ ngin+nd+ man+boadei ran+amboane asu ro aboedi safi amarefti.

⁹ Sihefti Godind+ himboahü siheimbohündambo afind+ hihifi-hihifar+hündür+ ran+amboanefti asu hihifi-hihifi ranahambo ro God+ambo afind+ambo hihifi+mar+huri.

¹⁰ Nimb+nimbsi siheimbo hoeifembohündambo Godimbo did+baftiyahu ar+hünd+. Asu sihei anihondümböfe ra mbon+ambo-nd+hümüdiari, ro ran+imbohünda fand+hehündür+imboyefi.

Por ai aheimbo sowana hombo ahafan+imbo fehefep+r+imbohünda Godimbo did+baftimayü

¹¹ Sihefti Ape asu God ahand+hoari sihefti Adükari Sisas ai siheimbo sowana naf+ndond+neamunan+ digimboane.

¹² Asu Adükari ai siheimbo fand+hendüran+ sihei ngusüfo pefe hohoan+mo adükari mb+howamboane. Ran+amboane asu se apodoho-apodoho asu muñguambo nindou aheimbo afind+ ngusüfo pand+hindür+ ndühünd+, ro siheimbo ngusüfo parar+hündür+ nou.

¹³ Ran+ambo ai sihei ngusüfoambe kik+m+mb+foareandür+amboane asu süngunambo-an+imbo sihefti Adükari Sisas ahand+ nendi-babid+ kuduani, ras+imboani se sihefti Ape Godind+ himboahü sürühehindeimbi hütikoate n+boadeimboyei.

4

Hohoan+mo God ai yifirayu ra süngund+hi ndühünd+

¹ Wandaf+ mam+, hohoan+mo God ai yifirayu ra siheimbo yamund+ma-r+hündür+ asu se ra süngur+hi ar+hünd+. Adükari Sisasind+ süngu siheimbo nginem+ndür+imbo se hohoan+mo aboedi safi ran+süngund+hi ngei asefti.

² Sisasind+ d+bafti hoafi ro horombo siheimbo hoaf+mayefi ra se fifirar+hindi.

³ God ai yare hohoan+moyuhü, se d+boadond+hehi n+boadeimbo, n+morehi sisih+mo, an+m+nd+hoand+ b+rab+r+, ran+ hohoan+mo h+n+ng+nd+hi hehi n+boadei, mehu.

⁴ Se mamam+ nindou muñguambo ai n+morehühi-ndafundüh, n+moreh+imbo aboedi hohoan+mo-nd+mondürüh+ d+boadondüwur+.

⁵ Nindou Godimbo fifir+fekoate-yeimb+, Suda-yafe nd+fo ai n+moreh+imbo ngusüfoambe hohoan+r+ndürüh+ n+moreh+ sisih+moyomo marund+. Nga se ahamund+ hohoan+mo rasüngundu hohoan+mond+imboemo.

⁶ Se wandaf+ mam+imbo moaruwaimbo-ndüpurüh+ ahamund+ n+moreh+ sisih+mondümböemo. Nga nindou ai rawareand+ ana, God ai ahambo simbor+ tñirifo dagadombui. Nga horombo siheimbo ranahambo ro ah+n+ hoaf+mehündür+.

⁷ Nga God ai moaruwai hohoan+mo süngufembo yahumboypooan+ siheftimbo hoaf+memun+, nga sürühoeimbi hohoan+mo süngufembo yahumboyo hoaf+memun+.

⁸ Ran+amboane asu nindou ai hoafi ranahambo daboadanambo-nd+hindani, nindoumboypooan+, nga God Yifiafti Aboedi sai-randeimbo an+hor+ daboadanambo-ar+hor+.

⁹ Wandaf+ mam+imbo ngusüfo pefe hohoan+mo ranana ro ng+r+ siheimbo pas ndanambe sürü pap+nd+hünd+. Sapo God ai siheimbo hohoan+mo ra yamund+mareandür+.

¹⁰ Yin+, Masedonia hifi muñguambo, apodoho mam+ ran+hü muñguambo se ngusüfo pand+hindür+. Nga wandaf+, se yand+hi süngund+hi ngei sefti hohumboanefti ro siheimbo hüt+hi-hüt+iyefi.

¹¹ Se yand+hi d+boadond+hi hohoan+mondeih+, afufur+boad+hi hohoan+mondeih+, siheihoar+imbo yang+r+ d+boadond+hi h+bad+hünd+. Moan+ n+mandeimboyei, nga yim-bokoar+ war+nambo ratüpur+ndei, horombo siheimbo yar+hu hoaf+mehündür+ nou.

¹² Rananambo se ngiri ngoründifihî kündarei. Ranamboane asu Godîndî hoafi süngufekoate-yeimbî ranai yandîhi hondîhindürani, sîheimbo ahîndîndeimboyei.

Sisasimbo anihondumbo-rîhindeimbî yifihündî botife aheimbo hoaf-ane nda

¹³ Wandafî mamî, Godîndî hoafi süngurîhindeimbî yifisafîmayei ranambo fîfirîmbîrîhindî sefî hohumboanefî. Se ranaheimbo afîndî hohoanîmo-ndeimboyei nindou ai anihondumbofoe-koate ramehindî nou.

¹⁴ Nga Sisas yifîyu mbura, asûkai botîmefiyu ra anihondumbo-arîhundî. Ranamboane asu ndan-amboanî anihondumbo-arîhundî. Sisasimbo anihondumbo-rîhindeimbî yifîmayei ra God ai aheimbo ndemündündürî haya, Sisas-babîdîmbo kodeimboyei.

¹⁵ Nga Adûkarîndî-mayo hoafi sîheimbo hoafayefîndürî ra ndahurai-ane: Adûkarî ai asûkai kuduani, yangîrî anîboadefî sîhîrî Sisasimbo anihondumbo-rîhindeimbî yifîmayei ranaheimbo ngîrî ngasündîhundürî hohu gagifî, nga wani.

¹⁶ Nga ranî-sihî Adûkarî ai ahandîhoarî sünû hîngînde haya kudûmbui. Rasimboan-anîmbo ai pukûna hoafînduanî, sünambeahîndî nendî bogorî ai mîngînduanî, asu Godîndî fufuñî ai hoafîndîmboe. Nga Sisasimbo anihondumbo-rîhindeimbî horombo yifîmayei ranai boatei botîndahimboyei.

¹⁷ Nga süngunî sîhîrî yangîrî anîboadefî ai-babîdî Godîndî ngîndîndînambo sünambe mamambe-ndeamunî hayambo-anîmbo, Adûkarî babîdî mamûhîndahu, asu koadürümbo-koadürümbo ai-babîdîmbo nîmandeimboyefî.

¹⁸ Nga hoafi ranînambo ngusûfoambe kîkîmî-foefîrîndei.

5

Adûkarî ai kudûmbui ranîmbo-hündambo sîhîrî dîboadondîhehu nîmandefomboane

¹ Wandafî mamî, nîndî-sihîyo nîndî-simboanîyo ranî-moatükunî tükündîfemboe rana-hambo ro ngîrî sîheimbo hoafi sürü papîndîhundî.

² Sîhîrî ngîrî ranî-simboanî fîfîndîhundî. Nga Adûkarî ai kusû simboanî ra moanî nîmai tükündîfemboe, nîmboambo hümbuhünî nendî tükayafundî nou, se sîheihoarî ranahambo aboedî fîfirîhindî.

³ Nindou ai hoafîndeihiya, 'Aboedî hoafühane,' asu 'Hapoana aboedî amarefî,' rambîseianî, ranî-simboan-anîmbo moaruwai moatükunî aheimbo moaruwaimbo-ndearümboe, nîmorehî ai nîmorî wakemîndîmbo nîmai tangüfürî arandî nou. Nga ai ngîrî ranahambo taborîndî-hehindühi bündahîndî.

⁴ Nga wandafî mamî, seana nîmbokoanî moai nîmarei, nga ranîmboanîmbo Sisas kusû simboanî se ngîrî hepünîdahîndî hümbuhünî nendî tüküfewanî nindou ai hepühîndî nou.

⁵ Nga se ra mungu nîmbokoanî hahabudei-rîhündei-yeipoanî, nga sîrîhü hahabudei-rîhündei-aneî.

⁶ Ranamboane sîhîrî ngîrî apoefî bodîmondî ai rawehîndî nou, nga sîhîrî ana hîbadîhundühi mungu ranahambo dîboadondîhu hohoanîmo-ndefomboane.

⁷ Nga yapombohîmbombü ai nîmboambo apoehaneî asu sîmîndei-rîhündei-yei ai nîmboambo sîmîndei hehi afîndî-afîndîyei rîhündühaneî.

⁸ Sîhîrî sîrîhüddî nindou-aneî, ranamboane asu sîrîhü hahabodefühî dîboadondîhu hîbadîndî-humboane. Sîhîrî anîhondumbo ngusûfo pefe hohoanîmo ra güdîhumboane nîmînehoarî agüdundî nou. God ai sîhefîmbo aboedambofe-munîmboayü ranîmboan-anîmbo ranîmbo hîmbondefomboane, rananîmbo randîhundanî, sîhefîmbo ngosanjonî-ndîmboe kapa at ngîndî ami yifîrîmbohünda kîkafoarundî nou.

⁹ God ai sîhefîmbo ngîndîndîyimunîmbo moai kafaoreamunî, nga wani. Nga sîhefîmbo ana sîhefî Adûkarî Sisas Kraîs aboedambofe-munîmbohündambo kamafoareamun-ane.

¹⁰ Sisas ai sîhefîmbo fehefe-munîmbohündambo yifîmayü. Rananîmbo asu sîhîrî yangîrî nîboadefühîyo asu yifîndefühîyo ai-babîdî nîmboemboyefî.

¹¹ Ranamboane asu se sîheihoarî sîmborî kîkîmî-foe-fîrîndeihi, aboedî hoafînambo fehefîrîndei, ra se rawarîhindî nou.

Bîdîfiranîmbo Hoafî

¹² Wandafî mamî, ro hoafi nda hoafehündürî, nindou ai se-babîdî Godîndî ratûpurî ratûpurîyomo-rundeimbî ranahamumbo dîboadondîhipurî. Ai sîheimbo hîfandîmbohündambo Adûkarî ai kamafoareapura, sîheimbo aboedî hohoanîmo süngufembo hoafîyomondürî arundî.

¹³ Ahamundî ratûpurîmbo hohoanîmondeihî, se ahîndîndeihi hohoanîmondahüpurî. Se wandafî mamî-babîdî sîmborî-sîmborî wudîndei.

¹⁴ Wandafî mami, ro sîheimbo hoafehündürî nda, nindou ai yiboaruko-yiboarukondeianî, aheimbo ahîni hoafîndahündürî. Nindou ahîniyei-rîhîndeimbî kikîmîboadîhindürî. Nindou ai Godîndî hoafî akîdou yangîrî süngundîhindanî ranahaimbo fandîhehindürî asu nindou muŋguambo warî hoafendühîndî-hindürî.

¹⁵ Se hîbadîhündî nindou bîdîfirî ai sîheimbo moaruwaimbo-ndîhindüranî, asu aheimbo sîmborî moaruwaimbo-ndîhindürîmboyei. Nga wanî. Muŋguambo si sîheihoarî sîmborî fehefirîndeihî, asu nindou muŋguambo fandîhehindürî.

¹⁶ Muŋguambo si hîhîfî-hîhîfîndeî ndühündî.

¹⁷ Muŋguambo si Godîmbo dîdîbafîndeî ndühündî.

¹⁸ Nîni-moatükunî tükümandîfe ranahambo se Godîmbo hîhîfîndîhorî. Sapo se Sisas Kraisînd-aneî asu God muŋgu ra refemboane mehu.

¹⁹ Se Yîfiatî Aboedî hai nou dikîrîndîhimboyei.

²⁰ Nindou Godîndî-mayo hoafî hoafîndeianî, se hoafî ranahambo moanane mbîsemboyei.

²¹ Nga muŋgu-moatükunî ra randîhi hoeindîhinda aboedîndoanî ana, ranahambo kikîhî-safîndîhümündî.

²² Nga moaruwaindoanî ana, ranahambo bündahindî.

²³ God ai afurîfe hohoanîmo ra nîmîndîhani. Ai ahandîhoarî sîheimbo muŋgunambo dîdîboado-mbîreandür-amboane asu se sürühehindeimbî nîmboeimboyei. Nga sîhei ŋgusüfo, yîfiatî, fi ra hîfandîmbîrand-amboane rananîmbo asu sîhefî Adükarî Sisas Krais kuduanî, se hütîpoanî, nga aboedî mbumündî hamîndî nîmboeimboyei asefî.

²⁴ Nga God ai randeambui nîmboe sapo ai anîhondümbö mamani sîheimbo wand-aneî mehündürî.

²⁵ Wandafî mami, se yîhoefîmbo-hündambo Godîmbo dîdîbafîndeî.

²⁶ Se apodoho-apodoho muŋguambo se yîhoefîmbo-hündambo karîhasîhandürî mbîsei.

²⁷ Adükarîndî ŋgînîndî süngu ro hoafehandürî nda: Se pas nda muŋguambo apodoho-apodohombo hoeindîhi hehi hoafîndeî.

²⁸ Sîhefî Adükarî Sisas Krais sîheimbo hîpoambo-mbîreandür-amboane.

2 Tesaronaika

Pas yimbu Por ai Tesaronaika-hündambo sürü papimarandi

¹ Por, Sairas, Timoti, ro pas nda Kraisiñdi nendi Tesaronaika-hündi siheimbo sürü paparihundi. Se sihefi Ape God asu Adükari Sisas Kraisi-yafand-anei.

² Ape God asu Adükari Sisas Kraisi ai moani hiipoambo-mbiri-neandür-amboane asu se ngusüfoambe afundihi kündihi ni mandei.

Por ai Godimbo hihifarüri

³ Wandafi mamä, muñguambo si siheimbohündambo Godimbo hihifindihuri ndihumboyefi. Ra aboed-ane, nimboe sapo sihei anihondümbofe hohoanimo adükari tüküfe arandi asu siheihoarä simbori hiipoambofiräyehi hei asu rani hohoanimo afindi tüküfe arandi.

⁴ Ranahambohünda ngorü ngoafi, ngorü ngoafi Kraisiñdi nendi siheimbo aboed-anei asei. Sihei hürütümbi moaruwaimbo-marhindüra siheimbo tñiri fo tüküme feyo. Nga se ranahambo moanane sei hehi Godimbo anihondümbo-rhindühä nginñdi aniboadei. Ranahambo ro Kraisiñdi nendambo siheimbo hoafiyahundüri arihundi.

God ai sihefimbo mbumundi hohoanimo sünguyiboboreandühani

⁵ God ai ahandi mbumundi yibobofe hohoanimo ndahurai nafuiaramuni. Se God nginñdi hifandirandi ranahambo ratüpuräyehi arihundi ranimboane asu nindou ai siheimbo moaruwaimbo-marhindüri. Asu rananimo God ai siheimbo ahandi nginñdi hifandirandi ranambe niñgombo ra nafindamundi-ndürimbui.

⁶ Nindou siheimbo moaruwaimbo-marhindüri ranaheimbo God ai mbumundi hohoanimo süngundeandühi simbori moaruwaimbo-ndearümbui.

⁷ Se tñiri fo masahümündi ra God ai moendiñde mbunda asu siheimbo ai-babiñdi aboedi ni marimböhünda fandiherümbui. Adükari Sisas ai hai kameihä ahandi sünambeahindi nendi nginñdi-babiñdi sünü hinñginde weindahä kuduani rasimboani God ai fandi hemunümbui.

⁸ Nindou ai Godimbo fifiri fekoate-ayehi asu Adükari Sisas Kraisiñdi aboedi hoafi süngufekoate-ayehi ranaheimbo tñiri fo dagadürimbui.

⁹ God ai aheimbo simbori moaruwaimbo-ndeirani ai Adükariñdi himboamupuimbo-randeimbä nginñdi-kimä ngiri ni mandei asu ai koadürümbo-koadürümbo moaruwai ni mandeimboyehi.

¹⁰ Adükari Sisas ai kuduani ahandi nendi muñgu ahambo aboed-ani mbisemboyehi rasimboani ra tükündi femboe. Asu muñguambo nindou ahambo anihondümbo-arihori ranai ranahambo hepüñdahimboyehi. Se-amboa randihimboyehi anihondü hoafi siheimbo hoafimayefi ra se anihondümbo-marhindü wambo.

¹¹ Ranimbo hohoanimo yefühä siheimbohündambo Godimbo didbafiyefühä sefiya, 'Ape God, se aheimbo sihafä hohoanimo süngufembo hoafi-mayafindüri asu se didboadondo-wandürani rasüngumbiriñd-amboane. Aheimbo nginñdi dabadürananimbo aboedi hohoanimo ai süngufembo asei rasüngumbiriñd-amboane. Asu ai Kraisiñdi anihondümbo-rhorühä ahandi ratüpurä muñgu-mbiriñd-amboane,' asefi.

¹² Rananimo se Adükari Sisas Kraisiñdi aboed-ani mbisei, nga ai-ambo siheimbo aboed-anei mbüsümbui. God asu Sisas Kraisiñdi siheimbo moafi hiipoambo-ndineandürühä rambiri-neandür-amboane.

2

Godinñdi hohoanimo daboadanambore-randeimbä ai weindahä tükündifimbu

¹ Wandafi mamä, sihefi Adükari Sisas Kraisiñdi asukai kudümbui asu sihefimbo ai-babiñdi mamambe-ndeamunimbu ranahambo ro siheimbo hoafayefi.

² Nindou ai hoafindühäya, 'Adükariñdi si tüküfemboane asu Adükari ai kusümboani,' mbüsüñ se ngiri afindi hohoanimoñdeihä, ngusüfoambe hepüñdahindi. Rani hoafi ra nindou ngorü ai Godinñdi hoafi hoafiyu-randeimbä nahurai hoafiyumbo-mbeiyohi, asu nindou ngorü ai ahandihoari hohoanimoñdeihä haya hoafiyumbo-mbeiyohi, asu nindou ngorü ai yahuhaya, 'Por, Sairas, Timoti ai yaru hoafimemo,' yahumbo-mbeiyohi.

³ Se nindoumbi himboana wandihündürani siheimbo tikai hoafindeimboyehi. Awi Adükariñdi si ra ngiri moani hoangñde tükündifeyo. Nga boatei nindou afindi Godinñdi hoafi moaruwaimbo-ndihindühä getündihe-himboyehi. Asu moaruwai hohoanimo yumbü ahambo God ai moaruwaimbo-ndearümbui ranai weindahä tükündifiyuani asu süngunambo-animbo Kraisiñdi ai kudümbui.

⁴ Moaruwai hohoanimo yumbü ra ai muṅguambo moatükunî ranahambo nindou ai hohoanimo-yahindowohü dükarîhi god sei-arîhündî ranahambo ai hürütündarümbui. Rani-moatükunîmbo 'moanane' mbüsühî ahandî fimbo yangîrî adükar-ane mbüsümbui. Ai Godîndî worambe nîmandümbö, 'Ro God-anahe,' mbüsümbui.

⁵ Hoafî horombo ro sîheimbo sowahi nîmboahambeyahi hoafîmayahi ra se mîtanîrîhümündî-ai?

⁶ Rani-moatükunî ai moaruwai hohoanimo yumbündî nafi gürareandî ra se fîfirîhîndî. Ahandî nafi gündeandanî ṅgombo-anîmbo nîni-sîmboanîyo God ai yirifayu rani-sîmboan-anîmbo ai weindahî tükündîfimbi.

⁷ Awi getürühoeimbi hohoanimo haponda dîbo ratüpurîyo arandî. Nga nindou ai moaruwai hohoanimo-yumbündî nafi gürareandî ana, God ai ahambo nderümünduanî asu ai nafi gifekoate-nduanî ra-sîmboanî muṅgu moatükunî ṅgîrî dîbo yagodo.

⁸ Asu moaruwai hohoanimo yumbü ai weindahî tükündîfimbi. Asu Adükarî Sisas ai kuduanî ai moaruwai hohoanimo-yumbümbö ahandî yafuinambo hîfokoandîrühî asu ahandî hîmboamupuimbo-randeimbi ranambo moaruwaimbo-ndîrühmbui.

⁹ Satan ai moaruwai hohoanimo-yumbümbö ṅgîndî dagadombui asu nindou ranai ṅgîndî tükündîfi haya ṅgîndî moatükunî asu hepünîfeimbi moatükunî tîkai ratüpurîndümbui.

¹⁰ Nindou ai awarîhefemboayei ranaheimbo moaruwai hohoanîmondühîmbo tîkai hoafîndürümbui. Nga nindou ranai awandîhehimboyei nîmboe sapa ai anîhondü hohoanimo ranahambo ṅgîrî yîfirîndei asu God ai ṅgîrî aheimbo aboedambondearü.

¹¹ Ranîmboane asu God ai ahei hohoanimo ṅgorü-süṅgundeandanî rananîmbo ai tîkai hoafî ra anîhondümbö-ndîhimboyei.

¹² Ranîmboane asu nindou muṅgu ai anîhondü hoafî anîhondümböfe-koate-yeihi hohoanimo moaruwai ranahambo yîfirayei ranaheimbo God ai ahandî yîboböfe-ambe moaruwaimbo-ndearümbui.

God ai sîheimbo kamafoareandürî wambo aboedambo-ndearümbui

¹³ Wandafî mamî, Adükarî ai sîheimbo ṅgusüfo pareandürî arandî. God ai weangurühî hondü sîheimbo aboedambo-fendürîmbo kamafoareandürî. Ranîmboanefî sîheimbohündambo Godîmbo hîhîfirîhurî arîhundî. Ai sîheimbo Yîfiáfî Aboedî masagadürî ranîmbo-hündamboane asu se Godîndî yangîrî-anei asu se anîhondü hoafî anîhondümbö-marîhîndî. Rani-süṅgumbo-anîmbo God ai aboedambo-ndearümbui.

¹⁴ Ai sîhefî Adükarî Sisas Kraisîndî sîheimbo hîmboamupuimbo-randeimbi sürühoeimbi moatükunî ranambefendürîmbo yahumboani. Ro sîheimbo hoafî aboedî nda hoafîmayefî ranînambo God ai sîheimbo mborai mehu.

¹⁵ Ranîmboane asu, wandafî mamî, se ṅgîndîhümündî nîboadei. Godîndî hoafî muṅgu sîheimbo yafambenambo, pasînambo yamundarîhundürî ra se kîkîhîndîhümündî.

¹⁶ Sîhefî Adükarî Sisas Krais asu Ape God ai sîhefîmbo ṅgusüfo parîneamunühî moanî ṅgusüfoambe kîkîmî-mafoarîneamuna sîhîrî ahambo anîhondümbö-rîhurühî hîfandarîhurî.

¹⁷ Nga God ai sîhei ṅgusüfo kîkîmî-boadeandürühî ṅgîndî mbîsagadür-amboane ranîmboane asu se hohoanimo aboedî süṅgundîhîndühî hoafî aboedî hoafîndeimboyei.

3

Yîhoefîmbo farîhefe-munîmbohündambo se Godîmbo dîdîbafîndei

¹ Wandafî mamî, nda ndeara bîdîfiranîmbo hoaf-ane. Yîhoefîmbo farîhefe-munîmbohündambo se Godîmbo dîdîbafîndei ndühündî. Rananîmbo Godîmbo hoafî ra nîmehünou ṅgorü ṅgoafî, ṅgorü ṅgoafî mbîhowamboane asu ahandî hoafîmbo aboed-ane mbîsei-amboane sîhei mbusümo ramefeyo nou.

² Yîhoefîmbo farîhefe-munîmbohündambo Godîmbo dîdîbafîndei ndühündî rananîmbo asu nindou moaruwai hohoanimo yomomo-rundeimbi ai ṅgîrî yîhoefîmbo kîkîhînda-mündîmunî. Nîmboe sapa afîndî nindou moai anîhondümbö-rîhîndî.

³ Nga Adükarî ai hohoanimo hondü aboed-ane yare arandî. Ranîmboane asu ai sîheimbo ṅgîndî dagadürühî hîbadandüranî Satan ai ṅgîrî sîheimbo moaruwaimbo-ndearü.

⁴ Adükarî ai ramareamuna ro fîfirîhîndî nda: Hoafî sîheimbo hoafîmayefî ra hapo se rasüṅgurîhi arîhündî, nga asu süṅgunambo amboa randîhimboyei.

⁵ Adükarî ai sîheimbo aboedî hohoanimo sagadüranî ranîmboane asu Ape Godîndî nindumbo ṅgusüfo pefe hohoanimo ra fîfirîndîhîndî asu se ahandî ṅgîndînambo tîjîrîfo ranahambo moanane mbîsei hehi ṅgîndî nîmboeimboyei Krais ramefiyu nou.

Nɪmorehɪ nɪndowenihɪ munɟu ai ratupuri-mbeyei-amboane

⁶ Wandafɪ mamɪ, sɪhefɪ Adukarɪ Sisas Kraisɪndɪ ɲɟɪnɪndɪ sɪngu ro sɪheimbo randɪhindɪ asefɪ. Munɟuambo wandafɪ ɲgoru ai ratupurikoate-yeihɪ hohoanɪmo sɪheimbo yamundɪma-rɪhundurɪ ra sɪngufekoate-yeianɪ se ahei fikɪmɪ papuhɪ-ndahimboyei.

⁷ Se yihoeɪ hohoanɪmo nda sɪngundɪhindɪ. Yihoeɪ ratupurɪmbo se fɪfɪrɪhindɪ asu ro se-babɪdɪ nɪmareɪmbo moai yiboaruko-yiboarukoyefɪ.

⁸ Sesɪ se masehimunɪ ra pemɪmayefɪ. Se yihoeɪmbohunda tɪɲɪrɪfo-ndahimboyei sefɪ hohu sɪrɪhu nɪmboambo ro ratupurɪmbo tɪɲɪrɪfomayefɪ.

⁹ Sɪhei-mayo sesɪ ndahumɪ-ndemboyeɪsɪ, ɲɟa asu moai sahumɪndefɪ. ɲɟa sɪheimbo aboedɪ ratupurɪ nafuɪndefanɪ asu se aboedɪ hohoanɪmo ra sɪngumbɪhinda sefɪ hohum-boyeɪ sesɪ semɪndɪkoate tɪɲɪrɪfomayefɪ.

¹⁰ ɲɟa se-babɪdɪ nɪmboefɪmbo ro seɪya, 'Nɪndou ratupurɪ-koateyuanɪ ɲɟɪrɪ sesɪ ndemundu,' maseɪ.

¹¹ ɲɟa ro hɪmborɪmayefɪ ra semayeɪ bodɪmondɪ moanɪ ratupurikoate nɪmareɪ mburɪhumbɪ ɲgorundɪ ratupurɪ sefe farɪheɪfendurɪmbo hoafɪyeɪ arɪhundɪ.

¹² Nɪndou ra aboedɪ hohoanɪmo sɪngufembo sefɪ hoahu Adukarɪ Sisas Kraisɪndɪ sɪngu hoafɪyahundurɪya, 'Se sɪheihoarɪ sesɪ semɪndɪmbo-hundambo moanɪ ratupurɪ yanɟɪrɪ ratupurɪndeɪ,' aseɪ.

¹³ Wandafɪ mamɪ, se aboedɪ hohoanɪmo sɪngufembo ra yiboaruko-yiboarukondeimboyei.

¹⁴ Hoafɪ pas ndanambe suru papɪmarɪhundɪ nda nɪndou ai rasɪngufekoate-ndeianɪ ranaheimbo se turuboadɪhɪ fɪfɪrɪndɪ-hinduruɪhɪ ai-babɪdɪ wudɪndeimboyei, ɲɟa yowanɪ. Rananɪmbo asu ai amoanɪɲɟɪ-mbeyei-amboane.

¹⁵ ɲɟa se yandɪhɪ hohoanɪmo-ndeihɪya, 'Yihoeɪ hurutumb-anei,' mbɪsemboyei, ɲɟa yihoeɪ wandaf-anei mbɪsei hehimbo aheimbo ahɪnɪndahundurɪ.

Bɪdɪfɪranɪ hoafɪ

¹⁶ Adukarɪ ai afurɪfe hohoanɪmo ra nɪmɪndɪh-ani. Munɟuambo si munɟuambo moatukunɪ tukundɪfeyoanɪ ai sɪheimbo mbɪfarɪhendurɪ-amboane asu ɲɟusufɪoambe afundɪhɪ kundɪhɪ hehɪ nɪmandeɪ. Adukarɪ ai munɟuambo se-babɪdɪ mbɪnɪnguwamboane.

¹⁷ Ro Por-anahɪ sɪheimbo karɪhasɪhandurɪ asahɪ hoafɪ ra wandɪhoarɪ suru papɪmarɪhandɪ nou.

¹⁸ Sɪheɪ Adukarɪ Sisas Kraisɪ sɪheimbo munɟuambo hɪpoambo-mbɪreandurɪ-amboane.

1 Timoti Pas mamî Por ai Timotimbo sürü papîmarandî

¹ Ro Por Sisas Kraisi ndî hoafî sahamîndî ha-rîhandeimb-anahî. God sîhefîmbo aboedamboreamunî-randeimbî asu Sisas Kraisi ranahambo anîhondümborî-hurühî hîmboayefî aiyafanî wambo hoafî semîndî hombobhünda kafoarîne hîningî-marîneandîrî.

² Timoti, wandî süngumboyo se anîhondümborî-marîworî asu se wandî nîmorî hondü nahurai-anafî. Pas nda sîhamborî sürü papîrîhî koararîheheandî. Ape God asu ahandî nîmorî Sisas Kraisi ai sîhamborî moanî hîpoambondîne hohoanîmo-ndînanîhü ngusüfoambe afurîfe küfimbî hohoanîmo mbîsabînanî-amboane.

Tîkai yamundîfe hoafî ra raguamambo-ndîhumboane

³ Ro Masedonia hîfîna hahühî asu sîhamborî Efesus ngooafîhü mbînimbafa sahehea hoafîmehanîni ranane asûkai haponda sîhamborî hoafehanîni. Se ranîhü nîmbafîmbo nindou bîdîfîrî ai tîkai hoafî süngufe hohoanîmo yamundarundürî ra yowanî mbîsafîpurî saheheamboyahî hoafîmehanîni.

⁴ Rananîmbo se hoafîndafî-ndüranî ai ngîrî tîkai hoafîndei asu ahei hürütühoafî, ahuirîhoandî ndürîmbo türüfoefe ho wataporî hohoanîmo ra mbîsîhehindî-amboane. Ngâ yahurai yamundîfe hoafî ana sîmborî hoafî tükufe arandî, ngâ asu ranî hohoanîmo ranai ana ngîrî aheimbo Godîmbo anîhondümborîhî ahandî ratûpurî fîfîrîfembo-hünda fandîhendürî, ngâ wantî. Ngâ anîhondümborî hohoanîmo yangîrî randeambo.

⁵ Ro ngusüfo pefe hohoanîmo botîfembohünda hoafî ra hoafayahanîni. Ngusüfoambe sürühoembî hohoanîmo, Godîndî hîmboahü hütî-koateimbî hohoanîmo asu anîhondümborî hohoanîmo munguambo ra ngusüfo pefe hohoanîmo nîmîndîh-ane.

⁶ Asu nindou bîdîfîrî ana hohoanîmo ranahambo munguna daboadanamborîhî hehimboane, asu hîhîndî wataporî ranahambo yangîrî hohoanîmoyei hei arîhündî.

⁷ Aiana Godîndî ahînûmbî hohoanîmo ranahamboanemo yamundîhu-rîhundeimbî-ndefîmbo mehomo. Ngâ ai ahâmundî hoafî ranahandî nîmîndîhündî asu ai rananî moatükunîmbo anîhondümborîfe hoafayefî mehomo ra moai fîfrundî.

⁸ Sîhîrî yarîhu fîfîrîhündî God ai nindou-yafe hohoanîmo dîboadofembo-hündambo ahandî ahînûmbî hohoanîmo hîningîmareandî. Asu nindou ai ahînûmbî hohoanîmo ranahandî ratûpurî hondü rawarîhindî ana, ra aboed-ane.

⁹ Ngâ sîhîrî ndanahambo ndondîhu yandîhu fîfîrîndîhumboane: God ai nindou aboedî ranaheimbo-yopoañî ahînûmbî hohoanîmo hîningîmareandî, ngâ wantî. Ndanî-moatükunî ranana nindou ai ahînûmbî hohoanîmo gogonîmbîrîhehî-ndeimbî, bogorîmboayafu-ndeimbîmbo hîfînambo-rîhipureimbî, Godîmbo daboadanamborî-horeimbî, moaruwai hohoanîmo süngurîhî-ndeimbî, Godîndî hohoanîmo ana ambe sei-rîhundeimbî, hîfî ndanîhünda hohoanîmo süngufemboane seimbî, boagîrambo hîfîkoarîhindürî-rîhundeimbî asu nindou hîfîkoarî-hindeimbî munguambo ranaheimbo God ai ahînûmbî hohoanîmo hîningîmareandî.

¹⁰ Asu nîmorehî sisîhîmo-yeimbî, nîdownehî bogo moaruwai hohoanîmoyomorundeimbî, nîndoumbo hümbuhînyomo sowandümo homo kakî fîhîmbo koarîhou-undeimbî, tîkai hoafîyei-rîhundeimbî, asu moanî hoangîrîhî hehî nîmoamo nda sei-rîhundeimbî, yamundîfe hoafî aboedî ranahambo daboadî hîhîrîhindeimbî, nindou munguambo ranaheimbo God ai ahînûmbî hohoanîmo ra hîningîmareandî. Ngâ ahînûmbî hohoanîmo ndanana ranî-moatükunî, asu amurî moaruwai hohoanîmo aho ranai aboedî hohoanîmo ranahambo gabudeamboembo-hünda gifembo-hündamboane.

¹¹ Hoafî hondü ranana aboedî hoafî God ai wandî warîhü masendî ranî-dîbo sîmogod-ane. Hoafî aboedî ranahambo aboed-ane aseî asu God ai hîhîfî-hîhîfî hohoanîmo nîmîndîhayu ra hoafîmemunî.

Por Godîmbo hîhîfarürî

¹² Sîhefî Adûkarî Sisas Kraisi ai wambo hohoanîmo-yundîrühî, wandî ratûpurî nda wudîpoaponde randeambui yahuhaya, wambo ahandî-mayo ngîndîndî ra masendîramboanahî, asu ro ranahambo hîhîfarîhünî.

¹³ Yîni, ro horombo ahambo hoafîyahandowohü tîrîfoarîhinühî moaruwaimborîhinühî ahambo hürütümarîhünî, ngâ ro ahambo anîhondümborî asu fîfîrîfekoate manîmboaha ranîmboyo ai wambo hîpoambo-mareandîrî.

¹⁴ Adükarî ranai wambo hîpoambo-mareandîramboyahî, ro Sisas Kraisdîbo anîmboahî. Ranîyu wambo anîhondümböfo asu hîpoambofo hohoanîmo afîndî masendîrî.

¹⁵ Hoafî nda anîhondü hond-ane asu munju ai anîhondümbö-mbîrîhind-amboane. Sisas Kraisi ai moaruwai hohoanîmoyefembü sîhefîmbo aboedambo-femunîmbo makusu, nja moaruwai hohoanîmoyei-rîhündembî ranaheimbo munjuambo njasündîheandîrîmboanahî.

¹⁶ Nja Sisas Kraisi ai moaruwai hohoanîmoyembî hîmboana wamarandîrî hu ra nafuimbohünda njasündîhearü hehea moaruwai hohoanîmoya-rîhandembî wambo boatei hîpoambo-mareandîrî. Nindou dîdîyei Kraisi mbo anîhondümbö-ndîhoranî asu süngunambo koadürümbö-koadürümbö yangîrî nîngombo semîndîmbooyei ranaheimbo ro sisamî nahurai-anahî.

¹⁷ Aiana Bogorî adükarî hondü koadürümbö-koadürümbö nungumboani. Aiana yîfîkoateyu-randeimb-ani, asu ahambo nindou ai hoeife-koateyu-randeimb-ani. Ai mam-ani God hondayu asu ahambo ndürî adükarîmb-ani asu ai koadürümbö-koadürümbö bogorî hond-ani mbîsefîmboane, nja anîhond-ane.

Timoti ai njinîndî nungumbo yîfîarîmbîyu-wamboane

¹⁸⁻¹⁹ Timoti, se wandî nîmorî nahurai-anafî. Horombo Godîndî hoafî hoafîyu-randeimbî ai sîhambo nîni-moatükunî süngunambo refemboayafî ranahambo hoafîmayu asu ro hoafî ranahambo hohoanîmoya hehea, haponda se randowandî asahanîni. Se hoafî ra njinîndî kîkîhindandîfî nîmbafîmbo-anîmbo asu sîhafî njasüfoambe hütikoate-ndafühî anîhondümbö-ndîworühî moaruwai hohoanîmo dîbo yîfîarîmbohünda tîjîrîfondafî. Nindou bîdîfîrî ahei njasüfoambe ra moaruwai-ane asei, nja ranahambo raguianambo-marîhindî ranîmboaneî asu ahei anîhondümböfo hohoanîmo ra mahanondürî sip ho nîmoeifîhî tîrîmondeandühî hîmonî ahano nou.

²⁰ Nindou yimbu yahurai-anafanî ahafandî ndürî Himeneus, Areksander ahafanîmbo ro Satanîndî warîhü-marîheapîrî. Nindou yimbu ai randafîneandühî karîni asu ai Godîmbo tîrîfoefe hoafîkoate-mbeyafanda sahehea.

2

Godîmbo dîdîbafîfe hohoanîmo

¹ Boatei se anîhondümbö-rîhindeimbî aheimbo hoafîndafîndürühî anîmboya, se nindou munjuambo fehefe-ndürîmbohünda Godîmbo dîdîbafî-ndahindowohü hîhîfîndîhorî, mbîsafî.

² Adükarî bogorîmbo-yafundeimbî, asu munjuambo gafman ranahambo-hündambo Godîmbo hoafîmbeyafîndo-wamboane sîhîrî aboedî nîmarîmbohünda. Rananîmbo asu sîhîrî Godîndî hohoanîmo süngundîhu nindoumbo hohoanîmondefî ngefîmboane.

³ Sîhîrî hoafî yahurai hoafayef-anîmbo ra aboed-ane asu God sîhefîmbo aboedambore-amunî-randeimbî ai ranahambo yîfîrayu.

⁴ Ai nindou munjuambo aboedambo-ndîheandürühî asu anîhondü hoafî ra fîfîrîmbî-rîhînda yahumboani.

⁵ God mam-ani asu hoafî semündü hu semündü hu-randeimbî nindou mam-ani. Aiani God asu nindoumbo sowana hoafî semündü hu semündü hu arandî. Nindou ra Kraisi Sisas-ani.

⁶ Ai munjuambo nindou aboedambofo-ndürîmbohünda ahandî fi Godîmbo masagado. Nîni-sîmboanîyo God ai yîfîrîmayu ra ai nindou aboedambo-fendürîmbo yahumboani sîhefîmbo nafuimbohünda Kraisi ai ahandî fi masagado.

⁷ God aiyu ahandîhoarî ranî hoafî ra semîndî ho Suda-yafe ndîfombo bokarîhefendürühî yamundîfe-ndürîmbo kafaore hîni-nji-mareandîrî. Ranahambo ro tîkarîheambo-yahîpoanî, nja anîhondümböanahî hoafayahî. Rananîmbo Suda-yafe ndîfo ai Kraisi mbo anîhondümbö-rîhorühî asu anîhondü hohoanîmo fîfîrîmbîrîhind-amboane.

⁸ Munjuambo nindowenihî njoafî-njoafî ranîhünda ai warî botîrundühî dîdîbafîmbemonda sahehea hohoanîmoayahî. Ai sürhöeimbi nîngomombo asu sîmborî hoafîkoate-ndîmondühî Godîmbo dîdîbafîndafundî.

Nîmorehî-yei hoaf-ane

⁹ Nîmorehî ai hoearî ndorîhoayo-weimbî güdühîndühî afînd-afîndî-koate asu ahei fi hîfînambo-ndîhindî. Ai ahei mbîrînanî dîdîboadöfo yihuru asu gorînambo nafîründeimbîhündî ranambo fi yihuru-ane asu hoearî kaki adükarîfîhî semîndümbî yihuru-ane ra moeisahî.

¹⁰ Nga nimorehi ai Godindi hoafi süngumbo seimbo ana, ai ratüpurü aboedi ratüpurümbeyei-amboane ranane nimorehiyei yihuru hondayo.

¹¹ Nimorehi ai hifandi-rundeimbi-yomondi hoarehindeihü siseikoate nimandeimbo Godindi hoafi himborimbeyei-amboane.

¹² Ro ngiri hiniñgi-ndiheandüra nindowenihambo hibadühüpurü asu Godindi hoafi yamundihipurü ndühündi, nga wani. Nga nimorehi ana moani siseikoate nimarimbo Godindi hoafi himborimbo yangir-anei.

¹³ Nimboe sapo God ai Adamimbo boatei nafirüri mburamboyu, asükaiyu süngunambo Ifimbo nafimarandi.

¹⁴ Nga asu Adam ai moai tikai hoafi ranahambo anihondumbo-reandi, nga wani. Nimorehi aiyo tikai hoafi ranahambo anihondumbo-mareandi ranayo asu ai moaruwai hohoanmomayo.

¹⁵ Nga nimorehi ana niori wakemindi ratüpurü ratüpurümbeyei-amboane. Asu ai yarihindühi Godimbo muñguambo si aho ra anihondumbo-rhorühi, nindoumbo hipoambofe hohoanimo ra süngurihündühi, sürhoeimbi hohoanimoeyehi asu ahei fi hifinambo-arhindühi ana, God ai aheimbo aboedambo-ndearumbui.

3

Kraisindi nendambo hifandi-rundeimbi-yomondi hoafi

¹ Hoafi nda tikaiyopoani, nga anihond-ane: Nindou düdi ai Kraisindi nendi aheimbo hifandiyondürimbo hohoanimoayu ana, asu ai ratüpurü aboedi ranahambo yifiriyu hayamboani.

² Hifandirandüri-randeimbi nindou bidifiri ai ahandi moaruwai hohoanimo nimarikoate-ayo ranahambo türüfoefe hoeifeikoate-mbiyei-amboane. Asu moani nimorehi mamü semündümb-animbo mbünüñgu-wamboane. Nindou ranai ahandi fi diboadore hifandimbirand-amboane asu ndore nüñguanü nindou ai ahambo aboed-ani mbisei-amboane. Asu nindou ahandi worina tükehindi ra ndore hifandimbirandür-amboane. Asu ai aboedi yamundea-ndeimbimbiyu-wamboane.

³ Asu ai ngiri bia afindi ndümündü asu ai ngiri harimbo hohoanimodu, nga himboari hoafendühi simbori hoafikoate nindoumbiyu-wamboane. Asu aiana ngiri kaki afindi semindimbo hohoanimodu.

⁴ Ai ahandi aborüdi ranaheimbo didiboado-ndearühi asu nimoakidibou ai ahambo ahiniyeihü ahandi hoafi himboriyeihü süngumbirhind-amboane.

⁵ Nindou ranai ahandi aborüdi ranaheimbo didiboadofekoate-ayu ana, asu ai nüñgunde Kraisindi nendi ranaheimbo hibadimandandüra?

⁶ Anihondumbo-reandeimbi nindou simbori aiana nimai hifandi-randeimbimbofe-poanisü, nga ai ahandi fimbo borindu asu God ai ahambo Satanimbo ramariri nou tinirifo dagadombui.

⁷ Nga nindou düdi Godindi hoafi himborikoate-mayei ahei mbusümo aboedi mbumundi anüñgu ai-animbo hifandi-randeimbimbofi mbimaru-amboane. Nga asu nindou ranai ahei himboahü mbumundi niñgokoate-ayu ana, asu nindou ranai yiboarukondihorani asu Satanindi andürambe keboembui.

Kraisindi nendi-yei ratüpurüyomo-rundeimbi-yomondi hoafi

⁸ Mamü yahurai-ane Kraisindi nendi-yafe ratüpurüyomo-rundeimbi amboani ai ahamundi ratüpurü ranahambo ndondu hohoanimo-mbemondamboane. Nindou ranai ngiri afindi bia ndimindimo asu ngiri nümsü nou moaruwai hoafindimo aboedi hoafindimo ndundi. Asu ai ngiri nindou bidifiri-yeimayo kaki semindirambo hohoanmondimo.

⁹ Rananimbo asu ai Godindi himboahü hütikoate-yomondühi anihondumbofe hohoanimo dibo mengoro God ai shefimbo nafuimayu ranahambo kikihisafimbirundimund-amboane.

¹⁰ Weañgurühi ahamundi hohoanimo ranahambo yandu hoeindundanü, asu ranü hohoanimo aboedi mbumundi ngoan-animbo asu se ahamumbo ratüpurüyomorundeimbimbo-ndüpurü hiniñgi-mbirupur-amboane.

¹¹ Mamü yahurai-ane nimorehi amboani ai ahei ratüpurü ranahambo ndondühi hohoanimobeyei-amboane. Ai ngorümbö daboadanü hoafindeimboyei. Ai ahei fi hifinambo-ndihindühi anihondumbo ratüpurümbeyei-amboane.

¹² Ratüpurüyomorundeimbi aiana nimorehi mamü yangiri sowandümondeimbimbemond-amboane. Asu ai ahamundi aborüdi ranaheimbo ndondündüri hifandimbirundür-amboane.

¹³ Ratüpuriyomo-rundeimbî ai aboedî ratüpurî ratüpuremo ana, nindou ranahamundi ndürî aboedî yagodîmboe. Rananîmbo ai ahamundi Sisas Kraisîmbo anîhondümböfe ranahambo hoafîmbo yîhîmbokoate-ndîmboemo.

Godîndî hohoanîmo nîmîndîhündî hoafî

¹⁴ Timoti, ro sîhambo sowana nîmehünou sînimbo afîndî hohoanîmo-ayahahi, nga asu ndanî moatükunîmbo pas nda sürü paparîhandî.

¹⁵ Ranîmboanahî asu ro nîmai sînikoate-ndahanî ana, asu se hoafî nda hoeindo hawa aboedî hohoanîmo Godîndî nendî sîhîrî sîngufemboayo ra fifîrîndo-wamboyafî. Ranî nindou sîhîrî ana yangîrî koadürümbo nüngumbü Godîndî nendî fandîhi arîhündî ranaheimbo kambohoanî nahurai anîhondümböfe hohoanîmo ra ngînemîndî-ndürîmboanefî.

Kraisîmbo herü

¹⁶ Sîhîrî ndondîhu fifîrîndîhumboane, nga Godîndî nîmîndî hoafî hohoanîmo ra ndorîhoeimbî hamînd-ane. God ai dîbo-hoafî weindahîmareandî ra ndahurai-ane. Nindou nîmorîmbofi tükümeñiyuwa hoeimarîhorî.

Yîfiáfî Aboedî ai nafuimayo ahandî hohoanîmo mbumund-ane.

Sünambeahîndî nendî ai hoeimarüwuri.

Ahambohünda Suda-yafe ndîfoambo hoafî bokamarîhoemo.

Hîfînîndî nîmorehî nindowenihî ai ahambo anîhondümbö-marîhorî.

God ai sünambe serümündü mahafu.

4

Tîkai hoafümbî nendî-yafe hoafî

¹ Yîfiáfî Aboedî ranai wudîpoapore hoafîyowohü yahoya: Sîngunambo ana nindou bîdîfîrî ai anîhondümböfe hohoanîmo ra hîngî-ndîhimboyei. Asu ai tîkai hoafümbî sanendî kabome ranahei yafambehündî hîmborîndeiñî asu ranahei yamundîfe hoafî ranahambo sîngundühimboyei, meho.

² Yamundîfe hoafî ra tîkai hoafîyomo-rundeimbî-yomondî-mayo hoaf-ane. Ahamundi ngusüfoambe hohoanîmo ra mamîkarî-ndapurüh-anîmbo asu ahamundi moaruwai hohoanîmo ranahambo ngîrî amoanîngî-ndîmo ndundi.

³ Ranî nindou ranai nîmorehî semîndîkoate hohoanîmo asu bîdîfîrî sesî wehîsaombo hohoanîmo ra refemboane mbîsîmboemo. Nga nindou dîdîyei ahambo anîhondümbö-arîhorî asu hoafî hondü fifîrarîhindî ranai sesî sahüsîhî asu ahambo hîhîfîmbohünda God ai sesî ra nafîmarand-ane.

⁴ Nga asu muñguambo moatükunî God ai nafîmarandî ra aboed-ane. Nga se rani-moatükunî ranahambo moaruwai-ane mbîseimboyei, nga Godîmbo hîhîfarîhorî ana, ndahümundî.

⁵ Nga asu Godîndî hoafî sîngu sîhefî dîdîbafîfe hoafî rasîngunambo muñguambo sesî ra Godîndî yangîrî tükündîfemboe.

Timoti ai Sisasîndî ratüpurîmbo aboedî mbününgu-wamboane

⁶ Asu se ndanî hoafî ra wandafî mamî ranaheimbo hoafayafîndürî ana, asu se Sisas Kraisîndî ratüpurîyafî-randeimbî aboedî safî nîmboamboyafî. Anîhondümböfe hoafî asu yamundîfe hoafî aboedî ra se sînguaro hafî rani-sîngu se ngînîndî nîmandîmboyafî.

⁷ Asu se hîhîndî wataporî moaruwai ranahambo ana daboadanambo-ndowandî. Nga se Godîndî hohoanîmo ranahambo yangîrî-anîmbo yamundî-yamundî-ndowandî.

⁸ Sîhefî fi yamundî-yamundîfe hohoanîmo ndanana moanî akîdou fandîhemunîmboe. Nga asu Godîndî hohoanîmo sîngufembo yamundî-yamundîfe ra sîhefîmbo afîndî safî fandîhemunîmboe. Rani-moatükunî anîmbo yangîrî anîmboefî ndanî-sîmboanî fandîhemunî asu sîngunambo koadürümbo-koadürümbo yangîrî nîngombo semîndîmbo rani-sîmboanî amboanî fandîhemunî raraondamboe.

⁹ Hoafî ra anîhondü hamînd-ane, nga muñguambo ra anîhondümbö-mbîrîhind-amboane.

¹⁰ Godîndî hohoanîmo sîngufembo ra ratüpurîyefühî hütî-hütîyefî. Sapo ro yangîrî nüngumbü Godîmbo anîhondümbö-rîhurühî hîmboayefî. Nga nindou dîdîyei ahambo anîhondümbö-arîhorî ranaheimbo aboedambo-reandüreibî-ani.

¹¹ Nga se nindou ranahaimbo hoafî ra dabadürühî yamundowürî arandî rananîmbo sîngumbîrîhind-amboane.

¹² Ahei hîmboahü ana se nindou akohoand-anafî, nga asu ai sîhamboya aiana nindou yangîrî-ani mbîsahünîmboyei, nga wanî. Nga se nindou aboedî mbumundî hamîndî nîmbafan-anîmbo, asu anîhondümbö-rîhindeimbî ai sîhafî hoafî, nîngö,

hípoambofoe hohoanimo, anihondümbfoe hohoanimo asu sürühoeimbi hohoanimo ra síhambo hoeirihinihi hehimbo süngumbirihind-amboane.

¹³ Ro tüküfekoate-yahambe nindou híamboahü Godindí hoafi hoeindo wataporimbon-dandühi, kíkímiboadowa-ndürühi asu ahandí hoafi yamundowandürí ndandí.

¹⁴ Horombo hífandí-rundeimbi ai síhambo warí wamini nanduninani God ai ahandí hoafi hoafiyu-randeimbindí hoafi-süngu síhambo ranipoaní ratüpurí masaganini. Nga se ratüpurí ra mbosindamboyafi.

¹⁵ Muñguambo ratüpurí ranahambo síhambo hoafimayahi ra se ndondo híbadandí ratüpurí aboedí ra tüküfemböhünda tíñirí-fondafi. Rananimbo asu muñguambo nindou-yei híamboahü síhafí hohoanimo ra aboedí tükümbífeyo-wamboane.

¹⁶ Se nindou aheimbo yamundaro-wandürane, asu síhafí hohoanimo ranane ranahambo ndondo híbadandí. Se yaro nginindí nimbafí. Se randowandühi ana, se-anafí asu síhafí hoafi hímborí-yeimbi ra muñguambo aboedambo-ndahimboyei.

5

Ngorü nindoumbo didiboadofoe hoafi

¹ Se boagirí nindoumbo nginindí hoafíndamboyafi, nga síhafí apembo híniñgírou safí didiboado-aríworí nou-animbo asu ahamumbo amboaní randowapurí. Asu akohoandambo amboaní síhafí akídambo rawaroworí nou rando didiboado-ndowapurí.

² Se nímoréhi boagirambo amboaní didiboado-ndowandürí síhafí me hondü rawarowandí nou. Asu se yihoaríf-amborímbo didiboado-ndowandürí sürühoeyoweimbi hohoanimo süngu síhafí rehí hondümbó rawarowandí nou.

Nímoréhi kaisahoabedíyei hoafi

³ Se nímoréhi kaisahoabedí ranaheimbo aheimbo hamindí níboadeia ndondíworü.

⁴ Nga asu nímoréhi ranai nímoréimbi-ndowohü ahuiríhoandeimbi-ndowaní ana, nímorí ai boatei ahei hondí asu asarí ranaheimbo mbífaríhe-hindür-amboane. Raní hohoanimo ra Godindí hohoanimo süngufe-ane, nga yamundowandürí. Asu ai nímoréhi ranahambo ndondíhi híbadíhündühi horombo moanguimarandürí raní-süngumbo símborí amboaní mbífaríhe-hindamboane. Raní hohoanimo ranímbo-ani God ai yífrayü.

⁵ Nímoréhi ranai nindowenihambo dígerí haya ai-yanğírí hamindí níngombo ana, ai Godímbo híbadíríthü nímbí-nímbísi ahambo fehefe ranahambo didíbfándó píndo nda ngomboe.

⁶ Nga nímoréhi kai ai moaní ahandí fimbo yanğírí hohoanímoyo süngure arandí ana, nímoréhi ra yífiyombo nahurái-ane.

⁷ Se anihondümbó-ríhindeimbi ranaheimbo raní hohoanimo ra randíhindí mbísafan-anímbo asu ai ranahambo süngundühi ngeianí asu nindou ngírí aheimbo moaruwai hoafíndahündürí.

⁸ Nindou düdi ai ahandí mamísírí asu ahandí fíkímínindí ranaheimbo-poanímbo didíboado-fendüríkoate-ayu ana, nindou ranai anihondümbfoe hohoanimo ranahambo daboadı híhíreamboani. Nga nindou ranai anihondümbfoe-koateyeimbi ranaheimbo ngasündearü haya ai moaruwai hamindí nüngumbü.

⁹ Kaisahoabedí ai 60 hímbaní ngasündeandeimbi nindowenihí mamí yanğírí serímíndoweimbi ranahambo aboedí hohoanimo süngureandeimb-ane aseí nímoréhi yahurái yanğír-anímbo kaisahoabedí-yafe fehefembo bukambe ndürí pefendürímboane.

¹⁰ Ai aboedí hohoanímoyo-randeimb-ane mbísei-amboane. Raní-ratüpurí aboedí yahuraimboanahí hoafayahi ai ahandí nímorí ndore hífandímbránd-amboane asu nindou semindí worínambo-mbíreand-amboane, anihondümbó-ríhindeimbi-yafe tíñarí popoai-mbíríhend-amboane, nindou tíñarífo tükündífeyoaní mbífaríhendür-amboane asu muñguambo aboedí ratüpurí aho ra rambíreand-amboane.

¹¹ Nga se kaisahoabedí akídou nímorí safí aheimbo fehefemböhüdambo ahei ndürí pandowa-ndürímboyafi. Ai hoafíndeihí anímboya, 'Ro Kraisindí ratüpurímboanefí' mbísei hehi, asu ahei fimbo yanğírí hohoanímondeihí anamindí ngorü semündümbó mbísei hehi Kraisindí ratüpurí ra híniñgí-ndíhimboyei.

¹² Asu sapo ai níni-moatükuníyo horombo hoafíyeihí randíhumboyeí masei ra refekoate-ayeí ana, ai hütindeimboyei.

¹³ Asu ai ngorü hohoanimo yaríhi aríhündí ra ratüpuríkoate-ndeihí moaní woríní-woríníndeimboyei. Asu ratüpuríkoate yanğírí-poaní, nga ai bodímondambo hahabodeihí daboadaní tehündíhündürí asu bídfírí-yafe moatükuní ranahambo sefe fehefendürí níni-moatükuní ai hoafíkoate-mbomayo ra wataporímboríhü aríhündí.

¹⁴ Ran+amboane kaisahoabedi akidou n+mor+ safi aiana asukai anam+ndihü-mbeyahind-amboane asahi. Ranan+ambo n+mor+ wak+ndihümündi mbund+hümbu asu ahei wor+ ra h+bad+hünd+. Randahindan-an+ambo nindou ai ng+r+ ahei moaruwai hohoan+mo hoeind+hindüh+ asu moaruwai hoaf+nde.

¹⁵ Nga n+moreh+ b+d+fr+ ana ai daboedi h+h+r+yahi hehimbo asu Satan+nd+ süngu hehimboanei.

¹⁶ N+moreh+ an+hondümbu-reandeimbi, n+moreh+ kai mam+ ahand+ worambe ad+bombo an+ngo ana, n+moreh+ ranai ndonde h+badand+. Sapo n+moreh+ kai ranahambo ana an+hondümbu-r+hindeimbi+ ai ng+r+ ahambo h+bad+nd+hünd+ ran+ambo-hünda. Nga n+moreh+ kai d+d+yei nindou ngorü ai-amboan+ hifand+yondür+koate-aye ranaheimbo-an+ambo an+hondümbu-r+hindeimbi+ ai h+band+hündür+mboyei.

Hifand+rundeimbi nindou ai aboedi ratüpur+nd+monda ndond+hu h+bad+hu-pur+amboane

¹⁷ Asu hifand+rundeimbi+ ai aboedi hifandarund+ ran+süngumbo ahamumbo aboed-anemo mb+sahüpurüh-an+ambo aboedi mb+fari-hehipur+amboane. God+nd+ hoaf+ hoaf+yomo asu yamundu-rundeimbi+ ahamumbo ran+poan+ambo ham+nd+ mb+fari-hehipuramboane.

¹⁸ Sapo nindou ahand+ ratüpur+ ranahambo kak+ saimbo ranahambo-hündambo God+nd+ hoaf+ yare hoaf+yowohü yahoya, 'Burmakau ai wit h+p+r+ ffr+hendüh+ asu safi ded+imboe sei hehi yafambe kik+h+nd+hüm+ndimboyei,' meho.* Asu ngorü hoaf+ yahoya, 'Nindou ratüpur+yurandeimbi+ ranai ratüpur+ ran+süngunambo kak+ ndemündümbui,' meho.

¹⁹ Nindou mam+ ai hifand+rundeimbi+ ranahambo pap+hoaf+ndüran+ ana, se ahand+ hoaf+ h+mbor+ndamboyafi. Nga yimbuyafan+ asu ng+m+yomo ai hoaf+nd+mondan-an+ambo h+mbor+ndaf+.

²⁰ Asu hifand+ru-rundeimbi+ nindou b+d+fr+ ai moaruwai hohoan+mo-nd+mondan+ ana, se ranahamumbo hifand+ru-rundeimbi+yomond+ h+amboahü hoaf+ndaf+hü d+d+boado-ndowapuran-an+ambo asu hifand+ru-rundeimbi+ b+d+fr+ ai amboan+ y+h+mbombeyomondamboane.

Timoti ai ahand+ hohoan+mo ranahambo ndonde h+badand+

²¹ Ro God, Sisas Kraiss asu God kafaoreapureimbi+ sünambeah+nd+ nend+ ahamund+ h+amboahü shambo hoafayahan+ni, se randowand+ masah+ mam+ yahurai hohoan+mo-an+ambo munguambo nindou ndonde süngundand+.

²² Nga se yowan+ nindou God+nd+ ratüpur+ ratüpur+imbohünda kafeofi h+n+ng+fimbo ra n+mehünou war+ ahand+ wam+ nandowamboyafi. Se God+nd+ h+amboahü mbumund+ n+ngombo h+badambo, nga ngorü ai moaruwai hohoan+moayu ra se ai-d+bo mamambe-ndafamboyafi. Nga se sürühoeimbi+ n+mbafi ngafi.

²³ Se hoe yang+r+ nd+m+nd+mboyafi, nga akidou wain hoe amboan+ shaf+ fur+ asu anggün+ sowand+f+ arand+ ra far+hefe-n+n+imbohünda nd+m+nd+fi.

²⁴ Asu nindou b+d+fr+yei moaruwai hohoan+mo ra aheimbo y+bobofekoate-yuambe weindah+ adükar+ tükufe arand+. Asu nindou bod+mond+yei ai d+bomboane engoro, nga süngunambo weindah+ tükünd+femboe.

²⁵ Mam+ yahurai-ane aboedi hohoan+mo amboan+ weindah+ tükufe engoro. Asu b+d+fr+ aboedi hohoan+mo n+mehünou weindah+ tükufekoate-ayo ra ng+r+ munguambo d+bo yagodo.

6

¹ Munguambo an+hondümbu-r+hindeimbi+ ngorü nindou-yei moan+ ratüpur+yei-r+hündeimbi+ambo-yahi an+amboei ai ahei hifand+rundür+rundeimbi+ nindou ranahamumbo ah+n+ndei+h+ ahamund+ hoareih+mbeyei-amboane. Ranan+ambo nindou ai ng+r+ God+nd+ ndür+ asu s+hef+ yamund+fe hohoan+mo ranahambo moaruwai hoaf+ndu.

² Nga ratüpur+yei-r+hündeimbi+yei hifand+rundür+rundeimbi+ ranai an+hondümbu-rundeimbi+ aiyo mo ana, ai yowan+ rand+hi hohoan+mondeih+ya, 'Ro mam+ apodoho naharah-anef+, nga ro ng+r+ ahamund+ hoaf+ h+mbor+ndef+,' mb+sei, nga wan+. Nga ai rand+hi hohoan+mondeih+ an+amboya, 'Nindou ndanahamumbo aboedi fehefembohünda

* 5:18: Por ai hohoan+moyuhü yahuya, An+hondümbu-r+hindeimbi+ ai ahei hifand+rundeimbi+ambo kak+napo mb+fari-he-hipur-amboane, mehu. Ran+hoaf+ ra weindah+fembohünda ai Baiborambeah+nd+ hoaf+ hoaf+mayu. 1 Korin 9:8-12, 1o 25:4, Ruk 10.7

ratüpurayefi nda ai anihondumbo-rundeimbi-memondamboanefi ro ahamumbo hohoanimo pararihupuri, mbisei. Se nimorehi nindowenihi aheimbo aboedi hohoanimo ra yamundowandürühi asu rasüngufembo ngusüfo botindowandüri.

³ Sihēfi Adükarī Sisas Kraisiñdi hoafi ai sihefiñmbo Godiñdi hohoanimo süngufembo yamundeamunī arandī. Asu nindou ngorü ai yamundife hoafi ra hiniñgire haya rani-poanimo hoafi yamundareandürī ana, nindou ranai ahandī hohoanimo ranahambo yanggiri-ani afiñdi hohoanimo yuhü hoafi himbōrikoate-ayu.

⁴⁻⁵ Aiana fifirife-koate nindou nahurai-anemo. Nga ai nini akidoumbo ndürī asu nini kaboadihumbo yaho hefe hoafinambo simbori-simbōriñmbo-anemo mamīkarī hohoanimoemo. Rani hohoanimo rani-süngumboane ndani hohoanimo tüküfe arandī: Nindou ngorümbō moaruwaimbofi, simbori-simbōri, tirifoefi hoafi, ngusüfoame nimbīyo asu hoafinambo simbori-simbōri, muñguambo hohoanimo ra tüküfe arandī. Nindou rasünguru arundī ana, ahamundi hohoanimo ra mamīkarī-rapurühi moai akidou amboanī hoafi hondü ra wudipoaporu fifirundī. Ai Godimbo süngufe hohoanimo ana aboedi napo semindi nafimbai yahomo houbōanemo.

⁶ Anihond-ane, sihirī Godiñdi hohoanimo sünguarihundi ana, asu nini-moatükunī God ai sihefiñmbo semunī arandī ranahambo hihifi-hihifiyefühi aboedi napo nahurai sahumñdefi arihundi.

⁷ Sihirī fifirihumboanefi, sihefiñmbo sihefi boagiri ai wakiri-hümündimunī simboanī moai nini-moatükunī sahumñdefi hoahumbo-yefipoanī tükümehundi. Rani süngumboane asükai yifayefi amboanī ngiri nini-moatükunī ndahumñdefi ngefi.

⁸ Nga sesi hoearī napo sihefiñmbo engoro ana, ra ndear-ane mbisefiñmboane.

⁹ Nga nindou ai kaki-napo afiñdi semindimbo hohoanimo afiñdi ranahandī niniñdih-ane. Nindou bidifiri ai kaki afiñdi semindimbo hohoanimo moyeihi anihondümbōfe hohoanimo hiniñgiri-rihindühi afiñdi hamñdi tñjirifo masahümüñdi.

¹¹ Nga Timoti, Godiñdi nindou-anafi, nga se rani-hohoanimo ranahambo feboawandī. Nga se mbumundi hohoanimo, Godimbo süngufe hohoanimo, ngusüfo pefe hohoanimo, tñjirifo tüküfeyoanī moanane yaho nginiñdi nñngombo hohoanimo, asu himbōari hoafendühi hohoanimo muñguambo ra se süngundandī.

¹² Nindou Kraisiñmbo anihondü-mboariri ana, sapo nindou napo semindi-mbohüñda pipayomo nahurai-ane. Raniñmbo-hündamboane se aboedi pipindafi ngafimbo yanggiri koadürü-koadürümbō nñngombo ra ndowandifi. Se nimorehi nindoweniñmbo sihaf anihondümbōfe hohoanimo ranahambo hoafi-mayafindürī raniñmbo God ai sihambo hoafiyumboani yanggiri koadürümbō nñngo rani semindimbohüñda.

¹³ God ai muñguambo moatükunimbo yanggiri nñngo sai arandī asu Sisas Kraisi ai Pondius Pairatiñdi himbōahü nñngumbo anihondümbō fifirifoare hoafimayu ahafandī himbōahü sihamboya ndahurai randowandī asahi.

¹⁴ Sihambo refembo hoafimayo ra hütikoate-ndafihü wudipoapondo yando ngafi Adükarī Sisas Kraisi ai kuduanī raniñmbo asu ngiri hoafi yagodo.

¹⁵ Ai weindahī tüküfemboayu ra God ai ahambo tüküfembo hoafimayu rani-süngu tükündifimbui. God aiana aboedi yanggiri nñngumb-ani asu ai mamani muñgu-moatükunī hifandarandī. Aiana muñguambo bogori nindou-yei bogori hond-ani asu hifandi-rundeimbi-yomondi Adükarī hond-ani.

¹⁶ Ai mamī yanggiri-ani yifiyō-rakoate-ayu. Aiana si afiñdi peyoanī raniñmbo-ani anüngu, nga rani-fikimī nindou mamī ai-amboanī ngiri ngu. Nga asu nindou mamī ai-amboanī moai horiri asu ngiri hondiri. Raniñmboane muñguambo si sihirī ahambo hohoanimoñdihurani ai muñguambo nginiñdeimbi-mbiyu-wamboane, nga anihond-ane.

¹⁷ Nindou hifi ndaniñdambō napo afiñdeimbi ranahambo hoafindafindürī ai yowanī borindeimboyei. Ai nimehünou moaruwaiyo-randeimbi napo ranahambo ngiri anihondümbō-ndihindi, nga yowanī. Nga God ai sihefiñmbo hihifi-hihifimbohüñda aboedi moatükunī saimunī arandī ranahambo animbo anihondümbō-ndihurimboane.

¹⁸ Napo afiñdeimbi ai aboedi hohoanimoñduhü aboedi ratüpurī afiñdeimbi-mbiyu-wamboane asu sai-randeimbi-mbiyu-wamboane.

¹⁹ Ai rasünguarihindi ana, aheimbo süngunambo farihēfembo napo gugurihindühi nahurai-ane aiana süngunambo yanggiri nñngo hondü ra ndahümüñdimboyei.

²⁰ Timoti, se God ratüpurī sihambo masendi ra wudipoapondo hibadandī. Muñguambo niniñdi fifirife-koate hoafi ranahambo daboadanambo-ndowandī. Nindou bidifiri

ai tɪkarɪhi hehi hoafiyeihɪ seiya, 'Hoafi nda nɪmɪndɪ fɪfɪreandeimbɪ hoaf-ane,' mbɪseimboyei, ɲgɑ se hoafi ranahambo hɪmborɪ-ndamboyaɪɪ.

²¹ Nindou bɪdɪfɪrɪ ai ranɪ hoafi ranɪ-sɯŋgurɪhindɯhɪ anɪhondɯmbofe hohoanmo ra hɪnɪŋgɪ-rɪhimboanei.

Godɪndɪ moanɪ hɪpoambofe hohoanɪmo ai se-dɪbo mbeyanɲoro-wamboane.

2 Timoti Pas yimbu Por ai Timotimbo sürü papimarandi

Por ai Timotimbo pas sürü papimarandi

¹ Ro Por-anañi. God ai ahandi hoari Sisas Kraisiñdi hoafi semindi horambo kamafoare-andiri. God ai wambo nindou Sisas Kraimbo anihondumbo-rihinda yangiri koadüri nñgoweimbi saimbo horombo hoafimareandi ranahambo wataporimboyo-rambohünda koamarihendi.

² Timoti, se wandi nì mori hondü nahurai-anafi, ro sishambo pas nda sürü paparihandi. Ape God asu shefi Adükari Sisas Kraisi ai sishambo aboedi hohoanimo-ndinaninühi hipoambo-ndineana ngusüfoambe afure kümbearo-amboane.

Sihiri yowan aboedi hoafi hoafimbo amoanngi-yopoani

³ Ro Godindi hì mboahü hüti-koate ahandi ratüpurì ratüpurìya arihandi wandi amoo mamì amboani rani-sünguarihindi nou. Ro sirihü asu nimbokoi sishambo hohoanimo-yahaninühi Godimbo hihifirihünühi didibafi-yaheando arihandi.

⁴ Asu se wamböhünda aranimayafi ranimbo hohoanimo-yahaninühi ro sishambo hoeifenimbo afindi hohoanimoayahi. Ro asükaì hoeindiheaninühi rananimbo hihifi-hihifi-ndamboyahì.

⁵ Ro sishafi Kraismbo anihondumbofe hondü ranahambo asükaì hohoanimoayahì. Sishafi asari Rois asu sishafi me Yunis ai weyangurühì anihondumborine marinandì, nga ro yarìhe anihondumbo-arìheandi sishafi anihondumbofe hohoanimo amboa ahafe nahurai-ane.

⁶ Ranimbo-hündamboane sishafi hohoanimo botariheanini. Ro wandi warì sishafi mbìrowamì manandìheandi ra God ai sishambo rani-poanimbo nginindi masaganini. Rananimbo sishafi nginindi ranai hai pipirowanda ahoro nahuraimbeyowa sahehea.

⁷ Sapo God ai shefimbo Yifiafi masemunì ra yihimbo saiyamuni-randeimbi-yopoani, nga wantì. Yifiafi ranana shefimbo nginemindimunanì nindou ngorümbö ngustüfo pefe asu shefi hohoanimo ndofe hifandimboyo hohoanimo ra masemunì.

⁸ Ranimbo-hündamboane se shefi Adükariñdi hoafi hoafimbo amoanngi-ndamboyahì. Asu se wambo amoanngi-ndamboyahì, nga ro ahandi ratüpurì-mbohünda karabusi-meheand-ane. Nga se Godindi-mayo nginindi raninambo Aboedi hoafi bokari-hefembohünda ro-dìbo tñjiri-fondemboane. God ai ranimbo-hündamboyo nginindi sayamunì arandi.

⁹ Asu ai aboedamboreamunì mbura ahandi sürühoeimbi nindoubore kafaore hiniñgimareamunì. Ai ramareandi ra sishiri aboedi hohoanimo-mayefamboyopoani, nga wanì. Nga ranana horombo hondü God ai hifi sünü nafi-koateyu-ambeyo Kraisiñdi süngu aboedi hohoanimo-memuna ahandi nindoumboyahü tükümehundi.

¹⁰ Nga asu hapondani ana Sisas Kraisi shefimbo aboedambo-reamuneimbi ranai ndeara weindahi tüküfemboani. Asu ahandi ratüpurì süngu Godindi nindoumbo aboedi hohoanimo amboani weindahi tüküfemboane. Sisas Kraisi ai yifindi nginindi hifinambomareanda yifi ai nginindikoate-ane. Asu ahandi aboedi hoafi raninambo muñguambo nindou ai yifikoate yangiri koadürümbo-koadürümbo nñngombo ra weindahi-mareandi.

¹¹ Ai wambo kamafoareandiri aboedi hoafi wataporimboyo, Kraisiñdi hoafi semindi ho, asu nindoumbo Godindi hohoanimo yamundi fe raraombohünda.

¹² Ro tñjirifo asahamindihì aboedi hoafi hoafiya arihandi ranimbo-hünda, nga ranahambo ro moai amoanngiyahi. Sapo ro Nindou anihondumbo-arìhinì ahambo fìfirihini. Asu ro fìfirihendi ai wambo ranì ratüpurì masendi ra hìbada ngumbo Sisasiñdi adükari si ra tükündifemboe.

¹³ Ro yamundi-marìheandi hìmborimayafi ra aboedi sisamì nahurai-ane asu se mamì yahurai nindoumbo yamundowandürì ndandi. Ranimboane se Sisas Kraismbo anihondumbo-ndìworühì ngusüfo pandoworühì asu ranì hoafi yamundo ndandi.

¹⁴ God ai aboedi hoafi sishafi warihümareandi ra aboedi moatükun-ane, nga se wudipoapondo hìbadandi. Yifiafi Aboedi shefi fiambe amaro ranai fandiheninimboe ranì ratüpurì ra hifandimbohünda.

¹⁵ Se fìfirowandi muñguambo nindou Esia hifihündi ai wambo hiniñgi-marìhindiri. Asu Figerus weimbo Hemogenes amboani hiniñgi-marìneandiri.

¹⁶ Ro didibafehandi Adükari ai Onesiforus ahandi aborüdi babidimbo hipoambo-mbìreandür-amboane. Ai wambo karabusambe-ani yahu amoanngikoate sünì hoeire-andiri randani ngusüfo aboedi kürihe mamarithi.

¹⁷ Ai süfumbo Romohü wambo tñirifoyuhü kokorandirambo asu sünguna hoeimare-andiri.

¹⁸ Ro didibafeheandi Adükarai ai Godindi yibobofe si tükufe simboani hipoambo-mbirir-amboane. Se fñrowandi Onesiforus ai ro Efesusihü karabusiyaha nimarhambe wambo fehefe-ndirimböhünda afindi ratüpuri ratüpuriyu marandi.

2

Timoti ai Kraisindi ratüpuri wudipoaponde ratüpuri-mbiyu-wamboane

¹ Asu wandi nimir Timoti, muŋguambo si Sisasindi-mayo aboed hohoanimo ranai sishambo nginimbi-ramindinin-amboane.

² Asu yamundife hoafi ro nindou afindi-yei himboahü wataporimbo-marihandi ra se himborimayafi. Rani hoafi ra nindou Godindi hoafi anihondumbo kikihiründimondeimbi ahamundi warihündowapuri. Rananimbo asu ai asukai nindou bidifirambo yamundi-mbirundür-amboane.

³ Se Sisas Krisindi ami aboedi nahuraimbondafu nimbafi. Rananimbo se ro-dibo tñirifo ra ndahoaminde-mboane.

⁴ Se ami-yomondi ratüpuri fñrowandi, sapo ai amimboyafu ratüpuriyomo ra ngiri ngorü ratüpuri ndowandümo, nga wani. Aiana moani ami ratüpuri rani yanggiri ratüpuri-ndimondani ahamundi bogori ai ahamundi ratüpuri ranahambo aboed-ane mbeyahua mbisimo hou rani yanggiri ratüpuri-ndimboemo.

⁵ Asu nindou ai napo semindimbo pipi ranambe pipi ranambe pipi ranahandi ahini ra süngundeandi. Ai ra süngufekoate-ayu ana, ai pipimayu ranahambo napo semindimboayu amboani ngiri ndemundu.

⁶ Nindou nübürambe mangiri hifireandühi tñirifoayu ai-boatei bidifiri sesi ra yimunguri-mbiramündu-wamboane.

⁷ Hoafi nda ro hoafimayahimbo se hohoanimondafi, nga Adükarai ai sifahaf hohoanimoambe horindea-ninimbui. Asu rananimbo se hoafi ranahandi nimirandi ra wudipoapondo fñirindo-wamboayafi.

⁸ Se hohoanimondafi fñirindowandi Sisas Krais yifihündi botimefiyu ranana Defit, Israeri-yafe adükarai bogorindi sirambeahind-ani. Ranimboane aboedi hoafi ro waporimbo-arihandi ranahambo hoafayahi.

⁹ Ro aboedi hoafi hoafiya marihandi ranimboyo nindou ai wambo moaruwai nindou-ani yahomo houmbo mamikarambo tñirifo saundiri mburumbo karabusimarundiri. Nga Godindi hoafi ranana ngiri karabusindifeyo.

¹⁰ Ranimbo-hündamboane ro hohoanimo nginindi küriheandühi muŋguambo tñirifo ra asahamindihini nindou God ai wand-anei yahundüreimbi ranaheimbo fehefe-ndürimböhünda. Ranimboanahi ai-amboani Sisas Krais ai aheimbo aboedamondeandüra ai-dibo koadürumbo-koadürumbo himboamupuimbo-randeimbi kapeihü mbimimboeia sahehea hohoanimoayahi.

¹¹ Sihiri hoafi nda anihondumbo-ndihumboane:

Sihiri ai-dibo yifayefi ana,

asukai sihiri ai-dibo yanggiri nimboemboyefi.

¹² Sihiri ai-dibo tñirifo asahumindefi ana,

asu sihiri ai-babidimbo bogorimbondahu hibadihumboyefi.

Nga asu sihiri ahambo daboadi hihirarhurini ana,

ai shefimbo daboadi hihirindi-ndeamunümbui.

¹³ Sihiri ahambo süngufimbo hoafiyefi mburihumbo

asu süngufekoate-ayefi anasi,

asu aiana ahandi hoafimayu ra süngundeambui.

Aiana ngiri ahandi hohoanimo ra ngorü-süngundeandi, nga wani.

Timoti ai Godindi ratüpuriyombo tñirifombiyu-wamboane

¹⁴ Se nimorehi nindowenihini ranaheimbo rani hoafi ranahambo hoafindafindüri nda ngafi. Asu Godindi himboahü se aheimbo ahini hoafindafindüri ai ngiri hifinindi moatükunini ranahambo hoafinambo simbori-simborindei. Rani-moatükunini ranana nindoumbo famandihiri-poani, nga nindou himborayei ranaheimbo moaruwaimbondeartümboe.

¹⁵ Se Godindi ratüpuriyo-randeimbi nindoumbofe tükufembo tñirifondafi, rananimbo God ai sifahaf ratüpuri ra aboed-ane yahombohünda. Rananimbo se Godindi ratüpuriyafi-randeimbi amoani-ŋgikoate-ndafühi ahandi hoafi wudipoapondo yamundo-wandürimboyafi.

¹⁶ Se Godindî hohoanîmo süngufekoate hoafî rani-fikimî ngamboyafî, nga yowanî. Sapo hoafî moaruwai ranai ana nindoumbo Godindî süngufe anjuni ndemîndîndürî ngomboe.

¹⁷ Sapo hoafî ranana masîmei moaruwai hamîndî adûkarî tükefeyo nahurai-ane, nga rananîmbo nindoumbo moaruwaimbo-ndeamboe. Sapo Himeneus weimbo Firetus rawefîne marînandî nou.

¹⁸ Nindou rahurai aiana hoafî hondü ra hîningîrîneambo anafandî, sapo ai hoafîyafandühî safanîya, 'Sihîrî ana yîfîhündî botîmayahundane, ranîmbo wambo asu ngîrî sünguna yîfîhündî botîndahundî,' safanî arînandî. Ranane hoafî ranai bodîmondî-yafe Godîmbo anîhondümböfe hohoanîmo ra moaruwaimbo-reandürî arandî.

¹⁹ God ai Kraisîndî nendî ngînemîndîmbo-hündâ Krais kambohoanî nahurai mafondirî. Kambohoanî ranîfihî sürü nda apenîngo: 'Adûkarî ai ahandî nendambo ndore fifîrea-ndürîmboanî.' Asu ngorü sürü amboanî nda 'Munguambo nindou ai seiya, "Ro Adûkarînd-aneftî," aseî ranai ana moaruwai hohoanîmo ranahambo daboadî hîhîrîmbîrîhind-amboane.'

²⁰ Adûkarî worambe gor asu sirfa ranînambo hîpîrî nafîrühî masîhehindî. Gor sirfa ranînambo yangîrîyopoanî, nga nîmî asu hîfî ranînambo amboanî nafîmarîhündî. Ranî-moatükunî ra bîdîfîrî ranî-poanambo ratûpurîmboyo asu bîdîfîrî mamîkarambo moatükunî ratûpurîmboyo.

²¹ Ranîmboane nindou düdi ai ranî mamîkarambo hohoanîmo ra hîningîreandühî Godîndî hîmboahü aboedayu ana, ai ranî-poanîmbo ratûpurîmbo hîpîrî nahurai nüngumbui. Ai Adûkarîndî yangîrî nünguhü asu ahambo fandîheirühî aboedî ratûpurîmbo yangîrî nafîramîndî nîngo marand-ane.

²² Nga ranîmboane se nindou hoarîfamborî-yafe moaruwai hohoanîmo ranahambo feboawandî. Nga se mbumundî hohoanîmo, Godîmbo anîhondümböfe hohoanîmo, ngusüfo pefe hohoanîmo, ngusüfo afurîfe kîfe hohoanîmo, ranî hohoanîmo-anîmbo ndowandîfî. Nindou dîdiyei Godîndî hîmboahü sürühehî-ndeimbiyei asu Adûkarîndî ndürînambo dîdîbafîyahi arîhündî ai se-babîdîmbo ranî hohoanîmo süngundîhindî.

²³ Asu se nindou ngusüfo hohoanîmokoate hoafî ngorü-süngu ngorü-süngu-rîhündembî ranahei fikîmî ngamboyafî, nga yowanî. Nga se fifîrowandî hoafî yahurai ranana hoafînambo sîmborî-sîmborî tüküfe randühane.

²⁴ Asu Adûkarîndî ratûpurîyü-randeimbî ana ngîrî hoafînambo sîmborî-sîmborîndu, nga wani. Nga ai nindou munguambo afure hohoanîmoyuhü ndore yamunde-randeimbîyü haya hîmboarî-yanjîrî hîfandî-randeimbîmbiyü-wamboane.

²⁵ Adûkarîndî ratûpurîyü-randeimbî ai hîmboarî hoafendînduhü, nindou mamî hohoanîmo süngufekoate-yeimbî ranaheimbo yamundeandürî. Rananîmbo God ai ahei ngusüfoambe hîhîrareandürî ana, anîhondü yamundîfe hoafî ra hîmborî-ndeimboyei.

²⁶ Nindou yahurai ranana Satan ai aheimbo ahandî andürambe masemündündürî ahandî hoafî süngufembohünda. Nga ai hoafî hondü ra fifîrîhindî ana, Satanîndî andürî ra hîningîrîhi moanambühî aboedambo tükündahimboyei.

3

Bîdîfîranambo si tüküfeyoambe ana nindou ai moaruwai hohoanîmo-ndeimboyei

¹ Se fifîrîhindî bîdîfîranambo si akîmî tüküfembo-yoambe ana tîjîrîfo afîndî tükündîfemboe.

² Nîmboe sapo nindou ai ahei fimbo yangîrî hohoanîmondeihî, kakîmbo yangîrî hohoanîmo pandîhimboyei. Ai ahei fimbo yangîrî borîndeihî asu ngorü nindoumbo hohoanîmo-koatendehî nindou bodîmondambo tîrîfoefe hoafîndehî, ngîrî ahei boagîrî-yei hoafî hîmborîndei ndühündî. Ngîrî nindou ranaheimbo hîhîfîndîhündürî asu ai Godîndî hohoanîmo süngufekoate-ndeimboyei.

³ Ai ngîrî nindou bodîmondambo hohoanîmondeî asu ngîrî nindoumbo amboawiyei mbîsei. Nga ai daboadanî nindou ngorümbö amonjonî hoafîndeimboyei, asu ngîrî ahei fi wudîpoapondîhi hîbadîhündî, nga ai hîpoambofe-koatendehî nîne aboedayo ra moaruwaimbo-ndîhimboyei.

⁴ Asu ai ahei ngunindambo amboanî hohoanîmo-koatendehî moaruwai moatükunî randîhimboyei. Ai hohoanîmoyo hoefekoate ratûpurî-ndeimboyei. Ai hohoanîmondeihîya, roana bogorî nindou-aneftî mbîsei hehî Godîmbo hohoanîmokoate hîfî ndanîhündambo hîhîfî-hîhîfî hohoanîmo yangîrî hohoanîmo-ndeimboyei.

⁵ Ai Godîndî hoafî ra fi yangîrî süngundî-himboyei, nga ahandî ngînîndî adûkarî engoro ra ngîrî fifîrîndîhindî. Se nindou yahurai ranahei fikîmî ho-poanî, nga yowanî.

⁶ Nindou yahurai aiana nimorehi hihindi hohoanimo yeimbi moaruwai hohoanimo yei arihundi ranahei worinambo ho ahei hohoanimo ngoru-sungufe hifandimbo ranimboane nafi kokoarundi. Moaruwai hohoanimo ai ahei ngusufambe botireandura rani hohoanimo ra refemo hohoanimo yei arihundi.

⁷ Asu nimorehi ranai simbori yamundife sahumundi arihundi, nga ai ngiri Godindi anihondi hohoanimo ra firi-hindi.

⁸ Horombo Sanes weimbo Sambres ai Mosesindi hoafi daboadi hihiramarineandi rani-sungumboane hapondani amboani anihondi hoafi ranahambo daboadi hihirarundi. Ranane ahamundi hohoanimo ranai mamikari-yomonduhi asu ahamundi Godimbo hohoanimo ra moanane.

⁹ Nga ahei rani hohoanimo ra ngiri adukari tukundifeyo, nga wani. Munguambo nindou ai hoeindhindani ahamundi hohoanimo ai mamikari-ndapurimboe sapo horombo Sanes weimbo Sambres ramefineandi nou.

Timoti ai Godindi hoafi nginindi kikihimbiramundu-wamboane

¹⁰ Nga seana wandi yamundife, hahabodi marihandi asu wandi hoahoango ranahandi nimindi ra firrowandui sungumarowandi. Ro Godimbo anihondumbo-rihinui ngoru nindoumbo afurhe hohoanimo-yahanduri asu nindoumbo ngusifo pariheandurui tiri-fo tukufeyowan moanane sa nginindi nimboa marihandi ra se firrowandi.

¹¹ Sapo ro Andiok, Aikoniam asu Ristra ngoafihu rindou ai wambo moaruwaimborihindirui asubusi masehundi ra se firrowandi. Ro rani ngoafihu tiri-fo masahamindihiyosi, nga Adukari ai famarihendira aboedambo animboahi.

¹² Anihond-ane, munguambo nindou Sisas Kraisi dibo nimboadeimbo Godindi hohoanimo sunguarihindi ana, nindou ai aheimbo moaruwaimbo-ndihindurimboyei.

¹³ Nga nindou moaruwai Godindi hoafi fi yangiri sungurundeimbi ahamundi hohoanimo ranai ngo-ngombo moaruwai hamindindimboe. Ai nindou bidifri-yei hohoanimo mamikari-rundurui-anemo, nga asu ahamundi hohoanimo amboani mamikarapurui.

¹⁴ Ro sishambo hoafehanini, se hoafi himboriyafi mbura anihondumbo-arowandi rani yangiri sungundo ngafi. Hoafi ra anihond-ane, sapo nindou dudi sishambo yamundimarihinini ranaheimbo wudipoaporo firrowanduri.

¹⁵ Asu se firrowandi sapo se nimori akidouyafambe hafimbo sishambo hohoanimo abodi saimbo Godindi hohoanimo paiaroweimbi buk rani-boatei firrimarowandi. Buk rananimbo hohoanimo abodi daganinani Sisas Kraisimbo anihondumbo-ndiworani asu God ai sishambo aboedambo-ndeaninimbui.

¹⁶ God ahandi bukambe hoafi ra weindahi-mareandi. Asu yamundifembo, moaruwai hohoanimo nafuimbo, hohoanimo didiboado-femo asu mbumundi hohoanimo sungufembo yamundife-mbohundambo hoafi ra aboed-ane.

¹⁷ Rananimbo nindou didiyei Godindi hohoanimo sunguarihindi ranai abodi ratupuri ratupuri-mbohunda ndorihifirihimboanei.

4

Timoti ai Godindi hoafi hoafimbo nginindi mbuningu-wamboane

¹ Sisas Kraisi ai weindahi kuduanu asu ahandi nginindi hifandarandi ra tukundifeyoani ai yangiri nimboadeimbi asu yifiyembi ra yibobondearumbui. Ahandi asu Godindi himboahi ndanahambo sishambo ahini hoafehanini.

² Se abodi hoafi ra bokarifeimbo nginindi nimbafi. Nindou ai himborindeianiyoy asu wanindooaniyo ra se bokandihao ndandi. Nindou ai ahei hohoanimo moaruwai hoeifembohunda hoafindafinduri. Ai moaruwai hohoanimo-ndeian se nginindi hoafindafinduri. Ahei ngusufambe kiki-moboadowanduri. Hinngirou hoafindafindurui wudipoapondo yamundowanduri.

³ Himboriyafi, sungunambo ana nindou ai hoafi hondu ranahambo himborikoate-ndeimboyei. Rananimbo ai nindou afindi aheimbo yamundife-ndurimbo kokondihupurimboyei nini hoafiyoy ai himborimbo hohoanimo yeimbi ra yamundife-ndurimbohunda.

⁴ Rananimbo hoafi hondu ra hinngindihini hehi moani hoafi yangiri ra sungundihimboyei.

⁵ Nga se munguambo si wudipoapondo hohoanimondafi se tiri-fo ndowandifi asu nindoumbo abodi hoafi ra wataporimbo-ndanduri. Asu Godindi ratupuri ra se anihondumbo hamindi ratupurindafi.

Por yifimbo akim-ani

⁶ Wandî yangîrî nîngô ra Godîmbo sesi saimbo nahurai-ane, nga ndeara wandî yîfîmbo ra akîm-ane.

⁷ Ro aboedî hamîndî yîfiariya, yangîrî nîngô semîndîmbo ra pîpîmayahî ranane ro pîpî moendîfemboyo-wamî tûküyaheandûhî wandî Godîmbo anîhondûmbofe ra kîkîharî-hamîndîhî.

⁸ Hapoana napo pîpambe horombofe hefe semîndîmbo ranai yangîrî hîfandarandî. Napo ranana ndahurai-ane. Adûkarî ai wambo mbumundî nîndou mbûsûmbui. Adûkarî ai mbumundî hohoanîmo sînggu nîndou yîbobore arandî sapo ahandî adûkarî yîbobofe si ra tûkündîfeyoanî napo ra wambo ndendîrîmbui. Ai wambo yangîrîyopoanî asendîrî, nga nîndou munnguambo dîdîyeyi ahambo weindahî tûkündîfîyuanî hoeifîmbo hîmboyeihî amarei ranaheimbo amboa.

Timoti ai nîmehûnou Porîmbo sowana mbûsûnu-wamboane

⁹ Se wambo sowana nîmehûnou sînîmbo tîngîrîfondafî.

¹⁰ Demas ai hîfîhündî hohoanîmo sînggufembo afîndî hohoanîmoyuhû wambo hînîngîreandîrî haya Tesaronaika ngoafînambo mahu. Kresens ai Garasia hîfîna mahu asu Taitus ai Darmesia hîfînambo mahu.

¹¹ Asu Ruk mamî yangîrî-ani ro-dîbo anînggu, ranîmbo-anîmbo dîgûfîhû Mak ndowarîndîfî dîgûfî. Rananîmbo ai wandî ratûpurî ra farîhendîrî haya ratûpurîmbiyu-wamboane.

¹² Nga Titikusîmbo ana Efesusînambo koamarîhehina mahu.

¹³ Asu se asûhûfî ana, wandî ngîsîharî hoearî warî hoandarî Troas ngoafîhû Karpusîndî worambe masîheheandî ra ndowandîfî dîgûfî, asu buk amboanî kapeihî. Sapo buk nînîhondî hoearînambo nafîyoweimbî-mayo ra.

¹⁴ Areksander napo bras kapanambo nafîra-randeimbî ai wambo afîndî moaruwaimbo-mareandîrî. Ranîmbo-hûnda sînggunambo Adûkarî ai sîmborî ahambo moaruwaimbo-mbîrîr-amboane.

¹⁵ Nga se-amboanî nîndou ranahambo-anîmbo hîbadambo. Nga ai-ani yîhoeî hoafî hîfînambofe arandî.

¹⁶ Weangurûhî ro kotambe sîmborî hoafîmayahî ra moai nîndou dîdai-amboanî farîhendîrî, nga munnguambo nîndou ai hînîngî-marîhindîrî. Nga God ai aheimbo amboawiyeyi mbeyahuamboane.

¹⁷ Asu Adûkarî ai ro-dîbombo nînggumbo ngînîndî masendîra ro aboedî hoafî ra Sudayafe ndîfo ranaheimbo dîdîboadondîhe wataporîmbo-ndîhamboyahî. Ranîyo God ai wambo nîmambeahîndî nînîhondî raion yahamonîndî hûmarîhendîrî.*

¹⁸ Mamî rani-sînggumboane Adûkarî ai wambo nîndou moaruwaimbo-fembo hohoanîmoayeyi ranambeahîndî aboedambo-ndeandîrîmbui. Rananîmbo ai sînambe ngînîndî hîfandarandî ranambe aboedambo ndemündündîrî gafumbui. Koadûrûmbo-koadûrûmbo ahambo aboed-ani mbîsefîmboane.

¹⁹ Asu se wandî hîhîfî hoafî Prisira weimbo Akwirambo asu Onesiforusîndî worambeahîndî aheimbo hoafîndafî.

²⁰ Erastus ai Korin ngoafîhû awi mbanînggu. Trofîmus ai angûnîmbomayua Muretus ngoafîhû hînîngîmarîhinî.

²¹ Asu se wambo sowanambo sîfombo tîngîrîfondafî ngîsîharî tûküfekoate-yoambe. Yuburus, Pudens, Rinus, Krodia asu munnguambo anîhondûmbo-rîhindeimbî ai sîhambo hîhîfî hoafî koararîhehinî.

²² Adûkarî ai se-dîbo mbînînggu-wamboane. Nga asu ahandî moanî hîpoambofe ai se-dîbo mbeyanggoro-wamboane.

* **4:17:** Nda kafoefe hoafî-ane. Raion ai nîndou bîdîfîrî mbura arandî. Kafoefe hoafî nîmîndî ra Porîmbo tîngîrîfo tûküme Feyowa yîfîmbo yangîrîmayu, nga God ai ahambo mafarîheira aboedambomefîyu.

Taitus Pas Por ai Taitusimbo sürü papimarandi

¹ Ro Por Godindî ratüpurîya asu Sisas Kraisindî hoafi sahamindî ha-rîhandeimb-anahi. God ai nindoumbo wand-anei yahu-ndüreimbî ranahei anihondümbofe ra nginemindî-ndürimbo asu Godindî mbumundi hohoanimo fifirife süngufembohünda kafoare hîngî-mareandür-ane.

² Anihondümbofe asu fifirife ranahandi nîmindî ra yangîri koadürü-koadürümbo nîngombo ranahambo hîmboayefî ranane. Horombo hîfî nafîkoate-yuambe God tîkai hoafîkoateyu-randeimbî ranahambo horombo hoafîmareandi.

³ God ai yifîrîmayu rasimboanî ai ahandî hoafi ra weindahî-mareandi. God sihefîmbo aboedambo-reamunî-randeimbî ai randowandî yahuhü wandî warîhü hoafi ra masîhenda ro ahandî hoafi-süngu randowandî bokarîhehe arîhandî.

⁴ Taitus, ro sîhambo pas nda sürü paparîhandî. Sihehî mamîndîhündî anihondümbofe hohoanimo ranînambo wandî nîmorî nahurai-anafi. Nga Ape God asu Sisas Krais aboedambore-randeimbî ai moanî hîpoambofe asu ngusüfo afurîfe kife hohoanimo mbîsabînanî-amboane.

Taitusindî ratüpurî Krit airanîhü

⁵ Bîdîfirî ratüpurî moendîfe-koate anîngo ra moendîfe asu munguambo adükarî ngöafîhü anihondümbo-rîhindeimbî hîfandîmbo nindou kafoefe hîngî-fembohünda horombo hoafîmayahî süngu ro sîhambo airan Krit ranîhü hîngî-marîheanî.

⁶ Hîfandî-randeimbî nindou ranai nindou-yei hîmboahü mbumundîndu haya nîmorehî mameimbîndu. Asu ahandî nîmorî amboanî Kraisimbo anihondümbo-mbîrîhindî-amboane, nga ai yowanî boagîrî-yei hoafi amboanî hîmborîkoate-ndeimboyei.

⁷ Se fifîrowandî, anihondümbo-rîhindeimbî hîfandî-randeimbî ai Godindî ratüpurîyu-randeimb-ani. Ranîmboane asu ahandî hoahoango ra aboedîmbeyo-wamboane. Ai ngîrî moaruwai hohoanimo ahei hîmboahü randeanda hoeindîhindî asu ngîrî afîndî-afîndîndu. Asu ai ngîrî ngusüfoambe nîmai hüfîndu. Asu ngîrî bia ndümündü haya afîndî-afîndîndu ndandî. Ai ngîrî nindou harîndu asu ngîrî kakî napombo semîndîmbo hohoanîmondu ndandî, nga yowanî.

⁸ Ai nindou ngorü ngöafîhündî ahei ranaheimbo worînambo-mbîreandür-amboane, nga asu ai aboedî hohoanimo ranî yangîrî hohoanîmondîhî süngumbîreandî-amboane. Nga ai aboedî dîboadorîhoei nüngumbo Godindî hohoanimo ranî yangîrî hîfandîmbîrandî-amboane. Asu ai ahandî fi mungu ra wudîpoapore hîfandîmbîrandî-amboane.

⁹ Nga asu ai anihondü hoafi yamundî-marîwuri ra kîkîhî-mbîramündu-wamboane. Rananîmbo asu ai nindou bîdîfirîrambo yamundî-ndeandürîhî, ahei ngusüfoambe kîkîmîmbo-foareandür-amboane. Asu yamundîfe hoafi aboedî rananîmbo nindou ai anihondü yamundîfe hoafi mbaharîhehindî ranaheimbo ai ndore hoafîmbiyundür-amboane. Rananîmbo asu ahei moaruwai hohoanimo ra yarîhi hoeimbîrîhindî-amboane.

Krit nindou ai afîndî tîkai hoafümbo-anei

¹⁰ Yinî, nindou afîndî ai hoafi mbahîbadî-rîhoundeimbî anîngomo, nga moanî hoafi yangîrî-anemo, asu nindou aheimbo tîkaruhou wosîhoaforî hoafîyomo-rundeimb-anemo. Nindou afîndî ai rawarundî ra ai Suda-anemo, nindou fi-hoearî karu tîrîhoemo-ndeimbî-yomondî mamîsîr-anemo.

¹¹ Nindou yahurai ai hohoanimo yamundarundî ra sîhîrî ngîrî randîhündî. Ranane asu nindou bîdîfirî mamî worambeahîndî, ranaheimbo ngusüfo mamîkararundürî kakî semîndîmbohünda. Ranîmboane se nindou yahurai-yafe yafambe ra kîkîhîndapundîfî.

¹² Horombo Kritîhündî fifîreandeimbî ahandîhoarî hoafîyuhü yahuya, 'Kritîhündî aiana tîkai hoafîyei arîhündî. Ai nîmambeahîndî nînihondî moaruwai nahurai ratüpurîmbo yîboarukoyeihî afîndî sahüsi arîhündî,' mehu.

¹³ Ranî hoafi ra anihond-ane. Ranîmboane se aheimbo ngînîndî aboedî hoafîndafîndürî. Rananîmbo asu Adükarîmbo anihondümbofe ra ngînîndîmbeyo-wamboane.

¹⁴ Rananîmbo Suda-yafe hürütühoafi yangîrî asu nindou ai hoafi hondümbo daboadî hîhîrarîhindî ranahei ahînî hoafi ranahambo ngîrî hohoanîmondeî.

¹⁵ Nindou dîdîyei ahei hohoanimo sürühoeimbayo ana, asu ranaheimbo munguambo moatükunî sürühoeimb-ane. Nga asu nindou ai moaruwai hohoanîmoayei ra moai

Kraisimbo anihondumbo-rihindi, ranaheimbo munguambo moatükunî sürühoeimbi-yoponanî. Nga ahei hohoanimo ngusüfoambe afoero ranamboanî moaruwai-ane.

¹⁶ Yafambe yangirî ai yarîhi hoafiyehî, 'Ro Godimbo fîfirîhinî,' asei. Nga asu ahei hohoanimo yarîhi nafuiyehî Godimbo daboadaî hîhîrîhoruhanei. God ai aheimbo moai wudîreandürî. Ai hoafî kîkîhîrî-hînduhanei, nga ai ngîrî aboedî hohoanimo randîhîndî.

2

Hoafî nda nîmorehî nîndowenihî boagîrambo hoaf-ane

¹ Nga Taitus, se ndorîhoeimbi hohoanimo ranî-sûngu nîmorehî nîndowenihîmbo yamundowandürî.

² Nîndowenihî boagîrî ranahamumbo hohoanimo nda sûngufembo yamundowapurî. Ai ahamundîhoarî ndondu hîbadundühi, ngîndî-hamîndî anihondumbondundî. Ai ngusüfo parundühi asu tînrîfo tükündîfeyoanî moanane mbîsîmo ngîndî mbînîngomond-amboane.

³ Mare yahurai-anîmbo nîmorehî boagîrimbo amboanî yamundowandürî. Ai aboedî sürühoeimbi yangirî nîboadeihî asu daboadanî amongonîmbo hoafîndeimboyei. Asu aheimbo ngîndî hamîndî bia ra hîbadarümboe, nga yowanî. Nga ai aboedî hohoanimo sûngufembo ra yamundîmbîrîhind-amboane.

⁴ Asu nîmorehî ngusüfo kîkîhîrî-hîndeimbi ranaheimbo yamundîfe-ndürîmboane aboedî hohoanimo ndahurai: Ai ahei nîndowenihambo ngusüfo pandîhipurî, asu ahei nîmorambo amboanî mamî yahurai ngusüfo pambîrîhindür-amboane.

⁵ Asu ai ahei hohoanimo ra wudîpoaporîhi hîfandîrîhündühi, mbumundî mbînîboadei-amboane. Asu ahei worî ra dîboadorîhindühi hîfandî-mbîrühünd-amboane. Asu munguambo aboedî mbîfarîhehindür-amboane. Rananîmbo asu ahei nîndowenihî-yafe hoarehî mbînîboadei-amboane. Ai ranî hohoanimo ra munqua sûngumbîrîhünd-amboane. Rananîmbo nîndou ai ngîrî Godîndî yamundîfe hoafî ranahambo tîrîboandîhi hoafîndei.

Hoafî nda hoarîfamborîmbo hoaf-ane

⁶ Mamî yahurai se hoafîndafîpurî, nîndou akîdou hoarîfamborî-yomondeimbi ranahamumbo, nga ai-amboanî ahamundî hohoanimo ra ahamundîhoarî wudîpoaporu hîfandîmbîrîrund-amboane.

⁷ Hohoanimo munguambo se rawarowandî ra, se-amboanî aboedî nafuimbo nîmbafanî nîndou ai sîhambö horîhinînhü sûngu-mbîrîhinî-amboane. Nîndou yamundîfe ratûpurî ra anihondumbo hondü ndondo yamundowandî.

⁸ Asu se anihondumbo yangirî hoafîndafî ndandî. Rananîmbo nîndou ai ngîrî sîhambö moaruwai-ani mbîsei. Nga rananîmbo sîhefîmbo ngîndarîhümuni ai amoanîngîndeimboyei sapo sîhefîmbo moaruwai hoafîmboayeî ra nînî-moatükunî moaruwai moai rarîhundî.

Hoafî nda moanî ratûpurîyei-rîhündeimbi-mbo hoaf-ane

⁹ Se moanî ratûpurîyei-rîhündeimbi yando yamundowandürîhoafîndafîndürî munguambo moatükunî ai ahei bogorî ranahandî hoarehîmbeyei-amboane. Asu ai dîboadondîhi aboedî ratûpurî ratûpurîmbeyei-amboane. Rananîmbo ahei bogorî ranai 'aboed-ane' mbeyahomondür-amboane. Asu ai ngîrî ahei bogorî ranahamumbo moaruwai hoafî sîmborî hoafîndahûpurî.

¹⁰ Asu ai ahamundî-mayo napo bîdîfirî moanî ndahümündimboyei, nga yowanî. Rananîmbo bogorî ai aheimbo anihondumbo-ndundürîmboemo. Ranînambo asu ahei ratûpurî munguambo ranînambo sîhefî God aboedambo-reamuneimbi ahandî yamundîfe hoafî ranahambo nîndou ai aboed-ane mbîseimboyei.

Sîhîrî aboedî nîboadefombo Kraisimbo hîbadîhurîmboane

¹¹ Sîhîrî fîfirîhundî, nîmorehî nîndowenihî mungu aboedambofe-ndürîmbohünda Godîndî moanî hîpoambofe weindahî tükümfeyo.

¹² God ai sîhefîmbo moanî hîpoambo-mareamunî hohoanimo ranai-ane sîhefîmbo yamundîreamunî arandî. Godîmbo daboadaî hîhîrîfe hohoanimo asu munqua hîfîndî hohoanimo moaruwai ra hînîngî-femböhönda yamundî-mareamunî. Sîhîrî wudîpoapondîhu hohoanimo-ndefomboane, ndasîmboanî mbumundî hahabodefühî asu Godîndî hohoanimo sîngundî-humboane.

¹³ Sîhîrî yarîhundandî anihondumbo-ndîhundühi, sîhefî God asu Aboedamboreamunî-randeimbi Sîsas Krais ai hîmboamupuimbo-randeimbi dîbofe weindahî tüküfemboayeî ranahambo hîhîfî-hîhîfîyefühî hîfandarîhundî.

¹⁴ Sisas ai sihefimo munnguambo moaruwai hohoanimo-ambeahindi aboedambofemunimbo yifimayu ahandi yanggiri sürühoeimbi nindou nngombohünda. Nindou ranai aboedi hohoanimo yanggiri süngufembo hohoanimondei ndühündi.

¹⁵ Hoafi ra yamundowanduri ndandi. Aheimbo nginemindurimbo asu moaruwai hohoanimo hinngi-femböhünda nginindihündo hoafindafinduri ndandi. Nga asu sihambo nindou ai nindou yanggir-ani mbiseimboyei.

3

Sihiiri aboedi hohoanimo ranahambo nginindi niboadefimboane

¹ Se nimorehi nindowenihambo ngusüfoambe botindowanduri ndandan-animbo, ai gafman asu gafmani-yafe ratüpuriyomo-rundeimbi nindou nngomböhünda. Nindou ranai hoafi süngurihindühi nafindihümüdi nmandeimbo aboedi ratüpurü ratüpurümbeyei-amboane.

² Nga asu ai ngiri nindou ngörümbo moaruwai hoafindei. Asu ai ngiri yifiarindei, nga ai wudi-wudindeihü nindou-yafe himboahü ahei fi hifinambo-ndihündi.

³ Nga se fifirowandi, horombo sihiiri amboani ngusüfokoate-yefi, hoafi himborikoate-yefi asu Satan ai sihefimo tikai hoafimemuni. Sihiiri afindi moatükunü moaruwai hohoanimo ngusüfoambe botirea-ndeimbi, rani-hoarahü manimboefi. Sihiiri nindou moaruwaimbofe hohoanimo süngurihu asu napo hohoanirihu marihündi. Asu sihefimoari amboani simbori ngininduriyefi rihündühi maniboadefi.

⁴ Nga asu God Aboedamboreamuni-randeimbi ai sihefimo hohoanimo-yumunühi hipoambo-mareamuni ra weindahi tükümeffeyo.

⁵ Sihiiri moai aboedi hohoanimoyefani-yupoani ai sihefimo aboedambo-mareamuni, nga wani. Nga ahandi hipoambofe ranamboyei sihefimo aboedambo-mareamuni. Ai sihefimo popoai-marihemuna, sihiiri nimori aboedi tükümehunda asu Yifiafi Aboedi ai sihefimo simbori yanggiri aboedi nngombo masemuni.

⁶ Sisas Kraisi Aboedamboreamuni-randeimbi ahandi sünguyo God ai sihefimo Yifiafi Aboedi afindi masemuni.

⁷ Kraisi ndi hipoambo ra sihefimo mbumundi nindou yaho dukamareamuni. Ranimboane asu yanggiri koadürü-koadürümbo nngomböhünda sihefimo kamafoareamuni. Ranahambo anihondümbo-ndihündühi hibadühi nimböefimboane.

⁸ Rani yamundife ra anihond-ane. Nga se ranahambo hoafindafani nindou aboedi fifirimbiri-hind-amboane samboanahi hoafayahi. Rananimbo asu Godimbo anihondümbo-rihindeimbi ai aboedi hohoanimo süngufembo tinngirifombeyei-amboane. Rani-moatükunü aboed-ane asu munnguambo nindou fandihe-ndurimboe.

⁹ Nga asu mamikarambo hihi ndi hoafi ra ai düdu-düduyei wakirihirihündühi, amoo mamiyei ndurimbo wataporimborühi, asu nginindiyehi Mosesindimayo ahinümbi hohoanimo ranahambo hoafina simbori-simborayei, nga ranahambo se ngasündowandi. Nga sihiiri fifirihündi ranana ngiri sihefimo fandihemuni asu ai ngiri ses aboedi hisindo.

¹⁰ Nindou yikürübü-reandeimbi ahambo mamimboyei yimbumboyei ahini hoafindafindo. Nga ai hoafi himborikoate-nduanü, se ahambo daboadi hihi ndi wori.

¹¹ Se fifirowandi, nindou yahurai ra ai nafi aboedi hinngirundühi moaruwai hohoanimoyomo arundi. Asu ahamundi moaruwai hohoanimo ranai ahamumbo papi-hoafimarapuri.

Bidifiranambo hoafi

¹² Süngunambo Artemasiyu asu Tikikisiyu sihambo sowana koandihihinimboyahü, nga se wambo sowana Nikoporis ngoaftinambo sifombo tinngirifondafi. Nga se fifirowandi, ngisiharü tüküfeyo-ambe ro Nikoporisihü nimbamboanahi masahi ra.

¹³ Se ahinümbi fifirundeimbi Sinas weimbo Aporosi yimbu ahafanimbo nafi ho ra wudindo fandihawapira ai ngiri nini-moatükunimbo mbonimbo-ndandifani.

¹⁴ Sihefi nindou ai aboedi ratüpurü ranawamü niboadeimbo ra fifirimbiri-hind-amboane. Asu nindou mbonimbo-arihümüdi, ranaheimbo mbifarthe-hindur-amboane, asu ai hifi ndanihü ngiri moani nimboei.

¹⁵ Munnguambo nimorehi nindowenihü ro-babidi aniboadei nda ai sihambo hihi farihünini. Anihondümbo-rihindeimbi ai yihöefimbo hohoanimo-ayahümuni ranaheimbo hihi findanduri. Nga moani hipoambo hohoanimo ra munnguambo se-babidi mbeyangoro-wamboane.

Firemon Pas Por ai Firemonimbo sürü papimarandi

¹ Firemon, sïhambo pas nda ro Por-anahi sürü paparïhandi sïhefi wandafi Timoti dïbo. Ro Sisas Kraisindi ratüpuri süngunambo karabusïyahe nïmboamboanahi asu yïhoefi wandafi se ro-babidi mamï ratüpuri ratüpuriyefi-rïhundeimb-anafi.

² Asu ro sïhefi rehï Afia-ane asu sïhefi wandafi Arkipas ai ro-babidi ami nahurai Kraisindi ratüpuri ratüpuriyefi-rïhundeimb-ani asu Kraisindi nendi sïhafï worambe fandïhi-rïhundeimbi ranaheimbo amboani pas nda sürü paparïhandi.

³ Ape God Adükari Sisas Krais-dïbo ai sïheimbo moani hïpoambofo hohoanïmo asu ñgusüfo afurïfe kifeimbi hohoanïmo ra mbïsabïnandür-amboane.

Firemon ai Adükarimbo ñgusüfo parïrühï anïhondumbo-rirühani

⁴⁻⁵ Se Adükarimbo ñgusüfo parïworühï anïhondumbo-rïworï arandi asu Godïndi nendi ranaheimbo amboani ñgusüfo parowandürï arandi hoafi ra hïmbori-yahühanahi. Ranïmboanahi munquambo si ro Godïmbo didïbafiyahühï ra sïhambo hohoanïmo-yahanïnühi dükariheanïnühanahi asu ranïmbohünda ro wandï God ranahambo didïbafiyahando arïhandi.

⁶ Se ro-babidi anïhondumbofo-rambo anïmbafi. Ranïmboanahi asu ro Godïmbo didïbafiyahando arïhandi sïhafï anïhondumbofo ranai randeandanï aboedi sïhafï hohoanïmoambe tükümbïfeyo sahehea. Sïhïrï Krais-babidi anïmboefï asu ranïnambo ahandï-mayo munquambo aboedi moatükunï sïhïrï masahumïndefï ra se ndondo türüboadwandï sahehea didïbafiyahando arïhandi.

⁷ Karïhasï wandafi, se Godïndi nendi ranaheimbo ñgusüfo parowandürï arandi ranïmboane asu aheimbo ñgusüfoambe ñgïnïra-mïndïndürï arandi. Asu ranïnambo afïndï hïhïfi-hïhïfïyahühï wandï ñgusüfoambe afure akiaro.

Firemon ai Onesimusimbo wandafïmborïrï mbïserümandu-wamboane

⁸⁻⁹ Se mamï moatükunï rambïrowanda saheheamboanahi. Ro sïhambo Kraisindi süngu randowandï randowandï-ndamboyahï ra yïhïmbokoate-anahïsi, ñga ñgusüfo pefe hohoanïmo ranï-süngu sïhambo düduweheanïni. Sapo ro Por boagïrï-yamboanahi asu ro Kraisindi fondühï ahandï hoafi semïndï hombo-hündamboanahi, ñga haponda ro karabusï-yaheamboanahi. Ñga asu ro sïhambo ñgusüfo parïheanïnühi wamboanahi hïniñgïrou safï ndarïhe hoafïyahanïni.

¹⁰ Ro sïhambo ndarïhe düduweheanïni Onesimusimbo-hündambo. Aiana wandï nïmori hond-ani Kraisindi sünguna. Ro karabusïyahe nïmboambo Kraisimbo anïhondumbo-fembo yamundïmarïhin-ani.

¹¹ Horombo ana ai moai mamïmbo amboani sïhambo aboedi farïhenïni raranï ratüpuri ra, ñga hapondan-ambe ana ai se-anafi asu ro-anahi sïhehïmbo aboedi nïniñi ratüpuri fandïhemunümbui.

¹² Haponda ro ahambo sïhambo sowana hïhïrïhinï koararïhehinï asu ai wandï ñgusüfoahünd-ani.

¹³ Ro aboedi hoafi ra sahamïndï hahabodïhane ranïhümbö wambo ndanïhü karabusï-marundïra anïmboahi. Ranïmboyahï asu ro Onesimusimbo ndanïhü kïkïhïndühü-mïndïhanï asu ai sïhafï fondïhü wambo mbïfarïhendïra sahehea hohoanïmoayahï.

¹⁴ Asu awi ro sïhambo wambo farïhefe-ndïrïmbo hütï-hütïyonïnimbo ana moeisahi, ñga moani wambo se randowandï mbïsafan-anïmbo randïheamboyahï. Se sïhafï hohoanïmonambo refemboanahi randowandï asahi. Ranïmbo ana, ro ñgïrï nïni-moatükunï nïñüngundïhandï, ñga nda wambo se randowandï mbïsafan-anïmbo randïheamboyahï.

¹⁵ Ai sïhambo akïdou hïniñgï-mareanïni, ñga awi refeanasï asükai se ndowarïndïfanï ai se-dïbo gedühï mbïñüngu-wamboane.

¹⁶ Ai se-dïbo moani ratüpuriyü-randeimbi-yupoani, ñga ñgusüfo parïworeimbi wandafïmbïyü-wamboane. Ñga ra aboedi safane. Se yahurai ahambo ndowarïndïfi. Ro ahambo ñgusüfo pararïhinï, ñga sïhambo ai moani ratüpuriyü-randeimbi asu Kraisindi süngu sïhafï wandafi kapeih-ani. Rananïmbo se ahambo afïndï safï ñgusüfo pandïworï.

¹⁷ Ñga asu wambo se sïhafï wandaf-anahi asafïndïrï ana, asu mare yahurai-safï ahambo amboani wandï wandafi mbïsafïndowohü hühïndïworï.

¹⁸ Asu ai sïhambo moaruwai hohoanïmo-yunïnühi sïhafï-mayo bïdïfirï moatükunï moani asemündu ana, se süngunambo ranï-moatükunï ranahambo wandï ndürï pando mbunda hoafïndafïndïrï.

¹⁹ Ro Por wandi warinambo simbori saimbo moatükuni sürü parihe asiheheandi. Ro-animbo sihafı nıne-moatükuni ai ramareandi ranimbo sihambo hıhırındıhe ndahanınimboyahi. Nga se wandi sünguyafı anıhondümbo-rowandeimbi tükümefoandi raninambo se simbori wambo saimbo-aiyafı ranana sihafı fi nıngı hohoanımo rananesi, nga asu ro ngırı ranahambo sihambo wataporı-mbondıhanını.

²⁰ Nga wandafı, sihirı Adükari-babıdı anıamboehı ranıamboehı hıhıfı-hıhıfındafındırı. Sihirı yıbobı Kraısındı nındou-anehi, nga ranıambo-hünda se wandı ngusüfoambe ndondo kündowandürühı Onesimusıambo wandafı mbısafındowohü hühındıworı.

²¹ Se wandı hoafı hımborı-ndamboyafı sahehea anıhondümbo-rıheanıhı pas nda sürü paparıhanını. Ro haponda sihambo ranı hohoanımo ra randowandı sahehea düduweheanı. Ranı hohoanımo ra ngasündo hawa asu aboedı adükari hamındı ranıpoanımo randowamboyafı sahehea fıfırı-heamboanahi.

²² Awi ro sihambo mamı hoafı ngorü hoafındahanını samboanahi. Asu se randowandühi wambo sihafı worambe fondı nafındıhao hınıngındowandı. Nga ro fıfırı-heamboanahi God ai sıhei dıdıbafıfe ra hımborındı haya asu wambo sıheimbo sowana koandıhendırı yahumboanı.

Hıhıfı hoafı bıdıfırı

²³ Epafıras ai ro-dıbo Sisas Kraısındı hoafı süngunambo karabusıyaho ndanıhü anıamboehı ai sihambo hıhıfaranını.

²⁴ Wandı Kraısındı ratüpuriyefı-rıhundeimbi Mak, Aristakus, Dimas asu Ruk ai-amboanı sihambo hıhıfarünını.

²⁵ Adükari Sisas Kraısındı-mayo moanı hıpoambofe hohoanımo ranai sıhei ngusüfoambe mbımarondür-amboane.

Hibru Hibruhündi an+hondümbö-r+hindeimbo pas sürü papimarandi

God ai ahandi n+imor+ndi süngu s+hef+imbo hoafimayu

¹ Horombo God ai af+nd+imbo af+ndi moatükun+ süngure haya s+hefi amoa mam+ ranaheimbo ahandi hoafi hoafiyomo-rundeimbi-yomondi yafambe süngure haya hoafiyundür+ marandi.

² Nga asu hapondani b+id+if+ran+ si ndanambe-ane God ai ahandi N+imor+ndi yafambe süngure haya hoafiyumun+imboani. N+imor+ndi sünguyu God ai muŋguambo moatükun+ sünü h+fi ra naf+marandi. Ran+yu asu ai N+imor+imboya, ai muŋguambo moatükun+ ra ahandi yang+ir+mbeyo-wamboane yahuhaya kafaarir+ h+in+ng+marir+.

³ Ranani asu N+imor+ ranai God ahandi si adükari ranambe h+imboamupui-randeimban+ni. Ranani asu ai Af+ndand+ fi wus+ndamündümbö nou anüngu. Ranane asu ahandi hoaf+ndi ng+in+ndi ranambo muŋgu moatükun+ ra kiki+h+am+nd+ an+ngö. Ranane asu s+hefi moaruwai hohooan+mo foafoefembo ratüpur+ ra moend+re haya süngunambo hafu Bogor+ Hondündi war+ hondü waran+ bogor+ hondümböfi mamaru.

N+imor+ ai sünambeah+ndi nend+ ngasündeamboani

⁴ God+ndi N+imor+ ai adükari+mböfi tüküfiyuane asu sünambeah+ndi nend+ ai ran+ hoareh+ tükümfundi. Mam+ yare ra nou-ane Ape God ai ahambo 'Wand+ N+imor+' yahu dükariüh+ adükari+ ndür+ ra sagadowohü asu sünambeah+ndi nendambo ndür+ aki+dou masagapuri.

⁵ Nga God ai mam+simboani moai sünambeah+ndi nend+ ranahamumbo mam+imbo amboani hoafiyuhüya,

"Hapo ro sahea, 'Seana wand+ n+imor-anafi,

ngö haponda ro s+hafi Apembo-yaheamboanahi,'" asahi,

Buk Song 2:7

yahu. Asu asükai moai sünambeah+ndi nend+ mam+imbo yahuya,

"Ro ahand+ af+nd+ndamboyah+,

ngö asu ai-amboani wand+ n+imor+ndümbui,"

2 Samue+ 7:14

yahu.

⁶ Nga ndeara ai ahand+ amonjo n+imor+ mam+ h+fi+na koafoefimbo yahuhaya hohooan+moyuhü n+marümbö, asu ai mam+ yare hoafiyuhü yahuya,

"Muŋguambo sünambeah+ndi nend+ ran+ amboani moani ahambo yang+ir-an+imbo hohooan+mo-nd+mondowohü, 'Ai yang+ir-ani adükarayü,' mbi+s+imo," *Io*

32:43

mehu.

⁷ Hoafi nda ndahurajyo ai sünambeah+ndi nendambo yare hoafiyuhü yahuya,

"Aiana sünambeah+ndi nendambo wer+ nahurai naf+rapurüh+,

asu ahand+ ratüpur+yomo-rundeimbi+ ranahamumbo hai imami nahurai naf+rapuri-randeimb-anemo," *Buk Song*

104:4

mehu.

⁸ Nga ahand+ N+imor+ ranahambo God ai yare hoafiyuhü yahuya,

"O God, s+hafi ng+in+ndi h+fandarand+ ranana koadürümbo-koadürümbo hohane,

Se s+hafi nend+ ranaheimbo mbumund+ hohooan+mo süngu anand+ h+fand+randür+ arand+.

⁹ Seana n+ne-moatükun+ mbumundayo ranahambo yafohorowandühanafi,

ngö asu n+ne-moatükun+ far+farümbayo ranahambo yi+boaruko-rowandühanafi.

Ran+imbo-hündamboyo s+hafi God ranai Adükari+mbore d+bon+yun+n+ h+in+ng+marean+na h+h+fi-h+h+fiyafafi,

sapo s+hafi wandafi mam+imbo yahurai h+h+fi-h+h+fi segopur+koate-a," *Buk Song*

45:6-7

mehu.

¹⁰ Ai asükaiyu N+imor+imbo yare hoafiyuhü yahuya,

"O Adükari, horombo b+id+if+ran+ hondü se h+fi naf+ra mbura

asu s+hafi war+nambo n+moamo sünü ra naf+marandi.

¹¹ Rani-moatükun+ ranai ana awand+hoemboe,

ngö seana moan+ rando yahurai yang+ir+ n+imboamboyahafi.

Rani-moatükunî ranai ana munḡuambo sapo hoearî rawefeyo nou yahurai won+mbîndîmboe.

¹² Asu se warambeimbi hoearî momondefeyo nou rando ranî-moatükunî ra momondo-wamboyafi.

Asu se randowandanî

ranî-moatükunî ranai nindou hoearî ḡgorü ḡdeandanî ḡgorü himboayu nou randîfemboe.

Asu seana ḡḡrî ḡgorüpoani findafi,

ḡḡa moani koadürümbo-koadürümbo yahurai yanḡrî nîmbafîmboanafi," *Buk Song 102:25-27*

mehu.

¹³ ḡḡa God ai moai sünambeahîndî nendambo mamîmbo amboani yare hoafîyuhüya,

"Wandî warî hondü waranî se nîmarîfi,

ḡḡa rananîmbo asu süḡgunambo sîhafi hürütümbî nindou ranaheimbo sîhafi yirümbo hoarehî hîniḡḡîndîheandürani, asu se yirî pühîndafi nîmandîfi,"

Buk Song 110:1

yahu.

¹⁴ Sünambeahîndî nendî ra asu nînemoa? Aiana Godîndî dîborîhîndî nend-anemo. Aiana Godîndî ratûpurî ratûpurîyomo-rundeimbi yanḡrî-anemo, asu ai koamarîhepur-anemo sapo nindou aboedambofe-ndürîmboayu ranaheimbo farîhefe-ndürîmbohünda.

2

Nindoumbo aboedambofe ranana adükari hamînd-ane

¹ Ranîmboane awi sîhîrî moani nîne hoafî himborîmayefî ra ḡḡîniñdî safî kîkîhîndî-humîndefî hohu ranahambo süḡgundî-humboane. Rananîmbo asu sîhîrî ḡḡrî ranî-moatükunî ranahambo ḡübüsüboadî-hundühî funîndîhehundî.

² Horombo God ai sünambeahîndî nendî-yomondî yafambe süḡgure ahînûmbî hoafî hoafîyumbühündî ḡḡîniñdî menḡoro ranahambo anîhondümbo-femboane. ḡḡa asu nindou düdi ai süḡgufekoate-ayu-ane asu himborîkoate-ayu-ane ranana nindou ranai nîne-moatükunî moaruwai ramareandî sîmogodühî tîḡrîfombü hohoanîmo masahümündî.

³ Ranîmbo-hündambo-anîmbo asu adükari hamîndî aboedambofe-mayo ra sîhîrî himborîndefühî ḡḡîrana-mboefeyo ana, ra asu nünḡundîhu mafеboehua? Sapo Adükari ai ahandîhoarîyu aboedambofe hohoanîmo ranahambo weanḡgurühî hondü wataporîmbo-marand-ane. Ranîyo asu nindou dîdîyei himborî-mayei ranai ranana yîhoefîmbo anîhond-anesî masei.

⁴ Mamî yare God ai ahandî aboedambofe hohoanîmo anîhond-anesî yaho hoafî ra ahei fiñî türe haya adükari ḡḡîniñdî moatükunî, asu hepünüfeimbi moatükunî afîndî ranambo ahei hoafî ra anîhond-ane yahu nafuimemunî. Ranîyu asükaiyu Yîfiafi Aboedîndî ranî-poanîmbo ranî-poanîmbo ḡḡîniñdî ra moani ahandî hohoanîmonambo yanḡrî nafîramündî yîbobo-mareandürî. Asu ranîmbo-hündambo-anîmbo sîhîrî ḡḡîranambofepoani, ḡḡa himborayehî ra kîkîhîsafî-yîmîndîmboane.

Aboedambofe-rambo Nindou bogorî

⁵ Sîmborî nîḡḡo hohoanîmo tüküfemboayo ranahambo wataporîmbo-arîhundî ra God ai moai sünambeahîndî nendî bogorîmbofe hîfandîyo nîḡḡombo dîbonîyu hîniḡḡîreapuri, ḡḡa wanî. ḡḡa nindoumboayu ramareandî.

⁶ Refembo-mayoyosî, ḡḡa asu Godîndî bukambe ḡgorü-kîmî yare hoafîyowohü yahoya, "Nindou ai sîhafi himboahü nînea,

asu God se ranaheimbo hohoanîmoyafai?

Nindou nîmorî ranai nîni-moatükunî-mayei-amboyafi

se ranaheimbo dîdîboado-rowandürî hafarand-a?

⁷ Sapo se nindou aheimbo moani bodîfombo sünambeahîndî nendî ranai nîmoamoyomondanî

asu aheimbo ranî-hoarehî rowandürî hîniḡḡî-marowandür-anesî.

ḡḡa asu se ahambo ḡḡîniñdî sabado hawa ai adükari hamîndî hond-ani safîndo hawa,

ai munḡu moatükunî ranahambo bogorîmbofi mbünîḡḡu-wamboane,

⁸ Se nindou ranaheimbo munḡu moatükunî ra ahei hoarehîmbeyo-wamboane safî hawa hîniḡḡî-marowandür-ane,"

Buk Song 8:4-6

meho. Ai ranî-moatükunî rareandühî munḡuambo moatükunî enḡoro ra nindou hoarehî hîniḡḡî-mareandür-ane. ḡḡa asu moai hapondanambe ana hoeirîhunda nindou ai munḡuambo moatükunî enḡoro ra hîfandîhündî, ḡḡa wanî.

⁹ Nga sîhîrî Sisasîmbo hoerîhurî! Bodîfomboyu God ai ahambo sünambeahîndî nendî-yomondî hoarehî hîñîngîmarirî. Asu ahandî moanî hîpoambofe hohoanîmo ranî-süngunambo muñguambo nindou ranaheimbo sünguna yîfîmbiyu yahuhaya. Haponda sîhîrî hoerîhura Sisas anüñgu God ai ahambo hîmboamupui-randeimbî ñgîñîndî sagado hayambo ai adûkarî hamîndî hond-ani ehundo sapo ai asûbusî ranîfîhî yîfîmayu ranîmbo-hündambo wambo.

¹⁰ God aiana muñgu moatükunî ra nîmîndîh-ani asu ai muñguambo moatükunî ra nafîmaranda tükümeŷeyo. Ai ahandî nîmorî afîndî ranaheimbo semündündürî hafo aboedambo-fendürîmbo asu ahandî hîmboamupuimbo-randeimbî ranambo yîbobofe-ndürîmbo mehu. Ranîmboane asu God ai Sisasîmbo asûbusî sünguyo ahambo boatei hondü ndore nafîrûmündî hîñîngîmarirî. Ranîmboyu asu Sisas ai-anîmbo nindou aboedambofe-rambohündambo horombofe bogor-ani. God ai ranî moatükunî ramare-andî ra moanî mbumundî hamînd-ane.

¹¹ Sapo Nindoumbo sürûhoeimbî hohoanîmo sagadürî-randeimbî ranani asu nindou sürûhehindeimbî-mayeî rananei muñguambo aiana Afîndî mamî ranahandî nîmorî yanggîr-anei. Ranîmbo-hündambo wamboane asu Sisas ai ñgîrî aheimbo wandî akohoand-anei yahundürîmbo amoanîngî-ndu.

¹² Asûkaiyu ai hoafîyuhü yahuya,

“God, Ro wandî akohoandî ranaheimbo sîhafî ratûpurî ranahambo wataporîmbo-ndîhandürîmboyahî.

Muñgu afîndî fandîfe-ambe ro sîhambo kakisaondî-hanîñühî God adûkar-ani mbîsahanîñî-mboyahî,”

Buk Song 22:22

mehu.

¹³ Asûkaiyu ai yare hoafîyuhü yahuya,

“Ro ahambo yanggîrî ñgusûfo pandîhinühî anîhondümbö-ndîhinî ñgamboyahî,” *Aisai 8:17*

mehu. Asûkaiyu yare hoafîyuhü yahuya,

“Ro ndanîmboahî God ai wambo muñguambo nîmorî masendîrî ranî-babîdîmbo,” *Aisai 8:18*

mehu.

¹⁴ Sapo nîmorî ranai nindou fimboyahî nîmboei-ambe asu Sisas ai-amboanî mamî yare ai ramehindî nahurai tüküfî nindoumbofi haya manüñgu. Hîfî ndanîhü ahandî yîfî süngü sapo Satan yîfîyo-rambo hohoanîmo nîmîndîhü anüñgu ranahambo raguanambo-ndîhinî yahuhayamboyu tükümeŷiyu.

¹⁵ Nindou yîfîmbo yîhîmboyeî habodei marîhündî. Muñguambo si maho ra ai hîfî ndanîhü nîmboei-ambe ra yîfîmbo yîhîmbombo ranai kîkîhîsafî-ramîndîndürî manîñgo. Ranî-süngumboyu Sisas ai hîfî ndanîhü yîfîmayu aheimbo yîfî yîhîmbombo ranambeahîndî aboedambofe-ndürîmbohünda.

¹⁶ Sîhîrî ranî-moatükunî ra fîfîrîhündî, Sisas ai moai sünambeahîndî nendî farîhendürî randî, ñga Abrahamîndî ahuirî mamî farîhendürî arandî.

¹⁷ Mamî ranî-süngumboyu asu ai-amboanî ahandî wandafî mamî ramehindî nou muñguambo moatükunî ra ahandî fi amboa mamî yare yahurai tükümeŷeyo. Ranîyu ai hîpoambore-randeimbî asu ndore hohoanîmoyu Godîmbo sai-randeimbî bogorî adûkarîmbofe tüküfemböhorîhu mburîhu wataporîmborîhu arîhündî.

¹⁸ Ranîmbo-hündambo-anîmbo asu nindou daboe nîne moaruwai hohoanîmo refe hoeifembo moatükunî tüküfendürî ranaheimbo fandîhendürîmbui sapo ahambo amboanî ranî-moatükunî ra tükümeŷendowa tîñîrîfo ra marore hayambo wambo.

3

Sisas ai Mosesîmbo ñgasündîrîmboani

¹ Ranîmbo-hündambo-anîmbo sürûhoeimbî wandafî mamî, sîheimbo amboanî God ai wand-aneî mehündürî-anei. Awi se sapo Sisasîmbo dîboadondîhî hohoanîmondeî. Ai Godîndî hoafî semîndî ho-randeimbî asu Godîmbo sîhai-randeimbî adûkarî bogor-ani. Sîhîrî ahambo anîhondümborîhu mburîhu wataporîmborîhu arîhündî.

² God ai ahandî ratûpurîmbo-hünda Sisas ahambo kafoarîrî hîñîngîmarirî-ani. Ranani asu Sisas ai Godîndî ratûpurî moanî ndore ratûpurîyu-randeimbayü. Sapo Moses ai Godîndî worîmboyahî manîboadeî nendî-babîdîmbo moanî ndore ratûpurîyu marandî nou-ani.

³ Sisas aiana Moses+ndi ndüri ranahambo ngasündeandeimb-ani, sapo nindou wori worimboarandi ranai ndürümbiyuwuhi asu worimbomarandi wori ranai moan-ane.

⁴ Awi sapo munnguambo wori ra nindou mam ai worimbondandan animbo fondarimboesi. Nga awi munnguambo moatükun ranamboan God ai yangir-animbo nafiramboani.

⁵ Moses ai God+ndi ratüpur+yu-randeimbi nindouyu haya moani ndore God+ndi nendi munnguambo ranaheimbo hifandimarandüri hu. Ramareandi rananimbo-animbo asu God ai nini-moatükunimboyu süngunambo wataporimboayu ranahambo nafuirandüri marandi.

⁶ Nga Krais ranai-ani God+ndi Nimoriyu haya moani ndore God+ndi wori nahurai-mayei ranaheimbo hifandarandüri. Nga ngin+ndi niñgo hohoanimo ranahambo kikihsafiri-rihum+ndifühi hihifi-hihifiyefühi Adükar ranahambo himboayefi ana, asu sihiri ahandi wori nahurai-ayefi.

God+ndi nendi aheimbo harifehe nimar+ hohoanimoane

⁷ Ranimbo-hündambo-animbo asu sihiri Yifiafi Aboedi hoafi-memunimbo türüboadi-humboane. Ai yare hoafiyowohü yahoya,

“Asu haponda se God+ndi yafambehündi hoafi himbor+ndeihi ana,

⁸ se ngiri himbo-sihimondihendü,

sapo sihei amoa mam horombo ai wos+hoafori hohoan+moyeihi

wandi hoafi mbahir+hehi mar+hündi nou.

Nimi wohi furikoate-reandühi nimboei-ambe ai himbori-koateyeihi

wambo moani yarihi sis+ndiri+hi hoeimari-hindiri.

⁹ Ranihü ai nimboeimbo ro nne ngin+ndi moatükun 40 himbanimbo ratüpur+mayahi munnguambo ra hoeimari-hindiyosi.

Nga wambo sis+ndiri-hindirühi ai nünge-nahurai-yuke masahündiri.

¹⁰ Raniyah asu ro nindou wandi ratüpur hoeimari-hindü

ranaheimbo ngin+ndi-riharühi hoafiya-handürühi sahiya,

‘Aiana munnguambo si ra ro hohoanimoayah sünguri-hündühi-yeipoani,

nga ai wandi hoafiyaheimbi ra yi+boaruko-r+hindahanel,’ masahi.

¹¹ Ranimboayah asu ro ngin+ndi-r+handürühi dabari-yaheandühi sahiya,

‘Nindou ranai sapo ro aheimbo harifehe nimarimbo hifi masahandüri ranambe ngiri ngei,’ masahi,”

Buk Song 95:7-11

mehu.

¹² Wandafi mam, se hibad+humbo. Nga sihei mbusümo nindou mam ai ahandi ngusüfoambe hohoanimo moaruwai tükündifendowohü anihondümbofe-koatendeihi asu ai sapo God yangiri koadürumbo nüngeuwembi-mayu ranahambo hin+ngindir+ haya hohoanimo rani süngundümbui.

¹³ Nga sapo God ai si ranahambo hoafiyuhü, ‘Hapo,’ mehu ra awi niñgomboane. Nga rananimbo asu haponda ndefeambe se siheihoi+ munnguambo si aho rani+fihi simbori farihafirüdei ngei. Nga hibad+humbo nindou mam seambeah+ndi ai ahambo hohoanimo moaruwai tükündifendowohü tikai hoafindindoani asu ai hoafi himbori+koate-ndühimbo mam+kar+ hohoanimondümbui.

¹⁴ Sapo horombo bidifiri+ si hoan+ Kraisimbo ngin+ndi anihondümbomarihur+ hefi nou yahurai hefi-hefimbo süngunambo bidifiran+ yifayefi ana, sihiri Krais+ndi ngunindimbo-ndahumboyefi.

¹⁵ Nga asu se rani hoafi himborimayei ra mitan+ndü-hümündimboyei, sapo ai yare hoafiyowohü yahoya,

“Haponda se God+ndi yafambehündi hoafi himbor+ndeihi ana,

se himbo-sihomondihendü sapo horombo sihei amoa mam ai God+ndi hoafi himbori+koate-yeihi mbahimari-hehindü nou,”

Buk Song 95:7-8

mehu.

¹⁶ Nindou didiyei sapo God+ndi yafambehündi hoafi himboriyei hehi asu rani-moatükun ranahambo süngufekoate mbahimari-hehinda? Nindou mungu ranai ana sapo Moses ai Isip hifambeah+ndi semündündüri mahu rani-yei ramehindü.

¹⁷ Nindou daboe God ai 40 himbanimbo ngin+ndimaranarü hu-a? Ai ramefiyu ana nindou sapo moaruwai hohoan+moyei hei asu ai nimi wohi furikoate-reandühi yifisafimayei ranaheimboyu ngin+ndimaranandüri.

¹⁸ Asu nindou daboe God ai dabari+fihi horombo hoafi hoafiyuhüya,

“Ai ngiri ro aheimbo harifehe nimarimbo hifi masahandüri ranambe ngei,”

mehu-a? Sapo nindou ahandi hoafi yi+boaruko-r+hündühi mbahimari-hehindü ranaheimboyu yare hoafimayandüri.

19 Ranimbo-animbo awi sihir̄i hoeindihumboane. Sapo ai God̄ind̄i hoafi anihondümböfe-koatemaye ranimbo-hündambo wambo-animbo asu ai nḡir̄i har̄ifehe n̄imarimbo h̄ifi God̄ h̄in̄nḡimareand̄i ranambe n̄gei.

4

God̄ind̄i nend̄i-yei har̄ifehe n̄imarimbo

¹ Nga God̄ ai aheimboya, ai har̄ifehe n̄imarimbo ranambe n̄geimboyei yahuhaya horombo hoafimareand̄i ra yan̄gorombo-wambo sihir̄i rani-moatükun̄i ranahambo wataporimbo-marand̄i ra ndahum̄ndemboyeft̄. Awi sihir̄i ranahambo ndond̄ihu h̄ibad̄ihumboane, nga nindou mam̄i ai har̄ifehe n̄imarimbo moatükun̄i ranambe hokoate-ndu haya bod̄iboembui.

² Nga sihir̄i amboani God̄ind̄i aboed̄i hoafi ra himbor̄iyefi-mboanefi, sapo amoa mam̄i-maye ai yar̄ihi himbor̄imaye nou. Ai hoafi ra himbor̄imayeiyost̄, nga asu ai ranahambo anihondümböfe-koateyeih̄i süngufekoate-maye ranimbo-wambo moai ndoreand̄ir̄i.

³ Nindou sihir̄i hoafi ranahambo anihondümbö-r̄ihundeimb̄i ana, har̄ifehe n̄imarimbo ranambe hefi-r̄ihundeimb̄i-aneft̄. Sapo ran̄i-moatükun̄i ranahambo God̄ ai yare hoafiyuhü yahuya,

“Ro ranaheimbo nḡin̄nd̄i-yahandür̄ih̄i dabari-yaheand̄ih̄i sahiya,

‘Ai nḡir̄i sapo ro aheimbo har̄ifehe n̄imarimbo h̄ifi segudür̄umbo-mayah̄i ranambe tükündahind̄i, masah̄i,”

Buk Song 95:11

mehu. Ai Moses n̄nḡu-ambe ran̄i hoafi ra hoafimayu. Nga horombo ai mun̄guambo moatükun̄i naf̄iramünd̄i mbura ahand̄i ratüpuri ra mun̄gumayo.

⁴ Nga Baiborambe nḡoründ̄ih̄i rühi 7 si ranahambo sapo yare hoafiyowohü yahoya,

“God̄ ai ratüpuriyu humbo 7 si ran̄i-simboaniyu war̄i hare mamaru,”

Stat 2:2

meho.

⁵ Mare mam̄i ran̄i-moatükun̄i ranahambo asükaiyu yare hoafiyuhü yahuya, “Nindou ranai nḡir̄i sapo wand̄i har̄ifehe n̄imarimbo h̄ifi ranambe n̄gei,” mehu.

⁶ Israer nindou ranai wean̄gurüh̄i hoafi aboed̄i ranahambo himbor̄imaye aiana moai har̄ifehe n̄imarimbo h̄ifi ranambe hei sapo ai ran̄i-moatükun̄i God̄ ai hoafimayu ranahambo anihondümböfe-koatemaye ranimbo-wambo. Nga asu nindou amuri-maye aiana ranambe n̄geimboyei.

⁷ Ranimbo-hündambo asu süngunambo God̄ ai asükaiyu nḡorü si ra h̄in̄nḡi-mareand̄i, sapo si ranahambo dükareand̄ih̄i “ndan̄i si” mehu ra. God̄ind̄i hoafi mbah̄ir̄ifehe si af̄ind̄i h̄imban̄i ra ho-ane ran̄i mbusümo Defit̄ind̄i yafambe süngure haya God̄ ai hoafiyuhü yahuya,

“Asu haponda se God̄ind̄i yafambehünd̄i hoafi himbor̄indeih̄i ana, se nḡir̄i h̄imbo-sihomond̄ih̄ehind̄i,”

Buk Song

95:7-8

mehu.

⁸ Nga asu Sosua ai nindou ranaheimbo sapo God̄ ai har̄ifehe n̄imarimbo h̄ifi ra horombo hoafimayu mbasagadür̄ü-mbonana, asu God̄ ai nḡir̄i asükaiyu sünguna nḡorü si tüküfemboayo ranahambo wataporimborand̄i.

⁹ Ra rawefeyo nou-ane asu God̄ind̄i nend̄i ranaheimbo amboani har̄ifehe n̄imari si ra awi mban̄nḡondür̄i sapo God̄ 7 sihi war̄i hare mamaru nou.

¹⁰ Nindou düdi ai sapo God̄ind̄i har̄ifehe n̄imarimbo h̄ifi ranambe ahu ana, nindou ranai ahand̄ihoar̄i ratüpuri moend̄ire haya n̄imarümböani sapo God̄ ai-amboani mun̄gu moatükun̄i naf̄ira humbo war̄i hare mamaru nou.

¹¹ Ranimbo-hündambo-animbo awi sihir̄i amboani ran̄i har̄ifehe n̄imarimbo moatükun̄i h̄ifi ranambe tüküfembo h̄üti-h̄üti-nd̄efimboane. Rananimbo asu nindou mam̄i ai-amboani nḡir̄i sihir̄i ranambeah̄i tüküfembo gübüs̄i-boadeamun̄i sapo nindou ai ahei-hoar̄i God̄ind̄i hoafi ranahambo süngufekoate-yeh̄i bod̄imefoehind̄i nou.

¹² God̄ind̄i hoafi ranane yanḡir̄i n̄nḡombo nḡin̄nd̄i ratüpuri ratüpuriyohü an̄nḡo. Aiana yih̄im̄ind̄i ham̄ind̄iyo hayamboane asu pisao ȳiboböani yih̄im̄ind̄i-yoweimb̄i ranahambo nḡasündeamboane. God̄ind̄i hoafi ranai ana ragu safambe kefoend̄ih̄i sapo yifiafi asu yanḡir̄i n̄nḡombo hohöan̄imo ahafe mamambe-mar̄ineand̄i, ham̄ind̄i tür̄iand̄i-ame asu efu n̄imaro-ambe amboani ragu keboemboe. Ranane asu ai nindou-yafe nḡusüfoambe hohöan̄imo ragu amaro ranahambo tür̄üfoare arand̄i.

¹³ Nḡir̄i n̄in̄i-moatükun̄i God̄ind̄i h̄imboah̄i d̄ibonap̄ind̄ife yagodo. Nindou mun̄gu God̄ ai naf̄imarand̄i ranai ana ahand̄i h̄imboah̄i weindah̄i yanḡir̄i-ane. Nga God̄ ai süngunambo sihefi hohöan̄imo mun̄gu ȳibobondeambui.

Sisas ai sihefi Godimbo saimbo bogori adukari-ani

¹⁴ Sihefi Godimbo sai-randeimbi bogori adukari Sisas, Godindî Nimori, ranai sapo God amaru ranambe nimoamo mahafu. Nga awi sihirî ranimbo-animbo nini-moatükunimboyo anihondumbo-rihundühi weindahî wataporimborihu arihündî rana-hambo nginîndî-safi kikihîndî-humîndefimboane.

¹⁵ Sihirî sihefihoari ana moaruwai hohoanimo ranahambo hifinambofembo nginîndî-yefipoani. Nga asu sihefi Godimbo sai-randeimbi nindou ranai ana sapo nindou sihefimbo hipoambofemuni-koatemayu ra nahuraiyupoani, nga wanî. Nga rani-moatükunî ra yahurai-ane, nindou ranai-amboani sihirî rawehundî nou afîndî mamikarambo moatükunî ranai yare hoeimareriyosi, nga ai moai moaruwai hohoanîmoyu.

¹⁶ Ranimboane awi sihirî moanî mbiro-koate God moanî hipoambore-randeimbi hifanda nîmaruwanî ahambo sowana ngefimboane. Ranambe animbo sihirî amboarawiyei yaho hohoanimo asu moanî hipoambore arandî ra sihefimbo fehefembohünda ndahumündemboyefî sapo sihirî semîndimbo hohoanimoayefî amboanî.

5

Sihefi Godimbo sai-randeimbi bogori adukari Sisas ai-animbo aboedambo-ndeamunümbui

¹ Muñguambo Godimbo sai-randeimbi bogori adukari nindou ana sapo nindou-yei mbusümonîndî God ai kafoarirî hîniñgîmarir-ani. Ranani asu nindou ranai muñguambo nindou ranahei moaruwai hohoanimo ranimbohünda Godimbo moanî saimbo asu ahambo ninihondî hifokoefe sihefembo-hündamboane kafoarirî hîniñgîmarirî.

² Ranane asu nindou ai fîfirîfekoate-yehî mamîkarîyeyî arihündî ranaheimbo hîmboarî hoafendühi hîbadarümbui, sapo nindou-mayeyî ranai-amboanî aheihorî nginîndî niñgokoate-yehî-wambo.

³ Ranimbo-wambo ai Godimbo nîne-moatükunî hifokoare sihenda horî pîrayo ra ngîrî nindou didîyeyî moaruwai hohoanîmomayeyî ranaheimbo-hündambo yangîrî ran-deandî. Nga ai-amboanî ahandî moaruwai hohoanimo ranimbo-hündambo kameihî rareandühani.

⁴ Godimbo sai-randeimbi bogori adukarîmbofe ndürümbî moatükun-ane asu adukarî ratüpurî ra ngîrî nindou mamî ai ahandîhoarî ranîmbondahe nîmboambo mbüsu, nga wanî. Nga moanî God ahambo kafoarirîmboani ranî ratüpurîmbohünda sapo Aronîmbo boatei Godimbo sai-randeimbi-mborirî kafoarirî hîniñgîmarirî nou.

⁵ Mamî yare yahuraiyo, Krais aiana Godimbo saimbo ra bogorîmbofe adukarî ndürümbîyo niñgombo-mayu ra ahandîhoarî moai bogorîmbofi nünngu, nga wanî. Nga Godîyu ahandî ndürî adukarî sagadowohü hoafiyundühi yahuya, "Seana wandî nîmor-anafî,

nga haponda ro sihafî Apembo-yaheamboanahî,"

Buk Song 5:7

mehundo.

⁶ Asu God ai asükaiyu yare hoafiyuhü yahuya, "Awi seana wambo sairambo bogorîmbo-ndafo rando ndühümeambo nîmboamboayafî sapo Merkisedek referambohünda manünngu ranîfihî tündo hawambo," *Buk Song*

110:4

mehundo.

⁷ Sisas ai hîfî ndanîhü yangîrî nünnguambe Godimbo sapo ahambo yîfîhündî aboedambofimbo-mayu ranahambo ai moanî puküna hoafiyuhü aranîhimboahî hümoariyuhü didîbafiyundühi hoafiyundo marandî. Sisas ai hîmboarî hoafendîyu haya Godîndî hoarehî nünngumbo-wambo God ai ahandî hoafî ra hîmborîmayundo.

⁸ Sisas ai Godîndî Nîmorîyusî, nga nîni-moatükunî tîñîrîfo afîndî ahambo tükümfendo ra ahambo yamundîfiwanî asu ai Godîndî hoafî ra süngufe hombo-hündamboyo tükümfendo.

⁹ Ranîyu asu ai tîñîrîfo moatükunî ra ndeara yare nafamündî mbura rananîmbo asu ai nindou didîyeyî ahandî hoafî süngurîhi arihündî ranaheimbo koadürümbo aboedambofendürîmbo nîmîndîhîfi tükümfeyu.

¹⁰ Ranîyu asu God ai ahambo fî sai-rambohünda Sisasîmbo bogorî adukarîmborirî hîniñgîmarirî sapo Merkisedek rasünngure marandî ranîfihî türe haya.

Se Godimbo anihondümböfe ho ra hîniñgîfe-poanî

¹¹ Ranî hoafî ranahambo siheimbo wataporîmboyo-ndürîmbo ra afînd-ane enjgorosî, nga siheimbo wataporîmboyo-ndürîmbo ra awi akîdou tîñümbî saf-ane, sapo se nîmai hohoanimo ra puremîndî-koateyeyî arihündî ranîmbo.

¹² Afindimbo maho ra se Godindí hoafi yamundife-randeimbi nɨngombomayo-aneisi. Nga awi nindou ngorú ai-animbo Godindí hoafi boakori fifirife ra asúkai síheimbo yamundi-mbirihindür-amboane. Se nginindí sesi sesimboayei rananeisi, nga asu awi nindou ngorú ai síheimbo títí yanggir-animbo dagadürimbui.

¹³ Nindou düdi ai títí yanggir simindimboayu ana, ai nimoakidou nou-ani, nga asu ai aboedí mbumundi hohoanimo aho ranahambo yamundife ra moai türüfoareandi.

¹⁴ Sapo nginindí sesi ranana nindou adúkarimboehindi ranabei ses-ane. Nindou yahurai ana ahei hohoanimo ra ndoríhi korífoaríhi aríhündi-wambo asu ai nine-moatükuní aboedayo-ane asu nine-moatükuní moaruwaiyo ranane rani-moatükuní ranahambo türboadíhi fífindíhimboyei.

6

Godimbo anihondümbofe ranahambo síhirí kíkíhi safíndíhu-mündefimboane

¹⁻² Awi ranimbo-animbo síhirí nginindí yamundife hoafi rani-sowana sühündahundüh-animbo asu Kristení-yafe raboakori hoafi yamundifembo engoro ra daboadanambo-ndíhumboane. Síhirí ngirí kambohoaní rani yanggirí fondíhu asúkaindefí fíndíhehu fondíhu ndíhundi. Asúkaindefí ngirí síhirí ranahambo wataporímbondíhu ngefi, nga ranana sapo nda: Ndoríhefe-koate ratúpurí daboadanambofe, Godimbo anihondümbofe, rani-poanimbo himoní hundürü hohoanimo, nindou-yeiwamí warí nandífe hohoanimo, nindou yífhündí asúkaiyo botífe hohoanimo asu Godindí nendí yíbobofe hohoanimo rani-simboaní God yíbobondeandaní asu bídfírí ai koadürümbo yanggirí nímboeimboyei asu bídfírímbo God ai tíngírífo dagadürimbui. Rani hoafi yamundife yanggirí ngirí híhíríndefí keboehu ndíhundi, nga waní. Nga sapo nindou boagirí-yafe yamundife hoafi rananimbo hímboríndefühí süngundíhu ngefímboane.

³ God ai síhefímbo refembo híníngareamuní ana, síhirí randíhumboane.

⁴ Nindou bídfírí ai Godindí sürühoeimbi hohoanimo ranambe nímboei, asu sünambeahíndí moaní saimbo moatükuní ra ai yaríhi hoeiríhíndí asu Yífiáfí Aboedí ra ai-amboaní sahümündí manímboei. Asu nindou ranai raríhindeimbi ai ahei anihondümbofe ho ra randíhi híníngíndíhi hehi, asu asúkaindeí nüngundíhi híhíríndahi Kraismbo anihondümbo-mandíhora?

⁵ Sapo ai Godindí hoafi aboedí hamínd-ayo ranahambo fifiríhíndí ai yaríhi hoeiríhimboane-wambo. Asu ai Godindí aboedí sí süngunambo tüküfemboayo ranahandí nginindí ra hoeiríhimboaneí.

⁶ Asu ai ahei Kraismbo anihondümbofe hohoanimo ra moaní yaríhi híníngaríhíndí ana, ai ngirí asúkai híhíríndahi anihondümbondíhíndí, nga waní. Rani-moatükuní ra refekoate-ayo ana, ngirí randífeyo sapo ai ahei-hoarí asúkaiyei Godindí Nímorí ranahambo nímí keimbi karíhe-ndeimbiíhí nindou hímbóahü hífokoaríhorí pamaríhorí noumáyo-wambo.

⁷ Hoe ranai hífi rani-wamí afíndímbo peyoaní asu hífi ranai hoe ra semíndühí nindou nümbürí-maríhündí ranabei nümbürí ranambe sesi aboedí tükefeyo ana, God ai rani-moatükuní ranahambo aboedí dídíboadore huhani.

⁸ Nga asu hífi rani-wamí nümbürí ranai wohafí napo furíyowohü wohí ai furayo ana, ngirí aboedíndo. Ranímbo-anímbo asu rani-moatükuní ranahambo God ai moaruwaimbo-ndeanda asu sünguna hai-nambo tíkíríndandaní awaríndíhoemboe.

⁹ Nga wandafí mamí, ro hoafi afíndí tíngümbí ndahurai hoafayefí ra awi síheimboanefí hoafayefísi, nga ro síheimbo rani-moatükuní ranímbo-hünda fífríhündürí-mboanefí. Se ngirí randíhi nindou amurí ramehíndí nou moaruwaimbo-ndahíndí, nga waní. Nga awi síheimbo God ai aboedí dídíboado-ndearümbui sapo ai síheimbo aboedambófe-ndürímboayu ranímbo-hündambo.

¹⁰ God aiana nindou hohoanimo mítaníramündí-randeimbiyupoaní. Raniyu-anímbo asu ai nine ratúpurí se ratúpurayei-ane asu Godimbo ngusífo paríhorühí ahandí nendí ranaheimbo faríhehi maríhünd-ane asu hapondaní amboaní yaríhi aríhünd-ane ranahambo ngirí mítaní-ndamündündürí, nga waní.

¹¹ Yíhoeftí adúkarí hohoanimo síheimbo ranana ndahurai-ane. Roana síheimboya, awi se muŋguambo moaní rani-ratúpurí yanggir-anímbo randíhi ratúpuríndeí ngeimbo bídfíríraní hondü rananimbo asu se nínímboyei hímbóayei ranai anihondü tükümbífe-ndürámboane.

¹² Se rani ratúpurí süngufe ho yíboaruko-yíboaruko ranímboanefí ro moei-asefí. Nga se sapo nindou bídfírí Godimbo anihondümbo-ríhorí mburíhümbo-máyei sapo Ape ai

n+ni-moatükun+yo segodür+imbo horombo hoaf+mareand+ ra asahümündi nou randahindi sefomboanefi hohoan+moayefi.

Sihiri Godindi horombo hoafi ra anihondumbo-ndihumboane

¹³ Horombo God ai Abraham+imbo horombo-hoafirirühi ai anihondumbo-randiheamboyah+ yahu dabar+mefiyu. Ahambo moai n+ni-moatükun+ ngasündeambo nahurai yangoro ranambo dabar+fe-mbohünda, nga wani. Nga ran+yu asu ai moani ahand+ ndür+ ran+fihi yanggir+ dabar+fihi hoaf+mayu.

¹⁴ God ai yare hoaf+yuhü yahuya,
“An+hondumboanahi ro sihambo aboedi-aboedi-ndi+hean+n+imboyah+ asu sihaf+ ahuir+ mam+ afindi+ tükündahimboyei,”
Stat 22:17
mehu.

¹⁵ Ran+yu asu Abraham ai ran+moatükun+ ranahambo h+imboyahü nüngu-ane God ai ahamboya, aboedi-aboedi-ndi+hean+n+imboyah+ yahuhaya horombo-hoaf+mariri.

¹⁶ Nindou mam+ ai dabar+fembo yahumbo ra sapo nindou ngorü düdi ai ahambo ngasündiri+ haya ranahandi+ ndür+nambo dabar+ndi+fiyuan-an+imbo asu ahand+ hoafi ra ngin+nem+ndimbo n+ni-moatükun+ simbor+ hoafi mbusümo enjoro ranahambo wan+nd+imboe.

¹⁷ Nindou sapo d+di+yei ai God aheimbo aboedi d+di+boado-fendür+imbo ahand+ n+mor+imbo horombo-hoaf+mareand+ ra ngir+ ngorü süngund+heandi+ yahuhaya ran+imbo weindahi-reandühi+yu ahand+ horombo-hoaf+ ranahambo ng+n+namündühi+ dabar+mefiyu.

¹⁸ Ahand+ dabar+fe-ane asu horombo-hoaf+fe-ane yimbu moatükun+ ranana ngir+ ngorü-ngoründo. Asu ran+moatükun+ ranahambo God ai yare hoaf+mayu ra ngir+ tikandeambo rambüsü, nga ran+imbo-an+imbo sihefi+ ngusüfo ndondeamun+imboe. Ran+imboane nindou sihir+ didiyefi+ God+ndi fikim+ aboedamboyahu n+imboefeimbi+ sihir+ ana ran+moatükun+ ra an+hondü hondü tükünd+femboe mb+sefi+ hohu God ai sihef+imbo horombonambore ran+moatükun+imbo h+imbombo mas+hemun+ ran+fihi+ ngin+ndi+ kikih+ndi+hum+ndefi+ n+imboefi+imboane.

¹⁹ Ran+moatükun+ ranahambo h+imbombo hohoan+imo ranana sihefi+ ni+ngo hohoan+imo ranambeahi+ n+moei für+für+koate ngin+ndi+ amaro nahurai-ane. Ran+moatükun+ ranana aboedambore-randeimbi+yo haya ran+hoareh+ n+imboefembo ngir+ für+für+ndefi+. Ho+hoan+imo ranambo-an+imbo God n+maru+ambe ngemboyefi+ sapo God+imbo sai-randeimbi+ bogor+ adükar+ ai yipur+ hoear+ ran+ hundün+ kefuai ser wor+ safambe ham+nd+ ragu hüfu+arand+ nou.

²⁰ Sihefomböhünda Sisas ai God+imbo saimbohünda bogor+ adükar+imbofi+ haya God n+maru+ambe ai-boatei kefuai mahüfu. Sapo Merkisedek ai sai-randeimbi+ bogor+imbo-mefiyu ran+fihi+ türehaya ai koadürümbo-koadürümbo anüngu.

7

Merkisedek ai ndürümb-ani

¹ Merkisedek ranai ana adükar+ ngoafi+ Sarem+ yafe bogor+ adükar+ nindou sapo God+ndi+ ndür+ nimoamo hondayo ranahambo sai-randeimbi-ani. Abraham ai yifari+ni-poedi+ bogor+ adükar+ nindou yimbuyimbu-yomondi+ ami t+taboar+foaru hou ran+ni-poedi+ mahüfuwa Merkisedek ai nafin+ hoeirir+ haya ahambo God+imbohünda aboedi-aboedi+mariri+.

² Asu Abraham ai yifari+ni-poedi+ napo semündü masüfu ra mam+ 10 y+bobore mbura mam+ b+di+fir+ Merkisedek+imbo masagado. Ndür+ ‘Merkisedek’ ranana ‘Mbumundi+ hohoan+imoyumbü bogor+ adükar+’ yaho-randeimbi-ani. Sapo ai Sarem+ yafe bogor+ adükar+ nindou-ayu, ran+imboane ahand+ ndür+ ranamboan+ ‘ngusüfo afur+fe küfeimbi+ bogor+ adükar+’ yaho arandi+.

³ Merkisedek+ndi+ hond-af+ndi+, ahand+ amoa, ai tüküme fiyu asu ai yif+mayu hoafi ra moai ak+dou amboan+ yangrowan+ fi+fi+feyo. Merkisedek ranai ana sapo God+ndi+ N+mor+ moan+ yahurai nou koadürümbo God+imbo sai-randeimbi+ anüngu.

⁴ Awi se Merkisedek ranahambo hoeind+hor+ nüngu-nahurai ndürümbi+ adükar+iyu tüküme fiyu ra. Sapo sihefi+ adükar+ amoa hondü Abraham ai napo yifari+ni-poedi+ semündü haya ranahambo mam+ 10 y+bobore haya ahambo mam+ b+di+fir+ masagado ra.

⁵ Rifaindi+ ahuir+ mam+ ranai ana God+imbo sihou-rundeimbi-anemo. Ran+yomo asu nindou ranai yanggir+an+imbo Israeri+ yeimayo mam+ 10 b+di+fir+ napo ra mam+ b+di+fir+ sowandümo mbürundamboane yaho ah+nümbi+ hoafi yare menjoro. Sapo God+imbo sihou-rundeimbi+ ranai-amboan+ Israeri+hündi+yomo asu Israeri+ ai-amboan+ Abraham+ndi+ ahuir+ mam+ yeisi+, nga God+imbo sihou-rundeimbi+ ai ahei-mayo napo mam+ b+di+fir+ sowandümo marundi+.

⁶ Nga asu Merkisedek ana Rifaindi ahuiru mamambeahindi-yupoani. Nga asu ai Abrahamindi-mayo napo mamu bidifiri ra semundu mburambo asu ahambo aboedi-aboedimariri sapo nindou Godindi-mayo horombo hoafi semundumbu-mayu rana-hambo.

⁷ Awi shiri ranahambo fifirihumboanefi sapo nindou dudi ai ngorumbo aboedi-aboedariri ranai ana nduri nginindi adukarumbiyu-wamboane asu aboedi-aboedimefiyu ranai ahandi hoareh-ani.

⁸ Rifaihundi aiana Israeri-yeimayo napo bidifiri sowandumo marundi ra nindou yifiyomo marundi. Nga Merkisedek aiana nindou-yeimayo napo mamu bidifiri mamu bidifiri semundu marandi, nga ai yangiri nungumbu nou-ani sapo Baibor ai yare hoafimayo nou. Ranane asu shiri yarihu fifirarihundi Merkisedek ai Abrahamimbo ngasundimariri.

⁹ Moani hoafimbo randihu hoafindefimboane. Rifaindi ahuiru mamu ai Israeri-yeimayo napo 10 mamu bidifiri sowandumo marund-anesi, nga horombo Merkisedek ai Abrahamindi-mayo bidifiri napo masemundu rasimboani Rifaindi ahuiru mamu aho ra ranaheimbo kameihi randi masemundu.

¹⁰ Ranimbo Merkisedek ranai Abraham ranahambo nafini hoerirani Rifai ai tukufekoate-yuambe ahandi amoao Abraham ranahandi flambe mamaru. Rani-moatukuni ra moani hoafimboane. Ranane asu shiri yarihu fifirarihundi Merkisedek ai Rifaimbo amboani ngasundimariri.

Godimbo sai-randeimbi bogori simbori ai Rifaindi ahuiru mamu-memo ranahamundi fondi kosimarihendi

¹¹ Rifaindi sirambeahindi yangiri Godimbo sai-randeimbi bogori ra tukuyafu marundi. Moses ai ahinumbi hohanimo ra nindou Israerihundi ranaheimbo masagaduri, nga Rifaindi ahuiru mamu ranai hifandimaru homo. Rifai mamu-yomondi Godimbo saimbo ratupuri ra nindoumbu ndombarihoai-mbonana, asu ngiri ngoru-poanimbo Godimbo saimbo bogorimbome moatukuni ra tukufeyo. Nga ngoru-poanimbo Godimbo saimbo moatukuni ra Merkisedekindi Godimbo saimbo hohanimo ranihi ture hayamboyo, nga Aron Rifaindi ahuiru ahandihi ture hayamboyoani.

¹² Asu Godimbo saimbo bogorimbome moatukuni ranai ngoru sunguefeyo ana, asu ahinumbi hohanimo ranamboani ngoru sungumbifeyo-wamboane.

¹³ Shifi Adukari sapo ahamboane ndani hoafi nda hoafayo, Aiana nindou ngoru sirambeahindiyu, nga asu Aronindi sirambeahindi-yupoani. Moai ahandi sirambeahindi ana Godimbo sai-randeimbi bogori ratupuri ra nindou mamu ai-amboani semundu, nga wani.

¹⁴ Aiana nindou Suda-mayu sirambeahindiyu tukumefiyu. Nga asu Moses ai moai rani siri ranahambo dukare hoafiyu Godimbo sai-randeimbi bogori nindou tukufembo, nga wani. Rani-moatukuni ra sapo ndorihu fifirihumboanefi.

Sisas ana Godimbo sai-randeimbi bogori adukari koadurumbo nungumb-ani Merkisedek nahurai

¹⁵ Shiri diboadorihu hoerihumboanefi ngoru simbori Godimbo sai-randeimbi bogori Merkisedek ramefiyu nahurai tukumefiyu asu ai Rifaindi sirambeahindi shou-rundeimbi ranahamumbo ngasundi-mareapuri.

¹⁶ Ai Godimbo sai-randeimbi bogorimbomefiyu ra moai Rifaindi ahuiru yangiri-animbo ratupuriyo ramboane yaho ahinumbi hoafi mengoro rani-sungu sungurandi, nga wani. Nga aiana awarifeekoate yangiri nungumb-ani ranimboane asu ai ngasundeandeimbi bogori sai-randeimbi tukumefiyu.

¹⁷ Nga Baibor ai yare hoafiyowohu yahoya,
 “Seana Godimbo sai-randeimbi bogori koadurumbo-koadurumbo nimboamboyafi
 Merkisedek ramefiyu ranihi tundo hawambo,” *Buk Song 110:4*
 meho.

¹⁸ Horombodidi ahinumbi hohanimo ranana gigrana-mbofemboane sapo rani-moatukuni ranai aboedi ndorifeekoate asu shifimbo fehefemuni-koatemayo-wambo.

¹⁹ Nga ahinumbi hohanimo mengoro ranai ana ngiri nini-moatukuni aboedi ndemindi ndondeandi. Nga hapondani ana simbori moatukuni horombodidi moatukuni ranahambo ngasundareandi. Rani-moatukuni hamboayefi ranambo shiri God sowanambo akimi ngemboyefi.

²⁰ Asu God ai Sisasimbo ahambo sai-randeimbi-mboriruh moai moani hini-ngiriri, nga dabarifihiyu hini-ngimariri. Nindou bodimondi yaru Godimbo shou-rundeimbi-mbo-yafundeimbi ana moai yahurai dabari yangorowa tukuyafu rundi.

²¹ Nga Godindî dabarî sünguyu Sisas ai ahambo sai-randeimbî tükümeñiyu. Rani-simboani God ai yare ahambo hoafiyundowohü yahuya,
 “Adükari ai anihondumbo hondü dabarîfimboani,

nga asu ai ngirî rani-moatükunî ra hîhîrînde ngorü süngundeandi.

Nga seana Godimbo sao-randeimbî koadürumbo nîmboamboyafi,” *Buk Song 110:4*
 mehu.

²² Dabarî ranimbo-hündambo wamboyo simborî hoafi femîndî sihefe moatükunî-mayo ranahambo Sisas ai hoafiyuhüya, rani-moatükunî ra anihondü tükündifemboe, mehu. Ranimboane hoafi femîndî sihefe ra Mosesindî ahînümbî ranahambo ngasündeamboane.

²³ Rani-moatükunî ra yahurai-ane: Horombo ana Godimbo sai-randeimbî bogorî nindou ra afîndî tüküyafu marundane, nga asu ai yîfiyomo rundühî wambo moai ahamundî rani ratüpuri ra gedühî hüramîndî ho randî, nga wanî.

²⁴ Nga Sisas ana moanî koadürumbo nüngumbo wambo asu ahandî Godimbo sai-randeimbî ratüpuri ra ngirî nindou ngorü ai kosîndîhai ratüpuriindu, nga wanî.

²⁵ Ranimbo-wambo-animbo hapondan-ane asu süngunambo munguambo si aho ranane ra nindou didîyei God sowana Sisasindî sünguyahi ahei ranaheimbo munguambo aboedambo-ndearumbui. Sapo ai koadürumbo nüngumbo aheimbo farîhefenürîmbohünda didîbafiyu arandî.

Sisas Godimbo sai-randeimbî bogorî adükari ai-animbo sihefimbo fandîhemunümbui

²⁶ Sapo Godimbo sai-randeimbî bogorî adükari ndahurai sihefimbo fandîhemunümbui. Aiana moanî aboedî sürühoeimbî hamîndî hond-ani. Ahandî fiambe ana moai se hütiyafi yaho hoafi hohoanîmo nîmarondo. Aiana moaruwai hohoanîmoyeimbî ranaheimbo nindou nîmboeia ai moanî rani-poanî hondüyu haya sünambe nîmoamo hond-ani anüngu. Nindou yahurai-animbo sihefimbo fehefemunîmboani.

²⁷ Aiana bodîmondî Godimbo sihou-rundeimbî bogorî adükari nindou yahuraiyupoanî. Aiana nîmbî-nîmbîsi moai ahandî fimbohündambo boatei Godimbo nînhîndî hîfokoare sihai mbura asu sünguna nindou amurî ranahei moaruwai hohoanîmo ranahambo yare randî, nga wanî. Nga aiana moanî mamîmbo yangîrî randî ramareandî moanî koadürumbo ai ahandî fimbo Godimbo sihefembo sapo nînhîndî hîfokoarefeyo nou refihî.

²⁸ Ahînümbî hohoanîmo megoro ranaiyo nindou ndoyîmîndîkoate-memo ranahamumbo Godimbo sai-randeimbî bogorî adükariimbo hînhîngîreapuri arandî. Nga asu Godindî ahînümbî hohoanîmo ra sagado-ambe ahandî dabarîfe ranamboyo Nîmorîmbo yarirî hînhîngîmarirî. Ranîyo asu rani-moatükunî ranai ahandî Nîmorî koadürumbo ndorîhoeimbî ranahambo yare hînhîngîmarerî. Sapo Nîmorî koadürumbo mungunambo ndorîhoei nüngumbü-mayu ranahambo.

8

Sisas ai sihefi Godimbo sai-randeimbî bogorî adükari-ani

¹ Rani-moatükunî ranahandî nîmîndî hondü hoafi ro wataporîmbo-arîhundî ranana sihefi moanî yahurai Godimbo sai-randeimbî bogorî adükari ai sünambe God Bogorî Hondü-mayu ranahandî hanjîfoanî amaru.

² Ranambe-ani aiana Godimbo sai-randeimbî bogorî adükari ratüpuri ranani ratüpuriyuhü moanî sürühoeimbî fondî ranambe anüngu. Fondî ra sapo Godimbo hoafiyo-rambo ser worî hondü Adükari ai mafondeandî ranambe, nga nindou ai worî ra moai fondundî.

³ Munguambo nindou didemo sapo Godimbo sihou-rundeimbî bogorî adükari nîngomo arundî ra Godimbo moanî saimbo moatükunî sihefembo asu nînhîndî hîfokoefeyoanî horî kefoefe-rambohündambo anîngomo. Ranimbo-hündambo-animbo sihefi Godimbo sai-randeimbî bogorî adükari ranai-amboanî nînhî-moatükunîyo ra awi Godimbo mbîsîhend-amboane.

⁴ Sisas ranai hîfi ndanîhü mbanüngu-mbonana, ai ngirî Godimbo sai-randeimbîmbo nüngu, sapo nindou bîdîfirî ai Suda-yei ahînümbî hohoanîmo rani-süngumbo Godimbo moanî saimbo moatükunî sihou-arundî nindou ranai manîngomo-ndambo wambo.

⁵ Moanî sürühoeimbî fondî ranambe Godimbo sihou-rundeimbî ratüpuri yaru arundî fondî ranana moanî safî hondü sünambeahî engoro ranahandambo sisam-ane. Moses ai sapo sisamî moatükunî ser worî-mayo ra fondîfembo yahuhaya-mboyuambe God ai ahambo hoafiyundohü yahuya,

"Se rani-moatükunî ra randowandühî ana, sapo hîfî wafuambe munḡuambo moatükunî refembo safî hondü sîsamîrîthe nafuimehanîni rananîmbo rani-süngundo worîmbondandî,"
Kisim Bek 25:40

mehundo.

⁶ Nga haponda Sisas ai Godîmbo sai-randeimbi bogorî adükarî ratüpuri ranîfihî türe haya ratüpurayü hu ranana amurî-yomondî ratüpuri ngasündeandeimbi hond-ane. Sapo hoafi femîndî aboedî safî sîhefembo moatükunî Godîndî nendî asu Godî-mayu rana-hei mbusümo dîdîboado-mareandî ranana moanî aboedî mbumundî hamîndî hond-ane. Rani-moatükunî ra sapo aboedî hamîndî hondü horombo hoafîfimbîhündî süngu wambo.

Sîmborî hoafi femîndî sîhefe ai horombodîdî ranahambo ngasündeamboane

⁷ Horombo weanḡurühîdîdî hoafi femîndî sîhefe-mayo ra moanî aboedî ndom-barîhoai-mbonana, asu ngîrî süngunî nḡorü tüküme feyo ranai tükü feyo, nga ranana wanîyo.

⁸ Nga asu God ai ahandî nendî ranaheimbo papî-hoafîrandürühî yahuya, "Adükarî ai yahuya, Awi sünguna ro Israerîhündî asu Sudahündî ranî-babîdîmbo sîmborî hoafi femîndî sîhefemboayahî ranî si ra tükündîfemboe.

⁹ Ranî hoafi femîndî sîhefe moatükunî ranana ngîrî sapo ahei amoa mamî-babîdîmbo Isip hîfambeahîndî koakoma-rîhandürî hahî ranî-simboanî hoafi firîhamîndî masîheheandî nahurayî-yopoaî, nga wanî. Nindou ranai wandî hoafi femîndî sîhefe ra ndofe süngufekoate-mayei-amboayahî asu ro-amboanî aheimbo moanî yarîthe hîniḡḡîmarîhearü, Adükarî ramehu.

¹⁰ Awi süngunambo ana Israerîhündî babîdîmbo ndanî hoafi femîndî sîhefe ndandîthe ndahurayî-anîmbo randîheamboayahî. Ro wandî-mayo ahînûmbî hohoanîmo ahei hohoanîmoambe hîniḡḡîndîheandühî asu ahei ngusüfo fihü sürü papîndîhî hîniḡḡîndîheamboayahî.

Ro ahei God-ndamboayahî
asu ai wandî nendî-ndeimboyei.

¹¹ Nindou mamî ai-amboanî nḡîrî ahandî mamî nḡoafîhündî nindou-mayu ranahambo yamundeandürî
asu ahandî sîrambeahîndî nindou ranaheimbo hoafîndundürühî,
'Se Adükarî fîfirîndîhori,' mbüsü.

Nîmboe munḡuambo nindou ai ndürîmbayei asu ndürî-koateyeyi
aiana wambo fîfirîndî-hindîrimboyei.

¹² Ro hîpoambondî-handürühî ahei moaruwai hohoanîmo ranîmbo amboawiyeyi mbîsa hîniḡḡîndîhearühî,
asu ahei mamîkarî hohoanîmo ranahambo moanî mîtanîndî-hamîndî-handürîmboayahî,"
Jeremiaia
31:31-34

mehu.

¹³ God ai sîmborî hoafi femîndî sîhefe ranahambo sîmbor-ane yahu wata-porîmbo-randühîyu asu hoafi ranambo ai weanḡurühîdîdî-mayo ranahambo munḡuna wamîndafîmbo-mareandî. Asu nîne-moatükunî sapo ai wamîndafîyowohü sîmboayo ranana ngîrî amîtata awarîndîhoeyo.

9

Hîfî ndanîhündambo Godîmbo hîfokoe fe saimbo hohoanîmo

¹ Weanḡurühîdîdî hoafi femîndî sîhefeimbi-mayo ranai ana ranî-poanîmbo Godîmbo dîdîbafîfe hohoanîmo asu nindou nafîyoweimbi-hündî sürühoeimbi fondî Godîmbo dîdîbafîfe-rambo ranî amboanî menjgoro-ane.

² Weanḡurühî sapo sürühoeimbi fondî ser worî ra yimbumbofe papîyoweimbiyo mafondaro. Weindanî papî ranambe ana ram nindîfembo fondî nḡḡo asu yibadî bret ranî-wamî Godîmbo sîhefeimbi-hündî nḡḡo marandî.

³ Ai hoearî yipurîmborîhî kûmarîhindî asu hoearî ranî daboadanî fondî mamî manîḡḡo ranahambo moanî sürühoeimbi fond-ane yahomo marundî.

⁴ Worî ranî safambe, ranî-poanîmbo fîsîḡîrîyo-randeimbi Godîmbo mandîfe fondî gorînambo nafîrundeimbiyo asu hoafi femîndî sîhefe-rambo bokis ranî-kameihî manîmbafe. Bokis ranahambo gorînambo gabudîfoefimbîyo haya asu ranambe gorîhîpîrî yanḡoro-ane asu ranambe mana* foaru nindundeimbiyo manîḡḡo. Aronîndî

* 9:4: Mana ra sesî God ai Israerîhündambo nîmî wofî furîkoate-reandühî masagadürî ranane.

nîmî-nîmî horombo andûfuriyoweimbi-mayo asu horombo nîmoei yimbufihî God ai hoafi femîndî sîhefe sûrû papîmarandî ranai bokis ranambe amboanî menjoro.

⁵ Bokis rani-wamî mbanendeimbi sünambeahîndî nendî sîsamî yimbu mapaiarîfanî Godîndî hîmboamupui-randeimbi ra ahafandî mbusûmo menjoro. Rani-wamî God ai moaruwai hohoanîmo ranahambo amboawiyei yahu arandî ranîwamî mbanendî ngurîne hena nîmarîfanî marînandî. Nga hapondanî ana ngîrî ranî-moatükunî ranahambo munjuna gedühi hamîndî wataporî-mbondîhu ngefî.

⁶ Munjumbo moatükunî ra nafîrundümo kurarundî ana, Godîmbo sîhou-rundeimbi ranai munjumbo si aho ra ai ahamundî ratûpurîmbo hohoanîmo-yomondühi sapo weindanî papîmayo ranambe kefoau tüküyafu marundî.

⁷ Nga worî safambe papî hondü ranambe ana Godîmbo sai-randeimbi bogorî adükarî ranai yangîrîyü kefuai tüküfi marandî mamîmbo yangîrî munjumbo hîmbanî maho ra. Refihî ai moai moanî warî yangîrî hüfu randî, nga nînhondî horî Godîmbo sîhefembo sapo ai moaruwai hohoanîmoyu marandambo asu nindou ai moanî hohoanîmokoate moaruwai hohoanîmoye marîhündî ranahaimbohünda kameihî semündü hayamboyu hüfu marandî.

⁸ Munjumbo ranî ratûpurî ranîmbo Yifiafî Aboedî ranai yare nafuiramunühi yahoya, weangurühi Godîmbo sai-rambo ser worî ranai fondarowanî ana, Sürühoeimbi Hondü Fondî sünambe worî safambe hombo nafî ra weindahîfe-koatemayo.

⁹ Nîmîndîhîndî ra ranane nda. Munjumbo ranî ratûpurî ser worî ranana sîsamî nahurai hapondanambe ranahamboane nafuiayomunî. Nînhondî horî Godîmbohünda raraofe asîhefeyo ana, ngîrî nindou dîdîyei Godîmbo hohoanîmombo sei-arîhündî ranahai ngusüfo ranai ndondîhoayondürî.

¹⁰ Nga saimbo moatükunî ra sesîmbo moatükunî, sîmîndîmbo moatükunî, mamîkarambo fi popoaifoefembo moatükunî ranana moanî fi-hoearî moanambuhü ranahandî ratûpurî hohoanîmo yangîrî-ane. Nga asu ranî-moatükunî ra süngundîhi ngeianî Godîndî sîmborî hohoanîmo tükündîfemboe yahumboani

¹¹ Krais hapondanambe tüküfîmboani, nga aiana munjumbo aboedî moatükunî haponda tüküfembo ndanahambohünda Godîmbo sai-rambo bogorî adükarîmbofi tüküfîmboani. Godîmbo saimbo ser worî hondü sapo horombodîdî-mayo ranahambo ngasündeandeimbi-mayo. Ranî ser worî ranana nindou ai worîmbo-rumbo-yomopoanî. Asu ranî-moatükunî ranai hîfîrî nafîyombo-yopoanî, nga wanî.

¹² Krais ai moai meme horî asu burmakau horî ra semündü haya Godîmbo saimbohündambo kefuai hüfu, nga wanî. Nga asu aiana ahandî horî ranî-randî semündü hayambo Godîmbohünda sehefembo God nîmaruambe Safame Hondü mamîmbo yangîrîyü kefuai mahüfu sîhefîmbo koadürümbo-koadürümbo nîngombo aboedambofemunîmbohünda.

¹³ Nga nindou bîdîfîrî ai Godîndî hîmboahü moaruwai fiaye ana, asu Godîmbo sîhou-rundeimbi bogorî ranai meme horî, burmakau anamîndî horî, asu burmakau yikîmîndî weindambo mandîfîmbî-hündî hasüfî ranî amboanî ahei-wamî bubumafoarunda, asu ranî-moatükunî ranambo nindou ahei moaruwai fi ra Godîndî hîmboahü aboedî tükümehindî.

¹⁴ Nga Kraisîndî horî ana ranî-moatükunî hohoanîmo ranahambo ngasündeandeimbane. Sapo Kraisîndî fiambe ana moai moaruwai hohoanîmo ra akîdou-amboanî nîmaro, nga wanî. Asu sapo Yifiafî koadürümbo-koadürümbo nîmaro-wembü ranahandî ngînîndî-namboyî Krais ahandî fi nîngombo hohoanîmo ra Godîmbohünda nînhondî hîfokoe fe asîhefeyo nou yare hîfokoare masîhendo. Ranîmboane ahandî horî ranai ngîrî sîhefî fi moanambuhî ranî yangîrî popoaindîhendî, nga wanî. Nga aiana sapo sîhefî hohoanîmo moaruwai ngusüfoambe popoai-marîhemuna asu sîhîrî horombodîdî fehefekoate ahînûmbî hohoanîmo moai süngurîhündî. Ranîmbo-anîmbo asu sîhîrî God yangîrî nînguweimbi ahandî ratûpurî aboedî ranî yangîrî ratûpurî-ndemboyeftî.

Kraisîndî horî ranai sîmborî hoafi femîndî sîhefe ranahambo ngînîmaramîndo

¹⁵ Ranîmbo-hündambo Krais mamî ranaiyu sîmborî hoafi femîndî sîhefembo moatükunî ra dîdîboadore semündü tüküfi weindahî-mareandî. Rananîmbo asu nindou daboe dîbonîyü-ndüreimbi koadürümbo-koadürümbo yangjoroweimbi aboedî moatükunî ahei ape ai nîmorîmbo segodürîmbo horombo hoafi-mareandürî ra ndahümündimboyei. Ndanî-moatükunî ra yare yahurai tükümbîfeyo-wamboane. Sapo Sîsas ai yifîyuhü nindou moaruwai mamîkarî hohoanîmomaye ranambeahîndî aboedambo-mareandürî ai weangurühdîdî hoafi femîndî sîhefe ra yangjoro-ambe ramarîhindîmbo-hünda.

¹⁶ Nindou düdi ai süngunambo yîfîndamboyahî yahuhaya, asu ahandî napo ra nindou ngorü ai mbîsemündu-wamboane yahuhaya, pepafihî sûrû pare asîhendî ranana sapo

n+n-i-moatükun-i-mboyo hoafi fem-i-n-d-i as-i-hefeyo nahurai-ane. Nindou ranahand-i n-i-mor-i ai hoafi fem-i-n-d-i sihefe hoafi ra süngure huhü afindand-i-mayo napo ra asemündu ana, nindou b-i-d-i-f-i-r-i ai hoafi-n-dei-hi-ya, nindou ranai y-i-f-i-mayu mb-i-se-i.

¹⁷ Nindou ranai ran-i-moatükun-i sihendeimb-i-hünd-i süngunambo ai y-i-fayu ranan-i-mbo ran-i-moatükun-i ranai mam-i an-i-hond-ü-mbo tükünd-i-femboe. Nga asu nindou ranai yare hoafi f-i-r-a-münd-i sihai mbura awi y-i-f-i-koate yangg-i-r-i an-üngu ana, ahand-i hoafi fem-i-n-d-i sihefe moatükun-i ranai moan-i yare yanggoromboane.

¹⁸ Ran-i-mbo-hündamboyo weangurüh-i-d-i-d-i hoafi fem-i-n-d-i sihefe ranai amboan-i hor-i-nambo yangg-i-r-ane ran-i hoafi ranahambo ng-i-nem-i-n-d-i-mbo-hünda yaru marundi.

¹⁹ Weangurüh-i Moses ai muñguambo nindou ranaheimbo God ai nindumbo ran-i-moatükun-i yangg-i-r-an-i-mbo süngund-i-hünd-i yahuhaya ah-i-n-ümb-i hohoan-i-mo hoafi sürü pap-i-re mas-i-hend-i ranahambo watapor-i-mbo-marand-i. Ran-i-yu asu ai burmakau anam-i-n-d-i-mbo hor-i memendambo hor-i ra semündü h-i-mon-i forngoeffi mbura hisip n-i-m-i düdü d-i-dareim-bi-yo asu hambur-i sipsip-i-n-d-i n-i-nend-i b-i-d-i-f-i-r-i-yo ran-i-moatükun-i ranambo ah-i-n-ümb-i Buk-i-mayo ran-i-wam-i füs-i-hai-füs-i-haimarand-i nindou muñguambo ranahei wam-i kameih-i.

²⁰ Ran-i-yu ai hoafi-yuhü yahuya,

“Hor-i ndanamboan-i-mbo sapo God ai hoafi f-i-r-a-münd-i sihendüh-i ran-i-moatükun-i ra rand-i-hi süngund-i-hünd-i yahuhaya hoafi-mendür-i ranahambo ng-i-n-i-n-d-am-i-n-d-i-mboe,”

Kisim Bek 24:20

mehu.

²¹ Mam-i yare ramareand-i yahurayyu Moses ranai hor-i ra semündü haya, hoafi fem-i-n-d-i sihefe ser wor-i asu muñgu moatükun-i ranambe yanggorowan-i God-i-mbo d-i-d-i-ba-f-i-fe-rambo moatükun-i-mayo ran-i-wam-i kameih-i füs-i-hai-füs-i-haimarand-i.

²² An-i-hond-ane, sapo ah-i-n-ümb-i hohoan-i-mo ranai hoafi-yowohü yahoya, “Muñguambo moatükun-i ranana hor-i-nambo yangg-i-r-i-an-i-mbo popoaind-i-hendan-i asu asükai aboed-i-n-d-i-mboe,” meho. Asu hor-i peyohü popoihefe-koate ana, God ai ng-i-r-i amboawi mbüsu nindou-yei hohoan-i-mo moaruwai ranahambo.

Krais-i-n-d-i y-i-f-i ana moaruwai hohoan-i-mo awar-i-hoendühane

²³ H-i-f-i-n-i rotu ser wor-i-n-d-i moatükun-i ra sisam-i nahurai-ane, nga an-i-hondü ham-i-n-d-i moatükun-i sünambe engoro. Ran-i-mbo-hündambo-an-i-mbo muñguambo h-i-f-i-n-i-n-d-i moatükun-i ra hor-i-nambo popoihefe ranambo aboed-i tüküfemboane. Nga sünambeah-i-n-d-i hondü moatükun-i engoro ranai ngasündeandeimb-i hor-i ran-i-nambo yangg-i-r-i aboed-i tükümb-i-feyo-wamboane.

²⁴ Sünambe an-i-hondü ham-i-n-d-i engoro ranahand-i sisam-i nindou ai sürühoeimb-i fond-i naf-i-ru h-i-n-i-ng-i-marund-i ranambe ana moai Krais ai kefuai hu, nga wan-i. Nga sapo sünambe fond-i hondü-mayo ranambeah-i-yu ai God-i-n-d-i h-i-mboahü sihef-i-mbo-hündambo kameih-i tüküfimo ranambeah-i-yu ai kefuai hüfu an-üngu.

²⁵ Suda-yomond-i God-i-mbo sai-randeimb-i bogor-i adükar-i ranai ana ser wor-i moan-i safambe hondü ranambeah-i-yu ran-i-poan-i hor-i semündü haya moan-i mam-i-mbo yangg-i-r-i h-i-mban-i mam-i-mam-i randüh-i kefuai hüfu marand-i. Nga Krais-ana ai moai ahand-i fi ra God-i-mbo saimbo afind-i-mbo kefuai hüfu rand-i, nga wan-i.

²⁶ Ran-i-moatükun-i ra rambarea-mbonana, Krais ranai t-i-n-i-r-i-fo af-i-n-d-i-mbo semündü ra hu-humbo God ai h-i-f-i, sünü asu muñgu moatükun-i ra naf-i-rand-ambe amboan-i tüküfi, nga wan-i. Nga asu moan-i ai mam-i-mbo yangg-i-r-i ham-i-n-d-i muñguambo si aho ranahambo kameih-i tüküfemboane ndeara b-i-d-i-f-i-r-anambo si ranai tüküfembo yangg-i-r-i-yo-amb. Moaruwai hohoan-i-mond-i ng-i-n-d-i engoro ra Krais ai ahand-i-hoar-i God-i-mbo sihef-i-mbohünda y-i-f-i-yowohü awar-i-hefembo-hündamboyo tüküme-fiyu.

²⁷ Muñguambo nindou moan-i mam-i-mbo-an-i-mbo awi y-i-f-i-yo mburümbö asu süngunambo God ai y-i-bobondeambui.

²⁸ Mam-i yare yahurayyu Krais amboan-i ahand-i fi ra God-i-mbo sihefembohünda moan-i mam-i-mbo yangg-i-r-i nindou af-i-n-d-i ranahei moaruwai hohoan-i-mo ra raguanambo-fembohünda y-i-f-i-mayu. Asükaiyu ai tükefiyu ra moaruwai hohoan-i-mo ranahambo gogor-i-hefembo y-i-f-i-mboyupoan-i, nga nindou d-i-d-i-yei ahambo tükümb-i-fiyu sei hehi h-i-mboaye-i hei ranaheimbo aboedambo-fendür-i-mbo-an-i-mbo tükündüfimbui.

10

Krais ai mam-i-mbo yangg-i-r-i y-i-f-i-mayu

¹ Suda-yeimayo ah-i-n-ümb-i hohoan-i-mo ranana sapo n-i-ne-moatükun-i aboed-i süngunambo tüküfemboayo ranahand-i-mayo sisam-i yifiafi nahurai-ane. Asu nindou ai ah-i-n-ümb-i hohoan-i-mo süngur-i-hi-rühündeimb-i muñguambo h-i-mban-i aho ra ahei

moaruwai hohoanimo ranahambo-hündambo Godimbo ninihondi hifokoarhi sihehi arihündi. Nga rani hohoanimo ngiri nindou Ape sowana hei arihündi ranaheimbo munguna aboedambo-ndeandüri.

² Nga ahinümbi hohoanimo süngu nindou-yei moaruwai hohoanimo ranahambo raguanambo-reandüra ai aboedi sürühehindeimbi tükümbehi-mbonana, asu ai ngiri moaruwai hohoanimo ranahambo hütüyefi sei hehi hei rihündi. Rambefe-mbonana, asu munguambo Godimbo ninihondi hifokoefe hohoanimo ra rühisafi hini ngiri hisi.

³ Nga asu Godimbo hifokoefe sihefe hohoanimo ra munguambo himbani yarhi piyei arihü hei ahei moaruwai hohoanimo ranahambo hohoanimo korifoefe-ndürimbohünda.

⁴ Nga burmakau hor-ane asu meme hor-ane rani moatükuni ranai ana awi ngiri moaruwai hohoanimo ranahambo raguanambo-ndeandi.

⁵ Ranimbo-hünda Kraisi ai ndeara hifina kosimbo yahumbo ai Godimbo hoafiyundühi yahuya,

“God, seana sihamböhünda ninihondi hifokoefe sihefe moatükuni ranimbo ana se moai yifiriyafi,

nga se wandi fi-safi ranirandi refemböhünda yaro masahawandi.

⁶ Seana ninihondi sihamböhünda munguambo mandifeimbo-ane,

asu moaruwai hohoanimo raguanambo-femböhünda

ngorü-poani sihambo sihefembo moatükuni ranimbo ana moai hihifi-hihiyafi randi.

⁷ Raniyahi asu ro yarthe hoafiyahühiya, ‘O God, yinyahi ro nda.’

Sapo sürü paru masihoemo buk ranambe wamböhünda yare hoafimayo.

Moani shafi hohoanimoayafi rani-süngufembo-hünda ro ndeara kosamboanahi,” *Buk Song 40:6-8*

mehu.

⁸ Weangurühi ai yare hoafiyuhü yahuya, “Seana moai yifiriyafi randi sihamböhünda ninihondi hifokoefe sihefe asu mandife arandi moaruwai hohoanimo raguanambofembo ranimbo ana,” mehu. Ahinümbi hohoanimo ra yangrowani rani-süngumbo ninihondi Godimbo hifokoefe sihefe hohoanimo ra yarhi arihündi yahu Kraisi hoafimayo.

⁹ Asukai ai yare hoafiyuhü yahuya, “O God, yinyahi ro nda. Ro sapo se hohoanimoayafi süngu yangiri süngufih refemboanahi ndanimboahi,” mehu. God ai munguambo wamindafi Godimbo sai-rambo moatükuni ra gigiranambo-reandühani, asu Kraisi ndi fi Godimbo saimbo moatükuni ranahandi fondihü simbori kikafoareandi.

¹⁰ Sapo Sisi Kraisi ai God ro hohoanimoayahi süngu yangiri rambireandamboane mehu rani-süngure haya asu ai moani ahandi fi ra mamimbo yangiri munguambo si aho ranimbo kameih Godimbo masihendo. Rananimbo asu shiri moaruwai hohoanimo ranambeahindi aboedi sürühehindeimbi animboefi.

¹¹ Suda-yomondi Godimbo sai-randeimbi bogori mamani ranai ahandi Godimbo ninihondi mandife sihefembo ratüpurü ra munguambo si ratüpuriyuhü moani mamani rani moatükuni ratüpurü yangiriyu rarao ra hu marandi. Nga asu rani moatükuni ratüpurü ranai ana awi ngiri moaruwai hohoanimo ranahambo raguanambo-ndeandi.

¹² Nga asu Kraisi-ana moani ai mamimbo yangiriyu yifiyuhü ahandi fi ra Godimbo masihendo munguambo si moaruwai hohoanimo ra raguanambofembo-hünda. Ranani asu ai haponda Godi ndi wari hondü warani amaru.

¹³ Ranihü ai Godimboya, ai wandi hürütümbi nindou ra wandi yirimbo hoarehi hini ngimbireandi yahuhaya hifanda amaru.

¹⁴ Ai moani mamimbo yangiri yifiyuhü Godimbo fi ahandi ra shendühi asu raninambo ai nindou ranaheimbo moaruwai hohoanimo ranambeahindi sürühendüri hini ngi-mareandüra ai koadürümbo-koadürümbo ndorhehi animboei.

¹⁵ Yifiafi Aboedi ranai-amboani ranahambo anihond-ane meho. Nga ai Baibor-ambeahi weangurühi hoafiyowohü yahoya,

¹⁶ “Haponda awi süngunambo-animbo Israer nindou-babidimbo,

ndani hoafi femi ndi sihefe ndandihе ndahurai-animbo randiheamboyah,” Adükari ra mehu.

“Ro wandi-mayo hohoanimo ahei hohoanimoambe hini ngi ndiheandühi

asu ahei ngusüfofih sürü papindih hini ngi ndiheamboyah,” *Jeremiaia 31:33*

mehu.

¹⁷ Raniyu ai niñofi hoafiyuhü yahuya,

“Ro ahei moaruwai hohoanimo mayei-ane

asu moaruwai hamandi moatükuni hondü yarhi arihündi

ranahambo aboawiyei mbi sahi ngiri gedambo hohoanimondahi,” *Jeremiaia 31:34*

mehu.

¹⁸ Asu munngu ran+moatükun+ hohoanimo ranahambo amboawiyei ehu ana, asu moaruwai hohoanimo raguanambofembo God+mba n+n+hond+ hifokoeffe sihefe hohoanimo ranai ng+r+ asükaindo tükünd+fe ndand+.

¹⁹ Nga ran+mba-hündambo-an+mba wandaf+ mam+ ai moan+ Sürühoeimb+ Hondü Fond+ ranambe kefuai hu arand+ nou sih+r+ amboan+ moan+ h+mbokoate God n+maruambe Sisas+nd+ hor+ süngumbo keboehu ngemboyef+.

²⁰ Sih+r+ ranambe keboehu ngemboyef+ simbor+ nafi ran+ süngu. Sisas y+fiyuhüyu ai hoear+ God+nd+ nafitambehü mapen+ngo ran+ mbusümo nafi h+fombo yang+r+ n+ngoweimb+ nafi ra sübüd+mar+hend+.

²¹ Ran+mbaane hapondan+ ana sih+r+ God+mba Sai-randeimb+ Bogor+ Adükar+ God+nd+ wor+ sünambe ranambeah+nd+ nindou h+fanda-randeimb+ Bogor+ anüngu. Ranai Sisas-ani.

²² Sapo aiyu ahand+ hor+na sihef+mba moaruwai hohoanimo sihef+ ngusüfoambe ranahambo sih+r+ hüt+anef+ yar+thu ar+hund+ sefi-r+hundeimb+ amaro ra popoi-mar+hemun+. Asu sürühoeuweimb+ hoenambo amboan+ kameih+ sihef+ fi hundürümaramun+. Ran+mba-hündambo-an+mba sihef+ ngusüfoambe moaruwai t+kai hohoanimo amaro ra raguanambond+hu mbund+hu asu sih+r+ moan+ an+hondümbofe hohoanimo ran+ yang+r+ ndahumündef+ hohu God sowana ak+im+ sühündahu ngef+mbaane.

²³ God ai aboed+ moatükun+ süngunambo sihef+mba saimun+mbaoyu ranahambo horombo hoaf+mareand+. Ran+mba sih+r+ hoaf+yef+ ar+hund+ ranahambo awi ng+n+nd+ n+mbaef+mba h+mbondef+mbaane. Awi ahambo sih+r+ randeambui mb+sef+ an+hondümba-nd+humbane sapo God ai hoaf+yumbühünd+ ai randeambuimbo-hündambo wambo.

²⁴ Awi sih+r+ mamam+ wandaf+ mam+ ranaheimbo hohoanimo-ndef+mbaane. Asu nindou ai simbor+ fehefe asu ngusüfo pefe hohoanimo ra ahei hohoan+moambe bot+nd+humbane.

²⁵ Awi sih+r+ ana wandaf+ mam+bab+d+ mamüh+ fand+fe hohoanimo ra refe h+n+ng+fepoan+ rüh+ sapo nindou amur+ b+d+fi+r+ raweahi ar+hünd+ nou, nga wan+. Nga se hoeir+himboane b+d+fi+r+ si ra ndeara ak+imane. Nga ran+mba-hündambo-an+mba asu sih+r+ nindou bod+mond+ ranahei ngusüfoambe hohoanimo ng+nem+nd+ndür+mböhünda t+ng+r+fond+ ngef+mbaane.

God+nd+ N+mor+ ranahambo daboadanambo-fipoan+

²⁶ Asu sih+r+ Kraisi+nd+mayo an+hondü hoaf+ ra fi+r+thu mbur+hu, moan+ sihef+ hohoan+monambo yang+r+ hefüh+nda, ran+nambo moaruwai hohoanimo ran+ süngu peahu ahef+ ana, moai ngorü-poan+mba hifokoeffe God+mba sihefeyoan+ asu ranambo hohoanimo ra raguanambofembo yangromun+, nga wan+.

²⁷ Nga sapo God+nd+ y+bobofemun+mba si tükünd+feyowoh+ nindou God+nd+ hürütümb+ ranaheimbo ng+n+nd+ ham+nd+ hai ranambo tik+r+ndandür+mba ranahambo y+h+mboyefüh+ h+mbaoyef+ ran+ yang+r+ane engoro.

²⁸ Nindou düdi ai ah+nümb+ hohoanimo Moses masend+ ra h+mbor+yowohü süngufekoate-ayu ana, nindou yimbuyafan+ asu ng+m+yomo ai ran+moatükun+ ra ai ramareand+ sei hoaf+yeyan+ moan+ amboawi yaho-koate hifokoar+hi mar+hünd+.

²⁹ Asu nindou düdi ai God+nd+ N+mor+mba daboad+ h+h+r+r+r+ ana, se ranahambo nüngur+hi hohoanimo-yei+yeia? Nindou ranai ana awi af+nd+ t+ng+r+ifo saf-an+mba ndemündümbui. Kraisi+nd+mayo hor+ ranambo God+nd+ hoaf+ fem+nd+ sihefe ranahambo ndomar+hend+. Hor+ mam+ ranamboyo nindou ranahambo hohoan+moambe sür+her+ h+n+ng+marer-anes+. Nga asu nindou ranai hoaf+ fem+nd+ sihefe hor+mayo ranahambo, ran+moatükun+ ana moan-ane, nga ndor+hoeimb+ moatükun+ ham+nd+yopoan+ yahumbü nindou-ani. Ranani asu ai Yifaf+ moan+ h+poambore-randeimb+ ranahambo moaruwai-moaruwai-mboareand+.

³⁰ Sapo sih+r+ fi+r+hund+ Adükar+ ai yare hoaf+yuhü yahuya, "Nindou moaruwai hohoan+moyeyan+ ran+ süngumbo simbor+ t+ng+r+ifo sai ana, wand+ ratüpur-ane.

Ro simbor+ t+ng+r+ifo ndeheamboyahi," *Io 32:35*

mehu. Asükaiyu ai n+ngofi ngorü hoaf+yuhü yahuya, "Adükar+ ai ahand+hoar-an+mba ahand+ nend+ ra y+bobondearümbui," *Io 32:36*

mehu.

³¹ Yang+r+ koadürümba nüngumbü God ai nindou kik+hem+nd+mba ra y+h+mbombü moatükun-ane.

Anihondümböfe hohoanimo ra nginindi kikihindi-humindefi-mboane

³² Sapo rani-moatükunî siheimbo-so horombombo tüküme Feyondürî ranahambo se hohoanîmondeî! Godîndî-mayo si aboedî siheimbo boakîfoa-reandürambe ranî mbusümo maho ra sapo se tîjîrîfo afîndî tüküme fendüra awi tîjîrîfo ranambe hütî-hütîmayei heiane.

³³ Se ranî-simboanî nîmboei-ambe ana ngoambo nindou bîdîfirî ai siheimbo nindou hîmboahü moaruwai-moaruwaimbo-rîhindürühî tîjîrîfombü hohoanîmo masahündürî. Asu se ngoambo nindou ai tîjîrîfo asahümündî ranî-babîdîmbo-yahindühî se ahei mbusümo nîmboeimbo ai tîjîrîfoayei ra farîhehi-ndürühaneî.

³⁴ Ranîyei asu se nindou karabusambe nîmboeimbo tîjîrîfoayei nou se-amboanî ai-babîdîmbo tîjîrîfomayei. Asu nindou bîdîfirî ai sîhei napo ra ngoambo fufurühümündî hündüranî asu se ranîmbo hîhîfi-hîhîfiyehî aheimboya, 'I ambîrîhündî ana,' sei hehi warî hürühümündî-anî ai sahiumündî marîhündî. Se ranî-moatükunî ranahambo ramarîhindî ra, sapo sîhei aboedî moatükunî hondü koadürümbo-koadürümbo yanggoromboayo ra fîfirîhi hehimbo-wambo.

³⁵ Ranîmbo-hündambo awi se sîhei nginîndî hamîndî anihondümböfe ho moatükunî-mayo ra warî-hündühümündimboyei, nga yowanî. Nga nîmboe ranî-moatükunî ranahambo takîn-anîmbo God ai aboedî adûkarî moatükunî ro ndeheamboyahî mehu ra ai ndembui.

³⁶ Ranîmbo-hündambo-anîmbo God ai nîne-moatükunî saimbo horombo hoafîmareandî ra semîndîmbohünda awi se moanî sapo God ai nîne hohoanîmo hohoanîmoayu ranî-sungu yanggirî hîmboarinambo hîbadîhümbö ratûpurîndeî.

³⁷ Sapo Baiborambe God ai yare hoafîyuhü yahuya, "Awi gedamboyo-poanî, nga nindou sapo tüküfembo-mayu ranai tükündîfimbui. Ai ngîrî gedambo hîhînîngîndeandî.

³⁸ Ro hohoanîmoayahî ranî-sungu yanggirî rarîhindeimbî nindou wandî, awi ai wambo anihondümböfe-rîhindürühî mbînîmboei-amboane. Nga asu nindou düdî bîdîfirî ai wambo anihondümböfe ranahambo sîsîrefiyu ana, asu ro ngîrî nindou ranahambo wudîndîhinî," *Habakuk 2:3-4* mehu.

³⁹ Nga asu sîhîrî ana Godîmbo anihondümböfe hohoanîmo ranahambo sîsîriyahundühî awarîhehundeimbî nindou-yefîpoanî, nga wanî. Nga awi sîhîrî ana Godîmbo anihondümböfe-hefûhî aboedambo-yahundeimbî nindou-aneîfî.

11

Anihondümböfe hohoanimo nîmîndî hoaf-ane

¹ Sapo anihondümböfe hohoanîmo ranana nînî-moatükunîmboyo hîmboayefî ra tükündîfemboe ranahambo sîhîrî dîdîboadorîhu fîfirîhündî. Ranî-moatükunî ranana sîhîrî ngîrî sîhefî hîmboarinambo hoeîndîhündî, nga moanî hohoanîmonambo yanggirî-anîmbo ranî-moatükunî ra anihondü mbenjorî mbîsemboyefî. Hohoanîmo ra anihondümböfe hohoanîmo-ane.

² Horombo amoa ahei anihondümböfe hohoanîmo ranîmbo-hündambo God ai aheimboya, nindou aboedî mbumund-aneî mehündürî.

³ Sîhefî anihondüfe hohoanîmo-mbohündambo fîfirîhumboayefî sapo God ai hoafîyuhü ahândî hoafînambo sünü hfî ra nafîmarandî ranahambo. Nga ranî-moatükunî ra nafîmaranda hîmboarinambo hoeiarîhündî ai moanî hoeifekoate moatükunînambo randî ramareandî.

Aber, Enok asu Noa ai Godîmbo anihondümböfe-marîuwurî

⁴ Aber ahândî anihondümböfe hohoanîmo-mbohündambo ai Godîmbohünda nînîhondî hîfokoare mamandeandî. Ai ramareandî ra Ken ai ramareandî ranahambo ngasünde haya Godîndî hîmboahü moanî aboedî hamîndîyo. Asu ahândî anihondümböfe hohoanîmo-mbohündambo God ai ahamboya, aiana nindou moanî mbumundî hamînd-ani mehu hoafî ra Aber ahambo maho. Ranîyu asu God ai nîne-moatükunî Aber ai ahambo masagado ra hîhîfi-hîhîfiyu marandî. Aber ai yîfîmayusî, nga awi ahândî anihondümböfe hohoanîmo ranî-sungumbo hoafî yare hoafîyo ara ho.

⁵ Enok ahândî anihondümböfe hohoanîmo-mbohünda God ai ahambo nîmoamo maserümündüwa asu ai yîfî-koate gedühî manîngü. God ai maserümündü-wambo asu nindou dîdai moai ahambo hoeîrîrî. God ai Enok ahambo semündü hafokoate-yuambe ranî-simboanî ahambo hoafîyuhüya, 'Ro hohoanîmoayahî ranî-sungu yanggirî sungumara hu,' mehundo.

⁶ Nga nindou Godimbo anihondümbofe-koate-ayu ana, asu ahambo God ai ngiri siaondifiyu. Nga nindou düdi ai Godindî fikimî sühüfembo hohoanimoayu ana, God ai anüngu ranahambo anihondümbo-mbireand-amboane. Sapo God ai nindou düdi ahambo hütî-hütîyuhü kokoarürî ranahambo takinî segodombo ranahambo kameihî anihondümbo-mbireand-amboane.

⁷ Noa ahandî anihondümbofe hohoanimo-mbohünda God ai nîne-moatükunî sünguna refeyowanî tüküfemboayo ra Noa ai hoeifekoate-yuambe ranahambo ahinî hoafîrürühîya ranî-moatükunî tükündîfemboe mehu. Ranîyu ai Godindî hoafî ra hîmborîyu mbura, moanî ai hoafîmayu süngu sip afîndî ra nafîmarandî ai ahandî aborüdi-babîdî ranambe kefoehî nîmareimbo aboedamehindî-mayo ra. Ranîyo asu ahandî anihondümbofe hohoanimo-mbohünda God ai ahamboya seana nindou mbumund-anafî mehundo. Ranî-süngu nindou munguambo ahambo anihondümbo-arîhorî ranahambo refemboayu nou. Ranîmbo-hündamboyo asu Noa ai munguambo nindou ndanî hîfîhündî ranaheimbo nindou moaruwai-anei yaho nafuiyombo nou ramareandî.

Abrahamîndî hoaf-ane

⁸ Abraham ahandî anihondümbofe hohoanimo-mbohünda God ai ahambo hîdîborî nafîndî hîfî ngorü segodimbo koehefimbo mehu ra hîmborîmayu. Ai ahandî hîfî hondü hîngîre haya moanî fîfîrîfekoate nahanafîmbayahî nda ahahî yahuhaya sirîmbîrowohü mahu.

⁹ Ahandî anihondümbofe hohoanimo-mbohünda God ai ahambo hîfî ngorü ndahandomboyahî yahu horombo hoafîmayu ranî hîfambe hîdîbo-hîdîborîhoei manüngu. Ranîyu ai hîfî ranîthü ser worambe manüngu sapo Aisak ahandî nîmorî, asu Sekob Aisakîndî nîmorî marîne mamî ranî hîfî God ai sünguna dagapîranî nîngomboayafanî nou. Nga ahafanîmbo amboanî God ai ranî-moatükunî segopîrîmbohünda horombo hoafîmareapîrî.

¹⁰ Abraham ai ser worambe manüngu, nga ngoaftî adükarî koadürümbo-koadürümbo nîngoweimbî God ai ahandîhoarî nafîmbo hohoanîmoyu mbura nafîmarandî ra hoeifemboyu hîmbomayu hu.

¹¹ Sara Abrahamîndî nîmorehî ahandî anihondümbofe hohoanimo-mbohünda ai ahandîhoarî amboanî purüsî nîmorî-koate nîngo ho-hombo boagîrî-mayoyosî, nga asu God ai ahambo ngîndî masagado nîmorî wakemîndîmbo. Ranîyo asu Sara ai yare hohoanîmoyowohîya, God ai nîmorî wakîndandîmboyaftî yahu horombo hoafîmayu ra ai anihondümboyu hoafîmayu, nga ai ranî-süngundeambui, yahohaya hohoanîmomayo.

¹² Ranîyu asu Abraham ai ndeara boagîrîyuhü yifîmbo yangîrîmayusî, nga asu ai afîndî nîmorî burayo ranahei amoa-mayu. Nîmorî nindou mamî yangîrî ranahandambo-hündî burayo ra moanî afîndî tüküfeihîyo sapo mupui sünambe engorü asu gudîkîkîrî tapuiyowa kîkîfekoate engorü yahurai tüküme Feyo, God ai ahambo horombo hoafîmeindo nou.

¹³ Nindou mungu ranai Godimbo anihondümbo-rîhorî heimbo sünguna yifîmayei. Ai ndanî hîfîhü nîmboei-ambe awî moai sapo God ai aheimbo aboedî moatükunî segodürîmbo horombo hoafîmayu ra sahümündî, nga wanî. Nga moanî ai angunî nîmboeimbo hîmboarî-nambo yangîrî hoeirîhindühî hîhîfî-hîhîfîmayei. Ranîyei ai weindahî yarîhi hoafîyeihî seiya, 'Ro ndanî hîfîhü nîmboefanî ro ngorü hîfîhündî hîdîborî nindou nou-aneftî, moanî bodîfombo ndanî hîfîhü anîmboeftî,' masei.

¹⁴ Nindou ai yarîhi yahurai hoafayei ana, sîhîrî randîhu hohoanimo-ndefîhüya, aiana ahei hîfî hondü aboedî hamîndî ranî hoeifembo seimboanei yarîhi yahurai hoafayei mbîsefîmboane.

¹⁵ Nindou ranai ahei hîfîhü weangürühî nîmboei mburîhü ra hîngîrîhi hehi ngoründühî nîmboembo weangürühîdîdî hîfî ranahambo hohoanimo pambarîhîmbonana, awî ai koadürana hîhîrîyahi hei.

¹⁶ Wanî, nga ai sapo hîfî sünambe engoro hîfî ndanîhü ngasündareandî ranî hîfînamboyei hombo sei-hehi hohoanîmomayei. Ranîmbo-hündambo-anîmbo asu Godimbo ai sîheftî God-ani seimbo ra God ai ngîrî aheimbo amoaingî-ndundürî sapo hîfî ranîfîhî aheimbo ngoaftî adükarî nafîra hîngî-mareandambo wambo.

¹⁷ Abraham ahandî anihondümbofe hohoanimo-mbohünda God ai ahambo yari hoeimarîrî ranambo asu ai ahandî nîmorî Aisak ra Godîmbohünda hîfîfokoefî sîhefimbo hohoanîmomayu. Abraham ranahamboyo God ai nîni-moatükunîmboyo ahambo refîmboayo ranahambo horombo hoafîmarîra fîfîrîmareandî. Nga asu Abraham ai ahandî nîmorî mamî hamîndî-mayu ranahambo Godîmbohünda hîfîfokoefî sîhefimbo hohoanîmomayu.

¹⁸ Sapo God ai Abraham+ambo Aisak ranahamboyu horombo hoaf+rirüh; yahuya “Aisak ranahandambo-hünd-an+ambo sihaf; amoa mam; afnd; ra yagodimboe sa horombo hoaf+mar+hean+n;,” mehuyosi, nga asu ai ahand; n+mor;+ambo h+fokoe+imbo hohoan+momayu.

¹⁹ Abraham ai yare hohoan+mo-yuhüya, Aisak ai yifayu ana, God ai yif+hünd; bot+ndirümbui yahuhaya hohoan+momayu. Nga moan; hoaf+imbo rand+hu hoaf+ndef+hüya, Abraham ai ahand; n+mor; yif+hünd; nou h+hri maserümündu mb+sef+imboane.

Aisak, Sekop asu Sosep+yomondi hoaf-ane

²⁰ Aisak ahand; an+hondü+bofe hohoan+mo-mbohünda ai ahand; n+mor; yimbu Sekop Isombo aboed; did;boado-mareap+ri. Ai hoaf; ran+nambo n+n+moatükun+yo hafan+imbo sünguna tüküfemboayo ranahambo hoaf+mayup+ri.

²¹ Sekop ahand; an+hondü+bofe hohoan+mo-mbohünda ai ndeara yif+imbo yang+ri-yuambe Sosep+nd; n+mor; yimbu ranahafan+imbo aboed;+aboed;+mareap+ri. Ai ahand; n+m+n+m; wafu ran+wam; k+k+hamündü amofihü God+imbo seana Adükar; aboed; ham+nd-anaf; yahuhaya h+hif+marü+ri.

²² Sosep ahand; an+hondü+bofe hohoan+mo-mbohünda asu ai ndeara yif+imbo yang+ri-yuambe hoaf+yuhüya, süngunambo Israer ai Isip h+fi h+n+ng+nd;hi hehi ngorü h+fi+na ngeimboyei mehu. Asu ai yif+ndua ahand; ham+nd; ranahambo nüngund;hi-nüngund;hi-mand+hünd; yahuhaya hoaf+mayundü+ri.

Moses+nd; hoaf-ane

²³ Moses+nd; hond-af+nd; ahafe an+hondü+bofe hohoan+mo-mbohünda ai ahafe n+mor; Moses ra wak+r+nd;fe mbur+na aboed; ham+nd;imayu ran+imboane asu nindou adükar; bogor; Isip h+fi h+fandarand; ranahand; ah+nümb; hohoan+mo ranahambo y+h+mbokoate ng+ri; amoa mo weindah+fikoate sowar+nd;fe man+mbafe. Sapo nindou adükar; bogor+nd; ah+nümb; ranane nda: Suda-yafe nindowenih; n+mor; munğu h+fokoamb+r+hind-amboane.

²⁴ Moses ahand; an+hondü+bofe hohoan+mo-mbohünda ai adükar+yu mbura se wambo ana Isip-yafe nindou adükar; bogor+nd; n+mor; Ferond; n+mor-ani mb+isahü-nd;+imboyei yahuhaya hohoan+momayu.

²⁵ Moses ai sapo God+nd; nendambo ngorü nindou ai moaruwai-moaruwaimbo-mar+hindüra af+nd; t+nr+foaye ran+bab+d+imbo yahurai refemboyu hohoan+momayu. Nga asu ai moai bod;fombo moaruwai hohoan+mo süngu h+hif; h+hif+imbo hohoan+moyu.

²⁶ Krai ranahambohünda Moses+imbo amoa+n+gümb; hoaf; hoaf;+yahündowan; ai munğuambo kaki, hoeari, ng+n+nd; moatükun; napo Isip h+fi+hü engoro ranahambo ngasündeamboayo yahuhaya hohoan+momayu. Ran+yu ai süngunambo God ai ahambo t+nr+ifomayu ran; tak+n; aboed; moatükun; segod+imbo-mayu ran+imbo h+imboapomayu.

²⁷ Moses ahand; an+hondü+bofe hohoan+mo-mbohünda asu ai Isip h+fi h+n+ng+re haya Isip+hünd; nindou bogor+nd; ng+n+nd; ranahambo y+h+mbokoate mahu. Nindou God+imbo hoeifikoate-mayu ra Moses ai hohoan+monambo yang+ri; hoeimar+ri ran+imboyu ng+n+nd; yang+ri; manüngu hu.

²⁸ Ahand; an+hondü+bofe hohoan+mo-mbohünda nindou aheimbo Pasofa si ra bot+mareand; Si ran+fi+h; sipsip h+fokoaru mburümbo yipur+fi+h; hor; kükihoemonda, God ai sünambeah+nd; nend; amonngo n+mor; h+fokoe-fembohünda koamar+herü ranai Israer nindou ranaihi fik+m; ak+m; hokoate-mbiyuwa yahuhaya se ran+moatükun; ra yaru mehupuri.

Israer af+nd; ai God+imbo an+hondü+imbo-mar+hor;

²⁹ Israer nindou ahei an+hondü+bofe hohoan+mo-mbohünda ai Hamburi Sir+wara bamar+hehind; moan; h+fi yang+ri; süngu nou. Isip+hünd; nindou ai rand;hu bad;hehu yahomo houmbo raweafundane, hoe ranai koadürü-koadüreand;hi t+tpor+ko-mareapura yif+saf+memo.

³⁰ Israer+hünd; ahei an+hondü+bofe hohoan+mo-mbohünda God+nd; ng+n+nd;nambo Seriko ngoaf;+yafe gin+ri; ra tiboai p+nd;imboe sei hehi gin+ri; ranahambo 7 ambe-ram+ndeimb+imbo wak+iyei wak+imar+hinda tütifoai p+imayo.

³¹ Rahap n+moreh; nindowenih; b+rab+r+yo-randeimb; ahand; an+hondü+bofe hohoan+mo-mbohünda ai Israer+hünd; nindou yimbu ngoaf; kosem+nd;+mbohünda samongor+imbo tüküme+neanda aboed; h+hif;+h+hif+na wor+n+mareap+ri. Ran+imbohündamboyo ahambo moai h+fokoarund; nindou God+imbo an+hondü+mbefokoate-yeimb; h+fokoako-mafoarund;ri ranambe.

God+imbo an+hondü+imbo-r+ihoreimb; ranaheimbo t+nr+ifo tüküme+yondü+ri

³² Awi ro n+n̄i hoaf̄i ngorū s̄heimbo hoaf̄i mandah̄i ngaha? Si moai gedūhi n̄nggo ro Gideon, Barak, Samson, Septa, Defit asu nindou mun̄gu God̄ind̄i hoaf̄i hoaf̄iyomoruundeimb̄i-memo ranahamumbo hoaf̄iyombo, nga wan̄i.

³³ Nindou ranai ahamund̄i an̄hondūmbofe hohooan̄imo-mbohūnda nd̄ifo nindou-bab̄id̄imbo yifari-yomombo asu ai hamarihoemo. B̄id̄if̄ir̄i ai mbumund̄i hohooan̄imonambo yanḡir̄i nindoumbo h̄ifand̄imarapur̄i asu ai n̄in̄i-moatūkun̄imboyo God ai saimbo horombo hoaf̄i mareapur̄i ra masowandūmo. Ran̄iyomo b̄id̄if̄ir̄i ai adūkar̄i n̄imambeah̄i n̄in̄ihond̄i ahand̄i nd̄ur̄i raion ranahand̄i yafambe tap̄iru k̄ik̄ih̄imarūdūmo.

³⁴ B̄id̄if̄ir̄i ai ȳih̄imbo sis̄ireandeimb̄i hai nḡin̄ind̄i-ham̄ind̄i ahamund̄i h̄urūtūmb̄i p̄upimaranda mahoro ra d̄ik̄iru mamandund̄i asu b̄id̄if̄ir̄i aboedambomefund̄i ranambeah̄ind̄i ahamumbo pisaonambo h̄ifokoefepur̄imbo mehomo. Nindou ran̄imemo ai ham̄ind̄i kem̄ind̄ikoate-memos̄i, nga asu s̄ungunambo ai ham̄ind̄i nḡin̄imarūdūmo. Ai yifirambe moan̄i t̄itabar̄i-hoemondūh̄iyomo asu ai nd̄ifo nindou-yomond̄i har̄ind̄ifo nend̄i ranahamumbo wamafandūpur̄i.

³⁵ N̄imoreh̄i b̄id̄if̄ir̄i ahei an̄hondūmbofe hohooan̄imo-mbohūnda ahei fik̄im̄in̄ind̄i yif̄iyomondeimb̄i yanḡir̄iyafu marunda sah̄upur̄umūnd̄i mar̄ihūnd̄i. B̄id̄if̄ir̄i ai karabusambe God̄imbo daboadanambo-ar̄ihor̄i ana, aboeda n̄geimboyei, nga ai moei masei ran̄imboanei asu nindou ngorū ai ahei fi moaruwaimbo-mar̄ihindūra asu yif̄imaye. Nindou ranai aboedambofe yiboarukombo s̄ungunambo yif̄iyei mbur̄ihū yif̄ihūnd̄i bot̄iyahi yanḡir̄i aboed̄i n̄ngombo-mayo ra hohooan̄imoyei h̄i aboedambofembo yiboarukomaye.

³⁶ Asu b̄id̄if̄ir̄rambo hoaf̄inambo moaruwai-moaruwaimborund̄ur̄i asu bubumarund̄ur̄i asu b̄id̄if̄ir̄rambo sen̄inambo h̄uputūpu-r̄ihound̄ur̄i karabus-ambe h̄in̄nḡimarund̄ur̄i.

³⁷ B̄id̄if̄ir̄rambo n̄imoeinambo p̄ūtiyomondūh̄i bubumarundūra yif̄imaye. B̄id̄if̄ir̄imbo sonambo yimbu k̄ik̄irund̄ur̄i s̄ihound̄ur̄i asu b̄id̄if̄ir̄rambo pisaonambo h̄ifokoarund̄ur̄i s̄ihound̄ur̄i marund̄i. B̄id̄if̄ir̄i ai aheimbo moaruwai-moaruwaimbo-r̄ihindūrh̄i t̄iŋ̄ir̄ifo masahūndūra moan̄i napo-koate sipsip hoear̄i, meme hoear̄i ran̄i yanḡir̄i gūdūhi sah̄umūnd̄i hehi hahabodei wak̄imar̄ihind̄i.

³⁸ Sapo ai nindou aboed̄i ham̄ind̄iyei, nga asu nindou h̄if̄i ran̄ihūndambo ai aboed̄i ham̄ind̄i-yeipoan̄i! Nindou ranai n̄im̄i woh̄i fur̄ikoate-yowohū, h̄if̄i wafuan̄i h̄ih̄ir̄iyei wak̄ir̄ihindūh̄i, n̄imoei amb̄isambe h̄if̄i amb̄isambe ranambe n̄imboei mar̄ihūnd̄i.

³⁹ Sapo nindou mun̄guambo ranai God̄imbo an̄hondūmbo-mar̄ihor̄i ran̄imbo-wambo God ai nindou aboed-anei mehu, nga asu ai God n̄in̄i moatūkun̄imboyo segond̄ur̄imboane yahu horombo hoaf̄i mareand̄i ra awi moai sah̄umūnd̄i.

⁴⁰ God ai s̄ungunambo s̄hef̄imbo mun̄gu semun̄imboayu aboed̄i moatūkun̄i hondū ra ndore s̄ihai hayambo wamboyu asu nindou ranai boatei sem̄ind̄ikoate-maye. God ahand̄i hohooan̄imo ana yahurai-ane, s̄hef̄imbo mun̄gu ramareamuna aboed̄i s̄imongori-hum̄ind̄ef̄imboane f̄i.

12

Awi s̄ih̄ir̄i Sisas̄imbo yanḡir̄i h̄imboar̄i pand̄ihur̄ih̄i an̄hondūmbo-nd̄ihur̄imboane

¹ Nga asu awi s̄ih̄ir̄i n̄ungumandahua? S̄hefombo ana nindou af̄ind̄i ranai wak̄ir̄ihimunūh̄i n̄ine-moatūkun̄i an̄hondūmbofe ranar̄ihind̄i ran̄inambo s̄hef̄imbo an̄hondūmbofe hohooan̄imo nafuimar̄ihūmun̄i. Ran̄imbo-hūndambo-an̄imbo awi s̄ih̄ir̄i s̄hef̄ihoar̄i n̄ine-moatūkun̄i s̄hef̄imbo naf̄i ḡur̄areamun̄i ranane, moaruwai hohooan̄imo nḡin̄ind̄i ham̄ind̄i k̄ik̄ih̄i safaram̄ind̄imun̄i ranane ra ȳih̄ir̄ind̄ihu hohu, nḡusūfo nḡin̄ind̄i foand̄ihu hohu, s̄hef̄imbo hombo God ai naf̄i h̄in̄nḡimareamun̄i rasūngu n̄gef̄imboane.

² Awi s̄ih̄ir̄i Sisas̄imbo yanḡir̄i-an̄imbo h̄imboar̄i pand̄ihur̄i n̄gef̄imboane. Ai s̄hef̄i an̄hondūmbofe hohooan̄imo n̄im̄ind̄ihani asu ai s̄hef̄i an̄hondūmbofe hohooan̄imo rasūngunambo naf̄indamūnd̄i h̄in̄nḡi-ndeamun̄ūmbui. Ai n̄ine-moatūkun̄i t̄iŋ̄ir̄ifo ahambo sawah̄i t̄ūkūmefendo ranahambo awi ro n̄im̄i keimb̄i kar̄ihendeimb̄if̄ih̄i yif̄imboanah̄i, nga i ambe ran̄i-moatūkun̄i ra h̄in̄nḡind̄ihea yahu, nga wan̄i. Nga h̄ih̄if̄i-h̄ih̄if̄i af̄ind̄i ai s̄ungunambo sem̄ind̄imboayu ranahambo hohooan̄imoyuh̄i ai amooan̄nḡūmb̄i moatūkun̄imbo moan-ane yahuhū nḡin̄ind̄i yare manūngu. Ranani asu ai haponda God mun̄gu h̄ifanda-randeimb̄i ahand̄i n̄imar̄ifond̄i ahand̄i war̄i hondū waran̄i amaru.

God ai s̄hef̄imbo t̄iŋ̄ir̄ifo asemun̄i ranana s̄hef̄imbo d̄id̄iboado-femun̄imboani

³ Awi se Sisasimbo randihi hohoanimo-ndahundo, sapo nindou moaruwai hohoanimoeyimbi ranai yiboaruko-rithoruh moaruwaimbo-moaruwaimbo-marithora moan-ane yahuhaya nginindi manungu. Ranimbo-hundambo-animbo asu se-amboani yahurai nimboei, nga se rani-moatukuni siheimbo tukundifeyoani ngusifoambe garibindahunduh ruih randihi hini ngi-ndihimboeyi.

⁴ Se moaruwai hohoanimo ranahambo raguanambo-fembo sei hehi rani-babidimbo huti-hutiyeihaneisi, nga awi moai moaruwai hohoanimombo yifariyeih sihei hori ai piyo, Sisasindi hori ramefeyo nou.

⁵ Awi siheimbo God ai ahandi nimori nou ngusifoambe kiki-mifoefeimbi hoafi wataporimbo-maranduri ra se mitanir-humundiai? Sapo Ai yare hoafyuhuh yahuya,

“Wand nimori, Adukari ai siheimboya ai didiboadondhi hohoanimo-mbeyeia mbüsü haya ngorü süngunde randearani
se ahambo himbori yangiri himborindahundo.

Asu ai siheimbo didiboadi-fembohunda ninimboyo se tinjirifo dagadurani,
ngusifo nimbindeimboeyi.

⁶ Sapo Adukari ai nindou mam ngusifo parareandi ana,
didiboadore arandi.

Asu nindou mam asemundu ana,

ahambo wandi nimorani yahuhuh aboedambohunda pakaritheru arandi,” *Sindaun 3:11-12*

mehu.

⁷ Siheimbo didiboadofe-ndurimbohunda God ai pakari-hefendurimbo mbüsüwani ahandi nimori nou, se moani nginindi nimboei. Ranahandambo hundi se tinjirifo asahumundi ana, rani-moatukuni ra God ai ahandi nimorimbore-anduri haya rare-anduruhani. Hifi ndanihundambo boagiri ai nimorimbo didiboado-fimbohunda moai pakaritheru randiyo?

⁸ Nineafi nimori sihambo Ape ai ahandi nimorimbo noureanini pakarihefenini-koateayu ana, awi se boagireimbi nimori honduyafi-poani, nga se boagiri-koate nafinindi nimor-anafi.

⁹ Sapo sihefi ape hifi ndanihundambo-memo ai sihiri mamikari hohoanimoeyefani pakarihoununani ana, I aboed-anesi, nga ambirimuni sefuhanefti. Rani süngumbo-animbo sunambeahindi Ape ranahandi hoarehi safindefuhi ahandi hoafi süngundihumboane, nga rananimbo yangiri niboademboeyi.

¹⁰ Hifi ndanihundambo ape sihefi ranai ana moani ahamundi hohoanimo süngumbo yinihar-amboanemo pakararihoununi. Nga God aiana sihefimbo farihfembo ai ro sürühehea-ndeimbayah yahurai tükümbeahind-amboane yahuhayamboani rawareamuni.

¹¹ Ape ai pakararihoununi sihefimbo aboedambo-hundambo rani-simboani ana sihiri ngusifo nimbiyefuh ngiri hihifi-hihifindefi. Nga asu süngunambo pakarihoununi ranahandambo didiboado-rihehu hohumbohundi ana, rani takinihundi mbumundi aboedi hohoanimo tükufe-arandi. Asu ranimbo-hundamboane moani ngusifo aboedi kife nimari hohoanimo ra tükufeyowohane.

Sihiri firifiri-koate nginindi hamindi tütüngündühu hohu nimboefimboane

¹² Ranimbo-animbo sihei wara ra afurindeirani wani, se moani hamindi tütüngündühündühi sihei tinjari ra hoafindeirani manduhari nginindi didiboadondhi nimboei.

¹³ Se nafisüngu yangiri ngei, nga himborani pindahimboeyi. Nafi aboedi ra süngundhindani tinjari hoafi-koate nginindindimboe.

¹⁴ Se munguambo nindou rani-babidimbo moani ngusifo afurife kifeimbi hohoanimo asu sürühefimb hohoanimo rani-süngu yangiri süngundihündühi tinjirifondeih nimboei. Rani hohoanimo süngufe ho rani-koate ana, nindou mam amboani ngiri Adukarimbo hoeindir.

¹⁵ Se awi hibadhimbo. Seambeahi nindou mam ai Godindi-mayo moani hipoambove hohoanimo aboedi ranahambo bodiboadeambui. Asu seambeahi nindou mam ai hühütimbü nim aningo nou tükefiyu ana, siheimbo tinjirifo dagadura asu se moaruwai hohoanimo süngundhimboeyi.

¹⁶ Nindou mam ai seambeahindi nimorehimbo hohoanimo nindowenihimbo hohoanimo yangiri ngusifo pandihi ngeimboeyi. Nindou mam ai seambeahindi Godimbo daboadi hihirindirumbui, sapo horombo Iso ai ahandi akidand-mayo sesi akidu yangiri sesimbo yahumbo Godindi-mayo amingo nimori ai semindimbo-mayo ra akidi-dibo sisemefineandi nou randifimbui.

17 Se ra fifir+hi, ak+id ai masemünduambo süngunambo Iso ai aran+amboaho hümoar+yuhü asu n+n-süngund+hea yehuenüngu hohoan+moyuhü kokora wak+mareand+st, nga asu ai moai ran+moatükun+ ra semüdu.

Sihir+ anihondümb-rihundeimb+ God+nd+ ngoafi hondühi tüküyahu-mboanef+

18-19 Se God sowana hombo hohoan+mondeih+ awi moai Israer ramehind+ nou Sainai wafu tüküyahi hoeir+hi asu sünd+hind+. Wafuambe ran+thü imami kik+randeimb+ hai, mut+ kamb+ñ+ kik+randeimb+ n+mb+, asu hoewer+ n+moamond+hoaf+yowohü fufun+ ai hoaf+yowohü God+nd+ hoaf+ sünambeah+nd+ tüküfehümb+mayo yahurai awi moai siheimbo amboan+ tüküfeyondür+, nga wan+. Nindou ranai ran+ hoaf+ tüküme Feyo ra h+mbor+yei hehi hoaf+yeih+ seiya, "Ro ng+r+ asükaindef+ ngorü hoaf+ h+mbor+ndef+," masei.

20 Hoaf+ ranai yare yahurai tüküfeyowohü yahoya, "Nindouyo n+n+hond+yo Sainai Wafu ra war+ parareand+ ana, n+moeinambo pitiyo h+fokoefemboane," meho ra h+mbor+yei hehi ng+r+ ro rasüngund+hund+ sei hehimbo.

21 Ran+moatükun+ ai hoeimar+hind+ ra moan+ y+h+mb+ sis+reandeimb+mayo wamboyu Moses ai yare hoaf+yuhü yahuya, "Ro awi h+ham+ndar+yahühi y+h+mb+ sis+reheand+," mehu.

22 Seana moai Sainai Wafu yahuraihü tüküyahind+, nga seana God koadürümbo nünguweimb+ ngoaf+ adükar+ Saion Wafu ran+wam+ tüküyahimboane. Ran+ ngoaf+ adükar+ ranana Serusarem-ane, nga sünambe nanjoan+ God+nd+ sünambeah+nd+ nend+ af+nd+ n+mar+mond+ ngoaf+hü tüküyahimboane.

23 Seana God+nd+ munjuambo amongo n+mor+yei h+h+f+ h+h+f+mb+ fand+feambe tüküyahimboane. Nindou ranahei ana ndür+ ra sünambe par+hi sihehinda mbeñgor+. Seana sapo God nindou munjuambo y+bobore-randeimb+ ranahambo, asu nindou aboed+ mbumund+yeimb+ God ai aheimbo naf+ramünd+ h+n+ng+mareandür+ ahei yifiaf+ rana-hambo sowah+ tüküyahimboane.

24 Sisas aiyu God-bab+id+mb+ s+mbor+ hoaf+ fem+nd+ sihefe ranahambo yipupuik+k+ manüngu ahambo-so amboan+ tüküyahimboane. Ahand+ hor+ aboedambo-femböhünda tüt+ñar+mayo ranana Aber+nd+ hor+ ngasünde hayambo sapo Sisas+nd+ hor+ ana s+mbor+ hoaf+ fem+nd+ sihefembo-hündamboyo, nga Aber+nd+ hor+ ana s+mbor+ mb+ro hoaf+mb+ hündamboyo. Seana munju ranahambo-so tüküyahimboane.

Sihir+ h+bad+humbo

25 Ran+ambo-hündambo-an+mb+ awi se h+bad+humbo. God ai hoaf+nduan+ se ahand+ hoaf+ h+mbor+mb+ y+boaruko-y+boaruko-ndeimboyei. Horombo nindou God+nd+mayo hoaf+ h+fi ndan+hü h+mbor+mb+ y+boaruko-y+boarukoyei mar+hünd+ ran+mboyei ai moai aboedambo fefoehind+. Sapu yahurai-ane sünambeah+nd+ hoaf+ hoafayo ranahambo sihr+ daboadanambo-ar+hund+ ana, nüngund+hu asu aboedambo mafeboehu-a? Ng+r+ rand+hund+.

26 Ran+ s+mboran+ ahand+ hoaf+nambo h+fi nda h+fi+hemayo. Nga asu hapondan+mb+ ai yare horombo hoaf+reand+hü yahuya,

"Awi asükainda mam+mb+ ng+r+ h+fi yang+r+ h+fi+hendo,

nga sünü kameih-an+mb+ rand+femboe,"

Hagai 2:6

mehu.

27 Hoaf+ 'Awi asükainda mam+mb+' ranana yahurai-ane: N+ne-moatükun+ God ai horombo naf+marand+ ra hef+henambo raguanambo-areand+ ana, ng+r+ n+ng+o, nga awand+hoemboe. Nga asu n+ne-moatükun+ h+fi+henambo refe hoeifeoate-aiyo ana, ranai n+ngomboe.

28 God ai ng+n+nd+ h+fandarand+ ra sihr+ asahum+ndef+ ana, ng+r+ n+n+moatükun+ ai h+fi+henambo rande hoeindeand+. Ranahambo-an+mb+ God+mb+ h+h+f+nd+hur+mb+oane. Awi sihr+ moan+ God+mb+ ah+n+ndef+hü ahand+ ratüpur+ ra kik+h+nd+hum+ndefan-an+mb+ ai ran+mb+ h+h+f+mbiyu-wamboane.

29 Sapu sihef+ God aiana ng+n+nd+ ham+nd+ hai munju moatükun+ ses+ arand+ nahurai-wambo.

13

Hohoan+mo ranane God ai yifirayu

1 Wandaf+ mam+, hohoan+mondeih+ se s+mbor+ ngusüfo pefiründe+ ngei.

2 H+id+bor+ nindou tükündahindan+ siheimbo-so semündündür+ wor+n+fendür+mb+ hohoan+monde. Nindou b+id+f+r+ ai rar+hindüh+yei sünambeah+nd+ nend+ ai tüküme funda fifir+fe-pur+koate moan+ sahüpurümünd+ wor+n+ma-r+hipur+.

³ Nindou karabusiyahi animboei sapo se-amboani ai-babidimbo karabusiyahi animboei nou ranaheimbo hohoanimo-ndahündürü. Nindou ai tñirifoyeian+ asu se-amboani ai-babidimbo tñirifoayei nou aheimbo hohoanimo-ndahündürü.

⁴ Nimorehühife anamindühife hohoanimo ranana aboed-ane. Nga nimorehü nindowenihü ranai ahafe fi ranahambo simbori anihondumbo-feründafehü ndorine hifandimborinand-amboane. Nindou didiyomo nimorehi sisihimoyomo asu nimorehi ai anamindihoadi birabirayei ana, ranaheimbo God ai yibobo-ndearümbui.

⁵ Kakimbo ngusüfo pandihü ngeimboyei, nga se ranahambo hohoanindühümboyei. Nini-moatükunyo se masihhindü ranimbo I ndear-ane nda mbisei. Sapo God ai yare hoafiyuhü yahuya,

“Ro sheimbo ngirü hini-ngindihhearü,

asu ro ngirü sheimbo daboadi hihirindihhearü,”

Io 36:1

mehu.

⁶ Ranimbo-hündambo-animbo sihiri himbo-koate hoafindefihüya,

“Adükari ai wambo farihendiri-randeimb-ani ranimbo wambo ro ngirü yihimbondahi.

Nindou ai wambo nini-moatükunü nungumandundira?” *Buk Song 118:6-7*
mbisefimboane, Bukambe ai hoafayo nou.

Nindou horombo bogorimboyafu maningomo ranahamundi hohoanimo süngundi-humboane

⁷ Horombo sihei bogorimbo-yafundeimbi nindou Godindü hoafi wataporimbo-marundürü ranahamumbo hohoanimondei. Horombo ai yaru maningomo ranimbo-animbo se hohoanimondei. Ai yarumboemo maningomo mbisei hehi ahamundi anihondumbofe ra yahurai-ane mbisei süngundihindi.

⁸ Sisas Kraisi aiana ngirü ngorü hohoanimondi, nga mamü rani yanggirü horombo maho hapondan-ambe asu süngunambo aho ra ai mamü rani yanggirü nungumboani.

⁹ Ranimboane asu se awi rani-poanimbo wosihoaforü yamundife hohoanimo ranai sihei aboedi ndofe yamundife ho hohoanimo ranambe tüküfeyowanü asu se ngorü nafü süngundahimboyei. Godindü moanü hipoambofe hohoanimo sihefi ngusüfoambe nginemindü ra aboedi safane, nga sesü wehimborü horihorife ho hohoanimo raninambo sihiri ngirü nginindü ndahumindefi. Nindou didiyei ai ranü hohoanimo ranahambo sünguarühi hei aheimbo hohoanimo ranai moai farihendürü.

¹⁰ Sihefe fondi hini-ngirühu-mboanefi. Nga Godimbo shou-rundeimbi Suda-yomondi ser worü ranambe ratüpuriyomo-rundeimbi aiana sihefi sesü mandife fondi-wamini ndi nini-moatükunü amboanü ngirü dowadümo.

¹¹ Godimbo shai-randeimbi adükari bogorü ai God nimarü-ambe ahambo ninihondi hifokoefe sihefembo-hünda moaruwai hohoanimo süngunambo horü sowandümo kefoau arundi. Nga amurü fi safi ranana ginirü hundünü mandu arundi.

¹² Ranü süngumboyu Sisas amboanü ahandü horinambo nindou ranahei moaruwai hohoanimo popoai-hefembohünda Serusarem ginirü hundünü yifimbo tñirifo adükari masemündu.

¹³ Ranimbo-hündambo-animbo awi sihiri ahambo-so ginirü nafitambe hundünü ngefi ranihü amoaingambo-marüwurü nou ai-babidü yahurai-ndefimboane.

¹⁴ Nga hifi ndanihü moai sihefimbo koadürumbo ningoweimbi ngoafi adükari nanjo, nga wanü. Nga sihiri koadürumbo ningoweimbi ngoafi adükari aboedi süngunambo tüküfembo ranimboanefi himboayefi.

¹⁵ Ranimbo-animbo sihiri Sisasindü süngu hoafindefihüya, ‘God ai aboed-ani,’ mbisefimboane munguambo si aho ra ahambo ninihondi sihefe rawefeyo nou. Ranane sihiri sihefi yafambe ra Godimbo ndahundowöhü ranambo weindahü hoafindefihüya, ‘Ai yihoe-ani,’ nda mbisefomboane.

¹⁶ Aboedi hohoanimo süngufe ratüpuriyowöhü nindou mbonimbo-rühümündimbi fehefe hohoanimo ra se mitanindü-hümündihü hini-nginü-himboyei. Sapo rani-moatükunü ra Godimbo sihefembo moatükunü nou-ane asu God ai ranimbo hihifi-hihifiyuhani.

God ai sihefimbo randeamuna aboedi nimboemboeyefi

¹⁷ Sihei bogorü nindumboayafu aningomo ranai siheimbo farihene-ndürimbo yahomomboanemo hohoanimoemo. Rananemo ai sihei hohoanimo munguambo si aho ra ai harihefe nimarikoate hifandu homo arundi. Rananimbo süngunambo ai Godimbo nini-moatükunü ratüpuriyomo ramarundi ranimbo hoafindümo-ndomboemo. Se ahamundi hoafi himborindeihimbo ahamundi hoarehindeian-animbo, asu ai moanü hihifi-hihifi-ndimondühü aboedi randumboemo. Nga asu wanayo ana, ai afindü hohoanimonambo ratüpuri-ndimboemo. Ranana asu ngirü siheimbo ranü hohoanimo ranai fandihiri.

Raniḡmbo-hündambo-anḡmbo se moanḡ ahamundiḡ hoafi ai hoafemo ra hḡmborḡndeiḡ rasüḡgundiḡhindiḡ.

¹⁸ Se Godḡmbo yḡhoefḡmbohünda dḡdḡbafḡndeiḡ ḡgei. Ro fiḡfirḡhundiḡ ro mbumundiḡ hohoanḡmo hohoanḡmoayefḡ ra, ḡḡa moanḡ muḡḡuambo si aho ra sapo mbumundiḡ hohoanḡmomayo ranḡ yanḡḡirḡ süḡḡundiḡhu seḡmboaneḡfi.

¹⁹ God ai sḡheimbo sowana hapondanambe wambo hḡhḡre koambḡrḡhendḡr-amboane samboanahḡ se Godḡmbo dḡdḡbafḡndeiḡ sahehea düduarḡhandürḡ habodḡhi.

²⁰ God ai ḡḡusüfoambe afurife kifeimbḡ hohoanḡmo nḡmḡndḡhani ranai sḡheḡfi Adükarḡ Sisas ranahambo yḡfiḡhündḡ yanḡḡirḡ botḡmaririḡ. Rananiḡmbo asu Sisas ai sipsip hḡḡfandaimbḡ nou sḡheḡḡmbo hḡḡfandamuneimbḡ bogorḡmbomeḡfiyu. Ahandḡ horḡnamboane koadürḡmbo yanḡḡorombo hoafi femḡndḡ sḡheḡe ra ḡḡḡnḡramḡndḡ arandḡ.

²¹ Muḡḡuambo aboedḡ moatükunḡ sapo se semḡndḡmboayei ra God ai mbḡsagadür-amboane ahandḡ hohoanḡmo süḡḡufehümbö ratüpuriḡmbohünda. Sisas Kraisiḡndḡ süḡḡuanḡmbo sḡheḡḡ ḡḡusüfoambe ratüpuriḡmbiyu-wamboane nḡne-moatükunḡ aboedḡyowanḡ ai hḡhḡfiḡ-hḡhḡḡefiyu ranahambo. Sisas Kraisiḡmbo ahandḡ ndürḡ adükar-ane mbḡseḡfi-mboane koadürḡmbo-koadürḡmbo, ḡḡa anḡhond-ane.

Bidifiranambo hoafi

²² Wandafḡ mamḡ, awi ro sḡheimbo hoafiḡpoa-yahandürḡ habodḡhi. ḡḡa sḡheimbo ḡḡusüfoambe ḡḡḡnemḡndḡ-ndürḡmbo-hündambo hoafi hoafehandürḡ ndanahambo hḡmboarḡnambo yanḡḡirḡ hḡbadühḡndühḡ hḡmborḡndei. Sḡheimbo ro pas nda sürü papḡmarḡhandḡ ra awi hoandarḡ hamḡndḡyopoanḡ, ḡḡa wanḡ.

²³ Sḡheḡḡ wandafḡ, Timoti, ai karabus-ambeahḡndḡ hḡnḡḡḡmarüwura tükümeḡfiyu ranahambo fiḡfirḡmbḡrḡhorḡ samboanahḡ hoafehandürḡ. Asu ai nḡmai wambo-so tüküḡfiyu ana, ro sḡheimbo hoeifendürḡmbo asükai tüküheandḡ ra ai-dḡbo tükünda-hoamboyehḡ.

²⁴ Sḡhei bogorḡ nindou muḡḡuambo ranahamumboane asu Godḡndḡ nendḡ muḡḡuambo yḡhoefḡ-mayo hḡhḡfiḡ hoafiḡ nda hoafiḡndahündürḡ. Itari hḡfiḡhündḡ ai sḡheimbo hḡhḡḡfarḡhündürḡ.

²⁵ Godḡndḡ moanḡ hḡpoambo hohoanḡmo sḡheimbo muḡḡuambo mbḡfarḡhendür-amboane.

Sems Pas Sems ai sürü papımarandı

Pas nda Sems sürü papımarand-ane

¹ Ro Sems-anahı God asu Adükari Sisas Kraıs-yafandı ratüpurıya-rıhandeımbı. Sudahündı 12 mamısrı Sisasımbı anıhondümbı-rıhindeımbı sıhei ngoafı hondühündı bukürühehi mburıhü hıfı ngoründühi anıboadeı, sıheimboanahı pas nda sürü paprıhandürı. Nga karıhası-handür-aneı.

Tıjırıfombü moatükunı ranai sıhei anıhondümbıfofe hohoanımo ranahambo ngınemındı-ndürımbıboane

² Wandafı mamı, tıjırıfombü moatükunı sıheimbo tüküfeyoanı se ranımbı randıhi hohoanımondeı: Ranımbı-anımbı asu ro hıhıfı-hıhıfındamboyahı.

³ Nga se yarıhi fıfırıhındı, rananı moatükunı ra sıhei anıhondümbıfofe hohoanımo ranahambo refe hoeıfembo-hündamboane tüküfeyo. Ranı moatükunı ranana se ngınındı nımbıoembo nıne tıjırıfo tüküfeyo ranahambo moan-ane mbıseyıa yahomboane tüküfeyondürı.

⁴ Se ngınındı nıboadeı ngeımbı-anımbı asu se dıdıboado-ndıhehi nımbıoembo asu se ngırı Godındı hohoanımo mbonımbı-ndıhümündı.

Nındou ai dıdıboado-rıhefımbı hohoanımo ra mbonımbıoaramündü ana, Godımbı dıdıbafımbıfyıwamboane

⁵ Sehündı mamı dıdıboado-rıhefımbı fıfıre ra mbonımbıoaramündü ana, asu ranımbı-hündambo Godımbı dıdıbafı-femboane, nga ai ahambo dagadombı. Ai afındı sendeımbı-anı, nga nındou dıdıyeı ahambo dıdıbafıyeı arıhündı ranaheimbo munğıambo ngınınd-koate sagadürı arandı.

⁶ Nga nındou ra Godımbı dıdıbafıfıhı ndaiambı yahu anıhondümbı-mbıreand-amboane, nga anıhondü-mandı mbüsümbı. Nga nındou yımbı hohoanımoı arandı ai wofı nımı werınambo semındı ho semındı ho arandı nahurı-anı.

⁷ Nındou yahurı God ai ahandı hoafı hımborındühi ngırı ngorü-moatükunı ahambo dagado.

⁸ Ai yımbı hohoanımoı arandı, nga hohoanımo munğı ahandı wofı nımı nahurı sıho sıho arandı.

⁹ Wandafı napokoateımbı-ayı ranai hıhıfı-hıhıfımbıyıwamboane, nımbıo Godındı hımbıoahı aiana ndüreımbındümbı.

¹⁰ Asu nındou napo afındeımbıyı ranai hıhıfı-hıhıfımbıyıwamboane, nga hıfınambo-ndırümbı. Nındou ranai ana sapo wohı ahurı yaparayo nou mande yahurı ranai-amboa yfındümbı.

¹¹ Sapı hüfıhamındı afındı pare kıkasowohü ana, wohı ranai yaparıyo randühi ahandı ahurı ranai yaparıyo hıfıfıfoendühi asu ahandı yihuru aboedı hımbı-mayo ranai-amboanı moaruwai-mbofehane. Mare yahurı-anımbı nındou sapı napo afındeımbı-mayı ranai-amboanı ahandı ratüpurı afındı ra ratüpurındühi ranambe yfındümbı.

Nındumbo refe hoeıfembo moatükun-ane

¹² Nındou düdı ai ngınındı nıngombo nıne tıjırıfo ahambo refe hoeıfembo tüküfeyoanı ai hıhıfı-hıhıfımbıyıwamboane. Nga nındou ranai refe hoeıfembo moatükunı ranahambo tıtaboarı-foareandımbı ana, ai koadürümbı yangırı nıngombo hohoanımo ra sapı takını nahurı ndemündümbı God horombo hoafımayı süngu. 'Nındou wambo ngusüfo pararıhındı ranaheimbo ra ndahandürı-mboyahı,' mehu.

¹³ Moaruwai hohoanımombo-hündambo mamı moatükunı ai ngusüfoambe botınderanı, nındou mamı ranai ngırı hoafındühyıa, 'God ai ranımoatükunı ra ramareand-ane,' mbüsü, nga wanı. Nga God ai-amboanı ngırı nındou ngorümbı moaruwai hohoanımo-mbohünda nındeandı.

¹⁴ Nga nındou ranahandı fıambe hohoanımo amarondo ranane ai moaruwai hohoanımo-mbohünda ngusüfo botırerı serımındı hohü asu hohoanı hohoanımoı arandı.

¹⁵ Ranane asu ahandı hohoanı hohoanımo ranai nımorehı ranümbı anıngı nahurı-ane. Ranı-süngu nımorehı ai nımorı wakarımındo nahurı moaruwai hohoanımo ra tüküfeyo. Asu moaruwai hohoanımo ai afındı tüküfendowohü yfı hohoanımo tüküfearandı.

¹⁶ Wandafı mamı, hıbadıhümbı. Hohoanımo moaruwai ra sıheimbo wosıhoafarı hoafında-ndürımbıo.

17 Munḡuambo aboedí asu ndoríhoeimbi sai-randeimbi moatükuní ra sünambeahíndí makoso-ane. Ape munḡuambo si nímíndíhani ranai ana raní moatükuní ra síhefímbo hífína koamafoareandí. Aiana ahandíhoarí ngírí híhírínde si nahuraindu asu híhírínde nímímbí nahuraindu ndandí, nḡa waní. Ngírí ahandí hohooanímó ra nḡorú süngunde nḡorú süngunde ndandí, nḡa mamí hamínd-ane hohooanímoyau.

18 Ai moaní ahandí hohooanímó yangírí süngu ahandí aníhondú hoafínambo rama-reanda síhírí ahandí nímorí tükümehundí. God ai yare hohooanímoyuhüya, 'Nindou ranai sapo ro munḡuambo moatükuní nafímaríhandí ranaheimbo weangurúhídídí sírímboyahi mbídíboadei-amboane,' mehu.

Síhírí Godíndí hoafí hímboríndefí mburíhumbo rasüngundí-humboane

19 Wandafí mamí, se ndanahambo dídíboado-ndíhi fífríndíhíndí. Munḡuambo se nímehúnou hoafí ra hímborímbo-hündambo nafíndühümündí nímboei. Nḡa asu se awí nímái hoafímbo botíndahí ngíníndí hoafíndeimboyei.

20 Nḡa nindou-yei ngíníndí hohooanímó ranai ana Godíndí aboedí mbumundí hohooanímó ranahambo moai weindahíre randí, nḡa waní.

21 Ranímbo-hündambo-anímbo munḡuambo moaruwai hamíndí hohooanímó síhei ngusúfoambe afíndí tüküfendürí arandí ra raguanambo-ndíhíndí. Nḡa asu se síheihóarí hímbóarí hoafendühí dígegíndühí asu God ai síhei ngusúfoambe hoafí mafoareandí ra ndahümündí, nḡa sapo hoafí ranai-anímbo síheimbo aboedambo-ndearúmboe.

22 Asu se hoafí ranahambo hímborí yangírí hímboríndeimboyei, nḡa waní. Nḡa se ranahambo hímboríndehí asu süngufe amboaní süngundíhi nḡei. Asu se moaní hímborí yangírí hímborayeí ana, se síhei fimbo wosíhoaforí hoafírí-hündühaneí.

23 Nindou mamí ai Godíndí hoafí ra moaní hímborí yangírí hímboríyú haya asu rasüngufe-koate-ayú ana, ai ahandí ngusúmboarí hoehímbo-ambe hoieiareandí nou-ani.

24 Ai ahandí ngusúmboarí ra türúfoare haya asu süngunambo nímái ahandí ngusúmboarí ra nungu-nahuraiyo hoemareandí ranímbo mítanamündühani.

25 Nḡa sapo ahínümbí hohooanímó nindoumbo aboedambofembo rawareandí ranai ana mbumundí hamínd-ane. Nindou düdí ai raní hohooanímó ranahandí nímíndí ra ndore türúfoareandühí ranahambo süngure huhü, ai hímboríyuhü mítanemíndí-koate-ayú ana, nindou ranahandí hoahoango munḡuambo ra God ai dídíboado-ndírümbü.

26 Nindou mamí ai rande hohooanímónduhüya, roana Godíndí hohooanímó sünguríhe-ríhandeimb-anahí, yahuhü asu ai ahandí yafambe ra ndofe kíkíhemíndí-koate-ayú ana, nindou ranai ahandí fimbo wosíhoaforí hoafíyuhani. Ranana ahandí Godímbo süngufe hohooanímó ra moaní fimboane.

27 Godímbo süngufe hohooanímó ra síhefí Apendí hímbóahü mbumundí asu hütikoate ndahurai-ane: Asúhí nímorí asu nímórehí kai ranaheimbo tíngírífo tükündífeyoaní síhefí daboadaní kíkíndíhu hündíhumíndefí-mboane. Asu híbadíhumbo, hífí ndaníhündambo hohooanímó ranai síhefí ngusúfoambe mamíkari-ndeamunímboe.

2

Síhírí munḡuambo nindou ranaheimbo mamí símogodí hohooanímó yangírí hohooanímomboane

1 Wandafí mamí, se síhefí Adúkarí Sisas Kraís sapo hímbóamupuimbo-randeimbí-mayú ranahambo aníhondümbofe ra kíkíhí-ndühümündíhi ana, se nḡorú nindoumbo nḡorú süngundíhi hohooanímóndehí asu nḡorú nindoumbo nḡorú süngundíhi hohooanímó-ndeimboyei.

2 Se Godímbo hohooanímómbó fandíhíndaní nindou mamí gor mísíngí warambe kíkífoare mbura aboedí hoearümbí síheimbo sowanambo nḡuaní asu nindou napo-koateyuweimbi hoearí hírí híríyeweimbi güdeandeimbi ai kameihí nḡuaní, se ahafanímbo mamí símogodí hohooanímó-ndahúpírí.

3 Se nindou hoearí aboedümbí-mayú ranahambo hoafínda-hündowohü anímboya, 'Karíhasí, se nímarií fondí aboedí raní-wamí nímariífí,' mbíseimboyei, nḡa nindou napo-koateyuweimbi ranahambo hoafínda-hündowohü anímboya, 'Awi se rühí nímabafí,' mbísei asu 'Se ro nímariíhí-kímí worífondühí nímariífí,' mbíseiani, raní hohooanímó ana moaruwai-ane.

4 Se raní hohooanímó yaríhi hohooanímoyeí ana, asu se nindou nḡorúmbo yíbobore-randeimbímboyahí hehí moaní síhei moaruwai hohooanímó mamarondürí-mayó rananímbo yangírí-aneí nindou ranaheimbo raní yíbobofeyé aríhündí.

5 Wandafí mamí, awí se nda hímboríndehí! Nindou dídíyeí ai nindou-yei hímbóahü napo-koateyeimbi ranaheimbo ana God ai aheimbo aheí aníhondümbofe hohooanímó nafamündümboane. Ranímboane nindou napombayeí nahurai-aneí yahuhaya

dibonimayunduri. Nga nindou Godimbo ngusüfo pararihori ana, ranai God nginindi hifandarandi ranambe niboadeimboyei ai horombo hoafimareandi süngu.

⁶ Nga se nindou napo-koateyeimb+ ranaheimbo amoan+ngambo-rihinduri arihundi. Nindou napo afindeimb+ ranai sheimbo tihirifo afindi sahündürüh+ asu ai sheimbo papi+hoafi sowana kiahhi hür+hümundi-hünduri hei arihundi ra awi se fifirihindai?

⁷ Sisais Kraisindi nduri aboedi safinambo sheimbo dükarihindüh+ Kristen-anei masei, nga napo afindeimb+ ai nduri ranahambo sisindi hoafirihhi arihundi.

⁸ God ai shefi adükar+ bogor-ani asu ranahandi-mayo ahinümb+ hohoanimo ra se rani-sünguarihindi ana, ra aboed-ane. Ahinümb+ hohoanimo ra Baiborambe yare hoafiyowohü yahoya, 'Sihafi wandafimbo ngusüfo pandowandi shafi fimbo ngusüfo parowandi nou,' meho.

⁹ Nga se nindou bodimondambo didiboado-ndihindüh+ asu bodimondambo koararihünduri ana, asu se moaruwai hohoanimo-yeihanei. Rananimbo sheimbo ahinümb+ hohoanimo ai hoafi mbahir+hehindeimb-anei mbisi+haya papi+hoafindandurimboe.

¹⁰ Nindou düdi ai Godindi ahinümb+ hohoanimo muñguambo süngure arandi, nga mam+ yangiri mbahirar+hendi ranana ai hüt-ani. Ai nindou muñguambo ahinümb+ hohoanimo mbahirar+hendi nahurai-ani.

¹¹ Nga God Baiborambe hoafiyuhü yahuya, 'Se nimoreh+ nindowenihümb+ himindipoani,' mehu. Asükaiyu hoafiyuhü yahuya, 'Se nindou hifokoefepoani,' mehu. Se nimoreh+ nindowenihümb+ himindikoate-yafüh+ asu nindoumbo hifokoararowandi ana, rananimbo se ahinümb+ mbahir+hoefeimb+ tükündafoaomoyafi.

¹² Godindi ahinümb+ hohoanimo nindou ranaheimbo aboedambo koar+henduri arandi asu ai aboedi hei arihundi. God ai ahandi ahinümb+ hohoanimo rananimbo nindou ranaheimbo yibobo-ndearümbui. Rani-mayowamboane se rani-moatükun+ randhi asu hoafindei ndühündi ahinümb+ hohoanimo rani simogodüh+.

¹³ God ai nindoumbo yibobondeandüh+ ngiri+ sapo nindou amboawiyei yaho hohoan+mokoate-mayu ranahambo simbori+ amboawi mbüsündo, nga wan+. Nga nindou düdi ai amboawi hoafümb+mayu rananimbo ahandi amboawi yaho hohoanimo ranai Godindi yibobofe ranambeahindi awi aboedambo-ndifimbui.

Anihondümbofe hohoanimo ra aboedi hohoanimo ratüpurifih+ pefekoate-ayo ana, ngiri+ aboedindo

¹⁴ Wandafi mam+, nindou mam+ ai hoafinduhüya 'Roana Godimbo anihondümbore+heandeimb-anaht' ehu, nga moai didiboadore hohoanimo+randi. Nindou ra moan-ane anihondümbore+areandi, nga ahandi rani+ anihondümbofe hohoanimo ranai aboedambo-manderiyo? Nga wan+.

¹⁵⁻¹⁶ Sisasimbo anihondümbore+rhindeimb+ wandafi ngörü hoeari+koateyoweimb+ asu sesi-koateyoweimb+ niñgoani se yaro hoafiyafi-ndowohüya, 'Karihasi, se aboedi nimbafi. Se hoeari güdowanda shafi fi hüfndowan+ asu sesi dowadifi,' asafindo ana, ahambo rani-moatükun+ ra segodokoate-yafüh+ yaro hoafayafindo ra ahambo nüñgunde mafandihera?

¹⁷ Anihondümbofe hohoanimo rani amboani mare yahurai-ane. Anihondümbofe hohoanimo ranai aboedi ratüpur+koate ranambo moan-ane.

¹⁸ Nga asu nindou ngörü ai yare hoafiyuhüya, 'Nindou ngörü ai anihondümbore+randeimb-ani, asu nindou ngörü ai aboedi ratüpur+iyu-randeimb-ani,' ehu. Nga asu ro randihe hoafindahüh+an+imboya, 'Se anihondümbore+roandeimb-anafi, nga aboedi ratüpur+ ratüpur+koateayafi ana, nüñgundo wambo shafi anihondümbofe ra nafuimandafa? Nga ro Godindi ratüpur+ ratüpur+ndamboyahi, nga ranambo ro shambo wandi anihondümbofe nafuinda-han+in+imboyahi,' asahi.

¹⁹ Se moani mam+ God rani yangiri+ anüñgu ranahambo anihondümbore+rihor+imboanei. I, rani-moatükun+ ra aboed-anesi, nga moaruwai nendi amboani ahambo yar+ihori anihondümbore+rihor+ mburihü asu ai yih+imboyeih+ hiham+andaraye.

²⁰ Hohoanimo-koate nindou-anafi! Anihondümbofe hohoanimo ra aboedi ratüpur+ ratüpur+koateayo ana, ra moan-ane. Se ra fifrowandai? Awi shambo ro nafuindi-han+in+imboyahi.

²¹ Nüñgureamboyu shefi amoa Abraham ai Godindi himboahü nindou moani aboedi mbumundi ham+indi manüñgu-a? Ai Godindi hoafi süngureandüh+ fondi-wami ahandi n+imor+ Aisak ranahambo Godimbohünda hifokoariri+ maserügudo ran+imboyu God ai ahambo seana nindou mbumund-anafi mehundo, rani ratüpur+ aboedi ahandi ran+imbo wambo.

²² Se ranimbo dɔdɔboadondo hohoanimondafi. Sapo Abrahamɔndi anihondumbofe ra ahandi aboedi ratupuri hohoanimo ran-diboy mamambere haya ratupurimayo ho. Ahandi anihondumbofe hohoanimo ra ahandi aboedi ratupuri ranisunguyo moani aboedi hamɔndi tukumefeyo.

²³ Baibor-ambe yare hoafiyowohu yahoya, 'Abraham ai Godimbo anihondumbo-mariri ranimboyu asu ahandi anihondumbofe hohoanimo ranimbohunda God ai ahambo nindou mbumundi hamɔnd-anafi mehundo,' meho. Asu 'Abraham ai Godɔndi ngunindani masahundo,' meho. God ai yare hoafimayu Abraham ramareandi ranimbo wambo, nga raninambo sungunambo hoafi ranahandi nimɔndi weindahi tukumefeyo.

²⁴ Randihi se fifindihindi, nindou ai ahandi aboedi ratupuri hohoanimo raninambo-animbo God ai ahamboya, 'se nindou aboedi mbumund-anafi' mbusumbui, nga ahandi anihondumbofe hohoanimo ranimbo yanggiri ngiri rande hoafindu.

²⁵ Sapo Rahap, nindowenihɔ birabiriyorandaimbi nimorehɔ amboani yahurai ramefeyo-ane. Ai Israerihundi turufoarine fifirine-rinandeimbɔ nindou yimbu ai ahambo-so tukumefineanda sepirimɔndi worinreapiri haya se-dibo ngoru nafi aboedambo-ndafineandi yahohaya mafarihpiri. Nimorehɔ ai aboedi ratupuri ra ramareanda asu God ai ahambo se nindou aboedi mbumund-anafi mehundo.

²⁶ Nga asu nindou fi ranambe yifiafi nimarikoate-ayo ana, yifiyomboane. Mare yahurai-ane anihondumbofe amboani. Anihondumbofe hohoanimo ranai yangorowanɔ asu aboedi ratupuri ranai yangorikoate-ayo ana, ranai-amboani yifiyomboane.

3

Hɔbadihumbo hoafindefimboane

¹ Wandafi mamɔ, awi se-ambeahɔndi afɔndi safi hoafi yamundi-fe-rambo nindoumbondafu tukundafumboemo. Awi se randu fifirɔndundɔ nindou hoafi yamundi-hurihundeimbɔ sɔhefimbo-animbo God ai turiboade yibobo-ndeamunumbui.

² Munguambo nindou sɔhiri ngiri mbumundi hohoanimo maho rani-sungu yanggiri ngefi, nga wani. Nga asu nindou mamɔ ai nɔne hoafi hoafayu ranambe moani mbumundi hohoanimo aho rani-sungu hoafayu ana, nindou ranai moani ndorihoei haya asu ahandi munguambo fi ranahambo ndore hifanda huhani.

³ Hos ai moani sɔhiri hohoanimoayefi ran-sungu yanggiri sungufembohunda sɔhiri ain bidifiri ahandi yafambehu safoarihu hinngiri-rihunduhaneffi. Rananimbo asu hosɔndi yafambe akidou-anesi, nga rananimbo sɔhiri ahandi fi munqua ndahumɔndefi ngemboyefi.

⁴ Asu sip ranahambo amboani se turiboadihindi. Ai adukari moatukuni hamɔndiyo hayambo weri afɔndinambo ragore-ragore randuhanesi, nga moani akidou moatukuni ahandi nduri rada ranambo sip ranahambo koakoranda sapo sip semundu hu-randeimbɔ ai homboyu nafi howohane.

⁵ Mare sapo sɔhefi teifi ran-amboani yahurai-ane. Teifi ra akidou moatukun-anesi, nga asu ai munguambo afɔndi moatukuni ranahambo wataporimbo-randuhɔ boriyowohane. Se fifirihindi, hai akidou ahoro ra hombo porihoi haya adukari nimɔ napo hai tikiranduhane.

⁶ Sapo sɔhefi teifi ranamboani mare hai yahurai saf-ane. Aiana moaruwai woshoafori hohoanimo ranahandi ngusifoambe tukura pire hayamboane asu sɔhei munguambo fi ranahambo moaruwaimbo-reamboayo. Ranane asu ai sɔhefi fi ranahambo hai hufu nou tinirihenduhɔ asu sɔhei fi ranai moaruwai hohoanimoyo arandi. Hai ranana sapo koadurumbo horoweimbɔ hai ranin-poedane tukufe arandi.

⁷ Nindou ai munguambo moatukuni hifini ahahabodei raniyo, nimambeahɔndi ninthondi, ndu, amosari asu sirwarambeahɔndi buriyeyimbɔ ra yamundihinduhɔ hifanduhɔ marihundi. Hapondani amboani rani-moatukuni ra randhimboyei.

⁸ Nga nindou mamɔ ai-amboani moai teifi ana hifandanduhɔ kikihramundu randi, nga wani. Nga teifi ranai moani yare aimbo kiarimboane moaruwai hoafiyorandi. Rani-moatukuni ranai ana huhitumbu moatukuni nindou moaruwaimbore-randeimb-ane.

⁹ Teifi ranamboanefi sɔhiri Ape adukarimbo aboed-ani sefi arihundisi, nga nindou God ai nahurai nafimarandi, ranaheimbo sɔhiri sɔhefi teifinambo moaruwai hoafiyefi arihundi.

¹⁰ Sapo yafambe mamɔ rani naf-ane Godimbo aboedife hoafi tukufe asu nindou ngorumbo moaruwaimbofe hoafi tukufe arandi. Wandafi mamɔ, rani-moatukuni ranana awi se randifemboe, nga yowanɔ!

¹¹ Apoarɔndihori hoe mamɔ tukufeyo ranahandambo-hundi ngiri aboedi aparumbɔ pɔndo asu huhitumbu pɔndo ndani, nga wani.

¹² Wandafi mamî, hoandasüfo nîmîndî ranî-fihî ngîrî hangîrî hîsîndo asu hongoroho nîmîndî ranîfihî ngîrî hoandasüfo ranai kündaro, nga wanî. Mare yahurai-ane sîrî apiyoweimbi hoe apoarî tükefeyo ranahandambo ngîrî aboedî apiyoweimbi tükündîfeyo, nga wanî.

Aboedî hohoanîmo ana Godîndî-mayo-ane

¹³ Sihei mbusümo se-ambeahîndî nindou düdi didîboadore fîfîrîfe hohoanîmoeimbayu-a? Asu nindou yahurai afufurîboadeandühî aboedî hohoanîmo süngumbîreand-amboane, nga ranî-nambo ahandî didîboado-rîhefîmbî fîfîrîfe ra nafuindümbui.

¹⁴ Nga asu se sihei ngusüfoambe nindou ngorümbö moaruwaimbofe hohoanîmo, ngîndî-ngîndî hohoanîmo, asu yîboarukofembo hohoanîmo ra nîmandîndüranî ana, asu se ngîrî sihei fîfîrîfe ranahambo borîndei. Asu anîhondü hoafî ranahambo ndahümündî pîndîhi hehi tikai hoafîndeimboyei.

¹⁵ Yahurai fîfîrîfe hohoanîmo ranana Godîndî-mayo sünambeahîndî kosîmboyo-poanî, nga hîfî ndanîhündambo yangîr-ane. Nindou-yafe moaruwai hohoanîmo ranahambo Satan ai hîfandarandî.

¹⁶ Nga nahanühîyo nindou ngorümbö moaruwaimbofe hohoanîmo asu yîboarukofembo hohoanîmo engoro ana, ranîhü ana ndofe nîmarokoate hohoanîmo asu mamîkarî hohoanîmo süngufe ranamboanî mare yangîrîmboane.

¹⁷ Nga sapo didîboado-rîhefîmbî hohoanîmo sünambeahîndî akoso ranane nda: Weangurühî sürühoembi hohoanîmo, muŋguambo wudî hohoanîmo, hîmboarî hoafendühî hohoanîmo, nindou ngorümbö hîmborîmbo hohoanîmo, afîndî hîpoambo hohoanîmo, aboedî ratûpurîmbo hohoanîmo, sîmogodühî hohoanîmo asu anîhondü hondü hohoanîmo. Hohoanîmo ranane Godîndî-mayo makoso-ayo.

¹⁸ Afurîfembü hohoanîmo ra sesi moatükunî hoarî nahurai-ane. Sîhîrî afurîfembü hohoanîmo hîfîndîhundani mbumundî hohoanîmo tükündîfemboe.

4

Nindou düdi ai hîfîndî hohoanîmo süngufembo hohoanîmoayu ana, ai Godîndî hürütümb-ani

¹ Dagüdambo tüküfemboyo sihei mbusümo sîmborî hoafî hohoanîmo asu yîfiarî-yîfiarî hohoanîmo rana? Sihei hohoanî hohoanîmo ranai ngusüfoambe nîmarîmbo ai sihei fîambe sîmborî-sîmborayeî.

² Se nîndî-moatükunîyo semîndîmbo sei hehi hohoanîmo-yeiheaneisî, nga asu se ranî-moatükunî ra moai sahümündî rîhündî ranîmboane asu se nindou hîfokoeffembo sei arîhündî. Se nîndî-moatükunîmboyo hohoanî-rîhîndîhaneisî, nga asu se moai sahümündî, ranîmboane asu se ngîndî-ngîndîyehî yîfiarîyehî arîhündî. Se nîndî-moatükunîmboyo semîndîmbo hohoanîmoayeî ra se ngîrî ndahümündî, nîmboe se moai Godîmbo ranî-moatükunî ranîmbo ndawamunî sei hehi didîbafîyahîndî.

³ Se nîndî-moatükunîyo semîndîmbo didîbafî-yahîndanî semîndîkoate-ayeî ra sapo se moanî mamîkarîhi didîbafîmehîndî ranîmboane. Se semîndîkoate-ayeî ra, sapo sihei fî hîhîfî-hîhîfîmbohündambo ranî-moatükunî semîndîmboyo hohoanîmomayeî.

⁴ Se anamîndîhoandî bîrabîrîyeimbi nahurai-aneî! Nindou düdi ai hîfî ndanîhündambo nindou-yafe-mayo hohoanîmo ranahambo süngufembo hohoanîmoayu ana, asu ai Godîmbo yîboaruko-rîrühani. Awi se moai ranahambo fîfîrîhîndîyo? Nindou düdi ai hîfî ndanîhündambo hohoanîmoyeimbî nindou ranaheî ngunîndayü ana, asu ai Godîmbo hürütürü-reimbî nindou-ani.

⁵ Baîbor-ambe yare hoafîyowohü yahoya, 'Yîfiarî God ai sihefî fîambe hîndîngî-mareandî ranai ahandîhoarî yangîrî yîhoefîmbo hîfandîmbo yahomboane,' meho. Awi se ranî-moatükunî ranahamboya sîsîndî moatükunî-ane seimboyeî?

⁶ Nga God ai afîndî moanî hîpoambo-ramunühî sihefîmbo farîhemunî arandî. Baîbor-ambe yare hoafîyowohü yahoya, 'God ai nindou afîndî afîndîyehîmbo koareandürühî asu nindou hîmboarî afurîhî-ndeimbîmbo moanî hîpoambo-randürühî farîhendürî arandî,' meho.

⁷ Ranîmbo-hündambo-anîmbo awi se afufurî-boadîhîndühî Godîndî hoarehî nîmandei. Satanîmbo koandîhoranî asu ai siheimbo hîndîngîrearü haya fiboembui.

⁸ Se God sowana akîmî sühündahîndan-anîmbo asu ai-amboanî siheimbo so akîmî sühündüfîmbui. Moaruwai hohoanîmoyehî-rîhîndeimbî nindou sihei ngusüfoambe sürühoembi tükümbîfeyo-wamboane. Sihei ngusüfo ra ndorîhi kürîhîndühî yimbu hohoanîmoyehî arîhündî ra rühî randîhi hîndîngîrîhîndî.

⁹ Se moaruwai hohoan+momaye ranahambo af+ndi hohoan+mondeih+ aran+ndeih+ sir+ndeih ngei. Asu sihei tikifümbi hohoan+mo maho ra hin+ng+nd+hi hehi aran+mo hohoan+mo süngu-nd+hindühi h+hi+fi-h+hi+fi hohoan+momaye ra hin+ng+nd+hindühi af+ndi hohoan+mondeih.

¹⁰ Se Adükar+ndi hoarehi yang+ri n+mb+oeimbo-an+imbo ahandi hohoan+moayu süngu süngund+hündan-an+imbo asu ai si+heimbo ndemündündüri bot+ndearümbui.

Si+hi+ wandaf+ndambo pap+fi-poani

¹¹ Wandafi mam+si, se si+heih+oi+ simbor+ tir+foefiri+ndeimboyei. Nindou düdi ai ahandi wandafi+mayu ranahambo tir+foarirühi asu yiboboarir+ ana, asu nindou ranai sapo ah+nümb+ hohoan+mo mengoro ranahambo tir+foareandühi yibobo-reandühani. Nga asu ranan+imbo nindou ranai ah+nümb+ hohoan+mo ranahambo süngure-randeimb+ nindouyupoan+, nga ai ranahambo türüfoareandühi yibobore-randeimb-ani.

¹² Mam+ ai yang+ri-ani ah+nümb+ hohoan+mo saimbo ra n+mi+nd+hi+yu haya asu ai yang+ri-ani fifire yibobore-randeimb+ayu. Ai yang+ri an+imbo n+ne nindou ranaheimbo aboedambonde asu moaruwaimbo-ndeandüri ndambui. Nga asu se ra nindou d+id+yafi sihaf wandafi+mayu ranahambo yahurai yiboboro aranda?

Si+hi+ af+ndi af+nd+imbo-yopoani

¹³ Awi se haponda h+imbor+yei, wambo nindou d+id+yei sapo yar+hi hoaf+yeih+ya, 'Hapo sümü ana, ngoru ngoafi adükar+na ngefi mam+ h+imban+ gedühi kak+ sem+nd+ ratüpur+ ratüpur+ndefühi, kak+ ndahum+ndefi nd+humboane,' sei ar+hündi.

¹⁴ Awi se moai fifir+hindi sihei fi ranahambo sümü n+n+moatükun+ tüküfendüri+imboayo ra! Sihei n+ng+ ranana sapo mburüngai siambe moan+ wos+hoaf+imbo peyo mbura asu hüfi+ham+ndi+yowohü awarar+hoayo nahurai-anendüri.

¹⁵ Se hoaf+imboaye ana, ndan+ süngund+hi hehimbo-an+imbo hoaf+ndei: Adükar+ ai ahand+h+oi+ yare hohoan+moayu ana, ra rand+hu n+mb+oefimbo n+ne ratüpur+ aho ra ndan+ süngund+hu ran+ süngund+hu nd+humboye fi, mb+sei.

¹⁶ Nga asu se af+nd-af+ndei+ si+heih+oi+ bor+yei ar+hündi. Bor+yo hoango hohoan+mo ranana sapo moaruwai ham+ndi hohoan+momayo-ane.

¹⁷ Se wud+poapond+hi hohoan+mondeih. Nindou düdi ai aboed+ ratüpur+ hohoan+mo fifireand+si, nga refekoate-ayu ana, nindou ranai moaruwai hohoan+moayu.

5

Napo af+ndeimb+yomond+ hoaf+ane

¹ Asu napo af+ndeimb+ se! Awi h+imbor+yei! N+n+moatükun+ t+ng+fo af+nd+ si+heimbo tüküfemboayo ranahambo-an+imbo se af+nd+ hohoan+mondeih+ aran+hoenambo n+mb+oeimbo has+heindei.

² Sihei ng+n+nd+si napo af+nd+ ranai ana sümüyomboane. Ranane asu sihei hoear+ napo ranamboan+ kidaboar+ tapar+hümb+oane.

³ Sihei ng+n+nd+si napo sapo gor sirfa ranana samiyomboane. Sami ranai sihei kak+ napo tapar+marand+ nou-an+imbo asu sihei fi ranamboan+ süngunambo sümpondühi sapo hainambo t+ki+r+ arand+ nou. Ng+r+ am+tata b+id+fi+ranambo si tükünd+feyo, nga se ng+n+nd+si napombo yang+ri+ hohoan+moeyeih+ gugur+hind+si.

⁴ E! Awi se nda ndor+hi h+imbor+yei! Nindou bid+fi+r+ ai sihei nümbürambe woh+ tüpur+imaye, nga asu se moai aheimbo ran+ tak+n+ kak+ ndor+hi sahündüri, nga se b+id+fi+r+ d+bo masahümündi. Rananei asu nindou ranai sihei nümbürambe ratüpur+yeih+ ses+ sihei yimungur+ mar+hünd+si ranai kak+ sem+nd+imbo hoaf+imaye habudi. Asu ahei hoaf+ ranai Adükar+ mar+ng+ambo h+fanda-randeimb+ ahand+ h+imboahü tüküfeyowa h+imbor+mayu.

⁵ Se h+fi+ ndan+hü n+mb+oei+ambe ana, se aboed+ moatükun+ ra si+heimbo tüküfeyondüri+ sahümündi hehi ran+imbo h+hi+fi-h+hi+fi+yeih+ man+imboei+ane. Se af+nd+si sahüsi ar+hünd+si ranan+imbo se wor+nd+si moatei nou fi saf+ndeian+ ndear+ y+fi+imbo ak+im+ti+findahimboyei.

⁶ Seana ndor+hoeimb+si nindou ai si+heimbo har+ sowanambo-fendüri+koate+aye ranahaimbo pap+hoaf+r+hündüri+ hehi h+fokoar+hindüri+ ar+hünd+si.

Si+hefi+imbo n+imbor+si tükünd+ifeyoan+si awi si+hi+si moan+ane mb+sefi Adükar+imbo h+imbondefimboane

⁷ Ran+imboane wandafi mam+si, se si+hei ng+usüfoambe ra ng+n+nd+si ndond+hi kik+ih+nd+hümündi hehimbo-an+imbo n+n+moatükun+ t+ng+foyo tükünd+ifeyoan+si ra moan+ane mb+sei+hü asu awi se Adükar+si tüküfemboayu ranahambo h+imbondeih+si n+mb+oei. Se sapo nindou nümbür+ra mbura ai awi ses+ aboed+si nümbür+si ranambe tükünd+ifemboe

yahuhaya ai hímboayu hu ranahambo hoeindihori. Ai moanî hífanda huanî hoeyo yahímoyo randühî sesî ranai nûmbûri ranambe tüküfeyoanî asu ai sesî ra asemûndu.

⁸ Ranî-sûngumbo-anîmbo awi se-amboanî moan-ane mbîsei hehimbo hîmbondei. Adûkarîndî tüküfembo si ra ndeara akîm-ane ranîmboane asu awi se sîhei hohoanîmo ra ngînîndî safî kîkîhîndü-hûmûndi.

⁹ Wandafî mamî, se sîheihorî sîmborî momorî hoafîrûndei hîpondei habudimboyei. Nga hîbadîhûmbo, God ai sîheimbo yîbobon-dearûmbui. Nindou yîbobofembo si ranana ndeara tüküfembo akîmî nafîra-mîndîmboane.

¹⁰ Wandafî mamî, horombo Godîndî hoafî hoafîyomo-rundeimbî ai Adûkarîndî ndûrînambo wataporîmbo-marundî ranîmbo awi se tûrîboadîhindî. Nindou bîdîfîrî ai ahamumbo tîjîrîfo masahûpura ai awi moan-ane yahomo houmbo manîngomo. Tîjîrîfo yahurai-ambe manîngomo nou-anîmbo asu se-amboanî randîhi ai ramefundî nou nîmboeimbo süngundîhi ngjei.

¹¹ Se fîfirîhindî, nindou dîdîyei ai ngusûfoambe kîkîmîfoa-rîhindühî nîne tîjîrîfo tüküfeyoanî awi moan-ane seimbî ana, ai ndorîhoeimb-ane sefî arîhundî. Se Sopîndî hoafî sapo ai ngusûfo ndore kîkîmîfoare mbura nîne tîjîrîfo afîndî ahambo-so tüküfeyowa ai awi moan-ane yahuhaya manîngu ranahambo hîmborîyahûndo. Ranîyu asu süngunambo Adûkarî ai ahambo mafarîheirî, ranamboanî se fîfirîhindî. Nga Adûkarî aiana munguambo si aho ra sîhefîmbo hîpoambo-reamunûhani.

Sîhîrî hoafîyowohü Ape nîmoamo amaru ra yaho-poanî

¹² Nga wandafî mamî, hohoanîmo nda adûkar-ane, nga se ra süngundîhindî. Se sünambeahîndî ndûrî asu hîfîndî ndûrî asu ngorû moatûkunîndî ndûrî ngîrî dükandîhi anîhondûmbo dabarîndahîndî. Se hoafîyeihî, yînî, aseî moanî yînî mbîsei. Asu hoafîyeihî, wanî aseî moanî wanî mbîsei. Rananîmbo asu se sünguna ngîrî Godîndî yîbobofe sîhî papî-hoafîfe ranî so tükündahîndî.

Nindou mbumundîndî Godîmbo dîdîbafîfe ana ngînîndane

¹³ Nindou se-yeimbî ngorû ai tîjîrîfoayuyo? Ai Godîmbo dîdîbafîmbiyu-wamboane. Asu nindou ngorû ai hîhîfî-hîhîfayuyo? Ai Godîmbo-anîmbo heirûnambo moanî kakîsaombûrîr-amboane.

¹⁴ Nindou se-yeimbî ngorû ai angûnûmboayuyo? Ai ranîfîhî ana sapo Kraîsîndî nendî hîfandîru-rundeimbî ranahamumbo-anîmbo hoafînduanî asu ai ahandîfîhî werînambo Adûkarîndî ndûrînambo Godîmbo dîdîbafî-mbeyomo-ndamboane.

¹⁵ Nindou ranai Godîmbo anîhondûmbo-rûwurühî ro dîdîbafefundî nda God ai hîmborîndîmbui yahomo houmbo dîdîbafefundî ana, asu Adûkarî ai nindou ranahambo angûnûmbîhündî dîdîboado-ndîrühî botîndîrûmbui. Asu nindou ranai moaruwai hohoanîmoayu ana, God ai ahandî moaruwai hohoanîmo ranahambo amboawi mbûsûmbui.

¹⁶ Ranîmbo-anîmbo asu se sîhei moaruwai hohoanîmo wandafî mamî-yei hîmboahü weindahî-fîrîndei ndühündî. Asu God ai sîheimbo dîdîboadofe-ndûrîmbohûnda ahambo sîmborî dîdîbafîfirîndei. Nindou mbumundî hamîndîyumbû ranahandî Godîmbo dîdîbafîfe ana, ngînîndî hamîndîyo haya nindou farîhai-randeimb-ane.

¹⁷ Erâisa ana nindou moanî mamî sîhîrî nahurâiyu manîngu. Nindou ranai hoekoate-mbayu yehuenûngumbo Godîmbo ngînîndî hamîndî dîdîbafîmefiyuwa ngîmî hîmbanî asu 6 amoamombo hoekoate-mayo.

¹⁸ Ranîyu asu süngunambo Godîmbo hoe koandîhoefî yahuhaya dîdîbafî-mefiyuwa sünambeahîndî hoe ranai peyowohü asu sesî-napo ranai hoenambo aboedî momorîmayo hîfî ranîfîhî.

Nindou ai Godîndî hohoanîmo hîngîndeambui hoaf-ane

¹⁹ Wandafî mamî, nindou se-yeimbî anîhondü hohoanîmo süngufe ho ra hînîngîre haya moaruwai hohoanîmoayu ana, asu nindou ngorû ai ahambo aboedî hohoanîmo ranî sowana serûmündü hîhîndüfî düduanî, ai aboedî hohoanîmondûmbui.

²⁰ Nga se yarîhî fîfirîhindî, nindou ngorû ai sapo nindou moaruwai hohoanîmoyumbû ranahambo moaruwai hohoanîmo ranambeahîndî hûrarûmündu ana, nindou ranahambo aboedambo-rîrûhani, nga asu ngîrî munguna yîfîndu. Ranî hohoanîmo ranî-süngumbo-anîmbo God ai moaruwai hohoanîmo afîndî gogorîndîhaimbui.

1 Pita Pas mamî Pita ai sÿrÿ papîmarandî

¹ Karîhasî-handÿrî, ro Pita Sisasîndî hoafi sahamîndî ha-rîhandeimb-anahî. Godîndî nendî se hîfî hondÿ hîningîrîhi hehi nou, Pontus, Garesia, Kapadosia, Esia, asu Bitinia hîfî ranîhÿ burîyei wakarîhindî, sîheimbo pas nda sÿrÿ paparîhandî.

² Ape God ai horombo hondÿ fîfireandÿhî sîheimbo ahambohÿnda dîbonîmayundÿra Yîfiafi Aboedî ai Godîmbohÿnda kafeareandÿrî hîningî-mareandÿrî. Se Sisas Kraisîndî hoafi sÿngurîhÿnda asu ahandî horîna sîheimbo popoaiyondÿrîmbo-hÿndamboyo God ai dîbonîmayundÿrî.

God ai sîheimbo moanî hîpoambo-ndeandÿrÿhî ngusÿfo afurîfe kifeimbî hohoanîmo ra afîndî safî mbîsagadÿramboane.

Yangîrî nîngombo hohoanîmo

³ Awî sîhîrî sîhefî Adÿkarî Sisas Kraisîndî God asu Ape-ayu ranahambo aboed-ani mbîsefîmboane. Ai ahandî hîpoambofe hohoanîmo afîndî ranî-sÿngunambo sîhefîmbo yangîrî nîngô hohoanîmo masemunî. Sisasîmbo yîfîhÿndî botîmarîrî, ranîmbo-hÿndambo-anîmbo sîhîrî amboanî randîhu tÿkÿndahumboyefî sefî hohumboanefî asu sîhîrî ranahambo hîmboayefî.

⁴ Asu sîhîrî ahandî nîmor-aneffî, ranîmbo-hÿndambo-anîmbo God ai yangîrî nîngombo hohoanîmo engoro ra ndemunîmbui sîhîrî ranahambo amboa hîmboayefî. Ranîmoatÿkunî ra sÿrÿhoeimbî hamîndîyo hayamboane ngîrî sÿmbondo asu moendîndo. Muŋgu moatÿkunî ra God ai sîhefîmbohÿnda sÿnambe kîkîhîramÿndÿ nîmarÿmbo-wambo.

⁵ Se ahambo anîhondÿmbo-rîhorî arîhÿndî, ranîmboane asu ai sîheimbo ahandî ngîndînambo gÿre hîbadandÿra ngombo asu bîdîfîranambo si tÿkÿndîfemboe. Rasîmboan-anîmbo ai sîheimbo aboedambofe-ndÿrîmboayu ra weindahî-ndîfemboe.

⁶⁻⁷ Ranahambo hîhîfî-hîhîfîyeihaneisî, nga asu se hapondanî akîdou hîningîfe mamîkarambo tîŋrîfo sîheimbo sowahî tÿkÿfehane. Nga ranî tîŋrîfo moatÿkunînambo God ai sîhei anîhondÿmbofe hohoanîmo ranahambo refe hoeifendÿrîmbo yahumboanî, gor haiambe mandu hoeiarundî nou. Gor ai hepÿnîmbÿ moatÿkun-ane, nga ai moendîndîmboe. Nga sîhei anîhondÿmbofe hohoanîmo gorîmbo ngasÿndeamboane. Ranîmboane asu sÿngunambo Sisas Krais ai weindahî tÿkÿfyu-ambe-anîmbo God ai sîheimboya aboed-aneî mbÿsÿndÿrÿhî hîmboamupuimbo-randeimbî dagadÿranî asu se ndÿrÿmbî hamîndî-ndeimboyefî.

⁸ Asu se moai awî ahambo hoeirîhorÿhî-yeipoanî, nga se ahambo afîndî hohoanîmoyahÿndo arîhÿndî. Hapondanî ana ahambo se hoeirîhorÿhî-yeipoanî, nga asu se ahambo ngusÿfo parîhorî arîhÿndî. Ndanî hîhîfî-hîhîfî ndanana hîfî ndanîhÿndambo-yopooanî, nga nÿngundîhu ranahambo hoafîndefî sefî, nga wagabeahîndî moatÿkun-ane.

⁹ Se Godîmbo anîhondÿmbo-arîhorî ranîmboane asu ai sîhei yangîrî nîngombo aboedambo-reandÿrî arandî ranahambo se hîhîfî-hîhîfîyefî.

¹⁰ God ai nîndou aboedambo-fembo horombo ahandî hoafi hoafîyomo-rundeimbî aiyomo wudîpoaporu tÿrÿfoaru marundî. Ai God sîheimbo aboedambo-ndearÿmbui ranahambo hoafîmemo.

¹¹ Kraisîndî Yîfiafi ai ahamundî flambe nîmarîmboyo horombo boatei yahoya, "Sÿngunambo Krais ai tîŋrîfo hohoanîmo ndemÿndÿ mbundambo asu ndÿrî adÿkarÿmbî-ndÿmbui," mehopurî. Ranîyomo ai ranîmoatÿkunî ra nînî-sîmboanî nÿngu-nahurî tÿkÿmandîfe yahomo houmbo ranahambo tÿmaru hoangomo.

¹² God ai ahamumbo nafuimepurî, nga asu ahandî aboedambofe-munîmbo hohoanîmo ra ahamundî fimbo fehefepurîmbo-yopooanî, nga hoafi ra sîheimbo farîhefe-ndÿrîmbo-hÿndamboane. Nga aboedî hoafi ra hoafi sowandÿmo homo-rundeimbî ai haponda sîheimbo masabundÿrî ranahamboane hoafîmemo. God ai sÿnambeahîndî Yîfiafi Aboedî koamarîhenda kosowÿhîyo asu ranî ngîndînambo ai aboedî hoafi ra sîheimbo hoafîmemo. Ranîmoatÿkunî ranahamboanemo sÿnambeahîndî nendî ranai-amboanî fîfîrîndîhu yahomo houmbo hohoanîmoemo.

God ai sîhefîmbo sÿrÿhehindeimbî mbînîmboeî yahumboanî

¹³ Ranîmboane haponda se dîboado-ndÿhÿmÿndî nîmandeî. Rananîmbo Sisas ai sÿngunambo weindahî tÿkÿfhÿmbo ranî-sîmboanî God ai aboedambofe-ndÿrîmbo ranahambo se muŋguambo anîhondÿmbo-ndîhindÿhî hîmbondeî.

¹⁴ Dɔ̄bafɔ̄ hoafɔ̄ hɔ̄mborɔ̄yeimbi nɔ̄morɔ̄ nahurai Godɔ̄ndɔ̄ hoafɔ̄ hɔ̄mborɔ̄ndei. Horombo ahandɔ̄-mayo hohoanɔ̄mo ra sɔ̄hei fikɔ̄mɔ̄ yangorɔ̄koate-yoambe wamboyei asu se sɔ̄hei ngusɔ̄foambe hohoanɔ̄mo moaruwai tɔ̄kɔ̄fe-randeimbi hohoanɔ̄mo ra sɔ̄ngurɔ̄hi-marɔ̄hɔ̄ndɔ̄. Nga awi hapondan-ana ranɔ̄ hohoanɔ̄mo ra se sɔ̄ngundɔ̄hi-mboyei.

¹⁵ Nga se aboedɔ̄ sɔ̄rɔ̄hehindeimbi hamɔ̄ndɔ̄ndei, God sɔ̄heimbo dɔ̄bonɔ̄-mayundayɔ̄ ranai aboedɔ̄ sɔ̄rɔ̄hoeimbi hamɔ̄ndayɔ̄ nou.

¹⁶ Sapɔ̄ Godɔ̄ndɔ̄ hoafɔ̄ hoafɔ̄yohɔ̄ yahoya,
 “Roana sɔ̄rɔ̄hoeimbi hamɔ̄ndɔ̄ hond-anahɔ̄ ranɔ̄mbo asu se sɔ̄rɔ̄hehindeimbi hamɔ̄ndɔ̄ndei,”
Wok Pris 11:44-45

meho.
¹⁷ Asu Ape ai mamɔ̄ hohoanɔ̄mo sɔ̄nggu-ane mamamɔ̄ nindou yɔ̄boboreamunɔ̄ arandɔ̄. Asu se ahambo Ape seihɔ̄ didɔ̄bafɔ̄yahindo arɔ̄hɔ̄ndɔ̄ ana, asu se ndɔ̄fo nindou hɔ̄fɔ̄ ndanɔ̄hɔ̄ nɔ̄boadei-ambe Godɔ̄mbo hohoanɔ̄mo-ndahundo sɔ̄sɔ̄rɔ̄-sɔ̄sɔ̄rɔ̄ndahindɔ̄hɔ̄ hibadɔ̄hɔ̄mbo hahabodei.

¹⁸ Horombo sɔ̄hei amoaoyei-mayo ndorɔ̄hefekoate hohoanɔ̄mo ranɔ̄-sɔ̄nggu mahahabodei-anei. Nga hapondan-ana sɔ̄heimbo ranambeahɔ̄ndɔ̄ aboedambo-mareandɔ̄rɔ̄. Nga se fɔ̄fɔ̄rɔ̄hɔ̄ndɔ̄, God ai moai awarɔ̄hefɔ̄mɔ̄ moatɔ̄kɔ̄nɔ̄ gor asu sirfa nahurai ranɔ̄nambo aboedambo-reandɔ̄rɔ̄, nga wanɔ̄.

¹⁹ Nga ai Kraisɔ̄ndɔ̄ horɔ̄ aboedɔ̄ ngasɔ̄ndeandeimbi ranamboyei aboedambo-mareandɔ̄rɔ̄. Krai aiana hohoanɔ̄mo moaruwai-koateimbi sipsip nɔ̄morɔ̄ nɔ̄nɔ̄ moaruwai moatɔ̄kɔ̄nɔ̄ nɔ̄marɔ̄koate aboedɔ̄ hamɔ̄ndayɔ̄ nahurai-ani.*

²⁰ God ai hɔ̄fɔ̄ nda nafi-koate-yuambe boateiyu ai Kraisɔ̄mbo dɔ̄bonɔ̄yɔ̄ hɔ̄nɔ̄ngɔ̄marirɔ̄ sɔ̄heimbo yɔ̄fɔ̄mbohɔ̄nda. Nga ho-hombo hapo bidɔ̄fɔ̄ranɔ̄-mboyei-ambe sɔ̄heimbo farɔ̄hefe-ndɔ̄rɔ̄mbohɔ̄nda ranai weindahɔ̄ hɔ̄fɔ̄ ndanɔ̄hɔ̄ tɔ̄kɔ̄mefiyu.

²¹ Ahambo ranɔ̄mbo-hɔ̄ndamboanei Godɔ̄mbo anɔ̄hondɔ̄mbo-arɔ̄horɔ̄. God ai Sisas ranahambo yɔ̄fɔ̄hɔ̄ndɔ̄ botɔ̄rirɔ̄ haya bogorɔ̄mborirɔ̄ hɔ̄nɔ̄ngɔ̄marirɔ̄. Ranɔ̄mboanei se Godɔ̄mbo anɔ̄hondɔ̄mbo-rɔ̄horɔ̄hɔ̄ hɔ̄mboayei.

Sɔ̄hɔ̄rɔ̄ wandafɔ̄ndambo ngusɔ̄fo pefimboane

²² Seana Godɔ̄ndɔ̄ hoafɔ̄ hondɔ̄ ranɔ̄ hohoanɔ̄mo sɔ̄ngurɔ̄hɔ̄ndɔ̄hɔ̄ ranɔ̄mboanei asu sɔ̄hei ngusɔ̄foambe hohoanɔ̄mo aboedɔ̄ mbumundɔ̄ ranai tɔ̄kɔ̄mefeyondɔ̄rɔ̄. Ranɔ̄mbo-anɔ̄mbo se wandafɔ̄ mamɔ̄mbo anɔ̄hondɔ̄mbo hondɔ̄ ngusɔ̄fo pandɔ̄hɔ̄ndɔ̄rɔ̄. Ranɔ̄ hohoanɔ̄mo rananɔ̄mbo se kɔ̄kɔ̄hɔ̄-safɔ̄ndɔ̄hɔ̄mɔ̄ndɔ̄ nɔ̄mboeimbo sɔ̄hei ngusɔ̄foambe sɔ̄rɔ̄hoeimbi hohoanɔ̄mo ranambo afɔ̄ndɔ̄ sɔ̄mborɔ̄ ngusɔ̄fo pefirɔ̄ndei.

²³ Godɔ̄ndɔ̄ hoafɔ̄ sesɔ̄ hoarɔ̄ aboedɔ̄ nahurai-ane, nga se ranɔ̄nambo sɔ̄mborɔ̄ yangɔ̄rɔ̄ nɔ̄ngombɔ̄ tɔ̄kɔ̄mehindɔ̄. Hoarɔ̄ ra yɔ̄fɔ̄mbo nɔ̄mɔ̄ndɔ̄hɔ̄yoponɔ̄, nga yangɔ̄rɔ̄ nɔ̄ngombɔ̄ nɔ̄mɔ̄ndɔ̄hane. Hoarɔ̄ ra Godɔ̄ndɔ̄ hoafɔ̄-ane, nga ai yangɔ̄rɔ̄ gedɔ̄hɔ̄ nɔ̄ngɔ̄ ngombɔ̄e.

²⁴⁻²⁵ Yɔ̄nɔ̄, nga Godɔ̄ndɔ̄ hoafɔ̄ hoafɔ̄yowohɔ̄ yahoya,
 ‘Nindou munɔ̄gumbo aiana nenewohɔ̄ nahuraiyei hehimboanei,
 asu ahei yihuru napo, munɔ̄gumbo moatɔ̄kɔ̄nɔ̄ ranana nenewohɔ̄ ahurɔ̄ nahurai-anendɔ̄rɔ̄.

Ranane nenewohɔ̄ ranai yapataparɔ̄yɔ̄ pɔ̄tapɔ̄yohane,
 nga asu Adɔ̄karɔ̄ndɔ̄ hoafɔ̄-ana koadɔ̄rɔ̄mbo-koadɔ̄rɔ̄mbo yare yangorombɔ̄ane,’ *Aisaia 40:6-8*

meho. Nga ndanɔ̄ hoafɔ̄ ranana sapɔ̄ sɔ̄heimbo aboedɔ̄ hoafɔ̄ hoafɔ̄memondɔ̄rɔ̄ ranane.

2

Adɔ̄karɔ̄ ana nɔ̄moei aboedɔ̄ yangɔ̄rɔ̄ nɔ̄ngoweimbi engoro nahurai-ani

¹ Ranɔ̄mboane asu hapo-ana se mamɔ̄karambo moaruwai hohoanɔ̄mo, munɔ̄gumbo tɔ̄kai hoafɔ̄, yimbu hohoanɔ̄mo sɔ̄ngufe ho, nindou ngorɔ̄mbo moaruwai hohoanɔ̄mo asu ngorɔ̄mbo munɔ̄gumbo daboadanɔ̄ moaruwai hoafɔ̄ hohoanɔ̄mo ranamboanɔ̄ se moanɔ̄ hɔ̄nɔ̄ngɔ̄ndɔ̄hɔ̄ndɔ̄.

² Se sɔ̄mborɔ̄ tɔ̄kɔ̄mehindɔ̄ ranane asu se Yɔ̄fiafɔ̄ Aboedɔ̄ndɔ̄-mayo hoafɔ̄ sɔ̄rɔ̄hoeimbi ranahambo wembombondei, nɔ̄morɔ̄ warɔ̄hɔ̄ndɔ̄ tɔ̄tɔ̄ sɔ̄mɔ̄ndɔ̄mbo rawehindɔ̄ nou. Ranɔ̄mbo-anɔ̄mbo hoafɔ̄ ranɔ̄ ngɔ̄nɔ̄ndɔ̄nambo sɔ̄hei Godɔ̄mbo sɔ̄ngufe hohoanɔ̄mo ra nɔ̄morɔ̄ horarɔ̄hehindɔ̄ noundowanɔ̄, aboedambo-ndarɔ̄mbui.

³ Nga asu Godɔ̄ndɔ̄ hoafɔ̄ ai yahoya, ‘Se Adɔ̄karɔ̄ndɔ̄ hohoanɔ̄mo yarɔ̄hi hoeirɔ̄hinda-mayoa aparɔ̄mbo-ane ase,’ meho.

* **1:19:** Sipsip yahurai hamɔ̄ndɔ̄ horombo Sudahundɔ̄ ai hɔ̄fokɔ̄aru marundɔ̄ ahei hohoanɔ̄mo moaruwai gogorɔ̄-hefembbohɔ̄nda.

⁴ Adükari aiana yangiri nîngombo worimbombo kambohoani nahurai-ani. Ahambo nindou ai moaruwai-ani sei hehi worimbombo kambohoani moaruwai asihendi nou yarihori masihori, nga God ai ahambo aboedi hamind-ani yahuhaya hoeirirühi maserümüdu. Ranimayu ranahambo sowana se sühsi arihündi.

⁵ Se-amboani yangiri worimbo kambohoani nîmi nahurai-anei, nga God ai sîheimayo fi kambohoani nîmi nahurai ranambo didibafife wori ra mamambe-fendüri worimbombohündambo yahumboani hohoanimoayu. Worî ranambe se Godimbo sîhehirihündei sîrühindeimbi mbumundi hondü animboei. Asu Yifafi Aboedindi süngu sîhei fimbo Godimbo sîhefe moatükunî nahurai ndahündomboyei Sudahündi sîhefembo sipsip hifikoarü ahambo sîhou-arundi nou. Kraisindi sünguyo God ai sîhefe hohoanimo ra yifirayu.

⁶ Krai ranahambo Godindi hoafi hoafiyowohü yahoya,

“E, hoeirühi, ro aboedi hamindi worî kambohoani

Saion ngoafihü kamafoariheandi.

Nga nindou düdi ai kambohoani ranahambo anihondümbö-ariri ana,
ai ngiri ngusüfo nîmbindei,”

Aisaia 28:16

meho.

⁷ Ranimboane nindou se Adükarimbo anihondümbö-rîhoreimbi sîhei hohoanimoambe ai hepünifeimbi moatükunî hamind-ani. Nga nindou ai ahambo anihondümböfe-koateyeimbi ranaheimbo Godindi hoafi ra yare hoafiyowohü yahoya,

‘Sapo nindou worimboru-rundeimbi kambohoani hoeirunda mayoa masihoundi
ranana aboedi hamindi hond-ane,’

Buk Song 118:22

meho.

⁸ Asu ngorü bidifirani Godindi hoafi hoafiyowohü yahoya,

‘Kambohoani rananimbo nindou ranaheimbo bendeandüranî

ai bübürindeihî pîndeimboyei,’

Aisaia 8:14

meho. Ai Godindi hoafi süngufekoate-yei arihündi, nga ranimboyei ai büürühündi mahei God horombo hohoanimomayu süngu.

⁹ Nga sîheimbo ana God ai dibonimendüra se ahandî mamîsîr-anei asu God adükari bogorimbo sesi sîhehi-rîhündei animboei. Asu se sîrühindeimbi-anei asu ahandî yangiri nend-anei. Se nindou himboahü Adükari ai aboedi hamindi moatükunî ratüpuriyu arandi ranimbo wataporimbo-mbîrîhündamboane yahuhaya diboniyu hinîngî-mareandüri. Aiyu sîheimbo hoafiyuhü yahuya, se nîmbî nimarö-ambeahindi hinîngî-rîhi hehi wandi si aboedi safî nîngowanî tüküyahi sînei, mehu.

¹⁰ Horombo se Godindi nindou-yeipoani, nga hapondani ana se Godindi nindou tüküyahimboane animboei. Horombo-ana God ai moai sîheimbo hîpoambo-reandüri randî, nga hapondan-ana ai sîheimbo hîpoambo-reandürimboani.

¹¹ Wandafi mamî, seana nindou ngorü ngoafihündiyei hehimbo, asu hei hîfi ndanîhü burîyei wakarîhindi nahurai-anei. Nga sîhei ngoafi hondü ana sînambe-ane anangondüri. Ranimbo-hündamboane ro sîheimbo hoafehandüri nda: Hîfi ndanîhünda hohoanimo ranî fikimî wakîndahimboyei, nga ranahambo bündahindi. Nga hohoanimo ra nindou-yei fiambe yangiri nîngombo ranî-babîdi yifariyei rîhündüthane.

¹² Nga seana nindou Godimbo anihondümböfe-koateyeimbi ranahi himboahü aboedi hohoanimo yangiri süngundîhindi. Rananimbo asu ai sîheimboya, aiana moaruwai hohoanimo süngurî-hindürühane mbîsahî-ndüranîwanî, asu ai sîhei aboedi ratüpuri hohoanimo ranahambo ndandîhi hoeindi-hindanîwanî God ai nindou yîbobofe si tükündîfeyoanî ai Godimbo aboed-ani mbîseimboyei.

Se bogori nindou-yomondi hoarehindei

¹³⁻¹⁴ Adükarimbo-hündambo muŋguambo boboagori sîheimbo hîbadündürimbo anîngomo ahamundî hoarehî yangiri nîmboei. Gafnan adükari bogori ai gafnan nindou bodîmondambo hinîngî-mareapurî. Ai nîngombo nindou düdi ai moaruwai hohoanimoaye ranaheimbo tînrîfo segodürimbohünda asu nindou ai aboedi hohoanimoaye ranaheimbo aboed-anei hoafomböhünda hinîngî-mareapur-anemo.

¹⁵ Nga God ai sîheimboya, se moanî aboedi hohoanimo süngundîhî ngeianî, asu se nindou ngusüfo-koate bidifirî ai sîheimbo nîne-hoafi moaruwai hoafinda-hündüranî, ranaheimbo aboedi hohoanimo ranambo ahei yafambehü kîkîhîndî-hümundîhündürî.

¹⁶ Se nindou ngor-ai sîheimbo hîfandîyondürî-koate nahurai nîmboei. Nga se ngiri nindou ngor-ai hîfandîyomunî-koateanfî mbîsei hehi moaruwai hohoanîmondei. Nga seana Godindi moanî ratüpuriyei-rîhündei nahurai hamindi hond-animbo nîmboei.

¹⁷ Seana nindou munguambo ahin'ndahündürü. Anihondumbo-rihindeimbi ranahe-
imbo hohoanimo-ndahündürü. Se Godimbo yihimbond'horü asu gafman'ndi adükari
bogorimbo ahin'ndahündo.

*Sihiri Sisasindi hohoanimo yangiri süngundihundühi tñjümbi hohoanimondahumi-
ndefimboane*

¹⁸ Moani ratüpurüyei-rihündeimbi, seana nindou ai siheimbo hifandarandürü rana-
hambo ahin'ndeihü ahandi hoarehindei. Nindou siheimbo aboed-anemo asu ngin'ndi
hoafikoate-yomo rundeimb-anemo ranahamumbo hoareh'imbo yangiri-yopoani, nga
ngin'ndi hoafiyomo-rundeimbi, ranahamundi hoarehi amboani n'imboei.

¹⁹ Se Godimbo yangiri hohoanimo-yahündowohü heiani, asu nindou ai siheimbo
tñjümbi hohoanimo ra moani sahündüranü asu se rani hohoanimo ranahambo moan-
ane sei hehi an'imboei ana, God ai ranahambo aboed-ane rananasi mbüsümbui.

²⁰ Nga se moaruwai hohoanimoyeiani, asu nindou ranai siheimbo rani-süngumbo
hariyahündüranü, asu se ranahambo moan-ane ase ana, asu ngorü nindou ai hohoanimo
ranahambo ngiri aboed-ane mbüsu. Nga se aboedi hohoanimo rani-süngu sünguri-
hindühimbo heiani, asu nindou ranai siheimbo rani-süngu hariyahü-ndüranü, asu se
ranahambo moan-ane sei hehi an'imboei ana, God ai siheimbo hihifü-hihifündümbui.

²¹ Nga God ai siheimbo rani tñjümbi hohoanimo ndahümundi yahuhayamboyu
kafoare hin'ngi-mareandürü. Rani'mboyu Krai amboa tñjüri'fo masemündu siheimbo
farifehe-ndürimbohünda. Rani'mboyu ai anümü nahurai siheimboya ai-amboa yarihi
hoeiri'hindühü rani-süngumbiri'hinda yahuhaya yare masihendi.

²² Nga ai moai nini-moatükunimbo moaruwai hohoanimo ratüpurü ra süngureandi
asu nindou mamü ai-amboani moai h'imboriyuwanü tikai hoafi ahandi yahamo
tüküfeyo, nga wanü. *Aisaia 53:9*

²³ Nindou ai ahambo moaruwaimbo-fimbo hoafi hoafimeyomondowa ranimbo ai moai
ahamumbo simborü moaruwaimbo-fepurü hoafi hoafiyu. Nindou ai ahambo asübusü
afandi sabudowanü ai moai simborü moaruwaimbo-ndheapurimboyahü yahu, nga wanü.
God ai mbumundi yibobore-randeimbi-wamboane ranimboane asu Krai ai ahambo
an'hondumbo-rirühü ahandi fi God'ndi warambe ninendimareandi.

²⁴ Aiyu ahandi'hoari sihefi moaruwai hohoanimo ra ahandi finambore semündü hu nini
keimbi karihe-ndeimbi'fihü yifimayu. Sihiri moaruwai hohoanimo ra hin'ngife hefe, asu
mbumundi hohoanimo rani yangiri süngufemböhünda ai yifimayu. Nindou ai ahandi fi
ra moaruwaimbo-marundi, nga asu raniyo sihiri aboedi tükümehundi.

²⁵ Nga horombo-yei se sipsip moani mamükarühi burüyei wakimari'hindi nahurai-mayei,
nga asu hapondan-ana se sipsip hifanda-randeimbi sowahi hihiriyahi ahei nahurai
masinei.

3

Anihondumbo-rihindeimbi-yei hohoanimo

¹⁻² Moani ratüpurüyei-rihündeimbi ai ahei hifandirandürü-randeimbi'ndi hoarehi
aniboadei nou nimorehi se-amboani sihei nindowenihü ranahamundi hoarehi n'imboei.
Rananimbo asu nindowenihü bidifiri God'ndi hoafi süngufekoate-yomondeimbi ranai,
nimorehi sihei Godimbo ahin' hohoanimo asu mbumundi hohoanimo ra hoeind'wurü
houmbo ai-amboani God'ndi hoafi anihondumbo-ndumboemo. Se rani-moatükunü rana-
hambo hoafikoate-aye amboani, ai anihondumbo-ndumboemo sapo sihei hohoanimo
aboedi yangiri-wambo.

³ Asu nimorehi se fi-hoeari sihei moanambuhü rani yangiri aboedi yihurunambo
yihuru-ndihümboyei, ro aboedi h'imbondefo mbisei hehi. Sapo se sihei mbir'nanü
didiboado-ar'ihind-ane, misinü yihuruaye-ane asu hoeari se ndori'hoembi yihuruyei
ar'ihündi ranane. Se ranimbo yangiri hohoanimo-ndeimboyei.

⁴ Nga sihei ngusüfoambe hohoanimo ranahambo-animbo randihü yihurundihündi.
Rananimbo asu yihuru wagabe ragu amaro ranai ana ngiri awand'hoayo. Rani
hohoanimo ranana sapo didiboadofe hohoanimoyohü, h'imboari hoafendi n'ngombo
ratüpurü hohoanimo-ane. Nga rani hohoanimo-ane God'ndi h'imboahü aboedi
ham'ndayo.

⁵ Sapo horombo hondü Godimbo ngusüfo parihoreimbi nimorehi ai Godimbo
an'hondumbo-r'horühü hifandir'horü mar'ihündi ayei yahurai yarihi yihuruyeihi asu
ahei nindowenihü-yomondi hoarehi man'imboei.

⁶ Mamü yahurai Sara ai ahandi nindowenihü Abrahamimbo yangiri süngur'irihü
nindou bogori yahondo marandi. Nga hapo-ana se aboedi hohoanimo ra süngur'hindühü
nini-moatükunimbo yihimbokoate-aye ana, se ahandi nimorehi n'imori nahurai-anei.

⁷ Mami, rani-süngumbo-animbo nindowenihî se-amboani sîhamundi nîmorehî rani-babîdîmbo nîngombo ai ngîndîyeipoani mbîsîmo houmo ndondu hohoanîmondündürî. Se aheimbo ahîndîmondürî, nga asu ai-amboani se-babîdî God yanggîrî koadürümbo nîngombo hohoanîmo semunîmboayu ra ndahümündimboyei. Se rawarundi ana, ngîrî nîni-moatükunî se Godîmbo dîdîbafefundî ranahambo mbusümo kîkîndeandi.

Nindou bodomondambo aboedî hohoanîmo-ndefimboane

⁸ Haponda ro wandî hoafî moendîndîhea samboanahî. Muñguambo se moani mamî rani-süngufimbî hohoanîmo yanggîrî hohoanîmondei asu sîmborî hohoanîmurîndei. Asu apodoho nahurai sîmborî ngusüfo pefirîndelî sîmborî hîpoambo-firîndei asu sîhei fi hîfînambo-ndîhindî.

⁹ Se nindou bodîmondî ai sîheimbo moaruwaimbo-ndîhindüranî, asu se aheimbo hîhîndîhi moaruwaimbo-ndîhindürîmboyei. Asu ai sîheimbo hoafî moaruwai hoafînda-hündüranî, se aheimbo hoafî moaruwai ra hîhîndîhi hoafînda-hündürümboyei, nga wanî. Nga ai sîheimbo randîhindüranî ana, asu se Godîmbo dîdîbafî-ndahîndo aheimbo aboedî-aboedîfemböhünda, nga sapo God ai sîheimboya mborai yahu aboedî-aboedîfendürîmbo kafaore hîniñgî-mareandürî.

¹⁰ Nga,

‘Nindou düdi ai hîhîfî-hîhîfîyuhü

aboedî gedühî nîngombo hohoanîmondühü ana,

asu ai moaruwai hoafî hohoanîmo

asu tîkai hoafî hohoanîmo ra hîniñgî-mbîreand-amboane.

¹¹ Asu ai moaruwai hohoanîmo ra hîniñgînde mbunda,

aboedî hohoanîmo ra süngu-mbîreand-amboane.

Ai nindou muñgu-babîdîmbo aboedî-aboedîfe nîmarîmbohünda tîñîrîfoyeihî

mamî rani hohoanîmo yanggîrî süngu-mbîrîhündamboane.’

Buk Song 34:12-16

¹² Nga Adükarî aiana mbumundi nindou ranaheimbo, ahandî hîmboarina hîmboapareandürühî asu ahandî hîmbona ahei dîdîbafîfe hoafî ra hîmborîyu arandî. Nga nindou ai moaruwai hohoanîmoaye, Adükarî ai ranaheimbo refepoanî yahuenüngumbo-wambo.

Sîhîrî aboedî hohoanîmoayefî ranîmbohünda tîñîrîfo-ndefimboane

¹³ Asu se aboedî hohoanîmo ranahambo hüti-hütiyeihî süngurîhi arîhündî ana, sîheimbo nindou dîdai moaruwai-moaruwaimbo-mandîhindürâ?

¹⁴ Nga se aboedî mbumurîhoeimbî hohoanîmo ra süngurîhü heianî, ranîmbohündambo nindou ai sîheimbo moaruwaimbo-fendürîmboaye ana, asu se hîhîfî-hîhîfîndei. Nga se aheimbo yîhîmboyoipoanî asu afîndî hohoanîmoyopoanî.

¹⁵ Nga sîhei hohoanîmo ranînambo-animbo Kraisîmbo ahîndîeihî Adükarî-ani mbîsei hehî hohoanîmo-ndahündo. Asu nindou düdi ai fîfîrîfe hoafîmbo sîheimbo düdündahîndürühî, ‘Nîmboe Kristen se ranahambo anîhondümborîhîndühî hîmboaye,’ mbîsahündüranî, asu se sîmborî aheimbo rani-moatükunî ranahambo dîboadondîhi hoafîndahündürî. Nga asu se aheimbo aboedî hohoanîmo-ndahündürühî hîniñgîrou-safî anîmbo hoafîndahündürî.

¹⁶ Sîhei hohoanîmo ra hütikoate Godîndî hîmboahü aboedî yanggîrîmbeyo-wamboane. Rananîmbo asu se Kraisîmbo süngufe hohoanîmo aboedî ra sünguarîhindî ranîmbo nindou ai sîheimbo tîrîfoefe hoafî hoafîndahündürî mbundîhü asu randîhi hîmbondeianîwanî ahei hoafî ranahambo amoanîñgî-ndeimboyei.

¹⁷ Aboedî hahabodianî ranahambo tîñîrîfo tükefeyo ana, aboedî-ane, God ai ranîmbo yîfirîyu. Nga asu moaruwai hohoanîmo ra süngurîhündanî, tîñîrîfo tükefeyo, ranane moaruwai safayu.

Krais ai sîhefîmbo aboedambo-femunîmbohünda yîfîyu mbura botîmefîyu

¹⁸ Sîhefîmbo God sowanambo semîndîmunî hafomböhündamboyu mbumundi hamîndîmayu ranai nindou moaruwai-maye ahei fondîhümba mamîmbo yanggîrî yîfîmayu. Nindou ahandî fi ra hîfokoa-marurîyosî, nga asu God ai ahandî yîfiáfî ranahambo yanggîrî botîmarîrî.

¹⁹ Rasîmboanî ranîyu ai yîfiáfîyu haya hu yîfiáfî ngoafîhü yîfiáfî karabusambe anîmboei ranaheimbo ahandî hoafî ra wataporîmbo-mararü.

²⁰ Yîfiáfî ranana sapo Noa ai sip nafîrandambe asu God ai moanî sîsîkoate nindoumba hîfînda nünnguambe, nindou ranai Godîndî hoafî süngufekoate-maye ahei yîfiáfîmboyu hu wataporîmbo-mararü. Nindou bîdîfîrî 8 yanggîrî sip ranambe hoenambo aboedambo-mehîndî.

²¹ Hoe ra hundürüyeimbi ranahambo sisam-ane asu ran+nambo se aboedamboayahi arihündi. Hundürüyeimbi hoe ranana sihei fi afisaho ra popoifoe-femboyopani. Nga hundürüyeimbi hoe ranana se God+ndi hoafi süngufembohünda ai-dibo hoafi fem+ndi masihefeyo hoaf-ane. Sisas Kraisi ai yifihündi bot+mefiyu ran+namboyei se aboedamboayahi arihündi.

²² Asu ai sünambe hafu God+ndi war+hondani bogor+mbofi amaru. Ranane asu sünambeah+ndi nendi, ndüri adükarümbi, asu ngin+ndi adükar+ hohoan+mombü munguambo ranai ahand+ hoareh+ an+ngomo.

4

Moaruwai hohoanimo horombo süngumarihindi ra hinjgindihindi

¹ Kraisi ai sihef+mbohünda ahand+ fiambe asübusi af+ndi masemüdü. Rani süngumbo-animbo se-amboan+ ai ramefiyu nou rand+hindan-animbo rani hohoanimo ranai siheimbo ngin+nda-mündür+imboe. Nga nindou düdi ai Kraisi+mbohünda ahand+ fiambe asübusi yahurai asemüdü ana, moaruwai hohoanimo ranahambo sünguarand+ ranambe moai hu.

² Se hifi ndan+hü fi-hoear+ kapeihü nimboei-ambe sihei hor+mbod+di hohoanimo süngufe-poani, nga God yifirayu ra süngund+hindi.

³ Horombo se ndeara af+nd+imbo ndifo nindou ai God+imbo an+hondümbofe-koateyeimbi ahei hohoanimo rani-süngumar+hi hei-ane. Sapo se ndani-moatükun+ ndaniyo süngumar+hündi: Nimorehi sis+imho hohoanimo, nindowenih+ birab+reimbi hohoanimo, moaruwai moatükun+ ranahambo ngusüfo pefehumbo hohoan+ife hohoanimo, bia sim+ndi hefe mam+kar+ hohoanimo, af+ndi sesesimbo sih+ moaruwai ham+ndi hohoanimo, asu bia sim+ndi moaruwai hohoanimo patimbo ho hohoanimo asu sisami god t+kaimbo d+di+baf+fe amoan+ng+imbo hohoanimo rani hohoanimo ra horombo se süngurühü mar+hündi.

⁴ Nga haponda an+hondümbofe-koate nindou ranai ai-bab+di se hokoate-yeih+, moaruwai ham+ndi hondü hohoanimo menjoro ra süngufekoate-yeiani, asu ai ranahambo ndar+hi hoeir+hinda mayoa, siheimbo t+rifoar+hi hoafehündüri.

⁵ Nga süngunambo-animbo sapo God ranahand+ h+imboahü ai moaruwai moatükun+ ratüpur+mayei ra d+boadond+hi hoafi+mbeyahündo-wamboane. God ranai ana ai-ani nindou yang+r+ nimboeimb-anei asu yifi+yeimb-anei ahei hoafi ra h+imbor+imbohünda h+imboayu.

⁶ Ran+imboane asu aboed+ hoafi ra yifi+yeimbi aheimbo bokar+ihfemboane. Ai yifimayei nindou moaruwai hohoanimoayei ra yifi+yei ar+hündi nou ahei moaruwai hohoanimo rani-süngumbo. Nga aboed+ hoafi ranaheimbo bokar+ihfemboane ai yifiafi n+ngombo yang+r+ koadürümbo n+ngombohünda God rawefiyu nou.

⁷ Munguambo moatükun+ mungumbo-ayo rani si ra ndeara ak+im-ane. Ran+imboane asu se sihei fi ra siheihoari h+bad+hümbö, ndond+hi hohoan+mondei k+k+h+ndi-hindüh+imbo God+imbo d+di+baf+ndahindo.

⁸ An+hondümbo-r+hindeimbi siheihoari simbor+ ngusüfo pefir+ndeihi, rani hohoanimo aboed+ se moani ngin+ndi k+k+h+saf+nd+hümündi. Ranan+imbo nindou ai ngorümbo ngusüfo parareand+ ana, ahand+ moaruwai hohoanimo ranahambo amboawi mbüsümbui.

⁹ Nindou ai sihei wor+ina ngeiani, aboed+ wapor+imbo-nd+hündürüh+, moani sis+ikoate ses+ moatükun+yo, fondiyo, ra simbor+ seiründei.

¹⁰ God ai siheimbo ra sihaf+ war+hü rani-moatükun+ wud+imbeyo-wamboane yahuhaya mas+hend-ane. God ai siheimbo moan+ h+ipoambo-reandürüh+ mamam+ rani+poan+ rani+poan+ ratüpur+ yimbumareandür+ se nindou b+d+f+r+ bab+di simbor+ fehefir+ndei yahumbo. Sapo nindou mam+ ngoründ+ ratüpur+iyuan+, ra ndore hf+andarand+ yahurai ham+nd-an+imbo rand+hindi.

¹¹ Nindou ngorü ai bokar+hai arand+ ana, ai God hoafi+mayu nahurai bokar+mb+r+hend-amboane. Nindou ngorü ai b+d+f+rambo far+hendür+ arand+ sapo God ai rani ngin+ndi masagado ran+nambo-an+imbo b+d+f+rambo mb+far+hendür-amboane. Ranan+imbo Sisasi Kraisi+ndi war+süngu asu God+imbo adükar-ani mb+seimboyei. Koadürü-koadürümbo God ai ndüreimbi asu ngin+ndeimb-ani. Nga an+hondü-ane.

Kristeni-yafe asübusi sem+ndi hohoanimo

¹² Wandaf+ mam+, gor refe hoeifembohünda hai-ambe mandu hoeiarund+ nou, siheimbo sowah+ asübusi af+ndi tükefeyo ranahambo se hepün+nda-himboyei. Se ranahamboya rani+poan+imbo moatükun-ane tükefeyo mb+sei hehimbo hepün+nda-himboyei.

¹³ Kraisi ai asübusi masemüdü, nga se-amboa ai-babidi-mbo masahümüdü asu ranambo se hihifi-hihifindei. Rananambo asu sünguna ahandi nginindi moatükuni weindahi tüküfeyo-ambe sihei ngusüfoambe hihifi-hihifi afindi tükündifemboe.

¹⁴ Kraisi-mbohündambo wambo se nindou amuri ai sheimbo nane hoafi moaruwai hoafehünduri ranambo hihifi-hihifindei. Nga sopo sihei fiambe Godindi-mayo hepuni-feimbi Yifiafi amaro ranambo-hünda.

¹⁵ Hifokoefembo hohoanimo, hümbuhüni hohoanimo, moaruwai hohoanimo ratüpuri, ngorüdi ratüpuri sehe-fehefe hohoanimo, ranambo-hündambo asübusi asahümüdü ana, ra moaruwai-ane.

¹⁶ Nga asu se Kristen-ayei ranambo-hünda asübusümbi moatükuni ra sheimbo sowahi tükündifeyoani, ranahambo amoanangi-ndeimboyei, nga se Godimbo hihifindihori sopo se Kristen ndurimb-aneimbohünda.

¹⁷ Nga God ai ahandi siri yibobofemboayu rani si ra ndeara tüküfemboane. Asu ai ahandi siri sheimbo boatei yiboboanduri ana, asu nindou Godindi-mayo aboedi hoafi anihondümbofe-koate-mayei ranaheimbo tñirifo afindi safi tükündifemboe.

¹⁸ Nga ranambo Godindi hoafi yare hoafiyowohü yahoya,
'Nindou sürühehindeimbi ai aboedambofe ra tñjumbayo ana,
asu nindou Godimbo hohoanimo-koate asu moaruwai hohoanimombo
süngurhindeimbi ra nüngumandahia?'

Sindaun 11:31

meho.

¹⁹ Ranambo-hündamboane asu God ai ahandi hohoanimonambo nindou bidifiri ai tñirifombü hohoanimo asahümüdü ana, nindou ranai moani aboedi mbumundi yangiri ngehümbu asu ahei fi ra God nafira-randeimbi ahambo yangirindahüdü. Nane ai horombo hoafiyu masihendi ra randeambui.

5

Hifandirundeimbi seana Godindi sipsip ra hibadünduri

¹ Ranamboanahi haponda ro sihei hifandiru-rundeimbi ahamumbo hoafindahapuri samboanahi. Ro-amboani hifandirih-rihandeimb-anahi. Ro wandi himboari-namboyo Sisambo hoerihina ai asübusi ra masemüdü. Ngiri amitata God ai Kraisi adükari hamind-ani weindahi nafiündu, nga ro-amboa ai-dibo aboedi nimboamboyah.

² God ai nindou sihamundi warihümareanduri ranaheimbo ndondu hibadünduri. Sapo sipsip hifandirundeimbi nindou sipsip hifandaranduri nou, sihamundihoari hohoanimondi-mo houmbo randundi God ai yifirayu nou. Nindou ngori ai sihamumbo hüti-hüti nou reanduri-mbo-yupoani. Asu se kaka semindimbo ratüpuri-mbo hohoanimondi-mboemo, nga sihamundi hohoanimonambo fandihanduri.

³ Asu se nindou God ai sihamundi wariwamti hini-ngimareari ranaheimbo nginindi hibadu-nduri-mboemo, nga wani. Se aboedi ratüpuri yangiri animbo ranaheimbo nafiündi-monduran ai rani-süngu-mbirihind-amboane.

⁴ Ranambo asu sipsip hifandira-randeimbi hondü Kraisi ai weindahi tükündüfih rani-simboani se ramarundi ranimbohünda aboedi hamindi koadürümbo-koadürümbo ni-ngombo takini ndowandümbemo.

⁵ Rani süngumbo-animbo asu akohoandi nindou se boagiri nindou-yomondi hoarehi ni-ngomo. Rananambo munquambo se siheihoi fi hifinambofe hefe wandafi mamimbo fandihinduri. Sapo,

'God aiana nindou ahei fimbo borieiani,
ranaheimbo hifinambo-reandürühani,
nga asu nindou didiyei ai aheihoi fi hifinambo-rihindeimbi
aheimbo ana didiboado-reandürühani.'

Sindaun 3:34

⁶ Se siheihoi hifinambondihi hehi Godindi nginindi hamindi wari hoarehi ranihü nimboei. Rananambo asu ai ahandihoari nin-simboaniyu hohoanimoayu rani-simboani sheimbo ndurimbanei mbüsümbui.

⁷ God ai sheimbo afindi hohoanimo-yundürühani, nga se sihei ngusüfoambe afindi hohoanimo amaronduri ra ahandi warihü digehindi.

⁸ Se hohoanimondei kikihindihindühi ndondihi hibadihündi. Nga Satan ai sihei hürütimb-ani asu sheimbo moaruwaimbo-fendürümbo yahumboani amoasiri ai ninihondi mbüfe sesimbo yaho haya hoahoango wakareandi nou.

⁹ Se anihondümbofe hohoanimo aboedi rani yangiri kikihindü-hümüdü nimboeimbo-animbo asu Satan gündihorühi raguanambo-ndihorühi moani nginindi hamindi nimboei. Se randihi fihirindihindühi hohoanimondei, sihei wandafi mamimbo munquambo hifi ranihü amarei ai-amboani se tñirifo asahümüdü nou yarihi sahümüdhanei.

¹⁰ Nga God ai nindou hipoambofe hohoanimo ra nımındıhani. Aiyu se Krais-babıdı nıngombo ahandı ıgıınındı si aboedı koadürümbo nıngoweımbı ra semındımböhünda dıbonıyu hınıgıı-mareandürı. Asu se moanı bodıfombo nındou-yafe tıgırıfo ra ndahümüdü mbundühü asu süngunambo-anımbı asükaindu ai ahandıhoarı sıheimbo wudıwudı-ndeandürühı ıgıınamündündıra ıgıınındı nımboemboyei.

¹¹ Ahambo sowahı ana munğambo ıgıınındı ra koadürümbo-koadürümbo mbeğori. Nga anıhond-ane.

¹² Pas nda Sairas ai farıhendırı hayambo sürü papımara-ndamboanahı hoafıyahı, ıga wandafı nda ro anıhondümbo-rıhınımbıanahı. Asu hoafı pas ndanambe ra Godındı moanı hipoambofe hohoanimo hondü ranahambo anıhondümbo hoafımböhünda sürü paparıhandı. Nga moanı hipoambofe ranahambo ndondıhi kıkıhındı-hümüdü nımboei.

¹³ Anıhondümbo-rıhindeımbı nındou Babiron* ıgoafıhündı sapo God ai ahandı hoafı süngufembohünda se-babıdı hınıgıı-marearü ai-amboanı sıheimbo hıhıfarıhündürı. Ranıyu asu wandı nımorı Mak amboanı sıheimbo hıhıfarandürı.

¹⁴ Kristenı-yafe hohoanımonambo se sımborı wakıkıhürındeı ndühündı.

Munğumbo se Krais-babıdı nımboeimbo sıhei ıgusüfoambe afurıfımbı hohoanımo mbımarınd-amboane.

* **5:13:** Nda kafeefe hoaf-ane, ıga ahandı nımındı moai fıfırıhündı. Nındou bıdıfırı hohoanımoıeyıhıya, Rom-ane asei, ıga bıdıfırı hohoanımoıeyıhıya munğambo Kristen ai ahei hıfı hınıgıırıhi hehi nımboei wakarıhındı horımbı Suda ai Babiron ıgoafıhü asu hıfıhü mamarei nou, asei.

2 Pita Pas yimbu Pita ai sürü papimarandi

¹ Karıhasıhandürı, ro Saimon Pita Sisas Kraısındı moanı ratüpurıya-rıhandembı asu ahandı hoafı sahamındı ha-rıhandeimb-anahtı. Sıhefı God asu aboedambo-reamunı-randeimbı Sisas Kraısındı sürühoeımbı hohoanımo süngu God ai anıhondümbofe hohoanımo aboedı-safı ro hohoanımoayefı yahurai sıheımbı masagadırtı.

² Se God asu Adükarı Sisas anıhondümbo fıfırıhi-pırımbıboanei ranımbı-anımbı ai hıpoambo-ndınearühi ngusüfoambe afurıfe kife hohoanımo afındımbı mbısabınanđür-amboane.

God ai sıhefımbı wand-aneı mehu

³ Kraıs ai Godındı ngınındeımb-ani, asu ranınambo ahandı hohoanımo yangrı süngufembohünda ai sıhefımbı muıngu moatükunı masemunı. Sıhırı ahambo fıfırırıhurı ranınambo ai sıhefımbı ahandı-mayo fıfırıfe aboedı masemunı. Ai sıhefımbı hoafıyımunühi yahuya, 'Se sınei wandı hımbıoamupuımbı-randeımbı asu sürühoeımbı hohoanımo sahümündı,' mehumunı.

⁴ Ranımbıoyu sıhefımbı aboedı adükarı hamındı fehefembo moatükunı ra masemunı sapo horombo ai sıhefımbıoyu ndahandürımbıoyahı mehu. Ranınamboyeı se ngusüfoambe moaruwai botfımbı hohoanımo hıfı ndanıhündambo sıhefımbı muıngu ra moaruwaimbo-reamunı marandı ranahambo aboedambo-ndahımbıoyeı asu se Godındı hohoanımo ndahümündı-mboyeı.

⁵ Ranımbı-hündambo-anımbı asu se tııırıfındeıhı sıhei aboedı hohoanımo ra anıhondümbofe ranıfıh-anımbı pandıhındı. Sıhei aboedı hohoanımo ranıfıh-anımbı Godımbı fıfırıfe ra pandıhındı.

⁶ Godımbı fıfırıfe ranıfıh-anımbı sıhei fımbı dıboadofe hıfandı hohoanımo pandıhındı. Sıhei fımbı dıboadofe hıfandımbı hohoanımo ranıfıh-anımbı ngınındı nıngombo hohoanımo ra pandıhındı. Sıhei ngınındı nıngombo hohoanımo ranıfıh-anımbı God hohoanımoayı hohoanımo süngufe ra pandıhındı.

⁷ Sıhei God hohoanımoayı süngufe hohoanımo ranıfıh-anımbı wandafı mamı-babıdı aboedı nıngo hohoanımo ra pandıhındı asu ranıfıh-anımbı hıpoambofe hohoanımo ra pandıhındı.

⁸ Rananımbı asu ranı hohoanımo ranai sıhei fıambe nımandı ngombo adükarı tükefeyondürı ana, asu sıhei Adükarı Sisas Kraısımbı fıfırıfe ra ngırı moanı rande yagodo, nga wanı. Nga ranana sıhei Adükarımbı fıfırıfe ranai aboedı nımbı afındı hısayı nou yahurai rande hııındımbıoe.

⁹ Nga asu nındou ai sapo muınguambo ranı-moatükunı hohoanımo ra ahandı fıambe nımarıkoate-ndıanı ana, nındou ranai nıni-moatükunıyo angunı eıgoro ra hoeıfekoate-ayı ana, hımbıoatıharı nahurai-ani. Aiana sapo horombo moaruwai hohoanımoayı marandı ra God ai raguanambo-mareandı ranahambo hohoanımo mıtanıramündümboani.

¹⁰ Ranımbıoane wandafı mamı, God ai sıheımbı wambo sowana sınei yahuhaya hoafıyundürühi ai wand-aneı mehındür-aneı. Ranımbı-hündambo-anımbı asu ai sıheımbı anıhondümbo hoafımayındürı ranımbı nıfımbıbohünda süngundühündühi hıti-hıtındeı. Se rawarıhındı ana, ngırı se anıhondümbofe hohoanımo hıngındıhındı.

¹¹ Rananımbı sıheımbı sıhefı Adükarı asu aboedambo-reamunımbı Sisas Kraısındı ngınındı hıfandarandı koadürümbo-koadürümbo yanggorambo ranambe hafombo nafı yagondürımbıoe.

¹² Yıni, muıngu-moatükunı horombo hoafımayahı ra se hohoanımoayı fıfırıhi hehi ngınındı nımbıoımbı süngurıhü-ndühanıeı. Nga awı ro sıheımbı nımbı-nımbı-sı hoafındaha-ndürımbıoyahı se ranı hohoanımo ra hohoanımoayı-mbı-rühündamboane mbısahehea.

¹³⁻¹⁴ Ro fıfırıhe-amboanahı ngırı amıtata ro fı yangrı anımbıoahı nda hıngındıheandı. Sapo ranı-moatükunı ranımbıoyu sıhefı Adükarı Sisas Kraıs ai fıfıre hoafımayındırı. Nga awı ro ndarıhe yangrı nımbıoahımbı-anımbı sıhei hohoanımo ra botfındürırambo-hündambo muınguambo sı asıkai hoafındımbıoyahı. Ro hohoanımoayahı ranana aboed-aneı.

¹⁵ Ranımbıoanahı asu ro haponda sıheımbı hoafıyındürımbı hıti-hıtıyaya habodıhı. Rananımbı asu sünguna ro yıfında hehea ngahanı amboanı asu muınguambo hoafı ranahambo hohoanımoımbıeı saheheamboanahı ro hıti-hıtıyahıhı hoafıhandürı.

Kraisimbo sowahi Godindî nginindî menjoro ra hoeimarîhundî.

¹⁶ Sîhefî Adûkarî Sisas Krais asûkaiyo nginindî kapeihû kosimboayu hoafi ra ro ndorîhe wataporimbo-marîhandûrî ra ropoanîmbo hohoanîmoyefî hohu hoafiyefûhî-yefîpoanî. Nga yîhoeftî hîmboarinambo ahandî nginindî hîmboamupuimbî moatûkunî hoeimarîhurî.

¹⁷ Ape God airûrî ahambo ndûrî adûkarî sagadowohû asu si adûkarî aboedî ahandî-mayo ra sagadawanî ro ranîthû manîmboefî. God ai adûkarî hîmboamupuimbî sînambe si ranîfihî nîmarûmbo ai yare hoafiyuhû yahuya, "Nindou ranana wandî nîmor-ani, nga moanî ro ngusûfo parîhineimb-ani. Ahamboane ro wambo ngusûfoambe siaoweheadî," mehu.

¹⁸ Ro Sisas Krais-babîdî wafuambe nîmboef-ane God hoafîmayu ranî hoafi ra sînambeahîndî makosowa hîmborîmayefî.

¹⁹ Ranîmboanefî ro Godindî hoafi hoafiyomo-rundeimbî ahamundî hoafi ra nginindî anîhondûmbo-arîhundî, nga se-amboanî ranî hoafi ranahambo yarîhi anîhondûmbo-arîhindî ana, aboedî saf-ane. Ahamundî hoafi ranana ram nîmbî nîmarowanî anîngo nahurai-ane. Ram ra siyo homboyowanî si hoafambe Kraisindî si botîbotî nahurai sîhei ngusûfoambe tûkundîfemboe.

²⁰ Nga asu se ranahambo wudîpoapondîhi fifîrîndîhi hehimbo-anîmbo. Nindou mamî ai ngîrî ahandî hohoanîmonambo yangîrî Godindî hoafi hoafiyomo-rundeimbî-yomondî hoafi Baibor-ambe engoro ranahambo fifînde hoafîndu.

²¹ Ai nîmboe, horombo nindou mamî ai moai Godindî hoafi engoro ra ahandî hohoanîmonambo yangîrî hoafîyu, nga wanî. Yîfiarfî Aboedî ranaiyo nindou bidîfîrambo hohoanîmo botîreapuranî God ai hoafi masagapurî ranîmbo hoafi weindahî hoafiyomo marundî.

2

Godindî hoafi tîkai-hoafiyomo-rundeimbî

¹ Nga horombo Godindî hoafi tîkai-hoafiyomo-rundeimbî nindou Israeri-yei mbusûmo tûkûmefundî. Yahurai-anîmbo nindou tîkai-hoafi yamundu-rundeimbî sîhei mbusûmo amboanî tûkundafumboemo. Nindou ranai dîbo tûkundafu nîngomombo munnguambo ranî-poanîmbo tîkai-hoafi sîheimbo moaruwaimbo-fendûrimbo yamundî-ndundûrimboemo. Nindou ranahamumbo Adûkarî ai moaruwai hohoanîmo-ambeahîndî hîhîre masepurîmündüyosî, nga asu ai Adûkarî ranahambo amboanî daboatî hîhîrîmaruwur-ane. Ai ramefundî ranîmboemo asu ai ahamundîhoarî nîmai moaruwaimbo-ndafumboemo.

² Asu nindou anîhondûmbo-rîhindeimbî afîndî ranai tîkai yamundu-rundeimbî ahamundî moaruwai hamîndî hohoanîmo ra sîngundîhûmboyei. Asu ai rawarîhindî ranîmbohûnda nindou amurî burayei ranai hoafi hondû nafî engoro ranahambo moaruwai hoafîndeimboyei.

³ Ndanî nindou ndanai sapo hohoanî hohoanîmoyomo-rundeimbî-wambo ai sîheimbo tîkai-hoafi hoafîndîmo-ndûrimboemo. Horombo hondûyo God ai ahamumbo papî-hoafi hoafîmayupurî, nga ai moai munnguyo. Hoafi ai hoafîyu masîhendî ahamumbo moaruwaimbo-fipurîmbo ra adûkarî tûkûfemboane hîmboyopurîhî anîngo.

⁴ Sînambeahîndî nendî bidîfîrî ai yaru moaruwai hohoanîmo-memoyosî, nga asu God ai moai ahamumbo ambemo yahu hînîngîreapurî, nga wanî. Ai ahamumbo ngoaftî moaruwai nîmbî afîndî nîmaro-ambe karabusîre hînîngîmareapurî asu ai adûkarî tîngîrîfo saimbo si tûkûfembohûnda hîfandarundî.

⁵ Horombo hondû ai moai hîfîndîndî nindou munnguambo ranaheimbo ambeyei yahu, nga wanî. Nga ai hoe afîndî koamarîhenda ranambo Godîmbo hohoanîmokoate nindou ranai moaruwaimbo-mehîndî. Nga Noa ana sûrûhoeimbî hohoanîmo bokarîhai-randeimbî asu God ai ahambo nindou 7-babîdî aboedambo-mareandûrî.

⁶ Nga ngoaftî yimbu Sodom, Gomora ranahafembo moaruwaimbo-ndîheapîrimboyahî yahuhaya, hainambo ramareapurî hai tîkîrapîrimbo munnguambo moatûkunî hasûfî yangîrî menjoro. Ranîmboane nindou Godîmbo daboatî hîhîrîhoreimbî ana, horombo ranî-moatûkunî tûkûmefeyo nindoumbo ra nafuimbo nahuraiyo tûkûmefeyo.

⁷ Rot nindou sapo mbumundî hamîndîyu asu God ai ranahambo mafarîheirî. Rot aiyu nindou moaruwai hohoanîmoyeimbî ranaheimbo ranîmbo ngusûfo nîmbîmayu.

⁸ Nindou aboedî ranai ahamundî mbusûmo nîngumboyu asu ai moaruwai nindou ahamundî-mayo ahînûmbî hohoanîmo sîngufekoate hohoanîmo hoafi hîmborîyu asu hoeire marandî. Ranînambo munnguambo si maho ra ahandî mbumundî ngusûfo asûrîrî marandî.

⁹ Nga asu n⁹ine-moatükun⁹ God⁹ind⁹ hohoan⁹imo süngur⁹i⁹hindeimb⁹ aheimbo refendür⁹imbo yahohaya sisam-arandür⁹ ana, God ai aheimbo ranambeah⁹ind⁹ hür⁹i⁹h⁹efendür⁹imbo fifreamboani. Nga Adükari⁹ ai nindou moaruwai hohoan⁹imoyeimb⁹ ranaheimbo karabusi-fendür⁹imbo sünguna y⁹ibobofembo si tükefeyo ran⁹ihü aheimbo moaruwaimbo-fendür⁹imbo fifreamboani.

¹⁰ Ran⁹i-simboan-an⁹imbo nindou bidif⁹r⁹ sapo God⁹ind⁹ ng⁹n⁹ind⁹ y⁹iboaruko-mar⁹ihind⁹ ranai moaruwaimbo-feimb⁹ ham⁹ind⁹ hohoan⁹imo ahei ngusüfoambe botifembo ran⁹i-süngur⁹i⁹ mar⁹ihünd⁹ aheimbo moaruwaimbo-ndearümbui.

T⁹ikai yamundu-rundeimb⁹ nindou aiana h⁹imboambekoate nindou-anemo asu ai ahamund⁹-poan⁹imbo hohoan⁹imo ran⁹i-süngu yang⁹r⁹ süngumarund⁹. Ran⁹yomo ai bogori h⁹fand⁹-rundeimb⁹ ahamumbo t⁹r⁹ifoefe hoaf⁹imbo k⁹k⁹r⁹if⁹ifekoate-memo. Nindou h⁹imboambekoate-yeimb⁹ asu af⁹ind⁹-af⁹ndeimb⁹yomo ai nindou sünambe amar⁹imo ahamumbo t⁹r⁹ifoefe hoaf⁹imbo y⁹ih⁹imbekoate-memo.

¹¹ Sünambeah⁹ind⁹ nafi ranai nindou t⁹ikai hoaf⁹ yamundu-rundeimb⁹ ahamumbo ngasündüpur⁹ h⁹oumbo ng⁹n⁹ind⁹ adükari⁹ ham⁹indanemos⁹, nga asu ai moai simbor⁹ t⁹r⁹ifoarüpur⁹ Adükari⁹ind⁹ h⁹imboahü pap⁹-hoaf⁹r⁹üpur⁹.

¹² Nga t⁹ikai yamundu-rundeimb⁹ ai n⁹n⁹hond⁹-yei hohoan⁹imo nahurai sünguarund⁹. Ahamumbo h⁹ifokoefe mandife sesimbo yang⁹r⁹ nahurai an⁹ngomo nindou ra asu n⁹ine-moatükun⁹ ai fif⁹r⁹ifekoate-memo ranahambo moan⁹ türüfoaru hoaf⁹yomo marund⁹. Asu nindou n⁹n⁹hond⁹ naru arund⁹ nou God ai ahamumbo h⁹if⁹ikoa-ndeapur⁹imbu.

¹³ Asu ai moaruwai hohoan⁹imo süngumarund⁹ ran⁹imbohündambo ai t⁹ng⁹r⁹ifo asüka⁹ ndowandümoemo. Ai nindou bidif⁹rambo t⁹ng⁹r⁹ifo masabudür⁹ ran⁹i-sünguyo asu ai-amboa t⁹ng⁹r⁹ifo ndowandümoemo. Aiana sir⁹ihü sesesiyomo asu bia sim⁹nd⁹imo raro arund⁹ ranahambo h⁹ih⁹if⁹-h⁹ih⁹if⁹mbai yahomomboanemo. Rananemo ai se-bab⁹id⁹ sowasümondüh⁹ amar⁹imo, nga se ranahambo amoan⁹ngayei. Nga moaruwai t⁹ikai hohoan⁹imo ai yif⁹r⁹yomo h⁹oumbo ramarund⁹ ranahambo h⁹ih⁹if⁹-h⁹ih⁹if⁹yomondüh⁹ amar⁹imo.

¹⁴ Aiana amur⁹ h⁹imbombo-yomopoa⁹, nga moaruwai hohoan⁹imo ra ratüpur⁹imbohünda n⁹moreh⁹imbo sowanamboane h⁹imboari pararund⁹. Aiana ng⁹r⁹ moaruwai hohoan⁹imo ra h⁹n⁹ng⁹indund⁹, nga want⁹. Rananemo asu ai nindou bidif⁹r⁹ an⁹ihondümb⁹ofe hohoan⁹imo ak⁹idou yang⁹r⁹ k⁹k⁹h⁹ru-ndümondeimb⁹ ahamumbo moaruwai hohoan⁹imo ra ramb⁹runda yahomo h⁹oumbo h⁹uharupur⁹. Aiana nindou ng⁹orund⁹ napo hohoan⁹ifembo hohoan⁹imo ra ndeara yamundumboanemo. Nga God ai nindou ranahambo moaruwaimbo-ndeapur⁹imbu.

¹⁵ Ai sapo aboed⁹ hohoan⁹imo nafi hondü mengoro ranahambo daboadi h⁹ih⁹r⁹imarund⁹ ran⁹imboanemo asu ai mam⁹kar⁹yomo wakarund⁹. Nindou aiana Beor⁹ind⁹ n⁹mor⁹ Baram ai moaruwai hohoan⁹imomayu ahand⁹ hohoan⁹imo ra süngumarund⁹. Baram aiana ro moaruwai hohoan⁹imondahan-an⁹imbo kak⁹ ranai tükünd⁹fembo yahuhaya yare hohoan⁹imomayu.

¹⁶ Ahand⁹ n⁹n⁹hond⁹ moan⁹gui-randeimb⁹-hünd⁹ ahand⁹ ndür⁹ dongi ai hoaf⁹ikoateimbane, nga nindou hoaf⁹ nahurai hoaf⁹imayo. Ai God⁹ind⁹ hoaf⁹ hoaf⁹iyu-randeimb⁹ Baram moaruwai hohoan⁹imoayu ranahambo ran⁹i-süngufepoa⁹ yahohaya hoaf⁹imendo. Ran⁹yo asu dongi ai ahand⁹ ngusüfo-koate hohoan⁹imo ra k⁹k⁹h⁹mar⁹m⁹indo.

¹⁷ T⁹ikai yamundu-rundeimb⁹ ndanana sapo apoar⁹ind⁹hor⁹ hoe ng⁹nareand⁹ nahurai-anemo. Asu aiana mburünga⁹ hoewer⁹nambo k⁹k⁹ram⁹ind⁹ pireandan⁹ aho yahurai-anemo. God ai ahamumbo n⁹imb⁹ af⁹ind⁹ moaruwai n⁹imarowan⁹ koar⁹h⁹epur⁹imbo d⁹boniyu h⁹n⁹ng⁹-reapur⁹imboani.*

¹⁸ Nindou ndanai-ana ngusüfokoate hoaf⁹ hoaf⁹yomondüh⁹ n⁹pond⁹iyimondüh⁹ bor⁹yomo wakarund⁹. Rananemo asu ai nindou bod⁹imondambo find⁹ moaruwai hohoan⁹imo aho ranahambo ngusüfoambe botife hohoan⁹imo ra süngu-mb⁹r⁹ihinda yahomo h⁹oumbo yirümoarund⁹ hoangomo. Ai nindou sapo haponda moaruwai hohoan⁹imoyomo-rundeimb⁹ ahamund⁹ fik⁹m⁹ mafefoehind⁹ ranaheimbo ahamund⁹ moaruwai hohoan⁹imo ranambe mb⁹heiya yahomo h⁹oumbo hohoan⁹imoyomo arund⁹.

¹⁹ Rananemo t⁹ikai yamundu-rundeimb⁹ ranai horombo hoaf⁹yomondüh⁹iya, 'Se y⁹hoef⁹ hohoan⁹imo sünguar⁹ihind⁹ ana, aboedambo ngeimboyei,' mehomo. Nga asu ai-amboan⁹ n⁹ine-moatükun⁹ ahamumbo moaruwaimbo-ndeapur⁹imboe ranahand⁹ moan⁹ ratüpur⁹yomo-rundeimb⁹ nindou nahurai n⁹ngomomboanemo. Ran⁹i-moatükun⁹ ra ndahurai-ane: N⁹ine-moatükun⁹ nindou ranahambo h⁹fandar⁹r⁹ ana, ahand⁹ moan⁹ ratüpur⁹iyu-randeimb⁹ nindou-ani.

* 2:17: Yimbu moatükun⁹ ra hoekoate-anafe asu ai ng⁹r⁹ hoenambo nindou fand⁹heneand⁹. Yahurai-ane t⁹ikai yamundu-rundeimb⁹ ahamund⁹ hoaf⁹ n⁹m⁹ind⁹-koate-ane, ranane asu ng⁹r⁹ nindou fand⁹hendür⁹.

²⁰ E! ra anihond-ane, nindou ai sihefi Adükari Sisas Kraiss sihefi mbo aboedambofe-munimboayuu ranahambo fifiri hori. Asu ranimbo-hünda ai fefoehindühi hifi ndanihünda moaruwai hohoanimondi nginindi ranambeahindi aboedambo-mehindi. Nga asu asukai ai moaruwai hohoanimo ra süngurahindi ana, asukai hihiriyahi karabusehindi nahurai-ane: Weangurühi ai anihondümböfe-koate-yei ambe moaruwai hohoanimo ra süngurihindühi nindou moaruwai manimboei. Asukaiyei sünguna ai hihiriyahi hei ranifih apiareyi ana, moaruwai hamindi hondü nimboeimboeyi.

²¹ Refe ana, awi ai aboedi hohoanimo nafi aho rani-süngufekoate-mbeimbonana, ranana ranaheimbo moaruwai-ane. Nga nindou ai aboedi hohoanimo nafi aho rani-süngu süngurühi hehimbo süngunambo Godindi ahinümbi hoafi ranaheimbo yamundi marundüra masahümündi ranahambo daboadanambo-arihindi ana, ranaheimbo moaruwai hamindi hond-ane.

²² Ahei hohoanimo ra kafoefe hoafi nahurai-ane: 'Yafori ai nin-moatükuniyo kibomayo ra asukaiyo hihirife ho sesi arandi.' Asu ngörü yahurai-ane: 'Nindou ai moatei hundürandi ana, moatei ai hihirindife asukai ngo hüburukoambe foerimboe.'

3

Adükari ai kudümbui.

¹ Ngüsüfohündi wandafi, haponda siheimbo yimbumboanahi pas nda sürü paparihandi. Pas yimbu ranambe siheimbo sapo rani hoafimayo ra asukai hohoanimo purihümündih mbumundi hohoanimo botimbirihindi saheheambo sürü papimarhandi.

² Hoafi ra Godindi hoafi hoafiyomo-rundeimb sürühoemo-ndeimb horombo hoafimemo. Asu sihefi Adükari aboedambo-reamuneimb ai ahandi hoafi sowandümo homo-rundeimb-yomondi süngu hoafimayu ranimboanahi asukaiyei hohoanimo pumbirihümündia sahehea hohoanimoayah.

³ Se ndani boatei fifirindih hehimbo-animbo: Bidfirranambo si tüküfeyo-ambenimbo nindou ai tükündahi hehi ahei moaruwai hohoanimo ngüsüfoambe botindeirani ra süngundihimboeyi.

⁴ Rananimbo ai randih tirifoefe hoafindeih-animboya, 'Sapo kosombo horombo hoafimareandi, nga nahi-a? Horombo amoa mam ai yifisafiyei heimbo hapondanambe amboani müngu moatükuni God nafimarandi ra moani horombo maningou nou yare yahurai yangiri aningou ho,' mbiseimboeyi.

⁵ Ai ndani moatükuni horombo tüküfeyo ranahambo hohoanimo-yowohümo fifirifembo-yeipoani, nga wani. Horombo hondü God ai hoafiyuhü hifi sünü nafira hiningimareandi. Ai hifi hoe yibobomareanda hifi ranai hoe mbusümo tüküfeyo.

⁶ Asu süngunambo hoe ranai hohoambu afindi tüküfhümo hifi wamindafi-mayo ra moaruwaimbo-mareandi.

⁷ Hoafi mam raniyo sünü asu hifi haponda tüküfeyo ranamboan hai koarihefeyowa sünü hifi ra tikrimbohünda hoafimayoa ranimbo himboyowohü aningou. Sünü hifi nda sapo nindou didiyei ai Godimbo daboadi hihirimarhor ranaheimbo God ai yibobofendürimbo moaruwaimbo-fembo si tüküfemboayo ranahamboane ai hiningimareanda himboyowohü aningou.

⁸ Se sapo mam moatükuni ndani-animbo se hohoanimo mitanindü-hümündimboeyi. Adükarindi hohoanimonambo ana si mam ra 1,000 himbani nahurai-ane, nga asu 1,000 himbani ra mare mam si nahurai-ane.

⁹ Adükari ranai sapo horombo hoafi hoafimayu ranimbo ratüpurimbo ra afureandühüypoani. Bidfir nindou afurifembo hohoanimoayo nou refihüypoani. Nga aiana nindou mam ai-amboani awarihefembo ana, moei yahuhü nindou münguamboya se ngörü süngurühi hohoanimoeyi yahumboani hohoanimoayo.

Sünü hifi nda awandihomboe

¹⁰ Adükari ai kosimbo si ana sapo hümbuhüni nindou hümbuhünimbo ahu yahurai-animbo tükündifemboe. Rani-simboani sünü ranai nimoamondi-hoafi nahurai paindowohümo awandihomboe. Rananimbo müngu akidou hamindi moatükuni raninambo God ai sünü hifi nafimarandi ranai hai tikirindandani müngundimboe. Rananimbo asu hifi amboani müngu moatükuni ranifih engoro ranai kameih hai tikirindamboe.

¹¹ Rani-moatükuni ranai rande awandihomboe. Nga se ranahambo nüngumandahu mbisei hohoanimondei. Ranimbo-hündambo-animbo se Godindi yangir-ane fi mbiseihü rani yangiri süngundih ndühündi.

¹² Rani hohoan+monambo-an+imbo se God+ndi si tüküfemboayo ra h+imbondei. Ranan+imbo asu se si tüküfemboayo ranahambo n+mai-n+maindi+hindühi ng+n+ndi ratüpuri+ndei. Rani si tüküfe s+imboan-an+imbo sünü ranai hai t+ki+r+ndandühi muṅgund+imboe. Asu ranan+imbo muṅguambo sünambe ak+dou ham+ndi moatükun+ ra kameihü hüfü af+ndi+yohümbo hoe nahurai tükünd+femboe.

¹³ Nga God ai sünü h+ifi s+imbor+ nafimbo horombo hoafiyumboani, nga s+imbor+ h+ifi ran+fih-an+imbo moani mbumundi hohoan+imo yang+r+ yagod+imboe. Rani-moatükun+ ranahamboanefi s+ih+r+ tükümb+feyowa sefi hohu h+imboayefi.

S+ih+r+ h+ibad+humbo Adükar+imbo h+imbondef+imboane

¹⁴ Wandafi mam+, rani-moatükun+ ranahambo se h+imboyeihanei. Ran+imbo-hündambo-an+imbo se God+ndi h+imboahü sürühoeimb+ hondü n+ngombohünda asu ai-bab+d+ wudi-wud+imbohünda hüti-hütindei.

¹⁵ S+hefi Adükar+ ai s+heimbo aboedambo-fendür+imbo yahuhaya h+imboyu-ndürühani asu ai s+heimbo h+n+ng+r+rou-h+n+ng+r+rouarandür+ ran+imbo rand+hi hohoan+mondei. God ai s+hefi wandafi Por+imbo f+ifi+r+ife aboed+ masagadowa asu ai-amboan+ hoafi ra mare ndahurai s+heimbo pasambe sürü pap+ra koamar+hendür+.

¹⁶ Y+n+, ahand+mayo muṅguambo pas ranambe ai ndan+ moatükun+ ranahamboyo hoafi+yu marand+. Ahand+mayo hoafi pas ranambe b+d+fi+r+ ana asu ak+dou t+ṅ+maramun+. Nindou b+d+fi+r+ f+ifi+r+ife ng+n+ndi n+ngokoate-oyei hoafi ran+yo asu Balbor-ambeah+ndi hoafi kameih+ mam+kar+-mar+hünd+. Ran+imbo-hündambo-an+imbo ai awand+hehimboyei.

¹⁷ Wandafi mam+, se f+ifi+r+himboanei n+ne-moatükun+ sapo süṅguna tüküfemboayo ra. Ran+imbo-hündambo-an+imbo se s+hei fimbo h+ibad+ihumbo. Nga asu hoafi mbah+bad+hoemondeimb+ nindou-yomond+ h+h+ndi hohoan+imo ranai s+heimbo hühündeiran+ se an+hondümbofe ng+n+ndi h+n+ng+-nd+himboyei.

¹⁸ Nga seana s+hefi Adükar+ asu aboedambo-reamuneimb+ Sisas Kraiss ahand+ h+poambofe hohoan+imo nda af+nd+isafi ndahümündih+, asu se ahambo adükar+ ham+ndi ndond+hor+ f+ifi+r+nd+hor+ ngei. Aiana hapondan-ane asu süṅgunamboane ra ndürümb+mbiyuwamboane. An+hond-ane.

1 Son Pas mamî Son ai sûrü papîmarandî

Yangîrî nîngombo hoafi

¹ Yangîrî nîngombo hoafi ranahambo sîheimbo sûrü paparîhundî. Horombo hondû ai menjgoro, nga ro ahambo hîmborîyefî yîhoefî hîmboarînambo hoerîthu mburîhu sûndîhu marîhundî.

² Yangîrî nîngombo ra weindahî tüküme Feyo, nga hoerîthu hohu anîhondümbonefî hoafîyefîhûmbo sîheimbo bokararîhehundî. Horombo ai Afîndî-dîbo manûngu, nga yîhoefîmbo sowahî weindahî tüküme Feyu.

³ Se ro-babîdî wudîmbohündambo nîne-moatükunî ro hoerîthu hîmborîyefî marîhundî ra sîheimbo bokararîhehundî. Nga ro Ape God asu ahandî Nîmorî Sîsas Kraîs aî-babîdîmbo wudîyefî arîhundî.

⁴ Sîhîrî afîndî safî hîhîfî-hîhîfîndefo sefî hohu hoafi nda sûrü paparîhundî.

Sîhîrî sîhî ñgefîmboane

⁵ Hoafi ra Kraîsîndî-mayo hoaf-ane hîmborî-yefeîmbîhündî sîheimbo rarîhu bokarîhehundî sefiya, 'God ai si nahurai-ani, nga moai ahambo sowahî nîmbî nîmaro,' asefî.

⁶ Sîhîrî hoafîyefîhûya, 'Roana aî-dîbo wudayefî,' sefî hohu asu nîmbokoanî hefî arîhundî ana, sîhîrî tîkarîhu hohumboanefî hoafîyefî arîhundî, nga anîhondü hohoanîmo moai sûngurîhundî.

⁷ Nga sîhîrî sîrîhû ahefî ana, ai sîrîhû amaru nou sîhîrî Kristen wandafî mamî-babîdî wudîyefî arîhundî asu ahandî Nîmorî Sîsasîndî horî sîhefî hohoanîmo moaruwai mungu gogorîhairanda sîhîrî aboedîyefî arîhundî.

⁸ Sîhîrî hoafîyefîhû, 'Ro moai moaruwai hohoanîmoyefî,' asefî ana, sîhefîhoarî tîkarîhu hohumboanefî asu anîhondü hoafi sîhefî ngusûfoambe moai nîmaro.

⁹ God ai dîdîboado-rîhoeîmb-ani asu ai refembo ehu ana, randeambui ranîmboane asu sîhîrî sîhefî hohoanîmo moaruwai ranahambo weindahî hoafîndefanî ai sîhefî hohoanîmo moaruwai ra gogorîndîhembui asu rananîmbo sîhîrî aboedîndemboyefî.

¹⁰ God ai hoafîyuhû yahuya, 'Nîndou munguambo hohoanîmo moaruwaimb-anei,' mehu, nga asu sîhîrî hoafîyefîhûya, 'Roana moai moaruwai hohoanîmoyefî rîhundî,' asefî ana, sîhîrî rarîhu hoafîyefîhûya, 'God ai tîkare-hayamboani,' sefûhanefî. Nga ahandî hoafi ra moai sîhefî ngusûfoambe nîmaro.

2

Kraîs ai sîhefîmbo fehefemunîmboani

¹ Wandî nîmoakîdîbou, se moaruwai hohoanîmo-ndeîmboyei sahehea-mboanahî sûrü nda paparîhandî. Nga sîhîrî ngorû ai moaruwai hohoanîmonduanî sîhefîmbo farîhefe-mbohûnda God-dîbo sîhefî mbûsumo Sîsas Kraîs ai dîdîboado-reandeîmbîmbofi nûngumboani.

² Nga aiyu sîhefî moaruwai hohoanîmo gogorîmarîhenda asu sîhîrî God-dîbo wudayefî. Nga moaruwai hohoanîmo ra sîhefî yangîrîyopoanî, nga munguambo nîndou-yafe-ane.

³ Sîhîrî Godîndî ahînûmbî hohoanîmo sûngundîhundîhî rananîmbo randîhu dîboadîndîhu fîfîrîndî-humboyefî, ro ahambo fîfîrîhinî.

⁴ Nga nîndou mamî ai hoafîyuhûya, 'Ro Godîmbo fîfîrîhinî,' ehu ana, asu Godîndî ahînûmbî hohoanîmo moai sûngureandî, nîndou ra tîkare-hayamboani, nga anîhondü hoafi ahandî ngusûfoambe moai nîmaro.

⁵ Nîndou mamî ahandî hoafi sûnguarandî ranai ana Godîmbo ngusûfohûri-reîmbî hamînd-ani. Rananîmbo randîhu dîboadondîhu fîfîrîndî-humboyefî, sîhîrî God-babîdîmboanefî.

⁶ Nîndou mamî ai hoafîyuhûya, 'Roana God dîbo-anehî,' mbûsuanî nîndou ranai Sîsas ramefîyû nou refîmboani.

Nîndou ahandî wandafî mamîmbo ngusûfo parareandîrî ana, ai sîrîhû hu arandî

⁷ Wandafî mamî, ahînûmbî hohoanîmo sîheimbo sûrü paparîhandî nda sîmborîyopoanî, nga wamîndaf-ane horombo hondü se hîmborî-yei mburîhu masahûmündî.

⁸ Nga ahînûmbî hohoanîmo ra asûkaiya sîheimbo sîmborî sîmborîhe sûrü paparîhandî. Kraîs ai hohoanîmo ra sûngure marandî asu se amboa sûngurîhî marîhundî,

ranimboane asu hohoanimo ra anihond-ane sefi fifirarihundi. Nga asu nimb+ munguihimo si anihondü srihoai aninggo.

⁹ Nindou mam+ ai hoafiyuhüya, 'Ro srihü animboah+', yahuhü ai ahandi wandafi ngorumbo yiboaruko-areandi ana, nindou ranai awi nimbokoan-ani anungu.

¹⁰ Nindou ahandi wandafi mamimbo ngusüfo parareandü+ ana, nindou ranai srih-ani anungu, nga ngiri ngorü-moatükun+ ahambo randerani püdu.

¹¹ Nga nindou ai ahandi wandafi ngorumbo yiboaruko-areandi ana, nindou ranai nimbokoan-ani anungu. Asu ahandi himboarambe nimb+ nimarimbo-wambo ai nafi b+bai-b+bindümbui.

¹² Ni moakidibou, Sisasindi sünguyo God ai sihei moaruwai hohoanimo gogori-marhendi. Ranimboanah+ hoafi nda siheimbo sürü paparihandi.

¹³ Boagiri, Nindou nda horombo hondü nungu humbo haponda anungu ndanahambo se fifiruwuri, ranimboanah+ sihamumbo hoafi nda sürü paparihandi.

Akohoandi, se hamarhoemonda Satan ai amomefiyu, ranamboanah+ sihamumbo hoafi nda sürü paparihandi.

Nimori, se Ape God fifirihori, ranimboanah+ siheimbo hoafi nda sürü paparihandi.

¹⁴ Boagiri, Nindou nda horombo hondü nungu humbo haponda anungu ndanahambo se fifiruwuri. Ranimboanah+ sihamumbo hoafi nda sürü paparihandi.

Akohoandi, se nginind-anemo asu Godindi hoafi sihamundi ngusüfoambe amaro, nga ranayo se hamarhoemonda Satan ai amomefiyu, ranimboanah+ sihamumbo hoafi nda sürü paparihandi.

Ngiri sirihi hifinindi moatükunimbo hohoanimondefi

¹⁵ Se hifinindi moatükun+ asu hifinindi hohoanimo ranahambo ngiri hohoanimondei. Nindou ai hifinindi moatükun+ asu hohoanimo ranahambo hohoanimoaye ana, ai moai Godimbo hohoanimoeyi.

¹⁶ Hifinindi hohoanimo-ane nda: Moaruwai hohoanimo ngusüfoambe botife hohoanimo, hohoan+ hohoanimo asu bor+ hohoanimo. Hohoanimo ra Godindi-mayopoi, nga hifinindi hohoanimo-ane.

¹⁷ Hifinindi hohoanimo asu hifinindi ngusüfoambe botife hohoanimo amboa ra mungundimboe, nga nindou ai Godindi hoafi süngur+hi arihünd+ ai gedühi koadürümbo-koadürümbo nimboeimboeyi.

Kraisindi hürütümbi tüküfimboani

¹⁸ O, ni moakidibou, hapoana ndeara bidifiranambo si akim-ane. Horombo se hoafi rarihi himborimaye, Kraisindi hürütümbi düdümbui masei, nga hapoana Kraisindi hürütümbi afindi tüküyahimboanei. Rananimbo asu hapoana ndeara bidifiranambo si akim-ane ra fifirihundi.

¹⁹ Kraisindi hürütümbi ai sirihihündi-yomopoi, nga ranimboanemo hinngi-rumunimboemo. Nga ai sirihihündimbemo-mbonana, sirihi mam+ koadürümbo niboadefi. Nga sirihihündi hinngi-rumunimboanemo ranamboanefi wudpoapor+hu fifirarihundi nindou mungu ranai sirihihündi-yomopoi.

²⁰ Sisas ai siheimbo Yifiafi Aboedi masagadüra ranimboane asu se mungu anihondü fifirarihindi.

²¹ Se anihondü ra fifirihindi+s, nga se fifirifekoate-anei saheheambo-yahipoani sürü paparihandi, nga wani. Se yarihi fifirarihindi tkai hohoanimo ngiri anihondü hohoanimo ran+ nim+ndihü tükünd+feyo. Se ra fifirarihindi, ranimboanah+ siheimbo sürü paparihandi.

²² Nindou ai hoafiyehi, 'Sisas ai Kraisiyopoi,' ase ana, ranai tkai hoafümb-anei. Nindou rananei God arimb+nimbo daboadi hihirihipiri arihünd+ asu Kraisindi hürütümboyei.

²³ Nindou ra Nimorimbo daboadi hihiri+hori arihünd+ ranana God ai ahei afindiyopoi. Nga nindou ai Sisas Nimor+ ranahambo anihondümbo-ar+hori rananimbo God ai-amboa ahei afind-ani.

Godindi Yifiafi sihefimbo anihondümbo fifirareamuni

²⁴ Hoafi ra horombo se himboriyeimb-ane se kikihsaf+ndihümündi. Se hoafi ra kikihsaf+ndihümündian+ Sisas arimb+n+ ai siheimbo kikihsaf+ndinandü+ mboyafani.

²⁵ Ai anihondümbo horombo-nambore hoafiyuhü yahuya, 'Ro randiheanda se yanggiri gedühi niboadeimboeyi,' mehu.

²⁶ Nindou ai se tkai hoafi ranahambo anihondümbo-fembo mehom ranahamumbo siheimbo sürü paparihandi.

²⁷ Nga se Kraisiñdi-mayo Yifiafi Aboedi sahümundi hehimbo sñheimbo sowahi anñngo, ranimboane asu moai didai-amboani sñheimbo yamundearü, nga wani. Yifiafi Aboedi ai munguambo moatükuni yamundearü arandi asu ahandi yamundife ra tikaipoani, nga anñhond-ane. Ranimboane se Kraisi ranahambo kikiñsafa-ndihorimñdeidei Yifiafi Aboedi ai yamundimarearü nou.

²⁸ Yinñ, nimoakidibou, se ai-babidi niboadeimboanei. Ranimboane ai weindahi tüküfi simboani rananimbo sñhiri yñhimbokoate niboademboyefi, nga ahandi hñmboahü ngñri amoanñgñndefi.

²⁹ God ai diboadorihoeimb-ani ra se fifirarñhindi, ranimboane asu se rarñhi fifirarñhindi, nindou diboadore hohoanimoayu ranai Godñdi nñmor-ani.

3

Haponda sñhiri Godñdi nñmor-aneñi

¹ E awi, Ape ai sñhefñmbo ngusüfo pareandñri-mboani. Ranane asu ai sñhefñmbo wandi nñmor-aneñi, ehu. Nga anñhond-ane, sñhiri ahandi nñmor-aneñi. Ranimboane asu hñfinñdiñ nindou ai sñhiri Godñdi nñmor-ayefi ra moai fifirñhimuni, Godñmbo fifirñfi-koate-wambo.

² O wandafi mami, haponda sñhiri Godñdi nñmor-aneñi. Nga süngunambo-anñmbo nñngundñhu mamandefi ra moai fifirñhundi. Nga ra diboadorñhu fifirarñhundi, Kraisi ai tükündñfiyuanñ, sñhiri ahambo diboadondñhurñ hoeindñhurñ-anñmbo asu sñhiri Kraisi nahurai-ndemboyefi.

³ Munguambo ai ranimbo hohoanñmoyeiñi Sisasmbo hñfandarñhorñ ranai ahei hohoanñmo diboadorñhi arñhündñi Sisasiñdi hohoanñmo aboedayo nou.

⁴ Nindou ai hohoanñmo moaruwaiyu arandi ra Godñdi ahñnñmbñ hohoanñmombo moaruwaimbo-reandñhani. Hohoanñmo moaruwai ra ahñnñmbñ hohoanñmombo moaruwaimbo-reandñhani.

⁵ Se rarñhi fifirarñhindi Kraisi ai moaruwai hohoanñmo ra gogorñhefembo yahumboyu tükümeñiyu, nga ahambo sowahi moai hohoanñmo moaruwai yangoro.

⁶ Nindou Sisasiñbo anñngu ranai moai hohoanñmo moaruwai hohoanñmoyu randi. Nga nindou moaruwai hohoanñmoyu arandi, ranai ana Sisasmbo moai horirñ asu moai fifirirñ raro randi.

⁷ O nñmoakidibou, hñbadñmbo, nga nindou mami sñheimbo tñkai hoafñdñmbui. Nindou didiboadore hohoanñmoayu ranai didiboado-rñhoeimb-ani Sisasiñdi diboadorñhoeimbayou nou.

⁸ Nindou moaruwai hohoanñmoyu arandi ranai Satanñdi nñmor-ani. Sapo horombo hondñ ranñ süngure hayamboani humbo haponda Satan ai moaruwai hohoanñmo ra süngure arandi. Ranimboyu asu Godñdi Nñmorñ ai Satanñdi ratñpurñ moaruwai ranahambo raguamambo-fembo weindahi tükümeñiyu.

⁹ Nindou ai Godñdi nñmor-ayu ranai moai moaruwai hohoanñmoyu randi, nga ai God dibou-ani ranimboane ai ngñri moaruwai hohoanñmo süngundeandñ, nga wani. Ai Godñdi nñmor-ani.

¹⁰ Naha fifinñdi-humboane düdi Godñdi nñmor-ayu, düdi Satanñdi nñmor-ayu? Randñhu fifinñdi-humboane. Nindou ai mamñkarñ hohoanñmondanñ ai Godñdi-yupoanñ. Asu nindou ai ahandi wandafi mamñmbo ngusüfo pefekoate-ayu ana, ranaimboa Godñdi-yupoanñ.

Wandafi mamñmbo simborñ ngusüfo pefendñrñmbo hohoanñmo

¹¹ Horombo hondñ se hoafi rarñhi hñmborñmayei, sñhefñhoariñ simborñ ngusüfo pefirñndefñmboane.

¹² Sñhiri Ken rameñiyu nahurai ngñri nñmboefi. Ai Satanñdi nñmor-ani, nga ahandi akñdambo hñfokoamarirñ. Nñmboe hñfokoamarirñ? Ahandi hohoanñmo moaruwai-ane, nga ahandi akñdandñ hohoanñmo aboed-ane ranimboyu asu ahambo hñfokoamarirñ.

¹³ Wandafi mami, hñfinñdiñ nindou ai sñheimbo yñboaruko-ndñhindñranñ se ngñri ranahambo hepññndahindi.

¹⁴ Sñhiriñ sñhefñhoariñ simborñ ngusüfo pefirñyefi arñhundi ranimboane asu sñhiri rarñhu fifirarñhundiñ sñhiri yñfñmbo hohoanñmo ra hññngñ-marñhundi, nga yangñriñ nñngombo hohoanñmo sünguarñhundi. Nindou ai ahandi wandafi mamñmbo ngusüfo pefekoate-ayu-anñmbo ranai awi yñfñmbo hohoanñmo süngureandñhani.

¹⁵ Nindou ai ahandi wandafi mamñmbo yñboarukore arandi ranai hñfokoare-randeimbñ nahurai-ani. Nga se fifirarñhindiñ hñfokoare-randeimbñ ai ngñri yangñriñ gedñhiñ nñngu.

¹⁶ Sisas ai sihefimbo farihefe-munimbo yifimayu, nga asu ranimambo ngusüfo pefe hohoanimo fifirimarhundü. Sihiri amboa rani-süngundahumboane wandaf mamimbo fehefe-ndürimbohündambo yifimboane.

¹⁷ Nindou mam ai napombüyu, nga wandaf mam hondirani ai waninduan ana, asu ai wandaf mamimbo ngusüfo pefekoate-ayu ana, Godind-mayo ngusüfo pefe hohoanimo ra ahand ngusüfoambe moai nimaro, nga wan.

¹⁸ Wand nimoakidibou, sihiri ngiri wandaf mamimbo hoafi yanggiri ngusüfo pandihundüri, nga sihiri aheimbo anihondumbo hondü fandhehu-ndürimboane.

Sihiri Godindi himboahü ngiri yihombondefi

¹⁹ Sihiri ngorü nindoumbo ngusüfo pandihundan rananimbo anihondü hohoanimo sünguri-hundühanefi ra fifirarihundi, nga ranimboane asu Godindi himboahü sihefi ngusüfoambe afundihu hohu niboademboyefi.

²⁰ Asu sihefi ngusüfoambe yihoaruko-ndihimunani, ambe! Sihiri rarihu fifirarihundi God ai adükar-ani, nga sihefi ngusüfoambe adükariyopoani. Nga asu God ai mungu fifirareandi ra.

²¹ O Wandaf mam, sihefi ngusüfoambe sihefimbo yihoarukofe-koateyeiani, sihiri Godindi himboahü moai yhimboyefi.

²² Sihiri ahand ahinümb hohoanimo asu ai hohoanimoayu ranahambo süngundi-hundan animbo asu ranani moatükuni sihiri Godimbo düdudahundoani ai sihefimbo ndayamunümbui.

²³ Ahand ahinümb hohoanimo nda: ahand Nimori Sisas Krai ranahambo anihondumbo-ndihindühi asu sheihoari simbori ngusüfo pefindürindei Sisas sihefimbo hoafimayu süngu.

²⁴ Nindou mam ai Godindi ahinümb hohoanimo sünguarandi ana, ai God-dibo nmandimbui asu God ai-dibo nmandimbui. God ai ahand Yifiafi masemun ranimboane asu sihiri rarihu fifirarihundi God ai sihefimbo sowah amaru.

4

Godindi Yifiafi Aboed-ane asu bidifiri yifiafi moaruwai-anei

¹ O wandaf mam, Godindi hoafi tikai hoafiyomorundeimb afindi hifini ahoahongomo. Nga nindou siheimbo hoafindomondühi, 'Ro Godindi Yifiafumb-anahi,' mbisimondani, se munguambo ra anihondumbo-ndihimboyei. Nga se yifiafi mungu ranahambo randihi hondihindühi Godindi-mayoyo asu hifinindiyoyo ra randihi fifirindhindi.

² Se Godindi Yifiafi Aboedi randihi fifindhimboyei ra: Nindou ai hoafiyuhü, 'Sisas Krai ai nindoumbomefiyu,' mbüsüani ana, nindou ranai Godindi Yifiafi Aboedümb-ani.

³ Nga nindou ai hoafiyuhü Sisas ai moai nindoumbofiyu mbüsüani ana, nindou ranai Godindi Yifiafi Aboedümbi-yupoani, nga moaruwai nendeimb-ani. Nindou ra Sisasindi hürütümb-ani se himboryeiani ai düdümbui masei, nga sünumboani.

⁴ O nimoakidibou, se Godind-anei, nga Godindi Yifiafi Aboedi sihei fiambe amaro ranai hifinindi nendi moaruwai ranaheimbo ngasünda-reandüri, nga se ranaheimbo harihelimboane.

⁵ Nindou ranai hifinind-anei, nga ranimboane ahei hoafi ra hifinind-ayo. Nga hifinindi nindou mungu ai ahei hoafi ra himboryei arihündi.

⁶ Nga sihiri Godind-ane fi asu nindou ai Godimbo fifirarihori ranai sihefi hoafi himboryei arihündi. Nga nindou ai Godindi-yeipoani ranai ngiri sihefi hoafi himborindei. Ranimambo sihiri anihondü Yifiafi ranane, tikai yifiafi ranane ra fifindhumboane.

God ai ngusüfo pefe hohoanimo nimindih-ani

⁷ O wandaf mam, God ai ngusüfo pefe hohoanimo nimindih-ani asu sihiri wandaf mamimbo ngusüfo pandihu-ndürimboane. Nindou ai ngusüfo pare arandi rananimbo ai Godindi nimor-ani asu ai Godimbo fifirariri.

⁸ God ai ngusüfo pare-randeimb-ani asu nindou ai wandaf mam ngusüfo pefekoate-aye ranai moai Godimbo fifirihori.

⁹ God ai Nimori mamümb-ani, nga asu raniyu sihiri yanggiri gedühi nngomböhündambo Nimori ra koamartheiri. Ranimboyu asu God ai sihefimbo ahand ngusüfo pefe ra weindah nafuimaramuni.

¹⁰ Nga ngusüfo pefe ra rahurai-ane. Moai sihiri Godimbo ngusüfo parihuri, nga God ai sihefimbo ngusüfo pareamunühi sihefi moaruwai hohoanimo ra gogorih-fembohündambo ahand Nimori hifina koamartheira kusü yifimayu.

¹¹ O wandaf mam, God ai sihefimbo afindi ngusüfo pararemun ranimboane asu sihiri amboa simbori ngusüfo pefiri-ndefimboane.

¹² Nindou mamî ai-amboanî moai Godîmbo horiri. Nga sîhîrî sîmborî ngusûfo pefi-rayefî ana, rananîmbo God ai sîhîrî-babîdî anûngu asu ahandî ngusûfo pefe hohoanîmo sîhefîmbo adûkarî hamîndî tûkûfemboane.

¹³ God ai ahandî Yifiafî Aboedî sîhefîmbo masemunî ranahambo fîfirarîhundî ana, God ai sîhîrî-babîdî anûngu asu sîhîrî ai-babîdî anîboadefî.

¹⁴ Ape God ai hîfîndî nindou farîhefî-mbohündambo ahandî Nîmorî koamarîheira makusu. Ra ro hoerîhu hoahumboanefî bokarîhehu arîhundî.

¹⁵ Nindou ai weindahî hoafîyuhû, 'Sisas ai Godîndî Nîmor-ani,' ehu ana, God ai nindou ra-dîbo nûngumboani asu nindou ranai God-dîbo nûngumboani.

¹⁶ Asu God ai sîhefîmbo ngusûfo parareamunî ra fîfirîhu mburîhu anîhondûmbo-arîhundî. God ai ngusûfo pefe nîmîndîh-ani. Nindou ai ngusûfo pefe hohoanîmo sînguarandî ana, ai God-dîbo anûngu asu God ai-dîbo anûngu.

¹⁷ Godîndî ngusûfo pefe hohoanîmo ra sîhefîmbo adûkarî hamîndî tûkefembo nahurai-ane: Sîhîrî dîboadondîhu ngusûfo pandîhundani anîmbo sîhîrî Sisas hîfîndî manûngu nahurai nîmboemboyefî. Ranîmboane asu God ai munguambo nindou yîbobonde-andûranî rasîmboanî ngîrî yîhîmbondefî.

¹⁸ Ngorûmbo ngusûfo parîhi-rîhîndeimbî ai ngîrî yîhîmbondei. Ngusûfo pefe hohoanîmo ra adûkarî hamîndî tûkündîfeyoanî yîhîmbo ra raguanîmbo-ndîfemboe. Yîhîmbo hohoanîmo nîmîndîh-ane ra: God ai nindou-yafe hohoanîmo moaruwai ranahambo ranî tîngîrîfo dagadûrîmbui. Nindou ai yîhîmboyei arîhîndî ranaheimbo Godîndî ngusûfo pefe hohoanîmo moai adûkarî hamîndî tûkûfeyo.

¹⁹ God ai-boatei sîhefîmbo ngusûfo pamareamunî ranîmboanefî asu sîhîrî ahambo ngusûfo pararîhurî.

²⁰ Nindou mamî ai hoafîyuhûya, 'Ro Godîmbo ngusûfo pararîhini,' yahuhû asu ahandî wandafî mamîmbo yîboaruko-areandî ana, nindou ranai tîkai hoafîmb-ani. Nindou ranai nindou hoireandûrîhî ranaheimbo ngusûfo pefekoate-ayu ana, asu God hoiefekoate-ayu ranahambo ngîrî ngusûfo pandîrî. Nga nindou ahandî wandafî mamîmbo hoireandûrîhî ranaheimbo ngusûfo pefekoate-ayu, asu nûngunde God hoiefekoate ranahambo ngusûfo pamandîra?

²¹ Hohoanîmo nda sîhîrî Kraîsîndî-mayo masahumîndefî ra, nindou ai Godîmbo ngusûfo pararîrî ranai ahandî wandafî mamîmbo-amboa ngusûfo pambîreandûramboane.

5

Anîhondûmbo-rîhîndeimbî ai hîfîndî hohoanîmo pûhiyei afoasîhindî

¹ Nindou mungu Sisas ai Kraîs-ani sei anîhondûmbo-arîhindî ranai Godîndî nîmor-aneî. Nga nindou mungu Afîndambo hohoanîmoayeî ra asu Nîmorîmbo amboa hohoanîmo-yeihaneî.

² Sîhîrî Godîmbo hohoanîmoyefûhî asu ahandî ahînûmbî hohoanîmo sînguarîhundî ana, ndarîhu sîhîrî fîfirarîhundî: Sîhîrî Godîndî nîmor-aneî.

³ Godîndî ahînûmbî hohoanîmo sînguarîhundî ana, ahambo ngusûfo parîhurî arîhundî, nga ahandî ahînûmbî hohoanîmo sîngufembo tîngûmbîyopoanî.

⁴ Mungu Godîndî nîmor-ayeî ranai hîfîndî hohoanîmo ra pûhiyei foasîhindûhaneî. Godîmbo anîhondûmbo-rîhurîmboanefî ranîmboane hîfîndî hohoanîmo moaruwai ra pûhiyefî foasîhumboanefî.

⁵ Nga dîdîyei hîfîndî hohoanîmo ra pûhiyei afoasîhindî? Nindou ai Sisasîmbo Godîndî Nîmor-ani seihû anîhondûmbo-arîhorî ranai hîfîndî hohoanîmo ra pûhiyei foasîhindûhaneî.

Sisas ai ahandî Nîmor-ani ra God ai nafuimaramunî

⁶ Sisas Kraîs ai kusû hoenambo hundûrîyu asu nîmî keimbî karîhe-ndeimbîfîhî ahandî horî peyowohû asu ai yîfîmayu. Nga ai kusû hoenambo hundûrîmbo yangîrîyupoanî, nga ahandî horî peyowohû asu ai yîfîmayu. Godîndî Yifiafî anîhondûmbo ranî hoafî ra anîhond-ane yaho nafuiarandî.

⁷ Nga ngîmî ai anîhondûmbo hondû hoafîmayei.

⁸ Godîndî Yifiafî Aboedî, hoe, horî, ngîmî ranai hoafî hoafîmayei, nga ahei hoafî ra mamane.

⁹ Nindou ai anîhondûmbo hoafî hoafayomo ana, ahamundî hoafî anîhondûmbo-ndîhumboyefî. Nga Godîndî anîhondû hoafî ra nindou-yafe hoafî ngasûnde-andûhane. Nga God ai hoafî ra ahandî Nîmorîmbo-hündambo anîhondûmbo hoafîmayu.

¹⁰ Nindou ai Godindî Nîmorîmbo anihondûmboarîrî rananîmbo ai ngusüfoambe yare fîfirareandî Sisas ai Godindî Nîmor-ani. Nga nindou ai Godindî hoafî anihondûmbofe-koate-ayu ana, Godindî anihondû hoafî ahandî Nîmorîmbo hoafîmayu ra moai anihondûmboreandî. Ranana ai Godîmboya, 'Ai tîkai hoafîyu-randeimbani,' yahu arandî.

¹¹ Godindî anihondû hoafî nda: God ai sihefîmbo ramareamuna sihirî gedühî yanggirî nîboademboyefî. Nga yanggirî nîngombo ra Godindî Nîmorî ai nîmîndîh-ani.

¹² Nindou Godindî Nîmorî-dîbo anungu ai gedühî yanggirî nîngumbui. Nga nindou ai Godindî Nîmorî-dîbo nîngokoate-ayu anîmbo, ai gedühî yanggirî nîngokoate-ndûmbui.

Sihiirî yanggirî gedühî nîboademboyefî ra fîfîndîhumboane

¹³ Se Godindî Nîmorîmbo anihondûmborîhorî-rîhîndeimb-anei, siheimbo hoafî nda sürü paparîhandî. Se gedühî yanggirî nîboademboyei ra fîfirîmbî-rîhînda sahehea sürü paparîhandî.

¹⁴ Rananî moatükunî God yifirayu ranîmbo ahambo dîdîndîhuranî sihefî hoafî hîmborîndîmbui. Nga ra fîfirarîhundî rananîmbo asu ahambo hoafîmbo moai yîhîmborîhurî rîhundî.

¹⁵ Nga ahambo dîdîndîhuranî sihefî hoafî hîmborîndîmbui ra fîfirarîhundî. Rananîmbo rananî moatükunî refembo ahambo dîdîndîhuranî sihefîmbo randeambui ra fîfirarîhundî.

¹⁶ Bîdîfirî hohohanîmo moaruwai nindou mamî ai randeandanî rananîmbo ai awandîhoembui. Nga bîdîfirî hohohanîmo moaruwai nindou rawareandî ana, nggirî awandîhoayu. Kristen ngorü ai hohohanîmo moaruwai rawareandî ana, asu ngorü Kristen ahambo hoeindiranî-wanî ai ahambohîndambo Godîmbo dîdîbafîndûmbui. Rananîmbo asu God ai ahambo fandîheiranî yanggirî nîngumbui. Nga awarîhoeimbî hohohanîmo moaruwai sapo horombo hoafîmayahî ranahambo Godîmbo dîdbafîfembo moai hoafîyahî.

¹⁷ Munguambo hohohanîmo dîdîboadofe-koateayo ra ai hohohanîmo moaruwai-ane, nga bîdîfirî hohohanîmo moaruwai nindou ai rawareandî rananîmbo nggirî ai awandîhoayo.

¹⁸ Sihirî ndarîhu fîfirarîhundî: Godindî nîmorî ai moai hohohanîmo moaruwai süngurîhi rîhîndî, nga wani. Nga Godindî Nîmorî Sisas ai aheimbo hîfandandürî arandî, nga Satan ai nggirî aheimbo kündîfi hîndamündündürî.

¹⁹ Nga sihirî ndarîhu fîfirarîhundî: Sihirî Godindî nîmorî-ane, nga Satan ai hîfîndî nîndou mungu hîfandîrandürî arandî.

²⁰ Asu sihirî ndarîhu fîfirarîhundî: Godindî Nîmorî kusü anihondû God ranahambo fîfirîfîmbohînda sihefîmbo yamunde hînîngîre-amunîmboani. Nga sihirî God arîmbînî Sisas Kraîs-babîdîmbo anîmboefî. Ai God hond-ani asu koadürümbo-koadürümbo yanggirî nîngombo nîmîndîh-ani.

²¹ O nîmoakîdîbou, se tîkai godîmbo hohohanîmo-mboyopani. Karîhasîhandürî.

2 Son Pas yimbu Son ai sürü papimarandı

¹ Meao, sıhambo God ai ahandıhoarı kamafoareanını ranıambo anıhandı ro aborüdi sıheimbo kameihı hıfandırıhandeimbı nındou-anahı pas nda sürü paparıhandı. Sıheimbo anıhondumbo ngusüfo pararıheandürı ra ro yangrı-yahıpoanı, nga mungu anıhondü hoafı fıfırıhindeimbı ranai amboa sıheimbo ngusüfo pararıhindürı.

² Sıhırı anıhondü hoafı ra anıhondumbo-arıhundı, nga koadürümbö-koadürümbö anıhondumbo-ndıhumboyefı ranıamboanahı sıheimbo ngusüfo pararıheandürı.

³ God arımbını Sisas Kraıs sıhefımbö ngusüfo parıneamunühi, rananımbö sıhırı ngusüfoambe afundıhu kündıhu hoahu nımandefühı anıhondü hoafı anıhondümböndıhu asu ngörümbo ngusüfo pandıhu-ndürımböyefı.

⁴ Sıhafı nımorı bıdıfırı anıhondü hohoanımo süngürıhi arıhündı sıhefı Ape God sıhefımbö hoafımayu nou, ranıambo hımbörıya heheamboanahı hıhıfı-hıhıfayahı.

⁵ O Meao, ro se nda randowandı saheheamboanahı hoafıyahühi, 'Sıhefı-hoarı sımbörı ngusüfo pefırı-ndefımböane,' asahı. Hohoanımo ra sıhambo sürü pararı-handı nda sımbörı moatükunıyopoanı, nga horombo hondü masahumındef-ane.

⁶ Sıhırı yahurai wandafı mamımbö ngusüfo pandıhu-ndürımböane ranane Godındı hoafı süngüfeayo. Horombo hondü se Godındı hohoanımo ra masahümündı, 'Se ngörümbo ngusüfo pandıhindürı.'

Sıhırı Kraısındı hoafı ra ngırı hınıngındıhundı

⁷ Tıkai hoafümbı afındı hıfı ndanıhü hahabodei wakarıhindı. Nga ai ngırı weındahı hoafındelı, 'Sisas Kraıs ai nındoumbö-mefıyu,' mbısei. Nındou ranai tıkarıhi hehimboaneı, nga asu Kraısındı hürütümb-aneı.

⁸ Se hıbadıhümbö. Ranı-moatükunı se Godındı warambeahındı semındımbö sei hehimbo ranıambohünda ratüpurımayei ra se hıbadıhümbö, nga hınıngı-ndıhimboyei. Nga tıngırıfondefühı Godındı-mayo takını aboedı ra yıhoefı ratüpurı-mbohünda ndahumı-ndefımböaneı.

⁹ Nga nındou mamı ai Kraısındı hoafı ragu pire haya ngörü hohoanımo süngüre arandı ranai ana God ai ngırı ai-dıbo nımandu. Nındou ai Sisasındı hoafı süngüre arandıanımbö God arımbını Sisas-dıbo nındou ranahambo sowahı nımböamboyafanı.

¹⁰ Nga nındou mamı sıheimbo sowahı tükündıfıhümbö yamundıfe hoafı ra hoafıkoate-nduanı ana, se nındou ranahambo ngırı hıhıfındıhorühı worınındıhorı, nga wanı.

¹¹ Nındou ai ahambo hıhıfarürı ana, nındou ranai ahambo ahandı moaruwai ho-ananımo ranahambo farıheırühani.

Bıdıfırana hoafı

¹² Ro sıheimbo hoafı afındı hoafımbö saheheamboyahı, nga pepafıhı sürü pefembo moeisahı. Nga ro sıheimbo sowanambo sını wataporımbö saheheamboyahı sıhırı hıhıfı-hıhıfımböahı.

¹³ Sıhafı akıdı God ai ahandıhoarı kamafoareandı ahandı nımorı ai sıhambo hıhıfarıhünını. Karıhası.

3 Son Pas ngim̄i Son ai sūrū papimarand̄i

¹ Ro anihondūmbo-r̄hindeimb̄i h̄ifand̄ir̄i-handeimb-anah̄i, wand̄i wandaf̄i Gaius, sihambo pas nda sūrū paparihand̄i. Sihambo anihondūmbo ngusūfo pararihean̄in̄i.

² O wandaf̄i, sihambohündambo Godimbo d̄id̄ibafayah̄i. S̄ihaf̄i ngusūfo d̄id̄iboado-r̄ihoeimb-ani, nga s̄ihaf̄i ranan̄i moatükun̄i ra yahurai d̄id̄iboado-nd̄ihoayowa se aboed̄i mb̄imar̄ifa sahehea ranahambo Godimbo hoaf̄iyahüh̄i d̄id̄ibafayah̄i.

³ Wandaf̄i mam̄i, horombo b̄id̄ifir̄i ai wambo sowah̄i tüküyafu hoaf̄iyomondüh̄i yahomoya, ‘Hapoana Gaius ai anihondū hohoan̄imo süngure arand̄i horombo rasüngumareand̄i nou,’ mehomom̄-ndamboyah̄i ranahambo af̄ind̄i h̄ih̄ifi-h̄ih̄ifimayah̄i.

⁴ Wand̄i n̄imor̄i ai anihondū hohoan̄imo süngur̄ih̄i ar̄ihünd̄i ran̄i hoaf̄i ra h̄imborayah̄i ana, ro af̄ind̄i saf̄i h̄ih̄ifi-h̄ih̄ifiya ar̄ihand̄i.

Gaius ai aboed̄i d̄id̄iboador̄ihoei ratüpuriyu arand̄i

⁵ O wandaf̄i, se wandaf̄i mam̄imbo d̄id̄iboadoro far̄ihawandür̄i arand̄i. Nga asu se wandaf̄i mam̄i nd̄ifoambo amboa far̄ihawapur̄i arand̄i.

⁶ Nindou rotumbo tüküyahi-r̄ihündeimb̄i-yafe h̄imboahü hoaf̄iyomondüh̄i yahomoya, ‘Gaius ai ȳihoeim̄bo ngusūfo pareamunüh̄i mafar̄ihemuni,’ mehomo. Se ahamumbo naf̄i nḡnambo war̄i nḡn̄irowapur̄i arand̄i God ai refi arand̄i nou. Se rawarowand̄i ana, aboed-ane.

⁷ Ai Sisas̄imbohünda hoan̄gomo arund̄i, nga nindou ai anihondūmbofe-koateyemb̄i ahei-mayo n̄in̄i-moatükun̄i moai sowandūmo.

⁸ Nindou yahurai s̄ih̄ir̄i feh̄efepur̄imboane asu ranan̄imbo s̄ih̄ir̄i ai-bab̄id̄i God̄ind̄i anihondū hoaf̄i fand̄ihehur̄i-mboyef̄i.

Diotrefes ai hohoan̄imo moaruwai süngumareand̄i

⁹ Horombo ro Kraisīnd̄i nendi ranaheimbo pas sūrū parihe koamar̄iheheand̄i. Nga Diotrefes ai ahei bogor̄imbondahe n̄imboambo yahuhaya ȳihoefi hoaf̄i moai h̄imbor̄iyu.

¹⁰ Ran̄imboane asu ro d̄id̄i tükündaheandüh̄i ahand̄i ratüpuri ranahambo hoaf̄inda-handomboyah̄i. Ai ȳihoeim̄bo-hündambo moaruwai hoaf̄i watapor̄iyu wak̄ire arand̄i. Ran̄i ratüpuri yanḡir̄iyopoani, nga ai sapo wandaf̄i mam̄imbo h̄imbokaboako-marapur̄i. Nga nindou ai nindou ranahambo wor̄in̄ifimbo hohoan̄imondeian̄i, Diotrefes ai aheimbo yowan̄i yahu arand̄i, nga nḡir̄i ro-bab̄id̄i rotund̄im̄o yahupur̄i arand̄i.

Demetrius ai hohoan̄imo aboed̄i süngure arand̄i

¹¹ O wandaf̄i, se nḡir̄i hohoan̄imo moaruwai süngundowand̄i. Nga hohoan̄imo aboed̄i süngundowand̄i. Nindou ai aboed̄i hohoan̄imo süngundeandan̄i ana, ai God̄ind̄i n̄imor̄ani. Nga nindou ai hohoan̄imo moaruwai süngundeandan̄i ana, ai Godimbo hoefekoate-ani.

¹² Mun̄gu ai Demetriusimbo aboed-ani asei. Nga ra anihond-ane mun̄gu ai f̄ifir̄ihind̄i. Ro-amboa ahambo anihondūmbo hoaf̄iyahüh̄i aboed-ani asah̄i, nga wand̄i hoaf̄i anihond-ane ra se f̄ifir̄owand̄i.

B̄id̄ifir̄ana hoaf̄i

¹³ Sihambo ro af̄ind̄i hoaf̄i hoaf̄imbo samboanah̄i, nga pepafih̄i sūrū pefembo moeisah̄i.

¹⁴ Awi h̄ibadand̄ir̄i, nga se-d̄ibo watapor̄imbohünda sihambo sowana s̄in̄imbo samboanah̄i.

¹⁵ Se ngusūfoambe afundo künde hawa n̄imbaf̄i. Wandaf̄i mam̄i ai sihambo h̄ih̄ifar̄ihün̄in̄i. Ȳihoefi wandaf̄i mam̄imbo mamam̄indandür̄ih̄i h̄ih̄if̄indandür̄i.

Sud Pas Sud ai sürü papimarandi

¹ Karıhasıhandürı, ro Sud Sisas Kraisiñdı ratüpurıya-rıhandeımbı, Semsıñdı akıd-anahı. Ape God ai sıheimbo mborai yahundürühi ñgusüfo pamareandür-aneı asu Sisas Kraisi ai hıfandımarandüra se ñgıñıñdı anımböeı sıheimbo pas nda sürü paparıhandı.

² Ñga Ape God ai sıheimbo hıpoambofe hohoanımo, ñgusüfo afurıfe kife hohoanımo asu ñgusüfo pefe hohoanımo afıñdı mbıısgadür-amboane.

Tıkai hoafı yamundu-rundeımbı nındou

³ Wandafı mamı, horombo God ai sapa sıhefımbı muñguambo aboedambo-mareamunı ranahambo sıheimbo pasambe hoafıñdahandürı saheheamboyahıı. Ñga awi hapondanı ana sıheimbo pas nda sürü paparıhandühi sıhırı anıhondümböfe hohoanımo masahumıñdefı ra tıkaruhou yamundu-rundeımbı ai tükümeñfunda wambo ñgusüfoambe botımareandıra se ranahambo gifembohünda ñgıñıñdı-hamıñdıhandürı samboanahı. God ai mamımbı yangırıyu ahandı nendı ranaheimbo anıhondümböfe hohoanımo masagadürı.

⁴ Ñga nındou Godımbı hohoanımo-koateyomo-rundeımbı ai sıhefı mbusümo dıbo hasıyafu tüküyafu sıfomomboanemo. Rananemo asu ai Godıñdı-mayo moanı hıpoambofe hohoanımo ra hıhıru ñgorü sünguru hoafıyomo arundı ahamundı moaruwai hamıñdı hohoanımo ra gabudıfe-mbohünda. Rananemo ai sıhefı Bogorı Adükarı Sisas Kraisi ranahambo yıboaruko-ruwurühü daboadı hıhırımarıwurı. Horombo hondü Baıbor yahoya, 'Nındou ranai süngunambo asübusı ndowandümböemo,' meho.

⁵ Awi se ndanı hoafı ndanahambo ndorıhi fıfırıhi-mboaneı, ñga awi ro sıheimbo namühı hoafıñdahandürı samboanahı. Adükarı ai İsaerımbı aboedambo-mareandürı İsip hıfambeahıñdı, ñga ai süngunambo nındou ahandı hohoanımo anıhondümböfe-koate-mayeıa asu ai aheimbo moaruwaimbo-mareandürı.

⁶ Horombo sünambeahıñdı nendı ai God ratüpurı ahamumbo masagapurı ra moei yahomo hou hıfandıkoate hıñıñgımarundı. Ñga ai moanı ngoafı hıñıñgı-marundamboyu, asu God ai ahamumbo sen ñgıñıñdınambo hüputüpu-rapurümündı mbura nımbı nımarowambe ragu papı-hoafıyupurımbı-hünda hıñıñgı-mareapurı. Asu God ai ahamumbo tıñırıfo saımbohünda ai Godıñdı yıbobofembo sı ranahambo hıfandundühi amarımo.

⁷ Yahurai-ane horombo nındou Sodom asu Gomorahündı asu ngoafı akımı ranı fıkmı adaburo ranıhündambo nındou amboanı sünambeahıñdı nendı rameñfundı nou yarıhi hohoanımomayeı-ane. Ranıyu asu God ai aheimbo hai koadürümbo horı-randeımbı ranambe hıñıñgı-mareandüra asübusı afıñdı masahümündı. Ñga aheimbo yandıhu hondıhundürı mbundıhumbo anımbı asu sıhırı amboanı yahurai refepoanı, ñga ranahambo ndondıhu türüboadı-humboane.

⁸ Mamı ranı-süñgumboane nındou ranai-amboanı nıne-moatükunı yafogoadınambo nahurai tüküfeyoanı ranahambo süngurıhindühi moaruwai hamıñdı nındou tükümeñdı. Rananeı ai Godıñdı ñgıñıñdı ranahambo daboadı hıhırıhindühi hımböamupımbı-randeımbı sünambeahıñdı nendı ranahamumbo tırıfoefe hoafıyahüpurı arıhündı.

⁹ Horombo sünambeahıñdı nendı-yomondı bogorı, ahandı ndürı Maıker, ai moai ramarıhindı nou rareandı. Ñga ai Satan-dıbo Mosesıñdı fı ra dıdı manderümündı safanı hena sımborı hoafıyafandühü ai moai Satanımbı tırıfoarırı papı-hoafırürı. Ñga ai yare hoafıyuhü yahuya, 'Adükarı ai-anımbı sıhambo moaruwai watıkoafı-mbıyünı-amboaneı' mehundo.

¹⁰ Ñga nındou ranana nıñıñdı ra fıfırıfekoate wamboaneı ranahambo ai tırıfoarıhi hoafıyeı arıhündı. Asu ai nıñıñdı nahurai hohoanımo fıfırıfe-koate-aneı nıñımoatükunıyo hohoanımoambe tüküfeyo ra süngurıhi arıhündı. Ranane asu ahei ranı hohoanımo ranai aheimbo moaruwaimbo-reandürı arandı.

¹¹ Hıpoanımböebou-aneı, ñga aiana asübusı afıñdı ndahümündıboyeyı! Aiana sapa horombo Ken hohoanımomayu hohoanımo-ane süngurıhi arıhündı. Aiana horombo Baram tıkare-haya rameñfyu nou ai kakı semıñdımbı-hündambo yangırı ratüpurıyeı

arihündi. Kora ramefiyu nou ai Godimbo süngufekoate-mayei-amboani asu ai aheimbo moaruwaimbo-reandürimboani.*

¹² Se mamî fandîhi nîmarimbo nindou ngorümbo aboedi hohoanimo-yondorambo sesesi-yeihi nîmarian-anemo asu nindou ranai se-babîdî nîmarimondühi ahamundîhoari sowasümondühi nindou bîdîfirambo saikoate-memo. Ahamundî hohoanimo ra sîhei fandîhi arihündi ra moaruwaimboru arundî asu ai dîdîbudümbî moatükunî nahurai-anemo. Rananemo asu ahamundî fimbo yangîr-anemo aiana hohoanimoyomo hoanngomo arundî. Aiana sapo mburüngai werinambo kîkamîndî pireandanî hoe-koate moanî goagu aho yahurai hamîndî nend-anemo. Aiana sapo nîmî hîsî sîmboanî hîsî-koate anînggo nahurai-anemo. Asu ngooambo nîmî sapo nindou ai ahasîharî kîbodîrîhinda emündü pefoai haya yaparî anînggo nahurai-anemo.

¹³ Ahamundî amoanîngümbî ratüpurî ra sapo hohoambu afîndî howohü wutîpuiarî semîndî ho momoehoanî koararîhendî yahurai-anemo. Horombo God ai sapo mupui hoahoanggo-randeimbo nîmbî nîmarowambe ranîhü koadürümbo nîmandîfî ndandî yahuhaya hînîngîmareandî yahurai-anemo.

Nindou ranai tîngîrîfo moaruwai ndowandümoemo

¹⁴ Enok ai Adam nînggu-ambeahîndî 7 amoaombofi tüküfi manüngu. Ai nindou ranahamumbo horombo hondü hoafîyuhü yahuya, "Hoeirîhi! Adükarî ai ahandî sünambeahîndî nendî afîndî tausen engoro ranî-babîdîmbo kudümbui munguambo yîbobofe-mbohündambo.

¹⁵ God ai nindou munguambo 'se hütîyei,' mbüsü haya ahambo fîfîrîfekoate-ayei ranaheimbo tîngîrîfo dagadürîmbui. Sapu ai Godimbo hohoanîmokoate moaruwai hamîndî moatükunî ratüpurî süngurîhündühi asu ai Godimbo moaruwai hamîndî hoafî hoafîyei marîhündî ranîmboane ranaheimbo tîngîrîfo dagadürîmbui," mehu.

¹⁶ Nindou ranai ana nîninîmbo ra ai yîboaruko hoafîyomo wakîrundühi nindou ngoründî-wamî papîfe hoafî afîndeimb-anemo. Aiana ahamundî moaruwai hohoanimo mengoro ranî-yanngîr-ane sünguru homo arundî. Aiana ahamundî fimbo borîyomo arundî asu nindou bîdîfiramboya, ai yîhoefî hohoanimo ranî-süngumbîrî-hinda yahommoanemo aheimbo hoafî nafîrundürî arundî.

Se hîbadîhümbo sîhei anîhondümböfe hohoanimo ra kîkîhîndühümündî

¹⁷ Se wandî ngusüfohünd-anei, se sapo nîne hoafî sîheimbo sîhefî Adükarî Sisas Kraisîndî hoafî sowandümo homo-rundeimbî ai horombo hoafîmemondürî ranahambo hohoanîmondei.

¹⁸ Ai sîheimbo yaru hoafîyomondühüya, "Bîdîfirambo si tüküfeyo-ambe ana, tîrîfoaru hoafîyomo-rundeimbî tükündafumboemo asu ai ahamundî Godimbo fîfîrîfekoate hohoanî süngundu ndumboemo," mehomondürî.

¹⁹ Nindou ranai hîfînîndî hohoanimo sünguru asu yîkürübüru-rundeimb-anemo. Yîfiarfî Aboedî ranai moai ahamundî ngusüfoambe nîmaropurî, nga wanî.

²⁰ Nga wandafî mamî, sîhei anîhondümböfe hohoanimo ra Godîndî yangîr-ane asu se ngînîndî anîhondümbö-fembohünda sîmborî farihefirîndei. Sapu Yîfiarfî Aboedîndî-mayo ngînîndî ranînambo-anîmbo Godimbo dîdîbafîndei ndühündî.

²¹ Godîndî ngusüfo pefe hohoanimo ranambe nîmboei ngei. Se sîhefî Adükarî Sisas Krais ranai ahandî hîpoambo hohoanimo ranambo yangîrî koadürümbo-koadürümbo nînggombo ra ndemunîmbui mbîsei hehi hîmbondeihî nîmboei.

²² Nindou dîdîyei ai ndöfe anîhondümböfe-koate moanî mbusümondühi nîmboei wakarîhîndî ranaheimbo hîpoambo-ndîhindürî.

²³ Bîdîfirî nindou aiana hai ngooafîna ho nafînî anîboadei, nga se nîmai aheimbo ranambeahîndî kündahi hündühümündî-hündürî aboedühi pîndîhindürî. Nindou bîdîfirî ahei ngusüfoambe botîfembo moaruwai hohoanimo aheimbo hîfandîrandürî arandî. Nga se aheimbo moanî yîhîmbondeihî hîpoambo-ndîhindürî. Hîbadîhündî, nga ahei moaruwai hohoanimo ranînambo se moaruwai tükündahimboyei.

Godimbo hîhîfî hoafî

²⁴ Sîhîrî God mamî yangîrî ahambo aboed-ani mbîsefîmboane. Ai-anîmbo sîheimbo kîkîhîndamündî nûnguanî asu se ngîrî anîhondümböfe hohoanimo hînîngîndîhîndî. Ai-anîmbo sîheimbo ndemündündürî gafu dîdîboadonde ahandî hîmboamupumbo-randeimbî hîmboahü ranambe hütî-koate hîhîfî-hîhîfî kapeihü hînîngî-ndearümbui.

* **1:11:** Ken ai ahandî akîdambo ngînîndîyuhü hîfîkoamarîrî (Stat 4). Baram ai kakî semîndîmbohünda Israerîmbo moaruwaimbofe hoafî hoafîmayu, nga God ai moai ahandî hoafî hîmborîyu. (Namba 22-24, Ito 23:4-5). Kora ai Mosesîmbo daboadi hîhîrîmarîrî ranîmboane asu God ai ahambo hîfîkoamarîrî. (Namba 16).

²⁵ God ai sɪhefɪmbo aboedambo-reamunɪ-randeimb-ani. Sɪhefɪ Sisas Kraisɪndɪ sɪŋguyu Godɪmbo hoafɪyeihɪ seiya, "God ai adɪkarɪ ndɪreimb-ani, adɪkarɪ bogor-ani, ŋgɪnɪndɪ adɪkareimb-ani asu muŋguambo moatɪkuni hɪfandandeimb-ani," mbɪseiamboane. Muŋguambo si horombo maho ai yahurai manɪŋgu-ane asu hapondanambe asu sɪŋgunambo amboanɪ ai moanɪ yahurai koadɪrɪmbo-koadɪrɪmbo nɪŋgumbui. Anɪhondane.

Dibohindi Hoafi Weindahifembo Hoaf-ane Hoafi God ai Sonimbo weindahimareandi

Boatei hoafi

¹ Hoafi nda dibo mengoro-ane, nga Sisas Kraisi ai weindahimareandi. God ai ahandi ratupuriyei-rihundeimbi ranaheimbo nini-moatukuni nimehinou tukufemboayo nafuim-biyunduri yahuhaya Sisas Kraisi-mbo nafuimayundo. Rani-moatukuni ra sunambeahindi nendi ai Kraisi-ndi ratupuriyu-randeimbi Son, wambo sowana koarheira kusu weindahimareandi.

² Raniyo asu Son ro nini-moatukuniyo hoeimartheandi ranahambo anihondumbo hoafimayahi. Rani-moatukuni ra God-ndi hoafimayo-wamboyo asu Sisas Kraisi ai ranahambo anihondumbo hoafimayu.

³ Nindou ai nini-moatukuni sunguna tukufemboayo hoafi nda nindou bidifiri-yei himboahü ritimira arandi aiana hihifi-hihifimbiyu-wamboane. Asu nindou didiyei ai ndani hoafi sürü papimarandi ranahambo himbori-yei hehi sunguarihindi ai hihifi-hihifimbeyei-amboane. Nini-moatukuniyo tukufemboayo si ra ngiri amitata tukundifeyo.

Kraisindi nendi 7-ngoafumbi amarei aheimboane hoafi nda

⁴ Ro Son-anahi nda, ro 7-ngoafumbi Kraisi-ndi nendi Esia hifambe amarei siheimbo sürü nda paparhandi.

God haponda anungu, horombo hondü manungu, asu sungunambo ni ngomboayu ranani, asu yifiafi 7 ranai ahandi adukari bogor-ndi niamari-fondi hangifoani amarei, asu Sisas Kraisi aiane siheimbo moani hipoambo-ndihindürühi ngusüfoambe afurife kifimbi hohoanimo mbisahü-ndüramboane.

⁵ Sisas Kraisi-ana ai ndore anihondumbo weindahi hoafiyu-randeimbi-ani. Ai boatei yifihündi botifi haya, asu ai munguambo moatukuni hifi ndanihü bogor-mboyahi ninouaye ranahei adukari bogor-ani. Sapo Sisas aiyu shefimbo moani hipoambo-reamunühi ahandi hori ranambo moaruwai-ambeahindi aboedambo-mareamuni.

⁶ Raniyu shefimbo, God ahandi afindi ranahandifih didibafife-rambohünda adukari bogor-mbore hini-ngi-mareamuni. Sisas Kraisi aiana nduri adukarumbindu haya koadürümbo-koadürümbo ngin-ndimbiyu-wamboane. Nga anihond-ane!

⁷ Awi se himboriyei! Ai ngiri amitata mburungai bítapinde haya kudu.

Nga asu munguambo nindou ai hoeindi-horimboyei.

Asu yifiarinambo wafusimaründümo nindou amboa hoeindü-wurimboemo.

Asu ahambo sunguna mungua hifin-ndi siri amboa arani-hoafindeimboyei.

Yini, ndani-moatukuni ra tukundifemboe. Nga anihond-ane.

⁸ God Adukari ai hoafiyuhü yahuya, “Roanahi horombodiyu asu sungudiyu arihandi. Roanahi haponda animboahi, horombo manimboahi asu sunguna nimboamboyahü. Asu ro ngin-ndi ham-ndi hond-anahi,” mehu.

Son ai Kraisi-mbo hoeimariri

⁹ Ro shei wandafi Son-anahi. Ro se-babidimbo ni ngombo asübusi Sisas-dibo asahümündi ra sem-ndi mburümbo God ngin-ndi hifandarandi ranambe ni ngomboanahi. Sihiri munguambo nine tihirifo afindi tükefeyo ra mam hini-ngi-rou nimboefimbo sahumindefüh-anehi. Ro God-ndi hoafi asu hoafi Sisas weindahimareandi ra bokamari-heheandamboyei wambo hemafoari-hindira asu ro ha airan Patmos-wam manimboahi.

¹⁰ Adukari-ndi si ra tuküfehüyo asu Yifiafi Aboedi wandi fiambe ngin-ndi tuküfehüyo asu wandi daboadani himboriyahane nindou mam hoafimayu ra fufuji nahurai puküna hoafimayu.

¹¹ Ai yare hoafiyuhü yahuya, “Nini-moatukuniyo hoeiaro-wandi ra se bukambe sürü papinda mbunda 7 ngoafumbi Kraisi-ndi nendi amarei aheimbo sowana koandihoei. Ngoafi ranana Efesus, Smerna, Pergamam, Taiataira, Sardis, Firadefia asu Raodisia-anei,” mehu.

¹² Raniyahü asu nindou düdi wambo hoafimayu ranahambo hoeifimbo sahe-hea, hihiriyahe hoeiriheandane gorinambo nafumbi ram nindife fondi 7 ranai maningomonda hoeimartheapuri.

¹³ Raniyo asu nindou mam ram nindife fondi rani mbusümo manungu. Aiana Nindou Hondü nahurayü. Raniyu ai hoandari hoeari güdeandani hani tihari gabudi-mafoareandamboyo asu gorinambo nafumbi ret nahurai ahandi misi-ndi-ham-ndihü hühire haya manungu.

¹⁴ Ahandi mbaro asu mbarinani ana kayahi ninendi kifohayo asu sunu kifohi nahurai hamindimayo. Raniyo asu ahandi humberi ranai hai imami nahuraimayo.

¹⁵ Ahandi tinarai ana ain hai adukarambe mandife mburimbo humberamupumbarandi rahurai hamindiyoyo makiaro. Raniyo asu ro ahandi hoafi ra humberiyahani sapo hoe hohoambuyo haya aho nahurai fumayo.

¹⁶ Asu ai mupui 7 ra warihondü warani waramberamündü haya manungu. Asu amiyomondi pisao ra yiboboani yihumindiyoyoweimbi yihumindi hamindi ranai ahandi yahamonindi moanambühi tükife mbumarandi. Asu ahandi ngusumberi ranana sapo hüfinimbo hüfhamindi si boakaforeandi nahurai hamindi simayo.

¹⁷ Raniyahi hoerihinihunda asu ahandi yirikimi yifi nahurai pimayahi. Raniyo asu ai ahandi warihondü warai ra wandiwami nande mbura hoafiyuhü yahuya, "Awi se yihimbo-ndamboyafi. Roana weangurühi-didi hondüya asu süngu-didi hondüyarihandemb-anahi.

¹⁸ Asu ro yangiri nda animboahi. Horombo yifimayahisi, nga se himboyafi, roana haponda yangiri koadürumbo-koadürumbo animboahi. Ran-anahi asu ro Yifiyoramboane asu yifiafi ngoafi yipurai ra hifandarhandi.

¹⁹ Ranimboane awi nime-moatükun hoemarowandi asu haponda tükefeyo-ane asu sünguna tükufemboayo ra se sürü papindandi.

²⁰ Sapo se hoemarowandi mupui 7 asu gorinambo nafümbi ram nindife fondi 7 wandi warihondü warani ranana dibohindi hoafi mengoro-ane. Ranahandi nimindi ra ndahurai-ane: Mupui 7 ranana Kraisindi nendi-yei sunambeahindi nendi 7-anemo. Ram nimindi 7 ranana Kraisindi nendi 7-anei," mehu.

2

Kraisindi nendi Efesus ngoafihü amarei aheimbo hoafi aho

¹ Nindou ranai hoafiyuhü yahuya, "Sünambeahindi nendi Kraisindi nendimbo Efesus ngoafihü hifandarandüri ranahambo sürü papindandi.

Nindou mamai ai mupui 7 ahandi warihondü warani semündü haya gorinambo nafümbi ram nindife fondi 7 ranai mbusümo hoahoangu wakimareandi ai hoafiyuhü yahuya,

² 'Se munguambo moatükun wambohunda ratüpuriyei arihündi ra ro fifirihemboanahi. Asu ambe yaho yiboaruko-yiboarukofihini hiningifekoate tinarifoyeih ratüpuriyei arihündi. Seana moai nindou moaruwai ranaheimo shei mbusümo ningombo yifiriyehi. Nindou ai hoafiyomondühüya, "Ro-amboa Kraisindi hoafi sahümandefi hefirihundeimb-anefti," mehomo, nga anihondü ana wani, se ranahamumbo yiboborihipurühi fifirihindi ra ai tkai hoafümbi nindou yangiranemo.

³ Nga seana ambe sei hehi nginindi nimboeimbo asu wandi süngu tinarifo ra sahümundi hehi tinarifoyeih moai wambo süngufembo ra hiningirihindi.

⁴ Nga shafi hoafi akidou engoro. Se weangurühi wambo ngusüfo pamarowandiri, nga haponda hiningimarrowandiri.

⁵ Se aboedi hohoanimo hiningifekoate-yafambe manimbafi ra nahurai hohoanimondafi. Nga asu hapondani ana se moaruwai hohoanimo hiningiro hawa horombo weangurühi süngumarowandi nou süngundandi. Asu se shafi hohoanimo ra ngorü-süngufekoate-ayafi ana, asu ro tükündahe shambo tinarifo ndahaninü shafi ram nindife fondi ra raguanambo-ndiheamboyah.

⁶ Awi aboedi hohoanimo ranana shafi fiambe nimarimboane: Asu ranane Nikorasindi sirihündi nindou ranahei hohoanimo ranahambo yiboarukoro hafi arandi. Ro-amboani ahei hohoanimo ranahambo ana yiboaruko-rheandühanahi.

⁷ Nindou ai humberambe-mbindühi ana, awi ai moani humberambo yangiri kümbereandamboane, sapo Godindi Yifiafi Aboedi ranai Kraisindi nendambo hoafendüri ranahambo! Nindou ai yifariyo taborarhoayu ana, nini nindoumbo yangiri senda nimboei-rihundeimbi ranahandambo sesi yimai mbsaha, ndemündümbui. Nini ranana Godindi nübürambe-ane aninggo," mehu.

Kraisindi nendi Smerna ngoafihü amarei aheimbo hoafi aho

⁸ Nindou ranai hoafiyuhü yahuya, "Sünambeahindi nendi Kraisindi nendambo Smerna ngoafihü hifandarandüri ahambo sürü papindandi.

Nindou düdi ai weangurühididi asu süngudidi yifiyo haya asukai yangiri anungu, ai ndare hoafiyuhü yahuya,

⁹ 'Ro fifirihendi shei tinarifo afindi asu napokoate-aye ra, nga se munguna napo afindeimbi hond-anei! Ro fifirihendi nindou bodimondi ai sheimbo hoafi moaruwai

hoafimehündürä ra. Ai hoafiyehi seiya, “Roana Sudahünd-anefti,” masei, nga aiana Suda hondüyeipoani. Aiana Satanindä nendä yangir-anei.

¹⁰ Nüne asübusi ndeara akimi hamindä sheimbo tükufemboayo ranahambo se yowanä yihimboyopani. Himboriyei! Satan ai bidifiri sheimbo refe hoeifendürimbohündambo karabusi-ndearumbui. Asu 10 si se afindi tñjirifo-ndeimboyei. Nga se anihondümbondihi ngeimbo yifayei amboani ro yangiri nñgombo hohoanimo nginindä napo nahurai ndahandürimboyahi.

¹¹ Nindou ai himboambembindühä ana, awi ai moani himbo yangiri kumbireandamboane sapo Yifafi Aboedi ranai Kraisindä nendambo hoafayondürä ranahambo. Nindou didiyei yifariyei taborihehi-rihündeimbi aheimbo ana ngiri asükaayo yifimboayo ranambo moaruwaimbo-ndeandürä,” mehu.

Kraisindä nendä Pergamum ngoafihü amarei aheimbo hoafi aho

¹² Nindou ranai hoafiyuhü yahuya, “Sünambeahindä nendä Kraisindä nendambo Pergamum ngoafihü hifandarandürä ahambo sürü papindandä:

Nindou mamä ami-yomondi pisao yiboboani yihümndeimbi masemüdu ranai ndare hoafiyuhü yahuya,

¹³ ‘Ro nahi se nimboei arihündä ra fifirthe-amboanahi. Ngoafi ra sapo Satan ai ahändi nginindä hifandarandä ranihü. Nga seana, wandä ndürä ranahambo kikihsafirandifimbo-anafi. Horombo Antipas ai wandä ndürä ranahambo weindahire-randeimbi manügu asu moani wandä hoafi ranä yangiri hamindä süngumare hu. Ranüyo asu sapo Satan ai nimarü ngoafihü ranihü shei mbusümo ahambo hifokoamarihora yifmayusi, nga ranisimboani se moai shei anihondümböfe ra dibonapirihindi.

¹⁴ Nga awi ro sheimbo hoafiyondürimbo hoafi akidou mbegori. Awi sehündä bidifiri aiana Beramindä hohoanimo ra nginindä kikihirihümündimboane. Ai Berakimbo yamundämarira asu Berak ai Israerimbo moaruwai hohoanimo nafuimendüra süngurihündä tiki godimbo sesi shefeimbihündä sahüsi marihündä. Asu nindowenihä ai nimorehi sisihimoyomo asu nimorehi ai nindowenihä birabiriyei marihündä.

¹⁵ Rahurai sehündä nindou amboa bidifiri Nikorasindä yamundife süngurihirihündeimbi-anei.

¹⁶ Ranimbo-hündambo-animbo awi shei moaruwai hohoanimo hinngindähi hehi aboedi hohoanimo süngundihindi. Asu se refekoate-aye ana, ro nimehünou sheimbo-so dügumbo ranä-babidimbo wandä yahamo pisao yihümindä tükufe anñgo ranambo yifari-ndamboyahi.

¹⁷ Nindou ai himboambe-mbindühä ana, awi ai moani himbo yangiri kumbireandamboane sapo Yifafi Aboedi ranai Kraisindä nendambo hoafendürä ranahambo. Nindou düdi ai yifari ra titaboara-foareandi ana, nindou ranahambo sünambeahindä sesi bidifiri, ahändi ndürä mana, dibo engoro ra ndahandomboyahi. Asükainda ro nimoei kifohi ndürä simbori penngoweimbi ahambo ndahandomboyahi. Nimoei kifohi ranifihä ndürä apaiaro ra nindou mamä ai-amboani ngiri fifirindeandä, nga nindou sapo düdi ndürä asemüdu ranai yangir-animbo fifirindeambul,” mehu.

Kraisindä nendä Taiataira ngoafihü amarei aheimbo hoafi aho

¹⁸ Nindou ranai hoafiyuhü yahuya, “Sünambeahindä nendä Kraisindä nendambo Taiataira ngoafihü hifandarandürä ahambo sürü papindandä:

Godindä nïmorä, nindou düdi ai ahändi himboari hai imami nahurai asu ahändi tñjari ain hai adükarambe mandife mburimbo himboamupuimbo-arandä nahurai, ai ndare hoafiyuhü yahuya,

¹⁹ ‘Se ninimmoatükuniyo ratüpuriyafi arandä ra ro fifirtheamboanahi. Sihafi hipoambofe hohoanimo, anihondümböfe hohoanimo, fehefe hohoanimo, asu sïhambo tñjirifo tükufeyoani moan-ane yahöefe nñgo hohoanimo ra ro fifirtheandi. Se horombo ratüpuriyafi ranahambo ngasünde haya haponda afindi hamindä ratüpuriyafi ranahambo ro fifirtheandi.

²⁰ Nga ro sïhambo ndanahambo hoafi akidou engoro. Asu se Seseberimbo nimesi safühi hinngimarowanda tiki yamundife ra yamunde wakimareandi. Ai hoafiyohü yahoya, ‘Roana Godindä hoafi hoafiya-rihandeimbi-anahi,’ meho. Nga ai wandä ratüpuriyehi-rihündeimbiimbo tikare-haya yamundimareandüra nimorehi sisihimoyei asu nindowenihä birabiriyei asu tiki godimbo sesi shefeimbihündä sahüsi marihündä.

²¹ Rananimbo ahändi moaruwai hamindä hohoanimo ra hinngire haya hihirife aboedi hohoanimombeyo sahehea afindi si rarihe hinngimarä-heandiyosi, nga asu ai ahändi ranä hohoanimo ra daboadanambo-fembo moei meho.

²² Awi nimorehi ranahambo ro tñjirifo semindärambo fondi ranä wami pindihamboyahä! Asu nindou didiyomo ai-babidä nimorehi sisihimoyomo marundi

amboa hifi ndanihunda moaruwai hohoanimo ra hinihigife-koateayomo ana, afindi hamindi tihirifo ndowandumboemo.

²³ Ro ahambo süngurihi-ndeimbimbo amboa hifokoako-boadhearümboyahi. Rananimbo asu muñguambo Kraisindi nendi ai wambo animboya, Nindou aiana ngusüfoambe asu hohoanimo ambe türüfoare fifireandeimb-ani. Asu mamami nindou se moaruwai hohoanimomaye ranahambo simbori tihirifo ndahandürimboyahi.

²⁴ Taiataira ngoafihündi seana moai ahandi yamundife rani süngurihi rihündi. Asu ro fifirihendi, seana moai Satanindi hoafi dibohindi hohoanimo asei ra fifirihindi. Ro hoafehandüri, siheimbo ngörü tihirifo ra ngiri sheiwami ana nandihendi.

²⁵ Nga se muñguambo hohoanimo masahümüdi ra nginindi kikihsafi ndühümüdi nimboei ngeian-animbo ro tükündaheamboane.

²⁶ Nindou düdi ai yifariyu humbo titaboarifoare haya asu ro hohoanimoayahi rani-süngu yangiri süngura humbo bidifiranimbo ana, nindou ranahambo nginindi ndahandomboyahi wandi Ape wambo masendi nou. Rananimbo asu nindou ranai muñguambo nindou hifi ndanihu animboei ranahambo hibadarumbui.

²⁷ Ai nginindi hamindi nüngumbo yikamunnambo hibadarumbui.

Asu rananimbo aheimbo harindundürani hipiri hifinambo nafümbi nahurai bo-borindeambui.

Buk Song

2:9

²⁸ Asu ai ngasündi-mareandindüri rani nafuimbohünda ro ahambo botiboti ndahandomboyahi.

²⁹ Nindou ai himboambembündühü ana, awi ai moani himbo yangiri kümbireand-amboane, sapo Yifafi Aboedi ranai Kraisindi nendambo hoafendüri ranahambo!" mehu.

3

Kraisindi nendi Sardis ngoafihü amarei ranahaimbo hoafi aho

¹ Nindou ra asükaiyu hoafiyuhü yahuya, "Sünambeahindi nendi Kraisindi nendambo Sardis ngoafihü hifandarandüri ahambo sürü papindandi:

Nindou mamai ai yifafi 7 asu mupui 7 semünduweimbi-mayu ai ndare hoafiyuhü yahuya, 'Ro sihambo se nene ratupuri rawarowandi ranahambo fifirihendi. Nindou ai hoafiyehi seiya, "Seana yangiri animbafi," maseisi, nga anihondü ana se muñguna yifiyafi-mboanafi.

² Se himboari birihoefti! Sihafi anihondümbofe hohoanimo ra moendikoate-yoambe nginindi nimbafimbo kikihsafindandifi. Nga ro hoeirheandan se nini-moatükuniyo rawarowandi ranana wandi Godindi himboahü awi aboedi ndorihoeimbi hamindiyopani.

³ Se nini-moatükuniyo himboriyafi mbura asu masowandifi ra mitaninda-ndimboyafi. Nga himborindafi mbunda asu sihafi moaruwai hohoanimo ra hinihigindo hawa asu aboedi hohanimo süngundowandi. Se himboari birihoefti hawa hibadandi, nga ro sihambo sowahi hühühünümbi nindou nahurai tükündahe-amboyahi asu se ngiri ro tükifemboayahi ra fifirindowandi.

⁴ Nga asu Sardis ngoafihü nindou bodimondi ahei hoeari ranana aboedi afisahoyokoate-ane. Asu rananimbo ro-babidi hahabodeihü sapo ai aboedi hamindi wambo kifohi hoeari gudihimboeyi.

⁵ Nindou düdi ai nginindi semündü haya yifariyu hu titaboara-foareandi animbo ai nahurai kifohi hoeari güdeambui. Asu ro ngiri yangiri nihigombo bukambe ndüri sürü papimarandi ranambeahindi gogorindi-heheandi. Nga ro wandi ape asu ahandi nendiyomondi himboahü hoafindahühi animboya, 'Wand-anei,' mbi-samboyah.

⁶ Nindou ai himboambe-mbindühü ana, awi ai moani himbo yangiri kümbireand-amboane, sapo Yifafi Aboedi ranai Kraisindi nendambo hoafendüri ranahambo," mehu.

Kraisindi nendi Firadefia ngoafihü amarei ranahaimbo hoafi aho

⁷ Nindou ra asükaiyu hoafiyuhü yahuya, "Sünambeahindi nendi Kraisindi nendambo Firadefia ngoafihü hifandarandüri ahambo sürü papindandi:

Hoafi ndanana sapo nindou düdi sürühoeimbi hondüyu haya anihondümbi hoafiyurandeimb-ani. Aiana Adükar Bogori Defitindi-mayo ki semündumboani yipuri ra sübüdhenda asu nindou mamai-amboani ngiri asükaindu pandeandi. Asu ai parareandi ra ngiri ngörü ai sübüdhendi.

⁸ Ro se nīne-ratūpurī ratūpurīyafī arandī ra fifirīhea-mboanahī. Asu se ndūrīkoate-ayafī ra fifirīheandī, nḡa ro nīnī-moatūkunī mboyo yamundī-marīheanīnī ra se süngurandīhū asu wandī ndūrī dükefembo moai amoanīngīyafī.

⁹ Ranī nindou Satanīndī rotu worambe mamarei ranai seiya, 'Roana Sudahünd-aneftī,' maseisī, nḡa aiana anīhondū Suda-yeipoan. Aiana tīkai hoafūmbī nindou yangīr-anei. Ro yandītheranī sīhafī hīmboahū tükündahī sīhafī yirīkīmī yirūmbo pusīndīhīmboyei, asu ro sīhambo hohoanīmo-ayahīnīnī ra ai fifīndīhīmboyei.

¹⁰ Ro sīhambo sahīya, 'Tījīrīfo sīhambo tükündīfeyoanī se moan-ane mbīsafī ngīnīndī nīmabafī,' masahī. Asu se hoafī ra süngumarowandī. Ranīmbo-hündambo-anīmbo asu ro sīhambo hībadihanīnī-mboyahī tījīrīfo nindou munḡuambo ndanī hīfīhündī ranaheimbo refe hoeifendūrīmbo si tükufeyo ranī-sīmboanī ra ngīrī sīhambo tükündīfenīnī.

¹¹ Ngīrī amītata ro sīhambo sowana tükündāheandī. Anīhondūmbofe hohoanīmo se kīkīharandīfī ra awi hīnīngīndo-wamboyafī. Nḡa kīkīhīndandīfan-anīmbo asu nindou bodīmondī ai sīhafī aboedī harīhefīmībī takīnī-mayo ra raguanambofe-koatembeyei-amboane.

¹² Nindou düdi sapo yifariyu tītaboari-foareandeimbī-mayu ranahambo ana ro wandī Godīndī worī ranambe kambohoanī-mbondīhinī fondīhī hīnīngī-ndīhinīmboyahī. Asu ai ngīrī worī ra hīnīngīnde haya weindanī tükündūfyu. Asu ro-ahandīfīhī wandī Godīndī ndūrī pandīhe asu wandī Godīndī nḡoafī adūkarī sīmborī Serusarem ranahandī ndūrī amboanī pandīheamboyahī. Sapo ranī nḡoafī ranai anīmbo sūnambeahīndī hīfīna wandī God sowahīndī kodombōe. Rananīmbo asu ro-amboanī wandī sīmborī ndūrī nindou ahandīfīhī pandīhe hīnīngī-ndīheamboyahī.

¹³ Nindou ai hīmboambe-mbīndūhī ana, awi ai hīmbo-yanḡīrī kūmbīreand-amboane, sapo Godīndī Yīfīafī Aboedī ranai Kraīsīndī nendambo hoafendūrī ranahambo,' " mehu.

Kraīsīndī nendī Raodīsīa nḡoafīhū amarei aheimbo hoafī aho

¹⁴ Nindou ra asūkaiyu hoafīyuhū yahuya, "Sūnambeahīndī nendī Kraīsīndī nendambo Raodīsīa nḡoafīhū hīfandarandūrī ahambo sūrū papīndandī:

Anīhondūmbo hoafīyu-randeimbī ai munḡuambo God nafīmarandī ranahandī nīmīndī ra ndare hoafīyuhū yahuya,

¹⁵ 'Se nīne-ratūpurī ratūpurayafī ra fifirīhenīnī-mboanahī. Asu awi se moai wambo daboadī hīhīrowandīrī asu moai ngūsūfo parowandīrī. Awi se wambo daboadī hīhīrīmbaro-wandīrīyo asu ngūsūfo pambarowandīrīyo saheeamboyahī. Nḡa se wambo akīdou yangīrī anīhondūmbo-rowandīrī arandī.

¹⁶ Ranīmbo-hündambo-anīmbo asu awi ro sīhambo daboadī hīhīrīndī-heanīnīmboyahī.

¹⁷ Nindou se raro hoafīyafūhī safīya, 'Roana kakī afīndeimbī nindouya hehea napo afīndeimb-anahī. Ranīmbo-wambo asu ro moai mamī moatūkunī napo amboanī mbonīmborī-hamīndīhī,' asafī. Nḡa wanī. Se moai nindou wudī nīngoyafī. Seana nindou moaruwai hamīndīyafī hīmboatīharīyafī hawa moanī nindou safī yangīr-anafī.

¹⁸ Awi ro sīhambo dībafīndīheanīnī samboanahī. Se napo afīndeimbī hondū tükūfembohūnda wandī-mayo gor hondū nda pemīndafī. Asu sīhafī amoanīngūmbī safī yangīrī fī ranahambo gabudīfembohūnda kīfohī hoearī amboanī pemīndafī. Se hīmboatīhar-ayafī ranīmbo-hündambo se hīmboarī aboedī asūkaiyo hīmboarīmbohūnda hīmboarī marasīn bīdīfīrī pemīndafī.

¹⁹ Nindou daboe ro hohoanīmo-ayahandūrī ranaheimbo ana moaruwaimborīhe hoafeyahandūrūhī asu aheimbo dīdīboado-rīheandūrūhī-anahī. Ranīmbo-wamboane awi se afīndī hohoanīmondafūhī moaruwai hohoanīmo ra hīnīngīndo mbunda aboedī hohoanīmomayo ra ndowandīfī süngunda nḡafī.

²⁰ Awi se hīmborīyafī! Ro yipurī-kīmī nīmboambo pīrako-pīrako-arīhandī. Nḡa asu nindou düdi ai ro pīrako-pīrako-arīhandī ra hīmborīyuhū wambo yipurī sūbūdarīhendīrī ana, ro ahandī worambe keboehe ai-dībo sesī dagadīhanī asu ai-amboa ro-dībo nīmmandū dedūmbui.

²¹ Ro yifariya tītaboari-mafoareandī nindouya heheamboanahī asu hapondanī ro wandī Apendī nīmarīfondī ranīwamī amarīhī. Nḡa nindou düdi ai-amboanī yifariyu tītabofoarea-ndeimb-ayu ana, asu ro-dībo yīnī mbīsaha wandī adūkarī bogorīndī nīmari-fondī ranīwamī nīmmandūmbui.

²² Nindou ai hīmboambe-mbīndūhī ana, awi ai hīmbo-yanḡīrī kūmbīreand-amboane, sapo Godīndī Yīfīafī Aboedī ranai Kraīsīndī nendambo hoafendūrī ranahambo,' " mehu.

4

Godīmbo sūnambe heirūnambo hīhīfī-hīhīfīyeihī kakīsao-arīhorī

¹ Raníyahí raní-símboaní hamíndí ro yafogoadínambo nahurai súnambe yipurí ranai súbúdírhoai menjorowa hoeimaríheandí. Raníyo asu hímboríyahane wambo hoafi mamí horombo fufuní nahurai hoafímendírí ranai hoafíyondírúhí yahoya, “Awi, se ndúhí sühúfan-anímbo ro síhambo níne-moatúkuniyo súngunambo tükúfemboayo rana-hambo hoafíndahaníni,” mehendírí.

² Nímehúnou Godíndí Yífiáfí Aboedí ranai wandí flambefeyowohúyo asu adúkarí bogoríndí nímarífondí súnambe hoeiríheandaní, raníwamí nindou mamí dídímbéi ranai mamaru.

³ Nindou adúkarí bogoríndí nímarífondí raníwamí mamaru ahandí ngusúmboarí ana yangírasúfo asu hamburí sospa asu hamburí konirían kákí afíndífilí semíndímbo nímoéi nahurayowohú tükífe manínggo. Refeyowohúyo asu foforahoemí ranai bogoríndí nímarífondí ranahambo wakíyo türe haya, yangírasúfo emerar nímoéi nahurai hímboarambe foríhoayoweimbí manínggowa hoeimaríheandí.

⁴ Adúkarí bogoríndí nímarífondí ranahambo 24 adúkarí bogoríndí nímarí fondí bídífirí ranai wakíyo türe haya burímáyo. Raníyo asu fondí raníwamí 24 boagírí-memo ranai kífohí hoearí yihuruyomo houmbo gorínambo nafúmbí at kíbodírífoaru mburu nínoumemo.

⁵ Adúkarí bogoríndí nímarí-fondí ranambeahíndí wabürüsü ranai bíre hínińgíreandúhíyo, nímoamoníndí hoafi ranai moaní pukúna pai kameihí kíkímarandí. Raníyo asu adúkarí bogoríndí fondí-máyo raní hanjífoaní síńarí hai 7 ranai yiyowohú burímáyo. Síńarí hai manínggomo ranana Godíndí yífiáfí 7-yomo burímáyomo.

⁶ Asu asúkaiyo fondí hanjífoaní ra mamí moatúkuni síríwara sürúhoeyoweimbí grasínambo nahurai nafíyoweimbí menjoro.

Adúkarí bogoríndí nímarí-fondí raní-mbusúmondúhí asu hímborí-kímí ra yangírí níngombú moatúkuni hímboarí hanjífoaní asu daboadaní gabudífoa-reandeimbí ranai nínoumayeí.

⁷ Weanjuríhúdídí yangírí níngombú moatúkuni-máyo ranai adúkarí pusi ahandí ndúrí raion nahuráyo. Raní-kímíndí yimbu noufimbí yangírí níngombú moatúkuni ranai burmakau nahuráyo. Ngorú raní-kímí ngímí noufimbí yangírí níngombú moatúkuni-máyo ranai ahandí ngusúmboarí ra nindou nahuráyo. Asu bídífiraní yimbuyimbu noufimbí yangírí níngombú moatúkuni-máyo ranai meso botírírhoai ho-randeimbí nahuráyo.

⁸ Yimbuyimbu yangírí níngombú moatúkuni mamamí ranai 6 mbanendeimbíyei nínoumayeí. Aheifihí wagabe ragu asu moanambúhí ra hímboarínambo yangíríyo gabudífoa-reandúrí haya mamareí. Asu ai nímbí-nímbísí ra moai heírú kíkírúhúmúndí, ngá heírú hoafína kúmereí. Ai raríhí heírúyeihí seiya:

“Adúkarí God Moaní Adúkarí hondú,

Ai Sürúhoeimbí hondú, Sürúhoeimbí hondú, Sürúhoeimbí hond-ani.

Ai horombo maníngu, haponda aníngu asu súnguna níngomboayu,”

sei heírúyeihí kákísaoríhorí maríhúndí.

⁹ Yimbuyimbu yangírí níngombú moatúkuni ai nindou koadúrúmbo-koadúrúmbo yangírí nínguweimbí bogoríndí nímarífondí-wamí mamaru ahambo heírúnambo kákísaoríhorí aríhúndí.

¹⁰ Ai refembo hohoanímoyomondúhí ana, sapo bogorí nindou 24-memo ranai nindou ai adúkarí bogoríndí nímarífondí wamí mamaru ranahandí hanjífoaní yíríyimbu pusírundúhí píyomo mamarímó. Ai heírúnambo koadúrúmbo-koadúrúmbo níngumbú-máyo ranahambo kákísaomarurí. Raníyo mo nímarífondí raní hanjífoaní ahamundí adúkarí bogoríndí at ra píríndowohú yaru heírúyomondúhíya,

¹¹ “Yíhoeí Adúkarí asu God!

Awi seana ndúrí adúkarúmbí asu ngíníndí moatúkuni semíndímbo ra adúkarí hamíndí hond-anafí.

Se-randí munnguambo moatúkuni engoro ra síhafí hohoanímó súngu nafímarandí,” mehomó.

5

Godíndí hoafi nímhárfíhí ngamondífeimbí asu sípsíp nímoríndí hoaf-ane

¹ Raníyo asu adúkarí bogoríndí nímarí-fondí raníwamí nindou mamaru ranahandí waríhondú waraní ro hoeiríheandaní pepa hoandarí mamí nímhárfíhí ngamondífeimbí ahandí ndúrí skror ai menjoro. Asu pepa-máyo ranífilí yíbobóaní sürú papíyoweimbí mayowa, asu ranahambo nímhí horí nahurai 7-nambo hímondíyímíndí masíhefeyo.

² Asu ro hoeirihenda sünambeahindi nendi nginindi hondü ranai hoafiyuhü yahuya, “Nindou düdi aboedi mbumundi ndorihoeimb-aiyu ai pepa nimirifihingamondifeimbi-mayo ranahambo nimir hori raninambo himondimemindo ra kikinde fufudigai haya pepa ra ngurima-ndeanda?” mehu.

³ Nga asu nindou sünambeahindiyu, hifinindiyu, hifambeahindi ragupoediyu mamai ai-amboani ngiri pepa-mayo ranahambo ngurinde hoeinde asu ragu wagabe himbondu, nga wani.

⁴ Pepa nimirifihingamondifeimbi-mayo ranahambo nguri-ngurife asu wagabe ragu samongori-foefembo-mayo nindou mamai ai ningokoate-mayyuwa hoeifekoate-mayefi. Ranimboanahi ro moani afindimbo aranimboaho ngusumboari himboari-mayah.

⁵ Raniyu asu nindou boagiri-mayu ranai wambo hoafiyundirühi yahuya, “E! Se aranindamboyafi! Se himboyafi! Raion Suda srambeahindi sei-arihündi sapo Defitindi amoa adukari-mayu ranai awi yifiariyu titabofoare-randeimb-ani. Ranimboane asu ai-animbo nimir horinambo himondimemindo 7 ra kikinde haya pepa nimirifihingamondifeimbi-mayo ra nguri-ngurindeambui,” mehu.

Son ai Sipsip Nimir hoeimariri

⁶ Asu ro hoeirihendan Adukari bogorindi nimirfondi-mayo rani mbusumondühi Sipsip Nimir ra manüngu. Raniyo asu ahambo yimbuyimbu yangiri ningoweimbi moatükunimayei raniyo asu boagiri nindo-memo ranai Sipsip Nimir ranahambo wakiyomo türu houmbo maningomo. Refeyowohüyo asu Sipsip Nimir ranai hifokoefe sihefembo himboyohaya mengoro. Sipsip Nimir ranai 7 daburüdümüyo asu 7 himboarümüyo. Asu ai ra Godindi 7-yifiafi-yei sapo munguambo hifina koamarhendüra makosei.

⁷ Sipsip Nimir ranai ho adukari bogorindi nimirfondi-wami nindou mamaru ranahandi warihondü waranipoedi sapo pepa nimirifihingamondife masihefeyo ra kosimaramindo.

⁸ Sipsip Nimir ranai ramareandamboyo asu sapo yimbuyimbu yangiri ningoweimbi moatükunimayei raniyei asu 24 boagiri-memo ranai munguambo ahandi hangifoani yiriyimbu pusirihimamarei. Munguambo mamami boagiri-memo ranai fandiyorambo moatükunihap ra fufuründümo asu gorinambo nafiyoweimbi dis warambemaründümo ranambe fisinjarümbi moatükunifoafusimbüyo. Ranana Godindi yangiri nindou-yei didibafife raniyo.

⁹ Asu ai yaru heirü simbori heirüyomondühi yahomoya, “Seana nindou moani aboedi hamind-anafi.

Pepa nimirifihingamondifeimbi semindi hefe asu nimir horinambo himondiyimindi masihefeyo ra kikife nguri-ngurifembohünda se nginindayafi!
Nimboe sapo sihambo hifokoama-rihinina yifimayafi,
ranimböhünda asu sihaf hori ranambo munguambo siri,
mungambo hoafimbü, munguambo hifihündi
asu munguambo fi ra
Godimbo-hünda hihiro masowandifi-ndürü.

¹⁰ Asu se aheimbo Godimbo sesi sairambohünda nindou adukari bogorimborowandürühi hiningima-rowandürü ahandi rattüpurü ratüpurüyo-rambohünda.
Asu aiana mungua hifi hihadühümboyei,”
yahomo heirümayomo.

¹¹ Raniyu asükaiya himboyahane sünambeahindi nendi afindi tapuiyoani tauseniyomirioniyorandeimbi-yomondi yafambe himborimayah. Asu ai sapo Adukari bogorindi nimirfondi ranahambo, yimbuyimbu yangiri ningoweimbi moatükunimayo, asu boagiri nindou-memo ranahaimbo munguambo wakiyomo türu houmbo maningomo.

¹² Raniyomo asu ai puküna heirüyomondühi yahomoya, “Sapo Sipsip Nimir hifokoamefiyu ranai ana nindou aboedi hamind-ani.

Asu ai hifandimbo nginindi,
mungambo aboedi moatükunü,
aboedi fifierife,
nginindi ra mbisemündu-amboane.
Asu munguambo nindou ranahambo
ndürümbi adukar-ani mbisei-wamboane,
ahambo hihifi-hihifimbir-horimboane,
asu ahambo hihifimbir-horimboane,”

yahomo houmbo heirümayomo.

¹³ Raníyo hímboríyahane, muñguambo moatükuní sünambe engoro, hífi ndan+hü engoro, hífambe ragu hoarehí engoro, asu muñguambo moatükuní sír+wará-ambe engoro ranai raríhi heirüyeihí seiya,

“Nindou sápo ahandí adúkarí bogoríndí nímariífondí-wamí amaru

asu Sipsip Nímorí amboaní ranahafanímbo muñguambo ai híhífímbí+ríhü-píramboane

adúkarí ndüreimb-anafaní mbíseiyei-amboane

ahafanímbo híhífí-híhífímbeyei-amboane

asu ai ngíníndí mbísovandííand-amboane,”

masei.

¹⁴ Asu yimbuyimbu yangírí nñgoweimbí moatükuní ai raríhi símborí hoafíyeihí seiya, ‘Aníhond-anesí,’ masei. Raníyomo asu nindou boagírí-memo ranai yiríyimbu pusíru nímariímombo heirünambo ahafanímbo kakísaorupírúhí aboed-anafaní mehomopírí.

6

Sipsip Nímorí ai ními horí ra kíboakímaríhendi

¹ Asu ro hoeríheandane, Sipsip Nímorí ranai sápo ními horí masíhefeyo 7 ranahandambo mamí kíboakímareandí. Asu ro hímboríyahane, sápo yangírí nñgoweimbí moatükuní yimbuyimbu-mayei ranahandambo mamí ai pukúna nímoamondíhoafí nou yare wambo hoafíyowohü yahoya, “Se sühüfi!” meho.

² Raníyahí asu hímboryahane hos kífohí ranahambo hoeimaríheandí! Nindou hos semündü hu-randeimbí ranai yifíahondí semündü-haya mamaru ranahambo adúkarí bogoríndí at masagado. Ai yifíariyu títaboarífoare-randeimb-ani asu ai yifíariyo títaboarí-foefemböhünda asúkaí híhírífi mahu.

³ Raníyu asu Sipsip Nímorí ai yimbu noufimbí ními horí ra kíboakímareandí. Asu ro hímboríyahane, yimbu noufimbí yangírí nñgoweimbí moatükuní ranai hoafíyowohü yahoya, “Se sühüfi!” meho.

⁴ Raníyo asu hos hamburí ranai tüküfe masíno. God ai hos semündü hu-randeimbí nindou-mayu ranahambo ngíníndí masagado. Ngíníndí ra aboedí nñgombo hohoanímbo raguanambofíhí asu yifíarí hohoanímbo síhefeyoani yifíariyowohü símborí hífokoeííru-mbohünda ngínínd-ane. Ahambo amí-yomondí písaó adúkarí masagado.

⁵ Raníyu asu Sipsip Nímorí ai ngímí noufimbí ními horí ra kíboakímareandí. Asu ro hímboríyahane, ngímí noufimbí yangírí nñgoweimbí moatükuní-mayo ranai hoafíyowohü yahoya, “Se sühüfi!” meho. Raníyo asu ro hímboryahane, nímbandí hos ranai maníngo. Hos semündü hu-randeimbí ranai nímborí símongorí-ferambo waramberamündü haya maníngu.

⁶ Asu ro hímboríyahane, yangírí nñgoweimbí moatükuní yimbuyimbu mamarei ahei mbúsomo hoafí mamí rahurai yare hoafíyowohü yahoya, “Sesí mbonímbo-marundümü. Mamí kirogram wit ra ten kinafíhí yíbobondowandí. Asu bari ngímí kirogram ra ten kinafíhí yíbobondowandí.* Nga asu se mandífe wer-ane asu wain ranana moaruwaimbondowamboyafí,” meho.

⁷ Raníyu asu Sipsip Nímorí ranai yimbuyimbu noufimbí ními horí ra kíboakímareandí. Ro hímboríyahane, yimbuyimbu noufimbí yangírí nñgoweimbí moatükuní ranai hoafíyohü yahoya, “Se sühüfi!” meho.

⁸ Raníyo asu hímboryahane, anüsü futíreandeimbí hos ra maníngo. Nindou hos semündü hu-randeimbí raníwamí mamaru ahandí ndürí ranana Yífeimb-ane. Asu Yifíafí Ngoafí ahandí süngu maho. Nindou híhíhü anímboei ranaheimbo yimbuyimbu-mbore yíbobomareandí. Mamí bídífirí ranaheimbo yifíarí, wembo, anggünü asu nímbambehíndí níníhondí moaruwai ranambo hífokoeíe-ndürímböhünda God ai ahafanímbo ngíníndí masagapírí.

⁹ Sipsip Nímorí-mayu ranai hondahüfimbí ními horí kíboakímareandí. Raníyahí asu ro hoeríheandane, níníhondí hífokoeíe mandííembo fondí-mayo raní-hoarehí yifíafí yangírí aníboadei ra hoemaríheandí. Sápo nindou ra Godíndí hoafí wataporímboríhü asu aníhondümbó ahandí hoafí ranahambo hoafíyei maríhündí ranímböhünda hífokoa-maríhindüríyei yifíafí raníyei.

¹⁰ Raníyei asu ai pukúna raríhi hoafíyeihí seiya, “Moaní adúkarí hamíndí bogorí, süríhoeimbíyafí hawa asu aníhond-anafí! Ro nüngunímbímbo híbadíma-ndíhündí se

* 6:6: Kakí ra rani sesí pemímböhünda adúkarí hamínd-ane. Adúkarí yifíarímbo símboaní nindou ai sesí símogodühi rahurai kakí ranííhí pemíyei aríhündí.

nindou hifihü amarei ranaheimbo yibobondo-wandürühi tñjirifo madabadüri sapo yihoeftimbo hifokoamarihimuni ranambohöndambo?" sei düdumehindi.

¹¹ Raníyo asu mamami aheimbo hoandari hoeari kifohi yimbundurühi awi akidou gedühi safi nmandei yahomo houmbo hoafiyomondühi yahomoya, "Asu süngunambo-animbo sihei mamati ratüpuríyei-ríhündeimbi nindou-anei asu wandafimamati ranaheimbo hifokoa-mbüruhündür-amboane, sapo sheimbo hifokoa-maríhindürí nou," mehomu.

¹² Raníyo asu Sipsip Nímorí-mayu ranai nímí horí 6 ra kíboakímareandi. Raníyo asu ro himboyahane, adúkarí hífíhe ranai tüküfeyowohüyo, hüfíhamíndí ranai nímboкою nahurai nímbranjí-mareandi. Asu amoamo ranai moaní muñgunambo horí nahurai hamburímayu.

¹³ Raníyo asu mupui ranai hífní fríbadíyífoai pütapímayo sapo hanjíri werínambo nahurai fimbomoranda hifokoakoayo nou.

¹⁴ Asu sünü ranai awaríhoahüyo sapo nímíharífíhí níní moatükuní ngamondefeyo nou. Asu muñgambo hífi wafu asu airan raní-poanímbo ranai nímárfondíhíndí raníhündambo fríboadíhoai haya ho marandi.

¹⁵ Raníyo asu hífníndí bogorí nindou, gafman hífandí-rundeimbi ami-yomondí bogorí, napo afíndeimbi, ngíníndí hífandí-rundeimbi, moaní ratüpuríyei-ríhündeimbi, kakí semíndímbohünda ratüpuríyei-ríhündeimbi nindou muñguambo ranai nímoei ambeambe asu hongu hoarehí díbonapímehindi.

¹⁶ Raníyei asu ai hífi wafu, nímoei yitífo ranaheimbo raríhi hoafíyeihí seiya, "Yíhoeftí wamí se píyei gabudíhimunan-anímbo asu nindou sapo ahandí nímárfondíwamí amaru ranai hoeifekoate-yumunühi asu Sipsip Nímorí ranai ngíníndí-yomuníkoate-mbiyumun-amboane.

¹⁷ Ahafandí ngíníndíyowohü nindou dídiyei ai moaruwai hohoanímomayeí ranaheimbo tñjirífo saimbo sí ra ndeara tüküfemboanesí, nga asu nindou dídai ranahambo moan-ane mambüsa?" masei.

7

God ai Israerihündí 144,000 nindou ranaheimbo sürü pamareandürí

¹ Muñguambo raní-moatükuní ranai refehayambo-yoane, asu ro hoeiríheandane, sünambeahíndí nendí yimbuyimbu ranai hífi muñguambo yimbuyimbu raní himboraní-kímí waraníründümo maníngomo. Raníyomo asu yimbuyimbu werí ra kíkihí-ründümo warambe maníngomo. Rananímbo asu werí ranai ngírí mamí ai-amboaní hífi raníh-ane, síríwara ambe-ane, hoe-ane asu nímí raníwam-ane ra ngírí weríndo yahomo houmbo.

²⁻³ Raníyahí asu ro hoeiríhinane, sünambeahíndí nendí mamí ranai hüfíhamíndí stífuanípoodí God yangírí nüngumbündí-mayo sürü pare-randeimbi semündü haya masüfu. Asu raníyo sünambeahíndí nendí yimbuyimbu-memo sapo God ngíníndí masagapura hífi asu síríwara moaruwai-mbofembo-memo ranahamumbo puküna míngíyü hoafíyuhü yahuya, "Awi se hífi, síríwara, asu nímí napo ranahambo nímí yowaní moaruwaimbo-fepoaní. Nga yíhoeftí Godíndí ratüpuríyei-ríhündeimbi ranaheimbo ahei gíríbodí hamíndíwamí sürü pare-randeimbinambo pandíhundan-anímbo, se raní moatükuní moaruwaimbo-ndundí," mehu.

⁴ Nindou ranaheifíhí sürü apaiaro ra himboyahane, 144,000-mayo. Nindou ranai ana 12 mamísírí Israerihündí-yei asu ai mamamí mamísírí ranambeahíndí 12,000-yei.

⁵ Sudandí sírambeahíndí 12,000,

Rubeníndí 12,000,

Gadíndí 12,000,

⁶ Asandí 12,000,

Naptaríndí 12,000,

Manasendí 12,000,

⁷ Simioníndí 12,000,

Rifaindí 12,000,

Isakaríndí 12,000,

⁸ Seburuníndí 12,000,

Sosepíndí 12,000

asu Bensaminíndí 12,000.

Raní nindou ranaheimboyo God ai wand-anei yahu sürü pamareandi.

Nindou Afíndí ai Godímbo hohoanímoyeíhí aboed-ani sei aríhündí

⁹ Raní-moatükuní ranai refehayambo-yoane, asu asúkaiya hoeiríheandane, nindou afíndí hamíndí ranai manímboei asu ranaheimbo ngírí mamí amboa tapuindürí.

Nindou ranai ana munḡuambo hifihündi, munḡuambo sirí, munḡuambo fi-hoeari, asu munḡuambo hoafümbi-yei manimboei. Ai Godindí nímari-fondí Sipsip Nímori-mayu ranahandí hanḡifoaní-yei kifohi hoeari yihuruyei mburíhü asu hihífi-hihífiyeihí mbeyemü waramberihümündi hehi burímayei.

¹⁰ Ai puküna hoafíyeihí seiya,
 “Yíhoeftí God ai adúkarí bogoríndí nímari-fondíwamí amaru
 asu Sipsip Nímori-díbo yíhoeftímbo aboedambo-ríneamuní aríndandí,”
 masei.

¹¹ Sünambeahíndí nendí munḡuambo ai bogorí nindou-yomo asu yanḡírí nonḡoweimbí moatükuní yimbuyimbu-mayeí raníyei ai Godíndí nímari-fondí ranahambo wakíríhi hehi burímayei. Raníyei asu ai Godíndí nímari-fondí raní hanḡifoaní pütapíyei amoyareimbo Godímbo hohóanímó-ríhoruhí aboed-ani masahündo.

¹² Ai seiya,
 “Aníhond-ane!

Yíhoeftí God ranahambo hoafíyefíhüya,
 ‘Ai hímboamupuí-randeimbí,
 aboedí fífíreandeimbí,
 ndürí adúkarümbí,
 asu hífandímbo ḡḡníndeimb-ani.

Koadürümbo koadürümbo ahambo hihífindíhuruhí aboed-ani, mbísefímboane,”
 masei.

¹³ Raníyo asu boagírí mamí ai wambo hoafíyundírühí yahuya, “Nindou dídíyei hoandarí hoearí kifohí ra güdímaríhinda? Ai nahaní-poedíyeia?” mehu.

¹⁴ Ro símborí hoafíyahíndowohü sahíya, “Ape, se fífírarowandí,” masahí.
 Ai yahuya, “Nindou ranai tíḡírífoyo asu asübusí afíndí ranambeahíndí aboedambo tükümehíndí.

Ai Sipsip Nímoríndí horambe ahei hoandarí hoearí boboemará-hünda kifohímayo.
¹⁵ Ranímbo-hündamboane, ai Godíndí nímari-fondí hanḡifoaní anímboei.

Ai ahandí worambe nímí-nímísi ratüpüríyei aríhündí.
¹⁶ Ai ḡḡírí asúkaindeí wembombondeí asu amíndaníḡo-mbondeí.

Hífíhamíndí ranai ḡḡírí aheimbo tagíndandürí,
 asu hífü amboa ḡḡírí tagíndandürí.
¹⁷ Nímboe sapo sipsip nímorí adúkarí bogoríndí nímari-fondí mbusümondühí anḡḡu
 ai ahei hífandírandürí-randeimbí-ndümbuí.

Ai aheimbo ndemündündürí ḡḡu yanḡírí nḡḡombo hoe sowahí tükündahímboyei.
 Asu God ai ahei hímboar-ambeahíndí araníhímboaho gedüherümbuí,”
 mehu.

8

Sipsip Nímorí ai 7 noufímí nímí horí ra kíboakímareandí

¹ Sipsip Nímorí ai 7 noufímí nímí horí ra kíboakímareanda asu bodífoahü sünambe nímí emündü boefoaimbo nahuráimayo.

² Raníyo asu sünambeahíndí nendí 7 Godíndí hanḡifoaní maníḡḡomo ranai fufunḡí 7 ra waraní-maründümönda hoeimará-heapürí.

³ Asu sünambeahíndí nendí ḡḡorü ranai Godímbo físiḡarü aboedeimbí mandífe hasíhóní raní-kímí tüküfí manḡḡu. Ai ḡḡor hípírí ranambe físiḡarümbí moatükuní foerümbí warambemaramündüwa ahambo físiḡarümbí moatükuní afíndí ra masabudo. Ai Godímbo raní-moatükuní ahandí nendí munḡu ranahei dídíbafífe hoafí ra-kapeihü síhefembohünda masabudo. Aiana ḡorínambo nafeimbí hasíhóní Godíndí nímari-fondí fíkímí aníḡḡo raníwamí díḡembuí.

⁴ Raníyo asu físiḡarümbí moatükuní hai tíkírímarandí-mayo hasíheimí ranai Godíndí nendí-yafe dídíbafífe raní bítapíre haya sünambeahíndí nendí ranahandí warambeahíndí Godíndí hanḡifoaní mahafa.

⁵ Raníyo asu sünambeahíndí nendí-mayu ranai físiḡarümbí moatükuní hípírí ra semündü haya Godímbo sesí mandífe hasíhóní-mayo raníwamíníndí hai síramündí foare mbura hífní pímareandí. Asu raní-símboaní nímóamondí-hoafíyohü, fu afíndí-afíndíyohü, wabüsüríyohü hífíhemayo.

⁶ Raníyomo asu sünambeahíndí nendí 7 fufunḡí waramberündümo maníḡḡomo ranai ndeara fufunḡímbo yahomo houmbo-memo.

⁷ Sünambeahíndí nendí mamí noufímí-mayu ranai ahandí fufunḡí ra fufunḡímayuwa asu hoewerí ranai hoe ḡḡsíharí ḡḡníníndí nímoei nahurai pütapíyowohüyo asu hai ranai

horí bítapíre haya hífí raníwamí pímayo. Raníyo asu ranambo hífí mamí ngími bídífirí, ními mamí ngími bídífirí asu munjuambo mamamí wohí yangírí ra hai tíkírímarandí.

⁸ Raníyo asu yimbu noufimbí sünambeahíndí nendí-mayu ranai ahandí fufunjí ra fufunjímayu. Asu mamí moatükuní moaní adúkarí hamíndí hai tíkírírandeimbí nímoei wafu hímboyoweimbí ra síríwara-ambe pífeyoaní mahano. Raníyo asu síríwara mamí ngími bídífirí ranai horímbófe tüküme Feyo.

⁹ Raníyo asu yangírí níngoweimbí moatükuní mamí ngími bídífirí-mayo síríwara-ambe ranai yífísafíyowohú asu sípí mamí ngími bídífirí síríwara-ambe hei aríhündí ranai raní-moatükuní ranambo nímborí mafoareandí.

¹⁰ Raníyo asu ngími noufimbí sünambeahíndí nendí ranai ahandí fufunjí fufunjímayu. Raníyo mupuí mamí adúkarí ranai síngarí hai nahurai yíyowohú sünambeahíndí fírefoai hoe asu apoaríndíhorí hoe ngími bídífirí ranambe pímayo.

¹¹ Mupuí ranahandí ndürí ranana Hühütimbí Moatükuníyo. Hoe ngími bídífirí ranai hühütimbü tüküme Feyowa nindou afíndí ranai símíndeihünda yífímayei sapo ai hühütimbü wambo.

¹² Asu yimbuyimbu noufimbí sünambeahíndí nendí ranai ahandí fufunjí fufunjímayu. Asu hífíhamíndí ngímíndambo, bídífirí amoamo ngímíndambo, bídífirí mupuí ranaheimbo harímendúra asu ahei sí ranai ngímíndambo bídífirí nímbírání-mareandí. Raníyo asu raní-símboaní ngímíndambo bídífirí síyo asu ngímíndambo bídífirí nímbí ra sí akídou amboa tüküfekoate-mayo.

¹³ Raníyo asu ro hímborayahane ndusíkorí nímoamo youyu wakímareandí ai pukúna hoafíyuhú yahuya, “Hípoanímboembou-anei, hípoanímboembou-anei, hípoanímboembou-anei, nindou hífíní anímboei se! Sünambeahíndí nendí ngími ranai ahamundí fufunjí ranambo fufunjíndímondaní, moaruwaimbofe moatükuní afíndí tükúndí femboe,” mehu.

9

Hondahüfimbí noufimbí sünambeahíndí nendí ai fufunjímayu

¹ Hondahüfimbí noufimbí sünambeahíndí nendí-mayu ranai fufunjímayuwa mupuí ranai sünambeahíndí hífíní fírefoai pímayowa hoeimaríheandí. Raníyo asu ahambo hífambe akímí kaikoate raguhondú hanümbímayo ranahandí yipurí súbüdírefembo kí masemündu.

² Mupuí ranai kí ranambo hífambe-mayo ranahandí yipurí ra súbüdí-maríhendamboyo, asu hasíheimí afíndí tüküme Feyo hai adúkarí hífambe horombo nahurai. Hasíheimí tüküme Feyo ranínambo hífíhamíndí asu sünü ranahambo gabudí-mafoareanda nímbí mamaro.

³ Raníyo asu wohí-yítíhí ranai hasíheimí ra híníngíríhí hehi hífíní pütópímayei. Asu ai hífíníndí ngíníndí aheimbo masagadúra arühüpoahündí nahurai nindoumbo kiarímbohünda tükümehíndí.

⁴ “Se wohí, ními asu amurí moatükuní yangírí hífíní burayo ranahambo ana moaruwaimbo-ndíhímboyei. Nga moaní sapo nindou daboe ahei gíríbodí hamíndí-wamí God ai wand-anei yahombo moatükuní pefekoate-mayei ranaheimbo-anímbo moaruwaimbo-ndíhíndürí,” meho.

⁵ Wohí-yítíhí ana nindou ranaheimbo hífokoe-fe-ndürímbo hoafí ra moai yangoro, nga moaní aheimbo hondahüfimbí amoamo anímbo afíndí hamíndí asúbüsü ndahíndürí yaho hoafímayondürí. Nga afíndí hamíndí asúbüsümbí ana sapo arühüpoahündí kiaroaní asúbüsü nou-anímbo rambí Feyowamboane.

⁶ Hondahüfimbí amoamo ranambe nindou ranai yífímbo yífíndeí-mboyeisí, nga asu yífí ranai aheimbo gúbüsüboadearümboe.

⁷ Wohí-yítíhí ranai ana, sapo hos yífíarímbo hombo sei hehimbo rawehíndí nou-mayei. Ahei mbíroambe ana sapo adúkarí bogoríndí at gorínambo nafümbí nahurai-ane amarondürí. Ranane asu ahei ngúsúmboarí ranana nindou-yafe nahurai-ane.

⁸ Ahei mbírínaní ranana nímorehí-yei mbírínaní nahurai hoandaríyo hayamboane asu yahafí ana adúkarí pusi raion ahandí yahafí nahurai-anendürí.

⁹ Ahei mísíndí ranana aini-nambo nafümbí nímníhoarí nahurai-anendürí gabudífoareamboayo. Asu híhoafí ahei mbanendínambo ranana sapo nímarífondí hosíflí nafíyo kífeyoaní kífé hüramíndí haya yífíarímbo fúsühooasümbí ahei yahurai-ane.

¹⁰ Wohí-yítíhí ndíníndínambo kiarei aríhündí ranana sapo arühüpoahündí nahurai-anei. Asu ahei ndíníndí ranínambo nindoumbo hondahüfimbí amoamo asúbüsü sehí aríhündí.

¹¹ Raní-moatükuní aheimbo ana sünambeahíndí nendí bogorímbofi hayamboani hífandarandürí. Sünambeahíndí nendí ranai ana sapo hífambe akímí kaikoate ragu hamíndí haníweimbi ranahambo hífandandeimbi nindou-ani. Ahandí ndürí Hibru-yafe hoafínambo ana Abadon-ani. Asu Grik-yafe hoafínambo ana Aporion-ani. Hoafí ahandí nímíndí ra moaruwaimbore-randeimb-ani.

¹² Weangurühídídí tíñírífo afíndí ranai ana ndeara muñgumayo. Nga asu sünguna awi yimbu afíndí tíñírífo amboani tükündafíne-amboyafe.

¹³ Sünambeahíndí nendí 6 noufimbí-mayu ranai fufuní-mayuwamboyo, asu gorínambo nafümbí sesí mandífe hasíhoní yimbuyimbu daburüdümbí Godíndí hanjífoani manímboei ranambeahíndí hoafí ranai tüküme Feyowa hímborímayahí.

¹⁴ Sünambeahíndí nendí 6 noufimbí fufunéimbi-mayu ranahambo hoafí ranai yare hoafíyondowohü yahoya, “Sünambeahíndí nendí yimbuyimbu adúkarí hoe ahandí ndürí Yufretis kími karabusíyafu aníngomo ranahamumbo koandíhawapura mbíhomond-amboane,” mehondo.

¹⁵ Raníyo asu sünambeahíndí nendí yimbuyimbu-memo ranahamumbo karabus-ambeahíndí aboeda koamaríhoupura mahomo. Ai ndeara hapondaní, ndaní sí, ndaní amoamo, ndaní hímbanífilí nindou ngímíndambo bídífirí ranaheimbo hífokoeffendürímböhünda nafírüdümo houmbo hífandu maníngomo.

¹⁶ Amí ai hos raníwamí nindou-memo ranana tapuíyoani yimbu handret mirion-ane (200,000,000) mehomonda ro hímborímayahí.

¹⁷ Raníyahí asu ro yafogoadínambo nahurai hos raníyei asu nindou hos sowandümo homo-rundeimbi ra hoeimaríheandí. Ahamundí nímínehoarí mísíndíhü magüdündí ra hai imami nahurai hamburí-mayo, nímbandí asüdübo, asu anísühí safí nahurai mapaiaro. Hosí-yei mbíro ranana adúkarí pusi raioníndí mbíro nahuraiyo. Raníyo asu ahei yahamoníndí hai, hasíheimí, asu nímoei sarfa imamiayo nahurai ranai tüküfe haya maho hoangó.

¹⁸ Raníyo asu ngímí moatükuní hai, hasíheimí, asu nímoei sarfa imamiayo nahurai hosí-yei yahamo tüküme Feyo ranambo nímorehí nindowenihí ngímíndambo bídífirí-mayo ra moaruwaimbo-mareandürí.

¹⁹ Hos ranahei ngíníndí referambo moatükuní ranana ahei yahamo asu sendaní ane amarondürí. Ahei sendí ranana amoasírí mbíro nahurayondürí hayamboane asu ranínambo nindou moaruwaimbo-ríhindürí aríhündí.

²⁰ Nímorehí nindowenihí bídífirí moaruwai hamíndí moatükuní ranambo hífokoeffendüra yífíkoate-mayeí ai awi moai ahei hohoanímo ngoró-sünguríhindí. Asu moai tíkai god sísamí ahei warína nafímaríhündí ranahambo daboadanambo-ríhindí. Asu ai moai moaruwai nendí hífí ndaníhünda ranaheimbo ngusüfo pefe hohoanímo ra híñngíríhindí. Asu tíkai sísamí god aheihoarí gor, sírfa, bras, nímoei, nímí bídífirí ranínambo nafímaríhünda hímboríyo, hoafí hímboríyo, asu hoahoangó-rakoate-mayeí ranahambo ambo ai moai ngusüfo pefíhümo hohoanímo ra híñngíríhindí.

²¹ Asu nindou raní-mayeí ranai sapo ai nindou hífokoaríhi, tíbagíríhi, nímorehí sísíhímo, nindowenihí bírabíríyei asu hümbühüníyei maríhündí ranahambo amboani ai moai híñngíríhindühí aboedí hohoanímo sünguríhindí, nga waní.

10

Sünambeahíndí nendí mamí ai Sonímbo buk masagadowa masesu

¹ Raníyahí asu ro hoeiríhinane, sünambeahíndí nendí ngíníndí mamí ranai sünambe tüküfi haya makusu. Ai mburüngainambo gabudífoareré haya asu ahandí mbíro wafusífoahü fororahoemí ranai wakíyo túmarerí. Ahandí ngusümboarí ana hüfíhamíndí nahuraiyo asu ahandí tíñarí yimbu ana hai nahuraiyo.

² Ai ahandí warambe buk akídou skror* ra, ngure waramberamündü hayamboyo. Raníyu ahandí waríhondü tíñarí ra síríríwara-ambe türeandí asu kadüdí tíñarí ra hífíwamí túmareandí.

³ Asu ai pukúna hamíndí raion hoafayo nou hoafímayu. Ai hoafíyu hayamboyo-ane asu nímoomondí-hoafí 7-ambe ramíndeimbi-mbo hoafímayu.

⁴ Nímoomondí-hoafí ranai hoafímayuwa raní-símboani ro ndeara ahei hoafí ra sürü papímbo yanjírimayahí. Nga asu sünambeahíndí hoafí mamí ranai hoafíyohü yahoya, “Nímoomondí-hoafí 7 hoafímayo ra se weindahíndo-wamboayafí, nga díbonapíndowandí. Asu se bukífilí hoafí ra sürü papíndamboayafí,” mehondírtí.

* 10:2: Skror ra pepa hoandarí nímíharífilí ngamondífeimbo-ane.

⁵⁻⁶ Raniyu sünambeahindî nendî sirîwara-ambe tîjari türe asu hîfîhü türe maranda hoeimarîhini-mayu ranai sünambe ahandî warîhondü warî nîmoamore mbura God koadürümbo-koadürümbo anüngu ahandî ndürinambo anîhondümbo hoafîmayu. Ai sünü, hîfî, sirîwara asu mungu moatükunî ranambe engoro ra nafîmarandî. Sünambeahindî nendî ai hoafîyuhü yahuya, “Ndeara God ai mungu-moatükunî moendîfemboayu si ra muungumbo yahomboane, nga asu ngîrî ai gedühî hîbada ngu.

⁷ Nga asu 7 noufimbî sünambeahindî nendî-mayu ranai ahandî fufunî fufunînduan-anîmbo, asu God ai ahandî hohoanîmoyu dîbo masîhendî ra moendîndeambui. Rani-moatükunî ranahamboyu ai ahandî ratüpuriyomo-rundeimbî asu hoafî hoafîyîmo-rundeimbî-memo ranahamumbo wataporîmbo-marapurî,” mehu.

⁸ Sünambeahindî hoafî ro horombo hoafîmayowa hîmbori-marîhamîndîhî ranai asûkaiyo hoafîyondîrühî yahoya, “Se ngafî buk akîdou skror sünambeahindî nendî tîjari sirîwara-ambe türe asu hîfîhü türe haya anüngu ranahandî warîwamî boare anango ra ndowandîfî,” meho.

⁹ Raniyahî asu ro sünambeahindî nendî-mayu ranahambo sowana ha buk akîdou ra mbîsenda sahehea düdumeheando. Raniyu asu simborî wambo hoafîyundîrühî yahuya, “Se buk akîdou ra ndowandîfî mbunda dowadîfî. Rani-moatükunî ra sîhafî bodoambe dîdîhamîndîmboe. nga asu sîhafî yafambeühî ana efu hoe nahurai aboedî aparîndîmboe,” mehundîrî.

¹⁰ Raniyahî asu ro ahandî warambeahindî buk akîdou-mayo ra sahamîndî hehea sahasîhane, rani-moatükunî ranai efu hoe nou wandî yafambeühî aboedî aparîmayo. Nga asu sahasî hînîngîrîhe heheamboyahane asu wandî bodoambe dîdîhamîmayo.

¹¹ Raniyu asu wambo yare hoafîyundîrühî yahuya, “Asûkaindafî se munguambo sirîhündî, hîfîhündî hoafî asu bogorî nindou afîndî ranaheimbo nîni-moatükunî tüküfemboayo ra wataporîmbondandî,” mehundîrî.

11

Yimbu nindou ai hoafî bokamarî-heneandî

¹ Raniyo asu wambo sîmonggorîfe-rambo nîmîhari nîmîndî nahurai sendîrî mbura hoafîyuhü yahuya, “Nîmîhari ranambo ngafî Godîndî worî asu ahambo sesî mandîfe hasîhoni ra sîmonggorî-ndowandî. Asu nindou dîdîyeyî worî ranambe amarei ranaheimbo tapuindafîndürî.

² Nga asu Godîndî worî ranahandambo papî weindanî anîngo ranana yowanî se sîmonggorî-ndowamboyafî. Ranana sapo nindou Suda-yafe ndîfo ranaheimbo hîniîngîmefeyo-ane. Rani nindou ranai-anîmbo Godîndî ngoafî adûkarî ranahambo 42 amoamombo pühîndeî kîkîmîboadî-himboyei.

³ Rananîmbo asu ro nindou koandîheheapîra afîndî hohoanîmo-yomombo hoearî güdüne hena wandî hoafîyaheimbî hoafî hoafîfomböhünda kodamboyanî. Rananîmbo ai Godîndî hoafî ra wataporîmbo-ndînamboyanî 1,260 sî aho ranambe,” mehundîrî.

⁴ Nindou yimbu ranai ana sapo orifî nîmî yimbu asu ram hai yimbu munguambo hîfî ranahei Adûkarî anüngu ranahandî harjîfoan-ane anîmbafanî.

⁵ Nindou yimbu ranahafanîmbo düdî ai moaruwaimbo-fepîrîmbo ehu ana, asu ahafandî yahamo-nafî hai ranai tükündîfehü rani-moatükunî ranambo ahafanîmbo moaruwaimbofe-pîrîmbo nindou ranaheimbo hai tîkîrînda-ndürîmboe.

⁶ Ai ngînîndî sowandîfanîmbo-anafanî Godîndî hoafî bokarîhefembo sîmboanî sünambeahindî hoe kosîwa kîkîhemîndîmbo ra. Asûkai ai ngînîndî sowandîfanîmbo-anafanî hoe ra horî nahuraimbofe tüküfembo amboa. Asu hîfînîndî nendî aheimo moaruwai moatükunî refeyoanî moaruwaimbo-fendürîmbo amboa ahafandî hohoanîmo süngu refembo asafanî ra randîneamboyanî.

⁷ Godîndî hoafî ra ndeara wataporîmborînî moendîneandan-anîmbo nîmambeahindî nîniîhondî hîfambe akîmî kai-koateimbî ranambeahindî tüküfe arandî ranai aîbabîdîmbo yifîrîndîmboe. Ai ahafanîmbo ngasündepîrî haya hîfokoa-ndepîrîmboe.

⁸ Asu ahafandî yîfî-nîmoko ranai ngoafî ranahandî bogorî nafînî yagodîmboyanî, sapo ahafandî Adûkarî nîmî keimbî karîhendeimbî-fihî tîkoründümo pamarîwuri houmbo hîfokoarîwurihî. Adûkarî ngoafî ranahambo kafeefe hoafî ranana Sodom asu Isipîyo.

⁹ Muungua hîfîhündî nindou, mamamî sirî, mamamî hoafûmbî asu mamamî fîhoearî ai ngîmîyo mbura ngorî sinambo hombo hüfünîmboyo ahafandî yîfî-nîmoko ra hîbudundîhü-pîrîmboyeisî, nga asu ngîrî hîfî kandîhipîrî.

¹⁰ Hîfî ndanîhündambo nindou ai hîhîfî-hîhîfî-ndeimboyei sapo nindou yimbu ai yîfîmefandî ranahambo. Ai sesesî-ndeiîhî hîhîfî-hîhîfî-ndeiîhî asu aboedî napo simborî

saindeimboyei nindou yimbu Godindí hoafí hoafiyafani-rinandeimbi ai nindou ranahe-
imbo afíndí hamíndí tíŋírífo masabínandürí ranímbo.

¹¹ Ngímíyo mbura ŋgorú sinambo hombo hífünímboyo yanggírí níŋgombo yafui ra
God ai koamafoareanda kosí ahafandí fiambemefeyowa ai botímefíneanda, asu nindou
munguambo ai ndaríhi hoeríhipíra mayowa yíhímbo mayei.

¹² Raníyo asu Godíndí hoafí hoafiyafani-rinandeimbi ai hímborí-yafandane,
sünambeahíndí hoafí mamí pukúna ahafanímbo hoafiyopírúhí yahoya, “Mborai ndúhí
sühífani,” meho. Ahafanímbo hífokoa-maríhipírí ai hímboapoyeiane, asu ai mburíŋgai
bítapíríne hena sünambe mahahífani.

¹³ Asu raní-símboaní hamíndí hífhíhe afíndí ranai tüküfehüyo, adúkarí ŋgoafí ranahan-
dambo mamí bídífirí bírefoai pütapíyowohü asu 9 bídífirí níŋgohüyo 7,000 nímorehí
nindowenihí ra hífokoako-mafoareandürí. Nindou bodímondí yanggírí maníboadei ai
yíhímboyeihí God sünambe amaru ranahambo adúkar-ani masei.

¹⁴ Yimbu noufimbí tíŋírífo ranana ndeara nunguyomboane, ŋga se hímboríyei ngímí
noufimbí tíŋírífo ranai ndeara akímí tüküfembo yahomboane.

Sünambeahíndí nendí 7 noufimbí ai fufuŋímayu

¹⁵ Raníyo asu sünambeahíndí nendí 7 noufimbí ai fufuŋímayu. Raníyo asu sünambeahí
nindou afíndí hoafí ranai pukúna hoafíyeihí seiya,

“Ngíníndí semíndí hefe mungua hífí ra hífandímbo ana

síhefí Adúkarí

asu nindou síhefímbo aboedambofe-munímbo kamafoarírí Kraisi ahafand-ane,
asu ai-anímbo koadürúmbo-koadürúmbo híbadambuí,”
masei

¹⁶ Raníyomo Godíndí hanjgífoaní 24 boagírí nindou ahamundí nímarí-fondíwamí ma-
marímbo ranai hífní yírí-yimbu pusírú mbíro pütapíyomo mburu Godímbo aboed-ani
mehomo. Ai hoafíyomondúhí yahomoya,

¹⁷ “Adúkarí, se God munguambo ŋgíníndeimb-anafí.

Seana haponda anímbarí,

horombo manímbarí!

Síhafí ŋgíníndí ra sowandífi hawa

asu munguambo hífí píyafí hawa hífandara hafí

ranahambo síhambo ro híhífaríhuníní.

¹⁸ Hífi ndaníhúnda nindou ai ŋgíníndímayei

sapo síhafí ŋgíníndímbo sí ra tüküfemefeyowa,

asu yífiyeimbí nindou aheimbo yíbobó-fendürímbo sí ranambo tüküfemefeyowa.

Síhafí ratüpüríyomo-rundeimbí,

síhafí hoafí hoafíyomo-rundeimbí asu

síhafí munguambo nindou akídouyo adúkaríyo sapo síhambo yíhímboaríhúníní

ranaheimbo aboedí moatükuní saimbo sí ra tüküfemboane.

Ŋga asu nindou dídíyei hífí moaruwaimbo-maríhíndí

ranaheimbo moaruwaimbo-fendürímbo sí raní amboa ndeara tükífemboane,”

mehomo.

¹⁹ Sünambeahí Godíndí worí ranahandí yipurí ra súbúdhóehü asu ahandí nendímbo
hoafí fíramúndú masíhendí bokis ra weindahímayowa hoemaríhíndí. Raníyo
wabürüsüyo wakíreandúhí asu fuyowohüyo nímoamoníndí hoafí ai pai kapeihü
kíkírandúhíyo asu hífhíhe tüküfehü kífohí nímoai nahurai pütapímayo.

12

Son ai nímorehí asu amoaírí adúkarí hoeimareapírí

¹ Raníyo asu sünambe moaní raní-poanímbo moatükuní ranai tüküfemefeyo. Raní-
moatükuní ranana nímorehí mamí ranaiyo. Ai hüfíhamíndí hoearímbo gúde hayam-
boyo asu amoamo ahandí yírúfoendí hoarehí pare mbura, 12 mupuí atímbo ahandí
mbíroambe kíkífoare hayamboyo tükífe maníŋgo.

² Nímorehí ranai ranúbíyo hayamboyo asu nímoreí wakemíndímbo asúbúsi ranai
ahambo tüküfefe ndowa asúbúsimbo hoafí karíhoaimarandí.

³ Ramefeyowamboyo asu moaní raní-poanímbo moatükuní ŋgorú ranai sünambe
tüküfemefeyo. Raní-moatükuní ramefeyo ranana moaní adúkarí hamíndí amoaírí ham-
buríyo 7 mbíroweimbí, asu 10 daburúdúmbíyo haya ahandí mbíro mamamí raníwamí
at 7 kíbodírífoare hayamboyo tükúfi maníŋgu.

⁴ Ahandi sendi ranambo ngimi bidingiri mupui kifihuramundi huhuyu asu sunambeahindi hifina firibadi-mafoareandi. Ranayu asu amoasiri ranai nimorehi-mayo ranahandi fikimi manungu nimir ra wakindamindoani mbundihe dagadi yahuhaya.

⁵ Ranayo asu nimorehi ranai nindowenih nimir wakimarimindo. Nindowenih nimir ranai-animbo adukarimbondifi haya muungambo hifihundi nendi ranaheimbo ain nimihar ndemundu haya hibadarumbui. Nimorehi ranai nimir ra wakimaramindo-amboyo asu nimir ra kosirundumo houmbo God asu ahandi nimarifondi sowana mahafomo.

⁶ Ranayo asu nimorehi ranai fefoai haya nimi wohi furikoate-reanduh maho. Sapo God ai ahambo 1,260 si ranambe nngowan hifandimboane yahuhaya ngoafi didiboadore hinngimareandi raninambo.

⁷⁻⁸ Ranayo asu yifiri ranai sunambe pomarhoaiyo. Ranayo sunambeahindi nendi bogori Maiker ai ahandi sunambeahindi nendi-memo rani-babidimbo amoasiri afindi-mayu rani-babidi yifiarimemo. Asu amoasiri ai asukaiyu ahandi nendi-babidimbo hihiriyafu yifiarimemo. Nga amoasiri adukari-mayu ranahambo yifiarambe ngasunduwuri houmbo, asu ahandi nendi-babidimbo sunambe geduh nngombo yowan yahomo hemafoarupuri.

⁹ Raniyomo Godindi sunambeahindi nendi-memo ranai amoasiri afindi-mayu ranahambo sowarindumo hifina pimaruwuri. Amoasiri ranai ana horombodidi honduyu haya ahamboya, "Satan hifi ndanihunda nindou papihofaira-randeimb-ani," masei. Ai hifinindi nindou muungambo tikai hoafiyu-randeimb-ani. Ranayo ahambo ahandi sunambeahindi nendi-memo rani-babidimbo sunambeahindi hifina hemafoarupuri.

¹⁰ Ranayo asu ro himboriyahane sunambeahi hoafi ranai pukuna yare hoafiyowohu yahoya,

"Hapo-ana God ai shefimbo aboedambofe-munimbo ra ndeara tukufemboane.

Hapo-ana nindou God ai dibonyu hinngimariri ranahambo bogor-ani yahu nauyumboani!

Sapo nindou dudi ai Godindi himboahuh nungumbo

shefi wandafi mam nimbini-mbisi papihofairanduri arandi ranahambo sunambeahindi hihairindumo masafoaruwuri.

¹¹ Shefi wandafi-mam ana Sipsip Nimirindi hori asu ahandi hoafi anihondumbo wataporimborihu marihundi raninamboyei ai amoasiri-dibo yifiariyei tabori-marihendi.

Nindou rani-maye ranai ahei fimbo hohoanimo-koate

asu hoafi anihondumbo wataporimbo-marihundi raninamboyei amoasiri-dibo yifiariyei tabori-marihendi.

Nindou rani-maye ranai yifimbo yihimbokoate-mayi.

¹² Ranimbo-hundambo-animbo sunu asu sunambeahindi nend-anemo se hihifi-hihifindimo!

Nga hifi asu siriwara se hipoanimoembou-anafe.

Satan ai ndeara ranihu kusumbo wambo asu ahambo ngusufo asuriruhane.

Ai ranihu nngombo ra geduhiyopoani,

nga bodifo-ane ranimbo fifireamboani,"

meho.

¹³ Amoasiri adukari-mayu ranai ahambo hifina hemafoaruwuri ra ndare hoeireandan mayoamboyu asu sapo nimorehi nindowenih nimir wakimarimindo ranahambo pare wamara hu.

¹⁴ Nga asu nimorehi ranahambo meso mbanendi nahurai masahundo. Mbanendi yimbu ranambo-animbo ai nindou nngokoate-reanduh amoasiri adukari ranahambo didimombo diboai haya ngomboe. Asu ranihu ngo nngowan-animbo ngimi himbanayo haya 6 amoamo ahambo hibadihunduh sesi ndahundombeyi.

¹⁵ Ranayo asu nimorehi ranahamboya hohoambu ranambo semindi mbihowamboane yahuhaya amoasiri ahandi yahamonindi hohoambu kamafoareandi.

¹⁶ Ai ramareandiyosi, nga asu hifi ranai nimorehi ranahambo mafarihendi. Hifi ranai yafadi boamareanda amoasiriindi yahamonindi hoe tukumefeyo ra sirimafoareandi.

¹⁷⁻¹⁸ Ranayo asu amoasiri adukari ranai yare hoeireanda mayowa nimorehi ranahambo nginindimarandi. Asu ai nimorehi-mayo ranahandi ahurihoandi-maye, sapo nindou didiyei Godindi ahinumbi hoafi asu Sisaindi hoafi sunguri-ri-rihundeimbi, ranaheimbo sowana ai-babidimbo yifiarimbo yahuhaya mahu.

13

¹ Raníyu asu amoasírí adúkarí ranai síríwara gudi pimaramíndo raníwamí maníngu

Nímambeahíndí níníhondí yimbu tükúmefineandí

Raníyahí asu ro hoeiríheanda moaruwai hímboyoweimbí níníhondí mamí ranai síríwara-ambeahíndí tükúfe masífo. Raní-moatúkuní ra 10 daburüdúmbüyo haya asu 7 mbíroweimbüyo. Daburüdü mamamí ra adúkarí bogorí nindoundí at nahurai nínoumayo. Asu ahandí mbíro mamamí raníwamí sürü papímayo, ranana Godímbo tírífoefi hoafíyo.

² Níníhondí tükúmefeyowa hoeimaríheandí-mayo ranai ana adúkarí pusi títiborandeimbí repat nahuraiyo. Ahandí tíjarí ra adúkarí níníhondí bea nahuraiyo. Asu yafambe ahandí ra mare raioníndí nahuraiyo. Ranahamboyo amoasírí adúkarí-mayu ranai ahandí-mayo ngíníndí, asu adúkarí bogoríndí nímari-fondí asu adúkarí bogorí moatúkuní ra masagado.

³ Níníhondí-mayo ranahandí mbíro ngorü ranana moaní pisaonambo-marundí ra yífimbo-mbuimbíyosí, nga asu ahandí masímei mamaro ranana díkírímefeyo. Muñguambo hífíníndí nindou ranai raní-moatúkuní ramefeyo ranahambo hepúnahí hehi asu ahambo süngumaríhü heí.

⁴ Raníyei asu muñguambo hífíníndí nindou ranai amoasírí adúkarí-mayu ranahambo hohoanímo paríhindühí seiya, adúkar-ani sapo aiyu níníhondí-mayo ranahambo hífandímbohúnda ngíníndí masagado. Asu ai níníhondí-mayo ranahambo amboaní hohoanímo paríhindühí seiya, “Düdi nímambeahíndí níníhondí ndahuráiayua? Asu dídai níníhondí ndanahambo ngu pande haya yifíarí-manda?” masei.

⁵ Raníyu asu God ai níníhondí ranahambo yare híningímareanda hoafí afíndí-afíndíyo wakíreandühí Godímbo tírífoarerühí hoafímendo. Raníyu asu ai ahambo raní-moatúkuní ra refembo 42 amoamo yangírí híningímareandí.

⁶ Raníyo asu raní-moatúkuní-mayo ranai Godímbo, ahandí nímari-fondí asu ahandí nendí súnambe amarei ranaheimbo amboa tírífoefe hoafíyo marandí.

⁷ Raníyo ahambo God ai híningímareanda ahandí nendí-babídímbo yifíarí-mayeia asu ai yifíarí ra títaboarí-mafoareandí. Asu ai mungua sírí, hífíhúndí, hoaféimbí, fí-hoearí ranaheimbo hífandíyondürí hombo, randowandí mehundo.

⁸ Rananímbo nindou muñguambo hífí ndaníhü anímboei ranai nímambeahíndí níníhondí-mayo ranahambo ngusúfo pandíhimboyei. God hífí sünü nafíkoate-yuambe Sipsip Nímorí hífokoamarúwuri ranahandí koadürúmbo-koadürúmbo yangírí níngombo buk ranambe ndürí papímareandí. Ranambe ahei ndürí pefekoate-mayeí ranai ana nímambeahíndí níníhondí ranahambo ngusúfo pandíhimboyei.

⁹ Nindou dídíyei ai hímbomboembayeí ana, hoafí nda hímboríndeí.

¹⁰ Nindou dídíyei sapo aheimbo mbuimündíndürí karabusí-fendürímbo-mayeí ranaheimbo mbuimündíndürí karabusí-fe-ndürímboane. Asu nindou düdi ai sapo pisao yihümíndí-mayo ranambo hífokoeffimboani meho, ranana pisao yihümíndí ranambo hífokoeffimboani. Yahurai moatúkuní tükúndífeyoaní ana, asu Godíndí nendí ai ahei aníhondíbofe hohoanímo ra kíkíhísafí-ríhümündí hehi mbánímboei-amboane, meho.

¹¹ Raníyo asu ro hoeiríheandane, moaruwai hímboyoweimbí níníhondí ngorü ai hífambeahíndí tükúfe masífo. Raní-moatúkuní ra Sipsip Nímoríndí daburüdü nahurai yimbu ahandí mbírowamí híningíreapírí hayamboyo, nga ai adúkarí amoasírí nahurai hoafímayo.

¹² Ai adúkarí hamíndí ngíníndí weangurühídídí níníhondíndí-mayo semíndí hayamboane asu haponda ahandí fondahü ai raní-süngure arandí. Ai hífí asu nindou raníwamí anímboei ranaheimbo weangurühídídí níníhondí masímei afíndeimbí yífimbo yangírí-mayo ranahambo ngusúfo pefembohúnda hütí-hütí-marandürí.

¹³ Yimbu noufimbí nímambeahíndí níníhondí ranai adúkarí hamíndí hepúnífeimbí moatúkuní ramareandí. Ai nindou muñguambo ahei hímbóahü ramareanda hai ranai súnambeahíndí tükúfe haya hífína makoso.

¹⁴ God ai yíní mehua nindou ranahambo tíkai hoafíyondürühí weangurühídídí níníhondí ranahandí hímbóahü hepúnífeimbí moatúkuní ramareandí. Yimbu noufimbí níníhondí-mayo ranai nindou ranahambo yahoya, sapo horombo níníhondí pisaonambo hítímaranda masímeimbü-mayo, nga ai haponda yangírí aníngo ranahandí sísamí nafíndíhü mbundíhü asu ahambo hohoanímo-mbeahúndo-wamboane, meho.

¹⁵ God ai yíní mehua yimbu noufimbí ranai weangurühídídí níníhondí sísamí ranahambo yangírí níngombo yafüí masagado. Rananímbo asu sísamí ranai wataporíyohúmbo nindou dídíyei ahambo ngusúfo pefekoate-ayeí ranaheimbo hífokoa-ndeandüra yífímbyei-amboane, meho.

¹⁶ Nindou munguambo akidou, adukari, napo afindeimbi, napo-koateimbü, moani ratupuriyei rihundeimbi asu kaki semindimbo ratupuriyei rihundeimbi ranaheimbo ahei warihondü warani asu ahei giribodi hamindi wami sürü pefendürimbo hüti-hüti-marandüri.

¹⁷ Nindou mamai ai-amboa ngiri kakinambo pemindu asu ngiri kakifihimbo ndendi, nga nindou düdi ahandfih sürü apenigo rani yanggiri animbo randeambui. Süri ranana ninihondi ahandi ndür-ane asu namba ranahandi ndür-ane.

¹⁸ Ndanana aboedi fifirife hohoanimo-ane. Nindou düdi ai aboedi fifireandeimbayü ana, ai ninihondi ranahandi ndürinimindi ra tapuimbiyu-wamboane. Sapo sürü ranana nindoundi ndür süngunamboane. Ranahandi namba sürü ranana 666-ane.

14

Sipsip Nimorindi nindou ai smborihairü heirayei

¹ Ro asükaiya hoeirtheand-ane 144,000 nindou ai Saion nimoei wafu-ambe Sipsip Nimoribabidimbo manimboei. Sipsip Nimori asu ahandi afindandi ndüri ra ahei giribodi hamindifih papimarandi.

² Raniyo ro himboriyahan sünambe hoe amündürü fuwayo asu nimoamondi-hoafi nahuraimayo. Raniyo asu ro himboriyahan gita fandunda hoafayo nahurai hoafimayo.

³ Nindou ranai Godindi nimari-fondi hanjifoani, yimbuyimbu yanggiri nngoweimbi asu boagiri nindou-yomondi himboahü smborihairü mamihairümaye. Nindou 144,000 God ai hifi ndanihündambo nindou-yafe mbusümonindi masemündündür rani yanggiranimbo heirü ra fifirindihimboyei.

⁴ Nindou ranana moai nimorehi dibombo apomo, nga moani sürühoeimbi hamindanemo. Munguambo hifi nahi Sipsip Nimori ai huwan nindou ranai ahambo süngurüwuri homo arundi. God ai nindou ranahamumbo hifi ndanihündambo-yomondi mbusümonindi manigomonda masepurimüdü. Ahamumbo boatei ndeara sepurimündumboani Sipsip Nimori asu God ahafandi yanggiri nngombohünda.

⁵ Ai moai tikai hoafiyomorundi, nga aiana hüti-koate-anemo.

Sünambeahindi nendi ngimi ai hoafi wataporimbo-marundi

⁶ Ro hoeirhinaniyo sünambeahindi nendi ngori ai nimoamo youyu wakimareandi. Ai yanggiri koadürü koadürümbo nngombo hoafi nindou munguambo aheimbo wataporiyondürimbo semündü hayamboyu. Munguambo hifihündi, munguambo fihoeareimbi, munguambo mamisiri, munguambo mamihoeimbi ranaheimbo munguambo wataporimboyondürimbo semündü hayamboyu.

⁷ Ai pukünambo yare hoafiyuhü yahuya, "God ai nindou-yei hohoanimo yibobofembo si ra ndeara tükifemboane, nga asu ranimbo-hündambo animbo yihimbondelhi ahambo aboedani mbisefimboane. Aiyu sünü, hifi, siriwara, asu feamongo hoe nafimarandi ranimbo-hündambo-animbo ngusüfo pandihori," mehu.

⁸ Yimbu noufimbi sünambeahindi nendi ai weangurühididi ramefiyu ahandi süngu ai yahuya, "Adukari ngoafi Babiron ana moaruwaimbo-mefeyo. Anihondane! Mungunambo moaruwaimbo-mefeyo. Adukari ngoafi Babiron ramareandüra nimorehi sisihimo asu nindowenih birabiriyei marihündi. Ai nginindi wain hoe sagadürani simindei hehi hihindi hohoanimoaye nahurai-aye ranimbo God ai nginindi-ndandürümbui," mehu.

⁹⁻¹⁰ Asükai sünambeahindi nendi ngori ai ngori yimbu ramefneandi nou ramefiyu. Ai puküna hoafiyuhü yahuya, "Nindou dideyi ai nimbambeahindi ninihondi asu ahandi sisam ranahambo ngusüfo pararihindi ana, ahei giribodi hamindifih asu warihondü warani sürü apaiairo ana, ai rani-poanimbo wain hoe mbisimindei-amboane. Wain hoe ranana Godindi hürüt-ane. God ai ngiri nginindi wain ra hoe-ambe kandeandi, nga wani. Ai ahandi hürütü ra moaruwaimbofe hoe simindi hpiri ranambe kande dagadürani ndimindeimboyei. Asu nindou ninihondimbo ngusüfo parihiri arihündi, sünambeahindi aboedi hamindi nindou asu Sipsip Nimori ahamundi himboahü, ranaheimbo hai asu sarfa nimoei hai hüfü hondü raninambo tngirifo afindi mbisagadüramboane.

¹¹ Hai ranahandambo hasheimi aheimbo tngirifo asagadürü ranai koadürümbo-koadürümbo gafomoe. Sapo nindou ninihondi asu ahandi sisam ranahambo ngusüfo pamarihindi, asu ahandi ndüri sürü masahümündi ranana ngiri fi handihini mandei," mehu.

¹² Ranimbo-hündambo Godindi nendi ai ahandi hoafi himbori-yei süngurühindühi asu Sisamimbo anihondumbo-arihori hei ai aboedamboyahi nginindi mbinimboei-amboane.

¹³ Ro hĩmborĩyaha sũnambe yafambe mamĩ ai hoafĩyohũ yahoya, “Se sũrũ nda papĩrandĩ: Haponda asu sũnguna nindou dĩdĩyeyi Adũkarĩdĩbo anĩboadei ranai yĩfayeyi ana, ai hĩhĩfĩ-hĩhĩfĩmbeyeyi-amboane,” meho. Yĩfiáfĩ Aboedĩ ai-amboanĩ yahoya, “Anĩhond-ane. Sapo ai ratũpurĩ afĩndĩ tĩjĩrĩfomayeyi ra hĩnĩngĩrĩhĩ hehĩ moanĩ warĩ handĩhĩ nĩmandeĩmboyei ranĩmbo-hũnda. Asu ai ngĩrĩ moanĩ ngei, nge aboedĩ ho-hoanĩmo ai ramarĩhindĩ ra-kapeihũ ngeimboyei,” meho

Hĩfĩ ndanĩhũndambo sesĩ yimũngu-remĩndĩmbo si

¹⁴ Asũkai ro hĩmboyahĩnd-amboyo mburĩngai kĩfohi-wamĩ nindou mamĩ Nindou Hondũ nahurai mamaruwa hoeimarĩhinĩ. Ai adũkarĩ bogorĩndĩ at gorĩnambo nafĩyoweimbĩ-mbĩro-ambe kĩkĩfoare sarif yihĩmĩndĩ semũndũ haya mamaru.

¹⁵ Asu sũnambeahĩndĩ nendĩ ngorũ ai Godĩndĩ worambeahĩndĩ tũkũfĩ sũnũ nindou mburĩngai-wamĩ mamaru ranahambo pukũna mĩngĩyu hoafĩyuhũ yahoya, “Sĩhafĩ sarif ndowandĩfĩ hawa sesĩ hĩfĩnĩndĩ ra yimũngurĩ-ndandĩfĩ, nge ndeara sesĩ ra yimũngurĩmbo si-ane,” mehundo.

¹⁶ Ranĩyo nindou sapo mburĩngai-wamĩ mamaru ranai ahandĩ sarif semũndũ haya sesĩ hĩfĩnĩndĩ ranĩ yimũngure-mĩndĩmbo mahanu.

¹⁷ Asũkai sũnambeahĩndĩ nendĩ ngorũ ai Godĩndĩ worĩ ra hĩnĩngĩre haya tũkũfĩ masũnu. Ai-amboanĩ sarif semũndũ hayamboyo.

¹⁸ Asũkai sũnambeahĩndĩ nendĩ ngorũ hai hĩfandĩra-randeimbĩ-mayu ranai Godĩmbo sesĩ mandĩfe sĩhefe-rambo hasĩhonĩ-mayo ra hĩnĩngĩre haya masũfu. Ai sũnambeahĩndĩ nendĩ ngorũ-mayu sarif yihĩmĩndĩ masemũndũ ranahambo pukũna hoafĩyuhũ yahoya, “Sĩhafĩ sarif yihĩmĩndĩ ndowandĩfĩ hawa wain hĩsĩ ra hĩfĩtĩrĩ-ndandĩfĩ mamĩnĩ dĩgawandĩ, nge ndeara wofĩ hĩsĩ ra sũfĩyomboane,” mehundo.

¹⁹ Sũnambeahĩndĩ nendĩ ranai sarif semũndũ haya amofĩ hanũ wain hĩsĩ ra hĩfĩtĩramũndĩ mamĩnĩre masĩhendĩ. Wainĩ hĩsĩ-mayo ra Godĩndĩ hũrũtũmbĩ nĩmoei hĩpĩrĩ wain hĩsĩ ndũnĩyo boboe semĩndĩmbo-mayo ranambe pũtimefĩyu.

²⁰ Asu ai wain hĩsĩ-mayo ra adũkarĩ ngeofĩ hĩmboranĩ tũkũyafu homo hĩpĩrĩ-mayo ranambe ndũnĩrund-anĩyo horĩ ranai 300 kĩromita nahurai meho. Asu horĩ tũkũfe maho, ra nindou sĩmongorĩ-feyoanĩ ngusũmboarũhĩ nahurai mahafo.

15

Bĩdĩfĩranambo tĩjĩrĩfo

¹ Ro sũnambe hoerĩheandane, ranĩ-poanĩmbo moaruwai hamĩndĩ hepũnĩfeimbĩ moatũkunĩ tũkĩmefeyo. Sũnambeahĩndĩ nendĩ 7 ranai nindoumbo moaruwaimbofembo moaruwai hamĩndĩ moatũkunĩ 7 sowandũmo mamarĩmo. Ranĩ-moatũkunĩ ranai mũnguayo ana, Godĩndĩ hũrũtũ ndeara bĩdĩfĩranamboane, nge asu ngĩrĩ asũkai yahurai tũkũndĩfeyo.

² Ranĩyo asu ro karasĩnambo nafũmbĩ nahurai sĩrĩwara-ambe hai bĩtapĩre tũkũmefeyowa hoeimarĩheandĩ. Nindou yĩfĩrambe ngĩnĩndĩ nĩmboeimbo nĩmambeahĩndĩ nĩnĩhondĩ, ahandĩ sĩsami, asu ahandĩ ndũrĩ namba ranahambo hĩfĩnambo-marĩhindĩ. Ai ahei gita God masagadũrĩ ra fufurĩhũmũndĩ hehĩ karasĩnambo nafũmbĩ nahurai sĩrĩwara ranĩ-kĩmĩ manĩmboei.

³ Asu Moses, Godĩndĩ ratũpurĩ ratũpurĩyu-randeimbĩ asu Sipsip Nĩmorĩ-mayu ahafandĩ heirũ ndahurai heirũmayeyi.

“Adũkarĩ, seana God mũnguambo ngĩnĩndĩ nĩmĩndĩh-anafĩ.

Se hepũnĩfeimbĩ moatũkunĩ ratũpurĩyafĩ-randeimb-anafĩ.

Se mũngua nindou-yafe bogorĩ adũkar-anafĩ.

Sĩhafĩ hohoanĩmo mbumundĩ hondũyo haya anĩhondũ hamĩnd-anafĩ.

⁴ Adũkarĩ, mũnguambo nindou sĩhambo ahĩnĩndehĩ sĩhafĩ ndũrĩ ranahambo aboed-anĩ mbĩseimboyei.

Seana sũrũhoeimbĩ hamĩnd-anafĩ.

Mũnguambo hĩfĩhũndĩ nindou sĩhambo sowana dĩdei ngusũfo pandĩhĩ-nĩnĩmboyei.

Sapo sĩhafĩ mbumundĩ ratũpurĩ ramarowandĩ ra fufurũhũmũndĩ hehĩ karasĩnambo nafũmbĩ nahurai sĩrĩwara ranĩ-kĩmĩ manĩmboei,”

masei.

⁵ Asũkaiya sũnambe hĩmboyahũndamboyo Godĩmbo hoafĩ femĩndĩ sĩhefe worĩ rana-handĩ ahĩnũmbĩ worĩ safambe ra sũbũdĩ-marĩhoayowa hoeimarĩheandĩ.

⁶ Asu sũnambeahĩndĩ nendĩ 7-memo ranai nindoumbo moaruwaimbo-fembo moatũkunĩ 7 masowandũmo. Ai hoearĩ aboedĩ afĩsaho-koate hĩmboarambe forĩhoeimbĩ gũdu mburu asu gorĩnambo nafũmbĩ ret ahamundĩ mĩsĩndĩhũ hũhĩru hĩnĩngĩru hou serĩworĩ safambe tũkũyafu masĩnĩmo.

⁷ Asu yimbuyimbu yanggiri nangoweimbi moatükunî-ndambo mamî ranai sünambeahîndî nendî 7 ahamumbo gorînambo nafiyoweimbi dis 7 masagapuri. Ranî-moatükunî masagapuri ranana Godîndî koadürü-koadürümbo yanggorî-randeimbi hürütü foeroweimbi disîyo.

⁸ Godîndî hîmboamupuimbo-randeimbi asu ngînîndî ranahandî hasîheimî ranai ahandî worambe güre haya meŋgoro. Asu ngîrî nindou mamî amboanî ahandî worî ranambe kebuendî, nga wani. Ai hîbadîhündanî sünambeahîndî nendî ranai nindou moaruwaimbofo moatükunî ra moendî-ndundan-anîmbo keboehimboyei.

16

Sünambeahîndî nendî 7 ai Godîndî hürütü 7 hipîrambe foeroweimbi kamafoarundî

¹ Ranîyo asu ro hîmborîyahaniyo Godîndî worî ranambeahîndî hoafî mamî sünambeahîndî nendî 7-memo ahamumbo pukûna hoafîyowohü yahoya, “Se ngomo Godîndî hürütü 7-disambe afoero ra hîfîhü kaboandî,” meho.

² Ranîyo asu mamî noufimbî sünambeahîndî nendî-mayu ranai hu ahandî dis Godîndî hürütü foafusümbî ra kamafoareandî. Ranîyo nindou sapo yanggiri nîngoweimbi moatükunî ranahandî sîsamîmbo ngusüfo pamarîhindî, asu ahandî sürü ahei gîrîbodî hamîndîfihî parîhindeimbi-mayeî, asu ranaheifihî moaruwai hamîndî asûbusümbî masîmeî tükümeŋyondürî.

³ Ranîyo asu yimbu noufimbî sünambeahîndî nendî-mayu ranai ahandî dis ra hu sîrîwara-ambe kamafoareandî. Ranîyo asu hoe ranai nindou yîfiyoani yiwihoe nahurai tüküfeyowohüyo asu muŋguambo yanggiri nîngoweimbi moatükunî sîrîwara-ambeahîndî ranai yîfî-safîmayo.

⁴ Ranîyo asu ngîmî noufimbî sünambeahîndî nendî-mayu ranai ahandî dis ra hu hoe asu apoarîndîhorî forîhoayo-ambe kamafoareandî. Ranîyo muŋguambo hoe ranai horî nahurai tükümeŋyo.

⁵ Ranîyo asu ro hîmborîyahane, sünambeahîndî nendî muŋguambo hoe ranahambo hîfandandembi-mayu ranai yare hoafîyuhü yahuya, “O God, seana aboedî hamînd-anafî,

Haponda se anîmbafî asu horombo manîmbaf-ane.

Tîŋîrîfo yîbobofe se hîfîna kafoaro arandî ra mbumund-ane.

⁶ Nindou dîdîyei ai sîhafî nindou ranaheimbo asu sîhafî hoafî hoafîyomo-rundeimbîmbo hîfokoa-marîhindürî ranaheimbo horî kamefoendî ra aheimbo sîmîndîmbohünda masabadürî.

Se ranî-moatükunî aheimbo ramarîwandürî ra sapo ai nînî-moatükunîyo ramarîhind ranî sîmogodühi-mboane,” mehu.

⁷ Ranîyahî asu asûkai hîmborîyahane, Godîmbo sesi mandîfe sîhefe hasîhonî ranambeahîndî hoafî mamî hoafîyohü yahoya, “Yînî, Adûkarî God, seana Muŋguambo Ngînîndeimb-anafî. Se nindou ranaheimbo papi-hoafarandürî ranana ai moanî anîhondü hondüyo hayambo asu mbumundî saf-ane,” meho.

⁸ Ranîyo asu yimbuyimbu noufimbî sünambeahîndî nendî-mayu ranai ahandî dis hüfîhamîndî-wamî kamafoareandî. Ranîyo God ai hüfîhamîndî ngînîndî masagado nindou hîfînî ranaheimbo hai nahurai tîkîrîyo-ndürîmbohünda.

⁹ Nindou ranaheimbo ngînîndî hamîndî hüfü ranai tagîrî-marandüramboyei asu ai seiya, “God ndan-ani muŋgua moatükunî moaruwaimbofembo ngînîndî ra hîfandarandî,” sei hehi ahandî ndürî moaruwaimbo-marîhindî. Nga asu nindou ranai moai ahei moaruwai hohoanîmo ra hînîngîrîhindühi Godîmbo aboed-ani sei, nga wani.

¹⁰ Ranîyo asu hondahüfimbî noufimbî sünambeahîndî nendî-mayu ranai ahandî dis ra nîmambeahîndî nînîhondî adûkarî bogorîndî nîmari-fondî ranîwamî kamafoareandî. Ranîyo asu nindou muŋguambo nînîhondî hîfandîrandî ranîwamî nîmbî pîyowohüyo asu ai asûbusî afîndî sahümündihî ahei teifî kîkîmarîhündî.

¹¹ Ranîyei asu aheimbo asûbusî afîndî tüküfendürühî masîmeî nînoumendürambo Godîmbo moaruwai-moaruwaimbo-marîhorî. Nga asu ai moai ahei moaruwai hohoanîmo süŋgufe ra hînîngîrîhindî.

¹² Ranîyo asu 6 noufimbî sünambeahîndî nendî-mayu ranai ahandî dis ra hoe adûkarî Yufretîsî-mayo ranambe kamafoareandî. Ranîyo asu hoe ranai ngînîreandühiyo bogorî nindou hüfîhamîndî süfuani-poedî sîfombo-memo ranahamumbo nafî ra meŋgoro.

¹³ Ranîyahî asu ro hoerîheandane, moaruwai nendî ngîmî ranai koaikoai nahurai adûkarî amoasîrî, nîmambeahîndî nînîhondî, asu Godîndî hoafî tîkai hoafîyurandeimbi ranahei yahamo-nafî tükümehindî.

¹⁴ Aiana moaruwai nendi hepünifeimbi hamindí moatükuní raríhi aríhündí rananei. Moaruwai nendi ranai ana bogorí nindou hífi hífandu-rundeimbimbo sowana hei aríhündí. Sapo bogorí nindou ranahamundi ami mamambefepura God Munguambo Adúkarí Ngínindí hífandírandí ranahandí bídífiraní síhí yifiarímbohúnda.

¹⁵ Adúkarí ai yahuya, “Awi se hímboríyei! Ro húmbuhúnúmbí nindou nahurai tükúndaheamboyahí! Nga nindou dúdi ai apokoate yanggírí nímariúmbo ahandí hoearí ra wudípoapore hífandarandí ana, híhífi-híhífiimbiyu-wamboane. Sapo rananímbo ai ngírí nindou afíndí hímbóahú safí yanggírí hoahoanguhú ahandí fimbo amóaníngíndu,” mehu.

¹⁶ Raníyomo asu moaruwai nendi ngímí-mayei ranai bogorí nindou-memo ranahamumbo hífi mamí Híbru-yafe hoafínambo Armagedon raníhú mamúhífeipurímbo sahúpurúmúndi mahei.

¹⁷ Raníyu asu 7 noufimbí súnambeahíndí nendi-mayu ranai ahandí dis hípírí ra nímoamo súnambe kamafoareandí. Raníyo asu hoafí mamí ranai pukúna Godíndí munguambo moatükuní hífandíyo nímarímbo fondí raníwamíndí hoafíyowohú yahoya, “Mungu-moatükuní ra ndeara munguyomboane,” mehu.

¹⁸ Raníyo asu wabürúsí afíndí ranai bíre híngírera wakíreandúhíyo asu nímoamondí hoafí ranai pai kameihí kíkírandúhíyo hífihe afíndí ranai moaní moaruwai hamíndí tükúme Feyo. God ai nindou nafírandambe ana hífihe ranai moai yahurai tükúfeyo, nga haponda tükúme Feyo ranana moaní moaruwai hamíndíyo.

¹⁹ Raníyo asu adúkarí hamíndí ngoafí ranai ngímímboare bumareandí. Raníyo asu munguambo hífiyei adúkarí ngoafí madaburo-mayo raní amboa moaruwaimbomareandí. Sapo God ai Babiron ngoafí amboa moaruwaimbomareandí. Sapo God ai Babiron ngoafí ranahambo hohóanímó puramúndúhíyo asu ai ahambo ahandí-mayo kap ranambe wain hoe ra símíndímbo masagado. Wainí hoe ranana sapo God ahandí ngíníndí hamíndí húrütú raníyo.

²⁰ Raníyo asu munguambo airan ranai díbonapí-foendúhíyo, asu nímoai wafu ranamboaní moai hoeríhíndí.

²¹ Asu ngíníndí ngísíharí ais nímoai nahurai súnambeahíndí 50 kírogram nímboreimbí ranai nindou-yeiwamí pútápíyowohú ranaheimbo moaruwaimbomareandúrí. Ranímboyei asu nindou ranai seiya, “Ro nímbóeyefí moaruwaimbo-ehundí,” sei hehi Godímbo moaruwai-moaruwaimbo-maríhorí.

17

Níndowenihí bírabíríyo-randeimbí nímorehí

¹ Raníyu asu súnambeahíndí nendi mamí sapo dis 7 fufurundúmo-ndeimbí-memo ranambeahíndí-mayu ranai wambo-so kusú hoafíyundírúhí yahuya, “Awi se mborai síníf-anímbo nímorehí níndowenihí bírabíríyo-randeimbí bogorí-mayo ranahambo tíngírífo adúkarí tükéfeso ra nafuindahaní-nímboyahí. Nímórehí ranai ana ngoafí adúkarí hoe harí afoafuso rani-kímáne aníngo.

² Munguambo hífi raníhúnda adúkarí bogorí nindou ranai nímorehí raní babídí moaruwai hohóanímómemo. Raníyei asu hífi ndaníhúnda nindou ranai-amboa nímorehí raní-babídí moaruwai hohóanímó ra súnghumarundí. Ranímboyomo asu nindou ranai ngusúfo mamíkari-marapurí ai nindou wain hoe símíndí hefe rawehíndí nou,” mehu.

³ Raníyahí asu Yifafí Mayoedí ranai wambo fiambe farífe ngíníma-ramíndíndíra asu súnambeahíndí nendi-mayo ranai wambo semúndúndírí haya ními wohí furíkoate-reandúhí mahu. Raníhú tükíyaheandúhí hoerítheandane, nímorehí mamí ranai nímambeahíndí níníhondí hamburí raníwamí mamaro. Níníhondí-mayo ranahandífihi ana ndúrí afíndí sírú papíyo híngífeyoane maníngo. Ndúrí ranana Godímbo moaruwaimbofe hoafíyo papímayo. Níníhondí-mayo ranai 7 mbíroweimbíyo haya asu 10 daburúdümbúyo.

⁴ Nímórehí ranai ana bogorí-yafe asúdbómbú asu hamburí hoearí güde mbura, raní-poanímbo yihuruyo haya gor asu nímoai kakí afíndí-fihí semíndíweimbí-nambo nafíyoweimbí, foefembo moatükuní yihururamíndí hayamboyo maníngo. Gorínambo nafíyoweimbí kap ranambe moaruwai moatükuní ai anamíndíhoandí bírabírí-mayo ranahandí afísaho foafusoweimbí semíndí haya maníngo, sapo ai anamíndíhoandí bírabírí-mayo rambo-húnda.

⁵ Nímórehí ranahandí gíríbodí hamíndífihi moaní raní-poanímbo díbohíndí ndúrí sírú paru híngímarundí ranai yare hoafíyowohú yahoya,

‘DIBOHÜNDI HOAFI BABIRON NGOAFI ADÜKARI NINDOWENIHI BIRABIRIYEIMBI
NIMOREHI ASU MUNGUAMBO MOARUWAI HOHOANIMO HONDÜ HIFI
NDANIHÜNDAMBO ENGORO RANAHEI HOND-ANE’,

meho.

⁶ Nimorehi ranaiyo God’ndi nendi-yei asu Sisasimbo anihondumbo süngurihoreimbi hifokoarearü marandi ranahei-mayo hori ra sim’ndi haya mamikari-mayowa ro hoeimarheandi.

Raniyah’ asu ro rani-moatükun’ ranahambo hepünaheandühi af’ndi hohoanimo-mayah’.

⁷ Raniyu asu sünambeah’ndi nendi ranai düdufindirüh’ yahuya, “Se nimboe hepünefoandühi af’ndi hohoanimoayafa? Awi ro s’hambo nimambeah’ndi nin’hondi asu nimorehi ranahambo sem’ndi ho arand’ ranahafe diboh’ndi hoafi nim’ndi ra hoaf’ndahan’in-mboyahi. Nimambeah’ndi nin’hondi ranana sapa 7 mbi-ro-weimbiyo haya asu 10 daburüdümbi-mayo-ane.

⁸ Nimambeah’ndi nin’hondimbo yang’ri man’ngowa hoeimarowand-anesi, nga asu hapondanana wan’. Ai ndeara sapa hifambe akimi kaikoate moani raguham’ndi han’weimb’ ranambeah’ndi tüküfembo yang’ri-ane. Nga asu ng’ri am’ata ahambo moaruwaimbo-fembohünda dibonap’ndifeyo. God ai hifi sünu naf’rand-ambe nindou d’diyei koadürümbo-koadürümbo yang’ri n’boadeimboyei ranahei ndür’ ra bukambe sürü pap’marandi. Nindou hifi’ni an’imboei ranahei ndür’ buk ranambe pefe s’hefekoate-mayo ranai-an’imbo rand’hi nimambeah’ndi nin’hondi ranahambo hoeind’hindan-wani hepün’ndahi-mboyei. Rani-moatükun’ ra horombo yang’ri man’ngoyosi, nga hapondan-ana moai n’nggo, nga asu süngunambo asükaindo tükündifemboe.

⁹ Ndan’ hoafi ndanana nindou düdi ai f’f’reandeimbi-mayu ranahamboane: Mbi-ro 7 ranahand’ sisam’ ranana hifi wafuyo asu nimorehi-mayo ranai ran’wam’ n’mar’ arandi. Asu rani-moatükun’ ra adükari bogori nindou 7 amboan-anemo.

¹⁰ Ranane asu hondahüyafundeimbi (5) adükari bogori nindou yif’imemo-anemo mam’ ai mbamarü asu ngorü ai awi moai bogorimb’ofü tüküfiyu. Tüküfekoate-mayu ranai tük’nd’fiyuwan’ ai moani ak’idou bod’fohö yang’ri nüngumbui.

¹¹ Sapa nimambeah’ndi nin’hondi horombo man’nggo-yosi, nga asu hapondan’ ana moai n’nggo. Ai-an’imbo ahand’hoari ranana 8 noufimb’ bogorimbo-nd’femboesi, nga asu aiana sapa nin’hondi 7 ranambeah’nd-ane. Nga asu ahambo ana süngunambo God ai moaruwaimbo-ndearümbui.

¹² Sapa 10 daburüdümb’ hoeimarowand’ ranana 10 adükari bogori nindou-yomo asu ai awi moai munguambo moatükun’ hifand’yo hombo ra piyomo houmbo hifandundi. Nga ahamumbo amboani God ai ng’in’ndi dagapur’mbui. Bod’fohö nimambeah’ndi nin’hondi-mayo ra-bab’dimbo adükari bogori nindoumbondafu hifandu n’nggoboemo.

¹³ Bogori nindou ranahamundi ratüpur’ hohoanimo ranana moani mam-ane. Rananemo ai ahamundi ng’in’ndi asu ndür’ adükari ra nimambeah’ndi nin’hondi ranahambo masabudo.

¹⁴ Ai Sipsip N’mor’ rani-bab’dimbo yifiari-ndimboemo. Nga asu Sipsip N’mor’ ai yifiari ra tabor’ndi-hoembui. Aiana adükari-yomond’ adükari-ani asu adükari bogori-yomond’ adükari bogori-ani. Asu ahand’ nendi ranaheimboya mborai mehündura tük’me’hinda wand-anei yahu kafaore h’in’ngi-mareandüra ahand’ hoafi sünguar’hindan’imbo yifiari ra tabor’ndi-hehimboyei,” mehu.

¹⁵ Sünambeah’ndi nendi ai asükaiyu wambo hoafiyund’irüh’ yahuya, “Nindowenihi birabiriyo-randeimbi nimorehi n’marümb’ hoe se hoeimarowand’ ranana nindou-anei. Ai mun’gua hifi’hündi, mun’gua fi-hoeari, mun’gua mamam’ hoafümb’ asu mun’gua nindou af’ndi mafand’hind’ raniyei.

¹⁶ Se 10 daburüdümb’ nimambeah’ndi nin’hondi hoeimarowand’ ai-an’imbo nimorehi ranahambo yi’boaruko-nd’hindüh’ ahand’ n’ne napo ahambo sowahi engoro ra mbi’r’boadi-hindüh’ hoeari h’ri’boadi-hindoani asu saf’ yang’ri n’mand’imboe. Rananimbo asu ai ahand’ fisafi ra dagüdindowohü hai-ambe mun’guna mand’himboyei.

¹⁷ Rani-moatükun’ ra God ahand’hoariyu ahamundi ngusüfoambe refembo hohoanimo masagapuri raniyo asu ahamundi-mayo ng’in’ndi ra nimambeah’ndi nin’hondi ranahambo masabudo. Ai mun’gua hifi ra h’bad’yo hombo God ai ahand’ hoafi-mayu sünggu mun’gua moatükun’ anihondü tüküfemboayo ran’ si tüküfe simboani.

¹⁸ Nimorehi se hoeimarowand’ ranana adükari ngoafi sapa hifi’ndi adükari bogori nindou ranahamumbo hifandapuri arand’ raniyo,” mehu.

18

God ai Babiron ŋgoafi Adükarî ra moaruwaimbo-mareandi

¹ Rani-moatükunî ranai refehayamboyoane, sünambeahîndî nendî ŋgorü ranai sünambeahîndî tüküfi makusuwa hoeimarîhinî. Ai ŋgîndî hamîndî hondüyu haya asu ahandî ŋgîndî hamîndî si ranambo munġuambo hîfi ra si boakîma-foareandî.

² Asu ai puküna hoafiyuhü yahoya,
“Adükarî ŋgoafi Babiron ai hîfinî pîmayo! Ai hîfinî pîmayo!

Ai moaruwai nendî ranahei ŋgoaf-ane.

Ranî-poanîmbo ranî-poanîmbo moaruwai ndu ranai-amboanî ranîhü amarei.

³ Nîmorehî Babiron ranî-babîdîmbo munġuambo nindou ranai moaruwai hohoaîmomemo

nindou ai wain hoe sîmîndîmo houmbo mamîkarî hohoaîmomemo nou.

Munġuambo adükarî bogorî nindou hîfi ndanîhündambo amboanî ai-dîbo moaruwai hohoaîmomemo.

Asu kakî semîndî ratüpurî ratüpurîyomo-rundeimbî nindou amboanî

ahandî-mayo moaruwai hamîndî hohoaîmo ranî-fihîndî kakî afîndî sowandümo houmbo

kakî afîndeimbî nindou tüküfundî,”

mehu.

⁴ Ranîyo asu hoafi mamî sünambeahîndî makosowa hîmborîyahane, ai yare hoafiyowohü yahoya,

“Wandî nindou se ŋgoafi ranambeahîndî aboedühi tüküyahi!

Se ai moaruwai hohoaîmoayo ranîsüŋgu-ndîhimboyei, ŋga yowanî.

Asu se ai tîŋîrîfo asemîndo ranambe-ndahimboyei, ŋga yowanî!

⁵ Ahandî moaruwai hohoaîmo ratüpurîmayo ra nîmoamo sünü ŋgasünde-amboane.

Ranane asu God ai nîmorehî ranahandî moaruwai hamîndî hohoaîmo ranahambo moai mîtanîramündu.

⁶ Ai sîheimbo ramareandürî ranî-sîmogodühi sîmborî se ahambo randîhîndî.

Nîmorehî ranai sapa munġuambo moatükunî moaruwai ramareandî ranî-sîmogodühi nandîhi ndahündo.

Nîmorehî ranai sîheimbo wain hoe ra ŋgîndî hamîndî kare masagadürîmbo

asu se ahambo wain yimbumbore ŋgîndî hamîndî kandîhi ndahündo.

⁷ Nîmorehî ranai ahandî borîyohü asu napo afîndeimbî-mayo ranî-sîmogodühi

ahambo asübusî afîndî ndahündoanî aranîmbeyo-wamboane.

Ai ahandî fi ranîmbo borîyohü yahoya,

‘Roana adükarî bogorîmbo-yaheamboanahî nda amarîhi!

Ro ŋgîrî aranîndahî, ŋga wanî,’ meho.

⁸ Ranîmbo-hündambo-anîmbo awi ŋgorü-sîmboanî ana ahambo moaruwai hamîndî moatükunî,

masîmei, arani-hoafi, sesi-koate nîmarî, munġuambo ranî-moatükunî ranambo nîkonda dîgemboe.

Asu hai ahambo tîkîrîndamboe

sapa Adükarî God ai-anîmbo ahambo yîbobondeambui ai ŋgîndî hamînd-ani.

⁹ Hîfi ndanîhündambo adükarî bogorî nindou-memo ranai nîmorehî ranî-babîdîmbo nîmorehî sîsîhîmo-yomondühi ai moanî moaruwai hamîndî afîndî sowandümo manîŋgomo. Ranîmbo-hündambo-anîmbo adükarî bogorî nindou ranai nîmorehî ranahambo hai tîkîrîrandühi ranahandî hasîheimî ahafo ranahambo hoeindundanî-wanî aranîndîmondühi ŋgusüfohü warî purükîndümoemo.

¹⁰ Nindou ranai anġunî safî ahandî fikîmî nîŋgokoemo nîŋgomoemo sapa ai asübusî ranambefembo yîhîmbombo. Asu ai hoafîndomondühi anîmboya,
‘Hîpoanîmboembou-ane! Hîpoanîmboemou-ane!

Babiron ŋgoafi adükarî ra!

Se ŋgoafi adükarî hamîndî-yafi hawa asu ŋgîndî hamînd-anafi!

Nîmehînou God ai sîhambo tîŋîrîfo saganînîmboanî,’

mehomo.

¹¹ Hîfi ndanîhündambo nindou kakî semîndîmbo ratüpurî ratüpurîyomo-rundeimbî-memo ranai-amboanî ahambo aranîndîmboemo sapa nindou ahamundî napo ra semîndîmbo wanîmewambo.

¹² Sapa ahamundî napo ranana ini nda: gor, sirfa, nîmoei kakî adükarî hamîndîfihî semündümbî, aboedî hamîndî yamanî, kîfohî hoearî ŋgîndî aboedî, ranî-poanîmbo hoearî hamburî, sirika ŋgîndî hoearî. Asu ranî-poanî nîmî fîsîŋarü aboedümbî,

munḡuambo aboedĩ moatũkuni erefan yahafĩnambo nafiyoweimbĩhũndĩ, munḡu moatũkuni nĩmĩ kakĩ afĩndĩfĩhĩ pemiyoweimbĩhũndĩnambo nafiyoweimbĩhũndĩ. Asu ḡḡĩnĩndĩ kapa bras, ain asu nĩmoei aboedĩ sũrũ-sũrũyo-weimbĩnambo nafiyoweimbĩhũndĩ.

¹³ Asu bidĩfĩrĩ napo yahurai. Sesĩ fĩsĩḡarũmbĩ moatũkuni sinamon, kosendĩ mbai, fĩsĩḡarũmbĩ mbĩmbĩrai, wowondũmbĩ moatũkuni aboedĩ fĩsĩḡarũmbĩ, sanda, wain, sesĩmbo wer, kifohĩ praua asu nĩmbandĩ praua, burmakau, sipsip, hos, ahandĩ nĩmarĩfondĩ kameihĩ, nĩndou kakĩ-koate ratũpurĩyomo-ndeimbĩ asu nĩndou yifĩarambe sowandũmo-ndũreimbĩ munḡuambo moatũkuni ra ḡḡĩrĩ asũkai pemĩndomo.

¹⁴ Kakĩ semĩndĩmbo ratũpurĩyomo-rundeimbĩ ranai nĩmorehĩmbo hoafiyomondowohũ yahomoya, 'Munḡu aboedĩ moatũkuni se sĩhoefĩ hawa wandane masafĩ ranana ndeara sĩhambo hĩnĩḡĩreanĩnĩ haya dĩbonapĩ-mefeyo. Asu munḡuambo aboedĩ sesĩ kakĩ afĩndĩfĩhĩ semũndũmbĩ asu munḡuambo yihuruyĩmĩndĩ napo aboedĩ sĩhafĩ menḡoro-mayo ranamboanĩ ndeara sĩhambo hĩnĩḡĩreanĩnĩ haya awarĩmarĩhoayo. Asu munḡuambo ranĩ-moatũkuni ra ḡḡĩrĩ se yahurai asũkaindafĩ hoeindowandĩ, mehomoo.

¹⁵ Sapoo kakĩ semĩndĩ ratũpurĩ ratũpurĩyomo-rundeimbĩ ai adũkarĩ ḡḡoafĩ ranĩhũ nĩḡomombo ranĩ-fĩhĩndĩ kakĩ afĩndeimbĩ-memo ranai ḡḡoafĩ ra aḡḡunĩ safĩ nĩḡomboemo ai afĩndĩ tĩḡĩrĩfo asemĩndo ranambefembo yĩhĩmbombo wambo.

¹⁶ ḡḡa asu aiana aranĩyomondũhĩ afĩndĩ hohoanĩmomemo. Ai randu hoafĩndĩmondũhĩ anĩmboya,

"Hĩpoanĩmboembou-ane! Hĩpoanĩmboembou-ane! Adũkarĩ ḡḡoafĩ ra.

Horombo ai kĩfohi hoearĩ aboedĩ, ranĩ-poanĩmbo hoearĩ hamburĩ yihururamĩndĩ, asu ḡor, nĩmoei ranambo nafiyoweimbĩ moatũkuni, aboedĩ hamĩndĩ yamanĩ yihururamĩndĩ raraora-hayambo manĩḡomoyo-ane!

¹⁷ Asu nĩmehũnou munḡuambo aboedĩ ḡḡĩnĩndĩ moatũkuni ra awarĩmarĩhendĩ!" mbĩsĩmboemo.

Munḡuambo sip sowandũmo homo-rundeimbĩ, nĩndou sipambe fareahi ḡḡorũ ḡḡoafĩnĩ hei-rĩhũndeimbĩ, sipambe nĩmarĩmombo, sip ranahambo hĩfandĩru homo-rundeimbĩ asu nĩndou dĩdemo sĩrĩwara-ambe kakĩ semĩndĩ ratũpurĩ ratũpurĩyomo-rundeimbĩ nĩndou munḡuambo ai Babiron ḡḡoafĩ ranĩ-kĩmĩ nĩḡḡo-koate aḡḡunĩ-safĩ manĩmboei.

¹⁸ Rananĩmbo asu ai Babiron ranahambo hai imaminambo tĩkĩrĩrandũhĩ hasĩheimĩ ahafo ranahambo hoerĩhindanĩ mayowa hasĩhei-mayei. 'Moai ḡḡorũ ḡḡoafĩ adũkarĩ Babiron yahurai nango!' masei.

¹⁹ Ai ahei mbĩrowamĩ dũdũbudĩ pũtĩyahĩndũhĩ aranĩ-hĩmboahoyeihi seiya, 'Hĩpoanĩmboembou-ane! Hĩpoanĩmboembou-ane! Babiron ḡḡoafĩ adũkarĩ! Moaruwai hamĩndĩ ahambo tũkĩmefeyo.

Nĩndou dĩdemo ai sip sĩhundeimbĩ-memo ranai sĩrĩwara-ambe sowandũmo homondũhĩ

kakĩ afĩndeimbĩ nĩndombo-yafu tũkũmefundĩ ḡḡoafĩ ranahandĩ kakĩ afĩndĩ ranambo!

Asu munḡuambo moatũkuni afĩndĩ ahandĩ ra awarĩmarĩhoayo,' masei.

²⁰ God ai Babiron ranahambo moaruwaimbo-mareandĩ ranĩmboane asu sũnũ se-anafĩ, Godĩndĩ nĩndou se-anei, Kraĩndĩ hoafĩ sowandũmo homo-rundeimbĩ nĩndou-anemo, Godĩndĩ hoafĩ hoafiyomo-rundeimb-anemo munḡuambo se hĩhĩfĩ-hĩhĩfĩndei.

God ai ahambo tĩḡĩrĩfo masagado sapo sĩmborĩ sĩheimbo ramareandũrĩ sũḡḡumbo," meho.

²¹ Ranĩyu sũnambeahĩndĩ nendĩ-mayu ranai wit nokoyo-rambo nahurai afĩndĩkokoe nĩmoei semũndũ botĩre haya sĩrĩwara-ambe pĩreandũhĩ hoafiyuhũ yahuya,

"Ndahurai-anĩmbo Babiron ḡḡoafĩ adũkarĩ ranamboanĩ pukũna pĩndĩfeyowanĩ gadowohũmbo ḡḡĩrĩ asũkaindo hoeĩndĩhindĩ.

²² Babiron se, nĩndou gita fandu, heĩrũndei, mbonĩ faifaindĩmo asu inafaindĩmo rarao-ndundanĩ

sĩhafĩ mbusũmo ḡḡĩrĩ nĩndou ai asũkaindeĩ hĩmborĩndei ndũhũndĩ!

Ranĩ-poanĩmbo ratũpurĩyomo-rundeimbĩ ai

sĩhafĩ mbusũmo ranĩ ratũpurĩndĩmo ndunda ḡḡĩrĩ asũkaindo hoeĩndĩfeyo.

Asu wit nĩkombombĩ nĩmoei ranai ḡḡĩrĩ asũkaindo

sĩhafĩ mbusũmo wit nĩkondandũhĩ hoafĩndowanĩ hĩmborĩndei ndũhũndĩ.

²³ Asu sĩhafĩ mbusũmo ḡḡĩrĩ asũkaindo

ram hai ranai sindoanĩ hoeĩndĩfeyo.

Sĩhafĩ mbusũmo nĩndouwenĩhĩ ai nĩmorehĩ semĩndĩmboayu-ane

asu nimoreh+ ai nindowenih+ sem+ndimboayo-ane
 hoafi ra ng+r+ asukai tükündifeyowan+ h+mbor+ndo ndand+.
 S+hafi kak+ sem+ndimbo ratüpuri+ ratüpuriyomo-rundeimb+ nindou ranai ana
 munjuambo h+fi ranahambo ngasundu houmbo ndeara moan+ ng+in+nd+ ham+nd+
 hond-anemo.
 Nga asu se s+hafi t+bag+ ng+in+nd+ ranamboyafi+ munjuambo h+fi+hünd+ nindou ranahe-
 imbo wos+hoafor+ hoafi-mayaf+ndür+!
 24 God+nd+ hoafi hoafiyomo-rundeimb+ yomond+ hor+ asu God+nd+ nindou ranahei hori
 ranai Babiron ngoafi ran+hü menjoro.
 Yin+ sapo nindou aheimbo ai h+fi ndan+hü h+fokoa-mareandür+ ranahei hor+yo
 ngoafi ran+hü menjoro.”
 mehu.

19

Babiron ngoafi ranai moaruwaimbo-mefeyowa nindou ai ran+imbo h+hifi-h+hifimayei
 1 Ro nindou af+nd+ sünambeah+ hoafi puküna kamar+hehinda h+mbor+mayah+. Ai rar+hi
 hoafiyeh+ seiya,
 “God ai s+hefi+imbo aboedambo-reamuneimb-ani.
 Ndür+ adükar+ asu munjuambo ng+in+nd+ ranana s+hefi+ God ranahand+ yang+r-ane!
 2 God ai an+hondü asu mbumund+ hohoan+mo süngure nindoumbo y+bobore arand+.
 Nindowenih+ b+rab+ryo-randeimbü ranai munjuambo nindou ranaheimbo ahand+
 nindowenih+ b+rab+r+ri hohoan+mo ranambo moaruwaimbo-mareandür+.
 God ai nimoreh+ ranahambo s+mbor+ t+ñ+r+ifo masagado
 n+imboe ai God+nd+ ratüpuriyomo-rundeimb+ nindou h+fokoamar+pur+ ran+imbo-
 hünd+,”
 masei.
 3 Asükaiyei ai puküna hoafiyeh+ seiya,
 “God+imbo adükar-ani yahomboane!
 Hai Babiron ngoafi adükar+ ranahambo t+k+r+rand+ ranahandambo has+heim+ ranai
 moan+ yare koadürümbo-koadürümbo ahafo,”
 masei.
 4 Ran+yo 24 boag+r+ asu yang+r+ n+ngoweimb+ moatükun+ ranai h+fi+n+ pütap+yei
 n+mareimbo God sapo ahand+ adükar+ bogor+ n+mar+fond+ ran+wam+ amaru ranahambo
 hohoan+mo yahündowohü ngusüfo pamar+thori. Ai rar+hi hoafiyeh+ seiya,
 “God+imbo adükar-ani yahomboane! Nga an+hondü-ane!”
 masei.
 5 Ran+yo asu adükar+ bogor+nd+ fond+mayo ranambeah+nd+ hoafi ranai tüküfeyowohü
 yahoya,
 “Munjuambo nindou, God+nd+ ratüpuriyei-r+hündeimb+ se s+hefi+ God ranahambo aboed-
 ani mb+sei.
 Moan+ nindou-anei asu ndüreimb-anei se munjuambo ahambo aboed-ani mb+sei,”
 meho.

Sipsip N+mor+ ai nimoreh+hifi+hifi+ sesi af+nd+ tüküme feyo
 6 Ran+yah+ asu nindou af+nd+ fandambo yangorombo hoafi af+nd+ tüküfembo nahurai
 h+mbor+mayah+. Ran+moatükun+ ranai ana sapo hoe amündür+ yigüdayo nahurai
 h+imboyo asu n+moamond+ hoafi mbuayo nahuraiyo tüküme feyo. Ro h+mbor+yaha ai
 rar+hi hoafiyeh+ seiya,
 “God+imbo adükar-ani yahomboane!
 Sapo Adükar+ God s+hefi+ ai munjuambo ng+in+nd+ ra h+fandarand+!
 7 Haponda awi s+h+r+ h+hifi-h+hifi+ndefüh+ adükar-ani mb+sefi+imboane.
 Sapo Sipsip N+mor+ ranai nimoreh+ sem+ndimboayu ran+ si ra ndeara tüküfemboane.
 Asu ahand+ n+mor+reh+ ranai ndeara naf+ram+nd+imboane amaro.
 8 God ai nimoreh+ ranahambo moan+ aboed+ ham+nd+ hoeari h+imboarambe
 for+hoaiweimb+ güdüfembohünda sagadomboani,”
 masei. (Sapo hoeari aboed+ ranana God+nd+ nend+ mbumund+ ratüpuri+ hohoan+moayei
 ranahand+ s+sam+ nahurai-ane.)
 9 Ran+yo asu sünambeah+nd+ nend+ mam+ ai hoafiyund+rüh+ yahuya, “Se ra sürü
 pap+r+andüh+ an+imboya, Sipsip N+mor+ ai nimoreh+ semündüh+ sesi af+nd+ sesesi-
 mayei ranambe God ai nindou ranaheimbo se dügüsi mehündür+ ranai ana h+hifi-
 h+hifi+mbeyei-amboane.” Asükaiyu yare hoafiyund+rüh+ yahuya, “Ndan+ hoafi ndanana
 God+nd+ an+hondü hoafi hond-ane,” mehu.

¹⁰ Ranayah asu ro ahambo hohoanimo-mbohünda yiri yimbu pusirthe mamarithi. Nga ai hoafiyundirühi yahuya, "Refepoani! Ro-amboani se asu sihafi wandafi babidimbo sihiri Sisasindi-mayo hoafi anihondumbo-rihundeimb-anefti. Nga se Godimbo yanggir-animbo hohoanimo pandiwori. Hoafi Sisas weindahimareandi ranai nindou nginindi sagapuri arandi Godindi hoafi hoafimbohünda," mehu.

Nindou kifohi hosi-wami mamaru

¹¹ Ranayo asu ro himboyahane, sünambe yipuri ranai sübüdhoai yanggorowohüyo hos kifohi ranai maningowa hoeimartheandi. Hos semündü hu-randeimbi nindou raniwami mamaru ranahandi nduri ra yahurai-ane: 'Ratüpurü ndore hifanda-randeimb-ani'. Asu, 'Anihondü hohoanimo süngure-randeimb-ani'. Sapo ai nindou ranaheimbo yibobofe asu yifiari hohoanimo ra ai moani mbumundi hohoanimo mengoro rani-süngu-ani rawareandi.

¹² Ahandi himboari ana hai nahuraiyowohüyo asu adukari bogori nindou-yafe at afindi ahandi mbiroambe ninoumayo. Ahandifih nduri sürü pefe hinigifeyowa mapaiaro ranahambo nindou amuri ai moai fifirifeyo, nga moani ahandihoari yanggir-ani fifireamboayu.

¹³ Ai hoandar hoari magüdeandi ranana hor-ambe foefe himindumbiyo magüdeandi. Ahandi nduri ranana, 'Godindi Hoaf-ane.'

¹⁴ Raniyomo asu sünambeahindi ami ranai kifohi hoari moani aboedi hamindi ra fihü yihururündimo houmbo kifohi hosi-wami ninouyomo houmbo ahambo süngumaruri homo.

¹⁵ Muñguambo hifi ranaheimbo hifinambo-fendürimbo ami-yomondi pisao nahurai yihümindi hamindi ahandi yahamonafi tükufe mbumarandi. Ai ain nimaninim ranambonimbo muñguambo hifi ranahambo hibadambui. Rananimbo asu ai wain hoe boboe ra wain boboemo fondi ranambe tigarinambo bubütükündambui. Rani-moatükuni ranana sapo God muñguambo nginindi hifandandeimbi-mayu ranahandi muñguna moaruwai hamindi nginindi hohoanimo ranane.

¹⁶ Ahandi hoandar hoari mayo ranifihüyo asu ngehurifihüyo nduri ra sürü pefe hinigifeyoani mapaiaro. Nduri ranai yare hoafiyowohü yahoya, "Bogori nindou-yomondi Bogori asu adukari nindou-yomondi Adukar-ani," meho.

¹⁷ Ranayah asu himboyahünda sünambeahindi nendi ranai hüfhamindi fih botifi manüguwa hoeimarhin. Ranayu asu ai ndu sünü wafusifohü youmemo ranahamumbo puküna hoafiyupurühi yahuya, "Godindi adukari sesesi ndanifih mborai sifomo fandu mamühifafu!

¹⁸ Mborai sifomo adukari bogori nindou-yafe safi, ami bogori-yomondi safi, nginindi nindou-yomondi safi, hos safi, asu hos sowandümo homo-rundeimbi-yomondi safi, ra muñguambo sowasümo. Muñguambo nindou-yafe safi, moani ratüpuriyomo-rundeimbi nindou-yomondi-mayo asu kaki semindi ratüpurüyo-rundeimbi-yomondi-mayo, adukari nindou asu akidou nindou-yomondi-mayo safi ra muñguambo sowasümo," mehu.

¹⁹ Ranayah asu himboyahünda, nimanbeahindi ninihondi asu adukari bogori nindou hifi ndanihünda ahei amiyomo ranai fandu gugurimarunda hoeimartheandi. Nindou sapo kifohi hosi-mayo raniwami nimarumbo semündü ahu ranani asu ahandi ami rananemo rani-babidimbo yifiarimbo ranai fandu gugurimarundi.

²⁰ Nimanbeahindi ninihondi-mayo asu Godindi hoafi tkai hoafiyu-randeimbi nindou-mayu rani-dibo ai muñguambo tkai hepünfeimbi moatükuni rarine-marinandü rani-yimbumbo mbumaripündümo. Nindou nimanbeahindi ninihondi-mayo ranahandi himboahü hepünfeimbi moatükuni rarerandühi asu rani hohoanimo sünguyu ai nindou ranaheimbo wosihofori hoafiyunduri marandi. Raniyei asu ai nimanbeahindi ninihondi-mayo ranahandi nduri sahümündihü asu ai sisami ranahambo hohoanimo parhi marihündi. Ranimboyo asu nimanbeahindi ninihondi-mayo ranayo asu Godindi hoafi tkai hoafiyu-randeimbi-mayu ranayu ahafanimbo yangiri nimbafanda sowapündümo wafusürtho hai sarfa nmoeinambo tkira-randeimbi-mayo ranambe pimarupiri.

²¹ Ranayu asu nindou sapo kifohi hosi-wami nimarumbo ahandi yahamo pisao yihümindi tükufe mbumarandi ranambo ami bodimondi ranahamumbo hifokoakomafaoreapuri. Ranayo asu muñguambo ndu ranai ahamundi safi sahüsimbo bodo tükimehindi.

¹ Ranayah asu ro nimbowa himboyahunda sunambeahindi nendi mamani ranai sunambeahindi tukufi haya sapo hifi ambe ndihi ragu hoeife-koateyo-randeimbi rana-handi yipuri ki asu sen nimboreimbü waramberamündü makusüwa hoeimarhini.

² Ranayu asu ai amoasiri afindi ranahambo mbumaramüdu. Amoasiri ranai ana sapo horombodidi hondü-mayo-ane. Ai sapo munguambo nindou ranaheimbo papi-hoafirandüri hoangu-randeimbi Satan-ani. Ranayu asu sunambeahindi nendi-mayu ranai ahambo seninambo huputupuriherü mbura 1,000 himbani hiningimariiri.

³ Ranayu ai ahambo hifambe ragu hanweimbi-mayo ranambe pirira mahanu. Nafitambe pare mbura kinambo kikire papiramündi yowanambo hiningimareandi. Rananambo ai munguambo hifihündi ranaheimbo ngiri woshihoafiri hoafirandüri. Ahambo refi hiningifiyuanü nungumbo 1,000 himbani munguyo-ambe-anambo tükündüfi akidou yangiri nungumbui.

⁴ Ranayo asu bogori nindou-yafe nimarimbo fondi ranai burimayowa hoeimarheandi. Fondi raniwami mamarimo-memo ranahamumbo yiboboferambo nginindi masagapuri. Asu asukai sapo nindou Sisasimbo asu Godindi hoafi ranahambo anihondumbo wataporimbo-rihü marihündi ranimbo mbiro kibodiri-marandüri ranahei yiffafi hoeimarheandi. Asu aiana nimbambeahindi ninihondi-mayo ranahambo ahandi sisami kameih moai ngusüfo parihindi. Ahei giribodi hamindühi asu warihü nimambeahindi ninihondindi ndüri moai paiaro, nga want. Ai yangiri tüküyahi bogori nindoumboyahi Kraisi-babidi mungu-moatükunü 1,000 himbamambe hifandimarihündi.

⁵ Nindou amuri yifimayei ana moai yangiramboyahi tüküyahindi, nga ai randhi yifi yagodei ngeimbo 1,000 himbani munguyo-ambe-anambo tükündahimboyei. Ranana weangurühi yifihündi botife-ane.

⁶ Nindou didiyei ai sapo weangurühi yifiyeimbi botife si ranambe botiyahindeimbi ana ai hihifi-hihifimbeyei-amboane. Ai Godindi yangiri-anei. Asukai yimbu noufimbü yifi ranai ana ngiri nindou ranaheimbo hifinambo-ndearü. Ai Godimbo asu Kraisi-mbo didibafife-rambo nindoumbondahi nimbobeimboyei. Rananambo ai Kraisi-babidi-mbo nimbobeimbo 1,000 himbani aho ranambe mungu moatükunü ra hibadihümboyei.

Satan ai munguna moaruwai-mboefiyu

⁷ Süngunambo 1,000 himbani ra munguyo-ambe-anambo Satanindi karabus wori yipuri ranai sübüdigoedoani asu ai moanambühi tükündüfimbui.

⁸ Asu rananambo ai munguambo hifihü nindou buriyei wakarhindi ranaheimbo woshihoafiri hoafiyondüri-mbo hoahoangu wakindeambui. Hifi ra ahandi ndüri Gok asu Magok-ane. Rananambo Satan ai aheimbo munguambo yifiarimbohünda ndemündündüri mamühi gugurüdearümbui. Nindou afindi safi ranai ana moani siriwara hoe-kimi gudikikiri nahurai aniboadei.

⁹ Raniyei asu ai munguambo hifi ranihü hei Godindi nindou ser worambe aniboadei asu adükari ngoafi God ai hohoanimo wakimareandi ranaheimbo waki-marhindüri. Ranayo asu sunambeahindi hai ranai kosiwohüyo nindou ranaheimbo hainambo tikiramarandüri.

¹⁰ Satan ai nindou ranaheimbo woshihoafiri hoafimayundüri ranimboyo asu God ai ahambo wafusüriho hai sarfa nimoefih mahoro ranambe pirira mahanu. Nimbambeahindi ninihondi asu Godindi hoafi tikai hoafiyu-randeimbi nindou amboani haiambe manimbafani. Rananambo ai munguambo nimbü si aho ra koadürümbo-koadürümbo asübusimbondimo pindimöndu ngomboemo.

Yibobofe si tükumefeyo

¹¹ Ranayo asu himboyahunda adükari bogorindi nimarifondi kifohi ranai nungwohüyo asu raniwami nindou mamani mamaruwa hoeimarhini. Ranayo asu ai nimarumambe ra hifi sünü ranai awarihoehüyo asu moai asukaiyo hoeifeyo.

¹² Ranayah asu himboyahunda yifiyeimbi nindou ndüreimbi asu ndürü-koateimbi ranai bogorindi nimarifondi hangifoani burimayeyi hoeimarheandüri. Ranayo asu buk bidifiri ranai boare haya kurümayo. Asu yangiri nungombo buk amboani boare haya menjoro. Ranayo asu yifiyeimbi nindou burimayei ranaheimbo nime-moatükunü ramarhinda sapo buk kurümayo ranambe sürü pefemarandi ranisimogodühi aheimbo papi-hoafi ranai tükumefeyondüri.

¹³ Ranayo asu munguambo siriwara-ambe yifiyei yangoreimbi ranaheimbo siriwara ai hiningimareandüri. Yifiyo-rambo hohoanimo asu yiffafi ngoafi ranambe yifiyeimbi nindou kikihirihümündi animboei ranaheimbo mungu hiningimareandüri. Ranayu asu nindou nimarifondi-wami mamaru ranai nime-moatükunü ai ramarhindi rani-simogodühi aheimbo papi-hoafimariandüri.

¹⁴ Ran+yo Yifi+yo-rambo asu Yifiafi Ngoafi ranahafembo haiambe pimareap+ra mahafe. Wafusüroho haiambe ranana sapo asükaio yimbombofe yifimbo moatükun+ranane.

¹⁵ Nindou did+yei ahei ndür+ sapo yang+ri n+ngombo buki-mayo ranambe paiari-koate-ayo ana, nindou ranaheimbo wafusüroho hai mahoro ranambe pimareandüra mahanei.

21

Hifi sünü simbor+ tük+me Feyo

¹ Ran+moatükun+ ranai refehaya-mboyowane, asu h+mbayahünda sünü hifi simbor+ ranai tük+me Feyowa hoeimar+heandi. Weangurühi sünü tüküfe hifi tüküfe-marand+ ranai awar+hoeihüyo asu sir+wara amboan+ foeri-koate-mayo.

² Asu h+mbayahünda God+nd+ ngoafi simbor+ Serusarem ranai, sapo n+morehi anam+ndü+hifembo ahand+ anam+nd+ ran+sohah+ homboyaho haya rawefeyo nou yahurai refe-haya God sohah+nd+ tüküfe makosowa hoeimar+heandi.

³ Bogor+nd+ n+mari-fond+mayo ranambeah+nd+ hoafi puküna hoafi+mayowa h+mbor+mayahi. Yare hoafi+yowohü yahoya, "H+mbor+yei! God+nd+ wor+ hapoana nindou-bab+d+imbo anaango! God ai nindou-bab+d+imbo nünguhü asu ahand+ nend+ ndeimboyei. God ai ahand+hoari nindou ran+bab+d+imbo anüngu an+imbo asu ai ahei God+nd+umbui.

⁴ Ai nindou ranahei h+mborambeah+nd+ arani-h+imboaho gedüherümbui. Ranan+imbo yifimbo hohoan+mo, asübus+ arani asu ngusüfo afind+ kife hohoan+mo ra ng+ri tük+nd+me Feyo. Sapo ranana horombod+nd+ moatükun+ awar+hoeimbo-ane," meho.

⁵ Ran+yo asu nindou fond+ ran+wam+ mamaru ranai hoafi+yuhü yahuya "Haponda ro munguambo moatükun+ simbor+ rari+heandühanah+," mehu. Asükaio hoafi+yund+rüh+ yahuya, "Ndan+ hoafi ranahambo se sürü pap+ndand+." Sapo hoafi+ nda ai an+hondü ham+nd-ane, nga an+hondümb+nd+hind+," mehu.

⁶ Ran+yu hoafi+yund+rüh+ yahuya, "Munguambo moatükun+ ai tük+me Feyoane! Roana horombon+poed-anah+ asu süngun+poed-anah+, sapo weangurühi+d+nd-anah+ asu b+d+if+ran+d+nd-anah+. Nindou düdi ai am+ndan+njomboayo ana, nindou ranahambo ro yang+ri n+ngoweimbi har+hoe for+hoeimbi nindou ranahambo moan+ ndahandoan+ ndüm+nd+umbui asu kak+nambo sem+nd+koate ndahandomboyahi.

⁷ Nindou düdi ai yifirarambeah+nd+ t+taboar+foare har+hoei tük+efiyu ana, ai wand+mayo moan+ sai moatükun+ ra ndem+nd+umbui. Ranan+imbo asu ro ahand+ God+ndahan+ ai wand+ n+mor+nd+umbui.

⁸ Nga asu nindou d+dei y+h+imbo-sis+ri+yahi-r+hündeimbi, an+hondümb+me-koateyei r+hündeimbi, moaruwai ham+nd+ ratüpur+yei r+hündeimbi, nindou h+fokoar+h+r+hündeimbi, n+morehi sis+h+imoyomo-rundeimbi, nindowenih+ b+rab+riyei r+hündeimbi, t+bag+ru-rundeimbi, t+kai god+imbo hohoan+mo par+hi-r+hündeimbi, wos+hoe for+hoeimbi r+hündeimbi ahei n+ngofond+ ranana, wafusüroho hai asu hai sarfa n+moei apoarambe ahoro ran+hü yagod+imboe. Ranana yimbu-noufimb+ yifimbo moatükun+ane," mehu.

Simbor+ Serusarem ngoafi

⁹ Sünambeah+nd+ nend+ dis 7 waramber+nd+mo-ndeimbi ranahandambo mam+mayu ranai wambo-so God+nd+ hürüt+ meend+fembohünda moaruwai ham+nd+ moatükun+ foafusüfiyan+ tük+fimb+mayo ra sem+nd+üdu haya makusu. Ai hoafi+yund+rüh+ yahuya, "Se s+n+if-an+imbo ro n+morehi anam+nd+ü+hifembo an+ngo Sipsip N+mor+nd+ n+moreh ra nafu+nda-han+n+imboyah+," mehund+r+ri.

¹⁰ Ran+yo asu wand+ fiambe Yifiafi Aboed+ ranai ng+n+nd+ tük+fend+rüh+yahi asu sünambeah+nd+ nend+ ranai wambo sem+nd+nd+r+ri hifi wafu n+moamo ham+nd+ ran+wam+ mahafu. Ran+yu asu ai wambo Serusarem ngoafi adükar+ sünambe God sohah+nd+ makoso ranahambo nafui-mayund+r+ri.

¹¹ Ran+yo asu God+nd+ h+mborambeah+nd+ ranai si boak+m+foareandi. Asu ngoafi ranai sapo sür+hoeimbi sospa n+moei kak+ afind+filh+ sem+nd+imbo rahurairo moan+ h+mborambe for+for+hoeimbi ham+nd+mayo.

¹² Ngoafi adükar+ ranai pap+ n+moamo ham+nd+yo 12 naf+tambe kem+nd+ h+n+ng+me Feyo. Ran+yo asu 12 sünambeah+nd+ nend+ ranai naf+tambe ranahambo waran+ründ+mo houbmo hifand+marund+. Naf+tambe ran+filh+ Israer-yafe 12 sir+ ranahei ndür+ ra pap+mayo.

¹³ Naf+tambe ranai gorügoan+n+gorügoan+n+re bur+mayo. Ng+m+ ranai hüfi+ham+nd+ süfuan+ n+ngomo, ng+m+ h+mboran+ n+ngomo, ng+m+ ranai rahan+n+ h+mboran+ n+ngomo asu ng+m+ hüfi+ham+nd+ hafuan+ n+ngomo marund+.

¹⁴ Adükari ŋgoafi ranahandi papı ranana 12 ŋgıni ndi nımoeinambo ndihı ragu samboefimbıyo. Raniyo asu mamani ranıwami Sipsip Nımorındı hoafi sowandümo homo-rundeimbi 12-yomondi ndürı ranai papımayo.

¹⁵ Sapo sünambeahındı nendi horombo wambo wataporımbomaranıdri-mayu ranai gorınambo nafıyoweimbi-hündı simongorıfe nımıhari ranambo adükari ŋgoafi nafıtambe asu papı ra simongorı-femböhünda semündü haya manungu.

¹⁶ Adükari ŋgoafi ranana munnguambo hımborı ra moanı simogodapo hamındıyo. Raniyo asu sünambeahındı nendi ranai simongorı nımıhari masemündü ranambo simonngo-reandane, ŋgoafi afındı-kokoeıyo ahandı ra 2,200 kiromita tükümeıyo. Raniyo asu ahandı simongorı hoandarı mahafo, hımborı yımbu mahafe ranai moanı simogodapo hoandarı-mayo.

¹⁷ Asu papı nımoamo ranahambo amboanı simonngo-reandane, mamı 65 mita tükümeıyo. Rani simongorı ranana moanı nındü simonngoru-rundeimbiyo sünambeahındı nendi-mayu ranai simongorımareandı.

¹⁸ Ŋgoafi ranahandi papı ranana hamburı asu yangrı saspı nımoeinambo papıyoweimbiyo. Ŋga ŋgoafi ranana moanı gor sürühoembi yangrı-ane nafıyoweimbiyo mananggo.

¹⁹ Adükari ŋgoafi ranana hıfıni ndihı God ai munnguambo mamıkarambo nımoei kakı afındıfihı semündümbı-namboyo kore hıniŋgımareandı. Weangurühı korımeıyo ranana hamburı asu yangrı saspı nımoeiyo, rani-kımi asüdobombü sapaia nımoeiyo, rani-kımi kifoıı aget nımoeiyo, rani-kımi yangrırasüfo emerar nımoeiyo.

²⁰ Asu rani-kımi hamburı kıkıre kifoıı kıkıre-randeimbi sadonikis nımoeiyo. Rani-kımi konirian nımoeiyo, rani-kımi krisorait nımoeiyo, asu rani-kımi ŋgorü-poanımbı yangrırasüfo berir nımoeiyo, rani-kımi anjüsühsafümbı topas nımoeiyo, rani-kımi krisopres nımoeiyo yangrırasüfo anjüsühsafümbıyo-randeimbi. Asu rani-kımi asüdobombü haiasin nımoeiyo, bıdıfıranambo ana hamburı ametis nımoeiyo.

²¹ Nafıtambe 12 ranana sapo 12 kifoıı mbısihondıyo. Munnguambo yıpurı nafıtambe ra mbısihondı mamı-namboyo nafıyo hıniŋgımeıyo. Ŋgoafi ranahandi munnguambo nafı ranana gor hondünambo nafıyoweimbiyo hayamboyo hoehımbı nahurai-mayo.

²² Ro moai Godımbı hohoanımoıyondo-rambo worı fondarowa hoerıheandı. Sapo Adükari God Munnguambo Ŋgıni ndembi-mayu ranai-yu asu Sipsip Nımorı ai ŋgoafi ranahandi Godımbı hohoanımoıy-rambo worımeıfanı.

²³ Ŋgoafi ranıwami hüfıhamındı amoamo ahafandı si ra ŋgıri boakıboafıneandı sapo Godındı hımbıoamupımbı-randeimbi si ranai ŋgoafi ranıwami boakımafoareandı ranımbı-wambo. Asu Sipsip Nımorı ranai-ani ŋgoafi ranahandı ram hai nou-ayu.

²⁴ Rananımbı munnguambo hıfıhündı ranai ŋgoafi ranahandı si rani-sungu ŋgeihü, asu munnguambo hıfıhündı bogorı ranai ahamundı ŋgıni ndı napo ra ranihü ndowandümo tükündafumboemo.

²⁵ Munnguambo si aho ra nafıtambe ranai ŋgıri pande niŋgo, ŋga sübüdıhoai yagodı ŋgomboe. Sapo rani-sımbıanı ana ŋgıri nımbı ranai yagodo.

²⁶ Asu ŋgoafi adükari ranambe munnguambo hıfıhündı-yafe yihuru asu aboedı napo ŋgıni ndı ra ndemündündüri keboemo.

²⁷ Ŋga nıne-moatükunı moaruwai-ayo, asu yikoarıfo hohoanımoıy-randeimbi asu wosıhoaforı hoafıyo-randeimbi, munnguambo ranana ŋgıri ŋgoafi ranambe keboehı ŋgei. Sapo Sipsip Nımorındı koadürümbı niŋgombo buki-mayo ranambe ahei ndürı pamareandıri ai-yanıgıranımbıke-boehı ŋgısimboıyei.

22

Yangrı niŋgombo hoe asu nımi

¹⁻² Raniyo asu sünambeahındı nendi-mayu ranai hoe afındı yangrı niŋgombo nımi ndı ra wambo nafıımayundıri. Hoe ra hımbıoarambe mupui forı wakıreandembi-ane. Hoe ranana sapo God asu Sipsip Nımorı ranahafandı nımarı-fondı-mayo ranambeahındı tüküfe hayamboyo ŋgoafi nafı bogorı rani mbüsümondühi mafoero ho. Asu hoe rani hımborı-kımi yangrı niŋgombo nımi ranai ŋgorügoanıni-ŋgorügoanıni burımayo. Nımi ranai mamı hımbıanambe 12 hısiyowohü asu moanı mamanı amoamo hısiyo arandı. Asu nımi ranahandı emündü ranana munnguambo hıfıhündı ranaheımbı aboedambıofendüri ramboane.

³ Asu nıne-moatükunı God ai ranahambo moaruwai-ane ehu ranana ŋgıri ŋgoafi ranambe yagodo. Ŋga God asu Sipsip Nımorı ahafandı adükari bogorındı nımarı-fondı rani yangrı yagodoanı asu Godındı ratıpurııyei rıhündembi ai ahambo hohoanımondeihı ŋgısiyo pandıhorımbıyei.

⁴ Rananimbo asu ahandi ngusumboari hoeindihimboyei asu ahandi nduri ra aheigiribodi hamindihisi suru pande hinngindeambui.

⁵ Asu rananimbo ngiri nimbisi asukaindo tukundifeyo. Ranimbo-animbo ngiri ram asu hufihamindi ranai si boakiboadeandi. Sapo Adukari God ai-animbo ahei sindumbui. Asu nindou ranai adukari bogori nindoumbondahi koadurumbo-koadurumbo hibaduhingemboyei.

Sisas ai ngiri amitata kudu

⁶ Raninyu sunambeahindi nendi ai hoafiyundi rui yahuya, "Ndan i hoafi ndanana anihond-ane, nga anihondumbo-mbirihindamboane. Nga Adukari God, sapo ahandi hoafi hoafiyomo rundeimbi ranahamumbo ahandi Yifiafi masagapuri ranai ahandi sunambeahindi nendi ranahamumbo koamarhepuri. Asu ai sapo Godindi ratupuri ratupuriyei-rihundeimbi ranaheimbo nini-moatukuni nimai hamindi tukumandife ranahambo nafuimbohunda koamarhepuri," mehu.

⁷ Sisas ai hoafiyuhu yahuya, "Awi himboriyei! Ro ngiri amitata tukundaheandi. Nindou dudi ai buk ranambe sungunambo tukifembo hoafi suru papi-mayo ranahambo himboriyeihisi sungurihisi rihundeimbi-maye ranai ana hihifi-hihifimbeyei-amboane!" mehu.

⁸ Ro Son rani-moatukuni ra himboriya hoeirheamboanahi. Asu ro rani-moatukuni ra himboriya hoeirhe rarahihisi heheambo sunambeahindi nendi wambo nafui-mayundi ranahandi yiri-kimi piya nimarimbo ndeara ahambo hohoanimo-yondowohu ngusifo pefimbo yanggirimayahisi.

⁹ Nga asu ai wambo hoafiyundi rui yahuya, "Yowanisi, se refepoani! Roana sapo sihafi mamati ratupuriyei rihundeimbi wandaf-anahi. Asu roana sapo sihafi apodoho wandafimamati Godindi hoafi hoafiyomo-rundeimbi-memo rananemo asu munguambo nindou buk ndanambe hoafi engoro ranahambo himboriyei mburihu rani-sungurihundeimbi ranahai wandaf-anahi. Nga Godimbo-animbo hohoanimo-ndafindowohu ngusifo pandi wori," mehu.

¹⁰ Asukai hoafiyundi rui yahuya, "Godindi sungunambo tukifembo buk ndanambe apaairo ra se yowanisi dibonapifehi gabudife-poani. God ai munguambo rani-moatukuni ranahambo refemboayu ra ndeara akimisi tukifembo yanggir-ane.

¹¹ Ranimboane asu moaruwai hohoanimo-yu-randeimbi ranai moanisi moaruwai hohoanimo rani-sungu-mbireand-amboane. Asu moaruwai hamindi hohoanimo-yu-randeimbi ranai moaruwai hamindi hohoanimo sungu-mbireand-amboane. Asu mbumundi hohoanimo-yu-randeimbi ranai mbumundi hohoanimo sungu-mbireand-amboane. Suruhoeimbi hohoanimo sungureandeimbi ranai suruhoeimbi hohoanimo sungu-mbireand-amboane," mehu.

¹² Sisas ai yare hoafiyuhu yahuya, "Awi se himboriyei! Ro ngiri amitata tukundaheandi! Ro takinisi moatukuni ndahamindi tukundahe-amboyahisi. Rananimbo dudi ai nini-moatukunio ramareandi rani-simogoduhisi ndeheamboyahisi.

¹³ Roana horombonipoed-anahisi asu sungunipoed-anahisi. Ro weanguruhididi-anahisi asu bidifiranididi-anahisi. Roana weanguruhididi honduyu asu sunjudidi honduyarihandeimb-anahisi

¹⁴ Nindou didiyei ahei hoeari-mayo ra boboerihunda aboedi simbori afisahokoate tukufeimbi-maye ranai ana hihifi-hihifimbeyei-amboane. Aiana sapo yanggiri nngoweimbi nini-mayo ranahandi hisi ra moanisi himbo-koate dagudihisi asu adukari ngoafi ginirisi yipuri nafitambe-mayo rani nafi keboehimboyei.

¹⁵ Nga asu moaruwai hamindi hohoanimo-yu-randeimbi nindou, tibataguru rundeimbi, nimorehisi sisihimoyomoru-ndeimbi asu nindowenihisi birabiriyehisi rihundeimbi, nindou hifokoarihisi-rihundeimbi, tikai godimbo sungurihisi-rihundeimbi, nindou wosihoforisi hoafiyehisi rihundeimbi, ranai ana ngiri adukari ngoafi nafitambe-mayo rani-nafi keboehi ngusi, nga ai moanambuhisi nimbomoyehi.

¹⁶ Ro Sisas-anahisi nda, wandi sunambeahindi nendi ranahamumbo koarar-hehapuri munguambo moatukuni ranahambo wandi nendi ranaheimbo wataporimbo-yondurimbihunda. Roana sapo Defitindi amoo-mamati ranahai sirihund-anahisi tukuyaha animboahisi. Asu roana botiboti siambeahindi mupui-anahisi," mehu.

¹⁷ Yifiafi Aboedi ai Sipsip Nimorindi nimorehisi rani-dibo hoafiyafehisi safeya, "Se mborai sinifi," masafe. Nindou dudi himborinduhisi ana, hoafinduhisi animboya, "Se mborai sinifi," mbusu. Nindou dudi ai amindanijombonduhisi ana, mbusunuwamboane. Nindou ai hoe simindimbo hohoanimoayu ana, ai sunu yanggiri nngoweimbi hoe ra moanisi mbusumundu-wamboane.

Son ai nindou buk ndanambeahindî hoafi himborayei ranaheimbo ahinî hoafimayundîrî

¹⁸ Muŋguambo nindou ai Godîndî hoafi sapo buk ndanambe eŋgoro ranahambo himborayei ranaheimbo ahinî hoafi nda ro Son-anahî asahandûrî. Nindou dîdi ai ahandî hoafi Godîndî-mayo hoafi ranîfihî pare haya hoafayu ana, God ai ahambo nîne moaruwai moatûkunî ai buk ndanambe refembo hoafi mayu ra ahambo randeambui.

¹⁹ Asu nindou dîdi ai bidîfirî hoafi buk ndanambe raguanambo-areandî ana, God ai nindou ranahambo randiranî asu ŋgîrî sapo yangîrî nîŋgombo nîmî hîsî-mayo ra dedu. Asu ŋgîrî Godîndî adûkarî ŋgoafi buk nda ranahambo wataporîmbo-marandî ranambe nûŋgu.

²⁰ Nindou muŋgu moatûkunî ranahambo anîhondûmbo hoafi mayu ai hoafi yuhûya, “Ro ŋgîrî amitata tûkûndaheandî,” mehu.

Anîhond-ane. Adûkarî Sisas, se mborai.

²¹ Adûkarî Sisas ai sîheimbo muŋguambo moanî hîpoambo-mbîreandûramboane.

Read the New Testament daily

January

date	Scripture
1	Mat 1:1-2:12
2	Mat 2:13-3:6
3	Mat 3:7-4:11
4	Mat 4:12-25
5	Mat 5:1-26
6	Mat 5:27-48
7	Mat 6:1-24
8	Mat 6:25-7:14
9	Mat 7:15-29
10	Mat 8:1-17
11	Mat 8:18-34
12	Mat 9:1-17
13	Mat 9:18-38
14	Mat 10:1-23
15	Mat 10:24-11:6
16	Mat 11:7-30
17	Mat 12:1-21
18	Mat 12:22-45
19	Mat 12:46-13:23
20	Mat 13:24-46
21	Mat 13:47-14:12
22	Mat 14:13-36
23	Mat 15:1-28
24	Mat 15:29-16:12
25	Mat 16:13-17:9
26	Mat 17:10-27
27	Mat 18:1-22
28	Mat 18:23-19:12
29	Mat 19:13-30
30	Mat 20:1-28
31	Mat 20:29-21:22

February

date	Scripture
1	Mat 21:23-46
2	Mat 22:1-33
3	Mat 22:34-23:12
4	Mat 23:13-39
5	Mat 24:1-28
6	Mat 24:29-51
7	Mat 25:1-30
8	Mat 25:31-26:13
9	Mat 26:14-46
10	Mat 26:47-68
11	Mat 26:69-27:14
12	Mat 27:15-31
13	Mat 27:32-66
14	Mat 28:1-20
15	Mak 1:1-28
16	Mak 1:29-2:12
17	Mak 2:13-3:6
18	Mak 3:7-30
19	Mak 3:31-4:25
20	Mak 4:26-5:20
21	Mak 5:21-43
22	Mak 6:1-29
23	Mak 6:30-56
24	Mak 7:1-23
25	Mak 7:24-8:10
26	Mak 8:11-9:1
27	Mak 9:2-29
28	Mak 9:30-10:12

date	Scripture
1	Mak 10:13-31
2	Mak 10:32-52
3	Mak 11:1-26
4	Mak 11:27-12:17
5	Mak 12:18-37
6	Mak 12:38-13:13
7	Mak 13:14-37
8	Mak 14:1-21
9	Mak 14:22-52
10	Mak 14:53-72
11	Mak 15:1-47
12	Mak 16:1-20
13	Ruk 1:1-25
14	Ruk 1:26-56
15	Ruk 1:57-80
16	Ruk 2:1-35
17	Ruk 2:36-52
18	Ruk 3:1-22
19	Ruk 3:23-38
20	Ruk 4:1-30
21	Ruk 4:31-5:11
22	Ruk 5:12-28
23	Ruk 5:29-6:11
24	Ruk 6:12-38
25	Ruk 6:39-7:10
26	Ruk 7:11-35
27	Ruk 7:36-8:3
28	Ruk 8:4-21
29	Ruk 8:22-39
30	Ruk 8:40-9:6
31	Ruk 9:7-27

date	Scripture
1	Ruk 9:28-50
2	Ruk 9:51-10:12
3	Ruk 10:13-37
4	Ruk 10:38-11:13
5	Ruk 11:14-36
6	Ruk 11:37-12:7
7	Ruk 12:8-34
8	Ruk 12:35-59
9	Ruk 13:1-21
10	Ruk 13:22-14:6
11	Ruk 14:7-35
12	Ruk 15:1-32
13	Ruk 16:1-18
14	Ruk 16:19-17:10
15	Ruk 17:11-37
16	Ruk 18:1-17
17	Ruk 18:18-43
18	Ruk 19:1-27
19	Ruk 19:28-48
20	Ruk 20:1-26
21	Ruk 20:27-47
22	Ruk 21:1-28
23	Ruk 21:29-22:13
24	Ruk 22:14-34
25	Ruk 22:35-53
26	Ruk 22:54-23:12
27	Ruk 23:13-43
28	Ruk 23:44-24:12
29	Ruk 24:13-53
30	Son 1:1-28

date	Scripture
1	Son 1:29-51
2	Son 2:1-25
3	Son 3:1-21
4	Son 3:22-4:3
5	Son 4:4-42
6	Son 4:43-54
7	Son 5:1-23
8	Son 5:24-47
9	Son 6:1-21
10	Son 6:22-40
11	Son 6:41-71
12	Son 7:1-29
13	Son 7:30-52
14	Son 7:53-8:20
15	Son 8:21-30
16	Son 8:31-59
17	Son 9:1-41
18	Son 10:1-21
19	Son 10:22-42
20	Son 11:1-53
21	Son 11:54-12:19
22	Son 12:20-50
23	Son 13:1-30
24	Son 13:31-14:14
25	Son 14:15-31
26	Son 15:1-27
27	Son 16:1-33
28	Son 17:1-26
29	Son 18:1-24
30	Son 18:25-19:22
31	Son 19:23-42

date	Scripture
1	Son 20:1-31
2	Son 21:1-25
3	Rat 1:1-26
4	Rat 2:1-47
5	Rat 3:1-26
6	Rat 4:1-37
7	Rat 5:1-42
8	Rat 6:1-15
9	Rat 7:1-29
10	Rat 7:30-50
11	Rat 7:51-8:13
12	Rat 8:14-40
13	Rat 9:1-25
14	Rat 9:26-43
15	Rat 10:1-33
16	Rat 10:34-48
17	Rat 11:1-30
18	Rat 12:1-23
19	Rat 12:24-13:12
20	Rat 13:13-41
21	Rat 13:42-14:7
22	Rat 14:8-28
23	Rat 15:1-35
24	Rat 15:36-16:15
25	Rat 16:16-40
26	Rat 17:1-34
27	Rat 18:1-21
28	Rat 18:22-19:12
29	Rat 19:13-41
30	Rat 20:1-38

date	Scripture
1	Rat 21:1-16
2	Rat 21:17-36
3	Rat 21:37-22:16
4	Rat 22:17-23:10
5	Rat 23:11-35
6	Rat 24:1-27
7	Rat 25:1-27
8	Rat 26:1-32
9	Rat 27:1-20
10	Rat 27:21-44
11	Rat 28:1-31
12	Rom 1:1-17
13	Rom 1:18-32
14	Rom 2:1-24
15	Rom 2:25-3:8
16	Rom 3:9-31
17	Rom 4:1-12
18	Rom 4:13-5:5
19	Rom 5:6-21
20	Rom 6:1-23
21	Rom 7:1-14
22	Rom 7:15-8:6
23	Rom 8:7-21
24	Rom 8:22-39
25	Rom 9:1-21
26	Rom 9:22-10:13
27	Rom 10:14-11:12
28	Rom 11:13-36
29	Rom 12:1-21
30	Rom 13:1-14
31	Rom 14:1-23

date	Scripture
1	Rom 15:1-21
2	Rom 15:22-16:7
3	Rom 16:8-27
4	1 Kor 1:1-17
5	1 Kor 1:18-2:5
6	1 Kor 2:6-3:4
7	1 Kor 3:5-23
8	1 Kor 4:1-21
9	1 Kor 5:1-13
10	1 Kor 6:1-20
11	1 Kor 7:1-24
12	1 Kor 7:25-40
13	1 Kor 8:1-13
14	1 Kor 9:1-18
15	1 Kor 9:19-10:13
16	1 Kor 10:14-11:1
17	1 Kor 11:2-16
18	1 Kor 11:17-34
19	1 Kor 12:1-26
20	1 Kor 12:27-13:13
21	1 Kor 14:1-17
22	1 Kor 14:18-40
23	1 Kor 15:1-28
24	1 Kor 15:29-58
25	1 Kor 16:1-24
26	2 Kor 1:1-11
27	2 Kor 1:12-2:11
28	2 Kor 2:12-17
29	2 Kor 3:1-18
30	2 Kor 4:1-12
31	2 Kor 4:13-5:10

date	Scripture
1	2 Kor 5:11-21
2	2 Kor 6:1-13
3	2 Kor 6:14-7:7
4	2 Kor 7:8-16
5	2 Kor 8:1-15
6	2 Kor 8:16-24
7	2 Kor 9:1-15
8	2 Kor 10:1-18
9	2 Kor 11:1-15
10	2 Kor 11:16-33
11	2 Kor 12:1-10
12	2 Kor 12:11-21
13	2 Kor 13:1-14
14	Gar 1:1-24
15	Gar 2:1-16
16	Gar 2:17-3:9
17	Gar 3:10-22
18	Gar 3:23-4:20
19	Gar 4:21-5:12
20	Gar 5:13-26
21	Gar 6:1-18
22	Efe 1:1-23
23	Efe 2:1-22
24	Efe 3:1-21
25	Efe 4:1-16
26	Efe 4:17-5:2
27	Efe 5:3-33
28	Efe 6:1-24
29	Fir 1:1-26
30	Fir 1:27-2:18

date	Scripture
1	Fir 2:19-3:6
2	Fir 3:7-4:1
3	Fir 4:2-23
4	Kor 1:1-20
5	Kor 1:21-2:7
6	Kor 2:8-23
7	Kor 3:1-17
8	Kor 3:18-4:18
9	1 Tes 1:1-2:9
10	1 Tes 2:10-3:13
11	1 Tes 4:1-5:3
12	1 Tes 5:4-28
13	2 Tes 1:1-12
14	2 Tes 2:1-17
15	2 Tes 3:1-18
16	1 Tim 1:1-20
17	1 Tim 2:1-15
18	1 Tim 3:1-16
19	1 Tim 4:1-16
20	1 Tim 5:1-25
21	1 Tim 6:1-21
22	2 Tim 1:1-18
23	2 Tim 2:1-21
24	2 Tim 2:22-3:17
25	2 Tim 4:1-22
26	Tai 1:1-16
27	Tai 2:1-14
28	Tai 2:15-3:15
29	Frm 1:1-25
30	Hib 1:1-14
31	Hib 2:1-18

date	Scripture
1	Hib 3:1-19
2	Hib 4:1-13
3	Hib 4:14-5:14
4	Hib 6:1-20
5	Hib 7:1-19
6	Hib 7:20-28
7	Hib 8:1-13
8	Hib 9:1-10
9	Hib 9:11-28
10	Hib 10:1-18
11	Hib 10:19-39
12	Hib 11:1-16
13	Hib 11:17-31
14	Hib 11:32-12:13
15	Hib 12:14-29
16	Hib 13:1-25
17	Sem 1:1-18
18	Sem 1:19-2:17
19	Sem 2:18-3:18
20	Sem 4:1-17
21	Sem 5:1-20
22	1 Pit 1:1-12
23	1 Pit 1:13-2:10
24	1 Pit 2:11-3:7
25	1 Pit 3:8-4:6
26	1 Pit 4:7-5:14
27	2 Pit 1:1-21
28	2 Pit 2:1-22
29	2 Pit 3:1-18
30	1 Son 1:1-10

date	Scripture
1	1 Son 2:1-17
2	1 Son 2:18-3:2
3	1 Son 3:3-24
4	1 Son 4:1-21
5	1 Son 5:1-21
6	2 Son 1:1-13
7	3 Son 1:1-14
8	Sud 1:1-25
9	Wei 1:1-20
10	Wei 2:1-17
11	Wei 2:18-3:6
12	Wei 3:7-22
13	Wei 4:1-11
14	Wei 5:1-14
15	Wei 6:1-17
16	Wei 7:1-17
17	Wei 8:1-13
18	Wei 9:1-21
19	Wei 10:1-11
20	Wei 11:1-19
21	Wei 12:1-18
22	Wei 13:1-18
23	Wei 14:1-20
24	Wei 15:1-8
25	Wei 16:1-21
26	Wei 17:1-18
27	Wei 18:1-24
28	Wei 19:1-21
29	Wei 20:1-15
30	Wei 21:1-27
31	Wei 22:1-21